This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

+ *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.

+ *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.

+ *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.

+ *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at `http://books.google.com/`

888
S5
D58
1860

Sophocle

SOPHOCLIS

TRAGOEDIAE SUPERSTITES

ET

PERDITARUM FRAGMENTA

EX RECENSIONE ET CUM COMMENTARIIS

G. DINDORFII.

EDITIO TERTIA.

VOLUMEN I.

OEDIPUS REX.

OXONII,
E TYPOGRAPHEO ACADEMICO.
M.DCCC.LX.

SOPHOCLIS

OEDIPUS REX

EX RECENSIONE ET CUM COMMENTARIIS

G. DINDORFII.

EDITIO TERTIA.

OXONII:
E TYPOGRAPHEO ACADEMICO.
M.DCCC.LX.

gift
8-14-33

PRAEFATIO

EDITIONIS TERTIAE.

SOPHOCLIS tragoediae septem eodem continentur codicis olim Medicei, hodie Laurentiani (xxxii, 9.) volumine (fol. 1–118.) cui totidem debemus Aeschyli fabulas superstites, scripto in membranis formae quadratae majoris, seculo undecimo, ab duobus librariis, quorum prior Sophoclis tragoedias[a] Aeschylique Persarum versus 1–705., alter reliqua Aeschyli scripsit. De Aeschylo quum suo loco dixerim et alio tempore plura dicturus sim, hic de Sophocle solo agendum mihi erit, etsi duo illi librarii ita sibi sunt similes ut si utrumvis recte noris ambos noveris. Nam quum par utriusque inscitia esset et exemplari uterentur literis capitalibus exarato accentibusque, qui est antiquiorum librorum mos, saepissime omissis, fieri non poterat quin in omne fere genus errorum inciderent, literis vocabulisque vel figura vel sono similibus permutandis, aliis transponendis vel omittendis, vel ubi archetypi scriptura pallidior erat male legendis. Quorum peccatorum omnium exempla plurima ex scripturae diversitate colligi poterunt, quam ego integram apposui ne levioribus quidem rebus omissis, ut tandem aliquando de indole et auctoritate hujus codicis certius quam adhuc constaret rectumque de ratione quae ei cum apographis, quae non pauca supersunt, intercedit judicium fieri possit, quorum origo et progenies ex scripturis vitiosis saepe certius cognoscitur quam ex iis quae emendate scripta sunt. Quam operam dolendum est non potuisse a Petro Elmsleio perfici, cujus ea erat sagacitas et doctrinae copia et summa

[a] Sophocli recentior manus praemisit indicem tragoediarum hunc, Περιέχει ἡ βίβλος τοῦ Σοφοκλέους δράματα ζ'. πρῶτον μὲν Αἴαν μαστιγοφόρον, φύλλα ις'. στίχους ᾳμδ'. δεύτερον Ἠλέκτραν ἐπιβουλευομένην κατὰ τῆς μητρός. φύλ. ις'. στίχους ᾳμ'. τρίτον Οἰδίπουν τύραννον. φύλ. ις'. στίχ. ᾳξ'. τέταρτον Ἀντιγόνην. φύλ. ιδ'. στίχ. ᾳρμζ'. πέμπτον Τραχινίας. φύλ. ιδ'. στίχ. ᾳσκ'. ἕκτον Φιλοκτήτην. φύλ. ις'. στίχ. ᾳνε'. ἕβδομον Οἰδίπουν τὸν ἐπὶ Κολωνῷ. φύλ. κ'. στίχ. ᾳχλ'.

minutis etiam in rebus diligentia ut eum pauca mihi reliqua facturum fuisse putem, si codici Laurentiano excutiendo tantum temporis impendere potuisset quantum longi ac difficilis res laboris requirebat. Quod quum ei non licuerit, admirandus potius est quod intra breve tempus tantum praestitit quantum praestitum ab eo videmus quam reprehendendus quod passim falsa rettulit, multa quae notari debebant omisit et, quod gravius est, diversorum quas codex expertus est correctorum manus adeo non distinxit ut ne animadverterit quidem unum inter eos fuisse, quem ego διορθωτοῦ nomine appello, qui non solum scholia Graeca marginibus Sophoclis et Aeschyli adscripsit, sed etiam quattuordecim has tragoedias totas, modo recte modo secus, correxit. Quibus de rebus omnibus ut nihil usquam dubitationis mihi relinqueretur, Friderici Duebneri amicitiae debeo, qui eadem, quae in aliis hujusmodi laboribus ejus saepius praedicanda mihi fuit, oculorum acie et mentis perspicacitate codicem totum denuo excussit. Post quem si qui eundem laborem suscipient, etsi de literis paene evanidis fortasse passim alia quam Duebnerus conjicere vel leves nonnullos librarii errores iis quos Duebnerus annotavit addere poterunt, tamen vix quidquam prolaturos esse confido ex quo aliqua ad verba poetae emendanda utilitas redundare possit.

Codex igitur postquam ab librario totus exaratus esset, denuo cum archetypo ab eo est collatus, quo factum ut et versus primo omissos plures[b] in margine supplere scribendique vitia quae commiserat plurima vel litura facta vel vera lectione superscripta corrigere posset, raro admixtis suis ipsius conjecturis, in quibus ultra

[b] Versus in textu codicis omissi, sed in margine vel ab librario vel, quorum numeros uncis inclusi, ab διορθωτῆ suppleti, viginti sex sunt hi, Oed. R. 62. 141. 579. 641. (1104.) Oed. Col. 69. 90. 899. 1105. 1256. 1375. Antig. 68. 69. 780. Electr. 15. 275. 586. (993.) (1007.) 1485. 1486. Trach. 177. 445. 536. Philoct. 807. 1263. qui versus et Trach. 177. ultimi sunt paginarum versus: unde explicandus lapsus librarii. Unus qui ab manu recentiore additus est versus Oed. R. 800., non est Sophoclis, sed lacunae explendae caussa confictus ab interpolatore, de quo dixi in annotatione ad eum. Antigonae versum 1167., qui in codice et apographis desideratur, ex Athenaeo supplevit Turnebus. Duobus in locis, Oed. Col. 1119. 1120. et Antig. 482. 483., librarius ordinem versuum invertit, sed errore animadverso rectum ordinem appositis literis β α restituit, quod altero loco fugerat Elmsleium, qui versum 483. τούτοις ἐπαυχεῖν καὶ δεδρακυῖαν γελᾶν ab codice abesse notavit, quum oculis ad versum 482. aberraret, qui alteri illi postpositus est.

levissimas mutationes nusquam processit[c]. Ex quo sequitur correctionum ab eo factarum plerumque majorem esse auctoritatem quam eorum quae primo scripserat. Post hunc librarium seculis proximis, ut videtur, duobus tres alii codicem invaserunt correctores, quorum manus nec distingui ubique possunt, nec, si possent, ullius momenti foret, quum eorum correctiones ita omnes comparatae sint ut neque archetypum codicis exemplar neque alios libros antiquiores ab iis inspectos esse, sed omnia conjecturis, modo veris modo falsis, deberi pateat, quod manifestius etiam est in recentium aliquot usque ad seculum sextum decimum librariorum vel lectorum correctionibus, quarum paucas ipsorum conjecturis deberi, plerasque ex interpolatis codicis Laurentiani apographis haustas esse certissimum haberi potest[d]. Longe majoris momenti alia est ejusdem quo codex scriptus est seculi, ut videtur, manus grammatici, quem *διορθωτὴν* ab me vocari supra dicebam, in annotationibus vero, quia scholia quoque, de quibus infra dicetur, marginibus adscripsit, litera *S* designavi. Is Sophocli eandem quam Aeschylo operam praestitit. Nam quattuordecim has tragoedias non solum cum archetypo rursus contulit,—de quo omnem dubitationem eximunt versus plures et Sophoclis et Aeschyli a primo librario omissi, sed ab *διορθωτῇ* in margine adjecti—sed etiam, quum multo quam prior librarius oculatior et peritior esset, plurima scribendi vitia correxit, inter quas correctiones etsi fortasse plures sunt quas archetypo accuratius quam a primo librario factum erat inspecto debeat, longe major tamen earum numerus est quas ex conjectura factas esse certissimis constet indiciis. Quas conjecturas utrum omnes ipse fecerit an partim ab aliis acceperit grammaticis incertum est, quum

[c] Sic Oed. C. 63. *πλέον*. 190. *εἴτοιμεν—ἀκούσαιμεν*. 701. *παιδοτρόφου* (nisi, quod probabilius, hic eo erravit quod archetypi scripturam *πεδοτρόφου*, quam primo recte in *παιδοτρόφου* mutaverat, postmodum restituit: qua ratione fortasse aliae quoque nonnullae correctiones ejus judicandae sunt,) Ant. 344. *ἀμφιβαλὼν* (*ἀμφιβαλὸν* propter *τοῦτο* quod praecedit positum). 688. *σοῦ*. 1022. *βεβρῶτεσ*. 1027. *πέλει*. 1339. *ἐκποδὼν*. Electr. 439. *δ' ἄν*. 449. *φόβασ*. 534. *τίνων* (participio *τίνων* pro genitivo plurali pronominis habito.) 1175. *γλώσσησ*. Trach. 720. *δρμῇι*. Phil. 523. *ἔξειισ*. 1019. *ἠὐξάμην*.

[d] Recentissimarum hujusmodi correctionum exempla partim post editionem Aldinam, ut videtur, factarum, vide in annot. ad Trach. 447. 592. 593. 631. 659. 747. 886. 1018, 1051. 1225.

circa tempora illa alii exstitisse videantur grammatici, qui artem criticam, quatenus possent, his tragoediis adhiberent, quod ab Elmsleio extra dubitationem positum est in annotatione ad Oed. Col. v. 7., quattuor uso, qui unius instar codicis sunt, apographis. Parisinis 2787. (B.) et 2711. (T.), Vaticano Palatino 287. (V.), Neapolitano Farnesiano (F.), quae ab codice Laurentiano saepissime quidem dissentiunt, sed nonnisi levissimorum vitiorum emendationes, mixtas temerariis grammaticorum conjecturis, praebent, quas ex libris codici Laurentiano aetate vel paribus vel superioribus haustas haberi non posse ne Elmsleium quidem fugit, licet rationem quae inter apographa et codicem Laurentianum intercedit cognitam non haberet. Plane ejusdem generis sunt correctiones quas *διορθωτὴς* codicis Laurentiani fecit, modo litura facta textui illatas, modo inter versus vel in margine scriptas, modo cum usitata grammaticis sigla *γρ.* vel ad textum vel inter scholia annotatas, qua non *γραπτέον*, sed *γράφεται* significari addita interdum *καὶ* particula ostendit, velut Oed. R. 1322. Ant. 699: ex quo quis fortasse colligat omnes hujusmodi scripturas non ab *διορθωτῇ* excogitatas, sed ex apographis esse annotatas. Inter quas, ut inter ceteras *διορθωτοῦ* correctiones, etsi plures reperiuntur leviorum vitiorum codicis Laurentiani emendationes certissimae, non minor tamen earum numerus est quae inutilibus ac saepe inconsideratis debeantur recentium grammaticorum conjecturis, raris in Oedipo Rege, frequentioribus in sex fabulis ceteris, de quo lectores facile ipsi judicare poterunt, si scripturas in varietate lectionis sigla *γρ.* notatas perlustrare volent.

Haec sufficient ad cognoscendam codicis Laurentiani, qualem vel ab librario scriptum vel ab correctoribus interpolatum accepimus, indolem et auctoritatem. Quamobrem nunc de apographis dicam, quae plurima supersunt, praesertim de tribus fabulis, quae fere solae in scholis Byzantinorum legi solebant, Ajace, Electra et Oedipo Rege. Haec apographa olim ex diversis codicibus antiquis derivata et pari fere auctoritate esse credebantur, qui criticis plurimorum errorum fons fuit, nunc vero omnia libro Laurentiano originem suam debere manifestum est, quantumvis inter se discrepent, quum alia accuratius, alia negligentius scripta et correctorum manus alia rarius alia frequentius sint experta, quorum audacissimus fuit Demetrius Triclinius, grammaticus seculi quarti decimi, qui levia diverbiorum vitia interdum bene correxit, sed melica carmina quum metra in ordinem redigere conaretur, licet metrorum lyrico

rum imperitissimus esset, incredibili licentia interpolavit: quas ineptias satis erit verbo tetigisse. Ceterorum vero, quae Triclinii manum non sint experta, apographorum alia antiquiora sunt et propius ad codicem Laurentianum accedunt, alia recentiora, alio ex alio descripto, scripturam exhibent multo frequentius, etsi non Tricliniana licentia, interpolatam. Prioris generis tria potissimum sunt, quae in annotationibus interdum memoravi, Parisinum septem fabularum 2712. (A.) membranaceum seculi tertii decimi, a Brunckio, quamvis non satis diligenter, collatum, Florentinum olim Abbatiae, hodie bibliothecae Laurentianae 2725. (ab me litera Γ. notatum) membranaceum seculi tertii decimi, quattuor fabulas complexum, Ajacem, Electram, Philoctetam et Oedipum Regem, cujus scripturas edidi in editione Lipsiensi a. 1825., denique Florentinum Laurentianum xxxi, 10. septem fabularum, chartaceum seculi quarti decimi, quod passim ab librario semidocto interpolatum esse non fugit Elmsleium in Praef. ad Oedipum. Col. p. iii. Nihilominus ego hujus apographi, quod Elmsleius sigla Lb. designavit, pluribus in locis mentionem feci, quia ex ipso codice Laurentiano descriptum videtur ea aetate qua multae libri vetusti literae facilius et certius quam hodie legi poterant. De apographo Parisino 2712. (litera A. notari solito), cui simillima est editio Aldina, multorum laudibus, etsi immeritis, olim celebrato, pluribus dicetur in Praefatione ad Antigonam. Reliquorum apographorum turbam, quae in tribus potissimum fabulis illis quas supra dicebam, Ajace, Electra et Oedipo Rege versatur, commemorare nihil attinet, sed satis erit si codicis Laurentiani vitiorum emendationes, quas apographis vel antiquioribus vel recentioribus debeamus, infra ponam, omissis errorum orthographicorum accentuumque correctionibus.

I. Oedipus Rex.

77. ὅσ' ἂν apogr.] ὅσα codex Laurentianus. 117. κατεῖδ'] κατεῖδεν 180. δὲ γένεθλα] δ' ἁ γενεθλα 185. ἱκετῆρες] ἱκτῆρεσ ib. ἐπιστενάχουσι] ἐπιστονάχουσι 281. οὐδ' ἂν εἷς] οὐδεεἰσ 290. et 294. γ'] τ' 322. ἔννομ'] ἔννομον 337. ἐμέμψω] ἐπέμψω ib. σοὶ] σὴν 478. πέτρας] πετραῖοσ 598. αὐτοῖσι πᾶν] αὐτοὺσ ὅπαν 630. μέτεστιν] μέτεστι τῆσδ' 657. βαλεῖν] ἐκβαλεῖν 689. ὄναξ] ἄναξ 696. οὔρισας] οὔρησασ 722. παθεῖν] θανεῖν

730. τριπλαῖς (ex v. 716.)] διπλαῖσ 742. λευκανθεὶς] λευκανθὲσ 748. ἐξείπῃς] ἐξείποισ 749. ἂν δ'] ἃ δ' ἂν 752. δ' αὐτοῖσιν] αὐτοῖσι δ' 773. λέξαιμ'] λέξοιμ' 893. θυμοῦ] θυμῶι 903. ὄρθ'] ὀρθὸν 926. κάτισθ'] κάτοισθ' 943. ὦ γέρον. | εἰ μὴ λέγω] εἰ δὲ μὴ | λέγω γ' ἐγὼ 967. κτενεῖν] κτανεῖν 1011. ταρβῶν] ταρβῶ 1030. δ'] γ' 1031. κακοῖς με conjectura valda incerta] καιροῖσ 1046. γ'] γὰρ 1061. ἐγὼ] ἔχω 1084. τοιόσδε δ'] τοιόσδ' 1157. ἡμέρᾳ] ἐν ἡμέραι 1182. ἐξήκοι] ἐξίκοι 1203. Θήβαισιν] θήβαισ 1212. ἐδυνάθησαν] ἐδυνάσθησαν 1217. εἰδόμαν] ἰδόμαν 1260. ὑφηγητοῦ] ὑφ' ἡγητοῦ 1265. ὅπως] ὅπωσ δ' 1294. κλῆθρα γὰρ] κλῆιθρά γε 1306. τοίαν] ποίαν 1314. ἐπιπλόμενον] ἐπιπλώμενον 1336. ταῦθ'] τάδ' 1349. ἀγρίας] ἀπ' ἀγρίασ 1355. ἄχος] ἄχθοσ 1387. ἂν ἐσχόμην] ἀνεσχόμην 1389. ἦ] ἦν 1459. Κρέον] Κρέων 1474. ἐκγόνοιν] ἐγγόνοιν

II. Oedipus Coloneus.

5. σμικροῦ] μικροῦ 25. τοῦτό γ'] τοῦτον 34. αὐτῆς θ'] αὐτῆσ, sine θ' 40. σκότου] σκότουσ 44. ἴλεῳ (ex schol.)] ἵλεωσ 51. ἄτιμος ἔκ γ'] ἄτιμόσ γ' ἔκ γ' 61. ὠνομασμένοι] ὠνομασμένον 70. ἂν] οὖν 94. παρηγγύα] παρεγγύα 138. ἐκεῖνος] ἐκεῖνοσ ὁρᾶν 143. ἀλεξῆτορ] ἀλεξήτωρ 146. γὰρ ἂν ὧδ'] γὰρ ὧδ' 170. ἔλθῃ] ἔλθοι 174. ξεῖνοι] ξένοι 180. προβίβαζε] προσβίβαζε 215. ξένε] ξεῖνε 217. βαίνεις] μένεισ 227. ὑπέσχεο] ὑπέσχετο vel ὑπέσχεσο 228. οὐδενὶ μοιριδία] οὐδενί μοι ῥαιδία 233. δὲ] δ' ἐκ 243. τοὐμοῦ] τοῦ 252. ἂν ἀθρῶν] ἀναθρῶν ib. βροτὸν] βροτῶν 294. τῆσδε γῆς] τῆσ γῆσ 302. τίς δ'] τίσ, sine δ' 320. σαίνει] σημαίνει 325. προσφωνήμαθ'] προφωνήμαθ' 327. δύσμοιρ'] δύσμορ' 334. ᾧπερ] ὥιπερ τ' 351. δεύτερ'] δεῦρ' 358. τίς σ'] τίσ 366. σημανοῦσ'] σημαίνουσ' 381. καθέξον] καθέξων 417. γ'] θ' 421. τὴν πεπρωμένην] τῶν πεπραγμένων 423. αὐτοῖν] αὐτῶν 426. οὔτ' ἂν οὐξεληλυθώς] οὔτ' ἐξεληλυθὼσ 432. κατήνυσεν] κατηίνυσεν 436. ἐφαίνετ'] ἐμφαίνετ' 444. ἠλώμην] ἠλόμην 452. τε] γε 459. ποιεῖσθαι τῇδε τῇ] ποεῖσθε τῆιδε μὲν τῆι 488. τ'] γ' 491. παρασταίην] παρασταίμην 492. δὲ] δ' αὖ 493. παῖδε κλύετον] παῖδ' ἐκλύετον 509. πονεῖ] πονῇ 520. προσχρῄζεις] προχρήιζεισ 525. μ' ἐν] μὲν 565. οὐδέν'] οὐδὲν 566. συνεκσώζειν] συνεκσώιζειν σ' 591. παρίεσαν] παρήεσαν 619. δεξιώματα] δεξιάματα 639. εἰ δ'] εἴτ'

652. ὄκνος σ' ἔχει] ὄκνος ἔχει 678. βακχιώτας] βακχειώτας 692. οὐδ' ἁ] οὐδ' αὖ 700. μέγιστα] μεγίσται 775. τίς αὕτη] τοσαύτη 778. χρῄζοις] χρήιζεισ 780. τῆσδ' ἂν] τῆσδ', sine ἂν 781. σὺ] σοὶ 783. τοῖσδ'] τοῖσ 840. ἔγωγ'] ἐγὼ δ' 841. ὧδε βᾶτ'] ὧδ' ἐμβᾶτε 844. ἀφέλκομαι] ἀφέλκομ' ὦ 849. ὁδοιπορήσῃς] ὁδοιπορήσεισ 850. τε] om. 861. λέγεις] λέγοισ ib. ὡς] om. 863. ψαύσεις] ψαύεισ 887. ποθ'] ποθεν 889. εἰδῶ] ἴδω 902. γέλως δ' ἐγὼ] γέλωσ ἐγὼ 910. στήσῃς] στήσεισ 915. ἐπεισπεσὼν] ἐπιπεσὼν 924. ἐπεμβαίνων] ἐπιβαίνων 938. δ'] τ' 939. λέγων] λέγω 945. κἄναγνον] κἄνανδρον 971. ὀνειδίζοις] ὀνειδίζεισ 972. πω] πῶσ 978. τλῆμον] τλήμων 1007. τοῦθ'] τοῦδ' 1010. τάσδε τὰς θεὰς] τᾶσδε θεᾶσ 1012. θ'] om. 1024. ἐπεύξωνται] ἐπεύχονται 1099. ὦ πάτερ πάτερ] ὦ πάτερ ὦ πάτερ 1100. τόνδ'] τῶνδ' 1104. προσέλθετ'] πρόσελθ' 1105. δότε] τόδε 1110. ἔτ' ἂν] ὅταν 1112. πλευρὸν] πλευρὰν 1113. κἀναπαύσατον] κἀναπαύσετον 1125. τό γ'] τοῦτό γ' 1130. χέρ'—δεξιὰν] χαῖρ'—δεξιάν τ' 1131. εἰ] ἦ 1151. στείχοντι] στίχειν τί 1160. προσχρῄζοντα] προσχρήιζοντι 1194. ἐξεπᾴδονται] ἐξαπαίδονται 1230. φέρον] φέρων 1234. κατάμεμπτον] κατάπεμπτον 1244. ἅται] αἵτε 1337. ἐξειληχότες] ἐξειληφότεσ 1340. ξυμπαραστήσῃ (debebant—ει)] ξυμπαραστήσεισ 1357. φορεῖν] φέρειν 1415. τὸ ποῖον] τὸ om. 1418. οἷόν τε] οἷόν γε 1429. οὐκ] οὐδ' 1437. τ'] γ' 1441. πιθοῦ] πείθου 1469. δέδια] δέδεια 1481. ἀφεγγὲς] ἀφθεγγὲσ 1494. ποσειδαονίῳ] ποσειδαωνίωι 1498. παθών] παθῶν 1514. πολλὰ βρονταὶ] πολλαὶ βρονταὶ 1517. χρὴ] χρῆν 1529. στέργων ὅμως] στέργω νόμωι 1531. ἀφικνῇ (conjectura incerta)] ἀφίκηι 1564. νεκρῶν] νεκύων 1573. ἔχει] ἀνέχει 1578. τὸν] τίν' 1583. κἀπόνῳ] καὶ πόνωι 1588. ὑφηγητῆρος] ὑφ' ἡγητῆροσ 1597. ἔλυσε] ἔδυσε 1600. μολούσα] μολοῦσαι 1605. ἀργὸν οὐδὲν] οὐδὲν ἀργὸν 1640. φρενὶ] φέρειν 1641. μηδ'] μή μ' 1658. αὐτὸν] αὐτῶν 1664. ἀλγεινὸς] ἀλγεινῶσ 1669. φθόγγοι σφε] φθόγγοισ δὲ 1683. ὀλεθρία] ὀλεθρίαν 1697. ἦν τις] ἦν τισ ἦν 1725. ῥέξομεν] ῥέξωμεν 1728. ἐγὼ] ἔγωγε 1748. μόλωμεν] μέλωμεν 1754. προσπίτνομεν] προσπίπτομεν 1775. ἔρρει] ἔρρεισ

III. Antigona.

29. ἄκλαυτον ἄταφον] ἄταφον ἄκλαυτον 42. ποῦ] ποῖ 153.

παννυχίοις] παννύχοισ 162. πόλεος] πόλεωσ 193. τῶν] τῶνδ' 235. πεφραγμένος] πεπραγμένοσ 284. ὑπερτιμῶντες] ὑπερτιμῶντασ 323. δοκεῖν] δοκεῖ 367. ποτὲ] τοτὲ 386. δέον] μέσον 413. κινῶν] κεῖνον 420. ἐν δ'] ἔνθ' 467. ἠνσχόμην] ηἰσχόμην 504. ἀνδάνειν] ἀνδάνει 541. ποιουμένη] ποιουμένην 571. υἱέσι] υἱάσι 575. ἔφυ] ἐμοί 605. κατάσχῃ] κατάσχοι 635. μοι] μου 673. πόλεις] πόλισ θ 681. κεκλέμμεθα] κεκλήμεθα 685. λέγεις] λέγησι 698. μήθ'] μηδ' 699. τιμῆς] τιμαῖσ 706. ἔχειν] ἔχει 721. πλέων] πλέω 757. κλύειν] λέγειν 760. ἄγετε] ἄγαγε 761. θνήσκῃ] θνησίκει 770. κτανεῖν] κατακτῆναι 782. ὃς] ὅσ τ' 831. τέγγει] τάκει Post 837. lectum ζῶσαν καὶ ἔπειτα θανοῦσαν om. 844. κρῆναι] καὶ κρῆναι 863. ματρῷαι] πατρῶιαι 864. κοιμήματά τ'] κοιμήματ' 865. δυσμόρου] δυσμόρωι 885. ἄξεθ'] ἄξεσθ' 887. ἄφετε] ἀφεῖτε 918. παιδείου] παιδίου 920. θανόντων] θανάτων ib. κατασκαφάς] κατασφαγὰσ 931. τοῖσιν] τοῖσ 939. δὴ] δὴ 'γὼ 951. ἀλλ' ά] ἀλλὰ 965. τ' additum. 970. ἀγχίπτολις] ἀγχίπολισ 980. ματρὸς] πατρὸσ 998. σημεῖα τῆς ἐμῆς] τῆσ ἐμῆσ σημεῖα 1025. οὐκέτ' ἔστ'] οὐκ ἔστ' 1027. ἀκίνητος] ἄϋητοσ 1040. οὐδ' εἶ] οὐ δὴ 1098. Κρέον] λακεῖν 1105. καρδίας] καρδίαι 1108. ἴτ' ἴτ'] ἴτ' semel 1114. σώζοντα τὸν βίον] τὸν βίον σωίζοντα 1120. παγκοίνοις] παγκοίνουσ 1163. λαβών τε] λαβόντε 1226. οἷον] ποῖον 1241. εἰν] ἐν 1313. μόρων] μόρωι 1336. ἐρῶ μὲν] μὲν om.

IV. Ajax.

29. νέμει] τρέπει 44. βούλευμ'] βούλημ' 61. φόνου] πόνου 113. ἐγώ σ' ἐφίεμαι] ἔγωγέ σ' ἐφίεμαι 149. πᾶσιν] πάντων 236. τὰ δὲ] τάσ δὲ 245. ἤδη] ἤδη τοι 279. ἥκῃ] ἥκοι 305. ἐπάξας] ἀπάιξασ 313. φανοίην] φανείην 419. ὦ] ἰὼ 456. τἄν] γ' ἄν 496. τελευτήσας] τελευτήσεις vel τελευτήσησ 515. σὺ] σοὶ 516. ἄλλη] ἀλλ' ἡ 521. πάθοι] πάθηι 544. ὅθ'] ὧδ' 546. που] τοῦ 565. ἐνάλιος] εἰνάλιοσ 573. 'Αχαιοῖς] ἀχαιοὺσ 593. ξυνέρξεθ'] ξυνέρξεσθ' 597. ἁλίπλακτος] ἀλίπλαγκτοσ 601. μίμνω] μίμνων 621. ἔπεσε] ἔπεσεν 632. στέρνοισι] στέρνοισ 636. ἄριστος ex schol.] om. 667. 'Ατρείδας σέβειν] ἀτρείδα σέβειν 689. ὑμῖν] ὑμῶν 693. ἀνεπτόμαν] ἀνεπτάμαν 700. ἰάψῃς] ἰάψεισ 716. τ' 'Ατρείδαις] ἀτρείδαισ, sine τ' 742. τύχοι] τύχηι 831. 836. θ'] δ' 885. ποταμῶν] ποταμῶν ἵδρισ 900. 901. ὤμοι] ἰώ μοι 903. ταλαῖφρον] ταλαίφρων 914. δυσ-

ὠνυμος] *ὁ δυσώνυμοσ* 950. *πολύτλας*] *ὁ πολύτλασ* 1008. *πού με*] om. *με* 1024. *πῶς σ'*] *σ'* om. 1063. *τοσοῦτον*] *τοιοῦτον* 1070. *λόγων*] *λόγων τ'* 1127. *δεινόν γ'*] *δεινόν τ'* 1192. *ὄφελε*] *ὤφελε* 1205. *ἐρώτων δ' ἐρώτων*] *ἐρώτων. ἐρώτων δ'* 1290. *αὐτὰ*] *αὐτῶ* 1296. *φιτύσας*] *φυτεύσασ* 1404. *ταχύνατε*] *ταχύνετε*

V. Electra.

57. *φέρωμεν*] *φέροιμεν* 61. *οὐδὲν*] *ὡσ οὐδὲν* 99. *φονίῳ*] *φοινίωι* 192. *ἀμφίσταμαι*] *ἀφίσταμαι* 226. *ποτ' ἂν*] *ἂν* om. 281. *ἱρὰ*] *ἱερὰ* 413. *λέγοις* Triclin.] *λέγεις* 422. *ᾧ*] *τῶι* 554. *θ' ὕπερ*] *θ'* om. 583. *τυγχάνοις*] *τυγχάνεισ* 594. *λαμβάνεις*] *λαμβάνει* (*τυγχάνει* pr.) 596. *ἴης*] *ἴεισ* 618. *προσεικότα*] *προσηκότα* (ut Suidas) 684. *δρόμον*] *δρόμου* 689. *τοιάδ'*] *τοιοῦδ'* 721. *δεξιόν τ'*] *τ'* om. 825. *Ἅλιος*] *ἀέλιοσ* 888. *βλέψασα*] *κλέψασα* 890. *λοιπὸν*] *λοιπόν μ'* 918. *νῷν δ'*] *δ'* om. 1015. *πιθοῦ*] *πείθου* 1094. *ἐν ἐσθλᾷ*] *ἐν* om. 1099. *θ'*] *δ'* 1107. *ματεύουσ'*] *μαστεύουσ'* 1139. *λουτροῖς σ'*] *σ'* om. 1174. *ἀμηχανῶν*] *ἀμηχάνων* 1197. *οὐδ' ὁ*] *οὔθ' ὁ* 1207. *πιθοῦ*] *πείθου* 1222. *προσβλέψασα*] *προσβλέψουσα* 1275. *πολύπονον*] *πολύστονον* 1304. *δεξαίμην*] *λεξαίμην* 1328. *ἐγγενὴς*] *ἐκγενὴσ* 1336. *ἀπλήστου*] *ἀπλείστου* 1337. *μέλλειν*] *μέλειν* 1343. *οὖν*] *ἐν* 1384. *ὅπη*] *ὅπου* 1396. *ἄγει*] *ἐξάγει* 1409. *ποῦ*] *ποῖ* 1496. *τοι*] *τε* ib. *ὡς ἂν*] *ἂν* om.

VI. Trachiniae.

7. *νυμφείων*] *νυμφίων* 22. *θακῶν*] *θώκων* 69. *ἄροτον*] *ἄροτρον* 79. *ὡς ἦ*] *ὡς οἱ* 97. *τοῦτο*] *τούτωι* 98. *πόθι παῖς*] *πόθι μοι παῖσ* 101. *ἀπείροις*] *ἀπείροισιν* 118. *ὥσπερ*] *ὥστε* 128. *ἐπέβαλε*] *ἐπέβαλλε* 163. *διαιρετὴν*] *διαιρετὸν* 206. *ἀλαλαγαῖς*] *ἀλαλαῖσ* 245. *ἐξείλεθ' — ἀνήριθμον*] *ἐξῆλεθ' — ἀρίθμιον* 277. *μοῦνον*] *μόνον* 356. *οὐδ'*] *οὔτ'* 424. *ταῦτά γ'*] *ταῦτ'* 432. *κοὐχ ἡ*] *κουχὶ* 476. *Ἡρακλῆ*] *ἡρακλεῖ* 491. *νόσον γ'*] *νόσον* ib. *ἐξαρούμεθα*] *ἐξαιρούμεθα* 502. *Ποσειδάωνα*] *ποσειδῶνα* 527. *ἀμφινείκητον*] *ἀμφινίκητον* 534. *φράσουσα*] *φράζουσα* 561. *λαίφεσιν*] *λαίφαισιν* 571. *ὑστάτην σ'*] *σ'* om. 588. *εἴτις*] *ἤτισ* 592. *οὐδ' εἰ δοκεῖσ*] *οὐδοκεῖσ* 621. *οὔ τι*] *οὔ τοι* 685. *ἀκτῖνός τ'*] *τ'* om. 700. *ἂν βλέψειας*] *ἐκβλέψειασ* 704. *Βακχίας*] *βακχείασ* 736. *μητέρ'*] *μητέρα σ'* 810. *προὔβαλες*] *προὔλαβεσ* 835. *ἀέλιον*]

ἅλιον 932. ἰδὼν δ' ὁ παῖς] ἰδὼν δ', omisso ὁ παῖς 966. προκηδομένα] προκηδομέναν 1013. ἐπιτρέψει] ἀποτρέψει 1035. ἐμᾶς] ἡμᾶσ 1071. ὥστε] ὥστις 1159. πρόφαντον (ex 1163).] πρόσφατον 1181. ἔμβαλλε] ἔμβαλε 1211. γ'] μ' 1230. τὸ] τῶι 1266. δὲ θεοῖς] τε θεῶν 1273. πάντων] ἁπάντων

VII. Philocteta.

10. κατεῖχ'] κατείχετ' 23. εἶτ'] ἦτ' 24. κλύῃς] κλύοισ 29. γ'] τ' ib. τύπος] κτύποσ 55. ἐκκλέψεις] ἐκκλέψησισ 61. μόνην] μόνην δ' 81. τοι] τι 106. οὐδὲ] οὔτε 126. δοκῆτέ τι] δοκῆτ' ἔτι 139. γνώμα] γνώμασ 171. μηδὲ] μὴ 200. χρῆναι] χρῆν 205. ἐτύμα] ἑτοίμα 214. ἀγροβότας] ἀγροβάτασ 220. ναυτίλῳ πλάτῃ] κἀκ ποίασ πάτρασ 237. τις] τίσ δ' 241. οἶσθα δὴ] οἶσθ' ἤδη 285. δὴ] οὖν 286. βαιᾷ] βαιῆι 288. ἐξεύρισκε] εὕρισκε 316. ἀντίποιν'] ἀντάποιν' 414. ἀλλ' ἦ] ἦ, omisso ἀλλ' 417. Λαερτίῳ] Λαερτίου 420.'Αργείων] ἀργείωι 445. δ' ἔτ'] δέ τ' 465. εἵκῃ] ἥκηι 481. ἐμβαλοῦ] ἐκβαλοῦ 494. βεβήκῃ] βεβήκοι ib. ἰγμένοις] ἱκμένοισ 559. ἅπερ γ'] γ' om. 571. ἐγώ] ἔσω 582. διαβάλῃς] διαβάλληισ 639. τοὐκ] τοῦ 655. ἄλλα γ'] ἀλλ' 663. τόδ'] τότ' 688. κλύων] κλύζων 716. λεύσσων] λεύσσειν 745. βρύκομαι] βρύχομαι 771. μηδὲ] μήτε 772. μεθεῖναι ταῦτα] μεθεῖνε, omisso ταῦτα 783. φοίνιον] φόνιον 789. φύγητε] φύγοιτε 895. γε] λέγε 901. ἔπεισεν] ἔπαισεν 907. γε] τε 910. εἰ μὴ 'γὼ] εἰ μὴ κἀγὼ 924. τὰ τόξα] τὰ om. 926. ποιεῖν] ποεῖν 945. ἑλὼν] ἑλῶν μ' 950. ἀλλ' ἀπόδος] ἀλλ' om. 967. παρῇς] παρῇι 984. τολμίστατε] τολμήστατε 1023. γε] τε 1028. ἔβαλον] ἔκβαλον 1051. λάβοις μου] μου om. 1120. ἀρὰν] ἀρὰν ἀρὰν 1168. ᾧ] ὃ 1180. ἴωμεν ἴωμεν] ἴομεν ἴομεν 1192. προῦφαινεσ] προὔφανεσ 1226. πιθόμενος] πειθόμενοσ 1231. τί χρῆμα] τί χρῆμα τί 1235. πότερα δὴ] δὴ om. 1275. παῦε] παῦσαι 1294. ὑπέρ τ'] τ' om. 1302. τί μ'] τίν' 1308. μὲν δὴ] δὴ om. 1310. φύσιν δ'] δ' om. 1319. τούτοις] τούτοισιν 1322. εὐνοίᾳ] εὔνοιάν σοι 1332. ἑκὼν αὐτὸς] αὐτὸσ ἑκὼν 1354. ἐμοῦ] ἐμοὶ 1366. τάδε] τόδε 1395. ἐμοὶ μέν] μὲν om. 1404. φεύξομαι] φεύξωμαι 1469. ἀολλεῖς] ἀολλέεσ

Haec igitur qui accuratius considerare volent facile intellecturos esse puto quantis difficultatibus implicetur qui leves illas emendationes non ab recentioribus correctoribus factas, sed ex antiquioribus nescio quibus codicibus derivatas esse sibi persuadeat. Primo enim omnes ita sunt comparatae ut locis in codice Laurentiano gravius corruptis nihil usquam medelae afferant, sed ea tantum emendatiora exhibeant quae captum correctorum qui proximis post librarium et διορθωτὴν codicis Laurentiani seculis vixerunt nusquam excedant: quod verissime ab me dici similium in aliis scriptoribus exemplorum plurimorum comparatio docet, velut codicis Marciani Athenaei, cujus in apographis emendationes vitiorum plurimae inter easque non paucae aliquanto quam Sophocleae acutius excogitatae reperiuntur, licet earum auctoribus nullis praeter codicem Marcianum libris uti licuerit, de quo hodie, postquam codex ab C. G. Cobeto diligentius quam olim ab Schweighaeusero est excussus, ita constat ut ab nemine qui mentis compos sit in dubitationem vocari possit. Porro animadversione dignum est correctiones quas supra exposui Sophocleas non omnes aut omnium aut multorum apographorum esse communes, sed plurimas in uno tantum alteroque reperiri apographo, vel ab Triclinio factas esse: quod ipsum quoque indicio est non antiquioribus eas libris deberi, sed ab uno alteroque librario, quem leve exemplaris quod describendum acceperat vitium advertisset, factas esse. Denique verae illae correctiones in apographis omnibus cum falsis, quarum exempla plurima ex Oedipo Coloneo ab Elmsleio in annotatione ad v. 7. collecta esse supra dicebam, mixtae sunt, quae etsi improbandae sunt, tamen non raro tantum certe judicii et doctrinae produnt quantum etiam rectis leviorum vitiorum correctionibus sufficere potuerit, ut absurdum sit solas conjecturas falsas correctoribus imputare, rectas vero nullas usquam ab iis inventas, sed omnes ex codicibus antiquioribus nunc perditis petitas esse credere. Nec quidquam proficiat qui nihilominus fieri potuisse contendat ut unum vel plura exstiterint exemplaria Laurentiano nostro simillima quidem, sed tamen passim emendatiora, ex quibus aliqua certe rectarum lectionum supra ab me collectarum pars per libros recentiores propagari potuerit. Quod si vel maxime concedatur fieri potuisse, tamen si codices illi Laurentiano nostro simillimi fuerunt, quod mirus librorum manuscriptorum qui hodie supersunt in vitiis gravioribus omnibus consensus credere

jubet, doceri me velim quo indicio cognoscatur fictitios codices istos in locis illis omnibus vel plerisque, quos a correctoribus emendatos supra dicebam, non iisdem quibus Laurentianum exemplar nostrum vitiis depravatos fuisse. Itaque caute prudenterque judicantibus nihil relinquitur quam ut ea omnia quae in apographis rectius quam in codice Laurentiano scripta reperiuntur, conjecturis librariorum grammaticorumque tribuantur, donec certioribus quam quae adhuc afferri potuerunt indiciis probetur contrarium.

Sequitur ut de scholiis Graecis dicatur, quae διορθωτὴν sua ipsius manu Sophoclis Aeschylique tragoediarum marginibus adscripsisse supra dicebam: de quibus quum in Praefatione scholiorum voluminis alterius exposuerim, hic paucis defungi licebit. Ac primo quidem in universum tenendum est codicum poetarum Graecorum, qui scholia grammaticorum veterum contineant, genera esse tria. Alii enim nulla scholiorum, quae postmodum aliunde additum iri non poterat praevideri, ratione habita scripti sunt, qualis est codex Homeri Odysseae Harleianus, de quo dixi in Praefatione scholiorum Homericorum p. vii.; alii, textu poetae omisso, scholia sola carminumque ὑποθέσεις continent, ex quo genere est egregius scholiorum in Odysseam codex Bodleianus membranaceus seculi undecimi, de quo in eadem Praefatione dictum p. xvii.; alii denique statim ab initio una cum scholiis scripti sunt, cujusmodi habemus codices eximios Iliadis, alterum Marcianum 354., alterum Townleianum, quorum tam ampla sunt marginum spatia ut copiosorum quae accessura essent scholiorum rationem habitam esse pateat. Primi quod dicebam generis est codex Sophoclis Aeschylique Laurentianus ab librario sine scholiis scriptus, praeeunte, ut conjicere licet, archetypo, quod ipsum quoque scholiis caruisse probabile est, quae postmodum διορθωτὴς ex alio exemplari, in quo scholia fortasse separatim scripta fuerunt, sua manu adjecit suisque correctionibus et additamentis interpolavit, de quo dixi in Praefatione ad Aeschyli editionem Lipsiensem tertiam p. vi. Quae scholiorum collectio quum nullo alio in libro praeter Laurentianum integra exstet, sed excerpta tantum, modo copiosiora, qualia sunt Demetrii Triclinii, modo rariora in paucorum quorundam apographorum, velut Parisini 2712., de quo dixi in Praefatione scholiorum vol. ii. p. vi., marginibus reperiantur, incertum manet quid ex codice Laurentiano derivatum, quid ex simili aliquo scholiorum exemplari excerptum sit, quali Joannem Tzetzam usum esse colligi potest ex

codice Florentino Abbatiae 2725., supra memorato, in quo brevia scholiorum veterum excerpta cum Tzetzae annotationibus permixta leguntur, verbis scholiastarum plerumque quidem compendifactis, sed interdum, praesertim in initio Ajacis, paullo integrioribus quam in libro Laurentiano et partim cum Suida, qui magnam scholiorum veterum partem in Lexicon suum transtulit, consentientibus, ut Suidam codice esse usum appareat qui similis fuerit ei ex quo libri Florentini 2725. excerpta, fortasse ab Tzetza ipso, composita sunt: de quo videnda quae in Praefatione ad scholia dixi vol. 2. p. v. Scholia ipsa partim ex grammaticorum Alexandrinorum commentariis derivata, partim ab inferiorum temporum grammaticis scripta, plurima continent ad interpretationem verborum utilissima, qualia annotationibus meis passim inserui, ad emendanda vero codicis vitia exiguum est quod conferant, quum ad hujusmodi locos in scholiis plerumque vel nihil annotatum sit vel lectiones vitiosae interpretum commentis utcunque explicentur interdum perabsurdis. Itaque non mirandum est perpaucorum tantum locorum emendationes easque plerumque levissimas ex scholiis illis peti potuisse, quarum index hic est.

Oedip. R. 1061. ἔχω codex] *ἐγώ* scholiasta. 1170. *ἀκούων*] *ἀκούειν* Oedip. Col. 35. *ἃ δηλοῦμεν*] *ἀδηλοῦμεν* 44. *ἵλεως*] *ἵλεῳ* 60. *ὠνομασμένον*] *ὀνομασμένοι* 335. *ποῖ*] *ποῦ* 390. *εὐσοίας*] *εὐνοίας* 1076. *ἂν δώσειν*] *ἐνδώσειν* 1077. *τὰν—τλᾶσαν—εὑροῦσαν*] *τᾶν—τλασᾶν—εὑρουσᾶν* 1153. *ἀνθρώπων*] *ἄνθρωπον* 1455. *τὰ δὲ πήματ'*] *τὰ δὲπαρ' ἤμαρ* Antig. 40. *ἢ θάπτουσα*] *ἢ 'φάπτουσα* 46. spurius notatur in scholiis. 117. *φονίαισιν*] *φονώσαισιν* 231. *βραδύς*] *ταχύς* 326. *δεινὰ*] *δειλὰ* 521. *κάτω 'στὶν*] *κάτωθεν* 849. *ἔργμα*] *ἕρμα* 1238. *ῥοὴν*] *πνοὴν*. Ajac. 839.—842. spurii notantur in scholiis. 1056. *δορὶ*] *δόρει*. Electr. 102. *ἀδίκως*] *ἀεικῶς* (i. e. *αἰκῶς*) 272. *αὐτοφόντην*] *αὐτοέντην*. Trach. 7. *ὄκνον*] *ὄτλον* 120. *ἀμπλάκητον*] *ἀναμπλάκητον* 733. *χρόνον*] *λόγον* 1006. *δύστανον*] *ὕστατον* 1074. *ἐσπόμην*] *εἰπόμην*. Philoct. 25. *εἴη*] *ἴῃ* 538. *τάδε*] *κακά* 954. *αὖ θανοῦμαι*] *αὐανοῦμαι* 1100. *λῴονος*] *πλέονος* 1199. *βρονταῖς αὐταῖς*] *βροντᾶς αὐγαῖς*.

Non majoris momenti sunt quae ex aliorum grammaticorum scriptis locos Sophocleos afferentium emendare licuit, quae infra posui.

Oedip. R. 466. *ἀελλοπόδων* codex] *ἀελλάδων* Hesychius.

Oedip. R. 657. *ἐκβαλεῖν*] *βαλεῖν* Suidas.
Ibid. 1123. *ἦν*] *ἦ* scholiasta Homeri.
Oedip. Col. 99. *ὑμῶν*] *ὑμῖν* Suidas.
Ibid. 632. *ὅτου*] *ὅτῳ* Suidas.
Antig. 563. *οὐ γάρ ποτ'*] *ἀλλ' οὐ γὰρ* Plutarchus.
Ajac. 330. *φίλοι*] *λόγοις* Stobaeus.
Ibid. post 554. *τὸ μὴ φρονεῖν γὰρ κάρτ' ἀνώδυνον κακόν*] Omisit Stobaeus.
Ibid. 579. *δῶμ' ἀπάκτου*] *δῶμα πάκτου* Eustathius.
Ibid. 656. *ἐξαλεύσωμαι*] *ἐξαλύξωμαι* Hesychius.
Ibid. 715. *ἀναύδητον*] *ἀναύδατον* Hesychius.
Ibid. 1230. *ἐφρόνεις*] *ἐκόμπεις* scholiasta Aristophanis.
Electr. 52. *τε πρῶτον*] *τὸ πρῶτον* Suidas.
Ibid. 192. *ἀφίσταμαι*] *ἀμφίσταμαι* Eustathius (ut est in apographo Lb.)
Ibid. 485. *ἀμφήκης*] *ἀμφάκης* Hesychius.
Ibid. 859. *εὐπατριδᾶν*] *εὐπατριδῶν* (corrigendum *εὐπατρίδων*) Suidas.
Trach. 12. *τύπῳ βούκρανος*] *κύτει βούπρῳρος* Strabo.
Ibid. 396. *νεώσασθαι*] *ἀνανεώσασθαι* Eustathius.
Ibid. 743. *ἀγένητον*] *ἂν ἀγένητον* Suidas.
Ibid. 770. *ὀδαγμὸς*] *ἀδαγμὸς* Photius.
Ibid. 783. *ἀνευφώνησεν*] *ἀνευφήμησεν* scholiasta Euripidis et Hesychius.
Ibid. 788. *Λοκρῶν*] *Λοκρῶν τ'* Diogenes Laertius.
Philoct. 134. *Ἀθηνᾶ*] *Ἀθάνα* Eustathius.
Ibid. 1469. *Ἕρμαιον*] *Ἑρμαῖον* scholiasta Homeri.

Nam aliae lectiones plures, quae veri quandam speciem prae se ferunt, memoriae erroribus potius quam codicum dissensui tribuendae videntur. Ex quo genere has notamus: Oedip. R. 88. *ἐξελθόντα*] *ἐξιόντα* Suidas: sed *ἐξελθόντα* Stobaeus. 276. *ἔλαβες*] *εἶλες* Eustathius. 1035. *δεινόν*] *καλόν* Eustathius (ex Eurip. Med. 514.) Antig. 223. *τάχους*] *σπουδῆς* Aristoteles. 348. *περιφραδὴς*] *ἀριφραδὴς* Eustathius. 911. *κεκευθότοιν*] *βεβηκότων* Aristoteles. Ajac. 761. *βλαστὼν*] *γεγὼς* Eustathius. 1074. *καθεστήκῃ*] *παρεστήκει* Stobaeus. Electr. 256. *γὰρ—με δρᾶν*] *με—ποιεῖν* Aristoteles. 320. *πρᾶγμ'*] *πᾶς* Suidas. 381. *προσόψει*] *κατόψει* Eustathius: *καθορῇ* Ammonius. 467. *ἐπισπεύδειν*] *ἐπισπεύδει* Stobaeus. 608. *ἔργων*] *λόγων* Suidas. 1015. *ἀνθρώποις*] *βροτοῖς* Suidas. Trach. 296. *ὅμως δ'*] *καὶ μὴν* Suidas.

584. *ἐάν πως*] *ἐάν που* Eustathius. 787. *βοῶν—ἐκτύπουν*] *δάκνων—ἔστενον* Diogenes Laertius. Philoct. 267. *ἀγρίῳ*] *φοινίῳ* Eustathius. 388. *λόγοισι*] *τρόποισι* Nicolaus in Walzii Rhetoribus. 460. *δόμῳ*] *μόνῳ* Suidas. 684. *ἔρξας*] *ῥέξας* Eustathius.

Haec igitur sunt quae literarum monumentis, vel per libros scriptos vel per alios fontes, tradita accepimus, quorum etsi non contemnendus usus est ad textum harum tragoediarum conformandum, tamen difficilior laboris pars ut in Aeschylo et Euripide, ita in Sophocle quoque criticorum ingeniis et doctrinae est relicta. Nam etsi plurima in fabulis tragicorum multis ante codices qui nobis relicti sunt seculis vel ab veteribus librariis casu depravata vel licenter interpolata a grammaticis fuisse jam ab Valckenario et Porsono magis quam olim perspectum fuerit, tamen postquam conversis in hoc literarum genus plurimorum studiis quum universae Graecorum linguae, tum Atticae tragicaeque dictionis scientia magnos fecit progressus, plurima in tragicorum scriptis depravata esse intellectum est quae olim aut non animadvertebantur aut interpretum commentis utcunque excusabantur, qualia centena nunc in libris pridem oblivioni traditis delitescunt, alia non pauciora, quae adhuc non solum patienter feruntur, sed interdum adeo acriter contra dissentientes defenduntur, olim non minus contemta ab omnibus jacebunt quam quae in contrariam partem saepissime peccantur vana de verbis sanissimis suspicione mota. Interpolatorum autem veterum temeritas non in verbis solum cernitur saepe ita ab genuina specie deflexis ut vix tenuia veri vestigia relicta sint, sed etiam in versibus spuriis non paucis in Aeschyli et Sophoclis, multo pluribus in Euripidis tragoedias illatis, quod interpolationis genus ab histrionibus Graecis inchoatum, ab inferiorum temporum impostoribus continuatum est: quam quaestionem operae pretium erit aliquando conjunctim pertractari ut clariore quam adhuc fieri potuit in luce collocetur quanta in hoc genere inde ab antiquis temporibus plurimorum fuerit judicii hebetudo, quod insigni cognosci potest Clementis Alexandrini exemplo, qui licet in poetarum Graecorum veterum lectione egregie versatus esset, tamen adeo judicii expertem linguaeque Atticorum veterum imperitum se praebuit ut versus plurimos, quos falsarii Judaei Aeschylo, Sophocli et Euripidi affinxerant, omnes pro genuinis haberet, licet fraus adeo sit manifesta ut neminem, qui vel mediocri Atticae dictionis cognitione imbutus sit, fallere possit.

Quae quo majorem ad perfectionem paullatim adducta fuerit, tanto frequentius multorum in hoc genere superstitio saniori cedet rationi, quemadmodum jam nunc communi omnium consensu versus plurimos damnari videmus ab interpolatoribus in tragicorum fabulas illatos, quorum de auctoritate dubitasse olim inexcusabilis ab multis habebatur documentum temeritatis.

Ad interpretationem Sophoclis fabularum quod attinet, operam dedi ut vel ipse explicarem vel ab aliis, quorum nomina ubi operae pretium videretur apposui, recte explicata memorarem quae interpretatione opus habere viderentur, qua fieri poterat verborum brevitate usus. Nam annotationes, quae scriptis veterum hodie adjungi solent, nihil aliud sunt quam quod Aristophanes dixit *ἀναγκαῖον κακὸν*, quod allaborandum est ut quantum sine lectorum incommodo fieri possit minuatur, non ut in immensum augeatur interpretum verbositate affundendisque amplioribus quam ad intelligenda scriptorum verba opus sit doctrinae copiis: in quo genere hodie minus excusabiliter modus exceditur quam a majoribus nostris, qui in annotationibus suis plurima copiosius exponere debebant quae nunc aut silentio praeteriri aut breviter significari possunt, quum e Lexicis, grammaticorum libris aliisque quorum hodiernis lectoribus copia est omnis generis subsidiis facile peti possint. Non minus ab eo mihi cavendum esse putavi interpretandi genere, cui novissimis temporibus multos indulsisse videmus, qui laudabili ducti accuratae et subtilis interpretationis studio plurima excogitarunt ab Graecorum veterum sentiendi dicendique ratione et simplicitate aliena: quod refutatis multis hujusmodi opinionibus Hermannus Bonitzius, recti et acuti vir judicii, ostendit in Annotationibus ad locos Sophocleos Germanice scriptis (in Actis Academiae Vindobonensis a. 1855. et 1857.), quibus magno cum fructu utentur qui cavere sibi volent ne in idem vitium incidant: quas ego saepius in annotationibus meis memoraturus eram, nisi interpretationis genus illud ab hac editione ita esse exclusum voluissem ut lectoribus sciens certe ne degustandum quidem praeberem. Satis est enim ludi nos saepe inscios falsis interpretationibus locorum quos vel ab librariis corruptos vel ab correctoribus interpolatos esse ab nemine dum animadversum est: quales non paucos in tragicorum fabulis superesse novis in dies exemplis docemur. Sic in hac ipsa quam nunc edo Oedipi fabula miram quandam cogitandi dicendique perversitatem Fr. Haasius in commentatione Vratislaviae a. 1856. edita, quam nuperrime demum vidi,

in luce collocavit diligentius examinatis versibus 622.–626. sic o scriptis,

ΚΡ. τί δῆτα χρῄζεις; ἦ με γῆς ἔξω βαλεῖν;
ΟΙ. ἥκιστα· θνήσκειν, οὐ φυγεῖν σε βούλομαι.
ΚΡ. ὅταν προδείξῃς οἷόν ἐστι τὸ φθονεῖν.
ΟΙ. ὡς οὐχ ὑπείξων οὐδὲ πιστεύσων λέγεις.
ΚΡ. οὐ γὰρ φρονοῦντά σ' εὖ βλέπω. ΟΙ. τὸ γοῦν ἐμόν.

licet manifestum sit inepte Oedipum dici προδεῖξαι οἷόν ἐστι τὸ εῖν inepteque Creontem οὐχ ὑπείξειν οὐδὲ πιστεύσειν, quod Oe- non Creontis, est, tamen et scholiastae et recentiores interpre- fficere studuerunt ut quae perversa sunt recte dicta videantur: um opinionibus refutatis Haasius suam ipsius sententiam his is exposuit:

Vitium facile tollitur si versus duos perverso ordine positos sta- us ita ut qui Creontis erat Oedipo, qui Oedipi Creonti tribu- hoc modo:

ΟΙ. ἥκιστα· θνήσκειν, οὐ φυγεῖν σε βούλομαι.
ΚΡ. ὡς οὐχ ὑπείξων οὐδὲ πιστεύσων λέγεις;
ΟΙ. ὅταν προδείξῃς, οἷόν ἐστι τὸ φθονεῖν;
ΚΡ. οὐ γὰρ φρονοῦντά σ' εὖ βλέπω.

primum manifestum est quam apte nunc ὑπείκειν et πιστεύειν a de Oedipo dicantur, in quem ea unum conveniunt; hujus est cedere, quia et potestate superior est et injuria magna sibi us videtur, cujus poenam se exacturum ostenderat; quae a quoque, ubi tandem interposito Creontis jurejurando Ioca- et chori precibus adductus est Oedipus ut aliquid de ira remit- et ipse se εἰκάθειν dicit v. 651. et Creon in eadem re εἴκειν utitur v. 673.—Item πιστεύειν verbum in Oedipum unice enit, quem deinde Iocasta sic obtestatur v. 647. ὦ πρὸς θεῶν vσον, Οἰδίπους, τάδε.—Et recte haec in Oedipo sic conjungi mento est locus similis v. 650. ubi pariter chorus et voluntatem inionem Oedipi precibus emendare studet his verbis, πιθοῦ ras φρονήσας τ', ἄναξ, λίσσομαι. Praeterea illud etiam efficitur uod consentaneum erat, non statim in supplici denunciatione n acquiescat, sed modesta interrogatione moneat Oedipum ne n saevo consilio tamque injusta suspicione persistat."

Deinde vero si Oedipo tribuimus illa, quae in interrogatione nda sunt, ὅταν προδείξῃς, οἷόν ἐστι τὸ φθονεῖν; sententia aptis- erit: *itane vero? egone cedam et fidem tibi habeam, quando*

aperte praemonstraveris, quam detestabilis res sit invidia?—Nec dubium nunc esse potest verba illa οἷόν ἐστι τὸ φθονεῖν et de invidiae natura in universum dici, nec tamen de alius quam Creontis invidia cogitari posse, quippe qui suo exemplo, quale sit, si quis invideat, monstraverit. Denique sequentia quoque Creontis verba commodissime sermonem continuant; quae addita γάρ particula causam reddunt cur antea spei aliquid ostenderit fore ut cedat Oedipus et fidem sibi habeat; simul reicit illam accusationem Oedipi de invidia et nefariis suis consiliis eo quod mentis eum nunc non bene compotem esse respondet."

Praeclare haec Haasius, nisi quod non animadverso vitio verborum ὅταν προδείξῃς ipse quoque nonnulla proposuit parum probabilia. Primo enim nemo veterum Atheniensium, qui nullis dum utebantur signis interrogandi, verba ὡς οὐχ ὑπείξων οὐδὲ πιστεύσων λέγεις interrogative dicta accipere poterat, quum severa quae praecedunt Oedipi verba nihil plane dubitationis de sententia ejus relinquant, et usitatissima in hujusmodi responsionibus sint verba λέγεις, εἶπας et similia affirmative posita. Idem fere de tertio versu dicendum, cui ipsi quoque neque interrogatio apta est neque ὅταν προδείξῃς, quod si in interrogatione ponatur, ὅστις ἔδειξας (i. e. σοὶ ὅστις ἔδειξας) potius dicendum erat;—nam Creon non ostensurus est οἷόν ἐστι τὸ φθονεῖν, sed jam ostendit, structis, ut Oedipus opinatur, cum Tiresia insidiis—sin extra interrogationem, significabit Oedipum cessurum esse quando Creon praemonstraverit quam detestabilis res sit invidia: quod absurdum est. Denique non apparet quomodo ad haec verba responderi ab Creonte possit, οὐ γὰρ φρονοῦντά σ' εὖ βλέπω, quod utcunque explicare studuit Haasius. Apparet ex his Sophoclem, si eum esse voluit quem Haasius proposuit tenorem colloquii, aliter haec conformare debuisse, veluti, ut exemplum ponam,

ΚΡ. ὡς οὐχ ὑπείξων οὐδὲ πιστεύσων λέγεις.
ΟΙ. ὡς οὐ φρονῶν σὺ δ' οἷόν ἐστι τὸ φθονεῖν.
ΚΡ. οὐ γὰρ φρονοῦντά σ' εὖ βλέπω.

verbis σὺ δὲ postpositis, ut ὡς οὐ φρονῶν argute respondeat verbis ὡς οὐχ ὑπείξων, ut altercantes facere solent. Verum hoc quidem incertum est: illud vero probabiliter conjici potest, originem erroris ab Haasio monstrati inde esse repetendam quod in exemplari antiquiore, personarum vicibus per lineolas, ut saepe in codice Mediceo Aeschyli et Sophoclis, indicatis, scriptum erat,

— ἥκιστα· θνήσκειν, οὐ φυγεῖν σε βούλομαι.
— ὡς οὐχ ὑπείξων οὐδὲ πιστεύσων λέγεις.
— οὐ γὰρ φρονοῦντά σ' εὖ βλέπω.

omisso propter par duorum versuum initium, quae frequens versuum omittendorum caussa fuit, versu qualem exempli caussa posui,

— ὡς οὐ φρονῶν σὺ δ' οἷόν ἐστι τὸ φθονεῖν,

qui quum vel integer vel defectus in margine positus et postmodum loco non suo, sed post verba ἥκιστα· θνήσκειν, οὐ φυγεῖν σε βούλομαι insertus esset, sic illis ab interpolatore accommodari potuit ut nunc legitur, ὅταν προδείξῃς οἷόν ἐστι τὸ φθονεῖν, eo, ut videtur, sensu accipiendum quem scholiasta recentior exposuit, θανοῦμαι, ὅταν προδείξῃς οἷός ἐστιν ὁ ἐμὸς πρὸς σὲ φθόνος. Quod etsi non poterat dici, οἷόν ἐστι τὸ φθονεῖν, quae generalis sententia est, sed necessario dicendum fuisset, οἷός ἐσθ' οὑμὸς φθόνος, tamen aptissimum sententiae illi verbum est προδείξῃς, quod qui posuit non dubitandum quin haec verba eo loco legi voluerit quo in codice leguntur, non quo Haasius posuit, cui simplex sufficiebat verbum δείξαι. Ceterum comparandum cum his versibus colloquium similiter conformatum Oedipi et Tiresiae v. 322.–329. ubi φρονῶν et οὐ φρονεῖτε sibi opposita sunt v. 326. et 328. Ad permutatas autem personarum vices quod attinet, similis erroris exemplum est in Oedipo Col., ubi quum versus 69. in textu omissus, sed postmodum in margine suppletus esset, manus secunda, non animadverso unius versus defectu, primae manus lineolis personas indicantibus per versus 70.–75. nomina literis ΟΙ. et ΞΕ. expressa ita substituit ut Ξένῳ Oedipi, Oedipo vero Ξένου verba tribueret.

Singulis tragoediis praemisi summarium fabulae brevesque de argumento observationes. Alias quaestiones plures tractavi in commentatione de vita et scriptis Sophoclis, quae volumini octavo praefixa erit, quod novam fragmentorum editionem continebit. Metra carminum lyricorum explicui in libro quo metra poetarum scenicorum descripsi, Oxonii edito a. 1842.

Scribebam Lipsiae mense Martio a. 1858.

CORRIGENDA.

In Annot. p. 16, 1. lin. 26. concessus] *corr.* consessus
p. 28, 1. lin. 24. *esti*] *corr.* etsi
p. 128, 1. lin. 16. praesideo] *corr.* praesidio

ΟΙΔΙΠΟΥΣ ΤΥΡΑΝΝΟΣ.

SUMMARIUM FABULAE.

1.—150. (Προλόγος) Prodit ex aedibus regiis Oedipus deleg populi Thebani auditurus, qui comitante supplicum pompa ad ante fores positas consident deorum ipsiusque Oedipi opem im raturi adversus pestem, quae ab diis iratis immissa urbem depo latur. Vix instituto ab Oedipo cum Jovis sacerdote, pompae s plicum duce, colloquio, ex quo quid rei sit cognoscitur, Cr Menoecei filius, Iocastae Oedipi conjugis frater, Delphis, missus ab Oedipo erat oraculi consulendi caussa, rediens in scei prodit edictumque ab deo Delphico esse refert urbem calami liberatum iri, si vetus Laii regis occisi piaculum adhuc inul expietur debita auctori criminis, ab Thebanis nondum investig poena inflicta. Quod ut fiat operam se daturum populoque gregato quid factu opus sit aperturum esse Oedipus pollicetur, autem cum Creonte et sacerdotes cum pompa supplicum scei relinquunt.

151.—215. (Πάροδος) Quo facto chorus procerum Thebano orchestram intrat certiorque jam factus de oraculo, quod C reportaverat, laetam ex eo spem concipit deorumque princip Jovis, Dianae et Apollinis, auxilium invocat contra publicam q adhuc grassatur calamitatem, quam pluribus verbis describit.

216.—462. (ἐπεισόδιον α'.) Interim in scenam rediit Oedipu choro oraculum ab Creonte allatum pluribus verbis explanat, ni que se vel omisisse vel omissurum esse ait ut oraculo satisfiat: consilio nuncios se misisse addit, qui Tiresiam vatem, oraculo interpretem peritissimum, arcesserent. Is Oedipi jusso obtem rans nulla mora interposita advenit, sed quamvis rogatus ab Oed verbis reverentiae plenis ut consilia sua conferat, tacere se q loqui malle verbis male ominatis significat, tandem vero ab Oed conviciis minisque lacessitus verbis non ambiguis pronunciat O pum ipsum non solum caedis esse auctorem, sed etiam incesto matre connubio junctum vivere. Quibus dictis Tiresias abit O

pumque, qui nullius dum culpae sibi conscius est, ira magis etiam exacerbatum relinquit.

462.—512. (*στάσιμον χοροῦ α'.*) Relicta ab Tiresia et Oedipo scena chorus, quum pari et adversus Oedipum regem, maximorum Thebanis beneficiorum auctorem, et adversus vatem, aetate et auctoritate venerabilem, reverentia teneatur, neutrum accusat, sed Jovis et Apollinis laudes celebrat, quorum ope quae nunc obscura sint mox clara redditum iri confidit.

513.—862. (*ἐπεισόδιον β'*, interjecto *κομματίῳ* chori 649.—697.) Quum Oedipus in iis quae contra Tiresiam dixerat suspicionem projecisset vatem ab Creonte, qui regno potiri vellet, subornatum esse ut Oedipus Thebis pelleretur, Creon nunc ipse prodit, ut calumniosas diluat criminationes Oedipi, qui nec Creontis nec chori verbis ab injusta suspicione dimovetur, sed acerrime in Creontem invehitur. Quam altercationem audiens Iocasta ex aedibus prodit et, postquam Creon scenam reliquit, nihil quidem oraculis tribuendum esse contendit, sed tamen de infante, quem recens natum Laius exposuerit, ut oraculum, quod Laium ab filio occisum iri praedixerat, eluderet, deque caede Laii ea narrat ut Oedipus se ipsum Laii patris, quamvis inscium, interfectorem esse posse intelligat, etsi nonnulla in ea narratione sint quae contrariae favere opinioni videantur. Quamobrem tandem in eam conveniunt sententiam ut pastorem senem, cui Laius infantem exponendum tradiderit, advocandam esse decernant, si quid forte ad rem clariore in luce collocandam conferre possit. Quibus peractis Oedipus et Iocasta in domum regiam se recipiunt.

863.—910. (*στάσιμον χοροῦ β'.*) Chorus vero etsi Iocastae quem prodiderat oraculorum contemtum tecte reprehendit, tamen neque in ipsam neque in Oedipum ullam culpam confert, sed satis habet deorum, quibus confidere oporteat, legumque divinarum reverentiam commendare.

911.—1085. (*ἐπεισόδιον γ'.*) Post haec iterum prodit Iocasta et solicitudine Oedipi in metum conjecta preces ad Apollinem, cujus oracula paullo ante contemserat, facit. Quibus verbis vix pronunciatis nuncius advenit Polybum, Corinthi regem, qui Oedipi pater esse adhuc creditus erat, ex vita excessisse nuncians. Quo pacto quum oraculum, quod Oedipum patris interfectorem fore praedixerat, irritum fiat, laetam spem concipit Iocasta Oedipumque ex aedibus vocari jubet, qui etsi in eadem qua Iocasta opinione versatur quod ad patrem attinet, tamen alteram veteris oraculi partem, qua

Oedipum connubium cum matre initurum esse praedictum erat, relinqui monet, quum Meropa, Polybi regis vidua, adhuc in vivis sit. Quem metum senex nuncius Corinthius eo tollere sibi videtur, quod Oedipum non Polybo et Meropa parentibus natum, sed adoptivum filium esse prodit, quem infantem ipse olim ab Laii gregum pastore quodam acceptum Corinthum pertulerit. His auditis Oedipus acrius quam antea (v. 859.) fecerat urget ut pastor ille Laii advocetur, quamvis renitente Iocasta, quae quid eventurum sit clarius quam Oedipus perspicit et summo cum animi motu abit, qui mali quid portendere videatur.

1086.—1109. (*στάσιμον χοροῦ γ'.*) Chorus vero etsi ex narratione nuncii Corinthii intellexit Oedipum non amplius Polybi qui adhuc creditus erat filium haberi posse, tamen carmine bonae spei pleno alias de obscura ejus origine conjecturas proponit fortasse in silvis ab nympha aliqua nati patre vel Pane vel Apolline vel Baccho.

1110.—1185. (*ἐπεισόδιον δ'.*) Interim senex Laii pastor advenit, cujus ex sermonibus cum nuncio Corinthio Oedipus totam malorum suorum magnitudinem perspicit scenamque una cum duobus senibus illis relinquit.

1186.—1222. (*στάσιμον χοροῦ δ'.*) Haec mala pluribus verbis chorus lamentatur rerumque humanarum vicissitudinem deplorat.

1223.—1523. (*ἔξοδος.*) Tum alius ex adibus regiis nuncius (*ἐξάγγελος*) advenit, qui Iocastam vitam suspendio finivisse, Oedipum vero fibulis vestium Iocastae oculos sibi ipsum effodisse narrat. His expositis nuncius abit, Oedipus vero ipse prodit et carmine *ἀπὸ σκηνῆς* cantato 1307.—1368., interpositis chori trimetris, sortem suam qualis ab infantia fuerit lamentatur mortemque vel exilium expetit. Quas preces repetit, postquam Creontem advenisse audivit, qui regiam dignitatem nunc iterum est suscepturus. Huic igitur, generosa mente injuriae ab Oedipo sibi factae oblito, filiarum, tenera aetate puellarum, quae in scenam adducuntur, Antigonae et Ismenae, curam commendat, se ipsum autem ex terra Thebana abduci cupit. Quod ab deo, priorum oraculorum datore, quem consulturus sit, pendere Creon respondet Oedipumque cum filiabus in domum comitatur, coryphaeus vero chori septem versibus tetrametris trochaicis exemplo Oedipi, qui ex summo felicitatis quae videbatur fastigio in summ m miseriam dejectus sit, veterem confirmari nonet nem, antequam mortuus sit, felicem esse.

FABULAM de Oedipo ab antiquissimis poetis acceptam posterio-
n temporum poetae fabularumque scriptores ita variarunt et
rnarunt ut ad extremum nihil prope relinqueretur de quo omnes
er se consentirent praeter nomen Oedipi caedemque patris ab eo
rudente occisi: quas narrationes post alios multos qui hoc argu-
ntum tractarunt exposuit F. G. Schneidewinus in commentatione
erta Actis societatis scientiarum Gottingensis a. 1852. (vol. 5.)
ae etsi repetere omnia ab hoc loco alienum est, non inutile tamen
monuisse duas narrationum illarum quasi series distinguendas
e, alteram epicorum, alteram tragicorum usibus accommodatam.
m epicis poetis quum sufficeret narrasse quae gesta esse credetur, simpliciore uti poterant et Oedipodeae et aliarum quarumvis
ularum forma: tragici vero, qui *πεπλεγμένῃ*, ut scenico vocabulo
r, opus haberent, plurima aliter conformare debuerunt, ut tra-
dias componere possent secundum artis Graecorum regulas,
is in libro de arte poetica ab Aristotele expositas videmus, qui
hocleae hujus fabulae exemplo aliquoties utitur (c. 11. 15. 16.)
c accedit quod tragici poetae, quum non pauci[a] idem tractarent
umentum, nec posteriores priorum consectari vestigia vellent,
ulas vetustas novis usque inventis exornarunt, ut suae quis-
tragoediae novitatis quandam gratiam conciliaret. Unde magna
a est in rebus et gravioribus et levioribus inventorum varietas,
rum ad originem quum saepe parum attendissent posteriorum
porum scriptores, non raro diversissimas narrationes miscue-
t.

Antiquissima fabulae Oedipodeae memoria est apud Homerum Odyssea 11, 271.–280. ubi Ulixes inter ea quae in Orco viderit c de Oedipo ejusque conjuge narrat,

Μητέρα τ' Οἰδιπόδαο ἴδον, καλὴν Ἐπικάστην,
ἣ μέγα ἔργον ἔρεξεν ἀϊδρείῃσι νόοιο
γημαμένη ᾧ υἱεῖ· ὁ δ' ὃν πατέρ' ἐξεναρίξας

Oedipum ante Sophoclem scrip-
Aeschylus, cujus tetralogiam
ipodeam cognovimus ex didas-
a Septem ad Thebas fabulae,
ἀχθη ἐπὶ Θεαγενίδου, ὀλυμπιάδι
ἐνίκα Λαΐῳ, Οἰδίποδι, Ἑπτὰ ἐπὶ
las, Σφιγγὶ σατυρικῇ: post So-
phoclem Euripides, Achaeus alii-
que posteriorum temporum poetae.
Quarum fabularum omnium pau-
ciora supersunt fragmenta quam
ex quibus cognosci possit quomodo
hoc argumentum tractaverint poe-
tae illi.

γῆμεν· ἄφαρ δ' ἀνάπυστα θεοὶ θέσαν ἀνθρώποισιν.
ἀλλ' ὁ μὲν ἐν Θήβῃ πολυηράτῳ ἄλγεα πάσχων
Καδμείων ἤνασσε, θεῶν ὀλοὰς διὰ βουλάς·
ἡ δ' ἔβη εἰς Ἀΐδαο πυλάρταο κρατεροῖο,
ἁψαμένη βρόχον αἰπὺν ἀφ' ὑψηλοῖο μελάθρου,
ᾧ ἄχεϊ σχομένη· τῷ δ' ἄλγεα κάλλιπ' ὀπίσσω
πολλὰ μάλ', ὅσσα τε μητρὸς Ἐρινύες ἐκτελέουσιν.

et duobus versibus Iliadis 23, 679. ubi Euryalus memoratur,

ὅς ποτε Θήβασδ' ἦλθε δεδουπότος Οἰδιπόδαο
ἐς τάφον· ἔνθα δὲ πάντας ἐνίκα Καδμείωνας.

Leve est quod Epicastam Homerus nominat matrem Oedipi quam tragici et scriptores plerique omnes Iocastam vocant, ut saepe in nominibus variari in historia fabulari solet: gravius quod ita loquitur ut Oedipum nullos ex Epicasta (vel Iocasta) liberos procreasse dicere videatur, quod animadvertit Pausanias[b], qui quod de Eurygania dicit alia fabula auxerunt alii ita ut Laium post prioris mortem uxoris, quae Oedipum pepererat, aliam duxisse fingerent uxorem, quae postmodum Oedipi conjux facta sit, quo pacto incestum cum matre connubium liberorumque ex ea progenies tollitur et culpa Oedipi ita minuitur ut si tragici hac narratione usi essent, quod nemo eorum fecisse videtur, ex hoc argumento nullas componere potuissent fabulas satis aptum tragoediae legibus exitum habituras.

De Oedipo a parentibus exposito, sed mirabiliter servato deque aenigmate Sphingis ab Oedipo soluto tacet Homerus, etsi haud dubie cognitum habuit. Nam quaecunque fuerit antiquissima fabulae forma, debuit aliqua reddi ratio quomodo fieri potuerit ut Oedipus, qui peregrinus videretur, Laio Thebano in imperio succederet ejusque viduam natu multo quam ipse majorem in matrimonium duceret, quod Creontis, Iocastae fratris, qui post Laii caedem

[b] 9, 5, 10. Λαΐῳ δὲ βασιλεύοντι, καὶ γυναῖκα ἔχοντι Ἰοκάστην μάντευμα ἦλθεν ἐκ Δελφῶν ἐκ τοῦ παιδός οἱ τὴν τελευτὴν, εἰ τέκοι τινὰ Ἰοκάστη, γενήσεσθαι. καὶ ὁ μὲν ἐπὶ τούτῳ τὸν Οἰδίποδα ἐκτίθησιν· ὁ δὲ καὶ τὸν πατέρα ἀποκτενεῖν ἔμελλεν, ὡς ηὐξήθη, καὶ τὴν μητέρα ἔγημε. παῖδας δ' ἐξ αὐτῆς οὐ δοκῶ οἱ γενέσθαι, μάρτυρι Ὁμήρῳ χρώμενος, ὃς ἐποίησεν ἐν Ὀδυσσείᾳ "μητέρα— ἀνθρώποισι." πῶς οὖν ἐποίησαν ἀνάπυστα ἄφαρ, εἰ δὴ τέσσαρες ἐξ Ἰοκάστης ἐγένοντο παῖδες τῷ Οἰδίποδι; ἐξ Εὐρυγανείας δὲ τῆς Ὑπέρφαντος ἐγεγόνεσαν. δηλοῖ δὲ καὶ ὁ τὰ ἔπη ποιήσας ἃ Οἰδιπόδειαν ὀνομάζουσι· καὶ Ὀνασίας Πλαταιᾶσιν ἔγραψε κατηφῆ τὴν Εὐρυγάνειαν ἐπὶ τῇ μάχῃ τῶν παίδων.

imperium susceperat, consilio factum esse narravit Pherecydes ab scholiasta Euripidis Phoen. 53. memoratus.

Non magis Homerus aut Oedipi patris nomen memoravit, quem Laium fuisse ceteri omnes qui ejus mentionem faciunt inter se consentiunt, aut caedis ab Oedipo patratae caussas et locum prodidit, quam fabulae partem multum variarunt poetae et mythographi, quorum narrationes in Schneidewini commentatione collectas videre licet. Quam Sophocles narrationem secutus est, Laium in itinere, quod θεωρὸς (v. 114.) suscepisset, in via angusta (de qua v. annot. ad v. 730. 733.) Oedipo obviam factum, altercatione cum auriga ipsius comitibusque orta ob Oedipo esse occisum, eandem in universum alii quoque plurimi secuti sunt, etsi de caussa itineris et Laii et Oedipi et de loco, ubi caedes patrata sit, aliisque rebus levioribus inter se discrepant.

Calamitates in quas Oedipus inciderit postquam patris caedes incestumque cum matre connubium patefactum fuerit, breviter significavit Homerus verbis ἄλγεα πάσχων Καδμείων ἥνασσε θεῶν ὀλοὰς διὰ βουλάς, ex quibus non potest perspici utrum narrationem de oculis quos Oedipus sibi ipse effoderit,—quam poetae tragici aliique scriptores memorant, nonnullis tamen id ab alio factum esse fingentibus,—cognitam habuerit an non habuerit. Non habuisse visus est veteribus Homeri interpretibus, ut intelligitur ex annotatione scholiastae ad verba illa v. 275. Neque enim verisimile videntur judicasse Oedipum, postquam caecus factus esset, in imperio permansisse, ab qua opinione tragici quoque poetae alieni fuerunt, apud quos Oedipus, postquam oculis suis vim intulit, imperium Creonti concedit patriamque relinquit: qui Sophocleae quoque tragoediae exitus est. Reliqua Oedipi liberorumque ejus et Creontis fata in duabus aliis fabulis, Oedipo Coloneo et Antigona tractantur, etsi non eo ordine editis qui argumento respondeat. Nam quae postrema esse debebat fabula, Antigona, tempore prima fuit, scripta ab Sophocle olympiade octogesima quarta exeunte, post quam fabulam multorum annorum intervallis Oedipum Regem et Oedipum Coloneum scripsit.

Mores trium principum in Oedipo Rege personarum, Oedipi, Iocastae, Creontis, tales finxit Sophocles, quales totius fabulae Oedipodeae natura antiquiorumque poetarum narrationes monstrabant. Oedipum igitur videmus generosa indole virum populoque, cujus ei demandatum imperium est, quibuscunque fieri possit modis prospicientem, sed dira fati necessitate, qua delicta parentum luit,

in summas miserias non sine aliqua, etsi excusabili, sua ipsius culpa conjectum tristique exemplo docentem quanto facilius sit aliis quam sibi sapere. Tanto deterior Iocastae conditio est, quae non solum multa facere omisit, quibus crimina ab ipsa Oedipoque insciō commissa vel caveri vel postquam commissa essent detegi poterant, sed ne oraculo quidem, quod occisores Laii investigari jusserat, cedit, donec omni prope ex parte convicta vitam suspendio finit. Creontis denique persona, inde ab eo tempore quo susceptum ab se post Laii caedem imperium Thebarum Oedipo concedit usque ad illud quo post patefacta Oedipi crimina regnum iterum ad eum defertur, imaginem exhibet viri qui officiis suis nullo tempore non strenue satisfacit et ne injustis quidem criminationibus, quas Oedipus, suae ipsius culpae adhuc ignarus, in priore fabulae parte in eum conjecit, ab recta via deflectitur. Itaque laus quae Sophocli debetur non tam in eo posita est quod personarum mores finxit quales modo descripsimus quam in eximia arte, qua et trium illarum et ceterarum quae minoris momenti sunt personarum sermones per totam fabulam moribus conditionique loquentium accommodavit: quod lectores si hanc tragoediam attente legere et singula quaeque, de quibus partim monitum est in annotationibus, expendere volent, ex ipsis poetae verbis clarius et majore cum fructu percipient quam ex multorum de hac fabula disputationibus.

De tempore quo Oedipum Regem in theatrum produxerit Sophocles nihil compertum habemus. Musgravio pestis Thebanae descriptionem, in exordio fabulae primoque carmine chori exhibitam, similis quae Athenas sub initia belli Peloponnesiaci vexavit calamitas poetae videbatur suggessisse: ut tragoediam hanc recenti cladis illius, quam Thucydides copiose descripsit, memoria editam esse suspicari liceat, id est olympiadis octogesimae septimae tertio quartove anno. Quae valde incerta conjectura est, quum in descriptione pestis Sophoclea nihil sit quod non etiam ante pestem illam Atheniensem ab Sophocle, praesertim praeeunte Homero, qui pestem in initio Iliadis descripsit, sic scribi potuerit. Multo minus probari possunt quae Musgravius in annotatione ad v. 873. de Alcibiade, quem in carmine illo chori notari sibi persuaserat, conjecit. Nihilominus illud certum videtur haberi posse, hanc tragoediam ex antiquioribus esse poetae fabulis, i. e. scriptam ante olympiadem octogesimam nonam, quod ex severioribus quibus utitur metrorum formis colligi potest. Successu autem acta est minus quam quis in tanta carminis praestantia credat felici: nam victus poeta est ab

Philocle, mediocris famae tragico, ut ex Dicaearcho annotavit argumenti scriptor. Quam judicum iniquitatem reprehendit Aristides vol. 2. p. 256. *Σοφοκλῆς Φιλοκλέους ἠττᾶτο ἐν Ἀθηναίοις τὸν Οἰδίπουν, ᾧ Ζεῦ καὶ θεοί, πρὸς ὃν οὐδ' Αἰσχύλος*[c] *εἶχε λέξαι τι. ἆρ' οὖν διὰ τοῦτο χείρων Σοφοκλῆς Φιλοκλέους; αἰσχύνη μὲν οὖν αὐτῷ τοσοῦτον ἀκοῦσαι, ὅτι βελτίων Φιλοκλέους.* Victum autem quum dicunt, hoc sunt dicere putandi, secunda eum praemia reportasse. Nam de tertiis quominus cogitetur vel illud impedit quod ex Carystio rettulit vitae Sophoclis scriptor, *νίκας δὲ ἔλαβεν εἴκοσιν, ὡς φησι Καρύστιος· πολλάκις δὲ καὶ δευτερεῖα ἔλαβε, τρίτα δ' οὐδεπώποτε.*

Ad inscriptionem fabulae quod attinet, in libris plerisque omnibus *Οἰδίπους τύραννος*, in aliis *Οἰδίπους πρότερος* inscriptum inveniri, ut ab Oedipo Coloneo distingueretur, narrat argumenti Graeci auctor. *Τυράννου* nomen qui posuerunt, quod est in codice et apographis et apud grammaticos plurimos, non dubium est quin duobus tragoediae locis adducti fuerint, v. 514. *δείν' ἔπη πεπυσμένος | κατηγορεῖν μου τὸν τύραννον Οἰδίπουν.* et v. 925. *ὅπου | τὰ τοῦ τυράννου δώματ' ἐστὶν Οἰδίπου.* Nam quod grammaticus ille comminiscitur, *χαριέντως τύραννον ἅπαντες αὐτὸν ἐπιγράφουσιν ὡς ἐξέχοντα πάσης τῆς Σοφοκλέους ποιήσεως*, ipsius est inventum vix dignum memoratu; *πρότερον* qui dixerunt, non tam argumentum per alteram Oedipodis fabulam continuatum quam temporis quo hae fabulae editae sunt ordinem spectasse quum per se intelligatur tum diserte monitum est in argumento Graeco. Ab Sophocle vero, ut ab Aeschylo et Euripide in ejusdem argumenti fabulis, nihil praeter Oedipi nomen inscriptum fuit: cujus rei rationem in principio annotationum ad Ajacem explicamus. Simplici *Οἰδίποδος* nomine etiam Aristoteles usus est in libro de arte poetica c. 11. 15. 16. nec dubitandum quin *Οἰδίπους τύραννος*, vel *Οἰδίπους πρότερος*, ab inferiorum demum temporum grammaticis dicta sit.

[c] Loquitur quasi haec fabula Aeschylo vivente edita fuerit, i. e. ante olymp. 81, 1. quo anno Aeschylum mortuum esse constat. Quod nemini probabile videbitur, etsi Sophoclem olymp. 77, 1. tragoedia primum vicisse novimus.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ ΤΥΡΑΝΝΟΣ.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ.

Ὦ ΤΕΚΝΑ, Κάδμου τοῦ πάλαι νέα τροφὴ,
τίνας ποθ' ἕδρας τάσδε μοι θοάζετε

LECTIONES CODICIS LAURENTIANI XXXII, 9.

1. *νέα*] *νεα* sine accentu.

1. **Κάδμου τοῦ πάλαι**] *Cadmi veteris:* nam Cadmus secundum chronologorum rationes, quas exposuit Clintonus Fast. Hell. vol. 1. p. 85. 87., paullo plus quam trecentis ante Trojam captam et paullo minus quam trecentis ante Oedipum annis Thebas venerat et Cadmeam, Thebarum arcem, condiderat: quae tempora in quintum decimum et decimum tertium ante aeram nostram seculum incidunt. Quod temporis intervallum convenit successioni generis Agenoris, Cadmi, Polydori, Labdaci, Laii (cujus filius Oedipus), expositae ab Sophocle infra v. 267. 268. et Herodoto 5, 59.

νέα τροφὴ] *τροφὴ* et *τρέφεσθαι* ad parentes referri solet qui liberos procrearunt et aluerunt: unde *ποιμνίων βοσκήματα* quoque *μηκάδων ἀρνῶν τροφὰς* dixit Euripides Cycl. 189. Sophocles vero ad remotiorem rettulit generis auctorem. *Καδμογενῆ γένναν* Thebanos appellavit Euripides Phoen. 815.

2. *τίνας ποθ' ἕδρας τάσδε μοι θοάζετε*] *Quas sedes mihi sedetis,* i. e. quo consilio has ante aedes meas sedes occupastis? Eadem structura *θακεῖν* et *προσθακεῖν ἕδραν* dixit Sophocles Oed. Col. 1166. et in fragm. apud Stobaeum Floril. 91, 27. et Euripides Herc. f. 1214. *σὲ τὸν θάσσοντα δυστήνους ἕδρας*, qui quemadmodum singulari *δύστηνον ἕδραν* pluralem propter metri necessitatem praeferre debuit, ita Sophocles eadem de caussa *θοάζετε* pro *θάσσετε* dixit, quem usum verbi annotavit Plutarchus Mor. p. 22 E. *τῷ θοάζειν ἢ τὸ κινεῖσθαι σημαίνουσιν* (*οἱ ποιηταί*), *ὡς Εὐριπίδης, κῆτος θοάζον ἐξ Ἀτλαντικῆς ἁλός· ἢ τὸ καθέζεσθαι καὶ θαάσσειν, ὡς Σοφοκλῆς, τίνας ποθ' ἕδρας τάσδε μοι θοάζετε.* Pariter Etymol. M. p. 460, 11. interpretatur *προσκαθέζεσθε.* et scholiasta, *θοάζετε*: *κατὰ διάλυσιν ἀντὶ τοῦ θάσσετε. ἢ θοῶς προκάθησθε. θοάζει* inter alia per *κάθηται* explicat Hesychius, quocum comparanda alia ejusdem glossa *ἐθόαζεν, ἐκαθέζετο,* et grammatici in codice Taurinensi apud Pasin. vol. 1. p. 262. *προθοάζοντα, προκαθήμενον.* (Nam quod *προσθοάζοντα* legitur, literis *σθ* uno ductu expressis, fortasse ne librarii quidem, sed typothetae error est. Ceterum *προθοά-*

ἱκτηρίοις κλάδοισιν ἐξεστεμμένοι ;
πόλις δ' ὁμοῦ μὲν θυμιαμάτων γέμει,
ὁμοῦ δὲ παιάνων τε καὶ στεναγμάτων·
ἀγὼ δικαιῶν μὴ παρ' ἀγγέλων, τέκνα,
ἄλλων ἀκούειν αὐτὸς ὧδ' ἐλήλυθα,
ὁ πᾶσι κλεινὸς Οἰδίπους καλούμενος.

6. ἀγγέλων] ἀγγέλων altero λ eraso. 7. Post αὐτὸς duae literae erasae.

ζειν lexicis addendum quemadmodum quod sequitur verbum προϊζάνων, quod ipsum quoque per προκαθήμενος explicuit grammaticus.) Accedit ad haec Aeschyli auctoritas Suppl. 595. ὑπ' ἀρχᾶς δ' οὗτινος θοάζων (Ζεὺς) | τὸ μεῖον κρεισσόνων κρατύνει. Apparet ex his verbum θοάζειν, quod a θοὸς derivatum propriam sibi habet festinandi significationem, etiam pro θαάσσειν sive θάσσειν, invitante quum hujus verbi ipsius tum derivatorum θᾶκος θῶκος θόωκος similitudine, dictum esse sine ulla celeritatis significatione, quam intulit scholiasta per θοῶς προκάθησθε interpretatus, sed quae ab Sophoclis certe loco alienissima haberi debet. Nam lento an citato gressu sacerdotes advenerint Oedipus non magis quam spectatores cognitum habet. Neque enim accurrentibus sedesque occupantibus intervenit Oedipus, sed in ipso fabulae initio sollemnis conspicitur supplicantium concessus. Recte igitur Jovis sacerdos v. 15. ὁρᾷς μὲν ἡμᾶς, inquit, ἡλίκοι προσήμεθα | βωμοῖσι τοῖς σοῖς. Ceterum etiam in contrariam partem aberratum et θάσσειν pro θοάζειν dictum interdum esse suspicari licet ex glossa Hesychii, Θάσσουσα : στεύδουσα.

3. ἱκτηρίοις κλάδοισιν] Ramos dicit oleaginos lana obvolutos, qui στέμματα et στέφη vocantur : unde qui eos manibus tenent supplices ipsi ἐξεστεμμένοι hic et v. 19. dicuntur, pro quo etiam ἐξηρτυμένοι dici potuisset. ἱκετῶν ἐριοστέπτους κλάδους dixit Aeschylus Suppl. 23. et pluribus verbis descripsit Eum. 43. ἔχουτ' (Orestem) ἐλάας ὑψιγέν-νητον κλάδον, | λήνει μεγίστῳ σωφρόνως ἐστεμμένον | ἀργῆτι μαλλῷ. Hos ramos secum auferebant supplices ubi voti compotes facti esse viderentur ; sin minus, in aris relinquebant. Quod collatis tragicorum locis ostendit Wunderus, de ablatis ramis, Sophoclis infra v. 143. Euripidis Suppl. 359., de relictis, Aeschyli Suppl. 506. et Euripidis Suppl. 259. ubi hoc disertis verbis dictum est, ὡς οὐδὲν ἡμῖν ἤρκεσαν λιταὶ θεῶν.

4. πόλις—θυμιαμάτων γέμει] Similiter Josephus B. Jud. 7, 4, 1. ἅπασα ἡ πόλις ὡς νεὼς ἦν στεφανωμάτων καὶ θυμιαμάτων ἀνάπλεως.

6. παρ' ἀγγέλων—ἄλλων] Non abundat ἄλλων, quum παρ' ἀγγέλων ἄλλων significet παρ' ἄλλων ἀγγελλόντων. Sic Euripides Orest. 531. τί μαρτύρων | ἄλλων ἀκούειν δεῖ μ' ἄγ' εἰσορᾶν πάρα ; i. e. ἄλλων μαρτυρούντων. Xenoph. Cyrop. 1, 6, 2. δι' ἄλλων ἑρμηνέων, i. e. δι' ἄλλων ἑρμηνευόντων.

8. ὁ πᾶσι κλεινὸς] *Omnium ore celebratus.* Nam πᾶσι masculini generis est, non neutrius, quod unus ex scholiastis opinatur. Conf. v. 40. ὃ κράτιστον πᾶσιν Οἰδίπου κάρα. Quemadmodum autem Oedipus suum ipse nomen hoc loco

ἀλλ', ὦ γεραιὲ, φράζ', ἐπεὶ πρέπων ἔφυς
πρὸ τῶνδε φωνεῖν, τίνι τρόπῳ καθέστατε,
δείσαντες ἢ στέρξαντες; ὡς θέλοντος ἂν
ἐμοῦ προσαρκεῖν πᾶν· δυσάλγητος γὰρ ἂν
εἴην τοιάνδε μὴ οὐ κατοικτείρων ἕδραν.

ΙΕΡΕΥΣ.

ἀλλ', ὦ κρατύνων Οἰδίπους χώρας ἐμῆς,
ὁρᾷς μὲν ἡμᾶς ἡλίκοι προσήμεθα

11. στέρξαντες pro στέξαντεσ a m. rec. 13. ΙΕΡΕΥΣ] ἱερεὺσ πρεσ-ὑτησ διόσ 15. προσήμεθα] προσήιμεθα

dit, ita idem in summam conjecus miseriam in prologo Oedipi Coonei prodit verbis τίς τὸν πλανήτην Οἰδίπουν—σπανιστοῖς δέξεται δωρήασιν;

9. γεραιὲ] Alloquitur Jovis sacerdotem, qui ei respondet v. 14. eqq.

πρέπων· ἔφυς] Ut Jovis sacerdos t dux pompae. ἔφυς autem pariter um participio conjunctum v. 587. μείρων ἔφυν. Philoct. 1052. χρῄζων φυν.

10. τίνι τρόπῳ καθέστατε] Id est ὡς διάκεισθε vel πῶς ἔχετε, ut interpretatur Elmsleius, post quas ormulas participia sequi solent, ut pud Platonem Phaedon. p. 59 A. ὕτω διεκείμεθα, ποτὲ μὲν γελῶντες, νίοτε δὲ δακρύοντες.

11. στέρξαντες] στέξαντες mulorum apographorum scriptura est. Glossema ab Elmsleio ex duobus pographis Laurentianis allatum, πομείναντές τι κακὸν δηλονότι, non d στέρξαντες, sed (ut in aliis apographis factum) ad στέξαντες refeendum, quod etiam scholiasta leisse videtur, quamvis nunc στέραντες scriptum: ἢ γὰρ διὰ δέος ολάσεως, ἢ παθόντες, ἐκδικίας τυεῖν ἀξιοῦτε. ὅπερ ἐδήλωσεν διὰ τοῦ τέρξαντες, οἷον, ἤδη πεπονθότες. Similia in scholiis Triclinii legun-

tur, qui ipse quoque participiis παθόντες et ὑπομείναντες ad explicandum στέξαντες utitur. Hesychius, στέγει: κρύπτει, συνέχει, βαστάζει, ὑπομένει. Recte legitur στέρξαντες, i. e. *desiderantes, cupientes, orantes*, ut in Oedipo Col. 1094. τὸν Ἀπόλλω καὶ κασιγνήταν —στέργω διπλᾶς ἀρωγὰς μολεῖν γᾷ τᾷδε καὶ πολίταις. Nam hoc dicit: utrum deorum iram atque poenam ob impium aliquod facinus metuentes, an auxilium in praesente calamitate desiderantes? Idem verbo ἱμείροντες significavit v. 59.

11. ὡς θέλοντος ἂν] ἂν omitti poterat, sed addidit quia nondum compertum habet an quod petituri illi sint praestari ab ipso necne possit. ὡς rationem reddit imperativi φράζε.

12. δυσάλγητος ἂν εἴην sequente μὴ οὐ, *nisi*, dictum ut apud Herodotum 1, 187. Δαρεῖῳ δεινὸν ἐδόκεε εἶναι χρημάτων κειμένων καὶ αὐτῶν τῶν χρημάτων ἐπικαλεομένων μὴ οὐ λαβεῖν αὐτά. et Xenoph. Anab. 2, 3, 11. ὥστε πᾶσιν αἰσχύνην εἶναι μὴ οὐ συσπουδάζειν, quae exempla Wunderus comparavit. Eodem modo post χαλεπός Demosthenes p. 379, 7. αἵ τε πόλεις πολλαὶ καὶ χαλεπαὶ λαβεῖν αἱ τῶν Φωκέων μὴ οὐ χρόνῳ καὶ πολιορκίᾳ.

βωμοῖσι τοῖς σοῖς, οἱ μὲν οὐδέπω μακρὰν
πτέσθαι σθένοντες, οἱ δὲ σὺν γήρᾳ βαρεῖς
ἱερῆς, ἐγὼ μὲν Ζηνὸς, οἱ δ' ἐπ' ᾐθέων
λεκτοί· τὸ δ' ἄλλο φῦλον ἐξεστεμμένον
ἀγοραῖσι θακεῖ, πρός τε Παλλάδος διπλοῖς
ναοῖς ἐπ' Ἰσμηνοῦ τε μαντείᾳ σποδῷ.
πόλις γὰρ, ὥσπερ καὐτὸς εἰσορᾷς, ἄγαν

17. πτέσθαι] αι in litura literae ε ut videtur. σθένοντες] στένοντεσ literis στ, ut ubique fere, uno ductu expressis. 18. ἱερῆς Brunckius pro ἱερεῖς. οἱ δ' ἐπ' ᾐθέων] οἱ δεπ' ᾐῑθέων pr. ut videtur. οἱ δέ τ' ᾐῑθέων rec. 21. μαντείᾳ] μαντειασ pr. ut videtur.

16. βωμοῖσι τοῖς σοῖς] *Aris pro foribus tuarum aedium positis.* Aras intelligendas esse si non plurium deorum, inter quos Juppiter, certe Minervae, Apollinis et Dianae ex verbis chori colligi potest v. 159.–166. ubi haec tria numina invocantur, ut monuit Wunderus. Frequentissima Apollinis ἀγυιέως vel προστατηρίου mentio, de quo v. ad Electr. 637.

17. πτέσθαι] Nam infantes non raro pullis avium (νεοσσοῖς) comparantur, ut ab Euripide Troad. 752. Herc. f. 72. 894. quo Sophocleae metaphorae audaciam quodammodo mitigari observat Musgravius.

18. ἐγὼ μὲν Ζηνὸς] μὲν addit, quia oppositum cogitatur οἱ δὲ ἄλλων θεῶν.

οἱ δ' ἐπ' ᾐθέων a correctore codicis in οἱ δέ τ' ᾐῑθέων corruptum eodem errore quo apud Aeschylum Choeph. 400. in codice scriptum ὦ Περσέφασσα, δὸς δέ τ' εὔμορφον κράτος, quod δὸς δ' ἔπ' (i. e. ἐπίδος δὲ) scribendum. Similiter apud Suidam turbarunt librarii, ubi codex Paris. A. et Leidensis Λεκτός: ἐπίλεκτος. οἱ δέ θ' ᾐῑθέων λεκτοί, Bruxellensis vero, nullius fidei liber, veram scripturam haud dubie ex conjectura restitutam habet οἱ δ' ἐπ' —. Vetus vitium οἱ δέ θ' Chalcondylas quoque, primus Suidae editor, suo in libro reperisse et aspiratam in tenuem ipse mutasse videtur, οἱ δέ τ' ἰηθέων, illato etiam ἰηθέων, quod qui ex ᾐῑθέων, ut hoc adjectivum constanter in codicibus scribitur, finxit eodem modo erravit quo apud Hesychium erratum videmus, ἰήθεος per ἔφηβος, ἄγαμος interpretatum. ἐπ' ᾐθέων λεκτοὶ autem dictum est, quia saepe ἐπίλεκτοι dicuntur. Quanquam etiam sine hac ratione ἐπὶ addi poterat, ut in Antig. 787. dictum est, καί σ' οὔτ' ἀθανάτων φύξιμος οὐδεὶς | οὔθ' ἀμερίων ἐπ' ἀνθρώπων.

20. Παλλάδος διπλοῖς ναοῖς] Non potest ad liquidum perduci quae templa dicat. Alios Ὀγκαίας et Ἰσμηνίας, alios Ἀλαλκομενίας et Καδμείας intellexisse annotavit scholiasta.

21. Ἰσμηνοῦ τε μαντείᾳ σποδῷ] Recte βωμῷ interpretatur scholiasta, ὅτι διὰ τῶν ἐμπύρων (i. e. ex flamma victimarum mactatarum) ἐμαντεύοντο οἱ ἱερεῖς, ὥς φησι Φιλόχορος. Templum autem his verbis significatur Apollinis Ismenii, quem oracula edidisse Herodoti (8, 134.) aliorumque testimoniis constat. De eo v. Pausan. 9, 10.

ἤδη σαλεύει κἀνακουφίσαι κάρα
βυθῶν ἔτ' οὐχ οἷα τε φοινίου σάλου,
φθίνουσα μὲν κάλυξιν ἐγκάρποις χθονὸς,
φθίνουσα δ' ἀγέλαις βουνόμοις, τόκοισί τε
ἀγόνοις γυναικῶν· ἐν δ' ὁ πυρφόρος θεὸς
σκήψας ἐλαύνει, λοιμὸς ἔχθιστος, πόλιν,
ὑφ' οὗ κενοῦται δῶμα Καδμεῖον· μέλας δ'
Ἅιδης στεναγμοῖς καὶ γόοις πλουτίζεται.
θεοῖσι μέν νυν οὐκ ἰσούμενόν σ' ἐγὼ

25. *ἐγκάρποις*] *ἐνκάρποισ*, *ν* a m. rec. in *γ* mutato. Sic 83. *πανκάρπου* a m. pr. pro *παγκάρπου*. 26. *βουνόμοισ* rec. *βουνόμον* pr. ut videtur, quod *βουνόμων* significare potest. 27. *ἐν*] *ἔν* 29. *Ἅιδης*] *ἀΐδησ* 31. *μέν νυν*] Accentus ab alia m. antiqua. *οὐκ*] *οὐχ* pr.

24. *ἔτ' οὐχ* metri caussa dictum pro *οὐκέτι*: ex quo non colligi potest veteres *οὐκ ἔτι* divisim potius quam conjunctim *οὐκέτι* pronunciasse. Nam *ἔτι* etiam ante *μή* collocatum reperitur, licet *μηκέτι* dicatur.

25. *φθίνουσα μὲν κάλυξιν ἐγκάρποις χθονός*] Civitas perire dicitur in folliculis, i. e. perire eo quod folliculi frugum pereant.

25.—27. Tria quae in his versibus memorantur calamitatis publicae genera etiam apud alios scriptores conjuncta reperiuntur quum in rei factae narratione tum in imprecationibus, ut apud Herodotum 3,65. *ταῦτα μὲν ποιεῦσι ὑμῖν γῆ τε καρπὸν ἐκφέροι καὶ γυναῖκές τε καὶ ποῖμναι τίκτοιεν—, μὴ ἀνασωσαμένοισι δὲ τὴν ἀρχὴν—τὰ ἐναντία τούτοισι ἀρέομαι ὑμῖν γενέσθαι.* Conf. ad v. 171.

27. *ἐν δ' ὁ πυρφόρος θεὸς σκήψας*] Scholiasta, *ὁ λοιμὸς ὁ πυρετοφόρος τὸν γὰρ πυρετὸν πῦρ καλοῦσι*. Non de febri solum, sed omnino de morbi violentia accipiendum: unde *θεὸς* dicitur, ut *λιμὸν δυσμενῆ θεὸν* dixit Simonides Amorginus. Dubitant interpretes utrum *ἐν δὲ* adverbialiter dictum sit an per tmesin pro *ἐνσκήψας δ' ὁ πυρφόρος θεός*. Vera prior ratio est. Nam ubi post tria alia mala quartum infertur verbis *ἐν δὲ*, Graeci lectores non poterant quin id adverbialiter dictum acciperent, ut Oed. C. 55. post Neptuni nomen infertur *ἐν δ' ὁ πυρφόρος Τιτὰν Προμηθεύς*. Nec composito *ἐνσκήψας* opus, quum etiam verbum simplex sic dicatur ut aliquoties ab Aeschylo. De *ἐν δέ* dixi infra ad v. 181.

29. *δῶμα Καδμεῖον*] Quum metro neque *ἄστυ Καδμεῖον* nec *δώματα Καδμείων* conveniret, *δῶμα Καδμεῖον* dixit: qui memorabilis est singularis numeri *δῶμα* usus, cui quodammodo comparari potest quod Euripides dixit Electr. 1289. *χώρει πρὸς οἶκον Κεκροπίας* (i. e. Athenas) *εὐδαίμονα*, quod *ὄχθον* scribendum videbatur Valckenario Diatr. p. 165.

μέλας δ'] De elisione in fine versus v. ad v. 332.

31. *ἰσούμενόν σ'*] Pendent accusativi a *κρίνοντες*, quod in altera sententiae parte positum est.

οὐδ' οἵδε παῖδες ἑζόμεσθ' ἐφέστιοι,
ἀνδρῶν δὲ πρῶτον ἔν τε συμφοραῖς βίου
κρίνοντες ἔν τε δαιμόνων συναλλαγαῖς·
ὅς γ' ἐξέλυσας ἄστυ Καδμεῖον μολὼν
σκληρᾶς ἀοιδοῦ δασμὸν ὃν παρείχομεν,
καὶ ταῦθ' ὑφ' ἡμῶν οὐδὲν ἐξειδὼς πλέον
οὐδ' ἐκδιδαχθεὶς, ἀλλὰ προσθήκῃ θεοῦ
λέγει νομίζει θ' ἡμὶν ὀρθῶσαι βίον·
νῦν τ', ὦ κράτιστον πᾶσιν Οἰδίπου κάρα,
ἱκετεύομέν σε πάντες οἵδε πρόστροποι
ἀλκήν τιν' εὑρεῖν ἡμὶν, εἴτε του θεῶν
φήμην ἀκούσας εἴτ' ἀπ' ἀνδρὸς οἶσθά του·
ὡς τοῖσιν ἐμπείροισι καὶ τὰς ξυμφορὰς
ζώσας ὁρῶ μάλιστα τῶν βουλευμάτων.

32. ἑζόμεσθ'] ἑζόμεθ' 33. συμφοραῖς] συμποραῖσ pr. ut videtur. 34. συναλλαγαῖς] ξυναλλαγαῖσ paullo rec. 39. λέγει νομίζει] λέγηι νομίζηι ἡμὶν] ἡμιν pr. 42. εὑρεῖν ἡμῖν rec. in litura. ἡμῖν εὑρεῖν pr. 43. του] που superscr. a m. recentissima.

33. *συμφοραὶς βίου* dicit quae hominibus sponte eveniunt, *δαιμόνων συναλλαγὰς* quae a diis immittuntur, ut Sphinx. Monuit Brunckius. Non recte scholiasta *ἐν ταῖς πρὸς τὸ θεῖον κοινωνίαις καὶ φιλίαις τὸ στοχάζεσθαι τῆς τῶν θεῶν διανοίας.*

35. *ὅς γ'*] In annotatione scholiastae *ὅς τε* scriptum est, cui respondere potest *νῦν τε* v. 40. (quod *νῦν δ'* scriptum in apographo Flor. Γ.) Sic in locis a Wundero comparatis, infra v. 695. *ὅς τ' ἐμὰν γᾶν φίλαν—κατ' ὀρθὸν οὖρισας, τανῦν τ' εὔπομπος εἰ γένυιο.* Aeschyli Pers. 710. *ὅς θ' ἕως ἔλευσσες αἰγὰς ἡλίου, ζηλωτὸς ὢν | βίοτον εὐαίωνα Πέρσαις ὡς θεὸς διήγαγες, | νῦν τέ σε ζηλῶ θανόντα.*

36. *ἀοιδοῦ*] Sphingis. Sic vocat etiam Euripides Phoen. 1545. Vide et infra 130. et 391. MUSGR.

δασμὸν ὃν παρείχομεν] Nam Thebanos qui aenigma solvere non possent rapiebat et devorabat: unde *ὠμόσιτον* et *ἁρπαξάνδραν κῆρα* dixit Aeschylus Sept. 541. 776.

37. *οὐδὲν ἐξειδὼς πλέον οὐδ' ἐκδιδαχθεὶς*] Hoc Oedipus ipse pluribus exponit v. 391. seqq.

44. *τὰς ξυμφορὰς—τῶν βουλευμάτων*] *Eventus consiliorum.* Thucyd. 1, 140. a Musgr. comparatus, *ἐνδέχεται τὰς ξυμφορὰς τῶν πραγμάτων οὐχ ἧσσον ἀμαθῶς χωρῆσαι ἢ καὶ τὰς διανοίας τοῦ ἀνθρώπου·* quod per *τὰς ἀποβάσεις* explicat scholiasta. Recte autem addit *καὶ* particulam, qua significatur quidem rerum sint periti etiam optimos esse consiliorum auctores.

45. *ζώσας*] I. e. *successu florentes.*

ἴθ', ὦ βροτῶν ἄριστ', ἀνόρθωσον πόλιν·
ἴθ', εὐλαβήθηθ'· ὡς σὲ νῦν μὲν ἥδε γῆ
σωτῆρα κλῄζει τῆς πάρος προθυμίας·
ἀρχῆς δὲ τῆς σῆς μηδαμῶς μεμνώμεθα
στάντες τ' ἐς ὀρθὸν καὶ πεσόντες ὕστερον,
ἀλλ' ἀσφαλείᾳ τήνδ' ἀνόρθωσον πόλιν.
ὄρνιθι γὰρ καὶ τὴν τότ' αἰσίῳ τύχην
παρέσχες ἡμῖν, καὶ τανῦν ἴσος γενοῦ.
ὡς εἴπερ ἄρξεις τῆσδε γῆς, ὥσπερ κρατεῖς,
ξὺν ἀνδράσιν κάλλιον ἢ κενῆς κρατεῖν·
ὡς οὐδέν ἐστιν οὔτε πύργος οὔτε ναῦς
ἔρημος ἀνδρῶν μὴ ξυνοικούντων ἔσω.

ρσσ
48. πάρος corr. A pr. manu fuerat πάλαι, corrector, eraso ρσσ, πάλαι ecte in πάροσ mutavit. 49. δὲ τῆς] è et τ in litura. Fuit δὲ ῆσ 50. τ' a m. rec. 52. τότ' αἰσίῳ] τόθ' αἰσίωι pr.

47. εὐλαβήθηθ'] Recte interpretatur scholiasta, εὐλαβήθητι μὴ τὴν ῥοῦπάρχουσαν δόξαν ἐπὶ τῇ εὐποιίᾳ πολέσῃς.

48. τῆς πάρος προθυμίας] Genitivus aptus est ex verbo κλῄζει eadem structura qua θαυμάζειν, εὐδαιμονίζειν, ἐπαινεῖν et alia verba cum genitivo junguntur, quem per ἕνεκα commissum explicare solent grammatici, ut hoc loco gl. in codice est λείπει τὸ ἕνεκεν.

προθυμίας] In apographo Flor. γ. grammatici conjectura annotata est γρ. προμηθίας, quae vocabula saepe permutata in libris sunt. Recte habet προθυμίας. Propensam in Thebanos voluntatem probavit Oedipus Sphingis aenigmate solvendo, quo urbem ab interitu servavit.

49. μεμνώμεθα] Optativum μεμνῴμεθα (cum iota adscripto) ex hoc loco posuit Eustathius ad Homer. p. 1303, 46. 1332, 18., quod μεμνήμεθα more Atticorum scribendum foret, si qua conjunctivi mutandi necessitas esset.

51. ἀσφαλείᾳ] Non plus significat quam ἀσφαλῶς Antig. 162. τὰ μὲν δὴ πόλεος ἀσφαλῶς θεοὶ | πολλῷ σάλῳ σείσαντες ὄρθωσαν πάλιν.

52. τὴν τότ' αἰσίῳ τύχην] Cohaerent τὴν τότε τύχην. Nam αἰσίῳ, quod post ὄρνιθι collocari debebat, metri caussa trajectum est, ut τι v. 516. πρός τί μου πεπονθέναι pro πρός μου πεπονθέναί τι, verba οὐκέτ' οἶδα v. 1257. χὥπως μὲν ἐκ τῶνδ' οὐκέτ' οἶδ' ἀπόλλυται, et ἦστο Aj. 311. τὸν μὲν ἦστο πλεῖστον ἄφθογγος χρόνον, et τόνδε Oed. Col. 875. ἀλλ' ἔξω βίᾳ, καὶ μοῦνός εἰμι, τόνδε, καὶ χρόνῳ βραδύς. ὄρνιθα αἴσιον vel ὄρνιθας αἰσίους de faustis ominibus dixerunt Euripides Iph. A. 607. Plutarchus in V. Fabii c. 19. aliique.

57. ἔρημος ἀνδρῶν μὴ ξυνοικούντων ἔσω] Adjectivum ἔρημος, quod omitti poterat, effectum verbi adjuncti significat, ut ἀδάκρυτον An-

ΟΙ. ὦ παῖδες οἰκτροὶ, γνωτὰ κοὐκ ἄγνωτά μοι
προσήλθεθ' ἱμείροντες. εὖ γὰρ οἶδ' ὅτι
νοσεῖτε πάντες, καὶ νοσοῦντες, ὡς ἐγὼ
οὐκ ἔστιν ὑμῶν ὅστις ἐξ ἴσου νοσεῖ.
τὸ μὲν γὰρ ὑμῶν ἄλγος εἰς ἓν' ἔρχεται
μόνον καθ' αὑτὸν, κοὐδέν' ἄλλον, ἡ δ' ἐμὴ
ψυχὴ πόλιν τε κἀμὲ καὶ σ' ὁμοῦ στένει.
ὥστ' οὐχ ὕπνῳ γ' εὕδοντά μ' ἐξεγείρετε,
ἀλλ' ἴστε πολλὰ μέν με δακρύσαντα δὴ,
πολλὰς δ' ὁδοὺς ἐλθόντα φροντίδος πλάνοις.

60. *νοσοῦντες*] *ων* (i. e. *νοσούντων*) super *εσ* a m. recentissima. 62. Hunc versum in margine habet a m. pr. 67. *ἐλθόντα*] Superscriptum gl. manus paullo recentioris *ἐρευνήσαντα* prope evanidum. *πλάνοις*] *πλάνασ*, sed in *πλάνοισ* mutatum, quod est in apographo Lb.

tig. 881. *τὸν δ' ἐμὸν πότμον ἀδάκρυτον οὐδεὶς φίλων στενάζει*, aut *ἀδέρκτων* Oed. Col. 1200. *τῶν σῶν ἀδέρκτων ὀμμάτων τητώμενος*, et quae sunt alia multa hujusmodi, quorum nonnulla memoravi in praefat. ad Aeschylum p. xxxvii. ed. Lips. tertiae. Ad sententiam quod attinet, scholiasta Alcaei verba comparavit, *ἄνδρες πόληος πύργος ἀρεύιοι*, quibus addere licet Niciae dictum apud Thucyd. 7, 77. *ἄνδρες γὰρ πόλις καὶ τείχη οὐδὲ νῆες ἀνδρῶν κεναί*, et quae ex scriptis recentiorum memoravit Jacobsius, Aristid. vol. 1. p. 535, 10. 555, 20. Lucian. de gymn. c. 20. Dion. Cass. 56, 6. Tacit. Hist. 1, 84.

58. *ὦ παῖδες*] Blanda compellatio, ut *τέκνα* v. 1. et 6., qua universum supplicum coetum, non solos pueros aut adolescentes, qui pompae intersunt, complectitur.

γνωτὰ κοὐκ ἄγνωτά μοι—ἱμείροντες] Quum metrum non ferret genitivos *γνωτῶν κοὐκ ἀγνώτων*, verbo *ἱμείρειν*, quod cum genitivo construi solet, accusativum adjunxit, ut *ἐπιθυμεῖν*, cujus verbi ratio eadem est, interdum cum accusativo construitur, ut ab Menandro ap. Athen. 12. p. 549 C. *ἴδιον ἐπιθυμῶν μόνος μοι θάνατος οὗτος φαίνεται | εὐθάνατος*. et in dicto Chilonis ap. Stob. Floril. 1, 3, 3. *μὴ ἐπιθύμει ἀδύνατα*, nisi hoc *ἀδυνάτων* scribendum.

60. *νοσοῦντες*] Qui in codice *νοσούντων* interpolavit corrector non animadvertit nominativum rariore structura positum a poeta esse, ne vocabuli trisyllabi syllaba ultima longa prima quinti pedis trimetri fieret, quod studiose vitare solent tragici.

63. Accusativi *κοὐδέν' ἄλλον* non ab *κατὰ*, sed ab *εἰς* reguntur.

65. *ὕπνῳ γ' εὕδοντά μ'*] Similiter principem officio suo satisfacientem descripsit Aeschylus Sept. 2. *ὅστις φυλάσσει πρᾶγος ἐν πρύμνῃ πόλεως | οἴακα νωμῶν, βλέφαρα μὴ κοιμῶν ὕπνῳ*. Uterque poeta verbo dativum adjunxit nominis cognati, *ὕπνῳ*, majoris *ἐναργείας* caussa, ut *φόβῳ φοβεῖσθαι, κραυγῇ βοᾶν, δάκρυσι κλάειν* et alia multa hujusmodi dicuntur.

67. *πλάνοις*] Male in *πλάναις* mutatum in apographis multis.

ἦν δ' εὖ σκοπῶν ηὕρισκον ἔασιν μόνην,
ταύτην ἔπραξα· παῖδα γὰρ Μενοικέως
Κρέοντ', ἐμαυτοῦ γαμβρὸν, ἐς τὰ Πυθικὰ
ἔπεμψα Φοίβου δώμαθ', ὡς πύθοιθ' ὅ τι
δρῶν ἢ τί φωνῶν τήνδε ῥυσαίμην πόλιν.
καί μ' ἤμαρ ἤδη ξυμμετρούμενον χρόνῳ
λυπεῖ τί πράσσει· τοῦ γὰρ εἰκότος πέρα
ἄπεστι πλείω τοῦ καθήκοντος χρόνου.
ὅταν δ' ἵκηται, τηνικαῦτ' ἐγὼ κακὸς

68. *ηὕρισκον* scripsi pro *εὕρισκον*, cum augmento, praeeunte hic et alibi constanter Elmsleio in hoc verbo similibusque. 72. *τήνδε ῥυσαίμην*] *τήνδ' ἐρυσάμην* pr. 74. *πέρα*] *πέραι*, *ι* a m. rec.

Scholiasta, *ἀρσενικῶ δὲ ἐχρήσατο πλάνοις ἀντὶ θηλυκοῦ.* "Vide Oed. Col. 1114. Phil. 758. Πλάνη habet Aesch. Prom. 578. 587. 623. 783. 787. 819. apud quem nusquam legitur *πλάνος*. Utrumque adhibet Euripides. V. Pierson. ad Moer. p. 315." ELMSL. Ceterum similiter dictum in Antig. 225. *πολλὰς γὰρ ἔσχον φροντίδων ἐπιστάσεις.*

69. *ταύτην ἔπρασσον*] *Hanc exsequebar.* Sic Philoct. 86. *ἐγὼ μὲν οὖς ἂν τῶν λόγων ἀλγῶ κλύων, τούσδε καὶ πράσσειν στυγῶ.*

70. *γαμβρὸν*] *Sororis maritum.*

72. *ῥυσαίμην*] Quum in terminatione optativi in *αιμην* vel *οιμην* librorum fides nulla sit, pari jure *ῥυσοίμην* scribi potest, quod conjecit Linwoodius, collato El. v. 34. *ὡς μάθοιμ' ὅτῳ τρόπῳ πατρὸς δίκας ἀροίμην*, ubi *ἀροίμην* communis aoristo et futuro forma est.

73. *ἤμαρ ξυμμετρούμενον χρόνῳ*] Diem praesentem cum tempore se comparare dicit quod iter exigit, i. e. computare se quotus hic dies sit ex quo Creon abierit.

74. *λυπεῖ τί πράσσει*] I. e. angit, cogitantem quid faciat. Sic Aj. 794. *ὥστε μ' ὠδίνειν τί φῄς.* Eurip. Hec. 185. *δειμαίνω τί ποτ' ἀναστένεις.*

εἰκότος πέρα] Haec verba non ad *ἄπεστι* solum, sed ad totam sententiam *ἄπεστι πλείω τοῦ καθήκοντος χρόνου* referenda sunt. Ceterum nihil intererat utrum *πλείω τοῦ καθήκοντος χρόνου* an *πλείω—χρόνον* diceret. Utriusque generis exempla collegit Lobeckius ad Soph. Aj. 277. p. 199.

76. *τηνικαῦτ'—θεός*] Inscius Oedipus his verbis necessitatem sibi imponit investigandae ejus rei, qua explorata semet ipsum in maximam calamitatem conjicit, ut Wunderi verbis utar. Multa hujusmodi in priore maxime hujus tragoediae parte reperiuntur, quae spectatores facile sentiunt, Oedipus, nullius dum criminis sibi conscius, non sentit: de quo jam veteres interpretes Graeci passim monuerunt (v. ad v. 236.) Nec metuendum erat poetae ne talia non intelligerent spectatores, quum fabula Oedipodea non minus in vulgus nota esset quam aliae plurimae, de quibus Antiphanes apud Athen. 6. p. 222. *μακάριόν ἐστιν ἡ τραγῳδία | ποίημα κατὰ πάντ'· εἴ γε πρῶτον οἱ λόγοι | ὑπὸ τῶν θεατῶν εἰσιν ἐγνω-*

μὴ δρῶν ἂν εἶην πάνθ' ὅσ' ἂν δηλοῖ θεός.
ΙΕ. ἀλλ' ἐς καλὸν σύ τ' εἶπας οἵδε τ' ἀρτίως
Κρέοντα προσστείχοντα σημαίνουσί μοι.
ΟΙ. ὦναξ Ἄπολλον, εἰ γὰρ ἐν τύχῃ γέ τῳ
σωτῆρι βαίη λαμπρὸς ὥσπερ ὄμματι.
ΙΕ. ἀλλ' εἰκάσαι μὲν, ἡδύς· οὐ γὰρ ἂν κάρα
πολυστεφὴς ὧδ' εἶρπε παγκάρπου δάφνης.
ΟΙ. τάχ' εἰσόμεσθα· ξύμμετρος γὰρ ὡς κλύειν.
ἄναξ, ἐμὸν κήδευμα, παῖ Μενοικέως,
τίν' ἡμὶν ἥκεις τοῦ θεοῦ φήμην φέρων;

77. ἂν εἶην] ἀνείην ὅσ' ἂν] ὅσα 78. ἐς scripsi pro εἰς. τ'] οἵδε τ' pr. οἱ δέ τ' corr. 79. προσστείχοντα Erfurdtius pro στείχοντα. 83. παγκάρπου] πανκάρπου pr. 86. ἡμὶν] ἡμῖν pr.

ρισμένοι | πρὶν καί τιν' εἰπεῖν· ὡς ὑπομνῆσαι μόνον | δεῖ τὸν ποιητήν. Οἰδίπουν γὰρ ἂν μόνον | φῶ, τἄλλα πάντ' ἴσασιν· ὁ πατὴρ Λάϊος, | μήτηρ Ἰοκάστη, θυγατέρες, | παῖδες τίνες, | τί πείσεθ' οὗτος, τί πεποίηκεν.

78. ἐς καλὸν] I. e. bene et opportuno tempore, ut ἐς καλὸν ἥκεις ap. Platon. Symp. p. 174 E.

79. σημαίνουσι] De manuum motu intelligendum, quo adstantes sacerdoti Creontis adventum significant. His verbis vix pronunciatis Oedipus et sacerdos ipsi Creontem accedere vident.

80. ἐν τύχῃ γέ τῳ] Sic Aesch. Sept. 472. πέμποιμ' ἂν ἤδη τόνδε, σὺν τύχῃ δέ τῳ. Choeph. 138. ἐλθεῖν Ὀρέστην δεῦρο σὺν τύχῃ τινὶ κατεύχομαί σοι.

82. ἡδύς] I. e. ἡδόμενος.

οὐ γὰρ ἂν κάρα] Coronati enim soli domum redibant quibus laetae sortes obtigerant. Quocirca bene in scholio additum ἐπί τινι αἰσίῳ. Quibus vero vel tristia nunciata fuerant, vel domum repetentibus adversi aliquid acciderat, ii coronas deponebant. BRUNCK. Qui exempla memorat Thesei apud rip. Hippol. 813. et Fabii Pic Delphis Romam reducis apud um 23, 11.

83. πολυστεφὴς cum gen constructum ut περιστεφῆ ἀι θήκην dixit Electr. 895. et ἐπ φῆς οἴνου Homerus Od. 2, 43 alia plurima hujusmodi quae git Matthiae Gramm. § 345.

παγκάρπου δάφνης] Delph laurum dicit, quam maximis b atque e viridi rubentibus insig esse Plinius annotavit H. N 30, 39: unde πάγκαρπον voc i. e. divitem frugum.

84. ξύμμετρος γὰρ ὡς κλύειν] tam prope adest ut audire possit.

85. ἄναξ] Honorifica appell quam non solum regibus, etiam nobilioribus in civitate tribui ex Sophocle annotavit stathius p. 1425, 48. Sic Io v. 911. chorum senum Thebanc alloquitur verbis χώρας ἄνακτε

ἐμὸν κήδευμα] Pro ἐμὸς κηδε Sic Eurip. Orest. 479. ὦ καὶ σὺ, Μενέλεως, κήδευμ' BRUNCK.

ΚΡΕΩΝ.

ἐσθλήν· λέγω γὰρ καὶ τὰ δύσφορ', εἰ τύχοι
κατ' ὀρθὸν ἐξελθόντα, πάντ' ἂν εὐτυχεῖν.
ΟΙ. ἔστιν δὲ ποῖον τοὔπος; οὔτε γὰρ θρασὺς
οὔτ' οὖν προδείσας εἰμὶ τῷ γε νῦν λόγῳ.
ΚΡ. εἰ τῶνδε χρῄζεις πλησιαζόντων κλύειν,
ἕτοιμος εἰπεῖν, εἴτε καὶ στείχειν ἔσω.
ΟΙ. ἐς πάντας αὔδα. τῶνδε γὰρ πλέον φέρω
τὸ πένθος ἢ καὶ τῆς ἐμῆς ψυχῆς πέρι.
ΚΡ. λέγοιμ' ἂν οἷ' ἤκουσα τοῦ θεοῦ πάρα.
ἄνωγεν ἡμᾶς Φοῖβος ἐμφανῶς ἄναξ

93. αὔδα] αὖδα pr.

87. Faustum oraculum (ἐσθλὴν ...ήμην) dicit, quod fore ut The...ani peste liberarentur responsum ...rat; infaustum (τὰ δύσφορα), ...uod, ut liberarentur, interfecto...em Lai investigare investigatum...ue aut expellere urbe aut interfi...ere jussi erant. Tum κατ' ὀρθὸν ...ξελθεῖν idem fere est atque κατορ...οῦσθαι, *rite perfici*. Itaque rem ...tiam tristem, investigationem in...erfectionemque occisoris Lai, si ...ite perficiatur, prosperrimam fore ...reo Thebanis sit. WUNDER. ...choliasta, ὁ μὲν Οἰδίπους τίς εἴη ὁ ...ρησμὸς ἐπυνθάνετο, ὁ δὲ οὐκ εὐθὺς ...ὐτὸ τὸ ῥητὸν ψιλὸν εἶπεν. ἀπὸ γὰρ ...ῶν εὐφήμων ἄρξασθαι θέλει. ὁ δὲ ...οῦς· λέγω γὰρ πάντα ἂν εὐτυχεῖν ...ὴν πόλιν, εἰ καὶ τὰ δύσφημα τύχοι ...ατ' ὀρθὸν ἐξελθόντα, τουτέστιν, εἰ ...ὰ ἄγνωστα γνωσθείη, τὸ τίς ἐστιν ὁ ...ονεὺς Λαΐου. οὐδὲν γὰρ χαλεπὸν ...νι ἐν τῷ χρησμῷ, ἀλλ' ἀγνοεῖται ...όνον τὸ ὑπ' αὐτοῦ ῥηθήν. Et alius, ...αὶ τὰ χαλεπὰ εἰ τύχοι κατ' ὀρθὸν ...ροϊόντα, πάντα εὐτυχεῖν ἡμᾶς λέγω. ...ecte uterque, nisi quod subjec...um verbi εὐτυχεῖν non ἡ πόλις aut ...μεῖς est, sed τὰ δύσφορα.

88. ἐξελθόντα] ἐξιόντα Suidas et Zonaras s. v. δύσφορα. In ἐξελθόντα consentit Stobaeus Floril. 108, 54.

91. πλησιαζόντων] Non *appropinquantium*, sed idem quod πλησίων ὄντων, ut ἰσάζειν saepe pro ἴσον εἶναι dicitur: de quo duplici usu verborum in αζω exeuntium pluribus dixit Lobeckius ad Aj. 268. p. 196.

92. ἕτοιμος] Hoc saepe pro ἕτοιμός εἰμι dicitur. Eodem modo εἰδέναι πρόθυμος, intellecto εἰμί, ap. Eurip. Hel. 1523.

εἴτε καὶ στείχειν ἔσω] I. e. εἴτε καὶ στείχειν ἔσω χρῄζεις, ἕτοιμός εἰμι καί στείχειν ἔσω.

93. ἐς πάντας αὔδα] Recte scholiasta, ἀξίως τοῦ βασιλικοῦ ἤθους δημοσίᾳ φράζειν κελεύει· ἅμα μὲν ἐπεὶ μηδὲν ὑποπτεύει περὶ ἑαυτοῦ, καὶ οἴεται θεοφιλὴς εἶναι, ἅμα δὲ καὶ ὑπὲρ τοῦ ἐν μέσῳ ῥηθέντων ἀνυσθῆναι τὰ τῆς ἀναζητήσεως. αὔξει δὲ ὁ ποιητὴς τὸ ὡς εὐνοϊκὸν ἦθος τοῦ Οἰδίποδος, ὅπως αὔξοιτο τὰ τῆς τραγῳδίας, ὕστερον αἰτίου αὐτοῦ τῶν κακῶν ἀναφαινομένου.

τῶνδε] I. e. περὶ τῶνδε, praepositione ex altera sententiae parte assumenda.

μίασμα χώρας, ὡς τεθραμμένον χθονὶ
ἐν τῇδ', ἐλαύνειν μηδ' ἀνήκεστον τρέφειν.
ΟΙ. ποίῳ καθαρμῷ; τίς ὁ τρόπος τῆς ξυμφορᾶς;
ΚΡ. ἀνδρηλατοῦντας, ἢ φόνῳ φόνον πάλιν
λύοντας, ὡς τόδ' αἷμα χειμάζον πόλιν.
ΟΙ. ποίου γὰρ ἀνδρὸς τήνδε μηνύει τύχην;
ΚΡ. ἦν ἡμὶν, ὦναξ, Λάϊός ποθ' ἡγεμὼν
γῆς τῆσδε, πρὶν σὲ τήνδ' ἀπευθύνειν πόλιν.
ΟΙ. ἔξοιδ' ἀκούων· οὐ γὰρ εἰσεῖδόν γέ πω.
ΚΡ. τούτου θανόντος νῦν ἐπιστέλλει σαφῶς
τοὺς αὐτοέντας χειρὶ τιμωρεῖν τινά.

99. *τίς*] ι ex η factum. *ξυμφορᾶς*] Inceperat librarius σ scribere, sed priusquam perfecerat in ξ transiit: unde nunc figura apparet ex utraque litera composita. 101. *λύοντασ* ex *δύοντασ* factum *χειμάζον*, ει ab eadem m. supersc. 102. *τήνδε* rec. *τῆιδε* pr. 103. *ἡμὶν*] ἦμιν 105. *εἰσεῖδον*] εἴσιδον pr. 107. *τινά*] τινάσ cum puncto super σ a m. pr., quod erasit m. rec.

98. *ἀνήκεστον*] *Inexpiatum.* Sic *ἀδίκημα ἀκεῖσθαι* dixit Plato Rep. 2. p. 364 C.

99. *ποίῳ καθαρμῷ;*] I. e. *ποίῳ καθαρμῷ ἄνωγεν ἡμᾶς ἐλαύνειν μίασμα*; unde Creon pergit *ἀνδρηλατοῦντας—.*

τίς ὁ τρόπος τῆς ξυμφορᾶς;] *Quae est natura mali?*

101. *τόδ' αἷμα*] *Hanc caedem* dicit, quoniam praecedentibus verbis satis designavit, *μίασμα χώρας, τεθραμμένον χθονὶ ἐν τῇδε*, et *φόνῳ φόνον πάλιν λύοντας.*

105. *οὐ γὰρ εἰσεῖδόν γέ πω*] In apographo uno *που* scriptum sive casu sive consilio, quod falsum habetur, quia *οὔ πω*, quod *nondum* significat, ab Homero et tragicis interdum dicatur pro *οὔ πως* vel *οὔ που, nequaquam.* De quo amplius quaerendum erit. Neque enim scimus unde constiterit quod ejusmodi in locis antiquitus scriptum erat ΠΟ, id *πω* potius quam *που* significare. Illud vero certum est, librarios *που* saepe in *πω* mutasse, praesertim ubi cum *οὐ* conjunctum esset, de quo dixi in Thesauro vol. 6. p. 1539. Recte, ut videtur, Hartungius *οὐ γὰρ εἰσεῖδόν γ' ἐγώ.* Apte autem additum est *ἐγώ*, ut disertius quam verbo solo significetur quam longe Oedipus ab omni vel originis suae vel criminis ab se commissi suspicione absit.

107. *αὐτοέντας*] De hoc voc. v. ad Electr. 272.

τινά] Quod librarius lapsu calami propter *αὐτοέντας* scripserat *τινάσ* ipse correxit litera σ puncto notata. Quod non adverterunt alii: unde *τινάς* in omnibus legitur apographis. Eodem modo erratum apud Suidam s. v. *ἐπιστέλλει*, ubi codices *τινάς*, sola editio Mediolanensis, fortasse casu, rectam habet scripturam *τινά*. Prudenter autem poeta oraculum *τινά* dixisse finxit,

)I. οἱ δ' εἰσὶ ποῦ γῆς; ποῦ τόδ' εὑρεθήσεται
ἴχνος παλαιᾶς δυστέκμαρτον αἰτίας;
.P. ἐν τῇδ' ἔφασκε γῇ. τὸ δὲ ζητούμενον 110
ἁλωτόν, ἐκφεύγει δὲ τἀμελούμενον.
)I. πότερα δ' ἐν οἴκοις, ἢ 'ν ἀγροῖς ὁ Λάϊος,
ἢ γῆς ἐπ' ἄλλης τῷδε συμπίπτει φόνῳ;
.P. θεωρὸς, ὡς ἔφασκεν, ἐκδημῶν, πάλιν

108. *οἱ δ'*] *οἵδ'* pr., *οἵδ'* rec. 112. *ἢ 'ν*] *ἢ ἐν*, sed ε eraso

uum neque Oedipum nominare osset, quem postmodum apparet on alios punire, sed ipsum puniri ebere, nec Creontem, qui in exrema demum fabulae parte Oedipo ı imperio succedit, crimine illius atefacto.

108. *τόδ'—ἴχνος*] Illud vestiium, quod investigandum esse raculum significavit.

110. *τὸ δὲ ζητούμενον ἁλωτὸν*] ententia communis, quacum interretes compararunt verba Chaereıonis apud Stobaeum Ecl. phys. ol. 1. p. 236. *οὐκ ἔστιν οὐδὲν τῶν ν ἀνθρώποις δ τι | οὐκ ἐν χρόνῳ ητοῦσιν ἐξευρίσκεται.* et Terentii Ieaut. 4, 2, 8. *nihil tam difficile t quin quaerendo investigari posiet.*

112. Mirum videri potest quod oëta nescire facit Oedipum post ım diuturnam cum Iocasta conıetudinem, ubi quaque vi occideit Laius. At habet ea res excuıtionem quam attulit Aristoteles e arte poëtica c. 15. (p. 1454, 7. d. Bekker.) et 24. (p. 1460, 29.) ıedem illam *ἔξωθεν τῆς τραγῳδίας* sse monens. ERFURDT. At ero Laii caedes tam ad fabulam anc pertinet quam quaevis aliae, uae illa continentur, res gestae, tpote quae omnium causa fuerit t origo. Quam si neglexisse derehenderetur poeta, veniam impetrare vix ac ne vix quidem posset. Atqui non neglexit: nam et Sphingis crudelitate ab inquirendis istius caedis auctoribus deterriti non male dicuntur Thebani v. 130. praesertim quum quaestione, sed leviore, ut conjicere licet, instituta nihil comperissent (v. 567.), et conferenti versus 754–764. 851. 916. et totum illum locum, porro v. 1054–1072, maxime vero primum horum locorum, constabit Iocastam a servo illo, qui solus aufugerat, edoctam caedis auctorem esse Oedipum, consulto id celasse, ne male acciperetur homo sapiens, qui tam bene de Thebana gente fuisset promeritus, idque ut commodius posset, in rus abdidisse illum servulum: quo factum ut non nisi per nebulam de Laio ejusque morte audierit Oedipus. BOTH.

114. *θεωρὸς*] Scholiasta, *θεωρὸς, ὁ πρὸς τοὺς θεοὺς διὰ χρησμὸν ἀπερχόμενος.* Scilicet *τὸν ἐκτεθέντα παῖδα μαστεύων μαθεῖν, εἰ μηκέτ' εἴη,* monente Euripide Phoen. 36. ELMSL. Valde incertum est Sophoclem eandem quam Euripidem Laii itineris caussam cogitasse. Nam quod Sophocles dixit *θεωρὸς —ἀπεστάλη,* hoc potius significare videtur, Laium ludorum sacrorum spectandorum caussa iter suscepisse.

πρὸς οἶκον οὐκέθ' ἵκεθ', ὡς ἀπεστάλη. 115
ΟΙ. οὐδ' ἄγγελός τις οὐδὲ συμπράκτωρ ὁδοῦ
κατεῖδ', ὅτου τις ἐκμαθὼν ἐχρήσατ' ἄν;
ΚΡ. θνήσκουσι γὰρ, πλὴν εἷς τις, ὃς φόβῳ φυγὼν
ὧν εἶδε πλὴν ἓν οὐδὲν εἶχ' εἰδὼς φράσαι.
ΟΙ. τὸ ποῖον; ἓν γὰρ πόλλ' ἂν ἐξεύροι μαθεῖν, 120
ἀρχὴν βραχεῖαν εἰ λάβοιμεν ἐλπίδος.
ΚΡ. λῃστὰς ἔφασκε συντυχόντας οὐ μιᾷ
ῥώμῃ κτανεῖν νιν, ἀλλὰ σὺν πλήθει χερῶν.

115. οὐκέθ', non οὐκ ἔθ'. Et sic prope constanter. 117. κατεῖδ'] κατείδεν ὅτου rec. ὅπου pr. 118. θνήσκουσι] θνη[σκουσι 119. οὐδὲν] οὐδὲν literis ἐν a m. pr. in litura scriptis, licet compendium ab eadem super δ scriptum (L) ipsum quoque εν significet. Ex quo Duebnerus colligit librarium quum οὐδειχειδειχ' scripsisset, errore animadverso illud L super δ scripsisse, erasis literis ειχειδ, quorum spatium postmodum ipsis literis εν explevit. 123. ῥώμῃ] ῥώμηι σὺν] σὺμ pr.

117. Haec recte interpretatur scholiasta, οὐδὲ ἀκόλουθος παρ' οὗ τις ἂν μάθοι καὶ χρήσαιτο πρὸς ζήτησιν. Videndum tamen ne ὅτου in ὅτῳ mutandum sit. Nam pronomen verbo primario potius addi debebat quam participio adjuncto. Neque apparet cur κατεῖδ' dicere maluerit Sophocles quam alio uti verbo quod non solum συμπράκτορος ὁδοῦ, sed etiam ἀγγέλου nomini aptum esset. Itaque non dubito quin Sophocles κατεῖφ' ὅτῳ—scripserit, quod κατεῖπεν scriptum tanto facilius in κατεῖδεν corrumpi potuit quum sequatur εἶδε. Verbo autem κατεῖπε non solum praecedentia nomina conveniunt, sed etiam sequentia verba οὐδὲν εἶχ' εἰδὼς φράσαι. Denique haec emendatio etiam codicis scriptura κατεῖδεν, in paucis tantum apographis in κατεῖδ' mutata, quodammodo commendatur. Nam esti elisio in verbis quibusvis interdum negligitur in libris antiquis, tamen plenae formae ibi potissimum substitui ab librariis solent ubi litera tenuis in aspiratam mutata est. Hinc explicandum quod εἶφ', εἶρφ', ἔλιφ' et alia omnia hujusmodi multo frequentius quam εἶπ' εἶρπ' ἔλιπ' plene ab librariis scripta reperiuntur. Ceterum ὅτῳ non masculino genere dictum est, sed neutro, cui aptum est οὐδὲν in verbis οὐδὲν εἶχ' εἰδὼς φράσαι. Est igitur κατεῖπέ τι ὅτῳ τις ἐκμαθὼν ἐχρήσατ' ἄν.

118. θνήσκουσι γὰρ] γὰρ refertur ad particulam οὖ, quae ante θνήσκουσι omissa est, quum eo ex verbo ipso colligi possit.

119. εἰδὼς φράσαι] εἰδὼς post εἶδε non abundat, sed significat idem fere quod σαφῶς φράσαι. Similiter in loco ab Nauckio comparato El. 41. ὅπως ἂν εἰδὼς ἡμῖν ἀγγείλῃς σαφῆ.

122. λῃστὰς] Valde probabiliter Sophocles servum illum, quo magis poenam neglecti desertique regis effugeret, narrasse sumpsit a pluribus hominibus Laium interfectum

ΟΙ. πῶς οὖν ὁ λῃστὴς, εἴ τι μὴ ξὺν ἀργύρῳ
ἐπράσσετ' ἐνθένδ', ἐς τόδ' ἂν τόλμης ἔβη;
ΙΡ. δοκοῦντα ταῦτ' ἦν· Λαΐου δ' ὀλωλότος
οὐδεὶς ἀρωγὸς ἐν κακοῖς ἐγίγνετο.
ΟΙ. κακὸν δὲ ποῖον ἐμποδὼν τυραννίδος
οὕτω πεσούσης εἶργε τοῦτ' ἐξειδέναι;
ΙΡ. ἡ ποικιλῳδὸς Σφὶγξ τὸ πρὸς ποσὶ σκοπεῖν
μεθέντας ἡμᾶς τἀφανῆ προσήγετο.
ΟΙ. ἀλλ' ἐξ ὑπαρχῆς αὖθις αὖτ' ἐγὼ φανῶ.
ἐπαξίως γὰρ Φοῖβος, ἀξίως δὲ σὺ
πρὸ τοῦ θανόντος τήνδ' ἔθεσθ' ἐπιστροφήν·
ὥστ' ἐνδίκως ὄψεσθε κἀμὲ σύμμαχον.

127. ἐγίνετο] ἐγείνετο pr. 130. ποσὶ] ποσὶν 134. πρὸ] ρὸσ, σ eraso. τήνδ' ἔθεσθ' ἐπιστροφήν] γρ. τήνδε θεσπίζει γραφήν ο S. 135. κἀμὲ] κ ex μ factum.

ise. Accedit quod hoc commen-ım ad artificiosam fabulae compo-tionem multum conferebat. Ab no enim homine si fama fuisset aium occisum esse, jam post v. 57 sq. Oedipus se interfectorem us esse intellexisset, ut ex v. 36–847. apparet. WUNDER. on fugerunt haec scholiastam, ıi ad verba *θνήσκουσι γὰρ πλὴν s τις* v. 118. annotavit, *οἷον πάντες ἀκολουθοῦντες αὐτῷ ἀνῃρήθησαν, ιλονότι ὑπεραγωνιζόμενοι τοῦ δε-τότου, πλὴν ἑνὸς, ὃς διὰ δειλίαν φυγὼν οὐδὲν ἀκριβὲς εἶχεν εἰπεῖν, λὴν ὅτι ὑπὸ λῃστῶν ἀνῃρέθη. ρως δὲ ὑπέγραψε τὸ ἤθος τῶν δει-ὸν· ἅμα μὲν γὰρ ἐπαίρουσι τὰ πραγμένα, ἵνα μὴ δόξωσι διὰ δει-αν φυγεῖν, ἅμα δὲ καὶ ἐν παραφρο-σει ὄντες τὰ βραχέα μείζω δοξά-νσι. καλῶς δὲ ᾠκονόμηται, ἵνα ως μὴ ἐλέγχοιτο τὸ κατὰ τὸν Οἰ-ποδα.*

124. ὁ λῃστὴς] Numerus singu-ris non repugnat verbis Creontis, ıi a pluribus occisum esse Laium dixerat. Nam Oedipus primarium cogitat caedis auctorem, reliquos, qui adjutores tantum fuerint, mi-nus curat, quod significat verbis v. 246. *τὸν δεδρακότ', εἴτε τις | εἷς ὢν λέληθεν εἴτε πλειόνων μέτα.* Ita-que etiam v. 139. 225. 231. 236. numero singulari utitur: sed v. 842 seqq. mutato rerum statu non levis esse momenti intelligit utrum unus an plures fuerint caedis auc-tores.

125. εἴ τι μὴ ξὺν ἀργύρῳ ἐπράσ-σετ'] *Nisi res hinc pecunia trans-acta esset*, ut interpretatur Lin-woodius. Similiter Thucyd. 5, 83. ab Dobraeo comparatus, *ὑπῆρχε δέ τι αὐτοῖς καὶ ἐκ τοῦ Ἄργους αὐτόθεν πρασσόμενον.* Idem 4, 121. *καί τι αὐτῷ καὶ ἐπράσσετο ἐς τὰς πόλεις προδοσίας πέρι.*

130. τὸ πρὸς ποσὶ σκοπεῖν μεθέν-τας—τἀφανῆ] Sententiam similem ex Eurip. Rheso 482. comparat Elmsleius, *μή νυν τὰ πόρρω τἀγγύ-θεν μεθεὶς σκόπει.*

γῇ τῇδε τιμωροῦντα τῷ θεῷ θ' ἅμα.
ὑπὲρ γὰρ οὐχὶ τῶν ἀπωτέρω φίλων,
ἀλλ' αὐτὸς αὑτοῦ, τοῦτ' ἀποσκεδῶ μύσος.
ὅστις γὰρ ἦν ἐκεῖνον ὁ κτανὼν τάχ' ἂν
κἄμ' ἂν τοιαύτῃ χειρὶ τιμωρεῖν θέλοι.
κείνῳ προσαρκῶν οὖν ἐμαυτὸν ὠφελῶ.
ἀλλ' ὡς τάχιστα, παῖδες, ὑμεῖς μὲν βάθρων
ἵστασθε, τούσδ' ἄραντες ἱκτῆρας κλάδους,
ἄλλος δὲ Κάδμου λαὸν ὧδ' ἀθροιζέτω,
ὡς πᾶν ἐμοῦ δράσοντος. ἢ γὰρ εὐτυχεῖς
σὺν τῷ θεῷ φανούμεθ', ἢ πεπτωκότες.

ΙΕ. ὦ παῖδες, ἱστώμεσθα· τῶνδε γὰρ χάριν
καὶ δεῦρ' ἔβημεν ὧν ὅδ' ἐξαγγέλλεται.
Φοῖβος δ' ὁ πέμψας τάσδε μαντείας ἅμα
σωτήρ θ' ἵκοιτο καὶ νόσου παυστήριος.

ΧΟΡΟΣ.

ὦ Διὸς ἀδυεπὲς φάτι, τίς ποτε τὰς πολυχρύσου

151.–158. = 159.–166.

136. θ'] τ' pr. 138. αὑτοῦ] αὐτοῦ 139. ἐκεῖνον] alterum ν ex σ factum. 141. Hunc versum in margine habet a m. pr. 145. δράσοντος] δράσαντος pr. 146. σὺν] Sic, non ξύν. 147. ἱστώμεσθα] ἱστέμεθα 151.—215. Versus sic divisi, ὦ–| τὰσ–| ἀγλαὰσ–| ἐκτέταμαι–| θεί-

137. τῶν ἀπωτέρω φίλων] Laium dicit, cujus se esse filium adhuc nescit.

138. αὐτὸς αὑτοῦ] αὑτοῦ pro ἐμαυτοῦ dictum, ut saepe post αὐτός.

140. χειρὶ τιμωρεῖν] Eadem locutio v. 107. ubi manifesta est ulciscendi s. puniendi significatio, quae hic quoque locum habet. Nam loquitur Oedipus ex mente ejus qui culpam aliquam ipsius praetexens manum fortasse ei illaturus sit.

143. ἵστασθε] I. e. ἀνίστασθε, ut ἱστώμεθα v. 147.

ἄραντες] V. ad v. 3.

146. His dictis scenam relinquunt Oedipus et Creon, supplices autem surgunt et ipsi quoque post v. 150. abeunt duce Jovis sacerdote. Post quae chorus intrat orchestram.

148. ἐξαγγέλλεται] Formam mediam ἐξαγγέλλομαι habet etiam Eurip. Heracl. 532. Ion 1605., simplex ἀγγέλλομαι eodem sensu Soph. Aj. 1376. ELMSL.

151. ὦ Διὸς ἀδυεπὲς φάτι] Oraculum ab Apolline editum Διὸς φάτιν vocat, quia Apollo oracula ab Jove patre accipere putabatur,

Πυθῶνος ἀγλαὰς ἕβας
Θήβας; ἐκτέταμαι φοβερὰν φρένα, δείματι πάλλων,
ἰήϊε Δάλιε Παιάν,
ἀμφὶ σοὶ ἀζόμενος τί μοι ἢ νέῳ, 155

ατι| ἰήιε| ἀμφὶ| τί μοι| ὥραισ| εἰπέ| ἐλπίδοσ| πρῶτα| θύγατερ| γαι-
οχον| ἄρτεμιν| θρόνον| καὶ φοῖβον| τρισσοὶ| εἴ ποτε| ὀρνυμένασ| ἐκ-
οπίαν| ἔλθετε| ἀνάριθμα| νοσεῖ| οὐδ'| ὤιτισ| ἔκγονα| αὔξεται| ἰηίων|
υναῖκεσ| ἄλλωι| ἄπερ| κρεῖσσον| ὄρμενον| θεοῦ| ὄλλυται| πρὸσ| κεῖ-
αι| πολιαί| ἀκτὰν| ἄλλοθεν| ἱκτῆρεσ| παιὰν| ὅμαυλοσ| θύγατερ|
λκάν| ὅσ νῦν| φλέγει| παλίσσυτον| πάτραο| θάλαμον| εἴτ' ἐσ| θρηΐ-
ιον| τέλει| τοῦτ'| τὸν ὦ| κράτη| ὑπὸ σῶι| λύκει'| ἀπ'| ἀδάμαστ'|
ρωγὰ| τάσ τε| αἴγλασ| διαΐσσει| τε| γᾶσ| μαινάδων| πελασθῆναι| ἐπὶ
—θεόν. 151. ἀδυεπὲσ pr. ἀδυεπῆσ corr. τᾶσ] τὰσ 153. πάλλων] ρ. πολλῶι ab S.

It non pauci ostendunt poetarum oci, velut Aeschyli Eumen. 19. *Διὸς προφήτης δ' ἐστὶ Λοξίας πατρός.* t Homeri in Hymno in Apoll. 13. bi Apollo ipse, *χρήσω δ'*, inquit, *νθρώποισι Διὸς νημερτέα βουλήν.* dem observavit scholiasta et ad unc locum et ad Oedip. Col. 793., bi alios addit Sophoclis, Aeschyli t Aristophanis locos. Oraculi utem Creonti dati argumentum tsi nondum cognitum habet chous, tamen *ἀδυεπές* appellat, laetam lens spem, quanquam, ut sequentia erba ostendunt, cum timore mixam. *ἀδυεπὲς* quod in codice ab orrectore in *ἀδυεπῆς* est mutatum, ui error in apographa pleraque mnia transiit, librariorum more actum est, qui hujusmodi vocaivos masculinos et femininos in *ης*, quum neutrius potius generis sse viderentur, ubique fere in *ῃς* orruperunt. Sic *ὅπνε εὐαές* in hiloct. 828. in *εὐαῆς* mutarunt. Aeschylo Sept. 147. *Λατογενὲς κόρα Διὸς* restitui pro *Λατογένεια κούρα.*

151. *τᾶς πολυχρύσου Πυθῶνος*] empli Delphici divitias jam Homerus memoravit Iliad 9. 405. *Χρυσοφύλακα τοῦ θεοῦ* memorat Eurip. on 54.

153. *φοβερὰν*] Non *timendam*, sed *timentem*, qui frequens hujus adjectivi in poesi et prosa usus est.

πάλλων, quod per *παλλόμενος φόβῳ, ἀγωνιῶν*, explicat scholiasta, intransitive dictum ut ap. Eurip. Electr. 435. 477. Passivo *δείματι πάλλεσθαι* usi sunt alii, velut Hom. H. in Cer. 293, Aesch. Suppl. 567.

154. *ἰήϊε Δάλιε Παιάν*] Sic Aeschylus Agam. 147. *ἰήϊον δ' ἐπανακαλῶ Παιᾶν', ἰή.* Delium autem dicit quia Apollo relicta, ubi natus erat, Delo Pythonem venisse credebatur: quam famam exponit Aeschylus Eumen. 9.

155. *σοὶ* non ad *Δάλιε Παιάν*, sed ad remotius *φάτι* referendum esse indicavit scholiasta, qui *ἰήϊε Δάλιε Παιάν, ἐν τῷ μεταξὺ* esse monet.

ἀζόμενος] *Metuens*, ut Hom. Il. 14, 261. *ἄζετο γὰρ μὴ Νυκτὶ θοῇ ἀποθύμια ἔρδοι.*

νέῳ] Per *νεωστὶ* explicat scholiasta. Sic Oed. Col. 1775. *τῷ κατὰ γῆς, ὃς νέον ἔρρει.* Sed *τί νέον* adjective potius accipiendum, cui nihil impedit quominus in altera parte sententiae adverbium opponatur *πάλιν.*

ἢ περιτελλομέναις ὥραις πάλιν ἐξανύσεις χρέος.
εἰπέ μοι, ὦ χρυσέας τέκνον Ἐλπίδος, ἄμβροτε Φάμα.
πρῶτά σε κεκλόμενος, θύγατερ Διὸς, ἄμβροτ' Ἀθάνα, 159
γαιάοχόν τ' ἀδελφεὰν 160
Ἄρτεμιν, ἃ κυκλόεντ' ἀγορᾶς θρόνον εὐκλέα θάσσει,
καὶ Φοῖβον ἑκαβόλον, ἰὼ
τρισσοὶ ἀλεξίμοροι προφάνητέ μοι,
εἴ ποτε καὶ προτέρας ἄτας ὑπερορνυμένας πόλει 165

158. *πρῶτά σε*] *πρωτα σε*, litera una post *πρωτα* erasa, quae *σ* potius fuisse videtur quam *ν. γρ. πρῶταν γε* ab S. *κεκλόμενος* pr. *ω* (i. e. *κεκλομένῳ*) superscriptum a m. recentissima. 162. *ἰὼ*] *ἰὼ ἰὼ* 165. *ὑπερορνυμένας* Musgravius pro *ὕπερ ὀρνυμένας*.

156. *περιτελλομέναις ὥραις*] Sic Arist. Av. 696. *περιτελλομέναις ὥραις ἔβλαστεν Ἔρως*. Praeivit Homerus, qui *περιτελλομένους ἐνιαυτοὺς* aliquoties dixit.

158. *τέκνον Ἐλπίδος*] Quia sperantes oracula consulunt, ut monet scholiasta.

159. *κεκλόμενος*] *κεκλομένῳ*, quod codex a m. rec. habet, in apographa multa transiit. *κεκλόμενος* etiam Eustathius p. 714. extr. Constructionem verborum *πρῶτά σε κεκλόμενος—τρισσοὶ ἀλεξίμοροι προφάνητέ μοι* (i. e. *primam te appellans—rogo vos ut*—) cum loco simili Platonis Leg. 6. p. 769 C. *θνητὸς ὢν—σμικρόν τινα χρόνον αὐτῷ πόνος παραμενεῖ πάμπολυς*. comparavit Erfurdtius.

160. *γαιάοχον*] Terrae (Boeoticae) tutricem.

161. *κυκλόεντ'—θρόνον*] Hoc scholiasta eo explicat quod *ἡ θεὸς αὕτη ἐν ταῖς ἀγοραῖς εἱλεῖται*. Rectius Eustathius p. 1158, 2. *ὁ τόπος τοῦ δικαστηρίου κύκλος διὰ τὸ πολυχώρητον τοῦ τοιούτου σχήματος· ὅθεν καὶ Σοφοκλῆς κυκλόεντα θρόνον ἀγορᾶς λέγει·* pro quo p. 1335, 60. *κυκλόεντα θῶκον ἀγοραῖς* memoriae errore posuit. N[illegible] antiquor fora form[illegible]: r Euripides Or. 917. *ἀγορᾶς χραίνων κύκλον* dixit, et Homerus Il. 18, 504. *ἱερῷ ἐνὶ κύκλῳ*. Haec et alia comparavit Casaubonus ad Theophr. Charact. c. 2. p. 38. *Κυκλόεντα* igitur *ἀγορᾶς θρόνον* Sophocles sedem dixit Dianae *ἐν ἀγορᾷ κυκλοέσσῃ* collocatam.

εὐκλέα] Pro nominativo *Εὔκλεα*, ut cognomen esset Dianae, habuit scholiasta. *Εὔκλεια*, inquit, *Ἄρτεμις οὕτω παρὰ Βοιωτοῖς τιμᾶται*. Male: quamquam non improbabile est Sophoclem *θρόνον εὐκλέα* dixisse respicientem ad cognomen illud deae, de quo dixerunt Pausanias 9, 17, 1. et Plutarchus in vita Aristidis c. 20.

164. *τρισσοὶ*—] Frequens, ut Schneidewinus monet, trium numinum conjunctorum invocatio non solum in votis, ut apud Homerum, *αἳ γὰρ Ζεῦ τε πάτερ καὶ Ἀθηναίη καὶ Ἄπολλον*, sed etiam in formulis jurisjurandi pluribus, velut *νὴ τὸν Δία καὶ τὸν Ἀπόλλω καὶ τὴν Ἀθηνᾶν* apud Demosth. c. Mid. p. 578, 12.

165. *προτέρας ἄτας*] Sphingem dicit, qua Thebas deorum ope liberaverat Oedipus.

ὑπερορνυμένας πόλει] Id est *ὀρνυμένας ὑπὲρ τῆς πόλεως, quum*

ἠνύσατ' ἐκτοπίαν φλόγα πήματος, ἔλθετε καὶ νῦν.
ὦ πόποι, ἀνάριθμα γὰρ φέρω [ἔγχος
πήματα· νοσεῖ δέ μοι πρόπας στόλος, οὐδ' ἔνι φροντίδος
ᾧ τις ἀλέξεται. οὔτε γὰρ ἔκγονα 171
κλυτᾶς χθονὸς αὔξεται οὔτε τόκοισιν
ἰηίων καμάτων ἀνέχουσι γυναῖκες· 174

167.–178. = 179.–189.

166. ἠνύσατ'] ἠνύσατε καὶ νῦν] καὶ in margine a m. ant. 171. s] ι ex η factum.

ılamitas urbi impenderet. Recte ıtem Musgravius ὑπερορνυμένας, si hoc verbum alibi non reperiır. Nam quod scribebatur προῥρας ἄτας ὕπερ, non potest compaıri cum ὧν ὕπερ v. 187. aut Aeːhyli Sept. 112. ἴδετε παρθένων ἑσιον λόχον δουλοσύνας ὕπερ (pro rvitute avertenda), quae clare apteıe dicta sunt, non apte vero ἀνύσαι ːτόπιον πῆμα ὑπὲρ προτέρας ἄτης.

166. ἠνύσατ' ἐκτοπίαν] I. e. ἐκːτοπισμένον ἐποιήσατε, ut schol. ːplicat, ab urbe avertistis.

167. ὦ πόποι] De correpta in diːdia iambica diphthongo v. ad lectr. 165.

169. πρόπας στόλος] I. e. omnia ıae habeo, urbs, domus, ager, ut ːplicat Linwoodius.

170. Scholiasta, οὐδ' ἔνι φροντίːς ἔγχος: ἀλληγορικῶς ἡ βοήθεια, ὡς τὸ ἔχεσθαι. οἷον, οὐκ ἔνεστι τῷ ː τῆς φροντίδος ἔγχος. τοῦτο δὲ, ὃν τὸ διὰ τῆς βουλῆς καὶ προμηːίας γινόμενον ἀλέξημα καὶ ἀμυντήːον. His, ut videtur, verbis deptus Suidas s. v. ἔγχος in versu ›phoclis οὐδὲ νῷ φροντίδος ἔγχος ›suit, quod legisse scholiastam, ıae fuit Elmsleii opinio, non poːt ex ejus verbis demonstrari. ἀλέξεται non praesentis temporis t, sed futuri, ut ἀλεξοίμην v. 529. ἀλεξόμεθα ap. Xenoph. Anab. 7, 7, ut monuit Buttmann. Gramm. v. ἀλέξω.

171.—173. Cum hoc loco Huschkius ad Tibull. 2, 5, 91. p. 390. comparat Herodot. 3, 68. Aristoph. Pac. 1320. Aeschyl. Eum. 905, monens veteres in precationum formulis haec tria felicitatis publicae momenta, frugum ubertatem, feturam gregum, matronarum fecunditatem plerumque conjungere. JACOBS. Conf. quae ad v. 25. dicta sunt.

172.—175. Versus anapaestici paroemiaci gradatim aucti ab initio, iambo κλυτᾶς, dipodia iambica ἰηίων, penthemimere iambico ἄλλον δ' ἂν ἄλλῳ. De simili gradatione metri v. ad Oed. Col. 1246.

174. οὔτε τόκοισιν ἰηίων καμάτων ἀνέχουσι γυναῖκες] Hoc est quod v. 26. significaverat verbis τόκοισι ἀγόνοις γυναικῶν, hic vero exquisitioribus verbis declaravit, quae quomodo interpretanda sint dubitatur. Probabilior ceteris opinio videtur ἀνέχουσι neutrali significatu dictum esse, *non emergunt mulieres ex partus doloribus*, i. e. non liberantur partu, sed steriles manent, eodem fere modo quo Homerus ἀνσχεθέειν de eo qui non valet ex undis maris emergere dixit Od. 5, 320. οὐδ' ἐδυνάσθη αἶψα μάλ' ἀνσχεθέειν μεγάλου ὑπὸ κύματος ὁρμῆς. ἰήιοι κάματοι labores partus cum gemitu conjuncti, ut ἰήιον μέλος, ἰήιος γόος apud Euripidem. Annotavit Hesychius, ἰηι

ἄλλον δ' ἂν ἄλλῳ προσίδοις ἆπερ εὔπτερον ὄρνιν
κρεῖσσον ἀμαιμακέτου πυρὸς ὄρμενον
ἀκτὰν πρὸς ἑσπέρου θεοῦ·
ὧν πόλις ἀνάριθμος ὄλλυται·
νηλέα δὲ γένεθλα πρὸς πέδῳ θαναταφόρα κεῖται ἀνοίκτως·
ἐν δ' ἄλοχοι πολιαί τ' ἔπι πατέρες 181

175. ἆπερ] ἅπερ a m. ant. ἀμαιμακέτου] Post ἀμ litera erasa. 177. κρεῖσσον] κρείσσων pr. 180. δὲ γένεθλα] δ' ἃ γενέθλα (accentus super ε a m. rec.) θαναταφόρα (sic) pr. θαναταφόρωι corr. θαναταφόρα L 6.

ουσ καμάτους· τοὺς κατὰ τὸν τόκον, ἐν ᾧ ἴᾶσι φωνὰς διὰ τοὺς πόνους καὶ τὰς ὠδῖνας αἱ τίκτουσαι. τινὲς δὲ θρηνητικούς, ἀπὸ τοῦ ἰαλέμου. Σοφοκλῆς Οἰδίποδι τυράννῳ. Similia leguntur in scholiis.

175. ἄλλον δ' ἂν ἄλλῳ] I. e. ἐπ' ἄλλῳ, ut scholiasta interpretatur. Qui non infrequens dativi usus est, ut in locis ab Schneidewino comparatis, Soph. El. 235. *μὴ τίκτειν σ' ἅταν ἅταις.* Eurip. Orest. 1257. *μή τις—πήματα πήμασιν ἐξεύρῃ.* Phoen. 1495. *φόνῳ φόνος Οἰδιπόδα δόμον ἄλεσε.* Helen. 195. *ἔμολε δάκρυα δάκρυσί μοι φέρων.*

ἆπερ εὔπτερον ὄρνιν] I. e. celeriter ut avis. Quocum interpretes compararunt Eurip. Hipp. 828. *ὄρνις γὰρ ὣς τις ἐκ χερῶν ἄφαντος εἶ, πήδημ' ἐς Ἅιδου κραιπνὸν ὁρμήσασά μοι.* Suppl. 1142. *ποτανοὶ δ' ἦνυσαν τὸν Ἅιδαν.*

176. *κρεῖσσον ἀμαιμακέτου πυρὸς*] Indicatur his verbis mali celeritas et vehementia Eurip. Hecub. 608. comparat Musgrav. *ἀκόλαστος ὄχλος ναυτικῆ τ' ἀναρχίᾳ | κρείσσων πυρός. ἀμαιμάκετον πῦρ* dixit Hesiodus Theog. 319.

178. *ἀκτὰν πρὸς ἑσπέρου θεοῦ*] Neminem praeterea novi qui sic Plutonem vocarit. *Ἀχέροντος ἀκτὰν* dixit Antig. 812. et *Ἀχέροντος ἀκτὰν εὔσκιον* Pindar. Pyth. 11, 33. MUSGR. Dicitur Pluto, ut Wunderus annotavit, *θεὸς ἕσπερος*, quod secundum Homerum sedes ejus in fine terrae occidentali esse putabatur, Od. 12, 81. *πρὸς ζόφῳ εἰς ἔρεβος τετραμμένον.* De collocatione praepositionis, *ἀκτὰν πρὸς ἑσπέρου θεοῦ*, v. ad v. 525.

179. *ὧν—ἀνάριθμος*] Numerum pereuntium infinitum esse dicit. Eadem structura Electr. 232. *ἀνάριθμος θρήνων.* et Trach. 247. *ἡμερῶν ἀνήριθμον.*

180. *πρὸς πέδῳ θαναταφόρα κεῖται*] I. e. insepulta propter contagionem, quae metuebatur, mortiferam. Forma Dorica *θαναταφόρα*, in apographis plerisque in vulgarem *θανατηφόρα* vel *θανατηφόρῳ* mutata, praeeunte codicis corrector, comparanda cum similibus *ἀλαφαβόλος* et *στεφαναφόρος*, de quibus dixi ad Trach. 214. His autem formis si usus est poeta, non est verisimile eum v. 191. *περιβήτης*, quod in codice legitur, dicere maluisse quam *περιβάτος*.

181. *ἐν δ'*] Hesychius, *ἐν δὲ πρὸς τούτοις δὲ, ἐν αὐτοῖς δέ.* Sic saepius Sophocles, velut supra v. 27. et Oed. Col. 55. *ἐν δ' ὁ πυρφόρος Τιτὰν Προμηθεύς.* Aj. 675. *ἐν δ' ὁ παγκρατὴς ὕπνος λύει πεδήσας.* Trach. 207. *ἐν δὲ κοινὸς ἀρσένων ἴτω κλαγγά.* Quod sequitur *ἔπι* pariter est adverbialiter dictum pro *ἐπὶ τούτοις.*

ἀκτὰν παρὰ βώμιον ἄλλοθεν ἄλλαν
λυγρῶν πόνων ἱκετῆρες ἐπιστενάχουσιν. 185
παιὰν δὲ λάμπει στονόεσσά τε γῆρυς ὅμαυλος·
ὧν ὕπερ, ὦ χρυσέα θύγατερ Διὸς,

184. *παρὰ βώμιον*] *παραβώμιον* ἄλλαν scripsi pro ἄλλαι. 185. *ἱκετῆρες*] *ἱκτῆρες*. *ἐπιστενάχουσιν*] *ἐπιστονάχουσι* 186. *παιὰν* corr. *παιὼν* pr. in textu et in lemmate scholii.

184. *ἀκτὰν παρὰ βώμιον*] *Ad altrium gradus.* Interdum enim κτὴ *eminentiam* significat, *ἐξοχήν*, t interpretatur scholiasta. Sic esch. Choeph. 722. *ἀκτὴ χώματος* e sepulcri tumulo dictum. ERF. *παρὰ βώμιον* recte in apographis. *παραβώμιον* codex, qui saepissime c praepositiones cum proximis ominibus conjungit, velut *παραγελῶν* v. 6., *ἐπάλληs* v. 113. Quod on animadvertit scholiasta, qui *παραβώμιον* per *παραχώριον* exlicat.

ἄλλαν scripsi pro ἄλλαι. Neque nim ad unam omnes aram mulieres illae congregantur, sed ad lures aras. Quod etsi etiam misso ἄλλαν intelligi poterat, tamen hoc accusativo ἄλλαν multo agis opus erat quam nominativo lo ἄλλαι.

185. *ἱκετῆρες ἐπιστενάχουσιν*] *ἱκτῆρες* in uno apographo sive usu sive consilio positum recepiro *ἱκτῆρες*. Nam etsi in anaestis antistrophicis spondeus et napaestus saepe sibi respondent, umen in versu anapaestico cum lio numero, ut hic dipodia iambica *υγρῶν πόνων*, composito non est erisimile Sophoclem anapaesto qui st in versu strophico, *καμάτων νέχουσι γυναῖκες*, spondeum oppoisse, quum purus in promptu se anapaestus *ἱκετῆρες*. Vocaula ab *ἱκέτης* derivata ab tragicis artim servato partim extrito e icta sunt. *ἱκτῆρες ἱκτήριος ἱκτεύω Ἱκτορες Ἱκτιος* Aeschylus, Sohocles et Euripides dixerunt, unde Aeschylo Suppl. 192. *ἱκτηρίας* pro *ἱκετηρίας*, quod in prima senarii dipodia legebatur, restituit Victorius. *Ἵκτης*, quod Hesychius haud dubie ex antiquiore poeta annotavit, libri servarunt apud Lycophr. 763., cui v. 1162. pariter *Ἵκτιδες* pro *ἱκέτιδες* restituendum videtur. *ἱκέτης* et *ἱκετεύειν* in tragicorum iambis et trochaeis non raro ita posita sunt ut pedes praebeant trisyllabos, qui disyllabi forent, si *Ἵκτης* et *ἱκτεύειν* poneretur, quorum utrum alteri praetulerint non liquet, quum librorum fides in tali re valde incerta sit fierique possit ut *Ἵκτης* et *ἱκτεύειν* saepe in alteram formam mutaverint librarii, ut hic contrario errore *ἱκετῆρες* in *ἱκτῆρες* mutarunt, quod v. 143. et alibi legerant.

λυγρῶν πόνων ἱκτῆρες] I. e. *ἱκετεύουσαι ὑπὲρ λυγρῶν πόνων*.

186. *παιὰν δὲ λάμπει στονόεσσά τε γῆρυς*] Hoc est quod verbis sermoni propioribus v. 5. dixerat *πόλιν γέμειν παιάνων τε καὶ στεναγμάτων*. λάμπει Schol. explicat *ἀκμάζει, λαμπρῶς τῇ φωνῇ λέγεται πρὸς ἀποτροπὴν τῶν κακῶν*. Usitatissimum est *λαμπρὰ φωνή*, *clara vox*: unde *παιᾶνα λάμπειν* dixit Sophocles minus andacter quam *παιδικοὶ ὕμνοι φλέγοντι* Bacchylides in Paeane apud Stob. Floril. 55, 3.

187. *ὧν ὕπερ*] *Pro quibus malis averruncandis.* Nam *ὧν* neutrius potius generis esse videtur quam feminini ad *ἄλοχοι* et *ματέρες* referendi.

εὐῶπα πέμψον ἀλκάν·
Ἄρεά τε τὸν μαλερὸν, ὃς νῦν ἄχαλκος ἀσπίδων
φλέγει με περιβόατον, ἀντιάζω
παλίσσυτον δράμημα νωτίσαι πάτρας

190.–202. = 203.–215.

191. *περιβόατον* scripsi pro *περιβόητος*. *ἀντιάζω* Hermannus pro *ἀντιάζων*.

εὐῶπα—ἀλκάν] I. e. opem quae laetiorem rerum adspectum praebet. Similiter Aeschylus Choeph. 490. de victoria pulcra, *ὦ Περσέφασσα, δὸς δ' ἔτ' εὔμορφον κράτος*. Accusativo *εὐῶπα παρειάν* utitur Antig. 530. Est is quasi *ἑτερόκλιτος*, quum nominativo casu *εὐωπός* potius dici soleat quam *εὐώψ*. Idem de *οἰνῶπα* dicendum v. 211.

190. *Ἄρεά τε τὸν μαλερὸν, ὃς νῦν ἄχαλκος ἀσπίδων*] Pessime hic versus in duos divisus ferebatur, quorum prior *Ἄρεα τε τὸν μαλερὸν*, avulsa postrema cretici syllaba. Nam metri forma haec est,

⏑ ⏑ – ⏑ ⏑ – | ⏑ ⏑ – ⏑ ⏑ –

ut in Electra 207 = 227. et in hoc ipso carmine paullo post versibus 194 = 207 una syllaba brevioribus, *ἄπουρον, εἶτ' ἐς μέγαν θάλαμον Ἀμφιτρίτας.* | *Ἀρτέμιδος αἴγλας ξὺν αἷς Λύκι' ὄρεα διάσσει.*

Ἄρεα] Disyllabum, ut *βέλεα* 205, *ὄρεα* 208, *πάθεα* 1330. nisi his locis omnibus formae contractae *Ἄρη βέλη ὄρη πάθη* sunt restituendae, quae quum non solum in diverbiis, sed etiam in carminibus melicis non raro reperiantur, non apparet cur solutae uno alteroque loco servandae sint, quae ex veteri orthographia ΑΡΕ, ΒΕΛΕ, ΟΡΕ, ΠΑΘΕ explicandae videntur, cui literam Α addiderunt librarii, quum Ε potius in Η mutare deberent. *Martem* autem *non armatum* pestem dicit: quod non fugit scholiastam. *πυρφόρος θεὸς, λοιμὸς ἔχθιστος* v. 27.

191. *περιβόατον*] Scripturae vulgatae *περιβόητος* duplex in scholiis interpretatio exstat, prior, *περὶ ὃν ἕκαστος βοᾷ*, altera *μετὰ βοῆς καὶ οἰμωγῆς ἐπιών*. Sola apta prior est, qua clamor (*στενάγματα* v. 8., *στονόεσσα γῆρυς* v. 186.) significatur eorum qui morbi pestiferi calamitate laborant. Participium *ἀντιάζων* legit scholiasta per *ἐπιὼν* interpretatus, vitio non animadverso. Recte Hermannus *ἀντιάζω*, (ut *κικλήσκω* sequente infinitivo est v. 209.) quo non solum usitata Sophocli aliisque *precandi* significatio servatur, sed etiam hoc lucramur ut infinitivus *νωτίσαι* habeat quocum aptius construi possit quam cum imperativo *δὸς* ex praecedente *πέμψον* intelligendo, quae interpretum opinio fuit exempla dissimilia comparantium. Clamor autem intelligendus est non qui Martem, sed qui chorum urbem obeuntem circumdat eumque movet ut deorum dearumque opem imploret, quod ut clare appareret, poeta non *περιβόατος* scripsisse videtur, quod ad *ἀντιάζω* referendum sit, licet ita collocatum sit ut etiam cum *ὃς* construi possit, sed *περιβόατον*, quo restituto aptissime dictum est *φλέγει με*, cujus verbi ratio redditur adjectivo *περιβόατον*. Hoc igitur restitui.

193. *παλίσσυτον—νωτίσαι—ἄπουρον* eadem fere copia verborum dictum est qua in Oed. Col. 234. *τῶνδ' ἑδράνων πάλιν ἕκτοπος* | *αἴθε*

ἄπουρον, εἶτ' ἐς μέγαν
θάλαμον Ἀμφιτρίτας
εἶτ' ἐς τὸν ἀπόξενον ὅρμων
Θρῄκιον κλύδωνα·
τέλει γὰρ εἴ τι νὺξ ἀφῇ,

194. ἄπουρον rec. cum gl. μακράν. ἔπουρον pr. Duplicem scripturam explicat scholiasta, alterum vitiosam ἐπ' οὖρον, alterum rectam ἄπουρον. 196. ὅρμων Doederlinus pro ὅρμον. 197. Θρῄκιον] θρηΐκιον

ρμος ἐμᾶς χθονὸς ἔκθορε. ἔπουρον, uod codex a manu prima habuit, ıt etiam in apographis pluribus.

195. μέγαν θάλαμον Ἀμφιτρίτας] ıtelligo mare Atlanticum, tum uod nullum aliud aeque a magniıdine designari meretur, tum uod omnium quae tum quidem ınotuerint a Graecia longissime ɔest, aptissimumque adeo fuit in uod pestem ablegari cuperent hebani. Cicero Somn. Scipion. 6. *circumfuso illo, quod Atlantiım, quod magnum appellatis.* heon in Arati Phaen. 26. ὠκεανὸς ἡ ἐκτὸς καὶ μεγάλη θάλασσα καεῖται. MUSGR. Recte Musgraus θάλαμον Ἀμφιτρίτας non de ari mediterraneo, quae aliorum ɔinio fuit, intelligit, sed de Atlanco, cui in verbis proximis Θρῄκιον ιύδωνα Pontus Euxinus oppositus t: quae duo maria pro orbis rrarum finibus ab veteribus hata sunt. Sic Eurip. Hippol. 3. ·οι τε πόντου τερμόνων τ' Ἀτλανκῶν ναίουσιν εἴσω. ubi videnda atthiae annotatio.

196. ὅρμων cum Doederlino reitui pro ὅρμον. Quod Sophocles ripserat OPMON quum et ὅρμον ὅρμων significare possit, non dicis auctoritate, sed ratione judiındum erit utrum utri praestare leatur. ὅρμον si dicere placuit Soıocli, totus Pontus ipse ἀπόξενος ιος vocabitur, quod aptius dici tuisset τὸν ἀπόξενον ὅρμον Θρῃκιν κλύδωνος, ne duo dispares accusativi ὅρμον et Θρῄκιον juxta se collocarentur. Quamobrem probabilius videtur ἀπόξενον ὅρμων, i. e. ἄνευ ξενίων ὅρμων, eadem structura qua ἀψόφητος κωκυμάτων, quod Doederlinus memoravit, et alia multa hujusmodi dicta sunt. ἀπόξενον pro usitato ἄξενον propter metri necessitatem positum. Ejusdem generis est ἀπότιμος v. 215. quod per ἄτιμος explicat Hesychius.

198. τέλει γὰρ εἴ τι νὺξ ἀφῇ] De εἰ particula cum conjunctivo constructa v. ad v. 874. In scholiis haec verba sic explicantur, ἀντὶ τοῦ, εἴ τι ἡ νὺξ ἀγαθὸν καταλείπεται (corr. καταλείπει), τοῦτο ἐν ἡμέρᾳ ἀναιρεῖται. βούλεται δὲ λέγειν ὅτι τὰ κακὰ ἀδιάλειπτον (corr. ἀδιάλειπτα vel ἀδιαλείπτως) ἔχει. εἰ γάρ τι ἡ νὺξ ἀφῇ ἐπὶ τῷ ἑαυτῆς τέλει ἀβλαβὲς, μὴ φθάσασα αὐτὸ ἀπολέσαι, τοῦτο μεθ' ἡμέραν ἀνήρπασται. Elmsleio τέλει pro τελέως, i. e. ἀτεχνῶς, *absolute, omnino,* dictum videbatur. Non satisfaciunt haec. Fortasse igitur scribendum, τελεῖν γὰρ εἴ (vel ᾗ) τι νὺξ ἀφῇ, i. e. *nox si* (vel *ubi*) *quid malorum perficiendum reliquerit, id dies aggreditur et perficit.* Quo significatur, ut jam scholiasta intellexit, malum non per intervalla, sed noctu diuque pari vehementia grassari. τοῦτ' ἐπ' ἦμαρ ἔρχεται per tmesin dictum pro τοῦτο ἦμαρ ἐπέρχεται. τελεῖν conjecit Hermannus.

τοῦτ' ἐπ' ἦμαρ ἔρχεται·
τὸν, ὦ τᾶν πυρφόρων
ἀστραπᾶν κράτη νέμων,
ὦ Ζεῦ πάτερ, ὑπὸ σῷ φθίσον κεραυνῷ.
Λύκει' ἄναξ, τά τε σὰ χρυσοστρόφων ἀπ' ἀγκυλᾶν
βέλεα θέλοιμ' ἂν ἀδάματ' ἐνδατεῖσθαι
ἀρωγὰ προσταχθέντα, τάς τε πυρφόρους
Ἀρτέμιδος αἴγλας, ξὺν αἷς
Λύκι' ὄρεα διᾴσσει·

201. τᾶν addidit Hermannus. πυρφόρων] πυρφόρων, *o* a m. rec. 204. ἀγκυλᾶν Elmsleius pro ἀγκύλων. 205. ἀδάμαστ' Erfurdtius pro ἀδάμαστ'. 206. προσταχθέντα scripsi pro προστεθέντα. 208. Λύκι' a m. pr. correctus. Fuerat λύκει', quod rursus intulit alia manus ant. 208. διᾴσσει] διαΐσσει

200. τὸν (i. e. ὃν) refertur ad Ἄρεα v. 190.

202. ὑπὸ dicit, quia fulmen superne demittitur. Alioqui ἀπὸ dicere potuisset per tmesin pro ἀπόφθισον σῷ κεραυνῷ.

203. Λύκει' ἄναξ] Apollo Λύκειος saepe apud tragicos (ut Sophoclem infra v. 919. El. 645. 655. 1379.) invocatur ut averruncus malorum, etsi de origine nominis alii alias conjecturas sunt secuti, de quo dixi in Praefat. ad Aeschylum p. xxv. ed Lips. tertiae.

204. ἀγκυλᾶν] ἀγκύλων codex, quod legit Eustathius p. 33, 3., sed recto accentu ἀγκυλῶν scriptum est in apographo uno et a Brunckio. Requiritur vero Dorica forma, quam restituit Elmsleius. Significat nervum arcus. Has ἀγκύλας χρυσοστρόφους dicit ut χρύσεα τόξα Apollini tribuuntur et deum ipsum χρυσότοξον dixit Pindarus Olymp. 14, 16.

205. ἐνδατεῖσθαι scholiasta recte videtur interpretari καταμερίζεσθαι, *distribui*, i. e. immitti. Sicuti actionis passivae—nam me habet—exemplum memoravit ex Nicandri Ther. 509.

206. ἀρωγὰ προσταθέντα codex. Parum apte de verbo προΐστασθαι cogitavit glossator libri Augustani, qui per προστατήρια explicat. Non magis verbo προστείνεσθαι locus est: nam ἐνταθέντα potius vel ἐπενταθέντα dicendum fuisset. Scribendum videtur, quod ipsum illud ἀρωγὰ monstrare potuerat, προσταχθέντα. Eadem corruptela apud Aeschylum Sept. 527. πέμπτωσι προσταχθέντα Βορραίαις πύλαις in apographo Vitebergensi προσταθέντα scriptum. Neque obstat huic conjecturae quod spondeo, quem tertia quartaque syllaba praebet, iambus in stropha respondet, quum accurata responsio etiam tribus aliis in versibus hujus strophae neglecta sit.

207. Ἀρτέμιδος αἴγλας] Vide Spanhem. ad Callimachi h. in Dian. v. 11. ubi dea facem utraque manu gestans ex veteri numo exhibetur. Διπύρους ἀνέχουσα λαμπάδας depingitur Aristoph. Ran. 1406. MUSGR.

τὸν χρυσομίτραν τε κικλήσκω,
τᾶσδ' ἐπώνυμον γᾶς,
οἰνώπα Βάκχον εὔιον,
Μαινάδων ὁμόστολον
πελασθῆναι φλέγοντ'
ἀγλαῶπι – ∪ –
πεύκᾳ 'πὶ τὸν ἀπότιμον ἐν θεοῖς θεόν.
ΟΙ. αἰτεῖς· ἃ δ' αἰτεῖς, τἄμ' ἐὰν θέλῃς ἔπη
κλύων δέχεσθαι τῇ νόσῳ θ' ὑπηρετεῖν,
ἀλκὴν λάβοις ἂν κἀνακούφισιν κακῶν·
ἀγὼ ξένος μὲν τοῦ λόγου τοῦδ' ἐξερῶ,

209. κικλήσκω] κεκλήσκω 211. οἰνώπα] οἴνωπα 212. ὁμόστολον] ονόστολον cum γρ. ὁμόστο λον ab. 214. Indicavi lacunam. 215. rl scripsi pro ἐπὶ 218. κἀνακούφισιν] κἀνακούφισειν pr. 219. ἀγὼ] ἃ 'γὼ

209. τὸν χρυσομίτραν] Scholiasta, τὸν Θηβαῖον Διόνυσον, τὸν ταῖς Βάκχαις συνοικοῦντα. Μίτρᾳ ἀναδεδεμένος τὴν κόμην, τὰ πολλὰ δὲ μαινομέναις ταῖς γυναιξὶ συνὼν describitur b Luciano Dial. Deor. 18, 1. Cum εριπόλοις Θυίαισι invocatur Antig. 151.

210. τᾶσδ' ἐπώνυμον γᾶς] Nam 'hebis natus esse ab Semela creebatur Dionysus: unde Καδμεῖας ὑμφας ἄγαλμα appellatur Antig. 115. et urbs Thebarum Βακχία Θήα Trach. 510.

214. Post ἀγλαῶπι adjectivum liquod excidisse videtur, quod creci mensuram habuit.

215. πεύκᾳ] Faces pineas Dionysi iam alii poetae memorant, velut urip. Ion. 716. δειράδες Παρνασσοῦ ἑτρας— | ἵνα Βάκχιος ἀμφιπύρους νέχων | πεύκας λαιψηρὰ πηδᾷ νυκτιόλοις ἅμα σὺν Βάκχαις. Aristoph. ub. 603. Παρνασίαν θ' ὃς κατέχων ἑτραν σὺν πεύκαις σελαγεῖ | Βάκχαις Δελφίσιν ἐμπρέπων κωμαστὴς ιόνυσος.

ἀπότιμον ἐν θεοῖς θεόν] Recte choliasta, ἀπότιμον θεὸν λέγει τὸν οιμὸν, τὸν μὴ μετέχοντα τῆς τιμῆς τῶν θεῶν· θεῶν γάρ ἐστι τὸ εὐεργετεῖν τοὺς ἀνθρώπους.

216. αἰτεῖς] Uno verbo *rogas* dicit quod tribus verbis dici poterat *audio quid roges*. Quocum comparatum est quod Menander dixit ap. Stob. Flor. 10, 6. λέγεις· ἃ δὲ λέγεις ἕνεκα τοῦ λαβεῖν λέγεις. Apparet autem ex his verbis Oedipum, qui scenam reliquerat post v. 146., iterum ex aedibus regiis prodiisse antequam chori carmen finiretur, ita ut partem certe precum ab choro factarum audiverit. Neque enim credibile est per totam parodum adstitisse, quae quum caneretur, tempus paullo longius requirebat.

217. ὑπηρετεῖν] I. e. ἐπαρκεῖν καὶ συμπράττειν, ut explicat scholiasta: quod ὑπηρετεῖν dicitur, quia ea facienda sunt quae morbi natura et ratio exigit, ut interpretatur Musgr.

219. ξένος μὲν τοῦ λόγου—ξένος δὲ τοῦ πραχθέντος] Recte scholiasta, οὐκ ἀκηκοὼς πρότερον περὶ τοῦ φόνου τοῦ Λαΐου, οὐδὲ μὴν καθ' ὃν χρόνον ἐπράχθη ὁ φόνος παρών. Junctum autem ξένος cum genitivo, quia *ignarum* significat, ut Wunderus monet, vel *alienum ab aliqua re*. Sic

ξένος δὲ τοῦ πραχθέντος. οὐ γὰρ ἂν μακρὰν
ἴχνευον αὐτὸ, μὴ οὐκ ἔχων τι σύμβολον.
νῦν δ', ὕστερος γὰρ ἀστὸς εἰς ἀστοὺς τελῶ,
ὑμῖν προφωνῶ πᾶσι Καδμείοις τάδε·
ὅστις ποθ' ὑμῶν Λάϊον τὸν Λαβδάκου
κάτοιδεν ἀνδρὸς ἐκ τίνος διώλετο,
τοῦτον κελεύω πάντα σημαίνειν ἐμοί·
κεἰ μὲν φοβεῖται, τοὐπίκλημ' ὑπεξελὼν
αὐτὸς καθ' αὑτοῦ· πείσεται γὰρ ἄλλο μὲν
ἀστεργὲς οὐδὲν, γῆς δ' ἄπεισιν ἀσφαλής·

223. πᾶσι] πᾶσιν 229. ἀσφαλής] γρ. ἀβλαβής rec.

ap. Hippocr., p. 229, 12. τοῦ πνεύματος ῥεῦσις ξενωτάτη. et ξένως ἔχειν τῆς λέξεως ap. Platon. Apol. init.

220. μακρὰν ἴχνευον] Sic μακρὰν ἀνιστορεῖν Trach. 317.

221. αὐτὸ] Frustra in apographis plerisque interpolatum αὐτός, annotato tamen in Flor. Γ. γρ. αὐτό. Quod etiam scholiasta legit, qui interpretatur ἀνεζήτουν τὸ πρᾶγμα.

μὴ οὐκ ἔχων τι σύμβολον] *Nisi aliquod indicium haberem.* De particulis μὴ οὐ dictum ad v. 12. σύμβολον scholiasta intelligit σύμβολον τῆς γνώσεως, totamque sententiam sic explicat, οὐ γὰρ ἂν τοσούτου ὄντος τοῦ χρόνου τοῦ μεταξὺ ἀνεζήτουν τὸ πρᾶγμα, εἰ μὴ ἤδειν καταληψόμενος. ἐλπίδα δὲ αὐτοῖς ὑποβάλλει ὅτι δύναται ἀνευρεῖν τὸν φονέα, ἵνα προθυμότερον συλλάβωνται αὐτῷ. σύμβολον ad oraculum referendum ab Creonte allatum, ex quo Oedipus cognoverat quae via sibi ingredienda esset, quemadmodum v. 242. dicit ὡς τὸ Πυθικὸν θεοῦ | μαντεῖον ἐξέφηνεν ἀρτίως ἐμοί.

222. ὕστερος] I. e. ὕστερος τοῦ πραχθέντος.

ἀστὸς εἰς ἀστοὺς τελῶ] *Civis inter cives receptus sum.* Sic ἐν ξένῃ ξένον Philoct. 135. et quae sunt alia hujusmodi multa.

227. Debebat dici κεἰ μὲν φοβεῖται, τοὐπίκλημ' ὑπεξελὼν αὐτὸς καθ' αὑτοῦ ἀπελθέτω ἐκ τῆς γῆς· πείσεται γὰρ οὐδὲν ἄλλο ἀστεργές. Nam ὑπεξελεῖν τοὐπίκλημα αὐτὸν καθ' αὑτοῦ nihil aliud esse potest nisi accusationem sui surripere i. e. subterfugere, declinare. Sed quum Graeci enuntiationes causales iis praeponere soleant quarum causa redditur, verba πείσεται γὰρ etc. praemittit, et quae prius ponenda erant, subjicit mutata constructione ita ut haec e sententia causali nexi sint eique opponantur. MATTHIAE. Sic haec explicanda vel excusanda erunt, si Sophocles ὑπεξελὼν scripsit, de quo magnopere dubito, quum in promptu fuerit plana verborum structura ὑπεξέλα scribere, quo idem paullo lenius significatur quod imperativo ὑπεξελέτω: qui frequens in poesi et prosa optativi usus est, interdum adeo in verbis ad servos factis. Optative igitur restituto hic est totius loci sensus, si quis metu poenae tenetur, crimen subterfugiat ita ut, licet solo patrio vertendo criminis se reum esse confiteatur, tamen nihil inde damni capiat.

229. ἀσφαλής] Quod in codice a m. rec. adscriptum est γρ. ἀβλαβής

εἰ δ' αὖ τις ἄλλον οἶδεν ἐξ ἄλλης χθονὸς,
τὸν αὐτόχειρα μὴ σιωπάτω· τὸ γὰρ
κέρδος τελῶ 'γὼ χἠ χάρις προσκείσεται.
εἰ δ' αὖ σιωπήσεσθε, καί τις ἢ φίλου
δείσας ἀπώσει τοὔπος ἢ χαὐτοῦ τόδε,
ἀκ τῶνδε δράσω, ταῦτα χρὴ κλύειν ἐμοῦ.
τὸν ἄνδρ' ἀπαυδῶ τοῦτον, ὅστις ἐστὶ, γῆς
τῆσδ', ἧς ἐγὼ κράτη τε καὶ θρόνους νέμω,
μήτ' ἐσδέχεσθαι μήτε προσφωνεῖν τινὰ,
μήτ' ἐν θεῶν εὐχαῖσι μήτε θύμασιν

232. χἠ χάρις] χ' ἡ χάρις (sic) *v* a m. pr. 234. ἀπώσει pr., in ἀπώ-ηι a m. ant. mutatum. Super σηιτο tres literae veteres erasae, quarum estigia supersunt ηι χαὐτοῦ pr. χαύτοῦ a m. sec. 236. τὸν] των pr.

n apographa pleraque omnia transit, excepto Flor. r. et Palatino. Est id ex conjectura quidem proectum, sed ea fortasse vera. Nam tsi ἀσφαλεῖ ξὺν ἐξόδῳ Oed. C. 288. dictum est, hic tamen aptius idetur ἀβλαβῆς.

230. ἐξ ἄλλης χθονός] Recte hoc dditum est, quum Laius extra teram Thebanam occisus esse dictus it v. 114.

232. τελῶ] Futuri forma Attica ro τελέσω. κέρδος et χάρις eodem nodo conjuncta Trach. 191. ὅπως | ρὸς σοῦ τι κερδάναιμι καὶ κτήσμην χάριν.

233. φίλου δείσας—ἢ χαὐτοῦ] δείας cum genitivo construxit quia dem significat quod προδείσας vel ροκηδόμενος.

234. τοὔπος] *Edictum meum.*

235. ἐκ τῶνδε] *Dehinc, postea.*

236. τὸν ἄνδρ' ἀπαυδῶ] Recte moet scholiasta, πολὺν ἔλεον ἐργάζεται ὁ λόγος, ὅτι κατηγορεῖ ἑαυτοῦ γνοῶν. πρότερον δὲ τὰ φιλάνθρωπα ἱρηκὼς, τελευταῖα ἐπήνεγκε τὰ σκληρότερα. Qui non πολὺν ἔλεον, sed πάλιν ἔλεον scripsisse videtur, ut ad v. 137. annotavit, πεπλαγίασται πάλιν ὁ λόγος καὶ τὴν ἀλήθειαν αἰνίττεται τῷ θεάτρῳ, ὅτι αὐτὸς δράσας τὸν φόνον ὁ Οἰδίπους καὶ ἑαυτὸν τιμωρήσεται. Similis ejusdem observatio est ad v. 249. ἀγνοῶν ἐπαρᾶται ἑαυτῷ εἰ σύνοιδε τὸν φονέα· δὼ καὶ περιπαθέστερος γίνεται ὁ λόγος.

237. κράτη τε καὶ θρόνους] Eadem conjuncta Ant. 173. ἐγὼ κράτη δὴ πάντα καὶ θρόνους ἔχω.

238. De structura verbi ἐσδέχεσθαι cum genitivo γῆς τῆσδε v. ad Ajac. 1274. δόμοις δέχεσθαι dixit v. 817. ὃν μὴ ξένων ἔξεστι μηδ' ἀστῶν τινὶ | δόμοις δέχεσθαι μηδὲ προσφωνεῖν τινὰ, | ὡθεῖν δ' ἀπ' οἴκων. Similes etiam loci ab interpretibus comparati, Herodoti 3, 52. ὃς ἂν ἢ οἰκείοισι ὑποδέξηταί μιν ἢ προσδιαλεχθῇ. et Euripidis Orest. 46. ἔδοξε δ' Ἀργει τῷδε μήθ' ἡμᾶς στέγαις | μὴ πυρὶ δέχεσθαι μήτε προσφωνεῖν τινα | μητροκτονοῦντας.

239. μήτ' ἐν θεῶν εὐχαῖσι μήτε θύμασιν κοινὸν ποιεῖσθαι] Hoc est μήτε κοινὸν ποιεῖσθαι μήτ' ἐν θεῶν εὐχαῖσι μήτε θύμασιν, omisso uno propter collocationem verborum μήτε.

κοινὸν ποιεῖσθαι, μήτε χέρνιβας νέμειν·
ὠθεῖν δ' ἀπ' οἴκων πάντας, ὡς μιάσματος
τοῦδ' ἡμὶν ὄντως, ὡς τὸ Πυθικὸν θεοῦ
μαντεῖον ἐξέφηνεν ἀρτίως ἐμοί.
ἐγὼ μὲν οὖν τοιόσδε τῷ τε δαίμονι
τῷ τ' ἀνδρὶ τῷ θανόντι σύμμαχος πέλω·
ὑμῖν δὲ ταῦτα πάντ' ἐπισκήπτω τελεῖν,
ὑπέρ τ' ἐμαυτοῦ, τοῦ θεοῦ τε, τῆσδέ τε
γῆς ὧδ' ἀκάρπως καθέως ἐφθαρμένης.
οὐδ' εἰ γὰρ ἦν τὸ πρᾶγμα μὴ θεήλατον,
ἀκάθαρτον ὑμᾶς εἰκὸς ἦν οὕτως ἐᾶν,
ἀνδρός γ' ἀρίστου βασιλέως τ' ὀλωλότος,
ἀλλ' ἐξερευνᾶν· νῦν δ' ἐπεὶ κυρῶ τ' ἐγὼ

240. χέρνιβας] χέρνιβοσ, sed correctum a m. ant. 241. ἡμὶν] ἡμῶ 252. ταῦτα] τὰ, sed addito ταῦ a m. ant. 253. τῆσδέ τε] δέ τε a m. ant. in litura literarum δε. Aberat igitur primo τε. 257. τ' om., sed addidit m. ant. 258. ἐπεὶ κυρῶ Burtonus pro ἐπικυρῶ.

240. *κοινὸν ποιεῖσθαι*] *Socium sibi facere.* Quod *κοινωνοὺς ποιεῖσθαι* dixit Demosthenes p. 431. *ἐν ἅπασι τοῖς ἱεροῖς ἐπὶ ταῖς θυσίαις σπονδῶν καὶ κρατήρων κοινωνοὺς πεποίησθε.*

χέρνιβας] Quod in codice a m. pr. scriptum est *χέρνιβος*, legitur etiam in apographo Lb. sed *χερνίβοις παροξυτόνως* scriptum, quasi librarius Athenaei praeceptum cognitum habuerit 9. p. 409. A. *παρὰ μέντοι τοῖς τραγικοῖς καὶ τοῖς κωμικοῖς παροξυτόνως ἀνέγνωσται χερνίβα.* De significatione vocabuli Athenaeus ibidem: *ἐστὶ δὲ χέρνιψ ὕδωρ εἰς ὃ ἀπέβαπτον δαλὸν ἐκ τοῦ βωμοῦ λαμβάνοντες, ἐφ' οὗ τὴν θυσίαν ἐπετέλουν· καὶ τούτῳ περιρραίνοντες τοὺς παρόντας ἥγνιζον.* Legem Draconis memorat Demosthenes p. 505. *χερνίβων εἴργεσθαι τὸν ἀνδροφόνον, σπονδῶν, κρατήρων, ἱερῶν, ἀγορᾶς. Κοινωνοὶ χερνίβων* dixit Aeschylus Agam. 1037.

241. *ὠθεῖν*] Intelligendum *κελεύω* vel *αὐδῶ* ex praecedente *ἀπαυδῶ* v. 236.

244. *δαίμονι*] Apollini, oraculi auctori, ut v. 136. dictum erat.

253. *ὑπέρ τ' ἐμαυτοῦ*] Hoc ostenderat v. 137.–141.

τῆσδε τε γῆς] Bene fecit poeta quod triplici *τε* uti et *γῆς* in initio versus collocare quam *καὶ χθονὸς | τῆσδ'* scribere maluit, quod fuit qui miraretur cur non scripserit.

254. *ἀκάρπως κἀθέως ἐφθαρμένης*] Similiter Electr. 1181. *ὃ σῶμ' ἀτίμως κἀθέως ἐφθαρμένον.*

255. *τὸ πρᾶγμα* et caedis investigationem significat, quam *θεήλατον*, i. e. ab deo jussam, dicit, et caedem ipsam, quam *ἀκάθαρτον* dicit.

258. *ἐπεὶ κυρῶ*] Apodosis infertur verbis *ἀνθ' ὧν*—v. 264. oratione propter versus plures interpositos liberius conformata.

ἔχων μὲν ἀρχὰς, ἃς ἐκεῖνος εἶχε πρίν,
ἔχων δὲ λέκτρα καὶ γυναῖχ' ὁμόσπορον,
κοινῶν τε παίδων κοίν' ἄν, εἰ κείνῳ γένος
μὴ 'δυστύχησεν, ἦν ἂν ἐκπεφυκότα,
νῦν δ' ἐς τὸ κείνου κρᾶτ' ἐνήλαθ' ἡ τύχη·
ἀνθ' ὧν ἐγὼ τάδ', ὡσπερεὶ τοὐμοῦ πατρὸς,
ὑπερμαχοῦμαι κἀπὶ πάντ' ἀφίξομαι,
ζητῶν τὸν αὐτόχειρα τοῦ φόνου λαβεῖν,
τῷ Λαβδακείῳ παιδὶ Πολυδώρου τε καὶ
τοῦ πρόσθε Κάδμου τοῦ πάλαι τ' Ἀγήνορος·
καὶ ταῦτα τοῖς μὴ δρῶσιν εὔχομαι θεοὺς
μήτ' ἄροτον αὐτοῖς γῆς ἀνιέναι τινὰ
μήτ' οὖν γυναικῶν παῖδας, ἀλλὰ τῷ πότμῳ

260. ἔχων] ἔχω pr. *ν* addidit m. antiqua. 261. *κείνῳ*] *κείνῳ* (*ου* rec. 62. *μὴ 'δυστύχησεν*] *μὴδυστύχησεν* pr. 265. *ὑπερμαχοῦμαι*, non *ὑπερ αχοῦμαι*, quod ei tribuit Elmsl. *πάντ'*] *πᾶντ'* pr. 270. *γῆς* Vauillersius *ἐνο γῆν*. 271. *παῖδας*] *παίδασ*

260. *γυναῖχ' ὁμόσπορον*] Id est, ut choliasta recentior explicat, *εἰς ἣν σπειρε καὶ ἐκεῖνος καὶ ἐγώ*.

261. *κοινῶν τε παίδων κοίν' ἂν—ν ἂν ἐκπεφυκότα*] Hoc est *κοινῶν αίδων ἦν ἂν κοινωνία*. Quod tamen nire expressum verbis quae nunc eguntur: unde Nauckius *κοίν' ἂν* :x *κύμαν'* corruptum esse conjicit, el alio vocabulo.

εἰ κείνῳ γένος μὴ 'δυστύχησε] I. e. *isi liberis caruisset*, ut recte exlicuit scholiasta. Similiter Eurip. Andr. 713. *οὐδ' εἰ τὸ κείνης δυστυχεῖ παίδων πέρι, | ἄπαιδας ἡμᾶς δεῖ :αταστῆναι τέκνων*. Nescit autem dhuc Oedipus se ipsum Laii filium sse.

263. *ἐνήλαθ' ἡ τύχη*] Similiter Ant. 1345. *ἐπὶ κρατί μοι πότμος δυσ:όμιστος εἰσήλατο*.

264. *τάδ'—ὑπερμαχοῦμαι*] Eadem tructura Aj. 1346. *σὺ ταῦτ', Ὀδυσεῦ, τοῦδ' ὑπερμαχεῖς ἐμοί*; i. e. *ταύτην τὴν μάχην μάχει ὑπὲρ τοῦδε*.

265. *κἀπὶ πάντ' ἀφίξομαι*] Sic Eurip. Hipp. 284. *ἐς πᾶν ἀφῖγμαι κοὐδὲν εἴργασμαι πλέον*.

267. *τῷ Λαβδακείῳ παιδὶ Πολυδώρου τε*] Hoc exemplo bis utitur Eustathius (p. 172, 28. 601, 34.) ad illustrandas similes apud Homerum constructiones, Il. 2, 54. *Νεστορέῃ παρὰ νηῒ Πυληγενέος βασιλῆος*. et 5, 741. *ἐν δέ τε Γοργείῃ κεφαλῇ δεινοῖο πελώρου*. BRUNCK. Auget dignitatem regis occisi enumerandis ejus majoribus usque ad Agenorem, quorum de generis successione v. ad v. 1.

269. *ταῦτα τοῖς μὴ δρῶσιν*] V. ad v. 251.

θεοὺς] Triclinius, *τινὲς μὴ δυνάμενοι τὸ θεούς συντάξαι, θεοῖς γράφουσι πρὸς τὸ εὔχομαι*. Aristoph. Thesm. 350. comparat Elmsleius, *ταῖς δ' ἄλλαισιν ὑμῖν τοὺς θεοὺς | εὔχεσθε πάσαις πολλὰ δοῦναι κἀγαθά*.

τῷ νῦν φθερεῖσθαι κἄτι τοῦδ' ἐχθίονι·
κατεύχομαι δὲ τὸν δεδρακότ', εἴτε τις 246
εἷς ὢν λέληθεν εἴτε πλειόνων μέτα,
κακὸν κακῶς νιν ἄμορον ἐκτρῖψαι βίου.
ἐπεύχομαι δ', οἴκοισιν εἰ ξυνέστιος
ἐν τοῖς ἐμοῖς γένοιτ' ἐμοῦ συνειδότος, 250
παθεῖν ἅπερ τοῖσδ' ἀρτίως ἠρασάμην. 251
ὑμῖν δὲ τοῖς ἄλλοισι Καδμείοις, ὅσοις
τάδ' ἔστ' ἀρέσκονθ', ἥ τε σύμμαχος Δίκη
χοἱ πάντες εὖ ξυνεῖεν εἰσαεὶ θεοί. 275
ΧΟ. ὥσπερ μ' ἀραῖον ἔλαβες, ὧδ', ἄναξ, ἐρῶ.
οὔτ' ἔκτανον γὰρ οὔτε τὸν κτανόντ' ἔχω
δεῖξαι. τὸ δὲ ζήτημα τοῦ πέμψαντος ἦν

246–251. leguntur in codice post *σύμμαχος πέλω* (v. 245.) 246. *δεδρακότ'*] *δεδρακότα* 248. *ἄμορον* Porsonus pro *ἄμοιρον*, quod est in codice, erasa ante *α* litera, *κ* ut videtur. 250. *γένοιτ'*] *γένοιτ' ἄν*, sed eraso *ἄν*. 277. *κτανόντ'*] *κτανόν*, sed *κτανόντ'* ab S.

Dativum *θεοῖς* apographo Lb. intulit corrector vitiosa deceptus scriptura *γῆν* in versu proximo neque animadvertens accusativum propterea praeferri a poeta debuisse, ne dativus *θεοῖς*, si eo usus esset, cum *τοῖς μὴ δρῶσιν* conjungendus esse videretur. De malis autem quae Oedipus non obedientibus imprecatur v. quae ad v. 25. 171. dicta sunt.

272. *φθερεῖσθαι*] In *φθαρῆναι* mutatum in apographo quodam Monacensi ex conjectura grammatici, quae pluribus verbis exponitur addito scholio de constructione verbi *εὔχομαι*. Qua conjectura non opus, quum *εὔχομαι* interdum etiam cum infinitivo futuri construatur ratione habita eventus futuri.

246.—251. Hos versus in locum suum reposuit Otto Ribbeckius in Welckeri et Ritschelii Museo Rhenano vol. 13. p. 131. erroris originem ab verbis *ὑμῖν δὲ* in initio versuum 252. et 273. positis repetens, quae fecerint ut versus in margine exemplaris antiquioris positi loco alieno insererentur: quem errorem non animadvertit scholiasta. Recto autem restituto versuum ordine verba *ἅπερ τοῖσδ' ἀρτίως ἠρασάμην* habent quo referantur: non habent, si versus eo ordine leguntur quo in codice positi sunt.

247. *εἴς*] V. ad v. 124.

248. *νιν* post *τὸν δεδρακότα* propter verba plura interposita addit ut post *αὐτὸν* eadem de causa addidit Trach. 287. *αὐτὸν δ' ἐκεῖνον, οὗ' ἂν ἀγνὰ θύματα | ῥέξῃ πατρῴῳ Ζηνὶ τῆς ἁλώσεως, | φρόνει νιν ὡς ἥξοντα.* V. ad Oed. C. 1191.

249. 250. V. ad v. 236.

250. *ἀρτίως*] V. 270.–272.

276. *ὥσπερ μ' ἀραῖον ἔλαβες*] *Ut exsecratione tua me coegisti.* Apud Eustathium p. 1809, 14. *εἶλες*, memoriae, opinor, errore.

278. *ζήτημα*] Rem de qua quaeritur.

Φοίβου τόδ' εἰπεῖν, ὅστις εἴργασταί ποτε.
ΟΙ. *δίκαι' ἔλεξας· ἀλλ' ἀναγκάσαι θεοὺς* 280
ἂν μὴ θέλωσιν οὐδ' ἂν εἷς δύναιτ' ἀνήρ.
ΧΟ. *τὰ δεύτερ' ἐκ τῶνδ' ἂν λέγοιμ' ἀμοὶ δοκεῖ.*
ΟΙ. *εἰ καὶ τρίτ' ἐστί, μὴ παρῇς τὸ μὴ οὐ φράσαι.*
ΧΟ. *ἄνακτ' ἄνακτι ταῦθ' ὁρῶντ' ἐπίσταμαι*
μάλιστα Φοίβῳ Τειρεσίαν, παρ' οὗ τις ἂν 285
σκοπῶν τάδ', ὦναξ, ἐκμάθοι σαφέστατα.
ΟΙ. *ἀλλ' οὐκ ἐν ἀργοῖς οὐδὲ τοῦτ' ἐπραξάμην.*
ἔπεμψα γὰρ Κρέοντος εἰπόντος διπλοῦς
πομπούς· πάλαι δὲ μὴ παρὼν θαυμάζεται.
ΧΟ. *καὶ μὴν τά γ' ἄλλα κωφὰ καὶ παλαί' ἔπη.* 290
ΟΙ. *τὰ ποῖα ταῦτα; πάντα γὰρ σκοπῶ λόγον.*
ΧΟ. *θανεῖν ἐλέχθη πρός τινων ὁδοιπόρων.*
ΟΙ. *ἤκουσα κἀγώ· τὸν δὲ δρῶντ' οὐδεὶς ὁρᾷ.*
ΧΟ. *ἀλλ' εἴ τι μὲν δὴ δειμάτων ἔχει μέρος,*

281. ἂν Brunckius pro ἄν. ἀν sine accentu pr. οὐδ' ἂν εἷς] οὐδὲεἰσ ccentu super ε deleto et super ι a m. rec. posito. δύναιτ'] δύναιτο pr. ν post δύναιτ' addidit m. recentissima. 282. ἀμοὶ Elmsleius pro ἃ μοι, μοι corr. pro ἃ μου. 284. ταῦθ'] ταῦθ' cum gl. rec. ταυτά. ταῦθ' Brunckius. 287. οὐκ ἐν ἀργοῖς] οὐκεναργῶσ pr. Correxit m. ant. 290. γ'] τ' 93. δὲ ὁρῶντ' anonymus pro δ' ἰδόντ'. 294. δειμάτων] δείματόστ' pr., liteis στ uno ductu expressis, quas in duas dispescuit m. antiqua ut alibi, ecentiorum lectorum caussa. Conf. ad 446. δειμάτων restituit Hartungius.

281. οὐδ' ἂν εἷς ex paucis apographis restitutum pro οὐδεεἰσ, uod est in codice. οὐδεεἰς mediae ovaeque comoediae poetae dixeunt, nusquam Aeschylus, Sopholes et Euripides.

290. κωφὰ] I. e. οὐδὲν σαφὲς ἔχοντα, ut explicat scholiasta, ἀνυπόστατα glossator recentior. ἀνυπόστακτος καὶ κωφὴ διήγησις est apud 'olyb. 3, 36, 4. et ἀνυπόστακτα καὶ ωφὰ τὰ λεγόμενα 5, 21, 4. Dixit e hoc usu Coraës ad Heliodor. ol. 2. p. 152.

293. τὸν δὲ δρῶντ'] Sic verissime orrecta est scriptura codicis τὸν δ' ἰδόντ'. Non de eo qui Laium interfici viderit, sed de eo qui ipse interfecerit, hic agi et per se satis manifestum est et proximis chori Oedipique verbis extra dubitationem ponitur. Comparanda autem cum his quae Creon Oedipo dixerat v. 118.

294. δείματός γ' ἔχει μέρος ex apographis multis legebatur pro τ', nec dubitandum quin hoc τ' ex γ', quod vetus corrector addiderat, corruptum sit, ut v. 290. τά τ' ἄλλα in codice scriptum pro τά γ' ἄλλα, quod est in apographis, ut alia omittam ejusdem erroris exempla.

τὰς σὰς ἀκούων οὐ μενεῖ τοιάσδ' ἀρὰς. 295
ΟΙ. ᾧ μή 'στι δρῶντι τάρβος, οὐδ' ἔπος φοβεῖ.
ΧΟ. ἀλλ' οὐξελέγξων αὐτὸν ἔστιν· οἵδε γὰρ
τὸν θεῖον ἤδη μάντιν ὧδ' ἄγουσιν, ᾧ
τἀληθὲς ἐμπέφυκεν ἀνθρώπων μόνῳ.
ΟΙ. ὦ πάντα νωμῶν Τειρεσία, διακτά τε 300
ἄρρητά τ' οὐράνιά τε καὶ χθονοστιβῆ,
πόλιν μὲν, εἰ καὶ μὴ βλέπεις, φρονεῖς δ' ὅμως
οἵᾳ νόσῳ σύνεστιν· ἧς σε προστάτην
σωτῆρά τ', ὦναξ, μοῦνον ἐξευρίσκομεν.
Φοῖβος γὰρ, εἴ τι μὴ κλύεις τῶν ἀγγέλων, 305

ξ

297. οὐξελέγξων] οὐξελλέγχων, eraso altero λ, et ξ a m. pr. superscripto. 302. βλέπεις] βλέπησ (non βλέπησο) 305. εἴ τι μὴ Lud. Stephani pro εἰ καὶ μὴ κλύεις] κλύησ (non κλύησο) pr. In κλύεισ mutatum a m. ant. cui ἔκλυεσ superscr. a m. rec.

Hoc igitur argumento non efficitur ut δείματος τρέφει μέρος scribendum sit, ut Trach. 28. est, ἀεί τιν' ἐκ φόβου φόβον τρέφω, quae nonnihil differunt eo quod illic φόβος, hic vero non δεῖμα, sed δείματος μέρος dictum est, ubi ἔχειν vel μετέχειν usui loquendi magis convenit quam τρέφειν, etsi non negem hoc quoque recte dici. Quamobrem δειμάτων ἔχει scripsi cum Hartungio. Sic El. 636. δειμάτων, ἃ νῦν ἔχω.

295. οὐ μενεῖ] In urbe et terra Thebanorum.

297. οὐξελέγξων] Quod librarius calami lapsu scripserat οὐξελέγχων ipse superscripto ξ correxit. Nihilominus servatus error in apographo Lb. (quod ὁ 'ξελέγχων) aliisque non paucis.

οἵδε—ἄγουσιν] Intelligendi διπλοῖ πομποί, vel alteruter eorum, et puer, qui Tiresiam caecum manu ducit, ut apparet ex v. 444. ἄπειμι τοίνυν, καὶ σὺ, παῖ, κόμιζέ με. Eodem modo Tiresias scenam ingreditur et relinquit in Antigona v. 998.–1087. ubi se et puerum illum δύ' ἐξ ἑνὸς βλέποντε dicit.

300. Tiresiae laudes verbis similibus celebrat Eteocles apud Aeschylum Sept. 24. ὁ μάντις, οἰωνῶν βοτὴρ | ἐν ὡσὶ νωμῶν καὶ φρεσὶν τυρὸς δίχα | χρηστηρίους ὄρνιθας ἀψευδεῖ τέχνῃ.

301. οὐράνιά τε καὶ χθονοστιβῆ] Imitatur Nicephorus Gregoras Histor. Byz. p. 695. D. ἄκτιστα γίνεσθαι πάντα τά τ' οὐράνια τά τε χθονοστιβῆ καὶ ὑδραῖα γένη.

305. εἴ τι μὴ κλύεις τῶν ἀγγέλων] I. e. *nisi forte hoc jam per nuncios compertum habes.* Qui frequens praesentis usus est, ut Philoct. 261. ἐγώ σοι κεῖνος, ὃν κλύεις ἴσως | τῶν Ἡρακλείων ὄντα δεσπότην ὅπλων. εἴ τι μὴ infra v. 969. εἴ τι μὴ τόμῳ πόθῳ κατέφθιτο, et alibi. Quod in codice est εἰ καὶ μὴ errore librarii scriptum est ad v. 302. aberrantis. Id nihil aliud significare potest quam *etiam si non audis* (vel *audisti*) *ab nuncciis.* Quod aut plus est quam sciri poterat ab Oedipo,

πέμψασιν ἡμῖν ἀντέπεμψεν, ἔκλυσιν
μόνην ἂν ἐλθεῖν τοῦδε τοῦ νοσήματος,
εἰ τοὺς κτανόντας Λάϊον μαθόντες εὖ
κτείναιμεν, ἢ γῆς φυγάδας ἐκπεμψαίμεθα.
σὺ δ' οὖν φθονήσας μήτ' ἀπ' οἰωνῶν φάτιν
μήτ' εἴ τιν' ἄλλην μαντικῆς ἔχεις ὁδὸν,
ῥῦσαι σεαυτὸν καὶ πόλιν, ῥῦσαι δ' ἐμὲ,
ῥῦσαι δὲ πᾶν μίασμα τοῦ τεθνηκότος.
ἐν σοὶ γὰρ ἐσμέν· ἄνδρα δ' ὠφελεῖν ἀφ' ὧν
ἔχοι τε καὶ δύναιτο κάλλιστος πόνος.

ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ.

φεῦ φεῦ, φρονεῖν ὡς δεινὸν ἔνθα μὴ τέλη
λύῃ φρονοῦντι. ταῦτα γὰρ καλῶς ἐγὼ
εἰδὼς διώλεσ'· οὐ γὰρ ἂν δεῦρ' ἱκόμην.

ΟΙ. τί δ' ἔστιν; ὡς ἄθυμος εἰσελήλυθας.

Ε. ἄφες μ' ἐς οἴκους· ῥᾷστα γὰρ τὸ σόν τε σὺ
κἀγὼ διοίσω τοὐμόν, ἢν ἐμοὶ πίθῃ.

310. σὺ δ' οὖν rec. σὺ νῦν pr. 311. ἔχεισ] ἔχειν pr. 314. δ' corr. m. antiqua σ' pr. ἀφ'] φ in litura literae quae λ potius fuisse videtur uam π. 315. πόνων] πόνοσ, ων ab S superscripto. 321. πίθῃ] πιθῃι pr.

ut ita dictum quasi metuendum edipo sit ne Tiresias fidem deneet, quia nihil dum de oraculo per uncios audiverit.

313. ῥῦσαι] I. e. serva amovendo. on erat tamen ῥῦσαι sic dicturus isi praecessisset ῥῦσαι σεαυτὸν,— ῦσαι δ' ἐμέ.

314. ἐν σοὶ γὰρ ἐσμέν] In te sais nostra sita est, ut Oed. C. 247. ὑμῖν κείμεθα. Eurip. Alc. 279. ἐν οἱ δ' ἐσμὲν καὶ ζῆν καὶ μή.

ἄνδρα δ' ὠφελεῖν] ἄνδρα non obctum est, ut ἀνὴρ ὠφελεῖσθαι dicatr—quod si voluisset poeta, ἔχοις ε καὶ δύναιο potius dixisset quam χοι τε καὶ δύναιτο–, sed subjectum, ὁ ἀνὴρ ὠφελεῖν dicatur. Hoc autem ut statim appareret, Sophoclem ἀνδρὶ potius scripsisse quam ἄνδρα verisimile est.

315. πόνος] Hoc servatum in apographis multis. Sed recte fortasse διορθωτὴς codicis superscripsit πόνων.

316. τέλη λύῃ] I. e. λυσιτελῇ. In apographis multis et apud Eustathium p. 626, 53. 1722, 18. est λύει. Usus ille conjunctivi sine ἂν particula positi, quae in oratione prosa addi solet, saepe offensioni fuit librariis. V. ad v. 1231. Antig. 232. Aj. 761. 1081. 1160.

318. διώλεσ'] *Oblitus sum*, ut σώζεσθαι dicuntur quae memoria tenentur.

OI. οὔτ' ἔννομ' εἶπας οὔτε προσφιλῆ πόλει
τῇδ', ἥ σ' ἔθρεψε, τήνδ' ἀποστερῶν φάτιν.
ΤΕ. ὁρῶ γὰρ οὐδὲ σοὶ τὸ σὸν φώνημ' ἰὸν
πρὸς καιρόν· ὡς οὖν μηδ' ἐγὼ ταυτὸν πάθω.
OI. μὴ πρὸς θεῶν φρονῶν γ' ἀποστραφῇς, ἐπεὶ
πάντες σε προσκυνοῦμεν οἵδ' ἱκτήριοι.
ΤΕ. πάντες γὰρ οὐ φρονεῖτ'. ἐγὼ δ' οὐ μή ποτε

322. προσφιλῆ] Qui εσ (i. e. προσφιλὲς) superscripsit in codice διορθωτής—nam hujus potius ea esse correctio videtur quam manus primae—non animadverterat ἔννομον in ἔννομ' esse mutandum, ut factum in apographis pluribus.

324. 325. Vulgatam horum versuum scripturam sic interpretatur scholiasta, οὐ γὰρ σύμφορός σοι οὐδὲ κατὰ καιρὸν ἡ ζήτησις γίνεται. Ἵνα οὖν μὴ ἐκ τούτου μέμψις ἀκολουθήσῃ, σιωπᾷ. τὸ μὲν κατὰ λόγον ἐλλιπές ἐστι, τὸ δὲ κατὰ διάνοιαν πλῆρες· ὃ δὲ βούλεται λέγειν, ὁρῶ τὸ σὸν φώνημα μὴ πρὸς καιρὸν ἐξιόν. κἀγὼ οὖν φωνὴν μὴ πρὸς καιρὸν ἀφιέναι φυλάσσομαι. Quibus commentis gemina sunt quae scholiastae, non animadversis vitiis manifestis, excogitarunt in Antig. 579. et Oedip. Col. 814., quorum locorum priore μηδ' ἀνειμένας pro μὴ ἀνειμένας dictum acceperunt, περιττεύοντος τοῦ δ, altero post ἦν σ' ἔλω ποτέ oratione abrupta δικαιώσω σε omissum esse somniati sunt, plane ut eo de quo agimus loco μηδ' ἐγὼ pro μὴ ἐγὼ acceperunt, et post πάθω orationem ab Oedipo morae impatiente interruptam esse crediderunt. Non cadit harum ineptiarum culpa in Sophoclem, cujus in verbis quum vocabuli in ως terminati literae priores obliteratae essent, ως male pro ὡς acceptum versusque inepte inserto οὖν est expletus. Sophocles vero haec sic scripsisse videtur, ὁρῶ γὰρ οὔτε σοὶ τὸ σὸν φρόνημ' ἰὸν | πρὸς καιρὸν ὀρθῶς μήτ' ἐγὼ ταυτὸν πάθω. Quo restituto sententia per οὔτε—μήτε formata argute opponitur praecedenti Oedipi dicto οὔτ' ἔννομ' εἶπας οὔτε προσφιλῆ πόλει. οὐδὲ σοὶ autem ut in οὔτε σοὶ mutetur etiam per se necessarium est, ne Tiresias, si οὐδὲ σοί, i. e. *ne tibi quidem*, dicat, nonnihil concedere Oedipo videatur, quod prorsus alienum ab ejus persona est. Πρὸς καιρὸν ὀρθῶς, adverbio ὀρθῶς apte cum ἰόν conjuncto, dictum ut δικαίως ὀρθόν v. 853., φασιῶν δίκης ἐς ὀρθόν Trach. 347., ὀρθῶς κατὰ καιρόν apud Lucian. vol. 3. p. 244.

326. 327. Recte Oedipi persona praefixa in codice: choro, cujus nullae in hoc colloquio partes sunt, hos versus tribuunt scholiasta et apographa pleraque.

329. ἐγὼ δ' οὐ μήποτε | τῆμ' ὡς ἂν εἴπω, μὴ τὰ σ' ἐκφήνω κακά] Scholiasta, οὐκ ἐμφανῶ τὰ ἐμὰ ἔπη, ἵνα μὴ τὰ σὰ εἴπω κακά. ᾔδη δὲ τραχύτερόν φησιν ὅτι τὰ αὐτοῦ κακὰ ἀποκρύπτεται. Hic igitur sic interpungi voluit, ἐγὼ δ' οὐ μήποτε τῆμ',

τἄμ' ὡς ἂν εἴπω, μὴ τὰ σ' ἐκφήνω κακά.
ΟΙ. τί φῄς; ξυνειδὼς οὐ φράσεις, ἀλλ' ἐννοεῖς
ἡμᾶς προδοῦναι καὶ καταφθεῖραι πόλιν;
ΤΕ. ἐγὼ οὔτ' ἐμαυτὸν οὔτε σ' ἀλγυνῶ. τί ταῦτ'
ἄλλως ἐλέγχεις; οὐ γὰρ ἂν πύθοιό μου.
ΟΙ. οὐκ, ὦ κακῶν κάκιστε, καὶ γὰρ ἂν πέτρου
φύσιν σύ γ' ὀργάνειας, ἐξερεῖς ποτὲ,
ἀλλ' ὧδ' ἄτεγκτος κἀτελεύτητος φανεῖ;
ΤΕ. ὀργὴν ἐμέμψω τὴν ἐμὴν, τὴν σοὶ δ' ὁμοῦ

329. τἀ] τᾶ pr. 332. ἐγὼ οὔτ'] ἐγώ τ' ἀλγυνῶ] ἀλγύνω corr. 335. γ'] τ' pr. ἐξερεῖς] ἐξερεῖ pr. 336. φανεῖ] φανῇι 337. ὀργὴν] ·γ· ὁρμὴν, γ ab m. antiqua super μ scripto, quod ipsum quoque γ primo fuerat. ἐμέμψω] ἐπέμψω 337. σοὶ] σὴν

ὡς ἂν εἴπω μὴ τὰ σ', ἐκφήνω κακά. quae tanto ineptior collocatio verborum est quo facilius vitari poterat. Accidit igitur grammatico idem quod v. 324. 325. notabam, ut vitiosa scriptura deciperetur. Animadvertit errorem Bruncknius, qui illata forma verbi vitiosa τἄμ' ἐξενείπω scripsit, pro quo ἐξανείπω vel ἐξανοίξω scribere poterat. Sed si quid literarum similitudini tribuendum, melius C. F. Hermannus correxisse videtur ἐγὼ δ' οὐ μήποτε | τὰ μάσσον' εἴπω, μὴ τὰ σ' ἐκφήνω κακά.

332. ἐγὼ οὔτ'] Sic pauca apographa et Athenaeus 10. p. 453 E., pleraque, ut est in codice, ἐγώ τ', quod eodem redit, quum in hujusmodi crasibus librarii veteres alterutram literam saepe elidant, unde in aliis ἐγ' οὔτ' scriptum fuit. In Lb. est ἐγώ οὐ τ'. In aliis ἔγωγ' οὔτ', quod nihil aliud est quam ἐγὼ οὔτ' et ἐγ' οὔτ' in unam scripturam conflatum, vitio frequenti.

ταῦτ'] Elisionem vocalis in fine versus ab Calliae tragoedia grammatica repetit Athenaeus l. c. et pluribus tractavit scholiasta Hephaestionis ex cod. Bodleiano editus ab Gaisfordo vol. 1. p. 29. qui allatis aliorum quorundam exemplis pergit, καὶ ἐξαιρέτως παρὰ Σοφοκλεῖ, ἔγωγ' οὔτ' ἐμαυτὸν οὔτε σ' ἀλγυνῶ· τί ταῦτ' | ἄλλως ἐλέγχεις· οὐ γὰρ ἂν πύθοιό μου. ὥστε καλεῖσθαι τὸ εἶδος Σοφόκλειον, καὶ ἐπισυναλοιφὴν, διὰ τὸ ἐπισυνάπτεσθαι τὸ σύμφωνον τῷ ἐξῆς ἰάμβῳ, ἤτοι τῷ στίχῳ. Sic μολόντ' in fine senarii Oed. C. 1164. et saepius δ' et τ'. Sponte autem intelligitur hanc elisionem, qua numerus continuatur, locum non habere nisi ubi ultima versus syllaba longa est.

334. πέτρου] Frequens in poesi et prosa comparatio, cujus exempla nonnulla attulerunt interpretes, velut poetae ap. schol. Hom. Il. 23, 254. νύμφα φίλη, καὶ βλητὶ λίθῳ ἐνὶ δάκρυον ἧκας. et Plauti Poen. 1, 2, 77. *illa mulier lapidem silicem subigere ut se amet potest.*

336. κἀτελεύτητος] Recte Eustathius p. 441. intelligit τὸν μὴ τελευτὴν ἐπάγοντα τοῖς ζητουμένοις. Scholiasta, δυσαξίωτος, ἀπαράκλητος, ἀμείλιχος.

337. ὀργὴν ἐμέμψω τὴν ἐμὴν, τὴν σοὶ δ' ὁμοῦ | ναίουσαν οὐ κατεῖδες]

ναίουσαν οὐ κατεῖδες, ἀλλ' ἐμὲ ψέγεις.
ΟΙ. τίς γὰρ τοιαῦτ' ἂν οὐκ ἂν ὀργίζοιτ' ἔπη
κλύων, ἃ νῦν σὺ τήνδ' ἀτιμάζεις πόλιν;
ΤΕ. ἥξει γὰρ αὐτὰ, κἂν ἐγὼ σιγῇ στέγω.
ΟΙ. οὐκοῦν ἃ γ' ἥξει καὶ σὲ χρὴ λέγειν ἐμοί.
ΤΕ. οὐκ ἂν πέρα φράσαιμι. πρὸς τάδ', εἰ θέλεις,
θυμοῦ δι' ὀργῆς ἥτις ἀγριωτάτη.
ΟΙ. καὶ μὴν παρήσω γ' οὐδέν, ὡς ὀργῆς ἔχω,
ἅπερ ξυνίημ'. ἴσθι γὰρ δοκῶν ἐμοὶ
καὶ ξυμφυτεῦσαι τοὔργον, εἰργάσθαι θ', ὅσον
μὴ χερσὶ καίνων· εἰ δ' ἐτύγχανες βλέπων,
καὶ τοὔργον ἂν σοῦ τοῦτ' ἔφην εἶναι μόνου.
ΤΕ. ἆληθες; ἐννέπω σὲ τῷ κηρύγματι
ᾧπερ προεῖπας ἐμμένειν, κἀφ' ἡμέρας
τῆς νῦν προσαυδᾶν μήτε τούσδε μήτ' ἐμὲ,
ὡς ὄντι γῆς τῆσδ' ἀνοσίῳ μιάστορι.

347. θ'] δ' pr. 349. εἶναι a m. antiqua additum. 351. προεῖπας Brunckius pro προσεῖπας

Vulgo τὴν σὴν δ' ὁμοῦ—, quod correxi ex duobus apographis. σοὶ qui posuit librarius, si consulto, non calami lapsu, posuit, non animadvertit poetam, quum in priore membro τὴν ἐμήν dixisset, in altero variata oratione pro τὴν σήν dixisse τὴν σοὶ ὁμοῦ ναίουσαν, ubi si τὴν σὴν scripsisset, addidisset quod supervacaneum, omisisset vero quod necessarium erat.

ὁμοῦ ναίουσαν] Eustathius p. 755, 14. δοκεῖ μὲν λέγειν ὁ Τειρεσίας ὅτι τὴν σὴν ὀργὴν οὐ κατεῖδες, τὴν σύμφυτόν σοι. ἀληθῶς δὲ λέγει ὅτι τὴν σὴν ἄλοχον οὐκ οἶδας, ἡγοῦν τὴν μητέρα σου, ᾗ συμβιοῖς. ὅπερ ὀκνήσας ἐκφῆναι εἶπε τὸ ὁμοῦ ναίουσαν, ὃ ταὐτόν ἐστι τῷ ὁμευνέτιν.

340. ἀτιμάζεις cum duplici constructum est accusativo, ἃ et πόλιν, quia significat ἃ λέγων ἀτιμάζεις τὴν πόλιν. Eodem modo Aj. 1107. τὰ σέμν' ἔπη κόλαζ' ἐκείνους.

347. θ'] δ' codex a m. pr. et apographa plura. Quod perfrequens in codicibus vitium est. Sic v. 136. 217. 510. Ajac. 831. 836. Electr. 555. 667. 937. 1099. 1416.

350. ἐννέπω] Judeo. Ajac. 1047. οὗτος, σὲ φωνῶ τόνδε τὸν νεκρὸν χεροῖν | μὴ ξυγκομίζειν, ἀλλ' ἐᾶν ὅπως ἔχει. Phil. 101. λέγω σ' ἐγὼ δόλῳ Φιλοκτήτην λαβεῖν. ELMSL.

351. προεῖπας recte Brunckius pro προσεῖπας. Eodem modo erratum ab librariis apud Eurip. Iph. T. 370. et προσέξουσ' pro προέξουσ' scripto apud Soph. Ant. 208.

353. ὡς ὄντι—μιάστορι] Quum praecedat ἐννέπω σε, accusativi sequi debebant ὡς ὄντα—μιάστορα.

ΟΙ. οὕτως ἀναιδῶς ἐξεκίνησας τόδε
τὸ ῥῆμα ; καί που τοῦτο φεύξεσθαι δοκεῖς ; 355
ΤΕ. πέφευγα· τἀληθὲς γὰρ ἰσχῦον τρέφω.
ΟΙ. πρὸς τοῦ διδαχθείς ; οὐ γὰρ ἔκ γε τῆς τέχνης.
ΤΕ. πρὸς σοῦ· σὺ γάρ μ' ἄκοντα προὐτρέψω λέγειν.
ΟΙ. ποῖον λόγον ; λέγ' αὖθις, ὡς μᾶλλον μάθω.
ΤΕ. οὐχὶ ξυνῆκας πρόσθεν ; ἢ 'πκειρᾷ λέγειν ; 360
ΟΙ. οὐχ ὥστε γ' εἰπεῖν γνωτόν· ἀλλ' αὖθις φράσον.
ΤΕ. φονέα σε φημὶ τἀνδρὸς οὗ ζητεῖς κυρεῖν.
ΟΙ. ἀλλ' οὔ τι χαίρων δίς γε πημονὰς ἐρεῖς.
ΤΕ. εἶπω τι δῆτα κἄλλ', ἵν' ὀργίζῃ πλέον ;

355. *καί που* Brunckius pro *καὶ ποῦ* 356. *ἰσχῦον*] *ἰσχύον*. 358. *πρὸς σοῦ*] *πρὸ σοῦ* pr. *προὐτρέψω*] *προὐτρέπω* pr. 360. *ξυνῆκας*] *ξ συνῆκασ, ξ* ab alia m. ant. *λέγειν*] *λέγ* pr. litera *ο* prope evanida. Compendium super *γ* positum *ειν* significat. *λέγειν* correxit m. alia. Litera *ο* super *ε* posita alludit ad *λόγων*, quod est in gl. m. recentis *εἰ πεῖραν λόγων κινεῖς*. 361. *γνωτὸν* Elmsleius pro *γνωστόν* 363. *πημονὰς*] *πημονᾶσ* pr. 364. *κἄλλ'*] *κἄλλ, ο* ex apostropho ' facto, ut videtur.

Sed praetulit dativos, ne accusativi cum praecedente *μήτ' ἐμέ* conjungendi esse viderentur. Quanquam poetae interdum etiam sine ulla necessitate constructionem hujusmodi in locis variarunt, velut Euripides Med. 57. *ὅσθ' ἵμερός μ' ὑπῆλθε γῆ τε κοὐρανῷ | λέξαι μολούσῃ δεῦρο δεσποίνης τύχας*, quique eum imitatus est Philemo ap. Athen. 7. p. 288 D. *ὡς ἵμερός μ' ὑπῆλθε γῇ τε κοὐρανῷ λέξαι μολόντι*—. etsi haec exempla incerta sunt, quum *μοὐπῆλθε* (i. e. *μοι ὑπῆλθε*) crasi adhibita scribi possit, ut ostendit Meinekius Com. vol. 4. p. 27. Neque apparet cur Aeschylus Agam. 1610. *οὕτω καλὸν δὴ καὶ τὸ κατθανεῖν ἐμοὶ, | ἰδόντα τοῦτον τῆς δίκης ἐν ἕρκεσιν*, scribere maluerit quam *ἰδόντι*.

356. *ἰσχῦον*] *ἰσχυρὸν* ap. Stob. Floril. 13, 2. librarii, ut videtur, errore.

357. *πρὸς τοῦ διδαχθείς ; οὐ γὰρ ἔκ γε τῆς τέχνης*] Recte monet scholiasta, *ἡ ἀπότασις φανερῶς εἰς Κρέοντα*, quem hic et v. 347. obscurioribus verbis significat, disertis vero verbis tandem nominat v. 378. *Κρέοντος, ἢ σοῦ ταῦτα τἀξευρήματα* ; Neque enim Oedipo in mentem venire poterat ut Tiresiam ab latronibus, Laii, ut adhuc credit, occisoribus, subornatum putaret : illud vero probabiliter fingi poterat, latrones ab Creonte et Tiresia esse subornatos.

360. *ἢ 'πκειρᾷ λέγειν*] I. e. tentas me, sperans fore ut plura dicendo me ipse coarguam.

361. *οὐχ ὥστε γ' εἰπεῖν*] I. e. *οὐχ οὕτως ὥστε εἰπεῖν*, ut v. 1131. *οὐχ ὥστε γ' εἰπεῖν ἐν τάχει μνήμης ὕπο*.

ΟΙ. ὅσον γε χρήζεις· ὡς μάτην εἰρήσεται.
ΤΕ. λεληθέναι σε φημὶ σὺν τοῖς φιλτάτοις
αἴσχισθ' ὁμιλοῦντ', οὐδ' ὁρᾶν ἵν' εἶ κακοῦ.
ΟΙ. ἦ καὶ γεγηθὼς ταῦτ' ἀεὶ λέξειν δοκεῖς;
ΤΕ. εἴπερ τί γ' ἐστὶ τῆς ἀληθείας σθένος.
ΟΙ. ἀλλ' ἔστι, πλὴν σοί· σοὶ δὲ τοῦτ' οὐκ ἔστ', ἐπεὶ
τυφλὸς τά τ' ὦτα τόν τε νοῦν τά τ' ὄμματ' εἶ.
ΤΕ. σὺ δ' ἄθλιός γε ταῦτ' ὀνειδίζων, ἃ σοὶ
οὐδεὶς ὃς οὐχὶ τῶνδ' ὀνειδιεῖ τάχα.
ΟΙ. μιᾶς τρέφει πρὸς νυκτὸς, ὥστε μήτ' ἐμὲ
μήτ' ἄλλον, ὅστις φῶς ὁρᾷ, βλάψαι ποτ' ἄν.
ΤΕ. οὐ γάρ σε μοῖρα πρός γ' ἐμοῦ πεσεῖν, ἐπεὶ
ἱκανὸς Ἀπόλλων, ᾧ τάδ' ἐκπρᾶξαι μέλει.
ΟΙ. Κρέοντος, ἢ σοῦ ταῦτα τἀξευρήματα;
ΤΕ. Κρέων δέ σοι πῆμ' οὐδὲν, ἀλλ' αὐτὸς σὺ σοί.
ΟΙ. ὦ πλοῦτε καὶ τυραννὶ καὶ τέχνη τέχνης

367. εἶ] ἦι pr. (ut 413.) Correxit m. ant. 375. τε] τ ex δ vel θ factum. 374. τρέφει] τρέφηι 375. βλάψαι a m. ant. βλέψαι pr. 376. σε—γ' ἐμοῦ Brunckius pro με—γε σοῦ

Spectant autem haec ad priorem tantum Tiresiae quaestionem, *οὐχὶ ξυνῆκας πρόσθεν*;

362. *οὗ ζητεῖς*] I. e. *οὗ ζητεῖς τὸν φονέα.*

366. *σὺν τοῖς φιλτάτοις*] Plurali numero unam matrem innuit. Sic infra 1184. Oedipus ait, *ξὺν οἷς τ' οὐ χρῆν ὁμιλῶν οὕς τέ μ' οὐκ ἔδει κτανών*: quorum hoc ad solum patrem, superius ad solam matrem refertur. Est hoc schema tragicis valde usitatum, de quo videndus Gatakerus oper. vol. i. p. 351. BRUNCK.

371. *τυφλὸς τά τ' ὦτα τόν τε νοῦν τά τ' ὄμματ' εἶ*] Novies repetita in hoc versu litera *ταῦ*, quocum comparari possunt quae de sigmatismo jam veteres grammatici observarunt, exposita ab Elmsleio ad Eurip. Med. 463. Sophoclem hoc non casu, sed consulto fecisse non tam certum est quam Ennium hac litera duodecies uno in versu data opera usum, Ann. 113. *o Tite tute Tati tibi tanta tyranne tulisti.*

379. *Κρέων δέ σοι*—] Calumniosae Oedipi interrogationi ita respondet ut priora verba sua continuare videatur. Quo factum est ut δέ particula uteretur, non γε.

380. *τυραννὶ*] *τυραννὶς* in apographis nonnullis et ap. Stobaeum Floril. 49, 10., diversis librariis casu, ut saepe fit, in eundem errorem incidentibus.

τέχνη τέχνης ὑπερφέρουσα] Philoct. 137. *τέχνα γὰρ τέχνας ἑτέρας προὔχει | καὶ γνώμα παρ' ὅτῳ τὸ θεῖον | Διὸς σκῆπτρον ἀνάσσεται.* Sollertiam autem dicit qua Sphin-

ὑπερφέρουσα τῷ πολυζήλῳ βίῳ,
ὅσος παρ' ὑμῖν ὁ φθόνος φυλάσσεται,
εἰ τῆσδέ γ' ἀρχῆς οὕνεχ', ἣν ἐμοὶ πόλις
δωρητὸν, οὐκ αἰτητὸν, εἰσεχείρισεν,
ταύτης Κρέων ὁ πιστὸς, οὐξ ἀρχῆς φίλος,
λάθρα μ' ὑπελθὼν ἐκβαλεῖν ἱμείρεται,
ὑφεὶς μάγον τοιόνδε μηχανορράφον,
δόλιον ἀγύρτην, ὅστις ἐν τοῖς κέρδεσιν
μόνον δέδορκε, τὴν τέχνην δ' ἔφυ τυφλός.
ἐπεὶ, φέρ' εἰπὲ, ποῦ σὺ μάντις εἶ σαφής;
πῶς οὐχ, ὅθ' ἡ ῥαψῳδὸς ἐνθάδ' ἦν κύων,
ηὔδας τι τοῖσδ' ἀστοῖσιν ἐκλυτήριον;
καίτοι τό γ' αἴνιγμ' οὐχὶ τοὐπιόντος ἦν
ἀνδρὸς διειπεῖν, ἀλλὰ μαντείας ἔδει·
ἣν οὔτ' ἀπ' οἰωνῶν σὺ προὐφάνης ἔχων
οὔτ' ἐκ θεῶν του γνωτόν· ἀλλ' ἐγὼ μολὼν,
ὁ μηδὲν εἰδὼς Οἰδίπους, ἔπαυσά νιν,
γνώμῃ κυρήσας οὐδ' ἀπ' οἰωνῶν μαθών·
ὃν δὴ σὺ πειρᾷς ἐκβαλεῖν, δοκῶν θρόνοις

385. φίλος] λ partim in litura literae α, ut videtur. 386. λάθρα] λάθρᾳ 397. εἰδὼς ex οὐδεὶς factum

gis aenigma solvit. Hanc τέχνης ὑπερφέρουσαν dicit quia vates omnes acumine superaverat: unde de Tiresia v. 389. dicit τὴν τέχνην ἔφυ τυφλός et quae sequuntur. πολύζηλος βίος qui sit proximo versu explicatur.

384. αἰτητὸν] ὠνητὸν in apogr. Flor. Γ, quod librario in calamum venit quia δωρητῷ opponi solet ὠνητόν.

385. ὁ πιστὸς, οὐξ ἀρχῆς φίλος] Ironice dictum, ut monet Plutarchus Mor. p. 632 D. Sic τὸν ἀγαθὸν Κρέοντα Ant. 31.

386. λάθρα μ' ὑπελθὼν] Aristoph. Vesp. 463. ἆρα δῆτ' οὐκ αὐτόδηλα τοῖς πένησιν ἡ τυραννὶς | ὡς λάθρα 'λάμβαν' ὑπιοῦσά με;

391. ῥαψῳδὸς—κύων] Dira quaeque monstra *canes* appellant Graeci poetae. De Sphinge Aeschyli verba apud Aristoph. Ran. 1287. comparavit Bothius, Σφίγγα δυσαμερίαν πρύτανιν κύνα πέμπει.

393. τοὐπιόντος] I. e. τοῦ τυχόντος, *ejus qui forte accederet.* Oed. C. 752. τοὐπιόντος ἁρπάσαι.

397. ὁ μηδὲν εἰδὼς] οὐδὲν ἐξειδὼς πλέον dixit v. 37.

παραστατήσειν τοῖς Κρεοντείοις πέλας.
κλάων δοκεῖς μοι καὶ σὺ χὠ συνθεὶς τάδε
ἀγηλατήσειν· εἰ δὲ μὴ 'δόκεις γέρων
εἶναι, παθὼν ἔγνως ἂν οἷά περ φρονεῖς.
ΧΟ. ἡμῖν μὲν εἰκάζουσι καὶ τὰ τοῦδ' ἔπη
ὀργῇ λελέχθαι καὶ τὰ σ', Οἰδίπους, δοκεῖ.
δεῖ δ' οὐ τοιούτων, ἀλλ' ὅπως τὰ τοῦ θεοῦ
μαντεῖ' ἄριστα λύσομεν, τόδε σκοπεῖν.
ΤΕ. εἰ καὶ τυραννεῖς, ἐξισωτέον τὸ γοῦν
ἴσ' ἀντιλέξαι· τοῦδε γὰρ κἀγὼ κρατῶ.
οὐ γάρ τι σοὶ ζῶ δοῦλος, ἀλλὰ Λοξίᾳ·
ὥστ' οὐ Κρέοντος προστάτου γεγράψομαι.
λέγω δ', ἐπειδὴ καὶ τυφλόν μ' ὠνείδισας·
σὺ καὶ δέδορκας κοὐ βλέπεις ἵν' εἶ κακοῦ,
οὐδ' ἔνθα ναίεις, οὐδ' ὅτων οἰκεῖς μέτα.
ἆρ' οἶσθ' ἀφ' ὧν εἶ; καὶ λέληθας ἐχθρὸς ὢν
τοῖς σοῖσιν αὐτοῦ νέρθε κἀπὶ γῆς ἄνω,

401. κλάων scripsi pro κλαίων Οἰδίπους Elmsleius pro Οἰδίπου ἦι pr. 402. 'δόκεις] δοκεῖσ pr. 405. 408. γοῦν] γ' οὖν 413. εἶ]

402. ἀγηλατήσειν] Sic codex et Eustathius p. 1704, 5., non ἀγηλατήσειν, quod est in apographis plerisque. Scholiasta, ἐὰν δασέως, τὸ ἄγος ἀπελάσειν τὸ περὶ τὸν Λάϊον· ἐὰν δὲ ψιλῶς, ἀντὶ τοῦ βασιλεύσειν. Altera haec opinio inepta.

εἰ δὲ μὴ 'δόκεις γέρων εἶναι] Recte dicit ἔδόκεις, quum γέρων non solum aetatem senilem, quae in oculos incidit, sed etiam mentis imbecillitatem significet, quae saepe conjuncta cum aetate senili est, ut apud Eurip. Andr. 678. γέρων γέρων εἶ.

403. παθὼν ἔγνως ἄν] Frequens hic usus verbi γνῶναι in formulis comminandi. V. ad Oed. C. 813.

411. Hesychius, προστάτου· ὥστ' οὐ Κρέοντος προστάτου γεγράψομαι. ἀπὸ τοῦ Ἀθήνησι νομίμου. ἀνάγει δὲ εἰς τοὺς ἥρωας. ἔνεμον γὰρ προστάτην οἱ μέτοικοι, καὶ οἱ μὴ ἐπιγραφόμενοι τοῦτον ἀπροστασίου δίκην ὤφειλον.

413. σὺ καὶ δέδορκας κοὐ βλέπεις] δεδορκὼς κοὐ apographum unum Brunckii. δεδορκὼς οὐ Reiskius. Aut hoc verum videtur aut σὺ κεἰ δέδορκας οὐ βλέπεις, quod facillime in σὺ καὶ δέδορκας κοὐ βλέπεις corrumpi potuit. Cum scriptura vulgata non satis apte comparatur Antig. 1112. αὐτός τ' ἔδησα καὶ παρὼν ἐκλύσομαι.

καί σ' ἀμφιπλὴξ μητρός τε καὶ τοῦ σοῦ πατρὸς
ἐλᾷ ποτ' ἐκ γῆς τῆσδε δεινόπους ἀρά,
βλέποντα νῦν μὲν ὀρθ', ἔπειτα δὲ σκότον.
βοῆς δὲ τῆς σῆς ποῖος οὐκ ἔσται λιμὴν,
ποῖος Κιθαιρὼν οὐχὶ σύμφωνος τάχα,
ὅταν καταίσθῃ τὸν ὑμέναιον, ὃν δόμοις
ἄνορμον εἰσέπλευσας, εὐπλοίας τυχών;
ἄλλων δὲ πλῆθος οὐκ ἐπαισθάνει κακῶν,
ἃ σ' ἐξισώσει σοί τε καὶ τοῖς σοῖς τέκνοις.
πρὸς ταῦτα καὶ Κρέοντα καὶ τοὐμὸν στόμα
προπηλάκιζε. σοῦ γὰρ οὐκ ἔστιν βροτῶν
κάκιον ὅστις ἐκτριβήσεταί ποτε.

ΟΙ. ἦ ταῦτα δῆτ' ἀνεκτὰ πρὸς τούτου κλύειν;
οὐκ εἰς ὄλεθρον; οὐχὶ θᾶσσον; οὐ πάλιν
ἄψορρος οἴκων τῶνδ' ἀποστραφεὶς ἄπει;

ΤΕ. οὐδ' ἱκόμην ἔγωγ' ἂν, εἰ σὺ μὴ 'κάλεις.

419. ὄρθ'] ὀρθὰ 420. λιμὴν] λιμὴν (υ ant.) 424. ἐπαισθάνει] ἐπαισθάνῃ 425. σοῖς] σοῖ pr. 427. ἔστιν] ἔστι 429. ἀνεκτὰ] Inter ν et ε litera erasa, σ vel α. κλύειν] A pr. superest κ'.ειν. Fuit fortasse κλυειν. 431. ἄπει] ε in litura literae quae non fuit η. 432. ἱκόμην] ἱκόμην, ∞ in litura posito.

417. ἀμφιπλὴξ] Id est ἀμφοτέρωθεν πλήττουσα, ἔκ τε μητρὸς καὶ πατρὸς, ut explicat scholiasta.

418. δεινόπους ἀρὰ] Ἀρὰ est Ἐρινύς. Aeschyl. Eumen. 419. ἡμεῖς μέν ἐσμεν Νυκτὸς αἰανῆς τέκνα, | Ἀραὶ δ' ἐν οἴκοις γῆς ὑπαὶ κεκλήμεθα. Πατρὸς εὐκταίαν Ἐρινύν idem Sept. 729. ELMSL. Χαλκόπους Ἐρινύς Soph. Electr. 491.

421. ποῖος Κιθαιρὼν dicit, quia ποῖον ὄρος cogitat. Quomodo ποῖος et τίς saepissime dicuntur, specie pro genere posita.

σύμφωνος] Non solum cum Κιθαιρὼν, sed etiam cum λιμήν conjungendum esse monet Matthiae.

423. ἄνορμον εἰσέπλευσας] Pergit in metaphora, qua v. 420, usus erat, βοῆς δὲ τῆς σῆς ποῖος οὐκ ἔσται λιμήν, ubi scholiasta, τὸν λιμένα τίθησιν ἀντὶ τοῦ τόπου. τροπικῶς δὲ ἀντὶ τοῦ, ποῦ οὐκ ἐλεύσῃ βοῶν.

425. ἃ σ' ἐξισώσει σοί τε καὶ τοῖς σοῖς τέκνοις] I. e. *is qui vere es* (ἴσος σοί), *parricida, incestus, et liberorum frater* (ἴσος τοῖς σοῖς τέκνοις) *judicabere.* ERFURDT. Loquitur αἰνιγματικῶς. Similiter v. 438. ἦδ' ἡμέρα φύσει σε καὶ διαφθερεῖ.

ΟΙ. *οὐ γάρ τί σ' ἤδη μῶρα φωνήσουτ', ἐπεὶ*
σχολῇ σ' ἂν οἴκους τοὺς ἐμοὺς ἐστειλάμην.
ΤΕ. *ἡμεῖς τοιοῖδ' ἔφυμεν, ὡς μὲν σοὶ δοκεῖ,*
μῶροι, γονεῦσι δ', οἵ σ' ἔφυσαν, ἔμφρονες.
ΟΙ. *ποίοισι; μεῖνον. τίς δέ μ' ἐκφύει βροτῶν;*
ΤΕ. *ἥδ' ἡμέρα φύσει σε καὶ διαφθερεῖ.*
ΟΙ. *ὡς πάντ' ἄγαν αἰνικτὰ κἀσαφῆ λέγεις.*
ΤΕ. *οὔκουν σὺ ταῦτ' ἄριστος εὑρίσκειν ἔφυς;*
ΟΙ. *τοιαῦτ' ὀνείδιζ', οἷς ἐμ' εὑρήσεις μέγαν.*
ΤΕ. *αὕτη γε μέντοι σ' ἡ τύχη διώλεσεν.*
ΟΙ. *ἀλλ' εἰ πόλιν τήνδ' ἐξέσωσ', οὔ μοι μέλει.*
ΤΕ. *ἄπειμι τοίνυν· καὶ σύ, παῖ, κόμιζέ με.*
ΟΙ. *κομιζέτω δῆθ'· ὡς παρὼν σύ γ' ἐμποδὼν*
ὀχλεῖς, συθείς τ' ἂν οὐκ ἂν ἀλγύναις πλέον.
ΤΕ. *εἰπὼν ἄπειμ' ὧν οὕνεκ' ἦλθον, οὐ τὸ σὸν*
δείσας πρόσωπον· οὐ γὰρ ἔσθ' ὅπου μ' ὀλεῖς.
λέγω δέ σοι· τὸν ἄνδρα τοῦτον, ὃν πάλαι

433. ἤδη] ἤιδεῖ, *ν* a m. ant. 439. ἄγαν] ἄγαν *τ'* pr., sed *τ'* eraso.
440. σὺ inter versus ab S. 445. σύ *γε* in *γρ.* a m. paullo recentiore.
.. *γ'* pr., elutis duabus ante *γ'* literis. ἐμποδὼν] ἐμποδῶν, *ν* ab eadem m.
446. *συθείσ τ'* corr. Fuit primo *στ*, literis his uno ductu expressis, ut 294.
449. *δέ σοι*] *δέτοι* pr., eraso *σ*.

435. *ὡς μὲν σοὶ δοκεῖ*] Recte collocatum *μὲν*, quum *γονεῦσι δὲ*, quod sequitur, pro *ὡς δὲ γονεῦσι* dictum sit: quanquam hac ratione ne opus quidem est, quum *μὲν* saepe loco non suo ponatur, ut Oed. C. 1156. *σοὶ μὲν ἔμπολιν οὐκ ὄντα, συγγενῆ δὲ*, pro *σοὶ ἔμπολιν μὲν οὐκ ὄντα*.

436. *οἵ σ' ἔφυσαν*] Veros dicit Oedipi parentes, Laium et Iocastam, non quos Oedipus putabat, Polybum, regem Corinthi, ejusque uxorem Meropam, qui Oedipum adoptaverant.

440. *σὺ*] Tu qui Sphingis aenigmate soluto gloriaris: quod Oedipus iterum facit verbis proximis.

442. *τύχη*] Casui, non arti, tribuendum esse indicat quod Oedipus aenigma solvit: nisi *τέχνη* scribendum cum Bentleio.]

445. Apographa pleraque *σύ γ'*, pauca *τάγ'*. Suspecta hujus versus scriptura.

447. De hac Tiresiae oratione recte judicat scholiasta, *ἐνταῦθα παρρησιαστικώτερον ὅλον τὸ πρᾶγμα παραινίττεται, ἀμφοτέρων τοῦ ποιητοῦ στοχασαμένου, τοῦ τε τῷ δρά-*

ζητεῖς ἀπειλῶν κἀνακηρύσσων φόνον
τὸν Λαΐειον, οὗτός ἐστιν ἐνθάδε,
ξένος λόγῳ μέτοικος, εἶτα δ' ἐγγενὴς
φανήσεται Θηβαῖος, οὐδ' ἡσθήσεται
τῇ ξυμφορᾷ· τυφλὸς γὰρ ἐκ δεδορκότος
καὶ πτωχὸς ἀντὶ πλουσίου ξένην ἔπι
σκήπτρῳ προδεικνὺς γαῖαν ἐμπορεύσεται.
φανήσεται δὲ παισὶ τοῖς αὑτοῦ ξυνὼν
ἀδελφὸς αὑτὸς καὶ πατὴρ, κἀξ ἧς ἔφυ
γυναικὸς υἱὸς καὶ πόσις, καὶ τοῦ πατρὸς
ὁμόσπορός τε καὶ φονεύς. καὶ ταῦτ' ἰὼν
εἴσω λογίζου· κἂν λάβῃς ἐψευσμένον,
φάσκειν ἔμ' ἤδη μαντικῇ μηδὲν φρονεῖν.

457. αὑτοῦ] αυτοῦ sine spiritu. 458. αὑτὸς Erfurdtius pro αὐτὸς.
459. Post πόσις litera erasa.

ματι συμφέροντος, ὅπως μὴ ἀνακαλύπτηται ἡ ὑπόθεσις, διὸ αἰνιγματωδῶς πάντα φησὶ, τοῦ τε τῷ προσώπῳ πρέποντος. ἔδει γὰρ εἰπεῖν τὸν μάντιν τὰ μετ' ὀλίγον φανησόμενα.

τὸ σὸν δείσας πρόσωπον] Sic *voltum instantis tyranni* dixit Horatius Carm. 3, 3, 3. a Bothio comparatus.

452. ξένος λόγῳ μέτοικος, εἶτα δ' ἐγγενὴς φανήσεται] Id est ξένος, λόγῳ μέτοικος ὤν, εἶτα δὲ ἐγγενὴς φανησόμενος, pro quo mutata orationis forma tempus finitum posuit φανήσεται.

454. τῇ ξυμφορᾷ] Bona, quae videbatur, fortuna, qua civis Thebanus factus est.

456. σκήπτρῳ προδεικνὺς] Sic Theocrit. 22, 102. τὸν μὲν ἄναξ ἐτάραξεν, ἐτώσια χερσὶ προδεικνὺς | πάντοθεν. ERFURDT.

460. ὁμόσπορος] I. e. hoc loco, ut v. 260., τὴν αὐτὴν σπείρων γυναῖκα, ut explicat scholiasta: quae etiam ὁμολεχὴς dicitur.

461. λάβῃς] Frustra μ' additum est in apographis, quod neque in codice est nec legit Aristides vol. 2. p. 367, 10. σκόπει δῆτα ἀκούων ὡς ἔχω περὶ τούτων, κἂν λάβῃς ψευδόμενον, τὸ τοῦ Σοφοκλέους, φάσκειν ἐμὲ ἤδη μηδὲν φρονεῖν, καὶ τὴν μαντικὴν διάγραφε.

462. Post haec verba abeunt Tiresias et Oedipus, et Tiresias quidem citius quam Oedipus, ne mirum videatur Oedipum nihil respondere Tiresiae. Quod aptissime instituit poeta, quum bene sentiret rectius hanc scenam gravissima verissimaque vatis oratione concludi quam iteratis Oedipi contra Tiresiam criminationibus, quae post splendidam vatis orationem v. 447–462. omni erant vi cariturae. Qua arte hodiernos quoque poetas non raro uti videmus in locis similibus. Redit in scenam Oedipus post v. 531. postquam Creontem advenisse comperit.

ΧΟ. τίς ὄντιν' ἀ θεσπιέπεια Δελφὶς εἶπε πέτρα 463
ἄρρητ' ἀρρήτων τελέσαντα φοινίαισι χερσίν; 465
ὥρα νιν ἀελλάδων
ἵππων σθεναρώτερον
φυγᾷ πόδα νωμᾶν.
ἔνοπλος γὰρ ἐπ' αὐτὸν ἐπενθρώσκει
πυρὶ καὶ στεροπαῖς ὁ Διὸς γενέτας, 470
δειναὶ δ' ἅμ' ἕπονται
Κῆρες ἀναπλάκητοι.
ἔλαμψε γὰρ τοῦ νιφόεντος ἀρτίως φανεῖσα 473

463.–472. = 473.–482.

463—482. Versus sic divisi, τίς—| δελφὶσ—| ἄρρητ'—| φοινίαισι—| ὥρα—| σθεναρώτερον—| ἔνοπλος—| ἐπενθρώσκει | πυρὶ—| ὁ—| δ' ἅμ'—| ἔλαμψε—| ἀρτίωσ—| τὸν—| φοιτᾶι—| ἀνά—| μέλεσσ—| τὰ—| μαντεῖα—περιποτᾶται. 463. εἶπε πε πέτρα] ηδεπεραι pr. ut videtur. (εἶδε πέτρα Flor. Γ.) 465. φοινίαισι] φοινί ... σι pr. Videtur φοινίεσσι fuisse, non φοινίοι: quod credebat Elmsl. 466. ἀελλάδων Hesychius s. h. v. pro ἀελλοπόδων. 472. Κῆρες] η χεῖρες, η ab eadem m. ἀναπλάκητοι] ἀναμπλάκητοι corr.

464. πέτρα] Nam urbs cum templo, ubi oraculum Creonti ab Apolline editum erat, in monte Parnaso sita est: v. Strabon. 9. p. 418. Justin. 24, 6. Hinc Δελφὶς πέτρα etiam ap. Eurip. Andr. 998. τελουμένων δὲ Δελφὶς εἵσεται πέτρα. Πυθία πέτρα Ion. 551.

465. ἄρρητ' ἀρρήτων] *Maxime infanda.* Philoct. 65. ἔσχατ' ἐσχάτων κακά, *mala plusquam maxima.* BRUNCK. Scholiasta τῶν δεινῶν δεινότερα.

466. ἀελλάδων] Per ταχέων explicat Hesychius ex hoc loco. Omisso Sophoclis nomine ἀελλάδες ἵπποι apud grammaticum in Bekkeri Anecd. p. 346, 28. ex eoque apud Suidam, et ἀελλάδων per ταχέων explicatum in Etym. M. p. 20, 1. Ἀελλοπόδων, quod est in codice, ex Pindari Nem. 1, 6. αἶνον ἀελλοπόδων μέγαν ἵππων, illatum videbatur Elmsleio.

469. ἔνοπλος—πυρὶ καὶ στεροπαῖς] Patris fulmina nonnunquam usurpant Apollo et Minerva. BOTH. Ut Juppiter Philoct. 1198. dicitur πυρφόρος ἀστεροπητής, quod ignea fulmina mittit, ita hic Apollo interfectorem Laii persequi dicitur igne et fulminibus. WUNDER.

468. φυγᾷ πόδα νωμᾶν] Minus poetice ἰέναι φυγῇ πόδα.

469. γενέτας] *Pilius.*

471. Κῆρες ἀναπλάκητοι] Scholiasta, αἱ εἰς μηδὲν ἁμαρτάνουσαι, ἀλλὰ πάντων κρατοῦσαι, κῆρες δὲ τοῦ τελευτήσαντος Λαΐου. ἢ οὕτως· ἄφυκτοι, ἁπλάνητοι, ἀπροσπέλαστοι, ἀφανεῖς, ἃς οὐκ ἔστιν ἀποφυγεῖν. Vera prior interpretatio, falsa altera. Κῆρες autem easdem sunt quae Ἐρινύες, quae interfectores nunquam impunitos dimittunt.

473. ἔλαμψε—φάμα] Apta metaphora de oraculo dicto, lucem, ut sperari potest, urbi allaturo.

φάμα Παρνασοῦ τὸν ἄδηλον ἄνδρα πάντ' ἰχνεύειν.
φοιτᾷ γὰρ ὑπ' ἀγρίαν
ὕλαν ἀνά τ' ἄντρα καὶ
πέτρας ἅτε ταῦρος,
μέλεος μελέῳ ποδὶ χηρεύων,
τὰ μεσόμφαλα γᾶς ἀπονοσφίζων
μαντεῖα· τὰ δ' ἀεὶ
ζῶντα περιποτᾶται.
δεινὰ μὲν οὖν, δεινὰ ταράσσει σοφὸς οἰωνοθέτας,

483.–497. = 498.–512.

475. φάμα] φήμα 478. πέτρας] πετραῖοσ, litera quae super ο scripta erat erasa. Fuit haud dubie ω. ἅτε Dorvillius ad Charit. p. 435. pro ὡς. 481. Ante μαντεῖα litera una, quae extra versum scripta erat, erasa literaeque μ pars sinistra inferior recentius addita: ut primo ἀβαντεῖα scriptum fuisse videatur. 483—513. Versus sic divisi, δεινὰ-| σοφὸσ-| οὔτε-| ὅ τι-| πέτομαι-| οὔτ' ἐνθάδ'-| τί γὰρ-| πολύβου-| οὔτε-| οὔτε-| πρὸσ-| βασάνῳ-| φάτιν-| λαβδακίδαις-| ἀδήλων-| ἀλλ'-| ξυνετοὶ-| ἀνδρῶν-| πλέον-| κρίσισ-| σοφίαι-| παραμείψειεν-| ἀλλ'-| ὀρθὸν-| ἂν-| ἐπ' αὐτῶι-| ποτὲ-| βασάνωι-| ἀπ'-| ὀφλήσει κακίαν.

475. τὸν ἄδηλον ἄνδρα] Laii interfectorem.

πάντα non cum τὸν ἄδηλον ἄνδρα conjungendum, sed eodem sensu dictum quo πάντας, quod metrum non ferebat. Male per πανταχοῦ explicat scholiasta, qui pro forma Dorica adverbii πάντῃ habuisse videtur, eliso α longo. ἰχνεύειν, quod saepe de venatoribus dicitur, aptum verbis proximis, ubi Laii interfector cum feris comparatur quae in silvis oberrant.

478. πέτρας] Sic recte apographa multa pro πετραῖος.

479. μελέῳ ποδὶ χηρεύων. Scholiasta, ἀντὶ τοῦ μηδενὶ γιγνωσκόμενος, τῇ φυγῇ μονάζων, ὃ καὶ αὐτὸ οἰκεῖον τῇ θηριώδει διαίτῃ.

480. τὰ μεσόμφαλα γᾶς—μαντεῖα] Poetica libertate oraculo epitheton tribuit quod terrae, ubi oraculum editum est, debebatur. Ea autem μεσόμφαλος dicitur, quia templum Delphicum, ut Strabonis verbis utar 9. p. 419., τῆς Ἑλλάδος ἐν μέσῳ πώς ἐστι τῆς συμπάσης, τῆς τε ἐντὸς Ἰσθμοῦ καὶ τῆς ἐκτὸς, ἐνομίσθη δὲ καὶ τῆς οἰκουμένης, καὶ ἐκάλεσαν τῆς γῆς ὀμφαλόν· quibus fabulosam addit de duabus aquilis narrationem, ad quam scholiasta quoque respicit.

ἀπονοσφίζων] Fuga eludens.

483—488. Versus non choriambici, cujus numeri vehementia tot per versus continuati non conveniret chori hujus personae, sed Ionici. Solent enim Ionici a minore non solum ita componi ut ab integro incipiant Ionico, sed etiam ut vel arsis nuda praemittatur, vel duae arses, vel catalectica Ionici forma, id est anapaestus,

–́ | ⏑ ⏑ –́ –
–́ – | ⏑ ⏑ –́ –
⏑ ⏑ –́ | ⏑ ⏑ –́ –

οὔτε δοκοῦντ' οὔτ' ἀποφάσκοντθ'· ὅ τι λέξω δ' ἀπορῶ. 485
πέτομαι δ' ἐλπίσιν οὔτ' ἐνθάδ' ὁρῶν οὔτ' ὀπίσω.
τί γὰρ ἦ Λαβδακίδαις [ταυῦν πω
ἢ τῷ Πολύβου νεῖκος ἔκειτ' οὔτε πάροιθέν ποτ' ἔγωγ' οὔτε
ἔμαθον, πρὸς ὅτου δὴ βασάνῳ
ἐπὶ τὰν ἐπίδαμον φάτιν εἶμ' Οἰδιπόδα Λαβδακίδαις 495
ἐπίκουρος ἀδήλων θανάτων.
ἀλλ' ὁ μὲν οὖν Ζεὺς ὅ τ' Ἀπόλλων ξυνετοὶ καὶ τὰ βροτῶν
εἰδότες· ἀνδρῶν δ' ὅτι μάντις πλέον ἢ 'γὼ φέρεται, 500
κρίσις οὐκ ἔστιν ἀληθής· σοφίᾳ δ' ἂν σοφίαν
παραμείψειεν ἀνήρ.
ἀλλ' οὔποτ' ἔγωγ' ἄν, πρὶν ἴδοιμ' ὀρθὸν ἔπος, μεμφομένων
φανερὰ πτερόεσσ' ἦλθε κόρα [ἂν καταφαίην.

494. *ἐπίδαμον*] δ in litura. tasse ε. 500. δ' a pr. m. vel S insertum. aliqua vel punctum erasum. *γὰρ ἐπ' αὐτῷ*. 499. *ξυνετοὶ*] litera post ξ erasa, fortasse ε. 506. Post ἔπος litera 509. *φανερὰ* Hermannus pro *φανερὰ*

Primae formae exemplum est v. 483. *δεινὰ μὲν οὖν δεινὰ ταράσσει σοφὸς οἰωνοθέτας*. Secundae, quae prava metrorum descriptione obscurata erat, v. 490. *ἢ τῷ Πολύβου νεῖκος ἔκειτ' οὔτε πάροιθέν ποτ' ἔγωγ' οὔτε ταυῦν πω*. tertiae quae usitatissima est, v. 494. *ἔμαθον πρὸς ὅτου δὴ βασάνῳ*. ex qua clarissimum est poetam Ionicos hos esse versus voluisse, non choriambicos. Simili lege *ἀνακλωμένῃ* Ionici formae, id est dipodiae trochaicae, praemittitur anacrusis, ita ut versus Ionicus a penthemimere iambico incipere videatur, velut in Electra 1058.

∪ | ⏑∪— — | ∪∪⏑— | ⏑∪— —

τί τοὺς ἄνωθεν φρονιμωτάτους οἰωνούς.

485. *οὔτε δοκοῦντ' οὔτ' ἀποφάσκοντθ'*] Schol. *οὔτε πιστὰ οὔτε ἄπιστα.*

488. *ὀπίσω*] *Praeterita*, omnes interpretes. Imo, *futura*. Tragicus apud Stobaeum 22. p. 188. Gesn. *θνητὸς πεφυκὼς τὠπίσω πειρᾶ βλέπειν*. Vide Philoct. 1105. Aesch. Suppl. 625. Eurip. Alex. fr. 8. ELMSL.

494. *πρὸς ὅτου δὴ βασάνῳ ἐπὶ τὰν ἐπίδαμον φάτιν εἶμ' Οἰδιπόδα*] *Quo explorato laudem, quam apud omnes habet Oedipus, aggrediar.* HERM.

496. *ἐπίκουρος θανάτων*] Vindex caedis. Sic *αἱμάτων ἐπίκουρος* Eurip. Electr. 138. Supra v. 137. *Λαΐου ὀλωλότος ἀρωγός*. MUSGR.

500. *πλέον ἢ 'γὼ φέρεται*] I. e. sapientia me superat.

507. *καταφαίην*] *Assentiar*. Aristot. Metaphys. 3, 7. *ἡ διάνοια ἢ κατάφησιν ἢ ἀπόφησιν*. MUSGR. Sic scholiasta.

509. *φανερὰ πτερόεσσ'*] Legebatur *φανερὰ γὰρ ἐπ' αὐτῷ πτερόεσσ'*. Duo

ποτὲ, καὶ σοφὸς ὤφθη βασάνῳ θ' ἀδύπολις· τῷ ἀπ' ἐμᾶς
φρενὸς οὔποτ' ὀφλήσει κακίαν.
Ρ. ἄνδρες πολῖται, δεῖν' ἔπη πεπυσμένος
κατηγορεῖν μου τὸν τύραννον Οἰδίπουν
πάρειμ' ἀτλητῶν. εἰ γὰρ ἐν ταῖς ξυμφοραῖς
ταῖς νῦν νομίζει πρός τί μου πεπονθέναι
λόγοισιν εἴτ' ἔργοισιν ἐς βλάβην φέρον,
οὔτοι βίου μοι τοῦ μακραίωνος πόθος,
φέροντι τήνδε βάξιν. οὐ γὰρ εἰς ἁπλοῦν
ἡ ζημία μοι τοῦ λόγου τούτου φέρει,
ἀλλ' ἐς μέγιστον, εἰ κακὸς μὲν ἐν πόλει,
κακὸς δὲ πρὸς σοῦ καὶ φίλων κεκλήσομαι.
Ο. ἀλλ' ἦλθε μὲν δὴ τοῦτο τοὔνειδος τάχ' ἂν

510. θ' ab S ut videtur. δ' pr., superscripto τε vel γε. ἀδύπολις scrisi pro ἡδύπολις. τῷ] τῶι, eraso ι. 516. πρός τί μου] πρός τ' ἐμοῦ a ι. ant. litera ε in rasura. προστεμοῦ vel προσγεμοῦ pr., literis στ vel σγ no ductu expressis. 517. ἐς scripsi pro εἰς. 518. τοῦ] τὸ pr. 19. εἰσ in litura pro ἐσ. 521. κακὸς] ο ex ω factum.

ocabula ἐπ' αὐτῷ deleverat Triclinius, tria illa valde prosaica γὰρ π' αὐτῷ in editione prima Hermannus. Scholiasta, φανερὰ γάρ: μὲν ἐγκαλοῦσιν αὐτῷ, ἄδηλα καὶ ὐ πάντως ἀληθῆ· ἃ δὲ κατώρθωσε, ανερὰ, ὅτε ἐπελθούσης αὐτῷ τῆς ἰφιγγὸς ὤφθη σοφός. Qui φανερὰ ro nominativo pluralis habuit meri ignarus, ceterum non ἐπ' αὐτῷ, ed ὅτ' αὐτῷ legisse videtur.

510. ἀδύπολις] I. e. ἡδὺς τῇ πόλει.

τῷ] Glossema in codice λείπει ὁ ἕνεκα, quasi τῶν aut τοῦ scriptum it. In apographis paucis δ' additum, hiatus, ut videtur, removendi aussa. Sed hiatus qualis hic est ᾧ ἀπ' ἐμᾶς in arsi Ionica non minus recte habet quam in arsi dactylica.

512. κακίαν] Crimen pravitatis.

516. πρός τί μου] Scripturam interpolatam πρός γ' ἐμοῦ sequitur Suidas s. v. βάξιν. Scriptura antiquior πρός τ' ἐμοῦ est in apographis plerisque habuitque Triclinius, cujus haec est annotatio (ad πρός γ' ἐμοῦ), εὕρηται πρός τ' ἐμοῦ, ὅπερ οὐκ ἔστιν ἕτερον ἀλλ' ἢ πρὸς ἐμοῦ τι. ὥσπερ γάρ φαμεν "τῶν τις ἀνθρώπων" τὸ τις διὰ μέσου τιθέντες, οὕτω καὶ τοῦτο. ὅτι δ' ἐστί τι καὶ οὐ σύνδεσμός τε, ὥς φασί τινες, μαρτυρεῖ τὸ φέρον. Recte judicavit Triclinius, nisi quod τι eliso iota dici posse imperite credidit, quum non vidisset πρός τί μου scribendum esse, quod praeunte Hartungio restitui. De collocatione verborum dixi ad v. 52.

523. τάχ' ἂν] ἂν in hac sententia et addi poterat et omitti, sed addere maluit poeta ut statim intelligeretur τάχα non *celeriter*, sed *fortasse* significare.

ὀργῇ βιασθὲν μᾶλλον ἢ γνώμῃ φρενῶν.
ΚΡ. τοῦ πρὸς δ' ἐφάνθη ταῖς ἐμαῖς γνώμαις ὅτι
πεισθεὶς ὁ μάντις τοὺς λόγους ψευδεῖς λέγοι;
ΧΟ. ηὐδᾶτο μὲν τάδ', οἶδα δ' οὐ γνώμῃ τίνι.
ΚΡ. ἐξ ὀμμάτων δ' ὀρθῶν τε κἀξ ὀρθῆς φρενὸς
κατηγορεῖτο τοὐπίκλημα τοὐτό μου;
ΧΟ. οὐκ οἶδ'· ἃ γὰρ δρῶσ' οἱ κρατοῦντες οὐχ ὁρῶ.
αὐτὸς δ' ὃδ' ἤδη δωμάτων ἔξω περᾷ.
ΟΙ. οὗτος σὺ, πῶς δεῦρ' ἦλθες; ἢ τοσόνδ' ἔχεις
τόλμης πρόσωπον ὥστε τὰς ἐμὰς στέγας
ἵκου, φονεὺς ὢν τοῦδε τἀνδρὸς ἐμφανῶς
λῃστής τ' ἐναργὴς τῆς ἐμῆς τυραννίδος;
φέρ' εἰπὲ πρὸς θεῶν, δειλίαν ἢ μωρίαν
ἰδών τιν' ἔν μοι ταῦτ' ἐβουλεύσω ποιεῖν;
ἢ τοὔργον ὡς οὐ γνωριοῦμί σου τόδε
δόλῳ προσέρπον κοὐκ ἀλεξοίμην μαθών;
ἆρ' οὐχὶ μῶρόν ἐστι τοὐγχείρημά σου,
ἄνευ τε πλήθους καὶ φίλων τυραννίδα

525. τοῦ πρὸς δ'] τοῦ πρόσθ' 528. δ' ex Suida additum. τε] δὲ corr. rec. 532. ἦ Elmsleius pro ἢ, quod pr. omissum m. recentior intulit. 537. ἔν μοι Hermannus pro ἐν ἐμοί. ποιεῖν] ποεῖν. Of. 543. 918. 538. γνωριοῦμι Elmsleius pro γνωρίσοιμι. 540. τοὐγχείρημα] τοὐγχείρημα pr.

525. τοῦ πρὸς δ' ἐφάνθη] πρὸς casui quem regit postpositum ab Sophocle supra v. 178. ἀκτὰν πρὸς ἑσπέρου θεοῦ, ab Aeschylo Prometh. 653. ἀλλ' ἔξελθε πρὸς Λέρνης βαθὺν | λειμῶνα, πολίμνας βουστάσεις τε πρὸς πατρός. Sept. 185. βρέτη πεσούσας πρὸς πολισσούχων θεῶν. Eurip. Or. 94. βούλει τάφον μοι πρὸς κασιγνήτης μολεῖν. Quanquam haec exempla nonnihil differunt ab illo. Simile vero est ποῖον βρέτας πρός; pro πρὸς ποῖον βρέτας vel ποῖον πρὸς βρέτας dictum ab Aristophane Eq. 32. πρὸς τοῦ δὲ in initio senarii est in loco simili Aeschyli Eumen. 593. πρὸς τοῦ δ' ἐπείσθης καὶ τίνος βουλεύμασιν;

534. φονεὺς ὢν τοῦδε τἀνδρός] I. e. caedem mihi intendens, ut imperio potiri possis. Sic κτείνας Aj. 1126. dicitur non qui occidit alterum, sed qui occidere voluit. Frequens autem in tragoedia δὼν ἀνήρ de persona loquente dictum.

541. τυραννίδα—δ'] Sic Eurip. Hel. 1702. καὶ χαίρεθ' Ἑλένης εἵνεκ' εὐγενεστάτης | γνώμης· ὃ πολλαῖς ἐν γυναιξὶν οὐκ ἔνι. ERFURDT.

θηρᾶν, ὃ πλήθει χρήμασίν θ' ἁλίσκεται;
ΚΡ. οἶσθ' ὡς ποίησον; ἀντὶ τῶν εἰρημένων
ἴσ' ἀντάκουσον, κᾆτα κρῖν' αὐτὸς μαθών.
ΟΙ. λέγειν σὺ δεινὸς, μανθάνειν δ' ἐγὼ κακὸς
σοῦ· δυσμενῆ γὰρ καὶ βαρύν σ' ηὕρηκ' ἐμοί.
ΚΡ. τοῦτ' αὐτὸ νῦν μου πρῶτ' ἄκουσον ὡς ἐρῶ.
ΟΙ. τοῦτ' αὐτὸ μή μοι φράζ', ὅπως οὐκ εἶ κακός.
ΚΡ. εἴ τοι νομίζεις κτῆμα τὴν αὐθαδίαν
εἶναί τι τοῦ νοῦ χωρὶς, οὐκ ὀρθῶς φρονεῖς.
ΟΙ. εἴ τοι νομίζεις ἄνδρα συγγενῆ κακῶς
δρῶν οὐχ ὑφέξειν τὴν δίκην, οὐκ εὖ φρονεῖς.
ΚΡ. ξύμφημί σοι ταῦτ' ἔνδικ' εἰρῆσθαι· τὸ δὲ
πάθημ' ὁποῖον φῂς παθεῖν δίδασκέ με.
ΟΙ. ἔπειθες, ἢ οὐκ ἔπειθες, ὡς χρείη μ' ἐπὶ
τὸν σεμνόμαντιν ἄνδρα πέμψασθαί τινα;
ΚΡ. καὶ νῦν ἔθ' αὐτός εἰμι τῷ βουλεύματι.
ΟΙ. πόσον τιν' ἤδη δῆθ' ὁ Λάϊος χρόνον
ΚΡ. δέδρακε ποῖον ἔργον; οὐ γὰρ ἐννοῶ.
ΟΙ. ἄφαντος ἔρρει θανασίμῳ χειρώματι;
ΚΡ. μακροὶ παλαιοί τ' ἂν μετρηθεῖεν χρόνοι.
ΟΙ. τότ' οὖν ὁ μάντις οὗτος ἦν ἐν τῇ τέχνῃ;
ΚΡ. σοφός γ' ὁμοίως κἀξ ἴσου τιμώμενος.
ΟΙ. ἐμνήσατ' οὖν ἐμοῦ τι τῷ τότ' ἐν χρόνῳ;
ΚΡ. οὔκουν ἐμοῦ γ' ἐστῶτος οὐδαμοῦ πέλας.

543. *ποίησον*] *πόησον* pr. *ποήσων* rec. 544. *κᾆτα*] *κᾶτα* 546. *ηὕρηκ'* scripsi pro *εὕρηκ'*. 549. *εἴ*] *η* pr. in *εἴ* mutatum a pr. in margine, a rec. in textu. *τὴν αὐθαδίαν*] *τήνδ' αὐθάδειαν* pr. 555. *χρείη* Dawesius. *χρειη* sine accentu pr. *χρεῖ' ἦ* ab S, *᾽* super *η* ab m. recentiore addito. 557. *ἔθ' αὐτὸς*] *ἔθ' αὐτὸσ* (cum spiritu leni): sed margo ab S *ἔθ' αὐτὸσ ὁ αὐτόσ*. 565. *ἐστῶτος*] *ἐστῶτοσ*

556. *τὸν σεμνόμαντιν*] Ironice dictum notat scholiasta. 557. *ἔθ' αὐτὸς*] Philoct. 521. *τότ' οὐκέθ' αὐτὸς τοῖς λόγοις τούτοις φανῇς*. Thucyd. 3, 38. comparat Elmsl. *ἐγὼ μὲν οὖν ὁ αὐτός εἰμι τῇ γνώμῃ.*

ΟΙ. ἀλλ' οὐκ ἔρευναν τοῦ θανόντος ἔσχετε;
ΚΡ. παρέσχομεν, πῶς δ' οὐχί; κοὐκ ἠκούσαμεν.
ΟΙ. πῶς οὖν τόθ' οὗτος ὁ σοφὸς οὐκ ηὗδα τάδε;
ΚΡ. σὺκ οἶδ'· ἐφ' οἷς γὰρ μὴ φρονῶ σιγᾶν φιλῶ.
ΟΙ. τὸ σὸν δέ γ' οἶσθα καὶ λέγοις ἂν εὖ φρονῶν. 570
ΚΡ. ποῖον τόδ'; εἰ γὰρ οἶδά γ', οὐκ ἀρνήσομαι.
ΟΙ. ὀθούνεκ', εἰ μὴ σοὶ ξυνῆλθε, τάσδ' ἐμὰς
οὐκ ἄν ποτ' εἶπε Λαΐου διαφθοράς.
ΚΡ. εἰ μὲν λέγει τάδ', αὐτὸς οἶσθ'· ἐγὼ δέ σου
μαθεῖν δικαιῶ ταὔθ' ἅπερ κἀμοῦ σὺ νῦν. 575
ΟΙ. ἐκμάνθαν'· οὐ γὰρ δὴ φονεὺς ἁλώσομαι.
ΚΡ. τί δῆτ'; ἀδελφὴν τὴν ἐμὴν γήμας ἔχεις;
ΟΙ. ἄρνησις οὐκ ἔνεστιν ὧν ἀνιστορεῖς.
ΚΡ. ἄρχεις δ' ἐκείνῃ ταὐτὰ γῆς ἴσον νέμων;
ΟΙ. ἃν ᾗ θέλουσα πάντ' ἐμοῦ κομίζεται. 580

568. *τόθ' οὗτος*] *οὗτος τόθ'* pr., eraso *τόθ'*. Veram scripturam superscriptis literis *τ* et *θ* et *οὗ* restituit m. ant. 569. *φρονῶ*] *φρονῶι*, ut *δικαιῶι* 575. 572. *ὀθούνεκ'*] *δθ' οὕνεκ'* hic et alibi. *τάσ σ'* Doederlinus pro *τὰς*. 573. *εἶπε*] *εἶπεν* 574. *δέ σου* m. sec. *δε σου* sine accentu pr. 575. *ταὔθ'* Brunckius pro *ταὐθ'*. 579. Habet in marg. ab eadem m. vel S.

567. *παρέσχομεν, πῶς δ' οὐχί; κοὐκ ἠκούσαμεν.*] Sic Bothius. Male post *παρέσχομεν* plene interpungebatur. Cohaeret enim cum *κοὐκ ἠκούσαμεν*, interposito *πῶς δ' οὐχί*; ut *τί δ' οὐχί*; in versu Aeschyli apud Athen. 9. p. 375 E. *λευκὸς, τί δ' οὐχί; καὶ καλῶς ἠφευμένος | ὁ χοῖρος.*

παρέσχομεν] *Praebebamus regi mortuo.* Nisi ἀλλ' *ἔσχομεν* scribendum cum Schneidewino.

570. *τὸ σὸν*] *Quod ipse fecisti.*

572. *τάσδ' ἐμὰς* cum Doederlino scripsi pro *τὰς ἐμάς*. Nam aut *τάσδε* dicendum erat aut *ἐμὰς* sine articulo. Sic *σόν γε Λαΐου φόνον* v. 852. non *τὸν σόν*.

575. Hoc dicit Creon: eodem modo, quo tu interrogando me probare studuisti subornatum a me Tiresiam esse, ego te interrogando probabo non posse a me Tiresiam subornatum esse. WUNDER.

576. *ἐκμάνθαν'*] Suspicatur Oedipus id agere Creontem ut a se occisum esse Laium ostendat. Contra Creon explicare incipit qua de caussa ipse existimari non possit id agere ut Laio expulso regno potiatur. WUNDER.

579. *ἄρχεις δ' ἐκείνῃ ταὐτὰ γῆς*] *γῆς* cum *ἄρχεις* construendum, *ἐκείνῃ ταὐτὰ* autem significat *pari cum ea dignitate*, quod disertius significatur addito *ἴσον νέμων*.

580. *θέλουσα*] Hoc etiam *θέλουσῃ* dici poterat, quod conjecit Hartungius.

ΧΡ. οὔκουν ἰσοῦμαι σφῷν ἐγὼ δυοῖν τρίτος;
ΟΙ. ἐνταῦθα γὰρ δὴ καὶ κακὸς φαίνει φίλος.
ΧΡ. οὐκ, εἰ διδοίης γ' ὡς ἐγὼ σαυτῷ λόγον.
σκέψαι δὲ τοῦτο πρῶτον, εἴ τιν' ἂν δοκεῖς
ἄρχειν ἐλέσθαι ξὺν φόβοισι μᾶλλον ἢ
ἄτρεστον εὕδοντ', εἰ τά γ' αὔθ' ἕξει κράτη.
ἐγὼ μὲν οὖν οὔτ' αὐτὸς ἱμείρων ἔφυν
τύραννος εἶναι μᾶλλον ἢ τύραννα δρᾶν,
οὔτ' ἄλλος ὅστις σωφρονεῖν ἐπίσταται.
νῦν μὲν γὰρ ἐκ σοῦ πάντ' ἄνευ φόβου φέρω,
εἰ δ' αὐτὸς ἦρχον, πολλὰ κἂν ἄκων ἔδρων.
πῶς δῆτ' ἐμοὶ τυραννὶς ἡδίων ἔχειν
ἀρχῆς ἀλύπου καὶ δυναστείας ἔφυ;
οὔπω τοσοῦτον ἠπατημένος κυρῶ
ὥστ' ἄλλα χρῄζειν ἢ τὰ σὺν κέρδει καλά.
νῦν πᾶσι χαίρω, νῦν με πᾶς ἀσπάζεται,
νῦν οἱ σέθεν χρῄζοντες αἰκάλλουσί με·

581. Post *ἰσοῦμαι* litera (fortasse *o*) erasa. 582. *φαίνει*] *φαίνῃ* 591. *ἦρχον*] *ἦρχων* (sic) pr. A m. sec. *ῆ* in *ή*, a rec. *ω* in *o* mutatum. *πολλὰ*] *πολλά* 596. *χαίρω*] *χαίρων*, eraso *ν*. 597. *ἰκάλλουσι* L. Dindorfius pro *ἐκκαλοῦσι*.

582. *ἐνταῦθα γὰρ δὴ καὶ κακὸς φαίνει φίλος*] Creontem non conentum esse significat tertia poestatis parte, sed solum regnare elle, quam criminationem is diluit ersibus proximis.

583. *εἰ διδοίης—σαυτῷ λόγον*] Herodot. 2, 162. *οὐδένα λόγον ἑωυτῷ δόντα*. ubi vid. Wesseling. ERURDT.

ὡς ἐγὼ] I. e. *ὡς ἐγώ σοι ἔδωκα καὶ δώσω*, ut monuit Doederlinus ontra Triclinium, qui *ἐμαυτῷ δίδωμι* ıtellexerat.

586. *ἕξει*] Recte, ut opinor, *ἕξοι* Doederlinus.

588. *τύραννα δρᾶν*] Primitivum ro possessivo, ut alicubi (fragm. 862.) dixit noster *σὺ γὰρ γέροντα βουλεύεις*. BRUNCK. *τύραννον σχῆμα* Antig. 1169.

596. *πᾶσι χαίρω*] Omnibus se gaudere dicit, quia nemo ei inimicus est.

597. Quod in codice legitur *ἐκκαλοῦσι* scholiasta nihil mali suspicatus per *παρακαλοῦσι* est interpretatus. Non videtur sensisse inepte dici Creontem, virum principem, ab iis qui opem ejus expeterent domo sua evocatum esse, quasi non illorum potius fuerit domum principis intrare. Verissime L. Dindorfius restituit *αἰκάλλουσι*, quod verbum quoties in scriptis veterum legitur, toties fere

τὸ γὰρ τυχεῖν αὐτοῖσι πᾶν ἐνταῦθ' ἔνι.
πῶς δῆτ' ἐγὼ κεῖν' ἂν λάβοιμ' ἀφεὶς τάδε;
οὐκ ἂν γένοιτο νοῦς κακὸς καλῶς φρονῶν.
ἀλλ' οὔτ' ἐραστὴς τῆσδε τῆς γνώμης ἔφυν
οὔτ' ἂν μετ' ἄλλου δρῶντος ἂν τλαίην ποτέ.
καὶ τῶνδ' ἔλεγχον τοῦτο μὲν Πυθώδ' ἰὼν
πεύθου τὰ χρησθέντ', εἰ σαφῶς ἤγγειλά σοι·
τοῦτ' ἄλλ', ἐάν με τῷ τερασκόπῳ λάβῃς
κοινῇ τι βουλεύσαντα, μή μ' ἁπλῇ κτάνῃς
ψήφῳ, διπλῇ δὲ, τῇ τ' ἐμῇ καὶ σῇ, λαβὼν,
γνώμῃ δ' ἀδήλῳ μή με χωρὶς αἰτιῶ.
οὐ γὰρ δίκαιον οὔτε τοὺς κακοὺς μάτην
χρηστοὺς νομίζειν οὔτε τοὺς χρηστοὺς κακούς.
φίλον γὰρ ἐσθλὸν ἐκβαλεῖν ἴσον λέγω
καὶ τὸν παρ' αὑτῷ βίοτον, ὃν πλεῖστον φιλεῖ.
ἀλλ' ἐν χρόνῳ γνώσει τάδ' ἀσφαλῶς, ἐπεὶ
χρόνος δίκαιον ἄνδρα δείκνυσιν μόνος,
κακὸν δὲ κἂν ἐν ἡμέρᾳ γνοίης μιᾷ.

598. αὐτοῖσι] αὐτοὺσ πᾶν] ἅπαν pr., τ addidit m. ant. 602. μετ' ἄλλου m. ant. μεγάλου pr. 604. πεύθου in litura. Fuit επυθου. Quod πυθοῦ et πεύθου significare potest. 605. τοῦτ' ἄλλ'] τοῦτ' ἀλλ' cum τοῦτο δὲ gl. rec. superscr. 612. αὑτῷ] αυτῶι pr. sine spiritu. αὐτῶι rec.

modo in omnibus modo in nonnullis codicibus in ἐκκαλεῖν corruptum est. Luciano Lexiph. c. 10. αἰκάλλει pro ἐκάλει nuper restitutum.

598. αὐτοῖσι πᾶν] Codex a m. prima αὐτοὺσ ἅπαν, in apographis partim αὐτοῖς ἅπαν, partim αὐτοῖς ἅπαντ', in Flor. Γ. αὐτοῖσι πᾶν (πᾶν etiam ex apogr. Lb. ab Elmsleio memorato), quae vera videtur correctio, quam recepi. Nihil enim caussae erat poetae ut versu in duas partes aequales diviso αὐτοῖς ἅπαν scriberet, praesertim quum πᾶν sententiae aptius sit quam ἅπαν aut ἅπαντα, quod nimium est. Scholiastae annotatio est, ἅπασα γὰρ ἐλπὶς τοῦ τυχεῖν, ὃν θέλουσι δηλονότι, ἐνταῦθά ἐστιν αὐτοῖς, ἤγουν ἐν ἐμοί. Qui ipse quoque αὐτοῖς ἅπαν legit.

603. τῶνδ' ἔλεγχον] I. e. ἐς τῶνδ' ἔλεγχον.

604. πεύθου] πύθου Flor. Γ. πυθοῦ Palat. πεύθου est Trach. 387.

605. τοῦτ' ἄλλ'] Idem quod vulgo τοῦτ' αὖ. Sic El. 601. ὁ δ' ἄλλος pro ὁ δ' αὖ.

ΧΟ. *καλῶς ἔλεξεν εὐλαβουμένῳ πεσεῖν,*
ἄναξ· φρονεῖν γὰρ οἱ ταχεῖς οὐκ ἀσφαλεῖς.
ΟΙ. *ὅταν ταχύς τις μοὐπιβουλεύων λάθρα*
χωρῇ, ταχὺν δεῖ κἀμὲ βουλεύειν πάλιν.
εἰ δ' ἡσυχάζων προσμενῶ, τὰ τοῦδε μὲν
πεπραγμέν' ἔσται, τἀμὰ δ' ἡμαρτημένα.
ΚΡ. *τί δῆτα χρῄζεις; ἢ με γῆς ἔξω βαλεῖν;*
ΟΙ. *ἥκιστα· θνήσκειν, οὐ φυγεῖν σε βούλομαι.*
ΚΡ. *ὅταν προδείξῃς οἷόν ἐστι τὸ φθονεῖν.*
ΟΙ. *ὡς οὐχ ὑπείξων οὐδὲ πιστεύσων λέγεις;*
ΚΡ. *οὐ γὰρ φρονοῦντά σ' εὖ βλέπω.* ΟΙ. *τὸ γοῦν ἐμόν.*
ΚΡ. *ἀλλ' ἐξ ἴσου δεῖ κἀμόν.* ΟΙ. *ἀλλ' ἔφυς κακός.*
ΚΡ. *εἰ δὲ ξυνίης μηδέν;* ΟΙ. *ἀρκτέον γ' ὅμως.*
ΚΡ. *οὔτοι κακῶς γ' ἄρχοντος.* ΟΙ. *ὦ πόλις πόλις.*
ΚΡ. *κἀμοὶ πόλεως μέτεστιν, οὐχὶ σοὶ μόνῳ.*

618. *μοὐπιβουλεύων* scripsi pro *οὐπιβουλεύων*. λάθρα] λάθραι 619. *δεῖ* in litura pro *ειη*, ut videtur. 622. *ἥ* a m. antiqua factum ex *ἤ* vel *ἦ*. 623. *θνήσκειν*] *θνῄσκειν* 626. *τὸ γοῦν*] *τὸ γοῦν* 628. *ξυνίης*] *ξυνίειο* *μηδέν*] *μὴ δὲ ἕν*, sed correctum a m. pr. 629. *ἄρχοντο* ex *ἄρχοντέσ* factum. 630. *μέτεστιν*] *μέτεστι τῆσδ'*

616. *καλῶς ἔλεξεν εὐλαβουμένῳ πεσεῖν, ἄναξ*] *Recte haec dicta esse fateberis, o rex, si caves ne labaris.* BRUNCK.

618. *μοὐπιβουλεύων*] In scriptura codicis *οὐπιβουλεύων* ineptus est articulus, desideratur vero pronomen *μοι*, quod obscuravit vetus aliquis librarius crasis ignarus, quae plurimarum corruptelarum in poetarum scenicorum fabulis origo est. Sensit vitium Hartungius, sed male scripsit *μοι 'πιβουλεύων*. Ut *μοι ἐστί* in *μούστί* contrahitur, ita *μοι ἐπιβουλεύων* in *μοὐπιβουλεύων*. Multo rarior crasis est pronominis *μοι* cum praepositione *ὑπό*, quam memoravi ad v. 353.

624. *ὅταν προδείξῃς οἷόν ἐστι τὸ φθονεῖν*] Optime hoc exponit gl. in cod. Paris. *οἷός ἐστιν ὁ ἐμὸς πρὸς σὲ φθόνος. quum primum ostenderis quae mea sit erga te invidia.* BRUNCK.

626.—629. Recte monet Jacobsius breves has enuntiationes obscurius elatas iram magis magisque incensam indicare. WUNDER.

628. *ἀρκτέον*] Scholiasta, *ἀλλὰ χρὴ βασιλεύειν*. Immo *βασιλεύεσθαι*, quum *ἀρκτέον* hic passive dicatur: qui frequens est adjectivi verbalis *ἠττητέος* usus, rarior aliorum.

630. *μέτεστιν, οὐχὶ* ex libris Triclinianis restitutum pro *μετέστι τῆσδ'*, quod servatum in apographis plerisque, *οὐχὶ* in nonnullis in

ΧΟ. *παύσασθ', ἄνακτες· καιρίαν δ' ὑμῖν ὁρῶ*
τήνδ' ἐκ δόμων στείχουσαν Ἰοκάστην, μεθ' ἧς
τὸ νῦν παρεστὸς νεῖκος εὖ θέσθαι χρεών.

ΙΟΚΑΣΤΗ.

τί τὴν ἄβουλον, ὦ ταλαίπωροι, στάσιν
γλώσσης ἐπήρασθ' οὐδ' ἐπαισχύνεσθε γῆς 635
οὕτω νοσούσης ἴδια κινοῦντες κακά;
οὐκ εἶ σύ τ' οἴκους σύ τε, Κρέον, κατὰ στέγας,
καὶ μὴ τὸ μηδὲν ἄλγος ἐς μέγ' οἴσετε;
ΚΡ. *ὅμαιμε, δεινά μ' Οἰδίπους ὁ σὸς πόσις*
δρᾶσαι δικαιοῖ, θάτερον δυοῖν κακοῖν, 640

631. *καιρίαν*] *κειρίαν*, ut videtur, pr. *κυρίαν* ab alia m. antiqua. Paullo recentior in margine *γρ. καιρίαν ἤγουν κατὰ καιρόν.* 633. *παρεστὸς*] *ο* in *ω* mutatum a m. ant. 635. *ἐπήρασθ'*] *σθ* in *τ* mutatum a m. ant. 636. *ἴδια κινοῦντες*] *ἰδίαν ἱκνοῦντεσ* pr. 637. *οἴκους*] *εσικουσ* pr., sed *εσ* erasum et *ο* a m. ant. additum. *Κρέον* Elmsleius pro *Κρέων*. 638. *ἐς* scripsi pro *εἰς*. *οἴσετε*] Alterum *ε* ex *αι* fecit m. ant. 640. *θάτερον δυοῖν* scripsi pro *δυοῖν ἀποκρίνας*.

οὐ mutato. Recte sensit Triclinius pronomen potius inutile abjiciendum fuisse.

637. *οὐκ εἶ σύ τ'—καὶ μὴ—οἴσετε*;] Frequens haec particularum *οὐ* et *μὴ* in interrogatione conjunctio, ita ut *οὐ* particula cum secunda persona futuri conjuncta aliquid fieri jubeatur, *μὴ* particula aliquid fieri vetetur. Sic Aj. 75. *οὐ σῖγ' ἀνέξει, μηδὲ δειλίαν ἀρεῖς*; Trach. 1183. *οὐ θᾶσσον οἴσεις, μηδ' ἀπιστήσεις ἐμοί*; Eurip. Hippol. 498. *ὦ δεινὰ λέξας', οὐχὶ συγκλείσεις στόμα, καὶ μὴ μεθήσεις αὖθις αἰσχίστους λόγους*; Helen. 437. *οὐκ ἀπαλλάξει δόμων, καὶ μὴ πρὸς αὐλείοισιν ἑστηκὼς πύλαις ὄχλον παρέξεις δεσπόταις*; WUNDER.

638. *καὶ μὴ τὸ μηδὲν ἄλγος ἐς μέγ' οἴσετε*] Ordo verborum *καὶ μὴ τὸ μηδὲν (rem nihili) ἐς μέγ' ἄλγος οἴσετε*. Monuit Musgr.

640. Codex *δρᾶσαι δικαιοῖ δυοῖν ἀποκρίνας κακοῖν*, quasi *δυοῖν* monosyllabum esse possit. Verum Graeci etsi *δώδεκα* ex *δυώδεκα* contracto usi sunt, tamen *δύο* et *δυοῖν* in unam syllabam nemo unquam contraxit, licet *duas* monosyllabum et *duarum* dissyllabum interdum reperiatur in versibus iambicis et trochaicis Plauti et Terentii. *ἀποκρίνας* scholiasta explicat *ἓν τῶν δύο ποιήσας*, non animadversa veteris interpolatoris fraude, qui illato *ἀποκρίνας*, quo verbo nemo sic usus est, sustulit *θάτερον*, quod restitui. Δυοῖν θάτερον Plato aliique multi dixerunt. Plurali usus est Soph. El. 345. *ἔπειθ' ἑλοῦ γε θάτερ', ἢ φρονεῖν καλῶς, ἢ τῶν φίλων φρονοῦσα μὴ μνήμην ἔχειν.* ubi Schol.: *τὸ θάτερα ἀντὶ τοῦ θάτερον Ἀττικῶς. Δεινὰ δρᾶσαι* explicatur adjectis verbis *θάτερον δυοῖν κακοῖν*, ut in Oed. C. 496. *λείπομαι γὰρ ἐν | τῷ μήτε σωκεῖν μήθ' ὁρᾶν, δυοῖν κακοῖν.*

ἢ γῆς ἀπῶσαι πατρίδος, ἢ κτεῖναι λαβών.

ΟΙ. ξύμφημι· δρῶντα γάρ νιν, ὦ γύναι, κακῶς
εἴληφα τοὐμὸν σῶμα σὺν τέχνῃ κακῇ.

ΚΡ. μή νυν ὀναίμην, ἀλλ' ἀραῖος, εἴ σέ τι
δέδρακ', ὀλοίμην, ὧν ἐπαιτιᾷ με δρᾶν. 645

ΙΟ. ὦ πρὸς θεῶν πίστευσον, Οἰδίπους, τάδε,
μάλιστα μὲν τόνδ' ὅρκον αἰδεσθεὶς θεῶν,
ἔπειτα κἀμὲ τούσδε θ' οἳ πάρεισί σοι.

ΧΟ. πιθοῦ θελήσας φρονήσας τ', ἄναξ, λίσσομαι. 649

ΟΙ. τί σοι θέλεις δῆτ' εἰκάθω;

ΧΟ. τὸν οὔτε πρὶν νήπιον νῦν τ' ἐν ὅρκῳ μέγαν καταίδεσαι.

ΟΙ. οἶσθ' οὖν ἃ χρῄζεις; ΧΟ. οἶδα. ΟΙ. φράζε δὴ τί φῄς.

ΧΟ. τὸν ἐναγῆ φίλον μήποτ' ἐν αἰτίᾳ 656
σὺν ἀφανεῖ λόγῳ σ' ἄτιμον βαλεῖν.

649.–659. = 678.–688.

641. Versus in marg. additus a m. pr. 642. δρῶντα] δρῶν pr., τα addidit S. 644. μή νυν scripsi pro μὴ νῦν. εἴ σέ τι] εἴσ ἔτι pr. 648. πάρεισί σοι] πάρεισ' ἴσοι pr. 649.—654. Versus sic divisi, πιθοῦ | ἄναξ | τί | τὸν | νῦν | καταίδεσαι. ad eandemque rationem in antistropha 678.–683. 652. οὔτε] οὔποτε a m. recentissima. 656. ἐναγῆ] ἐναγῆι. In schol. γρ. φίλον ἐναγῆ ab S. 657. λόγῳ] λόγον, literis γω a m. antiqua superscriptis. σ' addidit Hermannus. βαλεῖν] ἐκβαλεῖν

649. πιθοῦ θελήσας φρονήσας τ'] I. e. obtempera volens prudensque, ut vertit Brunckius. Sic Aj. 371. ὕπεικε καὶ φρόνησον εὖ.

654. ἐν ὅρκῳ μέγαν] I. e. μεγάλην πίστιν ἐπαγόμενον ἀπὸ τοῦ ὅρκου, ut explicat scholiasta.

656. τὸν ἐναγῆ] Id est, ἐξώλειαν ἑαυτῷ ἐπαρώμενον. Cfr. Aeschin. in Ctesiph. p. 69, 5., quo ex loco hujus nostri interpretatio petenda. Ἐναγὴς et ἀγαῖς ἔνοχος juncta ibid. p. 70, 34. 71, 2. ERF. Recte; respicit hoc verbo chorus ad ipsius Creontis verba v. 645. ἀραῖος ὀλοίμην εἰ etc. WUNDER. ἀναγῆ Bergkius, quod adjectivum Hesychius per καθαρός explicat.

657. σὺν ἀφανεῖ λόγῳ] Antiphon p. 136. (733. Reisk.) ab Hermanno comparatus, ἐγὼ μὲν γάρ σοι φανερὰν τὴν πρόνοιαν εἰς ἐμὲ ἀποδείκνυμι, σὺ δέ με ἐν ἀφανεῖ λόγῳ ζητεῖς ἀπολέσαι. λόγῳ a pr. m. in codice λόγον scriptum est, quod est etiam in scholiastae annotatione ubi λόγων scripsit Brunckius, quod in apographis Lb. et Flor. Γ. legitur.

βαλεῖν ex uno duobusve apographis et Suida s. v. ἐναγῆ φίλων restitutum pro ἐκβαλεῖν, in quo consentit scholiasta.

ΟΙ. *εὖ νυν ἐπίστω, ταῦθ' ὅταν ζητῇς, ἐμοὶ*
ζητῶν ὄλεθρον ἢ φυγὴν ἐκ τῆσδε γῆς.
ΧΟ. *οὐ τὸν πάντων θεῶν θεὸν πρόμον* 660
Ἄλιον· ἐπεὶ ἄθεος ἄφιλος ὅ τι πύματον
ὀλοίμαν, φρόνησιν εἰ τάνδ' ἔχω.
ἀλλά μοι δυσμόρῳ γᾶ φθινὰς 665
τρύχει ψυχὰν, τάδ' εἰ κακοῖς κακὰ
προσάψει τοῖς πάλαι τὰ πρὸς σφῷν.

660.–668. = 689.–697.

658. *νυν*] *νῦν* 659. *φυγὴν*] *φυγεῖν* pr. . Correxit m. ant. 660.–668. Versus sic divisi, *οὐ*–| *θεὸν πρόμον*–| *ἐπεὶ*–| *ὅ τι*–| *φρόνησιν*–| *ἀλλά*–| *γᾶ*–| *καὶ τάδ'*–| *προσάψει*—*σφῶϊν.* 660. *θεὸν* prope totum eiu-tum. 664. *φρόνησιν*] Super *η* litera *α* erasa, ut videtur. 665. Super *μοι* aliquid erasum, pro quo *ϑ* posuit m. recentissima. *φθινὰς* scripsi pro *φθίνουσα.* 666. *τάδ'* Hermannus pro *καὶ τάδ'.* 668. *πρὸς σφῷν*] *προσφῶϊν*

660. *οὐ τὸν πάντων θεῶν θεὸν πρόμον*] Usitatissima tragicis metri forma,

⏑ ⏓ ⏓ – | ⏑ ⏓ ⏑ – ⏑ ⏑

οὐ τὸν] I. e. *οὐ μὰ τὸν* —. Saepissime *μά* sic omittitur, ut infra 1088. Antig. 758. El. 1063. Eur. Ion. 888. BRUNCK. *οὐ μὰ τὸν* in apogr. Flor. Γ. aliisque nonnullis.

661. *ὅ τι πύματον ὀλοίμαν*] I. e. *ἐσχάτως ἀπολοίμην*, ut explicat schol.

661. *Ἄλιον· ἐπεὶ ἄθεος ἄφιλος ὅ τι πύματον*] Versus dochmiacus, in quo *ἐπεὶ* pyrrhichii mensuram habet, ut *ἐγὼ* et *ἵτω* in Antig. 1310. *δείλαιος ἐγὼ, αἰαῖ.* = 1332. *ὕπατος· ἵτω ἵτω.* et *τοι* Philoct. 854. *μάλα τοι ἄπορα* —.

665. *φθινὰς* scripsi pro *φθίνουσα*, ut metri saltem formam restituerem probabiliorem quam si quis in antistropha v. 694. *πόνοισιν* pro *πόνοις* scribat. *φθίνουσα* ab interprete illatum, recordato fortasse v. 25. ubi *πόλις* dicitur *φθίνουσα μὲν κάλυξιν ἐγκάρποις χθονὸς, φθίνουσα δ' ἀγέλαις βουνόμοις.* Sophocles fortasse nec *γᾶ φθίνουσα* nec *γᾶ φθινάς*, sed longe aliud quid scripserat.

666. Metrum idem quod v. 660.

668. *προσάψει*] *προσψαύσει* Triclinius. Gl. *συναφθήσεται, συνελεύσεται.* Rectius Elmsleius "*προσάψει* activum est. Pendet a *γᾶ* v. 665. *Addita habeat* recte anonymus apud Burgessium. Eurip. Herc. 1210. *ἰὼ παῖ, κατάσχεθε λέοντος ἄγριον θυμὸν, ὡς | δράμων ἐπὶ φόνιον, ἀνόσιον ἐξέργει, | καιὰ θέλων κακοῖς ξυνάψαι τέκνον.* Adde Med. 78. Iphig. T. 487."

πρὸς σφῷν] Quod in codice est *προσφῶϊν* nihil aliud est quam *πρὸς σφῷν*, litera *σ*, quae bis scribi debebat, semel scripta. Sic infra 746. *πρόσ* pro *πρόσ σ'*, El. 796. *ὅπως σε* pro *ὅπωσ σε*, 1198. *προσθήκα σποδόν* pro *προσθήκασ σποδόν*, Ph. 540. *νεὼ σῆσ* pro *νεὼσ σῆσ*, 579. *πρὸ σ' ὁ ναυβάτησ* pro *πρὸσ σ' ὁ ναυβάτησ*, Aj. 667. *ἀτρείδα σέβειν* (quod non pro duali *Ἀτρείδα* accipiendum) pro *ἀτρείδασ σέβειν*, et

ΟΙ. ὁ δ' οὖν ἴτω, κεἰ χρή με παντελῶς θανεῖν, 669
ἢ γῆς ἄτιμον τῆσδ' ἀπωσθῆναι βίᾳ. 670
τὸ γὰρ σὸν, οὐ τὸ τοῦδ', ἐποικτείρω στόμα
ἐλεινόν· οὗτος δ' ἔνθ' ἂν ᾖ στυγήσεται.
ΚΡ. στυγνὸς μὲν εἴκων δῆλος εἶ, βαρὺς δ', ὅταν
θυμοῦ περάσῃς. αἱ δὲ τοιαῦται φύσεις
αὑταῖς δικαίως εἰσὶν ἄλγισται φέρειν. 675
ΟΙ. οὔκουν μ' ἐάσεις κἀκτὸς εἶ; ΚΡ. πορεύσομαι,
σοῦ μὲν τυχὼν ἀγνῶτος, ἐν δὲ τοῖσδ' ἴσος.
ΧΟ. γύναι, τί μέλλεις κομίζειν δόμων τόνδ' ἔσω; 678
ΙΟ. μαθοῦσά γ' ἥτις ἡ τύχη. 680
ΧΟ. δόκησις ἀγνὼς λόγων ἦλθε, δάπτει δὲ καὶ τὸ μὴ 'νδικον.
ΙΟ. ἀμφοῖν ἀπ' αὐτοῖν; ΧΟ. ναίχι. ΙΟ. καὶ τίς ἦν λόγος;

669. ὁ δ'] Sic, non ὅδ'. 672. ἐλεινόν Porsonus pro ἐλεεινόν. 676. οὔκουν μ' ἐάσεις] οὐκοὔμ' ἐάσε pr. Prius μ radendo in ν mutatum, tum alterum ε verbi ἐάσε in ει mutatum, cui σ addidit S. 679. δόμων] δόμον 681. ἀγνὼς] σ ab S additum.

alia. Post πρὸσ σφῷν autem apte pergit Oedipus ὁ δ' οὖν ἴτω —, ut statim appareat σφῷν de Oedipo et Creonte esse intelligendum.

673. στυγνὸς —] Recte haec interpretatur scholiasta, δῆλος εἶ ἀηδῶς εἴκων, ὅταν δὲ ἐπὶ τὸ πέρας ἔλθῃς τῆς ὀργῆς, τότε βαρέως οἴσεις τὸ πρᾶγμα. οἷον, μετανοήσεις καὶ ἔδικα ἐνθυμηθήσῃ. Notanda constructio verbi περᾶν cum genitivo, excusabilis eo quod περάσῃς idem est quod πέραν ᾖς.

677. ἀγνῶτος] Recte scholiasta, σοῦ μὴ ἐπισταμένου τὴν ἐμὴν προαίρεσιν, οἷον ἠγνοηκότος με, παρὰ δὲ τούτοις τῆς ὁμοίας δόξης ἦν καὶ πρώην εἶχον περὶ ἐμοῦ.

679. τόνδ'] Oedipum.

680. μαθοῦσα] I. e. κομιῶ αὐτὸν ἔσω, μαθοῦσα —.

681. δόκησις ἀγνὼς λόγων] Cohaerent δόκησις λόγων, i. e. ignara s. incerta opinio, quae verbis nititur, non factis in clara luce collocatis: quem ἀφανῆ λόγον dixit v. 657. ἦλθε dictum ut v. 523. ἦλθε τοὔνειδος. Scholiasta, ὁ χορὸς ὑπὲρ ἀμφοτέρων ἀπολογεῖται· ὑπὲρ μὲν τοῦ Κρέοντος, ὅτι ἐπ' ἀδήλοις ἐγκέκληται, ὑπὲρ δὲ τοῦ Οἰδίποδος, ὅτι εἰκότως ὠργίσθη ἐπὶ τοιούτοις διαβληθείς. Oedipum mordet δόκησις ἀγνὼς λόγων Tiresiae, quam memoraverat Creon, Creontem vero injusta criminatio, qua contra eum usus erat Oedipus. Ad verba τὸ μὴ 'νδικον annotavit scholiasta, οἷον τὸ μὴ ἐνδίκως θρυλούμενον, ὅ ἐστιν ἡ ψευδὴς διαβολή, κἂν τὸ συνειδὰς ἐρρωμένον ᾖ. Quae recte dicta erunt si διαβολὴ intelligatur Oedipi contra Creontem.

682. ἀμφοῖν ἀπ' αὐτοῖν] Scholiasta, ἀμφότεροι τῆς διαφορᾶς αἴτιοί εἰσιν;

ΧΟ. ἄλις ἔμοιγ', ἄλις, γᾶς προπονουμένας, 685
φαίνεται ἔνθ' ἔληξεν, αὐτοῦ μένειν.
ΟΙ. ὁρᾷς ἵν' ἥκεις; ἀγαθὸς ὢν γνώμην ἀνὴρ
τοὐμὸν παρίης καὶ καταμβλύνεις κέαρ.
ΧΟ. ὦναξ, εἶπον μὲν οὐχ ἅπαξ μόνον, 689
ἴσθι δὲ παραφρόνιμον, ἄπορον ἐπὶ φρόνιμα
πεφάνθαι μ' ἄν, εἴ σε νοσφίζομαι,
ὅς τ' ἐμὰν γᾶν φίλαν ἐν πόνοις
ἀλύουσαν κατ' ὀρθὸν οὔρισας, 695
τανῦν τ' εὔπομπος εἰ γένοιο·

686. ἔληξεν] ἔλληξεν 688. *παρίης καὶ καταμβλύνεις* Hartungius pro *παριεὶς καὶ καταμβλύνων* 689.—696. Versus sic divisi, *ὄναξ—ἔ|πεξ|παραφρόνιμον|ἐπὶ|ἂν|ὅσ τ'|ἐν πόνοισ|κατ' ὀρθὸν|εὔπομπος—*. 689. *ὦναξ* Triclinius pro *ὄναξ*. 692. *ἐπὶ*] *ἐπι* sine accentu. *φρόνιμα*] *φρόνημα*, sed radendo correctum. 695. *οὔρισας*] *οὔρησας* 696. *τ'*] *δ'* pr., sed *τ'* a m. ant. *εἰ γένοιο* Bergkius pro *εἰ δύναι γενοῦ*. In codice *δύναι* pr., erasis qui super *αι* positi fuisse videntur accentibus duobus. Literam *ο* addidit S, i. e. *δύναιο*.

685. *ἄλις ἔμοιγ' ἄλις*] Scholiasta, *αὐταρκές μοι φαίνεται στῆσαι τὸν λόγον ἔνθα ἔληξεν· ἀντὶ τοῦ ἱκανὰ λέλεκται, καὶ αὐτάρκες ἐστὶν ἀναπεπαῦσθαι τὰ τοῦ λόγου, ἔνθα ἔληξεν ἡ στάσις.*

687. *ὁρᾷς ἵν' ἥκεις;*] Scholiasta, *τοῦτό φησιν ὁ Οἰδίπους ἀγανακτῶν. διὰ τί πρὸς ἕτερον ἀποφεύγεις, καίτοι ἀγαθὸς ὢν ἀνήρ, καὶ οὐχ ὁμολογεῖς τὰ λυπήσαντά με τῇ Ἰοκάστῃ; διὰ τί οὖν οὐ συνοργίζῃ μοι, ἀλλὰ πραΰνεις με ὑπὲρ τοῦ Κρέοντος;*

688. *παρίης καὶ καταμβλύνεις* recte Hartungius pro *παριεὶς καὶ καταμβλύνων*. ΠΑΡΙΗC quum consueto librariis errore ΠΑΡΙΕΙC scriptum esset, ut *τίθεις, ξυνίεις* et alia omnia hujusmodi scribi solent, idque pro participio *παριεὶς* acceptum esset, *καταμβλύνεις* in *καταμβλύνων* mutatum est.

καταμβλύνεις κέαρ] Similiter Aeschylus Sept. 715. *τεθηγμένον τοί μ' οὐκ ἀπαμβλυνεῖς λόγῳ*. Oedipi autem verbis his quum chorus reprehendatur quod in Creontis partes concedere videatur, recte chorus versibus proximis asseverat non mutatam suam esse de Oedipo opinionem.

689. *ὄναξ* recte ab Triclinio correctum pro *ἄναξ*, ut postulat versus strophicus 660. *οὐ τὸν πάντων θεῶν θεὸν πρόμον*. Nam etsi antispasti syllabae primae longae brevis respondere potest, ut fit in verbis *τρύχει ψυχάν* et *ἀλύουσαν* v. 666.= 695., non potuit tamen Sophocli in mentem venire ut *ὄναξ* scriberet, quum *ὄναξ* posito syllabae exaequari possent.

οὐχ ἅπαξ μόνον] Respicit quae v. 660. dixerat.

692. *ἄπορον ἐπὶ φρόνιμα*] I. e. *ad omne prudens consilium inhabilem*, ut interpretatur Musgravius.

693. *εἴ σε νοσφίζομαι*] *εἴ σ' ἐνοσφιζόμην* Hartungius, quod *εἴ σ' ἐνοσφιζόμαν* scribendum foret.

694. *ἐν πόνοις*] Ab Sphinge immissis.

696. *τ'*] Quod codex a m. pr.

Ο. *πρὸς θεῶν δίδαξον κἄμ', ἄναξ, ὅτου ποτὲ*
μῆνιν τοσήνδε πράγματος στήσας ἔχεις.
Ι. *ἐρῶ· σὲ γὰρ τῶνδ' ἐς πλέον, γύναι, σέβω·* 700
Κρέοντος, οἷά μοι βεβουλευκὼς ἔχει.
Ο. *λέγ', εἰ σαφῶς τὸ νεῖκος ἐγκαλῶν ἐρεῖς.*
Ι. *φονέα με φησὶ Λαΐου καθεστάναι.*
Ο. *αὐτὸς ξυνειδὼς, ἢ μαθὼν ἄλλου πάρα ;*
Ι. *μάντιν μὲν οὖν κακοῦργον ἐσπέμψας, ἐπεὶ* 705
τό γ' εἰς ἐαυτὸν πᾶν ἐλευθεροῖ στόμα.
Ο. *σύ νυν ἀφεὶς σεαυτὸν ὧν λέγεις πέρι*
ἐμοῦ 'πάκουσον καὶ μάθ' οὕνεκ' ἐστί σοι
βρότειον οὐδὲν μαντικῆς ἔχον τέχνης.

704. *πάρα*] post alterum *α* erasa est litera, *ι* ut videtur. 705. *ἐσέμψας* scripsi pro *εἰσπέμψας*. 707. *σύ νυν*] *σὺ νῦν* pr., *σ* addidit S. 708. *ἐμοῦ*] *ἔμ' οὐ* pr.

abet δ' tueri licet exemplis ad Prachin. 334. memoratis.

εὔπομπος] Hoc adjectivo Aeschylus utitur Eumen. 93. *εὐπόμπῳ ὑχῇ*.

εἰ γένοιο] Quod in codice scriptum est *εἰ δύναι γενοῦ* ab *διορθωτῇ* a *δύναιο* mutatum: unde apographa, ut videtur, omnia *εἰ δύναιο γενοῦ*. Recte Bergkius *εἰ γένοιο*, quae scriptura in *εἰ δύναι* (vel *δύναιο*) *γενοῦ* ab interpolatore est mutata, qui non vidisset *εἰ* hic non *ἰ* significare, sed *utinam*, quod plerumque addito *γὰρ* dicitur, sed etiam omisso, ut infra v. 862. *εἴ μοι ξυνείη φέροντι* —. et ap. Aeschylum Sept. 260. *αἰτουμένῳ μοι τοῦφον εἰ δοίης τέλος*, ubi eadem scholiastae imperitia, qui apodosin, ut opinabatur, omissam supplet, *τοῦφον καὶ ἀβαρὲς ἔσται σοι*.

700. *σὲ γὰρ—σέβω*] Tibi enim ne loqui et exponere rem jubenti obtemperare malo quam his, qui universam rem silentio premendam judicant. WUNDER.

701. *Κρέοντος*] Respondet genitivo *ὅτου* v. 698.

702. *εἰ σαφῶς—ἐρεῖς*] *Si vere contentionem, cujus caussam in Creontem confers, exponere vis.* WUNDER.

706. *τό γ' εἰς ἐαυτὸν πᾶν ἐλευθεροῖ στόμα*] *Quod ad se ipsum attinet, suam linguam penitus liberam servat* (ab criminatione Tiresiae). Recte Triclinius, *ἐλευθεροῖ πᾶν τὸ στόμα τούτου τοῦ λόγου*. Editiones veteres commate distinguunt post *ἐαυτὸν*, quo indicatur, quod per se satis manifestum est, *πᾶν* non esse cum *τὸ*, sed cum *στόμα* conjungendum.

707. *ἀφεὶς σεαυτὸν ὧν λέγεις πέρι*] I. e. *abjice curam de iis rebus de quibus dicis.* WUNDER.

709. *βρότειον οὐδὲν μαντικῆς ἔχον τέχνης*] *ἔχειν* cum genitivo construxit ut *μετέχειν*. Nam hoc dicit, res humanas nihil commune habere cum arte vatum, i. e. non pendere ex ea.

φανῶ δέ σοι σημεῖα τῶνδε σύντομα.
χρησμὸς γὰρ ἦλθε Λαΐῳ ποτ', οὐκ ἐρῶ
Φοίβου γ' ἀπ' αὐτοῦ, τῶν δ' ὑπηρετῶν ἄπο,
ὡς αὐτὸν ἥξοι μοῖρα πρὸς παιδὸς θανεῖν,
ὅστις γένοιτ' ἐμοῦ τε κἀκείνου πάρα.
καὶ τὸν μέν, ὥσπερ γ' ἡ φάτις, ξένοι ποτὲ
λῃσταὶ φονεύουσ' ἐν τριπλαῖς ἁμαξιτοῖς·
παιδὸς δὲ βλάστας οὐ διέσχον ἡμέραι
τρεῖς, καί νιν ἄρθρα κεῖνος ἐνζεύξας ποδοῖν
ἔρριψεν ἄλλων χερσὶν ἄβατον εἰς ὄρος.
κἀνταῦθ' Ἀπόλλων οὔτ' ἐκεῖνον ἤνυσεν
φονέα γενέσθαι πατρὸς οὔτε Λάϊον
τὸ δεινὸν οὐφοβεῖτο πρὸς παιδὸς παθεῖν.

713. ἥξοι pr., ἥξει a m. ant. 719. ἄβατον εἰς Musgravius pro εἰς ἄβατον. 722. παθεῖν] θανεῖν, cui manus recentissima adscripsit γρ. παθεῖν.

713. ὡς αὐτὸν ἥξοι] De sententia confer Oed. C. 970. εἴ τι θέσφατον πατρὶ χρησμοῖσιν ἱκνεῖθ', ὥστε πρὸς παίδων θανεῖν. de locutione Phil. 331. ἐπεὶ γὰρ ἔσχε μοῖρ' Ἀχιλλέα θανεῖν, ex quo loco conjecerit quispiam hoc loco fortasse ἕξοι scriptum fuisse. Sed potuit utrumque dici. WUNDER.

716. τριπλαῖς] διπλαῖς apographa aliquot, male: v. ad v. 730.

717. παιδὸς δὲ βλάστας] pro accusativo absoluto accipit Brunckius. Quidni a διέσχον illum pendere dicas? *natales pueri non distinuerunt tres dies ab eo,* quod postea factum est, i. e. tres dies inde a nato puero non elapsi sunt. MATTHIAE.

718. καί νιν] Frequens hic usus καί particulae in tempore notando, velut Philoct. 354. ἦν δ' ἦμαρ ἤδη δεύτερον πλέοντί μοι, | κἀγὼ πικρὸν Σίγειον οὐρίᾳ πλάτῃ κατηγόμην.

719. ἔρριψεν ἄλλων χερσὶν εἰς ἄβατον ὄρος] Parum credibile est Sophoclem hoc usum esse exitu trimetri, quum in promptu esset numeris elegantibus scribere, quod Musgravius restituit, ἄβατον εἰς ὄρος, quemadmodum Aeschylus in principio Promethei Σκύθην ἐς οἶκον, ἄβατον εἰς ἐρημίαν dixit, non εἰς ἄβατον ἐρημίαν. Exempla quibus Elmsleius vulgatam scripturam defendit (hujus fabulae v. 1496. Antig. 418. Aj. 459. El. 326.), aliena sunt. Neque enim de forma hac trimetri dubitatur, sed illud erat majore exemplorum numero demonstrandum, usos ea esse poetas ubi verbis aliter collocatis facile vitari poterat.

722. παθεῖν] Quod in codice est θανεῖν, librario ad v. 713. aberrante, ubi recte πρὸς παιδὸς θανεῖν legitur, verissime correctum est παθεῖν in apographis plerisque omnibus: unde manus recentissima adscripsit in codice.

τοιαῦτὰ φῆμαι μαντικαὶ διώρισαν,
ὧν ἐντρέπου σὺ μηδέν· ὧν γὰρ ἂν θεὸς
χρείαν ἐρευνᾷ ῥᾳδίως αὐτὸς φανεῖ. 725
ΟΙ. οἷόν μ' ἀκούσαντ' ἀρτίως ἔχει, γύναι,
ψυχῆς πλάνημα κἀνακίνησις φρενῶν.
ΙΟ. ποίας μερίμνης τοῦθ' ὕπο στραφεὶς λέγεις;
ΟΙ. ἔδοξ' ἀκοῦσαι σοῦ τόδ', ὡς ὁ Λάϊος
κατασφαγείη πρὸς τριπλαῖς ἁμαξιτοῖς. 730
ΙΟ. ηὐδᾶτο γὰρ ταῦτ' οὐδέ πω λήξαντ' ἔχει.
ΟΙ. καὶ ποῦ 'σθ' ὁ χῶρος οὗτος οὗ τόδ' ἦν πάθος;
ΙΟ. Φωκὶς μὲν ἡ γῆ κλῄζεται, σχιστὴ δ' ὁδὸς
ἐς ταὐτὸ Δελφῶν κἀπὸ Δαυλίας ἄγει.
ΟΙ. καὶ τίς χρόνος τοῖσδ' ἐστὶν οὐξεληλυθώς; 735

724. ἐντρέπου] τ ex π factum. 726. ἀκούσαντ'] ἀκούσοντ' pr. Correctum a m. pr. vel S. 728. ὕπο στραφεὶς] ὑποστραφεὶσ 729. ἀκοῦσαι σοῦ] ἀκουσαί (sine circumflexo super υ) σου 730. τριπλαῖς] διπλαῖσ 732. 'σθ'] σ ab S.

728. ποίας μερίμνης τοῦθ' ὑποστραφεὶς λέγεις;] *Qua cura commotus*, ut vertit Winsemius. Simplex στραφεῖην eodem sensu legitur in Aj. 1117. τοῦ δὲ σοῦ ψόφου | οὐκ ἂν στραφεῖην. ELMSL. Mira structura verbi ὑποστραφεὶς cum genitivo. Aliquot apographa ὕπο (vel ὑπὸ) στραφεὶς. Quod restitui. τοῦθ' propter metri necessitatem inter μερίμνης et ὕπο positum. Eadem collocatione verborum Euripides El. 1026, ἔκτεινε πολλῶν μίαν ὕπερ, συγγνώστ' ἂν ἦν. Longius progressus idem tria inter genitivum et praepositionem vocabula posuit Or. 847. ψυχῆς ἀγῶνα τὸν προκείμενον πέρι | δώσων.

730. τριπλαῖς] διπλαῖς codex, quod in apographis multis emendatum restituto τριπλαῖς ex v. 716. Trivium etiam Aeschylus dixit, quamvis aliam de regione famam secutus, in fragmento (Oedipi) apud scholiastam, ἐκῆμεν τῆς ὁδοῦ τροχήλατον | σχιστῆς κελεύθου τρίοδον, ἔνθα συμβολὰς | τριῶν κελεύθων Ποτνιάδων ἠμείβομεν. Τριπλῆς κελεύθου Sophocles iterum infra v. 800. et τριπλαῖς ὁδοῖς v. 1399.

733. σχιστὴ δ' ὁδὸς ἐς ταὐτὸ Δελφῶν κἀπὸ Δαυλίας ἄγει] Describitur locus ubi viae Delphos a Thebis ducenti alia ad Dauliam ducens via se adjungebat. De Daulia Strabo 9. p. 423. ἐν δὲ τῇ μεσογαίᾳ μετὰ Δελφοὺς ὡς πρὸς τὴν ἕω Δαυλὶς πολίχνιον. Locum ubi Oedipus patrem interfecit Σχιστὴν ὁδὸν proprio nomine vocatum esse testatur Pausan. 10, 5, 3. et 9, 2, 4. MUSG.

734. Δελφῶν κἀπὸ Δαυλίας] I. e. ἀπὸ Δελφῶν καὶ Δαυλίας, praepositione cum altero nomine conjuncta, ut in exemplis ad Antig. 212. allatis.

735. τοῖσδ'] *Ex quo haec gesta sunt.* Thucyd. 1, 13. ἔτη δὲ μάλι-

ΙΟ. σχεδόν τι πρόσθεν ἢ σὺ τῆσδ' ἔχων χθονὸς
ἀρχὴν ἐφαίνου τοῦτ' ἐκηρύχθη πόλει.
ΟΙ. ὦ Ζεῦ, τί μου δρᾶσαι βεβούλευσαι πέρι;
ΙΟ. τί δ' ἐστί σοι τοῦτ', Οἰδίπους, ἐνθύμιον;
ΟΙ. μήπω μ' ἐρώτα· τὸν δὲ Λάϊον φύσιν
τίν' ἦλθε φράζε, τίνα δ' ἀκμὴν ἥβης ἔχων.
ΙΟ. μέγας, χνοάζον ἄρτι λευκανθεὶς κάρα,
μορφῆς δὲ τῆς σῆς οὐκ ἀπεστάτει πολύ.
ΟΙ. οἴμοι τάλας· ἔοικ' ἐμαυτὸν εἰς ἀρὰς
δεινὰς προβάλλων ἀρτίως οὐκ εἰδέναι.
ΙΟ. πῶς φῄς; ὀκνῶ τοι πρὸς σ' ἀποσκοποῦσ', ἄναξ.
ΟΙ. δεινῶς ἀθυμῶ μὴ βλέπων ὁ μάντις ᾖ.
δείξεις δὲ μᾶλλον, ἢν ἓν ἐξείπῃς ἔτι.

739. τοῦτ'] Litera inter ῦ et τ' erasa. 741. ἦλθε scripsi pro εἶχε. 742. χνοάζον Hartungius pro χνοάζων. λευκανθεὶς] λευκανθὲσ 743. ἀπεστάτει] ἀποστάτει pr. Correxit m. ant. 744. εἰς ἀρὰς] εἰσαραῖσ pr. 745. προβάλλων] προσβάλλων, eraso σ. 746. φῄς] φήισ, et sic ubique. πρὸς σ'] πρόσ'. Alterum σ addidit S. 747. ὁ] δ. litera ι post ο erasa. 748. ἐξείπῃς] ἐξείποισ.

στα καὶ ταύτῃ (τῇ ναυμαχίᾳ) ἐξήκοντα καὶ διακόσιά ἐστι μέχρι τοῦ νῦν χρόνου. ERFURDT.

739. ἐνθύμιον] I. e. mentem metu perturbans. V. Musgr. ad Eurip. Herc. f. 724.

740. φύσιν] Hoc uno nomine complectitur quod Homerus tribus dixit vocabulis, εἶδός τε μέγεθός τε φυήν τε Il. 2, 58. Μέγεθος Sophocles μορφῆς vocabulo significavit v. 743.

741. ἦλθε] Quod in codice legitur εἶχε vitiosum esse patet, nisi quis ἔχων cum Brunckio in τότε mutet. Poterat Sophocles τίν' ἔτυχε scribere, quod conjecit Hartungius. Mihi probabilius visum ἦλθε, quod non mirandum fraudi fuisse interpolatori cui εἶχε debemus.

742. μέγας] Intelligendum ἦν, quod colligitur ex verbis praecedentibus. In apographis aliquot in μέλας corruptum. Apud Aristoph. Thesm. 31. Εὐρ. ἔστιν τις Ἀγάθων—Μνησ. μῶν ὁ μέλας ὁ καρτερός; scribendum videri μέγας dixi ad Aristophanis Fragmentum 231 b. in editione Oxoniensi.

λευκανθὲς codex. In apogr. Flor. Γ. λευκανθεὶς, in alio λευκανθέν. Recepi λευκανθεὶς, quod pro λευκανθὲς ab vetere correctore positum est post quam χνοάζον in χνοάζων mutatum esset propter praecedens masculinum μέγας.

746. De codicis scriptura πρόσ, quae πρόσ' σ' significat, ut est v. 668. Recto accentu πρὸς σ' Elmsleius.

747. μὴ βλέπων ὁ μάντις ᾖ] Aptissime ita dixit Oedipus, respiciens fortasse ad ea, quae Tiresiae objecerat 371. τυφλὸς τά τ' ὦτα τόν τε νοῦν τά τ' ὄμματ' εἶ. WUNDER.

ΙΟ. καὶ μὴν ὀκνῶ μὲν, ἢν δ' ἔρῃ μαθοῦσ' ἐρῶ.
ΟΙ. πότερον ἐχώρει βαιὸς, ἢ πολλοὺς ἔχων
ἄνδρας λοχίτας, οἷ' ἀνὴρ ἀρχηγέτης;
ΙΟ. πέντ' ἦσαν οἱ ξύμπαντες, ἐν δ' αὐτοῖσιν ἦν
κῆρυξ· ἀπῄνη δ' ἦγε Λάϊον μία.
ΟΙ. αἰαῖ, τάδ' ἤδη διαφανῆ. τίς ἦν ποτὲ
ὁ τούσδε λέξας τοὺς λόγους ὑμῖν, γύναι;
ΙΟ. οἰκεύς τις, ὅσπερ ἵκετ' ἐκσωθεὶς μόνος.
ΟΙ. ἦ κἀν δόμοισι τυγχάνει τανῦν παρών;
ΙΟ. οὐ δῆτ'· ἀφ' οὗ γὰρ κεῖθεν ἦλθε καὶ κράτη
σέ τ' εἶδ' ἔχοντα Λάϊόν τ' ὀλωλότα,
ἐξικέτευσε τῆς ἐμῆς χειρὸς θιγὼν
ἀγρούς σφε πέμψαι κἀπὶ ποιμνίων νομὰς,
ὡς πλεῖστον εἴη τοῦδ' ἄποπτος ἄστεως.
κἄπεμψ' ἐγώ νιν· ἄξιος γὰρ οἷ' ἀνὴρ
δοῦλος φέρειν ἦν τῆσδε καὶ μείζω χάριν.
ΟΙ. πῶς ἂν μόλοι δῆθ' ἡμὶν ἐν τάχει πάλιν;

749. ὀκνῶ μὲν] ὀκνῶμεν ἢν δ'] ἃ δ' ἂν 751. λοχίτας] λοχείτασ pr. 752. δ' αὐτοῖσιν] αὐτοῖσι δ' 753. κῆρυξ pr. κήρυξ corr. Λάϊον] ν post ι erasum. 754. αἰαῖ] αἰαὶ pr. αἲ αἲ corr. 756. ὅσπερ] ὥσπερ pr. Correxit S. 763. οἷ' Hermannus pro ὅγ'. 765. ἡμὶν] ἡμιν pr.

749. ἢν δ'] Codex ἃ δ' ἄν. Correxi ex aliquot apographis. Illa particulae collocatio plerumque offensioni fuit librariis, velut in fragmento Alexidis apud Athen. 6. p. 227 E. ὃν ἂν δ' ἴδῃ πρῶτον πέντε καὶ νέον. (ubi codex ὃν δ' ἂν.) et Diphili ibid. F. ὃς ἂν δὲ μὴ πείθητ', ἐπέβαλον ζημίαν. (ubi codex duplicata particula ὃς δ' ἂν δὲ μὴ—.)

750. βαιὸς] *Tenuis*, i. e. tenuiter, cum exiguo comitatu. MUSGR. *Cum paucis*, Toupius ad Suidam s. v. βαιαί, qui non recte interpretatur per ὀλίγος.

753. κῆρυξ] Praecones apud veteres sacrosancti erant, unde reges atque imperatores iis etiam comitibus securitatis causa utebantur. V. Eustath. ad Hom. Il. 1, 334. WUNDER.

761. ἀγροὺς] Intelligendum ἐπὶ ex κἀπί, quod sequitur.

763. οἷ' recte Hermannus pro ὅγ', quod ulterius corruptum in δ' vel δδέ γ' in apographis multis. Scholiasta quid legerit non liquet ex ejus annotatione, quae lemmate caret, οἷον, τὸ αἴτημα οὐχ ὑπερέβαλεν δοῦλον.

764. καὶ μείζω χάριν] Nam plus fecerat quam ab servo exspectari poterat.

ΙΟ. πάρεστιν. ἀλλὰ πρὸς τί τοῦτ' ἐφίεσαι;
ΟΙ. δέδοικ' ἐμαυτὸν, ὦ γύναι, μὴ πόλλ' ἄγαν
εἰρημέν' ᾖ μοι δι' ἃ νιν εἰσιδεῖν θέλω.
ΙΟ. ἀλλ' ἥξεται μέν· ἀξία δέ που μαθεῖν
κἀγὼ τά γ' ἐν σοὶ δυσφόρως ἔχοντ', ἄναξ.
ΟΙ. κοὐ μὴ στερηθῇς γ' ἐς τοσοῦτον ἐλπίδων
ἐμοῦ βεβῶτος. τῷ γὰρ ἂν καὶ μείζονι
λέξαιμ' ἂν ἢ σοὶ διὰ τύχης τοιᾶσδ' ἰών;
ἐμοὶ πατὴρ μὲν Πόλυβος ἦν Κορίνθιος,
μήτηρ δὲ Μερόπη Δωρίς. ἠγόμην δ' ἀνὴρ
ἀστῶν μέγιστος τῶν ἐκεῖ, πρίν μοι τύχη
τοιάδ' ἐπέστη, θαυμάσαι μὲν ἀξία,
σπουδῆς γε μέντοι τῆς ἐμῆς οὐκ ἀξία.
ἀνὴρ γὰρ ἐν δείπνοις μ' ὑπερπλησθεὶς μέθῃ
καλεῖ παρ' οἶνῳ πλαστὸς ὡς εἴην πατρί.
κἀγὼ βαρυνθεὶς τὴν μὲν οὖσαν ἡμέραν
μόλις κατέσχον, θἀτέρᾳ δ' ἰὼν πέλας

768. εἰρημέν', a ab eadem m. superscr. 769. ἥξεται] Prima litera fuit η pr., qua erasa ῑ in litura positum, cui manus recens ει superscripsit, literis ει uno ductu expressis. 772. μείζονι] μείζοναῖ pr., a in ι mutato a m. ant. erasoque ῑ. 773. λέξαιμ'] λέξοιμ' 775. ἠγόμην] ἡγόμην 779. μέθῃ pr. μέθης a. m. ant. 782. θἀτέρᾳ] θ' ἡτέραι

770. ἐν σοὶ] I. e. in pectore tuo.

772. μείζονι] *Potiori, praestantiori.*

773. λέξαιμ'] Codicis vitium λέξοιμ' correctum in apographis plerisque. Contrario errore δηλώσαιμ' v. 792. scriptum in multis, ubi codex recte δηλώσοιμ'.

διὰ τύχης τοιᾶσδ' ἰών] *Quum in tali discrimine versor.* BRUNCK.

775. Μερόπη] Ab Pherecyde Μέδουσαν, θυγατέρα Ὀρσιλόχου τοῦ ἀδελφιδοῦ τοῦ Πολύβου, ab aliis Ἀντιοχίδα τὴν Χάλκωνος dictam esse annotavit scholiasta. Περίβοια est apud Pausan. 2, 6, 6.

ἠγόμην] *Existimabar.*

777. ἐπέστη] Hesychius, ἔτυχεν (scribendum ἐπέστη): ἐνέτυχε. Eurip. Hippol. 818. ὦ τύχα, | ὅστ' ἐμοὶ βαρεῖα καὶ δόμοις ἐπεστάθης. ELM.

778. σπουδῆς—ἀξία] I. e. οὐ μὴν τοσοῦτον φροντίσαι τοῦ πράγματος ἔδει, ut explicat scholiasta.

782. κατέσχον] *Me continebam.* Sic Appian. B. Civ. 3, 43. ὁ δὲ αὐτοῦ χαλεπτόμενος τῆς σιωπῆς οὐ κατέσχεν, ἀλλ' ὠνείδιζεν ἀχαριστίαν.

θατέρᾳ] Crasis hic recte expressa in apographis multis, secus alibi. Sic ἡ 'τέρα pro ἀτέρα et θἠτέρᾳ pro θατέρᾳ Oed. C. 497. Trach. 272.

μητρὸς πατρός τ' ἤλεγχον· οἱ δὲ δυσφόρως
τοὔνειδος ἦγον τῷ μεθέντι τὸν λόγον.
κἀγὼ τὰ μὲν κείνοιν ἐτερπόμην, ὅμως δ' 785
ἔκνιζέ μ' ἀεὶ τοῦθ'· ὑφεῖρπε γὰρ πολύ.
λάθρα δὲ μητρὸς καὶ πατρὸς πορεύομαι
Πυθώδε, καί μ' ὁ Φοῖβος ὧν μὲν ἱκόμην
ἄτιμον ἐξέπεμψεν, ἄλλα δ' ἄθλια
καὶ δεινὰ καὶ δύστηνα προὐφάνη λέγων, 790
ὡς μητρὶ μὲν χρείη με μιχθῆναι, γένος δ'
ἄτλητον ἀνθρώποισι δηλώσοιμ' ὁρᾶν,
φονεὺς δ' ἐσοίμην τοῦ φυτεύσαντος πατρός.
κἀγὼ 'πακούσας ταῦτα τὴν Κορινθίαν

787. λάθρα] λάθραι (sic). 789. δ' ἄθλια] θ' ἀθλίω pr., duabus super ω teris erasis. 791. χρείη Dawesius. χρεῖ ἦι, ι altero eraso. 793. τοῦ] ούτου, sed eraso τού. 794. 'πακούσας] Utrumque α in litura literae ε.

783. δυσφόρως τοὔνειδος ἦγον] I. e. δυσφόρουν τὸ ὄνειδος. Additus autem dativus personae est, quia praecedentia verba irascendi notionem continent.

785. κἀγὼ τὰ μὲν κείνοιν ἐτερπόμην] I. e. laetabar quidem quod injuriam mihi illatam graviter ab illis ferri videbam.

786. ὑφεῖρπε γὰρ πολύ] *Animum subierat.* Libanius vol. I. p. 784 A. ὀλὺς τοιοῦτος ὑφεῖρπε λόγος.

789. ἄτιμον, quod significat οὐκ ἐτιμωθέντα, cum genitivo construction ut ἀτιμάζειν Oed. C. 49. μή μ' ἀτιμάσῃς—ὧν σε προστρέπω φράσαι.

790. προὐφάνη λέγων] προὐφάνη fortasse quodammodo defendi potest eo quod Apollo Oedipo non quae interrogaverat, sed valde inexspecta aperit, tamen non est verisimile id sic dictum ab Sophocle esse. Recte igitur Hermannus προὔφηνεν correxisse videtur, quod est scitatum de oraculis verbum, ut in loco simili Plutarchi V. Demosth. c. 19. ἐν οἷς ἥ τε Πυθία δεινὰ προὔφαινε μαντεύματα καὶ χρησμοὺς ᾖδετο. Ad codicis scripturam defendendam nihil confert v. 397. ubi de Tiresia recte apteque dictum est μαντεῖας ἕδει, | ἣν οὔτ' ἀπ' οἰωνῶν σὺ προὐφάνης ἔχων.—Aoristo προὔφηνεν utitur Trach. 324. ἥτις οὐδαμὰ προὔφηνεν οὔτε μεῖζον' οὔτ' ἐλάσσονα. προὐφάνη autem fortasse ortum ex προὔφανε, quomodo hic aoristus verbi φαίνειν saepe scriptus est ab librariis veteribus.

792. δηλώσοιμ' ὁρᾶν] ὁρᾶν scholiasta cum ἄτλητον conjunxit, interpretatus τὸ μὴ δυνάμενον ὑπὸ ἀνθρώπων ὁρᾶσθαι. Quod si voluisset Sophocles, φιτύσοιμι potius dicturus erat quam δηλώσοιμι. Recte igitur Matthiae Gramm. § 535. δηλώσοιμ' ὁρᾶν conjunxit, infinitivo eadem fere ratione addito qua ὁρᾶν post ἀναδεικνύναι positum est Electr. 1490. quem locum comparavit Wunderus.

793. τοῦ φυτεύσαντος πατρός] Oraculum Laium, Oedipus Polybum intelligit.

794. τὴν Κορινθίαν ἄστροις τὸ λοιπὸν ἐκμετρούμενος χθόνα] I. e.

ἄστροις τὸ λοιπὸν ἐκμετρούμενος χθόνα
ἔφευγον, ἔνθα μήποτ' ὀψοίμην κακῶν
χρησμῶν ὀνείδη τῶν ἐμῶν τελούμενα.
στείχων δ' ἱκνοῦμαι τούσδε τοὺς χώρους ἐν οἷς
σὺ τὸν τύραννον τοῦτον ὄλλυσθαι λέγεις.
καί σοι, γύναι, τἀληθὲς ἐξερῶ. τριπλῆς
ὅτ' ἦ κελεύθου τῆσδ' ὁδοιπορῶν πέλας,
ἐνταῦθά μοι κῆρυξ τε κἀπὶ πωλικῆς
ἀνὴρ ἀπήνης ἐμβεβὼς, οἷον σὺ φῂς,
ξυνηντίαζον· κἀξ ὁδοῦ μ' ὅ θ' ἡγεμὼν
αὐτός θ' ὁ πρέσβυς πρὸς βίαν ἠλαυνέτην.
κἀγὼ τὸν ἐκτρέποντα τὸν τροχηλάτην,

795. τὸ λοιπὸν] τολοιπὸν 798. τελούμενα] Post α erasa litera ν vel ι. 800. Hunc versum in marg. habet a m. recentiore. 801. ἦ Elmsleius pro ἦν. 802. κῆρυξ] κήρυξ 804. θ'] Superscriptum a m. antiqua τε, sed erasum. 806. τροχηλάτην] ο in litura literae ε.

situm Corinthi et distantiam ex astris conjiciens, ut navigantes solent. V. Wesseling. ad Diodor. (2, 54.) vol. 1. p. 166, 5. Toup. Emend. vol. 2. p. 387. MATTHIAE. τεκμαίρεσθαι, quo scholiasta utitur haec verba explicans, usitatum in hac re verbum est. Non minus frequens est ἄστροις σημαίνεσθαι vel ἄστροις σημειοῦσθαι.

796. ἔφευγον ἔνθα] I. e. ἔφευγον ἐκεῖσε ἔνθα. Nam ἔφευγον simpliciter dictum est, non conjungendum cum χθόνα, quod a participio ἐκμετρούμενος regitur. Quod sensit scholiasta, qui ἔφευγον per ἀπεδήμουν est interpretatus.

800. Hunc versum quum codex neque ab librario ipso neque ab διορθωτῇ, ut alios versus primo omissos plures, sed ab recenti demum correctore in margine additum habeat, dubitari potest an ex apographis illatus sit, quemadmodum in Aeschyli apographis omnibus post Sept. 194. versus illatus est ab interpolatore lacunae explendae caussa fictus, τοιαῦτά τ' ἂν γυναιξὶ συνναίων ἔχοις, de quo dixi in Praefat. ad Aeschylum p. xiv. ed. Oxon. secundae. Quicunque autem versus Sophoclei auctor sit, recte vidit versum desiderari, quo verba proxima ὅτ' ἦ κελεύθου τῆσδ' ὁδοιπορῶν πέλας apte nectantur praecedentibus.

802. κῆρυξ] Praeconis nomen addit Apollodor. 3, 5. p. 273. ἐφ' ἅρματος δὲ διὰ τῆς Φωκίδος φερόμενος (Οἰδίπους) συντυγχάνει κατά τινα στενὴν ὁδὸν ἐφ' ἅρματος ἐχομένῳ Λαΐῳ καὶ Πολυφόντῃ· κῆρυξ δὲ οὗτος ἦν Λαΐου· καὶ κελεύσαντος ἐκχωρεῖν καὶ δι' ἀπείθειαν καὶ ἀναβολὴν κτείναντος τῶν ἵππων τὸν ἕτερον, ἀγανακτήσας Οἰδίπους καὶ Πολυφόντην καὶ Λάϊον ἀπέκτεινε, καὶ παρεγένετο εἰς Θήβας.

804. ἡγεμὼν] *Auriga.*

806. τὸν τροχηλάτην] Haec verba per ἐπεξήγησιν addita sunt, ne dubitaretur quisnam esset ὁ ἐκτρέ-

παίω δι' ὀργῆς· καί μ' ὁ πρέσβυς ὡς ὁρᾷ,
ὄχους παραστείχοντα τηρήσας μέσον
κάρα διπλοῖς κέντροισί μου καθίκετο.
οὐ μὴν ἴσην γ' ἔτισεν, ἀλλὰ συντόμως
σκήπτρῳ τυπεὶς ἐκ τῆσδε χειρὸς ὕπτιος
μέσης ἀπήνης εὐθὺς ἐκκυλίνδεται·
κτείνω δὲ τοὺς ξύμπαντας. εἰ δὲ τῷ ξένῳ
τούτῳ προσήκει Λαΐου τι συγγενὲς,
τίς ἐχθροδαίμων μᾶλλον ἂν γένοιτ' ἀνήρ;
ὃν μὴ ξένων ἔξεστι μηδ' ἀστῶν τινὶ

Post 814. sequebatur τίς τοῦδέ γ' ἀνδρὸς νῦν ἔστ' ἀθλιώτερος.

808. ὄχους Doederlinus pro ὄχου. 812. ἐκκυλίνδεται] ε ante δ erasum. 814. Λαΐου Bothius pro Λαΐῳ. 815. In versu spurio, quem ego ejeci, super νῦν ἔστ' gl. m. recentis ἄλλωσ, quae ἄλλοσ scribere voluit. 817. ὃν—τινὶ scripsi pro ᾧ—τινά

πων. Sic 837. τὸν ἄνδρα, τὸν βοτῆρα. et in fragm. Aristoph. ap. Athen. p. 161 F. τοὺς πάλαι ποτὲ, τοὺς Πυθαγοριστὰς γενομένους. ERF. Elmsleius comparat Eur. Phoen. 39. καί νιν κελεύει Λαΐου τροχηλάτης, ὦ ξένε, τυράννοις ἐκποδὼν μεθίστασο.

808. ὄχους] Codex ὄχου, quod interpretandum foret *e curru*, collatis similibus quibusdam genitivi exemplis, quae attuli ad Electr. 78. Genitivum etiam scholiasta legit, qui ἅρματος adscripsit. Sed Sophocles scripserat, ni fallor, ὄχους, quod restitui cum Doederlino. ὄχοι de uno curru dictum ut in Electr. 727.

809. διπλοῖς κέντροισι] Noη bis feriit, ut scholiastae placuit, sed fuste duplicem stimulum habente, ut monuit Neuius. Nisi flagellum volumus intelligi, διπλῆν μάστιγα, cujus crebra mentio est. HERM. Μάσθλητα δίγονον in Andromeda dixit Sophocles, i. e. διπλοῦν ἱμάντα ut Hesychius et Etym. M. interpretantur.

810. οὐ μὴν ἴσην γ'] Intelligendum δίκην vel τιμωρίαν.

814. Λαΐου pro Λαΐῳ scripsi cum Bothio. Utrumque dici potuit: sed credibile est Sophoclem genitivum praetulisse propter dativos praegressos τῷ ξένῳ τούτῳ. Qui sequitur in codice versus τίς τοῦδέ γ' ἀνδρὸς νῦν ἔστ' ἀθλιώτερος, quamvis ab scholiasta lectus, ut ex glossemate ἀντὶ τοῦ ἐμοῦ apparet, spurius est, fictus a grammatico, qui cavere vellet ne quis ἀνήρ in proximo versu positum secus intelligeret. Scripserat autem, ni fallor, τίς τοῦδέ γ' ἀνδρὸς νῦν ἔτ' ἀθλιώτερος;

817. ὃν—τινὶ] Codex ᾧ—τινά. Recte Schaeferus ᾧ in ὃν mutavit, sed quam non est verisimile poetae placuisse ambiguitate, quae τινὰ in τινὶ mutato corrigenda erat. Eodem modo erratum Oed. C. 1402. ubi τινὶ pro τινὰ restituit Tyrwhittus.

δόμοις δέχεσθαι, μηδὲ προσφωνεῖν τινὰ,
ὠθεῖν δ' ἀπ' οἴκων. καὶ τάδ' οὔτις ἄλλος ἦν
ἢ 'γὼ 'π' ἐμαυτῷ τάσδ' ἀρὰς ὁ προστιθείς.
λέχη δὲ τοῦ θανόντος ἐν χεροῖν ἐμαῖν
χραίνω, δι' ὧνπερ ὤλετ'. ἆρ' ἔφυν κακός;
ἆρ' οὐχὶ πᾶς ἄναγνος; εἴ με χρὴ φυγεῖν,
καί μοι φυγόντι μήστι τοὺς ἐμοὺς ἰδεῖν
μηδ' ἐμβατεύειν πατρίδος, ἢ γάμοις με δεῖ
μητρὸς ζυγῆναι καὶ πατέρα κατακτανεῖν
[Πόλυβον, ὃς ἐξέφυσε κἀξέθρεψέ με].
ἆρ' οὐκ ἀπ' ὠμοῦ ταῦτα δαίμονός τις ἂν
κρίνων ἐπ' ἀνδρὶ τῷδ' ἂν ὀρθοίη λόγον;
μὴ δῆτα μὴ δῆτ', ὦ θεῶν ἁγνὸν σέβας,
ἴδοιμι ταύτην ἡμέραν, ἀλλ' ἐκ βροτῶν
βαίην ἄφαντος πρόσθεν ἢ τοιάνδ' ἰδεῖν
κηλῖδ' ἐμαυτῷ συμφορᾶς ἀφιγμένην.
ΧΟ. ἡμῖν μὲν, ὦναξ, ταῦτ' ὀκνήρ'· ἕως δ' ἂν οὖν

824. φυγόντι] φ . . τόντι pr., υ in litura duarum literarum, οι ut videtur. μήστι] μήστι a m. antiqua in μήτε mutatum. 825. μηδ' scripsi pro μή μ' pr. in μήτ' mutato a m. antiqua. 826. ζυγῆναι] Litera ante γ erasa. 829. ἂν ὀρθοίη Schaeferus pro ἀνορθοίη, quod ἀνορθοίηι scriptum in codice. 831. ταύτην] ταύταν 833. κηλῖδ'] κηλίδ' pr.

818. προσφωνεῖν τινα] Hoc quoque τινὶ dici poterat, sed poeta ad accusativum transire maluit, ne prorsus eadem hujus atque praecedentis versus terminatio esset.

820. τάσδ' ἀρὰς] Est haec ἐπεξήγησις praecedentis τάδε.

827. Πόλυβον, ὃς ἐξέφυσε κἀξέθρεψέ με] Hunc versum recte delere videtur Wunderus. Manifestum est enim aptiorem huic loco sententiam esse generalem γάμοις μητρὸς ζυγῆναι καὶ πατέρα κατακτανεῖν, quemadmodum ab oraculo erat praedictum, nihilque attinebat patris nomen ingeri, sublata quam tot aliis in locis hujus fabulae poeta quaesivit ambiguitate verborum, quae aliter ab Oedipo, aliter ab spectatoribus intelliguntur, de quo dixi ad v. 76. 793.

829. ἂν ὀρθοίη λόγον] I. e. recto judicio usus dicat.

832. ἰδεῖν] Incertum est utrum Sophocles hoc scripserit an ἴδοιν aptius judicaverit, quod conjecit Firnhaberus in Schneidewini Philologo vol. 3. p. 133.

πρὸς τοῦ παρόντος ἐκμάθῃς, ἔχ' ἐλπίδα.
ΟΙ. καὶ μὴν τοσοῦτόν γ' ἐστί μοι τῆς ἐλπίδος,
τὸν ἄνδρα τὸν βοτῆρα προσμεῖναι μόνον.
ΙΟ. πεφασμένου δὲ τίς ποθ' ἡ προθυμία;
ΟΙ. ἐγὼ διδάξω σ'· ἦν γὰρ εὑρεθῇ λέγων
σοὶ ταὐτ', ἔγωγ' ἂν ἐκπεφευγοίην πάθος.
ΙΟ. ποῖον δέ μου περισσὸν ἤκουσας λόγον;
ΟΙ. λῃστὰς ἔφασκες αὐτὸν ἄνδρας ἐννέπειν
ὥς νιν κατακτείνειαν. εἰ μὲν οὖν ἔτι
λέξει τὸν αὐτὸν ἀριθμόν, οὐκ ἐγὼ 'κτανον·
οὐ γὰρ γένοιτ' ἂν εἷς γε τοῖς πολλοῖς ἴσος·
εἰ δ' ἄνδρ' ἔν' ὀλόζωνον αὐδήσει, σαφῶς
τοῦτ' ἐστὶν ἤδη τοὔργον εἰς ἐμὲ ῥέπον.
ΙΟ. ἀλλ' ὡς φανέν γε τοὔπος ὧδ' ἐπίστασο,
κοὐκ ἔστιν αὐτῷ τοῦτό γ' ἐκβαλεῖν πάλιν·
πόλις γὰρ ἤκουσ', οὐκ ἐγὼ μόνη, τάδε.
εἰ δ' οὖν τι κἀκτρέποιτο τοῦ πρόσθεν λόγου,
οὔτοι ποτ', ὦναξ, σόν γε Λαΐου φόνον
φανεῖ δικαίως ὀρθόν, ὅν γε Λοξίας

836. γ' addidit m. ant. 838. τίς] ι ex η factum. 840. ταὐτ'] ταὐτ' 842. ἐννέπειν] Alterum ν ab S. 843. κατακτείνειαν] κατακ . . ν . . εν pr., quae in marg. literas κτ scripsit. κατακτείναιεν m. ant. 848. φανέν] εν ab S habet.

835. πρὸς τοῦ παρόντος] Servum dicit, quem superstitem esse Iocasta dixerat v. 756.

838. πεφασμένου—προθυμία] Recte explicat scholiasta, φανεροῦ γενομένου καὶ ἐλθόντος τοῦ ποιμένος, τίνα ἕξεις γνώμην;

841. περισσὸν] I. e. prae ceteris animadversione dignum. MUSGR.

842. λῃστὰς—κατακτείνειαν] Hoc est, ἔφασκες αὐτὸν ἐννέπειν ὅτι λῃσταὶ ἄνδρες νιν κατακτείνειαν.

845. τοῖς πολλοῖς si recte scriptum legitur, intelligendi sunt illi multi quos servus numero plurali usus significaverat. Sed Sophocles fortasse scripserat εἷς γέ τις πολλοῖς ἴσος, ut Brunckius conjecit.

846. ὀλόζωνον] Per μονόστολον explicat Hesychius, haud dubie ex hoc loco.

852. σόν γε Λαΐου φόνον φανεῖ δικαίως ὀρθόν] I. e. non efficiet ut Laii caedem a te perpetratam cuiquam justa rectaque via probanda videatur.

853. δικαίως ὀρθόν] Mire dictum. Recte, ut videtur, Linwoodius δίκης ἐς ὀρθόν, ut Trach. 347. οὐδὲν —φανεῖ δίκης ἐς ὀρθόν.

διεῖπε χρῆναι παιδὸς ἐξ ἐμοῦ θανεῖν.
καίτοι νιν οὐ κεῖνός γ' ὁ δύστηνός ποτε
κατέκταν', ἀλλ' αὐτὸς πάροιθεν ὤλετο.
ὥστ' οὐχὶ μαντείας γ' ἂν οὔτε τῇδ' ἐγὼ
βλέψαιμ' ἂν οὔνεκ' οὔτε τῇδ' ἂν ὕστερον.
ΟΙ. καλῶς νομίζεις. ἀλλ' ὅμως τὸν ἐργάτην
πέμψον τινὰ στελοῦντα μηδὲ τοῦτ' ἀφῇς.
ΙΟ. πέμψω ταχύνασ'· ἀλλ' ἴωμεν ἐς δόμους.
οὐδὲν γὰρ ἂν πράξαιμ' ἂν ὧν οὔ σοι φίλον.
ΧΟ. εἴ μοι ξυνείη φέροντι
μοῖρα τὰν εὔσεπτον ἁγνείαν λόγων
ἔργων τε πάντων, ὧν νόμοι πρόκεινται
ὑψίποδες, οὐρανίαν
863.–872. = 873.–882.

857. ἂν ab S additum. 862. *οὔ σοι*] *οὐ σοὶ* 863–886. Versus sic divisi, *εἴ μοι*—| *εὔσεπτον*—| *ἔργων*—| *πρόκεινται*—| *δι'*—| *ὕλυμπος*—| *θνατὰ*—| *οὐδὲ*—| *μέγας*—| *οὐδὲ*—| *ὕβρισ*—| *πολλῶν*—| *ἃ*—| *ἀκροτάταν*—| *ὥρουσεν*—| *ἔνθ'*—| *τὸ*—| *μήποτε*—| *θεὸν οὐ*—| *εἰ*—| *πορεύεται*—| *οὐδὲ*—*σέβων*. 866. *ὑψίποδες*] ψ in litura literae φ. *οὐρανίαν*—*αἰθέρα*] *ασ* et *οσ* a m. rec. superscriptum, i. e. *οὐρανίασ*—*αἰθέροσ*.

857, 858. *ὥστ' οὐχὶ μαντείας γ' ἂν οὔτε τῇδ' ἐγὼ βλέψαιμ' ἂν οὔνεκ' οὔτε τῇδ' ἂν ὕστερον*] I. e. adeo flocci haec pendo ut ne oculos quidem huc vel illuc vaticiniorum causa converterim. Sic Teucer, quum Menelai contemtum significare vellet, *τοῦ δὲ σοῦ ψόφου | οὐκ ἂν στραφείην*, Ajac. 1117. MUSGRAVIUS.

859. *καλῶς νομίζεις*] Non probat Oedipus quae Iocasta dixerat, sed verbis modestis missa facit, ut sequentia ostendunt.

862. *οὐ σοι*] Scripsi *οὔ σοι* cum Wundero. Sic Philoct. 1227. *ἔπραξας ἔργον ποῖον ὧν οὔ σοι πρέπον*; *οὐ σοὶ* utrobique Elmsleius.

863.—910. Chorus contemni ab Iocasta oracula indignatus, nec tamen insolentiam ejus libere castigare ausus, primum pietatem sanctamque morum integritatem celebrat, tum quae ex impietate rerumque divinarum violatione mala oriantur exponit, denique Jovem, deum potentissimum, precatur, ut oracula illa, quae Iocasta spreverat ab Apolline Laio olim data, vera esse ostendat, ne hujus dei auctoritas et fides, quae imminui coeperit, penitus tollatur, deorumque immortalium cultus negligatur.—Posuit igitur Sophocles ea, quae in initio hujus carminis videantur commemoranda fuisse, in fine ejus; quod idem fecit quum alibi, tum in primo chori cantu, qui in Antigona legitur. Qua in re qua arte poeta usus sit bene scholiastes ad Antig. 155. exposuit. WUNDER.

863. *φέροντι* per attractionem dictum pro *φέρειν*. Nam hoc dicit, *εἴ μοι ξυνείη μοῖρα φέρειν τὰν—ἁγνείαν*.

866. *ὑψίποδες οὐρανίαν*] Versus ex paeone et choriambo composi-

δι' αἰθέρα τεκνωθέντες, ὧν Ὄλυμπος
πατὴρ μόνος, οὐδέ νιν
θνατὰ φύσις ἀνέρων
ἔτικτεν, οὐδὲ μήποτε λάθα κατακοιμάσῃ· 870
μέγας ἐν τούτοις θεὸς, οὐδὲ γηράσκει.
ὕβρις φυτεύει τύραννον· 873

867. δι'] δε pr. ut videtur. 869. θνατὰ] θνητὴ Elmsleius pro μήν ποτε. 870. μήποτε λάθα] λάθραι, eraso ρ.

tus. Quo metro utitur Euripides Hel. 528. ἀλλ' ἔτι κατ' οἶδμ' ἅλιον. Orest. 1431. ἀ δὲ λίνον ἡλακάτᾳ. Cretico et choriambo idem Hel. 1360. 1361. ματρὸς ὀργὰς ἐνέπει. | βᾶτε σεμναὶ Χάριτες. = 1376. 1377. ματρὸς, ὦ παῖ, θυσίας | συσσεβίζουσα θεοῖς.

ὑψίποδες] *Sublimes*, quippe οὐρανίαν δι' αἰθέρα τεκνωθέντες.

867. δι' αἰθέρα τεκνωθέντες, ὧν Ὄλυμπος] Ultima vocabuli αἰθέρα syllaba sub ictum cadit minus eleganter. Quod legitimum est in formula praeconum ἀκούετε λεώ, et in adverbiis αὐτίκα μάλα, quae tanquam una vox sunt, rarius fit in aliis vocabulis hyperdisyllabis. Sed tamen Aristophanes Nub. 884. ὃς τἄδικα λέγων ἀνατρέπει τὸν ἥττονα. Lysistr. 52. μὴτ' ἀσπίδα λαβεῖν Κιμβερικὸν ἐνδύσομαι. fragm. 309, 14. ὑποδερίδας, ἑλικτῆρας. Leuco comicus apud Hesychium (s. v. Παᾶπις), Ὑπέρβολος τἀκπώματα κατεδήδοκε.

868. νιν] I. e. τοὺς νόμους.

870. μήποτε] Quod in codice est μήν ποτε librarios quosdam movit ut κατακοιμάσῃ in κατακοιμάσει mutarent, ut factum in apographis plerisque.

871. μέγας ἐν τούτοις θεὸς] Recte scholiasta, ἐν τοῖς νόμοις μέγας ἐστὶν ὁ θεός. τοντέστι, θεία δύναμις καὶ μεγάλη τοῖς νόμοις ἔνεστιν.

873. ὕβρις φυτεύει τύραννον] Verbum ὕβρις opponitur τῇ εὐσέπτῳ ἀγνείᾳ λόγων ἔργων τε πάντων, ὧν etc. ita ut *impietatem* potissimum significet. Ea quum dicitur φυτεύειν τύραννον, i. e. μήτηρ τυραννίδος εἶναι (cf. Aj. 174.), hoc significatur: *impietas mater est eorum hominum, qui regnum adfectant*, i. e. qui leges divinas violant, solent eo insolentiae progredi, ut regnum adfectent, ideoque rei publicae statum convellant et libertatem civium evertant. Quae cum antecedentibus et sequentibus ita cohaerent: *Nihil mihi majori curae sit quam ut in omni vita sanctissime colam leges divinas. Eas enim qui violat et civium suorum salutem perdit* (ὕβρις φυτ. τύραννον) *rei publicae statu convulso, et sibimet ipsi* (ὕβρις, εἰ πολλῶν ὑπερπλησθῇ—ποδὶ χρησίμῳ χρῆται), *ubi ad summum insolentiae fastigium adscenderit, calamitatem parat, ex qua nullus patet exitus.* Sponte autem apparet non posse haec chori verba, ὕβρις φυτεύει—χρησίμῳ χρῆται, ita dicta esse ut voce ὕβρις Iocastae temeritas, quod oracula sprevisset, aut Oedipi levitas, quod assensus ei esset, notata existimetur. In neutrum enim quadrat *regni adfectatio*. Ex quibus verbis manifesto intelligitur Sophoclem, relicto aliquantisper Oedipo, de sua jam re publica et sui temporis hominibus loqui. Vide quae ad Aj. 158–161. adnotavimus. Atque hoc egregie a poeta institutum est, quod a choro, i. e. a populo ipso,

ὕβρις, εἰ πολλῶν ὑπερπλησθῇ μάταν,
ἃ μὴ 'πίκαιρα μηδὲ συμφέροντα,
ἀκρότατον εἰσαναβᾶσ'
αἶπος ἀπότομον ὥρουσεν εἰς ἀνάγκαν,

874. μάταν] ταν a m. ant. Videtur μάσταν fuisse, στ uno ductu expressis. 875. συμφέροντα] συμφέροντ' a. m. rec. 876. ἀκρότατον Erfurdtius pro ἀκροτάταν. 877. αἶπος addidit Arndtius in Quaest. Sophocleis (Brandenburgi novi a. 1844.) p. 19.

cujus partes agebat chorus, dici hoc et moneri populum Atheniensium facit, sine pietate sanctaque legum divinarum reverentia rei publicae salutem constare non posse. WUNDER. Alcibiadem potissimum notari conjecerat Musgravius, cujus haec est annotatio, "Quis in historia Attica adeo hospes est ut nesciat neminem unquam tot contumeliosi ingenii specimina edidisse quam Alcibiadem? Ob quod etiam optimatibus in tyrannidis adfectandae suspicionem venit. Plutarchus: *οἱ μὲν ἔνδοξοι μετὰ τοῦ βδελύττεσθαι καὶ δυσχεραίνειν ἐφοβοῦντο τὴν ὀλιγωρίαν αὐτοῦ καὶ παρανομίαν, ὡς τυραννικὰ καὶ ἀλλόκοτα*, in Alcibiade c. 16. p. 188 F. Hoc si paucissimis verbis significare volueris, nulla aptiora invenies quam *ὕβρις φυτεύει τύραννον*." Plura in hoc carmine sunt quae de Alcibiade dici poterant, sed scripta esse eo consilio ut Alcibiadis vitia notarentur valde incerta conjectura est, quum verba nihil contineant quod non plurimorum, qui ante Alcibiadem vixerant, hominum exemplis cognitum fuerit.

874. εἰ] ἢν Triclinius. Utitur hoc loco grammaticus in Bekkeri Anecd. p. 144, 22. ubi de εἰ cum conjunctivo constructo agit. Apud eum *ὑπερπλήθῃ* scriptum.

πολλῶν] Facinora dicit.

876. ἀκρότατον Erfurdtius. Legebatur ἀκροτάταν, consentiente Suida s. v. ὕβρις. Sic ἄκρον in ἄκραν corruptum in libris omnibus Oedip. Col. 1493. Suida pariter consentiente s. v. ἄκραν. *δύσβατον ἀκρώρειαν* in interpretatione sua posuit scholiasta, ut *ἀκρότατον αἶπος* legisse videri possit.

εἰσαναβᾶσ'] εἰσαναβιβάσασ' apographum Paris. 2820. ex glossemate. Scholiasta, *ὕβρις μηδὲν καίριον διαπραττομένη εἰς δύσβατον ἀκρώρειαν ἀναβιβάσασα τοὺς χρωμένους αὐτῇ κατεκρήμνισεν. ἢ οὕτως· ἀπότομον ὥρουσεν εἰς ἀνάγκην, ἥλατο εἰς τοῦτο, ὥστε αὐτὸν εἰς ἀνάγκην γενέσθαι ὑφ' ἑτέρων κρατηθῆναι.* Ex his minime colligi potest scholiastam aut εἰσαναβιβάσασα legisse, aut εἰσαναβᾶσα significatione transitiva, qui Brunckii error fuit, dictum accepisse. Nihil illi aliud propositum fuit quam ut sensum verborum poetae oratione explanaret aliquanto minus poetica. Similis locus est Antig. 853. *προβᾶσ' ἐπ' ἔσχατον θράσους | ὑψηλὸν ἐς Δίκας βάθρον | προσέπεσες, ὦ τέκνον, πάλιν.*

877. Ante *ἀπότομον* substantivum excidisse cum *ἀκρότατον* conjungendum monuerat Musgravius. Id vix aliud esse potuit quam quod nunc addidi *αἶπος* ab Arndtio propositum. *ἀπότομον* in *ἀπότιμον* corruptum in apogr. Flor. Γ, adscripto tamen γρ. *ἀπότομον*, in alio in *ἄτοτμον* cum gl. *δυστυχῆ*. *ἀπότομον* cum *ἀνάγκαν* conjungendum, ne *αἶπος* duo, *ἀνάγκα* autem nullum habeat epitheton.

ἔνθ' οὐ ποδὶ χρησίμῳ
χρῆται. τὸ καλῶς δ' ἔχον
πόλει πάλαισμα μήποτε λῦσαι θεὸν αἰτοῦμαι. 880
θεὸν οὐ λήξω ποτὲ προστάταν ἴσχων.
εἰ δέ τις ὑπέροπτα χερσὶν ἢ λόγῳ πορεύεται, 883
Δίκας ἀφόβητος, οὐδὲ 885
δαιμόνων ἕδη σέβων,
κακά νιν ἕλοιτο μοῖρα,
δυσπότμου χάριν χλιδᾶς,
εἰ μὴ τὸ κέρδος κερδανεῖ δικαίως
καὶ τῶν ἀσέπτων ἕρξεται, 890
ἢ τῶν ἀθίκτων ἕξεται ματᾴζων.

883.–896. = 897.–910.

880. αἰτοῦμαι] *μαι* erasum, nullis aliis literis superscriptis. Idem 882. de *προστάταν* dicendum, cujus nunc hae tantum literae supersunt *π στα α* reliquis erasis. 890. ἕρξεται] ξ ex γ factum, quod librarius scribere coeperat. 891. ματᾴζων] ματάζων

878. *οὐ ποδὶ χρησίμῳ χρῆται*] *Ubi non utitur pede utili*, vel *ubi pedum usus nullus est*, i. e. ex qua pernicie expedire se nequit, ut interpretatur Wunderus. Hoc aptius dici poterat *ποδὶ φυξίμῳ*, vel *ποδὶ ῥυσίῳ*, vel, si nova uti placeret hujus adjectivi forma, *ποδὶ ῥυσίμῳ*.

880. *πόλει πάλαισμα*] Scholiasta, *ἀξιῶ τὸν θεὸν μὴ λῦσαι τὸ συμφέρον τῇ πόλει, ἐξ οὗ κρατεῖ τῶν ἀντιπάλων*. Rectius Wunderus "Honestum certamen, quod pro legibus divinis ineatur, quum chorus nunquam finiri se velle ait, hoc videtur significare, deum se orare ut investigationem interfectoris Lai, suo ipsius jussu susceptam, confici velit."

883. *ὑπέροπτα*] Gl. *καταφρονητικῶς*. neutrum plurale vice adverbii. BRUNCK. *λαιψηρὰ πηδᾷ* ex Eurip. Ion. 717. comparat Elmsleius.

888. *δυσπότμου χάριν χλιδᾶς*] I. e. *ἕνεκα τῆς ἀνοσίου τρυφῆς καὶ ὑπερηφανίας*, ut explicat scholiasta.

890. *καὶ*] I. e. *καὶ μὴ*, negatione ex superiore versu repetenda.

ἀσέπτων] Hesychius, *ἄσεπτον: ἀσεβές. Σοφοκλῆς Αἰχμαλωτίσιν*.

ἕρξεται] Apographa aliquot *ἔρξεται*. Elmsleius. *εἴρξεται*. Sed *ξυνέρξετε* legitur Ajac. 593.

891. *ἢ*] *καὶ* Suidas s. v. *κέρδος*. Sed *ἢ* ponit ubi haec verba interpretatur s. v. *ὑπέροπτα*. Necessario *ἢ* dici debuit, ut pateret non tres, sed duas esse sententiae partes, priorem *εἰ μὴ—κερδανεῖ—καὶ (μὴ)—ἕρξεται*, alteram *ἢ (εἰ)—ἕξεται*: quae respondent versibus supra positis *Δίκας ἀφόβητος οὐδὲ | δαιμόνων ἕδη σέβων*.

ἕξεται] *Inhaerebit, tanget.* Quod in malam partem accipiendum esse docet additum *ματᾴζων*. Est igitur *ἕξεται ματᾴζων* idem quod *ἕξεται ματαίαις χερσί*, quemadmodum *ψαύειν ματαίαις χερσί* dixit Sophocles in Trachin. 565. Sensum

τίς ἔτι ποτ' ἐν τοῖσδ' ἀνὴρ θυμοῦ βέλη
εὔξεται ψυχᾶς ἀμύνειν;
εἰ γὰρ αἱ τοιαίδε πράξεις τίμιαι,
τί δεῖ με χορεύειν;
οὐκέτι τὸν ἄθικτον εἶμι γᾶς ἐπ' ὀμφαλὸν σέβων,
οὐδ' ἐς τὸν Ἀβαῖσι ναὸν,
οὐδὲ τὰν Ὀλυμπίαν,
εἰ μὴ τάδε χειρόδεικτα

892.–895. Versus sic divisi, τίσ–| θυμῶι–| ψυχᾶσ–| αἱ—τίμιαι. 893. θυμοῦ] θυμῶι 894. εὔξεται Musgravius pro ἔρξεται. Codex ἔρξεται sine spiritu. 896. χορεύειν] Addit πονεῖν ἢ τοῖσ θεοῖσ. 897.–910. Versus sic divisi, οὐκέτι–| γᾶσ–| οὐδ' ἐσ–| οὐδὲ–| χειρόδεικτα–| ἀλλ'–| ζεῦ–| ἀθάνατον–| φθίνοντα–| ἐξαιροῦσιν–| τιμαῖσ–| ἔρρει—θεία.

plane pervertit glossator apographi Lipsiensis, qui negatione repetita μὴ ἄψεται posuit. ματάζων in apographis male sine iota ματάζων scriptum. Eadem ratio verborum τεράζω, σφαδάζω et aliorum, de quibus v. Herodian. περὶ μονήρους λέξεως p. 23, 7.

892. τοῖσδ'] τούτοις in apogr. Lb. aliisque nonnullis et Triclinianis. Hoc qui scripsit trimetrum restituere voluit.

θυμοῦ ex pluribus apographis restitutum. pro θυμῷ, quod legerunt etiam scholiasta et Suidas s. v. κέρδος. θυμοῦ βέλη iram dicit. Antig. 1085. ἀφῆκα θυμῷ καρδίας τοξεύματα.

894. ἔρξεται ex loco superiore per errorem librarii esse repetitum animadvertit Musgravius conjecitque εὔξεται, quod recepi. ἔρξεται si recte legeretur, ἀμύνειν in ἀμύνων mutandum foret: quod sensit scholiasta, qui ἀπελαύνων participium posuit, τίς ἔτι τῶν ἀδίκων ἀφέξεται, τῷ θυμῷ αὐτοῦ τὰς τῆς ψυχῆς κακίας ἀπελαύνων; ἢ οὕτω· τίς ἂν ἀπελάσειεν αὐτοῦ τὴν τιμωρίαν, τοιαῦτα πράττων;

895. αἱ τοιαίδε πράξεις] Quales versibus praecedentibus descripsit. Eodem modo dictum ἐν τοῖσδε v. 892. et τάδε v. 901.

896. τί δεῖ με χορεύειν] Accipiepienda haec de saltatione sacra, quae in festis deorum fieri solebat (cfr. Spanhem. ad Callim. h. in Del. 312.), ideoque de reverentia et cultu deorum. WUNDER. In cod. additum πονεῖν ἢ τοῖς θεοῖς, ex glossemate, quod corrigendum est ἢ ante πονεῖν ponendo.

897. τὸν ἄθικτον—γᾶς—ὀμφαλόν] Templum Delphicum dicit, de quo v. ad v. 480.

900. Ἀβαισι Brunckius tacite. Recte codex Ἀβαῖσι: quo accentu in libris quibusdam scriptum invenit Eustathius p. 279,2. Ἀβαί oxytonum scribitur in scholio. De oraculo Apollinis quod Abis fuit v. Herodot. 8, 33. Pausan. 10, 35.

901. τὰν Ὀλυμπίαν] Oraculum vetus Olympicum Schneidewinus memorat ex Pindari Olymp. 8, 2. ἵνα μάντιες ἄνδρες ἐμπύροις τεκμαιρόμενοι παραπειρῶνται Διὸς ἀργικεραύνου. Scholiasta satis habuisse videtur παυηγύρεις intelligi. Nam post ea quae de oraculo Abaeo annotavit addit, ἢ ἐπὶ τῶν πανηγύρεων, ὅτι καὶ τῶν τοιούτων ἀφέξομαι, εἰ μὴ ταῦτα φανερωθῶσιν.

πᾶσιν ἁρμόσει βροτοῖς.
ἀλλ', ὦ κρατύνων, εἴπερ ὄρθ' ἀκούεις,
Ζεῦ, πάντ' ἀνάσσων, μὴ λάθοι
σὲ τάν τε σὰν ἀθάνατον αἰὲν ἀρχάν.
φθίνοντα γὰρ ⏑ ∪ – – Λαΐου
θέσφατ' ἐξαιροῦσιν ἤδη,
κοὐδαμοῦ τιμαῖς Ἀπόλλων ἐμφανής·
ἔρρει δὲ τὰ θεῖα.

ΙΟ. χώρας ἄνακτες, δόξα μοι παρεστάθη
ναοὺς ἱκέσθαι δαιμόνων, τάδ' ἐν χεροῖν
στέφη λαβούσῃ κἀπιθυμιάματα.
ὑψοῦ γὰρ αἴρει θυμὸν Οἰδίπους ἄγαν

903. ὄρθ'] ὀρθὸν 905. σὰν] σ' ἂν pr. 906. Indicavi lacunam.

902. ἁρμόσει] *Congruet.* Intransitive dictum ut Ant. 1318. El. 1293. Scholiasta εἰ μὴ ταῦτα τῶν χρησμῶν φανερὰ καὶ κατάδηλα γένηται, οὐκέτι τιμήσω θεούς. "*Nisi haec eventui congruerint adeo perspicue ut in exemplum cedant digito ab omnibus monstrandum.*" MUSGR.

904. Ζεῦ, πάντ' ἀνάσσων] Notandum ἀνάσσων cum accusativo constructum. Cui audaciae, si qua est, nullo alio in vocabulo facilior parata excusatio est quam in adjectivo πάντα.

μὴ λάθοι] Eurip. Med. 332. ab Elmsleio comparatus, Ζεῦ, μὴ λάθοι σε τῶνδ' ὃς αἴτιος κακῶν.

906. φθίνοντα γὰρ – ∪ – – Λαΐου] In apographis παλαιὰ aliis ante aliis post Λαΐου additum est: post θέσφατα habet Lb. solus. Ex interpretatione illatum esse non solum metrum docet, sed etiam scholiastae annotatio arguit, φθίνοντα γὰρ ἀντὶ τοῦ παλαιὰ, παρελήλυθότα. γρ. φθίνων, ἵν' ᾖ, μὴ λάθοι σε ὁ Λάϊος φθίνων, ἀλλὰ δείξαις αὐτοῦ τὸν θάνατον. τὰ γὰρ περὶ Λαΐου μαντεύματα ἐκβάλλουσιν καὶ οὐ παραδέχονται τὰ παρὰ τῶν θεῶν εἰρημένα ὡς ἀληθῆ. φθίνων qui scripserunt, literas τα non ejecerunt, sed in articulum τὰ mutatas cum sequentibus verbis conjunxere. Vocabulum quod ante Λαΐου excidit Πυθόχρηστα esse conjecit Schneidewinus. Sed fortasse versus strophici scriptura interpolata est.

907. ἐξαιροῦσιν] Scholiasta, ἀντὶ τοῦ ἀφανίζουσιν. τὰ γὰρ ἐπὶ Λαΐῳ θεσπισθέντα ἐκφαυλίζεται ὑπὸ Ἰοκάστης καὶ παραγράφεται καὶ ψευδῆ νομίζεται.

910. ἔρρει δὲ τὰ θεῖα] *Perit cultus deorum.* Eurip. Troad. 27. ἐρημία γὰρ πόλιν ὅταν λάβῃ κακή, | νοσεῖ τὰ τῶν θεῶν οὐδὲ τιμᾶσθαι θέλει. WUNDER.

911. ἄνακτες] *Primores.*

913. στέφη] Serta, quibus supplices utebantur: v. ad v. 3.

914. ὑψοῦ γὰρ αἴρει θυμὸν Οἰδίπους ἄγαν] I. e. μετεωρίζεται τὴν ψυχὴν καὶ ὑπερβαλλόντως ἄχθεται, ut explicat scholiasta.

λύπαισι παντοίαισιν· οὐδ' ὁποῖ' ἀνὴρ
ἔννους τὰ καινὰ τοῖς πάλαι τεκμαίρεται,
ἀλλ' ἐστὶ τοῦ λέγοντος, εἰ φόβους λέγοι.
ὅτ' οὖν παραινοῦσ' οὐδὲν ἐς πλέον ποιῶ,
πρὸς σ', ὦ Λύκει' Ἄπολλον, ἄγχιστος γὰρ εἶ,
ἱκέτις ἀφῖγμαι τοῖσδε σὺν κατάργμασιν,
ὅπως λύσιν τιν' ἡμὶν εὐαγῆ πόρῃς·
ὡς νῦν ὁκνοῦμεν πάντες ἐκπεπληγμένον
κεῖνον βλέποντες ὡς κυβερνήτην νεώς.

ΑΓΓΕΛΟΣ.

ἆρ' ἂν παρ' ὑμῶν, ὦ ξένοι, μάθοιμ' ὅπου
τὰ τοῦ τυράννου δώματ' ἐστὶν Οἰδίπου;
μάλιστα δ' αὐτὸν εἶπατ', εἰ κάτισθ' ὅπου.

ΧΟ. στέγαι μὲν αἵδε, καὐτὸς ἔνδον, ὦ ξένε·

915. παντοίαισιν] οἳ cum circumflexo pr. αι a m. rec. ex alia litera factum, quae ε fuisse videtur. 917. εἰ—λέγοι, literis ἦν a. m ant. et η a m. pr. superscriptis. 918. ἐς] εὖ ποιῶ] ποῶ 919. πρὸς] Literam finalem ab S habet, ut 746. πρόσ' pro πρόσ σ' habet Λύκει'—εἶ a m. ant. λύκι'—ῆι pr. 920. ἱκέτις] ἱκέτης pr. σὺν] σὺγρ. κατάργμασιν Wunderus pro κατεύγμασιν. 921. ἡμὶν] ἡμῖν pr. 924. ΑΓΓΕΛΟΣ] θεράπων πολύβου 926. κάτισθ'] κάτοισθ'

916. τὰ καινὰ] Nova oracula non judicat ex veteribus, quae falsa fuere deprehensa. BOTH.

917. ἐστὶ τοῦ λέγοντος] Aristoph. Equit. 860. μὴ τοῦ λέγοντος ἴσθι. BRUNCK.

919. ἄγχιστος γὰρ εἶ] Scholiasta, πρὸ τῶν θυρῶν γὰρ ἵδρυτο. V. ad v. 16.

920. κατάργμασιν] Sic Eurip. Iph. T. 244. χέρνιβας δὲ καὶ κατάργματα οὐκ ἂν φθάνοις ἂν εὐτρεπῆ ποιουμένη. Plutarch. V. Thes. c. 22. τὴν δὲ εἰρεσιώνην ἐκφέρουσι, κλάδον ἐλαίας ἐρίῳ μὲν ἀνεστεμμένον, ὥσπερ τότε τὴν ἱκετηρίαν, παντοδαπῶν δὲ ἀνάπλεων καταργμάτων. WUNDER.

921. λύσιν εὐαγῆ] Levamen quo efficitur ut Oedipus εὐαγὴς, i. e. purus sceleris, appareat. Monuit Jacobsius.

926. κάτισθ' ex paucis apographis restitutum pro κάτοισθ'. Quo vitio deceptus, ut videtur, novitius grammaticus in Bachmanni Anecd. vol. 2. p. 358, 20. Sophoclem οἶσθε pro οἴδατε dixisse annotavit: οἶσθε ἐπὶ δευτέρου προσώπου γράφει ὁ Σοφοκλῆς· καὶ πέπυσθε παρ' Ὁμήρῳ, ἀπὸ τοῦ πεπύθατε· οὕτως τὸ οἶσθε ἀπὸ τοῦ οἴδατε· κατὰ συγκοπὴν καὶ τὰ δύο. Scribendum κατὰ συγκοπὴν δὲ τὰ δύο. Τὰ δύο, ambo, ut apud scholiastam Sophoclis Electr. 1058. Etymol. M. p. 665, 5. aliosque grammaticos.

γυνὴ δὲ μήτηρ ἥδε τῶν κείνου τέκνων.
ΑΓ. ἀλλ' ὀλβία τε καὶ ξὺν ὀλβίοις ἀεὶ
γένοιτ', ἐκείνου γ' οὖσα παντελὴς δάμαρ.
ΙΟ. αὕτως δὲ καὶ σύ γ', ὦ ξέν'· ἄξιος γὰρ εἶ
τῆς εὐεπείας οὕνεκ'. ἀλλὰ φράζ' ὅτου
χρῄζων ἀφῖξαι χὤ τι σημῆναι θέλων.
ΑΓ. ἀγαθὰ δόμοις τε καὶ πόσει τῷ σῷ, γύναι.
ΙΟ. τὰ ποῖα ταῦτα; παρὰ τίνος δ' ἀφιγμένος;
ΑΓ. ἐκ τῆς Κορίνθου. τὸ δ' ἔπος οὐξερῶ τάχ' ἂν
ἥδοιο μέν, πῶς δ' οὐκ ἄν, ἀσχάλλοις δ' ἴσως.
ΙΟ. τί δ' ἔστι; ποίαν δύναμιν ὧδ' ἔχει διπλῆν;
ΑΓ. τύραννον αὐτὸν οὐπιχώριοι χθονὸς
τῆς Ἰσθμίας στήσουσιν, ὡς ἠὐδᾶτ' ἐκεῖ.
ΙΟ. τί δ'; οὐχ ὁ πρέσβυς Πόλυβος ἐγκρατὴς ἔτι;
ΑΓ. οὐ δῆτ', ἐπεί νιν θάνατος ἐν τάφοις ἔχει.
ΙΟ. πῶς εἶπας; ἢ τέθνηκε Πόλυβος, ὦ γέρον;

931. Ante εἶ litera erasa, ε ut videtur, quoniam εἶ uno ductu scribere volebat librarius. 935. παρὰ a m. antiqua ita est radendo in πρὸσ mutatum ut id a prima manu scriptum videri possit: quod fraudem fecit Elmsleio. δ' addidit m. ant. 936. τὸ δ'] τόδ' corr. τάχ' ἂν Brunckius pro τάχα. 942. δῆτ'] δῆτα 943. ὦ γέρον om.

928. γυνὴ δὲ μήτηρ ἥδε] Haec verba, si a sequentibus disjunxeris, veram Iocastae conditionem depingunt. Nec mihi dubium est quin eam ob causam selegerit Sophocles, ut in audientium animos, tanquam ominose dicta, altius descenderent. De hujus versus ambiguitate vide etiam schol. Hermogenis p. 389. MUSGR.

930. παντελὴς δάμαρ] *Uxor summa dignitate fruens.* HERM. Similiter πανμήτωρ Antig. 1282. V. ad Philoct. 728.

936. Vulgo τάχα. Praetuli τάχ' ἄν, quod Brunckius conjecerat. Nam etsi ratio grammatica ἄν particulam ex πῶς δ' οὐκ ἄν, quod verbis proximis est intersertum, assumi patitur, nihil tamen caussae erat cur hoc artificio uti et τάχα ἥδοιο cum hiatu scribere mallet poeta quam, quod erat simplicissimum, τάχ' ἂν ἥδοιο ponere.

943. Quod in codice legitur ἢ τέθνηκε Πόλυβος; Ἀγ. εἰ δὲ μὴ | λέγω γ' ἐγὼ τἀληθές, ἀξιῶ θανεῖν manifeste interpolatori debetur antiquioris libri defectum imperite explenti. Longe probabilior, etsi incerta, recentioris grammatici, quem violata stichomythia de vitio admonuerat, correctio, quae in apographis plerisque legitur, ἢ τέθνηκε Πόλυβος γέρον; Ἀγ. εἰ μὴ λέγω τἀληθὲς ἀξιῶ θανεῖν· nisi quod ὦ γέρον scribendum cum Bothio..

ΑΓ. εἰ μὴ λέγω τἀληθὲς, ἀξιῶ θανεῖν.
ΙΟ. ὦ πρόσπολ', οὐχὶ δεσπότῃ τάδ' ὡς τάχος
μολοῦσα λέξεις; ὦ θεῶν μαντεύματα,
ἵν' ἐστέ· τοῦτον Οἰδίπους πάλαι τρέμων
τὸν ἄνδρ' ἔφευγε μὴ κτάνοι, καὶ νῦν ὅδε
πρὸς τῆς τύχης ὄλωλεν οὐδὲ τοῦδ' ὕπο.
ΟΙ. ὦ φίλτατον γυναικὸς Ἰοκάστης κάρα,
τί μ' ἐξεπέμψω δεῦρο τῶνδε δωμάτων;
ΙΟ. ἄκουε τἀνδρὸς τοῦδε, καὶ σκόπει κλύων
τὰ σέμν' ἵν' ἥκει τοῦ θεοῦ μαντεύματα.
ΟΙ. οὗτος δὲ τίς ποτ' ἐστὶ καὶ τί μοι λέγει;
ΙΟ. ἐκ τῆς Κορίνθου, πατέρα τὸν σὸν ἀγγελῶν
ὡς οὐκέτ' ὄντα Πόλυβον, ἀλλ' ὀλωλότα.
ΟΙ. τί φῂς, ξέν'; αὐτός μοι σὺ σημήνας γενοῦ.
ΑΓ. εἰ τοῦτο πρῶτον δεῖ μ' ἀπαγγεῖλαι σαφῶς,
εὖ ἴσθ' ἐκεῖνον θανάσιμον βεβηκότα.
ΟΙ. πότερα δόλοισιν, ἢ νόσου ξυναλλαγῇ;
ΑΓ. σμικρὰ παλαιὰ σώματ' εὐνάζει ῥοπή.
ΟΙ. νόσοις ὁ πλήμων, ὡς ἔοικεν, ἔφθιτο.

944. εἰ μὴ λέγω] εἰ δὲ μὴ λέγω γ' ἐγὼ, verbis εἰ δὲ μὴ praecedenti versui additis. 948. κτάνοι, η a m. rec. 952. Post σκόπει erasum π vel θ. 953. σέμν'] σεμνὰ pr. 955. ἀγγελῶν] ἀγγελὼν corr. 957. σημήνας] Litera ή eluta. Videtur σημάνασ potius fuisse quam σημήνασ. γρ. σημάντωρ S.

945. ὦ πρόσπολ'] Famulam appellat sibi adstantem.

957. σημήνας] σημάντωρ interpolatum in apographis plerisque. Similes locos Sophoclis comparat Elmsleius, Ajac. 588. μὴ προδοὺς ἡμᾶς γένῃ. Philoct. 772. μὴ σαυτόν θ' ἅμα κἄμ', ὄντα σαυτοῦ πρόστροπον, κτείνας γένῃ. Alios attuli ad H. Stephani Thesaur. vol. 2. p. 623 c.

959. εὖ ἴσθ'] σάφ' ἴσθ' Porsonus, collato versu Aeschyli apud Strabon. 4. p. 183. in quo σάφ' οἶδα legitur apud Strabonem, εὖ οἶδα apud Dionys. Ant. Rom. 1, 41. Sed non est verisimile post σαφῶς, pro quo τορῶς dicere poterat, σάφ' ἴσθι positum esse. Quod ipsum ἀπαγγεῖλαι τορῶς, σάφ' ἴσθ' probabilius videtur quam Hartungii conjectura ἀπαγγεῖλαι, σαφῶς | κάτισθ' ——.

ΑΓ. καὶ τῷ μακρῷ γε συμμετρούμενος χρόνῳ.
ΟΙ. φεῦ φεῦ, τί δῆτ' ἂν, ὦ γύναι, σκοποῖτό τις
τὴν Πυθόμαντιν ἑστίαν, ἢ τοὺς ἄνω
κλάζοντας ὄρνις, ὧν ὑφηγητῶν ἐγὼ
κτενεῖν ἔμελλον πατέρα τὸν ἐμόν; ὁ δὲ θανὼν
κεύθει κάτω δὴ γῆς· ἐγὼ δ' ὅδ' ἐνθάδε
ἄψαυστος ἔγχους, εἴ τι μὴ τὼμῷ πόθῳ
κατέφθιθ'· οὕτω δ' ἂν θανὼν εἴη 'ξ ἐμοῦ.
τὰ δ' οὖν παρόντα συλλαβὼν θεσπίσματα
κεῖται παρ' Ἅιδῃ Πόλυβος ἄξι' οὐδενός.
ΙΟ. οὔκουν ἐγώ σοι ταῦτα προὔλεγον πάλαι;
ΟΙ. ἦὔδας· ἐγὼ δὲ τῷ φόβῳ παρηγόμην·
ΙΟ. μὴ νῦν ἔτ' αὐτῶν μηδὲν ἐς θυμὸν βάλῃς.
ΟΙ. καὶ πῶς τὸ μητρὸς οὐκ ὀκνεῖν λέχος με δεῖ;
ΙΟ. τί δ' ἂν φοβοῖτ' ἄνθρωπος ᾧ τὰ τῆς τύχης

966. δ' ante ἐγὼ erasum. 967. κτενεῖν] κτανεῖν 968. δὴ primo omissum addidit eadem manus. 970. θανὼν] ω ex οι factum, ut videtur. 976. οὐκ ὀκνεῖν λέχος scripsi pro λέχος οὐκ ὀκνεῖν. λέκτρον super λέχος scripsit S.

963. καὶ τῷ μακρῷ γε συμμετρούμενος χρόνῳ] *Longo quod vivendo emensus est tempore* (i. e. senio). BRUNCK. Similiter συμμετρήσασθαι τὸν βίον, emensum esse vitam, i. e. mori, frequenter dixerunt scriptores Byzantini, velut Procopius Histor. p. 574 a. Anecdot. p. 6 c. 57 a. 68 d. De aedific. p. 58 c. Joannes Cinnamus p. 13 b. (ubi vitiose legitur ξυνεμερίσατο) 101 d. 137 c. 173 c. Et διαμετρήσασθαι τὸν βίον Procopius de aedific. p. 52 c. ἐκμετρῆσαι τὸν βίον idem Histor. p. 656 c. quod paullo aliter dixit Ephraem. Caesar. 43. τούτου τὸ βιοῦν ἐκμετρήσαντος μόρῳ. εἰς μέτρον τοῦ βίου ἀφικέσθαι Procopius Anecdot. p. 59 d. 83 d.

966. ὑφηγητῶν] ὑφ' ἡγητῶν Moschopulus in Matthaei Lect. Mosq. 1. p. 63.

967. Recta scriptura κτενεῖν pro κτανεῖν ex uno annotata est apographo.

976. λέχος quum librarii errore trajectum esse non animadvertisset διορθωτὴς, in λέκτρον mutavit. Restitui rectum ordinem verborum καὶ πῶς τὸ μητρὸς οὐκ ὀκνεῖν λέχος με δεῖ; nisi quis praeferat καὶ πῶς τὸ μητρὸς οὐκ ὀκνεῖν με δεῖ λέχος;

977. ᾧ τὰ τῆς τύχης κρατεῖ] Scholiasta, ᾧ ἡ τύχη δεξιῶς ἔχει, ἀντὶ τοῦ τῆς ἀγαθῆς τύχης ἐπικρατούσης. Qui de solo Oedipo dicta accepisse videtur quae poeta de toto genere humano dixit, cujus res omnes fortuna versari dicit. Thucydides 4, 62. a Brunckio com-

κρατεῖ, πρόνοια δ' ἐστὶν οὐδενὸς σαφής ;
εἰκῇ κράτιστον ζῆν, ὅπως δύναιτό τις.
σὺ δ' ἐς τὰ μητρὸς μὴ φοβοῦ νυμφεύματα·
πολλοὶ γὰρ ἤδη κἀν ὀνείρασιν βροτῶν
μητρὶ ξυνηυνάσθησαν. ἀλλὰ ταῦθ' ὅτῳ
παρ' οὐδέν ἐστι, ῥᾷστα τὸν βίον φέρει.
ΟΙ. καλῶς ἅπαντα ταῦτ' ἂν ἐξείρητό σοι,
εἰ μὴ 'κύρει ζῶσ' ἡ τεκοῦσα· νῦν δ' ἐπεὶ
ζῇ, πᾶσ' ἀνάγκη, κεἰ καλῶς λέγεις, ὀκνεῖν.
ΙΟ. καὶ μὴν μέγας γ' ὀφθαλμὸς οἱ πατρὸς τάφοι.
ΟΙ. μέγας, ξυνίημ'· ἀλλὰ τῆς ζώσης φόβος.
ΑΓ. ποίας δὲ καὶ γυναικὸς ἐκφοβεῖσθ' ὕπερ ;
ΟΙ. Μερόπης, γεραιέ, Πόλυβος ἧς ᾥκει μέτα.
ΑΓ. τί δ' ἔστ' ἐκείνης ὑμὶν ἐς φόβον φέρον ;
ΟΙ. θεήλατον μάντευμα δεινὸν, ὦ ξένε.
ΑΓ. ἦ ῥητόν ; ἢ οὐχὶ θεμιτὸν ἄλλον εἰδέναι ;
ΟΙ. μάλιστά γ'· εἶπε γάρ με Λοξίας ποτὲ
χρῆναι μιγῆναι μητρὶ τἠμαυτοῦ, τό τε

979. εἰκῆ] εἰκῇι 980. ἐς scripsi pro εἰς. 981. κἀν in litura duarum literarum S. ὀνείρασιν] ὀνείρασι 982. ξυνηυνάσθησαν scripsi pro ξυνευνάσθησαν. 983. ῥᾷστα] α ex ο factum. τον sine accentu. 985. μὴ 'κύρει] μὴκύρει pr. 986. ζῇ, non ζῆι. 987. γ' addit Porsonus. 991. ὑμὶν] ὑμῖν pr. 993. οὐχὶ Brunckius pro οὐ. 994. γὰρ] γ ex ν fecit m. pr.

paratus, τὸ ἀστάθμητον τοῦ μέλλοντος ὡς ἐπιπλεῖστον κρατεῖ. τὰ τῆς τύχης ibid. c. 55.

981. πολλοὶ γὰρ ἤδη κἀν ὀνείρασιν βροτῶν μητρὶ ξυνηυνάσθησαν] Ejusmodi somniorum causam explicat Plato a Cicerone conversus de divinat. 1, 29. BRUNCK. Alii memorant exempla Hippiae apud Herodot. 6, 107. et Julii Caesaris apud Sueton. c. 7.

993. ἢ οὐχὶ θεμιτὸν Brunckius pro ἢ οὐ θεμιτὸν, quod est in codice, errore librarii, qui synizesis ignarus fuit. Similiter peccatum v. 1001. et alibi non raro. Quod Johnsonus conjecit ἢ οὐ θεμιστὸν, cave probes. Nam neque adjectivi hac forma sine metri necessitate usi esse videntur tragici nec, si usi essent, hic posituras erat Sophocles, ubi aptius est eam poni formam quae ἢ οὐχὶ admittat quam quae ἢ οὐ postulet. θεμιστὸν errore librarii scriptum in cod. Oedip. Col. 1758.

πατρῷον αἷμα χερσὶ ταῖς ἐμαῖς ἑλεῖν.
ὧν οὕνεχ' ἡ Κόρινθος ἐξ ἐμοῦ πάλαι
μακρὰν ἀπῳκεῖτ'· εὐτυχῶς μὲν, ἀλλ' ὅμως
τὰ τῶν τεκόντων ὄμμαθ' ἥδιστον βλέπειν.
ΑΓ. ἦ γὰρ τάδ' ὀκνῶν κεῖθεν ἦσθ' ἀπόπτολις; 1000
ΟΙ. πατρός τε χρῄζων μὴ φονεὺς εἶναι, γέρον.
ΑΓ. τί δῆτ' ἐγὼ οὐχὶ τοῦδε τοῦ φόβου σ', ἄναξ,
ἐπείπερ εὔνους ἦλθον, ἐξελυσάμην;
ΟΙ. καὶ μὴν χάριν γ' ἂν ἀξίαν λάβοις ἐμοῦ.
ΑΓ. καὶ μὴν μάλιστα τοῦτ' ἀφικόμην, ὅπως 1005
σοῦ πρὸς δόμους ἐλθόντος εὖ πράξαιμί τι.
ΟΙ. ἀλλ' οὔποτ' εἶμι τοῖς φυτεύσασίν γ' ὁμοῦ.
ΑΓ. ὦ παῖ, καλῶς εἶ δῆλος οὐκ εἰδὼς τί δρᾷς.
ΟΙ. πῶς, ὦ γεραιέ; πρὸς θεῶν δίδασκέ με.
ΑΓ. εἰ τῶνδε φεύγεις οὕνεκ' εἰς οἴκους μολεῖν. 1010
ΟΙ. ταρβῶν γε μή μοι Φοῖβος ἐξέλθῃ σαφής.
ΑΓ. ἦ μὴ μίασμα τῶν φυτευσάντων λάβῃς;
ΟΙ. τοῦτ' αὐτό, πρέσβυ, τοῦτό μ' εἰσαεὶ φοβεῖ.
ΑΓ. ἆρ' οἶσθα δῆτα πρὸς δίκης οὐδὲν τρέμων;

998. ἀπωκεῖτ', non ἀπωικεῖτ' 999. ὄμμαθ'] ὄμματ' pr. 1002. ἐγὼ οὐχὶ Porsonus pro ἔγωγ' οὐχὶ. οὐχὶ] χὶ erasum. 1003. ἐξελυσάμην] Alterum ε ex ο factum videtur. 1004. ἂν a m. pr. vel S insertum literis minoribus. 1007. ὁμοῦ] ὁ ex ἑ factum. 1009. τί vel τε post θεῶν erasum. 1011. ταρβῶν] ταρβῶ ἐξέλθῃ] ἐξέλθοι, η super οι a m. rec. scripto.

998. ἡ Κόρινθος ἐξ ἐμοῦ—μακρὰν ἀπῳκεῖτο] Passive de Corintho dixit quod active de se ipso dicere poterat, ἐγὼ ἀπῴκουν μακρὰν τῆς Κορίνθου. In apogr. Flor. Γ. et Paris. uno est ἀπῴκιστ'.

1005. τοῦτ' ἀφικόμην] Scholiasta, διὰ τοῦτο. Noster Oed. Col. 1291. ἃ δ' ἦλθον, ἤδη σοι θέλω λέξαι, πάτερ. Aristoph. Plut. 966. ἀλλ' ὅ τι μάλιστ' ἐλήλυθας λέγειν σ' ἐχρῆν. ELMSL.

1006. ὅπως—εὖ πράξαιμί τι] Beneficii aliquid consequerer. Idem similibus verbis dicit nuncius in Trach. 190. τοῦ δ' ἐγὼ κλύων | ἀπῆξ', ὅπως τοι πρῶτος ἀγγείλας τάδε | πρὸς σοῦ τι κερδάναιμι καὶ κτήμην χάριν. MUSGR.

1007. τοῖς φυτεύσασιν] Matri.

1011. ταρβῶν ex pluribus apogr. pro ταρβῶ.

ἐξέλθῃ σαφής] Sic v. 1182. τὰ πάντ' ἐξήκοι σαφῆ.

1014. πρὸς δίκης] Merito, ut El. 1211. πρὸς δίκης γὰρ οὐ στένεις.

ΟΙ. πῶς δ' οὐχὶ, παῖς γ' εἰ τῶνδε γεννητῶν ἔφυν; 1015
ΑΓ. ὀθούνεκ' ἦν σοι Πόλυβος οὐδὲν ἐν γένει.
ΟΙ. πῶς εἶπας; οὐ γὰρ Πόλυβος ἐξέφυσέ με;
ΑΓ. οὐ μᾶλλον οὐδὲν τοῦδε τἀνδρὸς, ἀλλ' ἴσον.
ΟΙ. καὶ πῶς ὁ φύσας ἐξ ἴσου τῷ μηδενί;
ΑΓ. ἀλλ' οὔ σ' ἐγείνατ' οὔτ' ἐκεῖνος οὔτ' ἐγώ. 1020
ΟΙ. ἀλλ' ἀντὶ τοῦ δὴ παῖδά μ' ὠνομάζετο;
ΑΓ. δῶρόν ποτ', ἴσθι, τῶν ἐμῶν χειρῶν λαβών.
ΟΙ. κᾆθ' ὧδ' ἀπ' ἄλλης χειρὸς ἔστερξεν μέγα;
ΑΓ. ἡ γὰρ πρὶν αὐτὸν ἐξέπεισ' ἀπαιδία.
ΟΙ. σὺ δ' ἐμπολήσας, ἢ τυχὼν μ' αὐτῷ δίδως; 1025
ΑΓ. εὑρὼν ναπαίαις ἐν Κιθαιρῶνος πτυχαῖς.
ΟΙ. ὧδοιπόρεις δὲ πρὸς τί τούσδε τοὺς τόπους;
ΑΓ. ἐνταῦθ' ὀρείοις ποιμνίοις ἐπεστάτουν.
ΟΙ. ποιμὴν γὰρ ἦσθα κἀπὶ θητείᾳ πλάνης;
ΑΓ. σοῦ δ', ὦ τέκνον, σωτήρ γε τῷ τότ' ἐν χρόνῳ. 1030

1015. γεννητῶν] Alterum ν ante η inseruit S. 1016. ὀθούνεκ'] ὅθ' ὄνεκ' pr., litera ν ante ν inserta ab m. antiqua. 1019. ἐξ ἴσου] ἐξίσου 1023. μέγα] Inter μέ et γα duae literae erasae, fortasse τα. 1024. αὐτὸν ἐξέπεισ' in litura. Nam fuerat ἐξέπεισ' αὐτὸν. 1025. τυχὼν Bothius pro τεκών. 1028. ὀρείοις] ὀρείοισ ἐπεστάτουν] Alterum ε ex ι fecit m. ant. 1029. κἀπὶ] α ex ε fecit m. pr. 1030. δ'] γ'

1016. ἐν γένει] *Cognatus.*

1019. ὁ φύσας] I. e. ex mente Oedipi ὁ Πόλυβος. Fortasse autem scribendum καὶ πῶς μ' ὁ φύσας—, vel καὶ πῶς ὁ φύσας μ'—. Non intelligit Oedipus quomodo fieri possit ut Polybi filius et sit. quae ipsius opinio est, et no[illegible]uod nuncius dixerat.

1021. παῖδά μ' ὡ[illegible] *filium me nomin[illegible]* mediae vim rect[illegible] kius.

1023. ἀπ' ἄλ[illegible] gendum λαβό[illegible]

1025. τυχ[illegible] cum Bothio ἢ γὰρ παρ' [illegible]

τὸς τυχών;

1028. ποιμνίοις ἐπεστάτουν] Sic ποιμνίων ἐπιστάται dicuntur Aj. 27.

1029. κἀπὶ θητείᾳ πλάνης] Recte scholiasta, μίσθιος καὶ ἐπὶ μισθῷ πλάνης. ἔστι δὲ ἀρσενικόν. πλάνητα dicit ne quis miretur quomodo Thebis Corinthum venerit.

1030. δ' ex apographo Flor. Γ. scripsi pro γ'. Recte haec sententia verbis Oedipi opponitur. Nam [illegible]m Oedipus humilem, quae olim [illegible] nuncii conditionem esset mi[illegible]a, ut non ignobilem fuisse illud quidem concedit, [illegible]servatorem se fuisse adsummo loco nati.

ΟΙ. τί δ' ἄλγος ἴσχουτ' ἐν κακοῖς με λαμβάνεις;
ΑΓ. ποδῶν ἂν ἄρθρα μαρτυρήσειεν τὰ σά.
ΟΙ. οἴμοι, τί τοῦτ' ἀρχαῖον ἐννέπεις κακόν;
ΑΓ. λύω σ' ἔχοντα διατόρους ποδοῖν ἀκμάς.
ΟΙ. δεινόν γ' ὄνειδος σπαργάνων ἀνειλόμην.
ΑΓ. ὥστ' ὠνομάσθης ἐκ τύχης ταύτης ὃς εἶ.
ΟΙ. ὦ πρὸς θεῶν, πρὸς μητρὸς, ἢ πατρὸς, φράσον.
ΑΓ. οὐκ οἶδ'· ὁ δοὺς δὲ ταῦτ' ἐμοῦ λῷον φρονεῖ.
ΟΙ. ἦ γὰρ παρ' ἄλλου μ' ἔλαβες οὐδ' αὐτὸς τυχών;
ΑΓ. οὔκ, ἀλλὰ ποιμὴν ἄλλος ἐκδίδωσί μοι.
ΟΙ. τίς οὗτος; ἢ κάτοισθα δηλῶσαι λόγῳ;
ΑΓ. τῶν Λαΐου δήπου τις ὠνομάζετο.
ΟΙ. ἦ τοῦ τυράννου τῆσδε γῆς πάλαι ποτέ;
ΑΓ. μάλιστα· τούτου τἀνδρὸς οὗτος ἦν βοτήρ.
ΟΙ. ἦ κἄστ' ἔτι ζῶν οὗτος, ὥστ' ἰδεῖν ἐμέ;
ΑΓ. ὑμεῖς γ' ἄριστ' εἰδεῖτ' ἂν οὐπιχώριοι.

1031. ἴσχουτ'] ἴσχων, sed ἴσχουτ' in margine a m. pr. κακοῖς με] καιροῖσ, omisso με. 1036. et 1045. ὥστ'] Literae στ uno ductu expressae, cujus pars inferior erasa, ut ὡσ fieret. Sed primo ὥστ' scriptum fuisse literae σ forma prodit, quae alia est separatim scriptae, alia cum τ conjunctae. 1039. ἦ ex ἢ factum a m. pr. 1040. ἀλλὰ ποιμὴν] ἀλλ' ἀποιμὴν pr. 1041. ἦ] ἢ pr. 1046. γ' γὰρ εἰδεῖτ' ἂν] εἰδῆτ' ἂν in litura a m. antiqua. Videtur ἂν εἰδῆτ' fuisse.

1031. κακοῖς με pro καιροῖσ, quod est in codice, legitur in apographis conjectura incerta, quam corrector fecit ex annotatione scholiastae, ἀναπυνθάνεται ὁ Οἰδίπους ὅτι ἐν ποίῳ ἄρα κακῷ ὄντα κατὰ τὴν ἔκθεσιν, ἵνα ἐκεῖνος εἴπῃ τὸ περὶ τῶν ποδῶν, ὅπερ ἐπιγινώσκει ἡ Ἰοκάστη.

1035. δεινόν] καλόν Eustathius p. 88, 16. 1097, 25. memoriae errore, quum καλόν γ' ὄνειδος apud Euripidem legisset Med. 514. Monuit Valckenarius. ὄνειδος σπαργάνων dicit dedecus quod ei in incunabulis versanti illatum est.

1037. πρὸς μητρὸς ἢ πατρὸς] Recte scholiasta, ὑπὸ μητρὸς ὠνομάσθην, ἢ ὑπὸ τοῦ πατρὸς Οἰδίπους; Male Triclinius, ἔπαθον τὸ διατρυπηθῆναι τοὺς ἀστραγάλους.

1040. οὐκ] I. e. οὐκ αὐτὸς ἔτυχον, negatione ad quaestionis bimembris partem posteriorem relata, quod saepe fit, ut in locis Platonicis ab Neuio comparatis Gorg. p. 453 D. Theaat. p. 149 E.

1042. τῶν Λαΐου δήπου τις ὠνομάζετο] Sic Diodorus 1, 38. Θαλῆς εἷς τῶν ἑπτὰ σοφῶν ὀνομαζόμενος. et quae sunt alia hujusmodi allata ab L. Dindorfio ad Xenoph. Cyrop. 2, 1, 9. οἱ τῶν ὁμοτίμων καλούμενοι, in ed. Oxon. p. 77.

1046. γ'] γὰρ non solum in co-

ΟΙ. ἔστιν τὶς ὑμῶν τῶν παρεστώτων πέλας,
ὅστις κάτοιδε τὸν βοτῆρ', ὃν ἐννέπει,
εἴτ' οὖν ἐπ' ἀγρῶν εἴτε κἀνθάδ' εἰσιδών;
σημήναθ', ὡς ὁ καιρὸς ηὑρῆσθαι τάδε.
ΧΟ. οἶμαι μὲν οὐδέν' ἄλλον ἢ τὸν ἐξ ἀγρῶν,
ὃν κἀμάτευες πρόσθεν εἰσιδεῖν· ἀτὰρ
ἥδ' ἂν τάδ' οὐχ ἥκιστ' ἂν Ἰοκάστη λέγοι.
ΟΙ. γύναι, νοεῖς ἐκεῖνον, ὄντιν' ἀρτίως
μολεῖν ἐφιέμεσθα τόν θ' οὗτος λέγει;
ΙΟ. τί δ' ὄντιν' εἶπε; μηδὲν ἐντραπῇς. τὰ δὲ
ῥηθέντα βούλου μηδὲ μεμνῆσθαι μάτην.
ΟΙ. οὐκ ἂν γένοιτο τοῦθ', ὅπως ἐγὼ λαβὼν
σημεῖα τοιαῦτ' οὐ φανῶ τοὐμὸν γένος.
ΙΟ. μὴ πρὸς θεῶν, εἴπερ τι τοῦ σαυτοῦ βίου
κήδει, ματεύσῃς τοῦθ'· ἄλις νοσοῦσ' ἐγώ.
ΟΙ. θάρσει· σὺ μὲν γὰρ οὐδ' ἐὰν τρίτης ἐγὼ

1047. ἔστιν] ν a m. rec. τὶς] τίσ 1051. ηὑρῆσθαι scripsi pro εὑρῆσθαι. σ ab alia manu insertum. 1052. κἀμάτευες] καὶ μάτενεσ 1056. τί, sed σ ab eadem, ut videtur, manu addito. εἶπε] Circumflexum ab alia m. habet. ἐντραπῇς] ἐντραπελσ pr. Correxit m. ant. 1061. ἐγώ] ἔχω 1062. θάρσει Brunckius pro θάρρει. ἐὰν τρίτης Hermannus pro ἂν ἐκ τρίτης.

dice est, sed etiam in apographis pluribus. Recte in aliis γ'.

1054. Quaerit Oedipus num Iocasta et illum noverit de quo v. 859. dictum erat et eum de quo chorus modo dixerat, ita ut dicere possit utrum unus idemque an duo homines sint.

1056. τί δ' ὄντιν' εἶπε] I. e. τί δ' ἐρωτᾷς ὄντιν' εἶπε; ut apud Aeschylum Prom. 766. τί δ' ὄντιν'; οὐ γὰρ ῥητὸν αὐδᾶσθαι τάδε. τί est etiam in apogr. Lb. et Paris. uno, cetera τίς.

1061. ἄλις νοσοῦσ' ἐγώ] Miseram se dicit eo quod scit cujus mariti uxor sit: quod Oedipus nondum perspectum habet. **Monuit Wunderus.**

ἐγώ ex scholiasta et **apographo** Chigiano apud **Schowium in libro** de charta papyracea **Borgiana** restitutum pro ἔχω.

1062. θάρσει **Brunckius pro** θάρρει. Sic θαρρῶν **codex Oed. Col.** 491. et ἀρρένων infra 1459.

ἐὰν τρίτης] **Incerta codicis** scripturae ἂν ἐκ τρίτης **emendatio est,** quum etiam ἐὰν ἐγὼ 'κ τρίτης scribi possit, quod facile in οὐδ' ἂν ἐκ τρίτης ἐγώ depravari **potuit** propter ignoratam ἐάν **particulae mensuram,** quam ubique **fere fraudi fuisse** librariis ostendi **in annotatione**

μητρὸς φανῶ τρίδουλος, ἐκφανεῖ κακή.
Ο. ὅμως πιθοῦ μοι, λίσσομαι· μὴ δρᾶ τάδε.
ΟΙ. οὐκ ἂν πιθοίμην μὴ οὐ τάδ' ἐκμαθεῖν σαφῶς. 1065
Ο. καὶ μὴν φρονοῦσά γ' εὖ τὰ λῷστά σοι λέγω.
ΟΙ. τὰ λῷστα τοίνυν ταῦτά μ' ἀλγύνει πάλαι.
Ο. ὦ δύσποτμ', εἴθε μήποτε γνοίης ὃς εἶ.
ΟΙ. ἄξει τις ἐλθὼν δεῦρο τὸν βοτῆρά μοι;
ταύτην δ' ἑᾶτε πλουσίῳ χαίρειν γένει. 1070
Ο. ἰοὺ ἰού, δύστηνε· τοῦτο γάρ σ' ἔχω
μόνον προσειπεῖν, ἄλλο δ' οὔποθ' ὕστερον.
ΧΟ. τί ποτε βέβηκεν, Οἰδίπους, ὑπ' ἀγρίας
ἄξασα λύπης ἡ γυνή; δέδοιχ' ὅπως
μὴ 'κ τῆς σιωπῆς τῆσδ' ἀναρρήξει κακά. 1075
ΟΙ. ὁποῖα χρῄζει ῥηγνύτω· τοὐμὸν δ' ἐγώ,
κεἰ σμικρόν ἐστι, σπέρμ' ἰδεῖν βουλήσομαι.
αὕτη δ' ἴσως, φρονεῖ γὰρ ὡς γυνὴ μέγα,
τὴν δυσγένειαν τὴν ἐμὴν αἰσχύνεται.
ἐγὼ δ' ἐμαυτὸν παῖδα τῆς Τύχης νέμων 1080

1063. ἐκφανεῖ] ἐκφανῆι 1064. δρᾶ] δρᾶν, litera ν a m. rec. adita. 1074. ᾄξασα] ἀΐξασα 1075. ἀναρρήξει] ἀναρρήξῃ 1078. ὕτη Hermannus pro αὐτή. 1079. γ' post ἐμήν erasum.

d Aristophanis Vesp. 228. Simillima corruptela in Aeschyli Prom. 70. codex Laurentianus οὐ δῆτα πλὴν ἔγωγ' ἂν ἐκ δεσμῶν λυθείς, uod ab recentioribus librariis et ditoribus aliis aliter interpolatum ic esse corrigendum, οὐ δῆτα, πλὴν ἂν ἐγὼ 'κ δεσμῶν λυθῶ, dixi in anotatione p. 101.

ἐκ τρίτης] Id est ἐκ τριγονίας. Eodem sensu legitur τρὶς νόθος pud Eurip. Androm. 637. ubi vid. Musgrav. ELMSL. Τριγονίαν dit matrem, aviam et proaviam.

1066. τὰ λῷστα] Ut ab generis nvestigatione desistas.

1070. πλουσίῳ—γένει] Sic πλούτῳ καὶ γένει conjuncta ap. Herodot. 9, 93. et Euripidem ap. Stob. Floril. 22, 5. Quae Nauckius comparavit.

1073. τί ποτε βέβηκεν] Amat Sophocles ex subito discessu diri facinoris metum injicere, ut hic et Antig. 766. 1253. Trachin. 813. WUNDER.

1080. παῖδα τῆς Τύχης] Plutarch. Mor. p. 318 C: ἄντικρυς οὗτος (L. Cornelius Sulla) τῇ τύχῃ μετὰ τῶν πράξεων ἑαυτὸν εἰσεποίει, βοῶν κατὰ τὸν Οἰδίποδα τὸν Σοφοκλέους, ἐγὼ δ' ἐμαυτὸν παῖδα τῆς Τύχης νέμω. *Fortunae filium* ex Horatii Sat. 2, 6, 49. comparavit Erfurdtius.

τῆς εὖ διδούσης οὐκ ἀτιμασθήσομαι.
τῆς γὰρ πέφυκα μητρός· οἱ δὲ συγγενεῖς
μῆνές με μικρὸν καὶ μέγαν διώρισαν.
τοιόσδε δ' ἐκφὺς οὐκ ἂν ἐξέλθοιμ' ἔτι
ποτ' ἄλλος, ὥστε μὴ 'κμαθεῖν τοὐμὸν γένος.
ΧΟ. εἴπερ ἐγὼ μάντις εἰμὶ καὶ κατὰ γνώμαν ἴδρις,
οὐ τὸν Ὄλυμπον ἀπείρων,
ὦ Κιθαιρὼν, οὐκέτι τὰν ἑτέραν

1086.–1097. = 1098.–1109.

1084. τοιόσδε δ' ἐκφὺς οὐκ] τοιόσδ' ἐκφὺς ὡς οὐκ, literis δε ab m. recentissima insertis et ὡς punctis notato. 1085. ποτ'] πότ' μὴ 'κμαθεῖν] μ' ἐκμαθεῖν pr. 1086.–1109. Versus sic divisi, εἴπερ–| καὶ–| οὐ–| ᾧ–| τὰν–| μὴ οὐ–| οἰδίπου–| μητέρ'–| πρὸσ–| φέροντα–| ἰήϊε–| τίσ–| τῶν–| πανὸς–| ἢ σέγε–| τῶι–| πᾶσαι–| ἀνάσσων–| ναίων–| εὕρημα–| ἑλικωνιάδων—συμπαίζει. 1087. γνώμην Erfurdtius pro γνώμην. 1089. οὐκέτι τὰν ἑτέραν π. scripsi pro οὐκ ἔσηι τὰν αὔριον π.

1082. συγγενεῖς μῆνες] Oedip. Col. 7. ὁ χρόνος ξυνὼν μακρός.

1084. οὐκ ἂν ἐξέλθοιμ' ἔτι | ποτ' ἄλλος] ποτε in initio trimetri positum inutiliterque praemissum ἔτι manum produnt interpolatoris, qui in libro suo haud dubie scriptum invenerat οὐκ ἂν ἐξέλθοιμί ποτε | ἀλλοῖος, metrique vitium imperite correxit, optativi formae in οιν ignarus, quam librarii vix usquam intactam reliquerunt. Nam Sophocles haud dubie scripserat οὐκ ἂν ἐξέλθοιν ποτὲ | ἀλλοῖος. Adjectivo ἀλλοῖος Homerus, Pindarus aliique scriptores plurimi usi sunt: apud tragicos quod ἀλλοῖος et ἀλλοιοῦν semel tantum nunc legitur, apud Euripidem Med. 910. et Suppl. 944., casu non minus factum est quam quod alia vocabula non pauca, quibus saepe uti potuissent, semel tantum reperiuntur in fabulis quae ad nostra tempora pervenerunt.

1086.—1109. Carmen hoc non στάσιμον fuisse, i. e. quod ab choro sine motu canatur, sed ὀρχηστικὸν, Boeckhii conjectura est in annotationibus ad Ant. p. 282. quae opinio nec metris hujus carminis nec verbis commendari mihi videtur, quod sensuros esse credo qui carmina chori ὀρχηστικὰ accurate comparare volent quibus Sophocles utitur in Ant. 1115.–1154. Aj. 693.–717. Trach. 205.–224.

1089. οὐ τὸν Ὄλυμπον ἀπείρων, | ὦ Κιθαιρὼν, οὐκέτι τὰν ἑτέραν | πανσέληνον—] Sic correxi quod in codice est οὐκ ἔσει τὰν αὔριον πανσέληνον. Similiter in Electra v. 1065. dictum ἀλλ' οὐ τὰν Διὸς ἀστραπὰν | καὶ τὰν οὐρανίαν Θέμιν | δαρὸν οὐκ ἀπόνητοι, intellecto ἕσονται. οὐ τὸν pro οὐ μὰ τὸν dictum: v. ad v. 660. Ipsum οὐ μὰ τὸν vel μὰ τὸν (annotato in apogr. Flor. Γ. γρ. οὐ τὸν) in apographa quaedam illatum.

ἀπείρων] Hesychius, ἀπείρονας· ἀπειράτους. Σοφοκλῆς Θυέστῃ. Hoc ignorarunt librarii, qui in apographis aliquot ἄπειρος substituerunt.

1090. ὦ Κιθαιρὼν] Scholiasta, ὑπονοῦσιν οἱ κατὰ τὸν χορὸν χρηστότερόν τι περὶ τοῦ Οἰδίποδος, ὅτι θειοτέρου γένους τυγχάνει ἀπό τινος τῶν ὀρείων νυμφῶν. ποιοῦνται δὲ τὸν

πανσέληνον, μὴ οὐ σέ γε καὶ πατριώταν Οἰδίπου
καὶ τροφὸν καὶ ματέρ' αὔξειν, [τυράννοις.
καὶ χορεύεσθαι πρὸς ἡμῶν, ὡς ἐπίηρα φέροντα τοῖς ἐμοῖς
ἰήϊε Φοῖβε, σοὶ δὲ ταῦτ' ἀρέστ' εἴη.
τίς σε, τέκνον, τίς σ' ἔτικτε τῶν μακραιώνων ἄρα 1098

1092. ματέρ' scripsi pro μητέρ'. 1099. ἄρα (sic etiam Brunckius) Νύμφα ὀρεσσιβάτᾳ που Πανὶ πλαθεῖσ'; ἢ σύ γε καὶ γενέτας scripsi pro ἆρα Πανὸς ὀρεσσιβάτα προσπελασθεῖσα (sic codex, non προσπελασθεῖσ') ἢ σέ γε θυγάτηρ (υ ex alia litera radendo factum).

λόγον πρὸς τὸν Κιθαιρῶνα, καὶ φασὶν, οὐκ ἔσῃ εἰς τὴν αὔριον ἀπείρατος τοῦ ἡμᾶς αὔξειν σε, ὡς τροφὸν καὶ μητέρα τοῦ Οἰδίποδος.

τὰν ἑτέραν πανσέληνον] Proximo plenilunio tempus significat mox futurum, non τὴν αὔριον πανσέληνον, quod putavit grammaticus cujus glossema textui illatum est: nisi quis fingere velit tragoediam hanc uno ante plenilunium die actam esse.

1091. πατριώταν Οἰδίπου] *Patrium Oedipo:* nam Oedipum in Cithaerone natum esse conjicit.

1093. αὔξειν] I. e. μεγαλύνειν, λέγειν, ut explicat scholiasta. Intelligendum autem ἡμᾶς ex proximo πρὸς ἡμῶν.

1094. χορεύεσθαι] *Choris celebrari.* Sic Antig. 1153. αἵ σε (Dionysum) πάννυχοι χορεύουσιν.

1095. ἐπίηρα φέροντα] Locutio Homerica, Il. 1, 578. πατρὶ φίλῳ ἐπίηρα φέρειν, ib. 572. Od. 19, 343. Scholiasta, ὥσπερ τὰ θυμήρη παρέχοντα τοῖς ἐμοῖς βασιλεῦσιν. ἐνόμιζε γὰρ ὁ χορὸς ἀναγνωρισμὸν ὑπὲρ Οἰδίποδος γίνεσθαι.

1096. ⏓ –́ ⏑ ⏑ – ⏑ –
⏓ –́ ⏑ –́ – –

Idem metrum ex Electrae v. 486. 502. indicat Porsonus.

ἰήϊε Φοῖβε] Schol.: ἀναγκαίως πρὸς τὸν Ἀπόλλωνα ἀποτείνει διὰ τὸ ἄρξαι τῶν χρησμῶν.

1098.—1101. Quae in codice leguntur sententiae non minus quam metri vitiis laborant. Μακραιώνων nomine dubitatur utrum deas significaverit poeta, an Nymphas, quas sic appellarunt Apollonius Rhodius Argon. 2, 509. τὴν μὲν γὰρ (Cyrenam) φιλότητι θεὸς (Apollo) ποιήσατο Νύμφην | αὐτοῦ μακραίωνα καὶ ἀγρότιν—. et scholiasta Hermogenis vol. 4. p. 18, 14. τῶν μακραιώνων Νυμφῶν; quocum comparanda quae de longaeva Nympharum vita cecinit Hesiodus in fragmento servato ab Plutarcho Moral. p. 415 C. Deae immortales non dubitandum quin ipsae quoque μακραίωνες dici potuerint, quemadmodum δαροβίους θεούς dixit Aeschylus Sept. 524. poteratque μακραιώνων omisso θεᾶν dici ut ἀθάνατοι et μάκαρες dicuntur. Verum Sophoclem non de his, sed de Nymphis cogitasse quum res ipsa doceat tum Panis mentione extra dubitationem ponitur, qui est perpetuus comes et amator Nympharum, ὅς τ' ἀνὰ πίση δενδρήεντ' ἄμυδις φοιτᾷ χοροήθεσι Νύμφαις, αἵ τε κατ' αἰγίλιπος πέτρης στείβουσι κάρηνα Πᾶν' ἀνακεκλόμεναι, νόμιον θεὸν, ἀγλαέθειρον, ut est in Hymno Homerico in Panem. Nymphas autem si dicere voluit Sophocles, non puto earum nomen omitti potuisse. Hoc igitur excidit. Versui proximo una ad integritatem syllaba deest, quam Brunckius supplevit addendo που post ὀρεσσιβάτα, eodem-

Νύμφα ὀρεσσιβάτᾳ που
Πανὶ πλαθεῖσ'; ἢ σύ γε καὶ γενέτας
Λοξίου; τῷ γὰρ πλάκες ἀγρόνομοι πᾶσαι φίλαι·
εἶθ' ὁ Κυλλάνας ἀνάσσων,
εἶθ' ὁ Βακχεῖος θεὸς ναίων ἐπ' ἄκρων ὀρέων σ' εὕρημα δέξατ'
Νυμφᾶν Ἑλικωνίδων, αἷς πλεῖστα συμπαίζει. [ἔκ του
ΟΙ. εἰ χρή τι κἀμὲ μὴ συναλλάξαντά πω,

1104. Versum ἀνάσσων εἶθ' ὁ βακχεῖος θεὸς inter lineas addidit S. 1105. ναίων radendo ex ἀνάσσων factum. σ' ego addidi. 1108. Νυμφᾶν] νυμφὰν pr., α ex ω facto. Ἑλικωνίδων Porsonus pro Ἑλικωνιάδων.

que modo versus tertius laborat, ubi metri fulciendi caussa τις ante θυγάτηρ insertum est in apographis plerisque omnibus, quo nihil proficitur, quum gravius vitium in verbis sequentibus θυγάτηρ Λοξίου lateat. Ea secundum rectam interpretationem nihil aliud significare possunt quam Oedipum fortasse Apollinis esse nepotem. Id vero ineptum esse nisi per se satis manifestum esset, vel prima hujus carminis verba ostendere possent τίς σε, τέκνον, τίς σ' ἔτικτε; Apparet ex his plura in hoc loco turbata esse videturque idem hic accidisse quod in pluribus tragicorum et Aristophanis (de quo dixi in Praefat. ad Annot. in Aristoph. p. vii.) locis observare licet, apud Sophoclem in Trachiniis potissimum et Philocteta, ut evanidae antiquioris codicis literae temerariis correctionibus et supplementis utcunque instaurarentur. Sophoclis quae hoc in loco verba fuerint divinare nemini contingeat: sententiam vero manifestum est tale quid requirere, τίς σε, τέκνον, τίς σ' ἔτικτε τῶν μακραιώνων ἄρα | Νύμφα ὀρεσσιβάτᾳ που | Πανὶ πλαθεῖσ'; ἢ σύ γε καὶ γενέτας | Λοξίου; τῷ γὰρ πλάκες ἀγρόνομοι πᾶσαι φίλαι· quo pacto omnia optime procedunt. Primo loco ponit id quod, quum Oedipus in silva expositus fuisset, quaerenti omnium primum in mentem venire debebat, fortasse ex Pane eum natum esse, qui in montibus silvisque rem cum Nymphis habere soleret. Deinde quaerit num fortasse filius sit Apollinis. Nam hunc quoque, qui νομίου cognomen commune cum Pane habet, istiusmodi in locis lubenter versari Nympharumque amoribus delectari. Tum ad alias transit conjecturas de Mercurio et Baccho, ipsis quoque ab Nympharum amoribus minime alienis.

1104. ὁ Κυλλάνας ἀνάσσων] Scholiasta, ὁ Ἑρμῆς· νόμιος γάρ. Credebatur in monte Cyllene Arcadiae natus esse, Jove et Maia parentibus.

1105. ὁ Βακχεῖος θεὸς] Βακχιώτας Διόνυσος dicitur Oed. Col. 678.

1109. συμπαίζει] Anacreon apud Dionem Chrysost. vol. i. p. 94. ἄναξ (Δείνυσε), ᾧ δαμάλης Ἔρως | καὶ νύμφαι κυανώπιδες | πορφυρέῃ τ' Ἀφροδίτῃ | συμπαίζουσιν, ἐπιστρέφεαι δ' | ὑψηλῶν κορυφὰς ὀρέων. Idem apud Athenaeum 13. p. 599 C. σφαίρῃ δ' ηὖτέ με πορφυρέῃ | βάλλων χρυσοκόμης Ἔρως | νήνι ποικιλοσαμβάλῳ | συμπαίζειν προκαλεῖται. Nam sic scripturam codicis νηνι ποικιλος λαμβάνω emendavi ex Etymologico MS.

πρέσβεις, σταθμᾶσθαι, τὸν βοτῆρ' ὁρᾶν δοκῶ,
ὅνπερ πάλαι ζητοῦμεν. ἔν τε γὰρ μακρῷ
γήρᾳ ξυνᾴδει τῷδε τἀνδρὶ σύμμετρος,
ἄλλως τε τοὺς ἄγοντας ὥσπερ οἰκέτας
ἔγνωκ' ἐμαυτοῦ· τῇ δ' ἐπιστήμῃ σύ μου
προῦχοις τάχ' ἄν που, τὸν βοτῆρ' ἰδὼν πάρος.

ΣΟ. ἔγνωκα γὰρ, σάφ' ἴσθι· Λαΐου γὰρ ἦν
εἴπερ τις ἄλλος πιστὸς ὡς νομεὺς ἀνήρ.

ΟΙ. σὲ πρῶτ' ἐρωτῶ, τὸν Κορίνθιον ξένον,
ἦ τόνδε φράζεις; ΑΓ. τοῦτον, ὅνπερ εἰσορᾷς.

ΟΙ. οὗτος σὺ, πρέσβυ, δεῦρό μοι φώνει βλέπων
ὅσ' ἄν σ' ἐρωτῶ. Λαΐου ποτ' ἦσθα σύ;

ΘΕΡΑΠΩΝ.

ἦ δοῦλος οὐκ ὠνητὸς, ἀλλ' οἴκοι τραφείς.

ΟΙ. ἔργον μεριμνῶν ποῖον ἢ βίον τίνα;

ΘΕ. ποίμναις τὰ πλεῖστα τοῦ βίου συνειπόμην.

ΟΙ. χώροις μάλιστα πρὸς τίσι ξύναυλος ὤν;

ΘΕ. ἦν μὲν Κιθαιρὼν, ἦν δὲ πρόσχωρος τόπος.

1111. *πρέσβεις*] *πρέσβει*, erasa una post ι litera. *πρέσβυν* manus recentissima. 1113. *σύμμετρος*] *ξύμμετρος* 1114. *ἄλλως τε τοὺς*] ic manus recentior. *ἀλλ' ὡσεὶ τοὺς* pr. In marg. *αλλως* a m. pr. 1115. *ἦ δ'*] *τῆιδε'* 1118. *ὡς*] *ὦ* pr., *σ* addidit S. 1120. *ἦ*] *εἰ* pr., sed correctum ab eadem. 1122. *ποτ'*] *ποθ'* pr. 1123. *ἦ*] *ἦν*. Correctum x scholiasta Homeri. 1126. *τίσι*] *τίσιν*, eraso *ν* 1127. *πρόσχωρος*] *προσχῶρος* pr.

1111. *πρέσβεις*] Quod manus recentissima adscripsit *πρέσβυν* est i apographis plerisque, sed inepte. Necessario enim chorum compellare debet Oedipus. Sic Aeschylus Pers. 840. *ὑμεῖς δὲ, πρέσβεις, χαίρετε.*

1113. Recte Erfurdtius *σύμμεροος* pro *ξύμμετρος*. Nam nihil iussae erat cur syllabam praecedentem produci vellet.

1118. *ὡς νομεὺς ἀνήρ*] Fidus quius quidem in rebus potest istius conditionis homo fidus esse. Sic recte explicat Hermannus.

1123. *ἦ*] Codex *ἦν*. Mutatum ex Porphyrio apud schol. Venet. Iliad. 5, 533. et schol. Ambros. Odyss. 8, 186. qui hoc exemplo formam Atticam confirmant, quam Elmsleius Sophocli ubique recte restituit.

οἴκοι τραφείς] *οἰκοτραφὴς* scholiasta ad Iliadem et in cod. Veneto ad Odysseam. Quod vocabulum ut inusitatum Atticis notarunt Moeris et Thomas Magister.

ΟΙ. *τὸν ἄνδρα τόνδ' οὖν οἶσθα τῇδέ που μαθών;*
ΘΕ. *τί χρῆμα δρῶντα; ποῖον ἄνδρα καὶ λέγεις;*
ΟΙ. *τόνδ' ὃς πάρεστιν· ἢ ξυναλλάξας τί πως;*
ΘΕ. *οὐχ ὥστε γ' εἰπεῖν ἐν τάχει μνήμης ὕπο.*
ΑΓ. *κοὐδέν γε θαῦμα, δέσποτ'. ἀλλ' ἐγὼ σαφῶς*
ἀγνὼτ' ἀναμνήσω νιν. εὖ γὰρ οἶδ' ὅτι
κάτοιδεν ἦμος τὸν Κιθαιρῶνος τόπον
ὁ μὲν διπλοῖσι ποιμνίοις, ἐγὼ δ' ἑνὶ
ἐπλησίαζον τῷδε τἀνδρὶ τρεῖς ὅλους
ἑξ ἦρος εἰς ἀρκτοῦρον ἑκμήνους χρόνους·
χειμῶνα δ' ἤδη τἀμά τ' εἰς ἔπαυλ' ἐγὼ
ἤλαυνον οὗτός τ' ἐς τὰ Λαΐου σταθμά.
λέγω τι τούτων, ἢ οὐ λέγω πεπραγμένον;
ΘΕ. *λέγεις ἀληθῆ, καίπερ ἐκ μακροῦ χρόνου.*

1130. ἢ] rec. ἦ pr. ξυναλλάξας] Prius λ ex ν factum. πα σ factum, eraso, ut videtur, ύ ante σ. Fuit igitur πούσ, non quoc leius credebat πωσ, etsi haec vera scriptura est, quam restitui. γε θαῦμα] γ' ἐσθαῦμα pr. 1135. ποιμνίοις] Ante οισ erasum σ ι tur. 1136. τῷδε τἀνδρὶ] τῶδετ' ἀνδρὶ 1137. ἑκμήνους Porso ἐμμήνους. 1139. ἐς] εἰσ 1140. τούτων] τοῦτον pr.

1130. ἢ ξυναλλάξας τί πως] Gl. ἢ συντυχὼν κατά τι. Continuatio est praecedentis interrogationis: ἆρ' οἶσθα τοῦτον τὸν ἄνδρα τῇδέ που μαθὼν, ἢ ξυναλλάξας τί πω. BRUN. In aliquot apographis ἢ ξυνήλλαξάς τί πω;

1131. μνήμης ὕπο] *Ex recordatione.* Non mutem in μνήμης ἄπο.

1133. ἀγνὼτ'] Nescientem, quia oblitus est.

1134. κάτοιδεν ἦμος dicit, quia verbo κάτοιδεν reminiscendi notio inest, cujusmodi verba saepissime cum particulis temporalibus conjunguntur.

1136. ἐπλησίαζον] Prope versabar: v. ad v. 91. Prima autem verbi persona accommodata est praecedentibus verbis ἐγὼ δ' ἑνὶ vel a poeta vel ab librario. Nam Sophocles ἐπλησίαζεν scripsisse quod Brunckius conjecit, v μὲν διπλοῖσι ποιμνίοις, ἐγὼ δ parenthesi positis.

1137. ἑκμήνους χρόνους] initio, quo tempore greges terris τὰ σταθμὰ relinqueb ortum Arcturi sex menses SCHAEFER. Ab vera sc ἑκμήνους prope abest apogr quoddam Cantabrigiense, ἑκμήνους.

1138. χειμῶνα] In apogr. χειμῶνος cum γρ. χειμῶνι, plerisque est ab correctore qui accusativi usu χειμῶ *hiemem*, offenderetur. Sed Homerus Od. 11, 190. ἀλλ' μα μὲν εὕδει. Cum articulo Hell. 1, 4, 1. ἐν Γορδιείῳ δν χειμῶνα, aliique.

ΑΓ.φέρ' εἰπὲ νῦν, τότ' οἶσθα παῖδά μοί τινα
δοὺς, ὡς ἐμαυτῷ θρέμμα θρεψαίμην ἐγώ;
ΘΕ.τί δ' ἔστι πρὸς τί τοῦτο τοὔπος ἱστορεῖς;
ΑΓ.ὅδ' ἐστὶν, ὦ τᾶν, κεῖνος ὃς τότ' ἦν νέος. 1145
ΘΕ.οὐκ εἰς ὄλεθρον; οὐ σιωπήσας ἔσει;
ΟΙ. ἆ, μὴ κόλαζε, πρέσβυ, τόνδ', ἐπεὶ τὰ σὰ
δεῖται κολαστοῦ μᾶλλον ἢ τὰ τοῦδ' ἔπη.
ΘΕ.τί δ', ὦ φέριστε δεσποτῶν, ἁμαρτάνω;
ΟΙ. οὐκ ἐννέπων τὸν παῖδ' ὃν οὗτος ἱστορεῖ. 1150
ΘΕ.λέγει γὰρ εἰδὼς οὐδὲν, ἀλλ' ἄλλως πονεῖ.
ΟΙ. σὺ πρὸς χάριν μὲν οὐκ ἐρεῖς, κλάων δ' ἐρεῖς.
ΘΕ.μὴ δῆτα, πρὸς θεῶν, τὸν γέροντά μ' αἰκίσῃ.
ΟΙ. οὐχ ὡς τάχος τις τοῦδ' ἀποστρέψει χέρας;
ΘΕ.δύστηνος, ἀντὶ τοῦ; τί προσχρῄζων μαθεῖν; 1155
ΟΙ. τὸν παῖδ' ἔδωκας τῷδ' ὃν οὗτος ἱστορεῖ;
ΘΕ.ἔδωκ'· ὀλέσθαι δ' ὤφελον τῇδ' ἡμέρᾳ.
ΟΙ. ἀλλ' ἐς τόδ' ἥξεις μὴ λέγων γε τοὔνδικον.
ΘΕ.πολλῷ γε μᾶλλον, ἢν φράσω, διόλλυμαι.
ΟΙ. ἀνὴρ ὅδ', ὡς ἔοικεν, ἐς τριβὰς ἐλᾷ. 1160
ΘΕ.οὐ δῆτ' ἔγωγ', ἀλλ' εἶπον ὡς δοίην πάλαι.
ΟΙ. πόθεν λαβών; οἰκεῖον, ἢ 'ξ ἄλλου τινός;
ΘΕ.ἐμὸν μὲν οὐκ ἔγωγ', ἐδεξάμην δέ του.

1142. Punctum non post, sed ante *νῦν* positum. 1145. *τᾶν*] *'τᾶν* 1146. *ἔσει*] *ἔσῃ* 1150. *σε* post *ἱστορεῖ* erasum. 1151. *εἰδὼσ οὐδὲν* in litura. Fuit *οὐδὲν εἰδὼσ* 1152. *σὺ*] *δῦ* pr. *κλάων* scripsi pro *κλαίων*. 1154. *τις*] *τίσ* 1157. *ἡμέρᾳ*] *ἐν ἡμέραι* 1158. *ἐς* scripsi pro *εἰς*. *τόδ' ἥξεις*] *τὸ δή.ξεισ* pr., eraso *ει* post *ή* 1160. *ἀνὴρ* scripsi pro *ἀνήρ*. *ἐλᾷ*] *ἑλᾷ*

1146. *οὐκ εἰς ὄλεθρον*] Supple *ἀποφθερεῖ*, vel *ἄπει*, ut supra v. 431. Aristoph. Nub. 789. Equ. 829: *οὐκ εἰς κόρακας ἀποφθερεῖ*; *nonne in malam rem ibis?* BRUNCK.

1154. *ἀποστρέψει χέρας*] *Manus post tergum revinciet.* MUSGR. Nam hoc modo servi castigari solebant.

1158. *τοὔνδικον*] *Justum*, i. e. *verum*. Hesychius *ἔνδικον· ἀληθές*. BRUNCK.

1161. *πάλαι* non cum *δοίην*. sed cum *εἶπον* cohaeret. Respicit ad v. 1157.

ΟΙ. *τίνος πολιτῶν τῶνδε κἀκ ποίας στέγης;*
ΘΕ. *μὴ πρὸς θεῶν, μὴ, δέσποθ', ἱστόρει πλέον.* 1165
ΟΙ. *ὄλωλας, εἴ σε ταῦτ' ἐρήσομαι πάλιν.*
ΘΕ. *τῶν Λαΐου τοίνυν τις ἦν γεννημάτων.*
ΟΙ. *ἦ δοῦλος, ἢ κείνου τις ἐγγενὴς γεγώς;*
ΘΕ. *οἴμοι, πρὸς αὐτῷ γ' εἰμὶ τῷ δεινῷ λέγειν.*
ΟΙ. *κἄγωγ' ἀκούειν· ἀλλ' ὅμως ἀκουστέον.* 1170
ΘΕ. *κείνου γέ τοι δὴ παῖς ἐκλῄζεθ'· ἡ δ' ἔσω*
κάλλιστ' ἂν εἴποι σὴ γυνὴ τάδ' ὡς ἔχει.
ΟΙ. *ἦ γὰρ δίδωσιν ἥδε σοι;* ΘΕ. *μάλιστ', ἄναξ.*
ΟΙ. *ὡς πρὸς τί χρείας;* ΘΕ. *ὡς ἀναλώσαιμί νιν.*
ΟΙ. *τεκοῦσα τλήμων;* ΘΕ. *θεσφάτων γ' ὄκνῳ κακῶν.* 1175
ΟΙ. *ποίων;* ΘΕ. *κτενεῖν νιν τοὺς τεκόντας ἦν λόγος.*
ΟΙ. *πῶς δῆτ' ἀφῆκας τῷ γέροντι τῷδε σύ;*
ΘΕ. *κατοικτίσας, ὦ δέσποθ', ὡς ἄλλην χθόνα*
δοκῶν ἀποίσειν, αὐτὸς ἔνθεν ἦν· ὁ δὲ
κάκ' ἐς μέγιστ' ἔσωσεν. εἰ γὰρ οὗτος εἶ 1180
ὃν φησιν οὗτος, ἴσθι δύσποτμος γεγώς.
ΟΙ. *ἰοὺ ἰού· τὰ πάντ' ἂν ἐξήκοι σαφῆ.*

1168. *κείνου*] Sie, non '*κείνου*. *τις*] *τίς* 1170. *ἀκούειν*] *ἀκούων*. Correctum ex schol. 1171. *γε* in litura a m. ant. Fuit fortasse *δέ*. *ε* etiam a pr. m. habuit. 1178. *κατοικτίσας*] *ι* ex *η* factum. 1180. *ἐς* scripsi pro *εἰς*. 1182. *ἐξήκοι*] *ἐξίκοι*

1167. *τις — γεννημάτων*] Hujusmodi constructionum *πρὸς τὸ σημαινόμενον* exempla congessere Porsonus et Schaeferus ad Eurip. Phoen. 1730. ERF. *γεννημάτων* nomine et *νόθους* et *γνησίους* vel *ἐγγενεῖς παῖδας* complectitur. Ergo utrum ex ancilla an ex uxore partum sit illud *γέννημα* sciscitatur Oedipus. DOEDERL. *τῶν Λαΐου τοίνυν τινὸς γεννήματ' ἦν*, Hartungius.

1170. Recta scriptura *ἀκούειν* est etiam apud Plut. Mor. p. 552 C. 1093 B. et superscripta in apographo uno *ἀκούων*.

1176. *τοὺς τεκόντας*] Numerus pluralis, ut saepe, de una persona. Nam patrem tantum occisurus erat. Sic iterum *ξὺν οἷς* v. 1184. de matre sola.

1178. *ὡς* non cum accusativis *ἄλλην χθόνα* esse construendum, sed cum participio *δοκῶν*, annotavit glossator libri Parisini apud Brunckium. Sic Eurip. Herc. f. 984. ab Elmsleio comparatus, *ἄλλῳ δ' ἐπεῖχε τόξ', ὃς ἀμφιβάμιον ἔπτηξε κρηπῖδ', ὡς λελῃθέναι δοκῶν*.

ὦ φῶς, τελευταῖόν σε προσβλέψαιμι νῦν,
ὅστις πέφασμαι φύς τ' ἀφ' ὧν οὐ χρῆν, ξὺν οἷς τ'
οὐ χρῆν ὁμιλῶν, οὕς τέ μ' οὐκ ἔδει κτανών.
ΧΟ. ἰὼ γενεαὶ βροτῶν,
ὡς ὑμᾶς ἴσα καὶ τὸ μηδὲν ζώσας ἐναριθμῶ.
τίς γὰρ, τίς ἀνὴρ πλέον
τᾶς εὐδαιμονίας φέρει
ἢ τοσοῦτον ὅσον δοκεῖν
καὶ δόξαντ' ἀποκλῖναι;
τὸν σόν τοι παράδειγμ' ἔχων,
τὸν σὸν δαίμονα, τὸν σὸν, ὦ τλᾶμον Οἰδιπόδα, βροτῶν
οὐδὲν μακαρίζω·
ὅστις καθ' ὑπερβολὰν
τοξεύσας ἐκράτησε τοῦ πάντ' εὐδαίμονος ὄλβου,

1186.–1195. = 1196.–1203.

1186.–1188. Versus sic divisi, *ἰὼ*–| *ὡσ*–| *ζώσασ ἐναριθμῶ.* 1186. *ἰὼ* m. ant. *ὦ* pr. 1188. *ἐναριθμῶ*] *ἐν ἀριθμῶι* pr. 1190. *τᾶς*] *τὰσ* ut videtur. 1193. *τὸν σόν τοι* Camerarius pro *τὸ σόν τοι* 1194.–1204. Versus sic divisi, *τὸν*–| *οἰδίποδα*–| *ὅστισ*–| *ἐκράτησασ*–| *ὦ*–| *παρθένον*–| *θανάτων*–| *ἐξ οὗ*–| *καὶ τὰ*–| *ταῖσ ἀνάσσων.* 1195. *Οἰδιπόδα*] *οἰδίποδα οὐδὲν* Hermannus pro *οὐδένα.* 1197. *ἐκράτησε* Hermannus pro *ἐκράτησας.*

1182. *ἐξήκοι σαφῆ*] Sic 1011. *μή μοι Φοῖβος ἐξέλθῃ σαφής. ἐξήκοι* ex duobus apogr. pro *ἐξίκοι.* Per *ἀποβαίη* explicat scholiasta.

1187. *ἴσα καὶ τὸ μηδὲν*] Sententia plurimorum poetarum versibus trita, velut Sophoclis Aj. 125. *ὁρῶ γὰρ ἡμᾶς οὐδὲν ὄντας ἄλλο πλὴν | εἴδωλ', ὅσοιπερ ζῶμεν, ἢ κούφην σκιάν.* et Pindari Pyth. 8, 135. quorum locos apposuit scholiasta.

1188. *ἐναριθμῶ*] Quod in codice est *ἐν ἀριθμῶι* nihil aliud est quam prima persona verbi *ἐναριθμῶι*, cum iota adscripto, quod frequens in codice est in terminatione verborum in *ω*.

1189. 1190. Priorem Oedipi felicitatem pluribus verbis describit Aeschylus Sept. 771.–775.

1193. *δόξαντ'*] *Postquam visus est.* *ἀποκλῖναι*] Per *πεσεῖν, ἐκπεσεῖν, ἐκτραπῆναι* explicant glossatores.

1196. *βροτῶν οὐδὲν*] Idem generis neutrius usus in locis ab Nauckio comparatis, Sophoclis apud Stob. Floril. 8, 5. *Ἄρης γὰρ οὐδὲν τῶν κακῶν λωτίζεται*, et Homeri H. in Ven. 34. *οὔτι πεφυγμένον ἔστ' Ἀφροδίτην οὔτε θεῶν μακάρων οὔτε θνητῶν ἀνθρώπων. βροτῶν* igitur apud Sophoclem generis masculini est.

1196. *τοξεύσας*] Eadem comparatione dictum qua Aeschylus Agam. 628. *κῦρσαι ὥστε τοξότην ἄκρον σκοποῦ* dixit.

1196.–1200. *ἐκράτησε — ἀνέστα*]

ὦ Ζεῦ, κατὰ μὲν φθίσας
τὰν γαμψώνυχα παρθένον
χρησμῳδὸν, θανάτων δ' ἐμᾷ 1200
χώρᾳ πύργος ἀνέστα·
ἐξ οὗ καὶ βασιλεὺς καλεῖ
ἐμὸς καὶ τὰ μέγιστ' ἐτιμάθης, ταῖς μεγάλαισιν ἐν
Θήβαισιν ἀνάσσων.
τανῦν δ' ἀκούειν τίς ἀθλιώτερος; 1204
τίς ἄταις ἀγρίαις, τίς ἐν πόνοις
ξύνοικος ἀλλαγᾷ βίου;
ἰὼ κλεινὸν Οἰδίπου κάρα,
ᾧ μέγας λιμὴν 1208
αὐτὸς ἤρκεσεν
παιδὶ καὶ πατρὶ
θαλαμηπόλῳ πεσεῖν,
πῶς ποτε πῶς ποθ' αἱ πατρῷαί σ' ἄλοκες φέρειν, τάλας,

1204.–1212. = 1213.–1222.

1200. ἀνέστα] ἀνέσταν rec. 1201. καλεῖ] καλῆι 1203. Θήβαισιν] θήβαισ 1204. τίς ἄταις ἀγρίαις, τίς ἐν πόνοις Hermannus pro τίς ἐν πόνοις, τίς ἄταις ἀγρίαις. 1208.–1212. Versus sic divisi, δι–| παιδὶ–| πῶς ποτε–| σ' ἄλοκεσ–| σῖγ'—τοσόνδε. 1208. αὐτὸς] αὐτὸσ. Articulum addidit Brunckius, qui ὠὐτός.

Tertia persona de Oedipo utitur, post quam rursus ad secundam transit (καλεῖ—ἐτιμάθης), qua supra usus erat. Quo non intellecto vetus aliquis corrector ἐκράτησε, quod Hermannus restituit, in ἐκράτησας violata metri lege mutavit ejusque errore inductus recentior ἀνέστα, quod codex a prima manu habet, in ἀνέστας corrupit. ἀνέστα legit scholiasta, qui interpretatur ἀσφάλεια καὶ ἀπαλέξησις γέγονε.

1199. γαμψώνυχα παρθένον] Sphingem.

1203. Θήβαισιν ex paucis apographis, inter quae Lb., restitutum pro Θήβαις.

1205. 1214. Recepi correctiones Hermanni, ut tolerabilem restituerem metri formam, etsi valde incertas.

1206. ξύνοικος] I. e. μᾶλλον ξύνοικος, quod intelligitur ex praecedente comparativo ἀθλιώτερος.

1208. ᾧ μέγας λιμὴν] Scholiasta, ᾧ ὑποχὴ εἰς τὸ ἄμφω δέξασθαι, σὲ καὶ τὸν πατέρα. ἢ ὅτι μήτηρ ἦν καὶ γυνὴ ἡ Ἰοκάστη, ἣν λέγει λιμένα. θαλαμηπόλῳ δὲ νυμφίῳ.

1210. πῶς ποτε duplicatum ut Phil. 688. et πῶς ποτε πῶς ib. 175.

ἄλοκες] Recte scholiasta recentior, ἤγουν ἡ γυνὴ, ἔνθα σπείρει σε πατήρ.

σῖγ' ἐδυνάθησαν ἐς τοσόνδε;
ἐφηῦρέ σ' ἄκονθ' ὁ πάνθ' ὁρῶν χρόνος, 1213
δικάζει τ' ἄγαμον γάμον πάλαι
τεκνοῦντα καὶ τεκνούμενον. 1215
ἰὼ Λαΐειον τέκνον,
εἴθε σ' εἴθε σε
μήποτ' εἰδόμαν.
δύρομαι γὰρ ὡς
περίαλλ' ἰαχίων
ἐκ στομάτων. τὸ δ' ὀρθὸν εἰπεῖν, ἀνέπνευσά τ' ἐκ σέθεν
καὶ κατεκοίμησα τοὐμὸν ὄμμα. 1222

ΕΞΑΓΓΕΛΟΣ.

ὦ γῆς μέγιστα τῆσδ' ἀεὶ τιμώμενοι,
οἷ' ἔργ' ἀκούσεσθ', οἷα δ' εἰσόψεσθ', ὅσον δ'
ἀρεῖσθε πένθος, εἴπερ ἐγγενῶς ἔτι 1225

1212. ἐδυνάθησαν] ἐδυνάσθησαν 1213. ἐφηῦρε scripsi pro ἐφεῦρε. ἄκονθ'] ρ post κ erasum. 1214. τ' Hermannus pro τὸν. 1217.– 1222. Versus sic divisi, εἴθε σ'–| ὀδύρομαι–| ἰαχέων–| τὸ δ'–| ἀνέπνευσα–| κατεκοίμησα τοὐμὸν ὄμμα. 1217. σε addidit Wunderus. εἰδόμαν] ἰδόμην pr., ἰδόμαν corr. 1218. δύρομαι Seidlerus pro ὀδύρομαι. περίαλλ' Heathius pro περίαλλα. 1219. ἰακχίων Erfurdtius pro ἰαχέων. 1223. ΕΞΑΓΓΕΛΟΣ] Sic hoc loco, sed infra ΑΓΓ. 1225. ἀρεῖσθε] α ex αι factum.

1212. Recta aoristi forma ἐδυνάθησαν ex uno annotata apographo. Alia nonnulla ἐδυνήθησαν.

1214. δικάζει τ' ἄγαμον] V. ad 1205. In apographis multis ὃς δικάζει τὸν ἄγαμον γάμον τεκνοῦντα καὶ τεκνούμενον Wunderus recte interpretatur nuptias in quibus liberos procreat qui in iisdem procreatus est.

1216. Λαΐειον] Metri defectum explet Bothii conjectura Λαΐηϊον, ad quam formam non est verisimile Sophoclem confugisse. Erfurdtius ἰὼ, Λαΐειον ὦ τέκνον scripserat. Aliam conjecturam periclitatus est Schneidewinus, ἰὼ, Λαΐαγενὲς τέκνον.

1217. εἰδόμαν ex apographo uno Tricliniano restitutum pro ἰδόμαν.

1220. ὡς περίαλλ'] Per περιάλλως, ὑπερβολικῶς explicat scholiasta. ὡς cum adverbio dictum ut ὡς ἠπίως El. 1439. ἰάκχια στόματα bacchicum clamorem dicit. G. Burgesii conjecturam ὡς περίαλλ' ἰὰν χέων memorat Linwoodius.

1221. τὸ δ' ὀρθὸν εἰπεῖν] *Ut verum dicam.*

1225. ἐγγενῶς] I. e. γνησίως, ut explicat scholiasta. εἰγενῶς Hartungius.

τῶν Λαβδακείων ἐντρέπεσθε δωμάτων.
οἶμαι γὰρ οὔτ' ἂν Ἴστρον οὔτε Φᾶσιν ἂν
νίψαι καθαρμῷ τήνδε τὴν στέγην, ὅσα
κεύθει, τὰ δ' αὐτίκ' ἐς τὸ φῶς φανεῖ κακὰ
ἑκόντα κοὐκ ἄκοντα. τῶν δὲ πημονῶν
μάλιστα λυποῦσ' αἳ φανῶσ' αὐθαίρετοι.
ΧΟ. λείπει μὲν οὐδ' ἃ πρόσθεν ᾔδεμεν τὸ μὴ οὐ
βαρύστον' εἶναι· πρὸς δ' ἐκείνοισιν τί φῄς;
ΕΞ. ὁ μὲν τάχιστος τῶν λόγων εἰπεῖν τε καὶ
μαθεῖν, τέθνηκε θεῖον Ἰοκάστης κάρα.
ΧΟ. ὦ δυστάλαινα, πρὸς τίνος ποτ' αἰτίας;
ΕΞ. αὐτὴ πρὸς αὑτῆς. τῶν δὲ πραχθέντων τὰ μὲν
ἄλγιστ' ἄπεστιν· ἡ γὰρ ὄψις οὐ πάρα.
ὅμως δ', ὅσον γε κἀν ἐμοὶ μνήμης ἔνι,
πεύσει τὰ κείνης ἀθλίας παθήματα.
ὅπως γὰρ ὀργῇ χρωμένη παρῆλθ' ἔσω
θυρῶνος, ἵετ' εὐθὺ πρὸς τὰ νυμφικὰ
λέχη, κόμην σπῶσ' ἀμφιδεξίοις ἀκμαῖς·

1229. ἐς] εἰσ 1231. αἳ] αἳ 'ν rec. et in marg. αἳ ἂν. αὐθαίρετοι corr. αὐθέρετοι pr. 1232. ᾔδεμεν Elmsleius pro ᾔδειμεν. 1233. φῄς] φήισ 1234. Post καὶ tres literae erasae. 1237. αὑτῆς] αὐτῆσ 1240. πεύσει] πεύσηι 1242. ἵετ'] ἰετ' (sine accentu) pr. εὐθὺ] εὐθὺσ, eraso σ.

1227. οἶμαι γὰρ—] Aqua marina vel fluviali caedes ablui putabantur. Aeneas apud Virg. Aen. 2, 718. *me bello e tanto digressum et caede recenti attrectare nefas, donec me flumine vivo abluero.* Vide Dacier. et Tertullian. de baptismo c. 5. Hic ne majorum quidem Europae Asiaeque fluviorum [illegible] ablui posse tanta scelera [illegible] dicit. BOTHIUS. Simili[illegible] paravit Valckenar. ad [illegible] 654.

1229. κεύθει] [illegible] Monuit D[illegible]

1231. αἳ φανῶσ'] Non opus ἂν particula, quae ab correctore codicis et in apographis nonnullis illata est. V. ad v. 316.

1232. λείπει—τὸ μὴ οὐ βαρύστον' εἶναι] *Nihil abest quin* luctuosa sint.

1234. τάχιστος] Eodem redit quo βράχιστος.

1243. ἀμφιδεξίοις ἀκμαῖς] I. e. [illegible] χεροῖν, ut explicatur in [illegible]minoribus. Sic Oedip. Col. [illegible]νρὸν ἀμφιδέξιον, *utrumque* [illegible]διδεξίοις χερσί Aeschylum [illegible] dixisse testatur Hesy[illegible]FURDT.

πύλας δ', ὅπως εἰσῆλθ', ἐπιρράξασ' ἔσω,
καλεῖ τὸν ἤδη Λάϊον πάλαι νεκρὸν,
μνήμην παλαιῶν σπερμάτων ἔχουσ', ὑφ' ὧν
θάνοι μὲν αὐτὸς, τὴν δὲ τίκτουσαν λίποι
τοῖς οἶσιν αὐτοῦ δύστεκνον παιδουργίαν.
γοᾶτο δ' εὐνὰς, ἔνθα δύστηνος διπλοῦς
ἐξ ἀνδρὸς ἄνδρα καὶ τέκν' ἐκ τέκνων τέκοι.
χὤπως μὲν ἐκ τῶνδ' οὐκέτ' οἶδ' ἀπόλλυται·
βοῶν γὰρ εἰσέπαισεν Οἰδίπους, ὑφ' οὗ
οὐκ ἦν τὸ κείνης ἐκθεάσασθαι κακὸν,
ἀλλ' εἰς ἐκεῖνον περιπολοῦντ' ἐλεύσσομεν.
φοιτᾷ γὰρ ἡμᾶς ἔγχος ἐξαιτῶν πορεῖν,
γυναῖκά τ' οὐ γυναῖκα, μητρῴαν δ' ὅπου
κίχοι διπλῆν ἄρουραν οὗ τε καὶ τέκνων.
λυσσῶντι δ' αὐτῷ δαιμόνων δείκνυσί τις·
οὐδεὶς γὰρ ἀνδρῶν, οἳ παρῆμεν ἐγγύθεν.

1244. ἐπιρράξασ' Dobraeus pro ἐπιρρήξασ'. 1245. καλεῖ Erfurdtius pro κάλει. 1250. ἄνδρα] ἄνδρας rec. 1251. ἀπόλλυται] ἀπολλύναι pr. cum litura super ν. 1252. εἰσέπαισεν corr. εἰσέπεσεν pr. 1254. περιπολοῦντ'] πο in litura solius literae π. ἐλεύσσομεν] ἐλεύσομεν

1244. ἐπιρράξασ' scripsi cum Dobraeo pro ἐπιρρήξασ', quod Homeri potius est quam linguae Atticae: v. utriusque verbi exempla in Thesauri edit. Parisina. Simplex πύλας ἀράξας est apud Eurip. Iph. T. 1308. Per κλείσασα explicat scholiasta, collato Homeri loco Il. 24, 454.

ἔσω cum εἰσῆλθε conjungit scholiasta, rectius cum ἐπιρρήξασα Musgravius, ut vi et impetu portas ab interna parte occlusisse dicatur Iocasta.

1245. καλεῖ Erfurdtius recte pro κάλει. Conf. Oedip. Col. 1626. Trach. 796.

1249. διπλοῦς est accusativus pluralis quasi sequatur ἀνθρώπους, non ἄνδρα καὶ τέκνα. Monuit Erfurdtius.

1250. ἄνδρα] In apographis pluribus in ἄνδρας mutatum ab librariis est propter διπλοῦς. Apte Elmsleius comparavit Eurip. Herc. fur. 950. διπλοῦς δ' ὀπαδοῖς ἦν γέλως φόβος θ' ὁμοῦ.

1251. De collocatione verborum dictum ad v. 52.

1256. μητρῴαν—ἄρουραν] ματρὸς ἄρουραν apud Aeschylum Sept. 753.

1257. διπλῆν] Ex qua et ipse natus esset et liberos procreasset.

δεινὸν δ' ἀΰσας ὡς ὑφηγητοῦ τινὸς
πύλαις διπλαῖς ἐνήλατ', ἐκ δὲ πυθμένων
ἔκλινε κοῖλα κλῆθρα κἀμπίπτει στέγῃ.
οὗ δὴ κρεμαστὴν τὴν γυναῖκ' εἰσείδομεν,
πλεκταῖς ἑώραις ἐμπεπλεγμένην. ὁ δὲ
ὅπως ὁρᾷ νιν, δεινὰ βρυχηθεὶς τάλας,
χαλᾷ κρεμαστὴν ἀρτάνην. ἐπεὶ δὲ γῇ
ἔκειτο τλήμων, δεινὰ δ' ἦν τἀνθένδ' ὁρᾶν.
ἀποσπάσας γὰρ εἱμάτων χρυσηλάτους
περόνας ἀπ' αὐτῆς, αἷσιν' ἐξεστέλλετο,
ἄρας ἔπαισεν ἄρθρα τῶν αὐτοῦ κύκλων,

1260. ὑφηγητοῦ] ὑφ' ἡγητοῦ 1261. ἐνήλατ'] ἐηλατ' 1262. ἔκλινε] ι ex ει factum. κλῆθρα] κλεῖθρα, η super ει a m. rec. Sed 1287. 1294. κλῆιθρα jam a m. pr. 1263. εἰσείδομεν] ἐσείδομεν 1264. ἑώραισ ab S. ἐωραῖσ pr. 1265. ὅπως] ὅπωσ δ' 1266. ἐπεὶ δὲ γῇ] Spiritus et accentus super ἐπεὶ δὲ a m. rec. Nam a pr. fuit ἐπιδεγῆι, ι tamen ab eadem manu, ut videtur, in ει mutato. 1267. ἔκειτο corr. ἔκειθ' ὁ pr. 1270. ἄρθρα] Alterum ρ ex ω factum. αὐτοῦ] αὐτοῦ

1260. ὑφηγητοῦ recte in apographis multis pro ὑφ' ἡγητοῦ. Supra 966. ὧν ὑφηγητῶν. Oed. C. 1588. ὑφηγητῆρος οὐδενὸς φίλων.

1261. ἐκ δὲ πυθμένων—κλῆθρα] Dissentiunt editores in interpretatione horum verborum. Mihi vix dubium videtur quin voce πυθμένων *cardines*, quae sunt in foribus, et vocabulo κλῆθρα postes intelligi debeant. Cfr. Theocr. 24, 15. ἄρσεν ἐπὶ πλατὺν οὐδὸν, ὅθι σταθμὰ κοῖλα θυράων. et Virg. Aen. 2, 480. *limina perrumpit postesque a cardine vellit aeratos.* et ibid. 493. *labat ariete crebro janua, et emoti procumbunt cardine postes.* Schol.: ἀνέτρεψε τὰς θύρας, καὶ κατέβαλεν ἐκ τῶν πυθμένων. WUNDER.

1264. ἑώραις] αἱώραις apographa multa. De forma ἑώρα dictum ab Eustathio p. 389, 42. ἐωρήσασα restituimus Oed. C. 1084.

1267. δεινὰ δ' ἦν] Non est verisimile Sophoclem post tam pauca verba praegressa δὲ in apodosi posuisse. Quamobrem δεινὰ δὴ τἀνθένδ' ὁρᾶν corrigendum videtur, intellecto ἦν.

1269. περόνας] Fibulis olim utebantur mulieres Graecae more Dorum, vel Carum, donec male aliquando illis usae vestitum Ionicum usurpare jussae sunt. Vide Herod. 5, 87. et 88. BOTH.

1270. ἄρας ἔπαισεν ἄρθρα τῶν αὐτοῦ κύκλων] Eandem narrationem sequitur Euripides in Phoenissis 61. εἰς ὄμμαθ' αὑτοῦ δεινὸν ἐμβάλλει φόνον, | χρυσηλάτοις πόρπαισιν αἱμάξας κόρας. ad quem locum scholiasta, ὅμοια καὶ Ἑλλάνικος. ἐν δὲ τῷ Οἰδίποδι οἱ Λαΐου θεράποντες ἐτύφλωσαν αὐτόν· ἡμεῖς δὲ Πολύβου παῖδ' ἐρείσαντες πέδῳ | ἐξομματοῦμεν καὶ διόλλυμεν κόρας.

αὐδῶν τοιαῦθ', ὁθούνεκ' οὐκ ὄψοιντό νιν
οὔθ' οἳ' ἔπασχεν οὔθ' ὁποῖ' ἔδρα κακὰ,
ἀλλ' ἐν σκότῳ τὸ λοιπὸν οὓς μὲν οὐκ ἔδει
ὀψοίαθ', οὓς δ' ἔχρῃζεν οὐ γνωσοίατο.
τοιαῦτ' ἐφυμνῶν πολλάκις τε κοὐχ ἅπαξ 1275
ἤρασσ' ἐπαίρων βλέφαρα. φοίνιαι δ' ὁμοῦ
γλῆναι γένει' ἔτεγγον, οὐδ' ἀνίεσαν
φόνου μυδώσας σταγόνας, ἀλλ' ὁμοῦ μέλας
ὄμβρος χάλαζά θ' αἱματοῦσσ' ἐτέγγετο. 1279

Post 1279. sequebantur *τάδ' ἐκ δυοῖν ἔρρωγεν, οὐ μόνου κακὰ, | ἀλλ' ἀνδρὶ καὶ γυναικὶ συμμιγῆ κακά.*

1271. *ὁθούνεκ'*] *ὅθ' οὔνεκ'* *ὄψοιντο*] *ὄψοιτο, θιν* a m. ant. 1275. *δυμνῶν*] *ἐφ' ὑμῶν, ν* ab eadem m. *τε* ab alia m. ant. *δε* pr. 1277. *ἀνίεσαν*] *ἀνίεσσαν* 1279. *χάλαζά θ' αἱματοῦσσ'* Porsonus pro *χαλάζης αἵματος.* 1280. 1281. Ejeci versus spurios duo.

1271. Pro *ὄψοιντο* fuerunt qui impus requirerent praeteritum, t hoc diceretur, oculos priora ala et crimina Oedipi non vidisse, d in posterum luce privatos non se visuros quos non oporteret: nde Hermannus *ὄψαιντο* conjecit, rma aoristi veteribus Atticis inudita. Hoc si voluisset Sophoes, non *ὄψαιντο* dicturus, sed alio erbo usurus et totam sententiam c potius conformaturus erat ut oc diceret Oedipus, oculos se effosse *quia* priora ejus crimina non animadvertissent, etsi haec mentis otius Oedipi quam oculorum culpa erat.

1272. *οἳ' ἔπασχεν*] Quum maem inscius uxorem duceret. *οἳ' ἔδρα*] Quum patrem inscius cideret.

1273. *ἐν σκότῳ*] *In tenebris*, i. e. *nnino non*, ut *βλέπειν σκότον* v. 19. *οὓς μὲν οὐκ ἔδει*] Liberos. Similer loquitur v. 1184. *φύς τ' ἀφ' ὁ οὐ χρῆν, ξὺν οἷς τ' | οὐ χρῆν ὁμοῦν, οὕς τέ μ' οὐκ ἔδει κτανών.*

1274. *οὓς δ' ἔχρῃζεν*] Parentes, quos cognoscere cupiverat Oedipus. Conf. v. 1371.

1275. Verba *πολλάκις τε κοὐχ ἅπαξ* non cum *ἐφυμνῶν*, sed cum *ἤρασσε* conjungenda esse monet Wunderus.

1279. Verissime Porsonus *χάλαζά θ' αἱματοῦσσ'* pro *χαλάζης αἵματος*, quod veteris correctoris errore illatum, quum AIMATOCC quod Sophocles scripserat (id est *αἱματοῦσσ'*) pro *αἵματος* acceptum esset. Male Heathius *χαλάζης αἱματοῦς*, quae forma nominativi masculini et neutrius $\overline{ους}$ et $\overline{ουν}$, ex $\overline{οεις}$ et $\overline{οεν}$ contracta, etsi interdum usurpata, tamen vitata potius quam quaesita a poetis est: ut non sit verisimile Sophoclem *ὄμβρος χαλάζης αἱματοῦς* scripsisse quum posset *ὄμβρος χάλαζά θ' αἱματοῦσσ'*.

1280. 1281. *τάδ' ἐκ δυοῖν ἔρρωγεν οὐ μόνου κακὰ, | ἀλλ' ἀνδρὶ καὶ γυναικὶ συμμιγῆ κακά.*] Ejeci versus spurios duo. Posteriorem versum, casu, ut videtur, omissum in apographo quodam Barocciano, spurium esse vidit Elmsleius, quem mireris pepercisse priori, qui minus

ὁ πρὶν παλαιὸς δ' ὄλβος ἦν πάροιθε μὲν
ὄλβος δικαίως, νῦν δὲ τῇδε θἠμέρᾳ
στεναγμὸς, ἄτη, θάνατος, αἰσχύνη, κακῶν
ὅσ' ἐστὶ πάντων ὀνόματ', οὐδέν ἐστ' ἀπόν.
ΧΟ. νῦν δ' ἔσθ' ὁ τλήμων ἐν τίνι σχολῇ κακοῦ;
ΕΞ. βοᾷ διοίγειν κλῆθρα καὶ δηλοῦν τινὰ
τοῖς πᾶσι Καδμείοισι τὸν πατροκτόνον,
τὸν μητρὸς, αὐδῶν ἀνόσι' οὐδὲ ῥητά μοι,
ὡς ἐκ χθονὸς ῥίψων ἑαυτὸν, οὐδ' ἔτι
μενῶν δόμοις ἀραῖος, ὡς ἠράσατο.
ῥώμης γε μέντοι καὶ προηγητοῦ τινὸς
δεῖται· τὸ γὰρ νόσημα μεῖζον ἢ φέρειν.
δείξει δὲ καὶ σοί. κλῆθρα γὰρ πυλῶν τάδε
διοίγεται· θέαμα δ' εἰσόψει τάχα
τοιοῦτον οἷον καὶ στυγοῦντ' ἐποικτίσαι.
ΧΟ. ὦ δεινὸν ἰδεῖν πάθος ἀνθρώποις,
ὦ δεινότατον πάντων ὅσ' ἐγὼ
προσέκυρσ' ἤδη. τίς σ', ὦ τλῆμον,

1283. τῇδε θἠμέρᾳ] τῇιδέθ' ἡμέραι 1284. ἄτη a m. ant. ἄτε pr. 1289. μητρὸσ αὐδῶν in litura a m. antiqua. μὴ προσαυδῶν pr. 1291. μενῶν] μενων (sine acc.) pr. 1294. κλῆθρα γὰρ] κλῆιθρά γε 1299. σ' a m. ant. additum. τλῆμον] τλήμων pr. Post hunc versum erasus est v. 1302. per errorem ab librario huc illatus et punctis notatus.

etiam quam alter ab Sophocle scribi potuit. Conficti enim hi versus a grammatico sunt, qui vel lacunam in codicibus notatam explere vellet, vel, si lacuna nulla notata fuit, ipse sentiret nimis abrupte illata esse proxima verba, *ὁ πρὶν παλαιὸς δ' ὄλβος ἦν πάροιθε μὲν | ὄλβος δίκαιος*. Quod etsi quodammodo excusari potest locis qualis est Euripidis Hel. 1617. (inde ab verbis *σώφρονος δ' ἀπιστίας*), tamen probabilius esse arbitror Sophoclem post *ἐτέγγετο* unum minimum versum addidisse, in quo *μὲν* particula fuerit, velut *τοιαῦτα μὲν τάδ' ἐστὶν* —.

1286. *τίνι*] I. e. *ποίᾳ*.

1289. *τὸν μητρὸς*] *μιάστορα* vel simile quid tacet.

1292. *ῥώμης*] Forti auxilio alicujus, ut interpretatur Wunderus.

1294. *δείξει*] Nihil interest utrum Oedipi nomen intelligatur an *δείξει* impersonaliter dictum accipiatur, ut saepe dicitur.

1299. *ὅσ' ἐγὼ προσέκυρσ'*] Notanda constructio verbi cum accusativo.

προσέβη μανία ; τίς ὁ πηδήσας
μείζονα δαίμων τῶν μακίστων
πρὸς σῇ δυσδαίμονι μοίρᾳ ;
ἀλλ' οὐδ' ἐσιδεῖν δύναμαί σ', ἐθέλων
πόλλ' ἀνερέσθαι, πολλὰ πυθέσθαι,
πολλὰ δ' ἀθρῆσαι·
τοίαν φρίκην παρέχεις μοι.

ΟΙ. αἰαῖ αἰαῖ, δύστανος ἐγὼ,
ποῖ γᾶς φέρομαι τλάμων ; πᾶ μοι
φθογγὰ διαπέταται φοράδην ;
ἰὼ δαῖμον, ἵν' ἐξήλλου.

ΧΟ. ἐς δεινὸν, οὐδ' ἀκουστὸν, οὐδ' ἐπόψιμον.

ΟΙ. ἰὼ σκότου

1313.—1320.=1321.—1328.

1301. *μακίστων* a m. pr. ex *κακίστων* factum. 1302. *πρὸς*] σ a m. r. et hic et supra, ubi hic versus per errorem illatus erat, omissum addidit S. 1303.–1305. Versus sic divisi, *φεῦ φεῦ δύστανοσ. ἀλλ' οὐδ' σιδεῖν | δύναμαι–| πολλὰ π.—ἀθρῆσαι.* Delevi verba *φεῦ φεῦ δύστανος.* 303. *σ' ἐθέλων*] *σε θέλων* 1304. *ἀνέρέσθαι* cum duplici accentu, ed priore deleto. 1306. *τοίαν*] *ποίαν* 1307–1311. Versus sic ivisi et scripti, *αἰ αἰ αἰ | φεῦ φεῦ. δύστανοσ | ἐγώ. ποῖ γᾶσ | φέρομαι τλάων. πᾶι μοι φθογγὰ | διαπέταται φοράδην ; | ἰὼ δαῖμον ἵν' ἐξήλου.* 1307. *ἰαῖ αἰαῖ*, deleto *φεῦ φεῦ*, scripsi cum Hermanno. Idem *ἐξήλλου* pro *ἐξλου.* 1313. Verba in duo versus divisa, alterum *ἰὼ—ἀπότροπον*, lterum *ἐπιπλώμενον* (sic codex) *ἄφατον.*

1303. Delevi quod ante *ἀλλ' οὐδ'* a codice legitur *φεῦ φεῦ δύστανος*, latum ex v. 1308. Similem interpolationem sustuli Electr. 77. 'rustra Turnebus *φεῦ φεῦ δύταν'*.

σ' ἐθέλων ex duobus apographis ro *σε θέλων.*

1306. *τοίαν* apographa pleraque ecte pro *ποίαν.*

1310. *διαπέταται*, quod in pluribus apographis, *διαπέπταται*, in uno *ιέπταται* scriptum, non potest sic criptum esse a poeta. Legit schoasta, *ποῦ εἰμι ; ἐν πολῳ χωρίῳ ἡ θογγή μου φέρεται ; τίνος ἀκούω ; ποῦ ἐστιν ἡ φθογγὴ, ἥτις σφόδρα μοι διαπέταται, ἧς φερομένης ἀκούω ; ἢ οὕτως· ἀντὶ τοῦ ἀπέπτη μου καὶ ἡ φωνή.* Qui hoc dicit, tribus modis explicari posse verba poetae, aut *ποῦ ἐστιν ἡ φθογγὴ, ἥτις σφόδρα μοι διαπέταται ;* aut *ποῦ ἐστιν ἡ φθογγὴ, ἧς φερομένης ἀκούω ;* aut denique sententia extra interrogationem posita, *ἀπέπτη μου καὶ ἡ φωνή.*

1311. *ἐξήλλου*] In aliquot apographis *ἐξήλω*, in plerisque *ἐξήλου* ut in codice. *ἐνήλου* est apud Aeschylum in codice Pers. 516. ubi apographa multa *ἐνήλλου.*

νέφος ἐμὸν ἀπότροπον, ἐπιπλόμενον ἄφατον,
ἀδάματόν τε καὶ δυσούριστον ὄν. 1315
οἴμοι,
οἴμοι μάλ' αὖθις· οἷον εἰσέδυ μ' ἅμα
κέντρων τε τῶνδ' οἴστρημα καὶ μνήμη κακῶν.
ΧΟ. *καὶ θαῦμά γ' οὐδὲν ἐν τοσοῖσδε πήμασιν*
διπλᾶ σε πενθεῖν καὶ διπλᾶ φορεῖν κακά. 1320
ΟΙ. *ἰὼ φίλος,*
σὺ μὲν ἐμὸς ἐπίπολος ἔτι μόνιμος· ἔτι γὰρ
ὑπομένεις με τὸν τυφλὸν κηδεύων.
φεῦ φεῦ.
οὐ γάρ με λήθεις, ἀλλὰ γιγνώσκω σαφῶς, 1325
καίπερ σκοτεινὸς, τήν γε σὴν αὐδὴν ὅμως.
ΧΟ. *ὦ δεινὰ δράσας, πῶς ἔτλης τοιαῦτα σὰς*
ὄψεις μαρᾶναι; τίς σ' ἐπῆρε δαιμόνων;
ΟΙ. *Ἀπόλλων τάδ' ἦν, Ἀπόλλων, φίλοι,*
ὁ κακὰ κακὰ τελῶν ἐμὰ τάδ' ἐμὰ πάθεα. 1330

1329.—1348. = 1349.—1368.

1315. ἀδάματον Hermannus pro ἀδάμαστον. ὄν addidit Hermannus. 1316. Hoc οἴμοι versui praecedenti addit codex. 1321.—1324. Versus sic divisi, ἰὼ—| ἐπίπολος—| ἔτι γὰρ—| τὸν τυφλὸν κηδεύων. φεῦ φεῦ. 1322. ἐμὸς ἐπίπολος] γρ. καὶ ἐμοῖσ ἐπὶ πόνοισ S. 1323. με Erfurdtius pro ἐμέ. 1325. γιγνώσκω] γινώσκω 1326. αὐδὴν] Inter ὐ et δ aliquid erasum. 1328. ἐπῆρε] ἐπῆιρε 1330.—1333. Versus sic divisi, ὁ κακὰ—| ἐμὰ τάδ' ἐμὰ—| ἔπαισε—| οὔτισ—τλάμων. 1330. κακὰ τελῶν ἐμὰ] κακὰ et ἐμὰ pr. omissa addidit una ex antiquioribus manibus. τάδ'] Litera super τ erasa.

1314. *σκότου νέφος ἀπότροπον*] Caliginis nubes abominanda oculorum lumine privati.

ἐπιπλόμενον ἄφατον] *Infando modo in me ingruens.*

1315. *δυσούριστον*] *δρον μὴ ἔχον* explicat scholiasta.

1318. *κέντρων*] Respicit ad fibulas quibus oculos sibi effoderat: v. 1269.

1320. *φορεῖν*] Probabilius videtur *φέρειν*, quod est in apographis nonnullis. Contra Oed. C. 1357. *στολὰς φορεῖν* probabilius quam *φέρειν*, quod est in codice.

1325. *οὐ γάρ με λήθεις, ἀλλὰ γιγνώσκω σαφῶς*] Eadem fere verba apud Homerum Il. 24, 563. *καὶ δέ σε γιγνώσκω, Πρίαμε, φρεσὶν, οὐδέ με λήθεις.*

1329. *τάδ' ἦν*] *τάδε* a participio *τελῶν* pendet.

1330. *πάθεα*] Disyllabum. V. ad v. 190.

ἔπαισε δ' αὐτόχειρ νιν οὔτις, ἀλλ' ἐγὼ τλάμων.
τί γὰρ ἔδει μ' ὁρᾶν,
ὅτῳ γ' ὁρῶντι μηδὲν ἦν ἰδεῖν γλυκύ;

ΧΟ. ἦν ταῦθ' ὅπωσπερ καὶ σὺ φῄς.

ΟΙ. τί δῆτ' ἐμοὶ βλεπτὸν, ἢ
στερκτὸν, ἢ προσήγορον
ἔτ' ἔστ' ἀκούειν ἁδονᾷ, φίλοι;
ἀπάγετ' ἐκτόπιον ὅτι τάχιστά με,
ἀπάγετ', ὦ φίλοι, τὸν ὄλεθρον μέγαν,
τὸν καταρατότατον, ἔτι δὲ καὶ θεοῖς
ἐχθρότατον βροτῶν.

ΧΟ. δείλαιε τοῦ νοῦ τῆς τε συμφορᾶς ἴσον,
ὡς ἠθέλησα μηδέ σ' ἂν γνῶναί ποτε.

ΟΙ. ὄλοιθ' ὅστις ἦν ὃς ἀγρίας πέδας

1333. *οὔτις*] *σ* ex *ν* factum. 1334. *ὁρᾶν*] *ὁρᾶιν*, *ι* eraso. 1335. *γ'*] manus antiqua *γ* ex *θ* fecit. 1336. *ταῦθ'*] *τάδ'* 1337. 1338. unus versus. 1339. *ἁδονᾷ* scripsi pro *ἡδονᾷ*. 1341. *ὄλεθρον* Turnebus pro *ὀλέθριον*. 1345. *καταρατότατον*] Prius *ο* ex *ω* factum. *καὶ θεοῖσ* versui proximo addit. 1348. *ὡς ἠθέλησα μηδέ σ' ἂν γνῶναί ποτε* scripsi pro *ὡς σ'* (*ὅσσ'* pr.) *ἠθέλησα μηδ' ἀναγνῶναί ποτ' ἄν*. 1349. *ἀγρίας*] *ἀπ' ἀγρίας*

1331. De metro v. ad Aj. 400.

ἀλλ' ἐγὼ —] Mutata orationis forma post *οὔτις* non *πλὴν* intulit, sed *ἀλλά*. Simili libertate Homerus ab Schneidewino comparatus, Il. 21, 275. *ἄλλος δ' οὔ τίς μοι τόσον αἴτιος οὐρανιώνων, ἀλλὰ φίλη μήτηρ*, ubi non *ἀλλὰ*, sed *ὅσον* exspectabatur.

1339. *ἁδονᾷ*] *Cum voluptate.* Metrum non iambicum, sed iambico-trochaicum,

∪ ⏑ ∪ — — | ⏑ ∪ — ∪ —

1341. *τὸν ὄλεθρον μέγαν*] I. e. *τὸν ὄλεθρον μέγαν ὄντα*. Quo non intellecto *ὀλέθριον* interpolatum est.

1347. *τοῦ νοῦ*] Recte per *σύνεσιν* explicat scholiasta, qua factum erat ut Oedipus Sphingis aenigma solveret solutoque rex fieret Thebarum et incestum cum matre connubium iniret. Quam priorum temporum memoriam repetens chorus addit *ὡς ἠθέλησα μηδέ σ' ἂν γνῶναί ποτε*, ut v. 1216. dixerat, *εἴθε σ' εἴθε σε μήποτ' εἰδόμαν*.

1348. *μηδέ σ' ἂν γνῶναί ποτε*] *ἂν γνῶναι* quum in *ἀναγνῶναι* corruptum esset, *ποτε* in *ποτ' ἄν* est mutatum. Hinc explicanda codicis scriptura, quam emendavi.

ἀγρίας] *ἀπ'* ante *ἀγρίας* recte omittunt libri Tricliniani et aliquot ceterorum apographorum. Fugerat librarios *ἀπὸ* ex altera sententiae parte esse supplendum.

νομάδ' ἐπιποδίας ἔλαβέ μ' ἀπό τε φόνου
ἔρυτο κἀνέσωσεν, οὐδὲν ἐς χάριν πράσσων.
τότε γὰρ ἂν θανὼν
οὐκ ἦ φίλοισιν οὐδ' ἐμοὶ τοσόνδ' ἄχος.
ΧΟ. θέλοντι κἀμοὶ τοῦτ' ἂν ἦν.
ΟΙ. οὔκουν πατρός γ' ἂν φονεὺς
ἦλθον, οὐδὲ νυμφίος
βροτοῖς ἐκλήθην ὧν ἔφυν ἄπο.
νῦν δ' ἄθεος μέν εἰμ', ἀνοσίων δὲ παῖς,
ὁμολεχὴς δ' ἀφ' ὧν αὐτὸς ἔφυν τάλας.
εἰ δέ τι πρεσβύτερον ἔτι κακοῦ κακὸν,
τοῦτ' ἔλαχ' Οἰδίπους.
ΧΟ. οὐκ οἶδ' ὅπως σε φῶ βεβουλεῦσθαι καλῶς.
κρείσσων γὰρ ἦσθα μηκέτ' ὢν ἢ ζῶν τυφλός.
ΟΙ. ὡς μὲν τάδ' οὐχ ὧδ' ἔστ' ἄριστ' εἰργασμένα,
μή μ' ἐκδίδασκε, μηδὲ συμβούλευ' ἔτι.

1350.–1354. Versus sic divisi, *νομάδοσ–| ἔλαβε–| ἔρρυτο–| πράσσων– θανὼν.* 1350. *νομάδ'* Elmsleius pro *νομάδος.* *ἔλαβέ μ'*] In *ἔλυσεν* mutavit m. valde antiqua. 1352. *ἔρυτο* scripsi pro *ἔρρυτο* et *ἐς* pro *εἰς.* 1355. *ἦ* scripsi pro *ἦν.* *ἄχος*] *ἄχθος* 1358. *ἦλθον* praecedenti, *οὐδὲ νυμφίος* sequenti versui additum. 1360. *ἄθεος* Elmsleius pro *ἄθλιος.* 1361. *ὁμολεχὴς* Meinekius pro *ὁμογενής.* 1365. *ἔτι* Hermannus pro *ἔφυ*, quod *ἔφυι* scriptum in codice.

1350. *νομάδ'* pro *νομάδος* restitui cum Elmsleio, qui tamen male est interpretatus, quum conjungi voluit *ἀγρίας πέδας νομάδα*, id ut idem esset atque *ἐν ἀγρίαις πέδαις δεδεμένον. νομάδα*, poeta dixit Oedipum, qui expositus fuerat *ναπαλαῖς ἐν Κιθαιρῶνος πτυχαῖς* (v. 1026.)

ἔλαβέ μ'] Quod manus antiqua codici intulit violato metro *ἔλυσεν* est in apographis plerisque omnibus vel sic [illegible] *κατέ μ'* scriptum. Est glos[illegible] scripturam habet

13[illegible]
(i. e

quod est in codice, scripserat Sophocles.

1355. *ἦν*, quod est in codice, tertiae an primae personae sit ambigit scholiasta. Est primae.

1358. *φονεὺς ἦλθον*] Sic v. 1519. *θεοῖς ἔχθιστος ἥκω.*

1361. *ὁμολεχὴς*, quod Meinekius Anal. Alex. p. 314. restituit pro *ὁμογενὴς*, comparandum cum *κοινολεχὴς*, quo utitur Sophocles El. 97. Vulgatam scripturam utcunque interpretatur scholiasta, *ἐξ ὧν ἐτέκνωσεν. ἐξ αὐτῶν καὶ τέκνοις.*

5. *πρεσβύτερον*] Majus, gra-

ἐγὼ γὰρ οὐκ οἶδ' ὄμμασιν ποίοις βλέπων
πατέρα ποτ' ἂν προσεῖδον εἰς Ἅιδου μολὼν,
οὐδ' αὖ τάλαιναν μητέρ', οἷν ἐμοὶ δυοῖν
ἔργ' ἐστὶ κρείσσον' ἀγχόνης εἰργασμένα.
ἀλλ' ἡ τέκνων δῆτ' ὄψις ἦν ἐφίμερος,
βλαστοῦσ' ὅπως ἔβλαστε, προσλεύσσειν ἐμοί;
οὐ δῆτα τοῖς γ' ἐμοῖσιν ὀφθαλμοῖς ποτέ·
οὐδ' ἄστυ γ', οὐδὲ πύργος, οὐδὲ δαιμόνων
ἀγάλμαθ' ἱρὰ, τῶν ὁ παντλήμων ἐγὼ
κάλλιστ' ἀνὴρ εἷς ἔν γε ταῖς Θήβαις τραφεὶς
ἀπεστέρησ' ἐμαυτὸν, αὐτὸς ἐννέπων
ὠθεῖν ἅπαντας τὸν ἀσεβῆ, τὸν ἐκ θεῶν
φανέντ' ἄναγνον καὶ γένους τοῦ Λαΐου,
τοιάνδ' ἐγὼ κηλῖδα μηνύσας ἐμὴν
ὀρθοῖς ἔμελλον ὄμμασιν τούτους ὁρᾶν;
ἥκιστά γ'· ἀλλ' εἰ τῆς ἀκουούσης ἔτ' ἦν
πηγῆς δι' ὤτων φραγμὸς, οὐκ ἂν ἐσχόμην

1372. ποτ'] πότ' 1373. μητέρ'] μητέρ', α eraso. οἷν in litura
ıt. pro οὖν ut videtur. 1376. ἔβλαστε] ἔβλαστεν προσλεύσσειν]
ertium σ a m. ant. additum. 1379. ἱρὰ scripsi pro ἱερὰ. 1385.
ρᾶν] ὁρᾶιν 1387. ἂν ἐσχόμην] ἀνεσχόμην

1368. ἦσθα] ἦσθ' ἂν Hartun-
ius.

1373. οἷν—εἰργασμένα] Notanda
ırior hujus verbi structura cum
ativo pro accusativo, ut apud
.rist. Vesp. 1350. ab Schaefero
ɔmparatum, πολλοῖς γὰρ ἤδη χἀ-
ἔροις αὔτ' εἰργάσω. et Homer Od.
4, 289. πολλὰ κάκ' ἀνθρώποισιν
ύργει.

1374. κρείσσον' ἀγχόνης] Pro-
erbialis locutio, frequens apud
uripidem. ERF.

1376. βλαστοῦσ' ὅπως ἔβλαστε]
e. ex incesto connubio. Fre-
uens haec loquendi forma de re-
us ingratis quas quis claris verbis
exponere non vult, velut Oed. C.
273. ἱκόμην ἵν' ἱκόμην, Eurip. Or.
79. ἔπλευσ' ὅπως ἔπλευσα. βλα-
στοῦσα ad ὄψις relatum posuit,
quum βλαστόντων potius dici debe-
ret. Hartungius βλαστόνθ' scripsit
deleto post ἔβλαστε commate.

1383. καὶ γένους τοῦ Λαΐου] Non
sine vi hoc additum, si quidem
patefacta cognatione illa piaculi
magnitudo maxime patefacta est.
WUNDER.

1385. τούτους] Thebanos.

1387. φραγμὸς] Quum Attici
veteres φαργνύναι, pariterque ἄφαρ-
κτος et κατάφαρκτος dixerint (v.
ad Antig. 235. 958. Aj. 909.), se-

τὸ μἀποκλῇσαι τοὐμὸν ἄθλιον δέμας,
ἵν' ἦ τυφλός τε καὶ κλύων μηδέν· τὸ γὰρ
τὴν φροντίδ' ἔξω τῶν κακῶν οἰκεῖν γλυκύ.
ἰὼ Κιθαιρὼν, τί μ' ἐδέχου; τί μ' οὐ λαβὼν
ἔκτεινας εὐθὺς, ὡς ἔδειξα μήποτε
ἐμαυτὸν ἀνθρώποισιν ἔνθεν ἦ γεγώς;
ὦ Πόλυβε καὶ Κόρινθε καὶ τὰ πάτρια
λόγῳ παλαιὰ δώμαθ', οἷον ἆρά με
κάλλος κακῶν ὕπουλον ἐξεθρέψατε.
νῦν γὰρ κακός τ' ὢν κἀκ κακῶν εὑρίσκομαι.
ὦ τρεῖς κέλευθοι καὶ κεκρυμμένη νάπη
δρυμός τε καὶ στενωπὸς ἐν τριπλαῖς ὁδοῖς,
αἳ τοὐμὸν αἷμα τῶν ἐμῶν χειρῶν ἄπο
ἐπίετέ πατρὸς, ἆρά μου μέμνησθ' ὅτι

1388. μἀποκλῇσαι] μὴ ἀποκλεῖσαι 1389. ἦ] ἦν 1393. ἦ Elmsleius pro ἦν. 1401. ὅτι] γρ. ὅταν ab S.

quitur ut etiam φαργμός dixerint. Hoc igitur restituendum puto.

ἂν ἐσχόμην ex paucis apographis restitutum pro ἀνεσχόμην. In nonnullis est ἠνεσχόμην. Hoc si voluisset poeta, ἂν ἠνσχόμην scribere potuisset, de qua forma v. ad Antig. 467.

1388. ἀποκλῇσαι — δέμας] Hoc dixit retenta metaphora qua auditum et visum fontes esse dixerat ex corpore manantes. Monuit Wunderus.

1389. ἦ Attica imperfecti forma pro ἦν ex paucis apographis restituta.

1390. τὴν φροντίδ'] Similis sententia Aj. 554. τὸ μὴ φρονεῖν γὰρ κἄρτ' ἀνώδυνον κακόν.

1391. ἰὼ Κιθαιρὼν] Apsines art. rhet. p. 104. ed. Bak. κινεῖ δ' ἔλεον καὶ ὁ λόγος πρὸς τόπον τινὰ γενόμενος, οἷον πρὸς ἐκκλησίαν, πρὸς βῆμα, πρὸς δικαστήριον. παράδειγμα τούτου τὸ τοῦ Σοφοκλέους, ὃς ποιήσας Οἰδίποδα διαλεγόμενον τῷ Κιθαιρῶνι "τί μ' ἐδέχου; τί με λαβὼν οὐκ ἔκτεινας:"

1394. τὰ πάτρια λόγῳ] I. e. quae patria dicebantur, sed non erant.

1396. κάλλος κακῶν ὕπουλον] I. e. externe pulcrum, interne morbis latentibus plenum. MUSGR.

1400. τοὐμὸν αἷμα—πατρὸς] Non licet hoc aliter interpretari quam τοὐμοῦ πατρὸς αἷμα. Dictum igitur ut τοὐμὸν φρενῶν ὄνειρον El. 1382. et alia hujusmodi.

1401. ὅτι] γρ. ὅταν annotavit διορθωτής. In apographis pluribus est ἔτι, annotatum etiam in Lipsiensibus duobus, quorum alterum appositum habet ζήτ., ut appareat laborasse librarios de explicanda verborum constructione, quae nihil difficultatis habet.

οἷ' ἔργα δράσας ὑμὲν εἶτα δεῦρ' ἰὼν
ὁποῖ' ἔπρασσον αὐθις; ὦ γάμοι γάμοι,
ἐφύσαθ' ἡμᾶς, καὶ φυτεύσαντες πάλιν
ἀνεῖτε ταυτὸν σπέρμα, κἀπεδείξατε
πατέρας, ἀδελφοὺς, παῖδας, αἷμ' ἐμφύλιον,
νύμφας γυναῖκας μητέρας τε, χὠπόσα
αἴσχιστ' ἐν ἀνθρώποισιν ἔργα γίγνεται.
ἀλλ' οὐ γὰρ αὐδᾶν ἔσθ' ἃ μηδὲ δρᾶν καλὸν,
ὅπως τάχιστα πρὸς θεῶν ἔξω μέ που
καλύψατ', ἢ φονεύσατ', ἢ θαλάσσιον
ἐκρίψατ', ἔνθα μήποτ' εἰσόψεσθ' ἔτι.

1402. ὑμὲν] ὕμιν pr. 1407. χὠπόσα] χ ex γ factum. 1408. γίνεται] Sic, non γίνεται. 1412. εἰσόψεσθ'] θ ex τ factum a 1. pr.

1402. ὑμὲν] Gl. apud Brunckium ἀφ' ὑμῖν. Immo ipsam regionem fefando suo facinore laesam ait Oedipus, quemadmodum alibi parites locuturi esse, si vocem habent, et hujusmodi alia dicuntur παθητικῶς. BOTHIUS.

1403.—1407. Hunc locum citat Longinus de sublimitate c. 23. isto exemplo observationem illustrans, τι ἔσθ' ὅπου προσπίπτει τὰ πληθυντικὰ μεγαλορρημονέστερα καὶ αὐτῷ ὀξοκομποῦντα τῷ ὄγκῳ τοῦ ἀριθμοῦ. Deinde prolatis sex versibus addit: πάντα γὰρ ταῦτα, τὰ μὲν ἓν ὄνομά στιν, Οἰδίπους, ἐπὶ δὲ θατέρων Ἰοκάστη, ἀλλ' ὅμως χυθεὶς εἰς τὰ πληυντικὰ ὁ ἀριθμὸς συνεπλήθυσε καὶ ὰς ἀτυχίας. Cfr. not. ad v. 366. BRUNCK.

1405. πάλιν ἀνεῖτε ταὐτὸν σπέρμα] Ad solam Iocasten haec verba referenda sunt, quae dicitur ejusdem, quem genuit, semen excedisse et in lucem edidisse. WUNDER.

κἀπεδείξατε — μητέρας τε] Hoc dicit poeta: *et fecistis ut pater frater et filius idem* (αἷμ' ἐμφύλιον) *in iisdem nuptiis esset*, i. e. ut pater esset, qui erat eorum, quorum pater erat, frater, et filius esset ejus, cujus ipsius maritus erat. Verba autem αἷμ' ἐμφ. referenda etiam ad seqq. sunt, νύμφας, γυναῖκας, μητ., hoc sensu: *et fecistis ut* αἷμ' ἐμφύλιον *esset* νύμφη γυνὴ καὶ μητήρ, i. e. ut sponsa esset quae uxor fuerat et mater. WUNDER.

1409. οὐ γὰρ] οὐδέ γ' Suidas s. v. ἀλλ' οὐδέ.

καλόν] καλά Stobaeus Floril. 17, 4. Sententia ipsa a multis celebrata, velut quos interpretes memorant, Isocr. ad Demon. § 15. et Heliodor. 4, 10. Invertit Sophocles Phil. 86. οὓς ἂν τῶν λόγων ἀλγῶ κλύων, τούσδε καὶ πράσσειν στυγῶ.

1412. μήποτε] μὴ Wunderus recte monet positum esse, quia in verbis sententia inest membri finalis, ut El. 380. μέλλουσι γάρ σ'—ἐνταῦθα πέμψειν, ἔνθα μήποθ' ἡλίου φέγγος προσόψει.

ἴτ', ἀξιώσατ' ἀνδρὸς ἀθλίου θιγεῖν.
πίθεσθε, μὴ δείσητε. τἀμὰ γὰρ κακὰ
οὐδεὶς οἷός τε πλὴν ἐμοῦ φέρειν βροτῶν.
ΧΟ. ἀλλ' ὧν ἐπαιτεῖς ἐς δέον πάρεσθ' ὅδε
Κρέων τὸ πράσσειν καὶ τὸ βουλεύειν, ἐπεὶ
χώρας λέλειπται μοῦνος ἀντὶ σοῦ φύλαξ.
ΟΙ. οἴμοι, τί δῆτα λέξομεν πρὸς τόνδ' ἔπος;
τίς μοι φανεῖται πίστις ἔνδικος; τὰ γὰρ
πάρος πρὸς αὐτὸν πάντ' ἐφηύρημαι κακός.
ΚΡ. οὐχ ὡς γελαστὴς, Οἰδίπους, ἐλήλυθα,
οὐδ' ὡς ὀνειδιῶν τι τῶν πάρος κακῶν.
ἀλλ' εἰ τὰ θνητῶν μὴ καταισχύνεσθ' ἔτι
γένεθλα, τὴν γοῦν πάντα βόσκουσαν φλόγα
αἰδεῖσθ' ἄνακτος Ἡλίου, τοιόνδ' ἄγος
ἀκάλυπτον οὕτω δεικνύναι, τὸ μήτε γῆ
μήτ' ὄμβρος ἱρὸς μήτε φῶς προσδέξεται.
ἀλλ' ὡς τάχιστ' εἰς οἶκον ἐσκομίζετε·
τοῖς ἐν γένει γὰρ τἀγγενῆ μάλισθ' ὁρᾶν
μόνοις τ' ἀκούειν εὐσεβῶς ἔχει κακά.
ΟΙ. πρὸς θεῶν, ἐπείπερ ἐλπίδος μ' ἀπέσπασας,

1413. ἴτ'] ἴτ', ε a m. pr. 1414. πείθεσθε m. ant. πείθεσθαι pr., sed adscripto in marg. ε. Scripsi πίθεσθε cum Elmsleio. 1416. ἐς] εἰσ 1421. ἐφηύρημαι Elmsleius pro ἐφεύρημαι. 1422. οὐχ m. recentior in margine. οὐ pr., una post υ litera eluta. 1423. οὔθ' pr. οὐδ' rec. οὐχ alia rec. in margine. τι] τί 1428. ἱρὸς scripsi pro ἱερός. προσδέξεται] Litera super σ erasa. 1429. εἰς scripsi pro ἐς.

1414. μὴ δείσητε] I. e. ne contactum meum fugiatis, ut explicat Musgravius.

1420. τίς μοι φανεῖται πίστις ἔνδικος] *Quae mihi merito fides habebitur?* ut explicat Wunderus.

1422, 1423. οὐχ—οὐδ'] οὔθ'—οὔθ' codex a m. pr. et apographa nonnulla et Suidas s. v. γελαστής. Quod non praeferendum.

1427. τὸ μήτε γῇ—προσδέξεται] Prohibet Creon terram, imbrem, lumen, quae veteres ut sancta divinaque verebantur, tam tetro spectaculo pollui. ERF.

1432. ἐλπίδος μ' ἀπέσπασας] Neque enim Creontem, opprobriis ab ipso lacessitum v. 532 et seqq. tam humanum sibi tamque benevolum speraverat. MUSGR.

ἄριστος ἐλθὼν πρὸς κάκιστον ἄνδρ' ἐμὲ,
πιθοῦ τί μοι· πρὸς σοῦ γὰρ, οὐδ' ἐμοῦ, φράσω.
ΧΡ. καὶ τοῦ με χρείας ὧδε λιπαρεῖς τυχεῖν;
ΟΙ. ῥῖψόν με γῆς ἐκ τῆσδ' ὅσον τάχισθ' ὅπου
θνητῶν φανοῦμαι μηδενὸς προσήγορος.
ΧΡ. ἔδρασ' ἂν εὖ τοῦτ' ἴσθ' ἄν, εἰ μὴ τοῦ θεοῦ
πρώτιστ' ἔχρῃζον ἐκμαθεῖν τί πρακτέον.
ΟΙ. ἀλλ' ἥ γ' ἐκείνου πᾶσ' ἐδηλώθη φάτις,
τὸν πατροφόντην, τὸν ἀσεβῆ μ' ἀπολλύναι.
ΧΡ. οὕτως ἐλέχθη ταῦθ'· ὅμως δ' ἵν' ἔσταμεν
χρείας ἄμεινον ἐκμαθεῖν τί δραστέον.
ΟΙ. οὕτως ἄρ' ἀνδρὸς ἀθλίου πεύσεσθ' ὕπερ;
ΧΡ. καὶ γὰρ σὺ νῦν τἂν τῷ θεῷ πίστιν φέροις.
ΟΙ. καὶ σοί γ' ἐπισκήπτω τε καὶ προτρέψομαι,
τῆς μὲν κατ' οἴκους αὐτὸς ὃν θέλεις τάφον
θοῦ· καὶ γὰρ ὀρθῶς τῶν γε σῶν τελεῖς ὕπερ·
ἐμοῦ δὲ μήποτ' ἀξιωθήτω τόδε
πατρῷον ἄστυ ζῶντος οἰκητοῦ τυχεῖν,
ἀλλ' ἔα με ναίειν ὄρεσιν, ἔνθα κλῄζεται

1436. ῥῖψον] ῥίψον 1439. πρώτιστ'] πρώστιστ' pr. 1445. ἂν] τ' ἂν 1446. τε] γε, superscripto τε a m. ant. προτρέψομαι] προστρέψομαι, ε a m. pr. ex ι facto. 1451. ὄρεσιν] ὄρεσσιν

1438. ἔδρασ' ἂν εὖ τοῦτ' ἴσθ' ἄν] e. ἔδρασ' ἂν, εὖ τοῦτ' ἴσθ', ἔδρασ' ν.

1440. ἥ γ' ἐκείνου—φάτις] Quod eus dixerat faciendum esse.

1445. πίστιν φέροις] *Fidem affe-s*, i. e. habebis.

1446. καὶ σοί γ' ἐπισκήπτω—] oncedit Oedipus Creonti deo dem esse habendam, sed addit iid Creonti ipsi faciendum sit.

1451. ἔα] Una syllaba pronunandum vel scribendum ἄ. V. ad 1513.

ἔνθα κλῄζεται] I. e. *ubi Cithaeron est, in quo expositus fuisse dicor*, ut explicat Wunderus. Sic Trach. 659. ἔνθα κλῄζεται θυτήρ. Frequens hic usus verbi καλεῖσθαι et λέγεσθαι cum nominibus locorum, ut in exemplis ab Schneidewino collatis, Hom. Il. 11, 758 Ἀλεισίου ἔνθα κολώνη κέκληται. Simon. in Boeckhii Corp. Inscr. 1051. Εὐβοίας ἄκρῳ πάγῳ, ἔνθα καλεῖται ἀγνᾶς Ἀρτέμιδος τοξοφόρου τέμενος. Eurip. Or. 331. ἵνα μεσόμφαλοι λέγονται μυχοί. κλέονται dixit Soph. Trach. 639. ἔνθ' Ἑλλάνων ἀγοραὶ Πυλάτιδες κλέονται. Idem cum

οὐμὸς Κιθαιρὼν οὗτος, ὃν μήτηρ τέ μοι
πατήρ τ' ἐθέσθην ζῶντι κύριον τάφον,
ἵν' ἐξ ἐκείνων, οἵ μ' ἀπωλλύτην, θάνω.
καίτοι τοσοῦτόν γ' οἶδα, μήτε μ' ἂν νόσον
μήτ' ἄλλο πέρσαι μηδέν· οὐ γὰρ ἄν ποτε
θνήσκων ἐσώθην, μὴ 'πί τῳ δεινῷ κακῷ.
ἀλλ' ἡ μὲν ἡμῶν μοῖρ', ὅποιπερ εἶσ', ἴτω·
παίδων δὲ τῶν μὲν ἀρσένων μή μοι, Κρέον,
προθῇ μέριμναν· ἄνδρες εἰσὶν, ὥστε μὴ
σπάνιν ποτὲ σχεῖν, ἔνθ' ἂν ὦσι, τοῦ βίου·
ταῖν δ' ἀθλίαιν οἰκτραῖν τε παρθένοιν ἐμαῖν,
αἷν οὔποθ' ἡμὴ χωρὶς ἐστάθη βορᾶς

1453. ζῶντι Toupius pro ζῶντε. 1454. ἀπωλλύτην] ω ex ο factum. 1457. θνήσκων] θνήισκων 'πί τῳ] πί τῶι (sic) pr. 1458. εἶσ'] εἶσ' pr. 1459. ἀρσένων] σ a m. multo recentiore in ρ mutatum. Κρέον] κρέων 1460. προθῇ Elmsleius pro πρόσθῃ.

οὐμὸς Κιθαιρὼν comparavit Statii verba Theb. 11, 752. *habeant te lustra tuusque Cithaeron.*

1453. ζῶντε recte ab Toupio Emend. vol. 3. p. 144. in ζῶντι est mutatum. Nihil enim attinebat parentes vivos dicere, sed hoc potius dicendum erat, parentes quum Oedipum in silvis exponerent, quasi sepelire viventem voluisse.

1454. οἵ μ' ἀπωλλύτην] *qui me perdere voluerunt.* Verba saepe non tam actionem significant quam consilium seu voluntatem agendi. In El. 320. πράσσων scholiastes exponit ἐπιχειρῶν πράττειν. In Oed. C. 993. κτείνοι, *occidere velit.* In Arist. Pac. 212. ἐκείνων πολλάκις σπονδὰς ποιούντων, i. e. ποιεῖν ἐπιθυμούντων. BRUNCK.

1456. ἂν—πέρσαι] *Perdere posse.* Praesagit Oedipus mortis genus quo futurum erat ut absumeretur. ERF. Hoc fit in Oedipi Colonei parte extrema.

1457. θνήσκων] *Morti jam tradi-tus.* BRUNCK.

μὴ] Hoc est quod plerumque εἰ μή dicitur.

1458. ὅποιπερ] Male ὅτιπερ in apographis pluribus.

1459. Κρέον recte in apographis, non Κρέων, quod est in codice et tacite a Brunckio positum erat.

1460. προθῇ recte restitutum ab Elmsleio pro πρόσθῃ, qui comparat El. 1334. νῦν δ' εὐλάβειαν τῶνδε προὐθέμην ἐγώ.

1463. αἷν—τράπεζ'] Verba propter metrum trajecta sic sunt construenda, αἷν (dativo casu) οὔποτ' ἐστάθη ἡ ἐμὴ τράπεζα χωρὶς βορᾶς. Nam hoc dicit, alimenta se praebuisse κοινῇ τραπέζῃ cum filiabus usum, quod explicat verbis ἀλλ' ὅσων ἐγὼ ψαύοιμι, πάντων τῶνδ' ἀεὶ μετειχέτην. Oedipi igitur filiabus non erat querendum ut queriter Electra in fabula cognomine 192. κεναῖς ἀμφίσταμαι τραπέζαις. De formis numeri dualis feminis v. 1462. 1463. 1466., quae librariis

τράπεζ' ἄνευ τοῦδ' ἀνδρὸς, ἀλλ' ὅσων ἐγὼ
ψαύοιμι, πάντων τῶνδ' ἀεὶ μετειχέτην· 1465
αἶν μοι μέλεσθαι· καὶ μάλιστα μὲν χεροῖν
ψαῦσαί μ' ἔασον κἀποκλαύσασθαι κακά.
ἴθ' ὦναξ,
ἴθ' ὦ γονῇ γενναῖε. χερσί τἂν θιγὼν
δοκοῖμ' ἔχειν σφὰς, ὥσπερ ἡνίκ' ἔβλεπον. 1470
τί φημί;
οὐ δὴ κλύω που πρὸς θεῶν τοῖν μοι φίλοιν
δακρυρροούντοιν, καί μ' ἐποικτείρας Κρέων
ἔπεμψέ μοι τὰ φίλτατ' ἐκγόνοιν ἐμοῖν;
λέγω τί; 1475

ΚΡ. λέγεις· ἐγὼ γάρ εἰμ' ὁ πορσύνας τάδε,
γνοὺς τὴν παροῦσαν τέρψιν, ἥ σ' εἶχεν πάλαι.

1469. τἂν Elmsleius pro δ' ἂν, ex quo m. recentior τ' ἂν fecit. 1470. σφὰς] σφᾶσ 1472. που] ποῦ 1474. ἐκγόνοιν] ἐγγόνοιν 1475. λέγω τι] λέγω. τί; 1476. γάρ εἰμ'] γὰρ εἶμ' 1477. ἥ σ' ἶχεν pr. ἣν εἶχεσ corr. a m. antiqua.

otius quam Sophocli deberi viden-ır, dixi ad Oed. C. 1113.

1464. ἄνευ τοῦδ' ἀνδρὸς] His veris explicat quod dixerat αἶν χωρίς.

1466. αἶν μοι μέλεσθαι] Cohaeent ταῖν δ' ἀθλίαιν παρθένοιν μέεσθαι, infinitivo pro imperativo ogito. αἶν μοι, quod omitti debebat, nutata orationis forma addidit ropter longiorem sententiam inerpositam. Quae ratio probabilior idetur quam Elmsleii, qui verbis νδρες εἰσιν, ὥστε μὴ σπάνιν ποτε χεῖν, ἔνθ' ἂν ὦσι, τοῦ βίου in paenthesi positis ad ταῖν δ' ἀθλίαιν ıtelligi volebat προθοῦ μέριμναν ex raecedentibus verbis προθῇ μέριμν repetendum.

1470. σφὰς] σφᾶς codex. Recıs accentus servatus in apographo 'alatino. Conf. ad v. 1508.

1471. τί φημι; extra versum ositum ut Trach. 865.

1472. τοῖν μοι φίλοιν] Scholiasta, ἀντὶ τοῦ τῶν ἐμῶν θυγατέρων. δέον δὲ εἰπεῖν δακρυρροούσαιν, ἀρσενικῶς ἐξήνεγκεν. ἔστι δὲ Ἀττικώτερον, ὡς τὸ μὰ τὼ θεώ(Ceres et Proserpina), καὶ τὼ χεῖρε. Recte scholiasta, licetque suspicari terminationem masculinam aliis in locis Sophoclis pluribus obscuratam esse ab librariis illatis quae nunc leguntur formis femininis. V. ad Oed. C. 1113.

1474. ἐκγόνοιν ex uno apographo restitutum pro ἐγγόνοιν, quod saepissime pro altero intulerunt librarii.

1477. τὴν παροῦσαν τέρψιν] Desideraverat Oedipus ut filiae adducerentur, quod fecisse se ait Creon Oedipoque parasse τὴν παροῦσαν τέρψιν, quam is cogitatione praeceperit jam antequam filiae adductae essent.

ἥ σ' εἶχεν] Quod vetus corrector

ΟΙ. ἀλλ' εὐτυχοίης, καί σε τῆσδε τῆς ὁδοῦ
δαίμων ἄμεινον ἢ 'μὲ φρουρήσας τύχοι.
ὦ τέκνα, ποῦ ποτ' ἐστέ; δεῦρ' ἴτ', ἕλθετε
ὡς τὰς ἀδελφὰς τάσδε τὰς ἐμὰς χέρας,
αἳ τοῦ φυτουργοῦ πατρὸς ὑμῖν ὧδ' ὁρᾶν
τὰ πρόσθε λαμπρὰ προὐξένησαν ὄμματα·
ὃς ὑμὶν, ὦ τέκν', οὔθ' ὁρῶν οὔθ' ἱστορῶν
πατὴρ ἐφάνθην ἔνθεν αὐτὸς ἠρόθην.
καὶ σφὼ δακρύω· προσβλέπειν γὰρ οὐ σθένω·
νοούμενος τὰ λοιπὰ τοῦ πικροῦ βίου,
οἷον βιῶναι σφὼ πρὸς ἀνθρώπων χρεών.
ποίας γὰρ ἀστῶν ἥξετ' εἰς ὁμιλίας,
ποίας δ' ἑορτὰς, ἔνθεν οὐ κεκλαυμέναι
πρὸς οἶκον ἵξεσθ' ἀντὶ τῆς θεωρίας;
ἀλλ' ἡνίκ' ἂν δὴ πρὸς γάμων ἥκητ' ἀκμὰς,

1480. ἴτ' a m. rec. 1484. ὃς] ὅσ' pr. ὑμὶν] ὑμιν 1491. ἵξεσθ' ab S. ἥξεθ' pr. 1492. δὴ] δεῖ pr. δ' ἡ recens corrector. ἥκητ'] ἵκητ' rec., superscripto etiam ι super ἥ.

in codice prosuit ἦν εἶχες in apographis multis reperitur. In uno interpolatum ἥ σ' ἔχει. Errat Elmsleius, qui ἧς εἶχες in codice scriptum esse ait, quae non codicis, sed Turnebi scriptura est.

πάλαι] Hoc non raro de rebus, quae modo factae sunt (ut v. 1161. El. 1101. 1477.) aut fiunt, usurpatur ita ut vehementiae potius quam diuturnitatis significationem habeat. Monuit Wunderus.

1478. ἀλλ' εὐτυχοίης] Frequens formula, ut in locis ab Schneidewino collatis Aesch. Choeph. 1063. Eur. Alc. 1153. Med. 688.

τῆσδε τῆς ὁδοῦ] Est genitivus pretii quem grammatici dicere solent, ut in locis ab Wundero comparatis Oed. C. 1505. καί σοι θεῶν τύχην τις ἐσθλὴν τῆσδ' ἔθηκε τῆς ὁδοῦ. Eur. Alc. 1046. πολλῶν δὲ μόχθων ἦλθε χεῖρας εἰς ἐμάς.

1481. ὡς pro ἐς dictum, quia τὰς ἀδελφὰς χέρας personae significationem habet. Quocum recte comparatum est δόμους ὡς τοῦσδε in Trach. 365., i. e. ὡς σὲ vel ὡς ὑμᾶς.

1482. αἳ—ὧδ' ὁρᾶν—προὐξένησαν ὄμματα] Manus quae effecerunt ut patris oculos nunc tales videatis quales videtis, i. e. lumine privatos.

1484. ὃς] i. e. ἔλθετε ὡς τὰς χέρας ἐμοῦ, ὃς —.

ἱστορῶν] *Quaerens.*

1486. καὶ σφὼ δακρύω] Similiter Euripides ab Wundero comparatus Phoen. 1440. φωτὶν μὲν οὐκ ἀφῆκεν, ὀμμάτων δ' ἄπο | προσεῖπε δακρύοις, ὥστε σημῆναι φίλα.

1488. πρὸς ἀνθρώπων] Vitam dicit qualem ab hominibus sive per homines parari necesse sit. Sic recte Wunderus.

1491. θεωρίας] Festi spectationem significat.

τίς οὗτος ἔσται, τίς παραρρίψει, τέκνα,
τοιαῦτ' ὀνείδη λαμβάνων, ἃ τοῖς ἐμοῖς
γονεῦσιν ἔσται σφῷν θ' ὁμοῦ δηλήματα;
τί γὰρ κακῶν ἄπεστι; τὸν πατέρα πατὴρ
ὑμῶν ἔπεφνε· τὴν τεκοῦσαν ἥροσεν,
ὅθεν περ αὐτὸς ἐσπάρη, κἀκ τῶν ἴσων
ἐκτήσαθ' ὑμᾶς, ὥνπερ αὐτὸς ἐξέφυ.
τοιαῦτ' ὀνειδιεῖσθε. κἆτα τίς γαμεῖ;
οὐκ ἔστιν οὐδείς, ὦ τέκν', ἀλλὰ δηλαδὴ
χέρσους φθαρῆναι κἀγάμους ὑμᾶς χρεών.
ὦ παῖ Μενοικέως, ἀλλ' ἐπεὶ μόνος πατὴρ
ταύταιν λέλειψαι, νὼ γὰρ, ὧ 'φυτεύσαμεν,
ὀλώλαμεν δύ' ὄντε, μή σφε περιίδῃς
πτωχὰς ἀνάνδρους ἐκγενεῖς ἀλωμένας,

1493. παραρρίψει] Tertium ρ a m. rec. 1497. ἔπεφνε] ἔπεφνεν 1500. νειδιεῖσθε] ὀνειδιεῖσθαι pr. 1504. φυτεύσαμεν sine coronide. 1505. ·εριίδῃς Dawesius pro παρίδῃς. 1506. ἐκγενεῖς scripsi pro ἐγγενεῖς. ·odex a m. pr. ἐνγενεῖσ, cum apostropho super ν.

1493. τίς παραρρίψει—λαμβάνων] *Quis adeo projecta erit audacia ut* —). Neutraliter usurpatum, t fere solet παραβάλλεσθαι et ναρρίπτειν κίνδυνον. BRUNCK. Minus probabiliter per συζεύξει explicat scholiasta, intellecto, ut vietur, ἑαυτῷ.

1494. τοῖς ἐμοῖς γονεῦσιν] ἐμοῖς on dubitandum quin ab interolatore illatum sit. Nam ἐμοῖς ονεῦσιν nihil aliud significare otest quam *Laio et Iocastae*. Abrdum vero est Laium memorari, ui Oedipum contra Apollinis quiem consilium, sed tamen legitimo ullique dedecori obnoxio connubio rocreavit. Manifestum est proxiisque versibus extra dubitatioem positum, de solis hic agi Oeipo et Iocasta incesto connubio nctis, quam τὴν πάλαι γένους φθορὰν dicit Ismena in Oed. Col. 369. Similiter hic scriptum a poeta esse videtur τοῖς πάλαι γονεῦσιν, quod recte dictum est, quum longum intervallum intercedat inter tempus quo Antigona et Ismena incesto connubio natae sunt et illud quo, diu post parentum obitum, nubiles fiunt.

1498. ὅθεν περ αὐτὸς ἐσπάρη] *Unde ipse satus erat*. Breviter dictum pro, *unde ipse prodiit a patre satus*. Nam σπείρειν patris est, non matris.

1502. φθαρῆναι] *Pessum ire*.

1505. ὀλώλαμεν] Proprie dictum de Iocasta, quae jam periit, improprie de Oedipo miseram vitam per aliquod tempus protracturo.

1506. ἐκγενεῖς restitui pro ἐγγενεῖς. Contrario errore ἐγγενὴς in ἐκγενὴς depravatum notavimus ad

μηδ' ἐξισώσῃς τάσδε τοῖς ἐμοῖς κακοῖς.
ἀλλ' οἴκτισόν σφας, ὧδε τηλικάσδ' ὁρῶν
πάντων ἐρήμους, πλὴν ὅσον τὸ σὸν μέρος.
ξύννευσον, ὦ γενναῖε, σῇ ψαύσας χερί. 1510
σφῷν δ', ὦ τέκν', εἰ μὲν εἰχέτην ἤδη φρένας,
πόλλ' ἂν παρῄνουν· νῦν δὲ τοῦτ' ηὔχθω μόνον,

1508. *οἴκτισόν σφας* hoc accentu, deleto qui super *σφας* positus fuerat gravi, non *οἴκτισαν σφᾶσ*. 1510. *ξύννευσον*] *ξύνευσον* pr. *ν* addidit S. 1511. *τέκν'*] *α* post *ν* erasum. 1512. *ηὔχθω μόνον* scripsi pro *εὔχεσθέ μοι*, quod primo *εὔχεσθαί μοι* scriptum fuit in codice.

Electr. 1328. Est autem *ἐκγενῆς*, si recte conjeci, vocabulum fortasse ab Sophocle fictum, quemadmodum idem in Electra v. 243. *ἔκτιμον* dixit *τὸ ἔξω τιμῆς ὄν*, et quae sunt alia hujusmodi composita non minus rara. Sic *ἔκβιος, ὁ ἐστερημένος τοῦ βίου*, et *ἐξούσιος, ὁ ἐστερημένος τῆς οὐσίας*, annotata sunt ab Etym. M. p. 323, 44., quorum prius ex uno novimus loco Artemidori 4, 32., *ἐξούσιος* ex Philone Jud. vol. 2. p. 528, 19. *ἐκγενεῖς ἀλώμεναι* autem puellae dicuntur quae peregrina in terra oberrant cognatorum praesideo destitutae: quales Anglice *unprotected females* dicimus. Ceterum similis huic loco est Trachin. v. 299. *ταύτας ὁρώσῃ δυσπότμους ἐπὶ ξένης | χώρας ἀοίκους ἀπάτοράς τ' ἀλωμένας*. Restituto *ἐκγενεῖς* tria, ut saepe fit, adjectiva sine copula posita sunt, ut in Homerico *ἀφρήτωρ ἀθέμιστος ἀνέστιος*. *ἐγγενεῖς* non potest defendi loco Euripidis, quem Erfurdtius comparavit, Heracl. 224. *ἱκέτας ἀλήτας συγγενεῖς (οἶμοι κακῶν· βλέψον πρὸς αὐτοὺς, βλέψον) ἕλκεσθαι βίᾳ*.

1507. *τάσδε*] Breviter dictum pro *τὰ τῶνδε κακά*, quae usitatissima Graecis brachylogia est in comparationibus.

1508. *οἴκτισόν σφας* recto accentu codex, non *οἴκτισον σφᾶς*. *οἴκτισον σφᾶ's* duplici accentu in apographo Palatino. Conf. 1470. *ὧδε* cohaeret cum *ἐρήμους*.

τηλικάσδ'] Tam tenera aetate puellas.

1510. *σῇ ψαύσας χερί* | Fidei datae hoc pignus erat. Vide Eur. Med. 21. Heraclid. 308. Helen. 847. MUSGR. Hoc *ἐμβάλλειν χειρὸς πίστιν* dicit Sophocles Phil. 813.

1512. *ηὔχθω μόνον*] Rarior quem restitui imperativus fraudi fuit correctori veteri, cui codicis debemus scripturam *εὔχεσθέ μοι*, quae aut sensui verborum repugnat aut linguae leges violat. Nam si *εὔχεσθέ μοι* est *precamini mihi*, filiae, immatura aetate puellae, Oedipo apprecari dicentur quae Oedipus potius filiabus apprecari debebat, ut ex verbis praecedentibus apparet. Quod sensisse videtur scholiasta recentior, qui *εὔχεσθέ μοι* passive dictum esse absurde finxit, *τὸ εὔχεσθε παθητικῶς κεῖται, ἤτοι εὐχῆς τυγχάνετε ὑπ' ἐμοῦ*. Tollitur vero omnis vel sententiae vel linguae perversitas restituto *ηὔχθω μόνον*, quod etiam propterea aptissimum est quia post verba *πόλλ' ἂν παρῄνουν*, *ἓν* vel *μόνον* potius exspectatur quam simplex *τοῦτο*. Praeteriti passivi *ηὔγμαι* rarior, ut fert rei natura, usus est. Utitur eo Plato Phaedr. p. 279 C. *ἐμοὶ μὲν γὰρ μετρίως ηὔκται*. Imperativi *ηὔχθω* aliud exemplum latet in

οὗ καιρὸς ἐᾷ ζῆν, τοῦ βίου δὲ λῴονος
ὑμᾶς κυρῆσαι τοῦ φυτεύσαντος πατρός.

ΚΡ. ἅλις ἴν' ἐξήκεις δακρύων· ἀλλ' ἴθι στέγης ἔσω. 1515

ΟΙ. *πειστέον, κεἰ μηδὲν ἡδύ.* ΚΡ. *πάντα γὰρ καιρῷ καλά.*

ΟΙ. *οἶσθ' ἐφ' οἷς οὖν εἶμι;* ΚΡ. *λέξεις, καὶ τότ' εἴσομαι κλύων.*

ΟΙ. *γῆς μ' ὅπως πέμψεις ἄποικον.* ΚΡ. *τοῦ θεοῦ μ' αἰτεῖς δόσιν.*

ΟΙ. *ἀλλὰ θεοῖς γ' ἔχθιστος ἥκω.* ΚΡ. *τοιγαροῦν τεύξει τάχα.*

ΟΙ. *φῂς τάδ' οὖν;* ΚΡ. *ἃ μὴ φρονῶ γὰρ οὐ φιλῶ λέγειν μάτην.*

1513. ἐᾷ correxi pro ἀεί. 1515. ἐξήκεισ m. ant. pro ἐξήκησ ἴθι] ἴσθι, eraso σ 1517. οἶσθ'] οἶσθ' pr. •εἶμι Brunckius pro εἰμί. 1518. πέμψεις] πέμψησισ corr. ἄποικον] ἀπ' οἴκων, ου a. m. recentissima. 1519. τεύξει] τεύξῃ

versibus ex Thebaide cyclica allatis ab scholiasta Oed. C. 1375. *ἰσχίον ὡς ἐνόησε, χαμαὶ βάλεν, εἶπέ τε μῦθον | "ὅμοι ἐγὼ, παῖδές μοι ὀνείδειον τόδ' ἔπεμψαν. | ἠύχθω Διὶ βασιλῆϊ καὶ ἄλλοις ἀθανάτοισι | χερσὶν ὑπ' ἀλλήλων καταβήμεναι Ἄϊδος εἴσω."* V. 2. codex *παῖδές με ὀνειδείοντες ἔπεμψαν*, quod correxit Schneiderus in Lexico s. v. *ὀνειδείοντες*, quo verbo nemo unquam usus est. V. 3. codex *εὔκτο δὴ*, quod emendavit Hermannus in Oedipi Col. editione prima p. 267., nisi quod *εὔχθω* scripsit, quod non melius est quam si quis *αἰρήσθω* scribat pro *ᾑρήσθω*. Recte *ηὔγμην* cum augmento scriptum servavit codex apud Sophoclem Trach. 610.

1513. *οὗ*] Inepte *καθ' Ἅιδου* interpretatur scholiasta. Est *inter homines*, ut dictum erat v. 1488.

ἐᾷ restitui pro *ἀεί*. Quo vitio non animadverso corrector Aldinus articulum *τοῦ* ante *βίου* ejecit. De verbo *ἐᾶν* (sive *ἄν*), quo post Homerum poetae scenici non raro usi sunt monosyllabo, pluribus dicetur ad Aeschyli Prometh. 566.

1514. *τοῦ φυτεύσαντος πατρός*] Qualem vitam suam dicat Oedipus, satis ostendunt ipsius ad Creontem verba v. 1449.—1454. *ἐμοῦ δὲ μήποτ' ἀξιωθήτω τόδε | πατρῷον ἄστυ ζῶντος οἰκητοῦ τυχεῖν· | ἀλλ' ἔα με ναίειν ὄρεσιν, ἔνθα κληζεται | οὐμὸς Κιθαιρὼν οὗτος, ὃν μήτηρ τέ μοι | πατήρ τ' ἐθέσθην ζῶντι κύριον τάφον, | ἵν' ἐξ ἐκείνων, οἵ μ' ἀπωλλύτην, θάνω.*

1515. *ἅλις ἴν' ἐξήκεις δακρύων*] *Sufficit id quo lacrimando processisti*, i. e. satis jam lacrimasti. WUNDER.

1516. *πάντα γὰρ καιρῷ καλά*] Omnia enim eo quod (i. e. quae) opportuno tempore fiunt pulcra sunt. Sic Wunderus.

1517. *ἐφ' οἷς*] *Qua lege, qua conditione.* Aristoph. Plut. 1068. *οὐκοῦν ἐπὶ τούτοις εἰσίω.* BRUNCK.

λέξεις, καὶ τότ' εἴσομαι κλύων] Aesch. Sept. 263. *λέγοις ἂν ὡς τάχιστα, καὶ τάχ' εἴσομαι.* Plaut. Pseud. 2, 2, 62. HA. *Non itast. sed scin, quid te orem, Syre?* PS. *sciam, si dixeris.* ERF.

1518. *γῆς μ' ὅπως πέμψεις ἄποικον*] Hoc jam petiverat v. 1436.

1519. *γ'* in apogr. Flor. Γ. aliisque non paucis omissum.

1520. *τάδ'*] Ex patria me ejectum iri.

ἃ μὴ φρονῶ γὰρ οὐ φιλῶ λέγειν μάτην] Idem fere dixerat v. 569. *ἐφ' οἷς γὰρ μὴ φρονῶ σιγᾶν φιλῶ.*

ΟΙ. ἄπαγέ νύν μ' ἐντεῦθεν ἤδη. ΚΡ. στείχέ νυν, τέκνων δ' ἀφοῦ.
ΟΙ. μηδαμῶς ταύτας γ' ἔλῃ μου. ΚΡ. πάντα μὴ βούλου κρατεῖν·
καὶ γὰρ ἀκράτησας οὔ σοι τῷ βίῳ ξυνέσπετο.
ΧΟ. ὦ πάτρας Θήβης ἔνοικοι, λεύσσετ', Οἰδίπους ὅδε,
ὃς τὰ κλεῖν' αἰνίγματ' ἤδη καὶ κράτιστος ἦν ἀνήρ,
ὅστις οὐ ζήλῳ πολιτῶν καὶ τύχαις ἐπιβλέπων,
εἰς ὅσον κλύδωνα δεινῆς συμφορᾶς ἐλήλυθεν.
ὥστε θνητὸν ὄντ' ἐκείνην τὴν τελευταίαν ἰδεῖν
ἡμέραν ἐπισκοποῦντα μηδέν' ὀλβίζειν, πρὶν ἂν
τέρμα τοῦ βίου περάσῃ μηδὲν ἀλγεινὸν παθών.

1521. ἄπαγέ νυν—στείχέ νυν] ἄπαγε νῦν—στείχε νῦν ἀφοῦ] ἀφ' οὗ pr. 1524. λεύσσετ'] λεύσετ' 1525. ἤδη] ἤδη 1528. ὄντ' ἐκείνην] ὄντα κείνην, ε ante κ inserto ab S. 1529. μηδέν' ὀλβίζειν πρὶν ἂν] Quattuor vocabula, quae super versum scripta fuerant, erasa. In marg. ab S. γρ. πάντα προσδοκᾶν ἕως ἄν.

1522. πάντα μὴ βούλου κρατεῖν] Haec verba in Lexicon suum rettulit Suidas, quasi proverbialiter dicta accipiens ἐπὶ τῶν εἰς πάντα εὐδαιμονεῖν βουλομένων.

1523. οὔ σοι τῷ βίῳ ξυνέσπετο] I. e. felicitas qua gaudebas non per totam vitam te est comitata.

1524.—1530. Hos versus chorus ad spectatores conversus pronunciat, etsi cives Thebanos alloquitur ut par est in fabula Thebana. Oedipo tribuuntur apud scholiastam. Qui error eo natus videtur, quod simillimi sunt versus Oedipi in extrema fabula Phoenissarum Euripidis, etsi ipsius Oedipi personae mutationibus quibusdam accommodati. Nam Sophoclei choro potius conveniunt.

1527. εἰς ὅσον] Post verba ὅστις οὐ ζήλῳ πολιτῶν καὶ τύχαις ἐπιβλέπων, non εἰς ὅσον, sed ἐς τόσον vel ἐς μέγιστον exspectes: sed placuit poetae majore cum vi ad remotiorum redire verborum constructionem, λεύσσετ' Οἰδίπους ὅδε | εἰς ὅσον κλύδωνα δεινῆς συμφορᾶς ἐλήλυθεν. ζήλῳ πολιτῶν est *invidia civium*, i. e. invidia qua Oedipus cives non esse prosecutus dicitur, ut apparet ex verbis καὶ τύχαις ἐπιβλέπων, quibus ipsis quoque invidiae notio inest. Sic haec excusanda magis quam explicanda erunt, nisi totus versus delendus est, quae Jacobsii sententia fuit.

1528. — 1530. Frequentissima apud tragicos sententia, velut Eurip. Androm. 100. χρὴ δ' οὔποτ' εἰπεῖν οὐδέν' ὄλβιον βροτῶν | πρὶν ἂν θανόντος τὴν τελευταίαν ἴδῃς, | ὅπως περάσας ἡμέραν ἥξει κάτω. BRUNCK. Apud Sophoclem ipsum quum alibi tum in principio Trachiniarum.

1528. ἰδεῖν ab interpolatore illatum videtur quum excidisset χρεών, quod probabiliter restituit Nauckius.

SOPHOCLIS

TRAGOEDIAE SUPERSTITES

ET

PERDITARUM FRAGMENTA

EX RECENSIONE ET CUM COMMENTARIIS

G. DINDORFII.

EDITIO TERTIA.

VOLUMEN II.

OEDIPUS COLONEUS.

OXONII,
E TYPOGRAPHEO ACADEMICO.
M.DCCC.LX.

SOPHOCLIS

OEDIPUS COLONEUS

EX RECENSIONE ET CUM COMMENTARIIS

G. DINDORFII.

EDITIO TERTIA.

OXONII:
E TYPOGRAPHEO ACADEMICO.
M.DCCC.LX.

II.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ ΕΠΙ ΚΟΛΩΝΩΙ.

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΠΡΟΣΩΠΑ*

ΟΙΔΙΠΟΥΣ.	ΘΗΣΕΥΣ.
ΑΝΤΙΓΟΝΗ.	ΚΡΕΩΝ.
ΞΕΝΟΣ.	ΠΟΛΥΝΕΙΚΗΣ.
ΧΟΡΟΣ ΑΤΤΙΚΩΝ ΓΕΡΟΝΤΩΝ.	ΑΓΓΕΛΟΣ.
ΙΣΜΗΝΗ.	

* Hujus tragoediae praeter chorum quindecim senum Atticorum interlocutores sunt octo, quorum sermones etsi ita sunt dispositi ut nusquam plures quam tres personae inter se colloquantur, tribus in scenis (v. 1117–1210, v. 1249–1446, v. 1500–1555) quattuor simul in scena personae apparent, quarta tamen, quae per versus illos omnes Ismena est, muta adstante, licet Ismena ut in priore fabulae parte inter colloquentes est, ita hic quoque dicere nonnulla potuisset. Quod quum non fecerit, probabile est poetam tribus, ut mos, histrionibus colloquentibus, *πρωταγωνιστῇ*, *δευτεραγωνιστῇ*, *τριταγωνιστῇ*, usum esse, quarta persona muta ab histrione vel *χορευτῇ* aliquo repraesentata. Reliquarum personarum distributio, quum in hac tragoedia tres personae frequentius quam in aliis plerisque tragoediis simul in scena appareant, artificiosius institui debuit, de quo diversae sunt virorum doctorum opiniones. Probabilius aliis G. Teuffelius in Welckeri et Ritschelii Museo Rhenano vol. 9. (a. 1854.) p. 136 seqq. partes hoc modo distribuit ut *πρωταγωνιστὴς* agat Oedipum, *δευτεραγωνιστὴς* viatorem Atheniensem (qui *ὁδοιπόρος* potius quam *ξένος* appellari debebat in indice personarum), Ismenam in priore parte fabulae usque ad v. 509, Theseum (exceptis versibus 887–1043), Creontem, Polynicem, nuncium, *τριταγωνιστὴς* Antigonam et v. 887–1043. Theseum, *παρασκήνιον* vero sit Ismena in altera parte fabulae. Nuperrime F. Aschersonus in Leutschii Philologo vol. 12. p. 751., praeeunte partim Lachmanno, partes inter quattuor histriones distribuit ita ut primus Oedipum, secundus Antigonam, tertius Theseum et Polynicem, quartus (*παρασκήνιον*) Ismenam et Creontem agat, nuncii persona primo tertiove, viatoris tertio quartove histrioni adscripta.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.*

Ο ΕΠΙ ΚΟΛΩΝΩΙ ΟΙΔΙΠΟΥΣ *συνημμένος πώς ἐστι τῷ* ΤΥΡΑΝΝΩΙ. *τῆς γὰρ πατρίδος ἐκπεσὼν ὁ Οἰδίπους ἤδη γεραιὸς ὢν ἀφικνεῖται εἰς Ἀθήνας, ὑπὸ τῆς θυγατρὸς Ἀντιγόνης χειραγωγούμενος. ἦσαν γὰρ† τῶν ἀρσένων περὶ τὸν πατέρα φιλοστοργότεραι. ἀφικνεῖται δὲ εἰς Ἀθήνας κατὰ πυθόχρηστον, ὡς αὐτός φησι, χρησθὲν αὐτῷ παρὰ ταῖς σεμναῖς καλουμέναις θεαῖς μεταλλάξαι τὸν βίον. τὸ μὲν οὖν πρῶτον γέροντες ἐγχώριοι, ἐξ ὧν ὁ χορὸς συνέστηκε, πυθόμενοι συνέρχονται καὶ διαλέγονται πρὸς αὐτόν. ἔπειτα δὲ Ἰσμήνη παραγενομένη τὰ κατὰ τὴν στάσιν ἀπαγγέλλει τῶν παίδων καὶ τὴν γενομένην ἄφιξιν τοῦ Κρέοντος πρὸς αὐτόν· ὃς καὶ παραγενόμενος ἐπὶ τῷ ἀγαγεῖν αὐτὸν εἰς τοὐπίσω ἄπρακτος ἀπαλλάττεται. ὁ δὲ πρὸς τὸν Θησέα διελθὼν τὸν χρησμὸν οὕτω τὸν βίον καταστρέφει παρὰ ταῖς θεαῖς.*

Τὸ δὲ δρᾶμα τῶν θαυμαστῶν· ὃ καὶ ἤδη γεγηρακὼς ὁ Σοφοκλῆς ἐποίησε, χαριζόμενος οὐ μόνον τῇ πατρίδι, ἀλλὰ καὶ τῷ ἑαυτοῦ δήμῳ· ἦν γὰρ Κολωνῆθεν· ὥστε τὸν μὲν δῆμον ἐπίσημον ἐπιδεῖξαι, χαρίσασθαι δὲ καὶ τὰ μέγιστα τοῖς Ἀθηναίοις, δι' ὧν ἀπορθήτους ἔσεσθαι καὶ τῶν ἐχθρῶν αὐτοὺς κρατήσειν ὑποτίθεται ὁ Οἰδίπους, προαναφωνῶν καὶ ὅτι διαστασιάσουσι πρὸς Θηβαίους ποτὲ καὶ τούτων κρατήσουσιν ἐκ χρησμῶν διὰ τὸν τάφον αὐτοῦ.

Ἡ σκηνὴ τοῦ δράματος ὑπόκειται ἐν τῇ Ἀττικῇ ἐν τῷ ἱππίῳ Κολωνῷ, πρὸς τῷ ναῷ τῶν σεμνῶν. ὁ δὲ χορὸς συνέστηκεν ἐξ Ἀθηναίων ἀνδρῶν. προλογίζει Οἰδίπους.

ΑΛΛΩΣ.

Τὸν ἐπὶ Κολωνῷ Οἰδίποδα ἐπὶ τετελευτηκότι τῷ πάππῳ Σοφοκλῆς ὁ ὑϊδοῦς ἐδίδαξεν, υἱὸς ὢν Ἀρίστωνος, ἐπὶ ἄρχοντος Μίκωνος (olymp. 94, 3.), *ὃς τέταρτος ἀπὸ Καλλίου, ἐφ' οὗ φασιν οἱ πλείους τὸν Σοφο-*

* De argumenti expositionibus his, quas codici Laurentiano debemus, vide quae in annotationibus ad scholia diximus vol. 2. p. 14–18.

† *ἦσαν γὰρ*] Excidisse videtur *αἱ θυγατέρες*, nisi negligentius locutus hoc ex praecedente *θυγατρὸς* colligi voluit.

κλέα τελευτῆσαι. σαφὲς δὲ τοῦτ' ἐστὶν ἐξ ὧν ὁ μὲν Ἀριστοφάνης ἐν τοῖς Βατράχοις ἐπὶ Καλλίου ἀνάγει τοὺς τραγικοὺς ὑπὲρ γῆς, ὁ δὲ Φρύνιχος ἐν Μούσαις, ἃς συγκαθῆκε τοῖς Βατράχοις, φησὶν οὕτως·

μάκαρ Σοφοκλέης, ὃς πολὺν χρόνον βιοὺς
ἀπέθανεν, εὐδαίμων ἀνὴρ καὶ δεξιὸς,
πολλὰς ποιήσας καὶ καλὰς τραγῳδίας,
καλῶς δ' ἐτελεύτησ', οὐδὲν ὑπομείνας κακόν.

ἐπὶ δὲ τῷ λεγομένῳ ἱππίῳ Κολωνῷ τὸ δρᾶμα κεῖται. ἔστι γὰρ καὶ ἕτερος Κολωνὸς ἀγοραῖος πρὸς τῷ Εὐρυσακείῳ, πρὸς ᾧ οἱ μισθαρνοῦντες προειστήκεσαν, ὥστε καὶ τὴν παροιμίαν ἐπὶ τοῖς καθυστερίζουσι τῶν καιρῶν διαδοθῆναι

ὄψ' ἦλθες, ἀλλ' ἐς τὸν Κολωνὸν ἴεσο.

μνημονεύει τῶν δυεῖν Κολωνῶν Φερεκράτης ἐν Πετάλῃ διὰ τούτων·

οὗτος, πόθεν ἦλθες; Ἐς Κολωνὸν ἱέμην,
οὐ τὸν ἀγοραῖον, ἀλλὰ τὸν τῶν ἱππέων.

ΣΑΛΟΥΣΤΙΟΥ ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

Τὰ πραχθέντα περὶ τὸν Οἰδίποδα ἴσμεν ἅπαντα τὰ ἐν τῷ ἑτέρῳ ΟΙΔΙΠΟΔΙ. πεπήρωται γὰρ καὶ ἀφῖκται εἰς τὴν Ἀττικὴν, ὁδηγούμενος ἐκ μιᾶς τῶν θυγατέρων, Ἀντιγόνης. καὶ ἔστιν ἐν τῷ τεμένει τῶν σεμνῶν, ὅ ἐστιν ἐν τῷ καλουμένῳ ἱππίῳ Κολωνῷ, οὕτω κληθέντι, ἐπεὶ καὶ Ποσειδῶνός ἐστιν ἱερὸν ἱππίου καὶ Προμηθέως, καὶ αὐτοῦ οἱ ὀρεωκόμοι ἵστανται· ἔστι γὰρ αὐτῷ πυθόχρηστον ἐνταῦθα δεῖν αὐτὸν ταφῆς τυχεῖν· οὗ μή ἐστιν ἑτέρῳ βεβήλῳ τόπος, αὐτόθι κάθηται· καὶ κατὰ μικρὸν αὐτῷ τὰ τῆς ὑποθέσεως προέρχεται. ὁρᾷ γάρ τις αὐτὸν τῶν ἐντεῦθεν, καὶ πορεύεται ἀγγελῶν ὅτι τις ἄρα τῷ χωρίῳ τούτῳ προσκάθηται. καὶ ἔρχονται οἱ ἐν τῷ τόπῳ ἐν χοροῦ σχήματι, μαθησόμενοι τὰ πάντα. πρῶτος οὖν ἐστι καταλύων τὴν ὁδοιπορίαν, καὶ τῇ θυγατρὶ διαλεγόμενος. ἄφατος δέ ἐστι καθόλου ἡ οἰκονομία ἐν τῷ δράματι, ὡς οὐδενὶ ἄλλῳ σχεδόν.

SUMMARIUM FABULAE.

FABULA OEDIPODEA quum ab Sophocle in Oedipo Rege, multis ante Oedipum Coloneum annis acta, eo esset perducta ut Oedipus cognitis quae inscius commiserat criminibus oculorumque lumine suis ipsius manibus privatus mortem vel exilium expeteret, filias autem Antigonam et Ismenam Creonti commendaret, in Oedipo Coloneo ita continuatur ut non paucorum annorum intervallum intercessisse filiasque, quae in Oedipo Rege tenera aetate puellae erant, interim adolevisse cogitandum sit. Alterius autem hujus tragoediae argumentum in eo positum est ut ratum fiat oraculum quod Oedipus conjunctum cum illo, quo patrem ab se occisum matremque in matrimonium ductum iri praedictum erat, ab Apolline acceperat de vitae suae exitu, quod ipse exponit versibus 80. et seqq.

ταύτην ἔλεξε (Φοῖβος) παῦλαν ἐν χρόνῳ μακρῷ,
ἐλθόντι χώραν τερμίαν, ὅπου θεῶν
σεμνῶν ἕδραν λάβοιμι καὶ ξενόστασιν,
ἐνταῦθα κάμψειν τὸν ταλαίπωρον βίον,
κέρδη μὲν οἰκήσαντα τοῖς δεδεγμένοις,
ἄτην δὲ τοῖς πέμψασιν, οἵ μ' ἀπήλασαν·
σημεῖα δ' ἥξειν τῶνδέ μοι παρηγγύα,
ἢ σεισμὸν, ἢ βροντήν τιν', ἢ Διὸς σέλας.

1.—116. (Πρόλογος.) Oedipus, comitante Antigona, Thebis ab Creonte pulsus in terram Atticam pervenit, ubi Antigona turres Athenarum e longinquo conspicit, sed nomen pagi, cujus in vicinia cum patre caeco consistit, ignorat, mox vero ab viatore quodam Atheniensi Colonum loco nomen esse docetur (pagum decem fere stadiis ab Athenis situm, ut ex Thucydide novimus), Oedipum autem in ipso jam versari limine luci Eumenidum (*τῶν σεμνῶν*), quem intrare nefas sit: quamobrem Oedipum et Antigonam monet quidem ut retrocedant, sed Oedipi verbis ad oraculum alludentibus, quo eum salutem urbi, in qua sedem fixurus sit, allaturum esse

praedictum erat, permotus Theseum, Athenarum regem, de adventu viri peregrini certiorem facturum se esse promittit.

117.—236. (*πάροδος.*) Scena ab viatore relicta orchestram intrat chorus senum Atticorum, qui ignotum quendam virum lucum Eumenidum ingressum esse audivit, quam protervitatem acriter reprehendit in prima carminis stropha. Tum instituto cum eo colloquio in mitiorem sententiam convertitur, mox vero famoso Oedipi nomine audito ex terra Attica quam citissime eum excedere jubet, sed enixis Antigonae precibus, quae carmine *ἀπὸ σκηνῆς* cantato 237.—253. continentur, nonnihil movetur.

254.—509. (*ἐπεισόδιον α'.*) Choro in sententia sua propter metum deorum permanenti Oedipus ita respondet ut recipiendo ipso deorum voluntati magis satisfactum iri quam expellendo ostendat, quod Thesei regis mox adventuri arbitrio permittendum esse chorus respondet. Interim Antigona Ismenam sororem mulo vectam Thebis advenire videt, cujus ex sermonibus Oedipus cognoscit inter filios Polynicem et Eteoclem, qui antea regnum Thebarum Creonti sponte concesserint, postmodum ipsos imperii cupiditate ductos gravissima orta esse dissidia et Polynicem, qui natu major esset, ab Eteocle Thebis expulsum Argos confugisse ad foedus cum Adrasto ineundum contra Eteoclem, Creontem vero oraculum accepisse Thebarum salutem ex eo pendere ut Oedipum vel viventem vel mortui corpus in potestatem suam redigant: unde metuendum esse ne Creon Oedipum vi ei facta reducturus sit. Quae narratio Oedipo in mentem revocat Creontis saevitiam, qui ipsum antea Thebis expulerit, filiorumque ignaviam, qui in Creontis partes concesserint. Verum nec Creonti nec filiis, quos exsecratur, cessurum se esse addit, sed in terra Attica mansurum, si modo et incolae ejus et Eumenides deae, quarum in tutelam se contulerit, ei bene velint. Quae omnia splendida exponit oratione, qua chorus motus auctor ei est ut sacra faciat Eumenidibus, quorum ritum chorus ipse praescribit. Horum sacrorum curandorum caussa abit Ismena.

510.—548. Interim chorus priora Oedipi fata accuratius cognoscere cupiens singula exquirit *κομματίοις* antistrophice conformatis.

549.—667. (*ἐπεισόδιον β'*) Tandem ipse rex Athenarum Theseus prodit, cui fata Oedipi nota esse finguntur, ne quae Oedipus antea choro narraverat denuo sint exponenda. Itaque Theseus Oedipo sine ambagibus opem se ei praestiturum esse pollicetur neque unquam commissurum ut Thebas reducatur, nec bellum cum Thebanis ab Oedipo praedictum metuit. Quibus dictis Creon abit.

668.—719. (*στάσιμον χοροῦ α'*) Chorus vero splendido carmine laudes terrae Atticae, ubi Oedipus sedem fixurus sit, celebrat.

720.—1043. (*ἐπεισόδιον γ'*) Post haec prodit Creon et quum Oedipo frustra persuadere conetur ut in patriam redeat, non solum Ismenam, quam jam in potestate sua habeat, sed etiam Antigonam abducturum se esse minatur et mox per satellites suos re vera abducit, parem Oedipo ipsi vim adhibiturum se esse addens, nisi ab Theseo impediatur. Qui altercatione Oedipi et Creontis clamoribusque Antigonae et chori incolas Coloni ad opem ferendam evocantis excitatus ex vicinia, ubi sacris Neptuno faciendis occupatus erat, advenit compertoque quid factum sit Creontem cogit ut ipsum ad eum locum deducat ubi Antigonam et Ismenam captivas occultaverit.

1044.—1095. (*στάσιμον χοροῦ β'*) Chorus vero deorum opem implorat ut Theseus victor ex pugna cum Thebanis instante discedat filiaeque Oedipi Thebanis eripiantur.

1096.—1210. (*ἐπεισόδιον δ'*) Redit Theseus cum puellis, quas Oedipo tradit, omissa ampliore pugnae cum Thebanis susceptae descriptione, quam Oedipus ex filiarum narrationibus, si velit, cognoscere possit, addit vero virum quendam ignotum ad aram Neptuni supplicem considere cupereque ut cum Oedipo loquendi facultas sibi detur. De quo quae dicit Theseus Oedipo nihil relinquunt dubitationis quin supplex ille Polynices filius sit, cujus praesentiam ab initio deprecatur, tandem vero Thesei Antigonaeque precibus motus concedit ut coram veniat. Quod dum praeparatur, chorus *στάσιμον* tertium (1211.—1248.) canit, in quo de vitae humanae inde ab juventute usque ad senilem aetatem molestiis conqueritur.

1249.—1446. (*ἐπεισόδιον ε'*) Prodit Polynices Oedipum placaturus eique persuasurus ut Thebas redeat, sed quamvis magna usus verborum copia nihil aliud efficit quam ut Oedipus exsecrationes filiorum repetat et chorus quoque auctor ei sit ut re infecta abeat, quamvis dolente Antigona, quae abeuntem bonis votis prosequitur.

1447.—1499. Canticum chori consistens ex *κομματίοις* antistrophicis, interpositis trimetris Oedipi et Antigonae, quibus exitus fabulae praeparatur, tonitru audito, quod timorem injicit choro, Oedipo vero, secundum oraculum supra memoratum (v. 95.), indicio est extremum ei instare vitae suae momentum. Quamobrem Theseum advocari jubet.

1500.—1555. (*ἐπεισόδιον ς'*) Theseo advenienti Oedipus soli se

locum, ubi ad inferos descensurus sit, ostensurum esse ait, quem magni momenti esse ut secretum servet, quia Athenas tutas ab Thebanorum impetu praestare possit. De quo plura Theseo se esse dicturum addit ubi ambo illuc pervenerint. Chorus vero carmine στασίμῳ (1556.—1578.) precatur ut dii inferi Oedipum benevole excipiant.

Sequitur ἔξοδος (1579.—1779.) cujus in parte priore nuncius Oedipi ad inferos descensum copiose narrat, in altera filiae Oedipi et chorus usitatis, quibus mortuos prosequi mos erat, lamentis indulgent; postremo Theseus filiarum precibus ut Thebas mittantur satisfacturum se esse promittit.

Apparet ex his fabulam Oedipodeam in hac tragoedia ad illud usque tempus continuari, quo editum ab Apolline de morte Oedipi oraculum, postquam quae inscius commisit crimina luit, ratum fit, de quo supra diximus p. 5. Dirae vero, quibus Oedipus duobus in locis hujus fabulae (v. 421. 1375.) Polynicem et Eteoclem filios propter neglecta pietatis erga patrem officia devovet, apud Sophoclem post mortem demum Oedipi eventum habere cogitandae sunt, secus atque apud Euripidem in Phoenissis, in qua fabula Oedipus caecus ab filiis domi inclusus ibique filios exsecratus esse fingitur: quae dirae ipso vivente ratae fiunt, ita ut in fine fabulae Oedipus, postquam Polynices et Eteocles mutua in pugna manu ceciderunt, ipse superstes in terram Atticam (ἱρὸν Κολωνὸν δῶμά θ' ἱππίον θεοῦ v. 1707.) comitante Antigona se conferat, oraculi, ut apud Sophoclem, jussu. Ab hoc itinere fabula Sophoclea incipit Oedipique ad inferos descensu finitur, omissa, quam Aeschylus in Septem adversus Thebas et Euripides in Phoenissis copiose tractarunt Thebanorum ab Eteoclis partibus stantium et Argivorum Polynicis sociorum pugna mutuaque Oedipi filiorum caede. Quae eodem in argumento versatur Sophoclis Antigona fabula proximo post Thebanorum victoriam mutuamque fratrum caedem tempore incipit. Est igitur Oedipi Colonei fabula media inter Oedipum Regem et Antigonam, si rerum gestarum ordinem spectamus, non tempus quo fabulae hae scriptae sunt. Nam quae argumento postrema est Antigona tempore prima fuit, scripta, ut videtur, olympiade 84. exeunte. Hanc

secuta est Oedipus Rex, olympiade, ut conjicere licet, 87. vel 88.; Oedipum Regem Coloneus olympiade, ut infra dicitur, 94, 3. Quas tres fabulas si Sophocles Aeschyli more una conjunctas exhibuisset trilogia, multa aliter instituenda fuisse patet, ut singularum argumenta apte nexa essent, neque, ut nunc factum esse videmus, plura in singulis fabulis, sive res gestas sive mores personarum spectamus, fingerentur nonnihil inter se discrepantia, quae eo tantum explicari possunt quod Sophocles singulas in scenam fabulas produxit, nulla fabulae aut praegressae aut alio tempore secuturae ratione habita, sed singularum argumentis ita conformatis ut quod cuique per se spectatae aptissimum esse videretur eligeret. Quod quum sibi permitteret Sophocles, non recondita quadam ductus est sapientia, qualem recentiores critici interdum extrinsecus poetae affinxerunt magis quam ex fabulis ejus demonstrarunt, sed fecit quod similibus in caussis alii quoque poetae inter veteres pariter atque recentiores sibi licere crediderunt, praesertim in fabulis ab aliis aliter narratis, in quibus tractandis non erat mirandum si ne iidem quidem poetae omni tempore sibi constarent, sed in carminibus aliis alia sequerentur.

De tempore quo haec tragoedia acta est diserto constat veteris grammatici testimonio in Argumento supra apposito p. 3., qui ab Sophocle nepote post mortem avi in Scenam productam esse annotavit, archonte Micone, qui eponymus fuit olympiadis 94, 3. Ex quo colligi potest fabulam a poeta paucis ante mortem annis scriptam esse: cui opinioni non obstant numeri versuum, qui nihil fere differunt ab antiquiorum temporum tragoediis. Nam Sophoclem per omnes fabulas suas majorem quam alios in hac re diligentiam posuisse videmus nec dissolutis illis indulsisse metrorum formis, quarum exempla plurima sunt in postremis fabulis Euripidis.

De fabella a multis repetita, Sophoclem, quum ad Iophonte filio dementiae accusatus esset, carmen hujus fabulae choricum v. 668.–719. coram judicibus recitasse, ut integra mente se uti probaret, dixi in annot. ad v. 668.

Scena, quae per totam fabulam non mutatur, est in Colono equestri, pago tribus Antiochidis, haud procul sito ab Athenis, quarum turres inde conspici dicuntur v. 15. Hujus loci situm, amoenitates et religiones—fuit enim complurium deorum heroumque cultu clarus—Sophocles ipse pluribus fabulae locis descripsit, et scholiastae veteres Argumentique Graeci scriptor collatis aliorum scriptorum

testimoniis illustrarunt, quae partim memoravimus in annotationibus et copiosius tractavit C. F. Hermannus in Quaestionibus Oedipodeis Marburgi editis a. 1837. Eodem ex pago quum Sophocles ipse oriundus fuerit, non improbabilis est Argumenti scriptoris conjectura, laudibus Coloni Athenarumque per hanc fabulam sparsis Sophoclem gratificari popularibus suis voluisse.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ ΕΠΙ ΚΟΛΩΝΩΙ.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ.

ΤΕΚΝΟΝ *τυφλοῦ γέροντος Ἀντιγόνη, τίνας*
χώρους ἀφίγμεθ', ἢ τίνων ἀνδρῶν πόλιν;
τίς τὸν πλανήτην Οἰδίπουν καθ' ἡμέραν
τὴν νῦν σπανιστοῖς δέξεται δωρήμασιν
σμικρὸν μὲν ἐξαιτοῦντα, τοῦ σμικροῦ δ' ἔτι
μεῖον φέροντα, καὶ τόδ' ἐξαρκοῦν ἐμοί.
στέργειν γὰρ αἱ πάθαι με χὠ χρόνος ξυνὼν
μακρὸς διδάσκει καὶ τὸ γενναῖον τρίτον.
ἀλλ', ὦ τέκνον, θάκησιν εἴ τινα βλέπεις
ἢ πρὸς βεβήλοις ἢ πρὸς ἄλσεσιν θεῶν,
στῆσόν με καξίδρυσον, ὡς πυθώμεθα

LECTIONES CODICIS LAURENTIANI XXXII, 9.

4. *δωρήμασιν*] Sic, non *δωρήμασι* 5. *σμικροῦ*] *μικροῦ* 9. *θάκησιν* Seidlerus pro *θάκοισιν* 11. *πυθώμεθα* Brunckius pro *πυθοίμεθα*

V. 1. et 2. ad Demetrium, Antigoni filium, accommodatos posito genitivo *Ἀντιγόνου* memorat Plutarchus in vita Demetrii c. 46. Versibus 3 et 4 Aristippum esse usum, quum fracta nave Syracusas venisset, Galenus narrat vol. 2. p. 5. seq. ed. Charter.

3. *Οἰδίπουν*] Oedipus suum ipse nomen edit, ut Oed. R. 8., sed mox, ut par erat, ad primam personam transit v. 6.

4.–6. *σπανιστοῖς—δωρήμασιν*] Vilibus et modicis, ut mendicis dari solent. CAMERARIUS.

5. *σμικροῦ* ex apographis tribus pro *μικροῦ*.

7. *χὠ χρόνος ξυνὼν*] Tempus dicit quod vivendo transegit.

8. *καὶ τὸ γενναῖον τρίτον*] Sic 331. post *ἢ τῇσδε κἀμοῦ* sequitur *δυσμόρου τ' ἐμοῦ τρίτης*.

9. *θάκησιν*, in codice in *θάκοισιν* corruptum, vocabulum est alibi nondum inventum, sed confirmatum composito *ἐνθάκησις*, quo utitur Sophocles Philoct. 18.

10. *βέβηλοις*] *βέβηλα* genere neutro dicit pro *βεβήλοις τόποις*, ut v. 167. *ἄβατα* dixit *ἀβάτους τόπους*.

11. *πυθώμεθα*] *πυθοίμεθα* codex eodem errore quo Electr. v. 57. *ὅπως φέροιμεν* pro *ὅπως φέρωμεν*.

ὅπου ποτ' ἐσμέν. μανθάνειν γὰρ ἥκομεν
ξένοι πρὸς ἀστῶν, ἂν δ' ἀκούσωμεν τελεῖν.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ.

πάτερ ταλαίπωρ' Οἰδίπους, πύργοι μὲν οἳ
πόλιν στέγουσιν, ὡς ἀπ' ὀμμάτων, πρόσω· 15
χῶρος δ' ὅδ' ἱρὸς, ὡς ἀπεικάσαι, βρύων
δάφνης, ἐλάας, ἀμπέλου· πυκνόπτεροι δ'
εἴσω κατ' αὐτὸν εὐστομοῦσ' ἀηδόνες·
οὗ κῶλα κάμψον τοῦδ' ἐπ' ἀξέστου πέτρου·

13. ἂν δ' Elmsleius pro 'ἂν, omisso δ' 14. οἳ] οἷ pr. 16. ἀπεικάσαι] ἀφ̋εικάσαι, π ab S. superscripto 17. δ' in initio proximi versus pariterque in aliis locis ubi vocalis in fine versus elisa est.

13. ἂν δ'] Quum in codice 'ἂν scriptum sit omisso δ', dubitari potest utrum ἂν δ' cum Elmsleio scribendum sit, an χἂν (i. e. καὶ ἂ ἂν) quod ex grammatici conjectura legitur in apogr. uno, χ' ἃ ᾽ν scriptum. Aptius tamen videtur ἂν δ'.

15. *πύργοι μὲν οἳ πόλιν στέγουσιν*] *Tegunt*, i. e. *tuentur*. Quocum comparantur loci Aeschyli Sept. 216. 797. quorum tamen ratio paullo alia est. Nam apud Aeschylum de hostibus arcendis agitur: Antigonae vero personae aptius videtur, quod Wakefieldus conjecit, *στέφουσιν*. Sic *στεφάνωμα πύργων* dictum in Antig. 122.

ὡς ἀπ' ὀμμάτων] Quantum oculis judicari potest. Similiter *εἰδέναι ὀμμάτων ἄπο* apud Eurip. Med. 216.

πρόσω] Decem circiter stadia. Thucyd. 8, 67. *ξυνέκλησαν τὴν ἐκκλησίαν ἐς τὸν Κολωνόν· ἔστι δὲ ἱερὸν Ποσειδῶνος ἔξω πόλεως, ἀπέχον σταδίους μάλιστα δέκα.*

16. *ἱρὸς*] Rectam hanc scripturam suo quoque in exemplari reperit Suidas s. v. Ἱρός. In apographis pluribus *ἱερὸς*, quod locis tragicorum plurimis intulerunt librarii ubi poetae *ἱρός* scripserant pedem disyllabum trisyllabo praeferentes.

ὡς ἀπεικάσαι] Codicis scripturam *ἀφεικάσαι* correxit *διορθωτὴς* superscripto π. In aliquot apographis *ὡς σάφ' εἰκάσαι*. Alteram scripturam *ὡς ἀπεικάσαι* etiam codex servavit in Trach. 140.

βρύων—δάφνης] Verbi *βρύειν* cum genitivo conjuncti exempla ex Aeschyli Choeph. 68. aliisque scriptoribus allata ad Stephani Thesaurum. Plerumque cum dativo construitur, vel, qui recentiorum Graecorum mos est, cum accusativo.

17. *πυκνόπτεροι — ἀηδόνες*] Hoc nihil amplius significat quam *frequentes* illic esse luscinias: sed ut oratio magis poetica evaderet, simplici *πυκναὶ* praetulit adjectivum cum *πτεροῦ* nomine compositum, quoniam de avibus agitur. De elisione vocalis in fine versus v. ad Oed. T. 332.

19. *κῶλα κάμψον*] *κάμπτειν κῶλα, γόνυ, sedere, quiescere.* Vide Aeschylum Prometh. 32, 396. Apollon. Rhod. 1, 1174. BRUNCK.

ἀξέστου πέτρου] Hoc est quod *βάθρον ἀσκέπαρνον* vocat v. 101., non arte, sed natura factum.

μακρὰν γὰρ ὡς γέροντι προὐστάλης ὁδόν.
ΟΙ. κάθιζέ νύν με καὶ φύλασσε τὸν τυφλόν.
ΑΝ. χρόνου μὲν οὕνεκ' οὐ μαθεῖν με δεῖ τόδε.
ΟΙ. ἔχεις διδάξαι δή μ' ὅποι καθέσταμεν;
ΑΝ. τὰς γοῦν Ἀθήνας οἶδα, τὸν δὲ χῶρον οὔ.
ΟΙ. πᾶς γάρ τις ἤδα τοῦτό γ' ἡμῖν ἐμπόρων.
ΑΝ. ἀλλ' ὅστις ὁ τόπος ἦ μάθω μολοῦσά ποι;
ΟΙ. ναὶ, τέκνον, εἴπερ ἐστί γ' ἐξοικήσιμος.
ΑΝ. ἀλλ' ἐστὶ μὴν οἰκητός. οἴομαι δὲ δεῖν
οὐδέν· πέλας γὰρ ἄνδρα τόνδε νῷν ὁρῶ.
ΟΙ. ἦ δεῦρο προσστείχοντα κἀξορμώμενον;
ΑΝ. καὶ δὴ μὲν οὖν παρόντα· χὤ τι σοι λέγειν
εὔκαιρόν ἐστιν, ἔννεφ', ὡς ἀνὴρ ὅδε.
ΟΙ. ὦ ξεῖν', ἀκούων τῆσδε τῆς ὑπέρ τ' ἐμοῦ

21. *νυν*] *νῦν* 23. *δή*] *δῆ* a m. sec. 24. *τὰς γοῦν*] Sic, non *τάσ γ' οὖν* 25. *τοῦτό γ'*] *τοῦτον* 28. *δεῖν*] *εἶ* ex *η* factum. 29. *ὁρῶ*] *ὁρῶι* 30. *προσστείχοντα* scripsi pro *προστείχοντα*. 32. *ἔννεφ'*] *ἔννεπ'*, *φ* a m. pr. *ἀνὴρ*] *ἀνὴρ*

22. *χρόνου*] Diu esse dicit ex quo patrem caecum comitetur, ut scire possit quae ei officia praestanda sint.

23. *ὅποι καθέσταμεν*] In apographis aliquot *ὅπῃ* vel *ὅπου* scriptum, correctoribus nescientibus *καθεστάναι* cum *ὅποι* non minus recte conjungi quam cum praepositione *εἰς*.

24. *τὸν δὲ χῶρον οὔ*] Prope Athenas se versari novit, sed nomen pagi proximi nescit, quem Colonum esse comperit v. 59.

25. *τοῦτό γ'* ex uno apographo pro *τοῦτον*, quod vetus librarius posuerat ad *χῶρον* referens. Illud aptum est scholiastae interpretationi, *τί ἤδα; ὅτι αὗταί εἰσιν αἱ Ἀθῆναι*.

27. *ἐστί γ'*] Apogr. nonnulla *ἐστὶν* vel *ἔστιν*, omisso *γ'*. Quod Brunckium movit ut *γε* transposito scriberet *εἴπερ γ' ἐστὶν ἐξοικήσιμος*.

ἐξοικήσιμος] Quum *ἐξοικεῖν* non de habitantibus, sed de emigrantibus dicatur, non satis clarum est cur Sophocles *ἐξοικήσιμος* scripserit, quum *εἰσοικήσιμος* posset, quod Hartungius conjecit. Si tamen scripsit *ἐξοικήσιμος*, praepositionis ratio eadem fere est quae in verbo *ἐξοικειοῦν*.

28. *δεῖν οὐδέν*] Intelligitur *μολεῖν ποι* ex v. 26.

30. *προσστείχοντα κἀξορμώμενον*] Verba propter metri necessitatem minus accurate collocata: nam *ἐξορμώμενον καὶ προσστείχοντα* potius dicendum erat, quum *ἐξορμᾶσθαι* dici soleat ratione habita loci unde quis prorumpit.

33. *ἀκούων*] Male Triclinius *ἀκούω*, non perspecta arte poetae. Nam ex participio *ἀκούων* hospes

αὐτῆς θ' ὁρώσης οὔνεχ' ἡμῖν αἴσιος
σκοπὸς προσήκεις ὧν ἀδηλοῦμεν φράσαι,

ΞΕΝΟΣ.

πρὶν νῦν τὰ πλείον' ἱστορεῖν, ἐκ τῆσδ' ἕδρας
ἔξελθ'· ἔχεις γὰρ χῶρον οὐχ ἁγνὸν πατεῖν.
ΟΙ. τίς δ' ἔσθ' ὁ χῶρος; τοῦ θεῶν νομίζεται;
ΞΕ. ἄθικτος οὐδ' οἰκητός. αἱ γὰρ ἔμφοβοι
θεαί σφ' ἔχουσι, Γῆς τε καὶ Σκότου κόραι.
ΟΙ. τίνων τὸ σεμνὸν ὄνομ' ἂν εὐξαίμην κλύων;

34. αὐτῆς] αὐτῆσ θ' om. οὔνεχ'] οὔνεκ' 35. ὧν Elmsleius pro τῶν. ἀδηλοῦμεν] ἃ δηλοῦμεν ab S. 37. οὐχ] οὐκ 40. Σκότου] σκότουσ

intelligit Oedipum oratione nondum absoluta plura addere velle (τὰ πλείον' ἱστορεῖν). Nec quidquam ambiguitatis est in participio post ξεῖνε posito, quod necessario de Oedipo intelligendum.

34. θ' addunt apographa, excepto Lb.

35. τῶν, quod est in codice, fortasse positum quum ΑΔΗΛΟΥΜΕΝ pro ἃ δηλοῦμεν acceptum esset, ut scholiasta fecisse videtur, qui δηλοῦμεν per λέξομεν est interpretatus. Recte Elmsleius ὧν. Neque in Trach. 47. Sophocles scripserat τοιαύτην ἐμοὶ | δέλτον λιπὼν ἔστειχε, τὴν ἐγὼ θαμά—, sed ἔστειχεν, ἠν—. Tertium ejusdem erroris exemplum idque cum metri vitio conjunctum est in Electr. 422. βλαστεῖν βρύοντα θαλλόν, ᾧ κατάσκιον | πᾶσαν γενέσθαι τὴν Μυκηναίων χθόνα, ubi codex τῷ.

ἀδηλοῦμεν] Ἀδηλίαν, quod Hesychius interpretatur ἁγνοίαν, comparavit H. Stephanus.

36. Qui in scenam prodit ξένος, viatorem fingi Atheniensem satis apparet ex iis quae cum Oedipo colloquitur.

38. τοῦ θεῶν νομίζεται] *Cui deorum sacer esse putatur.* Sic Antig. 738. οὐ τοῦ κρατοῦντος ἡ πόλις νομίζεται;

40. Γῆς τε καὶ Σκότου κόραι] Similiter Furiae apud Aeschylum Eum. 416. se ipsas Νυκτὸς αἰανῆς τέκνα vocant. Fabulam de origine Furiarum multis modis variarunt poetae et mythographi, ut vel ex iis cognosci potest quae scholiasta ad hunc locum attulit. Antiquiorem fabulam secutus Hesiodus Theog. 185. e pudendorum Coeli exsectorum sanguine profluente natas esse tradidit: cujus fabulae nullus in tragoedia usus esse poterat. Nomine autem ab tragicis, ut ab aliis scriptoribus multis, appellantur triplici, Ἐρινύες, Εὐμενίδες et, quod Atheniensibus usitatissimum fuit, Σεμναί, et quae magis poetica sunt Κῆρες, Ποιναί, Ἀραί: de quibus omnibus plurima collegerunt Aeschyli Eumenidum interpretes.

41. τίνων τὸ σεμνὸν ὄνομ' ἂν εὐξαίμην κλύων] I.e. *quarumnam sancto audito nomine invocabo illas?* ut explicat Schneidewinus.

ΞΕ. τὰς πάνθ' ὁρώσας Εὐμενίδας ὅ γ' ἐνθάδ' ἂν
εἴποι λεώς νιν· ἄλλα δ' ἀλλαχοῦ καλά.
ΟΙ. ἀλλ' ἵλεῳ μὲν τὸν ἱκέτην δεξαίατο·
ὡς οὐχ ἕδρας γῆς τῆσδ' ἂν ἐξέλθοιμ' ἔτι.
ΞΕ. τί δ' ἐστὶ τοῦτο; ΟΙ. ξυμφορᾶς ξύνθημ' ἐμῆς.
ΞΕ. ἀλλ' οὐδ' ἐμοί τοι τοὐξανιστάναι πόλεως
δίχ' ἐστὶ θάρσος, πρίν γ' ἂν ἐνδείξω τί δρῶ.
ΟΙ. πρός νυν θεῶν, ὦ ξεῖνε, μή μ' ἀτιμάσῃς,
τοιόνδ' ἀλήτην, ὧν σε προστρέπω φράσαι.
ΞΕ. σήμαινε, κοὐκ ἄτιμος ἔκ γ' ἐμοῦ φανεῖ.
ΟΙ. τίς δ' ἔσθ' ὁ χῶρος δῆτ' ἐν ᾧ βεβήκαμεν;

42. ἂν Vauvillersius pro ὧν. S. ut videtur. ἄλλα] ἀλλὰ pr. Londinensis a. 1747. pro τόνδ'. οὐδ' ἐμοί Seidlerus pro οὐδ' ἐμόν. Apostrophus et spiritus super ἐ a m. recentiore. 43. εἴποι] Praescripta litera χ, ab (nullo super ο accentu) γ' ἔκ γ'. 44. ἵλεῳ] ἵλεως τὸν editor 45. ὡς Elmsleius pro ὥστ' 47. 49. πρός νυν] πρὸσ νῦν 51. ἄτιμος ἔκ γ'] ἄτιμοσ φανεῖ] φανῇι

42. In scriptura vitiosa ἂν pro ἂν consentiunt Suidas s. v. νιν et Eustathius p. 763, 37.

43. νιν] I. e. αὐτάς.

ἄλλα δ' ἀλλαχοῦ καλά] Nam diversis deae hae nominibus appellatae sunt, ut modo dictum ad v. 40.

44. ἵλεῳ ex apographis pro ἵλεως, quae emendatio ex scholio peti poterat, in quo ἵλεῳ μοι αἱ Εὐμενίδες scriptum est.

μὲν] Recte, ut videtur, Elmsleius μήν.

45. ἕδρας γῆς] ἕδραν γῆς τῆσδε, sedem quam in hac terra occupavit, dicit ut τάφου τοῦδ' ἕδρας dixit Euripides Hel. 797. ὥστ' recte in ὡς mutavit Elmsleius. γὰρ in interpretatione sua posuit scholiasta.

46. ξυμφορᾶς ξύνθημα dicit signum fati ab deo constitutum, quod pluribus exponitur v. 84.–101.

47. οὐδ' ἐμόν τοι recte in οὐδ' ἐμοί τοι ab Seidlero mutatum: nam post verba Oedipi v. 45. 46. pronomine opposito hic multo magis opus erat quam μέντοι particula.

τοὐξανιστάναι πόλεως δίχ' ἐστὶ θάρσος] Ita Philoct. 106. οὐκ ἄρ' ἐκείνῳ γ' οὐδὲ προσμῖξαι θρασύ. ELMSL. Ad τοὐξανιστάναι intelligitur σέ. πόλεως δίχα est, *priusquam civium sententiam cognovero.*

48. τί δρῶ] τί δρᾶν interpolatum in apogr. quibusdam ex more loquendi recentiorum. δρῶ modi conjunctivi est. Recte explicat scholiasta ἕως οὗ τῇ πόλει ἐνδείξω τί χρὴ ποιεῖν.

50. ὧν] Pendet ab ἀτιμάσῃς, ut ὧν cum ἄτιμος constructum est Oed. T. 789.

52. δ' in uno apographo omissum ejecit Brunckius. Viatori, qui paratum se esse dixerat ad respondendum, recte respondet Oedipus τίς δ' ἔσθ' ὁ χῶρος—, quod nihil aliud est quam *dic vero quis locus sit.*

ΞΕ. ὅσ' οἶδα κἀγὼ πάντ' ἐπιστήσει κλύων.
χῶρος μὲν ἱρὸς πᾶς ὅδ' ἔστ'· ἔχει δέ νιν
σεμνὸς Ποσειδῶν· ἐν δ' ὁ πυρφόρος θεὸς
Τιτὰν Προμηθεύς· ὃν δ' ἐπιστείβεις τόπον
χθονὸς καλεῖται τῆσδε χαλκόπους ὁδὸς,
ἔρεισμ' Ἀθηνῶν· οἱ δὲ πλησίοι γύαι
τόνδ' ἱππότην Κολωνὸν εὔχονται σφίσιν
ἀρχηγὸν εἶναι, καὶ φέρουσι τοὔνομα

53. ἐπιστήσει] ἐπιστήσῃ 54. ἱρὸς scripsi pro ἱερός. 56. ὃν] ὅν pr. 57. ὁδὸς Brunckius pro ὁδός. 58. οἱ δὲ πλησίοι γύαι] γρ. αἱ δὲ πλησίον γύαι ab S.

55. Neptuni Minervaeque equestrium aras in Colono, Promethei autem aram in Academia sitam memorat Pausanias 1, 30. De Minerva et Neptuno conf. v. 1070.–1073. De cultu Promethei, cui ipsi quoque ara in Academia dedicata fuit, v. scholiastae annotationem. Idem veterum testimonia de *aereo limine* v. 57. exposuit, ubi *κατάβασις εἰς Ἅιδου* esse credebatur.

ἐν δ' ὁ πυρφόρος θεὸς] De *ἐν δέ* dictum ad Oed. T. 181. Igniferum dicit Prometheum quem *πυρὸς βροτοῖς δοτῆρα* in Prom. 612. dixit Aeschylus, qui hanc fabulam in dramate satyrico tractaverat, quod *Προμηθεὺς πυρφόρος* inscriptum fuit. Ab ara Promethei, quae fuit ad Academiam, usque ad urbem *λαμπαδηδρομίας* certamen institutum fuisse Pausanias narrat 1, 30. et Prometheus ipse facem manu gestasse dicitur ab Euripide Phoen. 1121. *δεξιᾷ δὲ λαμπάδα Τιτὰν Προμηθεὺς ἔφερεν ὥς*. Alio sensu pestis, quae Thebas depopulabatur, *πυρφόρος θεός* dicitur Oed. T. 27.

57. *χαλκόπους ὁδός*] *χάλκεος οὐδὸς* apud Homer. Il. 8, 15. *Τάρταρον —ἔνθα σιδήρειαί τε πύλαι καὶ χάλκεος οὐδός, | τόσσον ἔνερθ' Ἀΐδεω ὅσον οὐρανός ἐστ' ἀπὸ γαίης*. et apud Hesiod. Theog. 811. pariter de Tartaro, *ἔνθα δὲ μαρμάρεαί τε πύλαι καὶ χάλκεος οὐδός*. Hunc *χαλκόπουν ὁδόν*—ut *χαλκοβατὲς δῶ* Homerus—poetica libertate dixit Sophocles, quemadmodum *πυκνὰς* (*frequentes*) *ἀηδόνας* v. 17. *πυκνοπτέρους* dixerat, quia lusciniae alatae sunt. *Χαλκοῦν ὁδὸν* ab aliis in prosa et poesi dictum esse ostendit scholiasta, memorato etiam Istro historiarum scriptore, cujus ipsa verba afferuntur in scholio ad v. 1059. *ἀπὸ τούτου δὲ ἕως Κολωνοῦ παρὰ τὸν χαλκοῦν προσαγορευόμενον*, ubi post *προσαγ.* excidisse videtur *ὁδόν*.

58. *ἔρεισμ' Ἀθηνῶν*] Poeticum epitheton, quo nihil aliud significari videtur quam locus saxis firmus, ad Athenas usque pertinens.

οἱ δὲ πλησίοι γύαι] Quod *διορθωτὴς* adscripsit *γρ. αἱ δὲ πλησίον γύαι*, receptum in apographa nonnulla, imperitiam prodit nescientis *τοὺς γύας*, non *τὰς γύας*, tragicos dixisse, de quo Elmsl. ad Eurip. Heracl. 839.

59. *τόνδ' ἱππότην Κολωνὸν*] *τόνδ'* recte dictum erit si statua Coloni monstrari putetur: sin minus, *τὸν* scribendum erit cum Reiskio, quod satis probabile. Alia ratio est v. 889. *τοῦδ' ἐπιστάτῃ Κολωνοῦ*.

τὸ τοῦδε κοινὸν πάντες ὠνομασμένοι.
τοιαῦτά σοι ταῦτ' ἐστὶν, ὦ ξέν', οὐ λόγοις·
τιμώμεν', ἀλλὰ τῇ ξυνουσίᾳ πλέον.
ΟΙ. ἦ γάρ τινες ναίουσι τούσδε τοὺς τόπους;
ΞΕ. καὶ κάρτα, τοῦδε τοῦ θεοῦ γ' ἐπώνυμοι. 65
ΟΙ. ἄρχει τις αὐτῶν, ἢ 'πὶ τῷ πλήθει λόγος;
ΞΕ. ἐκ τοῦ κατ' ἄστυ βασιλέως τάδ' ἄρχεται.
ΟΙ. οὗτος δὲ τίς λόγῳ τε καὶ σθένει κρατεῖ;
ΞΕ. Θησεὺς καλεῖται, τοῦ πρὶν Αἰγέως τόκος.

61. ὠνομαχμένοι] ὠνομασμένον 62. ἐστὶν] ν habet ab S. 63. πλέον, ω a m. pr. 64. ναίουσι] ναίουσιν, sed eraso ν. 66. τις] τίσ 69. Hic versus in margine additus ab eadem, ut videtur, manu, etsi atramento alio. Versum omissum non animadvertit qui lineolis, quibus personarum vices indicat manus prima, ipsa nomina substituit: qui per versus 70–75. Ξένῳ Oedipi et Oedipo Ξένου verba tribuit, sed postmodum in rectam viam rediit.

61. πάντες] Omnes ejus incolae.

τοὔνομα] Κολωνιᾶται δηλονότι, inquit scholiasta, non veterum Atticorum more locutus, qui hujus pagi δημότας non sic, sed τοὺς ἐκ Κολωνοῦ vel τοὺς Κολωνῆθεν dicere solebant.

ὠνομασμένοι] Codicis scriptura ὠνομασμένον ex scholiasta est correcta in apographis nonnullis.

62. λόγοις—ξυνουσίᾳ] Locum cultu incolarum magis quam sermonibus celebrari dicit.

63. πλέον] Quod librarius superscripsit et apud Suidam s. v. ξυνουσία legitur, πλέω, more librariorum fecit qui terminationem comparativi in ον saepissime in ω depravarunt, quod exemplis plurimis ostendit L. Dindorfius ad Xenoph. Hellen. 2, 2, 16. p. 41–43. edit. a. 1831.

65. καὶ κάρτα] Affirmatio gravior quam ναί, ut v. 301. καὶ κάρθ', ὅταν περ τοὔνομ' αἴσθηται τὸ σόν.

θεοῦ] *Herois.* Nam heroes quoque saepissime diis annumerantur.

ἐπώνυμοι] Κολωνιᾶται iterum scholiasta, de quo dixi ad v. 61.

66. τις] Male codex τίς. Nam priusquam quaereret quis regnaret quaerendum erat utrum unus aliquis regnaret an imperii potestas penes populum esset.

λόγος] Scholiasta, ἢ ἐπὶ τῷ πλήθει ἐστὶν ἡ ἰσχύς, ex quo non potest colligi legisse eum κράτος, quod conjecit Bonitzius. Videtur etiam λόγος dici potuisse de populo qui legum rogandarum jubendarumque potestatem haberet, ut Jacobsius interpretatur. Λόγῳ τε καὶ σθένει κρατεῖν rex dicitur v. 68.

67. ἐκ τοῦ κατ' ἄστυ βασιλέως] Terram Atticam ante Thesei tempora κατὰ πόλεις ᾠκῆσθαι, sed ξυνῳκίσθαι τὰς πόλεις ab Theseo in ejusque facti memoriam ξυνοικίων festum celebrari pluribus narrat Thucydides 2, 15.

69. τοῦ πρὶν] Hoc est quod Anglice dicitur *the late* cum nominibus conjunctum hominum qui ex vita excesserunt.

ΟΙ. ἆρ' ἄν τις αὐτῷ πομπὸς ἐξ ὑμῶν μόλοι; 70
ΞΕ. ὡς πρὸς τί, λέξων ἢ καταρτύσων, παρῇ;
ΟΙ. ὡς ἂν προσαρκῶν σμικρὰ κερδάνῃ μέγα.
ΞΕ. καὶ τίς πρὸς ἀνδρὸς μὴ βλέποντος ἄρκεσις;
ΟΙ. ὅσ' ἂν λέγωμεν πάνθ' ὁρῶντα λέξομεν.
ΞΕ. οἶσθ', ὦ ξέν', ὡς νῦν μὴ σφαλῇς; ἐπείπερ εἶ 75
γενναῖος, ὡς ἰδόντι, πλὴν τοῦ δαίμονος,
αὐτοῦ μέν', οὗπερ κἀφάνης, ἕως ἐγὼ
τοῖς ἐνθάδ' αὐτοῦ μὴ κατ' ἄστυ δημόταις
λέξω τάδ' ἐλθών. οἵδε γὰρ κρινοῦσί σοι

70. ἄν τις] οὖν τίσ 71. πρὸς τί] προστί παρῇ scripsi pro μόλοι 72. σμικρὰ Elmsleius pro μικρά. 77. κἀφάνης] καιφάνησ, sed ι utroque eraso. 78. τοῖς Brunckius pro τοῖσδ'. 79. σοι] Superscriptum γε a m. pr., ut videri potest, sed atramento alio.

70. ἄν ex paucis apographis pro οὖν.

71. ὡς πρὸς τί;] Sic Oed. T. 1174. ὡς πρὸς τί χρείας;

καταρτύσων μόλοι codex. μολεῖν pauca apographa et Suidas s. v. καταρτύσων pro μόλοι, quod ex fine superioris versus irrepsit. Utraque scriptura in annotatione reperitur scholiastae verba male interpretati, τὸ δὲ ἑξῆς, ὡς τί προσλέξων αὐτῷ μόλοι τις; ἢ, πρὸς τί εὐτρεπίσων αὐτὸν μολεῖν; Ineptum est enim obscurum hunc de plebe hominem dici regem καταρτύειν μολεῖν, ne quid de locutione ipsa dicam. Sophocles nec μόλοι nec μολεῖν scripserat, sed haud dubie ὡς πρὸς τί, λέξων ἢ καταρτύσων, παρῇ; i. e. ὡς παρῇ πρὸς τί; λέξων ἢ καταρτύσων τι; Hoc igitur restitui.

74. ὁρῶντα] Tropice, *caligine non obvoluta, perspicua.* BRUNCK. Aeschylus ab Schneidew. comparatus Choeph. 844. πῶς ταῦτ' ἀληθῆ καὶ βλέποντα δοξάσω;

75. οἶσθ'—ὡς νῦν μὴ σφαλῇς;] Cum formula vulgari οἶσθ' ὡς ποίησον, qua Sophocles usus est Oed. T. 543., comparavit Seidlerus, qui recte interpretatur, *scin quid faciendum tibi sit ut ab errore et peccato vacuus maneas?*

76. Verba πλὴν τοῦ δαίμονος negligentiore orationis forma interponuntur ab viatore, qui nolle se pluribus verbis Oedipi tangere calamitatem dicit, quem caecum et mendicum esse videt. Apte cum his comparatus est locus Euripidis Iphig. A. 1403. τὸ μὲν σὸν, ὦ νεᾶνι, γενναίως ἔχει, τὸ τῆς τύχης δὲ καὶ τὸ τῆς θεοῦ νοσεῖ.

78. ἐνθάδ' αὐτοῦ] Aristoph. Vesp. 765. ἐνθάδε | αὐτοῦ μένων. Eupolis apud Stobaeum Floril. 4, 33. ἢν δέ τις τῶν ἐνθάδ' αὐτοῦ—ἐπιτιθῆται τῇ ποιήσει. DOBRAEUS ad Aristoph. Plut. 1188. ubi est ἐνθάδ' αὐτοῦ καθαμενεῖν.

μὴ κατ' ἄστυ] Hoc addit viator quia v. 47. dixerat nihil se πόλεως δίχα facturum esse. Monuit Schneidew.

79. σοι] Quod in codice superscriptum est γε in apographis omnibus reperitur.

εἰ χρή σε μίμνειν, ἢ πορεύεσθαι πάλιν.
ΟΙ. ὦ τέκνον, ἦ βέβηκεν ἡμῖν ὁ ξένος;
ΑΝ. βέβηκεν, ὥστε πᾶν ἐν ἡσύχῳ, πάτερ,
ἔξεστι φωνεῖν, ὡς ἐμοῦ μόνης πέλας.
ΟΙ. ὦ πότνιαι δεινῶπες, εὖτε νῦν ἕδρας
πρώτων ἐφ' ὑμῶν τῆσδε γῆς ἕκαμψ' ἐγὼ,
Φοίβῳ τε κἀμοὶ μὴ γένησθ' ἀγνώμονες,
ὅς μοι, τὰ πόλλ' ἐκεῖν' ὅτ' ἐξέχρη κακὰ,
ταύτην ἔλεξε παῦλαν ἐν χρόνῳ μακρῷ,
ἐλθόντι χώραν τερμίαν, ὅπου θεῶν
σεμνῶν ἕδραν λάβοιμι καὶ ξενόστασιν,
ἐνταῦθα κάμψειν τὸν ταλαίπωρον βίον,
κέρδη μὲν οἰκήσαντα τοῖς δεδεγμένοις,

80. εἰ Turnebus pro ἤ. 86. γένησθ', ε ab alia m. antiqua. 88. ἔλεξε] ἔλεξεν 89. ὅπου] Ante π litera erasa, ν ut videtur. 90. Versus in margine additus ab eadem, ut videtur, manu, sed atramento alio. ξενόστασιν] γρ. καὶ κατάστασιν S.

83. ὡς ἐμοῦ μόνης πέλας] Intelligitur οὔσης.

84. ὦ πότνιαι δεινῶπες] Scholiasta, τὸ ἐντελὲς, ὦ πότνιαι. Videtur igitur ὦ πότνι' ὦ δεινῶπες vitiose legisse, quod ipsum in lemmate posuit scholiorum editor Romanus.

εὖτε νῦν ἕδρας πρώτων ἐφ' ὑμῶν τῆσδε γῆς ἕκαμψ' ἐγὼ] Horum verborum structuram interpretes sic sunt expedire conati, εὖτε νῦν ἐφ' ἕδρας ὑμῶν πρώτων τῆσδε γῆς ἕκαμψα (sc. γόνυ). Quod si placuit Sophocli, mirari subit tam contorte loqui maluisse poetam, quum aptissima oratione uti in promptu esset, εὖτε νῦν ἕδρας | πρώτης ἐφ' ὑμῶν τῆσδε κῶλ' ἕκαμψ' ἐγώ, (*quum sedes haec vestra prima sit in qua ego consedi.*) pronomine ὑμῶν, quum post ἕδρας poni per metrum non posset, ante τῆσδε, quocum non minus cohaeret, posito, cujusmodi collocationis verborum exempla v. in annotatione ad Oed. T. 52. Hoc igitur si scripsit Sophocles, non mirandum interpolatorem non videntem τῆσδε cum ἕδρας, a quo longius remotum est, conjungendum esse, γῆς addidisse, sumtum fortasse ex verbis ἕδρας γῆς τῆσδε v. 45., ejecto κῶλα, quod legitur v. 19. οὗ κῶλα κάμψον τοῦδ' ἐπ' ἀξέστου πέτρου. Nisi γῆς ex γυΐ' corruptum, quod conjecit Bergkius.

86. ἀγνώμονες] Per ἐναντιογνώμονες, ἀσύγγνωστοι explicat schol.

89. χώραν τερμίαν] Extremam dicit earum regionum quae Oedipo peragrandae sunt.

91. κάμψειν] κάμπτειν interpolatum in apographis plerisque. κάμψειν etiam Suidas s. v. ἐξέχρη et τρεμίαν. κάμπτειν βίον idem quod τελευτᾶν, quae duo verba conjunxit Euripides Hel. 1666. ὅταν δὲ κάμψῃς καὶ τελευτήσῃς βίον.

92. οἰκήσαντα] οἰκήσοντα apogr.

ἄτην δὲ τοῖς πέμψασιν, οἵ μ' ἀπήλασαν·
σημεῖα δ' ἤξειν τῶνδέ μοι παρηγγύα,
ἢ σεισμὸν, ἢ βροντήν τιν', ἢ Διὸς σέλας.
ἔγνωκα μέν νυν ὥς με τήνδε τὴν ὁδὸν
οὐκ ἔσθ' ὅπως οὐ πιστὸν ἐξ ὑμῶν πτερὸν
ἐξήγαγ' ἐς τόδ' ἄλσος. οὐ γὰρ ἄν ποτε
πρώταισιν ὑμῖν ἀντέκυρσ' ὁδοιπορῶν,
νήφων ἀοίνοις, κἀπὶ σεμνὸν ἑζόμην
βάθρον τόδ' ἀσκέπαρνον. ἀλλά μοι, θεαὶ,
βίου κατ' ὀμφὰς τὰς Ἀπόλλωνος δότε
πέρασιν ἤδη καὶ καταστροφήν τινα,
εἰ μὴ δοκῶ τι μειόνως ἔχειν, ἀεὶ
μόχθοις λατρεύων τοῖς ὑπερτάτοις βροτῶν.
ἴτ', ὦ γλυκεῖαι παῖδες ἀρχαίου Σκότου,
ἴτ', ὦ μεγίστης Παλλάδος καλούμεναι
πασῶν Ἀθῆναι τιμιωτάτη πόλις,
οἰκτείρατ' ἀνδρὸς Οἰδίπου τόδ' ἄθλιον

94. *παρηγγύα*] *παρεγγύα* 96. *μέν νυν*] *μὲν νῦν* 98. *ἐς* scripsi pro *εἰς*. 99. *ὑμῖν*] *ὑμῶν*. Correctum ex scholiasta et Suidae (s. v. *νηφάλιος θυσία*) libris deterioribus. Nam meliores in *ὑμῶν* consentiunt.

Paris. 2886. *κέρδη* et *ἄτην* de Oedipo ipso sunt intelligenda. Similiter Eurip. Herc. fur. 824. *πόλει γὰρ οὐδὲν ἥκομεν βλάβος*. Oedipus infra v. 626. in oratione ad Theseum, *κοὔποτ' Οἰδίπουν ἐρεῖς | ἀχρεῖον οἰκητῆρα δέξασθαι τόπων | τῶν ἐνθάδε*.

94. *παρηγγύα* ex aliquot apogr. pro *παρεγγύα*.

95. *ἢ σεισμὸν ἢ βροντήν τιν'*—] Haec in fine hujus fabulae fiunt.

Διὸς σέλας] Fulmen.

97. *πτερὸν*] I. e. *οἰωνὸς, auspicium, omen*.

99. *ὁδειπορῶν*] *ὁδοιπόρων* aliquot apographa, quod legit scholiasta.

100. *ἀοίνοις*] Nam aqua mulsa sine vino Eumenidibus libari solebat; de quo legatur docta annotatio scholiastae. Conf. v. 481. *Χοὰς ἀοίνους, νηφάλια μειλίγματα* ap. Aeschylum Eumen. 107.

104, 105. Nisi forte vilior vobis esse videor quam cui hoc beneficium concedatis, quum quae extrema sunt hominum mala sustineam. HERM. Male scholiasta, *εἰ μὴ δοκῶ ὑμῖν ἐλαττόνως ἔχειν τὰ κακὰ καὶ δεῖσθαι προσθήκης κακῶν*. Quod non poterat *μειόνως ἔχειν* dici.

106. *γλυκεῖαι*] Jucundae Oedipo, qui per eas se ad *τὸν γλυκὺν λιμένα* malorum suorum deductum iri sperat. Monuit Jacobsius.

εἴδωλον· οὐ γὰρ δὴ τόδ' ἀρχαῖον δέμας. 110
AN. σίγα. πορεύονται γὰρ οἵδε δή τινες
χρόνῳ παλαιοί, σῆς ἕδρας ἐπίσκοποι.
OI. σιγήσομαί τε καὶ σύ μ' ἐξ ὁδοῦ πόδα
κρύψον κατ' ἄλσος, τῶνδ' ἕως ἂν ἐκμάθω
τίνας λόγους ἐροῦσιν. ἐν γὰρ τῷ μαθεῖν 115
ἔνεστιν ηὐλάβεια τῶν ποιουμένων.

ΧΟΡΟΣ.

ὅρα. τίς ἄρ' ἦν; ποῦ ναίει; 117
ποῦ κυρεῖ ἐκτόπιος συθεὶς ὁ πάντων
ὁ πάντων ἀκορέστατος; 120
προσπεύθου, λεῦσσέ νιν,

117.–137. = 149.–169.

114. τῶνδ'] δ' ab S. 117.–124. Versus sic divisi, ὅρα. τίσ–| ἐκτόπιοσ–| ὁ πάντων ἀκ.–| λεύσατ' αὐτόν. προσδέρκου | προσπεύθου πανταχῆι | πλανάτασ | πλατάνασ—οὐδ'. 121. προσπεύθου, λεῦσσέ νιν, προσδέρκου πανταχῆ Hermannus pro λεύσατ' αὐτὸν, προσδέρκου, προσπεύθου πανταχῆ.

110. τόδ'] Corrector Aldinus in τό γ' mutavit.

111. οἵδε] ὧδε interpolatum in apogr. aliquot, ignorato frequenti pronominis usu, ut 723. ἄσσον ἔρχεται | Κρέων ὅδ' ἡμῖν.

113. μ' ἐξ codex. In apographo quodam Tricliniano scriptum μ' ἐξ, quod idem est ac μοὐξ ὁδοῦ, quod legitur in editione Mediolanensi Suidae s. v. νιν: nam μοι ἐξ per crasin coalescit in μοὐξ. Non apparet quomodo dici potuerit μ' ἐξ ὁδοῦ πόδα κρύψον, quocum male comparatum est quod Euripides dixit Hecub. 812. ποῖ μ' ὑπεξάγεις πόδα, quod recte interpretatus est Valckenarius in schedis ineditis *subducis te mihi*, eodem fere modo quo Pflugkius, qui ὑπεξάγεις πόδα pro φεύγεις dictum esse monet. Itaque πόδα in versu Sophoclis ab interpolatore illatum videri potest pro alio vocabulo, quod πάλιν fuisse conjecit Cobetus.

115. ἐν γὰρ τῷ μαθεῖν] Hoc dicit, *caute et tute aget qui rebus omnibus diligenter exploratis ad agendum accedet.* WUNDER.

118. ἦν dicit quia Oedipum, qui abierat, non conspicit. ναίειν non solum incolae locorum dicuntur, sed etiam qui per breve tantum tempus in loco aliquo versantur. Sic iterum 137.

ποῦ ναίει] Poterat syllabas vocabulo antistrophico ὀμμάτων (v. 150.) exaequare si ποῦ κυρεῖ scriberet, quod non scripsit, ne ἀναδίπλωσις esse videretur proximi ποῦ κυρεῖ, a quo nova sententia incipit.

119. ἐκτόπιος] I. e. ἐκ τοῦ τόπου. ἔκτοπος est v. 234.

120. ἀκορέστατος] *Impudentissimus*, qui locum dearum ingredi audeat. V. 126, 134. Scholiasta, παρ' ὅσον οὐδεὶς αὐτῷ τῶν ἄλλων ἤρκεσε τόπων, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τοῦτον ἦλθεν ἀφόβως.

προσδέρκου πανταχῆ.
πλανάτας πλανάτας τις ὁ πρέσβυς, οὐδ'
ἔγχωρος· προσέβα γὰρ οὐκ
ἄν ποτ' ἀστιβὲς ἄλσος ἐς
τᾶνδ' ἀμαιμακετᾶν κορᾶν,
ἃς τρέμομεν λέγειν,
καὶ παραμειβόμεσθ' ἀδέρκτως,
ἀφώνως, ἀλόγως τὸ τᾶς
εὐφάμου στόμα φροντίδος
ἰέντες, τὰ δὲ νῦν τιν' ἥκειν
λόγος οὐδὲν ἄζονθ',
ὃν ἐγὼ λεύσσων περὶ πᾶν οὔπω
δύναμαι τέμενος
γνῶναι ποῦ μοί ποτε ναίει.
ΟΙ. ὅδ' ἐκεῖνος ἐγώ· φωνῇ γὰρ ὁρῶ,
τὸ φατιζόμενον.

125. ἔγχωρος Bothius pro ἐγχώριος. 128. ἀμαιμακετᾶν Hermannus pro ἀμαιμακέταν. Versus sic divisi τᾶνδ'—λέγειν | καὶ παραμειβόμε—σθ' —τὸ τᾶσ. 132. εὐφάμου scripsi pro εὐφήμου. 135. λεύσσων] λεύσων 137. ναίει] Literae ει pr. omissae, sed additae ab eadem vel alia m. 138. ἐκεῖνος] ἐκεῖνοσ ὁρᾶν

126. ἄλσος ἐς] ἐς casui quem regit postpositum ut Electr. 14. τοσόνδ' ἐς ἥβης. Eurip. Phoen. 24. λειμῶν' ἐς Ἥρας. et alibi. De πρός similiter postposito diximus ad Oed. T. 525.

129. ἀμαιμακετᾶν] Per ἀκαταμαχήτων ἢ ἀπροσπελάστων explicat scholiasta.

130. ἀδέρκτως] I. e. oculis demissis, quos aperire veremur propter loci sanctitatem.

131. ἀφώνως, ἀλόγως] *Sine voce, sine verbis.* Conjungit synonyma, ut ἔκτοπος ἄφορμος v. 233. Sic infra v. 489. ἄπυστα φωνῶν μηδὲ μηκύνων βοήν.

132. στόμα] Apte hoc vocabulo usus est: nam preces dicit quae ore, sed suppressa voce, emittuntur. στόμα ἰέναι dictum ut φωνὴν ἰέναι. εὔφημος vero φροντὶς est tacita cogitatio. Per σιωπηλῆς explicat scholiasta.

133. τὰ δὲ νῦν τιν' ἥκειν] Scholiasta, ὑπερβατόν· τινὰ δὲ τὰ νῦν. Nam plerumque τανῦν unius instar vocabuli est, quod hic interposito δὲ in duo est divisum. Τὰ etiam pro ταῦτα accipi potest cum ἄζοντα construendum.

138. ἐκεῖνος] Sic apographa nonnulla pro ἐκεῖνος ὁρᾶν.

139. τὸ φατιζόμενον] I. e. *ut* (proverbio) *dici solet.* Male scholiasta τὸ λεγόμενον παρ' ὑμῶν verbis cum

ΧΟ. ἰὼ ἰώ,
δεινὸς μὲν ὁρᾶν, δεινὸς δὲ κλύειν.
ΟΙ. μή μ', ἱκετεύω, προσίδητ' ἄνομον.
ΧΟ. Ζεῦ ἀλεξῆτορ, τίς ποθ' ὁ πρέσβυς;
ΟΙ. οὐ πάνυ μοίρας εὐδαιμονίσαι
πρώτης, ὦ τῆσδ' ἔφοροι χώρας.
δηλῶ δ'· οὐ γὰρ ἂν ὧδ' ἀλλοτρίοις
ὄμμασιν εἶρπον
κἀπὶ σμικροῖς μέγας ὥρμουν.

140. Lineola, mutatae personae index, quam manus prima ante *ἰὼ ἰώ* posuerat, secunda delevit proximoque versui praescripsit χ. 143. *ἀλεξῆτορ*] *ἀλεξήτωρ* 144. *μοίρας*] *μοῖρασ* 146. *ἂν* om. 148. *ὥρμουν*] *ὥρμων* corr. a m. recentiore.

ὁρῶ, a quo commate interposito separanda erant, conjunctis. Ultima syllaba producta nihil habet offensionis ante plenam interpunctionem mutatamque personam. Sic iterum in vocabulo *πρέσβυς* v. 143.

142. *ἄνομον*] I. e. *ὡς ἄνομον*. *ἄνομον*, qui locum ingressus est quem ingredi vetitum erat.

143. *ἀλεξῆτορ* ex aliquot apogr. pro *ἀλεξήτωρ*.

144. *οὐ πάνυ μοίρας εὐδαιμονίσαι*] Scholiasta, *οὐκ ἀγαθῆς μοίρας, ἀλλὰ κακῆς. οὐ πάνυ τῆς πρώτης κατ' εὐδαιμονίαν μοίρας, τοὐναντίον δὲ, τῆς κατὰ δυσδαιμονίαν ἐσχάτης.* et alio scholio, *οὐ πάνυ μοίρας εἰμὶ πρώτης εἰς τὸ εὐδαιμονίσαι*. Recte scholiasta, pariterque Eustathius p. 479, 14. *οὐ πρώτης μοίρας* per *τῆς ἐσχάτης μοίρας* interpretatus, senserunt *οὐ πάνυ μοίρας πρώτης* Oedipum cum acerba ironia de summo infelicitatis suae gradu dicere, non, quae recentiorum quorundam interpretum opinio est, de natalibus suis, quae *ἀπ' ἀρχῆς δυσδαίμονα* fuerint. Verum non intelligitur quid infinitivus *εὐδαιμονίσαι* sibi velit, qui pro *εἰς τὸ εὐδαιμονίσαι* positus explicandi caussa additus esse creditur: quod si voluisset poeta, non credo eum *πρώτης* additurum fuisse. Itaque vereor ne *εὐδαιμονίσαι* nihil aliud sit quam vetus glossema ex *εὐδαιμονίας* vel *εὐδαιμονίᾳ* corruptum, quo interpres verba *μοίρας πρώτης* explicuit. Eo sublato versus ita erunt dividendi ut *ἔφοροι χώρας* monometer, reliqui versus dimetri sint.

145. *ἔφοροι χώρας*] Honorifica appellatio, ut *ὦ γῆς ἄνακτες* v. 831. et *χώρας ἄνακτες* Oed. T. 911.

146. *δηλῶ*] *δῆλον* in apogr. nonnullis, ut saepe dicitur *δῆλον δέ*, conjectura non mala, etsi non necessaria. Nam eodem modo *δείκνυμι δέ* dictum v. 1145. Recte vero in aliis *ἂν* suppletum, quod post *γὰρ* excidit in codice.

148. *ὥρμουν*] *ὥρμων*, quod temere intulit corrector codicis, est etiam in aliquot apographis. Scholiasta, *καὶ ἐπὶ εὐτελέσιν αἰτήμασιν οὐκ ἂν σφόδρα ἱκέτευον, εἰ μὴ ἤμην δυστυχής. τοῦτο δέ φησι παρ' ὅσον μέγας ἂν κατὰ μέγεθος καὶ τὴν ἡλικίαν ὑπὸ σμικρᾶς τῆς θυγατρὸς ὁδηγεῖται.* 'Ορμεῖν, i. e. in portu consistere, se dicit, utpote *ἐλθὼν χώραν τερμίαν*: vide v. 89. Dicitur autem non so-

ΧΟ. ἐὴ; ἀλαῶν ὀμμάτων.
ἆρα καὶ ἦσθα φυτάλμιος δυσαίων;
μακραίων γ', ὅσ' ἐπεικάσαι.
ἀλλ' οὐ μὰν ἔν γ' ἐμοὶ
προσθήσεις τάσδ' ἀράς.
περᾷς γὰρ περᾷς· ἀλλ' ἵνα τῷδ' ἐν ἀ-
φθέγκτῳ μὴ προπέσῃς νάπει
ποιάεντι, κάθυδρος οὖ
κρατὴρ μειλιχίων ποτῶν

149.–156. Versus sic divisi ἐ ἐ–| ἦσθα–| μακραίων–| ἀλλ'–| προσθήσεισ–| περᾶοσ γὰρ περᾶισ | ἀλλ—'. 149. ἐὴ scripsi pro ἐ ἔ. 151. φυτάλμιος] φυτάλβιοσ pr. 152. γ' scripsi pro τέ θ' ὅσ' Bothius pro ὡς. 154. ἀράς] Post ρ duae literae erasae. Videtur ἀρετάς fuisse. 155. ἀφθέγκτῳ] ἀφέγκτωι 156. προπέσῃς Hermannus pro προσπέσῃς. 159. ποτῶν] πότων

lum ὁρμεῖν ἐπί τινος, ut Demosthenes p. 319, 18. οὐκ ἐπὶ τῆς αὐτῆς (sc. ἀγκύρας) ὁρμεῖ dixit (ex quo colligi potest ἐπὶ δυοῖν ἀγκύραιν ὁρμεῖν apud eundem p. 1295, 28. genitivo casu dictum esse), sed etiam ὁρμεῖν ἐπί τινι, ut in locis ab C. Keilio comparatis Plutarchi V. Solon. c. 19. οἰόμενος ἐπὶ δυσὶ βουλαῖς ὥσπερ ἀγκύραις ὁρμοῦσαν ἧττον ἐν σάλῳ τὴν πόλιν ἔσεσθαι· et V. Antonii c. 65. Hoc igitur argumento non potest decerni utrum σμικροῖς scripserit Sophocles an σμικρᾶς, quod fuerunt qui conjicerent collato quod v. 746. dixit, ἀεὶ δ' ἀλήτην κἀπὶ προσπόλου μιᾶς βιοστερῆ χωροῦντα, et ex annotatione scholiastae supra apposita: quem tamen ipsum quoque σμικροῖς legisse prima ejus verba arguunt ἐπὶ εὐτελέσιν αἰτήμασιν, quibuscum comparandum quod Oedipus v. 5. dixerat σμικρὸν μὲν ἐξαιτοῦντα, τοῦ σμικροῦ δ' ἔτι μεῖον φέροντα.

149. ἐ ἔ] Respondet in strophа v. 117. iambus ὅρα. Quamobrem ἐὴ scripsi, quomodo hanc interjectionem ab veteribus pronunciatam fuisse etiam alii tragicorum loci ostendunt: de quo dixi in Praefat. ad Aeschylum p. xxxii. ed. Lips.

Post ὀμμάτων interpunxi Corais monitu in Supplem. ad Schneideri lexicon p. 180.

φυτάλμιος δυσαίων] I. e. ἀπὸ φύτλης δυστυχής, sive ἐξ ἀρχῆς δυσδαίμων, ut loquitur Euripides Iphig. T. 203. Post δυσαίων posui interrogandi signum. In libris veteribus interpunctio nulla: recentiorum alii aliter.

152. ὅσ' ἐπεικάσαι] *Quantum conjicere licet.* Similiter Thucyd. 6, 25. ὅσα ἤδη δοκεῖν αὐτῷ. WUNDER.

153. ἐμοί] Mihi, qui te monuerim, i. e. non mea culpa erit si malis quibus jam laboras diras adjungas quas tibi contrahes ubi nemus intraveris.

155. περᾷς γὰρ περᾷς] I. e. video te procedere. γὰρ reddit rationem proximorum verborum.

156. Verborum ἀλλ' ἵνα—μὴ προπέσῃς apodosis sequitur v. 162. μετάσταθ', ἀπόβαθι. Quod animadvertit scholiasta.

157. κάθυδρος] κάθυγρος in aliquot apogr.

ῥεύματι συντρέχει,
τῶν, ξένε πάμμορ', εὖ φύλαξαι,
μετάσταθ', ἀπόβαθι. πολ-
λὰ κέλευθος ἐρατύοι·
κλύεις, ὦ πολύμοχθ' ἀλᾶτα;
λόγον εἴ τιν' ἴσχεις
πρὸς ἐμὰν λέσχαν, ἀβάτων ἀποβὰς,
ἵνα πᾶσι νόμος,
φώνει· πρόσθεν δ' ἀπερύκου.

ΟΙ. θύγατερ, ποῖ τις φροντίδος ἔλθῃ;

ΑΝ. ὦ πάτερ, ἀστοῖς ἴσα χρὴ μελετᾶν,

161. φύλαξαι separato versu positum. 163. ἐρατύοι Musgravius pro ἐρατύει. 166. ἴσχεις Reisigius pro ἔχεις, cui οἴσεισ superscr. a m. recentiore. 167. ἀβάτων] ἀποβάντων pr., erasis literis πο et ν. 170. ἔλθῃ] ἔλθοι 171. Lineolam huic versui praefixam in χ mutavit m. secunda, pariterque v. 173. ante ψαύω.

159. ποτῶν] μειλίχια ποτά quae sint, ad v. 100. diximus, et hic quoque explicuit scholiasta: συγκιρνᾶται γὰρ ταύταις ταῖς θεαῖς ὕδατος καὶ μέλιτος κρατήρ.

161. Verba εὖ φύλαξαι tanquam per parenthesin interposita sunt, post quae oratio verbis ἀλλ' ἵνα v. 155. inchoata continuatur. Frustra Brunckius τῷ pro τῶν. Adjectivum πάμμορος, hominem omni ex parte infelicem significans, ex hoc tantum loco cognitum est et Orac. Sibyll. 5, 65. κλαύσεαι ἀργαλέῃ καὶ πάμμορος.

162. Codicis scriptura πολλὰ κέλευθος ἐρατύει· κλύεις, ὦ πολύμοχθ' ἀλᾶτα; praeeunte scholiasta sic explicari solet ut chorus ex Oedipo quaerat num verba ipsius e longinquo audiat. Nam propius accedere chorum vereri, ne ipse quoque Oedipi, qui nemus intrare ausus erat, culpae particeps fiat. Quod si voluit Sophocles, parum apte verbo ἐρατύει usus est. Recte Musgravius ἐρατύοι, *multa te via ab isto saltu sejungat* vel *arceat*. ἐρατύει Doricum pro ἐρητύει, quod positum in apogr. paucis. Per διαχωρίζειν explicat scholiasta.

166. ἔχεις recte in ἴσχεις mutatum ab Reisigio. Quod in codice superscriptum est οἴσεισ, non διορθωτοῦ est, sed alius manus, quae διορθωτοῦ literarum capitalium ductus, etsi forma minore et atramento recentiore, et hic imitata est et v. 475. ubi οἰοπόκωι superscripsit. Neutri scripturae sigla γρ., qua διορθωτὴς uti solet, praescripta. Incaute Elmsleius id ante οἴσεις de suo addidit in scholiorum editione.

168. ἵνα] I. e. ἐκεῖσε ἵνα. Conf. infra v. 812. 900. Vid. ad Eurip. Bacch. 1380. ELMSL. Adde infra v. 189.

170. ποῖ—φροντίδος ut ποῖ φρενῶν 310. et ποῖ γνώμης El. 922. Trach. 705. ἔλθῃ duo apogr. pro ἔλθοι.

171. ἀστοῖς ἴσα χρὴ μελετᾶν] Eurip. Med. 222. χρὴ δὲ ξένον μὲν κάρ-

εἴκοντας ἃ δεῖ καὶ ἀκούοντας.

ΟΙ. πρόσθιγέ νύν μου. ΑΝ. ψαύω καὶ δή.

ΟΙ. ὦ ξεῖνοι, μὴ δῆτ' ἀδικηθῶ
σοὶ πιστεύσας μεταναστάς. 175

ΧΟ. οὔ τοι μήποτέ σ' ἐκ τῶνδ' ἑδράνων,
ὦ γέρον, ἄκοντά τις ἄξει.

ΟΙ. προβῶ; ΧΟ. ἐπίβαινε πόρσω. 178

ΟΙ. ἔτι; ΧΟ. προβίβαζε, κούρα, 180
πόρσω· σὺ γὰρ ἀίεις.

ΑΝ. ἕπεο μὰν, ἕπε' ὧδ' ἀμαυρῷ

178.–187. = 194.–206.

172. καὶ Musgravius pro κοὐκ. 173. πρόσθιγέ νυν] πρόσθιγε νῦν 174. ξεῖνοι] ξένοι 175. μεταναστάς Hermannus pro καὶ μεταναστάς. 179. προβῶ Hermannus pro ἔτ' οὖν ἔτι προβῶ. πόρσω Bothius pro πρόσω. 180. ΧΟ. om. προβίβαζε] προσβίβαζε 181. πόρσω scripsi pro πρόσω. 182.—191. Versus sic divisi, ἕπεο—| κώλωι—ξεῖ—| νοσ—| καὶ πόλισ—| ἀποστυγεῖν—| ἄγε—| ἐπιβαίνοντεσ—| τὸ δ'—πολεμῶμεν. 182. ἕπεο μὰν, ἕπε'] ἕσπεο μ' ἂν ἕσπε', sed in marg. ἕπεο μοι.

τὰ προσχωρεῖν πόλει. quem locum comparavit scholiasta.

172. Quod in codice est κοὐκ ἀκούοντας, ab Musgravio in κἀκούοντας, ab Triclinio in κοὐκ ἄκοντας mutatum, fortasse ex glossemate verbi minus usitati illatum quale Hermannus restituit, κοὐκ ἀπιθοῦντας, quo Sophocles usus est Philoct. 1447 οὐκ ἀπιθήσω τοῖς σοῖς μύθοις.

174. ξεῖνοι ex paucis apogr. pro ξένοι.

ἀδικηθῶ] Constructionis particulae μή cum prima persona singularis exempla attulit Elmsleius ex Homeri Il. 1, 26. Sophocl. Trach. 803. Eurip. Herc. fur. 1399.

175. σοὶ in ὑμῖν mutatum in duobus apographis ab correctore quem offenderat σοὶ post numerum pluralem ξεῖνοι illatum, quod Sophocles iterum commisit v. 207. ubi post ὦ ξένοι sequitur μή μ' ἀνέρῃ, ut alia omittam exempla ubi de choro modo plurali modo singulari numero dicitur. Alio modo in codice ipso erratum est posito καὶ inter πιστεύσας et μεταναστάς, quod corrector non viderat alterum participium ex altero aptum esse hoc sensu, ἐπειδὴ πιστεύσας σοὶ μετανέστην.

179. Recte Hermannus προβῶ scripsit, deleto ἔτ' οὖν ἔτι, male alii ἔτ' οὖν, deleto ἔτι προβῶ. Nam Oedipus προβῶ; quaerere debebat, priusquam mox quaereret ἔτι.

ἐπίβαινε] Male Reiskius ἐτίβαινε.

180. ἔτι] Producta syllaba altera ante πρ tanto minus offensionis habet quum persona mutetur. ΧΟ. habent apogr.

προβίβαζε pro προσβίβαζε ex apographo uno Parisino restitutum, in quo σ ab alia manu rubro colore insertum est.

182. ἀμαυρῷ] *Infirmo.* Oedipum ipsum ἀμαυρὸν φῶτα dicit Creon v. 1018.

κώλῳ, πάτερ, ᾇ σ' ἄγω.

ΟΙ. ⏑ –́ – –

ΑΝ. ⏑́ ⏑ ⏑ –́ ⏑ ⏑ – ⏑ –́

⏑ –́ –́ ⏑ ⏑ – ⏑ –́

ΟΙ. –́ – –́ ⏑ ⏑ – –

ΧΟ. τόλμα ξεῖνος ἐπὶ ξένης,

ὦ τλάμων, ὅ τι καὶ πόλις

τέτροφεν ἄφιλον ἀποστυγεῖν

καὶ τὸ φίλον σέβεσθαι.

ΟΙ. ἄγε νυν σύ με, παῖ,

ἵν' ἂν εὐσεβίας ἐπιβαίνοντες

τὸ μὲν εἴποιμεν, τὸ δ' ἀκούσαιμεν,

καὶ μὴ χρείᾳ πολεμῶμεν.

ΧΟ. αὐτοῦ· μηκέτι τοῦδ' ἀντιπέτρου

βήματος ἔξω πόδα κλίνῃς.

183. ᾇ σ'] ἆσ pr. Correxit S. Quattuor post hunc versuum defectum indicavit versuique 184. ΧΟ. praefixit Hermannus. 184. ξένης Bothius pro ξείνης. 185. τλάμων Bothius pro τλᾶμον. 188. νυν] νῦν 189. εὐσεβίας] εὐσεβείασ 190. καὶ ante τὸ μὲν erasum. εἴποιμεν—ἀκούσαιμεν, ω utroque a m. pr. superscripto. 191. χρείᾳ] χρεῖα 193. ἔξω] ἕξω κλίνῃς] κλίνῆισ, accentu super ι recentiore. γρ. κινήσῃσ S.

Post 183. quattuor versuum lacunam indicavit Hermannus, qui responderint versibus 199–202. Lacuna non animadversa versus 184–186. Antigonae continuabantur. Correxit Hermannus.

184. τόλμα] *In animum induc.*

186. τέτροφεν] I. e. ἔχει, ut saepe τρέφειν pro ἔχειν dixit Sophocles.

189. ἵνα] I. e. ἐκεῖσε ὅπου.

εὐσεβίας] εὐσεβείας etiam in apographis pluribus. Eadem constructio Philoct. 1463. δόξης οὔποτε τῆσδ' ἐπιβάντες.

190. εἴποιμεν—ἀκούσαιμεν] εἴπωμεν—ἀκούσωμεν, quod superscripsit librarius, est etiam in apogr. quibusdam. Non viderunt cohaerere haec sic, ἄγε με—καὶ μὴ χρείᾳ πολεμῶμεν. εἰπεῖν et ἀκοῦσαι saepe sic conjuncta, ut apud Eurip. Heracl. 183. εἰπεῖν ἀκοῦσαί τ' ἐν μέρει πάρεστί μοι.

192. αὐτοῦ] I. e. *ibi ubi es consiste*, ut explicat Wunderus.

ἀντιπέτρου] Per ἰσοπέτρον, τοῦ κατ' ἴσον βεβηκότος τῷ πέτρῳ explicat scholiasta. αὐτοπέτρου conjecit Jacobsius, nativum saxum intelligens.

ΟΙ. οὕτως; ΧΟ. ἅλις, ὡς ἀκούεις.
ΟΙ. ἦ 'σθῶ; ΧΟ. λέχριός γ' ἐπ' ἄκρου 195
λᾶος βραχὺς ὀκλάσας.
ΑΝ. πάτερ, ἐμὸν τόδ'· ἐν ἀσυχαίᾳ
βάσει βάσιν ἅρμοσαι,
ΟΙ. ἰώ μοί μοι.

194. ΟΙ.] ΑΝ ΧΟ.] Hoc a m. secunda habet. 195. ἦ 'σθῶ] ἦ σθῶ pr. ἠσθῶ corr. γρ. ἠστῶ, ὃ καὶ βέλτιον S. λέχριος] Post ρ litera erasa, ο ut videtur. 197. ἀσυχαίᾳ Hermannus pro ἡσυχίᾳ. Verba post ἡσυχίᾳ lecta ἰώ μοι μοι post 198. transposuit et Oedipo tribuit Hermannus. 198. ἅρμοσαι Elmsleius pro ἁρμόσαι.

194. οὕτως] *Sic*, sc. *consistam?* i. e. *hic maneam?* WUNDER.

ἅλις] *Satis progressus es.*

195. ἦ 'σθῶ (i. e. ἐσθῶ) aptum sensui est, sed suspectum propter formam aoristi veteribus non usitatam, frequentem vero apud scholiastas aliosque infimae aetatis scriptores. Non aptum sensui ἦ στῶ, quod διορθωτὴς apposuit. Sophocles si vitioso isto ἐσθῶ uti nollet, κλιθῶ scribere poterat.

βραχὺς] *Brevis*, utpote flexis genibus in sede humili considens.

ὀκλάσας] Phrynich. in Bekkeri Anecd. p. 56. ὀκλάσαι· τὸ τὰ γόνατα κάμψαι ἐγκαθίζοντα.

196. ἄκρου λᾶος] Legebatur ἄκρου λάου, quod agnoscit Herodianus ab scholiasta memoratus et in Arcadii Epitome p. 37, 2. τὸ δὲ λᾶος παρὰ Σοφοκλεῖ ἀπὸ γενικῆς εἰς εὐθεῖαν μετεποιήθη. unde error transiit in Choerobosci Proleg. ad Theodosii Canones p. 15, 30. ἔστι δὴ λάας λάαος καὶ κράσει τῶν δύο αα εἰς ἓν α μακρὸν γίνεται λᾶος, οἷον (Hom. Il. 12, 462.) "Λᾶος ὑπὸ ῥιπῆς," τουτέστιν ὑπὸ τῆς βολῆς τοῦ λίθου. αὕτη ἡ λᾶος γενικὴ μετάγεται εἰς εὐθεῖαν καὶ γίνεται ὁ λᾶος, ὥσπερ ὁ Τρώς τοῦ Τρωός καὶ ὁ Τρῶος, ὁ δμὼς τοῦ δμωός καὶ ὁ δμῶος (Hesiod. Op. 428.) "Δμῶος ἔχων μακέλην" (adde ib. 468. Εὖτ' ἂν Ἀθηναίης δμῶος, ἐν ἐλύματι πήξας—), ἀντὶ τοῦ δοῦλος. et in Etym. M. p. 552, 45. Mihi quum non credibile videatur Sophoclem nulla urgente metri necessitate, qualis Hesiodum movit ut δμῶος pro δμώς diceret, formam finxisse ab alio nemine usurpatam, et ἄκρου λᾶος facillime in ἄκρου λάου depravari potuerit, non dubitavi λᾶος restituere remoto antiquo scripturae vitio, cui nihil praesidii paratum ab verbis Hygini fab. 153. p. 266. "*Ob eam rem Laos dictus. Laos enim Graece Lapis dicitur.*" aut Servii ad Virgil. Georg. 1, 63. "*Λάοι* (alii libri *λάαι*) *enim Lapides dicuntur.*" etiam si incorrupta sit librorum scriptura, de quo jam Munckerus dubitavit in annotatione ad Hyginum. Neque vitiosa glossa Hesychii inter Λανόν et Λάξ posita, Λανόν· λίθον, quidquam efficitur, quam ex λᾶν depravatam esse intellexit Albertus. Quod autem Herodianum codicis sui vitio deceptum videri dicebam, non desunt alia in aliis scriptoribus corruptarum lectionum exempla, quae grammaticis fraudem fecerint etiam Herodiano antiquioribus. λάοισι pro λάεσσι Zenodotus legerat Hom. Il. 12, 153.

197. τόδ'] I. e. τὸ καθίζειν σε. Monet patrem caecum ne incaute procedat.

ΑΝ. γεραὸν ἐς χέρα σῶμα σὸν
προκλίνας φιλίαν ἐμάν.
ΟΙ. ὤμοι δύσφρονος ἄτας.
ΧΟ. ὦ τλάμων, ὅτε νῦν χαλᾷς,
αὔδασον, τίς ἔφυς βροτῶν;
τίς ὁ πολύπονος ἄγει; τίν' ἂν
σοῦ πατρίδ' ἐκπυθοίμαν;
ΟΙ. ὦ ξένοι,
ἀπόπτολις· ἀλλὰ μὴ,
ΧΟ. τί τόδ' ἀπεννέπεις, γέρον;
ΟΙ. μὴ μὴ μή μ' ἀνέρῃ τίς εἰμι,
μηδ' ἐξετάσῃς πέρα ματεύων.
ΧΟ. τί τόδ'; ΟΙ. αἰνὰ φύσις. ΧΟ. αὔδα.
ΟΙ. τέκνον, ὤμοι, τί γεγώνω;
ΧΟ. τίνος εἶ σπέρματος, ὦ ξένε, φώνει, πατρόθεν;
ΟΙ. ὤμοι ἐγὼ, τί πάθω, τέκνον ἐμόν;

200. γεραὸν scripsi pro γεραιόν. 203. ὅτε νῦν] ὅτέ . . . νῦν pr. accentu super ε a m. ant. posito et erasis tribus literis, ε vero ita diducto ut spatium inter ε et νῦν expleat. 204. τίς ἔφυς] τίσ σ' ἔφυ, annotato non ab S. sed ab alia manu paullo recentiore γρ. τίσ ἔφυσ. 205. τίς ὁ πολύπονος] τίσ ὢν πολύπονοσ, adscripto ab ea quam modo dicebam manu γρ. τίσ ὁ πολύπονοσ. ἄγει] ἄγηι τίν' ἂν Vauvillersius pro τίνα. 206. σοῦ ad versum praecedentem relatum, σου scriptum enclitice. 207. ὦ ξένοι proximo versui additum. 210. Syllabae μηδ' ἐξε– praecedenti versui adjunctae. πέρα] πέρα 211. τόδ'; αἰνὰ Wunderus pro τόδε; δεινά. αὔδα Antigonae tribuit. 215. In duo versus divisus, τίνοσ–| ξεῖνε—. ὦ addidit Heathius. ξένε Triclinius pro ξεῖνε

202. δύσφρονος ἄτας] Caecitatem suam dicit, cui melius conveniret δυσφόρου ἄτας, ut παιδὸς δύσφορον ἄταν dixit Ai. 643.

203. χαλᾷς] Scholiasta, ὅτε νῦν εἴκεις καὶ οὐκ ἀντιτείνεις τὸ ἐξελθεῖν. λέγει δὲ ἐκ τοῦ ἱεροῦ.

204. τίς ἔφυς] τίς σ' ἔφυ apographa pleraque cum prima codicis manu. In paucis interpolatum τίς σ' ἔφυσε.

205. ὁ] ὢν apographa cum prima codicis manu.

ἄγει] Sic Brunckius pro ἄγῃ. Est secunda persona passivi.

216. ὤμοι ἐγὼ, τί πάθω, τέκνον ἐμόν; 218. ἀλλ' ἐρῶ· οὐ γὰρ ἔχω κατακρυφάν. 220. Λαΐου ἴστε τιν' ὄντ'; ὀοοώ. 222. ἄθλιον Οἰδιπόδαν; σὺ γὰρ δὸ' εἶ;] Magnopere errant

ΑΝ.λέγ', ἐπείπερ ἐπ' ἔσχατα βαίνεις.

217. βαίνεις Triclinius pro μένεις.

qui quattuor hos versus ita metiuntur ut ex duobus dactylis et paeone primo cum catalexi monosyllaba sint compositi: quae mensura omnem vim et virtutem hujus metri perdit. Est vero ex trimetro dactylico catalectico in syllabam et paeone quarto compositum: quod et Sophocles quattuor his versibus et qui integrum hoc metro carmen condidit Boethius servata diligenter ante paeonem caesura tam clare indicarunt ut clarius non potuerint. Boethii versus hi sunt:

Qui serere ingenuum | volet agrum,
liberat arva prius | fruticibus,
falce rubos silicem | que resecat,
ut nova fruge gravis | Ceres eat.
Dulcior est apium | mage labor,
si malus ora prius | sapor edat.
Gratius astra nitent, | ubi notus
desinit imbriferos | dare sonos.
Lucifer ut tenebras | pepulerit,
pulcra dies roseos | agit equos.
Tu quoque falsa tuens | bona prius,
incipe colla jugo | retrahere;
vera dehinc animum | subierint.

Quos versus quum ex tribus dactylis unoque iambo compositos habuisset Maximus Planudes neque ad caesurae legem attendisset, numeri venustatem valde minuit interpretatione Graeca p. 25. ed. Weber. Σπειρέμεν εἴ τις ἐς ἀγρὸν ἐθέλει, | ἀγριάδας πρότερόν γ' ἀφελέτω, | πρὸς δὲ βάτον τε θάμνον τε τεμέτω, | λήιον ὡς νέον εὔσταχυ φέρῃ. | λαρότερον μέλι γὰρ μάλα δοκεῖ, | εἰ πικρότης κακυνεῖ στόμα πάρος. | τείρεα τερπνότερον μετὰ νότον | ὀμβρυφόρον κοπάσαντα σελαγεῖ· etc. V. 3. Scribendum πρὸς δὲ βάτον θάμνον τε τεμέτω. Nam verisimile est spondeum pro dactylo, ut versu 8 fecit, admittere quam θάμνον correpta syllaba priore dicere maluisse Planudem. Ab hoc metro non differt nisi duorum dactylorum accessione versus qui a grammaticis hexameter μείουρος (i. e. qui ultimum pedem iambum vel pyrrhichium habet) appellatur nomine inepto. Ejus exempla plura posuit Terentianus Maurus v. 1920–1939: per tredecim versus usus eo est Lucianus in Tragodopodagra 312–324. forma, ut in aliis hujus carminis metris, minus severa. Nam et dactylos saepius in spondeos, paeones in creticos contraxit, neque caesuram ante paeonem ubique servavit, οὔτε Διὸς βρονταῖς Σαλμωνέος ἤρισε βία, | ἀλλ' ἔθανε ψολόεντι δαμεῖσ' ἄθεον φρένα βέλει. | οὐκ ἐρίσας ἐχάρη Φοίβῳ Σάτυρος Μαρσύας etc. Rursus uno dactylo auctum metrum est quo Sophocles utitur infra v. 241. et 248. ἀλλ' ἐμὲ τὰν μελέαν, ἱκετεύομεν, ὦ ξένοι, οἰκτείραθ', ἄ—, | κείμεθα τλάμονες, ἀλλ' ἴτε νεύσατε τὰν ἀδόκητον χάριν. Qui versus in libris editis in quattuor partes male dividuntur.

217. ἔσχατα] *Extrema* dicit nefandam Oedipi originem.

ἀκόντων αἰόντες αὐδὰν, 240
ἀλλ' ἐμὲ τὰν μελέαν, ἱκετεύομεν, ὦ ξένοι, [illegible]ραθ', ἅ
πατρὸς ὑπὲρ τοὐμοῦ μόνου ἄντομαι, 220
ἄντομαι οὐκ ἀλαοῖς προσορωμένα
ὄμμα σὸν ὄμμασιν, ὥς τις ἀφ' αἵματος
ὑμετέρου προφανεῖσα, τὸν ἄθλιον
αἰδοῦς κῦρσαι· ἐν ὑμῖν ὡς θεῷ
κείμεθα τλάμονες· ἀλλ' ἴτε, νεύσατε τὰν ἀδόκητον χάριν,
πρός σ' ὅ τι σοι φίλον ἐκ σέθεν ἄντομαι, 250
ἢ τέκνου, ἢ λέχος, ἢ χρέος, ἢ θεός.
οὐ γὰρ ἴδοις ἂν ἀθρῶν βροτὸν ⏑ ∪ ∪

241.–254. Versus sic divisi, ἀλλ'| ὦ ξένοι| τοῦ μόνου—ἀλα| οῖσ| ὥστισ| ὑμετέρου| αἰδοῦσ| κείμεθα| τὰν| πρὸσ| ἢ τέκνον| οὐ γὰρ| εἰ θεὸσ—δύναιτο. 243. τοὐμοῦ μόνου Hermannus pro τοῦ μόνου. τοὐμοῦ, sine μόνου, Triclinius. οὐκ ἀλαοῖς] οὐκα . . λοῖσ, α . . in litura trium literarum posito et λοῖσ a m. recentissima inserto. 245. ὥσ τισ a m. pr., ὡστῆσ ab secunda. 247. κῦρσαι Hermannus pro κύρσαι ὑμῖν Brunckius pro ὑμῖν γάρ. 251. ἢ τέκνον] ἢ τέκνον λέχος Reiskius pro λόγος. 252. ἂν ἀθρῶν] ἀναθρῶν βροτὸν Triclinius pro βροτῶν. Trium syllabarum defectum, quae vel in fine versus vel medio in versu exciderunt, indicavit Hermannus.

240. ἀκόντων] Idem quod ἀκουσίων. Facinora dicit quae Oedipus invitus et inscius commisit.

αὐδάν] *Famam.* Audiverant enim de fato et factis Oedipi: quo fit ut audito nomine ejus v. 220. summo terrore corripiantur.

243. μόνου] Non sui, sed solius patris caussa senum opem se implorare dicit.

244. προσορωμένα] Forma media.

245. ὥς τις ἀφ' αἵματος ὑμετέρου] Ut misericordiam senum moveat, Antigona tanquam filiam ab patre opem senum et favorem se expetere ait.

247. κῦρσαι pendet ab ἄντομαι.

ἐν ὑμῖν] Sic Oed. T. 314. ἐν σοὶ γάρ ἐσμεν. γὰρ post ὑμῖν, quod delevit Brunckius, servari potest si ὑμῖν cum Bergkio, etiam numeris melioribus, in ὔμμι mutetur, ut tragici interdum ὔμμε pro ὑμᾶς dixerunt.

248. νεύσατε cum accusativo constructum ut apud Eurip. Alc. 978. Ζεὺς ὅ τι νεύσῃ, τοῦτο τελεῖται.

249. Verbum ἀδόκητον Jacobsius adnotavit ad augendam beneficii gratiam facere.

250. πρὸς ὅ τι breviter dictum pro πρὸς τούτου ὅ τι.

ἐκ σέθεν] οἴκοθεν Elmsleius probabiliter, collato Phil. 469. πρός τ' εἴ τί σοι κατ' οἶκόν ἐστι προσφιλές.

251. λέχος] *Uxor.*

χρέος] Idem quod χρῆμα vel κτῆμα.

252. ἂν ἀθρῶν pro ἀναθρῶν ex aliquot apogr. restitutum. Similiter σκοπῶν ηὕρισκον Oed. T. 68.

A ω. ἐπείπ ὸ τίνειν· ἀπάτα δ' ἀπᾶ- 230
ταις ἐ. ἑτέρα παραβαλλομέ-
πόνον, υι χάριν, ἀντιδίδωσιν ἔ-
qui quat ὃὲ τῶνδ' ἑδράνων πάλιν ἔκτοπος
ὀφ,μους ἐμᾶς χθονὸς ἔκθορε,
μ. ἑρα χρέος 235
ἐμᾷ . όλει προσάψῃς.
AN. ὦ ξένοι
αἰδόφρονες, ἀλλ' ἐπεὶ
γεραὸν πατέρα τόνδ' ἐμὸν
οὐκ ἀνέτλατ' ἔργων

230.–235. Versus sic divisi, ὃν–| ἀπάτα–| ἑτέραισ–| πόνον–| σὺ δ'–| πάλιν–| χθονὸσ—ἐ–| μᾶι πόλει προσάψῃσ. 229. προπάθῃ] προμάθηι, π ab S. 231. ἑτέρα] ἑτέραι 232. παραβαλλομέναι, sed ι eraso. δι
ἀντίδωσιν, δι a m. pr. superscripto. 233. δέ Triclinius pro δ' ἐκ. 234. αὖθις] αὖτισ 237. ὦ ξένοι proximo versui adjungit. 238. Inter γεραὸν et πατέρα superscriptum ἀλαὸν ab S. 239. ἔργων] ἔργον pr.

taeum p. 122, 21. certum videtur. Ceterum in *μοιριδία* codex et apographa consentiunt apud Sophoclem in Antig. 951.

230. ὃν] Scribendum ἂν cum Wundero, si recte legitur τὸ τίνειν, de quo dubitari potest. *Nemini poet fatalis contingit, quum repens it injurias prius acceptas*, ut interpretatur Wunderus.

ἀπάτα—ἔχειν] Recte scholiasta, ἡ δὲ ἀπάτη, φησὶ, παραβαλλομένη ἑτέραις ἀπάταις, τῷ προαπατήσαντι πόνον ἔχειν ἀντιδίδωσι καὶ οὐ χάριν. "Magis perspicue sic dicas: qui deceptus ab alio hunc vicissim decipit, non ei sane quod gratum, sed quod ingratum sit, reddit." HERM. Deceptum autem chorus se dicit, qui promissa sua dederit nondum cognito famoso Oedipi nomine.

233. ἔκτοπος αὖθις ἄφορμος—ἔκθορε] Cumulatis ejusdem significationis vocabulis significat quantopere Oedipi aversetur praesentiam.

234. αὖθις] αὖτις codex, quod correctum ex uno apogr. in quo αὖθις, superscripto τ. Conf. var. lect. infra 1438. et El. 64. Phil. 127. 541.

235. πέρα χρέος] *Ne quod ultra civitati meae negotium facessas*, praeter molestiam quam civibus creavit eo quod lucum inaccessum intravit. Monuit Erfurdtius.

237. αἰδόφρονες] *Clementes* erga miseros.

238. γεραὸν] Scribendum, ut probabilis metri forma restituatur, πατέρα γεραὸν τόνδ' ἐμόν: nisi reconditior aliqua corruptela latet. Γεραιοπάτερα (i. e. γεραοπάτερα) aliquando conjecit Hermannus.

241. ἀλλ'] Repetitum ex v. 237. propter verba interjecta.

ὅστις ἂν, εἰ θεὸς
ἄγοι, φυγεῖν δύναιτο.
ΧΟ. ἀλλ' ἴσθι, τέκνον Οἰδίπου, σέ τ' ἐξ ἴσου
οἰκτείρομεν καὶ τόνδε συμφορᾶς χάριν·
τὰ δ' ἐκ θεῶν τρέμοντες οὐ σθένοιμεν ἂν
φωνεῖν πέρα τῶν πρὸς σὲ νῦν εἰρημένων.
ΟΙ. τί δῆτα δόξης, ἢ τί κληδόνος καλῆς
μάτην ῥεούσης ὠφέλημα γίγνεται,
εἰ τὰς γ' Ἀθήνας φασὶ θεοσεβεστάτας
εἶναι, μόνας δὲ τὸν κακούμενον ξένον
σώζειν οἵας τε καὶ μόνας ἀρκεῖν ἔχειν;
κἄμοιγε ποῦ ταῦτ' ἐστὶν, οἵτινες βάθρων
ἐκ τῶνδέ μ' ἐξάραντες εἶτ' ἐλαύνετε,
ὄνομα μόνον δείσαντες; οὐ γὰρ δὴ τό γε
σῶμ' οὐδὲ τἄργα τἄμ'· ἐπεὶ τά γ' ἔργα μου

253. ὅστις] Alterum σ habet ab S. 255. τόνδε] ὁ ex â factum. 260. γ' scholiorum editor Romanus pro τ'. 262. σώζειν] σώιζειν 263. κἄμοιγε ποῦ] κἀμοιγέ που 266. τἄμ'] τἀμά

φυγεῖν scripsi pro ἐκφυγεῖν.

253. φυγεῖν] Codex ἐκφυγεῖν. Non est verisimile Sophoclem ἄγοι 'κφυγεῖν, extrita post οι vocali, scripsisse, quum φυγεῖν scribere posset, quod restitui, ut in Electr. 696. ὅταν δέ τις θεῶν | βλάπτῃ, δύναιτ' ἂν οὐδ' ἂν ἰσχύων φυγεῖν. et in fragm. ap. Stob. Flor. 108, 53. οὐδ' ἂν εἷς φύγοι | βροτῶν ποθ', ᾧ καὶ Ζεὺς ἐφορμήσῃ κακά. Sic φυγὴν per ἔκφευξιν interpretatus est scholiasta v. 280.

257. τῶν — εἰρημένων] Horum summam comprehenderat verbis ἔξω πόρσω βαίνετε χώρας v. 226.

258. ἢ τί κληδόνος] Negligenter ἢ καλῆς μοι κληδόνος Suidas s. v. δόξα.

259. μάτην ῥεούσης] Famam dicit quae frustra divulgetur si ipse expellatur.

260. εἰ τάς γ' (τάσδ' Hartungius) Ἀθήνας] Laudes Athenarum similibus verbis quum alii celebrant tum Euripides Heracl. 329. ἀεί ποθ' ἥδε γαῖα τοῖς ἀμηχάνοις | σὺν τῷ δικαίῳ βούλεται προσωφελεῖν· | τοιγὰρ πόνους δὴ μυρίους ὑπὲρ φίλων | ἤνεγκε, καὶ νῦν τόνδ' ἀγῶν' ὁρῷ πέλας. Callimachi versum comparavit scholiasta, οὕνεκεν οἰκτείρειν οἶδε μόνη πολίων. Idem ἐλέου βωμὸν Athenis positum memorat.

261. κακούμενον] In καλούμενον corruptum in aliquot apogr.

263. οἵτινες] I. e. παρ' ὑμῶν, οἵτινες—.

264. ἐξάραντες] I. e. removistis, ut manere possem. Monuit Wunderus.

265. ὄνομα μόνον] V. v. 222.

πεπονθότ' ἐστὶ μᾶλλον ἢ δεδρακότα,
εἴ σοι τὰ μητρὸς καὶ πατρὸς χρείη λέγειν,
ὧν οὕνεκ' ἐκφοβεῖ με. τοῦτ' ἐγὼ καλῶς
ἔξοιδα. καίτοι πῶς ἐγὼ κακὸς φύσιν,
ὅστις παθὼν μὲν ἀντέδρων, ὥστ' εἰ φρονῶν
ἔπρασσον, οὐδ' ἂν ὧδ' ἐγιγνόμην κακός;
νῦν δ' οὐδὲν εἰδὼς ἱκόμην ἵν' ἱκόμην,
ὑφ' ὧν δ' ἔπασχον, εἰδότων ἀπωλλύμην.
ἀνθ' ὧν ἱκνοῦμαι πρὸς θεῶν ὑμᾶς, ξένοι,
ὥσπερ με κἀνεστήσαθ' ὧδε σώσατε,
καὶ μὴ θεοὺς τιμῶντες εἶτα τοὺς θεοὺς
μοίρᾳ ποιεῖσθε μηδαμῶς· ἡγεῖσθε δὲ
βλέπειν μὲν αὐτοὺς πρὸς τὸν εὐσεβῆ βροτῶν,
βλέπειν δὲ πρὸς τοὺς δυσσεβεῖς, φυγὴν δέ του

268. χρείη] χρεῖ' ἦι, εἶ in litura pro η ut videtur. 269. ἐκφοβεῖ] ἐκφοβῆι 278. μοίρᾳ scripsi pro μοίραις. In marg. hujus versus est ζ', i. e. ζήτει.

267. πεπονθότ' ἐστὶ μᾶλλον ἢ δεδρακότα] Ad facta transfert quae de persona dicta intelliguntur, πεπονθότος ἐστὶ μᾶλλον ἢ δεδρακότος.

270. κακὸς φύσιν] Malus natura, non casu ad committenda flagitia adductus, ut explicat Bothius.

271, 272. Ea a parentibus suis, qui infantem exponi jusserant crudeli affectum cruciatu, perpessum se esse ait ut, ne si sciens quidem male iis fecisset, scelestus sibi videretur.

273. ἱκόμην ἵν' ἱκόμην] Sic solent Graeci quando de rebus injucundis brevi praecidunt. Infra v. 336. εἶσ' οὖπέρ εἰσι. Oedip. T. 1376. βλαστοῦσ' ὅπως ἔβλαστε. Euripides Orest. 78. ἐπεὶ πρὸς Ἴλιον ἔπλευσ' ὅπως ἔπλευσα θεομανεῖ πότμῳ. SCHAEF.

274. εἰδότων] I. e. ὑπὸ τούτων εἰδότων.

275. ἀνθ' ὧν] *Quare.*

276. κἀνεστήσαθ'] *Erexistis*, i. e. *solati estis, spem mihi fecistis.* Respicit v. 176, 177. Sic ὀρθοῦν v. 394. νῦν γὰρ θεοί σ' ὀρθοῦσι, πρόσθε δ' ὤλλυσαν. BOTH.

278. μοίρᾳ] Codicis scriptura μοίραις in apographis aliquot in μοίρας vel μοῖραν corrupta est. Correxi μοίρᾳ, sensu eodem quo ἐν οὐδεμιῇ μοίρῃ μεγάλῃ dixit Herodotus 2, 172. et ἐν σμικρῷ μέρει Sophocles Philoct. 498. Id etiam omisso ἐν dici potuit, secundum aliorum dativorum analogiam, velut τάφοις στῆναι, χοροῖς στῆναι, pro ἐν τάφοις vel ἐν χοροῖς στῆναι. et credo hoc Sophoclem maluisse quam praepositione postposita scribere μοίρᾳ ποιεῖσθ' ἐν μηδαμῶς, quod ipsum quoque poterat.

μήπω γενέσθαι φωτὸς ἀνοσίου. τάδ' οὖν
ξυνεὶς σὺ μὴ κάλυπτε τὰς εὐδαίμονας
ἔργοις Ἀθήνας ἀνοσίοις ὑπηρετῶν.
ἀλλ' ὥσπερ ἔλαβες τὸν ἱκέτην ἐχέγγυον,
ῥύου με κἀκφύλασσε· μηδέ μου κάρα
τὸ δυσπρόσοπτον εἰσορῶν ἀτιμάσῃς.
ἥκω γὰρ ἱρὸς εὐσεβής τε καὶ φέρων

281. ἀνοσίου. τάδ' οὖν ξυνεὶς scripsi pro ἀνοσίου βροτῶν. ξὺν οἷσ 287. ἱρὸς scripsi pro ἱερός

281. ἀνοσίου. τάδ' οὖν | ξυνεὶς] Restitui quod solum aptum sententiae est pro scriptura codicis ἀνοσίου βροτῶν, ξὺν οἷς, quae ab interpolatore ficta est, postquam ξυνεὶς in ξὺν οἷς corruptum esset, cujus additamentum βροτῶν in βροτὸν corruptum est in aliquot apographis. Id Bothio in βροτοῖς mutandum videbatur, collato Ajacis v. 1358. τοιοίδε μέντοι φῶτες ἔμπληκτοι βροτοῖς, ubi tamen codex et Suidas βροτῶν praebent, quod nostro quoque in loco servandum esse crederem, nisi proxima verba, ξὺν οἷς, gravioris corruptelae suspicionem moverent: in quibus οἷς interpretes alii neutro, alii masculino genere dictum acceperunt. Pro neutro qui habuerunt, interpretati sunt *quapropter, proinde*, exemplis usi parum idoneis: de masculino qui cogitarunt, θεοῖς e longinquo repetierunt, scholiastam secuti, qui annotavit, ἀντὶ τοῦ, μὴ περικαλύψῃς θεοὺς καὶ Ἀθήνας. Quae valde contorta explicatio est et nihilo probabilior quam quae ab aliis excogitatae sunt. Nam facere aliquid ξὺν θεοῖς nihil aliud per communem Graecorum omnium usum loquendi significare potest quam *diis vel faventibus vel adjuvantibus vel volentibus*: quod non aptum huic loco est. Itaque βροτῶν ex v. 279. (βλέπειν μὲν αὐτοὺς πρὸς τὸν εὐσεβῆ βροτῶν) repetitum esse, Sophoclem autem scripsisse sequitur quod ei restitui. Sic in Antig. v. 1023. ταῦτ' οὖν φρόνησον. Eodem modo εἰσορῶν dictum Philoct. 501. σὺ σῶσον, σύ μ' ἐλέησον, εἰσορῶν | ὡς πάντα δεινὰ κἀπικινδύνως βροτοῖς | κεῖται, παθεῖν μὲν εὖ, παθεῖν δὲ θάτερα.

282. μὴ κάλυπτε] Noli, inquit, scelere tuo obscurare Athenas. CAMERAR. ἀφάνιζε interpretatur scholiasta, καταίσχυνε Elmsleius. Quae explicationes eodem omnes redeunt, et facile derivari possunt ex propria verba significatione. Non puto tamen Sophoclem hoc verbo sic usurum fuisse, nisi additis verbis ἔργοις ἀνοσίοις ὑπηρετῶν sententiae perspicuitati consulisset.

284. ἐχέγγυον] Ἐχέγγυος, quod sponsorem promissis stantem ac fide dignum significat, hic de eo dictum videtur, qui alius sponsione fretus est. Respicit autem ad chori verba v. 176. HERM.

285. κἀκφύλασσε] καὶ φύλασσε apographum unum et Suidas s. v. ἐχέγγυον.

286. δυσπρόσοπτον] In δυσπρόσωπον mutatum in apographis plerisque. δυσπρόσοπτ' ὀνείρατα dixit Electr. 460.

287. ἱρὸς] Quia supplex accessit Eumenidumque opem imploravit.

ὄνησιν ἀστοῖς τοῖσδ'· ὅταν δ' ὁ κύριος
παρῇ τις, ὑμῶν ὅστις ἐστὶν ἡγεμὼν,
τότ' εἰσακούων πάντ' ἐπιστήσει· τὰ δὲ
μεταξὺ τούτου μηδαμῶς γίγνου κακός.
ΧΟ.*ταρβεῖν μέν, ὦ γεραιέ, τἀνθυμήματα*
πολλή 'στ' ἀνάγκη τἀπὸ σοῦ· λόγοισι γὰρ
οὐκ ὠνόμασται βραχέσι. τοὺς δὲ τῆσδε γῆς
ἄνακτας ἀρκεῖ ταῦτά μοι διειδέναι.
ΟΙ. *καὶ ποῦ 'σθ' ὁ κραίνων τῆσδε τῆς χώρας, ξένοι ;*
ΧΟ.*πατρῷον ἄστυ γῆς ἔχει· σκοπὸς δέ νιν,*
ὃς κἀμὲ δεῦρ' ἔπεμπεν, οἴχεται στελῶν.
ΟΙ. *ἦ καὶ δοκεῖτε τοῦ τυφλοῦ τιν' ἐντροπὴν*
ἢ φροντίδ' ἕξειν, αὐτὸν ὥστ' ἐλθεῖν πέλας ;
ΧΟ.*καὶ κάρθ', ὅταν περ τοὔνομ' αἴσθηται τὸ σόν.*
ΟΙ. *τίς δ' ἔσθ' ὁ κείνῳ τοῦτο τοὔπος ἀγγελῶν ;*

288. *ὅταν*] *ὅτ' ἂν*, ut solet. *κύριος*] *υ* in litura, *ρ* ex alia litera factum, quae *ν* fuisse potest, *σσ* a, m. rec. additum. 290. *ἐπιστήσει*] *ἐπιστήσηι* 291. *γίγνου*] *γίνου* 294. *τῆσδε*] *τῆσ* 298. *ἔπεμψεν*, *π* a m. pr. 300. *αὐτὸν ὥστ'* Porsonus pro *ἀπόνως τ'*. 302. *δ'* om.

288. *ὄνησιν*] Hoc est quod v. 92. dixerat, *κέρδη μὲν οἰκήσαντα τοῖς δεδεγμένοις*.

δ' ὁ] *δὲ* apographum Triclinianum unum, deleto articulo.

289. *τις* addit quia nomen ejus omittit, quod viator v. 69. memoraverat, chorus vero nondum enunciaverat.

291. *κακός*] *Fidem mihi datam fallens*, ut explicat Wunderus.

293. *ταρβεῖν—τἀνθυμήματα*] *Revereri monita* s. *admonitiones*.

'στ'] Sic etiam Suidas s. v. *ταρβεῖν*. In *τ'* vel *γ'* mutatum in aliquot apogr.

294. *βραχέσι*] *εὐτελέσι* explicat scholiasta, i. e. levibus.

295. *ἄνακτας*] Numero plurali dictum de uno Theseo, quum non opus esset personam accuratius designari.

296. *κραίνων τῆσδε τῆς χώρας*] *κραίνων* cum genitivo constructum analogia verbi *κρατύνειν*, quo utitur in loco simili Oed. T. 14. *ὦ κρατύνων Οἰδίπους χώρας ἐμῆς*.

300. *αὐτὸν ὥστ'*] Scripturam corruptam *ἀπόνως τ'* Triclinius ulterius depravavit *κἀπόνως* scribendo, alius corrector *ἐμπόνως τ'*. *αὐτὸν* dicit idque verbis ceteris praeponit, quia fieri posse putat ut Theseus non ipse veniat, sed satis esse ducat si alium quempiam mittat.

301. *καὶ κάρθ'*] V. ad v. 65.

302. *δ'* recte additum in apographis.

ΧΟ. *μακρὰ κέλευθος· πολλὰ δ' ἐμπόρων ἔπη*
φιλεῖ πλανᾶσθαι, τῶν ἐκεῖνος ἀΐων,
θάρσει, παρέσται. πολὺ γὰρ, ὦ γέρον, τὸ σὸν
ὄνομα διήκει πάντας, ὥστε κεἰ βραδὺς
ἕρπει, κλύων σου δεῦρ' ἀφίξεται ταχύς.
ΟΙ. *ἀλλ' εὐτυχὴς ἵκοιτο τῇ θ' αὑτοῦ πόλει*
ἐμοί τε. τίς γὰρ ἔσθ' ὃς οὐχ αὑτῷ φίλος ;
ΑΝ. *ὦ Ζεῦ, τί λέξω ; ποῖ φρενῶν ἔλθω, πάτερ ;*
ΟΙ. *τί δ' ἔστι, τέκνον Ἀντιγόνη ;* ΑΝ. *γυναῖχ' ὁρῶ*
στείχουσαν ἡμῶν ἅσσον, Αἰτναίας ἐπὶ

307. ἕρπει Brunckius pro εὖδει. σου] σοῦ 308. θ' αὑτοῦ] τ' αὑτοῦ χ 309. ἔσθ' ὃς Nauckius pro ἐσθλός 311. γυναῖχ'] γυναῖκ', χ a m. pr. 312. ἐπὶ] ἔπι

303. *μακρὰ κέλευθος — παρέσται*] Hoc dicit chorus, *etsi via ad eum longa est, tamen mox per aliquem viatorum, qui multi ultro citroque euntes, si quid novi est, alius alii narrant, nomen tuum audiet, eoque audito huc properabit.* Credibile autem choro videbatur praetereuntem aliquem Oedipi sermonem audisse ; per quem eum ad Theseum relatum iri putabat. Scholiasta, *εἰκὸς οὖν ἐστιν ἡμῶν ἀκηκοότων καὶ ἕτερον μεμαθηκέναι. ὁ γὰρ ἀπελήλυθὼς πρότερον οὐδέπω μεμαθήκει ὅστις ἦν. τῷ γὰρ χορῷ πρώτῳ ὡμολόγησεν. διὰ μέσου δὲ τὸ θάρσει.* WUNDER.

πολλὰ δ' ἐμπόρων ἔπη] Idem fere dicit Theseus ipse v. 551 seqq.

307. *βραδὺς ἕρπει*] Quod in codice legitur *βραδὺς εὖδει*, sive proprie sive metaphorice dictum, *longe ineptissimum est*, ut verbis utar Brunckii, qui recte correxit *ἕρπει*. Nonnus Dionys. 43, 29. *καὶ βραδὺς ἑρπύζων*. Eldikius *σπεύδει* conjecerat, quo alienum ab hoc loco acumen infertur.

309. *τίς γὰρ ἔσθ' ὃς οὐχ αὑτῷ φίλος ;*] Verba *αὑτῷ φίλος* nihil aliud significare possunt quam *sibi amicus*, vel *commodo suo prospiciens*, ut in locis ab Nauckio comparatis, Euripidis Med. 86. *ὡς πᾶς τις αὑτὸν τοῦ πέλας μᾶλλον φιλεῖ.* ubi scholiasta eandem sententiam ex perdita fabula Euripidis memorat, *ἐκεῖνο γὰρ πέπονθ' ὅπερ πάντες βροτοί· | φιλῶν μάλιστ' ἐμαυτὸν οὐκ αἰσχύνομαι.* Menandri monost. 407. *οὐκ ἔστιν οὐδεὶς ὅστις οὐχ αὑτῷ φίλος.* Tales autem quum non solum *ἐσθλοί*, sed etiam *οὐκ ἐσθλοὶ* sint, recte Sophocli *ἔσθ' ὃς* pro *ἐσθλὸς* restituit Nauckius. Utitur hac sententia Oedipus ut excuset quod dixerat *ἐμοί τε*.

312. *Αἰτναίας—πώλου*] Non conspicitur haec bestia in theatro. Mulum potius, cujus generis multus ut hodie quoque in itineribus usus erat, quam equum intelligendum videri monet Boeckhius collata Photii glossa Lex. p. 366, 12. *ἐδόκουν αἱ Σικελικαὶ ἡμίονοι σπουδαῖαι εἶναι.* Non minus laudabantur *Αἰτναῖοι ἵπποι*, de quibus v. schol. Aristoph. Pac. 73.

πώλου βεβῶσαν· κρατὶ δ' ἡλιοστερὴς
κυνῆ πρόσωπα Θεσσαλίς νιν ἀμπέχει.
τί φῶ;
ἆρ' ἔστιν; ἆρ' οὐκ ἔστιν; ἡ γνώμη πλανᾷ;
καὶ φημὶ κἀπόφημι κοὐκ ἔχω τί φῶ.
τάλαινα,
οὐκ ἔστιν ἄλλη. φαιδρὰ γοῦν ἀπ' ὀμμάτων
σαίνει με προσστείχουσα· σημαίνει δ' ὅτι
μόνης τόδ' ἐστὶ δῆλον Ἰσμήνης κάρα.

ΟΙ. πῶς εἶπας, ὦ παῖ; ΑΝ. παῖδα σὴν, ἐμὴν δ' ὁρᾶν
ὅμαιμον· αὐδῇ δ' αὐτίκ' ἔξεστιν μαθεῖν.

ΙΣΜΗΝΗ.

ὦ δισσὰ πατρὸς καὶ κασιγνήτης ἐμοὶ
ἥδιστα προσφωνήμαθ', ὡς ὑμᾶς μόλις
εὑροῦσα λύπῃ δεύτερον μόλις βλέπω.

ΟΙ. ὦ τέκνον, ἥκεις; ΙΣ. ὦ πάτερ δύσμοιρ' ὁρᾶν.

αι
316. πλανᾷ] πλανῶ, αι a m. pr. 320. σαίνει] σημαίνει, ει ex η facto a m. pr. προσστείχουσα scripsi pro προστείχουσα. 325. προσφωνήμαθ'] προφωνήμαθ' 327. δύσμοιρ'] δύσμορ'

313. ἡλιοστερὴς] *Sole privans*, i. e. *solis aestum arcens*: unde σκιαστικὴ explicatur ab scholiasta. Tam mire tamen hoc dictum est ut ἡλιοστεγὴς praeferendum videatur, quod conjecit Coraës in Prodromo Bibl. Gr. p. 298. De pileis Thessalicis, quibus peregrinatores maxime usi esse videntur, Callimachi fragmentum attulit scholiasta, emendatum a Naekio in dissertatione Bonnae edita a. 1821. Conf. Valcken. ad Theocr. Adoniaz. p. 344.

314. νιν] μιν Eustathius p. 803, 1. V. ad Electr. 528.

315. τί φῶ;] τί φῶ νιν; Hermannus.

316. ἆρ' ἔστιν;] Similiter Eurip. Iph. T. 577. ἆρ' εἰσίν; ἆρ' οὐκ εἰσί; τίς φράσειεν ἄν; ELMSL.

γνώμη πλανᾷ] *Opinio fallit.*

318. τάλαινα] τάλαιναν se dicit quia veretur ne mali quid Ismena nunciet. WUNDER.

320. σαίνει recte correctum in apographis quibusdam pro σημαίνει.

321. Suspectum δῆλον, quod interpretes utcunque excusant. Scribendum videtur, μόνης τόδ' ἔστ' ἀδελφὸν Ἰσμήνης κάρα, ut κοινὸν αὐτάδελφον Ἰσμήνης κάρα dixit in initio Antigonae et non raro κασίγνητον κάρα.

323. αὐδῇ] Nam Oedipus non oculis, sed φωνῇ ὁρᾷ, ut dixerat v. 138.

ἔξεστιν] Recte fortasse Dobraeus ἐξέσται.

326. λύπῃ] Quam ex tristi patris ac sororis adspectu concepit.

ΟΙ. τέκνον, πέφηνας ; ΙΣ. οὐκ ἄνευ μόχθου γέ μοι.
ΟΙ. πρόσψαυσον, ὦ παῖ. ΙΣ. θιγγάνω δυοῖν ὁμοῦ.
ΟΙ. ὦ σπέρμ' ὅμαιμον. ΙΣ. ὦ δύ' ἀθλίω τροφά.
ΟΙ. ἦ τῆσδε κἀμοῦ ; ΙΣ. δυσμόρου τ' ἐμοῦ τρίτης.
ΟΙ. τέκνον, τί δ' ἦλθες ; ΙΣ. σῇ, πάτερ, προμηθίᾳ.
ΟΙ. πότερα πόθοισι ; ΙΣ. καὶ λόγων γ' αὐτάγγελος,
ξὺν ᾧπερ εἶχον οἰκετῶν πιστῷ μόνῳ.
ΟΙ. οἱ δ' αὐθόμαιμοι ποῦ νεανίαι πονεῖν ;
ΙΣ. εἶσ' οὔπέρ εἰσι· δεινὰ τἀν κείνοις τανῦν.
ΟΙ. ὦ πάντ' ἐκείνῳ τοῖς ἐν Αἰγύπτῳ νόμοις

328. μοι] μου pr. ut videtur. 330. ὦ σπέρμ'—] Hic versus legitur post 327. (ὦ τέκνον, ἥκεις —). Transposuit Musgravius. ὦ δύ' ἀθλίω τροφά scripsi pro ὦ δυσάθλιαι τροφαί. 331. τ' Marklandus pro δ'. 333. λόγων] λόγοισ, ων a m. pr. 334. ξὺν ᾧπερ] ξυνῶπερ τ', eraso accentu super ε. 335. αὐθόμαιμοι] αὖθ' ὅμαιμοι ποῦ] ποῖ 336. εἶσ'] εἰσ'ι corr. a m. secunda. δεινὰ δ' m. prima fecit ex δεινὰσ. τἀν κείνοις] δ' ἐκείνοισ, ν ab S. inserto. Correxit Schaeferus. 337. ἐκείνωι, ι eraso

330. ὦ δυσάθλιαι τροφαί codex. Falsum est in codice a manu prima δισάθλιαι scriptum esse, quod dixit Elmsleius forma literae δ deceptus, quae eadem est quae in vocabulis δυοῖν et δυσμόρου v. 329. 331. Nihilominus numero δύο opus est, ne Oedipus inepte pergere videatur ἦ τῆσδε κἀμοῦ. Is vero numerus non potuit per δισάθλιαι exprimi, quod non significaret *duas infelices*, sed *bis* s. *dupliciter infelices*, quemadmodum homines τρισάθλιοι non sunt *tres infelices*, sed *ter infelices*. Scribendum igitur ὦ δύ' ἀθλίω τροφά, numero duali, quem librarii prope constanter corrumpere solent, de quo infra ad v. 1123. plura dicendi locus erit: ex qua annotatione etiam hoc intelligetur ἀθλίω probabilius esse quam ἀθλία. Dualis δύο ἄτα est v. 528.

331. ἐμοῦ] In aliquot apogr. ἐμῆς. Cujus erroris exemplum aliud apud Hesychium ἐμῆς per ἐμοῦ interpretatum.

333. Recta scriptura λόγων est etiam in aliquot apographis. Alia λόγοις.

334. τ' recte ejectum in apographis.

335. ποῦ scholiasta, ποῦ τοῦ πονεῖν εἰσι. Euripides Orest. 1472. a Vauvillersio comparatus: ποῦ δῆτ' ἀμύνειν οἱ κατὰ στέγας Φρύγες ; Homer. Il. 13, 312. ἀμύνειν εἰσὶ καὶ ἄλλοι. et similiter Od. 2, 59. 60.

336. εἶσ' οὔπέρ εἰσι] V. ad v. 273.

δεινὰ τἀν κείνοις] Codicis scriptura δεινὰ δ' ἐκείνοισ in apographis aliis in δεινὰ δ' ἐν κείνοις, aliis in δεινὰ τἀκείνοις mutata. Veram quam Schaeferus restituit scripturam fortasse habuit scholiasta, qui explicat νῦν δὲ τὰ ἐν ἐκείνοις δεινά ἐστιν. Infra v. 365. ἃ δ' ἀμφὶ τοῖν σοῖν δυσμόροιν παίδοιν κακὰ | νῦν ἐστι, ταῦτα σημανοῦσ' ἐλήλυθα.

337. De Aegyptiorum institutis,

φύσιν κατεικασθέντε καὶ βίου τροφάς·
ἐκεῖ γὰρ οἱ μὲν ἄρσενες κατὰ στέγας
θακοῦσιν ἱστουργοῦντες, αἱ δὲ σύννομοι
τἄξω βίου τροφεῖα πορσύνουσ' ἀεί.
σφῷν δ', ὦ τέκν', οὓς μὲν εἰκὸς ἦν πονεῖν τάδε,
κατ' οἶκον οἰκουροῦσιν ὥστε παρθένοι,
σφὼ δ' ἀντ' ἐκείνων τἀμὰ δυστήνου κακὰ
ὑπερπονεῖτον. ἡ μὲν ἐξ ὅτου νέας
τροφῆς ἔληξε καὶ κατίσχυσεν δέμας,
ἀεὶ μεθ' ἡμῶν δύσμορος πλανωμένη,
γερονταγωγεῖ, πολλὰ μὲν κατ' ἀγρίαν
ὕλην ἄσιτος νηλίπους τ' ἀλωμένη,
πολλοῖσι δ' ὄμβροις ἠλίου τε καύμασι
μοχθοῦσα τλήμων δεύτερ' ἡγεῖται τὰ τῆς
οἴκοι διαίτης, εἰ πατὴρ τροφὴν ἔχοι.
σὺ δ', ὦ τέκνον, πρόσθεν μὲν ἐξίκου πατρὶ
μαντεῖ' ἄγουσα πάντα, Καδμείων λάθρα,
ἃ τοῦδ' ἐχρήσθη σώματος, φύλαξ τέ μου
πιστὴ κατέστης, γῆς ὅτ' ἐξηλαυνόμην·

346. ἔληξε] ἔληξεν 350. πολλοῖσι δ'] πολλοῖσιν, sed correxit m. pr. 351. δεύτερ'] δεῦρ' 353. πρόσθεν] πρόσθεν προσθεν 355. τε Elmsleius pro δέ

quae tangit h. l. poeta, vide, praeter scholiasten et Nymphodorum ab eo citatum, Herodot. 2, 35. et dissertationem Dorice scriptam de turpi et honesto in fine Galei opusculorum mythol. p. 714. MUSGR.

ἐκείνω] Hesychius, ἐκείνω· ἐκεῖνοι, δυϊκῶς. Non minus rarum est ὅτινε, restitutum v. 1674.

340. σύννομοι] Sorores aut uxores.

341. τἄξω—τροφεῖα] *Quae foris quaerenda sunt alimenta.* WUNDER.

342. σφῷν] σφῷν dicit Oedipus, intelligens duplicem liberorum sexum: *ex vobis utrisque.* SEIDLER.

351. δεύτερ' est in apographis plerisque.

τὰ τῆς οἴκοι διαίτης] Vitae domesticae commoditates.

355. ἃ τοῦδ' ἐχρήσθη σώματος] Genitivus cum verbo dicendi constructus, quem per ellipsin praepositionis περὶ explicare solent grammatici, ut in locis quos interpretes comparārunt Phil. 439. ἀναξίου φωτὸς ἐξερήσομαι, Homeri Od. 11, 174. εἰπὲ δέ μοι πατρός τε καὶ υἱέος etc.

νῦν δ' αὖ τίν' ἥκεις μῦθον, Ἰσμήνη, πατρὶ
φέρουσα; τίς σ' ἐξῆρεν οἰκοθεν στόλος;
ἥκεις γὰρ οὐ κενή γε, τοῦτ' ἐγὼ σαφῶς
ἔξοιδα, μὴ οὐχὶ δεῖμ' ἐμοὶ φέρουσά τι.
ΙΣ. ἐγὼ τὰ μὲν παθήμαθ' ἅπαθον, πάτερ,
ζητοῦσα τὴν σὴν ποῦ κατοικοίης τροφήν,
παρεῖσ' ἐάσω. δὶς γὰρ οὐχὶ βούλομαι
πονοῦσά τ' ἀλγεῖν καὶ λέγουσ' αὖθις πάλιν.
ἃ δ' ἀμφὶ τοῖν σοῖν δυσμόροιν παίδοιν κακὰ
νῦν ἐστι, ταῦτα σημανοῦσ' ἐλήλυθα.
πρὶν μὲν γὰρ αὐτοῖς ἦν ἔρις Κρέοντί τε
θρόνους ἑᾶσθαι μηδὲ χραίνεσθαι πόλιν,
λόγῳ σκοποῦσι τὴν πάλαι γένους φθορὰν,
οἵα κατέσχε τὸν σὸν ἄθλιον δόμον·

358. σ' om. 361. ἅπαθον] ἃ πάθον 364. ἀλγεῖν] γεῖν in textu omissum, sed inter versus additum. 366. σημανοῦσ'] σημαίνουσ' 370. οἵα] οἷα pr.

358. σ' additum ex apographis.

359. οὐ κενή] Non vacuam metu dicit, ut ex versu proximo apparet.

362. Obscurius dicto τὴν σὴν τροφὴν poeta explicandi caussa addidit ποῦ κατοικοίης.

366. σημανοῦσ'] Pervulgatum codicis vitium σημαίνουσ' emendatum in apographis.

367. Corruptam codicis scripturam ἦν ἔρις in ἦν ἔρως mutavit Tyrwhittus, quod nihil aliud significare potest quam Polynicem et Eteoclem *cupivisse* imperium Creonti concedere, ut in locis tragicorum pluribus et apud alios scriptores, velut Josephum Ant. Jud. 19, 1, 13. πᾶσί τε ἦν ἔρως ἅπτέσθαι τοῦ ἐγχειρήματος. Id vero non aptum huic loco est, cui paullo melius conveniret ἦν λόγος, ubi hoc potius dicendum esset, *placuisse* illis ut Creon regnaret: quem sensum praebet Bergkii conjectura ἤρεσεν, etsi ipsa quoque incerta. Porro vitiosum est τε, quod post Κρέοντι legitur, cui μηδὲ respondere creditur, quod non minus alienum ab hoc loco est quam si μήτε scribatur. Neque enim duae sunt sententiae partes, altera Κρέοντι θρόνους ἑᾶσθαι, altera μὴ χραίνεσθαι πόλιν, sed una tantum, Creonti imperium esse relinquendum neque urbem polluendam. Ex quo sequitur τοὺς esse scribendum, quod antiquior aliquis librarius in τε mutavit, articulo in fine versus posito offensus, quod interdum fieri ostensum est in annot. ad Antig. 409. Recte autem hoc loco additus est articulus, τοὺς θρόνους, qui inutilis et molestus foret in locis quales sunt v. 425. ὃς νῦν σκῆπτρα καὶ θρόνους ἔχει, aliisque similibus.

368. χραίνεσθαι] Ob ortum ex incestu, quam τὴν πάλαι γένους φθορὰν dicit.

370. σὸν ἄθλιον] τρισάθλιον Suidas s. v. οἵα, fortasse ex v. 372.

νῦν δ' ἐκ θεῶν του κἀξ ἀλιτρίας φρενὸς
εἰσῆλθε τοῖν τρισαθλίοιν ἔρις κακὴ,
ἀρχῆς λαβέσθαι καὶ κράτους τυραννικοῦ.
χὠ μὲν νεάζων καὶ χρόνῳ μείων γεγὼς
τὸν πρόσθε γεννηθέντα Πολυνείκη θρόνων
ἀποστερίσκει, κἀξελήλακεν πάτρας.
ὁ δ', ὡς καθ' ἡμᾶς ἔσθ' ὁ πληθύων λόγος,
τὸ κοῖλον Ἄργος βὰς φυγὰς, προσλαμβάνει
κῆδός τε καινὸν καὶ ξυνασπιστὰς φίλους,
ὡς αὐτίκ' Ἄργος ἢ τὸ Καδμείων πέδον
τιμῇ καθέξον, ἢ πρὸς οὐρανὸν βιβῶν.

371. κἀξ ἀλιτρίας scripsi pro κἀξαλιτηροῦ 375. Huic versui a m. antiqua χ adscriptum. 377. ὁ δ'] ὅδ' 381. καθέξον] καθέξων πρὸς οὐρανὸν] προσοὐνόν

371. κἀξ ἀλιτρίας] Cum scriptura codicis κἀξαλιτηροῦ consentiunt apogr. Parisinum 2712. et Suidas s. v. ἀλιτηροῦ, nisi quod divisim scriptum habent κἀξ ἀλιτηροῦ. Aliorum vitia sunt κἀξαλειτηροῦ, κἀξ ἀληταίρου, κἀξαλητήρου, κἀξ ἀλιτηρίου. ἀλιτηρὸς φρὴν ex Sophocle memorat Eustathius p. 694. Hi igitur secundam adjectivi syllabam produci putarunt. De quo eo minus cogitandum, quum facilis in promptu sit emendatio κἀξ ἀλιτρίας φρενός, praepositione in utroque sententiae membro posita ut Oed. T. 528. ἐξ ὀμμάτων ὀρθῶν τε κἀξ ὀρθῆς φρενός. ἀλιτρία ex Sophoclis Αἰχμαλωτίσι memoratum ab Hesychio. Idem genitivum annotavit, ἀλιτρίας: ἁμαρτωλίας. Nam sic codicis scripturam ἁμαρτωλούς recte emendari ab Heringa alia ostendit ejusdem grammatici glossa, ἀλατρίας: ἁμαρτωλίας. Toupio scribendum videbatur κἀλιτηρίου φρενός, conjectura parum probabili.

375. Scholiasta, τὸ χ παράκειται, ὅτι πρεσβύτερόν φησι τὸν Πολυνείκη. Quem τὸν νεώτερον appellat Euripides Phoeniss. 71. ELMSL.

Πολυνείκη] πολυνείκην apographa aliquot. Quod est in omnibus et in codice Antig. 198.

377. ὁ πληθύων λόγος] Aesch. Agam. 869. ὡς ἐπλήθυον λόγοι.

378. τὸ κοῖλον Ἄργος] Strabo de regione Argolica: τῆς τε χώρας κοίλης οὔσης καὶ ποταμοῖς διαρρεομένης, p. 370. In universum τόπος κοῖλος est locus montium ambitu cinctus, qui speciem excavati habet. Idem, κοῖλος δ' ἐστὶν ὁ τόπος, ἔχει δ' ὅμως ἐρυμνὴν ἄκραν, p. 239. ἡ δὲ χώρα οὐ δεινὴ διὰ τὴν κοιλότητα τῶν πεδίων, p. 284. Euripides apud eundem p. 366. κοίλη γὰρ ὄρεσι περίδρομος —. MUSGR. κοίλη Λακεδαίμων apud Hom. Od. 4, 1.

379. καινὸν] κλεινὸν Elmsleius. Non opus.

380. Καδμείων] καδμεῖον apogr. Paris. 2712. Cf. 736.

381. καθέξον pro καθέξων eidem apographo debetur. "Sensus est, ὡς τῶν Ἀργείων αὐτίκα ἢ νικησόντων τοὺς Θηβαίους, ἢ ἡττηθησομένων ὑπ' αὐτῶν." ELMSL. Polynices infra 1305. ὅπως τὸν ἑπτάλογχον ἐς Θήβας στόλον | ξὺν τοῖσδ' ἀγείρας ἢ θάνοιμι παυδίκως, | ἢ τοὺς τάδ' ἐκ-

ταῦτ' οὐκ ἀριθμός ἐστιν, ὦ πάτερ, λόγων,
ἀλλ' ἔργα δεινά· τοὺς δὲ σοὺς ὅποι θεοὶ
πόνους κατοικτιοῦσιν οὐκ ἔχω μαθεῖν.
ΟΙ. ἤδη γὰρ ἔσχες ἐλπίδ' ὡς ἐμοῦ θεοὺς
ὥραν τιν' ἕξειν, ὥστε σωθῆναί ποτε;
ΙΣ. ἔγωγε τοῖς νῦν γ', ὦ πάτερ, μαντεύμασιν.
ΟΙ. ποίοισι τούτοις; τί δὲ τεθέσπισται, τέκνον;
ΙΣ. σὲ τοῖς ἐκεῖ ζητητὸν ἀνθρώποις ποτὲ
θανόντ' ἔσεσθαι ζῶντά τ' εὐσοίας χάριν.

386. ὥραν] ὥραν a m. sec. Videtur ὥραν fuisse. 390. εὐσοίας] εὐνοίασ. Correctum ex schol.

πράξαντας ἐκβάλοιμι γῆς. Aeschylus Sept. c. Th. 45. Ἄρη τ', Ἐνυὼ, καὶ φιλαίματον Φόβον | ὡρκωμότησαν ἢ πόλει κατασκαφὰς | θέντες λαπάξειν ἄστυ Καδμείων βίᾳ, | ἢ γῆν θανόντες τήνδε φυράσειν φόνῳ. Apposui haec, quae similia videantur ei quod hoc loco legitur, etsi non sunt. Nam qui optarent ut aut vincerent in pugna aut morerentur omni tempore multi fuerunt; qui vero optaverit ut aut vinceret aut vinceretur neminem vidi. Porro mire dictum τιμῇ καθέξον, quod κρατῆσον s. νικῆσον significare videtur, cui non per particulam ἤ adjungi potuit πρὸς οὐρανὸν βιβῶν, quod non diversum a priore est, sed idem fortius dictum, ut οὐρανῷ στηρίζον κλέος dixit Eurip. Bacch. 970. et κλέος οὐρανόμηκες ἕξεις Aristoph. Nub. 459. Sensit haec vitia Brunckius, qui scripsit ὡς αὐτίκ' Ἄργος δὴ τὸ Καδμείων πέδον | τιμῇ καθέξον καὶ πρὸς οὐρανὸν βιβῶν, ut nihil amplius dicatur quam Argos Thebas esse victurum. Qua conjectura δὴ parum probabiliter infertur et mira illa locutio τιμῇ καθέξον remanet. Itaque videndum est ne duo hi versus interpolatoris sint, cui et mira illa locutio τιμῇ καθέξον et ἤ positum ubi καὶ potius dicendum erat, relinqui potest.

382. ἀριθμὸς — λόγων] Inania verba.

383. ὅποι] Ita dictum, ut locus et regio intelligi debeat, in quam deducturi sint Oedipum dii, laborum ejus miserti. HERM.

384. κατοικτιοῦσιν] κατοικιοῦσιν in apogr. uno.

387. τοῖς νῦν γ' (γ' om. duo apogr.) —μαντεύμασιν] Νῦν addidit poeta, ut hoc oraculum ab antiquiore ejusdem argumenti oraculo distingueret, quod supra est expositum ab Oedipo v. 87–95. Clarius etiam distinxit v. 452. τῆσδέ τε | μαντεῖ' ἀκούων συννοῶν τε τἀξ ἐμοῦ | παλαίφαθ', ἅμοι Φοίβος ἤνυσέν ποτε. Ismena unde oraculum acceperit, dicit v. 413.

390. εὐσοίας] Codex εὐνοίας. Scholiasta, ἐν τοῖς ἀναγκαιοτέροις τῶν ἀντιγράφων γρ. εὐσοίας χάριν, ὃ καὶ οἱ ὑπομνηματισάμενοι ἀξιοῦσιν. εὔσοιαν δέ φασι τὴν εὐθένειαν, καθάπερ καὶ ἐν Ἀμφιτρύωνι, Ἐπεὶ δὲ βλάστοι, τῶν τριῶν μίαν λαθεῖν | εὔσοιαν ἀρκεῖ. Hanc lectionem sequitur Suidas s. v. εὔσοια.

ΟΙ. *τίς δ' ἄν τι τοιοῦδ' ἀνδρὸς εὖ πράξειεν ἄν ;*
ΙΣ. *ἐν σοὶ τὰ κείνων φασὶ γίγνεσθαι κράτη.*
ΟΙ. *ὅτ' οὐκέτ' εἰμὶ, τηνικαῦτ' ἄρ' εἶμ' ἀνήρ ;*
ΙΣ. *νῦν γὰρ θεοί σ' ὀρθοῦσι, πρόσθε δ' ὤλλυσαν.*
ΟΙ. *γέροντα δ' ὀρθοῦν φλαῦρον ὃς νέος πέσῃ.* 395
ΙΣ. *καὶ μὴν Κρέοντά γ' ἴσθι σοι τούτων χάριν*
ἥξοντα βαιοῦ κοὐχὶ μυρίου χρόνου.
ΟΙ. *ὅπως τί δράσῃ, θύγατερ ; ἐρμήνευέ μοι.*
ΙΣ. *ὡς σ' ἄγχι γῆς στήσωσι Καδμείας, ὅπως*
κρατῶσι μὲν σοῦ, γῆς δὲ μὴ 'μβαίνῃς ὅρων. 400
ΟΙ. *ἡ δ' ὠφέλησις τίς θύρασι κειμένου ;*
ΙΣ. *κείνοις ὁ τύμβος δυστυχὼν ὁ σὸς βαρύς.*
ΟΙ. *κἄνευ θεοῦ τις τοῦτό γ' ἂν γνώμῃ μάθοι.*
ΙΣ. *τούτου χάριν τοίνυν σε προσθέσθαι πέλας*
χώρας θέλουσι, μηδ' ἵν' ἂν σαυτοῦ κρατοῖς. 405

391. *τι* addidit Hermannus. *εὖ πράξειεν*] *εὐπράξειεν* 392. *τὰ κείνων*] *τἀκείνων* a m. sec. ut Electr. 1345. 393. *ἄρ'*] *ἆρ'* 400. *μὲν σοῦ*] *μέν σου* 401. *θύρασι* Elmsleius pro *θύραισι*. 404. *προσθέσθαι πέλας*] Ante *προσθέσθαι* quinque circiter literae erasae una cum litera *α*, quae super *π* verbi *προσθέσθαι* scripta fuerat, *πέλασ* autem serius additum. Ex his colligi potest a m. pr. $\overset{\beta}{\pi}\overset{\alpha}{\text{έλασ}}$ *προσθέσθαι* scriptum fuisse, literis *β α* rectum verborum ordinem indicantibus. 405. *ἄν*] *αὐ* pr. *σαυτοῦ*] *σ* ex *τ* factum, ut videtur. *κρατοῖς* Brunckius pro *κρατῇς*.

391. *τίς δ' ἄν τι τοιοῦδ' ἀνδρὸς εὖ πράξειεν ἄν ;*] Comparat Hermannus Oed. T. 1005. *ὅπως | σοῦ πρὸς δόμους ἐλθόντος εὖ πράξαιμί τι.*

399, 400. Exteris omnino potuit mortuus Oedipus prodesse, quum exsilio scelus jam esset expiatum ; Thebani autem mediam quandam ingressi viam atque ita oraculi mentem interpretati sunt, quasi iis lucrum paraturus esset mortuus, in quorum non tam terra quam potestate foret. In confini igitur loco facilius se vindicaturos sibi sepulcrum quam si in media alius populi terra conditus esset. SEIDLER. Conf. v. 785.

400. *ἐμβαίνῃς ὅρων*] De constructione hujus verbi cum genitivo conf. ad Oed. T. 825.

402. *τύμβος δυστυχὼν*] Tumulum dicit *justis honoribus carentem* (ut interpretatur Elmsleius) in terra peregrina. Nam de loco potissimum sepulcri hic agitur. Quod intellexit scholiasta, *ἐπὶ ξένης σοῦ θαπτομένου δυστυχήσουσιν ἐκεῖνοι.*

403. *Me etiam mortuum illis infensum fore, ἀραῖον, si me non siverint in patria terra sepeliri, vel non monente deo quivis facile intelligat.* BRUNCK. Oed. T. 398. *γνώμῃ κυρήσας οὐδ' ἀπ' οἰωνῶν μαθών.*

ΟΙ. ἦ καὶ κατασκιῶσι Θηβαίᾳ κόνει;
ΙΣ. ἀλλ' οὐκ ἐᾷ τοὔμφυλον αἷμά σ', ὦ πάτερ.
ΟΙ. οὐκ ἄρ' ἐμοῦ γε μὴ κρατήσωσιν ποτέ.
ΙΣ. ἔσται ποτ' ἄρα τοῦτο Καδμείοις βάρος.
ΟΙ. ποίας φανείσης, ὦ τέκνον, συναλλαγῆς;
ΙΣ. τῆς σῆς ὑπ' ὀργῆς, σοῖς ὅταν στῶσιν τάφοις.
ΟΙ. ἃ δ' ἐννέπεις, κλύουσα τοῦ λέγεις, τέκνον;
ΙΣ. ἀνδρῶν θεωρῶν Δελφικῆς ἀφ' ἑστίας.
ΟΙ. καὶ ταῦτ' ἐφ' ἡμῖν Φοῖβος εἰρηκὼς κυρεῖ;
ΙΣ. ὥς φασιν οἱ μολόντες ἐς Θήβης πέδον.
ΟΙ. παίδων τις οὖν ἤκουσε τῶν ἐμῶν τάδε;
ΙΣ. ἄμφω γ' ὁμοίως, κἀξεπίστασθον καλῶς.
ΟΙ. κᾆθ' οἱ κάκιστοι τῶνδ' ἀκούσαντες πάρος
τοὐμοῦ πόθου προὔθεντο τὴν τυραννίδα;
ΙΣ. ἀλγῶ κλύουσα ταῦτ' ἐγὼ, φέρω δ' ὅμως.
ΟΙ. ἀλλ' οἱ θεοί σφι μήτε τὴν πεπρωμένην
ἔριν κατασβέσειαν, ἐν δ' ἐμοὶ τέλος
αὐτοῖν γένοιτο τῆσδε τῆς μάχης πέρι,
ἧς νῦν ἔχονται κἀπαναίρονται δόρυ·
ὡς οὔτ' ἂν ὃς νῦν σκῆπτρα καὶ θρόνους ἔχει

406. ἦ] ἢ, accentibus a m. sec. 408. ἄρ'] ἔρ' 409. ἄρα] ἔρα 410. συναλλαγῆς] Sic, non ξυναλλαγῆσ. 415. ὥς φασιν] ὡς φασὶν μολόντες] Sic pr. μολοῦντεσ ab S. ἐς scripsi pro εἰς. 417. γ'] θ' 421. τὴν πεπρωμένην] τῶν πεπραγμένων, literis η et η a m. pr. vel S. superscriptis. 423. αὐτοῖν] αὐτῶν 424. κἀπαναίρονται Hermannus pro κἀπαναιροῦνται.

417. γ' ex aliquot apogr. pro θ'.
421. τὴν πεπρωμένην ex apogr. aliquot restitutum pro τῶν πεπραγμένων, ubi librarius neglexit ω scribere super αγ.
422. ἐν δ'] ἔν τ' Elmsleius recte, ut videtur.
423. αὐτοῖν in Lb. aliisque apographis.
424. κἀπαναίρονται, ab Hermanno restitutum pro κἀπαναιροῦνται, legit fortasse scholiasta, κατ' ἀλλήλων ἐπαίρουσιν.
425. ὡς] Non ἵνα hic significat, sed ἐπεί. ELMSL. ὧδ' conjecerat Blomfieldus.

μείνειεν, οὔτ' ἂν οὐξεληλυθὼς πάλιν
ἔλθοι ποτ' αὖθις· οἵ γε τὸν φύσαντ' ἐμὲ
οὕτως ἀτίμως πατρίδος ἐξωθούμενον
οὐκ ἔσχον οὐδ' ἤμυναν, ἀλλ' ἀνάστατος
αὐτοῖν ἐπέμφθην κἀξεκηρύχθην φυγάς.
εἴποις ἂν ὡς θέλοντι τοῦτ' ἐμοὶ τότε
πόλις τὸ δῶρον εἰκότως κατήνεσεν.
οὐ δῆτ', ἐπεί τοι τὴν μὲν αὐτίχ' ἡμέραν,
ὁπηνίκ' ἔζει θυμὸς, ἥδιστον δέ μοι
τὸ κατθανεῖν ἦν καὶ τὸ λευσθῆναι πέτροις,
οὐδεὶς ἔρωτος τοῦδ' ἐφαίνετ' ὠφελῶν·
χρόνῳ δ', ὅτ' ἤδη πᾶς ὁ μόχθος ἦν πέπων,
κἀμάνθανον τὸν θυμὸν ἐκδραμόντα μοι
μείζω κολαστὴν τῶν πρὶν ἡμαρτημένων,
τὸ τηνίκ' ἤδη τοῦτο μὲν πόλις βίᾳ
ἤλαυνέ μ' ἐκ γῆς χρόνιον, οἱ δ' ἐπωφελεῖν,

426. οὔτ' ἂν οὐξεληλυθὼς] οὔτ' ἐξεληλυθὼσ 432. κατήνεσεν] κατηίνυσεν (sic, non κατήινυσεν). 433. αὐτίχ'] ι ex η factum. 434. ὁπηνίκ'] ὁπηνίχ' ἔζει] ζ ex ξ factum. Fuit igitur ἔξει. 436. ἐφαίνετ'] ἐμφαίνετ' 437. δ' ex τ factum. 440. τηνίκ'] Post η erasa litera, ι ut videtur. 441. οἱ] οἵ

426. Recta scriptura οὔτ' ἂν οὐξεληλυθὼς est in apographis omnibus. πάλιν in πόλιν corruptum in quibusdam.

429. ἔσχον] *Impediverunt.*

431. τοῦτ'] τὸ ἐξορισθῆναι, ut monet scholiasta.

432. κατήνεσεν ex aliquot apogr. in quibus κατήνεσεν sine iota, pro κατήνυσεν quod est in aliis, κατηίνυσεν scriptum in codice.

434. δέ] τε Hermannus, recte, ut videtur. Idem error v. 355. et alibi non raro.

436. ἔρωτος τοῦδ' ἐφαίνετ' ὠφελῶν] ὠφελῶν cum genitivo constructum quia significat' ἀπολαῦσαι ἐποίει, ut explicat scholiasta. Sic ὠφελεῖσθαι τοῦδε τοῦ νόμου apud Antiphontem p. 131, 27.

437. πέπων] Tempore mitigatus. Quocum apte comparatum est ὀργὴ πέπειρα Trach. 728.

439. 440. Caecitatem dicit, quam sua sibi manu intulit.

440. τὸ τηνίκ'] τοτηνίκ' conjunctim scriptum in pluribus apogr.

441. ἤλαυνέ μ'] ἤλαυνεν aliquot apogr.

χρόνιον] Addidit hoc, quia χρόνῳ v. 437. longius remotum est ab verbo ἤλαυνε.

οἱ τοῦ πατρὸς, τῷ πατρὶ δυνάμενοι, τὸ δρᾶν
οὐκ ἠθέλησαν, ἀλλ' ἔπους σμικροῦ χάριν
φυγάς σφιν ἔξω πτωχὸς ἠλώμην ἀεί·
ἐκ ταἰνδε δ', οὔσαιν παρθένοιν, ὅσον φύσις
δίδωσιν αὐταῖν, καὶ τροφὰς ἔχω βίου
καὶ γῆς ἄδειαν καὶ γένους ἐπάρκεσιν·
τὼ δ' ἀντὶ τοῦ φύσαντος εἱλέσθην θρόνους
καὶ σκῆπτρα κραίνειν καὶ τυραννεύειν χθονός.
ἀλλ' οὔ τι μὴ λάχωσι τοῖνδε συμμάχου,
οὐδέ σφιν ἀρχῆς τῆσδε Καδμείας ποτὲ
ὄνησις ἥξει, τοῦτ' ἐγὼδα, τῆσδέ τε
μαντεῖ' ἀκούων, συννοῶν τε τἀξ ἐμοῦ
παλαίφαθ' ἁμοὶ Φοῖβος ἤνυσέν ποτε.
πρὸς ταῦτα καὶ Κρέοντα πεμπόντων ἐμοῦ
μαστῆρα, κεἴ τις ἄλλος ἐν πόλει σθένει.
ἐὰν γὰρ ὑμεῖς, ὦ ξένοι, θέλητ' ὀμοῦ

443. ἀλλ' ἔπους σμικροῦ] ἀλλέπου (ἀλλάπου manus multo recentior) σμικροῦ 444. φυγάς σφιν] φυγασφιν ἠλώμην] ἠλόμην, priore η in ου litura pro ει. 450. λάχωσι, ου a m. pr. 451. οὐδέ Elmsleius pro η οὔτε 452. ἥξει] εξει, η a m. pr. τε] γε 453. τε τἀξ Heathius pro τάτ' ἐξ 454. ἁμοὶ Heathius pro ἃ μοι 457. θέλητ' ὁμοῦ scripsi pro θέλητέ μου.

442. οἱ τοῦ πατρὸς] Filiorum potius quam filiarum fuisse indicat ut patri opem ferrent.

443. ἔπους σμικροῦ χάριν] Scholiasta, οἷον ἀντιλογίας βραχείας ἕδει ποιήσασθαι αὐτοὺς ὑπὲρ τοῦ πατρὸς διωκομένου τῶν Θηβῶν.

444. ἠλώμην recte in apographis. ἀεί in ἐγώ mutatum in apographis.

447. γῆς ἄδειαν] Sedem securam significat.

451. Aut οὔτε in οὐδέ aut οὔ τι v. 450. in οὔτε mutandum vidit Elmsleius. Praetuli prius.

452. ὄνησις ἥξει] ὄνησιν ἥξειν duo apographa ab correctore, qui haec verba male cum ἐγῳδα construeret. Recte vero in iisdem γε in τε mutatum.

453. Heathius συννοῶν τε τἀξ ἐμοῦ, satis probabiliter, nisi quod praepositio ἐξ aliquid dubitationis habet, quum oracula ἐκ Φοίβου potius sint quam ἐξ Οἰδίποδος. Aptius foret τἀπ' ἐμοῦ, i. e. τὰ ἐπ' ἐμοῦ. Sed vereor ne aut hic aut in versu proximo aliud quid lateat. De oraculo v. ad v. 387.

454. ἤνυσεν] *Edidit.*

προστάτισι ταῖς σεμναῖσι δημούχοις θεαῖς
ἀλκὴν ποιεῖσθαι, τῇδε τῇ πόλει μέγαν
σωτῆρ' ἀρεῖσθε, τοῖς δ' ἐμοῖς ἐχθροῖς πόνους. 460
ΧΟ. ἐπάξιος μέν, Οἰδίπους, κατοικτίσαι,
αὐτός τε παῖδές θ' αἵδ'· ἐπεὶ δὲ τῆσδε γῆς

458. προστάτισι] πρὸσ ταῖσι, σὺν ab alia m. antiqua. Correxi προστάτισι. 459. ποιεῖσθαι] ποεῖσθε τῇδε] τῆιδε μὲν 460. τοῖς] οῖ in litura pro ῆ ἐμοῖς] ἐμῆσ 461. ἐπάξιος] ἐπάξιον, σ a m. pr.

458. προστάτισι ταῖς] Codex πρὸς ταῖσι ταῖς, unde alii προσταῖσι ταῖς vel πρὸς ταῖσι ταῖς omisso σὺν, alii πρὸς omisso, σὺν ταῖσι ταῖς, quae fuit vulgata ante Brunckium scriptura, qui σὺν ταῖσδε ταῖς ex conjectura Canteri posuit. Quid dici hic debuerit primus sagaciter perspexit Hermannus, qui σὺν προστάταις σεμναῖσι edidit, masculino defendendo Lobeckii annotationem ad Ajacem p. 273. adhibens. A quo etsi multa de generum permutatione docte esse disputata video, non tamen hoc effecit ut quemquam veterum προστάτην σεμνὴν dixisse credam. Cujus generis quae Lobeckius perpauca attulit exempla, tam infirma sunt ut una litera η in ι mutata corrigi et possint et debeant: nam librarii formis in ις exeuntibus sollemni errore masculam terminationem sufficiunt. Et Dionis quidem Cassii locum, quo utitur Lobeckius, nunc ex Mediceo libro emendatum habemus, Hieroclem autem apud Stobaeum vol. 3. p. 13. ed. Gaisford. satius erat plane omitti: recte enim jam Trincavellus οἷα παραστάτις ediderat, consentiente optimo Gaisfordi codice. In Sophoclis igitur versu σὺν προστάτισι scribere praestaret, nisi codicis lectio istud σὺν omni esse fide destitutum argueret. Id qui addidit recentior librarius, non animadvertit inveteratum vitium praecedentium verborum θέλητέ μου. Quo sublato scribendum, ἐὰν γὰρ ὑμεῖς, ὦ ξένοι, θέληθ' ὁμοῦ | προστάτισι ταῖς σεμναῖσι δημούχοις θεαῖς | ἀλκὴν ποιεῖσθαι. Sic Ajac. v. 767. θεοῖς μὲν κἂν ὁ μηδὲν ὢν ὁμοῦ | κράτος κατακτήσαιτο. ἀλκὴν ποιεῖσθαι dictum ut ἀλκὴν τιθέναι v. 1624. Verba recte interpretatur scholiasta, εἰ ὑμεῖς συμβάλησθέ μοι, ἑαυτοῖς συμβάλλεσθε. χρησμὸς γὰρ ἦν, ὡς εἰ Ἀθηναῖοι τοῦ τάφου αὐτοῦ ἐγκρατεῖς γένωνται, ἔσοιτο αὐτοῖς ποτὲ σωτὴρ πολιορκουμένοις ὑπὸ Θηβαίων, εἴτε κατὰ τὸν Πελοποννησιακὸν πόλεμον, εἴτε καθ' ἕτερον. ταῦτα δὲ εἰκὸς ποιητικώτερον ὑπὸ τοῦ Σοφοκλέους πεπλάσθαι, ἐπὶ θεραπείᾳ τῶν Ἀθηναίων. πολλαχοῦ δὲ οἱ τραγικοὶ χαρίζονται ταῖς πατρίσιν ἔνια.

„θεαῖς] Furias dicit. Recte autem δημοῦ θεαῖς dictum. Nam dearum illarum propitia voluntate opus erat, ne Atheniensium quod expetit auxilium felici successu careret.

459. Apographa partim τῇδε μὲν πόλει, partim τῇ μὲν πόλει. Verum est prius.

460. ἐμοῖς recte apographa omnia pro ἐμῆς. Primarium Oedipi argumentum continetur verbis τῇδε τῇ πόλει μέγαν σωτῆρ' ἀρεῖσθε, secundarium verbis τοῖς δ' ἐμοῖς ἐχθροῖς πόνους, cui ipsi quoque nonnihil ab se tribui chorus proximis verbis significat.

σωτῆρα σαυτὸν τῷδ' ἐπεμβάλλεις λόγῳ,
παραινέσαι σοι βούλομαι τὰ σύμφορα.
ΟΙ. ὦ φίλταθ', ὡς νῦν πᾶν τελοῦντι προξένει.
ΧΟ. θοῦ νῦν καθαρμὸν τῶνδε δαιμόνων, ἐφ' ἃς
τὸ πρῶτον ἵκου, καὶ κατέστειψας πέδον.
ΟΙ. τρόποισι ποίοις; ὦ ξένοι, διδάσκετε.
ΧΟ. πρῶτον μὲν ἱρὰς ἐξ ἀειρύτου χοὰς
κρήνης ἐνεγκοῦ, δι' ὁσίων χειρῶν θιγών.
ΟΙ. ὅταν δὲ τοῦτο χεῦμ' ἀκήρατον λάβω;
ΧΟ. κρατῆρές εἰσιν, ἀνδρὸς εὔχειρος τέχνη,

467. κατέστειψας] κατέστιψασ 469. ἱρὰς scripsi pro ἱερά̃ς. ἀειρύτου] ἀειρρύτου 470. ἐνεγκοῦ Elmsleius pro ἐνέγκου. θιγών] Sic, non θίγων. 471. λάβω] βαλὼν, β et λ in litura, et superscripto .λάβω. a m. pr. λάβω, hoc modo βαλών Prima igitur scriptura fuit λαβών. 472. τέχνη] τέχνηι

465. τελοῦντι] Futuri forma Attica pro τελέσοντι.

466. θοῦ νῦν καθαρμὸν—] Quo consilio haec omnia fieri velit chorus v. 486. et seqq. exponitur.

467. καὶ] I. e. καὶ ὧν, pronomine ex praecedente ἐφ' ἃς supplendo.

467. κατέστειψας] Apographa partim κατέστιψας cum codice, partim κατέστεψας. Triplicem lectionem κατέστεψας, κατέστειψας, κατάστεψον memorant scholiastae, καὶ κατέστεψας (sic Elmsleius: codex κατέστιψας): καθικέτευσας, μετὰ ἱκετηρίων ἀφίκου. ἐὰν δὲ γράφηται κατέστειψας (codex κατέστιψας), οἷον κατεβάτευσας, ὃ καὶ πιθανώτερον. δι' αὐτὸ γὰρ τοῦτο κελεύουσιν αὐτῷ καθαίρεσθαι, ὅτι εἰς ἄβατον ἐπέβη τόπον τοῦ ἱεροῦ τῶν σεμνῶν. — γρ. κατάστεψον, μεθ' ἱκετηρίων ἀφηγοῦ. κατάστεψον et κατέστεψας Suidas s. v. κατάστεψον. Valde inutiliter addita verba καὶ κατέστειψας πέδον, nimis breviter vero dictum θοῦ νῦν καθαρμόν. Verum haud dubie, etsi ex grammatici conjectura profectum, καὶ κατάστεψον πέδον, *fer sacra in solium Furiarum.* Origo corruptelae ab persona secunda ἵκου repetenda, cui verbum proximum assimilavit corrector.

469. ἱρὰς] ἱερᾶς duo apographa et schol. Aristoph. Acharn. 960. ἱερὰς Suidas s. v. χοάς.

ἀειρύτου Brunckius et Suidae codex unus. Vitiose codex ἀειρρύτου. Nam duplex ρ in hujusmodi compositis non habet locum nisi post vocalem brevem.

470. δι' ὁσίων χειρῶν θιγών] I. e. lotis manibus.

471. χεῦμ' ἀκήρατον] Sic ὕδωρ ἀκήρατον apud Homer Il. 24, 303. In apographo uno et apud scholiastam Aristoph. Suidamque l. c. χεῦμα τοῦτ' ἀκήρατον, qui ordo verborum fortasse praeferendus.

λάβω] De scriptura codicis v. ad v. 475. λάβῃς scholiasta Aristophanis et Suidae codex optimus, quasi haec chori verba sint.

472. ἀνδρὸς εὔχειρος] Hunc Daedalum fuisse compertum habuit scholiasta. Aptum hujusmodi ar-

ὦν κρᾶτ' ἔρεψον καὶ λαβὰς ἀμφιστόμους.
ΟΙ. θαλλοῖσιν, ἢ κρόκαισιν, ἢ ποίῳ τρόπῳ;
ΧΟ. οἷος νεαλοῦς νεοπόκῳ μαλλῷ βαλών. 475
ΟΙ. εἶεν· τὸ δ' ἔνθεν ποῖ τελευτῆσαί με χρή;
ΧΟ. χοὰς χέασθαι στάντα πρὸς πρώτην ἕω.
ΟΙ. ἢ τοῖσδε κρωσσοῖς οἷς λέγεις χέω τάδε;
ΧΟ. τρισσάς γε πηγάς· τὸν τελευταῖον δ' ὅλον.

473. ἔρεψον] ἔρεψον 475. νεαλοῦς scripsi pro νεαρᾶς. νεοπόκῳ] οἰνεοτόκωι, superscripto οἰοπόκωι a m. antiqua, quae similis est manui S, sed non eadem. νεοπόκῳ Canteri emendatio est.

tifici epitheton εὔχειρ. Veterem statuarium, cui Εὔχειρ nomen proprium fuerit, memorant Pausanias aliique quos indicat Boeckhius in Corp. Insor. vol. 1. p. 916.

474. κρόκαισιν] Filis laneis.

475. νεαλοῦς] νεαρᾶς, quod est in codice, ex interpretatione irrepsit, iterumque infra v. 702. τὸ μέν τις οὔτε νεαρὸς οὔτε γήρᾳ. et in versum Euripidis apud Galen. vol. 5. p. 151. et Plutarch. Moral. p. 112 E. μή μοι νεαρὸν (νεαραῖς Galen.) προσπεσὸν μᾶλλον δάκοι, ejusdemque Alcest. 103. οὐδὲ νεολαία δουπεῖ χεὶρ γυναικῶν, ubi metri indicio veram restitui scripturam νεαλής. νεαρώτεροι pro νεαλέστεροι in libris pluribus Luciani Alex. c. 16. vol. 2. p. 224. νεαλὴς ὑπὸ οὔθατι μόσχος apud Nicandrum Alexiph. 358. per νεαρά explicatur ab scholiasta. Alio modo erratum Antigonae v. 156., ubi νεαραῖσι ad νεοχμοῖσι interpretandi caussa adscriptum fuisse ostendimus. Ceterum νεαλής, quod correpta syllaba media dixit Nicander, Atticos producta dixisse constat. V. Aristoph. fragm. 330. p. 623. ed. Oxon.

νεοπόκῳ] Ab hac Canteri emendatione proxime abest quod in apographo uno et ed. Aldina legitur νεοτόκῳ. In aliis οἰοπόκῳ et σὺν νεοτόκῳ. De manu correctoris qui οἰοπόκωι superscripsit in codice, v. ad v. 166.

βαλών] I. e. περιβαλών. Ad hunc versum aberraverat librarius quum v. 471. βαλών scriberet pro λάβω, quod ipse correxit. Versu 475. in tribus qui unius instar sunt apographis λαβών scriptum, frustra, etsi hoc quoque participium dativo adjici potuit, ut apud Aristoph. Av. 56. σὺ δ' οὖν λίθῳ κόψον λαβάν, i. e. λαβὼν λίθον.

476. τὸ δ' ἔνθεν] Quod reliquum est, sive quod deinde faciendum est. WUNDER.

477. στάντα πρὸς πρώτην ἕω] Ita enim mos postulat sacrorum. Cratinus ab scholiasta memoratus, ἄγε δὴ πρὸς ἕω πρῶτον ἁπάντων ἵστω καὶ λάμβανε χερσὶν | σχῖνον μεγάλην.

478. ἢ τοῖσδε—χέω τάδε] Hoc dicit: *his, quae dixisti, poculis hanc, quam hauriendam dixisti, aquam effundam?* WUNDER. Male in tribus apogr. λέγω—τόδε.

479. τρισσάς γε πηγάς] *Ternas libationes.* Sic χοαῖσι τρισπόνδοισι Antig. 431.

τρισσὰς—ὅλον] Ex his apparere videtur, quod intellexit Bothius, tria pocula effundenda Oedipo fuisse, duo aqua pura impleta, tertium aqua mulsa, quod totum effundi chorus jubet. WUNDER.

ΟΙ. τοῦ τόνδε πλήσας θῶ; διδασκε καὶ τοῦτ᾽.
ΧΟ. ὕδατος, μελίσσης· μηδὲ προσφέρειν μέθυ.
ΟΙ. ὅταν δὲ τούτων γῆ μελάμφυλλος τύχῃ;
ΧΟ. τρὶς ἐκτὲ᾽ αὐτῇ κλῶνας ἐξ ἀμφοῖν χεροῖν
τιθεὶς ἐλάας τάσδ᾽ ἐπεύχεσθαι λιτάς.
ΟΙ. τούτων ἀκοῦσαι βούλομαι· μέγιστα γάρ.
ΧΟ. ὡς σφας καλοῦμεν Εὐμενίδας, ἐξ εὐμενῶν
στέρνων δέχεσθαι τὸν ἱκέτην σωτήριον
αὐτοῦ σύ τ᾽ αὐτὸς κεἴ τις ἄλλος ἀντὶ σοῦ.
ἄπυστα φωνῶν μηδὲ μηκύνων βοήν.
ἔπειτ᾽ ἀφέρπειν ἄστροφος. καὶ ταῦτά σοι
δράσαντι θαρσῶν ἂν παρασταίην ἐγώ,
ἄλλως δὲ δεμαίνομ᾽ ἄν, ὦ ξέν᾽, ἀμφὶ σοί.
ΟΙ. ὦ παῖδε, κλύετον τῶνδε προσχώρων ξένων·
ΑΝ. ἠκούσαμέν τε χὤ τι δεῖ πρόστασσε δρᾶν.

481. μηδὲ] μὴ, cui δὲ m. recentior addidit. 488. ἐλάας scripsi pro ἐλαίας. 488. τ᾽] γ᾽ 491. θαρσῶν Brunckius pro θαρρῶν παρασταίην] παρασταίμην 492. δὲ] δ᾽ ἐῶ 493. παῖδε, κλύετον] παῖδ᾽ ἐκλύετον 494. Lineolam a m. pr. praefixam in χ mutavit m. secunda. τι] σε

480. **τοῦ τόνδε πλήσας θῶ**] *quanam te hunc impletum statuam!* scilicet ante quam libem. Conjicit autem Oedipus, quia ultima libatione totus crater effundendus sit, hanc libationem a prioribus diversam esse; unde quaerit, quid ex isto cratere effundi oporteat. HERM.

481. **μελίσσης**] I. e. **μέλιτος, ἀπὸ τοῦ ποιοῦντος τὸ ποιούμενον**, ut monet scholiasta. Quod etiam in aliis nominibus fit, velut **ἐλέφας** non solum de elephante, sed etiam de ebore dicto.

μηδὲ προσφέρειν μέθυ] Scholiasta, **δοινοι γὰρ αἱ θεαί**. V. ad v. 100.

482. **γῆ μελάμφυλλος**] *Arboribus densa*, i. e. *nemus*. Aristoph. Thesm. 1006. **μελάμφυλλά τ᾽ ὄρη δάσκια**. ELMSL.

483. 484. Operiri jubet locum, in quo profusa sit libatio, ramis oleaginis ordine, ut alii a dextra, alii ab sinistra imponantur. HERM.

487. **σωτήριον**] Significatione passiva dictum pro **σῶν**. De quo dixit L. Dindorfius in Thesauro vol. 7. p. 1744, qui **σωτηρίους** conjici posse monet.

488. **τ᾽** ex duobus apographis pro **γ᾽**.

489. **ἄπυστα φωνῶν**] V. ad v. 131.

490. **ἄστροφος**] Idem quod **ἀστρόφοισιν ὄμμασιν** dixit Aeschylus Choeph. 99. in simili **καθαρμοῦ** descriptione.

491. **παρασταίην** ex duobus apogr. pro **παρασταίμην**, in quo consentiunt cetera.

494. In apographis hic versus

ΟΙ. ἐμοὶ μὲν οὐχ ὁδωτά· λείπομαι γὰρ ἐν
τῷ μήτε σωκεῖν μήθ' ὁρᾶν, δυοῖν κακοῖν·
σφῷν δ' ἀτέρα μολοῦσα πραξάτω τάδε.
ἀρκεῖν γὰρ οἶμαι κἀντὶ μυρίων μίαν
ψυχὴν τάδ' ἐκτίνουσαν, ἢν εὔνους παρῇ.
ἀλλ' ἐν τάχει τι πράσσετον· μόνον δέ με
μὴ λείπετ'. οὐ γὰρ ἂν σθένοι τοὐμὸν δέμας
ἔρημον ἕρπειν οὐδ' ὑφηγητοῦ δίχα.

495. ὁδωτὰ] *o* ex *ω* factum. 496. *μήτε σωκεῖν* scripsi pro *μὴ δύνασθαι*. 497. *ἀτέρα* Elmsleius pro *ἥτερα*. 499. *ἐκτίνουσαν* Canterus pro *ἐκτείνουσαν*. 502. *δίχα* Hermannus pro *δ' ἄνευ*.

Ismenae tribuitur, recte Antigonae a Brunckio.

495. *ἐν*] Praepositio cum verbis proximis cohaerens in fine versus posita, quod fit interdum, eadem libertate qua articulus in fine versus interdum ponitur, de quo v. ad Antig. 409.

496. *τῷ μήτε σωκεῖν μήθ' ὁρᾶν*] Codicis scriptura *τῷ μὴ δύνασθαι* induxit Elmsleium ut *μήθ'* in *μηδ'* mutaret, quod non aptum huic loco est. Nam res ipsa et verba *δυοῖν κακοῖν* ostendunt duo a poeta mala esse per *μήτε—μήτε* distincta, alterum senilis imbecillitatis, alterum caecitatis. Quae si necessario ita essent conjuncta ut alterum ex priore sequeretur, apte dictum foret *μὴ δύνασθαι μηδ' ὁρᾶν*, si *δύνασθαι* simpliciter pro *ἰσχύειν* dici posset, quod sic certe non potuit ut hoc loco, ubi verba *τῷ μὴ δύνασθαι μηδ' ὁρᾶν* hoc potius significare viderentur, Oedipum *ne videre quidem posse*. His indiciis veram restitui scripturam *τῷ μήτε σωκεῖν*, cui quum *δύνασθαι* superscriptum esset, ut Suidas *σωκῶ* per *ἰσχύω, δύναμαι*, explicat, glossemate in textum illato corrector *μήτε* in *μὴ* mutavit. Verbo *σωκεῖν* utitur Aeschylus Eum. 36. *ὡς μήτε σωκεῖν μήτε μ' ἀκταίνειν βάσιν·* ubi scholiasta ad *σωκεῖν* apte annotavit *διὰ τὸ γῆρας*. Addito infinitivo Soph. El. 119. *μούνη γὰρ ἄγειν οὐκέτι σωκῶ λύπης ἀντίρροπον ἄχθος*, ubi scholiasta pariter utitur verbo *δύνασθαι*.

498. *ἀρκεῖν γὰρ οἶμαι* —] Similes sententias comparavit Schneidewinus, Euripidis apud Orion. Flor. Eurip. 2. p. 55, 20. *εὖ ἴσθ', ὅταν τις εὐσεβῶν θύῃ θεοῖς,* | *κἂν σμικρὰ θύῃ, τυγχάνει σωτηρίας*. Horatii Carm. 3, 23, 17. *immunis aram si tetigit manus* | *non sumptuosa blandior hostia* | *mollivit aversos penates* | *farre pio et saliente mica*. Anaximenis Rhet. c. 2. p. 180, 20. *οὐκ εἰκὸς τοὺς θεοὺς χαίρειν ταῖς δαπάναις τῶν θυομένων, ἀλλὰ ταῖς εὐσεβείαις τῶν θυόντων*.

499. *ἐκτίνουσαν*] Scripturam corruptam *ἐκτείνουσαν* utcunque explicat scholiasta, *τεταμένως καὶ συντόμως* (corr. *συντόνως*) *ὁρῶσαν καὶ διακονοῦσαν*.

500. *ἐν τάχει τι πράσσετον*] Recte addit *τι* : neque enim omnia simul facere poterant, idque celeriter, sed ab uno aliquo incipere debebant.

502. *ἔρημον ἕρπειν οὐδ' ὑφηγητοῦ δίχα*] Aptius videtur *ὧδ'*, quod conjecit Wexius, ut Oed. T. 83. dictum est *οὐ γὰρ ἂν κάρα πολυστεφὴς ὧδ' εἶρπε*. et *ὧδ' ἔρημος*

ΙΣ. ἀλλ' εἶμ' ἐγὼ τελοῦσα· τὸν τόπον δ' ἵνα
χρὴ 'σται μ' ἐφευρεῖν, τοῦτο βούλομαι μαθεῖν.
ΧΟ. τοὐκεῖθεν ἄλσους, ὦ ξένη, τοῦδ'. ἦν δέ του
σπάνιν τιν' ἴσχῃς, ἔστ' ἔποικος, ὃς φράσει.
ΙΣ. χωροῖμ' ἂν ἐς τόδ'· Ἀντιγόνη, σὺ δ' ἐνθάδε
φύλασσε πατέρα τόνδε· τοῖς τεκοῦσι γὰρ
οὐδ' εἰ πονεῖ τις, δεῖ πόνου μνήμην ἔχειν.
ΧΟ. δεινὸν μὲν τὸ πάλαι κείμενον ἤδη κακὸν, ὦ ξεῖν', ἐπεγείρειν·
ὅμως δ' ἔραμαι πυθέσθαι
ΟΙ. τί τοῦτο ;
ΧΟ. τᾶς δειλαίας ἀπόρου φανείσας
ἀλγηδόνος, ᾗ ξυνέστας.
ΟΙ. μὴ πρὸς ξενίας ἀνοίξῃς

510.–520. = 521.–533.

504. χρὴ 'σται scripsi pro χρῄσται. 505. ἦν] ἦν pr. του] τοι pr. ut videtur. 509. πονεῖ] πονῇ 510.–514. Versus sic divisi, δεινὸν—| ὦ ξεῖν'—| τί—| ἀλγηδόνος —. 512. ἔραμαι] ι a m. rec. additum. 514. ἀλγηδόνος] ἀλγηδόνασ pr. 515. ξενίας] ξενείασ, ι ab S.

infra v. 1735. Antig. 919. In fine versus in duobus apographis interpolatum ὑφηγητοῦ γ' ἄνευ.

503. τελοῦσα] I. e. τελέσουσα.

504. χρὴ 'σται] Quod in codice scriptum est χρῄσται ex χρείη κατὰ συναλιφὴν factum esse somniant scholiasta et Suidas s.v. χρή, allatis aliis ex Sophoclis Triptolemo, Pherecrate et Aristophane exemplis. Quemadmodum χρεών ἐστι et χρεὼν ἔσται dictum est, ita etiam χρή 'στι et χρὴ 'σται, etsi rarius, dixerunt veteres : de quo pluribus exposui in Thesauro s. v. χρή.

505. τοὐκεῖθεν] I. e. τὸ ἐκεῖθεν, illa pars. ἄλσους τοῦδ' in ἄλσος τόδ' mutat Elmsleius, frustra.

509. πονεῖ ex apographis pro πονῇ. Praestat fortasse πονοῖ. ὅταν πονῇ est in verbis scholiastae.

510. κείμενον—κακὸν] Utitur hoc loco Plutarchus Mor. p. 630 E. Comparant interpretes proverbium μὴ κινεῖν κακὸν εὖ κείμενον et Theogn. 423. πολλάκι γὰρ τὸ κακὸν κατακείμενον ἔνδον ἄμεινον. Scholiasta, τῆς Ἰσμήνης ἀποστάσης, ὁ χορὸς ἐρωτᾷ τὸν Οἰδίποδα, καί φησι τὸ ἐπεγείρειν μὲν καὶ ἀνακινεῖν τὰ πάλαι συμβάντα δυσχερές· ὅμως δὲ μαθεῖν ἐπιθυμῶ τὴν αἰτίαν τῆς πηρώσεως· καὶ ἔστι παθητικά. Καλλίμαχος, τί δάκρυον εὖδον ἐγείρεις ;

513. τί τοῦτο ;] Sc. ὃ βούλει πυθέσθαι. WUNDER.

513. τᾶς δειλαίας —] Genitivus pendet ab verbo πυθέσθαι, ut El. 35. ὧν πεύσει τάχα.

515. ξενίας—τᾶς σᾶς] Ex scholiastae annotatione colligitur fuisse qui legerent προξενίας—τὰς σάς. τᾶς σᾶς recte in apographis.

τᾶς σᾶς, πέπον, ἔργ' ἀναιδῆ.

ΧΟ. τό τοι πολὺ καὶ μηδαμὰ λῆγον
χρῄζω, ξεῖν', ὀρθὸν ἄκουσμ' ἀκοῦσαι.

ΟΙ. ὤμοι.

ΧΟ. στέρξον, ἱκετεύω.

ΟΙ. φεῦ φεῦ.

ΧΟ. πείθου· κἀγὼ γὰρ ὅσον σὺ προσχρῄζεις. 520

ΟΙ. ἤνεγκον κακόταθ', ὦ ξένοι, ἤνεγκον ἑκὼν μέν, θεὸς ἴστω,
τούτων δ' αὐθαίρετον οὐδέν.

ΧΟ. ἀλλ' ἐς τί;

ΟΙ. κακᾷ μ' εὐνᾷ πόλις οὐδὲν ἴδριν 525
γάμων ἐνέδησεν ἀτᾷ.

ΧΟ. ἦ ματρόθεν, ὡς ἀκούω,
δυσώνυμα λέκτρ' ἐπλήσω;

516. τᾶς σᾶς] τὰσ σὰσ Brunckius pro μηδαμᾶ. πέπον Bothius pro πέπονθ'. 517. μηδαμὰ 518. ξεῖν' Neuius pro ξέν'. 519. ὤμοι —φεῦ φεῦ uno versu. ὤμοι Hermannus pro ἰώ μοι. 520. προσχρῄζεις] προχρήιζεισ 521. Versus sic divisi, ἤνεγκον κ.—ἤνεγ-| κον— ἴστω. 522. ἑκὼν Bothius pro ἄκων. 525. μ'] μὲν ἴδριν Mudgius pro ἴδρισ. 527. ματρόθεν Elmsleius pro μητρόθεν.

516. πέπον frequens apud epicos, in tragoedia hoc uno loco legitur, aptissime restitutum a Bothio. πέπον autem quod semel tantum in tragoedia reperitur non magis mirandum, quam quod epicum ἔκτυπεν semel legitur Oed. C. 1456. et quae sunt alia non pauca semel dicta.

519. στέρξον, ἱκετεύω] Versus creticus catalecticus, ut apud Aristoph. Lys. 783. αὐτὸς ἔτι παῖς ὤν.

520. κἀγὼ γὰρ] Sc. πείθομαί σοι.

522. ἑκὼν] Legebatur ἄκων. Recte Bothius ἑκὼν correxit, cui minime repugnat quod Oedipus v. 964. dicit ξυμφορὰς ἤνεγκον ἄκων, et similiter v. 987. Nam quum addat, τούτων δ' αὐθαίρετον οὐδέν, quid aliud dicit quam quod tribus verbis enunciavit Euripides in Iphig.Taur. v. 512. οὐχ ἑκὼν ἑκών? Similem Tryphonis errorem in versu Homerico Iliad. 4, 43. καὶ γὰρ ἐγώ σοι δῶκα ἑκὼν ἀέκοντί γε θυμῷ corrigentis δῶκ' ἀέκων memorat Wunderus.

523. τούτων δ' αὐθαίρετον οὐδέν] Hoc si scripsit Sophocles, diversas sibi respondere glyconei versus formas fecit: quod aliquoties sibi indulsit Euripides, nusquam alibi Sophocles. Itaque non improbabilis Hermanni conjectura est αὐθαίρετον alius vocabuli, velut ἐθελητὸν, esse interpretationem.

524. ἀλλ' ἐς τί;] ἤνεγκας κακότητα intelligit Musgravius. Male scholiasta ἐς τί χωρήσει σοι τὰ πράγματα.

525. Vera scriptura μ' pro μὲν in uno est apographo Lb.

528. ἐπλήσω] Torum a matre sibi concessum polluisse dicitur, si

ΟΙ. ὤμοι, θάνατος μὲν τάδ' ἀκούειν,
ὦ ξεῖν'· αὗται δὲ δύ' ἐξ ἐμοῦ μέν
ΧΟ. πῶς φῄς;
ΟΙ. παῖδε, δύο δ' ἄτα
ΧΟ. ὦ Ζεῦ.
ΟΙ. ματρὸς κοινᾶς ἀπέβλαστον ὠδῖνος.
ΧΟ. αὗται γὰρ ἀπόγονοι τεαί;
ΟΙ. κοιναί γε πατρὸς ἀδελφεαί.
ΧΟ. ἰώ. ΟΙ. ἰὼ δῆτα μυρίων γ' ἐπιστροφαὶ κακῶν.
ΧΟ. ἔπαθες ΟΙ. ἔπαθον ἄλαστ' ἔχειν.
ΧΟ. ἔρεξας ΟΙ. οὐκ ἔρεξα. ΧΟ. τί γάρ; ΟΙ. ἐδεξάμην
δῶρον, ὃ μήποτ' ἐγὼ ταλακάρδιος
ἐπωφέλησα πόλεος ἐξελέσθαι.
ΧΟ. δύστανε, τί γάρ; ἔθου φόνον
ΟΙ. τί τοῦτο; τί δ' ἐθέλεις μαθεῖν;
ΧΟ. πατρός; ΟΙ. παπαῖ, δευτέραν ἔπαισας ἐπὶ νόσῳ νόσον.
ΧΟ. ἔκανες ΟΙ. ἔκανον. ἔχει δέ μοι

534.–541. = 542.–548.

530. *μὲν* addidit Elmsleius. 531. *πῶς—ἄτα* uno versu. *παῖδε* Elmsleius pro *παῖδες*. 533. Duo versus, quorum prior *ματρὸς κοινᾶς*. 534. *αὗται γὰρ ἀπόγονοι τεαί* Hermannus pro *σαί τ' ἄρ' εἰσὶν ἀπόγονοί τε καί*. 536.–540. Versus sic divisi, *ἰώ. ἰὼ δῆτα.* | *μυρίων —κακῶν.* | *ἔπαθες*–| *ἔρεξας*–| *ὃ*—. 541. *πόλεος* Hermannus pro *πόλεως*. 542. *φόνον*] φ ex π factum. 543. *παπαῖ*] Sic, non *παπαί*.

recte legitur *ἐπλήσω*, de quo dubitatur.

532. *ἄτα*] *δύο ἄτα* filias vocat propter incestum cum matre connubium.

534. Apographorum vitia sunt, *σαί τ' ἄρ' εἴσ', αὐτ' ἄρ εἰσὶν, αὖτ' ἄρ' εἰσὶν, αὐτὰρ εἰσίν.*

537. *ἐπιστροφαὶ*] *συναθροίσεις, πλῆθος* explicat scholiasta, *impetus* vel *vicissitudines* recentiores interpretes.

541. *ἐπωφέλησα*] Pro *ὤφελον* (sive potius *ἐπωφείλησα*) dictum accipit scholiasta, usu singulari. Hermannus sic explicat, *ἐπωφέλησα τὴν πόλιν, ὥστε μήποτε αὐτῆς ἐξελέσθαι τοῦτο τὸ δῶρον.* Quod non puto Graecos lectores intellecturos fuisse.

544. *δευτέραν ἔπαισας — νόσον*] Dictum ut *δευτέραν πληγὴν παῖσαι* dici solet.

545. *ἔχει δέ μοι—πρὸς δίκας τι*] *Habet ea res mihi aliquid veniae a facti justitia.* HERM.

ΧΟ. *τί τοῦτο ; ΟΙ. πρὸς δίκας τι.* ΧΟ. *τί γάρ ; ΟΙ. ἐγὼ φράσω.*
καὶ γὰρ ἁλοὺς ἐφόνευσα καὶ ὤλεσα·
νόμῳ δὲ καθαρὸς, ἄϊδρις ἐς τόδ' ἦλθον.
ΧΟ. *καὶ μὴν ἄναξ ὅδ' ἡμὶν Αἰγέως γόνος*
Θησεὺς κατ' ὀμφὴν σὴν ἐφ' ἁστάλη πάρα.

ΘΗΣΕΥΣ.

πολλῶν ἀκούων ἔν τε τῷ πάρος χρόνῳ
τὰς αἱματηρὰς ὀμμάτων διαφθορὰς
ἔγνωκά σ', ὦ παῖ Λαΐου, ταυῦν θ' ὁδοῖς
ἐν ταῖσδ' ἀκούων μᾶλλον ἐξεπίσταμαι.
σκευή τε γάρ σε καὶ τὸ δύστηνον κάρα
δηλοῦτον ἡμῖν ὄνθ' ὃς εἶ, καί σ' οἰκτίσας
θέλω 'περέσθαι, δύσμορ' Οἰδίπους, τίνα
πόλεως ἐπέστης προστροπὴν ἐμοῦ τ' ἔχων,
αὐτός τε χἠ σὴ δύσμορος παραστάτις.
δίδασκε· δεινὴν γάρ τιν' ἂν πρᾶξιν τύχοις
λέξας ὁποίας ἐξαφισταίμην ἐγὼ,

547. ἁλοὺς Hermannus pro ἄλλους. καὶ ὤλεσα Bothius pro καὶ ἀπώλεσα. 549. ἡμὶν] ἡμῖν 550. ἐφ' ἁστάλη scripsi pro ἀπεστάλη. 553. ταυῦν] τὰ νῦν 557. 'περέσθαι Reisigius pro τι ἐρέσθαι (ἔρεσθαι a m. sec.). Οἰδίπους Elmsleius pro Οἰδίπου. 561. ὁποίας' pr. ὁποίασ σ' corr., σ' fortasse ab S. illato.

547. Sententiarum nexus hic est, *καὶ γὰρ ἑάλων μὲν φονεύσας καὶ ὀλέσας, νόμῳ δὲ—*. Retinui Hermanni conjecturam ἁλούς. Non minus probabiliter ἄνους Porsonus.

548. *νόμῳ δὲ καθαρὸς, ἄϊδρις*] *νόμῳ καθαρὸς* homicidii, *ἄϊδρις* parricidii excusationem continere monet Doederlinus. Nam quod Laium, patrem esse ignorans, interfecit, lacessitus fecit, ut crimini verti ei non posset, secundum legem veterem *ὃς ἂν ἀμύνηται τὸν χειρῶν ἀδίκων ἄρξαντα ἀθῷον εἶναι*, apud Apollodorum 2, 4, 9. ab Schneidewino memoratum.

550. *ἐφ' ἁστάλη* pro *ἀπεστάλη* etiam propterea scribendum erat ut praepositio *ἀπὸ*, quae verbo inest, removeretur, siquidem Theseus *σταλῆναι* potius quam *ἀποσταλῆναι* dicendus erat. *ἐφ' ἁστάλη*, quum *ἐπ' ἃ ἑστάλη* exaratum esset, facile in *ἀπεστάλη* abire potuit. Ita Euripides in Bacch. v. 454. *ἐφ' ὅπερ ἐς Θήβας πάρει.*

552. *αἱματηρὰς ὀμμάτων διαφθορὰς*] Similiter Eurip. Phoen. 870. *αἵ θ' αἱματωποὶ δεργμάτων διαφθοραί.*

553. *ὁδοῖς*] Conf. v. 303.

ὃς οἶδα καὐτὸς ὡς ἐπαιδεύθην ξένος,
ὥσπερ σὺ, χὤς τις πλεῖστ' ἀνὴρ ἐπὶ ξένης
ἤθλησα κινδυνεύματ' ἐν τὠμῷ κάρᾳ,
ὥστε ξένον γ' ἂν οὐδέν' ὄνθ', ὥσπερ σὺ νῦν,
ὑπεκτραποίμην μὴ οὐ συνεκσώζειν· ἐπεὶ
ἔξοιδ' ἀνὴρ ὢν χὤτι τῆς εἰς αὔριον
οὐδὲν πλέον μοι σοῦ μέτεστιν ἡμέρας.
ΟΙ. Θησεῦ, τὸ σὸν γενναῖον ἐν σμικρῷ λόγῳ
παρῆκεν ὥστε βραχέα μοι δεῖσθαι φράσαι.
σὺ γάρ μ' ὅς εἰμι, κἀφ' ὅτου πατρὸς γεγὼς
καὶ γῆς ὁποίας ἦλθον, εἰρηκὼς κυρεῖς·
ὥστ' ἐστί μοι τὸ λοιπὸν οὐδὲν ἄλλο πλὴν
εἰπεῖν ἃ χρῄζω, χὠ λόγος διέρχεται.
ΘΗ. τοῦτ' αὐτὸ νῦν δίδασχ', ὅπως ἂν ἐκμάθω.
ΟΙ. δώσων ἱκάνω τοὐμὸν ἄθλιον δέμας

562. ὃς scripsi pro ὡς. οἶδα καὐτὸς Doederlinus pro οἶδά γ' αὐτός.
564. κινδυνεύματ'] Literae νδυ ab S illatae. κάρᾳ] κρατ, α a m. pr. superscripto et τ deleto. 565. γ' ἂν Vauvillersius pro γάρ. οὐδέν'] οὐδεν 566. μὴ οὐ] μ' οὐ, eraso η. συνεκσώζειν] συνεκσώιζειν σ' 567. εἰς scripsi pro ἐς 570. βραχέα μοι Brunckius pro βραχέ' ἐμοί.
574. χὠ] χ' ὡ, ut solet.

562. ἐπαιδεύθην ξένος] Troezene apud Pittheum avum, ut narrant Plutarchus aliique.

563. ὥσπερ σὺ] I. e. ὥσπερ σὺ νῦν ξένος εἶ ἐπὶ ξένης.

χὡς] I. e. non καὶ ὅς, sed καὶ ὡς. Nam καὶ cum ἤθλησα cohaeret, quod ab illo regitur ὡς quod ante ἐπαιδεύθην legitur. ὥς τις autem dictum ut apud Xenophontem locis ab Schneidewino collatis Anab. 1, 3, 15. ἄρχεσθαι ἐπίσταμαι ὥς τις καὶ ἄλλος μάλιστα ἀνθρώπων, et 2, 6, 8. ἱκανὸς ὥς τις καὶ ἄλλος φροντίζειν ἦν. Quae tamen nonnihil differunt ab loco Sophoclis, quem verisimile est clarius locutum scripsisse χὡς εἰς, i. e. καὶ ὃς εἰς. quod etiam Dobraeus conjecit, n

καὶ ὡς, servavit. Itaque conjuncta sunt εἰς πλεῖστ' ἀνήρ.

564. ἤθλησα κινδυνεύματ' ἐν τὠμῷ κάρᾳ] Quum latrones non sine capitis periculo aggrederetur. V. narratio Plutarchi V. Thesei c. 7.

565. οὐδέν' ex aliquot apogr.

568. σοῦ] I. e. ἢ σοί.

570. παρῆκεν] *Permisit.*

ἐμοὶ δεῖσθαι] δεῖται ἐμοί, est *res mihi indiget*, ut in loco Pausaniae quem contulit Hermannus 4, 29, 2. ἐδεῖτο γάρ οἱ πάντως γενέσθαι χρήματα.

574. διέρχεται] διοίχεται est in Lb. aliisque nonnullis apogr., conjectura non improbabili. Sic Eurip. Suppl. 530. χὴ δίκη διοίχεται, i. e.

ι.

σοὶ δῶρον, οὐ σπουδαῖον εἰς ὄψιν· τὰ δὲ
κέρδη παρ' αὐτοῦ κρείσσον' ἢ μορφὴ καλή.
ΘΗ.ποῖον δὲ κέρδος ἀξιοῖς ἥκειν φέρων;
ΟΙ. χρόνῳ μάθοις ἂν, οὐχὶ τῷ παρόντι που.
ΘΗ.ποίῳ γὰρ ἡ σὴ προσφορὰ δηλώσεται;
ΟΙ. ὅταν θάνω 'γὼ καὶ σύ μου ταφεὺς γένῃ.
ΘΗ.τὰ λοίσθι' αἰτεῖ τοῦ βίου, τὰ δ' ἐν μέσῳ
ἢ λῆστιν ἴσχεις ἢ δι' οὐδενὸς ποιεῖ.
ΟΙ. ἐνταῦθα γάρ μοι κεῖνα συγκομίζεται.
ΘΗ.ἀλλ' ἐν βραχεῖ δὴ τήνδε μ' ἐξαιτεῖ χάριν.
ΟΙ. ὅρα γε μήν· οὐ σμικρὸς, οὔκ, ἀγὼν ὅδε.
ΘΗ.πότερα τὰ τῶν σῶν ἐκγόνων, ἢ 'μοῦ λέγεις;
ΟΙ. κεῖνοι κομίζειν κεῖσ' ἀναγκάζουσί με.
ΘΗ.ἀλλ' οὐ θελόντων γ', οὐδὲ σοὶ φεύγειν καλόν.

583. τὰ λοίσθι' αἰτεῖ (codex αἰτῆι)] γρ. τὰ λοῖσθ' ἀρ (sic) αἰτῆι ἐν] ἐμ
ω
584. ποιεῖ] ποιῆι 586. ἐξαιτεῖ] ἐξαιτῆι 587. οὐ] οὐ, ω ab alia m. antiqua. οὔκ, ἀγὼν] οὐνἀγὼν (conjunctim), γ post οὖν eraso. Correxit Brunckius. 590. οὐ θελόντων Goebelius pro εἰ θέλοντ' ἄν

578. τὰ δὲ κέρδη παρ' αὐτοῦ κρείσσον' ἢ μορφὴ καλή] I. e. τὰ δὲ κέρδη παρ' αὐτοῦ μᾶλλον ἀγαθά ἐστιν ἢ καλὴ ἡ μορφή. DOEDERL.

579. ἀξιοῖς] *Gloriaris.*

581. προσφορὰ] Scholiasta, ἀντὶ τοῦ προσθήκη, πρόσδοσις.

584. λῆστιν ἴσχεις] I. e. ἐπιλανθάνει, *oblivisceris:* unde cum accusativo constructum τὰ δ' ἐν μέσῳ.

585. ἐνταῦθα γάρ μοι κεῖνα συγκομίζεται] Hujus sententiae rationem bene explicat scholiasta: προσδοκῶν γὰρ σὺ ὠφεληθήσεσθαι παρ' ἐμοῦ, ὅταν ἀποθάνω, ζῶντά με γηροβοσκήσεις.

588. πότερα—λέγεις] Dixerat Oedipus: *noli putare tam expedita haec mihi fore; non sine difficultate et discrimine mihi contingent quae modo flagitavi.* Ad hoc respondens Theseus sciscitatur, utrum a filiis suis, an ab ipso Theseo impedimenta ista vaticinetur profectura esse. DOEDERL.

τὰ] δὲ apographa interpolata quattuor.

589. κομίζειν] Non Theseum, sed universe eos intelligit qui tradendi Oedipi potestatem habeant. HERM. Exspectes potius κατελθεῖν, quod conjecit Nauckius. Id quum de iis dici soleat qui ex exilio redeunt, apte oppositum foret verbo φεύγειν, quod sequitur.

ἀναγκάζουσι] ἀναγκάσουσι in apographis interpolatis.

590. οὐ θελόντων (recte fortasse deleto γ') correxit Ed. Goebelius in Observat. in Lucretium Bonnae editis a. 1854. p. 49. hoc sensu, ἀλλ' οὐ θελόντων ἐκείνων φεύγειν σε (*exulare te*), οὐδὲ σοὶ καλὸν φεύγειν.

ΟΙ. ἀλλ' οὐδ', ὅτ' αὐτὸς ἤθελον, παρίεσαν.
ΘΗ. ὦ μῶρε, θυμὸς δ' ἐν κακοῖς οὐ ξύμφορον.
ΟΙ. ὅταν μάθῃς μου, νουθέτει, τανῦν δ' ἔα.
ΘΗ. δίδασκ'. ἄνευ γνώμης γὰρ οὔ με χρὴ λέγειν.
ΟΙ. πέπονθα, Θησεῦ, δεινὰ πρὸς κακοῖς κακά.
ΘΗ. ἦ τὴν παλαιὰν ξυμφορὰν γένους ἐρεῖς;
ΟΙ. οὐ δῆτ'· ἐπεὶ πᾶς τοῦτό γ' Ἑλλήνων θροεῖ.
ΘΗ. τί γὰρ τὸ μεῖζον ἢ κατ' ἄνθρωπον νοσεῖς;
ΟΙ. οὕτως ἔχει μοι. γῆς ἐμῆς ἀπηλάθην
πρὸς τῶν ἐμαυτοῦ σπερμάτων· ἔστιν δέ μοι
πάλιν κατελθεῖν μήποθ', ὡς πατροκτόνῳ.
ΘΗ. πῶς δῆτά σ' ἂν πεμψαίαθ', ὥστ' οἰκεῖν δίχα;
ΟΙ. τὸ θεῖον αὐτοὺς ἐξαναγκάσει στόμα.
ΘΗ. ποῖον πάθος δείσαντας ἐκ χρηστηρίων;
ΟΙ. ὅτι σφ' ἀνάγκη τῇδε πληγῆναι χθονί.
ΘΗ. καὶ πῶς γένοιτ' ἂν τἀμὰ κἀκείνων πικρά;
ΟΙ. ὦ φίλτατ' Αἰγέως παῖ, μόνοις οὐ γίγνεται
θεοῖσι γῆρας οὐδὲ κατθανεῖν ποτε,
τὰ δ' ἄλλα συγχεῖ πάνθ' ὁ παγκρατὴς χρόνος.
φθίνει μὲν ἰσχὺς γῆς, φθίνει δὲ σώματος,
θνήσκει δὲ πίστις, βλαστάνει δ' ἀπιστία,

591. παρίεσαν] παρήεσαν 594. οὐ] οὗ a m. sec. 596. ἦ] ἢ pr. 608. θεοῖσι] θεοῖσ 609. τὰ δ' ἄλλα] Post τὰ et post ἄλλα litera erasa, ν ut videtur. 611. θνήσκει] θνήισκει

591. ὅτ'] ὅσ' Nauckius.
παρίεσαν] Conf. v. 765.–767.
592. δ' om. apogr. Lb. et Stobaeus Floril. 20, 27.
ξύμφορον] σύμφορος Stobaeus.
596. τὴν παλαιὰν ξυμφορὰν] Parricidium et incestum cum matre connubium.
602. πεμψαίαθ'] Arce[illegible] ratur The[illegible] Oedipum'
propter parricidium non ingrediatur fines eorum. HERM.
603. ἐξαναγκάσει] ἐξαναγκάζει aliquot apogr.
605. ἀνάγκη] Fatalis necessitas.
606. κἀκείνων] I. e. καὶ τὰ ἐκείνων.
608. θεοῖσι] θεοῖς apogr. Lb., θεοῖς τὸ in aliis.
κατθανεῖν] μὴν θανεῖν Philostratus V. Apollon. p. 353.

καὶ πνεῦμα ταυτὸν οὔποτ' οὔτ' ἐν ἀνδράσιν
φίλοις βέβηκεν οὔτε πρὸς πόλιν πόλει,
τοῖς μὲν γὰρ ἤδη, τοῖς δ' ἐν ὑστέρῳ χρόνῳ
τὰ τερπνὰ πικρὰ γίγνεται καὖθις φίλα.
καὶ ταῖσι Θήβαις εἰ τανῦν εὐημερεῖ
καλῶς τὰ πρὸς σὲ, μυρίας ὁ μυρίος
χρόνος τεκνοῦται νύκτας ἡμέρας τ' ἰὼν,
ἐν αἷς τὰ νῦν ξύμφωνα δεξιώματα
δόρει διασκεδῶσιν ἐκ σμικροῦ λόγου·
ἵν' οὐμὸς εὖδων καὶ κεκρυμμένος νέκυς
ψυχρός ποτ' αὐτῶν θερμὸν αἷμα πίεται,
εἰ Ζεὺς ἔτι Ζεὺς χὠ Διὸς Φοῖβος σαφής.
ἀλλ' οὐ γὰρ αὐδᾶν ἡδὺ τἀκίνητ' ἔπη,
ἔα μ' ἐν οἷσιν ἠρξάμην, τὸ σὸν μόνον
πιστὸν φυλάσσων, κοὔποτ' Οἰδίπουν ἐρεῖς
ἀχρεῖον οἰκητῆρα δέξασθαι τόπων·
τῶν ἐνθάδ', εἴπερ μὴ θεοὶ ψεύσουσί με.

613. Ante πόλει duae literae erasae cum accentu acuto super altera. 615. γίγνεται] γίνεται, αι in litura literae ε. 616. ταυτὸν] τὰ νῦν 617. τὰ editor Londinensis a. 1722. pro τε. 619. δεξιώματα] δεξιάματα 620. δόρει Hermannus pro δορί. 622. αὐτῶν] ῶ ex ὸσ factum. 623. χὠ] χ' ὡ 628. με] ε a m. multo recentiore ex οι vel ου factum.

619. ἐν αἷς] Simillime Ant. 1664 sqq. ἀλλ' εἰ γέ τοι κάτισθι μὴ πολλοὺς ἔτι τρόχους ἁμιλλητῆρας ἡλίου τελῶν, ἐν οἷσι τῶν σῶν αὐτὸς ἐκ σπλάγχνων ἕνα νέκυν νεκρῶν ἀμοιβὸν ἀντιδοὺς ἔσει. WUNDER.

τὰ νῦν ξύμφωνα] οὕπω γὰρ ἦν ἔχθρα Θηβαίοις καὶ Ἀθηναίοις. Verbis τὰ ξύμφωνα δεξιώματα *hospitium amicitiamque, qua Thebani tum cum Atheniensibus conjuncti fuerint, significari puta.* WUNDER. Recte apogr. nonnulla δεξιάματα, male codex δεξιάματα, quod non magis dictum est quam δεξιᾶσθαι pro δεξιοῦσθαι.

620. ἐκ σμικροῦ λόγου] *levi praetextu.* WUNDER. Apogr. unum σμικροῦ χρόνου cum γρ. λόγου, alia μακροῦ χρόνου.

621. ἵν'] *ubi.* Conf. v. 405. 411.

623. σαφής] I. e. ἀληθής, ut explicat scholiasta.

624. τἀκίνητα] I. e. τὰ ἄρρητα, ut Antig. 1060. ὄρσεις με τἀκίνητα διὰ φρενῶν φράσαι. κινεῖσθαι λόγῳ infra v. 1511.

625. ἐν οἷσιν ἠρξάμην] *Quae dicere coepi.*

626. Οἰδίπουν] Emphatice ut Aj. 98. ὥστ' οὔποτ' Αἴανθ' οἵδ' ἀτιμάσουσ' ἔτι. SCHNEIDEW.

ΧΟ. ἄναξ, πάλαι καὶ ταῦτα καὶ τοιαῦτ' ἔπη
γῇ τῇδ' ὅδ' ἀνὴρ ὡς τελῶν ἐφαίνετο.
ΘΗ. τίς δῆτ' ἂν ἀνδρὸς εὐμένειαν ἐκβάλοι
τοιοῦδ', ὅτῳ πρῶτον μὲν ἡ δορύξενος
κοινὴ παρ' ἡμῖν αἰέν ἐστιν ἑστία ;
ἔπειτα δ' ἱκέτης δαιμόνων ἀφιγμένος
γῇ τῇδε κἀμοὶ δασμὸν οὐ σμικρὸν τίνει.
ἀγὼ σεβισθεὶς οὔποτ' ἐκβαλῶ χάριν
τὴν τοῦδε, χώρᾳ δ' ἔμπολιν κατοικιῶ.
εἰ δ' ἐνθάδ' ἡδὺ τῷ ξένῳ μίμνειν, σέ νιν
τάξω φυλάσσειν· εἰ δ' ἐμοῦ στείχειν μέτα
τόδ' ἡδύ, τούτων, Οἰδίπους, δίδωμί σοι
κρίναντι χρῆσθαι. τῇδε γὰρ ξυνοίσομαι.
ΟΙ. ὦ Ζεῦ, διδοίης τοῖσι τοιούτοισιν εὖ.
ΘΗ. τί δῆτα χρῄζεις ; ἦ δόμους στείχειν ἐμούς ;
ΟΙ. εἴ μοι θέμις γ' ἦν. ἀλλ' ὁ χῶρός ἐσθ' ὅδε,
ΘΗ. ἐν ᾧ τί πράξεις ; οὐ γὰρ ἀντιστήσομαι.
ΟΙ. ἐν ᾧ κρατήσω τῶν ἐμ' ἐκβεβληκότων.
ΘΗ. μέγ' ἂν λέγοις δώρημα τῆς συνουσίας.

630. τῇδ'] δ' ab S. illatum. ἀνὴρ] ἀνὴρ 632. ὅτῳ ex Suida s. v. δορύξενος pro ὅτου. δορύξενοσ, φιλο ab S. superscripto. 636. ἀγὼ] ἀγὼ 637. ἐμπολιν Musgravius pro ἔμπαλιν. 639. εἰ δ'] εἴτ' 640. τόδ'] τὸ δ' Οἰδίπους] οἰδίπου 643. ἦ] ἢ 646. ἔμ'] ἐμ'' (sic) 647. λέγοις] λόγοισ, ε rec., ut videtur.

630. τελῶν] I. e. τελέσων.

632. δορύξενος—ἑστία] Idem de Polynice, Oedipi filio, dicit Theseus apud Eurip. Suppl. 930. ab Schneidew. comparatus, ξένος γὰρ ἦν μοι, πρὶν λιπὼν Κάδμου πόλιν | φυγῇ πρὸς Ἄργος διαβαλεῖν αὐθαίρετος.

638. ἐνθάδε] Colonum dicit.

σέ] Chorum dicit.

640. τούτων] Minus accurate locutus est quum verbis εἰ δ' ἐμοῦ στείχειν μέτα, τόδ' ἡδύ, apodosin dedit τούτων, Οἰδίπους, δίδωμί σοι κρίναντι χρῆσθαι. Eligendi enim optio ad utramque conditionem pertinet. ELMS.

Οἰδίπους aliquot apogr. recte pro Οἰδίπου.

641. ξυνοίσομαι] συμπράξομαι ὡς σὺ βούλει explicat scholiasta.

643. τῆς ξυνουσίας] τῆς ἐνταῦθα διατριβῆς explicat scholiasta.

ΟΙ. εἰ σοί γ' ἅπερ φῂς ἐμμενεῖ τελοῦντί μοι.
ΘΗ. θάρσει τὸ τοῦδέ γ' ἀνδρός· οὔ σε μὴ προδῶ.
ΟΙ. οὕτοι σ' ὑφ' ὅρκου γ' ὡς κακὸν πιστώσομαι.
ΘΗ. οὔκουν πέρα γ' ἂν οὐδὲν ἢ λόγῳ φέροις.
ΟΙ. πῶς οὖν ποιήσεις; ΘΗ. τοῦ μάλιστ' ὄκνος σ' ἔχει;
ΟΙ. ἥξουσιν ἄνδρες ΘΗ. ἀλλὰ τοῖσδ' ἔσται μέλον.
ΟΙ. ὅρα με λείπων ΘΗ. μὴ δίδασχ' ἃ χρή με δρᾶν.
ΟΙ. ὀκνοῦντ' ἀνάγκη. ΘΗ. τοὐμὸν οὐκ ὀκνεῖ κέαρ.
ΟΙ. οὐκ οἶσθ' ἀπειλὰς ΘΗ. οἶδ' ἐγώ σε μή τινα
ἐνθένδ' ἀπάξοντ' ἄνδρα πρὸς βίαν ἐμοῦ.
πολλαὶ δ' ἀπειλαὶ πολλὰ δὴ μάτην ἔπη
θυμῷ κατηπείλησαν, ἀλλ' ὁ νοῦς ὅταν
αὐτοῦ γένηται, φροῦδα τἀπειλήματα.
κείνοις δ' ἴσως κεἰ δεῖν' ἐπερρώσθη λέγειν
τῆς σῆς ἀγωγῆς, οἶδ' ἐγώ, φανήσεται
μακρὸν τὸ δεῦρο πέλαγος οὐδὲ πλώσιμον.
θαρσεῖν μὲν οὖν ἔγωγε κἂν ἐμῆς ἄνευ
γνώμης ἐπαινῶ, Φοῖβος εἰ προὔπεμψέ σε·
ὅμως δὲ κἀμοῦ μὴ παρόντος οἶδ' ὅτι
τοὐμὸν φυλάξει σ' ὄνομα μὴ πάσχειν κακῶς.

649. Punctum post *θάρσει*, nullum post *ἀνδρός*. 652. *σ'* om. 654. *λείπων*] *λειπών* (sic) 657. Post *βίαν* litera erasa. 660. *αὐτοῦ*] *αὑτοῦ* pr. 661. *δεῖν'*] *δεῖν'* 664. *κἂν ἐμῆς ἄνευ* correxi pro *κἄνευ τῆς ἐμῆς*.

652. *σ'* ex apographis additum.
653. *ἄνδρες*] Thebani.
654. *ὅρα με λείπων*] Sc. *μὴ ἐκεῖνοι ἀπάξουσιν*. BOTH.
658. *πολλαὶ δ' ἀπειλαί*] Minas pro hominibus minantibus nominasse poetam placuit scholiastae, mira loquendi forma, de qua merito dubitat Schneidewinus, qui *πολλοὶ δὲ πολλοῖς* conjicit.
661. *Κείνοις* et cum *ἐπερρώσθη* et cum *φανήσεται* construendum. Atque illud quidem significat, *si illis eo crevit fiducia ut gravia de te reducendo minarentur*. HERM.
663. *μακρὸν—πέλαγος οὐδὲ πλώσιμον*] Figurate dictum de via longa et difficili, etsi non maritima, sed terrestri.
664. *κἄνευ τῆς ἐμῆς γνώμης*] I. e. etiam si ego aliter sentiam. El. 547. *εἰ καὶ σῆς δίχα γνώμης λέγω*. WUNDER.

ΧΟ. εὐίππου, ξένε, τᾶσδε χώρας
ἵκου τὰ κράτιστα γᾶς ἔπαυλα,
τὸν ἀργῆτα Κολωνὸν, ἔνθ' 670
ἁ λίγεια μινύρεται
θαμίζουσα μάλιστ' ἀηδὼν
χλωραῖς ὑπὸ βάσσαις,
τὸν οἰνῶπα νέμουσα κισσὸν

668.–680. = 681.–693.

670. ἔνθα versui proximo addit. ἔνθ' ἁ Porsonus pro ἔνθα. 674. οἰνῶπα νέμουσα correxi pro οἴνωπ' ἀνέχουσα.

668. Plutarchus Moral. p. 785 A. Σοφοκλῆς δὲ λέγεται μὲν ὑπὸ τῶν υἱῶν παρανοίας δίκην φεύγων ἀναγνῶναι τὴν ἐν Οἰδίποδι τῷ ἐπὶ Κολωνοῦ πάροδον, ἧ ἐστιν ἀρχὴ, Εὐίππου— βάσσαις. θαυμαστοῦ δὲ τοῦ μέλους φανέντος, ὥσπερ ἐκ θεάτρου τοῦ δικαστηρίου προπεμφθῆναι μετὰ κρότου καὶ βοῆς τῶν παρόντων. Cicero Caton. c. 7. *Sophocles ad summam senectutem tragoedias fecit; quod propter studium cum rem familiarem negligere videretur, a filiis in judicium vocatus est, ut quemadmodum nostro more male rem gerentibus patribus bonis interdici solet, sic illum, quasi desipientem, a re familiari removerent judices. Tum senex dicitur eam fabulam, quam in manibus habebat, et proxime scripserat, Oedipum Coloneum recitasse judicibus, quaesisseque num illud carmen desipientis videretur. Quo recitato sententiis judicum est liberatus.* Repetunt hanc narrationem Lucianus in Macrob. c. 24. vol. 3. p. 226. Appuleius in Apologia vol. 2. p. 479. ed. Oudend. et Valerius Max. 8, 7, 12. uno omnes, ut videtur, auctore usi Satyro peripatetico, homine mendacissimo, quem in hac caussa nominat scriptor vitae Sophoclis. Quos mihi videri judices finxisse stultissimos dixi ad Aristoph. fragm. p. 540. ubi similem quandam de Aristophane fabellam refutavi. Ceterum notandum Plutarchum carmen hoc chori, quod στάσιμον est, πάροδον dixisse, quo nomine primum in fabulis scenicis chori carmen appellari solet, in hac tragoedia v. 117. seqq.

669. γᾶς ἔπαυλα unius instar substantivi est, a quo pendet alter genitivus χώρας.

670. ἀργῆτα] Scholiasta λευκόγεων interpretatur. Theophrastus de causis plant. 2, 5. ἡ σπιλὰς καὶ ἔτι μᾶλλον ἡ λευκόγεως ἐλαιοφόρος. MUSGR.

673. βάσσαις] βήσσαις Suidas s. v. μινύρεται. ὑπὸ β. respectu collium, quibus convalles subjacent. Monuit Erfurdtius.

674. Codicis scripturam ἀνέχουσα scholiastae inepte interpretantur ἄνω ἔχουσα, vel ὑπὲρ ἑαυτὴν ἔχουσα τὸ φυτόν, exemplo utentes dissimillimo Aeschyli ex Lycurgo, ἄκουε δ' ἀν' οὖς ἔχων: quae verba significant, *audi aurem arrigens.* Non multo melius res cessit interpretibus recentioribus, quorum alii alias adhibuerunt verbi ἀνέχειν significationes, sed perinde omnes alienas ab hoc loco, cui una litera mutata aptissimum verbum restitui potuerat, τὸν οἰνῶπα νέμουσα κισσόν.

καὶ τὰν ἄβατον θεοῦ
φυλλάδα μυριόκαρπον ἀνήλιον
ἀνήνεμόν τε πάντων
χειμώνων· ἵν' ὁ βακχιώτας
ἀεὶ Διόνυσος ἐμβατεύει
θεαῖς ἀμφιπολῶν τιθήναις.
θάλλει δ' οὐρανίας ὑπ' ἄχνας
ὁ καλλίβοτρυς κατ' ἦμαρ ἀεὶ
νάρκισσος, μεγάλαιν θεαῖν
ἀρχαῖον στεφάνωμ', ὅ τε
χρυσαυγὴς κρόκος· οὐδ' ἄϋπνοι
κρῆναι μινύθουσιν
Κηφισοῦ νομάδες ῥεέθρων,
ἀλλ' αἰὲν ἐπ' ἤματι

678. ὁ ex οὐ factum ut videtur. βακχιώτας] βακχειώτασ 679. ἀεὶ versui praecedenti addit. 680. θεαῖς Elmsleius pro θείαις. ἀμφιπολῶν] ἀμφιπωλῶν a correctore. Fuerat ἀμφιπόνων. 685. κρόκος] Prius κ in litura.

675. θεοῦ] Bacchi.

676. Dubitant interpretes quae sit illa φυλλὰς μυριόκαρπος ἀνήλιος, quod postremum vocabulum quia vitibus non conveniat, Elmsleius laurum intelligendam putat, quae et supra v. 17. his in locis multa esse dicatur, et in Oedipo R. 83. vocetur πάγκαρπος. Non repugno: sed credam tamen non solas lauros significari. Videtur enim omnino arboribus densum nemus describi Baccho sacrum. HERM.

678. βακχιώτας pro βακχειώτας ex apogr. Lb.

679. Διόνυσος] διόνυσσος duo apographa. Plura hujus erroris exempla collegit Elmsleius ad Eurip. Bacch. 72. Mirandum est hoc vitium agnosci ab Arcadio p. 78, 1. τὰ εἰς δύο σσ παραληγόμενα τῷ υ προπαροξύνεται, μέθυσσος, γόγγυσσος, Διόνυσσος. Quae non potuisse scribi ab Herodiano manifestum est.

680. θεαῖς] Nymphis.

683. μεγάλαιν θεαῖν] Cereris et Proserpinae, quarum si antiquum coronamentum narcissum esse poeta dicit, Proserpinam potissimum videtur in mente habere, quam narcisso eximie gavisam esse scholiastes ostendit, cujus docta ad h. l. adnotatio est; quem florem legens rapta a Plutone esse fertur, ut Pamphos apud Pausaniam 9, 31, 6. et Homerus in hymno Cereris prodiderunt. HERM. V. J. H. Vossium ad hymnum Cerer. p. 8. Inepta grammatici conjectura in scholiis, μήποτε δὲ γραπτέον μεγαλᾶν (codex μεγάλαν) θεᾶν, τῶν Ἐρινύων.

687. νομάδες] Rivos agrum perrantes recte interpretatur Bruncknius. Conf. Strabon. 9. p. 400.

ὠκυτόκος πεδίων ἐπινίσσεται
ἀκηράτῳ σὺν ὄμβρῳ
στερνούχου χθονός· οὐδὲ Μουσᾶν
χοροί νιν ἀπεστύγησαν, οὐδ' ἁ
χρυσάνιος Ἀφροδίτα.
ἔστιν δ' οἷον ἐγὼ γᾶς Ἀσίας οὐκ ἐπακούω,
οὐδ' ἐν τᾷ μεγάλᾳ Δωρίδι νάσῳ Πέλοπος πώποτε βλαστὸν
φύτευμ' ἀχείρητον αὐτόποιον,

694.–706. = 707.–719.

689. ἐπινίσσεται] ἐπινίσεται 690. σὺν] Sic, non ξὺν 692. χοροί versui 691. addit. ἁ] αὖ 694. δ'] δὲ Versus sic divisi ἔστιν–| γᾶς–| οὐδ' ἐν–| Πέλοπος 698. ἀχείρητον] ἀχήρητον, sed η priore in ει mutato.

689. ἐπινίσσεται ex apogr. aliquot pro ἐπινίσεται, in aliis ἐπινείσεται. Ab hoc verbo pendent genitivi πεδίων στερνούχου χθονός. ὠκυτόκον poeta fluvium dicit agros foecundantem: nec tamen propterea genitivus πεδίων cum ὠκυτόκος est conjungendus, quod fortasse voluit scholiasta, quum scriberet ἐπινίσεται ὁ Κηφισὸς ὠκυτόκα ποιῶν τὰ πεδία καὶ ἔγκαρπα. De fluvio aquas, si quando defecerint, cito reparante, quae quorundam interpretum sententia est, cogitari nequit. Nam tale quid si dicere voluisset Sophocles, in promptu erat epitheto uti aliquanto aptiore ὠκύροος, quod optime conveniret Cephiso, qui χειμαρρόδης dicitur ab Strabone.

691. στερνοῦχον χθόνα dicit terram late patentem, quam γαῖαν εὐρύστερνον vocat Hesiodus Theogon. 117. ab H. Stephano comparatus. Recte scholiasta, μεταφορικῶς γὰρ καὶ στέρνα καὶ νῶτά φασι τῆς γῆς τὰ πεδιώδη καὶ εὐρέα, καθάπερ αὖ πάλιν αὐχένας τὰ στενά.

692. νιν] Colonum et omnino terram Atticam. Pausanias ab Elmsleio citatus 1, 30, 2 de Academia: ἔστι δὲ Μουσῶν τε βωμὸς καὶ ἕτερος Ἑρμοῦ καὶ ἑρδὸν Ἀθηνᾶς.

οὐδ' ἁ ex aliquot apogr. pro οὐδ' αὖ. In aliis οὐδὲ sine articulo.

694–706. Laus olivae: de qua v. schol., Herodot. 5, 82. Pausan. 1, 30, 2. ab interpretibus citatos.

694. οἷον γᾶς Ἀσίας οὐκ ἐπακούω] Quale Asiam habere non audio, s. quale Asia nullum habet.

694, 695. Ut ab Sophocle hic Asia et Peloponnesus pro orientis et occidentis oris nominantur, ita Scythae et Peloponnesus ab Aeschylo Eumen. 703. οὔτ' ἐν Σκύθαισιν οὔτε Πέλοπος ἐν τόποις. HERM. Peloponnesus Δωρὶς αἶα ap. Eurip. Hec. 450. Notandum autem Peloponnesum ab Sophocle Doricam peninsulam dici per anachronismum. Nam Oedipi aetate Peloponnesum nondum occupaverant Dorienses, quod octogesimo demum post Trojam captam anno factum esse testatur Thucydides 1, 12. Δωριῆς — ὀγδοηκοστῷ ἔτει (μετὰ τὴν Ἰλίου ἅλωσιν) ξὺν Ἡρακλείδαις Πελοπόννησον ἔσχον. De Oedipi autem aetate dictum ad Oed. T. 1.

698. φύτευμ'] Poterat φίτυμα dicere, quum versus antistrophicus ab syllaba longa incipiat. Verum quum haec responsionis inaequalitas frequens sit in metro glyconeo,

ἐγχέων φόβημα δαΐων,
ὃ τᾷδε θάλλει μέγιστα χώρᾳ, 700
γλαυκᾶς παιδοτρόφου φύλλον ἐλαίας·
τὸ μέν τις οὔθ' ἁβὸς οὔτε γήρᾳ

699. ἐγχέων] γ ex κ factum. 700. μέγιστα] μεγίσται. Correxit Triclinius. 701. παιδοτρόφου, ε fortasse a m. pr. 702. οὔθ' ἁβὸς correxi pro οὔτε νεαρός.

ut in hoc ipso carmine v. 702 = 715., praetulit *φότευμα*, quia, licet *φῖτυ* saepe de plantis dicatur, tamen *φίτυμα* et *φιτύειν* de hominibus potius quam de plantis dici solent.

ἀχείρητον] Quod in apographis plerisque est ἀχείρωτον legisse videri potest Pollux 2, 154. ἀχείρωτον δὲ Σοφοκλῆς εἶπε τὸ ἀχειρούργητον, ubi tamen codex Parisinus optimus ἀχειρόδοτον habere dicitur. Sed ἀχείρωτον nihil aliud significare potest quam *insuperabile, invictum*: vide exempla ab Suicero collecta in Thesauro eccles. Quamobrem restitui scripturam codicis ἀχείρητον, quae etiam in apographis nonnullis est servata.

αὐτόποιον] Vocabulum aliunde non cognitum, cujus idem fere sensus esse videtur qui praecedentis ἀχείρητον, *per se satum*.

699. ἐγχέων φόβημα δαΐων] Spectant haec, ut ex Philochoro et Androtione annotavit scholiasta, ad Lacedaemoniorum religionem, qui quamvis terram Atticam incursionibus suis saepe popularentur, tamen ab Academia et olivis ibi positis manus abstinere solerent. Quod eos Academi reverentia ductos fecisse Plutarchus exponit in vita Thesei c. 32.

700. θάλλει μέγιστα] Similiter Aeschylus Pers. 616. τῆς αἰὲν ἐν φύλλοισι θαλλούσης ἴσον | ξανθῆς ἐλάας.

701. παιδοτρόφου] Hesychius, Στέφανον ἐκφέρειν: ἔθος ἦν ὁπότε παῖδιον ἔρρεν γένοιτο παρὰ Ἀττικοῖς, στέφανον ἐλαίας τιθέναι πρὸ τῶν θυρῶν· ἐπὶ δὲ τῶν θηλειῶν ἔρια διὰ ταλασίαν. Conf. Eurip. Ion. 1433. στέφανον ἐλαίας ἀμφέθηκά σοι τότε, | ἣν πρῶτ' Ἀθάνας σκόπελος εἰσηνέγκατο. MUSGR.

φύλλον] θάλλον vel θαλλὸν in aliquot apogr. cum var. lect. φύλλον.

702. τὸ] τὴν Triclinius.

οὔθ' ἁβὸς οὔτε γήρᾳ σημαίνων] Legebatur οὔτε νεαρὸς οὔτε γήρᾳ σ. Hic quoque, ut v. 476., νεαρὸς aut ex glossemate illatum aut librarii errore ex vera quam restitui scriptura, οὔθ' ἁβός, depravatum est violato metro. Formae Doricae ἁβός exemplum est apud Theocritum 5, 109. qui rarior est Dorismus, quum etiam Dorienses multi literam η in ἥβα ejusque derivatis servaverint, de quo dixit Ahrensius in libro de dialecto Dorica p. 151. et ad Bionis Epitaph. p. 49. Quod non impedit quominus Sophocles ἁβός scripsisse credatur, ut ἐρατύει pro ἐρητύει v. 164. Est autem ἡβός etiam sensui hujus loci aptissimum, ubi non simpliciter juvenilis et senilis aetas, sed conjunctum cum juventute robur et senilis aetatis gravitas et auctoritas sibi opponuntur. In duobus apographis est οὐδὲν εὐαρὸς, Triclinius οὔτε νέος.

νεαρὸς—γήρᾳ σημαίνων] Νεαρὸς [ἁβὸς] ad Xerxem spectare monet Reisigius, a quo combusta Minervae olea, quae in arce erat, postridie novo germine efflоruit: de qua re videndus Herodotus 8, 55. et ad

σημαίνων ἁλιώσει χερὶ πέρσας· ὁ γὰρ αἰὲν ὁρῶν κύκλος
λεύσσει νιν Μορίου Διὸς
χἀ γλαυκῶπις Ἀθάνα.
ἄλλον δ' αἶνον ἔχω ματροπόλει τῇδε κράτιστον,
δῶρον τοῦ μεγάλου δαίμονος, εἰπεῖν, χθονὸς αὔχημα μέγιστον,
εὔιππον, εὔπωλον, εὐθάλασσον.
ὦ παῖ Κρόνου, σὺ γάρ νιν ἐς
τόδ' εἶσας αὔχημ', ἄναξ Ποσειδὰν,
ἵπποισιν τὸν ἀκεστῆρα χαλινὸν
πρώταισι ταῖσδε κτίσας ἀγυιαῖς.
ἁ δ' εὐήρετμος ἔκπαγλ' ἁλία χερσὶ παραπτομένα πλάτα

703. Duo versus, quorum alter ab ὁ γὰρ incipit. χερὶ Heathius pro χειρί. αἰὲν Porsonus pro εἰσαιὲν 705. λεύσσει] λεύσει 706. χἀ] χ' ἁ 707. Duo versus, quorum alter a ματροπόλει incipit. 708. χθονὸς addidit Porsonus. αὔχημα μέγιστον separate versu. 712. ἐς scripsi pro εἰς. 714. ἵπποισιν] ἵπποισι 715. ταῖσδε κτίσας] ταῖσ δ' ἔκτισας 716. Duo versus, ἁ δ'—χερ-|σὶ—πλάτα

eum Valckenarius; γήρᾳ σημαίνων autem, *senex imperator*, ad Archidamum, quem aetate provectiorem fuisse ex Thucyd. 1. 80. apparet, regem Lacedaemoniorum, qui, ut ex Androtione refert scholiastes, abstineri a sacris oleis jussit. HERM. Herodoti locum attulerat Musgravius et Pausan. 1, 27. 2. Theophr. Histor. Plant. 2, 3, 3.

704. κύκλος] Oculus.

705. Μορίου Διὸς] Cognomen ab olivis (μορίαις) ductum, de quo vid. schol. ad h. l. et ad Aristoph. Nub. 1001.

709. δαίμονος] Neptuni.

711. εὔιππον, εὔπωλον] Haud multo secus v. 131. ἀφώνως, ἀλόγως. licet haec tautologia tolerabilior sit. ELMSL. Comparant interpretes Simiae locum apud Hephaest. p. 75. ed. Gaisf. σοὶ μὲν εὔιππος, εὔπωλος, ἐγχέσπαλος | δῶκεν αὔχημα Ἐνυάλιος εὔσκοπον ἔχων. et Theocrit. 2. 48. τῷδ' ἔπι πᾶσα καὶ πᾶλοι μαίνονται ἀν' ὄρεα καὶ θοαὶ ἵπποι. Recte autem Brunckius haec adjectiva feminino genere dicta accepit hoc sensu, ματρόπολιν ἔχω εἰπεῖν εὔιππον cet.

713. Ποσειδὰν] ποσειδῶν duo apographa et altero supra scripto unum.

714. ἀκεστῆρα χαλινὸν dicit qui medeatur ferociae equorum. Similiter Pindarus Ol. 13, 97. φίλτρον ἵππειον vocat. HERM.

715. ταῖσδε κτίσας ex uno apogr. Cetera ταῖσδ' ἔκτισας, nisi quod Lb. ταῖσδ' ἐκτίσας.

716. ἁ δ' εὐήρετμος—θρώσκει] Jungenda verba ita sunt: ἁ δ' εὐήρετμος πλάτα ἔκπαγλα ἁλία (i. e. ἐν ἁλὶ) χερσὶ παραπτομένα θρώσκει. Recte Elmsleius monuit εὐήρ. πλάτα dictum esse ut καλλίχειρες ὠλέναι, πόδα τυφλόπουν, εὐπήχεις χεῖρας, alia. Apparet autem poetam nomen πλάτα ita posuisse ut non de solo remo, sed simul de tota navi accipi vellet. Similis est voc. κώπη usus. Conf. Eur. Hel. 666.

θρώσκει, τῶν ἑκατομπόδων
Νηρῄδων ἀκόλουθος.
ΑΝ. ὦ πλεῖστ' ἐπαίνοις εὐλογούμενον πέδον,
νῦν σὸν τὰ λαμπρὰ ταῦτα δὴ φαίνειν ἔπη.
ΟΙ. *τί δ' ἔστιν, ὦ παῖ, καινόν;* ΑΝ. ἆσσον ἔρχεται
Κρέων ὅδ' ἡμῖν οὐκ ἄνευ πομπῶν, πάτερ.
ΟΙ. ὦ φίλτατοι γέροντες, ἐξ ὑμῶν ἐμοὶ
φαίνοιτ' ἂν ἤδη τέρμα τῆς σωτηρίας.
ΧΟ. *θάρσει, παρέσται· καὶ γὰρ εἰ γέρων ἐγώ,*
τὸ τῆσδε χώρας οὐ γεγήρακε σθένος.

718. *θρώσκει*] θρώσκει 719. *Νηρῄδων*] νηρηίδων 721. *σὸν* Nauckius pro *σοί*. 726. *ἐγὼ*] *κυρῶ* superscr. ab S. 727. *γεγήρακε*] γεγήρακεν

1272. et Andr. 866. Itaque hoc dicere videtur: *navis vero remis bene instructa admirabiliter manibus remigum praetervehitur* (quod litora legebant) *et saltat in mari.* WUNDER. Additum *χερσὶ* indicio est *παραπτομένα* non esse aoristum verbi *παραπέτεσθαι*, sed, ut alii acceperunt, praesens verbi *παράπτομαι*, ut *χέρας κώπῃ προσαρμόσαι* dixit Euripides Iph. T. 1405.

718. *τῶν ἑκατομπόδων Νηρῄδων ἀκόλουθος*] Recte scholiasta, *ἀκολούθως, ὅτι αἱ Νηρηίδες ν̄ εἰσίν*, cujus in verbis *ἀκολούθως* delendum. Est enim ex *ἀκόλουθος* corruptum. Similiter Pindarus apud Athen. 13. p. 573 F. *κορᾶν ἀγέλαν ἑκατόγγυιον* dixit, quod comparavit Schwenkius. Cum Nymphis autem saltare dicuntur naves ut ab Euripide El. 434. *πέμπουσαι χοροὺς μετὰ Νηρῄδων*, ubi Seidlerus Sophoclis verba comparavit et Eur. Hel. 1467. *ὦ ταχεῖα κόσμα—χοραγὲ τῶν καλλιχόρων δελφίνων.*

τῶν ἑκατομπόδων] Quinquaginta numero fuere Nereides (sic docet Hesiod. Theog. 264. Eur. Iph. A. 1062. Iph. T. 428.), quas propterea Sophocles *ἑκατόμποδας* satis insolenter vocat. Ovidius tamen Fast. 6, 499. *Excipit illaesos Panope centumque sorores.* Propertius 3, 33. *O centum aequoreae Nereo genitore puellae.* Plato Critia p. 116. E. *Νηρηίδας δὲ ἐπὶ δελφίνων ἑκατὸν κύκλῳ· τοσαύτας γὰρ ἐνόμιζον αὐτὰς οἱ τότε εἶναι.* MUSGR. De numero vel quinquaginta vel centum Nereidum alia multa collegit Valcken. in Anim. ad Ammonium p. 164 sq.

720, 721. Scholiasta, *Ἀντιγόνη ταῦτά φησιν, ὁρῶσα προσιόντα τὸν Κρέοντα μετὰ χειρός· ἐπὶ τὸν Οἰδίπουν δὲ ἀφῖκται ὁ Κρέων, καὶ μὴ πείσας αὐτὸν παρασπᾶται αὐτοῦ τὴν Ἀντιγόνην, φθάσας κατὰ τὴν ὁδὸν καὶ τὴν Ἰσμήνην ἀφελέσθαι.*

721. *σὸν*] *σοὶ* codex eodem errore quem correxi Philoct. 1165.

δὴ, quod in apographis in *δεῖ* mutatum est ab correctore vitiosa scriptura *σοὶ* decepto, non tam ad *ταῦτα* quam ad *νῦν* referendum. Nam saepissime in hujusmodi sententiis *νῦν δὴ* dicitur. *φαίνειν* est *facto comprobare, rata facere.*

725. *τέρμα τῆς σωτηρίας*] Sic Eurip. Or. 1343. *σωτηρίας γὰρ τέρμ' ἔχεις ἡμῖν μόνη.*

726. *ἐγὼ*] *κυρῶ*, quod in codice superscripsit *διορθωτής*, transiit in apographa.

ΚΡΕΩΝ.

ἄνδρες χθονὸς τῆσδ' εὐγενεῖς οἰκήτορες,
ὁρῶ τιν' ὑμᾶς ὀμμάτων εἰληφότας
φόβον νεώρη τῆς ἐμῆς ἐπεισόδου,
ὃν μήτ' ὀκνεῖτε μήτ' ἀφῆτ' ἔπος κακόν.
ἥκω γὰρ οὐχ ὡς δρᾶν τι βουληθεὶς, ἐπεὶ
γέρων μέν εἰμι, πρὸς πόλιν δ' ἐπίσταμαι
σθένουσαν ἥκων, εἴ τιν' Ἑλλάδος, μέγα.
ἀλλ' ἄνδρα τόνδε τηλικόσδ' ἀπεστάλην
πείσων ἕπεσθαι πρὸς τὸ Καδμείων πέδον,
οὐκ ἐξ ἑνὸς στείλαντος, ἀλλ' ἀνδρῶν ὕπο
πάντων κελευσθεὶς, οὕνεχ' ἥκέ μοι γένει
τὰ τοῦδε πενθεῖν πήματ' ἐς πλεῖστον πόλεως.
ἀλλ', ὦ ταλαίπωρ' Οἰδίπους, κλύων ἐμοῦ
ἵκου πρὸς οἴκους. πᾶς σε Καδμείων λεὼς
καλεῖ δικαίως, ἐκ δὲ τῶν μάλιστ' ἐγὼ,
ὅσφπερ, εἰ μὴ πλεῖστον ἀνθρώπων ἔφυν

732. *οὐχ ὡς*] *ὡσ οὐχ ὡσ* (sic) *δρᾶν* in litura. Videtur *δράσειν* fuisse, ut ex acuto super *α* posito et litera extrema *ν* colligi potest, ante quam tres literae erasae. 735. *τηλικόσδ'* Brunckius pro *τηλικόνδ'*. 738. *οὕνεχ' ἥκε*] *οὔνεκ' ἦκε* ¸ 739. et 754. *ἐς* scripsi pro *εἰς*. 741. *ἵκου* Elmsleius pro *ἵκου*. *ἵκου*] *ἦκου*, ¸ ab S.

730. *νεώρη* hoc accentu codex et ed. Aldina. Male in apographis *νεωρῇ*, contra regulam Arcadii p. 117, 18. et Theognosti Can. p. 45, 32. Idem accentus vitium aliis in locis notavit L. Dindorfius in Thesauro vol. 5. p. 1475.

731. *ὃν*] Refertur ad *ἐμοῦ*, quod latet in *ἐμῆς*. VAUVILLERS.

736. *Καδμείων*] *καδμεῖον* apographa pleraque. *Καδμείων πέδον* est v. 380. ubi pariter uno in apographo *καδμεῖον*.

737. *ἀνδρῶν*] *ἀστῶν* substitutum in aliquot apogr.

739. *ἐς πλεῖστον*] *ἢ πλεῖστον* apographa pleraque. Totum versum ex 741–744. conflatum recte delere videtur Dobraeus.

738. *ἥκε*] Usitatius *προσῆκε*. Eurip. Alc. 291. *καλῶς μὲν αὐτοῖς κατθανεῖν ἦκον βίου.*

740. *Οἰδίπους*] *Οἰδίπου* apud Suidam s. v. *ἵκου*.

742. *μάλιστ'*] *πάντων* interpolatum in aliquot apogr.

743. *ὅσφπερ* post superlativum, ut Trach. 313. *ἐπεί νιν τῶνδε πλεῖστον ᾤκτισα, | ὅσφπερ καὶ φρονεῖν οἶδεν μόνη.*

πλεῖστον—κάκιστος] Sic *πλεῖστον ἔχθιστος* Phil. 361.

κάκιστος, ἀλγῶ τοῖσι σοῖς κακοῖς, γέρον,
ὁρῶν σε τὸν δύστηνον ὄντα μὲν ξένον,
ἀεὶ δ' ἀλήτην κἀπὶ προσπόλου μιᾶς
βιοστερῆ χωροῦντα, τὴν ἐγὼ τάλας
οὐκ ἄν ποτ' ἐς τοσοῦτον αἰκίας πεσεῖν
ἔδοξ', ὅσον πέπτωκεν ἥδε δύσμορος,
ἀεί σε κηδεύουσα καὶ τὸ σὸν κάρα
πτωχῷ διαίτῃ, τηλικοῦτος, οὐ γάμων
ἔμπειρος, ἀλλὰ τοὐπιόντος ἁρπάσαι.
ἆρ' ἄθλιον τοὔνειδος, ὦ τάλας ἐγώ,
ὠνείδισ' ἐς σὲ κἀμὲ καὶ τὸ πᾶν γένος;
ἀλλ' οὐ γὰρ ἔστι τἀμφανῆ κρύπτειν, σύ νυν
πρὸς θεῶν πατρῴων, Οἰδίπους, πεισθεὶς ἐμοὶ
κρύψον, θελήσας ἄστυ καὶ δόμους μολεῖν
τοὺς σοὺς πατρῴους, τήνδε τὴν πόλιν φίλως
εἰπών· ἐπαξία γάρ· ἡ δ' οἴκοι πλέον
δίκῃ σέβοιτ' ἄν, οὖσα σὴ πάλαι τροφός.
ΟΙ. ὦ πάντα τολμῶν κἀπὸ παντὸς ἂν φέρων
λόγου δικαίου μηχάνημα ποικίλον,
τί ταῦτα πειρᾷ κἀμὲ δεύτερον θέλεις

744. ἀλγῶ inter versus ab alia m. ant. 746. δ' illatum ab S. 747. βιοστερῆ] βιο ex βίου factum. 751. πτωχῶι, ηι a m. pr. superscripto. 753. ἆρ'] ἄρ' 755. ἔστι] ἐστὶν σύ νυν] σὺ νῦν 759. ἡ δ'] ἥδ' pr. 761. ἂν φέρων] ἀμφέρων pr. ἀν (sic sine accentu) φέρων corr. 763. πείρᾶι duplici accentu.

744. ἀλγῶ] I. e. μάλιστα ἀλγῶ, μάλιστα ex v. 742. repetendo. LINWOOD.

746. κἀπὶ] V. ad v. 148.

749. ὅσον] I. e. εἰς ὅσον.

751. πτωχῷ] πτωχῇ apographa, et recte fortasse, quum πτωχῆι in codice a m. pr. superscriptum sit.

752. τοὐπιόντος ἁρπάσαι] I. e. τοὐπιόντος οὖσα. V. ad Oed. T. 393.

757. κρύψον] Intelligendum τὸ ὄνειδος. κύψον aliquot apogr.

758. φίλως εἰπών] Lenius dictum pro χαίρειν εἰπών vel χαίρειν κελεύσας, i. e. nihil curans. Monuit Reisigius.

759. ἡ δ' οἴκοι πόλις] Patria.

763. πειρᾷ] πείρᾶι duplici accentu codex. Scholiasta, βαρυτόνως ἀναγνωστέον πείρᾳ, οὐ περισπωμένως· οὕτω Δίδυμος. Male.

ἑλεῖν, ἐν οἷς μάλιστ' ἂν ἀλγοίην ἁλούς;
πρόσθεν τε γάρ με τοῖσιν οἰκείοις κακοῖς
νοσοῦνθ', ὅτ' ἦν μοι τέρψις ἐκπεσεῖν χθονὸς,
οὐκ ἤθελες θέλοντι προσθέσθαι χάριν,
ἀλλ' ἡνίκ' ἤδη μεστὸς ἦ θυμούμενος,
καὶ τοὐν δόμοισιν ἦν διαιτᾶσθαι γλυκὺ,
τότ' ἐξεώθεις κἀξέβαλλες, οὐδέ σοι
τὸ συγγενὲς τοῦτ' οὐδαμῶς τότ' ἦν φίλον·
νῦν τ' αὖθις ἡνίκ' εἰσορᾷς πόλιν τέ μοι
ξυνοῦσαν εὔνουν τήνδε καὶ γένος τὸ πᾶν,
πειρᾷ μετασπᾶν, σκληρὰ μαλθακῶς λέγων.
καίτοι τίς αὕτη τέρψις ἄκοντας φιλεῖν;
ὥσπερ τις εἴ σοι λιπαροῦντι μὲν τυχεῖν
μηδὲν διδοίη μηδ' ἐπαρκέσαι θέλοι,
πλήρη δ' ἔχοντι θυμὸν ὧν χρῄζοις, τότε
δωροῖθ', ὅτ' οὐδὲν ἡ χάρις χάριν φέροι·
ἆρ' ἂν ματαίου τῆσδ' ἂν ἡδονῆς τύχοις;
τοιαῦτα μέντοι καὶ σὺ προσφέρεις ἐμοὶ,
λόγῳ μὲν ἐσθλὰ, τοῖσι δ' ἔργοισιν κακά.

767. ἤθελες θέλοντι] Literae θελες θέλοντι in litura angustiore ab S. Videtur ἠθέλοντι fuisse. 768. ἦ scripsi pro ἦν. Post v. 769. addit verba ex 438. repetita καὶ μάνθανον τὸν θυμὸν ἐκδραμόντα μοι, deleta ab Valckenario ad Eurip. Hipp. 1029. 770. ἐξεώθεις] ἐξεώθησ 774. σκληρὰ] σκλῆρὰ (sic). 775. τίς αὕτη] τοσαύτη 778. χρῄζοις] οι χρήιζειστ 779. δωροῖθ'] ν ante θ' illatum a m. pr. φέροι] φέρει, οι a m. pr. superscripto. 780. ἂν alterum om. 781. σὺ] σοὶ 782. ἔργοισιν] ν ab S.

767. οὐκ ἤθελες] Diod. Sic. 4. 65. τῶν περὶ τὴν οἰκίαν ἀσεμνημάτων γνωσθέντων, τὸν μὲν Οἰδίπουν ὑπὸ τῶν υἱῶν ἔνδον μένειν ἀναγκασθῆναι διὰ τὴν αἰσχύνην. Cfr. Eur. Phoen. 876. DOED.

773. γένος] τὸ Ἀττικὸν, ut monet schol.

775. τίς αὕτη ex tribus apographis pro τοσαύτη.

778. χρῄζοις ex uno apogr. Lb. pro χρῄζεις.

779. οὐδὲν] Prorsus non.

780. τῆσδ' ἂν Lb. et alia apogr. meliora, τῆσδέ γ' interpolata.

φράσω δὲ καὶ τοῖσδ', ὥς σε δηλώσω κακόν.
ἥκεις ἐμ' ἄξων, οὐχ ἵν' ἐς δόμους ἄγῃς,
ἀλλ' ὡς πάραυλον οἰκίσῃς, πόλις δέ σοι
κακῶν ἄνατος τῇδ' ἀπαλλαχθῇ χθονός.
οὐκ ἔστι σοι ταῦτ', ἀλλά σοι τάδ' ἔστ', ἐκεῖ
χώρας ἀλάστωρ οὐμὸς ἐνναίων ἀεί·
ἔστιν δὲ παισὶ τοῖς ἐμοῖσι τῆς ἐμῆς
χθονὸς λαχεῖν τοσοῦτον, ἐνθανεῖν μόνον.
ἆρ' οὐκ ἄμεινον ἢ σὺ τἀν Θήβαις φρονῶ;
πολλῷ γ', ὅσῳπερ ἐκ σαφεστέρων κλύω,
Φοίβου τε καὐτοῦ Ζηνὸς, ὃς κείνου πατήρ.
τὸ σὸν δ' ἀφῖκται δεῦρ' ὑπόβλητον στόμα,
πολλὴν ἔχον στόμωσιν· ἐν δὲ τῷ λέγειν
κάκ' ἂν λάβοις τὰ πλείον' ἢ σωτήρια.
ἀλλ' οἶδα γάρ σε ταῦτα μὴ πείθων, ἴθι·
ἡμᾶς δ' ἔα ζῆν ἐνθάδ'· οὐ γὰρ ἂν κακῶς

783. τοῖσδ'] τοῖσ 784. ἐς] Sic, non εἰσ 785. οἰκίσῃς] οἰκήησ 786. ἄνατος] ἄναιτοσ τῆσδ' Scaliger pro τῶνδ'. 787. ost ἔστ' duae vel tres literae erasae. 796. σωτήρια] σωτηρία pr. 97. οἶδα γάρ] δα et γ in litura. Videtur οἶδ' ἀρ fuisse.

783. τοῖσδ'] ex apographis pro οἷς.

785. πάραυλον] Quod ἄγχι γῆς icit Ismena v. 399.

786. ἄνατος] ἄναιτος etiam Suidas h. v. Hesychius ἄνατος: ἀβλαβής. τῆσδ'] In vitioso τῶνδ' consentit uidas.

787. οὐκ ἔστι σοι ταῦτ'] *Non nsequeris quae intendis.*

790. χθονὸς τοσοῦτον—ἐνθανεῖν όνον] Comparant interpretes Eschyli Sept. 732. ὠμόφρων σίδαρος θόνα ναίειν διαπήλας ὁπόσαν καὶ θιμένοισι κατέχειν, τῶν μεγάλων εδίων ἀμοίρους. et Polynicis verba pud Eurip. Phoen. 1449. ὡς τοόνδε γοῦν τύχω | χθονὸς πατρῴας, εἰ δόμους ἀπώλεσα.

792. ἐκ in apographis aliquot ın καὶ mutatum. σαφεστέρων de Jove et Apolline dictum ut v. 623. εἰ Ζεὺς ἔτι Ζεὺς χὠ Διὸς Φοῖβος σαφής.

793. Φοίβου] Qui oracula ab Jove accipit. V. ad Oed. T. 151.

794. ὑπόβλητον] Scholiasta, οὐκ ἀληθὲς, ἀλλὰ πεπλασμένον. ἀπὸ τῶν ὑποβαλλομένων εἰς τὰ γένη τοὺς παῖδας. De voc. ὑπόβλητον comparant editores Ai. 188. εἰ δ' ὑποβαλλόμενοι κλέπτουσι μύθους οἱ μεγάλοι βασιλῆς. et v. 481. ὡς ὑπόβλητον λόγον ἔλεξας. WUNDER.

796. κάκ' ἂν λάβοις] Postquam malitia tua perspecta fuerit.

798. οὐ γὰρ ἂν — τερποίμεθα] Recte Brunckius. *non enim male, ne sic quidem, vivemus, si ita vivere*

οὐδ' ὧδ' ἔχοντες ζῷμεν, εἰ τερποίμεθα.
ΚΡ. πότερα νομίζεις δυστυχεῖν ἔμ' ἐς τὰ σὰ ἢ σ' ἐς τὰ σαυτοῦ μᾶλλον ἐν τῷ νῦν λόγῳ;
ΟΙ. ἐμοὶ μέν ἐσθ' ἥδιστον, εἰ σὺ μήτ' ἐμὲ πείθειν οἷός τ' εἶ μήτε τούσδε τοὺς πέλας.
ΚΡ. ὦ δόσμορ', οὐδὲ τῷ χρόνῳ φύσας φανεῖ φρένας ποτ', ἀλλὰ λῦμα τῷ γήρᾳ τρέφει;
ΟΙ. γλώσσῃ σὺ δεινός· ἄνδρα δ' οὐδέν' οἷδ' ἐγὼ δίκαιον ὅστις ἐξ ἅπαντος εὖ λέγει.
ΚΡ. χωρὶς τό τ' εἰπεῖν πολλὰ καὶ τὰ καίρια.
ΟΙ. ὡς δὴ σὺ βραχέα, ταῦτα δ' ἐν καιρῷ λέγεις.
ΚΡ. οὐ δῆθ' ὅτῳ γε νοῦς ἴσος καὶ σοὶ πάρα.
ΟΙ. ἄπελθ', ἐρῶ γὰρ καὶ πρὸ τῶνδε, μηδέ με φύλασσ' ἐφορμῶν ἔνθα χρὴ ναίειν ἐμέ.
ΚΡ. μαρτύρομαι τούσδ', οὐχὶ σ', ὃς γνώσει φίλους

799. ζῷμεν] ζῶμεν εἰ] εἰ, ἢ a m. pr. superscripto. 801. ἐς scripsi pro εἰς. 804. φανεῖ] φανῇι 805. τρέφει] τρέφηι 806. οὐδέν'] οὐδὲν pr. 808., 809. Nullae notae personarum. 810. ὅτῳ] ὅ.τῶι. Videtur οὕτωι fuisse. 813. οὐχὶ σ', ὃς γνώσει φίλους correxi pro οὐ σὲ, πρὸς δὲ τοὺς φίλους.

nos juvat. De sententia Conf. El. 354. οὐ ζῶ; κακῶς μὲν, οἷδ', ἐπαρκούντως δέ μοι. WUNDER.

800. Scholiasta, ἀντὶ τοῦ ἐν τῷ μὴ πείθεσθαί σε μᾶλλον σὺ δυστυχεῖς ἢ ἐγώ.

806. 807. ἄνδρα—λέγει] I. e. non est viri justi omnem causam, justam atque injustam, defendere. HERM. Conf. v. 1000.

808. τὰ] τὸ Suidas s. v. χωρίς.

809. ὡς δὴ—λέγεις] Quasi vero tu pauca, illa pauca autem apte dicas. HERM.

810. οὐ δῆθ'—πάρα] I. e. non sane opportuna dicere videbor iis, qui ita sunt vesani ut tu es. Sic scholiasta.

812. ἐφορμῶν] Non ab ἐφορμᾶν ducendum, sed ab ἐφορμεῖν, quod idem fere est quod ἐφεδρεύειν.

V. 813. Quod in codice legitur, μαρτύρομαι τούσδ', οὐ σέ. πρὸς δὲ (πρός γε apogr. tria interpolata) τοὺς φίλους | οἵ' ἀνταμείβῃ ῥήματ', ἦν σ' ἔλω ποτέ, scholiasta, nihil vitii suspicatus, sic explicuit, ἐάν σε ἕλω, δικαιώσω (nam sic corrigenda codicis scriptura δικαίως) σε δηλονότι, mirabilem ille statuens aposiopesin, quacum non possunt comparari talia quale hoc Luciani Dial. mort. 22, 3. vol. I. p. 425. ubi Charon Menippo verbera minatur verbis καὶ μὴν ἄν σε λάβω ποτέ—. Accedit ad haec inusitata

οἵ' ἀνταμείβει ῥήματ', ἦν σ' ἔλω ποτέ.

ΟΙ. τίς δ' ἄν με τῶνδε συμμάχων ἔλοι βίᾳ; 815

ΚΡ. ἦ μὴν σὺ κἄνευ τοῦδε λυπηθεὶς ἔσει.

ΟΙ. ποίῳ σὺν ἔργῳ τοῦτ' ἀπειλήσας ἔχεις;

ΚΡ. παίδοιν δυοῖν σοι τὴν μὲν ἀρτίως ἐγὼ

ξυναρπάσας ἔπεμψα, τὴν δ' ἄξω τάχα.

ΟΙ. ὤμοι. ΚΡ. τάχ' ἔξεις μᾶλλον οἰμώζειν τάδε. 820

ΟΙ. τὴν παῖδ' ἔχεις μου; ΚΡ. τήνδε τ' οὐ μακροῦ χρόνου.

ΟΙ. ἰὼ ξένοι, τί δράσετ'; ἦ προδώσετε,

κοὐκ ἐξελᾶτε τὸν ἀσεβῆ τῆσδε χθονός;

ΧΟ. χώρει, ξέν', ἔξω θᾶσσον· οὔτε γὰρ τὰ νῦν

δίκαια πράσσεις οὔθ' ἃ πρόσθεν εἴργασαι. 825

ΚΡ. ὑμῖν ἂν εἴη τήνδε καιρὸς ἐξάγειν

ἄκουσαν, εἰ θέλουσα μὴ πορεύσεται.

ΑΝ. οἴμοι τάλαινα, ποῖ φύγω; ποίαν λάβω

θεῶν ἄρηξιν ἢ βροτῶν; ΧΟ. τί δρᾷς, ξένε;

ΚΡ. οὐχ ἅψομαι τοῦδ' ἀνδρὸς, ἀλλὰ τῆς ἐμῆς. 830

ΟΙ. ὦ γῆς ἄνακτες. ΧΟ. ὦ ξέν', οὐ δίκαια δρᾷς.

815. ἀνταμείβει] ἀνταμείβηι 816. τοῦδε Musgravius pro τῶνδε, quod codex habet, δε ab S illato. οι ἔσει] ἔσηι 818. σοι] σε, οι a m. pr. 820. ὤμοι] ὤιμοι οἰμώζειν] οἰμώζεισ, superscripto ν ab S, ut videtur. 821. τ' Bothius pro γ'. 827. πορεύσεται] σ ab S insertum. 829. ἄρηξιν] ἀρήξειν pr. δρᾷς] σ ab S.

verbi ἀνταμείβεσθαι cum praepositione πρός constructio, quam correctori deberi puto literas in codice antiquo obscuratas utcunque restituenti, in quibus hoc potius latuisse videtur, μαρτύρομαι τούσδ', οὐχὶ σ', ὃς γνώσει φίλους | οἵ' ἀνταμείβει ῥήματ', ἦν σ' ἔλω ποτέ. Id est ἄνδρα συγγενῆ κακῶς εἰπὼν ὑφέξεις τὴν δίκην, ut ipsis fere ejusdem Creontis ad Oedipum verbis utar in Oedipo Rege v. 551.

816. τοῦδε legisse videtur scholiasta, καὶ χωρὶς τοῦ λαβεῖν σε εἰς Θήβας.

821. τὴν παῖδ'] Ismenam.

τήνδε] Antigonam.

822. ξένοι] Chorum alloquitur.

826. ὑμῖν] Scholiasta, τοῖς ἀκολούθοις ἑαυτοῦ φησιν ὁ Κρέων.

τήνδε] Antigonam.

829. τί δρᾷς, ξένε] Scholiasta, πρὸς τὸν Κρέοντα ἑλκοντα τὴν Ἀντιγόνην.

831. ὦ γῆς ἄνακτες] V. ad v. 145.

ΚΡ. *δίκαια.* ΧΟ. *πῶς δίκαια;* ΚΡ. *τοὺς ἐμοὺς ἄγω.*
ΟΙ. *ἰὼ πόλις.*
ΧΟ. *τί δρᾷς, ὦ ξέν'; οὐκ ἀφήσεις; τάχ' ἐς βάσανον εἶ χερῶν.*
ΚΡ. *εἴργου.* ΧΟ. *σοῦ μὲν οὔ, τάδε γε μωμένου.* 836
ΚΡ. *πόλει μαχεῖ γὰρ, εἴ τι πημανεῖς ἐμέ.*
ΟΙ. *οὐκ ἠγόρευον ταῦτ' ἐγώ;* ΧΟ. *μέθες χεροῖν*
τὴν παῖδα θᾶσσον. ΚΡ. *μὴ 'πίτασσ' ἃ μὴ κρατεῖς.*
ΧΟ. *χαλᾶν λέγω σοι.* ΚΡ. *σοὶ δ' ἔγωγ' ὁδοιπορεῖν.* 840
ΧΟ. *προβᾶθ' ὧδε, βᾶτε βᾶτ', ἔντοποι.*

833.–843. = 876.–886.

834. *ἐς* scripsi pro *εἰς*. *βάσανον εἶ χερῶν* separato versu, ut mox *τάδε γε μωμένου*. 837. ΚΡ.] ΟΙΔ. Personarum nomina per totam fabulam a m. secunda sunt substituta pro lineolis quibus prima manus personarum vices indicaverat. *μαχεῖ—πημανεῖς* Porsonus pro *μάχῃ—πημαίνεις*. 838. ΟΙ. Mudgius pro ΧΟ. 838.–840. Chori verba Creonti, Creontis choro tribuebantur. Correxit Wunderus. 840. *δ' ἔγωγ'*] *δ' ἐγὼ δ'* 841. *ὧδε, βᾶτε*] *ὧδ' ἐμβᾶτε* *ἔντοποι* Brunckius pro *ἐντόπιοι*.

833. *ἰὼ πόλις.*] Male haec Antigonae tribuuntur. Oedipi esse vidit Wunderus.

836. *οὔ*] I. e. *οὐκ εἴρξομαι*.

837. In libris Oedipo tribuitur. Correctum ex scholiasta, qui ad *πόλει* adscripsit *ταῖς Θήβαις*, ut v. 858.

838.–841. Personae vulgo sic distinctae, ΧΟ. *οὐκ ἠγόρευον*— ΚΡ. *μέθες*— ΧΟ. *μὴ 'πίτασσ'*— ΚΡ. *χαλᾶν*— ΧΟ. *σοὶ δ' ἔγωγ' ὁδοιπορεῖν. προβᾶθ'*—. quam descriptionem etiam scholiastam secutum esse ex annotatione ejus ad verba *σοὶ δ' ἔγωγ' ὁδοιπορεῖν* colligi potest, *ἀναχωρεῖν ἐντεῦθεν, ὦ Κρέων*. Recte personas descripsit Wunderus. Verba *μέθες χεροῖν τὴν παῖδα θᾶσσον* chori sunt ad unum ex satellitibus Creontis, in quem quum choro nihil juris sit, recte chorum monet Creon, *μὴ 'πίτασσ' ἃ μὴ κρατεῖς*. Nihilominus chorus verbis *χαλᾶν λέγω σοι* repetit quod dixerat satelliti illi, quem Creon abire cum Antigona jubet verbis, *σοὶ δ' ἔγωγ' ὁδοιπορεῖν*. Aliquot autem hujusmodi *κωφὰ πρόσωπα*, quae *δορυφόρημα* dici solent, quia plerumque hastati erant, adstitisse Creonti ex ipsius verbis intelligitur v. 826. *ὑμῖν ἂν εἴη τήνδε καιρὸς ἐξάγειν | ἄκουσαν, εἰ θέλουσα μὴ πορεύεται*, et v. 847. *οὐκ ἄξεθ' ὑμεῖς;* Eosdem significat scholiasta in annotatione ad verba *πρὸς βίαν πορεύομαι* v. 845., *ἀπαγομένης δὴ τῆς Ἀντιγόνης ὑπὸ τῶν προστεταγμένων παρὰ τοῦ Κρέοντος*.

838. *οὐκ ἠγόρευον ταῦτα*] Dixerat v. 653.

840. *σοὶ δ' ἔγωγ'* apographa excepto Lb. quod *σοὶ ἐγὼ δ'*. Nam quum librarius *σοὶ δ' ἐγὼ δ'*, quod est in codice, ferri non posse videret, optimum ei visum est prius *δ'* omittere.

841. *ὧδε βᾶτ'* ex aliquot apogr. pro *ὧδ' ἐμβᾶτε*.

πόλις ἐναίρεται, πόλις ἐμὰ, σθένει. προβᾶθ' ὧδέ μοι.
AN. ἀφέλκομαι δύστηνος, ὦ ξένοι ξένοι.
OI. ποῦ, τέκνον, εἶ μοι; AN. πρὸς βίαν πορεύομαι.
OI. ὄρεξον, ὦ παῖ, χεῖρας. AN. ἀλλ' οὐδὲν σθένω.
KP. οὐκ ἄξεθ' ὑμεῖς; OI. ὦ τάλας ἐγὼ, τάλας.
KP. οὔκουν ποτ' ἐκ τούτοιν γε μὴ σκήπτροιν ἔτι
ὁδοιπορήσῃς· ἀλλ' ἐπεὶ νικᾶν θέλεις
πατρίδα τε τὴν σὴν καὶ φίλους, ὑφ' ὧν ἐγὼ
ταχθεὶς τάδ' ἔρδω, καὶ τύραννος ὢν ὅμως,
νίκα. χρόνῳ γὰρ, οἶδ' ἐγὼ, γνώσει τάδε,
ὀθούνεκ' αὐτὸς αὐτὸν οὔτε νῦν καλὰ

843. *προβᾶθ' ὧδέ μοι* separato versu, cui prima manus lineolam, secunda Oedipi nomen praefixit. 844. *ἀφέλκομαι* Triclinius pro *ἀφέλκομ' ὦ*. 848. *νικᾶν*] *νικᾶν* 849. *ὁδοιπορήσῃς*] *ὁδοιπορήσεισ* 850. *τε* addidit Triclinius. 852. *γνώσει*] *γνώσῃι* 853. *αὐτὸν*] *αὐτὸν*

842. *πόλις ἐναίρεται, πόλις ἐμὰ σθένει· προβᾶθ' ὧδέ μοι.*] Nescio cur interpretes alii cum scholiasta *σθένει* pro *βίᾳ* dictum acceperint, alii cum *προβᾶτε* conjunxerint, quod si voluisset Sophocles, *τάχει προβᾶτε* potius dixisset quam *σθένει προβᾶτε*, ne quid de verbis parum apte collocatis dicam. Nam Graeci lectores, quos non interpunctio, qua nos hodie utimur, admoneret, *σθένει* non poterant non cum *ἐναίρεται* potius conjungere quam cum *προβᾶτε*. Non magis *σθένει* pro *βίᾳ* dictum est, sed propria *roboris* significatione. Nam qui alteri tantam infert vim quantam hic Creon ejusque satellites Antigonae inferunt, non *ἀσθενῆ*, sed *σθεναρὸν* se esse ostendit. Non minus recte ab Aeschylo Prom. 429. Atlas *ὑπέροχον σθένος κραταιὸν γᾶς οὐρανιόν τε πόλον νώτοις ὀχῶν στενάζειν* dicitur, in quo ipso quoque fuerunt qui argutarentur et *σθένος* pro *βάρος* dici posse negarent. Verum Atlas, qui immensam terrae molem humeris sustinet ab eaque pene opprimitur non *pondus* tantum terrae sentit, sed etiam *robur*, cui ipsius robur prope impar est: unde *στενάζειν* dicitur.

848. *ἐκ τούτοιν*] Scholiasta, *ἐκ τῶν θυγατέρων, αἷς ὡς σκήπτροις ἐχρῆτο καὶ βακτηρίᾳ.*

849. *ὁδοιπορήσῃς* apogr. unum et ed. Aldina, recte. Nam *οὐ* (quod continetur in *οὔκουν*) *μὴ ὁδοιπορήσεις* interrogantis, *οὐ μὴ ὁδοιπορήσῃς* vetantis est. Quae regula perraro neglecta est, velut v. 178. *οὗτοι μήποτέ σ'— ἄξει*, ubi metrum non ferebat *ἀγάγῃ*. Nostro vero loco nihil caussae erat cur *ὁδοιπορήσεις* scriberet, quum *ὁδοιπορήσῃς* posset.

850. *πατρίδα*] *τε* additum ab Triclinio. Non apparet tamen cur *πατρίδα τε* dicere maluerit poeta quam *πάτραν τε*. Itaque videndum ne *πατρίδα* ab correctore syllabas numerante illatum sit postquam *τε* exciderat.

853. *αὐτὸν*] *σαυτὸν* apogr. unum

δρᾷς οὔτε πρόσθεν εἰργάσω βίᾳ φίλων,
ὀργῇ χάριν δοὺς, ἥ σ' ἀεὶ λυμαίνεται.
ΧΟ. ἐπίσχες αὐτοῦ, ξεῖνε. ΚΡ. μὴ ψαύειν λέγω.
ΧΟ. οὗτοι σ' ἀφήσω, τῶνδέ γ' ἐστερημένος.
ΚΡ. καὶ μεῖζον ἆρα ῥύσιον πόλει τάχα
θήσεις· ἐφάψομαι γὰρ οὐ ταύταιν μόναιν.
ΧΟ. ἀλλ' ἐς τί τρέψει; ΚΡ. τόνδ' ἀπάξομαι λαβών.
ΧΟ. δεινὸν λέγεις. ΚΡ. ὡς τοῦτο νῦν πεπράξεται,
ἢν μή μ' ὁ κραίνων τῆσδε γῆς ἀπειργάθῃ.
ΟΙ. ὦ φθέγμ' ἀναιδὲς, ἦ σὺ γὰρ ψαύσεις ἐμοῦ;
ΚΡ. αὐδῶ σιωπᾶν. ΟΙ. μὴ γὰρ αἴδε δαίμονες
θεῖέν μ' ἄφωνον τῆσδε τῆς ἀρᾶς ἔτι,
ὅς μ', ὦ κάκιστε, ψιλὸν ὅμμ' ἀποσπάσας
πρὸς ὄμμασιν τοῖς πρόσθεν ἐξοίχει βίᾳ.
τοιγὰρ σέ τ' αὐτὸν καὶ γένος τὸ σὸν θεῶν
ὁ πάντα λεύσσων Ἥλιος δοίη βίον
τοιοῦτον οἷον κἀμὲ γηράναι ποτέ.
ΚΡ. ὁρᾶτε ταῦτα, τῆσδε γῆς ἐγχώριοι;

858. ἆρα] ἄρα 859. μόμαιν, ν a m. pr. 860. τρέψει] τρέψῃ
861. λέγεις] λέγοισ ὡς addidit Triclinius. 863. ψαύσεις] ψαύεισ
865. θεῖέν μ'] θεῖεμ', ν a m. pr. τῆς editor Londinensis a. 1747. pro γῆς. 867. ἐξοίχει] ἐξοίχῃ 868. σέ τ' αὐτὸν Brunckius pro σε χ' αὐτόν. 869. λεύσσων] Sic, non λεύσων. 870. γηράναι ποτέ scripsi pro γηρᾶναί ποτε.

et ed. Ald. αὐτὸς αὑτοῦ est v. 930., ubi σαυτοῦ a metro excluditur, et alibi saepe.

858. πόλει] Non Thebis, ut in scholiis legitur, sed Athenis, quibus Creon ait majus quid vindicandum fore, i. e. graviora perpetienda fore, si vis ei inferatur.

861. λέγεις pro λέγοις apogr. pleraque omnia, et v. 863. ψαύσεις duo pro ψαύεις.

866. ὃς refertur ad personam Creontis, quae verbis praecedentibus designata erat. Nam ἀρᾶς est ἀρᾶς ἐς σέ. Exsecratio qua contra Creontem utitur Oedipus rata fit post mortem Eteoclis et Polynicis, quod argumentum in Antigonae fabula tractavit Sophocles.

ψιλὸν ὄμμ'] I. e. solum meum praesidium, Antigonam.

867. ὄμμασιν τοῖς πρόσθεν] Oculis quos ipse sibi effoderat. Ab figurato vocabuli usu ad proprium transit.

870. γηράναι ποτέ] Scribebatur γηρᾶναί ποτε, accentu vitioso, de quo dixi ad Stephani Thes. vol. 2. p. 609 c.

ΟΙ. ὁρῶσι κἀμὲ καὶ σὲ, καὶ φρονοῦσ' ὅτι
ἔργοις πεπονθὼς ῥήμασίν σ' ἀμύνομαι.
ΚΡ. οὗτοι καθέξω θυμὸν, ἀλλ' ἄξω βίᾳ
κεἰ μοῦνός εἰμι τόνδε καὶ χρόνῳ βραδύς.
ΟΙ. ἰὼ τάλας.
ΧΟ. ὅσον λῆμ' ἔχων ἀφίκου, ξέν', εἰ τάδε δοκεῖς τελεῖν.
ΚΡ. δοκῶ. ΧΟ. τάνδ' ἄρ' οὐκέτι νεμῶ πόλιν.
ΚΡ. τοῖς τοι δικαίοις χὠ βραχὺς νικᾷ μέγαν.
ΟΙ. ἀκούεθ' οἷα φθέγγεται; ΧΟ. τά γ' οὐ τελεῖ
⏑ ⏓ ⏑ – – ΚΡ. Ζεὺς ἂν εἰδείη, σὺ δ' οὔ.
ΧΟ. ἆρ' οὐχ ὕβρις τάδ'; ΚΡ. ὕβρις, ἀλλ' ἀνεκτέα.
ΧΟ. ἰὼ πᾶς λεὼς, ἰὼ γᾶς πρόμοι,
μόλετε σὺν τάχει, μόλετ'· ἐπεὶ πέραν περῶσ' οἵδε δή.
ΘΗ. τίς ποθ' ἡ βοή; τί τοὔργον; ἐκ τίνος φόβου ποτὲ
βουθυτοῦντά μ' ἀμφὶ βωμὸν ἔσχετ' ἐναλίῳ θεῷ
τοῦδ' ἐπιστάτῃ Κολωνοῦ; λέξαθ', ὡς εἰδῶ τὸ πᾶν,

.γηρῶν. .βαρύσ.

875. χρόνωι βραδύσ, γηρῶν βαρύσ a m. perantiqua superscripto. 879. νεμῶ] νέμω 882. Indicavi lacunam. Ζεὺς ἂν] ζεῦστ' ἂν (στ uno ductu), in ζεὺς ταῦτ' ἂν mutatum ab S. 883. ἆρ'] ἄρ' τάδ'] τάδε ἀνεκτέα] Alterum ε ex αι factum. 886. περῶσ' οἵδε δή Elmsleius pro περῶσι δή, quod separato versu est in cod. 887. ποθ'] ποθεν 888. βουθυτοῦντα] Secundum υ ex οι factum. 889. εἰδῶ] ἴδω (sine spiritu).

875. τόνδε] τῶνδε in tribus apographis interpolatis ab correctore qui non viderat τόνδε cum ἄξω esse conjungendum.

μοῦνος] Nam satellites cum puellis abierant.

χρόνῳ βραδύς] Quod superscriptum est in codice γηρῶν βαρύς ex γήρᾳ βαρύς corruptum videtur, idque fortasse praestat. Inepte in apographo Tricliniano χρόνῳ βραχύς.

879. νεμῶ] Sic correctum ex scholiasta, qui νομιῶ interpretatur.

882. Lacunam recte notavit Triclinius, ἐλλιπὴς δέ ἐστιν ὁ εἷς τῶν ἰάμβων. Initium, non finem trimetri excidisse monuit Hermannus, qui Ζεύς ad verba chori rettulit. Quum in codice a pr. manu fuerit ζεύς τ' ἂν εἰδείη, fortasse scribendum, Χορ. τά γ' οὐ τελεῖ, | εἰ Ζεὺς ἔτι Ζεύς. Κρ. Ζεὺς ἂν εἰδείη, σὺ δ' οὔ.

885. οἵδε] Creontis satellites.

887. Scholiasta, ἄκρως τῇ οἰκονομίᾳ τὸ μαθεῖν τὸν Θησέα τὰ γενόμενα, πρὸς θυσίαις ὄντα τοῦ ἱππίου Ποσειδῶνος, ὑπέρ τοῦ μὴ διατριβὴν ἐγγενέσθαι μηνύοντός τινος.

888. ἔσχετε] *Inhibuistis*, moram injecistis. MUSGR.

889. εἰδῶ ex aliquot apogr. pro ἴδω.

οὖ χάριν δεῦρ' ἦξα θᾶσσον ἢ καθ' ἡδονὴν ποδός.
ΟΙ. ὦ φίλτατ', ἔγνων γὰρ τὸ προσφώνημά σου,
πέπονθα δεινὰ τοῦδ' ὑπ' ἀνδρὸς ἀρτίως.
ΘΗ. τὰ ποῖα ταῦτα, τίς δ' ὁ πημήνας; λέγε.
ΟΙ. Κρέων ὅδ', ὃν δέδορκας, οἴχεται τέκνων
ἀποσπάσας μου τὴν μόνην ξυνωρίδα.
ΘΗ. πῶς εἶπας; ΟΙ. οἷά περ πέπονθ' ἀκήκοας.
ΘΗ. οὔκουν τις ὡς τάχιστα προσπόλων μολὼν
πρὸς τούσδε βωμοὺς πάντ' ἀναγκάσει λεὼν
ἄνιππον ἱππότην τε θυμάτων ἄπο
σπεύδειν ἀπὸ ῥυτῆρος, ἔνθα δίστομοι
μάλιστα συμβάλλουσιν ἐμπόρων ὁδοί,
ὡς μὴ παρέλθωσ' αἱ κόραι, γέλως δ' ἐγὼ
ξένῳ γένωμαι τῷδε, χειρωθεὶς βίᾳ.
ἴθ', ὡς ἄνωγα, σὺν τάχει. τοῦτον δ' ἐγώ,
εἰ μὲν δι' ὀργῆς ἦκον, ἧς ὅδ' ἄξιος,
ἄτρωτον οὐ μεθῆκ' ἂν ἐξ ἐμῆς χερός·
νῦν δ' οὕσπερ αὐτὸς τοὺς νόμους εἰσῆλθ' ἔχων,
τούτοισι κοὐκ ἄλλοισιν ἁρμοσθήσεται.
οὐ γάρ ποτ' ἔξει τῆσδε τῆς χώρας, πρὶν ἂν
κείνας ἐναργεῖς δεῦρό μοι στήσῃς ἄγων·

893. ποῖα ταῦτα] Literas α τ inseruit S, erasis duabus quae post αὗτα scriptae fuerant. 895. ἀποσπάσας] ἀποποσπάσασ 897. οὔκουν] οὐκοῦν 899. Hunc versum in margine habet a m. pr., etsi atramento alio. 902. δ' om. 905. ἦκον ex ἦκεν factum, quod legitur in lemmate scholii. 906. οὐ μεθῆκ' ἂν] οὐδ' ἀφῆκ' ἄν, erasis post κ literis εν ut videtur. In marg. adscriptum μεθῆκ' ἄν fortasse ab S, etsi sine γρ. 907. οὕσπερ Reiskius pro ὥσπερ. 909. ποτ' ἔξει] ποθ' ἕξει, θ a m. aliquanto recentiore ex τ facto. 910. στήσῃς] στήσεισ

893. πημήνας] Sc. σέ.
900. δίστομοι] Conf. v. 1047.
903. ξένῳ] Oedipo, quem in tutelam suam receperat, non Creonti, quod opinatur scholiasta, qui non attenderat ad τοῦτον δέ, quod oppositum est verbis superioribus τῷ ξένῳ τῷδε.
908. τούτοισι κοὐκ] τούτοισιν οὐκ apogr. unum et ed. Ald.
909. Ad Creontem se convertit.

ἐπεὶ δέδρακας οὔτ' ἐμοῦ καταξίως
οὔθ' ὧν πέφυκας αὐτὸς οὔτε σῆς χθονὸς,
ὅστις δίκαι' ἀσκοῦσαν εἰσελθὼν πόλιν
κἄνευ νόμου κραίνουσαν οὐδὲν, εἶτ' ἀφεὶς
τὰ τῆσδε τῆς γῆς κύρι' ὧδ' ἐπεσπεσὼν
ἄγεις θ' ἃ χρῄζεις καὶ παρίστασαι βίᾳ·
καί μοι πόλιν κένανδρον ἢ δούλην τινὰ
ἔδοξας εἶναι, κἄμ' ἴσον τῷ μηδενί.
καίτοι σε Θῆβαί γ' οὐκ ἐπαίδευσαν κακόν·
οὐ γὰρ φιλοῦσιν ἄνδρας ἐκδίκους τρέφειν,
οὐδ' ἄν σ' ἐπαινέσειαν, εἰ πυθοίατο
συλῶντα τἀμὰ καὶ τὰ τῶν θεῶν βίᾳ
ἄγοντα φωτῶν ἀθλίων ἱκτήρια.
οὔκουν ἔγωγ' ἂν σῆς ἐπεμβαίνων χθονὸς,
οὐδ' εἰ τὰ πάντων εἶχον ἐνδικώτατα,
ἄνευ γε τοῦ κραίνοντος, ὅστις ἦν, χθονὸς
οὔθ' εἷλκον οὔτ' ἂν ἦγον, ἀλλ' ἠπιστάμην
ξένον παρ' ἀστοῖς ὡς διαιτᾶσθαι χρεών.
σὺ δ' ἀξίαν οὐκ οὖσαν αἰσχύνεις πόλιν
τὴν αὐτὸς αὑτοῦ, καί σ' ὁ πληθύων χρόνος
γέρονθ' ὁμοῦ τίθησι καὶ τοῦ νοῦ κενόν.
εἶπον μὲν οὖν καὶ πρόσθεν, ἐννέπω δὲ νῦν,

911. *οὔτ' ἐμοῦ*] *οὔτε μου* 915. *κύρι'*] *κύρια* *ἐπεσπεσὼν*] *ἐπιπεσὼν* 924. *οὔκουν*] *οὐκοῦν* *ἐπεμβαίνων*] *ἐπιβαίνων* 927. *ἂν ἦγον*] *ἀνῆγον* 928. *ξένον*] *ξεῖνον* *ἀστοῖς*] *αὐτοῖσ* pr. 924. *αἰσχύνεις*] *αἰσχύνησ* (sic, non *αἰσχύνασ* ut Elmsl.) 930. *αὑτοῦ*] *αὐτοῦ* *χρόνος*] *χρολδσ* (sic) cum puncto super *ρ*, eraso vero accentu literae *o*.

915. *κύρια*] Leges quibus regitur. *ἐπεισπεσὼν* ex apographis pro *ἐπιπεσών*.

916. *ἄγεις*] *Abducis*.

922. *τῶν θεῶν*] Horum enim in tutela sunt supplices.

924. *ἐπεμβαίνων* aliquot apogr. Alia *ἐπιβαίνων* cum codice.

928. *ξένον* ex uno apographo pro *ξεῖνον*, quo tragici non utuntur nisi metro postulante.

929. *ἀξίαν οὐκ οὖσαν*] I. e. *οὐκ οὖσαν ἀξίαν αἰσχύνεσθαι*.

τὰς παῖδας ὡς τάχιστα δεῦρ' ἄγειν τινὰ,
εἰ μὴ μέτοικος τῆσδε τῆς χώρας θέλεις
εἶναι βίᾳ τε κοὐχ ἑκών· καὶ ταῦτά σοι
τῷ νῷ θ' ὁμοίως κἀπὸ τῆς γλώσσης λέγω.
ΧΟ. ὁρᾷς ἵν' ἥκεις, ὦ ξέν'; ὡς ἀφ' ὧν μὲν εἶ
φαίνει δίκαιος, δρῶν δ' ἐφευρίσκει κακά.
ΚΡ. ἐγὼ οὔτ' ἄνανδρον τήνδε τὴν πόλιν λέγων,
ὦ τέκνον Αἰγέως, οὔτ' ἄβουλον, ὡς σὺ φῂς,
τοὔργον τόδ' ἐξέπραξα, γιγνώσκων δ' ὅτι
οὐδείς ποτ' αὐτοὺς τῶν ἐμῶν ἂν ἐμπέσοι
ζῆλος ξυναίμων, ὥστ' ἐμοῦ τρέφειν βίᾳ.
ᾔδη δ' ὀθούνεκ' ἄνδρα καὶ πατροκτόνον
κἄναγνον οὐ δεξοίατ', οὐδ' ὅτῳ γάμοι
ξυνόντες ηὐρέθησαν ἀνόσιοι τέκνων.
τοιοῦτον αὐτοῖς Ἄρεος εὔβουλον πάγον

938. *φαίνει*] *φαίνῃ* 938. *δ' ἐφευρίσκει*] *τ' ἐφευρίσκῃ* 939. *λέγων*] *λέγω* 941. *τοὔργον τόδ'*] *τοὔργον τόγ'* *γιγνώσκων δ' ὅτι*] *γινώσκων δ' ὅτι*, non *γινώσκων ὅτι* ut Elmsl. 944. *ᾔδη*] *ᾔδῃ*, *v* a m. rec. *ὀθούνεκ'*] *δθ' οὕνεκ'* ut solet. 945. *κἄναγνον*] *κἄναν-δρον* *δεξοίατ'* Elmsleius pro *δεξαίατ'* 946. *ηὐρέθησαν* scripsi pro *εὑρέθησαν*.

934. *μέτοικος*] Confuse schol. de h. l. disserit. Μετοίκοις recte comparatur Creon captivi loco habendus, ut qui domicilium in ea civitate, cujus non esset civis, *μετοίκων* more positurus erat. Eadem metaphora in Aesch. Pers. 319. de Artame Bactrio *σκληρᾶς μέτοικος γῆς ἐκεῖ κατέφθιτο*. DOED.

936. *τῷ νῷ θ' ὁμοίως κἀπὸ τῆς γλώσσης λέγω*] Hoc quum *ἀπὸ τοῦ νοῦ θ' ὁμοίως καὶ τῇ γλώσσῃ λέγω* potius dici debuerit, Hartungius *νοῶ θ' ὁμοίως* proposuit conjectura improbabili.

937. *ἀφ' ὧν*] I. e. Θηβαίων. V. 919. 920.

938. *δ'* et v. 939. *λέγων* ex apographis pro *τ'* et *λέγω*.

941. *τόδ'* ex aliquot apogr. pro *τόγ'*.

942. *αὐτοὺς*] I. e. *τοὺς Ἀθηναίους*, quorum nomen ex *τήνδε τὴν πόλιν* repetendum v. 939. *αὐτοῖς* in apogr. Lb. solo, quae usitatior verbi *ἐμπίπτειν* constructio est.

945. *κἄναγνον* conjectura probabili, fortasse ex Oed. T. 823. ducta, restitutum in apographis interpolatis: nam cetera in iisque Paris. 2712. consentiunt cum codice in *κἄνανδρον*, quod veteri librario obversabatur ex v. 939.

γάμοι—τέκνων] Filii cum matre: nisi *τέκνων* pro alio vocabulo, quod exciderat, illatum est ab interpolatore, quod non raro factum. *τοκέων* Hartungius.

ἐγὼ ξυνήδη χθόνιον ὄνθ', ὃς οὐκ ἐᾷ
τοιούσδ' ἀλήτας τῇδ' ὁμοῦ ναίειν πόλει· . .
ᾧ πίστιν ἴσχων τήνδ' ἐχειρούμην ἄγραν.
καὶ ταῦτ' ἂν οὐκ ἔπρασσον, εἰ μή μοι πικρὰς
αὐτῷ τ' ἀρὰς ἠρᾶτο καὶ τῷμῷ γένει·
ἀνθ' ὧν πεπονθὼς ἠξίουν τάδ' ἀντιδρᾶν.
θυμοῦ γὰρ οὐδὲν γῆρᾶς ἐστιν ἄλλο πλὴν
θανεῖν· θανόντων δ' οὐδὲν ἄλγος ἅπτεται.
πρὸς ταῦτα πράξεις οἷον ἂν θέλῃς· ἐπεὶ
ἐρημία με, κεἰ δίκαι' ὅμως λέγω,
σμικρὸν τίθησι· πρὸς δὲ τὰς πράξεις ὅμως,
καὶ τηλικόσδ' ὤν, ἀντιδρᾶν πειράσομαι.

ΟΙ. ὦ λῆμ' ἀναιδὲς, τοῦ καθυβρίζειν δοκεῖς,
πότερον ἐμοῦ γέροντος, ἢ σαυτοῦ, τόδε ;
ὅστις φόνους σοι καὶ γάμους καὶ συμφορὰς
τοῦ σοῦ διῆκας στόματος, ἃς ἐγὼ τάλας
ἤνεγκον ἄκων· θεοῖς γὰρ ἦν οὕτω φίλον,
τάχ' ἄν τι μηνίουσιν ἐς γένος πάλαι.
ἐπεὶ καθ' αὑτόν γ' οὐκ ἂν ἐξεύροις ἐμοὶ

948. ξυνήδη Brunckius pro ξυνήδειν. 957. Post ἐρημία litera erasa, quae *ν* potius fuit quam *σ*. κεἰ] καὶ εἰ 960. λῆμ'] λ ex δ factum, ut δῆμ' est in lemmate scholii. 962. συμφορὰς] συμφορᾶσ 965. ἐς scripsi pro εἰς. 966. αὑτόν γ'] αὑτὸν pr., addito postmodum γ' ab eadem manu.

948. χθόνιον] I. e. ἐγχώριον, ut explicat scholiasta, non aliunde acceptum. Areopagi laudes copiosius celebravit Aeschylus in Eumenidibus.

954. θυμοῦ γὰρ οὐδὲν γῆρας] Scholiasta, οἷον, οὐκ ἔστι θυμοῦ κρατῆσαι ἄνθρωπον ὄντα· οὐ καταγηράσκει τὸ ὠμὸν τοῦ θυμοῦ, εἰ μὴ ἐξέλθοι τοῦ βίου ἄνθρωπος· ἀδύνατον γάρ ἐστι ζῶντα ἄνθρωπον μὴ θυμῷ χρήσασθαι. τοῦτο δὲ καὶ παροιμιακῶς λέγεται, ὅτι ὁ θυμὸς ἔσχατον γηράσκει· λέγεται δὲ διὰ τοὺς πρεσβυτέρους· ὅσῳ γὰρ γηράσκουσι, τὸν θυμὸν ἐρρωμενέστερον ἔχουσιν· καὶ Ἀλκαῖος ὡς λεγομένου κατὰ κοινὸν αὐτοῦ μιμήσκεται.

οὐδὲν γῆρας] Eadem vi Aeschylus Sept. 682. οὐκ ἔστι γῆρας τοῦδε τοῦ μιάσματος, ubi libri nonnulli πέρας, quae est bona vocis illius interpretatio. JACOBS.

γῆρᾶς ἐστιν] ἔστι γῆρας unum apographum Paris. 2712. Apud Suidam (s. v. θυμός) ἐστιν ἄλλο γῆρας.

957. ἐρημία] V. 875.

ἁμαρτίας ὄνειδος οὐδὲν ἀνθ' ὅτου
τάδ' εἰς ἐμαυτὸν τοὺς ἐμούς θ' ἡμάρτανον.
ἐπεὶ δίδαξον, εἴ τι θέσφατον πατρὶ
χρησμοῖσιν ἰκνεῖθ' ὥστε πρὸς παίδων θανεῖν,
πῶς ἂν δικαίως τοῦτ' ὀνειδίζοις ἐμοί,
ὃς οὔτε βλάστας πω γενεθλίους πατρὸς,
οὐ μητρὸς εἶχον, ἀλλ' ἀγέννητος τότ' ἦ;
εἰ δ' αὖ φανεὶς δύστηνος, ὡς ἐγὼ 'φάνην,
ἐς χεῖρας ἦλθον πατρὶ καὶ κατέκτανον,
μηδὲν ξυνιεὶς ὧν ἔδρων εἰς οὕς τ' ἔδρων,
πῶς ἂν τό γ' ἄκον πρᾶγμ' ἂν εἰκότως ψέγοις;
μητρὸς δὲ, τλῆμον, οὐκ ἐπαισχύνει γάμους
οὕσης ὁμαίμου σῆς μ' ἀναγκάζων λέγειν
οἷους ἐρῶ τάχ'· οὐ γὰρ οὖν σιγήσομαι,
σοῦ γ' ἐς τόδ' ἐξελθόντος ἀνόσιον στόμα.
ἔτικτε γάρ μ' ἔτικτεν, ὤμοι μοι κακῶν,
οὐκ εἰδότ' οὐκ εἰδυῖα, καὶ τεκοῦσά με
αὐτῆς ὄνειδος παῖδας ἐξέφυσέ μοι.
ἀλλ' ἓν γὰρ οὖν ἔξοιδα, σὲ μὲν ἐκόντ' ἐμὲ
κείνην τε ταῦτα δυσστομεῖν· ἐγὼ δέ νιν

967. Ante *ἁμαρτίας* elutum *ὃ σ'*. 971. *ὀνειδίζοις*] *ὀνειδίζεισ* 972. *πω*] *πῶσ γενεθλίους*] *ου* ex *α* factum ab S. 973. *ἦ*] Sic, non *ἦν*. In marg. ab S *ἔα ἦ*. 976. *ξυνεὶς*] *ξυνιεῖσ* 977. *πῶς* Elmsleius pro *πῶς γ'*. *τό γ'*] *γ'* in litura literae *θ*, post quam quattuor literae erasae, quarum prima *α* fuit. Videtur igitur *ἄκον* bis scriptum fuisse. *πρᾶγμ'*] *μ* ab S illatum. 978. *τλῆμον*] *τλήμων ἐπαισχύνει*] *ἐπαισχύνῃι* 981. *ἐς* scripsi pro *εἰς*. 982. *μοι*] *μοί* 984. *αὐτῆς*] *αὐτῆσ* 986. *δυσστομεῖν*] *δυστομεῖν*

970. *ἰκνεῖθ'*] *ἰκνοῖθ'* interpolatum in tribus apographis propter *ὀνειδίζοις*, quod in plerisque recte restitutum pro *ὀνειδείζεις*.

972. *πω* ex uno apogr. pro *πως*.

973. *ἦ*] *ἦν* in apographis.

974. *εἰ δ' αὖ φανεὶς* etc.] Sensus est, *sin constat fati me iniquitate adactum, non consilii pravitate, sicut sane constat, manus conseruisse cum patre.* DOED.

977. *τό γ'*] *τότ'* apogr. Lb., in alio *τόδ'*.

981. *ἀνόσιον στόμα*] Impium sermonem.

ἄκων' ἔγημα, φθέγγομαί τ' ἄκων τάδε.
ἀλλ' οὐ γὰρ οὔτ' ἐν τοῖσδ' ἀκούσομαι κακὸς
γάμοισιν οὔθ' οὗς αἰὲν ἐμφορεῖς σύ μοι
φόνους πατρῴους ἐξονειδίζων πικρῶς.
ἓν γάρ μ' ἄμειψαι μοῦνον ὧν σ' ἀνιστορῶ.
εἴ τίς σε τὸν δίκαιον αὐτίκ' ἐνθάδε
κτείνοι παραστὰς, πότερα πυνθάνοι' ἂν εἰ
πατήρ σ' ὁ καίνων, ἢ τίνοι' ἂν εὐθέως;
δοκῶ μὲν, εἴπερ ζῆν φιλεῖς, τὸν αἴτιον
τίνοι' ἄν, οὐδὲ τοὔνδικον περιβλέποις.
τοιαῦτα μέντοι καὐτὸς εἰσέβην κακὰ,
θεῶν ἀγόντων· οἷς ἐγὼ οὐδὲ τὴν πατρὸς
ψυχὴν ἂν οἶμαι ζῶσαν ἀντειπεῖν ἐμοί,
σὺ δ', εἰ γὰρ οὐ δίκαιος, ἀλλ' ἅπαν καλὸν
λέγειν νομίζων, ῥητὸν ἄρρητόν τ' ἔπος,
τοιαῦτ' ὀνειδίζεις με τῶνδ' ἐναντίον.
καί σοι τὸ Θησέως ὄνομα θωπεῦσαι καλὸν,
καὶ τὰς Ἀθήνας, ὡς κατῴκηνται καλῶς·
κᾰ̓θ' ὧδ' ἐπαινῶν πολλὰ τοῦδ' ἐκλανθάνει,
ὀθούνεκ' εἴ τις γῆ θεοὺς ἐπίσταται
τιμαῖς σεβίζειν, ἥδε τοῦθ' ὑπερφέρει,
ἀφ' ἧς σὺ κλέψας τὸν ἱκέτην γέρουτ' ἐμὲ
αὐτόν τ' ἐχειροῦ τὰς κόρας τ' οἴχει λαβών.

987. ἄκων] ω ex o factum. 989. ἐμφορεῖς] ἐμφ̊ρεῖσ, o a m. antiua. 991. ἄμειψαι] ἀμεῖψαι pr. 998. ἐγὼ οὐδὲ] ἐγὼυδὲ, υ ab S, t videtur, inserto. 1002. ἐναντίον] ἐναντίω̊ν, o a m. pr. 1003. σί σοι] καὶ σοὶ pr. 1007. τιμαῖς] τιμᾶσ pr. τιμὰσ corr. τιμαῖς reituit Turnebus. ἥδε] η in litura. Videtur οι vel ει fuisse. τοῦθ'] νῦδ' 1009. τ' ἐχειροῦ] τε χειροῦ οἴχει] οἴχηι

989. ἐμφορεῖς] *Ingeris.* In apographis omnibus ἐμφέρεις, recto accentu. Sed Sophocles ἀμφέρεις ripsisse videtur, quod conjecit L. Bindorfius in Thesauro s. v. Ἀναφέρω p. 609.

993. κτείνοι] *Occidere vellet,* ut κτείναντα Aj. 1226.

999. ἐμοί additum quasi non praecesserit dativus rei οἷς.

ἀνθ' ὧν ἐγὼ νῦν τάσδε τὰς θεὰς ἐμοὶ
καλῶν ἱκνοῦμαι καὶ κατασκήπτω λιταῖς
ἐλθεῖν ἀρωγοὺς ξυμμάχους θ', ἵν' ἐκμάθῃς
οἵων ὑπ' ἀνδρῶν ἥδε φρουρεῖται πόλις.
ΧΟ. ὁ ξεῖνος, ὦναξ, χρηστός· αἱ δὲ συμφοραὶ
αὐτοῦ πανώλεις, ἄξιαι δ' ἀμυναθεῖν.
ΘΗ. ἅλις λόγων· ὡς οἱ μὲν ἐξηρπασμένοι
σπεύδουσιν, ἡμεῖς δ' οἱ παθόντες ἔσταμεν.
ΚΡ. τί δῆτ' ἀμαυρῷ φωτὶ προστάσσεις ποιεῖν;
ΘΗ. ὁδοῦ κατάρχειν τῆς ἐκεῖ, πομπὸν δέ με
χωρεῖν, ἵν', εἰ μὲν ἐν τόποισι τοῖσδ' ἔχεις
τὰς παῖδας ἡμῶν, αὐτὸς ἐκδείξῃς ἐμοί·

1010. τάσδε τὰς θεὰς] τᾶσδε θεᾶς Elmsleius pro ἀμυνάθειν. vit S. 1017. ἔσταμεν] ἔσταμεν

1012. θ' om. 1015. ἀμυ- 1016. ἐξηρπασμένοι] οι in ην muta- 1018. ποιεῖν] ποεῖν

1012. ἀρωγοὺς ξυμμάχους θ'] θ' in codice omissum (ut v. 1165. αἰτεῖν, ἀπελθεῖν particula τε post ἀπελθεῖν est omissa) ex uno apographo Paris. 2886. addidi. Sic Aeschylus Suppl. 726. ἐγὼ δ' ἀρωγοὺς ξυνδίκους θ' ἥξω λαβών. Dissimilis ratio loci Euripidei est Rhes. 637. ἐγὼ δὲ τῷδε σύμμαχος Κύπρις | δοκοῦσ' ἀρωγὸς ἐν πόνοις παραστατεῖν.

1016. ἐξηρπασμένοι] Quod διορθωτὴς superscripsit ἐξηρπασμένην est in apographis plerisque. Quod nunc legitur pro ἐξηρπακότες dictum accepit scholiasta parum probabiliter. Vera videtur F. G. Schmidtii emendatio ab Schneidewino memorata ἐξειργασμένος, cui apte opponitur παθόντες. ἐξηρπασμένοι si recte legeretur, passive accipiendum foret de Antigona et Ismena. Id vero ineptum est propter σπεύδουσιν, quod raptoribus convenit, non raptis virginibus, nisi forte volentes raptae sint.

1019. τῆς ἐκεῖ] Notandum ἐκεῖ, quod pro ἐκεῖσε positum. Herod. 7, 147. καὶ ἡμεῖς ἐκεῖ πλέομεν. Thuc. 3, 71. τοὺς ἐκεῖ καταπεφευγότες. DOED.

πομπὸν δέ με χωρεῖν] Hoc est βούλομαι χωρεῖν, quod colligitur ex προστάσσω σοι, a quo pendent verba ὁδοῦ κατάρχειν τῆς ἐκεῖ. Recte autem facit Theseus quod se Creonti, non Creontem sibi comitem adjungi vult. Nam Theseus viae est ignarus, quamobrem Creontem jubet ὁδοῦ κατάρχειν τῆς ἐκεῖ.

1021. Recte dictum videri potest τὰς παῖδας ἡμῶν, quum non solum Oedipum, sed etiam filias ejus in tutelam suam receperit. Habet tamen istud ἡμῶν molle quid et muliere dignius quam Theseo videturque ab interpolatore illatum, quum duae syllabae excidissent. Sophocles haud dubie scripserat τὰς τοῦδε παῖδας. Similiter pronomen οὗτος textui illatum v. 1148. ubi ne exciderat quidem aliquid.

εἰ δ' ἐγκρατεῖς φεύγουσιν, οὐδὲν δεῖ πονεῖν·
ἄλλοι γὰρ οἱ σπεύδοντες, οὓς οὐ μή ποτε
χώρας φυγόντες τῆσδ' ἐπεύξωνται θεοῖς.
ἀλλ' ἐξυφηγοῦ· γνῶθι δ' ὡς ἔχων ἔχει
καί σ' εἶλε θηρῶνθ' ἡ τύχη· τὰ γὰρ δόλῳ
τῷ μὴ δικαίῳ κτήματ' οὐχὶ σώζεται.
κοὐκ ἄλλον ἕξεις ἐς τάδ'· ὡς ἕξοιδά σε
οὐ ψιλὸν οὐδ' ἄσκευον ἐς τοσήνδ' ὕβριν
ἥκοντα τόλμης τῆς παρεστώσης τανῦν,

1024. ἐπεύξωνται] ἐπεύχονται 1025. ἔχει] ἔχηι 1026. θηρῶνθ'] ηρῶντα 1027. σώζεται] σώιζεται 1028. ἐς scripsi pro εἰς. 1030. ανῦν] τὰ νῦν

1022. ἐγκρατεῖς] I. e. ἐγκρατεῖς ὧν παίδων, ut interpretatur Elmsius. Sic τόξων ἐγκρατής Phil. 75.

1023. ἄλλοι] Copias dicit Atheniensium. Recte scholiasta, ἄλλοι Ἀθηναῖοι ἐπιδιώκουσιν αὐτούς.

1024. ἐπεύξονται] Scholiasta, οἱ οἱ θεράποντες. Recta scriptura annotata in duobus apographis ἐπ- ξ ίχωνται. In aliis, ut in codice, εύχονται. Soloecum est οὐ μὴ εύξωνται, cui non debebant ab Elmsleio comparari exempla Xenophontis Anab. 2, 2, 12. οὐκ ἔτι ἡ δύνηται βασιλεὺς ἡμᾶς καταλαεῖν. et Hiero. 11, 15. οὐ μή σοι ίνωνται ἀντέχειν οἱ πολέμιοι. Nam erbi δύναμαι, quod aoristo δυνήσωι apud Atticos, qui δυνηθῶ dixeint, caret, eadem fere ratio est ιae verbi εἰμί, velut apud Platon. eip. 1. p. 341 C. ἀλλ' οὐ μὴ οἷός ῇς. Philebi p. 48 D. πῇ φῄς ; οὐ ἀρ μὴ δυνατὸς ὦ.

1025. ὡς ἔχων ἔχει] Comparant terpretes Eurip. Alc. 1065. μή μ' ιῃς ῥηθέντα, et Aristippi dictum oud Ciceronem Epist. ad Fam. 9, 5. *habeo, non habeor a Laide.*

1026. καί σ' εἶλε θηρῶνθ' ἡ τύχη] uspiceris ἡ Δίκη potius scriptum a Sophocle fuisse, quandoquidem Justitiae illud potius quam Fortunae tribuere debebat Theseus. El. 518. ἡ γὰρ Δίκη νιν εἶλεν, οὐκ ἐγὼ μόνη. Eurip. Heracl. 941. ὦ μῖσος ἥκεις· εἶλέ σ' ἡ Δίκη χρόνῳ. quum praesertim voces δίκη et τύχη saepe permutentur; cf. Brunck. ad Ant. 387. Sed τύχη cum proprie indicet *eventum poenae, lege propositae,* vel *vindictam,* hinc in ultricis deae notionem transiit. "Nam secundum veteres providae dei curae suberat etiam quae Fors dicebatur sive Fortuna, Τύχη. Vide I. F. Gronov. ad Liv. 3, 4." Sic Valck. ad Herod. 3, 153. p. 275. Horat. Od. 1, 28, 31. *Fors et debita jura vicesque superbae te maneant ipsum.* DOEDER. Quod Doederlinus conjecit Δίκη commendatur verbis proximis τὰ δόλῳ μὴ δίκαια κτήματα.

δόλῳ — κτήματ'] I. e. κτήματα δόλῳ κτηθέντα.

1028. κοὐκ ἄλλον ἕξεις] I. e. nihil tibi proderunt quos tecum adduxisti.

τάδ'] τόδ' apogr. Paris. 2712. et ed. Aldina. Sic v. 1031. in iisdem τόδε pro τάδε.

ἀλλ' ἔσθ' ὅτῳ σὺ πιστὸς ὢν ἕδρας τάδε.
ἃ δεῖ μ' ἀθρῆσαι, μηδὲ τήνδε τὴν πόλιν
ἐνὸς ποιῆσαι φωτὸς ἀσθενεστέραν.
νοεῖς τι τούτων, ἢ μάτην τὰ νῦν τέ σοι
δοκεῖ λελέχθαι χὥτε ταῦτ' ἐμηχανῶ; 1035

ΚΡ. οὐδὲν σὺ μεμπτὸν ἐνθάδ' ὢν ἐρεῖς ἐμοί·
οἵκοι δὲ χἠμεῖς εἰσόμεσθ' ἃ χρὴ ποιεῖν.

ΘΗ. χωρῶν ἀπείλει νῦν· σὺ δ' ἡμῖν, Οἰδίπους,
ἕκηλος αὐτοῦ μίμνε, πιστωθεὶς ὅτι,
ἢν μὴ θάνω 'γὼ πρόσθεν, οὐχὶ παύσομαι 1040
πρὶν ἄν σε τῶν σῶν κύριον στήσω τέκνων.

ΟΙ. ὄναιο, Θησεῦ, τοῦ τε γενναίου χάριν
καὶ τῆς πρὸς ἡμᾶς ἐνδίκου προμηθίας.

ΧΟ. εἴην ὅθι δαΐων
ἀνδρῶν τάχ' ἐπιστροφαὶ 1045
τὸν χαλκοβόαν Ἄρη

1044.–1058. = 1059.–1073

1031. Duae post ἕδρασ literae erasae, fortasse ασ. 1032. ἃ δεῖ μ'] ἀδ' εἶμ' pr. 1033. ποιῆσαι] ποῆσαι 1035. ἐμηχανῶ] ἐμηχανῶι 1037. δὲ χἠμεῖς] δέχημ . σ, litera post μ (η ut videtur) erasa et restituto ει. ποιεῖν] ποεῖν

1031. ἀλλ' ἔσθ' ὅτω] Arist. Nub. 1349. ἀλλ' ἔσθ' ὅτῳ θρασύνεται. SCHNEIDEW.

1035. δοκεῖ] δοκεῖς tria apogr.

χὥτε breviter dictum pro καὶ τὰ τότε ὅτε. τὰ τότε dicit quae ante adventum suum acta esse (v. 824 seqq.) ex Oedipi verbis v. 894 seqq. cognoverat.

1038. χωρῶν ἀπείλει νῦν] Primariam sententiam recte monitum est non imperativo, sed participio contineri, ut Trach. 1120. εἰπὼν ὃ χρῄζεις λῆξον.

1044. Scholiasta, ὁ μὲν Κρέων καὶ ὁ Θησεὺς ἀπῆλθον, ὑπονοῶν αὐτὸν οὐ ψιλὸν ἥκειν, ἀλλὰ μετά τινος χειρὸς, ἣν πλησίον που ἐστρατοπεδευκέναι. κατὰ τοῦτο οὖν καὶ οἱ κατὰ τὸν χορὸν, ἄλλως προβεβηκότες τὴν ἡλικίαν, εὐχὴν ποιοῦνται ταύτην· εἴθε εἴην ὅπου αἱ συμβολαὶ καὶ αἱ μάχαι μέλλουσιν ἔσεσθαι. ὑπονοοῦσι γὰρ αὐτῷ τὰ ὅμοια τῷ Θησεῖ περὶ τοῦ Κρέοντος, καὶ φασίν· εἴθε ἐπόπτης ἐγενόμην αὐτῶν.

1045. ἐπιστροφαὶ] Ἐπιστροφὴ in re bellica dicitur quoties exercitus vel cohors conversione facta versus hostem fertur. Plutarchus in Timol. p. 249 d. πυκνὰς ἐξ ἐπιστροφῆς ποιεῖσθαι τὰς ἐπελάσεις. MUSGRAV.

μίξουσιν, ἢ πρὸς Πυθίαις,
ἢ λαμπάσιν ἀκταῖς,
οὗ πότνιαι σεμνὰ τιθηνοῦνται τέλη 1050
θυατοῖσιν, ὧν καὶ χρυσέα
κλῃὶς ἐπὶ γλώσσᾳ βέβακε προσπόλων Εὐμολπιδᾶν·
ἔνθ' οἶμαι τὸν ἐγρεμάχαν

1050. *σεμνὰ* Valckenarius ad Eurip. Hipp. 25. pro *σεμναί*. *τιθηνοῦνται τέλη*] Syllabae *νοῦνται τέλη* proximo versui sunt adjectae, quinque minimum post *τιθη* literis erasis, quae haud dubie *νοῦνται* fuerint. 1051. *θυατοῖσιν*] *θανάτοισιν* pr. eraso *α*. 1052. *κλῃ̣ὶς*] *κλη.ησ* r. Videtur *κληεισ* fuisse. *ἐπὶ γλώσσᾳ*] *ἐπιγλώσσᾳ* pr. *βέβακε*. itera post *βε* erasa. *προσπόλων εὐμολπιδᾶν* separato versu. 1054. *γρεμάχαν*] *ὀρειοβάταν γρ.* ap. schol. ab S:

1048. *ἢ πρὸς Πυθίαις, ἢ λαμπάσιν ακταῖς*] Scholiasta, *ἀπὸ κοινοῦ τὸ ακταῖς ληπτέον· λέγοι δ' ἂν Πυθίας τὰς τὸν τοῦ Πυθίου Ἀπόλλωνος βωμὸν τὸν ἐν τῷ Μαραθῶνι, ὅθεν καὶ ἦν θεωρίαν ἔπεμπον.* Qui si *τὸν ἐν τῷ Μαραθῶνι* scripsit, calami lapsu scripsit, quem bona fide repetiit Asterius scholii scriptor, *ὡς ἐπὶ Μαραθῶνα, οὗ τὸ Πύθιον ἵδρυται.* Nam ex adjuncto Philochori loco, quo de Pythiade et Deliade explicatur, quarum illa Oenoa, haec vero Marathone proficisci solebat, luce clarius est scholiastam *βωμὸν τὸν ἐν τῇ Οἰνόῃ* dicere voluisse. Apte autem poeta primo loco Oenoam commemoravit, quae in ipso terrae Atticae et Boeticae confinio sita fuit, ut ex Herodoto constat 5, 74, qui Oenoam et Hysias *δήμους τοὺς ἐσχάτους τῆς Ἀττικῆς* appellat, et Thucydide 2, 18. Aliquanto prior Athenis est Eleusis, quam veteris *λαμπάσιν ἀκταῖς* designavit poeta, nomine a taedis ducto, quarum usum multum fuisse constat in sacris nocturnis Eleusiniis. *Ἀκταῖς* autem de littore Eleusinio ita est dictum ut ad *Πυθίαις*, cujus loci litoris nullum est, aliud cogitando supplendum est nomen, velut *αὐλαῖς*: quae elegantissima est figura loquendi. Non improbabile est, quod scholiasta conjicit, de ara potissimum Apollinis cogitasse poetam, qui aram *ἀκτὰν βώμιον* dixit in Oed. T. 184.

1050. *πότνιαι*] *αἱ Θεσμοφόροι* explicat scholiasta, i. e. Ceres et Proserpina. *Θεσμοφόρῳ πολιπτονίῳ* vocantur ab Arist. Thesm. 1156.

τιθηνοῦνται] I. e. *ἐπιμελοῦνται*, ut explicat scholiasta.

1051. *ὧν — Εὐμολπιδᾶν*] *Quorum linguam coercet aurea antistitum Eumolpidarum clavis*, i. e. quibus antistites Eumolpidae taciturnitatem imponunt. De Eumolpidis Heynium ad Apollodor. p. 338. et Aristidem in orat. Eleusinia vol. I. p. 257. laudavit Reisigius. HERM. Adde Lobeck. Aglaoph. p. 36.

1054. *ἐγρεμάχαν*] *ὀρειβάταν* est in apogr. Paris. 2712. et ed. Aldina, *ὀρειοβάταν* in Paris. 2886., sumtum ex annotatione *διορθωτοῦ*, quae scholiis illata est, *γρ. ὀρειβάταν, οἱονεὶ τὸν διὰ τῶν ὀρῶν βαίνοντα τῶν προειρημένων χωρίων.* quod commentum non melioris notae est quam alia plurima quae *διορθωτὴς* cum sigla *γρ.* appinxit vel ab se ficta vel aliunde accepta. Videtur autem *ὀρειοβάταν* istud, producta syllaba penultima, grammatici cu-

Θησέα καὶ τὰς διστόλους
ἀδμῆτας ἀδελφὰς
αὐτάρκει τάχ' ἐμμίξειν βοᾷ
τούσδ' ἀνὰ χώρους·
ἤ που τὸν ἐφέσπερον
πέτρας νιφάδος πελῶσ'
Οἰάτιδος ἐκ νομοῦ,

1055 1060

1055§. διστόλους] α super δι a pr. m. 1056. ἀδελφὰς] ἀδελφὰσ, ε ab S superscripto. 1058. χώρους] ω ex α, ut videtur, factum. 1059. ἤ Hermannus pro ἦ. ἐφέσπερον] ἐφ' ἕσπερον a m. sec. 1060. πελῶσ'] γρ. πελάζουσι, ab S.

juspiam inventum esse versum hunc antistrophico 1069. ἀμπυκτήρια φάλαρα πώλων accommodantis.

1055. Θησέα καί] Ineptum est καί, quod ab correctore additum est postquam glossema Θησέα textui illatum esset. Scribendum videtur Αἰγεΐδαν τὰς διστόλους—.

1056. ἀδελφάς] Quod διορθωτὴς superscripsit ἀδελφεάς in plura apographa est receptum.

1057. βοᾷ] *Pugnae.* Mire dictum αὐτάρκει βοᾷ. Aptius foret παυταρκεῖ. Sic παυταρκὴς per αὐταρκῶν explicat Hesychius. Recte vero Theseus pugnae contra eos, qui puellas vi abductas tenent, puellas ipsas immixturus esse dicitur. Quam poetae sententiam esse cognoscitur ex epitheto ἀδμῆτας, quod parum aptum foret nisi puellae ipsae quodammodo participes pugnae esse dicerentur.

1058. τούσδ' ἀνὰ χώρους] Hoc est quod in initio sententiae ἔνθα dixerat.

1059. Quem locum poeta his verbis designaverit nec scholiastarum nec recentiorum interpretum annotationibus in clara luce collocatum est, vereorque ut ita expediri possit ut nihil dubitationis relinquatur. Scholiastae annotatio haec est: Τὸν Αἰγάλεών φησι· καὶ γὰρ τοῦτο ἐπ' ἰσχάτων ἐστὶν τοῦ δήμου τούτου· καταλέγουσι δὲ χωρία, παρ' ἃ μάλιστα εἰκάζουσι τὴν συμβολὴν γενέσθαι τοῖς περὶ τὸν Κρέοντα καὶ Θησέα. πέτρας δὲ νιφάδος ἂν εἴη λέγων τὴν οὕτω λεγομένην λείαν πέτραν, ἣ τὸν Αἰγάλεων λόφον, ἃ δὴ περιχώριά φασιν εἶναι, καθάπερ Ἴστρος ἐν τῇ ά τῶν ἀτάκτων ἱστορεῖ οὕτως "ἀπὸ δὲ τῆς παραλίας ἔπιμεν (ἐπὶ μὲν O. Muellerus) λείαν πέτραν." καὶ μετ' ὀλίγα "ἀπὸ τούτου δὲ ἕως Κολωνοῦ παρὰ τὸν Χαλκοῦν προσαγορευόμενον, ὅθεν πρὸς τὸν Κηφισὸν ἕως τῆς μυστικῆς εἰσόδου εἰς Ἐλευσῖνα· ἀπὸ ταύτης δὲ βαδιζόντων εἰς Ἐλευσῖνα τὰ ἐναριστερὰ μέχρι τοῦ λόφου τοῦ πρὸς ἀνατολὰς τοῦ Αἰγάλεω." ἤτοι οὖν τὴν καλουμένην λείαν πέτραν, ἢ τὸν Αἰγάλεων. ὁ δὲ νοῦς· ἆρα ἐπὶ τὸν ἕσπερον χῶρον τῆς λείας πέτρας προσπελάσουσιν;

ἐφέσπερον] Intelligendum χῶρον. CAMER.

1060. πελῶσ'] Quod διορθωτὴς adscripsit γρ. πελάζουσι non varia lectio, sed interpretatio est πελάσουσι: nisi forte πελῶσι pro praesenti habitum et per πελάζουσι explicitum fuit.

1061. Οἰάτιδος] Schol. Οἷα δῆμος τῆς Ἀττικῆς, ὅθεν καὶ τὸ Οἰηθεν. ἐκ νομοῦ δὲ πάλιν χωρίου Ἀττικοῦ οὕτω καλουμένου, ἐν ᾧ νέμουσιν, ὡς

πώλοισιν, ἢ ῥιμφαρμάτοις
φεύγοντες ἀμίλλαις.
ἁλώσεται· δεινὸς ὁ προσχώρων Ἄρης,
δεινὰ δὲ Θησειδᾶν ἀκμά.
πᾶς γὰρ ἀστράπτει χαλινὸς, πᾶσα δ' ὁρμᾶται κατὰ
ἀμπυκτήρι' ⏑ ∪ ∪ –
ἄμβασις, οἳ τὰν ἱππίαν
τιμῶσιν Ἀθάναν
καὶ τὸν πόντιον γαιάοχον
Ῥέας φίλον υἱόν.

1062. ῥιμφαρμάτοις] ῥίμφαμάρτοσ, ο ex υ facto. 1065. Syllabas χώων ἄρης proximo versui addit. 1066. Θησειδᾶν] θησιδᾶν 1067. Versus sic divisi, πᾶσ–| πᾶσα δ'–| πυκτήρια—ἄμβασισ 1068. κατὰ ἀμπυκτήρι' – ∪ ∪ – ἄμβασις scripsi pro κατ' ἀμπυκτήρια φάλαρα πώλων ἄμβασις. 1070. τὰν] a ex o factum.

εμήσεως παρακειμένης. Hesychius, Ἰάτιδος ἐκ νομοῦ· Σοφοκλῆς Οἰδίποδι ἐπὶ Κολωνῷ. τῆς προβατευομένης ἐκ νεμήσεως. οἱ δὲ ἀπ' Οἴης τοῦ ήμου (codex οἱ δὲ ἀοιτοῦ δήμου)· ακῶς· οὐ γὰρ ἐγγὺς κεῖται. Fuit ribus Oeneidis: de quo Stephanus lyz. (s.v. Ὄα) formas Ὄη et Ὄηθεν nnotavit, et ab Ὄα, qui tribus Panionidis pagus fuit, ejusque deriatis Ὄαθεν Ὄαζε Ὄασε distinxit. led variasse horum nominum forıas vel ex eo colligi potest quod Harpocratio, Isaei et Diodori autoritate usus, de altero hoc pago Ὄη et Ὄηθεν memoravit, non quod Stephanus praecipit Ὄα et Ὄαθεν. taque nihil caussae est cur apud Sophoclem Οἰάτιδος scribatur.

1064. ῥιμφαρμάτοις — ἀμίλλαις] . e. ἀμίλλαις ἁρμάτων ῥίμφα φευόντων. WUNDER. ῥιμφαρμάτου ιφρηλασίας Pindari Ol. 3, 37. comaravit Schneidew. et πολυαρμάτῳ ήβᾳ Soph. Ant. 149.

1065. ἁλώσεται] Creon.

προσχώρων—Θησειδᾶν] Coloniataum—Atheniensium.

1068. Recte Bothius κατὰ scripsit pro κατ', prima vocabuli ἀμπυκτήρια syllaba in proximum versum translata. Similium hiatuum exempla sunt in Aj. 425. Τροία στρατοῦ δέρχθη χθονὸς μολόντ' ἀπὸ | Ἑλλανίδος. et in Trach. 510. ὁ δὲ Βακχείας ἄπο | ἦλθε παλίντονα Θήβας.

1069. ἀμπυκτήρια φάλαρα πώλων] Scribendum ἀμπυκτήρια * * * vel ἀμπυκτήρι' * * * *, deleto grammatici supplemento φάλαρα πώλων. Et φάλαρα jam Bothio fuit suspectum propter glossam Hesychii, ἀμπυκτήρια: τὰ φάλαρα. Σοφοκλῆς Οἰδίποδι ἐν Κολωνῷ. Ipsa choriambi soluta arsis altera docere poterat non scripsisse Sophoclem ἀμπυκτήρια φάλαρα.

1070.–1073. Conf. ad v. 55.

1070. ἄμβασις] Viros dicit equis insidentes, qui ἀναβάται dicuntur.

1073. Ῥέας monosyllabum, ut apud Homer. Iliad. 15, 187. ex librorum multorum lectione, τρεῖς γάρ τ' ἐκ Κρόνου εἰμὲν ἀδελφεοί, οὓς τέκετο Ῥέα. Ῥῆ dixerat Pherecydes, ab Herodiano memoratus περὶ μο-

ἔρδουσιν, ἢ μέλλουσ᾽; 1074
ὡς προμνᾶταί τί μοι
γνώμα τάχ᾽ ἐνδώσειν
τὰν δεινὰ τλασᾶν, δεινὰ δ᾽ εὑρουσᾶν πρὸς αὐθαίμων πάθη.
τελεῖ τελεῖ Ζεύς τι κατ᾽ ἆμαρ
μάντις εἰμ᾽ ἐσθλῶν ἀγώρων. 1080
εἴθ᾽ ἀελλαία ταχύρρωστος τελειὰς
αἰθερίας νεφέλας κύρσαιμι τῶνδ᾽ ἀγώνων

1074.–1084. = 1085.–1095.

1074. *μέλλουσ᾽* Hermannus pro *μέλλουσιν* 1075. *ὡς* versui praecedenti additum. 1076. *ἐνδώσειν* ex scholiasta pro *ἂν δώσειν* 1078. Duo versus, quorum prior syllaba *εὑ-* finitur. *τᾶν—τλασᾶν—εὑρουσᾶν* ex schol. restitutum pro *τὰν—τλᾶσαν—εὑροῦσαν αὐθαίμων* Bothius pro *αὐθομαίμων*. *πάθη*] *πάθηι* 1079. *κατ᾽ ἆμαρ*] *κατᾶμαρ* 1081.–1083. Versus sic divisi, *εἴθ᾽—| ρωστος—| κύρσαιμ᾽—*. 1083. *κύρσαιμι τῶνδ᾽* Wunderus pro *κύρσαιμ᾽, αὐτῶν δ᾽*

νήρους λέξεως p. 7, 5. *εἰ δέ τις λέγει, καὶ ἡ Ῥέα Ῥῆ κέκληται ὑπὸ τοῦ Συρίου, ἴστω ὅτι αὐτοῦ ἴδιος ἡ χρῆσις καὶ οὐ πᾶσιν ἴσως ἡ καὶ Ἀττικοῖς ἡ γνῶσις ἐστί.* Simili synizesi *Κρέων* monosyllabum est Antig. 156.

1074.–1076. Metrum idem quod in Electra v. 1239. *ἀλλ᾽ οὐ τὰν Ἄρτεμιν | τὰν αἰὲν ἁδμήταν*, et alibi.

1076. *ἐνδώσειν* ex scholiastae annotatione restituit Elmsleius, cujus haec est annotatio: "Scholiasta, *τάχ᾽ ἀνδώσειν τὰν δεινά: τάχα ἐνδώσει, φησὶν, ὁ Κρέων.* Hinc Turnebus in margine, *ἄλλ. ἐνδώσειν. ἴσως, ἀνδώσειν.* Unice verum est *ἐνδώσειν*, sed significatione longe diversa ab illa, quam ei tribuit scholiastes. Significat enim *remissura*, eo sensu, quo corporis animique dolores *remittere* dicuntur, id est *sedari* aut *decrescere*. Quam significationem, ut plerasque alias, communem habent *ἀνιέναι* et *ἐνδιδόναι*. Grammaticus apud Bekkerum p. 405. *Ἀνιέντα: ἐνδόντα* (f. *ἐνδιδόντα*). *Ἀνίησιν: ἐνδίδωσιν.* Plura de *ἐνδιδόναι* Stephanus aliique lexicographi. Hoc igitur dicit chorus: *τάχα ἐνδώσει, ἢ ἀνήσει, ἢ παύσεται, τὰ πάθη τῶν παρθένων τῶν δεινὰ παθουσῶν.*"

1077. *τὰν — τλᾶσαν — εὑροῦσαν* mutavi in *τᾶν—τλασᾶν—εὑρουσᾶν*. Scholiasta, *τὴν πολλὰ δὲ* (*πολλὰ δεινὰ* Triclinius) *ἀνατλᾶσαν, τὰς παρθένους* (codex *τὴν παρ* omisso commate) *ἀπὸ τῆς ἑτέρας δηλῶν, ὡς καὶ κατωτέρω τῷ ὁμοίῳ σχήματι χρῆται. δύναται δὲ καὶ ἑτέρα εἶναι προσῳδία, τᾶν δεινὰ τλασᾶν, δεινὰ δ᾽ εὑρουσᾶν.* Quum utramque virginem abductam a Creonte esse sciat chorus, necessario hic non una tantum, sed utraque memorari debuit, ut paullo ante v. 1055. *τὰς διστόλους ἀδμῆτας ἀδελφάς.*

1079. *κατ᾽ ἆμαρ*] *Hodie. κατ᾽ ἦμαρ* vel *κατᾶμαρ* aliquot apogr.

1081. *ταχύρρωστος*] *Celeriter proruens*, ut Hesychius ab Hartungio comparatus *ῥώσασθαι* per *ὁρμῆσαι, ἐπείγεσθαι*, et *ῥωστικόν* per *ὁρμητικόν* explicat.

1083. *αἰθερίας νεφέλας* interpre-

ἐωρήσασα τοὐμὸν ὄμμα.
ἰὼ πάνταρχε θεῶν,
παντόπτα Ζεῦ, πόροις
γᾶς τᾶσδε δαμούχοις
σθένει 'πινικείῳ τὸν εὔαγρον τελειῶσαι λόχον,
σεμνά τε παῖς Παλλὰς 'Αθάνα.
καὶ τὸν ἀγρευτὰν 'Απόλλω
καὶ κασιγνήταν πυκνοστίκτων ὀπαδὸν

1084. *ἐωρήσασα* Wunderus pro *θεωρήσασα*. 1085.–1095. Versus sic ivisi, *ἰὼ*–| *παντόπτα*–| *γᾶσ*–| *ἐπινικείωι*–| *τὸν*–| *σεμνά*–| *καὶ τὸν*–| *καὶ κασινήταν*–| *στίκτων*–| *ὠκυπόδων*–| *στέργω*–| *μολεῖν*—. 1086. *Ζεῦ* ante *πάνταρχε* lectum huc transposuit Hermannus. 1088. *σθένει 'πινικείῳ*] *ἐπινικείωι σθένει. σθένει* transposuit Hermannus.

ari licet *ex aetheria nube*. Mihi amen parum credibile videtur non ensisse Sophoclem longe aptiorem sse dativum *αἰθερίᾳ νεφέλᾳ*, quo onstructionis ambiguitas verbi *κύραιμι* tollitur. Eum igitur restiiendum puto.

κύρσαιμι τῶνδ' ἀγώνων] *Assequar as pugnas*, sc. *ὄμμασιν*: pro quo ixit *ἐωρήσασα τοὐμὸν ὄμμα*.

1084. *ἐωρήσασα*, aptum *αἰθερίᾳ εφέλᾳ* verbum, optime restituit Vunderus pro *θεωρήσασα*, quod lirarius substituit forma rariore pro *ωρήσασα* deceptus. Similiter *αἰροῦσα* et *θεωροῦσα* permutata in odicibus Luciani vol. 2. p. 629. *ὁραις* dixit Sophocles Oedip. T. 264. ubi libri multi *αἰώραις* contra ietrum. Feminino autem *ἐωρήσασα* utitur chorus non ad se relato, ed ad *πελειάς*. Similiter apud eschylum in verbis chori Danaium Suppl. 780. *μέλας γενοίμαν κανὸς νέφεσι γειτονῶν Διός*, masculium ad *κανὸς* refertur, ubi chorus *ειτονοῦσα* dicere debuisset, si ad ipsum rettulisset.

1088. *'πινικείῳ*] In apographis *ἐπικίῳ. ἐπινικείῳ* metri caussa scripit Sophocles, quocum *ἐπινύμφειος* mparandum, Antigonae versui 14. ab me restitutum. *Ἐπινίκειον σθένος* autem dictum ut *σὺν κράτει νικηφόρῳ* Trach. 186. et *σθένος νίκας* ib. 497.

τὸν εὔαργον τελειῶσαι λόχον] Nomine *λόχος* hic non locus, in quo quis collocatus est insidiandi causa, sed actio insidiandi, i. e. hoc loco impetus, quem Theseus facturus erat in manum Creontis, quae in insidiis collocata putabatur, significatur. Itaque *τὸν εὔαργον τελειῶσαι λόχον* valet, *perficere impetum sive expeditionem ita, ut felix sit in capiendo*, i. e. *ut capiatur is, in quem fiat impetus*. Nam per prolepsin adjectum est *τὸν εὔαγρον*. WUNDER.

1091. *τὸν ἀγρευτάν*] Apollinem *ἀγρευτὴν* sive *ἀγραῖον* ab interfecto Pythone appellatum esse tradunt. Pausanias 1, 41, 4. *'Αλκάθου μὲν οὖν καὶ τοῦ λέοντος, εἴτε ἐν τῷ Κιθαιρῶνι αὐτὸν εἶτε καὶ ἑτέρωθι ἀποκτείνας ναὸν ἀγροτέρας 'Αρτέμιδος καὶ 'Απόλλωνος ἐποίησεν ἀγραίου* (Megaris), *ἐς τοσόνδε ἔστω μνήμη*. BOTH.

1092. *πυκνοστίκτων*] *στικτοὺς ἐλάφους* Sophocles Phil. 183. aliique dixerunt, hic vero ornatiore epitheto *πυκνόστικτοι* vocantur. Dianam *ὀπαδὸν ἐλάφων* dicit, ut *Ἄρτεμιν ἐλαφαβόλον* in Trach. 214.

ὠκυπόδων ἐλάφων στέργω διπλᾶς ἀρωγὰς
μολεῖν γᾷ τᾷδε καὶ πολίταις. 1095
ὦ ξεῖν' ἀλῆτα, τῷ σκοπῷ μὲν οὐκ ἐρεῖς
ὡς ψευδόμαντις· τὰς κόρας γὰρ εἰσορῶ
τάσδ' ἆσσον αὖθις ὧδε προσπολουμένας.

OI. ποῦ ποῦ; τί φῄς; πῶς εἶπας; AN. ὦ πάτερ πάτερ,
τίς ἂν θεῶν σοι τόνδ' ἄριστον ἄνδρ' ἰδεῖν 1100
δοίη, τὸν ἡμᾶς δεῦρο προσπέμψαντά σοι;

OI. ὦ τέκνον, ἦ πάρεστον; AN. αἵδε γὰρ χέρες
Θησέως ἔσωσαν φιλτάτων τ' ὀπαόνων.

OI. προσέλθετ', ὦ παῖ, πατρὶ, καὶ τὸ μηδαμὰ
ἐλπισθὲν ἥξειν σῶμα βαστάσαι δότε. 1105

AN. αἰτεῖς ἃ τεύξει· σὺν πόθῳ γὰρ ἡ χάρις.

1094. διπλᾶς] διπλᾶσ 1096. ἐπιχ praescriptum, corruptum ex ἔτι χορός. 1099. ὦ πάτερ πάτερ] ὦ πάτερ ὦ πάτερ 1100. τόνδ'] τῶνδ' 1102. πάρεστον] ο ex ι factum. 1103. ἔσωσαν] εσωσαν pr. Lineolis // literae ειν exprimi solent. τ' a m. pr. insertum. 1104. προσέλθετ'] πρόσελθ' μηδαμὰ] μηδαμᾶ 1105. Versus in marg. additus a m. pr., sed atramento alio. δότε] τόδε 1106. τεύξει] τεύξῃ

1094. στέργω] *Veneror*, i. e. *precor*.

διπλᾶς ἀρωγάς, quod de Apolline et Diana dictum esse apparet, scholiasta miro errore interpretatur, τουτέστι τῇ διπλῇ ἀρωγῇ, ὃ λέγει τῇ πόλει καὶ τοῖς πολίταις.

1096. Quod in codice praescriptum est ἔτι χορός, significat continuari chori verba, etsi ab carmine melico transitus ad diverbium fiat. Idem notatum in codice ad Aeschyli Pers. 155. ubi ab anapaestis ad trochaicos tetrametros transitur.

τῷ σκοπῷ] I. e. τῷ σκοποῦντι, ἐμοί. Vide ad v. 35. Tum ad ψευδόμαντις supplendum εἰμί: dicitque hoc chorus respiciens sua ipsius verba, v. 1080. dicta, μάντις εἶμ' ἐσθλῶν ἀγώνων. WUNDER.

1098. προσπολουμένας] Non simpliciter significat *accedentes*, sed *accedentes cum comitatu famulorum*, ὀπαόνων, quos Antigona dicit v. 1103.

1099. ὦ πάτερ πάτερ, 1100. τόνδ', 1104. πρόσελθ' et μηδαμὰ, 1105. δότε, 1110. ἔτ' ἄν, 1112. πλευρὰν, 1113. κἀναπαύσετον, et quae sunt alia hujusmodi minuta vitia v. 1125. 1130. 1131. 1151. 1190. 1194. recte in uno alteroque apogr. vel in omnibus restituta sunt pro codicis scripturis.

1102. ὦ τέκνον] Solam et hic et v. 1104. alloquitur Antigonam, quae pro se et Ismena, quae muta adstat, verba facit.

1105. βαστάσαι] I. e. ψηλαφῆσαι, ut El. 905. Phil. 657.

1106. αἰτεῖς ἃ τεύξει] Pro ἅν dictum, ratione habita verbi αἰτεῖς, ut τυχοῦσ' ἃ βούλομαι Eurip. Med. 758.

1106. σὺν πόθῳ γὰρ ἡ χάρις] I. e. σὺν πόθῳ σοι χαρίζομαι.

ΟΙ. *ποῦ δῆτα, ποῦ 'στον;* ΑΝ. *αἰδ' ὁμοῦ πελάζομεν.*
ΟΙ. *ὦ φίλτατ' ἔρνη.* ΑΝ. *τῷ τεκόντι τἂν φίλον.*
ΟΙ. *ὦ σκῆπτρα φωτός.* ΑΝ. *δυσμόρου γε δύσμορα.*
ΟΙ. *ἔχω τὰ φίλτατ', οὐδ' ἔτ' ἂν πανάθλιος* 1110
θανὼν ἂν εἴην σφῷν παρεστώσαιν ἐμοί.
ἐρείσατ', ὦ παῖ, πλευρὸν ἀμφιδέξιον
ἐμφύντε τῷ φύσαντι, κἀναπαύσατον

1109. *σκῆπτρα*] ρ ab S illatum. *δῦομορα* pr. 1110. *ἔτ' ἂν*] *ὅταν ἀμφιδεξιόν ἀμφιδέξιον* Mudgius. *γε* Reiskius pro *τε*. *δύσμορα*] 1112. *πλευρὸν ἀμφιδέξιον*] *πλευρὰν* 1113. *ἐμφύντε* Mudgius. *ἐμφύτε* pr. *ἐμφῦσᾶ* corr., addito ab S gl. *ἀντὶ τοῦ ἐμφῦσαι*. *κἀναπαύσατον*] *κἀναπαύσετον*. Fuit primo *κἀναπαυστέον*.

1108. *τῷ τεκόντι τἂν φίλον*] Caros liberos parentibus esse innuit, etiam si infausto nati sint connubio, ut Oedipi filii filiaeque.

1109. *σκῆπτρα* eodem sensu dictum quo v. 848. ubi per *βάκτρα* explicat scholiasta.

1113. *ἐμφύντε*] Quod in codice primo scriptum fuit *ἐμφύτε*, est etiam in apogr. Paris. 2712. et ed. Ald. *ἐμφῦτε* scriptum, in aliis *ἐμφῦσα*, quod codex ab correctore habet. Manifesta hic est fraus librariorum, qui quum numeri dualis terminationem masculinam etiam cum nominibus femininis conjungi nescirent, *ἐμφύντε* in *ἐμφύσα* contra metri legem mutarunt, cui librarius codicis satisfacere se credidit imponendo brevis syllabae signo *ἐμφῦσᾶ*. Quamobrem suspicari licet etiam aliis pluribus et hujus et aliarum fabularum locis terminationem femininam ab librariis antiquioribus pro masculina esse illatam, quam plerumque ibi tantum intractam reliquerunt, ubi feminina ab metro esset exclusa, velut v. 337. *κατεικασθέντε*, v. 1676. *ἰδόντε καὶ παθούσα* et El. v. 980. *ἀφειδήσαντε*, 1002. *πράσσοντε*. Nemini certe probabile videbitur poetam qui Antig. 561. *τὼ παῖδε τώδε* de Antigone et Ismena dixerit, quod manus effugit librariorum, de iisdem *τὰ κόρα τάδε* dixisse v. 769. quum *τὼ κόρα τώδε* scribere posset. Reliqua apud Sophoclem terminationis masculinae exempla sunt Oed. T. 1472. *τοῖν μοι φίλοιν δακρυρροούντοιν*, quod *Ἀττικώτερον* esse pro *δακρυρρυούσαιν* annotavit scholiasta. Oed. C. 1601. *τὼ δέ—μολοῦσαι* (apographa *μολούσα*). 1676. *ἰδόντε*. (Ubi docta est annotatio scholiastae, *πολλαχοῦ τῷ σχήματι χρῆται, ἀντὶ τῶν θηλυκῶν τὰ ἀρρενικὰ τιθείς·* quod probat allatis exemplis Sophoclis Electr. 980. 1002, Homeri Il. 5, 778. (*τὼ — ὁμοῖαι*, Hesiodi Op. 197. *Προλιπόντ'—Αἰδὼς καὶ Νέμεσις*). 1674. *ὥτινε*, quod in *ᾧτινι* corruptum in codice non tetigerunt manus librariorum; femininae vero Oed. T. 821. *χεροῖν ἐμαῖν*. 1462. *ταῖν δ' ἀθλίαιν οἰκτραῖν τε παρθένοιν ἐμαῖν*. 1464. *αἵν μοι μέλεσθαι*. 1504. *ταύταιν*. Oed. C. 445. *ἐκ ταῖνδε δ' οὔσαιν παρθένοιν*. 683. *μεγάλαιν θεαῖν*. 859. *ταύταιν μόναιν*. 1111. *παρεστώσαιν*. 1149. *ταύταιν*. 1676. *ἰδόντε καὶ παθούσα*. 1693. *ὦ διδύμα τέκνων ἄρίστα*. Ant. 3. *νῷν ἔτι ζώσαιν*. 58. *μόνα νὼ λελειμμένα*. 62. *μαχουμένα*. 761. *αὐτά*. Elect. 985. *ζώσαιν θανούσαιν*. 1133. *χεροῖν ταῖνδε*. Horum pleraque etsi librariis deberi videntur,

τοῦ πρόσθ' ἐρήμου τοῦδε δυστήνου πλάνου.
καί μοι τὰ πραχθέντ' εἴπαθ' ὡς βράχιστ', ἐπεὶ
ταῖς τηλικαῖσδε σμικρὸς ἐξαρκεῖ λόγος.
ΑΝ. ὅδ' ἔσθ' ὁ σώσας· τοῦδε χρὴ κλύειν, πάτερ,
καὶ σοί τε τοὔργον τοῦτ' ἐμοί τ' ἔσται βραχύ.
ΟΙ. ὦ ξεῖνε, μὴ θαύμαζε, πρὸς τὸ λιπαρὲς
τέκν' εἰ φανέντ' ἄελπτα μηκύνω λόγον.
ἐπίσταμαι γὰρ τήνδε τὴν ἐς τάσδε μοι
τέρψιν παρ' ἄλλου μηδενὸς πεφασμένην.
σὺ γάρ νιν ἐξέσωσας, οὐκ ἄλλος βροτῶν.
καί σοι θεοὶ πόροιεν ὡς ἐγὼ θέλω,

τε.

1114. τοῦδε] τοῦδε, τε ab S, ut videtur. 1118. τοὔργον τοῦτ' ἐμοί τ' ἔσται Hermannus pro τοὔργον τοὐμὸν ἔσται. 1119. 1120. Inverso ordine habet, sed adscripto β et α. 1121. τὴν Musgravius pro σήν.

οι

τάσδε μοι] τᾶσδέ μοι 1124. πόροιεν] πορεῖεν, οι a m. rec. ν ab S habet.

tamen cautione quadam opus est ne restituenda terminatione masculina longius procedamus quam poetis ipsis fortasse placuit. Nam etsi de usu terminationis masculinae epicorum veterum et scriptorum Atticorum exemplis non paucis constat, tamen etiam femininae terminationis usum aliquem fuisse certis indiciis cognoscitur, velut inscriptionis Atticae (olymp. 95, 3.) apud Boeckhium Corp. inscr. vol. I. p. 232, quam Nauckius memoravit ad Oed. Col. p. 190., καὶ δύο σφραγῖδε λιθίνω (λιθίνα in inscr. simili ib. p. 240, 39.) χρυσοῦν ἐχούσα τὸν δακτύλιον, fierique potest ut Sophocles, licet masculina terminatione saepius usus sit, tamen interdum femininam praetulerit.

κἀναπαύσατον] Intelligendum με. Neque enim passiva significatione de filiabus dictum esse potest, quod saepe fit in imperativo παῦε.

1114. ἐρήμου] Liberorum praesidio carentis.

1118. Cum vera quam Hermannus restituit scriptura comparetur similis collocatio verborum Phil. 1304. ἀλλ' οὔτ' ἐμοὶ τοῦτ' ἐστὶν οὔτε σοὶ καλόν.

1119. πρὸς τὸ λιπαρὲς — μηκύνω λόγον] *Produco sermonem usque ad fastidium.* ELMSL. Aliis πρὸς τὸ λιπαρὲς cum θαύμαζε construere placuit, ut φοβεῖσθαι πρός τι dictum est Trach. 1211. Quod non probandum.

1120. Accusativus τέκνα φανέντα pendet ab verbis μηκύνω λόγον, quorum sensus est μακροτέρῳ λόγῳ προσφωνῶ.

1123. νιν] I. e. αὐτὰς, ut saepius apud Sophoclem.

1124. ὡς] Hoc etiam οἵ' dici poterat, ut apud Eurip. Hel. 1405. θεοὶ δὲ σοί τε δοῖεν οἵ' ἐγὼ θέλω. ὡς similibus exemplis defendit Matthiae Gramm. § 485.

αὐτῷ τε καὶ γῇ τῇδ'· ἐπεὶ τό γ' εὐσεβὲς
μόνοις παρ' ὑμῖν ηὗρον ἀνθρώπων ἐγὼ
καὶ τοὐπιεικὲς καὶ τὸ μὴ ψευδοστομεῖν.
εἰδὼς δ' ἀμύνω τοῖσδε τοῖς λόγοις τάδε.
ἔχω γὰρ ἄχω διὰ σὲ κοὐκ ἄλλον βροτῶν.
καί μοι χέρ', ὦναξ, δεξιὰν ὄρεξον, ὡς
ψαύσω φιλήσω τ', εἰ θέμις, τὸ σὸν κάρα.
καίτοι τί φωνῶ; πῶς σ' ἂν ἄθλιος γεγὼς
θιγεῖν θελήσαιμ' ἀνδρὸς, ᾧ τίς οὐκ ἔνι
κηλὶς κακῶν ξύνοικος; οὐκ ἔγωγέ σε,
οὐδ' οὖν ἐάσω. τοῖς γὰρ ἐμπείροις βροτῶν
μόνοις οἷόν τε συνταλαιπωρεῖν τάδε.
σὺ δ' αὐτόθεν μοι χαῖρε καὶ τὰ λοιπά μου
μέλου δικαίως, ὥσπερ ἐς τόδ' ἡμέρας.
ΘΗ. οὔτ' εἴ τι μῆκος τῶν λόγων ἔθου πλέον,
τέκνοισι τερφθεὶς τοῖσδε, θαυμάσας ἔχω,
οὔτ' εἰ πρὸ τοὐμοῦ προὔλαβες τὰ τῶνδ' ἔπη.
βάρος γὰρ ἡμᾶς οὐδὲν ἐκ τούτων ἔχει.
οὐ γὰρ λόγοισι τὸν βίον σπουδάζομεν

1125. *τό γ'*] *τοῦτό γ'* 1126. *ὑμῖν*] *ὑ* ex *ἡ* factum. *ηὗρον* scripsi pro *εὗρον*. 1129. *ἄλλον*] *ἄλλου* corr. 1130. *χέρ'*] *χαῖρ'* *δεξιὰν*] *δεξιάν τ'* 1131. *εἰ*] *ἢ* 1132. *σ'—τίς* Hermannus pro *δ'—τις* 1133. *θιγεῖν*] Sic, non *θίγειν*. 1137. *δ'*] *δ' τ'*, *δ'* ab S. 1141. *οὔτ'* Elmsleius pro *οὐδ'*.

1127. *τοὐπιεικὲς*] Aequitatem et humanitatem dicit. Sic Sophocles Fragm. 709., quod comparavit Schneidew., *ὃς οὔτε τοὐπιεικὲς οὔτε τὴν χάριν | οἶδεν, μόνην δ' ἔστερξε τὴν ἁπλῶς δίκην.*

1131. *τ' εἰ θέμις* recte in apogr. nonnullis, male in aliis *θ' ἢ θέμις*. *εἰ θέμις*, quod etiam proxima verba verum esse ostendunt, addit quia dubitat an in tanta calamitate et criminibus, quorum sibi conscius est, Thesei manum tangere sibi liceat.

1134. *οὐκ ἔγωγέ σε—ἐάσω*] Plene dicta sententia haec est, ut monet Hermannus, *οὐκ ἔγωγέ σε θελήσαιμ' ἂν θιγεῖν ἐμοῦ, οὐδ' οὖν ἐάσω, εἰ αὐτὸς βούλοιο θιγεῖν.*

1135. *βροτῶν*] Exspectes potius *ἐμῶν, rerum mearum gnaris:* quales sunt liberi Oedipi. Similiter *βροτῶν* versus defecti explendi caussa additum ab interpolatore notavimus v. 281.

1137. *αὐτόθεν*] Ab eo loco ubi sto ab te nonnihil remotus.

λαμπρὸν ποιεῖσθαι μᾶλλον ἢ τοῖς δρωμένοις.
δείκνυμι δ'· ὧν γὰρ ὤμοσ' οὐκ ἐψευσάμην
οὐδέν σε, πρέσβυ. τάσδε γὰρ πάρειμ' ἄγων
ζώσας, ἀκραιφνεῖς τῶν κατηπειλημένων.
χὤπως μὲν ἀγὼν ᾔρέθη τί δεῖ μάτην
κομπεῖν, ἃ γ' εἴσει καὐτὸς ἐκ ταύταιν ξυνών;
λόγος δ' ὃς ἐμπέπτωκεν ἀρτίως ἐμοὶ
στείχοντι δεῦρο, συμβαλοῦ γνώμην, ἐπεὶ
σμικρὸς μὲν εἰπεῖν, ἄξιος δὲ θαυμάσαι.
πρᾶγος δ' ἀτίζειν οὐδὲν ἄνθρωπον χρεών.

ΟΙ. τί δ' ἔστι, τέκνον Αἰγέως; δίδασκέ με,
ὡς μὴ εἰδότ' αὐτὸν μηδὲν ὢν σὺ πυνθάνει.

ΘΗ. φασίν τιν' ἡμῖν ἄνδρα, σοὶ μὲν ἔμπολιν
οὐκ ὄντα, συγγενῆ δὲ, προσπεσόντα πως
βωμῷ καθῆσθαι τῷ Ποσειδῶνος, παρ' ᾧ
θύων ἔκυρον, ἡνίχ' ὡρμώμην ἐγώ.

1144. ποιεῖσθαι] ποεῖσθαι 1148. ἀγὼν Heathius pro ἀγὼν οὗτος 1149. εἴσει] εἴσῃ 1150. ὃς] ο ex ω factum. 1151. στείχοντι] στίχειν τί 1153. οὐδὲν pr. οὐδέν' corr. ἄνθρωπον] ἀνθρώπων. Correctum ex schol. 1155. μὴ] μ' πυνθάνει] πυνθάνῃ 1159. ὡρμώμην] ὁρμώμην

1145. δείκνυμι δ'] V. ad v. 146.

οὐκ ἐψευσάμην οὐδέν σε] Eadem structura Eurip. Alc. 808. *εἰ μή τι σός με δεσπότης ἐψεύσατο.* SCHNEIDEW.

1148. ἀγὼν ᾔρέθη] Dictum hoc ut *μεγάλα πρήγματα μεγάλοισι κινδύνοισι ἐθέλει καταιρέεσθαι, ad felicem eventum perduci,* Herodot. 7, 56, 2. *ἀγῶνας τοὺς μεγίστους συγκαταιρέει* 9, 35. Hinc idem fere est quod *νικᾶν ἀγῶνα.* MATTHIAE. Conf. Plutarch. Cimon. c. 13. *Κίμων δ', ὥσπερ ἀθλητὴς δεινὸς, ἡμέρᾳ μιᾷ δύο καθηρηκὼς ἀγωνίσματα* etc. WUNDER.

1149. ἃ γ' εἴσει] Consulto Sophocles h. l. omittere videtur occasionem inserendae episodi epicae, quod ornandi genus quum alii tragici, tum ipse alias non magnopere aspernari consuevere. Ex puellis enim primum exegerat Oedipus pugnae narrationem. Harum responso rejectus ad Theseum a Theseo rursum ad filias rejicitur. Nec ulla amplius fit hujus rei mentio. DOEDERL.

1152. συμβαλοῦ γνώμην] I. e. considera quid tibi statuendum sit, ut explicat Hermannus.

1153. ἄνθρωπον] I. e. *ἄνθρωπον ὄντα.*

1157. πως] I. e. nescio unde et qua de causa.

1159. θύων] Conf. v. 888.

ἔκυρον] ἔτυχον in uno apogr., ἔ-

ΟΙ. ποδαπόν; τί προσχρήζοντα τῷ θακήματι;
ΘΗ. οὐκ οἶδα πλὴν ἔν· σοῦ γὰρ, ὡς λέγουσί μοι,
βραχύν τιν' αἰτεῖ μῦθον οὐκ ὄγκου πλέων.
ΟΙ. ποῖόν τιν'; οὐ γὰρ ἥδ' ἕδρα σμικροῦ λόγου.
ΘΗ. σοὶ φασὶν αὐτὸν ἐς λόγους ἐλθεῖν μολόντ'
αἰτεῖν ἀπελθεῖν τ' ἀσφαλῶς τῆς δεῦρ' ὁδοῦ.
ΟΙ. τίς δῆτ' ἂν εἴη τήνδ' ὁ προσθακῶν ἕδραν;
ΘΗ. ὅρα κατ' Ἄργος εἴ τις ὑμῖν ἐγγενὴς
ἔσθ', ὅστις ἄν σου τοῦτο προσχρήζοι τυχεῖν.
ΟΙ. ὦ φίλτατε, σχὲς οὕπερ εἶ. ΘΗ. τί δ' ἔστι σοι;
ΟΙ. μή μου δεηθῇς. ΘΗ. πράγματος ποίου; λέγε.
ΟΙ. ἔξοιδ' ἀκούων τῶνδ' ὅς ἐσθ' ὁ προστάτης.
ΘΗ. καὶ τίς ποτ' ἐστὶν, ὃν γ' ἐγὼ ψέξαιμί τι;

1160. προσχρήζοντα] προσχρήιζοντι 1163. ἕδρα] ἕδραι, eraso ι. 1165. τ' addidit Heathius. 1166. Post προσθακῶν quattuor circiter literae erasae. 1169. φίλτατε, σχὲς Heathius pro φίλτατ', ἴσχες. οὕπερ] υ radendo in ι mutatum. ἔστι] ἐστί

τυχον in alio. ἐκύρουν violato metro Suidas s. h. v. Idem θύοντες ἐκύρουν s. v. ἠκύρουν. Scholiasta, ἀντὶ τοῦ ἐκύρουν, ταυτὸν τῷ ἐτύγχανον. Recte legitur ἔκυρον, quod non debuisse ab Elmsleio in dubitationem vocari ostendi ad Ajac. 314.

ἡνίκα non ad proxima verba παρ' ᾧ θύων ἔκυρον, sed ad superiora προσπεσόντα καθῆσθαι spectant. Verba igitur ἡνίχ' ὡρμώμην ἐγώ interpretor *dum aberam ego*. ELMSL. *Dum huc proficiscebar*, Linwood.

1161. οὐκ οἶδα πλὴν ἔν] Eadem verba apud Euripidem El. 627. 752. Herc. f. 1143. Suppl. 933. Hipp. 599. Ion. 311. SCHNEIDEW.

1163. ἕδρα] Similiter ἕδρας de iis qui supplices consident dictum Oed. T. 2.

1164. μολόντ'] Notanda elisa in fine trimetri vocalis, de quo dixi ad Oed. T. 332.

1165. ἀσφαλῶς τῆς δεῦρ' ὁδοῦ] Genitivi ex σφάλλεσθαι apti exempla attulit Matth. § 338. p. 646. Quid autem sit ἀσφαλῶς τῆς δεῦρ' ὁδοῦ ipse explicat Polynices v. 1288. διδοὺς ἐμοὶ λέξαι τ' ἀκοῦσαί τ' ἀσφαλεῖ ξὺν ἐξόδῳ. De verbis ἡ δεῦρ' ὁδὸς conf. v. 663. τὸ δεῦρο πέλαγος. WUNDER.

1170. δεηθῆναι cum duplici genitivo constructum ut apud Herodotum 5, 40. γυναικὸς τῆς ἔχεις οὐ προσδεόμεθά σευ τῆς ἐξέσιος. 8, 144. οὐδὲν ποιήσομεν τῶν ἐκεῖνος ἡμέων προσεδέετο.

1171. ἀκούων τῶνδ'] τῶνδε de filiabus Oedipi dictum vidit Reisigius, respicique ea, quae Ismene v. 377. seqq. narravit, quorum recordari Oedipum, viri Argivi mentione facta. HERM.

προστάτης] Supplex. Deducitur a προστῆναι. Electr. v. 1378. λιπαρεῖ πρῳδστην χερί. SCHAEF.

ΟΙ. παῖς οὑμός, ὦναξ, στυγνὸς, οὗ λόγων ἐγὼ
ἄλγιστ' ἂν ἀνδρῶν ἐξανασχοίμην κλύων.
ΘΗ. τί δ'; οὐκ ἀκούειν ἔστι, καὶ μὴ δρᾶν ἃ μὴ 1175
χρῄζεις; τί σοι τοῦτ' ἐστὶ λυπηρὸν κλύειν;
ΟΙ. ἔχθιστον, ὦναξ, φθέγμα τοῦθ' ἥκει πατρί·
καὶ μή μ' ἀνάγκῃ προσβάλῃς τάδ' εἰκαθεῖν.
ΘΗ. ἀλλ' εἰ τὸ θάκημ' ἐξαναγκάζει, σκόπει
μή σοι πρόνοι' ᾖ τοῦ θεοῦ φυλακτέα. 1180
ΑΝ. πάτερ, πιθοῦ μοι, κεἰ νέα παραινέσω.
τὸν ἄνδρ' ἔασον τόνδε τῇ θ' αὑτοῦ φρενὶ
χάριν παρασχεῖν τῷ θεῷ θ' ἃ βούλεται,
καὶ νῷν ὕπεικε τὸν κασίγνητον μολεῖν.
οὐ γάρ σε, θάρσει, πρὸς βίαν παρασπάσει 1185
γνώμης, ἃ μή σοι συμφέροντα λέξεται.
λόγων δ' ἀκοῦσαι τίς βλάβη; τά τοι κακῶς
ηὑρημέν' ἔργα τῷ λόγῳ μηνύεται.
ἔφυσας αὐτόν· ὥστε μηδὲ δρῶντά σε
τὰ τῶν κακίστων δυσσεβέσταθ', ὦ πάτερ, 1190
θέμις σέ γ' εἶναι κεῖνον ἀντιδρᾶν κακῶς.

1174. κλύων] ω in litura pro ει ut videtur. θ' 1178. εἰκαθεῖν Elmsleius pro εἰκάθειν. 1181. κεἰ] καὶ εἰ 1183. θ'] δ', θ' a m. pr. 1184. τὸν] τὸν τὸν 1186. συμφέροντα] Sic, non ξυμφέροντα 1187. κακῶς Hermannus prò καλῶς. 1188. ηὑρημέν' scripsi pro εὑρημέν'. 1189. μηδὲ Dawesius pro μήτε. 1190. δυσσεβέσταθ', ὦ Dawesius pro δυσσεβεστάτων.

1180. τοῦ θεοῦ] Cujus ad aram considet Polynices.

1182. τὸν ἄνδρα τόνδε] Theseum, qui modo significaverat optare se ut Oedipus, dei reverentia motus, Polynicem admitteret.

1186. λέξεται] *Dicetur*, non *dicet*, qui est scholiastae error.

1190. κακίστων] Masculino genere dictum.

1191. θέμις] Accusativo casu dictum esse monuit Buttmannus grammat. Gr. vol. I. p. 232. allato Platonis loco Gorgiae p. 505 c. ἀλλ' οὐδὲ τοὺς μύθους φασὶ μεταξὺ θέμις εἶναι καταλείπειν. Aeschyli versum Suppl. 335. addit Elmsleius, πότερα κατ' ἔχθραν, ἢ τὸ μὴ θέμις λέγεις; et Xenoph. Oecon. 2, 11. πῶς θέμις εἶναί σοι καὶ ἐκ πολέμου σώζεσθαι; Quibus exemplis nunc accedat locus Aeliani N. A. 1, 60. μὴ γὰρ θέμις εἶναι τὸν ἄρχοντα καὶ τὸν τοσούτων ἔφορον κακὸν ἐργάσα-

ἀλλ' ἔασόν. εἰσὶ χἀτέροις γοναὶ κακαὶ
καὶ θυμὸς ὀξὺς, ἀλλὰ νουθετούμενοι
φίλων ἐπῳδαῖς ἐξεπᾴδονται φύσιν.
σὺ δ' εἰς ἐκεῖνα, μὴ τὰ νῦν, ἀποσκόπει
πατρῷα καὶ μητρῷα πήμαθ' ἅπαθες,
κἂν κεῖνα λεύσσῃς, οἶδ' ἐγὼ, γνώσει κακοῦ
θυμοῦ τελευτὴν ὡς κακὴ προσγίγνεται.
ἔχεις γὰρ οὐχὶ βαιὰ τἀνθυμήματα,
τῶν σῶν ἀδέρκτων ὀμμάτων τητώμενος.
ἀλλ' ἡμὶν εἶκε. λιπαρεῖν γὰρ οὐ καλὸν
δίκαια προσχρῄζουσιν, οὐδ' αὐτὸν μὲν εὖ
πάσχειν, παθόντα δ' οὐκ ἐπίστασθαι τίνειν.

1192. ἔασον] αὐτὸν pr. αὐτὸν sec. Correxit editor Londinensis a. 1722. 1194. ἐξεπᾴδονται] ἐξαπάιδονται 1196. ἅπαθες] ἃ 'πάθεσ 1197. λεύσσῃς Piersonus Verisim. p. 260. pro λύσῃς. γνώσει] γνώσῃι 1198. προσγίγνεται] προσγίνεται 1199. οὐχὶ βαιὰ Musgravius pro οὐχὶ βίαια. 1201. ἡμὶν] ἡμιν

σθαι. Nam sic ex duobus codicibus correctum jam ab Schneidero quod olim legebatur θέμιν.

1191. σέ] Pronomen, quod praecesserat 1189., post verba interposita repetitum, ut saepius apud Sophoclem. V. ad Oed. T. 248. et infra v. 1278.

1192. ἀλλ' ἔασον] ἔασον disyllabum est: v. ad Oed. T. 1513. Recte autem ἔασον pro αὐτὸν restitutum. Nam quum ad ἔασον adscriptum esset αὐτόν, librarius ἔασον omisit, quum αὐτὸν potius ejicere deberet. Eodem modo apud Arist. Ran. 1243. pro ἔασον, ὦ τᾶν in codicibus quibusdam ἔασον αὐτόν scriptum, ex quo in aliis ἔα αὐτὸν vel ἔ' αὐτὸν factum crasi absurda, quae Lysistr. quoque v. 945. illata est ἔα αὖτ', ὦ δαιμονία, ubi recte correctum est ἔασον, δαιμονία.

1195. σὺ δ' εἰς ἐκεῖνα, μὴ τὰ νῦν, ἀποσκόπει] Commata quae Ellendtio praeeunte (Lex. Soph. vol. 1. p. 205.) addidi, quum abessent, Camerarius conjecerat σὺ δ' εἰς ἐκεῖνά μοι τὰ νῦν ἀποσκόπει.

1199. οὐχὶ βαιὰ quum in οὐχὶ βίαια corruptum esset, οὐ βίαια scriptum est in apographis, uno excepto Paris. 2886., omnibus. Veram lectionem in libro suo invenisse videtur Hesychius s. v. βαιόν, quantum ex glossa corrupta et defecta conjicere licet, qua non solum de Oedip. T. v. 750, sed etiam de nostro loco explicuisse videtur, in quo οὐχὶ βαιά interpretatus erat ἄφθονα καὶ πολλά, quod in codice ἄφθονος καὶ πολλός scriptum. Iisdem adjectivis conjunctis utitur Hesychius s. v. ἀκάματον, quod interpretatur πολὺ καὶ ἄφθονον πολύ. Scribendum ἀκάματον : ἄφθονον καὶ πολύ. Quo loco convellitur Elmsleii in annotatione ad h. v. conjectura.

1202. εὖ πάσχειν] Spectat ad beneficia ab Theseo in ipsum collata.

ΟΙ. *τέκνον, βαρεῖαν ἡδονὴν νικᾶτέ με*
λέγοντες· ἔστω δ' οὖν ὅπως ὑμῖν φίλον. 1205
μόνον, ξέν', εἴπερ κεῖνος ὧδ' ἐλεύσεται,
μηδεὶς κρατείτω τῆς ἐμῆς ψυχῆς ποτέ.
ΘΗ. *ἄπαξ τὰ τοιαῦτ', οὐχὶ δὶς χρῄζω κλύειν,*
ὦ πρέσβυ. κομπεῖν δ' οὐχὶ βούλομαι· σὺ δ' ὢν
σῶς ἴσθ', ἐάν περ κἀμέ τις σώζῃ θεῶν. 1210
ΧΟ. *ὅστις τοῦ πλέονος μέρους χρῄζει τοῦ μετρίου παρεὶς*
ζώειν, σκαιοσύναν φυλάσσων
ἐν ἐμοὶ κατάδηλος ἔσται.
ἐπεὶ πολλὰ μὲν αἱ μακραὶ ἀμέραι κατέθεντο δὴ 1215

1211.–1224. = 1225.–1238.

1209. δ' post *κομπεῖν* ab S insertum. δ' ὢν scripsi pro δέ. *σὺ δ' ὢν* scripsi pro *σὺ δὲ*, cui superscriptum δέ σε (fortasse pro σὲ δὲ) ab S, ut videtur. 1210. *σῶς* Scaliger pro *σῶν*, cui S gl. adscripsit ἀντὶ τοῦ *σῶιον*. ἴσθ'] ἴσθι *σώζῃ*] *σώιζει* 1211.—1223. Versus sic divisi, *ὅστις*–| *τοῦ μετρίου*–| *ζώειν*–| *ἐν*–| *ἐπεὶ*–| *ἀμέραι*–| *λύπασ*–| *τα δ' οὐκ ἂν*–| *ἐσ πλέον*–| *τοῦ θέλοντοσ*–| *ἰσοτέλεστοσ*–| *ἄϊδοσ*–| *ἄλυροσ*—. 1211. *τοῦ* et *χρήιζει* serius addita, fortasse a m. pr. 1213. *ζῶειν*] *ζώιειν* 1214. *κατάδηλος*] Super *τ* aliquid erasum et alterum quoque *α* in litura positum.

1207. *μηδεὶς—ποτέ*] I. e. *ne quis invitum cogat*, ut interpretatur Vitus Winshemius. Metuebat enim Oedipus ne Polynices quoque id ageret, ut eum ab hoc loco abduceret. Id et Thesei verba v. 1175. et Antigonae v. 1185. arguunt, Polynicesque ipse v. 1342. comprobat. HERM.

1208. *ἅπαξ — κλύειν*] Spectant haec ad ea, quae in prima cum Theseo congressione dixerat Oedipus, recipi se Athenis, tutumque ab iis, qui se repetitum venturi essent, praestari orans. HERM.

1209. *σὺ δ' ὢν*] Quod super *σὺ δὲ* scriptum ab *διορθωτῇ* est δέ σε, eo alia lectio σὲ δὲ indicatur, a grammatico, ut videtur, excogitata propter *σῶν* (nam sic libri omnes), quod Scaliger recte in *σῶς* mutavit. Sed praeterea scribendum erat *σὺ δ' ὢν* | *σῶς ἴσθ'*, ut inepta removeatur imperativi ἴσθι ambiguitas.

1211.–1213. *ὅστις—ζώειν*] Debebat dicere *ὅστις τοῦ πλέονος μέρους χρῄζων, τοῦ δὲ μετρίου παρεὶς, ζώει*, cui liberiorem praetulit verborum conformationem, qua *χρῄζει* et genitivum regit *τοῦ πλέονος μέρους* et infinitivum *ζώειν*.

1213. *τοῦ μετρίου παρεὶς*] Notetur *παρεὶς*, quod idem est atque *ἀμελῶν*, cum genitivo constructum. Nam legitima verbi constructio est cum accusativo.

1214. *ἐν ἐμοὶ*] Me judice.

1215. *αἱ μακραὶ ἀμέραι*] Longa aetas.

λύπας ἐγγυτέρω, τὰ τέρποντα δ' οὐκ ἂν ἴδοις ὅπου,
ὅταν τις ἐς πλέον πέσῃ
τοῦ θέλοντος· ὁ δ' ἐπίκουρος ἰσοτέλεστος, 1220
Ἄϊδος ὅτέ μοῖρ' ἀνυμέναιος
ἄλυρος ἄχορος ἀναπέφηνε,
θάνατος ἐς τελευτάν.
μὴ φῦναι τὸν ἅπαντα νικᾷ λόγον· τὸ δ', ἐπεὶ φανῇ, 1225
βῆναι κεῖθεν ὅθεν περ ἥκει
πολὺ δεύτερον ὡς τάχιστα.
ὡς εὖτ' ἂν τὸ νέον παρῇ κούφας ἀφροσύνας φέρον, 1230

1218. ὅπου, ὅταν τις] ὁπόθ' ἅν τισ, cum γρ. ὅπου ὅτ' ἄν τισ ab S. 1220. ὁ δ' Hermannus pro οὐδ' ἐπίκουροσ pr. ἔπι κοῦροσ sec. In marg. ab S οἶμαι κόροσ. 1225. φῦναι] φύναι Versus in duo divisus, quorum alter ab κἂι λόγον incipit. ἐπεὶ] ει in litura literae ι 1229. --1236. Versus sic divisi, ὡσ-| κούφασ-| τίσ πλάγχθη-| τίσ οὐ-| φόνοι-| καὶ φθόνοσ-| ἐπιλέλογχε-| ἀκρατὲσ—. 1230. κούφας] κοῦφασ pr. φέρον] φέρων

1216. κατέθεντο] *Reponunt, recondunt.* λύπας ἐγγυτέρω dixit pro λύπας μετέχοντα. Sententia est, πολλὰ τῷ γήρᾳ κακά. ELMSL.

1219. ὅταν τις ἐς πλέον πέσῃ τοῦ θέλοντος] Quum quis nimium concupiverit, delectatio et jucunditas omnis evanescit. CAMER. θέλοντος in δέοντος mutandum videbatur Reiskio. Quod probabilius.

1222. ἐπίκουρος] Quod διορθωτὴς excogitavit ἔπι κόρος receptum in apogr. Lb. (ubi ἐπίκορος scriptum) et alia apographa nonnulla. Male haec in veteribus editionibus interpuncta. Post ἰσοτέλεστος ponendum erat comma, tollendum autem post Ἄϊδος. Nam cohaerent verba Ἄϊδος ὅτε μοῖρ' ἀνυμέναιος ἄλυρος ἄχορος ἀναπέφηνε, quae διὰ μέσου esse etiam scholiasta animadvertit. Ἐπίκουρος θάνατος dictus ut θάνατος παιάν, quod comparavit Hermannus. Idem ἰσοτέλεστος vocatur, quia omnibus ex aequo contingit. Cum Ἄϊδος μοῖρα Elmsleius contulit θανάτου μοῖρα apud Aeschyl. 917. Eurip. Med. 986.

1226. κεῖθεν ὅθεν περ] Per attractionem dictum pro κεῖσε ὅθεν περ.

1228. ὡς τάχιστα] Cohaeret cum βῆναι. De sententia, non nasci homini longe optimum esse, proximum (πολὺ δεύτερον) autem quamprimum mori, Brunckius citavit Ciceron. Tuscul. I, 48. ad quem vid. Davisius. Theognis 425. πάντων μὲν μὴ φῦναι ἐπιχθονίοισιν ἄριστον | μηδ' ἐσιδεῖν αὐγὰς ὀξέος ἠελίου, | φύντα δ' ὅπως ὤκιστα πύλας Ἀΐδαο περῆσαι. Alexis apud Athen. 3. p. 124. τὸ μὴ γενέσθαι μὲν κράτιστόν ἐστ' ἀεί, | ἐπὰν γένηται δ', ὡς τάχιστ' ἔχειν τέλος. ὡς τάχιστα autem de infantibus intelligendum. Nam Sophocles tres aetates distinguit, infantiam, juventutem, senectutem. Mala cum juventute et juvenili temeritate oriri dicit et continuari donec tandem (πύματον) senibus superveniat aetas omni malorum generi obnoxia.

1230. φέρον est in apographis

τίς πλάγχθη πολύμοχθος ἔξω ; τίς οὐ καμάτων ἔνι ;
φόνοι, στάσεις, ἔρις, μάχαι
καὶ φθόνος· τό τε κατάμεμπτον ἐπιλέλογχε
πύματον ἀκρατὲς ἀπροσόμιλον
γῆρας ἄφιλον, ἵνα πρόπαντα
κακὰ κακῶν ξυνοικεῖ.
ἐν ᾧ τλάμων ὅδ', οὐκ ἐγὼ μόνος,
πάντοθεν βόρειος ὥς τις
ἀκτὰ κυματοπλὴξ χειμερία κλονεῖται,
ὡς καὶ τόνδε κατάκρας
δειναὶ κυματοαγεῖς
ἆται κλονέουσιν ἀεὶ ξυνοῦσαι,
αἱ μὲν ἀπ' ἀελίου δυσμᾶν,
αἱ δ' ἀνατέλλοντος,
αἱ δ' ἀνὰ μέσσαν ἀκτῖν',

1234. *κατάμεμπτον*] *κατάπεμπτον* 1235. *ἐπιλέλογχε*] Secundum ε in litura duarum literarum. 1241. *ἀκτὰ* versui 1240. addit. 1242. *κατάκρας*] *κατ' ἄκρασ* 1244. *ἆται*] *αἵτε* pr. *αἵτε* (non *αἵτε*) corr. 1245. *ἀελίου*] *ἐλίου*, α inserto ante *ε*. Versus sic divisi, *αἱ μὲν*–| *δυσμᾶν*–| *λοντοσ*–| *ἀκτῖν'*—.

omnibus excepto Lb., ubi *φέρων* ut in codice.

1231. *τίς πλάγχθη πολύμοχος ἔξω*] Debebat dicere *τίς πλάγχθη ἔξω* (sc. *μόχθων*). Pro eo adjectivum posuit cum *τίς* conjungendum *τίς πολύμοχθος πλάγχθη ἔξω* (sc. *μόχθων*). Quae singularis quidem est orationis conformatio, notata etiam ab scholiasta, sed quam sententiae perspicuitas facile excuset.

1234. *κατάμεμπτον* ex paucis apographis pro *κατάπεμπτον*.

ἐπιλέλογχεν] I. q. *ἐπέτυχεν*, incidit, supervenit, nisi active capiendum intellecto *τὸν ἄνθρωπον*, ut Pindarus, ab Schneidew. comparatus, dixit *ἀκέρδεια λέλογχε κακαγόρους*.

1236. *ἀκρατὲς*] *Sui impotens.*

1240. *βόρειος*] Boreae exposita.

1242. Post verba plura interposita pergit *ὡς καὶ τόνδε* —, quasi non praecesserit *ἐν ᾧ ὅδε*.

1244. *ἆται*] *αἵτε*, ut est in codice, Lb. et duo alia apogr.

1246.—1248. Apta metrorum gradatione primus horum versuum spondeo, secundus molosso, tertius antispasto finitur. Simili arte in alio metri genere in initio versuum utitur poeta Oedip. T. v. 173.–175. ubi has deinceps formas posuit cum versu paroemiaco conjunctas,

∪ ⏑ | ∪ ⏑ ∪ – | ∪ ⏑ ∪ – –

κλυτᾶς χθονὸς αὔξεται οὔτε τόκοισιν
| ἰνίων καμάτων ἀνέχουσι γυναῖκες·|
ἄλλον δ' ἂν ἄλλῳ προσίδοις ἄπερ εὔπτερον ὄρνιν.

1247. *μέσσαν ἀκτῖν'*] Plagam meridionalem.

αἱ δὲ νυχιᾶν ἀπὸ ῥιπᾶν.

ΑΝ. καὶ μὴν ὅδ' ἡμῖν, ὡς ἔοικεν, ὁ ξένος
ἀνδρῶν γε μοῦνος, ὦ πάτερ, δι' ὄμματος 1250
ἀστακτὶ λείβων δάκρυον ὧδ' ὁδοιπορεῖ.

ΟΙ. τίς οὗτος; ΑΝ. ὅνπερ καὶ πάλαι κατείχομεν
γνώμῃ, πάρεστι δεῦρο Πολυνείκης ὅδε.

ΠΟΛΥΝΕΙΚΗΣ.

οἴμοι, τί δράσω; πότερα τἀμαυτοῦ κακὰ
πρόσθεν δακρύσω, παῖδες, ἢ τὰ τοῦδ' ὁρῶν 1255
πατρὸς γέροντος; ὃν ξένης ἐπὶ χθονὸς
σὺν σφῷν ἐφηύρηκ' ἐνθάδ' ἐκβεβλημένον
ἐσθῆτι σὺν τοιᾷδε, τῆς ὁ δυσφιλὴς

1248. *νυχιᾶν*] *νυχίαν* 1254. Post *πότερα* litera erasa. 1255. Ante *παῖδες* sex literae erasae. Fortasse *παῖδεσ* bis scriptum fuit. 1256. Versus serius in marg. additus. 1257. *σὺν*] Sic, non *ξὺν ἐφύρηκ'* scripsi pro *ἐφεύρηκ'* *ἐκβεβλημένον*] Litera post *μ* erasa.

1248. *νυχιᾶν* (sic duo apogr. pro *νυχίαν*) *ἀπὸ Ῥιπᾶν*] Scholiasta, *τὰ πὸ τῶν ὀρῶν φησι τῶν προσαγορευμένων Ῥιπῶν. τινὲς δὲ οὕτω καλοῦσι Ῥίπαια ὄρη. λέγει δὲ αὐτὰ ἐννύχια ιὰ τὸ πρὸς τῇ δύσει κεῖσθαι. μέμνηαι δὲ καὶ Ἀλκμὰν λέγων οὕτω "Ῥιὰς ὄρος ἔνθεον ὕλᾳ νυκτὸς μελαίνας τέρνων." καὶ ἐν Ἡλιάσιν Αἰσχύλος "Ῥιπαὶ μὲν δὴ πατρός."*—Non de nocturno tantum tempore dicitur *νύχιος*, verum etiam de locis quibuscunque tenebrosis. Scholiasta Apollonii Rhod. 3, 846. *νύκτα ὸν ἀφώτιστον τόπον φασί.*—Rhaei montes satis noti; *Ῥίπας* aliquando dictos esse, non adeo perulgatum est, ut vel eo nomine ocus Aristotelis mereatur afferri x Meteorolog. 1, 13: *ὑπ' αὐτὴν δὲ ἣν ἄρκτον ὑπὲρ τῆς ἑσχάτης Σκυθίης, αἱ καλούμεναι Ῥῖπαι, περὶ ὧν τοῦ ιεγέθους λίαν εἰσὶν οἱ λεγόμενοι λόγοι μυθώδεις.* In iis fontes Tanais ollocat Lucanus 3, 273. Eustathius in Odyss. p. 843. *ὄρος Ῥῖπαι.* MUSGR. Significatur ergo montibus illis plaga caeli septemtrionalis, dictumque *νύχιον* est, recte interpretante Elmsleio, *quo solis radii non perveniunt.* WUNDER. Recte, ut videtur, Lachmannus de chor. syst. p. 177. *αἱ δ' ἐννυχιᾶν.* Ad interpretationem quod attinet, recentiores quidam *νυχιᾶν* vel *ἐννυχιᾶν ῥιπᾶν* non de montibus Rhipaeis intelligunt, sed de ventis ab septentrione flantibus, pro coeli parte unde flant nominatis. Quod verum.

1250. *ἀνδρῶν γε μοῦνος*] Genitivus *ἀνδρῶν* ab *μοῦνος*, quod pro *μονωθεὶς* dictum sit, pendere creditur. Quod Graecis lectoribus non facile erat in mentem venturum. Mihi totum hoc *ἀνδρῶν γε μοῦνος* interpolatore versum defectum explente dignius videtur quam Sophocle.

γέρων γέροντι συγκατῴκηκεν πίνος
πλευρὰν μαραίνων, κρατὶ δ' ὀμματοστερεῖ
κόμη δι' αὔρας ἀκτένιστος ἄσσεται·
ἀδελφὰ δ', ὡς ἔοικε, τούτοισιν φορεῖ
τὰ τῆς ταλαίνης νηδύος θρεπτήρια.
ἀγὼ πανώλης ὄψ' ἄγαν ἐκμανθάνω·
καὶ μαρτυρῶ κάκιστος ἀνθρώπων τροφαῖς
ταῖς σαῖσιν ἥκειν· τἀμὰ μὴ 'ξ ἄλλων πύθῃ.
ἀλλ' ἔστι γὰρ καὶ Ζηνὶ σύνθακος θρόνων
Αἰδὼς ἐπ' ἔργοις πᾶσι, καὶ πρὸς σοί, πάτερ,
παρασταθήτω. τῶν γὰρ ἡμαρτημένων
ἄκη μέν ἐστι, προσφορὰ δ' οὐκ ἔστ' ἔτι.
τί σιγᾷς;
φώνησον, ὦ πάτερ, τι· μή μ' ἀποστραφῇς.
οὐδ' ἀνταμείβει μ' οὐδέν; ἀλλ' ἀτιμάσας
πέμψεις ἄναυδος, οὐδ' ἃ μηνίεις φράσας;
ὦ σπέρματ' ἀνδρὸς τοῦδ', ἐμαὶ δ' ὁμαίμονες,
πειράσατ' ἀλλ' ὑμεῖς γε κινῆσαι πατρὸς

1259. *πίνος* Scaliger pro *πόνος*. 1260. *κρατὶ*] *ι* ex *ει* factum. 1262. *ἔοικε*] *ἔοικεν*, sed *ν* eraso. 1266. *τἀμὰ* Reiskius pro *τἄλλα*. 1270. *προσφορὰ*] *πρόσφορα* 1273. *ἀνταμείβει*] *ἀνταμείβῃ* 1274. *μηνίεις*] *μηνιεῖσ*

1260. *κρατὶ δ' ὀμματοστερεῖ*] *πρέσβυς ὀμματοστερής* dicitur ab Eurip. Phoen. 330.

1261. *κόμη—ἄσσεται*] Est haec descriptio personae *σπαρτοπολίου*, memoratae a Polluce 4, 19, 133., quae propria erat senum miserorum. DOED. *ἄσσεται*, ut apud Hom. Il. 6, 510. *ὑψοῦ δὲ κάρη ἔχει, ἀμφὶ δὲ χαῖται ὤμοις ἀΐσσονται.*

1263. *θρεπτήρια*] Plerumque hoc nomen mercedem altoribus debitam significat, hic vero ipsa alimenta. BRUNCK. *τροφεῖα* dixit v. 341.

1265. *μαρτυρῶ—ἥκειν*] Horum verborum sensus hic est, *μαρτυρῶ κάκιστά σοι ἀποδεδωκέναι θρεπτήρια.*

1266. *μὴ 'ξ ἄλλων πύθῃ*] Sic El. 1225. *μηκέτ' ἄλλοθεν πύθῃ.*

1268. *Αἰδὼς*] Reverentia, quae miseris debetur. MUSGR.

1270. *ἄκη μέν ἐστι*] Corrigere licet te in patriam reducto. Conf. v. 1342.

προσφορὰ δ' οὐκ ἔστ' ἔτι] Accessio non est. Occurrit his verbis sollicitudini, qua premi posse Oedipum suspicatur, ne nova mala a filio sibi accedant. JACOBS.

1273. *οὐδ'*] *οὐκ* Heathius. Quod ipsum quoque aptum huic loco est.

τὸ δυσπρόσοιστον κἀπροσήγορον στόμα,
ὡς μή μ' ἄτιμον, τοῦ θεοῦ γε προστάτην,
οὕτως ἀφῇ με μηδὲν ἀντειπὼν ἔπος.
ΝΑ.λέγ', ὦ ταλαίπωρ', αὐτὸς ὢν χρείᾳ πάρει. 1280
τὰ πολλὰ γάρ τοι ῥήματ' ἢ τέρψαντά τι,
ἢ δυσχεράναντ', ἢ κατοικτίσαντά πως,
παρέσχε φωνὴν τοῖς ἀφωνήτοις τινά.
ΙΟ.ἀλλ' ἐξερῶ· καλῶς γὰρ ἐξηγεῖ σύ μοι·
πρῶτον μὲν αὐτὸν τὸν θεὸν ποιούμενος 1285
ἀρωγὸν, ἔνθεν μ' ὧδ' ἀνέστησεν μολεῖν
ὁ τῆσδε τῆς γῆς κοίρανος, διδοὺς ἐμοὶ
λέξαι τ' ἀκοῦσαί τ' ἀσφαλεῖ σὺν ἐξόδῳ.
καὶ ταῦτ' ἀφ' ὑμῶν, ὦ ξένοι, βουλήσομαι
καὶ ταῖνδ' ἀδελφαῖν καὶ πατρὸς κυρεῖν ἐμοί. 1290
ἃ δ' ἦλθον ἤδη σοι θέλω λέξαι, πάτερ.
γῆς ἐκ πατρῴας ἐξελήλαμαι φυγὰς,
τοῖς σοῖς πανάρχοις οὕνεκ' ἐνθακεῖν θρόνοις
γονῇ πεφυκὼς ἠξίουν γεραιτέρᾳ.
ἀνθ' ὧν μ' Ἐτεοκλῆς, ὢν φύσει νεώτερος, 1295
γῆς ἐξέωσεν, οὔτε νικήσας λόγῳ
οὔτ' εἰς ἔλεγχον χειρὸς οὐδ' ἔργου μολὼν,

1279. οὕτως ἀφῇ με scripsi pro οὕτως μ' ἀφῇ γε. 1284. καλῶς γὰρ ξηγεῖ] γὰρ καλῶς γὰρ ἐξηγῇ 1286. ἔνθεν] ἔνθε 1288. ἀσφαλεῖ] σφαλῇ σὺν] Sic, non ξὺν 297. οὐδ' Hermannus pro οὔτ'. 1294. γεραιτέρᾳ] αι ex ε factum.

1277. δυσπρόσοιστον (in tribus pogr. in δυσπρόσιτον mutatum) ecte scholiasta explicat per δυσροσπέλαστον. Frequenter dicitur ροσφέρεσθαί τινι. ἀπρόσοιστος est pud Aeschylum Pers. 91.

1282. κατοικτίσαντα significatione ransitiva, *misericordiam moventia*, t δυσχεράναντα, *molestiam creania*, *offendentia*. BRUNCK.

1285. τὸν θεὸν] Neptunum. V. 158.

1288. ἀσφαλεῖ apographa plerae, alia ἀσφαλῇ.

1291. ἤδη] ὧδε quattuor apographa, quod videntur cum ἦλθον conjunxisse.

1294. γονῇ πεφυκὼς—γεραιτέρᾳ] Exspectes, quod Nauckius restitui voluit, γονῇ—γεραίτερος, ut apud Hom. Il. 21, 439. γενεῇφι νεώτερος. χρόνῳ μείων γεγώς supra v. 374.

1297. Postremum οὔτ' recte in οὐδ' mutatum est ab Hermanno.

πόλιν δὲ πείσας. ὧν ἐγὼ μάλιστα μὲν
τὴν σὴν Ἐρινὺν αἰτίαν εἶναι λέγω·
ἔπειτα κἀπὸ μάντεων ταύτῃ κλύω.
ἐπεὶ γὰρ ἦλθον Ἄργος ἐς τὸ Δωρικὸν,
λαβὼν Ἄδραστον πενθερὸν ξυνωμότας
ἔστησ' ἐμαυτῷ γῆς ὅσοιπερ Ἀπίας
πρῶτοι καλοῦνται καὶ τετίμηνται δόρει,
ὅπως τὸν ἑπτάλογχον ἐς Θήβας στόλον
ξὺν τοῖσδ' ἀγείρας ἢ θάνοιμι πανδίκως,
ἢ τοὺς τάδ' ἐκπράξαντας ἐκβάλοιμι γῆς.
εἶεν· τί δῆτα νῦν ἀφιγμένος κυρῶ;
σοὶ προστροπαίους, ὦ πάτερ, λιτὰς ἔχων,
αὐτός τ' ἐμαυτοῦ ξυμμάχων τε τῶν ἐμῶν,
οἳ νῦν σὺν ἑπτὰ τάξεσιν σὺν ἑπτά τε
λόγχαις τὸ Θήβης πεδίον ἀμφεστᾶσι πᾶν·
οἷος δορυσσοῦς Ἀμφιάρεως, τὰ πρῶτα μὲν

1299. Ἐρινὺν] ἐρινῦν 1304. δόρει] δορὶ 1305. ἑπτάλογχον] Inter *o* et *γ* litera *ν* erasa. 1306. τοῖσδ'] δ' ab S illatum. 1309. προστροπαίους, ὦ] προστροπαίουσῶι 1310. τ' Reiskius pro γ'. 1311. σὺν—τάξεσιν σὺν] Sic, non ξὺν—τάξεσι ξὺν 1313. οἷος] οἵουσ pr. δορυσσοῦς Reisigius pro δορύσσους.

Nam sententia non tripertita, sed bipertita est.

1300. κλύω] κλύων apogr. Paris. 2712. et ed. Ald. Quod qui scripsit corrector non animadvertit ἔπειτα aptius esse novae sententiae quam priori per participium cum praecedentibus verbis conjunctae.

1301. Ἄργος Δωρικὸν est Peloponnesus, quam supra 696. appellat Δωρίδα νῆσον, quae et priscis incolis Ἀπία dicta fuit. Vide Eustath. ad Dionys. 419. BRUNCK.

1306. πανδίκως] In pugna justa et honesta.

1307. τοὺς τάδ' ἐκπράξαντας] Eteoclem dicit quique ejus partibus faverent.

1311. ἑπτά τε λόγχαις] Septem duces dicit, quorum insigne hastae erant.

1313–1320. Septem ducum descriptio praeterquam in Aeschyli fabula cognomini et Eurip. Phoen. 100–200. et Suppl. 858. seqq. reperitur apud Diodor. Sic. 4, 64. seq. et Apollodor. 3, 6. Verum discrepant illi inter se nominum memoria. Aeschylus quidem consentit cum Sophocle, eosque sequuntur Argivi teste Pausania 2, 20, 4. Sed et Apollodorus diversas memorat sententias, et Euripides tum a ceteris tum a semet ipso dissidet. Nam in Phoenissis enumerat Hippomedontem, Tydeum, Parthenopaeum, Polynicen, Adrastum, Amphiaraum, Capaneum; porro in

δόρει κρατύνων, πρῶτα δ' οἰωνῶν ὀδοῖς·
ὁ δεύτερος δ' Αἰτωλὸς Οἰνέως τόκος
Τυδεύς· τρίτος δ' Ἐτέοκλος, Ἀργεῖος γεγώς·
τέταρτον Ἱππομέδοντ' ἀπέστειλεν πατὴρ
Ταλαός· ὁ πέμπτος δ' εὔχεται κατασκαφῇ
Καπανεὺς τὸ Θήβης ἄστυ δῃώσειν πυρί·
ἕκτος δὲ Παρθενοπαῖος Ἀρκὰς ὄρνυται,
ἐπώνυμος τῆς πρόσθεν ἀδμήτης χρόνῳ
μητρὸς λοχευθείς, πιστὸς Ἀταλάντης γόνος·
ἐγὼ δὲ σὸς, κεἰ μὴ σὸς, ἀλλὰ τοῦ κακοῦ
πότμου φυτευθείς, σός γέ τοι καλούμενος,
ἄγω τὸν Ἄργους ἄφοβον ἐς Θήβας στρατόν.
οἵ σ' ἀντὶ παίδων τῶνδε καὶ ψυχῆς, πάτερ,
ἱκετεύομεν ξύμπαντες ἐξαιτούμενοι
μῆνιν βαρεῖαν εἰκαθεῖν ὁρμωμένῳ
τῷδ' ἀνδρὶ τοὐμοῦ πρὸς κασιγνήτου τίσιν,
ὅς μ' ἐξέωσε κἀπεσύλησεν πάτρας.
εἰ γάρ τι πιστόν ἐστιν ἐκ χρηστηρίων,
οἷς ἂν σὺ προσθῇ, τοῖσδ' ἔφασκ' εἶναι κράτος.
πρός νύν σε κρηνῶν καὶ θεῶν ὁμογνίων

1314. δόρει Hermannus pro δορί. 1316. Ante ἀργεῖοσ literae αγ deletae a m. pr. 1328. εἰκαθεῖν Elmsleius pro εἰκάθειν. 1332. σὺ] σοὶ pr. 1333. πρός νύν] πρὸς νῦν

Supplicibus Capaneum, Eteoclem, Hippomedontem, Parthenopaeum, Tydeum, Polynicen, ac praeterea Adrastum unum eorum superstitem. Eadem vero quae Euripides in Phoenissis nomina Diodorus recensuit et Apollodorus. REISIG.

1326. ἀντὶ παίδων τῶνδε καὶ ψυχῆς] *Per hasce tuas filias et tuam salutem.* BRUNCK.

1328. μῆνιν—εἰκαθεῖν] *Iram remittere.* Notanda haec verbi εἰκαθεῖν structura, cujus hoc unum est exemplum.

1329. τῷδ' ἀνδρὶ] I. e. ἐμοί.

1330. De constructione dictum ad Electr. 1005.

1333. καὶ θεῶν] πρὸς θεῶν in apogr. Paris. 2712. et ed. Ald.

ὁμογνίων] De diis ὁμογνίοις, qui sunt gentilitii, videndus Ruhnken. ad Tim. p. 192. Refertur autem quae in eo adjectivo inest notio simul ad fontes. Unde scholiastes: παθητικόν ἐστι τὸ πρὸς πατρῴων κρηνῶν ὅρκοῦν, ὡς εἰ ἔφη, πρὸς τῶν ἐκθρεψάντων σε ὑδάτων. HERM.

αἰτῶ πιθέσθαι καὶ παρεικαθεῖν, ἐπεὶ
πτωχοὶ μὲν ἡμεῖς καὶ ξένοι, ξένος δὲ σύ·
ἄλλους δὲ θωπεύοντες οἰκοῦμεν σύ τε
κἀγώ, τὸν αὐτὸν δαίμον' ἐξειληχότες.
ὁ δ' ἐν δόμοις τύραννος, ὦ τάλας ἐγώ,
κοινῇ καθ' ἡμῶν ἐγγελῶν ἀβρύνεται·
ὃν, εἰ σὺ τῇμῇ ξυμπαραστήσει φρενὶ,
βραχεῖ σὺν ὄγκῳ καὶ χρόνῳ διασκεδῶ.
ὥστ' ἐν δόμοισι τοῖσι σοῖς στήσω σ' ἄγων,
στήσω δ' ἐμαυτὸν, κεῖνον ἐκβαλὼν βίᾳ.
καὶ ταῦτα σοῦ μὲν ξυνθέλοντος ἔστι μοι
κομπεῖν, ἄνευ σοῦ δ' οὐδὲ σωθῆναι σθένω.

ΧΟ. τὸν ἄνδρα, τοῦ πέμψαντος οὕνεκ', Οἰδίπους,
εἰπὼν ὁποῖα ξύμφορ' ἔκπεμψαι πάλιν.

ΟΙ. ἀλλ' εἰ μὲν, ἄνδρες τῆσδε δημοῦχοι χθονὸς,
μὴ 'τύγχαν' αὐτὸν δεῦρο προσπέμψας ἐμοὶ
Θησεὺς, δικαιῶν ὥστ' ἐμοῦ κλύειν λόγους,
οὔ τἂν ποτ' ὀμφῆς τῆς ἐμῆς ἐπῄσθετο·
νῦν δ' ἀξιωθεὶς εἶσι κἀκούσας γ' ἐμοῦ
τοιαῦθ' ἃ τὸν τοῦδ' οὔ ποτ' εὐφρανεῖ βίον·
ὅς γ', ὦ κάκιστε, σκῆπτρα καὶ θρόνους ἔχων,

1334. παρεικαθεῖν Elmsleius pro παρεικάθειν. 1337. ἐξειληχότες] ἐξειληφότεσ 1339. ἐγγελῶν] ἀγγελῶν pr. 1340. ξυμπαραστήσει] ξυμπαραστήσεισ 1341. σὺν] Sic, non ξὺν 1342. τοῖσι σοῖς] τοῖσσοῖσ 1343. ἐκβαλὼν] ἐκβαλῶν pr. 1344. ξυνθέλοντος] ξυνεθέλοντοσ, sed eraso priore ε. 1346. Οἰδίπους Valckenarius pro Οἰδίπου. 1348. δημοῦχοι] δημοῦχοσ ab S. 1351. οὔ τἂν Brunckius pro οὔτ' ἄν. ἐπῄσθετο] σ serius insertum. 1352. γ' ἐμοῦ] γέ μου 1353. ἃ τὸν] αὐτὸν pr.

1337. ἐξειληχότες ex uno apogr. Lb. pro ἐξειληφότες.

1340. ξυμπαραστήσει, quod est in codice et tribus apogr., in ξυμπαραστήσῃ mutatum in aliis.

1341. χρόνῳ] πόνῳ superscriptum in apogr. Paris. 2712.: unde legitur in ed. Ald.

1354. ὅς γ'—] De hac orationis conversione v. Porson. ad Eurip. Hecub. 1187. similis supra v. 909. ELMSL. Scholiasta, δαιμονίως τῇ ἀποστροφῇ χρῆται ἀπὸ τοῦ χοροῦ ἐπὶ τὸν Πολυνείκην ὁ Οἰδίπους· πα-

ἃ νῦν ὁ σὸς ξύναιμος ἐν Θήβαις ἔχει,
τὸν αὐτὸς αὑτοῦ πατέρα τόνδ' ἀπήλασας
κἄθηκας ἄπολιν καὶ στολὰς ταύτας φορεῖν,
ἃς νῦν δακρύεις εἰσορῶν, ὅτ' ἐν πόνῳ
ταὐτῷ βεβηκὼς τυγχάνεις κακῶν ἐμοί.
οὐ κλαυτὰ δ' ἐστὶν, ἀλλ' ἐμοὶ μὲν οἰστέα
τάδ' ὥσπερ ἂν ζῶ, σοῦ φονέως μεμνημένου,
σὺ γάρ με μόχθῳ τῷδ' ἔθηκας ἔντροφον,
σύ μ' ἐξέωσας· ἐκ σέθεν δ' ἀλώμενος
ἄλλους ἐπαιτῶ τὸν καθ' ἡμέραν βίον.
εἰ δ' ἐξέφυσα τάσδε μὴ 'μαυτῷ τροφοὺς
τὰς παῖδας, ἦ τἂν οὐκ ἂν ἦ, τὸ σὸν μέρος·

1355. *σὸσ* ab S. *σοὶ* pr. 1357. *φορεῖν*] *φέρειν* 1360. *κλαυτὰ δ' ἐστὶν*] *κλαυστὰ δ' ἐστὶν* S. *κλαυστ' ἐστὶν* pr. 1361. *φονέως*] *φονέοσ μεμνημένον* scripsi pro *μεμνημένος* 1362. *μόχθῳ*] *μόχθωι, ωι* ex *οσ* vel *οισ* facto. 1363. δ' addidit S. 1364. Ante *βίον* duae literae erasae. 1366. *οὐκ ἂν ἦ*] *ἦ* in *ἦν* mutatum ab correctore multo recentiore, novitia uso literae *ν* forma.

ραφύλαξον δὲ πῶς οἱ αὐτοὶ τῶν λόγων γίνονται τῶν μὲν θηλειῶν ἐγκώμιον, τούτου δὲ κατηγόρημα.

1357. *φορεῖν* pro *φέρειν* restitutum ex apogr. Paris. 2712. et ed. Ald.

1360. *κλαυτὰ δ' ἐστὶν*] Tibi. Refertur ad praecedens *δακρύεις*. *κλαυτὰ δ' ἐστὶν* in duobus apogr.

1361. *ὥσπερ ἂν ζῶ*] I. e. *ἕωσπερ ἂν ζῶ*, ut *ὡς ἂν ᾖς* in Ajac. 1117. Quod sequitur *μεμνημένος* etsi defendi aliquo modo potest, tamen longe verisimilius est scripsisse poetam, quod restitui, *ἀλλ' ἐμοὶ μὲν οἰστέα | τάδ', ὥσπερ ἂν ζῶ, σοῦ φονέως μεμνημένον*. Eadem constructione Electr. 479. *ὕπεστί μοι θράσος | ἀδυπνόων κλύουσαν | ἀρτίως ὀνειράτων*. Plato Rep. 5. p. 453. *Οὐκοῦν καὶ ἡμῖν νευστέον καὶ πειρατέον σώζεσθαι ἐκ τοῦ λόγου, ἤτοι δελφῖνά τιν' ἐλπίζοντας ἡμᾶς ὑπολαβεῖν ἂν ἢ τινα ἄλλην ἄπορον σωτηρίαν.*

1362. *μόχθῳ τῷδ' ἔθηκας ἔντροφον*] I. e. ut interpretatur Jacobsius, *εἰς τόνδε τὸν μόχθον ἔβαλες, ἐν ᾧ νῦν τρέφομαι*, i. e. *εἰμί*. Cfr. Aj. 622. *πατὴρ παλαιᾷ ἔντροφος ἀμέρᾳ*. WUNDER.

1363. *ἐκ σέθεν δ' ἀλώμενος*] Dictum similiter atque vulgare *φεύγειν ὑπό τινος*, quod proprie valet *ab aliquo in fugam conjici*, sive *in exsilium mitti*. Sic v. 444. *φυγάς σφιν ἔξω πτωχὸς ἠλώμην ἐγώ*. WUNDER.

1364. 1365. 1368. 1369. Similia his dicta erant supra v. 3. 1262. 1335. 445. 337. 1323.

1366. *ἦ*] In *ἦν* mutatum ab correctore ut supra v. 768. 973, exceptis duobus qui cum codice consentiunt apographis.

νῦν δ' αἶδε μ' ἐκσώζουσιν, αἶδ' ἐμαὶ τροφοὶ,
αἶδ' ἄνδρες, οὐ γυναῖκες, ἐς τὸ συμπονεῖν·
ὑμεῖς δ' ἀπ' ἄλλου κοὐκ ἐμοῦ πεφύκατον.
τοιγάρ σ' ὁ δαίμων εἰσορᾷ μὲν οὔ τί πω
ὡς αὐτίκ', εἴπερ οἶδε κινοῦνται λόχοι
πρὸς ἄστυ Θήβης. οὐ γὰρ ἔσθ' ὅπως πόλιν
κείνην ἐρείψεις, ἀλλὰ πρόσθεν αἵματι
πεσεῖ μιανθεὶς χὠ σύναιμος ἐξ ἴσου.
τοιάσδ' ἀρὰς σφῷν πρόσθε τ' ἐξανῆκ' ἐγὼ
νῦν τ' ἀνακαλοῦμαι ξυμμάχους ἐλθεῖν ἐμοὶ,
ἵν' ἀξιῶτον τοὺς φυτεύσαντας σέβειν,
καὶ μὴ 'ξατιμάζητον, εἰ τυφλοῦ πατρὸς
τοιώδ' ἐφύτην. αἶδε γὰρ τάδ' οὐκ ἔδρων.
τοιγὰρ τὸ σὸν θάκημα καὶ τοὺς σοὺς θρόνους
κρατοῦσιν, εἴπερ ἐστὶν ἡ παλαίφατος

1367. δ' αἶδε μ' ab S. δαί μ' pr. ἐκσώζουσιν] ἐκσώιζουσιν ω 1368. ἐς scripsi pro εἰς. 1370. πω] που, ω a m. pr. 1373. ἐρείψεις Turnebus pro ἐρεῖ τις. 1374. πεσεῖ] πεσῆι σύναιμος] Sic, non ξύναιμος. 1375. Versus in margine additus. 1377. ἀξιῶτον] ἀξιῶ τὸν pr. 1379. ἐφύτην Elmsleius pro ἔφυτον.

1370. τοιγάρ σ'—ὡς αὐτίκ'] Proprie, *itaque deus nondum quidem eo te oculo aspicit, quo te mox aspiciet*, i. e. *itaque jamjam deus te ulturus est.* Confert Musgravius Pindar. Pyth. 3, 151. λαγέταν τύραννον δέρκεται ὁ μέγας πότμος. Schaeferus hujus fab. v. 1536. θεοὶ γὰρ εὖ μὲν, ὀψὲ δ' εἰσορῶσ', ὅταν τὰ θεῖ' ἀφείς τις εἰς τὸ μαίνεσθαι τραπῇ. WUNDER. Mire tamen dictum οὔ τί πω ὡς αὐτίκα. Dobraeo scribendum videbatur σε δαίμων— ὡς αὐτίκ'.

1373. ἐρεῖ τις recte in ἐρείψεις mutavit Turnebus: ἐρεῖ τις nihil aliud significare potest quam urbem funditus esse perituram. Quod contrarium ejus est quod dici hic ab Oedipo debuit. Conf. v. 1385.

πρόσθε] V. v. 421. "Occasionem priorum imprecationum Oedipi narrat scholiastes, prolato testimonio ex parva Thebaide. Res aliter narrata erat in epico cyclo, cujus versus ad hanc historiam pertinentes servavit Athenaeus 11. p. 465." BRUNCK.

1380. τὸ σὸν θάκημα καὶ θρόνους] Dictum ut κράτη καὶ θρόνους Oed. T. 237. et σκῆπτρα καὶ θρόνους Ant. 173. quae comparavit Schneidewinus.

1381. κρατοῦσιν] Dirae. Corruptum vero κρατοῦσιν, quod in κρα-

Δίκη ξύνεδρος Ζηνὸς ἀρχαίοις νόμοις.
σὺ δ' ἔρρ' ἀπόπτυστός τε κἀπάτωρ ἐμοῦ,
κακῶν κάκιστε, τάσδε συλλαβὼν ἀρὰς,
ἃς σοι καλοῦμαι, μήτε γῆς ἐμφυλίου
δόρει κρατῆσαι μήτε νοστῆσαί ποτε
τὸ κοῖλον Ἄργος, ἀλλὰ συγγενεῖ χερὶ
θανεῖν κτανεῖν θ' ὑφ' οὗπερ ἐξελήλασαι.
τοιαῦτ' ἀρῶμαι, καὶ καλῶ τὸ Ταρτάρου
στυγνὸν πατρῷον ἔρεβος, ὥς σ' ἀποικίσῃ,
καλῶ δὲ τάσδε δαίμονας, καλῶ δ' Ἄρη
τον σφῷν τὸ δεινὸν μῖσος ἐμβεβληκότα.
καὶ ταῦτ' ἀκούσας στεῖχε, κἀξάγγελλ' ἰὼν
καὶ πᾶσι Καδμείοισι τοῖς σαυτοῦ θ' ἅμα
πιστοῖσι συμμάχοισιν, οὕνεκ' Οἰδίπους
τοιαῦτ' ἔνειμε παισὶ τοῖς αὑτοῦ γέρα.

ΧΟ. Πολύνεικες, σὔτε ταῖς παρελθούσαις ὁδοῖς

1386. *δόρει* Hermannus pro *δορί*. 1389. *τὸ* Hermannus pro *τοῦ*. 1392. *ἐμβεβληκότα*] μ in litura quae formae literae ν qua librarius utitur accommodatior est quam κ, etsi *ἐκβεβληκότα* est in Florentino apographo (Lb.) ex codice ipso ducto. 1396. *αὑτοῦ*] *αὐτοῦ*

νοῦσιν mutat Hartungius, in *κρινοῦσιν* Nauckius.

παλαίφατος] Antiquitus celebrata.

1382. *Δίκη ξύνεδρος Ζηνὸς*] Comparant interpretes Eurip. Med. 764. *ὦ Ζεῦ Δίκη τε. Ζηνὸς, Ἡλίου τε φῶς*. Hesiod. Op. v. 256. Demosth. p. 772, 25. *τὴν ἀπαραίτητον καὶ σεμνὴν Δίκην, ἣν ὁ τὰς ἁγιωτάτας ἡμῖν τελετὰς καταδείξας Ὀρφεὺς παρὰ τὸν τοῦ Διὸς θρόνον φησὶ καθημένην πάντα τὰ τῶν ἀνθρώπων ἐφορᾶν*.

ἀρχαίοις νόμοις] Quos *οὐρανίαν δι' αἰθέρα τεκνωθέντας* dicit Oed. T. 866. SCHNEIDEW. *νόμοις* fuit qui in *θρόνοις* mutaret.

1387. *συγγενεῖ χερί*] Polynices Eteoclis fratris manu periturus est.

1390. Non satis clarum est cur *Τάρταρον πατρῷον* dicat, quod fuerunt qui ad Laium patrem ab Oedipo occisum referrent.

1391. *δαίμονας*] Erinyas.

1394. *καὶ—τε* sibi respondent ut Oed. T. 347. *ἴσθι γὰρ δοκῶν ἐμοὶ | καὶ ξυμφυτεῦσαι τοὔργον εἰργάσθαι θ' ὅσον | μὴ χερσὶ καίνων*. WUNDER.

1396. *γέρα*] Ironice dictum de malis.

1397. *ταῖς παρελθούσαις ὁδοῖς*] Sic Antig. 1213. *ἆρα δυστυχεστάτην | κέλευθον ἕρπω τῶν παρελθουσῶν ὁδῶν*.

ξυνήδομαί σοι, νῦν τ' ἴθ' ὡς τάχος πάλιν.
ΠΟ.*οἴμοι κελεύθου τῆς τ' ἐμῆς δυσπραξίας,*
οἴμοι δ' ἑταίρων· οἷον ἆρ' ὁδοῦ τέλος 1400
Ἄργους ἀφωρμήθημεν, ὦ τάλας ἐγὼ,
τοιοῦτον οἷον οὐδὲ φωνῆσαί τινι
ἔξεσθ' ἑταίρων, οὐδ' ἀποστρέψαι πάλιν,
ἀλλ' ὄντ' ἄναυδον τῇδε συγκῦρσαι τύχῃ.
ὦ τοῦδ' ὅμαιμοι παῖδες, ἀλλ' ὑμεῖς, ἐπεὶ 1405
τὰ σκληρὰ πατρὸς κλύετε τοῦδ' ἀρωμένου,
μή τοί με πρὸς θεῶν σφώ γ', ἐὰν αἱ τοῦδ' ἀραὶ
πατρὸς τελῶνται καί τις ὑμῖν ἐς δόμους
νόστος γένηται, μή μ' ἀτιμάσητέ γε,
ἀλλ' ἐν τάφοισι θέσθε κἀν κτερίσμασιν. 1410
καὶ σφῷν ὁ νῦν ἔπαινος, ὃν κομίζετον
τοῦδ' ἀνδρὸς οἷς πονεῖτον, οὐκ ἐλάσσονα
ἔτ' ἄλλον οἴσει τῆς ἐμῆς ὑπουργίας.
ΑΝ.*Πολύνεικες, ἱκετεύω σε πεισθῆναί τί μοι.*

1402. *τινι* Tyrwhittus pro *τινα*. 1404. *συγκῦρσαι* pr. *συγκύρσαι* corr. 1407. *σφώ γ', ἐὰν* Elmsleius pro *σφῶϊν γ' ἂν* 1408. *ὑμῖν*] Sic, non *ὑμίν* 1410. *θέσθε*] *θέσθετ* pr. literis *ετ* uno ductu expressis. *κἀν*] *κ' ἐν* 1414. *πεισθῆναι*] *πισθῆναι*

1398. *οὐ ξυνήδομαι* idem quod *συμπενθῶ*, ut apud Eurip. Med. 136. *οὐδὲ συνήδομαι, ὦ γύναι, ἄλγεσι δώματος*. Monuit Hermannus.

1401. *ἀφωρμήθημεν* de universa expeditione intelligendum, non de unius Polynicis itinere Athenas facto. Susceptum enim jam tunc fuerat bellum, finibus egressus miles; vide v. 1311 sq. DOED.

1403. *ἀποστρέψαι πάλιν*] Intellige *τοὺς ἑταίρους* ex verbis praecedentibus.

1404. *συγκῦρσαι*] Supplendum *δεῖ* vel *χρή*, quod in superiori *ἔξεστι* continetur. Similiter in Oedip. T. 819. ELMSL.

1405. *τοῦδ'*] I. e. *ἐμοῦ*.

1407. *ἐὰν*] De mensura *ἐὰν* particulae dixi ad Aristoph. Vesp. 228.

1410. *ἐν τάφοισι θέσθε*] Hoc fit in Antigona tragoedia.

κἀν κτερίσμασι liberius adjunxit verbo *θέσθε*. Alioqui *τιμᾶτε κτερίσμασι* vel simile quid dicendum fuisset.

1411. *κομίζετον τοῦδ' ἀνδρὸς*] Eadem structura Oed. T. 580. *πάντ' ἐμοῦ κομίζεται*.

1412. *τοῦδ' ἀνδρὸς*] I. e. *ἐμοῦ*.

1413. *τῆς ἐμῆς ὑπουργίας*] Officii mihi praestiti.

ΙΟ. ὦ φιλτάτη τὸ ποῖον Ἀντιγόνη; λέγε.
ΑΝ. στρέψαι στράτευμ' εἰς Ἄργος ὡς τάχιστά γε,
καὶ μὴ σέ τ' αὐτὸν καὶ πόλιν διεργάσῃ.
ΙΟ. ἀλλ' οὐχ οἷόν τε. πῶς γὰρ αὖθις ἂν πάλιν
στράτευμ' ἄγοιμι ταυτὸν εἰσάπαξ τρέσας;
ΑΝ. τί δ' αὖθις, ὦ παῖ, δεῖ σε θυμοῦσθαι; τί σοι
πάτραν κατασκάψαντι κέρδος ἔρχεται;
ΙΟ. αἰσχρὸν τὸ φεύγειν καὶ τὸ πρεσβεύοντ' ἐμὲ
οὕτω γελᾶσθαι τοῦ κασιγνήτου πάρα.
ΑΝ. ὁρᾷς τὰ τοῦδ' οὖν ὡς ἐς ὀρθὸν ἐκφέρεις
μαντεύμαθ', ὃς σφῷν θάνατον ἐξ ἀμφοῖν θροεῖ;
ΙΟ. χρῄζει γάρ· ἡμῖν δ' οὐχὶ συγχωρητέα.

1415. τὸ om. 1416. εἰς scripsi ppo ἐς 1417. τ' Brunckius pro γ'. 1418. τε] γε ἂν Vauvillersius pro αὖ. 1424. ἐκφέρεις Tyrwhittus ro ἐκφέρει. 1426. χρῄζει] ει in litura duarum literarum.

1415. τὸ ex aliquot apogr. addium.

1418. Sensum verborum, satis er se perspicuum, recte expressit Vinsemius, *Quomodo enim iterum xercitum eundem cogere possem, si emel fugerem?*

1422. πρεσβεύοντ'] Vid. v. 1294.

1424. ἐκφέρει Tyrwhittus recte n ἐκφέρεις mutavit, correcto librarii errore, quem proximum θροεῖ eperisse videtur. Nam etsi ἐκφέειν non raro intransitivam signiicationem habeat, ut in exemplis Musgravio collectis, inter quae inum est Soph. Trach. 824., idemue significare possit quod ἐξέρχεαι vel ἐκβαίνει, non aptum tamen uic loco est, ubi disertius dicenlum erat Polynicis culpam fore si Oedipi praedictio rata fiat.

1425. ἐξ ἀμφοῖν] I. e. mutuam.

1426. χρῄζει γάρ] *Vult enim:* non ρησμῳδεῖ, ut scholiasta explicat. ecte autem hoc dicit Polynices, uum non de oraculis dei, quae ata fore certum sit, sed de exsecratione Oedipi (v. 1370–1392.) agatur, quae an eventum esset habitura incertum erat: unde addit ἡμῖν δ' οὐχὶ συγχωρητέα, quod inepte de fatali necessitate diceretur, quam homines effugere nequeunt, ut ipsius Oedipi exemplo satis cognitum erat. Accedit ad haec quod usus verbi χρῄζειν, quod pro χρᾶν dictum sine iota scribi praecipit Etym. M. p. 815, 8. ut ab χρῄζω, *cupio*, distinguatur, uno fere nititur exemplo Euripidis Hel. 513. ἤκουσα τᾶς θεσπιῳδοῦ κόρας ἃ χρῄζουσ' ἐφάνην τυρράννοις δόμοις ὡς Μενέλαος etc., ubi editores. χρήζουσ' ἐφάνη correxerunt, Euripidis vero fortasse χρήσασ' ἐφάνη scripserat, ex quo aoristo verbi χρᾶν, cujus frequens usus est, grammatici praesens finxisse videntur χρῄζω. Quod ex Athenaeo 8. p. 361 D. olim afferebatur ἔχρηζεν (ὁ θεός) vix dignum memoratu est, quum apographorum vitio illatum sit. Nam in codice Veneto vera est scriptura ἔχρησεν.

ΑΝ.οἴμοι τάλαινα· τίς δὲ τολμήσει κλύων
τὰ τοῦδ' ἔπεσθαι τἀνδρὸς, οἳ' ἐθέσπισεν;
ΠΟ.οὐκ ἀγγελοῦμεν φλαῦρ'· ἐπεὶ στρατηλάτου
χρηστοῦ τὰ κρείσσω μηδὲ τἀνδεᾶ λέγειν. 1430
ΑΝ.οὕτως ἄρ', ὦ παῖ, ταῦτά σοι δεδογμένα;
ΠΟ.καὶ μή μ' ἐπίσχῃς γ'· ἀλλ' ἐμοὶ μὲν ἥδ' ὁδὸς
ἔσται μέλουσα δύσποτμός τε καὶ κακὴ
πρὸς τοῦδε πατρὸς τῶν τε τοῦδ' Ἐρινύων.
σφῷν δ' εὖ διδοίη Ζεὺς, τάδ' εἰ τελεῖτέ μοι 1435
[θανόντ', ἐπεὶ οὔ μοι ζῶντί γ' αὖθις ἔξετον].
μέθεσθε δ' ἤδη, χαίρετόν τ'. οὐ γάρ μ' ἔτι
βλέποντ' ἐσόψεσθ' αὖθις. ΑΝ. ὦ τάλαιν' ἐγώ.
ΠΟ.μή τοί μ' ὀδύρου. ΑΝ. καὶ τίς ἄν σ' ὀρμώμενον

1429. οὐκ] οὐδ' 1430. τἀνδεᾶ] τἂν δεᾶ pr. 1432. μὲν in litura. Videtur δ' fuisse. 1435. εὖ διδοίη Burgesius pro εὐοδοίη. τελεῖτε] τελεῖταί pr., τελοῖτε sec. 1436. ἐπεὶ] ἐπ', superscripto literis minutioribus ει. 1437. τ'] γ' 1438. αὖθις] αὖτισ

1429. οὐκ ex tribus apogr. pro οὐδ', quod recte hoc loco dictum foret, sic Polynices dicere velet *ne nunciabimus quidem.*

1432. ἀλλ' ἐμοὶ μὲν —'Ερινύων] *Ego quidem huic adversus Thebas expeditioni operam dabo, quamvis improspere eventurae propter patris diras.* DOED.

1435. εὖ διδοίη recte restitutum pro εὐοδοίη. Sic v. 642. ὦ Ζεῦ διδοίης τοῖσι τοιούτοισιν εὖ. Simili corruptela apud Polybium 4, 21, 11. ἐάν ποτ' αὐτοῖς ὁ θεὸς εὖ δῷ, libri duo εὐοδῶ. Hic ad εὐοδοίη eo facilius aberrari potuit, quod ὁδός praecedit.

τελεῖτε apographa.

μοι] In με mutatum in apogr. tribus ab correctore, qui θανόντ' accusativum esse putavit. Sed scriptor versus dativum esse voluit eliso iota, ut in Trach. 677. ἀργῆτ' οἰὸς εὐέρου πόκῳ. apud Eurip. Alcest. 1118. καὶ δὴ προτείνω Γοργόν' ὡς καρατόμῳ. aliisque in locis poetarum inde ab Homero, qui χαῖρε δὲ τῷ ὄρνιθ' Ὀδυσεύς dixit, et, ἀστέρ' ὀπωρινῷ ἐναλίγκιον, de quo argutati sunt grammatici veteres. Ab Sophocle quod scriptum sit in hoc versu aut nihil esse videtur aut solus dativus θάνοντι, reliquis verbis amissis, quae interpolatur supplevit additamento absurdo ἐπεὶ οὔ μοι ζῶντί γ' αὖθις ἔξετον, quasi honores mortuorum etiam vivis praestari possint. Quod fortasse sensit librarius apographi Lb. qui scripsit με ζῶντα, quod finxit ex verbis proximis οὐ γάρ μ' ἔτι βλέποντ' ἐσόψεσθ' αὖθις. Versum spurium esse etiam alii viderunt, sed non animadverterunt genuinum poetae versum excidisse. Neque enim verisimile est Sophoclem nihil amplius dixisse quam τάδ' εἰ τελεῖτέ μοι.

ἐς προὔπτον Ἅιδην οὐ καταστένοι, κάσι;
ΠΟ. εἰ χρὴ, θανοῦμαι. ΑΝ. μὴ σύ γ', ἀλλ' ἐμοὶ πιθοῦ.
ΠΟ. μὴ πεῖθ' ἃ μὴ δεῖ. ΑΝ. δυστάλαινά τἄρ' ἐγὼ,
εἴ σου στερηθῶ. ΠΟ. ταῦτα δ' ἐν τῷ δαίμονι
καὶ τῇδε φῦναι χἀτέρᾳ. σφὼ δ' οὖν ἐγὼ
θεοῖς ἀρῶμαι μή ποτ' ἀντῆσαι κακῶν·
ἀνάξιαι γὰρ πᾶσίν ἐστε δυστυχεῖν.
ΧΟ. νέα τάδε νεόθεν ἦλθέ μοι
νέα βαρύποτμα κακὰ παρ' ἀλαοῦ ξένου,
εἴ τι μοῖρα μὴ κιγχάνει.
μάτην γὰρ οὐδὲν ἀξίωμα δαιμόνων ἔχω φράσαι.
ὁρᾷ ὁρᾷ πάντ' ἀεὶ χρόνος, ἐπεὶ μὲν ἕτερα,

1447.–1456. = 1462.–1471.

1440. *ἐς* scripsi pro *εἰς*. 1441. *πιθοῦ*] *πείθου* 1444. *σφὼ* Elsmleius pro *σφῷν*. 1448. *νέα* ante *β*. addidit Hermannus. 1449. *παρ' ἀλαοῦ ξένου* et mox *ἔχω φράσαι* separato versu. 1450. *κιγχάνει* Hermannus. *τυγχάνῃ* pr., in *κιχάνῃ* mutatum ab eadem aliave manu. 1453. Duo versus, quorum alter *χρόνοσ—ἕτερα*. *πάντ'* scripsi pro *ταῦτ'*. *ἕτερα*] *ἑτέρα* pr.

1443. *εἴ σου στερηθῶ*] Propter constructionem particulae *εἰ* affert grammaticus in Bekkeri Anecd. p. 144, 26.

ἐν τῷ δαίμονι] In fortunae potestate.

1450. *εἴ τι μοῖρα μὴ κιγχάνει*] Sc. *αὐτόν*. *Nisi forte fata ei jam instant*. Neque enim illud vexavit poetam, quod, quum hoc fore praediceret, Oedipus v. 95, nondum prodiisset chorus in scenam. Homer. Iliad. 22, 303. *νῦν αὖτέ μέ μοῖρα κιχάνει*. DOEDERL.

1454. *ὁρᾷ ὁρᾷ ταῦτ' ἀεὶ χρόνος*] Non satis apparet quae illa *ταῦτα* dicat. Neque enim quidquam praecessit ad quod apte referri possit. Quamobrem scribendum puto *ὁρᾷ ὁρᾷ πάντ' ἀεὶ χρόνος*. Sic in Oed. T. 1213. *ἐφηῦρέ σ' ἄκοντ' ὁ πάνθ' ὁρῶν χρόνος*. in fragm. Hipponoi apud Clem. Alex. Strom. 4. p. 742. *ὁ πάνθ' ὁρῶν καὶ πάντ' ἀκούων πάντ' ἀναπτύσσει χρόνος*. et quae plurima hujusmodi apud alios poetas leguntur. Iisdem verbis de Jove Antig. 184. *Ζεὺς ὁ πάνθ' ὁρῶν ἀεί*. In scholiis alius sed vitiosae lectionis vestigia sunt *ὁρᾷ ὁρᾶταί τ' ἀεὶ χρόνος*.

ἐπεὶ μὲν ἕτερα, τὰ δὲ παρ' ἦμαρ αὖθις αὖξων ἄνω] Particula *ἐπεὶ* propter constructionem non minus quam propter sententiae perversitatem vitii est manifesta. Apparet enim chorum hoc dicere, nihil frustra a diis fieri, sed rationem aliarum rerum serius, ocius aliarum patefieri. Itaque quemadmodum *ἕτερα μὲν* et *τὰ δὲ* sibi sunt opposita, ita *παρ' ἦμαρ αὖξων* et vocabulum illud quod in corrupto *ἐπεί* latet, respondere sibi debuerunt.

τὰ δὲ παρ' ἦμαρ αὖθις αὖξων ἄνω.
ἔκτυπεν αἰθὴρ, ὦ Ζεῦ.
OI. ὦ τέκνα τέκνα, πῶς ἂν, εἴ τις ἔντοπος,
τὸν πάντ' ἄριστον δεῦρο Θησέα πόροι;
AN. πάτερ, τί δ' ἐστὶ τἀξίωμ' ἐφ' ᾧ καλεῖς;
OI. Διὸς πτερωτὸς ἥδε μ' αὐτίκ' ἄξεται
βροντὴ πρὸς Ἅιδην. ἀλλὰ πέμψαθ' ὡς τάχος.
XO. ἴδε μάλα μέγας ἐρείπεται
κτύπος ἄφατος ὅδε διόβολος· ἐς δ' ἄκραν
δεῖμ' ὑπῆλθε κρατὸς φόβαν.
ἔπτηξα θυμόν· ὀρανία γὰρ ἀστραπὴ φλέγει πάλιν.

1455. τὰ δὲ παρ' ἦμαρ] τάδε πήματ'. Correctum ex schol. 1461. πέμψαθ'] πέμψατ' 1462. μάλα μέγας ab S in litura quinque literarum. Videtur igitur μέγας scriptum fuisse, omisso μάλα. ἐρείπεται] ἐρίπεται 1463. Duo versus κτύποσ—| διόβολος— 1466. ὀρανία scripsi pro οὐρανία φλέγει πάλιν separato versu.

Itaque fortasse ἄγων μὲν ἕτερα scribendum, cui si ἐπὶ, quo glossema ἐπάγων indicaretur, superscriptum fuit, non mirandum id in ἐπεὶ esse corruptum.

1456. ἔκτυπεν αἰθὴρ, ὦ Ζεῦ] Formae Homericae ἔκτυπεν pro ἐκτύπησε, quo Sophocles utitur v. 1606., unicum hoc esse in poesi Attica exemplum annotavit Elmsleius. Metrum est choriambicum cum molosso. Ceterum bene admonet scholiasta, αἰθήρ· τὸ συνεκτικώτατον τοῦ δράματος ἐν τούτῳ, καθάπερ προεῖπεν ὁ Οἰδίπους "σημεῖα δ' ἥξειν τῶνδέ μοι παρηγγύα, ἢ σεισμὸν ἢ βροντήν τιν' ἢ Διὸς σέλας." μεταξὺ οὖν τῶν τοῦ χοροῦ λόγων γίνεται τοῦτο, ἐφ' ᾧ ὁ χορὸς ἀναβοᾷ, ὅπερ ἦν σύμβολον τοῦ τὸν Οἰδίποδα τεθνάναι. ὅπερ γνωρίσας ὁ Οἰδίπους ἀξιοῖ τὸν Θησέα ἐν τάχει παραγενέσθαι.

1458. πόροι] Eodem sensu πορίζειν dictum restituimus Electrae v. 1267.

1464. κτύπος—διόβολος] Eustath. p. 692, 53. σημείωσαι δὲ ὅτι ἐκ τοῦ "Ζεὺς σμερδαλέα κτυπέων," λαβὼν ὁ Σοφοκλῆς ἔφη τὸ "μέγας κτύπος, ἄφατος, διόβολος." ἐν οἷς δηλοῖ ἐκεῖνος καὶ ὅτι βέλη Διὸς οὐ μόνον κεραυνοί καὶ τὰ τοιαῦτα, ἀλλὰ καὶ βρονταί. ὅμως καὶ τοὺς ῥαγδαίους ὑετοὺς, καὶ μάλιστα τοὺς χειμερίους, τοιούτῳ λόγῳ δύσομβρα βέλη (Ant. 358.) λέγει.

1466. οὐρανία] Sic codex et Suidas s. h. v. Restitui ὀρανία. Quemadmodum Alcaeus et Sappho ὀρανός pro ὠρανός dixerunt, de quo egit Herodianus in libro περὶ μονήρους λέξεως p. 7. 27., ita fortasse Sophocles ὀρανία dixit pro οὐρανία. Nam adjectivum ipsum tam aptum huic loco est ut non videatur cum alio vocabulo posse commutari. Elmsleius quod ad Eurip. Heracl. 822. conjecerat οὐρία, ipse postmodum repudiasse videtur, nec convenit chori personae, etsi fortasse legerat scholiasta, qui interpretatur ἀντὶ τοῦ ταχεῖα.

τί μὰν ἀφήσει τέλος; δέδια δ'· οὐ γὰρ ἅλιον
ἀφορμᾷ ποτ' οὐδ' ἄνευ ξυμφορᾶς, 1470
ὦ μέγας αἰθὴρ, ὦ Ζεῦ.

ΟΙ. *ὦ παῖδες, ἥκει τῷδ' ἐπ' ἀνδρὶ θέσφατος*
βίου τελευτὴ, κοὐκέτ' ἔστ' ἀποστροφή.

ΑΝ. *πῶς οἶσθα; τῷ δὲ συμβαλὼν ἔχεις, πάτερ;*

ΟΙ. *καλῶς κάτοιδ'. ἀλλ' ὡς τάχιστά μοι μολὼν* 1475
ἄνακτα χώρας τῆσδέ τις πορευσάτω.

ΧΟ. *ἔα ἔα, ἰδοὺ μάλ' αὖθις ἀμφίσταται διαπρύσιος ὄτοβος.*
Ἴλαος, ὦ δαίμων, Ἴλαος, εἴ τι γᾷ 1480
πατέρι τυγχάνεις ἀφεγγὲς φέρων.
ἐναισίου δὲ συντύχοιμι, μηδ' ἄλαστον ἀνδρ' ἰδὼν

1477.–1485. = 1491.–1499.

1468. Duo versus *τί μὰν*–| *δέδεια*—. ἀφήσει.] ἀφῆσ (in ἀφ' ἧσ mutatum). 1469. δέδια] δέδεια δ' Triclinius pro τόδ'. 1470. ἀφορμᾶι, ε a m. pr. ut videtur. οὐδ' Heathius pro οὐκ. 1474. Addidi πάτερ. Huic versui praefixum χ a m. sec. pro lineola, quam m. pr. posuerat. 1477. Tres versus, ἔα ἔα | ἰδοὺ–| διαπρύσιος—. 1481. ἀφεγγὲς] ἀφθεγγὲς 1483. Duo versus, quorum alter *μηδ'*—

1468. ἀφήσει] *Quemnam emittet finem*, i. e. quemnam finem portendet. HEATH.

1469. οὐ γὰρ ἅλιον] Idem fere dixerat v. 1451. Scholiasta, *τοῦτό φησιν, οὐ μάτην γίνεται τὸ κατὰ τὴν διοσημίαν, ἀλλ' ἐπί τινι μεγάλῃ συμφορᾷ. νῦν δὲ συμφορὰν φησι τὸ μέσον ὄνομα τῆς συντυχίας, οἷον, ἐπί τινι γίνεται ἡ διοσημία.*

1474. Antigonae tribuit Turnebus in appendice. Tribuebatur choro.

1475. Post οἶσθα in tribus apographis interpolatis insertum τοῦτο. Non animadverterat corrector excidisse in fine versus πάτερ, quod ego restitui.

1477. Versus ex dimetro iambico et dochmio compositus.

1479. ὄτοβος] ὄττοβος apogr. Triclinianum et Suidas s. v. ἀμφίσταται et ὄττοβος.

1480. Ἴλαος] Scholiasta, *εὐσεβέστατα ὁ χορὸς εὔχεται πρὸς τὸν θεὸν, εἰ ἐπί τινι χαλεπῷ ταῦτα πράττει, ἵλεων αὐτὸν γενέσθαι· ὅρα οὖν ὅτι ἡ συμφορὰ ἐπὶ τῆς μέσης ἐννοίας κεῖται.*—Ἴλαος· *λείπει τὸ ἔσο.*—γᾷ *ματέρι· τῇ Ἀττικῇ.*

γᾷ ματέρι] Terrae patriae. Aesch. Sept. 16. *τέκνοις τε γῇ τε μητρί.* MUSGR.

1481. ἀφεγγὲς ex aliquot apogr. pro ἀφθεγγές.

1482. ἐναισίου δὲ συντύχοιμι] Eadem constructione Philoct. 320. *οἶδα συντυχὼν κακῶν | ἀνδρῶν Ἀτρειδῶν.* ἐναισίῳ duo apographa et Suidas s. v. ἐναίσιμος.

ἀκερδῆ χάριν μετάσχοιμί πως· Ζεῦ ἄνα, σοὶ φωνῶ. 1485
ΟΙ. ἆρ' ἐγγὺς ἀνήρ; ἆρ' ἔτ' ἐμψύχου, τέκνα,
κιχήσεταί μου καὶ κατορθοῦντος φρένα;
ΑΝ. τί δ' ἂν θέλοις τὸ πιστὸν ἐμφῦναι φρενί;
ΟΙ. ἀνθ' ὧν ἔπασχον εὖ τελεσφόρον χάριν
δοῦναί σφιν, ἥνπερ τυγχάνων ὑπεσχόμην. 1490
ΧΟ. ἰὼ ἰὼ παῖ, βᾶθι βᾶθ', ∪ ⏑ – – ∪ – εἴτ' ἄκρον ἐπὶ γύαλον
ἐναλίῳ Ποσειδαονίῳ θεῷ
βούθυτον ἑστίαν ἀγίζων, ἰκοῦ. 1495
ὁ γὰρ ξένος σε καὶ πόλισμα καὶ φίλους ἐπαξιοῖ

1484. Duo versus, ἀκερδῆ–| ζεῦ—. 1486. ἆρ'] ἄρ' ἀνὴρ] ἀνὴρ
1487. κιχήσεται, ε ab S, ut videtur. 1488. AN.] χ m. sec., lineola a m. pr. 1491.–1499. Versus sic divisi, ἰὼ παῖ–| βᾶθι–| ἐπιγύαλον–| ποσειδαωνίωι–| βούθυτον–| ὁ γὰρ–| καὶ φίλους–| δικαίαν–| ἄϊσσ'—. 1491. XO. hic a m. pr. Alterum ἰὼ addidit Hermannus. Post βᾶθ' indicavi lacunam. ἄκρον Vauvillersius pro ἄκραν. ἐπὶ γύαλον] ἐπιγύαλον, relicto post hoc vocabulum sex vel octo literarum spatio. 1494. Ποσειδαονίῳ] ποσειδαωνίωι θεῷ Hermannus pro θεῷ τυγχάνεις. 1495. ἀγίζων] ἀγιάζων, superscripto ab alia m. ant. ἀγίζων. ἰκοῦ Elmsleius pro ἵκου.

1484. μετάσχοιμι cum accusativo constructum ut apud Aristoph. Pl. 1144. οὐ γὰρ μετεῖχες τὰς ἴσας πληγὰς ἐμοί.

1486. ἀνὴρ] Theseus.

1487. ἆρ' ἔτ' ἐμψύχου—κιχήσεταί μου] κιχήσεται cum genitivo construxit ut τυγχάνειν. Quae aliquanto minor est audacia quam quod ἀνύειν huic casui junxit infra v. 1755. et κατανύειν Electr. v. 1451.

1488. τί δ' ἂν θέλοις τὸ πιστὸν ἐμφῦναι φρενί;] I. e. τί δ' ἂν θέλοις πιστεύειν αὐτῷ;

1490. σφιν] Pro οἱ vel αὐτῷ dictum notavit scholiasta. Exempla Aeschyli Pers. 759. Pindari Pyth. 9. 206. et hymni Homerici in Panem 19, 19. memoravit Matthiae.

τυγχάνων] Pro ὅτε ἐτύγχανον, ὧν ἐβουλόμην scilicet. ELMSL.

1491. ἰὼ ἰώ, παῖ, βᾶθι βᾶθ'] Aliquot ex hoc versu syllabas excidisse, in quibus fuerit quod proximo εἴτε responderet, jam Reiskius animadvertit. Itaque post βᾶθι βᾶθ' unius indicavi defectum dochmii, qui haud dubie ab εἴτε incepit, terminatus autem fortasse fuit verbo κυρεῖς, cujus glossema esse potest τυγχάνεις, quod post θεῷ v. 1494. lectum Hermannus egoque ejecimus.

1494. Ποσειδαονίῳ ex uno apographo restitutum pro Ποσειδωνίῳ. Scholiasta, ἀντὶ τοῦ Ποσειδῶνι ἐναλίῳ θεῷ. ὁ δὲ ἑτέρως ἐσχημάτισε κτητικώτερόν πως. διὸ κεῖται τὸ χ. Similiter Βακχεῖος θεὸς Oed. T. 1105. Cogitat autem chorus redisse Theseum ad aram Neptuni, ab qua avocatus erat v. 888.

1495. ἀγίζων] Per ἁγιάζων, quod a pr. manu habet codex, interpretatur Suidas hoc loco allato.

1496. ὁ γὰρ ξένος παθὼν] Soloeca

δικαίαν χάριν παρασχεῖν παθών. —ὦ ἄϊσσ', ὦναξ.
ΘΗ. τίς αὖ παρ' ὑμῶν κοινὸς ἠχεῖται κτύπος,
σαφὴς μὲν ἀστῶν, ἐμφανὴς δὲ τοῦ ξένου;
μή τις Διὸς κεραυνὸς, ἤ τις ὀμβρία
χάλαζ' ἐπιρράξασα; πάντα γὰρ θεοῦ
τοιαῦτα χειμάζοντος εἰκάσαι πάρα.
ΟΙ. ἄναξ, ποθοῦντι προὐφάνης, καί σοι θεῶν
τύχην τις ἐσθλὴν τῆσδ' ἔθηκε τῆς ὁδοῦ.
ΘΗ. τί δ' ἐστὶν, ὦ παῖ Λαΐου, νέορτον αὖ;
ΟΙ. ῥοπὴ βίου μοι. καί σ' ἅπερ ξυνήνεσα
θέλω πόλιν τε τήνδε μὴ ψεύσας θανεῖν.
ΘΗ. ἐν τῷ δὲ κεῖσαι τοῦ μόρου τεκμηρίῳ;
ΟΙ. αὐτοὶ θεοὶ κήρυκες ἀγγέλλουσί μοι,
ψεύδοντες οὐδὲν σῆμα τῶν προκειμένων.
ΘΗ. πῶς εἶπας, ὦ γεραιὲ, δηλοῦσθαι τάδε;

1498. *παθών*] *παθῶν* 1499. Indicavi lacunam. 1501. *ἀστῶν* Reiskius pro *αὐτῶν*. 1506. *τῆσδ' ἔθηκε* Heathius pro *θῆκε τῆσδε*. 512. *σῆμα τῶν* scripsi pro *σημάτων*.

idetur oratio, *ὁ ξένος ἐπαξιοῖ σε ἀρασχεῖν χάριν*. Ex communi loquendi more dicere videtur debuisse: *παρασχεῖν σοι καὶ πολίσματι καὶ φίλοις χάριν*. Post *ἐπαξιοῖ* distinguendum est commate: *ἐπαξιοῖ σε καὶ πόλισμα καὶ φίλους, ὥστε ἀθὼν παρασχεῖν δικαίαν χάριν*. BRUNCK. V. ad Phil. 62.

1498. *παθών*] Par. 2886. a correctore recte *παθών*. Lb. *ὢν εὖ πάθοι* ex interpretatione. ELMSL.

1499. *σπεῦσον, ἄϊσσ'* conjectura Triclinii est, probabilis quidem, sed incerta. Elmsleio *ἆσσ'* scribenti res syllabae videntur excidisse.

1500. *κοινὸς*] *ὑμῶν τε καὶ Οἰδίποδος*, ut monet scholiasta.

1503. *χάλαζ' ἐπιρράξασα*] Cogitatione supplendum est *hunc clamorem excitavit*, aut aliquid ejusmodi, quasi praecedat, *τί αὖ παρ' ὑμῶν κοινὸν ἤγειρεν κτύπον*. ELMSL.

1506. *θῆκε τῆσδε*] Scripsi *τῆσδ' ἔθηκε* cum Heathio. Hoc quum olim *ἔθηκε τῆσδε* scriptum esset, postea metri caussa in *θῆκε τῆσδε* mutatum esse videtur. Trachin. 26. *τέλος δ' ἔθηκε Ζεὺς ἀγώνιος καλῶς*.

1508. *ῥοπὴ βίου*] Oed. Tyr. 961. *σμικρὰ παλαιὰ σώματ' εὐνάζει ῥοπή* comparavit Eustathius p. 1266, 40.

καί σ'—θανεῖν] Id est *καὶ θέλω μὴ ψεύσας σε καὶ πόλιν τήνδε τούτων, ἅπερ ξυνήνεσα, θανεῖν*, sive aliis verbis, *καὶ θέλω τελέσας σοι καὶ πόλει τῇδε ταῦτα, ἃ ὑπεσχόμην, θανεῖν*. WUNDER.

1510. *ἐν τῷ δὲ κεῖσαι—τεκμηρίῳ*] *Quo indicio confidis?*

ΟΙ. αἱ πολλὰ βρονταὶ διατελεῖς τὰ πολλά τε
στράψαντα χειρὸς τῆς ἀνικήτου βέλη.
ΘΗ. πείθεις με· πολλὰ γάρ σε θεσπίζονθ' ὁρῶ
κοὐ ψευδόφημα· χὤ τι χρὴ ποιεῖν λέγε.
ΟΙ. ἐγὼ διδάξω, τέκνον Αἰγέως, ἃ σοι
γήρως ἄλυπα τῇδε κείσεται πόλει.
χῶρον μὲν αὐτὸς αὐτίκ' ἐξηγήσομαι,
ἄθικτος ἡγητῆρος, οὗ με χρὴ θανεῖν.
τοῦτον δὲ φράζε μή ποτ' ἀνθρώπων τινὶ,
μήθ' οὗ κέκευθε μήτ' ἐν οἷς κεῖται τόποις·
ὥς σοι πρὸ πολλῶν ἀσπίδων ἀλκὴν ὅδε
δορός τ' ἐπακτοῦ γειτονῶν ἀεὶ τιθῇ.

1514. πολλὰ βρονταὶ] πολλαὶ βρονταὶ 1515. στράψαντα Pier pro στρέψαντα. 1517. χρὴ ποιεῖν] χρῆν ποεῖν 1518. σοι deleto a m. pr. σ. 1519. τῇδε κείσεται] γρ. σῇι τε κείσεται, ab opinor. 1521. χρὴ] ν post η erasum. 1525. γειτονῶ τόνῶν, circumflexo a m. recentiore.

1514. αἱ πολλὰ βρονταὶ ex aliquot apogr. pro αἱ πολλαὶ βρονταί. πολλὰ adverbialiter dictum pro πολλάκις.

1515. στράψαντα Piersonus Verisim. p. 139. pro στρέψαντα. Prope verum Lb. praebet τὰ πολλὰ τ' ἀ | στράψαντα.

1517. χρὴ ex aliquot apogr. pro χρῆν.

1518. σοι] Est dativus commodi quem grammatici dicunt. Quod non intellexit corrector qui ad τῇδε in codice adscripsit γρ. σῇι τε.

1519. γήρως ἄλυπα] I. e. ὑπὸ γήρως μὴ λυπηθησόμενα, quae senium nunquam sentient, quae nullo consenescent aevo. BRUNCK. Simillimum est ἄλυπος ἄτης Electr. 1002. ELMSL.

1522. Negligentius dictum τοῦτον, quum non diserta praecesserit cadaveris Oedipi mentio, sed ex verbis οὗ με χρὴ θανεῖν supplenda sit.

1523. μήθ' οὗ κέκευθε μήτ' ἐν οἷς κεῖται τόποις] Nec locum ipsu muli nec regionem in qua e locus. HERM.

1524. ὥς σοι] ὅς σοι tria ap

1525. γειτόνῶν cum dupli ων centu codex et γειτόνων Paris. 2712. Scholiasta, εἰ μὲν τόνως, γειτόνων, τῶν Θηβαίων περισπωμένως, ἀντὶ τοῦ γειτν τάφυς. Parum apte γειτόνι collocatum est ut Thebani potius Atheniensium quam dici videantur. Quamobren τονῶν praetuli, quod in γε corruptum eodem errore quo Aeschylum Suppl. 780. in scriptum est μέλας γενοίμαν νέφεσι γειτόνων Διός, pro γει Ceterum recte Doederlinus poni mihi videntur ἀσπίδες, milites legionarii, δορὶ ἐπακτ ciis, auxiliis, mercenariis, ut 259. στρατὸν λαβὼν ἐπακτὸν ἐ πόλιν | τὴν Εὐρυτείαν."

ἃ δ' ἐξάγιστα μηδὲ κινεῖται λόγῳ
αὐτὸς μαθήσει, κεῖσ' ὅταν μόλῃς μόνος·
ὡς οὔτ' ἂν ἀστῶν τῶνδ' ἂν ἐξείποιμί τῳ
οὔτ' ἂν τέκνοισι τοῖς ἐμοῖς, στέργων ὅμως.
ἀλλ' αὐτὸς ἀεὶ σῶζε, χὥταν ἐς τέλος
τοῦ ζῆν ἀφικνῇ, τῷ προφερτάτῳ μόνῳ
σήμαιν', ὁ δ' ἀεὶ τὠπιόντι δεικνύτω.
χοὕτως ἀδῄον τήνδ' ἐνοικήσεις πόλιν
σπαρτῶν ἀπ' ἀνδρῶν· αἱ δὲ μυρίαι πόλεις,
κἂν εὖ τις οἰκῇ, ῥᾳδίως καθύβρισαν.
θεοὶ γὰρ εὖ μὲν, ὀψὲ δ' εἰσορῶσ', ὅταν

1527. *μαθήσει*] *μαθήσῃ*, *ηι* in litura. Non fuit *ει*. 1529. *στέργων ὅμως*] *στέργω νόμωι* 1530. *ἀεὶ* et *ἐς* scripsi pro *αἰεὶ* et *εἰς*. *σῶζε*] *σῶιζε* 1531. *ἀφικνῇ*] *ἀφίκηι* 1532. *ἀεὶ*] *αἰεὶ*

1526. *ἃ δ' ἐξάγιστα μηδὲ κινεῖται λόγῳ*] *ἐξάγιστα* pariter ut *μηδὲ κινεῖται* ad *λόγῳ* referendum: *quae piaculum est nec licet dicere.* Dicendi enim notionem in mente habens non posuit quod debebat *ἃ δ' ἐξάγιστα λέγειν*, sed *λόγῳ*, accommodans eam notionem verbis *μηδὲ κινεῖται*. HERM. Fallitur scholiasta, qui interpretatur, *καθαρά· σημαίνει γὰρ καὶ τὸ ἅγος τοῦτο. οὕτως· ἐξάγιστα ἀντὶ τοῦ ἁγνὰ καὶ μὴ οἷά τε ῥηθῆναι· καὶ ἐπὶ τούτου γὰρ χρῶνται πολλάκις.* Similiter Hesychius, *ἐξάγιστα· πάντα τὰ ἱερὰ καὶ ἀφωσιωμένα, ἃ οὐχ οἷόν τε* (codex *οἵονται*) *ἐκκομίζεσθαι τῶν ἱερῶν· ἔνιοι δὲ ἁγνὰ ἀπέδοσαν.*

κινεῖται λόγῳ] Sic v. 624. *τἀκίνητ' ἔπη*. et *τἀκίνητα φράσαι* Ant. 1060.

1530. *σῶζε*] *Memoria serva.*

1531. *ἀφικνῇ* ex apographo Paris. 2712. et editione Aldina, qui duo libri unius instar sunt, restitutum est pro *ἀφίκῃ*, quae ceterorum apographorum consentiens cum codice scriptura est. "Subjunctivus *ἀφικνῇ* non solum metro, verum etiam sententiae conveni-entior mihi videtur. Altera enim scriptura nihil aliud significare potest quam *ὅτ' ἂν θάνῃς, ubi mortuus eris.* Sententia vero non *mortuus*, sed *jam moriturus* postulat." ELMSL.

προφερτάτῳ] Nobilissimo, natu maximo, regni heredi. Comparativo utitur Sophocles Fragm. 379. *ἦ γὰρ φίλη 'γὼ τῶνδε τοῦ προφερτέρου.* Similem de Dirces sepulcro, nonnisi magistratibus quibusdam Thebanorum noto, narrationem Plutarchi Moral. p. 578 B. comparavit Schneidewinus.

1533. *ἀδῄον*] Per *ἀπόρθητον, ἀπολέμητον* explicat Hesychius.

1534. *σπαρτῶν* idem valet atque *Θηβαίων*. Cfr. Apollodor. 3, 4, 1. Eur. Herc. f. 4. *ὃς τάσδε Θήβας ἔσχεν, ἔνθ' ὁ γηγενὴς σπαρτῶν στάχυς ἔβλαστεν.* WUNDER.

αἱ δὲ μυρίαι πόλεις] Plurimarum civitatum vitium esse dicit *τὸ καθυβρίσαι.*

1535. *οἰκῇ*] Pro *διοικῇ, administret.* BRUNCK.

1536. *θεοὶ γὰρ εὖ μὲν, ὀψὲ δ' εἰσορῶσ'*] Similiter Theodectes apud Stob. Ecl. 1, 3, 22. p. 116. ab

τὰ θεῖ' ἀφεὶς τις ἐς τὸ μαίνεσθαι τραπῇ·
ὃ μὴ σὺ, τέκνον Αἰγέως, βούλου παθεῖν.
τὰ μὲν τοιαῦτ' οὖν εἰδότ' ἐκδιδάσκομεν.
χὤρου δ', ἐπείγει γάρ με τοὐκ θεοῦ παρὸν,
στείχωμεν ἤδη, μηδ' ἔτ' ἐντρεπώμεθα.
ὦ παῖδες, ὦδ' ἕπεσθ'. ἐγὼ γὰρ ἡγεμὼν
σφῷν αὖ πέφασμαι καινὸς, ὥσπερ σφὼ πατρί.
χωρεῖτε, καὶ μὴ ψαύετ', ἀλλ' ἐᾶτέ με
αὐτὸν τὸν ἱρὸν τύμβον ἐξευρεῖν, ἵνα
μοῖρ' ἀνδρὶ τῷδε τῇδε κρυφθῆναι χθονί.
τῇδ', ὧδε, τῇδε βᾶτε· τῇδε γάρ μ' ἄγει
Ἑρμῆς ὁ πομπὸς ἥ τε νερτέρα θεός.
ὦ φῶς ἀφεγγὲς, πρόσθε πού ποτ' ἦσθ' ἐμὸν,
νῦν δ' ἔσχατόν σου τοὐμὸν ἅπτεται δέμας.
ἤδη γὰρ ἕρπω τὸν τελευταῖον βίον
κρύψων παρ' Ἅιδην. ἀλλὰ, φίλτατε ξένων,
αὐτός τε χώρα θ' ἥδε πρόσπολοί τε σοὶ

1537. ἀφεὶς] ει ex η factum. ἐς scripsi pro εἰς. 1541. μηδ' ἔτ' Reisigius pro μηδέ γ'. 1543. σφὼ] σφῶι 1545. ἱρὸν scripsi pro ἱερόν. 1549. πού] ποῦ ποτ' in litura. Fuit .στ., erasa utrinque litera. 1551. ἤδη] ἤδη

Nauckio comparatus, εἰ μὲν γὰρ αὐτίκ' ἦσαν αἱ τιμωρίαι, | πολλοὶ διὰ φόβον κοὐ δι' εὐσεβῆ τρόπον | θεοὺς ἂν ηὔξον· νῦν δὲ τῆς τιμωρίας | ἄπωθεν οὔσης, τῇ φύσει χρῶνται βροτοί. Verbo εἰσορᾶν similiter utitur Sophocles supra v. 1370.

1540. τοὐκ θεοῦ παρὸν] Similiter v. 1694. τὸ φέρον ἐκ θεοῦ καλῶς.

1541. ἐντρεπώμεθα] I. e. ἐπιστρεφώμεθα, ut explicat scholiasta.

1543. ὥσπερ σφὼ] Intelligendum ἐφάνητε.

1548. πομπὸς] Saepe ψυχοπομπὸς dicitur.

1549. ἀφεγγὲς] Oedipo caeco. Saepe autem in tragoedia morientes Soli valedicunt, velut Ajax in fabula cognomine v. 856.

1551. ἕρπω τὸν τελευταῖον βίον | κρύψων παρ' Ἅιδην] τὸν τελευταῖον βίον interpretes utcunque excusant comparatis locutionibus valde dissimilibus. Mihi incredibile videtur Sophoclem haec sic scripsisse, quum aptissimis uti verbis posset, ἤδη γὰρ ἕρπω τὴν τελευταίαν ὁδὸν, | κεύθων παρ' Ἅιδῃ. Aj. 634. et ἐν Ἅιδου κεκευθότοιν Ant. 911. Senserat vitium Musgravius, qui conjecit ἕρπω τὴν τελευταίαν, βίον κρύψων παρ' Ἅιδην.

1553. πρόσπολοι] Scholiasta, οἱ Ἀθηναῖοι. Nomen non servile, sed honestum, ut θεράποντες apud Homerum, quod comparavit Neuius.

εὐδαίμονες γένοισθε, κἀπ' εὐπραξίᾳ
μέμνησθέ μου θανόντος εὐτυχεῖς ἀεί. 1555
ΧΟ. εἰ θέμις ἐστί μοι τὰν ἀφανῆ θεὸν
καὶ σὲ λιταῖς σεβίζειν,
ἐννυχίων ἄναξ,
Αἰδωνεῦ Αἰδωνεῦ, λίσσωμαι 1560

1556.–1567. = 1568.–1578.

1558–1561. Versus sic divisi, καὶ σὲ | ἀϊδωνεῦ ἀϊδωνεῦ, | λίσσομαι | πόνω μήτ'— 1559. Αἰδωνεῦ Αἰδωνεῦ] ἀϊδωνεῦ ἀϊδωνεῦ 1560. λίσσωμαι scripsi pro λίσσομαι. ἐπιπόνῳ] ἐπιπόνω sine iota adscripto.

1554. κἀπ' εὐπραξίᾳ] In felicitate et ob eam.

1555. μέμνησθ'] μεμνῆσθ' Elmsleius. Fallitur. Abeuntes μέμνησο dicere usitatius est quam μεμνῆο. Alia est ratio praecedentis optativi εὐδαίμονες γένοισθε. Namque felicem fieri non est in potestate hominis positum, est vero, meminisse amicorum. Aptissime igitur Oedipus alterum optat, jubet alterum.

1556. τὰν ἀφανῆ θεὸν] Proserpinam, ut monet scholiasta.

1559. ἐννυχίων ἄναξ] Scholiasta, τῶν ἐν νυκτὶ ἀεὶ καὶ σκότῳ διατριβόντων, τῶν τεθνηκότων.

1560. λίσσωμαι] Versus ex tribus molossis compositus, quo metri genere utitur Sophocles Antig. 844. ἰὼ Διρκαῖαι κρῆναι Θήβας τ'. = 862. ἰὼ ματρῷαι λέκτρων ἄταις. et 1121. Δηοῦς ἐν κόλποις Βακχεῦ, Βακχᾶν. = 1132. κισσήρεις ὄχθαι χλωρά τ' ἀκτά. Philoct. 837. (=853.) καιρός τοι πάντων γνώμαν ἴσχων. Aristophanes Av. 1724. ὦ φεῦ φεῦ τῆς ὥρας, τοῦ κάλλους. et Lysistr. 1314. ἀγῆται δ' ἁ Λήδας παῖς ἀγνά. dimetro sive mavis hexametro Euripides Ion. 125. ὦ Παιὰν ὦ Παιάν, | εὐαίων εὐαίων | εἴης, ὦ Λατοῦς παῖ. tetrametro Æschylus Pers. 678. πᾶσαι γὰρ γᾶ τᾷδ' ἐξέφθινθ' αἱ τρίσκαλμοι. Molossi autem quum ex genere bacchiaco sint ictumque in media syllaba habeant, absurdum est cretico intermisceri λίσσομαι, qui est in codice. Scribendum igitur λίσσωμαι: qui modestior subjunctivi usus egregie convenit præcedentium verborum verecundiæ, εἰ θέμις ἐστί μοι τὰν ἀφανῆ θεὸν | καὶ σὲ λιταῖς σεβίζειν. Lepida est annotatio scholistæ, qui quum in libro suo inserta invenisset verba δίδου μοι, quod manifestum est supplementum interpretis, meliores exspectari jubet codices, quorum ope monstrum illud lectionis, quod ipsi videbatur, curari possit. Scribit autem ita, τῶν λίσσομαι μήτ' ἐπιπόνῳ: τὰ ἐξῆς μὲν δῆλα ἐκ τῆς λέξεως· τὸ δὲ δίδου μοι τοῦτο ἀσυνάρτητόν πως φαίνεται ἡμῖν· ἐπιστῆσαι οὖν ἄξιον, λαβόντας καλὸν ἀντίγραφον. δίδου μοι τὸν ξένον καταναύσαι τὰν παγκευθῆ κάτω νεκύων πλάκα καὶ Στύγιον δόμον, μήτ' ἐπιπόνῳ μήτ' ἐπὶ βαρυηχεῖ μόρῳ· εὔχονται δὲ αὐτῷ μὴ δυσθανατῆσαι. Quod in principio lemmatis legitur τῶν, ne cui idem accidat quod in verbis δίδου μοι accidit scholiastæ, sciendum est ex ultimo præcedentis scholii vocabulo τεθνηκότων esse repetitum.

μήτ' ἐπιπόνῳ μήτ' ἐπὶ βαρυαχεῖ
ξένον ἐξανύσαι
μόρῳ τὰν παγκευθῆ κάτω
νεκρῶν πλάκα καὶ Στύγιον δόμον.
πολλῶν γὰρ ἂν καὶ μάταν 1565
πημάτων ἱκνουμένων
πάλιν σφε δαίμων δίκαιος αὖξοι.
ὦ χθόνιαι θεαί, σῶμά τ' ἀνικάτου 1568
θηρὸς, ὃν ἐν πύλαισι
φασὶ πολυξέστοις 1570

1561. ἐπὶ βαρυαχεῖ] ἐπιβαρυάχει pr. ἐπιβαρυαχεῖ corr. 1562. ἐξανύσαι Vauvillersius pro ἐκτανύσαι. 1564–1566. Versus sic divisi, νεκύων–| δόμον–| καὶ μάταν πημάτων ἱκνουμένων. 1564. νεκρῶν Triclinius pro νεκύων. 1566. σφε Reiskius pro σε. 1569.–1578. Versus sic divisi, θηρὸσ–| στοισ εὐνᾶσθαι–| κνυζεῖσθαι–| ἀδάμαστον–| λόγοσ–| ὃν ὦ–| κατεύχομαι–| βῆναι–| νερτέρασ–| σέ τοι—.

1561. μήτ' (μήποτ' duo apogr.) ἐπιπόνῳ (ἐπίπονα duo apogr., ἐπὶ πόνῳ unum) μήτ' ἐπὶ βαρυαχεῖ] Versus interpolatus, cujus metrum corrigi potest deleto, quod Seidlerus volebat, μήτ' ante ἐπιπόνῳ.

ἐπὶ βαρυαχεῖ] Male scholiasta per βαρυηχεῖ explicat. Nam ab ἄχος esse derivandum metro docemur.

1562. ἐκτανύσαι codex vitiose. κατανύσαι scholiasta, quo duce ἐξανύσαι posuit Vauvillersius. Recte. Similia exempla comparavit Brunckius Antig. 885. τὸν παγκοίταν ὅθ' ὁρῶ θάλαμον τήνδ' Ἀντιγόνην ἀνύτουσαν. Ajac. 606. κακὰν ἐλπίδ' ἔχων ἔτι με ποτ' ἀνύσειν τὸν ἀπότροπον ἀΐδηλον Ἄιδαν.

1563. 1564. Anapæsti cyclii.

1563. τὰν παγκευθῆ] Saepe istiusmodi adjectivum Plutoni tribuitur. Aj. 1193. τὸν πολύκοινον Ἄιδαν. El. 138. ἐξ Ἄιδα παγκοίνου λίμνας. Ant. 804. τὸν πογκοίταν θάλαμον. ibid. 810. ὁ παγκοίτας Ἄιδας. WUNDER.

1564. καὶ Στύγιον δόμον] I. e. ut El. 110. dixit, δῶμ' Ἄϊδου καὶ Περσεφόνης. WUNDER.

1565. μάταν] *Nullo suo merito*, at explicat Musgravius.

1567. σφε pro σὲ recte restitutum ab Reiskio. Parum cogitate scholiasta, ἀποστρέφει τὸν λόγον πρὸς τὸν Οἰδίποδα.

αὔξοι] Cum hoc optativo conjungenda est ἄν particula v. 1565.

1568. Invocat Furias et Cerberum, hunc, ut ne teneat animam mortui in limine Ditis; illas, ut propitiae sint, nec puniant quae ille sine mala mente commisit. HERM.

1570. φασὶ, quod minus apte in fine demum longioris sententiae positum foret, recte hoc loco posuit poeta, etsi post duo versus interpositos intulit λόγος αἰὲν ἔχει, ut saepe in fine periodi longioris repetitur quod eodem similive verbo in initio expressum erat. Animadvertit hoc scholiasta, qui ad κνυζεῖσθαι annotavit, λείπει τὸ φασίν. ὁ

εὐνᾶσθαι κνυζεῖσθαί τ' ἐξ ἄντρων
ἀδάματον φύλακα παρ' Ἀΐδᾳ
λόγος αἰὲν ἔχει·
ὄν, ὦ Γᾶς παῖ καὶ Ταρτάρου,
κατεύχομαι ἐν καθαρῷ βῆναι 1575
ὀρμωμένῳ νερτέρας
τῷ ξένῳ νεκρῶν πλάκας·
σέ τοι κικλήσκω τὸν αἰένυπνον.

1572. ἀδάματον Brunckius pro ἀδάμαστον. 1573. ἔχει Triclinius pro ἀνέχει. 1574. Γᾶς] γᾶισ tum est. κικλήσκω] κικλήισκω 1578. τὸν] τίν', quod non correc- αἰένυπνον corr. αἰὲν ἄϋπνον pr.

γὰρ νοῦς τοιοῦτος, ὃν φασι κοιμᾶσθαι, κνύζεσθαί τέ φασι. τοῦτο δὲ αὐτὸς ἀποδέδωκεν εἰπὼν, λόγος αἰὲν ἀνέχει. ἤρκει δὲ εἰ κατ' ἔλλειψιν ἐξενήνεκτο ὁ λόγος. Quorum verborum sensus hic est, κνυζεῖσθαι ab verbo φασὶ eodem modo regi quo poeta φασὶ κοιμᾶσθαι (nam sic explicat verbum εὐνᾶσθαι) dixerit; nihilominus poetam addidisse λόγος αἰὲν ἀνέχει, licet satis fuisset κνυζεῖσθαι simpliciter dici, κατ' ἔλλειψιν verbi φασὶ ex superioribus repetendi.

1570. πολυξέστοις] Legendum πολυξένοις. Aeschylus Suppl. 163. τὸν πολυξενώτατον | Ζῆνα τῶν κεκμηκότων. MUSGR. Ita quidem scribere potuisset Sophocles, qui πολυξέστοις scripsisse videtur. Nec Plutonis regiam dedecent πύλαι πολύξεστοι, quas ξεστοὺς vel εὐξέστους dixisset Homerus. ELMSL. Musgravii conjecturae favet etiam versus strophici 1559. ἐννυχίων ὕναξ syllaba penultima brevis. Non est tamen verisimile vocabulum notissimum πολυξένοις in πολυξέστοις mutatum ab librario esse.

1571. κνυζεῖσθαι] In annotatione scholiastae κνύζεσθαι scriptum, in apographis interpolatis κνυζᾶσθαι.

1574. τὸν αἰένυπνον] Non Cerberum, sed Mortem dicit Γᾶς παῖδα καὶ Ταρτάρου, unde eam, quod haec ambigua appellatio est, clarius designat verbis, σέ τοι κικλήσκω τὸν αἰένυπνον. Hic ergo verborum sensus est: *quem, o Telluris et Tartari filia, de via cedere precor ad inferas mortuorum oras accedenti hospiti; te ergo invoco, quae aeternum dormis.* HERM. Scholiasta, τουτέστι τὸν διαπαντὸς κοιμώμενον. φησὶ δὲ τὸν Θάνατον, ὅσπερ δαίμονά τινα ὄντα· πρὸς πάντας γὰρ σχεδὸν τοὺς ὑποχθονίους τὴν παράκλησιν ἐποιήσαντο, τὸν Πλούτωνα, τὴν Περσεφόνην, τὸν Κέρβερον. καὶ νῦν πρὸς τὸν Θάνατον αὐτόν. Mors invocatur etiam Aj. 854. Phil. 797. Videtur autem appellata esse αἰένυπνος, quod mortui in aeternum dormiunt. WUNDER.

1575. ἐν καθαρῷ] Significat recedere debere Cerberum. HERM.

1578. τὸν] Sic recte apographa omnia.

αἰένυπνον etiam scholiasta et Suidas s. h. v., qui monent, ὑφ' ἓν ἀναγνωστέον αἰένυπνον, et Eustathius p. 1201, 25. αἰὲν ἄϋπνον apographa plura, αἰὲν ἔννυπνον unum Triclinianum.

ΑΓΓΕΛΟΣ.

ἄνδρες πολῖται, ξυντομωτάτως μὲν ἂν
τύχοιμι λέξας Οἰδίπουν ὀλωλότα· 1580
ἃ δ' ἦν τὰ πραχθέντ' οὔθ' ὁ μῦθος ἐν βραχεῖ
φράσαι πάρεστιν οὔτε τἄργ' ὅσ' ἦν ἐκεῖ.
ΧΟ. ὤλωλε γὰρ δύστηνος; ΑΓ. ὡς λελοιπότα
κεῖνον τὸν ἀεὶ βίοτον ἐξεπίστασο.
ΧΟ. πῶς; ἆρα θείᾳ κἀπόνῳ τάλας τύχῃ; 1585
ΑΓ. ταῦτ' ἐστὶν ἤδη κἀποθαυμάσαι πρέπον.
ὡς μὲν γὰρ ἐνθένδ' εἶρπε, καὶ σύ που παρὼν
ἔξοισθ', ὑφηγητῆρος οὐδενὸς φίλων,
ἀλλ' αὐτὸς ἡμῖν πᾶσιν ἐξηγούμενος·
ἐπεὶ δ' ἀφῖκτο τὸν καταρράκτην ὀδὸν 1590

1584. ἀεὶ] Sic, non αἰεί. 1585. κἀπόνῳ] καὶ πόνωι 1587. ἐνθένδ'] Alterum ν ab S additum. 1588. ὑφηγητῆρος] ὑφ' (ἀφ' m. pr.) ἡγητῆροσ 1590. καταρράκτην] Alterum ρ ab S. ὀδὸν] ὁδὸν

1579. ξυντομωτάτως] Scholiasta, ἀντὶ τοῦ συντόμως. ἔστι δὲ ὁ ἄγγελος εἷς τῶν ἀκολουθησάντων Θησεῖ θεραπόντων· καὶ ἀφῖκται ἵνα ἀπαγγέλλων τῶν πραχθέντων ἐπὶ τῆς ἑρημίας· οὐ γὰρ πάντα δυνατὸν ἦν θεάσασθαι. Notandum ξυντομωτάτως metri caussa pro ξυντομώτατα dictum, quae est usitata hujusmodi adverbiorum terminatio superlativi. Quod Elmsleius conjecit ξυντομώτατον collato συντομώτατον δ' εἰπεῖν, quod Alexis dixit apud Athen. p. 562 B. eo minus aptum huic loco est, quod accusativus sequitur Οἰδίπουν.

1584. τὸν ἀεὶ βίοτον] Scholiasta inepte, τὸ μακρὸν γῆρας. τὴν ζωήν. εἰώθασι γὰρ τὸ ἀεὶ καὶ ἐπ' ὀλίγου χρόνου τάσσειν. Ὅμηρος (Il. 13, 517.) "ἔχων κότον ἐμμενὲς αἰεί." Absurdum est ἀεὶ, quod etiam apud Suidam legitur s. h. v., illatum haud dubie ab interpolatore in locum alius vocabuli quod exciderat. Videtur Sophocles λελοιπότα κεῖνον scripsisse σαφῶς τὸν βίοτον ἐξεπίστασο. Σαφῶς ἐξεπίστασο (ut ἐξεπίστασθαι καλῶς supra v. 418. et Ant. 293.) nuncius dicit quia chorus de morte Oedipi dubitare videbatur.

1586. ταῦτ'] τοῦτ' apogr. Par. 2712. et ed. Ald.

1588. ὑφηγητῆρος duo apogr. pro ὑφ' ἡγητῆρος, quod etiam apud Suidam est s. v. οἶσθα. Conf. Oed. T. 966. 1260.

1590. καταρράκτην] καταράκτην duo apogr. et Eustathius p. 156, 32. καταφράκτην Suidas s. v. ὀδός.

ὀδὸν] ὁδὸν codex, apographa pleraque, Suidas, Eustathius, Scholiasta, ὃν ἐν ἀρχῇ (v. 58.) εἶπεν χαλκόπουν ὁδὸν, τοῦτον νῦν ὑποτίθεται ἐκτὸς τῆς σκηνῆς καὶ οὐκέτι ἐν ὄψει τοῦ θεάτρου· καὶ νῦν καταρράκτην προσηγόρευσεν διὰ τὸ νομίζειν ἐκεῖνον τὸν τόπον κατάβασιν ἔχειν εἰς Ἅιδου· καὶ εἰσὶν οἳ δι' αὐτῆς

χαλκοῖς βάθροισι γῆθεν ἐρριζωμένον,
ἔστη κελεύθων ἐν πολυσχίστων μιᾷ,
κοίλου πέλας κρατῆρος, οὗ τὰ Θησέως
Περίθου τε κεῖται πίστ' ἀεὶ ξυνθήματα·
ἀφ' οὗ μέσος στὰς τοῦ τε Θορικίου πέτρου
κοίλης τ' ἀχέρδου κἀπὸ λαΐνου τάφου,
καθέζετ'· εἶτ' ἔλυσε δυσπινεῖς στολάς.
κἄπειτ' αὐσας παῖδας ἠνώγει ῥυτῶν
ὑδάτων ἐνεγκεῖν λουτρὰ καὶ χοάς ποθεν
τὼ δ' εὐχλόου Δήμητρος ἐς προσόψιον

1592. πολυσχίστων Heathius pro πολυσχίστῳ. 1595. ἀφ' οὗ μέσος Brunckius pro ἐφ' οὗ μέσου. τοῦ τε Θορικίου] τοῦθ' ορικίου, θ 1597. ἔλυσε] ἔδυσε 1600. τὼ δ'] τῶιδ' ἐς scripsi pro εἰς.

ἦν ἀρπαγὴν φασι τῆς Κόρης γενέσθαι. "Sic potius existimandum videtur, latius patuisse illam aerei viminis appellationem, ut partem comprehenderet loci, qui in scena conspiciebatur, pars autem extra scenam esset, et quidem ea, in qua hiatus esset ille, qui designatur verbis ὁ καταρράκτης ὀδός et τοῖλος κρατήρ, ubi descensus patere ad inferos credebatur. HERM.

1594. Περίθου] πειρίθου apogr. Lb. et Suidas s. v. ξυνθήματα, quam formam librarii ubique inferunt. ΠΕΡΙΘΟΣ in vasis. Georgio Syncello p. 299, 11. Περίθουν ex codd. Parisinis restituere debebam. Apud Diodor. Sic. 5, 63. Poggius in interpretatione Latina *Peritkoum* dixit: libri Graeci Πειρίθουν. De utraque forma v. Eustath. p. 101, 3. De foedere Thesei et Perithoi, de quo diversae fuerunt narrationes veterum, v. schol. et quem Musgr. memoravit Pausan. 1, 18, 5. Locus tamen, quem Pausanias memorat, quum in urbe ipsa situs esse dicatur, diversus ab eo est quem memoravit vel finxit Sophocles, de quo recte scholiasta, ἁμάρτυρον δὲ εἰ διὰ τούτου τοῦ τόπου κατῆλθον (εἰς Ἅιδην Θησεὺς καὶ Περίθους)· πιθανῶς δὲ ὁ Σοφοκλῆς πρὸς χάριν τῆς Ἀττικῆς φησιν (codex φησὶ δὲ τὸ) ἐνταῦθα τὴν εἰς Ἅιδου κατάβασιν Οἰδίποδος γενέσθαι.

1595. Quattuor hic indicantur puncta, quorum in medio substitit Oedipus et desedit, κοῖλος κρατὴρ, πέτρος Θορίκιος, κοίλη ἄχερδος, λάϊνος τάφος. BRUNCK.

1596. κἀπὸ λαΐνου] Vide an legendum καὐτολαΐνου. Spelunca scil. nativa, ubi sepultus erat heros aliquis. DOBRAEUS.

1597. ἔλυσε ex duobus apogr. pro ἔδυσε.

εἶτ' ἔλυσε δυσπινεῖς στολάς] Exuit vestes sordidas, aliasque mox induitur v. 1603, tanquam sacrum dis facturus. Ita enim veteres sollemniter. Unde et paria tradit de Alcestide Euripides fabulae cognominis v. 157 sq., ubi plura contulimus. MUSGR.

1600. τὼ δ'] τάδ' aliquot apogr. τόνδ' Suidas s. v. πρὸς ὄψιν.

εἰς προσόψιον etiam Suidas. εἰς

πάγον μολόντε τάσδ' ἐπιστολὰς πατρὶ
ταχεῖ πόρευσαν σὺν χρόνῳ, λουτροῖς τέ νιν
ἐσθῆτί τ' ἐξήσκησαν ᾗ νομίζεται.
ἐπεὶ δὲ παντὸς εἶχε δρῶντος ἡδονὴν
κοὐκ ἦν ἔτ' οὐδὲν ἀργὸν ὧν ἐφίετο,
κτύπησε μὲν Ζεὺς χθόνιος, αἱ δὲ παρθένοι
ῥίγησαν, ὡς ἤκουσαν· ἐς δὲ γούνατα
πατρὸς πεσόντ' ἔκλαον οὐδ' ἀνίεσαν
στέρνων ἀραγμοὺς οὐδὲ παμμήκεις γόους.
ὁ δ' ὡς ἀκούει φθόγγον ἐξαίφνης πικρὸν,
πτύξας ἐπ' αὐταῖς χεῖρας εἶπεν, ὦ τέκνα,
οὐκ ἔστ' ἔθ' ὑμῖν τῇδ' ἐν ἡμέρᾳ πατήρ.
ὄλωλε γὰρ δὴ πάντα τἀμὰ, κοὐκέτι

1601. μολόντε scripsi pro μολοῦσαι non πόρευσαν ξὺν 1605. ἐφίετο] ἐφείετο 1607. ῥίγ ι ex η factum. 1608. πεσόντ' ἔκλαον scripsi pro πεc .η. κλαῖον ἀνίεσαν] ἀνειεσαν, η a m. pr.

ἐπόψιον apographa, ut εἰς ἐπόψιον τόπον dixit in Antig. 1110. et composita cum ἐπί a grammaticis interdum per πρός explicantur. Locum ipsum, qui hic describitur, aliunde non magis novimus quam qui in praecedentibus verbis designantur. Neque enim de templo longius dissito Cereris Χλόης, quod prope arcem Athenarum fuit, cogitari potest: qui scholiastae error est nominum εὔχλοος et Χλόη similitudine decepti.

1601. μολούσα ex apographis excepto Lb. omnibus positum erat pro μολοῦσαι. Neutrum verum videtur, sed μολόντε, pariterque πεσόντε, non πεσούσα, v. 1608. Utrumque igitur restitui. De quo dixi ad v. 1113. Conf. etiam ad v. 1640.

1602. ταχεῖ—σὺν χρόνῳ] Similiter Trach. 394. σὺν χρόνῳ μολών.

1604. παντὸς δρῶντος] I.e. ὑπηρετήσεως. HERM.

1605. οὐδὲν ἀργὸν] ἀργὸν in apographis et recte fortasse

1606. Ζεὺς χθόνιος] Eurip. pol. 1201. ἔνθεν τις ἠχὼ, χ ὡς βροντὴ Διὸς, | βαρὺν βρόμο θῆκε φρικώδη κλύειν. BRUN

1607. ῥίγησαν] Dicere ῥ ἔφριξαν vel potius ἔδεισαν, ὡς σαν. Sed Ὁμηρικῷ ζήλῳ i ῥίγησαν, quod verbum saepius Atticos non legitur. Homer ἔρριγα horreo, cum communi frigeo, male confundunt gra tici. Hujus aoristus est ἐρρί unde ἐνερρίγωσα Aristoph. 847. ELMSL.

1608. V. ad v. 1601.

τὴν δυσπόνητον ἔξετ' ἀμφ' ἐμοὶ τροφήν·
σκληρὰν μέν, οἶδα, παῖδες· ἀλλ' ἓν γὰρ μόνον
τὰ πάντα λύει ταῦτ' ἔπος μοχθήματα.
τὸ γὰρ φιλεῖν οὐκ ἔστιν ἐξ ὅτου πλέον
ἢ τοῦδε τἀνδρὸς ἔσχεθ', οὗ τητώμεναι
τὸ λοιπὸν ἤδη τὸν βίον διάξετον.
τοιαῦτ' ἐπ' ἀλλήλοισιν ἀμφικείμενοι
λύγδην ἔκλαον πάντες. ὡς δὲ πρὸς τέλος
γόων ἀφίκουτ' οὐδ' ἔτ' ὠρώρει βοή,
ἦν μὲν σιωπὴ, φθέγμα δ' ἐξαίφνης τινὸς
θώϋξεν αὐτὸν, ὥστε πάντας ὀρθίας
στῆσαι φόβῳ δείσαντας ἐξαίφνης τρίχας.
καλεῖ γὰρ αὐτὸν πολλὰ πολλαχῆ θεός·
ὦ οὗτος οὗτος, Οἰδίπους, τί μέλλομεν
χωρεῖν; πάλαι δὴ τἀπὸ σοῦ βραδύνεται.
ὁ δ' ὡς ἐπῄσθετ' ἐκ θεοῦ καλούμενος,

1618. ἔσχεθ'] ἔσχετ' 1619. ἤδη τὸν βίον Elmsleius pro ἤδη βίοτον 1621. ἔκλαον scripsi pro ἔκλαιον. 1622. οὐδ' ἔτ' Turnebus pro οὐδέ τ'. 1625. φόβῳ] φ et β in litura a m. sec. Fortasse harum literarum sedem permutaverat librarius. 1626. καλεῖ] λ in litura. πολλαχῆ] πολλαχεῖ, ηι a m. pr. 1628. ἤ] δῆ βραδύνεται] ν in litura duarum literarum.

1614. τροφήν] Per γηροκομίαν explicat schol.

1619. τὸ λοιπὸν] Sic etiam Suidas s. v. τητᾶσθαι. τὸν λοιπὸν apographa.

τὸν βίον] τοῦ βίου Suidas.

διάξετον] διάξετε Suidas.

1624. ὥστε πάντας —— τρίχας] Construe ὥστε πάντας δεῖσαι καὶ φόβῳ τρίχας ὀρθίας στῆσαι. Sic v. 1464. ἐς δ' ἄκραν δεῖμ' ὑπῆλθε φρενὸς φόβαν. Similiter Virg. Aen. 6, 280. *arrectaeque horrore comae et vox faucibus haesit.* Hinc ab Aeschylo Choeph. 30. vocatur ὀρθόθριξ φόβος. Recte Doederlinus "ἱστάναι τρίχας dicitur is, cujus vel inviti comae eriguntur, sicut moriens Socrates τὰ ὄμματα ἔστησε apud Plat. Phaedon. p. 118. A. Eur. Hel. 632. γέγηθα, κρατὶ δ' ὀρθίους ἐθείρας ἀνεπτέρωκα."

1626. καλεῖ] κάλει duo apogr.

1627, 1628. Similiter Charon apud Euripidem Alcest. 252. ὀρῶ δίκωπον ὁρῶ σκάφος, νεκύων δὲ πορθμεὺς | ἔχων χέρ' ἐπὶ κοντῷ Χάρων μ' ἤδη καλεῖ· τί μέλλεις; | ἐπείγου· σὺ κατείργεις. τάδε τοί με σπερχόμενος ταχύνει. Quem locum Doederlinus contulit.

αὐδᾷ μολεῖν οἱ γῆς ἄνακτα Θησέα.
κἀπεὶ προσῆλθεν, εἶπεν, ὦ φίλον κάρα,
δός μοι χερὸς σῆς πίστιν ἀρχαίαν τέκνοις,
ὑμεῖς τε, παῖδες, τῷδε· καὶ καταίνεσον
μήποτε προδώσειν τάσδ' ἐκὼν, τελεῖν δ' ὅσ' ἂν
μέλλῃς φρονῶν εὖ ξυμφέροντ' αὐταῖς ἀεί.
ὁ δ', ὡς ἀνὴρ γενναῖος, οὐκ οἴκτου μέτα
κατῄνεσεν τάδ' ὅρκιος δράσειν ξένῳ.
ὅπως δὲ ταῦτ' ἔδρασεν, εὐθὺς Οἰδίπους
ψαύσας ἀμαυραῖς χερσὶν ὧν παίδων λέγει,
ὦ παῖδε, τλάσας χρὴ τὸ γενναῖον φρενὶ
χωρεῖν τόπων ἐκ τῶνδε, μηδ' ἃ μὴ θέμις
λεύσσειν δικαιοῦν, μηδὲ φωνούντων κλύειν.
ἀλλ' ἕρπεθ' ὡς τάχιστα· πλὴν ὁ κύριος
Θησεὺς παρέστω μανθάνων τὰ δρώμενα.
τοσαῦτα φωνήσαντος εἰσηκούσαμεν
ξύμπαντες· ἀστακτὶ δὲ σὺν ταῖς παρθένοις
στένοντες ὠμαρτοῦμεν. ὡς δ' ἀπήλθομεν,
χρόνῳ βραχεῖ στραφέντες, ἐξαπείδομεν
τὸν ἄνδρα τὸν μὲν οὐδαμοῦ παρόντ' ἔτι,

1630. οἱ] οἳ 1634. τάσδ'] σ in litura. ὅσ'] σ ex ω factum. 1635. μέλλῃς] μέλλεισ 1640. φρενὶ] φέρειν 1641. μηδ'] μή μ'

1632. πίστιν ἀρχαίαν] Antiquam, spectatam.

1635. μέλλῃς] I. e. μέλλῃς τελεῖν, ut μέλλω πράσσειν dixit v. 1774.

1636. οὐκ οἴκτου μέτα] *Sine lamentatione.* Aeschylus Sept. 51. δάκρυ λείβοντες· οἶκτος δ' οὔτις ἦν διὰ στόμα. MUSGR.

1640. τλάσας—τὸ γενναῖον] Eurip. Alcest. 627. ἔργον τλᾶσα γενναῖον τόδε. HERM. Non est verisimile Sophoclem post ὦ παῖδε pluralem τλάσας ponere maluisse quam τλάντε, quod librarii hic quoque primo in τλάσα, tum in τλάσας corrupisse videntur. V. ad v. 1601. φρενὶ ex aliquot apogr. pro φέρειν.

1641. μηδ' ex duobus apogr. pro μή μ'.

1643. πλὴν ὁ κύριος] Non est ὁ κύριος pro rege dictum, sed significat eum, ad quem haec pertinent, in quibus illius praesentia opus est. HERM.

1648. ἐξαπείδομεν] Scholiasta, ἴδιον αὐτοῦ τὸ πολλαῖς κεχρῆσθαι προθέσεσι· παραφυλακτέον δὲ πῶς καὶ τὰ ἄρρητα ὑπ' ὄψιν ἤγαγεν ὁ ἄγγελος, ἐκ τῶν σχημάτων μηνύων. ἐξαπεῖδεν alibi non legitur.

ἄνακτα δ' αὐτὸν ὀμμάτων ἐπίσκιον
χεῖρ' ἀντέχοντα κρατὸς, ὡς δεινοῦ τινος
φόβου φανέντος οὐδ' ἀνασχετοῦ βλέπειν.
ἔπειτα μέντοι βαιὸν οὐδὲ σὺν χρόνῳ
ὁρῶμεν αὐτὸν γῆν τε προσκυνοῦνθ' ἅμα
καὶ τὸν θεῶν Ὄλυμπον ἐν ταὐτῷ λόγῳ.
μόρῳ δ' ὁποίῳ κεῖνος ὥλετ' οὐδ' ἂν εἷς
θνητῶν φράσειε πλὴν τὸ Θησέως κάρα.
οὐ γάρ τις αὐτὸν οὔτε πυρφόρος θεοῦ
κεραυνὸς ἐξέπραξεν οὔτε ποντία
θύελλα κινηθεῖσα τῷ τότ' ἐν χρόνῳ,
ἀλλ' ἤ τις ἐκ θεῶν πομπὸς, ἢ τὸ νερτέρων
εὔνουν διαστὰν γῆς ἀλύπητον βάθρον.
ἀνὴρ γὰρ οὐ στενακτὸς οὐδὲ σὺν νόσοις
ἀλγεινὸς ἐξεπέμπετ', ἀλλ' εἴ τις βροτῶν
θαυμαστός. εἰ δὲ μὴ δοκῶ φρονῶν λέγειν,
οὐκ ἂν παρείμην οἷσι μὴ δοκῶ φρονεῖν.

ΧΟ. ποῦ δ' αἵ τε παῖδες χοἱ προπέμψαντες φίλων;

1652. ἀνασχετοῦ] ἀνασχέτου pr. 1658. αὐτὸν] αὐτῶν θεοῦ pr. ὡσ ab S. 1662. ἀλύπητον] γρ. ἀλάμπετον ab S. 1663. ἀνὴρ] ἀνὴρ 664. ἀλγεινὸς] ἀλγεινῶσ 1667. χαἱ] χ in ampliore litura. Fuit forsse καί.

1650. *ἄνακτα δ' αὐτὸν*] Scholiasta, *ὃν δὲ Θησέα εἴδομεν κατὰ τοῦ κρατὸς ἔχοντα χεῖρα ἐπίσκοτον ὀμμάτων· ὅ ἐστι, τῇ χειρὶ σκέποντα τοὺς ὀφθαλμοὺς, πρὸς τὸ μὴ θεωρῆσαι τὸ ἀνήκεστον τοῦ πάθους, ἢ τὸ σχῆμα τῶν ὀμματζόντων ἐνδεικνύμενον.*

1653. *βαιὸν οὐδὲ σὺν χρόνῳ*] Similiter v. 397. *ἥξοντα βαιοῦ κοὐχὶ πρίου χρόνου.*

1662. *ἀλύπητον*] *Dolorem non afferens*, aptum huic loco epitheton bi mors Oedipi *ἄλυπος* describitur. Sed non sensit *διορθωτὴς*, qui addidit *γρ. ἀλάμπετον.*

1663. *στενακτὸς* active dictum pro *στενάζων.*

1664. *ἀλγεινὸς* (*dolorem patiens*) ex apographis pro *ἀλγεινῶς.*

1666. *οὐκ ἂν παρείμην οἷσι μὴ δοκῶ φρονεῖν*] Sensus est, *non tanti eos facio, quibus male sapere videor, ut eorum veniam impetrare cupiam.* De verbo *παρίεμαι* v. Ruhnk. ad Tim. p. 207. Hoc monui ad Eurip. Med. 892. *παριέμεσθα καὶ φαμὲν κακῶς φρονεῖν.* ELMSL. Scholiasta per *παραχωρήσαιμι* explicat, quo verbo quum *παρεῖξαι* interpretetur Hesychius, Sophoclem *οὐκ ἂν παρείξαιμ'* scripsisse conjecit Hartungius.

ΑΓ. αἵδ' οὐχ ἑκάς· γόων γὰρ οὐκ ἀσήμονες
φθόγγοι σφε σημαίνουσι δεῦρ' ὁρμωμένας.
ΑΝ. αἰαῖ, ἔστιν ἔστι νῷν δὴ
οὐ τὸ μὲν, ἄλλο δὲ μὴ, πατρὸς ἔμφυτον
ἄλαστον αἷμα δυσμόροιν στενάζειν,
ὥτινε τὸν πολὺν
ἄλλοτε μὲν πόνον ἔμπεδον εἴχομεν,
ἐν πυμάτῳ δ' ἀλόγιστα παροίσομεν
ἰδόντε καὶ παθόντε.
ΧΟ. τί δ' ἔστιν; ΑΝ. ἔστιν μὲν εἰκάσαι, φίλοι.
ΧΟ. βέβηκεν; ΑΝ. ὡς μάλιστ' ἂν ἐν πόθῳ λάβοις.

1670.–1687. = 1697.–1714.

1669. φθόγγοι σφε] φθόγγοισ δὲ editor Glasgoviensis a. 1745. 1670. αἰαῖ] αἶ αἶ φεῦ. φεῦ de ἔστι] ἔστιν 1672. ἄλαστον] ἄλ 1673. ὥτινε Badhamus pro ᾧτινι 1675. ἐν] ἐμ pr. 1676. πα corr. παθοῦσα pr. παθόντε restituit Cobetus. 1677. Post τί δ' duae rae erasae. ἔστιν μὲν] οὐκ ἔστι μὲν. οὐκ delevit Hermannus. ἐν Canterus pro εἰ.

1669. φθόγγοι σφε ex apogr. Paris. 2712. et ed. Ald. pro φθόγγοις δέ.

1670. αἰαῖ, ἔστιν ἔστι νῷν δὴ] Metrum hoc est,

⏑̄ –́ – | ⏑ –́ ⏑ – –

1671. οὐ τὸ μὲν, ἄλλο δὲ μὴ] Phocylides apud Gaisfordium vol. I. p. 444. καὶ τόδε Φωκυλίδεω· Λέριοι κακοὶ, οὐχ ὁ μὲν, ὃς δ' οὔ· | πάντες πλὴν Προκλέους· καὶ Προκλέης Λέριος. ELMSL. Aesch. Pers. 802. συμβαίνει γὰρ οὐ τὰ μὲν, τὰ δ' οὔ. SCHNEIDEW.

πατρὸς ἔμφυτον ἄλαστον αἷμα] *Scelestum patris satum.* BRUNCK.

1674. ὥτινε Badhamus in Schneidewini Philologo vol. 10. p. 337. De forma dualis, quae hic quoque obliterata erat, v. ad v. 1113. Simillimum est ἐκείνω femininum dualis v. 337.

εἴχομεν] ἔχομεν apographa aliquot.

1675. παροίσομεν] Scholiasta τερον μὲν τινὰ ἐπάσχομεν ἐπὶ τ τρὶ, τὸ δὲ πύματον τοῦτο καὶ ἐ τον, τὸ κατὰ τὴν ἀφάνισιν α οὕτω παράδοξόν ἐστιν ὡς μηδὲ ἐ εὑρέσθαι ἐπ' αὐτοῖς (αὐτῷ Brunc δυνατὸν εἶναι. Idem, ἀδιήγητ κὰ βαστάζομεν, qui βαστάζ quod Brunckius restituit, sc rat: qua forma futuri pro βασ saepe utuntur scholiastae. tamen dictum παροίσομεν, quo qui in ἀλόγιστά περ οἴσομεν ı ret. Hesychii glossa, παροίσ παρενέγκωμεν, παρακομίσομεν, cum hoc loco commune habe detur. Neque interpretari *afferemus, dicemus,* quae rec rum quorundam interpretum c est.

1676. ἰδόντε καὶ παθόντε] v. 1113. In tribus apogr. παθο

1679. λάβοις] Pro μάθοις ac runt, nisi hoc ipsum legerunt,

τί γὰρ, ὅτῳ μήτ' Ἄρης
μήτε πόντος ἀντέκυρσεν,
ἄσκοποι δὲ πλάκες ἔμαρψαν
ἐν ἀφανεῖ τινι μόρῳ φερόμενον.
τάλαινα, νῷν δ' ὀλεθρία
νὺξ ἐπ' ὄμμασιν βέβακε.
πῶς γὰρ ἥ τιν' ἀπίαν
γᾶν ἢ πόντιον κλύδων' ἀλώμεναι βίου δύσοιστον ἔξομεν
Σ. οὐ κάτοιδα. κατά με φόνιος τροφάν;
Ἀΐδας ἕλοι πατρὶ
τάλαιναν, ὡς ἔμοιγ' ὁ μέλλων βίος οὐ βιωτός.

1688.–1690. = 1715.–1723.

1679. τί γάρ] ἀγγ praefixum a m. sec.; lineola a pr. 1682. ἐν ἀφανεῖ versui praecedenti addit. φερόμενον Kunhardtus pro φαινόμεναι. 1683. τάλαινα] ἀν praefixum a m. sec., lineola a pr. ὀλεθρία] ὀλεθρίαν 1684. ὄμμασιν] ὄμμασι βέβακε] βέβηκε 1685. Versus sic divisi, ὥσ–| ἀπίαν–| πόντιον–| δύσοιστον— 1688. οὐ] Nulla personae nota. 1691. Delevi quod ante τάλαιναν legitur ξυνθανεῖν γεραιῶι βίοσ οὐ ιωτόσ separato versu.

astae, ὡς μάλιστα ἄν τις ποθήσαι codex μάλιστά τις ποθῆσαι) μαθεῖν πως βέβηκεν, οἷον παραδόξως· καὶ τιφέρει τὴν αἰτίαν τοῦ παραδόξου ὀκοῦντος εἶναι. Alius, ὡς ἂν ἐπιοθήσαις τὸν τρόπον τῆς τελευτῆς αθεῖν.

1680. πόντος] Per νόσος explicat choliasta, quasi πόνος legerit, quod st in uno apogr. Recte legitur όντος. Conf. v. 1659.

1681. ἄσκοποι] *Quae non conspiuntur.*

1682. φερόμενον] Veram scripturam fortasse habuit scholiasta, cuus in annotatione sunt verba ἀφανῆς διὰ χάσματος ἀπολομένῳ.

1685. ἀπίαν] *Longinquam*, ut aud Homerum Od. 7, 25. τηλόθεν ἐξ πίης γαίης. Hesych. ἐξ ἀπίης γαίης: λλοτρίας ἢ ξένης ἢ μακρὰν οὔσης. Iec aliter Strabo interpretatur p. 71. MUSGR. Prima syllaba et revi usi sunt poetae et longa, ut Sophocles hoc loco.

1686. De metro v. ad Trach. 100.

1688.–1692. οὐ—βιωτός] Antigonae continuant apographa et Aldus. Correctum in editione Turnebi.

1690. Ἀΐδας ἕλοι πατρὶ ξυνθανεῖν γεραιῷ] In hoc versu nihil videtur esse ab Sophocle scriptum praeter verba Ἀΐδας ἕλοι πατρί, cui versui qui respondit versus 1716. quum excidisset, temere ab librario aliquo illatus est versus acatalectus αὖθις ὦδ' ἔρημος ἄπορος, quem ex loco inferiore v. 1735. illuc translatum esse vidit Lachmannus in libro de choricis systematis p. 237. Catalectico autem versu usum esse poetam eo probabilius est, quod eadem metra paullo post consociavit, versibus 1694. 1695. = 1721. 1722. quibus ipsis quoque non pepercerunt librarii.

ΧΟ. ὦ διδύμα τέκνων ἀρίστα,
τὸ φέρον ἐκ θεοῦ καλῶς
μηδὲν ἄγαν φλέγεσθον· οὔ τοι κατάμεμπτ' ἐβήτην. 1695
ΑΝ. πόθος καὶ κακῶν ἄρ' ἦν τις. 1697
καὶ γὰρ ὃ μηδαμὰ δὴ τὸ φίλον φίλον,
ὁπότε γε καὶ τὸν ἐν χεροῖν κατεῖχον.

1693. διδύμα—ἀρίστα Triclinius pro δίδυμα—ἄριστα 1695. Post καλῶς legitur φέρειν χρὴ in initio proximi versus. Delevit Elmsleius. 1696. μηδὲν scripsi pro μηδ' ἄγαν Burtonus pro ἄγαν οὕτως φλέγεσθον οὕ separato versu. 1695. κατάπεμπτ', μ a m. antiqua. ἐβήτην Elmsleius pro ἔβητον. 1697. ΑΝ.] Nec personae notam habet nec lineolam. ἦν τις] ἦν τισ ἦν 1698. ὃ μηδαμὰ] ὁ μηδαμῆι. Correxit Brunckius.

1694. καλῶς] Additum in codice et apud Suidam (s. v. τὸ φέρον) φέρειν χμὴ, quod recte delevit Elmsleius, sed καλῶς male est interpretatus καλῶς ἔχει. Neque enim animadverterat proximi versus vitium. Triclinius χρὴ φέρειν. Τὸ ἐκ θεοῦ φέρον καλῶς dictum ut τοὐκ θεοῦ παρόν v. 1540.

1695. μηδὲν] Sic Aeschylus Suppl. 1062. τὰ θεῶν μηδὲν ἀγάζειν.

ἄγαν] Legebatur ἄγαν οὕτω. Tam usitatum est οὕτως ἄγαν, ut non mirandum sit οὕτως aliquando temere ab librariis adverbio ἄγαν addi.

ἐβήτην] Credunt interpretes respicere his verbis chorum ad tutelam Thesei, cui Oedipus filias commendaverat v. 1634. 1635. Sic scholiasta, οὐκ ἐν τοιούτοις ἐστὲ ὥστε καταμέμφεσθαι· ἤτοι ὡς ἂν ἐπικουφίζοντος αὐταῖς τὴν συμφορὰν τοῦ βασιλέως, ἢ οἷον, οὐκ ἐν χείρονι νῦν ὑμῖν ἔσται τὰ πράγματα. Lemma huic scholio praefixum est οὔ τοι κατάμεμπτος ἔβη, quod Hartungio non vitiose scriptum, sed alius scripturae interpretatio esse videtur, οὔτοι κατάμεμπτ' ἔβη γάρ, ut Oedipus intelligatur.

1698. καὶ γὰρ — κατεῖχον] I. e. jucundi mihi erant quos perferebam labores, qui alias minime jucundi esse solent, quum patrem laboribus illis adjuvarem. De sententia confer v. 508. τοῖς τεκοῦσι γὰρ οὐδ' εἰ πονεῖ τις δεῖ πόνου μνήμην ἔχειν. WUNDER.

μηδαμὰ δὴ τὸ φίλον φίλον] μηδαμὰ δὴ φίλον ἦν φίλον Hartungius.

1699. ὁπότε γε (γε om. apogr. unum) καὶ τὸν ἐν χεροῖν κατεῖχον] *Quandoquidem etiam illum fovebam*, i. e. quandoquidem etiam virum caecum et malis pene oppressum sedulo curabam. HERM. Videtur hic versus interpolatoris manum expertus esse. Scholiasta totum locum sic est interpretatus, οἱ μὲν περὶ τὸν χῶρον παραμυθεῖσθαι πειρῶνται αὐτάς· αἱ δὲ οὐδὲν ἧττον ἐπὶ τὰ ἑαυτῶν χωροῦσι καὶ ὀλοφύρονται καὶ φασίν· ἦν ἄρα τις καὶ κακῶν πόθος, ὡς ἡμεῖς, ἐν κακοῖς ὄντος τοῦ πατρὸς καὶ μὴ ὁρῶντος, ἐστέργομεν αὐτὸν, καὶ νῦν μὴ παρόντα ποθοῦμεν· ὡς ὅτε ἐν χεροῖν κατεῖχον τὸν Οἰδίποδα, περιέστελλον καὶ ἐθεράπευον. καὶ γὰρ ὁ μηδαμά· καὶ γὰρ δυστυχοῦντα τὸν πατέρα ἐποθοῦμεν θεραπεύειν, καὶ νῦν μὴ παρόντα ποθοῦμεν.

ὦ πάτερ, ὦ φίλος,
ὦ τὸν ἀεὶ κατὰ γᾶς σκότον εἱμένος·
οὐδὲ γὰρ ὢν ἀφίλητος ἐμοί ποτε
καὶ τᾷδε μὴ κυρήσῃς.
Ο. ἔπραξεν; ΑΝ. ἔπραξεν οἷον ἤθελεν.
Ο. τὸ ποῖον; ΑΝ. ἃς ἔχρῃζε γᾶς ἐπὶ ξένας
ἔθανε· κοίταν δ' ἔχει
νέρθεν εὐσκίαστον αἰὲν,
οὐδὲ πένθος ἔλιπ' ἄκλαυτον.
ἀνὰ γὰρ ὄμμα σε τόδ', ὦ πάτερ, ἐμὸν
στένει δακρῦον, οὐδ' ἔχω
πῶς με χρὴ τὸ σὸν τάλαιναν
ἀφανίσαι τοσόνδ' ἄχος.

1702. γὰρ ὢν Hermannus pro γέρων. 1703. τᾷδε Triclinius pro ἅδε. 1707. εὐσκίαστον] ἔϋσκίαστον αἰὲν] ἀι.έν, erasis literis duabus, haud dubie ει 1709. ἀνὰ Hermannus pro ἀεί. Versus in duo divisus, quorum prior ἀει γὰρ ὄμ— 1710. δακρῦον] δάκρυον 1712. Quae post ἄχοσ sequuntur verba partim spuria in cod. in tres versus divisi sunt, ἰὼ μὴ | γᾶσ ἐπὶ ξένασ θανεῖν ἔχρηιζεσ ἀλλ' | ἔρημοσ—μοι.

1702. οὐδὲ γὰρ—μὴ κυρήσῃς] *Neque enim mihi unquam et huic* (Isaenae) *non amatus eris.* Continentur his verbis nil nisi explicatio verborum ὦ πάτερ, ὦ φίλος. De οὐ μὴ κυρήσῃς conf. οὐ μὴ κρατήσωσιν v. 408. WUNDER. κυρήσεις duo apogr.

1704. ἔπραξεν οἷον ἤθελεν] Aiac. 67. ὧν γὰρ ἡράσθη τυχεῖν | ἐκτήσαθ' αὐτῷ, θάνατον ὑπερ ἤθελε. BRUNCK.

1709. ἀνὰ — στένει] Per tmesin pro ἀναστένει.

1712. ἄχος. ἰὼ μὴ codex violato metro. Nam anapaestum, eumque iam inepte compositum, trochaeo in hoc numerorum genere respondere, Triclinio alicui placere potuerat, Sophocli non poterat, ne quid de interjectione ἰὼ dicam hic perinepte illata. Quamobrem Elmsleius ἄχος πω. μὴ—, Hermannus autem ἄχος. τῷ μὴ—corrigebat. Mihi totum hoc ἰὼ μὴ γᾶς ἐπὶ ξένας θανεῖν ἔχρηζες sive sic sive aliter scriptum sententiam videtur praebere tam absurdam ut non dubitem quin ex superioribus Antigonae verbis (1705.) ἃς ἔχρηζε γᾶς ἐπὶ ξένας ἔθανε conflictum sit lacunae explendae caussa: cujusmodi interpolationem de v. 1716. notavimus annotatione ad v. 1690. Sophoclis verborum qui sensus fuerit, ex opposita sententia ἀλλ' ἔρημος ἔθανες ὧδέ μοι facile conjici potest, etsi haec quoque interpolata videntur. Neque enim verisimile est in longiore hac trochaeorum serie poetam tribracho ἔθανες usum esse. Ceterum scholiastae opinio, μὴ ἔχρηζες dictum esse ἀντὶ τοῦ μὴ ὤφελες, tanto ineptior est, quod ἔχρηζε paullo ante in eodem verborum complexu propriam sibi et usitatam significationem habet.

⏑ – – ⏑ ∪ – ∪ ⏑ ∪ – ∪ ⏑ *ἔρημος ἔθανες ὧδέ μοι.*

ΙΣ. *ὦ τάλαινα, τίς ἄρα με πότμος* 1715

⏑ ∪ – ∪ ⏑ ∪ –

ἐπαμμένει σέ τ', ὦ φίλα, τὰς πατρὸς ὧδ' ἐρήμας;

ΧΟ.*ἀλλ' ἐπεὶ ὀλβίως γ' ἔλυσεν* 1720

τὸ τέλος, ὦ φίλαι, βίου,

λήγετε τοῦδ' ἄχους· κακῶν γὰρ δυσάλωτος οὐδείς.

ΑΝ.*πάλιν, φίλα, συθῶμεν.* ΙΣ. *ὡς τί ῥέξομεν;* 1724

ΑΝ.*ἵμερος ἔχει με* ΙΣ. *τίς;*

ΑΝ.*τὰν χθόνιον ἑστίαν ἰδεῖν*

ΙΣ. *τίνος;* ΑΝ. *πατρὸς, τάλαιν' ἐγώ.*

ΙΣ. *θέμις δὲ πῶς τάδ' ἐστί; μῶν*

οὐχ ὁρᾷς; ΑΝ. *τί τόδ' ἐπέπληξας;* 1730

1724.–1736. = 1737.–1750.

1715. Nulla personae nota. Post hunc versum delevi *αἴθις ὧδ' ἔρημος ἄπορος.* 1718. *ἐπαμμένει* Hermannus pro *ἐπιμένει.* *τὰς* addidit Hermannus. Versus in duo divisus, *ἐπιμένει— πατρὸσ—* 1720. ΧΟ. a m. antiqua. 1723. *δυσάλωτοσ οὐδείσ* separato versu. 1724. In toto hoc colloquio personarum vices solis lineolis indicatae. 1724. *συθῶμεν*] *σὺ θῶμεν* pr. 1725. *ῥέξομεν*] *ῥέξωμεν* 1726. *τίς*] χ praefixum a m. sec. 1728. 1729. ΙΣ.] χ a m. sec. 1728. *ἐγώ*] *ἔγωγε* 1729. Post *θέμισ* tres literae erasae. *τάδ'* ab S illatum. 1730. *οὐχ ὁρᾷσ* versui praecedenti additum.

1716. Excidit trochaicus dimeter catalecticus, de quo dixi ad v. 1690.

1719. *τὰς πατρὸς ὧδ' ἐρήμας*] *τὰς* ab Hermanno additum servavi; Sophocles fortasse hic quoque numero duali usus erat *τὼ πατρὸς ὧδ' ἐρήμω.* V. ad v. 1113.

1724. Scholiasta, *κατὰ κῶλον ἀλλήλαις διαλέγονται πάνυ παθητικῶς· καὶ μή τινι ἀπίθανον δόξῃ καὶ ἀνοικονόμητον τὸ ἐπιθυμεῖν τὴν Ἀντιγόνην ὀπίσω ἀπιέναι ἐπὶ τὸν τοῦ πατρὸς τάφον, μὴ ἐπισταμένην τὰ κατ' αὐτὸν ὅπως ἀπέθανεν. ἀλλὰ τὸ ἦθός ἐστι τὸ παθητικόν, καὶ ὃ μάλιστα πράττουσιν αἱ γυναῖκες ἐν τοῖς τοιούτοις συμπτώμασιν, ἀεὶ ἐπιφοιτᾶν θέλουσαι τοῖς τῶν θανόντων τάφοις.* Ismenae partes choro tribuit Aldus. Correctum in editione Turnebi.

1725. *ῥέξομεν* ex aliquot apogr. pro *ῥέξωμεν.*

1728. *ἐγώ* ex uno apogr. pro *ἔγωγε.*

1730. *μῶν οὐχ ὁρᾷς:*] Intellige *ὅτι οὐ θέμις ἐστί.* HERM.

τί τόδ' ἐπέπληξας] *Quid hoc objicis?* HERM.

ΙΣ. καὶ τόδ', ὡς AN. τί τόδε μάλ' αὖθις;
ΙΣ. ἄταφος ἔπιτνε δίχα τε παντός.
AN. ἄγε με, καὶ τότ' ἐπενάριξον.
ΙΣ. αἰαῖ, δυστάλαινα, ποῖ δῆτ'
αὖθις ὧδ' ἔρημος ἄπορος
αἰῶνα τλάμον' ἔξω;
ΧΟ. φίλαι, τρέσητε μηδέν. AN. ἀλλὰ ποῖ φύγω;
ΧΟ. καὶ πάρος ἀπέφυγε AN. τί;
ΧΟ. τὰ σφῷν τὸ μὴ πίτνειν κακῶς.
AN. φρονῶ, ΧΟ. τί δῆθ' ὅπερ νοεῖς;
AN. ὅπως μολούμεθ' ἐς δόμους
οὐκ ἔχω. ΧΟ. μηδέ γε μάτενε.
AN. μόγος ἔχει. ΧΟ. καὶ πάρος ἐπεῖχε.
AN. τοτὲ μὲν ἄπορα, τοτὲ δ' ὕπερθεν.
ΧΟ. μέγ' ἄρα πέλαγος ἐλαχέτην τι.

1731. τόδε] δε in litura unius literae. 1733. ἐπενάριξον Elmsleius pro ἐνάριξον. 1734. αἰαῖ] αἲ αἲ 1736. τλάμον'] ο in ω mutatum a corr. 1739. ἀπέφυγε AN. τί; ΧΟ. τὰ σφῷν Hermannus pro ἀπεφεύγετον σφῶϊν. Ante σφῶϊν, a quo versus incipit in codice, est χ a m. antiqua. 1741. ὅπερ νοεῖς Graserus pro ὑπερνοεῖς 1743. οὐκ ἔχω versui 1742 additum. 1744. μόγος ἔχει versui 1743 additum. ἐπεῖχε Wunderus pro ἐπεί. 1745. Ante τοτὲ μὲν lineola. ἄπορα Wunderus pro πέρα. 1746. ἐλαχέτην Elmsleius pro ἐλάχετον. Delevi quae post hunc versum sequuntur AN. ναὶ ναί. ξύμφημι καὐτός.

1731. Hunc versum Antigonae continuat Ald., proximum autem choro tribuit. Idem v. 1734–1736. Antigonae continuat. Correctum in editione Turnebi.

1733. ἐπενάριξον] Hoc verbum alibi non legi, sed satis defendi simili verbo ἐπισφάζειν, quo saepius usus est Euripides, monet Elmsleius.

1734. ποῖ] πῆ apogr. Lb.

1739. πάρος] Quum Creonti eriperentur puellae. HERM.

1741. ὑπερνοεῖς recte in ὅπερ νοεῖς mutatum. Post φρονῶ chorus aut ὅπερ φρονεῖς aut ὅπερ νοεῖς dicere poterat, non ὑπερνοεῖς nec ὑπεννοεῖς, cujus ratio nulla est.

1744. Hunc versum choro continuat Aldus, Turnebus vero inde a καὶ πάρος ἐπεί Antigonae tribuit. Recte Wunderus.

ἔχει] I. e. ἔχει ἡμᾶς.

1745. τοτὲ — τοτὲ] I. e. olim — nunc.

ὕπερθεν] Plus quam ἄπορα.

AN.αἰαῖ, ποῖ μόλωμεν, ὦ Ζεῦ;
ἐλπίδων γὰρ ἐς τίν' ἔτι με
δαίμων τανῦν γ' ἐλαύνει;
ΘΗ.παύετε θρήνων, παῖδες· ἐν οἷς γὰρ
χάρις ἡ χθονία ξύν' ἀπόκειται
πενθεῖν οὐ χρή· νέμεσις γάρ.
AN.ὦ τέκνον Αἰγέως, προσπίτνομέν σοι.
ΘΗ. τίνος, ὦ παῖδες, χρείας ἀνύσαι;

1748. αἰαῖ scripsi pro φεῦ φεῦ μόλωμεν] μέλωμεν 1749. τίν' ἔτι με Hermannus pro τί με. 1750. ταν̃ν] Prius ν in litura duarum literarum. 1751. ΘΗ.] χ a m. antiqua. Theseo tribuit Heathius. 1752. ξύν' ἀπόκειται Reisigius pro ξυναπόκειται. 1754. AN.] Sic etiam codex. προσπίτνομεν] προσπίπτομεν 1755.–1759. Nulla personarum nomina, sed lineolae.

1748. AN. αἰαῖ, ποῖ μόλωμεν, ὦ Ζεῦ;] Haec in codice et apographis ita sunt interpolata: ἀν ναί. ναί. | χο ξύμφημι καὐτός. (ξύμφημ' αὐτός Paris. 2886.) | ἀν φεῦ. φεῦ. ποῖ μόλωμεν ὦ Ζεῦ; Qui stultus esse mihi omni tempore visus est et indignus Sophoclis arte inter colloquentes sermo. Accedunt ad hoc alia quae vitii suspicionem augeant. Neque enim verba ista, ναὶ ναί. ξύμφημι καὐτός, ulla probabili induta sunt metri forma, neque habent in stropha quibus respondeant. Porro mirandum est ab Antigona φεῦ φεῦ exclamari, quum Ismena in parili sententia, quae versibus strophicis continetur, αἰαῖ dixerit: quae non solent temere inter se permisceri. Vera quam restitui lectio quum in veteri aliquo libro ita esset leviter interpolata, ἀν αἴ. αἴ. φεῦ. φεῦ. ποῖ μόλωμεν ὦ ζεῦ, ut solet φεῦ ubique ad αἴ adscribi, velut in hoc ipso carmine v. 1670., postmodum ab aliis videtur esse depravata ἀν ναί ναί. scribentibus. His supervenit denique grammaticus vulgatae auctor scripturae, qui adjectis de suo tanquam chori verbis ξύμφημι καὐτός vitium vitio auxit.

μόλωμεν apogr. duo et Ald. pro μέλωμεν, ex quo μέλλομεν factum in duobus. μένωμεν Schneidewinus collato El. v. 958. ποῖ γὰρ μενεῖς ῥᾴθυμος ἐς τίν' ἐλπίδων βλέψασ' ἔτ' ὀρθήν;

1750. Recepi Hermanni correctionem, etsi vereor ne verba ἐς τί μὲ δαίμων τὰ νῦν γ' correctoris veteris manum experta sint. Pro ταν̃ν in tribus apogr. τὸ νῦν vel τονῦν positum et γ' in duobus omissum.

1751. θρήνων] Male θρῆνον in aliquot apogr.

ἐν οἷς γὰρ—νέμεσις γάρ] Scholiasta, τῇ μὲν ἐρμηνείᾳ ἐπιστῆσαι ἄξιον· τὸ δὲ τῆς διανοίας σαφές· φησὶ γὰρ ὁ χορός· μὴ θρηνεῖτε, ὦ παῖδες· νέμεσις γάρ ἐστι τοῦτον θρηνεῖν, ᾧ τὰ τῆς τελευτῆς κατὰ χάριν ἀπέβη. οὐ χρὴ οὖν τούτους πενθεῖν, οἷς κεχαρισμένον ἐστὶ τὸ ἀποθανεῖν.

1752. ξύν'] De forma ξυνός v. ad Aj. 180.

1754. προσπίτνομεν ex uno apogr. Paris. 2886. pro προσπίπτομεν.

1755. τίνος—χρείας ἀνύσαι] Geni-

ΑΝ. *τύμβον θέλομεν προσιδεῖν αὐταὶ*
πατρὸς ἡμετέρου. ΘΗ. *ἀλλ' οὐ θεμιτόν.*
ΑΝ. *πῶς εἶπας, ἄναξ, κοίραν' Ἀθηνῶν;*
ΘΗ. *ὦ παῖδες, ἀπεῖπεν ἐμοὶ κεῖνος* 1760
μήτε πελάζειν ἐς τούσδε τόπους
μήτ' ἐπιφωνεῖν μηδένα θνητῶν
θήκην ἱερὰν, ἣν κεῖνος ἔχει.
καὶ ταῦτά μ' ἔφη πράσσοντα κακῶν
χώραν ἕξειν αἰὲν ἄλυπον. 1765
ταῦτ' οὖν ἔκλυεν δαίμων ἡμῶν
χὠ πάντ' ἀΐων Διὸς Ὅρκος.
ΑΝ. *ἀλλ' εἰ τάδ' ἔχει κατὰ νοῦν κείνῳ,*
ταῦτ' ἂν ἀπαρκοῖ· Θήβας δ' ἡμᾶς
τὰς ὠγυγίους πέμψον, ἐάν πως 1770
διακωλύσωμεν ἰόντα φόνον

1756. Versus sic divisi, *τύμβον*—| *προσιδεῖν*—| *ἀλλ' οὐ*—. 1758. *θεμιτὸν*] *θεμιστὸν* (eraso *σ*) *κεῖσε μολεῖν*. Verba *κεῖσε μολεῖν* delevit Bothius. 1764. *κακῶν* Hermannus pro *καλῶς*. 1766. *ἔκλυεν*] *ἔκλυε* 1768. ΑΝ.] Lineola.

tivus *τίνος χρείας* aptus est ex notione, quae latet verbis praegressis *προσπίτνομέν σοι*, ita ut plena oratio haec sit: *τίνος χρείας τυχεῖν μου χρῄζετε, ὥστε ἀνύσαι*; Apte confert Reisigius Oed. T. 1435. *καὶ τοῦ με χρείας ὧδε λιπαρεῖς τυχεῖν*; WUNDER. *χρείαν* Brunckius.

1761. *μήτε πελάζειν—θήκην ἱεράν*] Constructio est: *μηδένα θνητῶν μήτε πελάζειν ἐς τούσδε τόπους μήτε ἐπιφωνεῖν θήκην ἱεράν.* Manes circa sepulcra praecipue invocatos fuisse docebunt Aesch. Choeph. 4. 106. Pers. 649 sqq. Eur. Helen. 970. Virg. Aen. 3, 68. MUSGR.

1764. *κακῶν—ἄλυπον*] Sic *γήρως ἄλυπα* v. 1519.

1765. *χώραν αἰὲν ἄλυπον*] Comparanda Oedipi verba v. 1533.

1767. *Διὸς Ὅρκος*] Est is Jovis Ὁρκίου minister et secundum Hesiodum quidem in Theogonia 804. Eridis filius: *Ὅρκον—τὸν Ἔρις τέκε πῆμ' ἐπιόρκοις*, cui Ruhnken. in Epist. crit. i. p. 90. praeter Menandrum Rhetorem adnotavit Herod. 6, 86, § 3. REISIG.

1767. Scholiasta, *εἰ ἀρέσκει τούτῳ ταῦτα τὸ μὴ λεχθῆναι ἡμῖν, καὶ ἡμῖν ἀρκεῖ τὸ μὴ ἀκοῦσαι.* Recte Brunckius: *haec si illi placent, iis nos acquiescere par est.* De locutione *τάδε κατὰ νοῦν ἔχει ἐκείνῳ* confer Herodot. 6, 130. *οὐ γὰρ οἷά τέ ἐστι μιῆς πέρι παρθένου βουλεύοντα πᾶσι κατὰ νόον ποιέειν.* WUNDER.

1770. *τὰς ὠγυγίους*] *Antiquas.* V. Stanl. ad Aeschyli Sept. 327. et interpretes Hesychii s. v. *ὠγύγια.* MUSGR.

τοῖσιν ὁμαίμοις.

ΘΗ. δράσω καὶ τάδε καὶ πάνθ' ὁπόσ' ἂν
μέλλω πράσσειν πρόσφορά θ' ὑμῖν
καὶ τῷ κατὰ γῆς, ὃς νέον ἔρρει,
πρὸς χάριν· οὐ δεῖ μ' ἀποκάμνειν.

ΧΟ. ἀλλ' ἀποπαύετε μηδ' ἐπὶ πλείω
θρῆνον ἐγείρετε·
πάντως γὰρ ἔχει τάδε κῦρος.

1773. ὁπόσ' Porsonus pro ὅσ'. 1775. ἔρρει] ἔρρεισ 1776. οὐ Hermannus pro οὐ γάρ 1777. μηδ' Elmsleius pro μήτ'. ἐπὶ πλείω] ἐπιπλείω 1778. θρῆνον] θρήνων

1773. ὁπόσ' ἂν] ὅσα Suidas s. v. πρόσφορα.

1777. ἐπὶ πλείω—ἐγείρετε] I. e. ἐπεγείρετε πλείω.

1778. θρῆνον] θρήνων codex, librario fortasse recordato versus 1751., et apogr. nonnulla. Recte in aliis θρῆνον.

ADDENDA ET CORRIGENDA.

P. 9. *lin.* 10 *a fine* ad] *corr.* ab

P. 75. *v.* 820. ὅμοι] Hic praestat οἴμοι.

In Annot.

P. 19. *ad v.* 91. lin. 3. τρεμίαν] *corr.* τερμίαν

P. 21. *ad v.* 113. *lin. ult.* Cobetus] *adde,* quem vide Nov. Lect. p. 193.

P. 26. *ad v.* 179. ἐτιβαῖνε] *corr.* ἔτι βαῖνε

P. 32. *adde:* 237.–257. Scholiasta, τὸ τῆς Ἀντιγόνης πρόσωπον ὅλον καὶ τοῦ Χοροῦ τὸ τετράστιχον ἀθετοῦνται. Qua opinione refutata addit, οὐδὲν δὲ ἐν τοῖς Διδύμου τούτων ὀβελισθὲν εὕρομεν.

P. 95. *col.* 2. *lin.* 7 *a fine adde:* 1290. ταῖνδ' ἀδελφαῖν. Qui locus in iis est ubi femininam formam masculinae praetulisse videtur Sophocles.

SOPHOCLIS

TRAGOEDIAE SUPERSTITES

ET

PERDITARUM FRAGMENTA

EX RECENSIONE ET CUM COMMENTARIIS

G. DINDORFII.

EDITIO TERTIA.

VOLUMEN III.

ANTIGONA.

OXONII,
E TYPOGRAPHEO ACADEMICO.
M.DCCC.LX.

SOPHOCLIS

ANTIGONA

EX RECENSIONE ET CUM COMMENTARIIS

G. DINDORFII.

EDITIO TERTIA.

OXONII:
E TYPOGRAPHEO ACADEMICO.
M.DCCC.LX.

PRAEFATIO.

Quum in Praefatione voluminis primi codicem Sophoclis Laurentianum XXXII, 9. communem ceterorum quos novimus omnium fontem esse ostenderem, tamen apographorum ex eo derivatorum non eandem omnium rationem esse monebam. Nam unum tantum superesse videri (Laurentianum XXXI, 10.) quod ab librario seculi quarti decimi ex codice archetypo Laurentiano, etsi scriptura passim mutata, descriptum haberi possit, ceteros vero codices omnes ex prioribus descriptos esse apographis variosque expertos corruptelarum et interpolationum gradus: inter quos prae ceteris memorabilem ab multis habitum esse Parisinum 2712. de quo pluribus me dicturum esse in Praefatione ad Antigonam: quod nunc faciam.

Codex igitur Parisinus 2712., negligenter a Brunckio, diligenter meos in usus ab Fr. Duebnero collatus, membranaceus est seculi decimi tertii. Continet septem Sophoclis tragoedias cum exilibus scholiorum veterum Laurentianorum excerptis. Simillima ei est editio Aldina a. 1502., quae etsi passim ab eo discrepat in rebus levioribus, tamen in universum ita cum codice Parisino consentit ut Aldus aut simili, sed passim vel correcto vel interpolato ejusdem recensionis exemplari, aut ipso codice illo usus esse videatur, cujus textus ab Musuro aliisque quibus Aldus uti solebat editionum suarum correctoribus facile ita conformari potuit ut quae vitiosa viderentur vel ex conjectura vel ex aliis quorum copia erat apographis corrigerent: ut non mirandum sit codicem qui cum editione Aldina ubique consentiret nullum usquam esse repertum. Sed missa hac quaestione, quae nullius momenti est, ego nunc specimenis caussa libri Parisini cum codice Laurentiano collati lectiones in Antigona proponam, quae sufficient ad cognoscendam hujus apographi indolem. Scripturae in lemmatis ab me positae sunt codicis

nostri Laurentiani XXXII, 9. ex quo apographum Parisinum ita est derivatum ut quae scriba libri Laurentiani aliique correctores antiquiores vel in textu, litura facta, vel supra versus correxissent plerumque reciperentur, de quo interdum diserte monui, ubi operae pretium videbatur.

---

6. τε] om. 13. δύω (o ab alia manu)] δύο 15. ἀργειων (ιος ab alia m.)] ἀργεῖος 27. φασιν corr. φησιν pr.] φασιν 29. ἄταφον ἄκλαυτον]* ἄκλαυστον ἄταφον (vocabulis recte, etsi fortasse casu potius quam consilio transpositis, sed ἄκλαυτον male in ἄκλαυστον mutato) 34. προκηρύξοντα] sic 42. ποῖ]* ποῦ 44. εἰ (ἦ ab alia m.)] ἦ 47. ἀντειρηκότος] ἀντιρρηκότος 53. ἔπος (πάθος superscr. ab S)] πάθος cum γρ. ἔπος 58. νῦν (δ' add. m. rec.)] νῦν δ' 60. παρέξιμεν] sic 63. κρειττόνων cum σσ ab alia m. ant.] κρεισσόνων 64. ἀλγίονα (ἀλγείονα pr.)] ἀλγίονα 69. εἰ θέλοις] ἐθελοις 74. πλείων] sic 80. προῦχοιο] προῦχοι (sic, sine apostropho) 89. μάλιστ' ἀδεῖν] sic, non μάλιστ' ἀδεῖν, ut Ald. 91. δὴ (δὴ μὴ S)] δὴ μὴ 93. ἐχθρανῆς cum γρ. ἐχθαρῆι] ἐχθαρῆ 97. μὴ οὐ] οὐ om., sed habet inter versus ab eadem manu, ut videtur. 100. Versuum descriptio in carminibus melicis ubique eadem quae in codice Laurentiano. ἀελίου pr. ἀελίοιο corr.] ἀελίοιο 102. προτέρων] πρότερον 110. ἡμετέρα] ἀμετέρα 113. γᾶν]* γῆν ὡς] ὣς 125. ἀντιπάλωι—δράκοντι (ου et ος a m. ant.)] sic, ου et ος superscripto ab eadem manu. 128. εἰσιδὼν]* ἐσιδὼν 130. ὑπεροπτίας adscripto a m. ant. ὑπερόπτας] ὑπεροπτίας, superscripto ὑπερόπτας ab eadem manu. 141. γὰρ om. 162. πόλεως]* πόλεος 193. τῶνδ']* τῶν 195. δορί] δόρυ 196. ἐφαγνίσαι] ἀφαγνίσαι 206. αἰκισθέντ'] αἰκισθέν τ' 210. ἔκ γ' ἐμοῦ]* ἐξ ἐμοῦ 211. κρέων]*κρέον 218. ἄλλωι] ἄλλω 220. οὕτω] ὅτῳ 229. τλῆμον] in τλήμων mutatum ab eadem manu. μὲν εἰσαῦ] μενεῖς αὖ κεῖ] καὶ 233. ἐνίκησεν] ἐνίκησε 234. τὸ] sic 240. οὐδ'] οὐκ pr., ut videtur 244. οὔκουν—εἶτ'] οὔκουν—εἶτ' 251. ἄρωξ] ἄρρωξ 264. αἶρειν] sic

284. *ὑπερτιμῶντας*]* *ὑπερτιμῶντες* 295. *γὰρ* addidit corrector. 302. *ἤνυσαν*] *ἤνυσαν* 303. *ἐξέπραξαν*] Literas *ἐξ* addidit corrector. 307. *εἰς*]* *ἐς* *ὀφθαλμοὺς*] sic 311. *ἁρπάζητε*] *ἁρπάξητε* 315. *τι δώσεις*] sic 319. *σ'* om. 320. *ἀλάλημα* (eraso *ἀ*)] *λάλημα* 322. *ταῦτ'*] *τοῦτ'* pr. 323. *ὦι δοκεῖ*, superscr. *ἦν δοκῆι*] *ἦν δοκῇ* 327. *τοι*] sic 337. *περῶν*] *πτερῶν* 339. *ἀπλομένων*] *παλλομένων* 341. *πολεύων*] sic 342. *κουφονεών*] sic 344. *ἀμφιβαλὼν*] sic 346. *τ'*] sic 352. *ἀκμῆτα*] *ἀδμῆτα* 359. *παντ' ὀπορος*] *παντοπόρους* 367. *ἔρπει*] *ἕρπειν* 386. *εἰς μέσον*]* *εἰς δέον* 387. *ἐξέβην*, superscripto ab S *προύβην*] *προύβη* *τύχῃ*] *τύχη* 394. *ὅρκων*] sic 402. *ἐπίστασαι*] *ἐπίστασο* 406. *εὑρέθη*] sic 413. *κεῖνον*]* *κινῶν* 420. *ἔνθ'*]* *ἐν δ'* 429. *διψίαν φέρει*] sic 430. *χαλκέας*] *χαλκέως* 431. *τρισπόνδοισι*] *τρισπόδοισι* 432. *ἰέμεσθα*] *ἰέμεσθα* 448. *ἐμφανῆ*] sic 456. *τι*] *τοι* 467. *ἠισχόμην*]* *ἠνσχόμην* 468. *κείνοις*] *κοίνοις* (sic) 484. *αὐτε*] *αὐτὴ* 485. *ἀνατὶ—κείσεται*] *ἀνατεὶ—κἀκεῖσε* 486. *ὁμαιμονεστέραις*, eraso *ις*] *ὁμαιμονεστέρας* 504. *ἀνδάνει*]* *ἀνδάνειν* 506. *πολλὰ*] sic 509. *χοὖτοι*] *χ' οἵδε* *ὑπίλλουσι*] sic 514. *δυσσεβῶι*] *δυσσεβεῖ* 516. *τοῖς*] *τί* 519. *τούτους*] sic 521. *κάτω 'στὶν*] sic 522. *οὗτοι πόθ' οὑχθρὸς*] *οὗτοί ποθ' οὐχθρὸς οὗθ'* 527. *δάκρυα λειβομένα*] sic 533. *ἅτα*] *ἅταις* 541. *ποιουμένη*] sic 546. *μὴ δ'*] *μὴ θ'* (sic) 557. *μέντοι*] *μὲν τοῖς* 564. *πράσσουσιν*] *πράττουσιν* 565. *κακοῖς*, superscripto *ῆι*] *κακῷ* 569. *ἀρώσιμοι*] *ἀρώσιμαι* 572. *αἵμων*]* *αἷμον* 573. KP.] *ἰσμή*.—huic et proximo versui praescriptum, ut versui 572. 576. XO.] *ἰσμή*. 577. *ἀλλά*] λλ in litura pro *μ* ut videtur. 578. *ἐκ δὲ τᾶσδε*] *ἐκ δὲ τοῦδε* 579. *τάσδε*] *ασ* ex *οῦ* factum videtur ab eadem manu. 587. *ποντίαις ἁλός*] *ποντίας ἁλὸς* 597. *ἐρίπει*] *ἐρείπει* 601. *φοινία*] *φονία* 603. *ἐρινύς*] *ἐριννύς* 613. *οὐδὲν*] *οὐδὲν'* (sic) 619. *προσαύσῃ*] *προσψαύσῃ* in litura. *προσφαύσῃ* pr. 620. *ἔκ του*] *ἕκτου* 635. *μου*]* *μοι* 640. *ὄπιθεν*]* *ὄπισθεν* 643. *ἀνταμύνονται*]* *ἀνταμύνωνται* 648. *μὴ νῦν*] *μὴ τοίνυν* 654. *νυμφεύειν*] *νυμφεύσειν* 656. *τάσας*]* *πάσης* 657. *οὐ καταστήσω*] *οὐκ ἀπιστήσω* 659. *τάτ'*] *τάδ'* 664. *κρατοῦσιν ἐννοεῖ*] sic 672. *δὲ*, super-

scripto γὰρ ab S] γὰρ ἔστιν] ἔστι 673. πόλις θ (superscr. τ')] πόλεις τ' 676. πιθαρχία]* πειθαρχία 681. κεκλήμεθα]* κεκλέμμεθα 684. ὅσσ']* ὅσ' χρημάτων] sic 688. σοῦ (superscr. ι)] σοὶ προσκοπεῖν] σκοπεῖν 694. ἂν ἀξιωτάτη]* ἀναξιωτάτη 695. ἀπ'] ἐπ' 697. ὠμοστῶν]* ὠμηστῶν 698. μήδ']* μήθ' 699. τιμαῖς]* τιμῆς 700. σῖγ'] ῖγ in litura pro ηγ vel ητ 701. ἐμοῦ] οἰ in litura pro ϑ. πράσσοντος] ασσον in litura. 706. ἄλλο] sic ἔχει] ἔχειν 710. κεῖ] κῆν εἰ] ᾗ σοφὸς] Prius σ ex ν factum. 712. παραρρείθροισι] πάρα ῥείθροισι pr., παραρρείθροισι corr. 715. εἴτις (superscr. ὅσ) ἐγκρατεῖ] ὅστις ἐγκρατὴς 725. διπλᾶι] διπλᾶ 727. ὑπ'] πρὸς 734. γὰρ ex δ' ἂν ab eadem manu. ἅ με] ἂν' με (sic) 739. ἐρήμης] ἐρήμου 747. οὐκ ἂν] οὐκ ἄν γ' 748. σοι] σοὶ 750. ὡς] ὥς γ' 757. μηδὲν λέγειν]* μηδὲν κλύειν 760. ἄγαγε]* ἄγετε 765. μαίνῃς] μένεις ξυνών] ξυνών. 770. κατακτῆναι]*κατακτεῖναι 774. πετρώδη] πετρώδει 776. ὑπεκφύγῃ] ὑπεκφύγοι 782. ὅστ']* ὅς μαλακαῖς] μαλακαῖσι 785. φοιτᾷς] φυτᾷς 806. ὁρᾶτ' ἔμ'] ὁρᾶτέ μ' 831. τάκει]* τέγγει παγκλαύτους] παγκλαύστοις 836. φθιμένα] φθιμένᾳ Ib. verba in codice Laur. post καίτοι φθιμένᾳ μέγ' ἀκοῦσαι illata ζῶσαν καὶ ἔπειτα θανοῦσαν non liquet utrum casu exciderint in apogr. Parisino propter similem utriusque versus terminationem an consulto omiserit corrector, ne duo deinceps versus catalectici positi essent. 844. καὶ κρῆναι]* καὶ om. 851. νεκροῖσιν] νεκροῖσι 856. ἐκτείνεις]* ἐκτίνεις 861. κλεινοῖς] κλεινοῖσι 863. πατρῷαι]* ματρῷαι 864. κοιμήματ' αὐτογένητ']* sic 874. οὐδαμᾷ] οὐδαμῇ 885. ἄξεσθ']* ἄξεθ' 887. ἀφεῖτε μόνην] μόνην ἀφῆτ' cum γρ. ἅπιτε μόνην 888. τυμβεύειν] τυμβεύει 894. φερσέφασσ']* περσέφασσ' 897. ἐλπίσιν] ἐλπίσι 920. θανάτων—κατασφαγάς]* θανόντων—κατασκαφάς 921. παρεξελθοῦσα] παρεξελθοῦσαν 922. ἐς] εἰς 927. ἁμαρτάνουσιν] ἁμαρτάνουσι 928. ἐκδίκως] sic 931. τοῖς]* τοῖσιν 938. προγενεῖς] πατρογενεῖς 939. δὴ 'γὼ] δὴ 953. ὀξυχόλως] sic 962. κερτομίοις] κερτομίαις 967. ἦδ'] ἠδ' 970. σαλμυδισσὸς] σαλμυδησσὸς 976. ἀκμαῖ-

σιν] ἀκμαῖσι 980. πατρὸς]* ματρὸς 994. ναυκληρεῖς] ναυκληροῖς, accentu acuto super υ eraso 998. τῆς ἐμῆς σημεῖα]* σημεῖα τῆς ἐμῆς 1025. οὐκ]* οὐκέτ' 1027. ἀΐνητος] ἀκίνητος πέλη] sic 1032. λέγοι] λέγει 1033. τοξόται] τοξότου 1036. κἀμπεφύρτισμαι]* κἀκπεφόρτισμαι 1037. τὸν προσάρδεων]* τὸν πρὸς σάρδεων 1040. οὐ δὴ]* οὐδ' (in litura pro οἱ δ') εἰ θέλουσ' οἱ] θέλουσι pr. 1050. πλήστηι] πλείστη 1064. πολλὰς] πολλοὺς 1068. βάλλειν]* βαλὼν 1075. ἐρινύες] ἐριννύες 1086. ὑπεκδραμεῖν] ὑπεκδραμεῖν 1092. ἐπιστάμεθα]* ἐπιστάμεσθα 1094. λακεῖν] λαβεῖν 1098. λακεῖν]* κρέον 1101. τάφον] τάφῳ 1105. καρδίᾳ] sic 1107. ἄλλοισι] sic τρέπε] τρέπει, ει in ε mutato ab eadem manu. 1108. ἴτ'] οἴτ' 1119. ἰτάλειαν]* ἰταλίαν 1121. παγκοίνους] παγκοίνου 1131. Νυσαίων] νισαίων 1177. φονῳ] φόνου 1183. τῶν λόγων] τοῦ λόγου γ' 1201. νεοσπάσιν] νεοσπάσι 1211. ἴησι] ἴησι 1228. ποῖον]* οἷον 1232. ὅλως] ξίφους 1246. ἐλπίσιν] ἐλπίσι 1275. λακπάτητον] λεωπάτητον cum γρ. λαοπάτητον. 1280. τάχ'] τάγ' 1282. τέθνηκεν] τέθνηκε 1284. χ, non κρέ 1309. ἔπαισεν] ἔπαισε 1313. μόρωι] μόρω 1314. ἐν φοναῖς] sic 1315. ὑφ'] ἐφ' pr. 1331. ἀμέραν] ἡμέραν 1334. ταῦτα] τ cum gl. ταῦτα 1337. ΧΟ.] ἀγγ. et sic fortasse cod. Laur. quoque, de quo mihi non constat. 1342. πᾶι] πᾶ

Hanc scripturae diversitatem si in genera sua distribuimus, apparet levia codicis Laurentiani vitia non pauca, praesertim de genere orthographico, ab scriptore codicis Parisini sive ipso sive quem praeeuntem habuit antiquioris apographi auctore, recte esse emendata, quae asteriscis notavi, nihil tamen usquam reperiri inter has correctiones, quod istiusmodi correctorum captum excedat, qui quid in hoc genere praestiterint non solum aliorum in aliis scriptoribus apographorum, quae ex uno adhuc servato codice antiquiore derivata sunt, exemplis cognitum habemus, sed etiam exemplorum ex aliis Sophoclis Laurentiani apographis collectorum specimine ab Elmsleio est ostensum in annotatione ad Oedip. Col. v. 7. p. 86.

quam infra [a] posui integram, quum rationem qua medii aevi gram-

[a] "Monendus est lector quatuor codices, Parisinos B (2787.) et T (2711.), Vaticanum Palatinum 287., Farnesianum, in eadem lectione consentientes pro uno codice habendos esse, utpote ab eodem archetypo derivatos. Qui liber si hodie exstaret, in eo reperirentur, nisi magnopere fallor, v. 7. *παρών* 14.*οιδίπου 25.*Oedipi persona 27. *εἴπερ ἐστὶν* sine *γε* 36. *πρινὴ* 47. *ἀλλ' οὐδ' ἐμόν τι* 48. *τί δρᾶν* (*τί δρᾶς* Vat.) 51. *ἄτιμος ἐξ ἐμοῦ* 72 *κερδανῇ* 94.*παρηγγύα 99.*ὁδοιπόρων 111.*ὧδε 121.*λεύσσετ' αὐτὸν 146.*δῆλον δ' 164.*ἐρητύει 172.*ἄκοντας 180. *προσβίαζε* 181. *εὖ γὰρ ἀΐεις* 210. *μαστεύων* 229. *μοιμιδία* 238.*γεραὸν ἀλαὸν 243.*τούμοῦ vel *τοῦ 'μοῦ* 252. *ὃς ἂν* 253. *ἄγει* 260.*εἰ τὰς ἀθήνας 278. *μοῖραν* 293.*πυλλή γ' ἀνάγκη 312. *ἆσσον ἡμῶν* 320. *σαίνει* 327. *δύσμορ' ἐσορᾷν* 332. *σῇ γε* (Vat. *σῇ γ' ὦ*) 336. *δεινὰ τἀκείνοις* 377 *πληθύνων* 390. *καὶ κατ' εὐνοίας χάριν* 417.*ἄμφω γ' ὁμοίως 421.*σφε 432. *κατήνεσεν* 441. *ἥλαυνεν ἐκ γῆς* 445.*κἀκ τῶνδε (Par. T. Farn. *ταὐνδε*) *δ' οὔσαιν* 446.*αὐτῶν 452. *τῆσδέ τε* 459.*τῇδε *μὲν πόλει* 470.*θίγων 474. *κρόκοισιν* 475.*οἰοπόκῳ 478.*τόδε 514.*ἀλγηδόνας 534.*αὖτ' ἄρ' (Par. T. Farn. *αὐτὰρ*) *εἰσὶν* 547.*κἀπώλεσα 556.*θέλω σ' *ἐρέσθαι* 583. *λῆσιν* 587. *οὐ σμικρὸς γὰρ* (Vat. *ἔστ'*) 588.*πότερα δὲ 589. *ἀναγκάσουσί σε* 590. *θέλοιντ'* (Vat. *θέλοιεν*) *ἂν* 608. *θεοῖς τὸ γῆρας* 620. *ἐκ μακροῦ χρόνου* 635. *τῇ γῇ τε* 638. *τὸν ξένον* 645.*ἐς δόμους 689. *ἐκπνίσσεται* 697. *πέλοπός ποτε* 701. *θάλλον* vel *θαλλὸν* 713. *εἴσας* 735. *τηλίκον ἀπεστάλην* 731. *μήποτ' ὀκνεῖτε* 737. *ἀστῶν* 741. *καδμεῖος* 742.*ἐκ δὲ τῶν πάντων ἐγὼ. 749.*ἦδ' *ἡ δυσμορος* 757.*κύψον 775. *τις αὕτη* 780. *τῆσδέ γ' ἡδονῆς* 814. *πρός γε τοὺς φίλους* 868. *σέ γ' αὐτὸν* 875. *τῶνδε* 889. *εἰδῶ* 903. *γέλως δ' ἐγὼ* 912. *οὔτε τῆς σῆς χθονὸς* 924.*ἔπεμβαίνων (Farn. *ἐπ' ἐμβαίνων*) 930.*πληθύνων 936. *γλώττης* 941.*τοὖργον *τόδ'* *ἔπραξα* 965. *μηνιοῦσιν πάλιν* (Par. B. *πάλιναι*) 970. *ἱκνοῖθ'* 972. *γενεθλίου* 1001. *ῥητόν τ' ἄρρητον* (Par. T. Farn. *ἄμρητόν τ'*) *ἔπος* 1035. *δοκεῖς* 1099.*ὦ semel tantum 1113.*κἀναπαύσατον 1130. *καὶ* (Vat. *καί μοι*) *χαῖρέ μ' ὦ 'ναξ* 1131. *φιλήσω θ' ἧ θέμις* 1137. *τὰ λοιπά μοι* 1141. *τὰ τοῦδ' ἔπη* 1168. *σοι τοῦτο προσχρῄζει* 1248. *νυχιᾶν* (Farn. *νυχᾶν*) 1261. *ἄγαν γ'* (Vat. *ἄγαν*) *ἐκμανθάνω* 1277. *δυσπρόσιτον* 1291. *ἃ δ' ἦλθον δ᾽ὧδε* 1297. *ἔργων* 1312. *ἐφεστᾶσι* 1335. *πτωχὸς δὲ σὺ* 1344. *καὶ ταῦτα μὲν σοῦ* 1346. *εἵνεκ'* 1349. *πέμψας* 1365. *μὴ 'μαυτῷ* 1367. *ἐμοὶ* 1370.*νῦν ὁρᾷ 1389. *τοὺς ταρτάρους* 1410. *καὶ κτερίσμασιν* 1429. *οὐκ ἀγγελοῦμεν* 1432. *ἀλλ' ἐμοί* (Vat. *ἐμή*) *γ' ἥδ' ὁδός* 1438. *αὖθις* 1474.*πῶς *οἶσθα τοῦτο* 1495. *αἰγίζων* 1517. *ψευδόθυμα* 1528. *ὡς οὐδ' ἂν* 1571. *κνυζᾶσθαί τ'* (Par. T. Farn *κνυζᾶσθ'*) 1594. *ἔλυσε* (Vat. *ἔλευσε*) 1652. *ἔχοντα χεῖρα κρατὸς* 1661. *ἤ τις* (Farn. *ἦ*) *νερτέρων* 1752. *συναπήκειται.* Scripturae diversitates sunt plus 120. quae omnes paucis exceptis in quatuor MSS. Par. B. T Vat. Farn. exstant, quarumque ne

matici artem criticam exercuerint clara in luce ponat. Intelligitur enim ex his exemplis grammaticos, mediocri homines et judicio et doctrina, levia quidem vitia non raro recte correxisse, graviora et reconditiora ne animadvertisse quidem, plurima vero, sana pariter ac corrupta, temerariis mutationibus depravasse: qualia inter Antigonae quoque scripturas supra expositas reperiuntur. Sic v. 339. corrupta codicis Laurentiani scriptura ἀποτρύετ' ἀπλομένων (cui διορθωτὴς γρ. ἀποτρύεται ἱλλομένων apposuit) in ἀποτρύεται παλλομένων cum metri vitio est mutata. V. 352. ἀκμῆτα in ἀδμῆτα mutatum. V. 387. προῦβην in προὔβη mutatum, ut aptum esset nominativo qui videbatur ποία τύχη, qui dativus est ποίᾳ τύχῃ. V. 569. ἀρώσιμοι γύαι in ἀρώσιμαι γύαι mutatum, quia γύαι, quod masculino genere dixerunt veteres, pro feminino habuerat corrector: de quo errore dixi in annotatione, ubi Callistratum quoque notare poteram, qui Ἰλλυρὶς γονή in versu Sophoclis ex Triptolemo (fragm. 547.) in Ἰλλυρὶς γύη mutari voluit. V. 578. ἐκ δὲ τᾶσδε (in quo verae scripturae ab me restitutae εὖ δὲ τάσδε—vestigium est relictum) in ἐκ δὲ τοῦδε mutatum. V. 603. ἐρινύος nomen, hic et v. 1075. recte simplici ν scriptum in codice Laurentiano, ut constanter in libris antiquis quorumvis scriptorum, utrobique duplici scriptum est, more Byzantino. V. 619. pro προσαύσῃ, rarioris usus verbo, notius illatum προσψαύσῃ quamvis metro repugnans. V. 710. κεἴ in κἦν, quod κἄν scribendum foret, mutatum, quia hoc postulare videbatur conjunctivus ᾖ pro εἰ, quod est in codice, restitutus. V. 747. οὐκ ἄν, quod οὔτἂν scribendum erat, in οὐκ ἄν γ', usitato huic correctorum generi remedio, metri caussa est mutatum. V. 887. scripturae codicis ἀφεῖτε μόνην corrector μόνην ἀφῆτ' substituit, adscripto γρ. ἄπιτε μόνην. Neque enim viderat Sophoclem

unam quidem in ullo alio scripto libro reperi. Turnebus e Par. T. nonnullas, quas asterisco notavi, in textum admisit, ceteras plerasque in margine aut in appendice indicavit. Ingeniosae conjecturae sunt, licet non omnes verae 172. ἄκοντας pro ἀκούοντας. 320. σαίνει pro σημαίνει. 432. κατήνεσεν pro κατήνυσεν. 737. ἀστῶν pro ἀνδρῶν. 775. τίς αὕτη pro τοσαύτη. 889. εἰδῶ pro ἴδω. 903. ἐγὼ pro ἐμῷ. 924. ἐπεμβαίνων pro ἐπιβαίνων. aliaeque fortasse nonnullae. Vehementer autem falleretur, qui hujus recensionis auctorem meliores libros quam Laurentianum (XXXII, 9.) et Paris. 2712. habuisse suspicaretur." ELMSL. Extrema haec verba Elmsleii, etsi codicem Laurentianum ceterorum omnium fontem esse nesciebat, tamen documento sunt quam longe vir eximius ab aliorum abfuerit levitate, qui si quid in Aeschyli Sophoclisque codicibus Byzantinis rectius quam in Laurentiano libro scriptum videant, statim de aliis somniant codicibus antiquioribus.

ἄφετε μόνην scripsisse. V. 888. τυμβεύειν in τυμβεύει corruptum, quia corrector non animadverterat χρὴ quod praecedit pro χρῇ esse illatum, quod ego restitui. V. 1108. ἴτ', quo metrum non expletur, in οἴτ' mutatum, quum vera lateret scriptura ἴτ' ἴτ'. V. 1119. παγκοίνους Ἐλευσινίας Δηοῦς ἐν κόλποις] παγκοίνους in παγκοίνου mutatum cum hiatu propter genitivos Ἐλευσινίας Δηοῦς. Sed Sophocles παγκοίνοις scripserat cum κόλποις conjunctum. V. 1183. τῶν λόγων in τοῦ λόγου γ' mutatum cum γε particula huic loco prorsus inepta. V. 1275. οἶμοι λακπάτητον ἀντρέπων χαράν] λακπάτητον in λεωπάτητον (cum γρ. sive glossemate λαοπάτητον) mutatum, ut versus qui ab dochmio incipit trimeter iambicus fieret.

Ejusdem generis non pauca in hoc codice etiam in sex reliquis reperiuntur tragoediis, passim ab me notata in annotationibus, quae quum nemini in mentem sit venturum ex antiquioribus codicibus esse petita, sequitur ne illas quidem quas supra dicebam rectas levium vitiorum emendationes antiquioribus codicibus probabiliter tribui posse, sed omnes grammaticorum conjecturis esse tribuendas, donec certioribus indiciis probetur contrarium, ut in Praefatione vol. I. p. xiv. dicebam. Nam si quidquid in recentibus codicibus et Aeschyli et Sophoclis rectius quam in vetusto libro Laurentiano, communi omnium quae adhuc innotuerunt apographorum fonte, scriptum reperitur ex aliis nescio quibus vetustis membranis derivatum habeatur, paullatim eo perveniemus ut postremis medii aevi seculis tot prope utriusque poetae codices antiqui exstitisse videantur quot librarii Byzantini fuerunt qui utriusque poetae tragoedias per apographa propagarent, inter quae vix ulla sunt quae non uno alteroque loco aliquid rectius quam in libro Laurentiano scriptum, etsi minutis in rebus, sibi proprium habeant, quemadmodum Athenaei codicis Marciani, cujus exemplo in hoc genere inprimis memorabili utebar in Praefatione vol. i. p. xiii, vitia plurima in apographis quarti quintique decimi seculi sunt emendata.

His igitur rationibus motus ego Sophoclis tragoedias in nova hac editione ita produxi ut scripturam antiquitus traditam, cujus fontem nunc unicum habemus librum Laurentianum, lectoribus clare ante oculos ponerem, remota futilissimarum rerum farragine, quam ex apographis Byzantinis priores editores non pauci collegerant, quemadmodum Aeschyli tragoedias ingenti Byzantinarum sordium mole oneratas exhibuerunt, ex quibus ut tandem aliquando nobilissimi poetae reliquiae emergant operam dabo. Satis enim taedii exhau-

riendum nobis est in libri Laurentiani per quattuordecim Aeschyli et Sophoclis tragoedias scribarum peccatis pervestigandis. Quorum ea quae intra vulgares librariorum errandi modos continentur nemini paullo exercitatiori quidquam negotii facessunt: sed non exiguus est reconditiorum corruptelarum numerus, quae a priorum temporum editoribus plerumque ne animadversae quidem novissimis demum temporibus, ex quo ars critica in omni scriptorum genere majores fecit progressus, perspici coeperunt. Hujusmodi autem vitia etsi partim sint ejusmodi ut proximis demum ante codicem Laurentianum seculis orta esse videri possint, alia tamen plurima sunt quae jam in codicibus Alexandrinis et Pergamenis reperta fuisse ex scholiastarum annotationibus colligi potest: quod nemini mirum videbitur qui quam antiquae in quorumvis scriptorum operibus corruptelae codicum fuerint ex Galeni querelis de vitiis et interpolationibus codicum Hippocratis et aliunde cognitum habeat. Quarum corruptelarum plurimae casui codicumque antiquiorum male habitorum conditioni, aliae interpolatorum studiis debentur corrupta vel defecta utcunque in ordinem redigentium, ut in locis nonnullis Trachiniarum et Philoctetae, ubi metrorum vel vitia vel perversitas impediverunt quominus scripturis interpolatis interpretandi artes adhiberentur qualibus ineptiae illae sunt a multis defensae quae in primis Antigonae versibus non solum in codice Laurentiano leguntur, sed etiam in Didymi aliorumque grammaticorum Alexandrinorum exemplaribus lectae fuerunt,

ἆρ' οἶσθ' ὅ τι Ζεὺς τῶν ἀπ' Οἰδίπου κακῶν
ὁποῖον οὐχὶ νῷν ἔτι ζώσαιν τελεῖ;
οὐδὲν γὰρ οὔτ' ἀλγεινὸν οὔτ' ἄτης ἄτερ
οὔτ' αἰσχρὸν οὔτ' ἄτιμόν ἐσθ' ὁποῖον οὐ
τῶν σῶν τε κἀμῶν οὐκ ὄπωπ' ἐγὼ κακῶν,

inutili post ὅ τι illato ὁποῖον, ubi non hoc adjectivo, sed verbo ἐλλεῖπον multo magis opus erat, et ἄτης ἄτερ posito ubi contrarium potius dici debebat et adjectivo exprimi, ne interrupta adjectivorum a poeta consulto cumulatorum serie oratio debilitaretur: de quibus vitiis dixi in annotatione post infinitas aliorum disputationes, quae ad integri prope libelli magnitudinem accreverunt, licet jam Brunckius [b] et Porsonus scripturae οὔτ' ἄτης ἄτερ absurditatem perspectam

b. Brunckii annotatio haec est "οὔτ' ἀτήριον] Libri omnes scripti et impressi οὔτ' ἄτης ἄτερ, quod absurdum est et plane contrarium ejus,

habuerint, quibus inter recentiores assensus est I. G. Donaldsonus, egregius Antigonae interpres Anglicus, procul habito inani illo, cui multi indulserunt, commento de Antigona propter animi perturbationem confuse loquente, quod Augustus Nauckius in praeclara de his versibus disputatione ita explosit ut paucos in posterum opinionis illius defensores exstituros esse putem, qui verissimae Nauckii de prologis tragicorum observationi, quam in annotatione memoravi (p. 10. col. 1.) similis perversitatis exemplum opponere poterunt, quod veteris correctoris culpa prologo Aeschyli Agamemnonis est illatum, ubi excubitor signa ignifera, Trojam captam indicantia, in tectis aedium regiarum exspectans sic loquitur in codice Mediceo, duabus sententiis, quarum prior ab *εὖτ' ἂν δέ*, altera ab

quod sententia postulat. [De quo jam Musgravius monuerat.] Manifesta est lectionis depravatio, librarii socordiae tribuenda. De hoc loco egi ad Aeschyli Prom. 1021. ubi conjecturam protuli, vulgata lectione, qua nihil deterius esse possit, sane meliorem, *οὔτ' ἀήσυλον*. Postmodo vero sagaciori investigatione genuinam lectionem deprehendere mihi visus sum, *οὔτ' ἀτήριον*. Legitimae formae sunt *ἀτηρός*, *ἀτήριος*: ut *ἀλιτηρός*, *ἀλιτήριος*: *ἐπώνυμος*, *ἐπωνύμιος* apud Pindarum: *ἔντοπος*, *ἐντόπιος*: et alia multa. Frequenter occurrit *ἀτηρός*: rarior est altera forma, cujus exemplum in promptu non habeo. Citatur quidem ex Aeschylo in Eumen. 1010. Sed metri anapaestici lex ostendit pro *ἀτήριον* ibi reponendum esse *ἀτηρόν*. Satis est vocem esse probi commatis, et analogiae regulis haud repugnare." *Ἀτήριον* quum vitiosam adjectivi formam esse intellexisset Porsonus, *ἄτης ἔχον* conjecit, cui *ἀτηῤ* (i. e. *ἀτηρόν*) glossema superscriptum fuerit, conjectura vel propterea parum probabili quia Didymi aetate non *ἀτηῤ*, sed plene ATHPON scribi solebat. Post Porsonum Donaldsonus "I cannot permit myself to doubt that *ἄτης ἄτερ* is corrupt. Some acquiesce in Coray's emendation of *ἄγης* for *ἄτης*; but it appears to me that the proper opposition is between the *ἄλγος* and the *ἄτη*. The former is the inward pain of the individual, the latter is the principle of mischief which makes his misfortunes objective. There is the same antithesis between the *αἰσχρὸν* and the *ἄτιμον* in the next line: the former implies the sense of shame which results from disgraceful conduct (*αἰσχύνη*), the latter is the outward degradation, the humiliation in the eyes of the world, the loss of civil franchise and social privilege, which is another and concomitant effect of the same cause (*ἀτιμία*)." Ipse *ἄτην ἄγον* conjicit, quod vel propterea improbandum foret quia Sophoclem vix fugere potuit uno potius hic opus esse vocabulo eoque adjectivo. Ego quod conjeci *ἀτήσιμον* cum adjectivo *ὠφελήσιμος* activa significatione dicto comparavi et *ἀρνήσιμος*, quod pariter ex uno cognitum loco Sophoclis: cui addere poteram *ἀκούσιμος* ab Sophocle, ut videtur, fictum pro *ἀκουστός*, haud dubie propter metri necessitatem, ut *ἀτήσιμον*, si recte conjeci, pro *ἀτηρόν*: de quo vide Fragm. 823.

ὅταν δέ incipit, absurdum in modum confusis, omissa prioris apodosi,

εὖτ' ἂν δὲ νυκτίπλαγκτον ἔνδροσόν τ' ἔχω
εὐνὴν ὀνείροις οὐκ ἐπισκοπουμένην
ἐμήν· φόβος γὰρ ἀνθ' ὕπνου παραστατεῖ,
τὸ μὴ βεβαίως βλέφαρα συμβαλεῖν ὕπνῳ·
ὅταν δ' ἀείδειν ἢ μινύρεσθαι δοκῶ,
ὕπνου τόδ' ἀντίμολπον ἐντέμνων ἄκος,
κλάω τότ' οἶκον τοῦδε συμφορὰν στένων.

ubi non interpolatoris supplementum ἐμήν (v. 3.), idque in initio versus positum, sed verbum requiritur apodosin continens: quale jam scholiasta desideravit, quum ἀλύω suppleret, quod proxime abest ab vera scriptura λύζω, quam ego restitui collato Aristotele Probl. 33, 13. qui observavit, quasi Aeschyli versum explicare voluerit, οἱ φοβούμενοι καὶ οἱ ῥιγοῦντες λύζουσιν.

Argumentum Antigonae, quod per singulas fabulae partes in Summario exposuimus p. 5.–8. paucis verbis comprehendit Apollodorus 3, 7, 1, ubi post narrationem de Eteoclis et Polynicis dissidiis ortoque ex iis Thebanorum et Argivorum bello [c] pergit, Κρέων δὲ τὴν Θηβαίων βασιλείαν παραλαβὼν τοὺς τῶν Ἀργείων νεκροὺς [d] ἔρριψεν ἀτάφους, καὶ κηρύξας μηδένα θάπτειν φύλακας κατέστησεν. Ἀντιγόνη δὲ, μία τῶν Οἰδίποδος θυγατέρων, κρύφα τὸ Πολυνείκους σῶμα κλέψασα ἔθαψε καὶ φωραθεῖσα ὑπὸ Κρέοντος αὐτὴ τῷ τάφῳ ζῶσα ἐνεκρύφθη. Antiqui poetae epici quomodo partem fabulae Oedipodeae, quam in Antigona tractandam sibi sumsit Sophocles, conformaverint nescimus. Non improbabilis Boeckhii conjectura est (in Annot. ad hanc fabulam p. 146.) Sophoclem, quem aliarum fabularum multarum argumenta ex cyclo epico sumsisse constat [e],

[c] Historiam hujus belli, collectis poetarum aliorumque scriptorum testimoniis, quae multis in rebus inter se discrepant, enarravit G. Grote in *History of Greece*, vol. 1. p. 366–385.

[d] Sophocles, convenienter tragoediae suae argumento, Creontis edictum ad solum rettulit corpus Polynicis, nulla aliorum qui in pugna occidissent Argivorum ratione habita, de quibus Apollodorus loquitur, antiquioris auctoris narrationem secutus, ut proxima ejus verba ostendunt, Ἄδραστος δὲ εἰς Ἀθήνας ἀφικόμενος ἐπὶ τὸν τοῦ ἐλέου βωμὸν κατέφυγε, καὶ ἱκετηρίαν θεὶς ἠξίου θάπτειν τοὺς νεκρούς. οἱ δὲ Ἀθηναῖοι μετὰ Θησέως στρατεύσαντες αἱροῦσι Θήβας καὶ τοὺς νεκροὺς τοῖς οἰκείοις διδόασι θάψαι.

[e] Athenaeus 7. p. 277 E. ἔχαιρε δὲ ὁ Σοφοκλῆς τῷ ἐπικῷ κύκλῳ, ὡς καὶ ὅλα δράματα ποιῆσαι κατακολουθῶν τῇ ἐν τούτῳ μυθοποιίᾳ.

in hac quoque tragoedia Thebaidis cyclicae vel veteris Oedipodeae auctorem esse secutum, quem tamen verisimile est non ultra ea processisse quae indidem, ut conjicere licet, sumta rettulit Apollodorus. Nam quae de Antigonae et Haemonis amoribus Sophocles sive ipse sive aliis quos nunc non novimus poetis tragicis[f] praeeuntibus finxit et post Sophoclem rursus alia finxit Euripides in Antigona, non dubitandum videtur quin a poetis scenicis sint inventa, ut implicatius redderent fabulae argumentum aptumque scenae usibus, quum simplex illa Epicorum veterum narratio, qualem Apollodorus tradidit, non sufficeret ad justae tragoediae compositionem. Aeschyli quae ea de re sententia fuerit non perspicitur ex superstite ejus tragoedia Ἑπτὰ ἐπὶ Θήβας inscripta, quae eo fere temporis momento finitur quo Antigona Sophoclea incipit. Nam occisis mutua manu Eteocle et Polynice non, ut apud Sophoclem, Creontis jussu, sed δήμου προβούλων τῆσδε Καδμείας χθονός (v. 1007.) decreto, a praecone publice proclamato, interdicitur ne quis Polynicis, qui patriae hostis exstiterit, exanimati corpus sepulturae honore afficiat, qui soli debeatur Eteocli, qui pro patria mortem subierit. Cui edicto non parituram, sed Polynicis corpus sepulturam se esse respondet Antigona, nec praeconis minis ab ea sententia deterretur, animum addente altero virginum Thebanarum hemichorio, quae Antigonae adfuturas se esse pollicentur: quibus verbis Aeschyli fabula clauditur. Quae non obscurum est cur aliter conformari debuerint ab Sophocle, qui non senatus populive concilio, sed una opus habebat persona, quacum conflictaretur Antigona. Quas partes Sophocles Creonti dedit, qui ut olim post excaecationem Oedipi mortemque Iocastae Thebanorum regnum administraverat, ita in Antigona post mortem Eteoclis et Polynicis imperium iterum suscepisse fingitur (v. 170–174.) affinitatis jure quodam, quum frater esset Iocastae, Eteoclis et Polynicis matris. Is igitur, quum nuncius de mutua caede fratrum allatus esset, officii sui esse putaverat ut publice ediceret, poena capitali proposita, ne quis Polynicis corpus sepelire auderet, quod edictum cum choro procerum Thebanorum communicat v. 192.–210., inhumanum quidem illud, sed ratione non carens, quum regis esse officium videretur cavere ne

[f] De poetis lyricis tantum novimus quantum Salustius in Argumento Antigonae (p. 3. hujus edit.) ex Ione et Mimnermo prodidit: qui ita loquitur ut Antigonae Haemonisque amores ignoti poetis illis fuisse videantur.

admonitione, *πολλῷ τὸ φρονεῖν εὐδαιμονίας | πρῶτον ὑπάρχει· χρὴ δ' ἐς τὰ θεῶν | μηδὲν ἀσεπτεῖν· μεγάλοι δὲ λόγοι | μεγάλας πληγὰς τῶν ὑπεραύχων | ἀποτίσαντες | γήρᾳ τὸ φρονεῖν ἐδίδαξαν.* Cujusmodi praeceptis, quae ex fabulis et veterum et hodiernorum poetarum scenicorum facile plurima derivari possunt, chorus in tragoedia non raro utitur ubi judicium suum interponit de iis quae in scena agi vidit. Ex quo non sequitur, quod tragoediarum veterum interpretes hodierni saepe crediderunt, poetas ipsos fabulas suas eo composuisse consilio ut istiusmodi sententias vivis illustrarent exemplis, quemadmodum fabularum Aesopicarum scriptores narratiunculas suas excogitarunt ut sententiis moralibus ab nemine in dubitationem vocatis, sed in vita quotidiana saepe neglectis, lectorum animos imbuerent: quamobrem fabulis illis non raro *ἐπιμύθια* addita fuerunt, ne qua de consilio quo fabella composita sit dubitatio relinqueretur.

De partibus personarum, quae in hac tragoedia prodeunt, inter tres histriones distribuendis dixi in annotatione p. 2. ubi Creontis personam tertiarum partium actori (*τριταγωνιστῇ*) adscripsi, disertum secutus testimonium Demosthenis, cujus memorabilis est de histrionibus, qui Antigonam egerint, locus in oratione de falsa legatione p. 418. ubi post versus quosdam ex Phoenice Euripidis allatos sic pergit, *ταῦτα μὲν γὰρ τὰ ἰαμβεῖα ἐκ Φοίνικός ἐστιν Εὐριπίδου· τοῦτο δὲ τὸ δρᾶμα οὐδεπώποτε οὔτε Θεόδωρος οὔτε Ἀριστόδημος ὑπεκρίναντο, οἷς οὗτος τὰ τρίτα λέγων διετέλεσεν, ἀλλὰ Μόλων ἠγωνίζετο καὶ εἴ δή τις ἄλλος τῶν παλαιῶν ὑποκριτῶν· Ἀντιγόνην δὲ Σοφοκλέους πολλάκις μὲν Θεόδωρος, πολλάκις δὲ Ἀριστόδημος ὑποκέκριται, ἐν ᾗ πεποιημένα ἰαμβεῖα καλῶς καὶ συμφερόντως ὑμῖν πολλάκις αὐτὸς εἰρηκὼς καὶ ἀκριβῶς ἐξεπιστάμενος παρέλιπεν. ἴστε γὰρ δήπου τοῦθ', ὅτι ἐν ἅπασι τοῖς δράμασι τοῖς τραγικοῖς ἐξαίρετόν ἐστιν ὥσπερ γέρας τοῖς τριταγωνισταῖς τὸ τοὺς τυράννους καὶ τοὺς τὰ σκῆπτρα ἔχοντας εἰσιέναι. ταῦτα τοίνυν ἐν τῷ δράματι τούτῳ σκέψασθε ὁ Κρέων Αἰσχίνης οἷα λέγων πεποίηται τῷ ποιητῇ, ἃ οὔτε πρὸς αὐτὸν οὗτος ὑπὲρ τῆς πρεσβείας διελέχθη οὔτε πρὸς τοὺς δικαστὰς εἶπεν. Λέγε.* (Sequuntur Creontis ex Antigona versus 175–190.) Apparet ex his Demosthenem ita loqui ut Creontis in Antigona personam nunquam ab alio histrione quam *τριταγωνιστῇ* actam esse clarissimis verbis testetur: de quo tamen dissentit Donaldsonus in Introductione p. xxi. rationibus usus non contemnendis[s], sed quae non

[s] 'The character which stands second in importance, is undoubtedly

videantur sufficere ad elevandum disertum testimonium Demosthenis, quum praesertim tertiarum partium actores, etsi inferiore quam *πρωταγωνισταὶ* loco habiti, tamen ipsi quoque satis exercitati in arte histrionia esse debuerint, ut regum in tragoediis partes etsi non constanter [h], tamen plerumque agere possent, quod *ἐξαίρετον τριταγωνιστῶν γέρας* appellat Demosthenes [i]. Nec si Sophoclis aetate Creontis persona ab *δευτεραγωνιστῇ* acta fuisset, ut Donaldsonus conjicit, ulla probabilis excogitari ratio potest cur Demosthenis aetate, i. e. centum circiter post Sophoclem annis, tertiarum partium actor substitutus fuerit. Nec quod de exaggeratione quadam rhetorica cogitari posse monet Donaldsonus, qua Aeschines *τριταγωνιστὴς* [k] dictus fuerit, quum revera *δευτεραγωνιστὴς* esset, locum habere potest, quum ejusmodi exaggeratio mendacio quam hyperbolae similior sit nullamque in animos auditorum, quos vera rei ratio non fugeret, vim habere potuerit.

In eadem Praefatione Donaldsonus aliam tractavit quaestionem,

that of Kreon. Now we learn from Demosthenes that Aeschines, who did not aspire to a higher rank than that of tritagonist, had to perform, among other similar parts, that of Kreon in the *Antigone*. But even though we make no allowance for the rhetorical exaggerations of the orator, it does not at all follow from this that the part of Kreon in the *Antigone* was performed by the third actor, at the original representation of the play. Considering the importance of the character, the length of the part, and the special impression which the poet intended to produce by the speeches assigned to the Theban king, I should not hesitate to assign it to the second actor; while the flimsy part of Ismene, the semi-grotesque character of the Sentinel, and the few words allotted to Eurydike and the Exangelus, might very well be intrusted to the tritagonist. This will leave to the main tragic actor,—besides the chief part, Antigone,—the interesting character of Haemon, the solemn speeches of Teiresias, and the description of the catastrophe by the attendant of Kreon."

[h] Hoc recte observat Donaldsonus, p. xxi. "That the practice mentioned by Demosthenes could not have been universal in the time of Sophocles, is obvious; for the best actor must have undertaken the part of *Oedipus Tyrannus*, of *Agamemnon*, etc.: see Lucian. *Necyomant.* 16. *Apol.* 5."

[i] Rationem hujus instituti reddere studuit Juba, memoratus ab scholiasta ad verba Demosthenis (vol. 8. p. 435. ed. meae), *λέγει ὁ τὰς θεατρικὰς ἱστορίας συγγράψας διὰ τοῦτο τοῖς τριταγωνισταῖς τὰς ὑποκρίσεις τῶν δυναστευόντων παρέχεσθαι, ἐπειδὴ ἧττόν ἐστι παθητικὰ καὶ ὑπέρογκα.*

[k] *Τριταγωνιστὴς* Aeschines ab Demosthene non solum verbis supra appositis vocatur, sed etiam p. 314, 12. 315, 10. 403, 25. 449, 21. nominaque personarum quas egerit p. 288, 19. memorantur, *Κρεσφόντην, ἢ Κρέοντα, ἢ Οἰνόμαον.*

quam alii interpretes vix leviter attigerant. Est ea de computatione temporis rerum ad Thebas ab Argivis obsessas gestarum, quae in prologo Antigonae primoque carmine chori ita memorantur ut multa ad fabulae argumentum intelligendum non necessaria omissa esse appareat, quae autem narrantur intra tempus brevius quam ad res illas gerendas opus fuerit coarctentur. In quo ne quid contra rerum veritatem Sophocles finxisse videatur, Donaldsonus demonstrare studuit fabulam ab sexto post Argivorum ad Thebas adventum die exordium capere, rationibus usus tam prudenter excogitatis[1] ut si certus investigandus sit dierum numerus, vix putem probabiliora quam ab Donaldsono factum est afferri posse. Nihilominus nec Sophoclem tanta diligentia rerum gestarum tempus

[1] P. xxiv. "The action is supposed to commence at daybreak, after the night which witnessed the precipitate retreat of the Argive host from the gates of Thebes. Ismene speaks of the night as scarcely past (v. 16.); the chorus on entering greet the rising sun (v. 100.); it was the *first* day-watch (v. 253.) who discovered the attempt to perform funeral honours to the body of Polyneikes. The events on which the action depends, had, therefore, taken place very recently. Taking the play and Apollodorus together, we may infer that Sophocles conceived the following order of events. The first day's battle commenced without the gates, near the Ismenion hill, and after a hard fight, the Thebans were driven back to their walls. On the second day, the Argives attacked the gates, and Kapaneus had almost established himself on the rampart, when Jupiter struck him down with lightning from the top of his scaling ladder. Upon this, the Argives were seized with a panic, and retired from their immediate attack upon the town. The Thebans again sallied forth, and another pitched battle took place with varying success, till at last, at the request of both armies (Apollod. 3, 6, 8. *ὡς δὲ ἀπώλλυντο πολλοί, δόξαν ἑκατέροις τοῖς στρατεύμασιν, Ἐτεοκλῆς καὶ Πολυνείκης περὶ τῆς βασιλείας μονομαχοῦσι καὶ κτείνουσιν ἀλλήλους*), the two brothers agreed to settle the matter by a single combat. There can be little doubt that, according to the Epos which Sophocles followed, this agreement was preceded, as in the third book of the *Iliad*, by a solemn truce between the armies, and that after the undecided, because mutually fatal, duel between the two brothers, the war broke out afresh: for Sophocles speaks (v. 150.) not of single war, but of "the *wars*," which had just terminated. For these proceedings, we may assign a third day at least. The fourth day probably comprised the feasts of the sons of Astacus. And we may suppose that on the fifth day, after a fierce battle, which lasted till nightfall, the effects of the self-sacrifice of Megareus or Menoekeus, the son of Kreon, were felt by the Argives, who fled away in panic terror, preceded by Adrastus, who was saved by the swiftness of his horse Arion, and followed by the avenging spear of Periclymenus. (Apollod. 3, 6, 8.) According to this computation, the drama begins on the sixth day after the arrival of the Argive army, and three days after the death of the two brothers."

computasse, nec, si computasset, quemquam Atheniensium, qui hanc tragoediam in theatro spectarunt, consilium poetae perspecturum fuisse credo, quum Sophocles et Antigonam et chorum ita loquentes introduxerit ut accuratiorem temporis computationem excludere potius quam facilem et apertam[m] spectatoribus reddere voluisse videatur. Quam libertatem ut hodierni poetae scenici saepissime sibi sumunt, ita Graeci quoque et Latini non raro sibi sumserunt: quod non fugit veteres poesis scenicae judices, velut Dionem Chrysostomum vol. 2. p. 269. ubi de iis agit quae interdum improbabiliter fingunt tragici, *καὶ γὰρ εἰ μὲν ἐδύναντο πάσας διαφεύγειν τὰς ἀλογίας ἐν ταῖς τραγῳδίαις, ἴσως ἂν εἶχε λόγον μηδὲ τοῦτο παραπέμψαι· νῦν δὲ πολλάκις ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ παραγιγνομένους ποιοῦσι τοὺς κήρυκας πλειόνων ἡμερῶν ὁδόν.*

Reliquum est ut de tempore dicatur quo Antigona ab Sophocle scripta et in scenam producta esse videatur. Fabulam ipsam consideranti non dubium videbitur quin ceteris sex quae supersunt tragoediis antiquior sit, etsi non juvenili aetate scripta. Tanta enim ejus perfectio est, sive linguam, sive metrorum formas[n] carminumque melicorum copiam et compositionem spectamus, ut non videatur scribi ab Sophocle potuisse nisi matura aetate et postquam scriptis aliis fabulis non paucis paullatim ad eum pervenisset artis consummatae gradum, quem nulla certe earum fabularum quae hodie supersunt superavit, ut non immerito *τὸ δρᾶμα τῶν καλλίστων Σοφοκλέους* ab Salustio dicatur in argumenti expositione. Ad tempus vero Antigonae definiendum non multum confert quod ab alius

[m] Hoc, si poeta operae pretium duxisset, facillime effici potuisset uno alteroque versu addendo, velut in verbis Antigonae v. 26.–30. *τὸν δ' ἀθλίως θανόντα Πολυνείκους νέκυν | ἀστοῖσί φασιν ἐκκεκηρῦχθαι τὸ μὴ | τάφῳ καλύψαι μηδὲ κωκῦσαί τινα, | ἐᾶν δ' ἄκλαυτον, ἄταφον, οἰωνοῖς γλυκὺν | θησαυρὸν εἰσορμῶσι πρὸς χάριν βορᾶς*, ubi si post versum primum addidisset, *τριταῖον ἤδη φέγγος ἐκβεβλημένον* (ut Ajacem mortuum *λωβητὸν ἐκβαλεῖν ταφῆς ἄτερ* dixit Aj. 1388.), vel simile quid, spectatores reliqua quoque, quae caedem fratrum vel antecesserunt vel secuta sunt, accuratius computare potuissent, eo fere modo cujus exemplum proposuit Donaldsonus.

[n] Ad trimetros quod attinet, notandum nullum in hac fabula senarium reperiri, quales plures sunt in ceteris Sophoclis tragoediis, qui inter duas vel plures personas sit distributus, sed personarum omnium in diverbiis sermones plenis finiri trimetris, ut antiquioris mos ferebat tragoediae: unde in Aeschyli quoque tragoediis nullae reperiuntur *ἀντιλαβαί*, quo nomine istiusmodi hemistichia appellata esse ab Hesychio annotatum est.

Argumenti scriptore traditum est verbis, λέλεκται δὲ τὸ δρᾶμα τοῦτο λβ' [o], qui numerus quum major sit quam ut ex indice fabularum secundum literarum seriem composito ductus esse possit, nihil aliud significare potest quam Antigonam scriptam a poeta esse post fabulas alias triginta et unam, quarum primam, sive quattuor primas una tetralogia comprehensas, archonte Apsephione, qui eponymus olymp. 77, 4. (A. C. 469.) fuit, in certamen commissas fuisse novimus, quo tempore Sophocles annum aetatis vigesimum septimum vel octavum agebat. Aliquanto utilior fama quaedam est de successu quo Antigonam in scenam produxerit Sophocles: in qua si quid veri sit, ipsum fere annum quo Antigona acta fuerit definire licebit. Sophoclem inter praetores belli Samii fuisse Strabonis (14. p. 446.) aliorumque scriptorum [p] testimoniis constat, quod gestum est archontibus Timocle ejusque successore Morychide, quos duos nominat scholiasta Aristophanis Vesp. 283. eponymos olympiadis 84, 4. et 85, 1. Eo honore dignatos poetam esse Athenienses, quod ipsis valde placuisset [q] Antigonae fabula, tradit argumenti Graeci scriptor Aristophanes [r], ut fertur, grammaticus, sed translaticio isto usus φασί. Itaque non liquet utrum idonei testis auctoritatem sit secutus an levem biographi alicujus famam, quod mendacissimum fuit genus hominum, quos satis constat narratiunculas plurimas prope de nihilo finxisse. Hoc tamen utilitatis illa affert narratio, nisi ab homine excogitata sit temporum rationis minus curioso [s], ut Anti-

[o] Similis de Alcestide Euripidis notatio est in fragmento didascalico, quod ex codice Vaticano 909. edidi, τὸ δρᾶμα ἐποιήθη ιζ'.

[p] De his dixi in commentatione de vita et scriptis Sophoclis quae vol. viii. hujus edit. praefixa est.

[q] Simillima de Phrynicho tragico narratio est Aeliani V. H. 3, 8. ἐπεὶ τοῖς πυρριχισταῖς ἐν τινι τραγῳδίᾳ ἐπιτήδεια μέλη καὶ πολεμικὰ ἐξεπόνησεν, οὕτως ἄρα κατεκτήσατο τὸ θέατρον ὥστε παραχρῆμα αὐτὸν εἵλοντο στρατηγεῖν, πιστεύσαντες ὅτι τῶν πολεμικῶν ἔργων ἡγήσεται καλῶς καὶ εἰς δέον, ὅπου μὴ ἀπόδοντα τοῖς ἐνοπλίοις ἀνδράσιν εἰργάσατο τὰ ἐν τῷ δράματι μέλη τε καὶ ποιήματα. De qua fabula dixit Welcker. de dram. satyr. p. 285.

[r] In argumento Aristophanis quae verbis ἐπὶ τῶν Κρέοντος βασιλείων (p. 3, 11. hujus edit.) subjecta sunt, τὸ δὲ κεφάλαιόν ἐστι τάφος Πολυνείκους, Ἀντιγόνης ἀναίρεσις, θάνατος Αἵμονος, καὶ μόρος Εὐρυδίκης τῆς Αἵμονος μητρός. φασὶ δὲ τὸν Σοφοκλέα ἠξιῶσθαι τῆς ἐν Σάμῳ στρατηγίας, εὐδοκιμήσαντα ἐν τῇ διδασκαλίᾳ τῆς Ἀντιγόνης, eorum illa certe τὸ δὲ κεφάλαιον—μητρός non sunt Aristophanis, quum eadem contineant quae Aristophanes paullo ante aliis verbis dixerat. Itaque probabile est proxima quoque de Sophoclis praetura alterius esse grammatici.

[s] Comparanda cum his quae de literatorum veterum erroribus chronologicis dixi in commentatione de vita Sophoclis, ex quibus intelligetur

gonam brevi ante expeditionem tempore editam esse conjicere liceat, Timocle magistratum tenente olymp. 84, 4. vel Diphilo archonte 84, 3., quam sententiam post Petitum (Miscell. 3, 18.) Bentleium (in Epistola ad Millium p. 528. ed. Lips.) et Musgravium (in Chronologia scenica) defendit Boeckhius, qui hanc quaestionem bellique Samii historiam accurate tractavit in Annot. p. 125.–145. et 183.–203. Proximo post bellum illud anno, i. e. olympiadis 85 anno secundo, archonte Glaucino, denuo in certamen descendisse Sophoclem victoriamque de tetralogia Euripidis reportasse ex didascalia Alcestidis ex codice Vaticano ab me edita didicimus.

Mirum quid de Antigona non ab Sophocle, sed ab Iophonte scripta narratur in Excerptis codicis Harleiani 5118. ab Cramero editis in Anecd. Oxon. vol. 4. ubi p. 315. (ex codicis p. 38.) haec leguntur, ἕκτον κρίσις ποιημάτων. πολλὰ γὰρ νοθευόμενά ἐστιν, ὡς ἡ Σοφοκλέους Ἀντιγόνη. λέγεται γὰρ εἶναι Ἰοφῶντος (ἀντιφῶντος codex) τοῦ Σοφοκλέους υἱοῦ. ὁμοίως τὰ Κυπριακὰ καὶ ὁ Μαργίτης, Ἀράτου τὰ Θυτικὰ καὶ τὰ περὶ ὀρνέων, Ἡσιόδου Ἀσπίς. quae Lucii Tarrhaei esse ex subscriptione colligitur qua prior excerptorum illorum pars pagina codicis 65. finitur, ταῦτα Λούκιος[t] ὁ Ταρραῖος παρατίθεται. Opinio ipsa, cujus neque auctorem nominavit nec rationem ullam attulit excerpti auctor, non majoris esse momenti videtur quam aliae plures istiusmodi suspiciones de aliorum scriptorum veterum operibus per grammaticorum libros sparsae: ut vix operae pretium fecisse videantur qui sic ea usi sunt ut vel Antigonam post mortem Sophoclis in scenam iterum productam esse ab Iophonte, vel insiticios versus quosdam, de quibus dixi in annotatione ad v. 900.–928. p. 95. 96. ab Iophonte scriptos eoque factum esse crederent ut fabula tota Iophonti tribueretur. Non majoris facienda sunt commenta puerilia duo de Antigona tragoedia, quae mortis caussa exstiterit Sophocli, ab scriptore Vitae[u] exposita, quae verbo perstrin-

non mirandum fore si quis illorum Sophoclem στρατηγὸν electum esse dixisset propter tragoediam tum quum eligeretur ne scriptam quidem.

[t] Λούκιος ὁ Ταρραῖος hic grammaticus etiam in scholiis ad Dionysium Thracem in Bekk. Anecd. p. 652, 28. appellatur. Sed vera nominis forma haud dubie Λούκιλλος fuit, ut legitur in subscriptione scholiorum Apollonii Rhodii p. 532, 15. ed. Merkel. παράκειται τὰ σχόλια ἐκ τῶν Λουκίλλου Ταρραίου καὶ Σοφοκλέους καὶ Θέωνος. Omisso nomine ὁ Ταρραῖος vel Ταρραῖος appellatur in quattuor annotationibus scholiastarum ad 1, 187. 1040. 1083. 1165.

[u] P. 5, 4. ed. Oxon. (schol. vol. 2.) Σάτυρος δέ φησι τὴν Ἀντιγόνην

xisse sufficiat, quum de hoc ineptiarum genere in universum dixerim in commentatione de vita Sophoclis.

Fabulam de Antigona qui post Sophoclem tractaverit nemo tragicorum Graecorum memoratur praeter Euripidem, cujus de Antigona sic scribit Aristophanes Byzantius in Argumento Sophocleae, *κεῖται ἡ μυθοποιία καὶ παρ' Εὐριπίδῃ ἐν Ἀντιγόνῃ· πλὴν ἐκεῖ φωραθεῖσα μετὰ τοῦ Αἵμονος δίδοται πρὸς γάμου κοινωνίαν καὶ τέκνον τίκτει τὸν Μαίονα.* Quorum similia leguntur in fine scholiorum ad hanc fabulam, *ὅτι διαφέρει τῆς Εὐριπίδου Ἀντιγόνης αὕτη, ὅτι φωραθεῖσα ἐκείνη διὰ τὸν Αἵμονος ἔρωτα ἐξεδόθη πρὸς γάμον· ἐνταῦθα δὲ τοὐναντίον.* Significari autem his verbis videtur Antigonam in prima parte fabulae, quum Polynicem sepelire vellet, cum Haemone esse deprehensam, in extrema vero parte non ut apud Sophoclem una cum Haemone perisse, sed in matrimonium ei datam esse. Quod intercedente, ut in aliis Euripidis tragoediis non paucis, deo ex machina effici potuit, qui Creontis iram sedaret: quem Dionysum, deum Thebarum tutelarem, fuisse ex versibus ab scholiasta Pindari Pyth. 3, 177. ex hac tragoedia allatis colligi potest, *ὦ παῖ Διώνης, ὡς ἔφυς μέγας θεὸς, | Διόνυσε, θνητοῖς τ' οὐδαμῶς ὑπόστατος.* quod quum olim conjecisset Boeckhius, postmodum (in Annot. ad Antig. p. 176. 177.) Welckero est assensus, qui argumentum fabulae Euripideae longe aliter composuit in libro de Tragicorum Graecorum fabulis vol. 2. p. 563.–572. relictis tamen difficultatibus nonnullis quae sententiae ejus obstant. Nititur autem Welckeri sententia Hygini potissimum narratione, quam ex Euripidis tragoedia sumtam esse opinatur. Nec dubitandum quin Hyginus auctorem secutus sit Sophocle posteriorem, sive is Euripides fuit, ut Welckero videtur, sive alius. Nam tota narratio ita est comparata ut ab auctore composita esse videatur qui simpliciores veterum fabulas novis inventis superare vellet. Sic autem scribit Hyginus Fab. 72. "Creon Menoecei filius edixit ne quis Polynicen aut qui una venerunt sepulturae traderet, quod patriam oppugnatum venerint. Antigona soror et Argia conjux clam noctu Polynicis corpus sublatum in eadem pyra, qua Eteocles sepultus est, imposuerunt. Quae quum a custodibus deprehensae essent, Argia profugit, Antigona ad regem est

ἀναγιγνώσκοντα καὶ ἐμπεσόντα περὶ τὰ τέλη νοήματι μακρῷ καὶ μέσην ἢ ὑποστιγμὴν πρὸς ἀνάπαυσιν μὴ ἔχοντι, ἅγαν ἀποτείναντα τὴν φωνὴν σὺν τῇ φωνῇ καὶ τὴν ψυχὴν ἀφεῖναι. οἱ δ' ὅτι μετὰ τὴν τοῦ δράματος ἀνάγνωσιν, ὅτε νικῶν ἐκηρύχθη, χαρᾷ νικηθεὶς ἐξέλιπεν.

perducta. Ille eam Haemonis filio, cujus sponsa fuerat, dedit interficiendam. Haemon amore captus patris imperium neglexit et Antigonam ad pastores demandavit, ementitusque est se eam interfecisse. Quae quum filium procreasset et is ad puberem aetatem venisset, Thebas ad ludos venit. Hunc Creon rex, quod ex draconteo genere omnes in corpore insigne habebant, cognovit. Quum Hercules pro Haemone deprecaretur ut ei ignosceret, non impetravit: Haemon se et Antigonam conjugem interfecit: at Creon Megaram filiam suam Herculi dedit in conjugium, ex qua nati sunt Therimachus et Ophites." In Phoenissis Euripidis, quae fabula vivis adhuc Oedipo et Iocasta agitur, Antigona Haemoni per Eteoclem desponsata esse dicitur in oratione Eteoclis ad Creontem v. 764.–767. quod repetit Creon verbis ad Oedipum factis v. 1581. 1582. De Creontis contra Polynicem edicto Antigonaeque non obediendi ei proposito agitur ibidem in colloquio Creontis et Antigonae v. 1619. seqq. ubi Antigona fratris sepulturam connubio cum Haemone ineundo, ut apud Sophoclem, anteponit, eique renuncians in fine fabulae Oedipum patrem oculorum lumine orbatum Athenas comitatur, postquam Iocasta statim post mutuam Eteoclis et Polynicis caedem manum sibi ipsa intulit.

Inter tragicos Latinos solus memoratur L. Attius qui Antigonam scripserit, cujus sex supersunt fragmenta brevissima, quae O. Ribbeckius (p. 313. 314.) cum locis quibusdam fabulae Sophocleae aliqua ex parte similibus comparavit.

III.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ.

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΠΡΟΣΩΠΑ*

ΑΝΤΙΓΟΝΗ.	ΑΙΜΩΝ.
ΙΣΜΗΝΗ.	ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ.
ΧΟΡΟΣ ΘΗΒΑΙΩΝ ΓΕΡΟΝΤΩΝ.	ΑΓΓΕΛΟΣ.
ΚΡΕΩΝ.	ΕΥΡΥΔΙΚΗ.
ΦΥΛΑΞ.	ΕΞΑΓΓΕΛΟΣ.

* Personarum fabulae inter tres histriones distributio nihil dubitationis habet in hac fabula. Manifestum est enim et pridem ab aliis animadversum Antigonae, Tiresiae et utriusque nuncii (*ἀγγέλου* et *ἐξαγγέλου*) partes esse *πρωταγωνιστοῦ*, Ismenae, custodis, Haemonis et Eurydicae *δευτεραγωνιστοῦ*, Creontis denique personam, ut in aliis tragoediis, *τριταγωνιστῇ* fuisse tributas: de quo dictum in annotatione ad *δράματος πρόσωπα* Oedipi regis.

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΟΥΣ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΟΥ ΥΠΟΘΕΣΙΣ.[a]

Ἀντιγόνη παρὰ τὴν πρόσταξιν τῆς πόλεως θάψασα τὸν Πολυνείκην ἐφωράθη, καὶ εἰς μνημεῖον κατάγειον ἐντεθεῖσα παρὰ τοῦ Κρέοντος ἀνήρηται· ἐφ' ᾗ καὶ Αἵμων δυσπαθήσας διὰ τὸν εἰς αὐτὴν ἔρωτα ξίφει ἑαυτὸν διεχειρίσατο. ἐπὶ δὲ τῷ τούτου θανάτῳ καὶ ἡ μήτηρ Εὐρυδίκη ἑαυτὴν ἀνεῖλε.

Κεῖται ἡ μυθοποιία καὶ παρ' Εὐριπίδῃ ἐν Ἀντιγόνῃ· πλὴν ἐκεῖ φωραθεῖσα μετὰ τοῦ Αἵμονος δίδοται πρὸς γάμου κοινωνίαν καὶ τέκνον τίκτει τὸν Αἵμονα[b].

Ἡ μὲν σκηνὴ τοῦ δράματος ὑπόκειται ἐν Θήβαις ταῖς Βοιωτικαῖς· ὁ δὲ χορὸς συνέστηκεν ἐξ ἐπιχωρίων γερόντων. προλογίζει ἡ Ἀντιγόνη· ὑπόκειται δὲ τὰ πράγματα ἐπὶ τῶν Κρέοντος βασιλείων. τὸ δὲ κεφάλαιόν ἐστι, τάφος Πολυνείκους, Ἀντιγόνης ἀναίρεσις, θάνατος Αἵμονος, καὶ μόρος Εὐρυδίκης τῆς Αἵμονος μητρός. φασὶ δὲ τὸν Σοφοκλέα ἠξιῶσθαι τῆς ἐν Σάμῳ στρατηγίας, εὐδοκιμήσαντα ἐν τῇ διδασκαλίᾳ τῆς Ἀντιγόνης. λέλεκται δὲ τὸ δρᾶμα τοῦτο τριακοστὸν δεύτερον.

ΣΑΛΟΥΣΤΙΟΥ ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

Τὸ μὲν δρᾶμα τῶν καλλίστων Σοφοκλέους. στασιάζεται δὲ τὰ περὶ τὴν ἡρωΐδα ἱστορούμενα καὶ τὴν ἀδελφὴν αὐτῆς Ἰσμήνην. ὁ μὲν Ἴων ἐν τοῖς διθυράμβοις καταπρησθῆναί φησιν ἀμφοτέρας ἐν τῷ ἱερῷ τῆς Ἥρας ὑπὸ Λαοδάμαντος τοῦ Ἐτεοκλέους· Μίμνερμος δέ φησι τὴν μὲν Ἰσμήνην[c] *προσομιλοῦσαν Θεοκλυμένῳ ὑπὸ Τυδέως κατὰ Ἀθηνᾶς ἐγκέλευσιν τελευτῆσαι.*

Ταῦτα μὲν οὖν ἐστι τὰ ξένως περὶ τῶν ἡρωΐδων ἱστορούμενα. ἡ μέντοι κοινὴ δόξα σπουδαίας αὐτὰς ὑπείληφε καὶ φιλαδέλφους δαιμο-

[a] Argumenti fabulae expositiones ab veteribus grammaticis scriptas codici Laurentiano debemus, cujus de scripturis diximus in annotationibus ad scholia vol. 2. p. 18.–20.

[b] *Αἵμονα*] Sic codex, adscripto in margine ab alia manu antiqua *μαιδου*$^{\alpha}$, ex quo Μαίμονα factum in apographis. Μαίονα Nauckius in libro de Aristoph. Byzant. p. 257.

[c] *τὴν μὲν Ἰσμήνην*] *μὲν* particula indicio est excidisse quae de Antigona dixerat Mimnermus.

νίως, ᾗ καὶ οἱ τῆς τραγῳδίας ποιηταὶ ἑπόμενοι τὰ περὶ αὐτὰς διατέθειν-ται. τὸ δὲ δρᾶμα τὴν ὀνομασίαν ἔσχεν ἀπὸ τῆς παρεχούσης τὴν ὑπό-θεσιν Ἀντιγόνης. ὑπόκειται δὲ ἄταφον τὸ σῶμα Πολυνείκους καὶ Ἀντι-γόνη θάπτειν αὐτὸ πειρωμένη παρὰ τοῦ Κρέοντος κωλύεται. φωραθεῖσα δὲ αὐτὴ θάπτουσα ἀπόλλυται. Αἵμων τε ὁ Κρέοντος ἐρῶν αὐτῆς καὶ ἀφορήτως ἔχων ἐπὶ τῇ τοιαύτῃ συμφορᾷ αὑτὸν διαχειρίζεται· ἐφ' ᾧ καὶ ἡ μήτηρ Εὐρυδίκη τελευτᾷ τὸν βίον ἀγχόνῃ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

Ἀποθανόντα Πολυνείκη ἐν τῷ πρὸς τὸν ἀδελφὸν μονομαχίᾳ Κρέων ἄταφον ἐκβαλὼν κηρύττει μηδένα αὐτὸν θάπτειν, θάνατον τὴν ζημίαν ἀπειλήσας. τοῦτον Ἀντιγόνη ἡ ἀδελφὴ θάπτειν πειρᾶται. καὶ δὴ λα-θοῦσα τοὺς φύλακας ἐπιβάλλει χῶμα· οἷς ἐπαπειλεῖ θάνατον ὁ Κρέων, εἰ μὴ τὸν τοῦτο δράσαντα ἐξεύροιεν. οὗτοι τὴν κόνιν τὴν ἐπιβεβλημένην καθαίροντες οὐδὲν ἧττον ἐφρούρουν. ἐπελθοῦσα δὲ ἡ Ἀντιγόνη καὶ γυμνὸν εὑροῦσα τὸν νεκρὸν ἀνοιμώξασα ἑαυτὴν εἰσαγγέλλει. ταύτην ὑπὸ τῶν φυλάκων παραδεδομένην Κρέων καταδικάζει καὶ ζῶσαν εἰς τύμβον καθεῖρξεν. ἐπὶ τούτοις Αἵμων, ὁ Κρέοντος υἱός, ὃς ἐμνᾶτο αὐ-τὴν, ἀγανακτήσας ἑαυτὸν προσεπισφάζει τῇ κόρῃ ἀπολομένῃ ἀγχόνῃ, Τειρεσίου τοῦτο προθεσπίσαντος· ἐφ' ᾧ λυπηθεῖσα Εὐρυδίκη, ἡ Κρέον-τος γαμετὴ, ἑαυτὴν ἀποσφάζει. καὶ τέλος θρηνεῖ Κρέων τὸν τοῦ παιδὸς καὶ τῆς γαμετῆς θάνατον.

SUMMARIUM FABULAE.

1.—99. (*Πρόλογος.*) Postquam Eteocles et Polynices, Oedipi filii, de regno paterno contendentes bellum sibi indixissent et Polynices, foedere cum Adrasto, Argivorum rege, inito Thebas aggressus esset, pugna conserta frater uterque mutua manu occisi ceciderant exercitusque hostilis ab copiis Thebanis in fugam versus erat. Interim Creon, qui jam post mortem Laii imperium per aliquod tempus gesserat, regnum Thebarum iterum susceperat publiceque edixerat ut Eteoclis exanimati corpus legitima honoraretur sepultura, Polynicis vero, patriam hostili impetu aggressi, cadaver insepultum projiceretur, capitis poenam minatus si quis violato hoc edicto Polynicem terra condere auderet. Quo comperto in scenam prodit Antigona, Oedipi filia, et Ismenae sorori, edicti illius adhuc ignarae, consilium suum de Polynice sepeliendo aperit Ismenamque operi sociam se adjuncturam esse sperat, amori fraterno legibusque divinis plus esse tribuendum judicans quam inhumano novi regis arbitrio. De quo etsi quodammodo consentit Ismena, tamen Antigonae suadet ut ab incepto desistat, nihil aliud, si Creonti obnitantur, consecuturas se esse monens quam ut mala domus Oedipodeae novum capiant incrementum et ipsae quoque turpiter pereant: quamobrem prudentius se acturas esse si Creontis imperio quantumvis invitae se submittant nec conentur quod ab imbecillium puellarum natura alienum sit habendum. Quibus rationibus tantum abest ut moveatur Antigona, ut solam se, nec clam, quod Ismena suadet, si incepto desistere nolit, sed palam pietatis erga fratrem defunctum officio satisfacturam esse declaret. Quam animi fortitudinem, quamvis cum temeritate conjunctam, admirata Ismena in aedes regias, unde invitante sorore prodierat, se recipit, Antigona ad locum illum abeunte ubi inhumati corpus Polynicis canibus alitibusque expositum jacet.

100.—161. (*Πάροδος.*) Post haec chorus procerum Thebanorum,

quorum concilium Creon convocari jusserat, orchestram intrat parodumque agit, qua victoria quam de Argivis modo reportaverant Thebani splendidis laudibus celebratur, addito coryphaei systemate anapaestico, quo Creontis adventus nunciatur.

162.—331. (ἐπεισόδιον α'.) Creon in scenam progressus ampliore oratione choro exponit quas leges in civitate probe prudenterque regenda sit secuturus rationemque reddit edicti de Eteocle sepeliendo et de Polynice sepulturae honore carituro, petitque ab choro ut videat ne quis contra edictum illud agat: quod officium chorus declinat, junioribus viris rectius id injunctum iri observans. Quibus vix transactis unus ex servis, quibus cadaveris insepulti custodia demandata erat, plenus timore accurrit et corpus Polynicis, custodum vigilantia miro et inexplicabili modo elusa, ab ignota manu humatum esse refert. Quae narratio Creonti tam incredibilis videtur ut nihil dubitet quin custodes pecunia corrupti officium sibi injunctum turpiter neglexerint, gravissimasque poenas minetur nisi auctorem facinoris deprehensum adducant.

332.—375. (στάσιμον χοροῦ α'.) Scena ab Creonte et custode relicta chorus mira illa narratione attonitus sententiam primis hujus carminis verbis expressam πολλὰ τὰ δεινὰ κοὐδὲν ἀνθρώπου δεινότερον πέλει ampliore sollertiae hominum descriptione persequitur, in qua quum etiam vitae socialis instituta tetigisset, legum quibus civitates reguntur observantiam extremis cantici versibus commendat. Quibus systema adjungitur anapaesticum coryphaei (v. 376.–383.), qui Antigonam ab custodibus adduci videns statim quid rei sit intelligit.

384.—581. (ἐπεισόδιον β'.) Inter satellites Antigonam adducentes idem ille custos est qui facinus ab ignoto auctore commissum supra narraverat. Is Creonti ex aedibus regiis in scenam redeunti Antigonam tradit, quae ab Creonte interrogata tantum abest ut Polynicem ab se sepultum esse neget, ut Creontis edictum bene sibi notum deliberato consilio ab se violatum esse glorietur, Ismenamque, cujus adventum coryphaeus nunciat systemate anapaestico (v. 526.–530.), culpae participem haberi cupientem repellat. Creon vero nec mordacibus Antigonae nec lenioribus Ismenae dictis et ne Haemonis quidem filii, cui Antigona desponsata est, mentione quidquam movetur, sed verbis iracundis non solum Antigonam, sed etiam Ismenam, quamvis insontem, custodibus abducendas custodiendasque tradit, ne poenae imminenti fuga se subducere conentur.

582.—630. (*στάσιμον χοροῦ β'* et anapaesti coryphaei v. 626.-630.) Crescentes ab utraque parte animi motus et Creontis iracundia quum nova domo Oedipodeae mala portendere videantur, chorus veterum quae Labdacidarum gens perpessa sit infortuniorum memoriam repetit et quam perniciosa hominibus, vel cupiditate vel spe seductis, obstinata adversus deos legesque divinas temeritas evadere soleat exponit, non sine tecta Creontis reprehensione.

631.—780. (*ἐπεισόδιον γ'.*) Post haec prodit Haemon, Antigonae sponsus, qui ipse quoque verbis ab initio lenioribus, mox acerbioritus patrem ab injusta sententia dimovere conatur, verum non meliore quam Antigona et Ismena idem antea tentaverant successu. Perstat enim in sententia sua Creon nihilque mutat, nisi quod ab choro monitus non utramque Oedipi filiam, ut supra dixerat, sed unam Antigonam, quae edictum ejus sola violavit, morti devovet crudelissimae. Nam carceri subterraneo eam includi jubet, ut fame paullatim consumta mortem subeat.

781.—805. (*στάσιμον χοροῦ γ'.*) Quum Haemon in acriore cum patre disceptatione amori sponsae plus quam reverentiae patri legibusque debitae tribuere visus esset, chorus insuperabilem in omne genus humanum vim amoris eximiis versibus describit.

806.—943. *ἐπεισόδιον δ'*, ab *κομματικοῖς* incipiens, quae Antigona choro respondente canit. In his Antigona dirae se submittens necessitati civibus terraeque patriae valedicit, choro quantum fieri potest eam consolante, etsi quam ipsa legibus violatis contraxerat culpam non tacente. Post quae Creon satellites suos jubet ut quam celerrime abducant Antigonam, quae nullis amplius ad Creontem verbis factis, sed sperans fore ut parentes fraterque, cui vitam suam sacrificavit, amice eam sint apud inferos excepturi et deos hominesque injuriae sibi factae testes invocans abducitur.

944.—987. (*στάσιμον χοροῦ δ'.*) Post haec chorus veteres de heroibus quibusdam et heroinis fabulas memorat, qui sorti Antigonae aliqua ex parte simili succubuerint.

988.—1114. (*ἐπεισόδιον ε'.*) Quo cantico finito Tiresias vates oculorum quidem lumine carens, sed summa apud Thebanos auctoritate valens, adducitur, qui Creonti infaustum sacrificiorum ab se factorum exitum nunciat, ex quo clarissime intellexerit quantam Creon violatis inhumano edicto suo legibus divinis iram deorum sibi totique urbi contraxerit. Quae verba quum eo tendant ut et Polynicis ossa secus atque Creon decreverat sepelienda sint et poena quam

Antigona subitura est revocetur, Creon ira exacerbatus et eo usque progressus ut vatem quae dixerit pecunia corruptum dixisse criminetur, verbis ignominiae plenis in eum invehitur, ad quae vates verbis sua persona dignis respondet nullaque mora interposita, comitante qui eum adduxerat famulo, abit. Quae ultima vatis oratio Creontis, gravibus etiam chori verbis admoniti, animum frangit, ita ut choro suadente Antigonam quam fieri possit celerrime ex carcere, cui viva inclusa erat, reduci jubeat.

1114.—1154. Ex his chorus laetam spem concipiens carmine ὀρχηστικῷ hilaritatis pleno Bacchi, Thebanorum dei tutelaris, laudes celebrat et ut imminentem urbi calamitatem propitia mente avertat precatur.

1155.—1353. (ἔξοδος.) Verum laeta haec spes statim irrita fit novis et inexspectatis malis ingruentibus. Nuncius enim advenit, qui Eurydicae, Creontis uxori, nunciat Creontem, postquam Polynicis ossa condita fuerint, ad antrum accessisse Antigonae, quo aperto Antigonam, quae vitam suspendio finiverit, mortuam, Haemonem vero, qui quum vivere cum ea sibi denegatum esset, sponte cum ea mortem subire voluerit, vivum quidem adhuc inventum esse, sed quum pater, in quem stricto ense irruerit, ictum ejus effugerit, sibi ipsi manum intulisse. His auditis Eurydice, ne verbo quidem prolato, in domum se recipit. Tum Creon, allato interim Haemonis mortui corpore, infelicem mentis suae errorem deplorat, acerbissimis agitatus doloribus, qui statim nova augentur calamitate, nunciata Eurydicae quam sibi ipsa intulit morte violenta. Hujus quoque corpore in scena per ἐκκύκλημα exposito Creon omnium horum malorum auctorem se esse confessus abduci se jubet, chorus vero extremis fabulae versibus hoc quoque exemplo intelligi docet hominum salutem totam ab mentis pendere sobrietate et prudentia legumque divinarum reverentia, quas ab nemine impune violari.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ.

Ὦ κοινὸν αὐτάδελφον Ἰσμήνης κάρα,
ἆρ' οἶσθ' ὅ τι Ζεὺς τῶν ἀπ' Οἰδίπου κακῶν
ὁποῖον οὐχὶ νῷν ἔτι ζώσαιν τελεῖ;

LECTIONES CODICIS LAURENTIANI XXXII, 9.

2. ὅ τι] ὅ, τι cum diastole ab alia manu antiqua.

1. *ὦ κοινὸν αὐτάδελφον Ἰσμήνης κάρα*] Frequens in tragoedia usus adjectivi *κοινός*, multis modis variatus, ad consanguinitatem significandam, de quo docta est annotatio scholiastae. Huic loco similis est Aeschyli Eum. v. 99. *σὺ δ' αὐτάδελφον αἷμα καὶ κοινοῦ πατρός.* Apud eundem Sept. 1031. Antigona Polynicem sepultura, *δεινὸν* (inquit) *τὸ κοινὸν σπλάγχνον οὗ πεφύκαμεν·* | *τοιγὰρ θέλουσ' ἄκουτι κοινώνει κακῶν,* | *ψυχὴ, θανόντι ζῶσα συγγόνῳ φρενί.* Non minus frequenter *κάρα*, ut *δέμας*, cum genitivo nominis proprii vel cum adjectivo conjunctum periphrasi inservit, ut in hac ipsa fabula 899. *ὦ κασίγνητον κάρα.* Oed. C. 321. *ἀδελφὸν Ἰσμήνης κάρα.*

2. *ἆρ' οἶσθ' ὅ τι*] Literas OTI recentiores interpretes nonnulli pro *ὅτι* particula acceperunt, quae apta huic loco foret, si *ἆρ' οἶσθ' ὅτι Ζεὺς αὖ νέον κακὸν τελεῖ* vel simile quid diceret Antigona, (ut Aristophanes Av. 1245. in sententia similiter conformata dixit *ἆρ' οἶσθ' ὅτι Ζεὺς εἴ με λυπήσει πέρα, μέλαθρα καταιθαλώσω*), non apta vero est verbis quae nunc leguntur omne malorum non praesentium tantum, sed etiam praeteritorum genus comprehendentibus, quibus domum Oedipodeam laborare pridem novit et sensit Ismena. Quamobrem hoc potius ex ea quaerendum erat, num ullum nosset malorum quod Oedipi progenies nondum sit experta. Recte igitur ὅ, τι in codice scriptum cum diastole, de quo diserte monuit scholiasta, *τὸ ὅ τι ἀντὶ τοῦ ὅ* (i. e. ὅ). *ὁ δὲ νοῦς· ἆρά γε ἐστι* (fort. *ἐστί τι*) *τῶν ἀπ' Οἰδίποδος κακῶν ὁποῖον οὐχὶ ὁ Ζεὺς ἔτι ζώσαις ἡμῖν τελεῖ; ὡς εἰ ἔλεγεν ἆρα ἔχει τι ὁ Ζεὺς τούτων τῶν κακῶν μεῖζον ποιῆσαι εἰς ἡμᾶς; εἶπε δὲ διττῶς, πρῶτον μὲν ὅ τι, ἔπειτα δὲ ὁποῖον, ἀρκοῦντος θατέρου.*

τῶν ἀπ' Οἰδίπου κακῶν] Haec mala pluribus verbis describit Antigona v. 49 seqq.

3. *ὁποῖον οὐχὶ*] Hoc si scripsit Sophocles, non aliter interpretari licet quam ut post ὅ τι propter interposita verba quattuor *τῶν ἀπ' Οἰδίπου κακῶν* majore cum vi *ὁποῖον* intulisse credatur. Quae ratio etsi paullo tolerabilior foret quam quae aliis placuit hanc instituentibus verborum structuram, *ἆρ' οἶσθ' ὅ τι*

οὐδὲν γὰρ οὕτ' ἀλγεινὸν οὔτ' ἄτης ἄτερ

τῶν ἀπ' Οἰδίπου κακῶν (sc. *ἔστιν*), *ὁποῖον οὐχὶ νῷν ἔτι ζώσαιν τελεῖ*, tamen ipsa quoque ex eo est interpretationis genere, quod verbis corruptis non raro adhiberi solet, ut sana esse videantur. Inter quae hoc quoque est quod Antigona et hoc loco et v. 4., ubi quod *ἀτηρὸν* vel *ἄτης πλέων* est *ἄτης ἄτερ* esse dictum videbatur, animo vehementius perturbato confuse loqui creditur. Verum etsi homines gravioribus affectibus agitati apud Graecos pariter atque alias gentes orationem interdum liberius conformant vel alia atque coeperant verborum structura finiunt, tamen hoc in longioribus potissimum periodis fit nec modis tam ineptis quam qui utrique huic Antigonae versui adhibiti sunt, nullis allatis quae similia haberi possint exemplis. Porro ne aptus quidem istiusmodi animi motus initio tragoediae est, ut observavit Nauckius, verissime monens tragoedias Graecas omnes ab oratione saepe quidem gravi, sed tamen sedata nec perplexis verborum structuris impedita incipere, animi motibus paullatim tantum crescentibus, ne personae primum in scenam prodeuntes affectus exprimant quorum rationem spectatores in initio fabulae nondum possunt satis perspicere ac sentire. Itaque certum videtur haberi posse Sophoclem non scripsisse *ὁποῖον*, sed aliud quid, velut, *ἄρ' οἷσθ' ὅ τι Ζεὺς τῶν ἀπ' Οἰδίπου κακῶν | ἐλλεῖπον οὐχὶ— τελεῖ*, quod idem est ac si oratione recta usus dixisset, *οὐδὲν τῶν ἀπ' Οἰδίπου κακῶν ἐλλείπει, ὃ οὐχὶ Ζεὺς τελεῖ*, ut v. 585. *ἅπας οὐδὲν ἐλλείπειν* dixit. Nam priora mala (quae Sophocles tractavit in Oedipo Rege et Oedipo Coloneo) consummantur postremis iisque gravissimis, quae huic tragoediae argumentum praebuerunt, malis. *ὁποῖον* qui posuit ex verbis proximis sumsisse videtur, ubi rectissime dictum est *οὐδὲν— ὁποῖον οὐ | τῶν σῶν τε κἀμῶν οὐκ ὄπωπ' ἐγὼ κακῶν*.

3. *νῷν ἔτι ζώσαιν*] Recte hoc addit, quia Antigona et Ismena solae ex Oedipi progenie superstites sunt et solae totam ferunt malorum vim, quorum partem tantum pertulerunt qui ante ipsas mortui sunt parentes fratresque. *νῷν ζώσαιν* male pro dativis habuit scholiasta, qui in interpretatione sua *ζώσαις ἡμῖν* posuit, quasi extrema haec mala Antigonae et Ismenae, insontium puellarum, caussa perfecerit Juppiter, qui quae fato praescripta sunt rata facit nullo singularum personarum aut odio aut amore ductus. Recte igitur recentiores quidam interpretes pro genitivis acceperunt, ut est in Trach. 305. *ὦ Ζεῦ τροπαῖε, μήποτ' εἰσίδοιμί σε | πρὸς τοὐμὸν οὕτω σπέρμα χωρήσαντά ποι, | μηδ', εἴ τι δράσεις, τῆσδέ γε ζώσης ἔτι*.

4. *οὔτ' ἀλγεινὸν οὔτ' ἄτης ἄτερ | οὔτ' αἰσχρὸν οὔτ' ἄτιμον*] Similiter nuncius in Oed. T. 1283. infortunia domus Oedipodeae describens, *νῦν δὲ τῇδε θἠμέρᾳ | στεναγμὸς, ἄτη, θάνατος, αἰσχύνη, κακῶν | ὅσ' ἐστὶ πάντων ὀνόματ', οὐδέν ἐστ' ἀπόν*. ubi similis notionis substantiva eadem cum vi sunt cumulata qua in verbis Antigonae adjectiva, quorum series inscite interrumpitur verbis *οὔτ' ἄτης ἄτερ*, quam non poetae culpam esse videri statim pluribus dicetur.

οὔτ' ἄτης ἄτερ] Hoc est *οὔτ' ἄνατον*, quum sensus contrarium postulet *οὔτ' ἀτηρόν*: unde Coraës *οὔτ' ἄγης ἄτερ* conjecit, quod idem significaret atque *οὔτ' ἄζηλον*, sed multo debilius est quam quod huic loco conveniat. Scripturam vulgatam interpretari conatus est Didymus, de quo haec rettulit scholiasta. *Δίδυμός φησιν ὅτι ἐν τούτοις τὸ ἄτης*

οὔτ' αἰσχρὸν οὔτ' ἄτιμόν ἐσθ', ὁποῖον οὐ
τῶν σῶν τε κἀμῶν οὐκ ὄπωπ' ἐγὼ κακῶν.
καὶ νῦν τί τοῦτ' αὖ φασι παυδήμῳ πόλει
κήρυγμα θεῖναι τὸν στρατηγὸν ἀρτίως;
ἔχεις τι κεἰσήκουσας; ἤ σε λανθάνει

5. οὐ] οὐχί, eraso χί. Nam librarius aberraverat ad ὁποῖον οὐχί v. 3.

ἄτερ ἐναντίως συντέτακται τοῖς συμφραζομένοις. λέγει γὰρ οὕτως· οὐδὲν γάρ ἐστιν οὔτε ἀλγεινὸν, οὔτε ἀτηρὸν, οὔτε αἰσχρὸν, ὃ οὐκ ἔχομεν ἡμεῖς. ἄτης ἄτερ δέ ἐστι τὸ ἀγαθόν. περισσὸν δέ ἐστι καὶ (καὶ delet Brunckius) τὸ ἕτερον (versu 5. vel 6.) ὥστε ὥσπερ ἀπόφασιν εἶναι. σύνηθες δὲ τοῦτο τραγικοῖς. Non est verisimile istud οὔτ' ἄτης ἄτερ artibus quibuscunque excusandum placuisse Sophocli, qui sentire debuit, quum οὔτ' οὐκ ἄτης ἄτερ dici non posset, adjectivo aliquo opus esse ab ἄτη derivato, quale si fortasse finxit, οὔτ' ἀτήσιμον, non mirandum est primas ejus literas pro genitivo ἄτης esse acceptas, qui ut haberet quocum construi posset, ἄτερ est interpolatum, nisi hoc ex glossemate ἀτηρόν remansit, quae Porsoni conjectura fuit satis probabilis. ἀτήσιμος autem comparandum cum ὠφελήσιμος, quod ex duobus locis (Sophoclis Aj. 1022. et Aristoph. Av. 316.) cognitum est, ut alia in hoc genere rariora sunt, velut ἀρνήσιμος, ab nemine, quantum scimus, dictum praeter Sophoclem uno in loco Philoctetae v. 74. Ceterum vulgata scriptura jam Brunckio suspecta fuit, qui οὔτ' ἀτήριον scripsit, quod pro ἀτηρόν non magis dici potuit quam θανατήριον et καματήριον pro θανατηρόν et καματηρόν, de quibus dixi ad Aristoph. Lys. 542.

5. αἰσχρὸν] Hoc, ut αἰσχύνη in loco supra apposito Oed. T. 1284., ad incestum potissimum referendum Oedipi cum matre connubium, ex quo Antigona et Ismena una cum fratribus ortae sunt.

6. οὐκ] Post ὁποῖον οὐ propter verba plura interposita repetitum. Notavit scholiasta verbis ad v. 4. appositis similibusque exemplis confirmarunt interpretes, Aeschyli Ag. 1634. ὃς οὐκ, ἐπειδὴ τῷδ' ἐβούλευσας μόρον, δρᾶσαι τόδ' ἔργον οὐκ ἔτλης αὐτοκτόνως. Soph. Trach. 1041. καὶ νῦν ἐπὶ τῷδε νοσοῦντι οὐ πῦρ, οὐκ ἔγχος τις ὀνήσιμον οὐκ ἀποτρέψει; Thucyd. I, 122 extr. καὶ οὐκ ἴσμεν ὅπως τάδε τριῶν τῶν μεγίστων ξυμφορῶν οὐκ ἀπήλλακται. Genitivi τῶν—κακῶν pendent ab ὁποῖον.

7. τί τοῦτο] Interrogatio non nescientis, sed mirantis: quae frequens etiam recentioribus in linguis loquendi forma est, non perspecta ab scholiasta, qui annotavit, ἐγκλιτικῶς προενεκτέον τὸ τί· οὐ γάρ ἐστιν ἐν ἐρωτήσει ὁ λόγος, ἀλλ' ἐν ἀποφάσει ἀορίστως. Quod si voluisset Sophocles, addere debuisset quid Creon jusserit, ἄταφον ἐᾶν Πολυνείκη. Recte vero scholiasta παυδήμῳ πόλει explicat πάσῃ τῇ πόλει. Eodem modo πάνδαμος ἀμὰ πόλις est v. 1141. et πάνδημος στρατός Aj. 844.

8. στρατηγὸν] Regem dicit Creontem, ut στρατὸς non solum de exercitu, sed etiam de populo universo dicitur.

9. ἔχεις] *Cognitum habes, nosti*, ut Trach. 318. οὐδ' ὄνομα πρός του τῶν συνεμπόρων ἔχεις; Eur. Or.

ΑΝ. οὐ γὰρ τάφου νῷν τὼ κασιγνήτω Κρέων
τὸν μὲν προτίσας, τὸν δ' ἀτιμάσας ἔχει;
Ἐτεοκλέα μέν, ὡς λόγος, κατὰ χθονὸς
ἔκρυψε τοῖς ἔνερθεν ἔντιμον νεκροῖς,
τὸν δ' ἀθλίως θανόντα Πολυνείκους νέκυν

21. κασιγνήτω] κασιγνήτωι, ι eraso. 23. ὡς λόγος, κατὰ χθονὸς scripsi pro ὡς λέγουσι σὺν δίκῃ | χρησθεὶς δικαίᾳ καὶ νόμῳ κατὰ χθονὸς

καλχαίνων τέκνοις. Sophocles cum accusativo construxit, cum infinitivo Lycophro 1457. λέκτρων στερηθεὶς, ὧν ἐκάλχαινεν τυχεῖν.

21. Genitivus τάφου propter remotius ἀτιμάσας positus, quod cum genitivo constructum Oed. C. 49. et alibi. νῷν, qui genitivus potius esse videtur quam dativus, metri caussa ante τὼ κασιγνήτω positum.

22. τὸν μὲν—τὸν δὲ non solum post genitivos, sed etiam post accusativos, ut ὁ μὲν—ὁ δὲ post nominativos, ponitur, frequenti in prosa et posi usu, ut infra v. 561. τὸ παῖδέ φημι—, τὴν μὲν— τὴν δέ—.

23. Ἐτεοκλέα hic et v. 194. aliisque in locis tragicorum, ubi sic positum est in senario, non ab anapaesto, sed ab tribracho incipere putandum est. Est autem hic versus manifesto si quis alius interpolatus, illata ineptissima locutione σὺν δίκῃ χρησθεὶς δικαίᾳ καὶ νόμῳ, qualia vix credas ab homine scribi potuisse cui lingua Graeca patria fuit. Ab Sophocle nec σὺν δίκῃ δικαίᾳ dici potuit nec χρησθεὶς, quod propter metri necessitatem posuit interpolator, pro χρησάμενος dici, quod credidit scholiasta, qui explicat δικαίᾳ κρίσει χρησάμενος. Qua aoristi forma ne Polybium quidem usum esse verisimile est 2, 32, 7. ἐβούλοντο συγχρησθῆναι ταῖς τῶν συμμαχούντων αὐτοῖς Κελτῶν δυνάμεσι. Neque enim intelligitur cur hoc uno loco συγχρησθῆναι dicere maluerit quam vel συγχρῆσθαι vel συγχρήσασθαι, recta aoristi forma, qua alibi utitur. Restitui quod Sophoclem scripsisse ex vestigiis quae interpolator reliquit colligi potest, Ἐτεοκλέα μέν, ὡς λόγος, κατὰ χθονὸς | ἔκρυψε —. cui ὡς νόμος praeferendum foret, quod Kayserus proposuit, si quae fuissent Antigonae in Eteocle sepeliendo partes, quod credidit interpolator cui versus hujus fabulae 900. et seqq. debemus, de quibus suo loco dicetur. Nam Antigona ipsa si interfuisset sepulturae Eteoclis, non potuisset dicere ὡς λόγος. Partem veri viderunt Wunderus, qui servatis verbis Ἐτεοκλέα μέν, ὡς λέγουσι, σὺν δίκῃ, proxima verba delevit χρησθεὶς δικαίᾳ καὶ νόμῳ κατὰ χθονός, et Schneidewinus, qui conjecit Ἐτεοκλέα μέν, ἡ δίκη, κατὰ χθονὸς | ἔκρυψε —. Quod si voluisset Sophocles, scripsisset saltem ὡς δίκη, vel ἐνδίκως, ne ΗΔΙΚΗ (ἡ Δίκη) primo adspectu subjectum esse videretur verbi ἔκρυψε.

25. ἔντιμον νεκροῖς] Veteres, si quis aut inhumatus jaceret, aut non rite post mortem coleretur, contemptui inter mortuos habitum credebant. Hinc Electra apud Aeschylum Choeph. 484. παρ' εὐδείπνοις ἑστῇ ἄτιμος. Clytaemnestra quoque Eumen. 97. ὄνειδος ἐν φθιτοῖσιν οὐκ ἀπόλλυται. MUSGR.

26. θανόντα νέκυν dictum ut νέκυες κατατεθνηῶτες apud Homerum, θανόντων σώματα νεκρῶν apud Eurip. Tr. 91. et quae sunt alia

ἀστοῖσί φασιν ἐκκεκηρῦχθαι τὸ μὴ
τάφῳ καλύψαι μηδὲ κωκῦσαί τινα,
ἐὰν δ' ἄκλαυτον, ἄταφον, οἰωνοῖς γλυκὺν
θησαυρὸν εἰσορμῶσι πρὸς χάριν βορᾶς.
τοιαῦτά φασι τὸν ἀγαθὸν Κρέοντα σοὶ
κἀμοί, λέγω γὰρ κἀμέ, κηρύξαντ' ἔχειν,
καὶ δεῦρο νεῖσθαι ταῦτα τοῖσι μὴ εἰδόσιν
σαφῆ προκηρύξοντα, καὶ τὸ πρᾶγμ' ἄγειν
οὐχ ὡς παρ' οὐδέν, ἀλλ' ὃς ἂν τούτων τι δρᾷ,
φόνον προκεῖσθαι δημόλευστον ἐν πόλει.

27. *φασιν*] *φησιν* pr. *ἐκκεκηρῦχθαι*] *ἐκκεκηρύχθαι* 28. *κωκῦσαι*] *κωκύσαι* pr. 29. *ἄκλαυτον, ἄταφον*] *ἄταφον ἄκλαυτον* 30. *εἰσορμῶσι* vir doctus apud Burtonum pro *εἰσορῶσι*. 31. *Κρέοντα σοὶ* Schaeferus pro *Κρέοντά σοι*. 33. *τοῖσι* Heathius pro *τοῖς*. 34. *προκηρύξοντα*] *προκηρύξαντα*, literis *ξα* in litura positis pro *το* vel *ττο*. Nam duplex *τ* interdum uno ducto exprimitur.

hujusmodi. *ὁ κατθανὼν νέκυς* est v. 515.

29. Recta collocatio verborum *ἄκλαυστον ἄταφον* in apographis est, male tamen *ἄκλαυτον* in *ἄκλαυστον* mutato. Quod in codice est *ἄταφον ἄκλαυτον* non solum numeros praebet deteriores, sed etiam collocationem verborum minus aptam, ut Schneidew. ostendit collatis locis Homericis Il. 22, 386. *κεῖται πὰρ νήεσσι νέκυς ἄκλαυτος ἄθαπτος*, et Od. 11, 72. *μή μ' ἄκλαυτον ἄθαπτον — καταλείπειν*, et Eurip. Hec. 30. ubi versus ab iisdem vocabulis incipit *ἄκλαυτος ἄταφος*.

30. *εἰσορμῶσι πρὸς χάριν βορᾶς*] Codex *εἰσορῶσι*. Utrumque dici potuit, sed verba *πρὸς χάριν βορᾶς* indicio sunt Sophoclem *εἰσορμῶσι* scripsisse, aptissime dictum de avibus voracibus in cadavera irruentibus: ut non sit credibile Sophoclem *εἰσορῶσι* scripsisse, quum *εἰσορμῶσι* posset. *χάριν βορᾶς* dicit voluptatem quam ex carnibus cadaverum devorandis aves percipiunt.

31. *ἀγαθὸν*] Ironice dictum.

32. *λέγω γὰρ κἀμέ*] Hoc significat: parum me norat Creon, qui me quoque facere juberet quae cum pietate in fratrem pugnant. ERFURDT. Ismenam primo loco pariter nominat Antigona v. 6. *τῶν σῶν τε κἀμῶν—κακῶν*. et v. 37. 38. de Ismena sola dictum est quod de utraque sorore dici poterat.

33. *νεῖσθαι*] I. e. *πορεύεσθαι*, ut explicat scholiasta.

34. *προκηρύξοντα*] Primae manus scriptura ad *προκηρύσσοντα* ducit, quod ipsum quoque probari potest, si *νεῖσθαι* futuri significatione dictum accipiatur.

35. *ἄγειν—παρ' οὐδέν*] Sic infra 462. *παρ' οὐδὲν ἄλγος*. El. 1327. *παρ' οὐδὲν τοῦ βίου κήδεσθ' ἔτι*. Oed. T. 983. *ταῦθ' ὅτῳ παρ' οὐδέν ἐστι*. Eur. Or. 569. *παρ' οὐδὲν αὐταῖς ἦν ἂν ὀλλύναι πόσεις*. ERF.

τούτων] Quae dixerat v. 28. *τάφῳ καλύψαι ἢ κωκῦσαί τινα*.

36. *φόνον—δημόλευστον*] Eadem poena his verbis denunciatur apud Aeschylum Sept. 199. *λευστῆρα δήμου δ' οὔτι μὴ φύγῃ μόρον*. ad

οὕτως ἔχει σοι ταῦτα, καὶ δείξεις τάχα
εἴτ' εὐγενὴς πέφυκας εἴτ' ἐσθλῶν κακή.
ΙΣ. τί δ', ὦ ταλαῖφρον, εἰ τάδ' ἐν τούτοις, ἐγὼ
λύουσ' ἂν ἢ 'φάπτουσα προσθείμην πλέον;
ΑΝ. εἰ ξυμπονήσεις καὶ ξυνεργάσει σκόπει.
ΙΣ. ποῖόν τι κινδύνευμα; ποῦ γνώμης ποτ' εἶ;
ΑΝ. εἰ τὸν νεκρὸν ξὺν τῇδε κουφιεῖς χερί.
ΙΣ. ἦ γὰρ νοεῖς θάπτειν σφ', ἀπόρρητον πόλει;
ΑΝ. τὸν γοῦν ἐμὸν καὶ τὸν σὸν, ἢν σὺ μὴ θέλῃς,

40. ἢ 'φάπτουσα] ἢ θάπτουσα cum γρ. καὶ ἢ 'φάπτουσα. 41. ξυνεργάσει] ξυνεργάσῃ 42. ποῦ] ποῖ 44. ἦ] εἰ, ἢ ab alia m. ant.

quem locum vide quae notavit Stanleius. ERF. λιθόλευστος Ἄρης est Aj. 254. λευσθῆναι πέτροις Oed. C. 435.

38. ἐσθλῶν κακή] I. e. ἐξ ἐσθλῶν κακή. MUSGR.

40. λύουσ' ἂν ἢ 'φάπτουσα] Recte Boeckhius monuit λύουσα ἢ ἐφάπτουσα locutionem proverbialem esse, in qua λύειν fere significet *interponendo sese difficultates alicujus rei solvere*, ἐφάπτειν autem *conficere aliquid*, sive *rei alicujus agendae socium esse*, apte comparata locutione proverbiali κάθαμμα λύειν, coll. Eur. Hippol. 666. Zenob. 4, 46. Hesychio, Suida, et adscripto Aj. 1317. εἰ μὴ ξυνάψων, ἀλλὰ συλλύσων πάρει. Similiter opposita sibi sunt συνάπτειν et λύειν apud Plutarch. Alcib. c. 14. Adde hujus fab. 1111 sq. Deinde idem vere statuit conjungenda verba esse τί πλέον προσθείμην, valereque πλέον τι τίθεσθαι *aliquid utilitatis sibi parare*, similiter atque πλέον ποιῶ, πλέον ἐργάζομαι et alia dicantur, de quibus vide Valck. ad Eur. Hipp. 284. et in Diatr. Eur. c. 14. p. 150. Adde hujus fab. v. 268. Postremo de verbis ἐν τούτοις recte scholiasta, εἰ ταῦτα Κρέων ἐκέλευσεν. WUND. Scripturam vitiosam ἢ θάπτουσα in libro suo habuit scholiasta, etsi recta quoque ἢ 'φάπτουσα cognita ei fuit.

42. ποῦ γνώμης ποτ' εἶ] ποῦ scripsi ex apogr. Paris. 2712. pro ποῖ, quod si retineatur, εἶ pro futuro verbi ἰέναι habendum erit, ut ποῖ τις φροντίδος ἔλθῃ dictum est Oed. C. 167. et ὅποι γνώμης φέρει El. 922.

43. ξὺν τῇδε—χερί] I. e. *mecum*. κουφιεῖς] κουφίζειν νεκρὸν eodem sensu dictum quo scriptores prosaici ἀναιρεῖσθαι νεκρὸν usurpant. Monuit Wund. τὸν νεκρὸν χεροῖν συγκομίζειν est Aj. 1047.

44. ἀπόρρητον] I. e. ἀπόρρητον ὄν, *quum interdictum sit*. Male pro masculino accepit scholiasta, τὸν ἀπηγορευμένον καὶ κεκωλυμένον interpretatus.

45. Scholiasta, τὸν γοῦν ἐμὸν καὶ τὸν σόν: εἰ μὴ σὺ θέλεις θάπτειν, ἐγὼ τοῦτο ποιήσω μόνη. ἢ οὕτως· κἂν μὴ προσποιῇ αὐτὸν εἶναι σὸν ἀδελφόν, ἀλλ' ἀλλοτριοῖς σαυτὴν τῆς συγγενείας, ἐγὼ θάψω τὸν ἐμὸν καὶ σὸν ἀδελφόν. Δίδυμος δέ φησιν ὑπὸ τῶν ὑπομνηματιστῶν τὸν ἑξῆς στίχον νενοθεῦσθαι. Recte judicarunt veteres critici Sophoclem uno

ἀδελφόν· οὐ γὰρ δὴ προδοῦσ' ἁλώσομαι.
ΙΣ. ὦ σχετλία, Κρέοντος ἀντειρηκότος ;
ΑΝ. ἀλλ' οὐδὲν αὐτῷ τῶν ἐμῶν μ' εἴργειν μέτα.
ΙΣ. οἴμοι· φρόνησον, ὦ κασιγνήτη, πατὴρ
ὡς νῷν ἀπεχθὴς δυσκλεής τ' ἀπώλετο,
πρὸς αὐτοφώρων ἀμπλακημάτων διπλᾶς
ὄψεις ἀράξας αὐτὸς αὐτουργῷ χερί·
ἔπειτα μήτηρ καὶ γυνὴ, διπλοῦν ἔπος,
πλεκταῖσιν ἀρτάναισι λωβᾶται βίον·

47. ὦ] ὠ, sed accentus gravis a m. recentiore. 48. μ' addidit Brunckius. 50. δυσκλεήστ', σ et τ uno ductu, non omisso τ', quod ait Elmsleius. 53. ἔπος] πάθος superscr. ab S.

tantum versu usum esse — quod etiam stichomythiae ratio confirmat—ex quo vetus interpolator duos fecerit, (ut ex uno v. 23. duos factos supra vidimus) etsi non animadverterunt versu altero delendo non tolli hujus loci difficultatem. Nam quid hoc est, *meumne certe et tuum, si tu nolis?* quasi Ismenae potissimum officium sit Polynicem sepelire, cui Antigona satisfacere velit, si Ismena nolit: cujusmodi quid si dicere voluisset, non debebat omitti *μόνη*, quod addidit scholiasta, *ἐγὼ τοῦτο ποιήσω μόνη*. Non magis altera interpretatio locum habet, verbis *ἢν σὺ μὴ θέλῃς* positis ubi *κἂν σὺ μὴ θέλῃς* dicendum fuisset, quod substituit scholiasta interpretatione sua, *κἂν μὴ προσποιῇ αὐτὸν εἶναι σὸν ἀδελφόν*. Sophoclis igitur verba haec potius fuisse videntur, *τὸν γοῦν ἀδελφὸν οὐ προδοῦσ' ἁλώσομαι*. quibus verbis quum Antigona indicet se Polynicem esse sepulturam, recte respondet Ismena, *ὦ σχετλία, Κρέοντος ἀντειρηκότος* ; ubi scholiasta, *αἱ ἀντιλογίαι δῆλαί εἰσιν· ἡ μὲν γὰρ τῷ πράγματι, ἡ δὲ τῇ οἰκειότητι ἀκολουθεῖ*. Locutione *προδοῦσ' ἁλίσκεται* utitur etiam Aj. v. 1267.

48. μ' quod Brunckius addidit utrum legerit an ipse suppleverit scholiasta non liquet ex annotatione ejus, *οὐ μέτεστιν αὐτῷ εἴργειν με ἀπὸ τῶν ἐμῶν. ἢ οὕτως· οὐ μέτεστιν αὐτῷ τὰ ἡμέτερα βουλεύματα εἴργειν*. Vera prior interpretatio, *τῶν ἐμῶν* genere sive masculino sive neutro dicto, etsi de uno intelligendum est Polynicis mortui corpore. Similiter El. 536. *ἀλλ' οὐ μετῆν αὐτοῖσι τήν γ' ἐμὴν κτανεῖν*. et Oed. Col. 830. *οὐχ ἅψομαι τοῦδ' ἀνδρὸς, ἀλλὰ τῆς ἐμῆς*.

49. Scholiasta, *τὰς συμφορὰς σκόπησον τοῦ πατρὸς γένους, καὶ πῶς ὁ πατὴρ ἀκλεὴς ἀπώλετο· οὐ μόνον δὲ ἀκλεὴς, ἀλλὰ καὶ ἀπεχθὴς, διὰ τὸν γενόμενον λοιμόν*.

51. *αὐτοφώρων ἀμπλακημάτων*] Nam Oedipus propter flagitia, quae ipse dixerat, oculos sibi effoderat. Quod argumentum in Oedipo Rege tractavit Sophocles.

53. *διπλοῦν ἔπος*] I. e. *δισσὸν ὄνομα ἔχουσα, μήτηρ τε καὶ γυνή*. Quod *διορθωτὴς* superscripsit *πάθος* textui illatum est in apogr. Par. 2712., superscripto quod codex in textu habet *ἔπος*.

54. *πλεκταῖσιν ἀρτάναισιν*] Vide Oed. T. 1264.

τρίτον δ' ἀδελφὼ δύο μίαν καθ' ἡμέραν
αὐτοκτονοῦντε τὼ ταλαιπώρω μόρον
κοινὸν κατειργάσαντ' ἐπαλλήλοιν χεροῖν.
νῦν δ' αὖ μόνα δὴ νὼ λελειμμένα σκόπει
ὅσῳ κάκιστ' ὀλούμεθ', εἰ νόμου βίᾳ
ψῆφον τυράννων ἢ κράτη παρέξιμεν.
ἀλλ' ἐννοεῖν χρὴ τοῦτο μὲν γυναῖχ' ὅτι
ἔφυμεν, ὡς πρὸς ἄνδρας οὐ μαχουμένα·
ἔπειτα δ' οὕνεκ' ἀρχόμεσθ' ἐκ κρεισσόνων
καὶ ταῦτ' ἀκούειν κἄτι τῶνδ' ἀλγίονα.
ἐγὼ μὲν οὖν αἰτοῦσα τοὺς ὑπὸ χθονὸς
ξύγγνοιαν ἴσχειν, ὡς βιάζομαι τάδε,
τοῖς ἐν τέλει βεβῶσι πείσομαι. τὸ γὰρ

55. δύο] *o* in *ω* mutavit m. antiqua. 56. αὐτοκτονοῦντε (debebat αὐτοκτονοῦντε) Coraës ad Heliodor. vol. 2. p. 7. pro αὐτοκτενοῦντε τὼι ταλαιπώρωι, sed *ι* utroque eraso. μόρον] μορῶι, sed correctum a m. pr. 57. ἐπαλλήλοιν Hermannus pro ἐπ' ἀλλήλοιν 58. δ' a m. rec. additum. νὼ] νῶ λελειμμένα] ἐλελειμμένα, sed *ε* eraso. 60. παρέξιμεν] *ι* ex *ει* factum. 63. κρεισσόνων] κρειττόνων, sed superscripto *σσ* ab alia m. ant. 64. ἀλγίονα] ἀλγείονα pr.

56. αὐτοκτονοῦντε] Confert Neuius Aesch. Sept. 681. θάνατος ὧδ' αὐτοκτόνος. 734. ἐπειδὰν αὐτοκτόνως αὐτοδαΐκτοι θάνωσι. 805. ἐκ χερῶν αὐτοκτόνων.

57. ἐπαλλήλοιν] I. e. ἀλληλοφόνοιν. Sic Aeschylus Sept. 931. de Eteocle et Polynice, οἱ δ' ὧδ' ἐτελεύτασαν ὑπ' ἀλλαλοφόνοις χερσὶν ὁμοσπόροισιν. Χερσὶν ὑπ' ἀλλήλων καταβήμεναι Ἄϊδος εἴσω dixit scriptor oraculi apud schol. ad Oed. Col. 1375.

60. ψῆφος decretum legitimum, κράτη arbitrarium significare interpretes quidam crediderunt. Quae tamen non intelligitur cur hic ubi de tyranno agitur distinxerit poeta. Quamobrem non improbabilis Axtii conjectura est (in annot. ad Vestritium Spurinnam p. 102.) ἢ in καὶ mutantis, ut ἀρχῆς καὶ κράτους τυραννικοῦ est in Oed. Col. 373.

61. τοῦτο μὲν] Respondet ἔπειτα δέ v. 63.

64. Infinitivus ἀκούειν pendet ab verbis οὕνεκ' ἀρχόμεσθ' ἐκ κρεισσόνων, quibus verbi βιάζεσθαι notio inest, ut paullo post βιάζομαι τάδε, *cogor haec*, dicit Ismena. Itaque non opus est ut καὶ in ὡς mutetur. ταῦτ' ἀκούειν autem significat *hujusmodi imperiis obtemperare*, ut explicat Wunderus. Sic ἀπιστεῖν τάδε v. 219.

65. τοὺς ὑπὸ χθονὸς] Scholiasta, ἢ τὸν Πολυνείκη, ἢ τοὺς χθονίους δαίμονας. De solo intelligendum Polynice, qui frequens est numeri pluralis de una persona usus. Sic τοὺς φίλους v. 10.

περισσὰ πράσσειν οὐκ ἔχει νοῦν οὐδένα.
AN. οὔτ' ἂν κελεύσαιμ' οὔτ' ἂν, εἰ θέλοις ἔτι
πράσσειν, ἐμοῦ γ' ἂν ἡδέως δρῴης μέτα.
ἀλλ' ἴσθ' ὁποία σοι δοκεῖ, κεῖνον δ' ἐγὼ
θάψω. καλόν μοι τοῦτο ποιούσῃ θανεῖν.
φίλη μετ' αὐτοῦ κείσομαι, φίλου μέτα,
ὅσια πανουργήσασ'· ἐπεὶ πλείων χρόνος
ὃν δεῖ μ' ἀρέσκειν τοῖς κάτω τῶν ἐνθάδε.
ἐκεῖ γὰρ ἀεὶ κείσομαι· σὺ δ', εἰ δοκεῖ,
τὰ τῶν θεῶν ἔντιμ' ἀτιμάσασ' ἔχε.
ΙΣ. ἐγὼ μὲν οὐκ ἄτιμα ποιοῦμαι, τὸ δὲ
βίᾳ πολιτῶν δρᾶν ἔφυν ἀμήχανος.
AN. σὺ μὲν τάδ' ἂν προῦχοι'· ἐγὼ δὲ δὴ τάφον

68.—70. οὐκ ἔχει—πράσσειν primo omissa supplevit m. pr. 70. Post γ' duae literae erasae. 71. ὁποία Triclinius pro ὁποῖα 74. πλείων] πλεῖο. ν, ο ex ει facto. 76. ἀεὶ] αἰεὶ σὺ Elmsleius pro σοὶ 77. θεῶν] τ post ε erasum. 78. Ante οὐκ erasum οὖν 80. προῦχοι'] προῦχοιο

70. ἡδέως] Minus accurate Brunckius, *lubens te utar adjutrice.* Recte alii, *lubens mecum facies.* Nam hoc dicit, nec jubebo te ut hoc facias nec, si nihilominus facere velles, credo te lubenter id esse facturam, quae longe aliter quam ego sentis. Quod Brunckius voluit ἡδέως pro ἡδέως ἐμοί accepto, si voluisset Sophocles, orationem aliter erat conformaturus. Nam ut nunc haec verba scripta sunt non poterant ab lectoribus Graecis aliter intelligi quam ut ἡδέως ad Ismenam referretur.

71. ὁποία libri Tricliniani. Codex et apographa cetera ὁποῖα. Utramque lectionem interpretatur scholiasta. ὁποῖα qui scripserunt ἴσθι pro imperativo verbi εἰδέναι habuerunt. Est vero imperativus verbi εἶναι. ὁποῖα si scripsisset Sophocles, alio potius verbo uti debebat, velut γιγνώσκειν, quod interpretatione sua posuit scholiasta, aut φρονεῖν.

74. πανουργήσασ'] Hoc verbo utitur quia audacter contra declaratam Creontis voluntatem agit.

75. τῶν ἐνθάδε] I. e. ἢ τοῖς ἐνθάδε.

76. ἀεὶ ex uno apogr. pro αἰεί. Dubitatur utrum σοὶ an σὺ scripserit Sophocles. Recte Elmsleius σὺ, commate post δ' addito. Nam hoc pronomine multo magis opus erat quam illo σοὶ, quod librarii propter δοκεῖ posuerunt.

77. τὰ τῶν θεῶν ἐντιμ'] Scholiasta, τὰ παρὰ θεοῖς τίμια ἀτίμαζε. τετίμηται γὰρ παρὰ θεοῖς καὶ ὅσιον νενόμισται τὸ θάπτειν νεκρούς· οἷς μᾶλλον δεῖ πείθεσθαι ἢ τοῖς τοῦ Κρέοντος κηρύγμασι.

78. ποιοῦμαι] *Habeo, aestimo,* ut in phrasi ἐν οὐδενὶ λόγῳ ποιοῦμαι. MUSGR.

80. προῦχοι'] Hesychius, προῦ-

χώσουσ' ἀδελφῷ φιλτάτῳ πορεύσομαι.
ΙΣ. οἴμοι, ταλαίνης ὡς ὑπερδέδοικά σου.
ΑΝ. μή μου προτάρβει· τὸν σὸν ἐξόρθου πότμον.
ΙΣ. ἀλλ' οὖν προμηνύσῃς γε τοῦτο μηδενὶ
τοὔργον, κρυφῇ δὲ κεῦθε, σὺν δ' αὔτως ἐγώ. 85
ΑΝ. οἴμοι, καταύδα· πολλὸν ἐχθίων ἔσει
σιγῶσ', ἐὰν μὴ πᾶσι κηρύξῃς τάδε.
ΙΣ. θερμὴν ἐπὶ ψυχροῖσι καρδίαν ἔχεις.
ΑΝ. ἀλλ' οἷδ' ἀρέσκουσ' οἷς μάλισθ' ἁδεῖν με χρή.
ΙΣ. εἰ καὶ δυνήσει γ'· ἀλλ' ἀμηχάνων ἐρᾷς 90

83. πότμον] γρ. βίον ab S. 85. σὺν] ν ab S additum. 86. ἐχθίων] ἐλ. εἴων pr. ἔσει] ἔσῃ 89. μάλισθ'] μάλιστ' 90. δυνήσει] δυνήσῃ 91. μὴ addidit S.

χοιο : προφασίζοιο. et πρόχοιο cum eadem interpretatione. Similiter scholiasta explicat, Callimacheum vocabulum προχάνας, i. e. τὰς προφάσεις, comparans, ἄγραδέ τοι πάσῃσιν ἐπὶ προχάνῃσιν ἐφοίτα. Nam sic scripturam codicis ἀγραδετω correxit Buttmannus. Ad locum Callimachi spectat, ni fallor, Hesychius, Ὠλένα δέ : ὡς ἄγρα δέ. Scribendum Ὠλέναδε : ὡς ἄγραδε.

82. Comma post ταλαίνης vulgo positum H. Stephanus recte post οἴμοι posuit. Sententia similiter conformata El. 920. φεῦ, τῆς ἀνοίας ὥς σ' ἐποικτείρω πάλαι. Ceterum encliticum σου ut in σοῦ mutetur non magis opus quam ut versu proximo μὴ 'μοῦ scribatur pro μή μου.

86. Notandum πολλόν, quo epici saepissime utuntur, tragici perraro usi sunt. πολλόν genere masculino est Trach. 1196.

87. σιγῶσα non inutiliter additum. Nam hoc dicit, *nisi omnibus nunciaveris, multo magis inimica eris silentio tuo.*

88. θερμὴν ἐπὶ ψυχροῖσι καρδίαν ἔχεις] I. e. calidum cor habes ubi frigido opus est. Non credo tamen Sophoclem ἐπὶ ψυχροῖσι sic dicturum fuisse, nisi oppositum θερμὴν καρδίαν omnem de sensu verborum dubitationem tolleret.

89. μάλισθ' ἁδεῖν in editionibus Stephaniana posterioribus tacite repositum pro μάλιστ' ἁδεῖν, quod est in prioribus et fortasse in apographis quoque, praeeunte codice, in quo μάλιστ' ἁδεῖν non solum in textu legitur, sed etiam in lemmate scholii, ubi Elmsleius μάλιστ' ἄδειν (typothetae errore pro ἁδεῖν) tacite substituit. Ex quo non potest colligi antiquitus μάλιστ' ἁδεῖν scriptum fuisse cum spiritu leni, ut est in apogr. Par. 2712., quum literae tenues in hoc codice, ut in aliis aliorum scriptorum codicibus antiquis, saepe pro aspiratis positae reperiantur. Sic πέμψατ' ὡς est Oed. C. 1461. ἔσχετ' οὖ 1618., nec raro κ pro χ, vel π pro φ. Contrario errore μάλισθ' ἔπειτα Phil. 1285. ubi τ superscriptum.

90. 92. ἀμηχάνων ἐρᾷς—θηρᾶν τἀμήχανα] Sic ἀδυνάτων ἐρᾶν dixit Eurip. Herc. f. 318. et ἀδύνατα θηρᾷς proverbio dictum annotavit Zenobius 1, 29.

ΑΝ. οὐκοῦν, ὅταν δὴ μὴ σθένω, πεπαύσομαι.
ΙΣ. ἀρχὴν δὲ θηρᾶν οὐ πρέπει τἀμήχανα.
ΑΝ. εἰ ταῦτα λέξεις, ἐχθαρεῖ μὲν ἐξ ἐμοῦ,
ἐχθρὰ δὲ τῷ θανόντι προσκείσει δίκῃ.
ἀλλ' ἔα με καὶ τὴν ἐξ ἐμοῦ δυσβουλίαν
παθεῖν τὸ δεινὸν τοῦτο· πείσομαι γὰρ οὐ
τοσοῦτον οὐδὲν ὥστε μὴ οὐ καλῶς θανεῖν.
ΙΣ. ἀλλ' εἰ δοκεῖ σοι, στεῖχε· τοῦτο δ' ἴσθ', ὅτι
ἄνους μὲν ἔρχει, τοῖς φίλοις δ' ὀρθῶς φίλη.

ΧΟΡΟΣ.

ἀκτὶς ἀελίου, τὸ κάλλιστον ἑπταπύλῳ φανὲν

100.–109. = 117.–126.

93. ἐχθαρεῖ] ἐχθρανῆι cum γρ. ἐχθαρῆι a m. recentiore. 94. προσκείσει] προσκείσηι 99. ἔρχει] ἔρχηι φίλοις] φίλοισι, sed ι erasо. φίλῃ] φίλει pr. 100.–114. Versus sic divisi, ἀκτὶσ–| λιστον–| θήβα–| ἐφάνθησ–| ἀμέρασ–| διρκαίων–| βεέθρων–| τὸν–| φῶτα–| φυγάδα–| κινήσασα–| δν–| ἀρθείσ–| ὀξέα–| ὡς ὑπερέπτα. 100. ἀελίου pr. (in textu et in lemmate scholii) sed ν in ιο (i. e. ἀελίοιο) mutatum a m. satis antiqua.

94. ἐχθρὰ δὲ τῷ θανόντι προσκείσει δίκῃ] Inutiliter et prope inepte additum δίκῃ, oratione tam ambigua ut Ismena jure agere videatur si inimice contra fratrem mortuum agat. Quomodo non est verisimile locutum esse Sophoclem, qui sentire debuit nomine potius quod fratrem significet opus hic esse quam supervacuo iste δίκῃ, quo interpolator duarum syllabarum defectum explevit. Nam poeta haud dubie scripserat ἐχθρὰ δὲ τῷ θανόντι προστήσει κάσει, ut Aj. v. 1133. dixit, ἦ σοι γὰρ Αἴας πολέμιος προὔστη ποτέ; κάσει quum pro κείσει acceptum esset, στήσει deleri debuit. Quae ratio probabilior videtur quam προσκείσει κάσει, quod κακόφωνον est. Nominativo κάσις et accusativo κάσιν Aeschylus, Euripides aliique usi sunt. Vocativi κάσι unum est exemplum apud Soph. Oed. Col. 1440. unumque compositi σίγκασι κούρα apud Eurip. Alc. 410. His nunc accedit dativus κάσει. Pluralem κάσεις Hesychio recte restituit HSt. κάσεις (codex κάσιοι, Musurus κάσις)· οἱ ἐκ τῆς αὐτῆς ἀγέλης ἀδελφοί τε καὶ ἀνεψιοί etc.

95. ἔα] Est monosyllabum sive cum synizesi pronunciandum sive ᾶ scribendum. V. ad Oed. T. 1513.

96. τὸ δεινὸν τοῦτο] Quod Creon minatus erat, si quis Polynicis corpus sepeliret.

οὐ] οὖν Elmsleius ad Eurip. Med. p. 205. Recte fortasse.

99. τοῖς φίλοις δ' ὀρθῶς φίλη] Sic Eurip. Iph. T. 610. τοῖς φίλοις ὀρθῶς φίλος. ὀρθῶς φίλη autem Antigona dicitur quia ne mortis quidem poena, quam Creon minatus erat, ab consilio suo dimovetur.

100. ἀελίου] ἀελίοιο, quod corrector codicis intulit, est etiam in apogr. Par. 2712. et ed. Aldina:

Θήβᾳ τῶν προτέρων φάος,
ἐφάνθης ποτ', ὦ χρυσέας ἀμέρας βλέφαρον,
Διρκαίων ὑπὲρ ῥεέθρων μολοῦσα, 105
τὸν λεύκασπιν Ἀργόθεν ἐκ φῶτα βάντα πανσαγίᾳ
φυγάδα πρόδρομον ὀξυτέρῳ κινήσασα χαλινῷ·
ὃς ἐφ' ἡμετέρᾳ γῇ Πολυνείκους 110

102. Θήβᾳ] θήβᾱ hic et v. 149. cum lineola, ut ἐπιγλώσσᾱ Oed. Col. 1052. βίᾱ Aj. 1176. 105. ὑπὲρ] ὕπερ 106. ἐκ addidit Hermannus. 108. ὀξυτέρῳ] ὀξυτόρωι, litera super ω erasa. Correctum ex schol. 109. κινήσατα] κινήσασ α 110. ὃς—Πολυνείκους Scaliger pro ὃν—Πολυνείκης. ἡμετέρᾳ] ἡμερα, τέ a m. pr. γῇ et v. 113. γῆν ὑπερέπτη scripsi pro γᾷ et γᾶν ὑπερέπτα.

quo recepto Bothius τό deleri voluit. ἀκτὶς ἀελίου suo quoque in exemplari legit Eustath. p. 161, 18.

102. τῶν προτέρων] τῶν προτέρων ἡμερῶν explicat scholiasta. τῶν πρότερον Par. 2712. et ed. Aldina.

103. ποτ'] *Tandem.*

χρυσέας] Correpta syllaba prima, ut frequenter in numeris generis dactylici, sed nonnisi in formis trisyllabis, nusquam in contractis χρυσοῦς χρυσῆ χρυσοῦν. De quo dixi in Thesauro s. v. χρύσεος.

105. Διρκαίων] Scholiasta, Δίρκη κρήνη καὶ ποταμὸς Θηβῶν. De ejus situ v. Mueller. Orchom. p. 487. WUND.

106. λεύκασπιν—φῶτα] Euripidis Phoeniss. 1106. comparavit scholiasta, λεύκασπιν εἰσορῶμεν Ἀργείων στρατόν. Hinc λευκῆς χιόνος πτέρυγι στεγανός dicitur v. 114. λευκοπρεπῆ λεών exercitum Argivorum e longinquo conspectum vocant virgines Thebanae apud Aeschylum Sept. 96.

Ἀργόθεν ἐκ | φῶτα βάντα, quod cum Hermanno (qui ἐκ scribit) restitui, non est ἐξ Ἀργόθεν, ut Brunckius vitiato metro edidit, sed Ἀργόθεν ἐκβάντα.

108. ὀξυτέρῳ in duobus est apographis legitque scholiasta. Comparativo significatur, ut Wunderus monuit, Argivos post solis ortum accelerato gressu fugere coepisse, habenis tributo epitheto quod cursui sive fugae tribuendum erat.

110. Systemata anapaestica, quae non ab choro canuntur, sed ab coryphaeo recitantur, hic et infra libera sunt responsione antistrophica. Scripturam vulgatam ὃν—Πολυνείκης olim hac annotatione defendi "ὃν dixit quasi sequeretur ἤγαγε, pro quo verbo, quod scholiasta in interpretatione sua substituit, copiosiorem posuit descriptionem ἀρθεὶς—ἀετὸς ἐς γῆν ὑπερεπτη. Sic in Electra v. 140. quum dicturus esset ἀλλ' ἀπὸ τῶν μετρίων ἐπ' ἀμήχανον ἄλγος ἀεὶ ἔρχει, pro ἔρχει substituit, στενάχουσα διόλλυσαι. In Trach. 207. ἐν δὲ κοινὸς ἀρσένων ἵτω κλαγγὰ τὸν—Ἀπόλλωνα, i. e. *celebrato.* Ajac. 1058. ἡμεῖς μὲν ἂν τήνδ', ἢν δὸ' εἵληχεν τύχην, | θανόντες ἂν προὐκείμεθ' αἰσχίστῳ μόρῳ, i. e. ἐλάχομεν. Liberiore hoc genere loquendi saepe utuntur poetae ubi nihil obscuritatis inde affertur sententiae." Nunc Scaligeri emendationem praetuli ὃς—Πολυνείκους.

110. Formae Doricae in verbis

ἀρθεὶς νεικέων ἐξ ἀμφιλόγων
ὀξέα κλάζων
ἀετὸς ἐς γῆν ὑπερέπτη,
λευκῆς χιόνος πτέρυγι στεγανὸς
πολλῶν μεθ' ὅπλων
ξύν θ' ἱπποκόμοις κορύθεσσι.
στὰς δ' ὑπὲρ μελάθρων φονώσαισιν ἀμφιχανὼν κύκλῳ
λόγχαις ἑπτάπυλον στόμα
ἔβα, πρίν ποθ' ἁμετέρων αἱμάτων γένυσιν

113. ἀετὸς scripsi pro αἰετός. ἐς] εἰσ ὡς post γᾶν delevit Hermannus. 116. κορύθεσσιν] κορύθεσιν, σ ab alia m. superscr. 117. Duo versus, στὰσ-| αισιν ἀμφιχανὼν—. φονώσαισιν Boeckhius pro φονίαισιν 120. Versus sic divisi, ἔβα-| αἱμάτων-| πλησθῆναι-| στεφάνωμα-| πευκάενθ'-| τοῖοσ-| πάταγοσ-| δυσχείρωμα —.

ἡμετέρᾳ γᾷ et v. 113. ἐς γᾶν ὑπερέπτα non dubitandum quin debeantur librario praecedentis strophae formis Doricis ἀελίου, Θήβᾳ, ἁμέρας inducto, quae plane alienae sunt ab interpositis his anapaestorum systematis. Nec constitit sibi corrector, qui v. 110. ἡμετέρᾳ (in apographis demum in ἁμετέρᾳ mutatum) et 114. λευκῆς reliquit, quod λευκᾶς scribendum foret, si recte legeretur ἁμετέρᾳ γᾷ et γᾶν ὑπερέπτα, et reliqua systemata (127.–133. 141.–147. 155.–161.) prorsus intacta dimisit, similis Aeschyli librario, qui systematis anapaesticis, a quibus parodus Agamemnonis incipit, tres quattuorve Dorismos intulit, reliquis versibus omnibus intactis relictis: de quo dixi in Praefat. editionis Lipsiensis tertiae p. xxxv. Ceterum eodem modo erratum infra v. 822. ubi θνατῶν et Ἀΐδαν scriptum in codice est pro θνητῶν et Ἀΐδην, et in Aj. 202.

111. νεικέων ἀμφιλόγων] Sic ἀμφίλεκτος ἔρις apud Eurip. Phoen. 503. νεικέων nomine ad Polynicis nomen alluditur, ut saepe apud tragicos.

112. ὀξέα κλάζων] Idem quod Homericum ὀξέα κεκληγώς.

113. ἀετὸς pro αἰετὸς ex uno apogr. annotatum, ἐς pro εἰς est in pluribus. ὑπερέπτη est *superne involavit*.

114. λευκῆς χιόνος πτέρυγι continuata comparatione cum aquila dictum pro λευκῇ ἀσπίδι, de qua v. ad v. 106.

117. στὰς] Exercitus Argivorum, non Polynices, ut scholiastae placet, cujus errorem notavit Boeckhius. Conf. ad v. 125.

φονώσαισιν, quod Boeckhius restituit pro φονίαισιν, legit haud dubie scholiasta, qui interpretatur ταῖς τῶν φόνων ἐρώσαις λόγχαις.

119. ἑπτάπυλον στόμα] Septem urbis portas. Eurip. Phoen. 294. ἑπτάστομον πύργωμα. MUSGR. Et Suppl. 401. Ἑτεοκλέους θανόντος ἀμφ' ἑπταστόμους πύλας. et Sophocles ipse fragm. 778. Θήβας λέγεις μοι καὶ πύλας ἑπταστόμους. ἑπτάπυλον πόλεως ἕδος dixit Aeschylus Sept. 165.

120. πρίν ποθ'] Sic Aesch. Suppl. 38. πρίν ποτε λέκτρων—ἐπιβῆναι.

ἁμετέρων αἱμάτων γένυσιν] Scho-

πλησθῆναί τε καὶ στεφάνωμα πύργων
πευκάενθ' Ἥφαιστον ἐλεῖν. τοῖος ἀμφὶ νῶτ' ἐτάθη
πάταγος Ἄρεος, ἀντιπάλου δυσχείρωμα δράκοντος. 126
Ζεὺς γὰρ μεγάλης γλώσσης κόμπους
ὑπερεχθαίρει, καί σφας ἐσιδὼν

122. τε addidit Triclinius. 125. ἀντιπάλωι, ου a m. ant. 126. ος δράκοντι, οσ a m. ant. 128. ἐσιδὼν] εἰσιδὼν

liasta, παρήλλαξε τὸ ὄνομα τὰ χείλη τοῦ ἀετοῦ γένυς εἰπών. Elegit poeta nomen quod et ad aquilam et ad hostem referri posset. WUND.

122. στεφάνωμα πύργων] Sic Oed. C. 14. πύργοι μὲν, οἱ πόλιν στέφουσιν.

123. πευκάενθ' Ἥφαιστον] I. e. τὸν ἐκ τῆς πεύκης ἐγειρόμενον, ut explicat scholiasta. *Pineum ardorem* dixit Virgilius Aen. 11, 787. ab Neuio comparatus.

124. ἀμφὶ νῶτ'] Significat in fugam versos esse Argivos. Tantus, inquit, impetus in Argivos a Thebanis factus est ut is non posset superari sive reprimi ab Argivis, sed ut illi terga dare cogerentur. Sic recte interpretatur Wunderus.

125. πάταγος Ἄρεος] Thebanorum.

Genitivi ἀντιπάλου—δράκοντος, quos manus antiqua in codice dativis, qui etiam in apographis omnibus leguntur, ἀντιπάλῳ—δράκοντι superscripsit, respondent annotationi scholiastae, qui haec recte est interpretatus, ἀπὸ τοῦ δράκοντος τοὺς Θηβαίους δηλοῖ, ἐπεὶ δρακοντογενεῖς εἰσιν. ὁ δὲ λόγος τοιοῦτος· πάταγος Ἄρεως περὶ τὰ νῶτα τοῦ ἀετοῦ ἐτάθη, τουτέστι, δραπετεύειν καὶ νῶτα αὐτὸν διδόναι πεποίηκεν ὑπὸ τοῦ ἀντιπάλου δράκοντος, ὃς ἐποίησεν αὐτὸν τὸν δράκοντα (scribe αὐτὸν, deleto τὸν δράκοντα) δυσχερῶς χειρωθῆναι. πολέμιον δὲ ζῷόν ἐστιν ὁ δράκων πρὸς τὸν ἀετὸν, ὥς φησι Νίκανδρος· (Ther. 448. Adde Homer. Il. 12, 401. αἰετὸς ὑψιπέτης—φοινήεντα δράκοντα φέρων ὀνύχεσσι πέλωρον). Dativos qui posuit corrector ἀντιπάλῳ—δράκοντι de Argivis intellexit—quos perversum est hic cum dracone comparari, quum antea cum aquila sint comparati—ἀντιπάλου nomine deceptus, quod non videretur ab choro senum Thebanorum de exercitu dici posse Thebano: quod recte factum esse ex Aeschyli verbis discere potuisset Sept. 417. ubi chorus virginum Thebanarum exercitus Thebani ducem ἀντίπαλον Argivorum vocat, ὃς δικαίας πόλεως πρόμαχος ὄρνυται. Nihilominus hunc errorem secutus est qui scholio supra apposito hanc adjunxit dativi interpretationem, τὸ δὲ ἀντιπάλῳ δράκοντι ἀντὶ τοῦ ὑπὸ τοῦ ἀντιπάλου δράκοντος, ὡς (Il. 22, 55.) "'Αχιλῆϊ δαμασθείς." ἢ οὕτως· τῷ ἀντιπάλῳ δράκοντι τοσαύτη μάχη συνεστάθη, ἢ ἐποίησεν αὐτὸν μὴ δύνασθαι ἡμᾶς χειρώσασθαι· ἵνα δράκοντα λέγῃ τὸν τῶν 'Αργείων στρατὸν, ὡς θανατηφόρον, ἢ τὸν Πολυνείκη, ὡς καὶ αὐτὸν Θηβαῖον ὄντα.

127. κόμπους] De Argivorum jactantia Aeschylus Sept. 483. ὡς ὑπέραυχα βάζουσιν ἐπὶ πτόλει μαινομένᾳ φρενὶ, τῶς νιν Ζεὺς νεμέτωρ ἐπίδοι κοταίνων. μεγάλης γλώσσης κόμπους dictum ut μεγάλοι λόγοι v. 1350.

128. ἐσιδὼν pro εἰσιδὼν recte in apographis.

πολλῷ ῥεύματι προσνισσομένους,
χρυσοῦ καναχῇ θ' ὑπερόπτας, 130
παλτῷ ῥιπτεῖ πυρὶ βαλβίδων
ἐπ' ἄκρων ἤδη
νίκην ὁρμῶντ' ἀλαλάξαι·
ἀντιτύπᾳ δ' ἐπὶ γᾷ πέσε τανταλωθεὶς

134.–140. = 148.–154.

129. *προσνισομένους* simplici *σ.* 130. *καναχῇ θ'* Emperius pro *καναχῆς.* *ὑπερόπτας*] *ὑπεροπτίας*, adscripto in marg. a m. ant. *ὑπερόπτας.* 134. *ἀντιτύπᾳ* Porsonus. *ἀντίτυπα*, superscripto a manu recentissima *πωσ*, non *ποσ*.

129. *ῥεύματι*] Aeschylus Pers. 412. *ῥεῦμα Περσικοῦ στρατοῦ.* ERFURDT.

130. *ὑπερόπτας*] Quod codex a m. pr. habet *ὑπεροπτίας*, in quo apographa consentiunt, in *ὑπερόπτας* mutavit corrector antiquus, fortasse scholiastae annotatione motus, *καὶ τὴν τοῦ χρυσοῦ φαντασίαν ὑπερβεβηκότας τῇ ἰδίᾳ ὑπεροψίᾳ*, etsi hic nihil aliud legit quam *χρυσοῦ καναχῆς ὑπεροπτίας*, ut altera quam addit interpretatio ostendit, qua *ὑπεροπτίας*, quo substantivo nemo usus est, intellecto *μετὰ* explicare conatur. In uno apogr. gl. adscriptum *ὑπέρφρονας. Χρυσοῦ καναχήν* dicit strepitum armorum partim auro exornatorum, qualia Homerus aliique poetae saepe describserunt. Parum probabiliter Vauvillersius *χρυσοῦ καναχῆς ὑπεροπλίαις*, producta syllaba penultima ut apud Homerum Il. 1, 205. *ἧς ὑπεροπλίῃσι τάχ' ἂν ποτε θυμὸν ὀλέσσῃ.*

131. *ῥιπτεῖ*] *ῥίπτει* Erfurdtius. Spectant haec ad Capaneum, de quo etsi non nominato mox plura dicuntur v. 134. seqq. Quo minus mirandum quod post numerum pluralem *καὶ σφας—ὑπερόπτας* singularem intulit *ὁρμῶντα*, quemadmodum vicissim post numerum singularem collectivum pluralis interdum infertur, velut *οὗτοι* post *ὅστις* v. 709.

βαλβίδων ἐπ' ἄκρων] *Ad summam metam*, metaphora a cursoribus ducta, ut monuit scholiasta. Metam autem manifestum est hic intelligi summam partem muri, qua conscensa laetum clamorem tollere solent victores.

134. *ἀντίτυπα* codex et Eustath. p. 1701, 18. *ἀντίτυπος* Triclinius. Frustra defenditur *ἀντίτυπα* producta syllaba ultima. Porsonus *ἀντιτύπᾳ*, ut *ἀθανάτη* et similia in versibus dactylicis metri causa dicuntur: qualia tragici etiam sine metri necessitate dixerunt, quia magis poetica haberentur, ut *ἀθανάτας τριχός* est apud Aeschylum Choeph. 619. Itaque non opus est ut *ἀντιτύπῳ* scribatur, quod fuit qui conjiceret. Neque *ἀντίτυπος* probandum, quod fortasse legit, scholiasta, qui haec ita interpretatur ut adjectivum legisse videatur non ad *γᾷ*, sed ad personam relatum. Sed Sophocles *ἀντιτύπᾳ* praetulisse videtur, ne *γᾷ* epitheto careret, quae apte dicitur *repercussa* sive *resonans*. *ἀντίτυπα* glossam apud Hesychium sine interpretatione positam ad locum Sophoclis referebat Sopingius, con-

πυρφόρος ὃς τότε μαινομένᾳ ξὺν ὁρμᾷ
βακχεύων ἐπέπνει
ῥιπαῖς ἐχθίστων ἀνέμων.
εἶχε δ' ἄλλᾳ τὰ μέν,
ἄλλα δ' ἐπ' ἄλλοις ἐπενώμα στυφελίζων μέγας Ἄρης
δεξιόσειρος.
ἑπτὰ λοχαγοὶ γὰρ ἐφ' ἑπτὰ πύλαις
ταχθέντες ἴσοι πρὸς ἴσους ἔλιπον
Ζηνὶ τροπαίῳ πάγχαλκα τέλη,
πλὴν τοῖν στυγεροῖν, ὦ πατρὸς ἐνὸς
μητρός τε μιᾶς φύντε καθ' αὑτοῖν

138. μὲν a m. ant. pro litera eluta, cui duae aliae superscriptae fuerunt, nunc erasae. 139. ἄλλα δ' ἐπ' ἄλλοις Erfurdtius pro ἄλλᾳ τὰ δ' ἐπ' ἄλλοις. τὰ δ' ἐπ' ἄλλοισ praecedenti versui addit. Tum duo versus, ἐπενώμα-| μέγασ ἄρησ δεξιόσειροσ. 140. δεξιόσειρος] δεξιόχειροσ pr.

tra quem alii monuerunt potuisse eandem glossam ex epistola ad Hebraeos peti 9, 24.

γᾷ] γᾶν in uno apogr.

135. πυρφόρος] Capaneus, qui urbem incendio delere parabat, unde apud Aeschylum Sept. 432. insigne in clypeo gestasse perhibetur γυμνὸν ἄνδρα πυρφόρον. Eurip. Phoeniss. 1193. ἐς γῆν δ' ἔμπυρος πίπτει νεκρός. ERFURDT.

137. ῥιπαῖς ἐχθίστων ἀνέμων] Non odium, sed vehementiam impetus significat. Cum usu verbi ἐπιπνεῖν comparandus Aesch. Sept. 345. μαινόμενος ἐπιπνεῖ Ἄρης.

139. εἶχε δ' ἄλλᾳ τὰ μέν —] Sensum verborum sic explicat Boeckhius, alios sic (ut Capaneus), alios aliter cecidisse : recte, si incorrupta est codicis scriptura, de quo dubitari potest propter brevem in fine versus syllabam, quae longa potius esse debebat. Nec μὲν satis certum est, pro quo aliud quid primo scriptum fuit in codice. ἔσχε δ' Ἄιδα λαχὰν conjecit Kayserus.

140. δεξιόσειρος] Scholiasta, ὁ γενναῖος· οἱ γὰρ ἰσχυροὶ ἵπποι εἰς τὴν δεξιὰν σειρὰν ζεύγνυνται τοῦ ἅρματος. Recte Boeckhius, ut hoc epitheton a σειραφόρῳ desumtum sit, tamen significari simul monuit τὸν δεξιὸν Ἄρην, Martem propitium et faustum. Idem monuit Seidlerus coll. Aesch. Agam. 842. μόνος δ' Ὀδυσσεὺς, ὅσπερ οὐχ ἑκὼν ἔπλει, ζευχθεὶς ἕτοιμος ἦν ἐμοὶ σειραφόρος. WUND.

141. ἑπτὰ λοχαγοί] Septem duces enumerat Oed. C. 1313. seqq. post Aeschylum in Septem ad Thebas.

142. ἴσοι πρὸς ἴσους] Confert Erfurdtius Eur. Phoen. 750. ἴσους ἴσοισι πολεμίοισιν ἀντιθείς. Apollod. 3, 6, 6. Ἐτεοκλῆς, καταστήσας ἡγεμόνας, ἴσους ἴσοις ἔταξε.

143. πάγχαλκα τέλη] I. e. πανοπλίας, ex quibus tropaea construerentur. BOECKH.

145. αὑτοῖν] I. e. ἀλλήλοιν. V. interpretes Hesychii s. v. ἑαυτούς.

δικρατεῖς λόγχας στήσαντ' ἔχετον
κοινοῦ θανάτου μέρος ἄμφω.
ἀλλὰ γὰρ ἁ μεγαλώνυμος ἦλθε Νίκα
τᾷ πολυαρμάτῳ ἀντιχαρεῖσα Θήβᾳ,
ἐκ μὲν δὴ πολέμων
τῶν νῦν θέσθε λησμοσύναν,
θεῶν δὲ ναοὺς χοροῖς
πανννυχίοις πάντας ἐπέλθωμεν, ὁ Θήβας δ' ἐλελίχθων
Βάκχιος ἄρχοι.

148. ἦλθε] ἦλθεν, sed ν eraso. 151. θέσθε] Alterum ε ex ω factum. λησμοσύναν Brunckius pro λησμοσύνην 152. Versus sic divisi, θεῶν–| νύχοισ–| τασ ἐπέλθωμεν–| δ' ἐλελίζων—ἄρχοι. 153. πανννυχίοις] πανύχοισ ἐλελίζων] γρ. ἐλελίχθων ab S. 154. Βάκχιος Bothius pro Βακχεῖος.

146. δικρατεῖς λόγχας] Scholiasta, ἀμφοτέρωθεν ἠκονημένας· ἢ δικρατεῖς φησιν, ὅτι ἀλλήλους ἀπέκτειναν, καὶ ἡ ἑκατέρου λόγχη οὐκ εἶς κενὸν ἀπεπέμφθη, ἀλλ' ἐκράτησε τοῦ ἑτέρου. Mihi δικρατεῖς et numeri videtur significationem habere et victoriae. Simillime dicti sunt Atridae δικρατεῖς Aj. v. 252, ita ut et ad numerum et ad potentiam respiceretur. WUND.

148. ἁ μεγαλώνυμος] Scholiasta, ἡ μεγάλην περιποιοῦσα δόξαν. Nexus hic est: verum quum venerit victoria, obliviscamur jam belli. WUND.

149. τᾷ πολυαρμάτῳ] Vide 845. et, quem Neuius conferri jubet, Boeckh. Expl. Pind. Ol. 6, 85. p. 161. Significatur autem eo adjectivo virtus Thebanorum; quamobrem Victoria dici videtur ad Thebanos venisse ἀντιχαρεῖσα, quod explicat scholiasta: ἀντὶ τοῦ ἴσον αὐτῇ χαρεῖσα, ὡς ἀντίθεος. θέλει δὲ εἰπεῖν ὅτι ὅσον ἐφίλει τὴν νίκην καὶ ἡ νίκη αὐτὴν ἀντεφίλησεν· πρὸς χαίρουσαν γὰρ αὐτὴν καὶ αὐτὴ χαρεῖσα ἦλθεν. WUND. Addidit scholiasta, ἢ ἀντὶ τῶν κακῶν χαρεῖσα. quod non probandum.

150. ἐκ μὲν δὴ πολέμων τῶν νῦν θέσθε λησμοσύναν] Omittere poterat ἐκ, ut Homerus Od. 24, 484. dixit φόνοιο ἔκλησιν θέωμεν. Nunc quum metri caussa addiderit, significat *post bella*, genitivo πολέμων vel αὐτῶν ad λησμοσύναν intellecto. Ceterum de simili usu praepositionis ἐκ conf. annot. ad Aj. 1211.

153. πανννυχίοις ex pluribus apogr. pro πανύχοις.

πάντας] Quum metrum non ferret πάντων ad θεῶν referendum, πάντας posuit ad ναοὺς relatum, quod eodem redit.

ἐλελίχθων pro ἐλελίζων in γρ. habet διορθωτής, sumtum ex annotatione scholiastae ὁ κινησίχθων. ἐλελίχθονα δὲ τὸν Διόνυσόν φησι διὰ τὰς ἐν ταῖς βακχείαις κινήσεις. ἢ τὸν τὴν γῆν σείοντα καὶ ἀναβακχεύοντα ταῖς χορείαις. ὁ δὲ νοῦς· ὁ Θήβας Βακχεῖος, ὁ Θηβαγενὴς Διόνυσος, ὁ τῆς Θήβης πολίτης, ὁ ἐλελίχθων, ἄρχοι τῆς χορείας. Male scholiasta genitivum Θήβας cum Βάκχιος construxit, quem cum

ἀλλ' ὅδε γὰρ δὴ βασιλεὺς χώρας, 155
Κρέων ὁ Μενοικέως,
νεοχμοῖσι θεῶν ἐπὶ συντυχίαις
χωρεῖ τινὰ δὴ μῆτιν ἐρέσσων,
ὅτι σύγκλητον τήνδε γερόντων 160
προὔθετο λέσχην,

156. Delevi *νεοχμός* post *Μενοικέως*. 157. *νεοχμοῖσι* scripsi pro *νεαραῖσι*.

ἐλελίχθων conjunctum esse voluit poeta.

ἄρχοι] Choream incipiat: unde ἔξαρχος dicitur Eurip. Bacch. 141. ERFURDT.

155–161. Quartum hoc anapaestorum systema qui ita interpolarunt ut tertio respondeat, quod versibus 141–147. comprehenditur, non animadverterunt inauditum esse in tragoedia Graeca versus quibus coryphaeus novam personam accedere indicat, systematicae responsionis legibus adstringi. Itaque quarti systematis initium paullo aliter quam vulgo fit corrigere licebit, quod in codice ita est versibus dispertitum, ἀλλ' ὅδε γὰρ δὴ βασιλεὺς χώρας | Κρέων ὁ Μενοικέως νεοχμὸς | νεαραῖσι θεῶν ἐπὶ συντυχίαις | χωρεῖ τινὰ δὴ μῆτιν ἐρέσσων —. quae eadem omnia, ut alia vitia non pauca, in codice suo legit scholiasta. Est tamen satis apertum correctoris manum in his verbis esse versatam dimetros utcunque restituentis, admisso quem infimae aetatis metrici probant inter anapaestos iambo (v. ad Eurip. Med. 1087.): cui hanc fuisse opinor caussam erroris, quod nominibus Κρέων et Μενοικέως synizesin esse adhibendam non intellexisset. Jam quum haec verba ἀλλ' ὅδε γὰρ δὴ βασιλεὺς χώρας Κρέων ὁ Μενοικέως tot habeant in tragicorum fabulis similiter dicta ut ne verbum quidem aut addi aut deleri probabili ratione possit, vitii suspicio in proxima potius cadit, ubi primum se offert vox *νεαραῖσι*, quam duobus aliis locis temere illatam notavimus annotatione ad Oed. Col. 475. Eam igitur hic quoque ab correctore positam esse arbitror, Sophoclem autem haec tantum scripsisse, *νεοχμοῖσι θεῶν ἐπὶ συντυχίαις*, omisso *νεοχμός*. Accedit quod *νεοχμὸν συντυχίαν* dici usui loquendi magis convenit quam *νεοχμὸν βασιλέα*. De synizesi nominis Κρέων dictum ad Oed. Col. 1073.

157. *τινὰ* (male in aliquot apogr. *τίνα*) *δὴ*] Hoc minus usitatum quam *δή τινα*. Pausan. 1, 44, 9. *κατά τι δὴ λόγιον*.

μῆτιν ἐρέσσων] Recte scholiasta, *ἐν ἑαυτῷ κινῶν καὶ μεριμνῶν. ἐκ μεταφορᾶς τῶν ἐρεσσόντων*. Similis verbi usus Aj. 251. *τοίας ἐρέσσουσιν ἀπειλάς*. Grave aliquod consilium agitare Creontem chorus ex eo colligit quod conventum hunc procerum Thebanorum indixit.

160. *προὔθετο λέσχην*] Sic *προτιθέναι* s. *προγράφειν ἐκκλησίαν* dicitur: v. Hemsterh. ad Lucian. vol. 1. p. 482. et Valcken. ad Herodot. 8, 61. *προὔθετο* forma media, ut *ἀγορὴν ποιήσατο* apud Homerum. Nam sibi soli hos viros proceres advocavit, non populi universi concionem indixit Creon.

161. *πέμψας*] Per *μεταστειλάμενος* explicat scholiasta. *πομποῖσιν ἔστειλ' ἱκέσθαι* dicit Creon v. 164.

κοινῷ κηρύγματι πέμψας.

ΚΡΕΩΝ.

ἄνδρες, τὰ μὲν δὴ πόλεος ἀσφαλῶς θεοὶ
πολλῷ σάλῳ σείσαντες ὤρθωσαν πάλιν·
ὑμᾶς δ' ἐγὼ πομποῖσιν ἐκ πάντων δίχα
ἔστειλ' ἱκέσθαι, τοῦτο μὲν τὰ Λαΐου
σέβοντας εἰδὼς εὖ θρόνων ἀεὶ κράτη,
τοῦτ' αὖθις, ἡνίκ' Οἰδίπους ὤρθου πόλιν,
κἀπεὶ διώλετ', ἀμφὶ τοὺς κείνων ἔτι
παῖδας μένοντας ἐμπέδοις φρονήμασιν.
ὅτ' οὖν ἐκεῖνοι πρὸς διπλῆς μοίρας μίαν
καθ' ἡμέραν ὤλοντο παίσαντές τε καὶ
πληγέντες αὐτόχειρι σὺν μιάσματι,
ἐγὼ κράτη δὴ πάντα καὶ θρόνους ἔχω
γένους κατ' ἀγχιστεῖα τῶν ὀλωλότων.

162. πόλεος] πόλεωσ 165. ἔστειλ'] Ante σ litera υ vel ν erasa. 171. παίσαντες] Literae αίσ duabus literis elutis substitutae ab S. 172. σὺν] ν ex μ factum.

162. ἀσφαλῶς—ὤρθωσαν πάλιν] Similiter Oed. T. 51. ἀλλ' ἀσφαλείᾳ τήνδ' ἀνόρθωσον πόλιν.

163. Scholiasta, πολλῷ σάλῳ] τορπικῶς, ὡς ἐπὶ νεώς. Sic Oed. T. 22. πόλις—σαλεύει. Brunckius contulit Plutarch. V. Fab. c. 27: τὴν ἡγεμονίαν ὡς ἀληθῶς πολλῷ σάλῳ σεισθεῖσαν ὤρθωσε πάλιν.

164. ὑμᾶς δ' ἐγὼ πομποῖσιν] Scholiasta, διὰ τῶν πομπῶν ὑμᾶς μετεκαλεσάμην χωρὶς ἁπάντων, ἐξαιρέτως πρὸς ὑμᾶς μόνον ἀπεστάλη (ἡ ἀγγελία). ὁ δὲ λόγος ἐστὶ μὲν καὶ σημαντικὸς τοῦ πράγματος, ἐστὶ δὲ καὶ τεχνικός· ἐγκωμιάζει γὰρ πρῶτον αὐτούς· ἀναγκαῖον δὲ τῷ παριόντι πρῶτον ἐπὶ πολιτικὴν ἀρχὴν εὔνους ἑαυτῷ καταστῆσαι τοὺς ὑπηκόους. μετεπεμψάμην οὖν, φησὶν, ὑμᾶς, εἰδὼς ὅτι ἄνωθεν πρὸς Λάϊον καὶ Οἰδίποδα εὐνοϊκῶς εἴχετε· ὡς δήπου καὶ πρὸς αὐτὸν τοιούτων φανησομένων. δηλοῖ δὲ διὰ τούτων καὶ τὴν ἡλικίαν τῶν κατὰ τὸν χορὸν γερόντων, καὶ ἔτι ἄνωθεν ἀπὸ Λαΐου ὄντων ἐν πολιτείᾳ. Chorus ex proceribus Thebanis compositus est: v. ad v. 215.

165. Λαΐου—Οἰδίπους] Laii et Oedipi, quos nominaverat, prolem intelligit, παῖδας dicens, quod illi alterius horum filii, alterius nepotes sunt. HERM.

170. πρὸς διπλῆς μοίρας] διπλῇ χερὶ dixerat v. 14.

172. σὺν] Sic Pindarus Ol. 2, 42. ab Schneidew. comparatus, Ἐρινὺς ἔπεφνε σὺν ἀλλαλοφονίᾳ γένος ἀρήϊον.

173. κράτη — καὶ θρόνους] Sic σκῆπτρα καὶ θρόνους Oed. C. 425.

174. γένους κατ' ἀγχιστεῖα] Hoc est quod in prosa uno verbo κατ' ἀγχιστείαν dici solet.

ἀμήχανον δὲ παντὸς ἀνδρὸς ἐκμαθεῖν
ψυχήν τε καὶ φρόνημα καὶ γνώμην, πρὶν ἂν
ἀρχαῖς τε καὶ νόμοισιν ἐντριβὴς φανῇ.
ἐμοὶ γὰρ ὅστις πᾶσαν εὐθύνων πόλιν
μὴ τῶν ἀρίστων ἅπτεται βουλευμάτων,
ἀλλ' ἐκ φόβου του γλῶσσαν ἐγκλῄσας ἔχει,
κάκιστος εἶναι νῦν τε καὶ πάλαι δοκεῖ·
καὶ μείζον' ὅστις ἀντὶ τῆς αὑτοῦ πάτρας
φίλον νομίζει, τοῦτον οὐδαμοῦ λέγω.
ἐγὼ γὰρ, ἴστω Ζεὺς ὁ πάνθ' ὁρῶν ἀεί,
οὔτ' ἂν σιωπήσαιμι τὴν ἄτην ὁρῶν
στείχουσαν ἀστοῖς ἀντὶ τῆς σωτηρίας,
οὔτ' ἂν φίλον ποτ' ἄνδρα δυσμενῆ χθονὸς
θείμην ἐμαυτῷ, τοῦτο γιγνώσκων ὅτι

175. ἐκμαθεῖν] ἐμμαθεῖν, κ a m. pr. 178. εὐθύνων] Alterum ν ab S additum. 180. φόβου] φ et β in litura. Fuit σοφου. ἐγκλῄσας scripsi pro ἐγκλείσας. 182. μείζον'] μεῖζον pr. Apostrophum addidit m. rec. αὑτοῦ] αὐτοῦ 187. ποτ'] πότ' ut solet. χθονὸς] πόλεως a m. pr. superscr. 188. γιγνώσκων] γινώσκων

176. ψυχήν—φρόνημα—γνώμην] Animum — sentiendi rationem — consilia: ut vertit Ellendtius.

πρὶν ἂν] Negatio, quae particulas πρὶν ἂν cum conjunctivo constructas praecedere debet, inest adjectivo ἀμήχανον. De auctore sententiae scholiasta, οἱ μὲν Χίλωνι ἀνατιθέασι τὴν γνώμην, οἱ δὲ Βίαντι, ὅτι ἀρχὴ ἄνδρα δείκνυσιν.

177. ἐντριβὴς] *Versatus in—*

181. νῦν τε καὶ πάλαι] Scholiasta, καὶ πρὶν ἄρξαι, καὶ νῦν, ὅτε ἐπὶ τὴν ἀρχὴν ἐλήλυθα. Cfr. El. 676. 907. WUND.

183. οὐδαμοῦ λέγω] *Nullo loco* sive *numero esse dico.* Confert Erfurdtius θεοὺς νομίζων οὐδαμοῦ Aesch. Pers. 498. et Ruhnk. ad Xen. Mem. 2, 1, 52. Wyttenb. ad Plat. Phaed. p. 183.

186. στείχουσαν] Imminentem civibus ab iis qui leges violant: quod hac in fabula facit Antigona. στίχουσαν duo codices apud Demosthenem, qui versus 175–190. recitat p. 418. 419.

ἀντὶ τῆς σωτηρίας] Non suam salutem dicit, sed civitatis.

187. οὔτ' ἂν φίλον] Scholiasta, οὐκ ἂν κτησαίμην φίλον τῆς ἐμῆς πόλεως δυσμενῆ· τοῦτο δὲ εἰς Πολυνείκην συντείνει.

187. χθονὸς] πόλεως supra scriptum in codice non varia lectio, sed glossema esse videtur. In χθονός consentit Stobaeus Floril. 39, 16.

188. ἐμαυτῷ] ἐμαυτοῦ codd. quidam Demosthenis.

ἥδ' ἐστὶν ἡ σώζουσα καὶ ταύτης ἔπι
πλέοντες ὀρθῆς τοὺς φίλους ποιούμεθα.
τοιοῖσδ' ἐγὼ νόμοισι τήνδ' αὔξω πόλιν,
καὶ νῦν ἀδελφὰ τῶνδε κηρύξας ἔχω
ἀστοῖσι παίδων τῶν ἀπ' Οἰδίπου πέρι·
Ἐτεοκλέα μὲν, ὃς πόλεως ὑπερμαχῶν
ὅλωλε τῆσδε, πάντ' ἀριστεύσας δόρει,
τάφῳ τε κρύψαι καὶ τὰ πάντ' ἐφαγνίσαι
ἃ τοῖς ἀρίστοις ἔρχεται κάτω νεκροῖς·
τὸν δ' αὖ ξύναιμον τοῦδε, Πολυνείκη λέγω,

189. *σώζουσα*] *σώιζουσα*, ut suspicor. 193. *τῶν*] *τῶνδ'* 195. *δόρει* scripsi pro *δορί*, cui χε (i. e. χερὶ) superscripsit S. 198. *Πολυνείκη* scripsi pro *Πολυνείκην*.

190. Scholiasta, *πλέοντες*] *πορευόμενοι. ἀπὸ τῶν νεῶν ἡ μεταφορά.* Conferunt M. Tullii ad Fam. 12, 25: una navis est jam bonorum omnium; quam quidem nos damus operam ut rectam teneamus. Hoc autem Creon verbis *τοῦτο γιγνώσκων — ποιούμεθα* dicit: qui sic existimem, patriae salute nostram salutem contineri, et patriam si recte gubernemus, nos amicos, quos quaeramus, nobis comparare. De *τοὺς φίλους ποιούμεθα* confer El. 302. *ὁ σὺν γυναικὶ τὰς μάχας ποιούμενος.* WUND. Comparanda cum his Periclis verba in oratione ap. Thucyd. 2, 60. monet Dobraeus.

192. Scholiasta, *ἀδελφά*] *ἴσα, ὅμοια. μέλλων δὲ περὶ ἀπεχθοῦς κηρύγματος λέγειν μακροτέρῳ χρῆται τῷ λόγῳ· καὶ πρῶτον μὲν ἐγκωμιάζει τὸν Ἐτεοκλέα, ὕστερον δὲ ἐλέγχει τὸν Πολυνείκη, καὶ δείκνυσιν αὐτὸν μίσους ἄξιον καὶ τῆς τοιαύτης τιμωρίας.*

193. *τῶν ἀπ' Οἰδίπου*] Saepissime Sophocles ἐξ et ἀπό praepositiones eo quo hic factum modo ponit. Cfr. Aj. 138, 202. El. 544. 619. Oed. C. 293. Trach. 631. Phil. 260. 560. 940. 1088. hujus fab. 95. 412. WUND.

195. *πάντ' ἀριστεύσας*] Eadem structura Aj. 435. *τὰ πρῶτα καλλιστεῖ' ἀριστεύσας στρατοῦ.*

196. *ἐφαγνίσαι*] *ἁγνίζειν* Graecis valet non lustrare tantum vel expiare, verum et sacrificare, diis offerre. Vid. Eurip. Alc. 76. Iph. Taur. 705. Adde *τέλεσον ἐπὶ πυρὶ καθαγνίσας* Ion. 706. *ἤγνισαν ἔντομα μήλων* Apollon. Rhod. 2, 928. Similem notionem habet verbum *ἐφαγιστεύω*, cujus participium *ἐφαγιστεύσας* cum copula *καὶ* in unam vocem coalescit infra v. 247. MUSGR.

197. *ἔρχεται κάτω*] Credebantur libamina sub terram et ad mortuorum usque sedem penetrare. Hinc chorus apud Aeschylum Pers. 624. *σύ τε πέμπε χοὰς θαλάμους ὑπὸ γῆς*, Philostratus V. Apollon. 6, 2. *θεοὶ γὰρ χθόνιοι βόθρους ἀσπάζονται καὶ ἐν κοίλῃ τῇ γῇ δρώμενα.* Conf. Porphyrium citatum M. Delrio ad Senecae Oedip. 556. MUSGR.

198. *τὸν δ' αὖ ξύναιμον*]. Verissime Suevernius monuit Creontem

ὃς γῆν πατρῴαν καὶ θεοὺς τοὺς ἐγγενεῖς
φυγὰς κατελθὼν ἠθέλησε μὲν πυρὶ
πρῆσαι κατάκρας, ἠθέλησε δ' αἵματος
κοινοῦ πάσασθαι, τοὺς δὲ δουλώσας ἄγειν,
τοῦτον πόλει τῇδ' ἐκκεκήρυκται τάφῳ
μήτε κτερίζειν μήτε κωκῦσαί τινα,
ἐᾶν δ' ἄθαπτον καὶ πρὸς οἰωνῶν δέμας
καὶ πρὸς κυνῶν ἑδεστὸν αἰκισθέντ' ἰδεῖν.
τοιόνδ' ἐμὸν φρόνημα, κοὔποτ' ἔκ γ' ἐμοῦ

203. ἐκκεκήρυκται Musgravius pro ἐκκεκηρύχθαι.

non privato in Polynicem odio haec imperare, sed quod boni civis et regis officium esse censeat justum esse aeque adversus eos, qui ament patriam, atque qui ei se inimicos praebeant; neque in Antigonam severum esse odio quodam, sed quod sustinendum putet imperium suum. WUND.

198. Πολυνείκη] πολυνείκην codex, sed idem recte πολυνείκη Oed. C. 375.

199. τοὺς ἐγγενεῖς] Confert Musgravius El. 428. πρός νυν θεῶν σε λίσσομαι τῶν ἐγγενῶν. Aesch. Sept. 582. θεοὺς τοὺς ἐγγενεῖς.

200. κατελθὼν] Ab exilio rediens, ut apud Aeschyl. Choeph. 3. et in locis a Porsono citatis ad Eurip. Phoeniss. 1011. ERFURDT.

202. κοινοῦ] Scholiasta, ἀντὶ τοῦ ἐμφυλίου· ἢ τοῦ ἀδελφικοῦ αἵματος· παροξυντικὰ δὲ λίαν ταῦτα τῶν ἀκουόντων.

τοὺς δὲ] Incolas dicit. Opponitur iis de quibus antea locutus erat, sc. πατρῴα γῆ, θεοί, ἀδελφός. Similiter Aeschylus Sept. 326. οἰκτρὸν γὰρ πόλιν—Ἅιδᾳ προϊάψαι—τὰς δὲ κεχειρωμένας ἄγεσθαι. LINWOOD.

203. ἐκκεκήρυκται Musgravius recte. Legebatur ἐκκεκηρύχθαι, perversa orationis structura. Vulgatae lectioni nihil auctoritatis accedit a Carneadis parodia apud Diogen. L. 4, 64. τοῦτον σχολῆς τῆσδ' ἐκκεκηρῦχθαι λέγω.

205. οἰωνῶν—κυνῶν] Usitata locutio inde ab Homero Il. 1, 4. αὐτοὺς δὲ ἑλώρια τεῦχε κύνεσσιν οἰωνοῖσί τε πᾶσι. Aeschylus Suppl. 800. κυσὶν δ' ἔπειθ' ἕλωρα κἀπιχωρίοις πετῆσι δεῖπνον οὐκ ἀναίνομαι πέλειν.

206. αἰκισθέντ' ἰδεῖν] Ex antecedentibus subaudiendum ἐᾶν. Vertas: *et corpore ab alitibus canibusque laniato turpatum.* ERF. In apogr. uno αἰκιστόν τ'. Eodem redit quod in Par. 2712. scriptum est αἰκισθέν τ'. Verum hoc si voluisset Sophocles, non debili post ἑδεστόν epitheto αἰκιστόν aut αἰκισθέν usus esset, sed verbis aliter collocatis scripsisset καὶ πρὸς οἰωνῶν ἰδεῖν | καὶ πρὸς κυνῶν ἑδεστὸν αἰκισθὲν δέμας.

207. κοὔποτ' — ἐνδίκων] Quum dicit: neque unquam plus honoris a me viris malis quam bonis habebitur, hoc videtur significare: neque unquam viri improbi aliquid praecipui praeter bonos habebunt. Fingit autem habere aliquid praecipui viros improbos, si non solum

τιμὴν προέξουσ' οἱ κακοὶ τῶν ἐνδίκων.
ἀλλ' ὅστις εὔνους τῇδε τῇ πόλει, θανὼν
καὶ ζῶν ὁμοίως ἐξ ἐμοῦ τιμήσεται.
ΧΟ. σοὶ ταῦτ' ἀρέσκει, παῖ Μενοικέως Κρέον,
τὸν τῇδε δύσνουν κἀς τὸν εὐμενῆ πόλει·
νόμῳ δὲ χρῆσθαι παντί που πάρεστί σοι
καὶ τῶν θανόντων χὠπόσοι ζῶμεν πέρι.
ΚΡ. πῶς ἂν σκοποὶ νῦν εἶτε τῶν εἰρημένων;

210. ἐξ ἐμοῦ] ἔκ γ' ἐμοῦ, adscripto ab S in marg. γρ. ἐξ ἐμοῦ, quod male ad v. 207. rettulit Elmsleius. 211. Κρέον] κρέων 212. κἀς scripsi pro καί. 213. που παρέστι scripsi pro πού τ' ἔνεστι. 214. χὠπόσοι] χώπο.'σοι, una post ο litera erasa. Fuit fortasse σ, quum librarii menti χὤπωσ obversaretur. 215. πῶς—εἶτε scripsi pro ὡς—ἦτε.

scelerum suorum poenas non expendant, sed adeo eundem quem boni honorem consequantur. WUND.

208. προέξουσ'] In προσέξουσ' corruptum in apogr. uno. Hiatum in compositis cum πρό raro admittunt tragici. προεῖπας, pariter in προσεῖπας corruptum, est ap. Soph. Oed. T. 351. et Eurip. Iph. T. 370. προῆγε Andr. 27.

210. ἐξ ἐμοῦ] Sic apogr. pleraque.

212. τὸν τῇδε δύσνουν καὶ τὸν εὐμενῆ πόλει] Quum accusativi hi non habeant quocum construantur, lacunam ante hunc versum notari voluit Scaliger, conjectura speciosa, sed tamen falsa. Nam una mutata litera opus est, ut omnia optime cohaereant. σοὶ ταῦτ' ἀρέσκει, παῖ Μενοικέως Κρέον, | τὸν τῇδε δύσνουν κἀς τὸν εὐμενῆ πόλει. id est, ἐς τὸν δύσνουν καὶ ἐς τὸν εὐμενῆ, praepositione, ut saepe fit, ex altero membro in priori supplenda, velut infra v. 367. 1176. et Oed. T. 734. De crasi κἀς—nam sic, non κεἰς, ut scribatur ante consonantem et ratio postulat et antiquorum codicum mos scribendi suadet—dixi ad Euripidis Alcest. 841. Codicis scripturam qui servare volent Κρέων delere debebunt et infinitivum aliquem addere, velut παθεῖν, qui praeferendus foret Martini conjecturae ποιεῖν.

213. παντί που πάρεστί σοι] Quod in codice est πού τ', corruptum ex πού γ', (ut v. 217. νεκροῦ τ' pro νεκροῦ γ' scriptum) particula hiatus tollendi caussa inserta. Quum παντί που aptissimum sit, τε vero et γε particulae ineptissimae sint, vitii sedem in ἔνεστι quaerendam esse sequitur. Scribendum παντί που πάρεστί σοι. Neque enim de πως cogitandum. Scholiasta, ἀντὶ τοῦ ἔξεστί σοι ὅπως θέλεις νομοθετεῖν.

215. ὡς ἂν σκοποὶ νῦν ἦτε τῶν εἰρημένων] Scholiasta, σκοποί: φύλακες. ἀντὶ τοῦ, μελέτω ὑμῖν ἡ φυλακὴ τῶν εἰρημένων. Qui bene sensit quid dici debuerit, sed interpretationem dedit verbis ut scripta leguntur non accommodatam. Absurdum est enim ὡς ἂν ἦτε pro ὅπως (i. e. ὁρᾶτε ὅπως) ἔσεσθε accipi. Quamobrem veram restitui scripturam, πῶς ἂν σκοποὶ νῦν εἶτε τῶν εἰρημένων; Videre chorum jubet Creon quomodo caveri possit ne quis decipiat custodes cadaveris, ἐπισκόπους quos dicit v. 217., rectequе humaniore utitur orationis

ΧΟ. *νεωτέρῳ τῳ τοῦτο βαστάζειν πρόθες.*

ΚΡ. *ἀλλ' εἶσ' ἕτοιμοι τοῦ νεκροῦ γ' ἐπίσκοποι.*

ΧΟ. *τί δῆτ' ἂν ἄλλο τοῦτ' ἐπεντέλλοις ἔτι;*

ΚΡ. *τὸ μὴ 'πιχωρεῖν τοῖς ἀπιστοῦσιν τάδε.*

ΧΟ. *οὐκ ἔστιν οὕτω μῶρος ὃς θανεῖν ἐρᾷ.* 220

ΚΡ. *καὶ μὴν ὁ μισθός γ' οὗτος. ἀλλ' ὑπ' ἐλπίδων*
ἄνδρας τὸ κέρδος πολλάκις διώλεσεν.

ΦΥΛΑΞ.

ἄναξ, ἐρῶ μὲν οὐχ ὅπως σπουδῆς ὕπο

217. γ' pro τ' Brunckius. 218. ἄλλο] ἄλλωι, ο a m. pr. 219. 'πιχωρεῖν] ω in ει mutatum a m. ant. ἀπιστοῦσιν] ν ab S additum. 220. οὕτω] οὕτωσ 223. ΦΥΛΑΞ] ἀγγε hic et infra. ΦΥΛΑΞ Brunckius hic et infra. σπουδῆς ex Aristotele pro τάχους.

forma, quum chorus non ex servis sit compositus, sed ex viris primariis, quos Creon verbis honorificis compellat ubi primum prodit v. 162 seqq. Θήβης οἱ κοιρανίδαι vocantur v. 940. et Θήβης ἄνακτες v. 988. Εἶτε autem quum in ἤτε corruptum esset, non mirandum est πῶς in ὡς esse mutatum. Similiter apud Platonem εἴτην in ἦτην depravatum locis pluribus olim legebatur, et εἶμεν in ἦμεν in libris quibusdam Eurip. Alc. 921. Hipp. 349. Ad pluralem quod attinet, mirabili casu accidit ut optativi pluralis personae secundae sive εἶητε sive εἶτε scriptae, in plurimis Atticorum scriptorum voluminibus ne unum quidem exemplum reperiatur. In poetarum scenicorum reliquiis quae duo supersunt exempla, eorum alterum in versu Sophoclis corruperunt librarii, alterum partim librarii partim editores obscurarunt. Nam quod nunc in fine fragmentorum Euripidis Phaethontis ex codice vetustissimo Claromontano, qui literis uncialibus scriptus est, editorum legitur, Δήμητρος κόρη | Ἥφαιστέ τ' εἶητ' εὐμενεῖς δόμοις ἐμοῖς, ab editoribus fictum est. Codex, quantum nunc investigari potuit, ΗΦΑΙCΤΕΕΙΠΡΕΠΕΤΜΕΡΕΙC, unde veram scripturam restituit L. Dindorfius, Ἥφαιστέ τ' εἶτε πρευμενεῖς, quo forma Attica εἶτε planissime confirmatur, restituta etiam Xenophonti Cyrop. 6, 3, 10. ubi libri ἦτε.

216. πρόθες] Conferunt editores Trach. 1049. κοὔπω τοιοῦτον οὔτ' ἄκοιτις ἡ Διὸς προὔθηκεν οὔθ' ὁ στυγνὸς Εὐρυσθεὺς ἐμοί. Eur. Hipp. 1046. σὺ σαυτῷ τόνδε προὔθηκας νόμων.

217. ἀλλ'— ἐπίσκοποι] Particula ἀλλὰ refertur ad suppressam sententiae partem, quam glossa supplet: οὐ λέγω ὑμᾶς φυλάσσειν, ἀλλὰ —. Senes enim, minus percepta Creontis mente, onus custodiendi cadaveris, quod sibi imponi rebantur, deprecati fuerant. BRUNCK.

218. ἄλλο] Quod librarius (fortasse propter ἐπεντέλλοις) primo per errorem scripserat ἄλλωι, recte ipse in ἄλλο mutavit, quod in aliquot apographa quoque transiit, quorum in uno adscriptum οἱ μεγαλο|γραφοῦντες τὸ ἄλλο μεγάλως ἀγνοοῦντες.

220. οὕτω ex apographis pro οὕτως.

223. ἐρῶ μὲν οὐχ ὅπως τάχους

δύσπνους ἱκάνω κοῦφον ἐξάρας πόδα.
πολλὰς γὰρ ἔσχον φροντίδων ἐπιστάσεις,
ὁδοῖς κυκλῶν ἐμαυτὸν εἰς ἀναστροφήν·
ψυχὴ γὰρ ἡῦδα πολλά μοι μυθουμένη,
τάλας, τί χωρεῖς οἳ μολὼν δώσεις δίκην;
τλήμων, μένεις αὖ; κεἰ τάδ' εἴσεται Κρέων
ἄλλου παρ' ἀνδρὸς, πῶς σὺ δῆτ' οὐκ ἀλγυνεῖ;
τοιαῦθ' ἑλίσσων ἤνυτον σχολῇ βραδύς,
χοὔτως ὁδὸς βραχεῖα γίγνεται μακρά.
τέλος γε μέντοι δεῦρ' ἐνίκησεν μολεῖν
σοὶ, κεἰ τὸ μηδὲν ἐξερῶ, φράσω δ' ὅμως.

229. μένεις] μὲν εἶσαῦ pr. μὲν εἶσαῦ rec. 230. ἀλγυνεῖ] ἀλγυνῇ 231. ἤνυτον] ἤνυτον, ubi punctum super spiritum asperum positum spiritum lenem indicare videtur. 234. τὸ] τὸν, eraso ν.

ὕπω] Scholiasta, οὐ τοῖτο λέγω, ὅτι μετὰ σπουδῆς ἀσθμαίνων πρὸς σὲ πεπόρευμαι· πολλάκις γὰρ ἐπιστὰς ἐλογισάμην πότερον ἔλθω πρὸς σὲ ἢ μή.

τάχους] σπουδῆς Aristoteles Rhetor. 3, 14. quod in interpretatione sua ponit scholiasta, οὐ τοῦτο λέγω, ὅτι μετὰ σπουδῆς ἀσθμαίνων πρὸς σὲ πορεύομαι.

224. κοῦφον ἐξάρας πόδα] Similiter Eurip. Tr. 342. ab Wund. comparatus, μὴ κοῦφον αἴρῃ βῆμ' ἐς Ἀργείων στρατόν.

229. τλήμων] τλῆμον apogr. aliquot. Codicis scriptura μὲν εἶσαῦ significat μένεις αὖ, non μενεῖς αὖ, quod in apographis positum est ab correctore non animadvertente αὖ aptius esse praesenti quam futuro. Nam fluctuat custos inter τὸ χωρεῖν et τὸ μένειν.

κεἰ] καὶ apogr. Paris. 2712. cum eoque, ut solet, Ald., ut interrogandi signum post ἀνδρός ponendum sit. Sed sequentia πῶς σὺ δῆτ' οὐκ ἀλγυνεῖ indicio sunt Sophoclem κεἰ praetulisse.

230. ἀλγυνεῖ (nam sic apographa pro ἀλγυνῇ)] I. e. τιμωρηθήσῃ, ut explicat scholiasta.

231. βραδύς] Scholiasta, γρ. ταχύς. καίτοι ταχὺς ὤν, βραδέως ἤνυον τὴν ὁδόν. Non perspexit corrector mentem verborum poetae. Duo enim dicit custos, et adductum aegre se esse ut accederet ad Creontem (σχολῇ ἤνυτον) et in ipso perficiendo itinere tardum se fuisse (βραδὺς ἤνυτον). Monuit Wunderus. Confirmant hanc interpretationem verba sequentia, in quibus minus aptum foret μακρά, si praecessisset ταχύς.

233. ἐνίκησεν] I. e. sententia vincebat. Sic ταῦτ' ἐνίκα v. 274.

234. σοὶ cum sequentibus conjungit scholiasta, σοὶ κεἰ τὸ μηδὲν ἐξερῶ, —. Dicturus erat σοὶ φράσοντα, sed propter verba interposita, κεἰ τὸ μηδὲν ἐξερῶ, mutata orationis forma infert φράσω δ' ὅμως cum δέ particula, ut Oed. T. 302. πόλιν μέν, εἰ καὶ μὴ βλέπεις, φρονεῖς δ' ὅμως | οἵᾳ νόσῳ σίνεσθιν. Τὸ μηδὲν ἐξερῶ autem dicit quia criminis auctor latet, de quo Creontem ante omnia quaesiturum esse praevidet. V. 248. 249.

τῆς ἐλπίδος γὰρ ἔρχομαι πεφαργμένος, 235
τὸ μὴ παθεῖν ἂν ἄλλο πλὴν τὸ μόρσιμον.
ΚΡ.τί δ' ἐστὶν ἀνθ' οὗ τήνδ' ἔχεις ἀθυμίαν ;
ΦΥ.φράσαι θέλω σοι πρῶτα τἀμαυτοῦ· τὸ γὰρ
πρᾶγμ' οὔτ' ἔδρασ' οὔτ' εἶδον ὅστις ἦν ὁ δρῶν,
οὐδ' ἂν δικαίως ἐς·κακὸν πέσοιμί τι. 240
ΚΡ.εὖ γε στοχάζει κἀποφάργνυσαι κύκλῳ

235. πεφαργμένος (apographa quaedam πεφραγμένος) scripsi pro πεπραγμένος. δεδραγμένος legit schol. 241. στοχάζει] στοχάζῃ κἀποφάργνυσαι scripsi pro κἀποφράγνυσαι.

235. Codicis scriptura πεπραγμένος recte in πεφραγμένος mutata in tribus apographis, quorum in uno scholion, ἠσφαλισμένος. γρ. δὲ καὶ δεδραγμένος, ὅπερ πρὸς τὸ ἐλπίδος συνάψεις. δεδραγμένος, verbum bis ab Homero, saepissime ab recentioribus scriptoribus usurpatum, infelix videtur esse corruptae lectionis πεπραγμένος emendatio. Recte alii πεφραγμένος, nisi quod Atticorum more πεφαργμένος scribendum, quae forma etiam fragmento quod ex Nauplio Sophoclis affert Stephanus Byz. s. v. Ἀσπίς restituenda est. Etym. M. p. 667, 22. πεφαργμένος, ἀντὶ τοῦ πεφραγμένος. καὶ ἐφάρξαντο ἀντὶ τοῦ ἐφράξαντο· καὶ τὸ φαρκτόν φρακτόν, ὥστε ὑπέρθεσις. Περὶ παθῶν. Conf. ad v. 241. 958. Scholiasta, τῆς ἐλπίδος γὰρ ἔρχομαι : ὑπὸ γὰρ τῆς ἐλπίδος νενικημένος ἐλήλυθα. ἢ οὕτως· ἀντειλημμένος τῆς ἐλπίδος ἐλήλυθα. Posterior interpretatio aperte, prior fortasse ad δεδραγμένος spectat. πεφαργμένος autem cum genitivo conjunctum, quod saepe fit in participiis passivis verborum, quorum indicativus non sic construitur. Aliquanto audacius est quod ἀλύξετον et πεφευγέναι cum genitivo construxit Sophocles : de quo dicetur ad v. 488.

241. εὖ γε στοχάζει] *Bene collimas* S. *ad scopum tendis*, i. e. oratione uteris ad fraudem mihi faciendam composita. Τοξότου δίκην στοχάζεσθαι dixit Plato Leg. 4. p. 705 E. Alia hujusmodi exempla v. in Thesauro. Quod Pollux 5, 36. στοχάς et στοχασμός de retium tensione dicta annotavit, ex eo non sequitur στοχάζεσθαι verbum venaticum fuisse, quae quorundam opinio est, nec si fuisset, aptum huic loco foret. Nam custos Sophocleus non hoc agit ut quemquam capiat, sed suae solum securitati prospicit culpamque callidis verbis ab se amoliri studet. Apud Aristotelem Rhet. 3, 14. post versum hujus fabulae sine auctoris nomine appositum, ἄναξ, ἐρῶ μὲν οὐχ ὅπως σπουδῆς ὕπο addita sunt verba τί φροιμιάζῃ, quae ad versum 241., ubi nunc εὖ γε στοχάζει legitur, referenda videri possent, nisi εὖ γε tam aptum huic loco esset ut prorsus incredibile sit τί φροιμιάζει ab Sophocle scriptum esse. Quamobrem verba illa, undecunque orta sint, nihil cum hoc loco commune habere videntur. Verbo προοιμιάζεσθαι utitur Aristoteles in verbis proximis, καὶ οἱ πονηρὸν τὸ πρᾶγμα ἔχοντες ἢ δοκοῦντες (φόβους ἀπολύονται ἐν τοῖς προοιμίοις)· πανταχοῦ γὰρ βέλτιον διατρίβειν ἢ ἐν τῷ πράγματι. διὸ οἱ δοῦλοι οὐ τὰ ἐρωτώμενα λέγουσιν, ἀλλὰ τὰ κύκλῳ, καὶ προοιμιάζονται.

τὸ πρᾶγμα. δηλοῖς δ' ὥς τι σημανῶν νέον.
ΦΥ.τὰ δεινὰ γάρ τοι προστίθησ' ὄκνον πολύν.
ΚΡ.οὔκουν ἐρεῖς ποτ', εἶτ' ἀπαλλαχθεὶς ἄπει ;
ΦΥ.καὶ δὴ λέγω σοι. τὸν νεκρόν τις ἀρτίως
θάψας βέβηκε κἀπὶ χρωτὶ διψίαν
κόνιν παλύνας κἀφαγιστεύσας ἃ χρή.
ΚΡ.τί φῄς ; τίς ἀνδρῶν ἦν ὁ τολμήσας τάδε ;
ΦΥ.οὐκ οἶδ'· ἐκεῖ γὰρ οὔτε του γενῆδος ἦν
πλῆγμ', οὐ δικέλλης ἐκβολή· στύφλος δὲ γῆ
καὶ χέρσος, ἀρρὼξ οὐδ' ἐπημαξευμένη

242. *σημανῶν* ex schol. scripsi pro *σημαίνων*. 243. *προστίθησ'*] *προστίθησι'*, sed eraso *ι*. 246. *κἀπὶ χρωτὶ*] *κἀπιχρωτὶ* 249. *του*] *που* pr. 251. *ἀρρὼξ*] *ἀρὼξ*

His fortasse subjectus fuit poetae locus ab *τί φροιμιάζει* incipiens, ut *τί φροιμιάζει νεοχμόν* dixit Eurip. Iph. T. 1162.

κἀποφάργνυσαι] De hac forma, quam pro *κἀποφράγνυσαι* restitui, dictum ad v. 235.

242. *σημανῶν* ex scholiasta et aliquot apogr. restitutum pro *σημαίνων*. Est hic prope perpetuus in libris antiquis futura in *ανω* scribendi modus. Sic in Oed. Col. 366. *νῦν ἔστι, ταῦτα σημανοῦσ' ἐλήλυθα*, codex *σημαίνουσ'*. Idem vitium in Trach. 870. sustulit Brunckius. In versu Antigonae quod grammatica ratio solum fert *σημανων*, etiam scholiasta praebet, qui ad locum similem Aj. 1225. *δῆλος δέ μοὐστὶ σκαιὸν ἐκλύσων στόμα*, annotavit, *Δίδυμος· καὶ δῆλός ἐστιν ὥς τι σημανῶν νέον*. Qua lectione cavendum est ne quis ad pravam conjecturam abutatur *δῆλος δ' ὥς τι σημανῶν νέον*. Nam adjectivo si uti voluisset poeta, sic potius dicturus erat, *δῆλος δ' εἴ τι σημανῶν νέον*, quum verbo *εἰ* magis opus sit quam *ὡς* particula. Manifestum est sive ab Didymo memoriae errore sive ab vetere librario duos confusos esse locos Sophoclis, alterum Aj. 326. *καὶ δῆλός ἔστιν ὥς τι δρασείων κακόν*, alterum Antigonae, in quo Didymus haud dubie legit quod etiamnum legitur in codice, *δηλοῖς δ' ὥς τι σημανῶν νέον*, nisi quod *σημανῶν* in *σημαίνων* corruptum est.

244. *ἀπαλλαχθεὶς ἄπει*] Male scholiasta per *ἄπιθι ἀθῷος* explicat. Est periphrasis qua nihil amplius significatur quam *abibis*. Sic Eurip. Phoen. 972. ab Neuio comparatus, *φεῦγ' ὡς τάχιστα τῆσδ' ἀπαλλαχθεὶς χθονός*. Verbo simplici utitur idem Ion. 384. *ἀπαλλάσσου, γυνή*.

246. *διψίαν κόνιν*, i. e. *ξηρὰν*, ut explicat scholiasta, est apud Aesch. Agam. 495. *διψὰς* apud eundem Suppl. 785. *τὸ πᾶν δ' ἄφαντος ἅμ πνοαῖς διψὰς ὡς κόνις ἄτερθε πτερύγων ὀρούμαν*, et fortasse apud Sophoclem infra v. 429.

247. *κἀφαγιστεύσας*] I. e. *καὶ ἐφαγιστεύσας*. Conf. ad v. 196.

249. *οὔτε—οὐ* sibi respondent, quod fit interdum, velut Oed. C. 972.

251. *χέρσος, ἀρρὼξ οὐδ'* Elmsleius ad Eurip. Bacch. 1135. *χέρσος ἀψ-ρὼξ, οὐδ'* vulgo.

οὐδ' ἐπημαξευμένη τροχοῖσιν] Nec

τροχοῖσιν, ἀλλ' ἄσημος οὐργάτης τις ἦν.
ὅπως δ' ὁ πρῶτος ἡμὶν ἡμεροσκόπος
δείκνυσι, πᾶσι θαῦμα δυσχερὲς παρῆν.
ὁ μὲν γὰρ ἠφάνιστο, τυμβήρης μὲν οὖ,
λεπτὴ δ' ἄγος φεύγοντος ὡς ἐπῆν κόνις.
σημεῖα δ' οὔτε θηρὸς οὔτε του κυνῶν
ἐλθόντος, οὐ σπάσαντος ἐξεφαίνετο.
λόγοι δ' ἐν ἀλλήλοισιν ἐρρόθουν κακοί,
φύλαξ ἐλέγχων φύλακα, κἂν ἐγίγνετο
πληγὴ τελευτῶσ', οὐδ' ὁ κωλύσων παρῆν.
εἷς γάρ τις ἦν ἕκαστος οὐξειργασμένος,
κοὐδεὶς ἐναργὴς, ἀλλ' ἔφευγε πᾶς τὸ μή.

252. τις] τίσ 253. ἡμὶν] ἦμιν 260. ἐγίγνετο] ἐγίνετο 263. ἔφευγε πᾶς τὸ μὴ scripsi ἔφευγε τὸ μὴ εἰδέναι.

plaustri sulcata rotis, ut interpretatur Brunckius.

253. *ὁ πρῶτος ἡμεροσκόπος*] I. e. is cui prima custodia diurna demandata erat. Nam ut nox in plures dividi solebat custodias, de quo docta est annotatio scholiastae ad Eurip. Rhes. 5., ita interdiu quoque alius alii custos succedebat.

255. *ὁ μὲν*] I. e. *ὁ νεκρός*.

255. *τυμβήρης μὲν οὖ, λεπτὴ δ' ἄγος*] Scholiasta, *οὐ κατὰ βάθος τεθαμμένος, ἀλλ' ὡς ἔτυχεν, ἐπιβεβλημένη ἦν ἡ ἄμμος. τοῦτο δὲ ἐποίησεν ὁ θάψας νόμου χάριν· οἱ γὰρ νεκρὸν ὁρῶντες ἄταφον καὶ μὴ ἐπαμησάμενοι κόνιν ἐναγεῖς εἶναι ἐδόκουν. ὥσπερ οὖν τὸ τῆς ἀσεβείας τις ἔγκλημα φεύγων λεπτὴν κόνιν ἐπιχέει τοῖς νεκροῖς, οὕτως ἦν καὶ ἐπάνω τοῦ Πολυνείκους. καὶ τοῦτο δὲ ἡ Ἀντιγόνη καθαρσίων ἕνεκα πεποίηται. λόγος δὲ ὅτι Βουζύγης Ἀθήνησι κατηράσατο τοῖς περιορῶσιν ἄταφον σῶμα.*

257. *του*, quod etiam ad *θηρὸς* spectat, metri caussa cum altero nomine conjunctum est.

260. *φύλαξ ἐλέγχων φύλακα*] Nominativus explicandi praecedentis nominativi *λόγοι* caussa positus. Similia exempla v. apud Elmsleium ad Eurip. Bacch. 1130.

κἂν ἐγίγνετο] Imperfectum pro aoristo, qui usitatior in hujusmodi structura est, posuit accommodatum praecedenti *ἐρρόθουν*.

262. 263. *εἷς γάρ τις ἦν ἕκαστος οὐξειργασμένος, | κοὐδεὶς ἐναργὴς, ἀλλ' ἔφευγε πᾶς τὸ μή*] Legebatur *ἀλλ' ἔφευγε τὸ μὴ εἰδέναι*. In quibus metri vitium non posse aoristo *ἔφυγε* substituendo tolli jam ab aliis est animadversum. Mihi ipsa sententiarum consecutio inveniendi veri viam videtur monstrare: nam postremis verbis idem contineri debet quod ante dixerat *ἦν ἕκαστος οὐξειργασμένος*. Itaque *εἰδέναι* interpreti deberi existimo eique ne recte quidem interpretatio: neque enim hoc, sed *ἐξειργασμένος εἶναι* cogitatione repeti oportet. Eo igitur ejecto restitui quod praecedens *οὐδεὶς* postulat *πᾶς*, omissum, ut videtur, ex quo *εἰδέναι* in ver-

ἦμεν δ' ἕτοιμοι καὶ μύδρους αἴρειν χεροῖν,
καὶ πῦρ διέρπειν, καὶ θεοὺς ὁρκωμοτεῖν
τὸ μήτε δρᾶσαι μήτε τῳ ξυνειδέναι
τὸ πρᾶγμα βουλεύσαντι μήτ' εἰργασμένῳ.
τέλος δ' ὅτ' οὐδὲν ἦν ἐρευνῶσιν πλέον,
λέγει τις εἷς, ὃς πάντας ἐς πέδον κάρα
νεῦσαι φόβῳ προὔτρεψεν· οὐ γὰρ εἴχομεν
οὔτ' ἀντιφωνεῖν οὔθ' ὅπως δρῶντες καλῶς
πράξαιμεν. ἦν δ' ὁ μῦθος ὡς ἀνοιστέον
σοὶ τοὔργον εἴη τοῦτο κοὐχὶ κρυπτέον.
καὶ ταῦτ' ἐνίκα, κἀμὲ τὸν δυσδαίμονα
πάλος καθαιρεῖ τοῦτο τἀγαθὸν λαβεῖν.
πάρειμι δ' ἄκων οὐχ ἑκοῦσιν, οἶδ' ὅτι·

264. αἴρειν] ἔχειν, superscripto ab S αἴρειν. 265. διέρπειν] ρ ex υ factum. 266. δρᾶσαι] δράσαι 268. ἐρευνῶσιν] ἐρευνῶσι 271. ἀντιφωνεῖν] ω ex ο factum. 272. ἀνοιστέον] ἀνοιστέοσ pr. ut videtur. 276. ἑκοῦσιν] δ' addidit m. ant., fortasse S.

sum est illatum. τὸ μὴ autem in fine sententiae similiter posuit poeta iufra v. 443. καὶ φημὶ δρᾶσαι κοὐκ ἀπαρνοῦμαι τὸ μή. et in Ajace v. 96. κόμπος πάρεστι κοὐκ ἀπαρνοῦμαι τὸ μή.

264. 265. Nescio an antiquius aliud exstet superstitionis illius testimonium, qua diu captae fuerunt septentrionalium omnium populorum mentes. Nihil in historia notius quam purgationes, quibus, adhibito sacramento, rei objecta crimina amoliebantur et innocentiam suam comprobabant. Earum diversa erant genera, quae omnia communi nomine indigitabantur, *judicium dei*. Solemnis fuit purgatio *per ferrum candens*, alia *per medium ignem incessus*, qualis fuit Hirporum θαυμαστὸς ἱεροποιία, cujus meminit Virgilius Aen. 11, 787. *et medium freti pietate per ignem | cultores multa premimus vestigia pruna*. BRUNCK. Conf. interpretes ad Horat. Epod. 16, 17. seqq. ERFURDT.

269. ὃς πάντας ἐς πέδον κάρα νεῦσαι φόβῳ προὔτρεψεν] His verbis et sequentibus significatur terror quem Creontis auctoritas custodibus incutit.

272. ἦν δ' ὁ μῦθος] Haec verba, si grammaticam rationem spectamus, omitti poterant, quum verba ὡς ἀνοιστέον etc. cum λέγει τις εἷς construi possent: sed addidit illa, ut orationem longiore parenthesi, ὃς πάντας—πράξαιμεν, interruptam redordiretur.

275. καθαιρεῖ] *Damnat*. Vocem forensem esse ostendit Pollux 8, 15. Lysias adv. Agoratum p. 133, 13. τὴν μὲν καθαιροῦσαν (ψῆφον) ἐπὶ τὴν ὑστέραν, τὴν δὲ σώζουσαν ἐπὶ τὴν πρωτέραν. Eurip. Orest. 861. τίνες ἐν Ἀργείοις λόγοι | καθεῖλον ἡμᾶς κἀπεκύρωσαν θανεῖν. MUSGR.

τοῦτο τἀγαθὸν] Ironice dictum.

276. ἄκων οὐχ ἑκοῦσιν] Sic Trach.

στέργει γὰρ οὐδεὶς ἄγγελον κακῶν ἐπῶν.
ΧΟ. *ἄναξ, ἐμοί τοι μή τι καὶ θεήλατον*
τοὔργον τόδ' ἡ ξύννοια βουλεύει πάλαι.
ΚΡ. *παῦσαι, πρὶν ὀργῆς κἀμὲ μεστῶσαι λέγων,* 280
μὴ 'φευρεθῇς ἄνους τε καὶ γέρων ἅμα.
λέγεις γὰρ οὐκ ἀνεκτὰ δαίμονας λέγων
πρόνοιαν ἴσχειν τοῦδε τοῦ νεκροῦ πέρι.
πότερον ὑπερτιμῶντες ὡς εὐεργέτην
ἔκρυπτον αὐτὸν, ὅστις ἀμφικίονας 285
ναοὺς πυρώσων ἦλθε κἀναθήματα
καὶ γῆν ἐκείνων καὶ νόμους διασκεδῶν;
ἢ τοὺς κακοὺς τιμῶντας εἰσορᾷς θεούς;
οὐκ ἔστιν. ἀλλὰ ταῦτα καὶ πάλαι πόλεως
ἄνδρες μόλις φέροντες ἐρρόθουν ἐμοὶ, 290
κρυφῇ κάρα σείοντες, οὐδ' ὑπὸ ζυγῷ

278. ΧΟ. ab Triclinio additum om. 279. *ξύννοια*] Alterum *ν* ab S. 284. *ὑπερτιμῶντες*] *ὑπερτιμῶνταϲ* 287. *διασκεδῶν*] *διασκεδὼν* 288. *ἢ*] *ἦ*, ut videtur. *εἰσορᾷς*] Alterum *σ* ab S. 291. *κρυφῇ*] *κρυφῆι* *ὑπὸ ζυγῷ*] *ὑποζυγῶι*

198. *οὕτως ἐκεῖνος οὐχ ἑκὼν, ἑκοῦσι δὲ ξύνεστι.*

279. *τόδ' ἡ ξύννοια*] Probabilis A. Nauckii conjectura *τόδ' ἦ, ξύννοια* —. *πάλαι*, ut apud Latinos *dudum*, saepissime etiam de tempore brevi dicitur, ut mox v. 289.

280. *κἀμὲ*] Praestat fortasse *καί με* cum Seidlero scribere, quo clarius appareat *καί* non esse cum pronomine conjungendum, sed referri ad *πρίν* particulam.

285. *ἀμφικίονας*] Scholiasta, *τοὺς ἀμφοτέρωθεν ὑπὸ κιόνων βασταζομένους ναούς.* Eustathius p. 706, 22. *ἱστέον δὲ καὶ ὅτι παρὰ Ἡροδότῳ πυρῶσαι κεῖται τὸ ἐμπρῆσαι ἐν τῷ πυρώσω τὰς Ἀθήνας. κεῖται δὲ ἡ λέξις καὶ παρὰ Σοφοκλεῖ ἐν τῷ ἀμφικίονας ναοὺς πυρώσων ἦλθεν, ἤγουν καύσων. ἔνθα ναοὶ ἀμφικίονες ἐρρέθησαν οἱ, ὡς καὶ μέχρι νῦν ἐνιαχοῦ φαίνεται, κύκλῳ ὑπὸ κιόνων περιεχόμενοι, ταῦτον δ' εἰπεῖν, κυκληδόν, ὃ κεῖται παρὰ τοῖς παλαιοῖς.*

286. *ἀναθήματα* non a *διασκεδῶν*, sed a verbo *πυρώσων* pendere recte judicat Boeckhius.

289. *πόλεως ἄνδρες*] I. e. *πολῖται* vel *ἀστοί*, ut *ἀνὴρ στρατοῦ* (vir ab exercitu veniens) Aj. 1044.

291. *κάρα σείοντες*] Sic jumenta facere solent jugi impatientia, quod non ferunt *δικαίως*, i. e. ut jumenta mansuefacta ferre solent, quemadmodum *δίκαιος* et *ἄδικος ἵππος* et alia hujusmodi dicuntur. Scholiasta, *ἡ μεταφορὰ ἀπὸ τῶν ὑποζυγίων τῶν μὴ βουλομένων ὑπὸ τὸν ζυγὸν εἶναι. ταῦτα, φησὶν, ὑπ' ἐκείνων πράττεται, βουλομένων λάθρα σαλεῦσαι τὴν ἡμετέραν ἀρχήν.*

λόφον δικαίως εἶχον, ὡς στέργειν ἐμέ.
ἐκ τῶνδε τούτους ἐξεπίσταμαι καλῶς

292. ὡς] σ ab S.

292. ὡς στέργειν ἐμέ] Horum verborum duplicem interpretes proposuerunt explicationem, *ita ut contentus esse possem*, vel, *ita ut debitam mihi reverentiam ostenderent*. Verba ὡς στέργειν ἐμέ si scripta sunt ab Sophocle, ut scripta videntur, prior probanda erit interpretatio, qua indicetur illos κρυφῇ κάρα σείοντας suspectos Creonti fuisse: etsi fatendum est aptius quid dici a poeta potuisse, velut οὐδ' ὑπὸ ζυγῷ | νῶτον δικαίως εἶχον εὐπειθεῖ φρενί, ut Lycophro 776. de Ulixe dixit, τλήσεται μὲν οἰκετῶν | στυγνὰς ἀπειλὰς εὐλόφῳ νώτῳ φέρειν, et πειθήνιος non raro de hominibus dicitur, metaphora ab equis ducta πειθομένοις τῇ ἡνίᾳ. Nauckius in commentatione de fragmentis Tragicorum (Berolini edita a. 1855.) p. 38. proposuit, οὐδ' ὑπὸ ζυγῷ | νῶτον δικαίως εἶχον εὐλόφως φέρειν, oratione non probabiliter conformata, sive εὐλόφως φέρειν pro ὥστε εὐλόφως φέρειν (sc. τὸ ζυγὸν) dictum, sive infinitivum ex εἶχον pendere credas: quae conjectura nititur quattuor locis Eustathii, p. 824, 32. τὸ καταλοφάδια ἐν Ὀδυσσείᾳ καὶ παρὰ Σοφοκλεῖ τὸ "ὑπὸ ζυγῷ νῶτον εὐλόφως φέρειν," ὡς λόφου ἐν τοῖς ζῴοις ὄντος τοῦ κατὰ τὸν τράχηλον μέρους, ᾧ ἐπίκειται ὁ ζυγός. p. 1313, 32. ὅθεν καὶ ὁ νῶτος εὔλοφος παρὰ Σοφοκλεῖ. p. 1536, 49. εἴ τι προσεκτέον τῷ Σοφοκλεῖ ἐν τῷ "κάρα σείοντες οὐδ' ὑπὸ ζυγῷ νῶτον εὐλόφως εἶχον." p. 1653, 5. ὅθεν ὁ τραγικὸς Οἰδίπους (immo Κρέων) φησὶ τῶν τινὰς πολιτῶν μὴ ἐθέλειν "ὑπὸ ζυγῷ νῶτον εὐλόφως φέρειν," ἤγουν εὐπειθῶς. Verum reliqua omnia quae Eustathius ex Sophoclis tragoediis plurima excerpsit consideranti non videbitur credibile aliud quid eum hic in codice suo legisse quam quod nunc est in libro Laurentiano, a quo perraro nec nisi in rebus levissimis aut manifestis memoriae erroribus discrepat Eustathius. Huc accedit quod Eustathius non solum ineptam finxit locutionem νῶτον εὐλόφως φέρειν, qua nemo unquam aut usus est aut uti potuit, sed etiam quattuor illa excerpta ita inter se pugnant ut manifestum sit Eustathium nihil illorum omnium inspecto codice Sophoclis, sed omnia memoriter scripsisse et confusis quae diversis in locis poetarum legerat: qui error clarissime apparet in excerpto secundo ubi νῶτον εὔλοφον memorans Sophoclem nominat pro Lycophrone, cujus verba supra apposui, ex quibus illa quoque haud dubie conficta sunt quae tribus reliquis in locis cum verbis Sophoclis permiscuit Eustathius. Non majoris momenti est quod scholiasta Sophoclis ad Aj. 61. annotavit, ἐλώφησεν· ἐπαύσατο, ἀπὸ τῶν ὑποζυγίων, ὅθεν καὶ τὸ εὐλόφως φέρειν. quae nihil plane caussae est cur ad versum Antigonae referantur. Nam locutione εὐλόφως φέρειν scriptores multi et veteres et recentes (velut Damascius apud Photium Bibl. p. 347, 6.) usi sunt et fortasse Sophocles ipse Philoct. 872. οὔκουν Ἀτρεΐδαι τοῦτ' ἔτλησαν εὐφόρως | οὕτως ἐνεγκεῖν, si recte ibi Eldikius εὐλόφως conjecit, quae interdum confunduntur, velut in loco Damascii, ubi codex deterior εὐφόρως, quod convellitur locutione simili εὐλόφῳ αὐχένι τὴν ἄσκησιν ὑπομένειν, qua Damascius usus est p. 342, 35.

293. τούτους] *Hos excubitores.* MUSGR.

παρηγμένους μισθοῖσιν εἰργάσθαι τάδε.
οὐδὲν γὰρ ἀνθρώποισιν οἷον ἄργυρος
κακὸν νόμισμ' ἔβλαστε. τοῦτο καὶ πόλεις
πορθεῖ, τόδ' ἄνδρας ἐξανίστησιν δόμων·
τόδ' ἐκδιδάσκει καὶ παραλλάσσει φρένας
χρηστὰς πρὸς αἰσχρὰ πράγματ' ἵστασθαι βροτῶν·
πανουργίας δ' ἔδειξεν ἀνθρώποις ἔχειν
καὶ παντὸς ἔργου δυσσέβειαν εἰδέναι.
ὅσοι δὲ μισθαρνοῦντες ἤνυσαν τάδε,
χρόνῳ ποτ' ἐξέπραξαν ὡς δοῦναι δίκην.
ἀλλ' εἴπερ ἴσχει Ζεὺς ἔτ' ἐξ ἐμοῦ σέβας,
εὖ τοῦτ' ἐπίστασ', ὅρκιος δέ σοι λέγω,
εἰ μὴ τὸν αὐτόχειρα τοῦδε τοῦ τάφου
εὑρόντες ἐκφανεῖτ' ἐς ὀφθαλμοὺς ἐμούς,
οὐχ ὑμὶν Ἅιδης μοῦνος ἀρκέσει, πρὶν ἂν
ζῶντες κρεμαστοὶ τήνδε δηλώσηθ' ὕβριν,
ἵν' εἰδότες τὸ κέρδος ἔνθεν οἰστέον

294. εἰργάσθαι] θ ex τ factum. pr. 299. βροτῶν] βροτουσ, ων a m. pr. 302. ἤνυσαν] ἤνυσαν 307. ἐς] εἰσ ὀφθαλμοὺς] ὀφθαλμὸσ, superscripto υ. 308. ὑμὶν] ὕμιν pr. ὑμῖν corr.

296. τοῦτο καὶ —, non ad ἀνθρώπους, sed ad eorum epitheton νόμισμα relatum. Similiter v. 334.

299. πρὸς αἰσχρὰ πράγματ' ἵστασθαι] Thucyd. 6, 34. a Musgr. comparatus, τῶν ἀνθρώπων πρὸς τὰ λεγόμενα αἱ γνῶμαι ἵστανται.

301. δυσσέβειαν εἰδέναι] Sic δίκαια εἰδέναι Eurip. Hel. 932. ubi vid. Musgr. ERFURDT. Sic jam Homerus Od. 9, 185. ἀθεμίστια ἤδη.

302. χρόνῳ ποτ'] *Tandem*, i. e. post consilia diu agitata. καὶ πάλαι dixerat v. 289.

308. οὐχ ὑμὶν Ἅιδης μοῦνος ἀρκέσει] Scholiasta, οὐκ εὐθὺς ὑμᾶς τῷ Ἅιδῃ παραδώσω, ἀλλὰ τιμωρίαις κρεμασταῖς παραδοὺς βαρύτερον τὸ ζῆν τοῦ θανεῖν ὑμῖν ἀπεργάσομαι· παρὰ τὸ Ὁμηρικόν (Il. 2, 392.) οὔ οἱ ἔπειτα ἄρκιον ἐσσεῖται φυγέειν κύνας ἠδ' οἰωνούς.

309. κρεμαστοὶ] Genus torturae servis adhiberi solitum, ut apud Aristoph. Ran. 618. ΑΙ. καὶ πῶς βασανίσω; ΞΑ. πάντα τρόπον, ἐν κλίμακι δήσας, κρεμάσας, ὑστριχίδι μαστιγῶν, δέρων, στρεβλῶν, ἔτι δ' ἐς τὰς ῥῖνας ὄξος ἐγχέων, πλίνθους ἐπιτιθείς.

310. ἵν' εἰδότες] Recte monet Erfurdtius irrisionem esse acerbissimam, qua facere custodes jubeantur quorum faciendorum ademptа fuerit facultas. Simillima ratio est v. 716 sq., quem vide, et Aj. 100: θανόντες ἤδη τἄμ' ἀφαιρείσθων ὅπλα. WUND.

τὸ λοιπὸν ἁρπάζητε, καὶ μάθηθ' ὅτι
οὐκ ἐξ ἅπαντος δεῖ τὸ κερδαίνειν φιλεῖν.
ἐκ τῶν γὰρ αἰσχρῶν λημμάτων τοὺς πλείονας
ἀτωμένους ἴδοις ἂν ἢ σεσωσμένους.

ΦΥ. εἰπεῖν τι δώσεις, ἢ στραφεὶς οὕτως ἴω ; 315

ΚΡ. οὐκ οἶσθα καὶ νῦν ὡς ἀνιαρῶς λέγεις ;

ΦΥ. ἐν τοῖσιν ὠσὶν ἢ 'πὶ τῇ ψυχῇ δάκνει ;

ΚΡ. τί δὲ ῥυθμίζεις τὴν ἐμὴν λύπην ὅπου ;

ΦΥ. ὁ δρῶν σ' ἀνιᾷ τὰς φρένας, τὰ δ' ὦτ' ἐγώ.

ΚΡ. οἴμ' ὡς ἄλημα δῆλον ἐκπεφυκὸς εἶ. 320

ΦΥ. οὔκουν τό γ' ἔργον τοῦτο ποιήσας ποτέ.

ΚΡ. καὶ ταῦτ' ἐπ' ἀργύρῳ γε τὴν ψυχὴν προδούς.

312. *κερδαίνειν*] δ in litura duarum literarum. 315. *τι δώσεις*] .τι. δεδωσεις, τι a m. pr. ut videtur. 316. *οἶσθα*] *εἶ* super *οἶ* scriptum ab S statim inter versus addita interpretatione quae nunc inter scholia edita est, ἄπιθι. καὶ νῦν γὰρ λέγων ἀνιαρόσ μοι εἶ. 317. *ἐν τοῖσιν*] Litera *ῖ* in litura pro *υ* ut videtur. *δάκνει*] δάκνηι 318. *δὲ*] δαὶ 319. *ὁ* ex *ἀν* factum, non ex *οὐ*, quod dixit Elmsleius. 320. *ἄλημα*] ἀλάλημα pr., eraso à. ἄλημα legit schol. 321. *τό γ'* Reiskius pro *τόδ'*.

311. *ἁρπάζητε*] Male in apogr. plerisque *ἁρπάξητε*, usitata inferiorum temporum scriptoribus forma aoristi.

312. *ἐξ ἅπαντος*] Sic *ἐξ ἅπαντος εὖ λέγειν* Oed. C. 804.

313. 314. Hos duo versus si scripsit Sophocles, de quo dubitat Bergkius, mirandum est non sensisse eum Creontis sermonem multo aptius graviusque minacibus concludi verbis *ὅτι οὐκ ἐξ ἅπαντος δεῖ τὸ κερδαίνειν φιλεῖν*. Citantur hi versus in Etym. M. p. 168, 26: *Λήμματα*, frequens in oratione prosa, hoc uno loco legitur in tragoedia.

313. *τοὺς πλείονας* cum articulo ut Oed. C. 795. *ἐν δὲ τῷ λέγειν κάκ' ἂν λάβοις τὰ πλείον' ἢ σωτήρια.*

315. *τι δώσεις*, quod superscriptum in codice, in textu habent apographa. *εἰπεῖν δώσεις* dicit qui potestatem dicendi (sive pauca sive multa) sibi fieri vult, *εἰπεῖν τι δώσεις* vero qui petit ut aliquid, i. e. pauca, dicere sibi liceat.

318. *δὲ* pre *δαὶ* ex duobus apogr. et Plutarch. Moral. p. 509 c. (in editione Aldina p. 504.)

ῥυθμίζεις] I. e. diligenter perpendis.

320. *ἄλημα*] Quod primo scripserat librarius *ἀλάλημα* male in *λάλημα* mutavit, quod in apographa omnia transiit, quum *ἄλημα* potius corrigere deberet, quod scholiasta legit, per *περίτριμμα* et *πανοῦργος* interpretatus. Ulixem *ἄλημα* Sophocles dixit Aj. 381. 389.

ΦΥ. φεῦ·
ἦ δεινὸν ᾧ δοκῇ γε καὶ ψευδῆ δοκεῖν.
ΚΡ. κόμψευέ νυν τὴν δόξαν· εἰ δὲ ταῦτα μὴ
φανεῖτέ μοι τοὺς δρῶντας, ἐξερεῖθ' ὅτι 325
τὰ δειλὰ κέρδη πημονὰς ἐργάζεται.
ΦΥ. ἀλλ' εὑρεθείη μὲν μάλιστ', ἐὰν δέ τοι

323. φεῦ non extra versum. ἦ] ἦ, accentus gravis a m. rec. ᾧ δοκῇ γε] ὧι δοκεῖ, ἦν et η a m. pr. δοκεῖν] δοκεῖ 324. κόμψευέ νυν] κόμψευε νῦν 326. δειλὰ] δεινὰ, sed in schol. γρ. τὰ δειλά. 327. τοι] σοι, τ a m. pr.

323. ἦ δεινὸν—] Hoc dicit, grave est cui veri simile aliquid videtur, ei etiam non vera veri similia videri. Sic recte Wunderus.

Quod super ᾧ δοκεῖ scriptum ab librario in codice est ἦν δοκῇ in apographa transiit. Vera scriptura ᾧ δοκῇ est, de quo usu conjunctivi dictum ad Oed. T. 316.

324. κόμψευέ νυν (κόμψευε νῦν codex et apographa) τὴν δόξαν] I. e. de opinione argutare quantum lubet. Scholiastae ad hunc locum annotationem, σεμνολόγει, τὴν δόκησιν περιλάλει, cum poetae verbis permiscuit Moschopulus περὶ σχεδῶν p. 20. Δόκησις, ὡς παρὰ Σοφοκλεῖ, κόμψευε τὴν δόκησιν. et ibidem p. 62. (et in lexico cod. Monac. 505. fol. 78, 6. in Actis Monac. vol. 3. p. 566.) Κομψεύειν, τὸ περιλαλεῖν, ὡς παρὰ Σοφοκλεῖ, κόμψευε τὴν δόκησιν. Simillimum ejusdem grammatici peccatum est p. 31. de loco Aristophanis Equit. 526. omninoque frequens hoc est errorum genus in Moschopuli, Lecapeni, Favorini aliorumque ejusdem aetatis grammaticorum scriptis. Plura et insignia hujus sive negligentiae sive ineptae consuetudinis exempla ab L. Dindorfio in praefatione ad Xenophontis Anabasin sunt collecta p. xxx. ed. Oxon. sec. Apud Sophoclem Oed. T. 741. quum legeretur τὸν δὲ Λάϊον φύσιν τίν' ἦλθε —ἔχων, idque scholiasta aliquis per ποταπὸς ἦν τὴν φύσιν explicuisset, grammaticus recentior in lexico codicis cujusdam Vindob. pro verbis poetae habuit, φύσις, ἡ οὐσία, καὶ τὸ εἶδος. Σοφοκλῆς "ποταπὸς ἦν τὴν φύσιν;" unde aestimari potest quid ejusdem grammatici glossae tribuendum sit, κήδω ἐνεργητικῶς τὸ λυπῶ· Σοφοκλῆς "ἀλλά με κήδει Διὸς ἀλκίμα θυγάτηρ." παθητικῶς δὲ κήδομαι τὸ φροντίζω. quae ex Aj. 402. conficta sunt, ἀλλά μ' ἃ Διὸς ἀλκίμα θεὸς ὀλέθρι' (nam sic pro ὀλέθρου corrigendum) αἰκίζει. Scholiastam Theocriti in simili errore deprehensum notavi ad Aristophanis fragm. p. 510. Δόξαν per δόκησιν scholiasta iterum interpretatur infra v. 1111.

326. τὰ δειλὰ κέρδη dicit, quia ignavi est lucri caussa clam illicita facere. His dictis abit Creon. Nam ex iis, quae respondet custos, prima tantum verba ejusmodi sunt ut audiente Creonte dici potuerint. Scholiasta: ἀπιὼν ὁ θεράπων καθ' ἑαυτὸν ταῦτά φησιν· οὐ γὰρ δυνατὸν ἐπὶ τοῦ Κρέοντος ταῦτα λέγεσθαι, ὡς καὶ ἐν τοῖς κωμικοῖς. WUND.

327. εὑρεθείη μὲν μάλιστ'] I. e. maxime vellem ut deprehenderetur. WUND.

ληφθῇ τε καὶ μὴ, τοῦτο γὰρ τύχη κρινεῖ,
οὐκ ἔσθ' ὅπως ὄψει σὺ δεῦρ' ἐλθόντα με.
καὶ νῦν γὰρ ἐκτὸς ἐλπίδος γνώμης τ' ἐμῆς
σωθεὶς ὀφείλω τοῖς θεοῖς πολλὴν χάριν.

ΧΟ. πολλὰ τὰ δεινὰ κοὐδὲν ἀνθρώπου δεινότερον πέλει·
τοῦτο καὶ πολιοῦ πέραν πόντου χειμερίῳ νότῳ
χωρεῖ, περιβρυχίοισιν
περῶν ὑπ' οἰδμασιν,
θεῶν τε τὰν ὑπερτάταν, Γᾶν
ἄφθιτον, ἀκαμάταν ἀποτρύεται,
ἰλλομένων ἀρότρων ἔτος εἰς ἔτος, ἱππείῳ γένει πολεύων.

$33^2.-34^2. = 343.-353.$

33^2.—335. Versus sic divisi, πολλὰ–| θράπου–| τοῦτο–| πόντου—νότωι. 335. πόντου] πόντωι, sed correctum a m. pr. 338. τε] τ ex θ factum ab alia m. ant. Post τὰν litera erasa. 339.–353. Versus sic divisi, ἄφθιτον–| ἔτοσ εἰσ ἔτοσ–| ωι γένει–| κουφονέων–| νίθων–| καὶ θηρῶν–| πόντου–| σπείραισι–| περιφραδησ–| κρατεῖ–| θηρὸσ–| λασιαύχενα–| φίλοφον–| όν τ' ἀκμῆτα ταῦρον. 339. ἀποτρύεται ἰλλομένων] ἀποτρύετ' ἀπλομένων (ο post λ ex ω facto) cum γρ.. ἀποτρύεται ἰλλομένων ab S. 341. πολεύων] πόλευον pr. πολεῦον corr.

334. τοῦτο ad δεινότερον referendum dicere maluit quam οὗτος ad ἄνθρωπος. Quocum interpretes compararunt v. 295. οὐδὲν γὰρ ἀνθρώποισιν οἷον ἄργυρος | κακὸν νόμισμ' ἔβλαστε· τοῦτο καὶ πόλεις πορθεῖ—. et, quod ad sententiam attinet, Aesch. Choeph. 585. πολλὰ μὲν γᾶ τρέφει δεινὰ δειμάτων ἄχη—ἀλλ' ὑπέρτολμον ἀνδρὸς φρόνημα τίς λέγοι— ;

335. χειμερίῳ νότῳ] Sic *nimboso vento* dixit Ovidius Ep. ex Ponto 2, 3, 27. ab Erf. comparatus.

336. περιβρυχίοισιν ὑπ' οἰδμασιν] Fluctibus maris vento agitati, qui ita circum navem undique volvuntur ut veluti mergi undis videatur. Hinc ὑπὸ praepositio posita. Cfr. Hom. Od. 2, 427 sq.: ἀμφὶ δὲ κῦμα στείρῃ πορφύρεον μεγάλ' ἴαχε νηὸς ἰούσης. WUND.

338. Terram θεῶν τὰν ὑπερτάταν dicit quia et Jovis ipsius mater esse et hominibus omnia praebere credebatur quae ad vitam sustentandam necessaria essent. Sic recte Wunderus.

339. ἀποτρύεται recte in apographis plene scriptum est, ut in γρ. habet διορθωτὴς codicis, in quo quod a m. pr. scriptum est ἀποτρύετ' ἀπλομένων correctorem quendam movit ut ἀποτρύεται παλλομένων violato metro scriberet, quod est in apogr. Par. 2712. cum eoque in ed. Ald. Pro ἰλλομένων aliquot apogr. εἰλομένων. ἴλλειν circumagendi significatione recte accipere videtur Buttmann. Lexil. vol. 2. p. 156.

340. ἔτος εἰς ἔτος] Scholiasta, καὶ περικυκλούντων τῶν ἀρότρων ἔτος ἐξ ἔτους. εἰς ἔτος ἐξ ἔτεος ex Apoll.

κουφονόων τε φῦλον ὀρνίθων ἀμφιβαλὼν ἄγει 343
καὶ θηρῶν ἀγρίων ἔθνη, πόντου τ' εἰναλίαν φύσιν 345
σπείραισι δικτυοκλώστοις,
περιφραδὴς ἀνήρ·
κρατεῖ δὲ μηχαναῖς ἀγραύλου
θηρὸς ὀρεσσιβάτα, λασιαύχενά θ' 350
ἵππον ἀέξεται ἀμφίλοφον ζυγὸν οὔρειόν τ' ἀκμῆτα ταῦρον.

342. κουφονόων τε Brunckius] κοῦφον ἐόντε pr. κουφονέων τε corr. o.
344. ἀμφιβαλὼν, o a m. pr. ἄγει] ἔχει ἄγει, sed eraso ἄγει et ἔχει ab antiquiore m. in ἄγει mutato. 346. τ'] γ' pr. εἰναλίαν] ἐναλίαν 350. ὀρεσσιβάτα] ὀρεσσιβάτᾱ erasa post ᾱ litera quae ν potius fuisse videtur quam o. 351. ἵππον] o ex ω factum. ἀέξεται scripsi pro ἔξεται.

Rh. 4, 1774. et Nonno Dion. 3, 270. comparat Musgr.

341. ἱππείῳ γένει πολεύων] Scholiasta, ταῖς ἡμιόνοις. "αἱ γάρ τε βοῶν προφερέστεραί εἰσιν ἑλκέμεναι νειοῖο βαθείης πηκτὸν ἄροτρον" (Il. 10, 352.). τινὲς δὲ καὶ ἵπποις χρῶνται εἰς ἀροτριασμόν.

πολεύων recte in apographis, masculino ad ἄνθρωπος relato, quod post versus plures interpositos aptius quam neutrum πολεῦον ad τοῦτο v. 334. referendum. Confirmat hanc rationem quod sequitur ἀμφιβαλὼν—ἀνήρ, ubi librarius codicis praecedente πολεῦον in errorem inductus ἀμφιβαλὸν superscripsit violato metro.

342. κουφονόων recte restituit Brunckius pro κουφονέων, allato gl. κούφως καὶ ταχέως φερομένων. Theognis 582. ab Schneidew. comparatus, σμικρῆς ὄρνιθος κοῦφον ἔχουσα νόον. κουφονόους ἔρωτας dixit Sophocles infra v. 617.

343. ἀμφιβαλὼν ἄγει] Recte scholiasta, περιβαλὼν τοῖς δικτύοις ἀγρεύει.

344. θηρῶν—ἔθνη] Idem Philoct. 1146.

345. πόντου τ' εἰναλίαν φύσιν] Pisces.

346. σπείραισι] Pendet ab ἀμφιβαλὼν ἄγει.

348. περιφραδὴς] ἀριφραδὴς Eustath. p. 135, 25. haud dubie memoriae errore. Contrario errore apud schol. Arist. Eq. 1271. codex Venetus περιφράδους pro Ἀριφράδους, de quo nomine proprio Eustathius et illo loco et bis alibi agit, quo factum ut Sophocli ἀριφραδὴς tribueret.

349. κρατεῖ—] Scholiasta, ἐπεὶ ἀνωτέρω εἶπεν ὅτι περιγίνεται πάντων τῶν ζώων ὁ ἄνθρωπος, ἐνταῦθα τὸ μηχαναῖς προσέθηκεν ἐπὶ τῶν τιθασευομένων· οὐ γὰρ μόνον κρατῆσαι δυνατὸς, ἀλλὰ καὶ τιθασεῦσαι.

μηχαναῖς] Forma Dorica μαχαναῖς et hic et infra v. 364. ἀμηχάνων, 365. μηχανόεν, abstinuit poeta, nisi codicis scriptura fallit. Nam μαχαναῖς est Aj. 181.

351. ἀέξεται] ἄξεται est in apographis (in uno ἄξετ'). ἔξεται codex. ἄξεται legit scholiasta, cujus haec est annotatio, ἀντὶ τοῦ περιβαλὼν αὐτῷ ζυγὸν περὶ τὸν λόφον ὑπάγει. (videtur in codd. quibusdam ἀμφὶ λόφον divisim scriptum exstitisse.) ἢ ἀμφίλοφον, τὸν ἀμφιτράχηλον, τὸν ἀμφοτέρωθεν συνέχοντα τοὺς λόφους τῶν ὑποζυγίων. καὶ λείπει ἡ

καὶ φθέγμα καὶ ἄνεμόεν φρόνημα καὶ ἀστυνόμους 354
ὀργὰς ἐδιδάξατο καὶ δυσαύλων
πάγων ὑπαίθρεια καὶ

354.–364. = 365.–375.

354.–364. Versus sic divisi, καὶ φθέγμα–| φρόνημα–| ὀργὰσ–| πάγων–| δύσομβρα–| ἄπορος–| τὸ μέλλον–| φεῦξιν–| νόσων–| ξυμπέφρασται. ad eandemque rationem in antistropha 365.–375. nisi quod versui 365. prima vocabuli τέχνασ syllaba adjuncta est. 356. ἐδιδάξατο] ἐδαδάξατο, ι a m. p. ὑπαίθρεια Boeckhius pro αἴθρια.

ὑπό· ὑπὸ ζυγὸν ἄγει. et ad proxima verba (οὔρειόν τ' ἀκμῆτα ταῦρον), ἃ ἀπὸ κοινοῦ τὸ ὑπὸ ζυγὸν ἕξεται, ex quo apparet etiam ἕξεται ei cognitum fuisse, quod est in textu codicis. Ex Doederlini conjecturis ad Oed. Col. p. 581. metro partim adversis, solum adscivi ἀέξεται, non passiva, sed media forma, qua pluribus in verbis solum usum esse Sophoclem constat, accipiendum: quo pacto ἀμφίλοφον ζυγὸν non accusativi sed nominativi sunt, ut jugum equos ἀέξεσθαι dicatur, qui jugo adhibito dociliores et sollertiores redduntur. ἕξοντες et ἀέξοντες confusa apud Plutarch. Moral. p. 1086 d. Plutarchus apud Stobaeum Floril. 53, 14. p. 381. καὶ ἵππους ἐχαλίνωσε (ὁ ἄνθρωπος) καὶ βόας ἀρότροις ὑπέζευξε. ubi Sophoclis locum memoravit Gaisfordius. Similiter sollertiam hominis praedicat Galenus vol. 4. p. 285.

352. ἀκμῆτα] ἀδμῆτα contra metrum interpolatum in apographis, quorum in uno est gl. ἀδάμαστον.

354. 355. Verba sic interpretatur scholiasta, φθέγμα: τὴν ἀνθρωπίνην διάλεξιν. ἀνεμόεν φρόνημα: τὴν περὶ τῶν μετεώρων φιλοσοφίαν. ἀστυνόμους ὀργάς: τὴν τῶν νόμων ἐμπειρίαν, δι' ὧν τὰ ἄστεα νέμονται, ὅ ἐστι διοικοῦνται. Recte primum et postremum, male vero ἀνεμόεν φρόνημα, quo nihil aliud significari potest quam cogitandi intelligendique facilitas. Quattuor igitur sunt quae chorus sollertiae hominis documenta, linguae facultas, mentis volubilitas, vitae socialis instituta, corporis a tempestatum injuria tuendi artes. Similes aliorum scriptorum locos compararunt interpretes, velut Isocratis p. 27 D. ἐγγενομένου δ' ἡμῖν τοῦ πείθειν ἀλλήλους καὶ δηλοῦν πρὸς ἡμᾶς αὐτοὺς περὶ ὧν ἂν βουληθῶμεν. οὐ μόνον τοῦ θηριωδῶς ζῆν ἀπηλλάγημεν, ἀλλὰ καὶ συνελθόντες πόλεις ᾠκίσαμεν καὶ νόμους ἐθέμεθα καὶ τέχνας ηὑρομεν, καὶ σχεδὸν ἅπαντα τὰ δι' ἡμῶν μεμηχανημένα λόγος ἡμῖν ἐστιν ὁ συγκατασκευάσας. et Ciceron. De nat. deor. 2, 59. Horat. Sermon. 1, 3, 102 seqq. Linguae autem mentisque facultates etsi ab natura datae sunt, tamen recte inter hominum inventa numerantur, quia eorum arte ac sollertia perficiuntur et ad vitae usus excolunt[ur].

ἀστυνόμους ὀργὰς] I. e. facultatem civitatis administrandae, ut explicat Wunderus.

356. ἐδιδάξατο] *Se docuit*, i. e. suopte ingenio didicit.

358. πάγων αἴθρια καὶ] αἴθρια quod scholiasta interpretatur ψυχρὰ, non respondet versui 368. νόμους παρείρων χθονός. Totius carminis metra consideranti non dubium videbitur quin metrum versus strophici corruptum sit, non antistrophici, idemque sensit

δύσομβρα φεύγειν βέλη·
παντοπόρος ἄπορος ἐπ' οὐδὲν ἔρχεται
τὸ μέλλον· Ἅιδα μόνον
φεῦξιν οὐκ ἐπάξεται·
νόσων δ' ἀμηχάνων φυγὰς ξυμπέφρασται.
σοφόν τι τὸ μηχανόεν τέχνας ὑπὲρ ἐλπίδ' ἔχων
ποτὲ μὲν κακὸν, ἄλλοτ' ἐπ' ἐσθλὸν ἕρπει,
νόμους παραιρῶν χθονὸς

359. παντ'όπόροσ (sic), Tertius accentus a m. rec. 361. Ἅιδα] ἅϊδα, ι super α a m. pr. Puncta super ι priore erasa. μόνον] μόνωι, ον a m. pr. 363. ἀμηχάνων] ων ex ουσ factum a m. rec. 366. ὑπὲρ ἐλπίδ'] ὑπερελπίδ' 367. ποτὲ] τοτὲ 369. παραιρῶν scripsi pro παρείρων.

Boeckhius, qui πάγων ὑπαίθρεια καὶ corrigit, ut πάγων ὑπαιθρίων Aeschylus dixit Agam. v. 335. Recte, ut opinor: nisi forte αἴθρια alius vocabuli glossema est. Formam ὑπαίθρειος quamvis non vidi exemplis stabilitam, nihil dubitationis habere puto, quum multa hujusmodi rariore exemplo dixerint poetae, et Sophocles ipse non modo ἐπινύμφειος, ἐπινίκειος et Ἐφέσειος sibi indulserit, de quibus infra dicam ad v. 814., sed eo usque processerit ut εὐτυχίαν propter metri necessitatem in εὐτύχειαν contra communem Graecorum usum alicubi converterit, quod annotavit Etym. M. p. 462, 25. De αἴθρεια restituendo jam Musgravius cogitaverat. πάγου αἰθρίου in fragm. Sophoclis apud Stobaeum Floril. 64, 13. ὅταν πάγου φανέντος αἰθρίου χεροῖν | κρύσταλλον ἁρπάσωσι παῖδες ἀσταγῆ.

359. δύσομβρα —— βέλη] τοὺς ῥαγδαίους ὑετοὺς καὶ μάλιστα τοὺς χειμερίους explicat Eustath p. 692 extr.

360. ἐπ' οὐδὲν — τὸ μέλλον] *Ad nihil eorum quae futura sunt.* Similiter v. 728. μηδὲν τὸ μὴ δίκαιον.

362. ἐπάξεται] Recte futuro utitur. Nam hoc dicit, nunquam eo perveniet ut mortis effugiendae viam inveniat.

363. ξυμπέφρασται] Per ἐπινενόηκε explicat schol.

365. τέχνας] Est genitivus.

367. ποτὲ μὲν κακὸν, ἄλλοτ' ἐπ' ἐσθλὸν ἕρπει] I. e. ποτὲ μὲν ἐπὶ κακὸν, ἄλλοτ' ἐπ' ἐσθλὸν ἕρπει. Quem modum loquendi attigimus v. 212.

368. παρείρων] Haec sic interpretatus est scholiasta, νόμους παρείρων χθονός: ὁ πληρῶν τοὺς νόμους καὶ τὴν δικαιοσύνην ὑψίπολις γίνεται, ὅ ἐστιν ἐν τῇ πόλει ὑψηλός. ἄπολις ὅτῳ τὸ μὴ καλόν: ἄπολις δὲ ἐκεῖνος καὶ ταπεινὸς τῇ πολιτείᾳ, ᾧτινι μὴ τὸ καλὸν σύνεστιν, καὶ ὅστις οὐ μετὰ τόλμης τὸ καλὸν ἐκπληροῖ. Qui δὲ post ἄπολις supplevit, ut ἄπολις δ' ὅτῳ in quattuor apographis metro vitiato scriptum exstat: qua particula sane opus foret, si praecedentia verba de hominibus intelligenda essent leges et humanas et divinas observantibus. Sed interpretando totum locum plane pervertit scholiasta, quum verbis ἄλλοτ' ἐπ'

θεῶν τ' ἔνορκον δίκαν·
ὑψίπολις ἄπολις ὅτῳ τὸ μὴ καλὸν
ξύνεστι τόλμας χάριν.
μήτ' ἐμοὶ παρέστιος
γένοιτο μήτ' ἴσον φρονῶν ὃς τάδ' ἔρδει.
ἐς δαιμόνιον τέρας ἀμφινοῶ
τόδε, πῶς εἰδὼς ἀντιλογήσω
τήνδ' οὐκ εἶναι παῖδ' Ἀντιγόνην.
ὦ δύστηνος
καὶ δυστήνου πατρὸς Οἰδιπόδα,
τί ποτ'; οὐ δή που σέ γ' ἀπιστοῦσαν
τοῖς βασιλείοισιν ἄγουσι νόμοις
καὶ ἐν ἀφροσύνῃ καθελόντες;

373. μήτ' ἐμοὶ] μήτε μοι sum quod ισ potius fuit quam ε. 374. μήτ' ἴσον] Post μήτ' aliquid era- 376. ἀμφινοῶ pr., altero ο deleto. 377. ἀντιλογήσω] η ex ι factum. 379. Versus sic divisi, ὃ–| πα- τρὸσ–| σέ γ'–| τοῖσ —— 382. βασιλείοισιν Triclinius pro βασιλείοις.

ἐσθλὸν ἔρπει deceptus non animadvertisset sequentia νόμους παρείρων χθονὸς θεῶν τ' ἔνορκον δίκαν ad priorem esse referenda sententiae partem ποτὲ μὲν (ἐπὶ) κακὸν (ἕρπει), (ut apud Euripidem Ion. 699. νῦν δ' ἡ μὲν ἔρρει συμφοραῖς, ὁ δ' εὐτυχεῖ, | πολιὸν ἐσπεσοῦσα γῆρας.) de quo verissime judicavit Boeckhius et ante Boeckhium Camerarius sic haec interpretatus "Nam et patriae leges convellit et divina jura violat." Itaque emendandum puto νόμους παραιρῶν χθονὸς θεῶν τ' ἔνορκον δίκαν. Nam παρείρειν, quod non aliam quam inserendi significationem habere potest, ineptum huic loco verbum est, sive nostram sive scholiastae sententiam sequamur.

369. δίκαν, ὑψίπολις· ἄπολις] Sic vulgo interpungitur. Sed interpungendum cum Boeckhio δίκαν. ὑψίπολις ἄπολις—ut in stropha παντοπόρος ἄπορος—. ubi pari errore παντοπόρος vulgo cum praecedentibus verbis conjungitur. ὑψίπολις dicitur qui alto in loco civitatis collocatus est, quales sunt Creon rex et Antigona filia regia. Hunc ἄπολιν fieri dicit si leges contemnat. Sic Boeckhius haec explicuit.

375. ὃς τάδ' ἔρδει] I. e. ὃς τοιοῦτον ἐπιτετήδευκε βίον, ut explicat scholiasta.

376. ἐς δαιμόνιον τέρας] Scholiasta, ὁρῶντες ἑλκομένην τὴν Ἀντιγόνην ἐκπλήττονται, ὅτι γυνὴ ἦν ἡ ὑπερβᾶσα τὸ κήρυγμα. Itaque hoc dicit chorus: de incredibili hoc prodigio ambigo, quomodo, quam scio esse, hanc Antigonam esse negem. WUND.

382. βασιλείοισιν pro βασιλείοις recte Triclinius. Neque enim de ἄγουσιν in ἀπάγουσιν mutando cogitandum. Nam parum veri-

ΦΥ.ἦδ' ἔστ' ἐκείνη τοὔργον ἡ 'ξειργασμένη·
τήνδ' εἴλομεν θάπτουσαν. ἀλλὰ ποῦ Κρέων;
ΧΟ.ὅδ' ἐκ δόμων ἄψορρος ἐς δέον περᾷ.
ΚΡ.τί δ' ἔστι; ποίᾳ ξύμμετρος προὔβην τύχῃ;
ΦΥ.ἄναξ, βροτοῖσιν οὐδέν ἐστ' ἀπώμοτον.
ψεύδει γὰρ ἡ 'πίνοια τὴν γνώμην. ἐπεὶ
σχολῇ ποθ' ἥξειν δεῦρ' ἂν ἐξηύχουν ἐγὼ
ταῖς σαῖς ἀπειλαῖς, αἷς ἐχειμάσθην τότε.
ἀλλ' ἡ γὰρ ἐκτὸς καὶ παρ' ἐλπίδας χαρὰ
ἔοικεν ἄλλῃ μῆκος οὐδὲν ἡδονῇ,

384. *φύλαξ* praescriptum ab S.: ἀγ a m. pr. ἡ 'ξειργασμένη Brunckius pro ἐξειργασμένη. 386. ἄψορρος] ἃ ex ὑ factum. ἐς scripsi pro εἰς. δέον] μέσον 387. προὔβην] ἐξέβην, superscripto ab S προύβHN, literis HN capitalibus. 388. οὐδέν ἐστ'] οὐδὲν ἔστ' 390. ἥξειν] ἥξειν 392. ἐλπίδας χαρὰ] ἐλπίδαχα pr., ρὰ addidit S.

simile est Sophoclem hic, ubi de lictoribus sermo est Antigonam adducentibus, de ἀπαγωγῇ cogitasse quae in jure Attico dicitur, quum praesertim res non coram judicibus, sed solius Creontis arbitrio agatur. Itaque satis erat ἄγειν dici. Eodem errore τοῖς ἄγουσιν pro τοῖσιν ἄγουσιν in codice scriptum v. 931.

386. ἐς δέον pro ἐς μέσον scriptum in apographis uno excepto omnibus conjectura probabili, quam proximi versus verba suggessisse videntur. Sic ἐς δέον πάρεστι est Oed. T. 1417.

387. ποίᾳ—προὔβην τύχῃ] Male in apographis ποία—προὔβη τύχη.

ξύμμετρος] Opportunus. Tum recte, ut videtur, διορθωτὴς restituit προὔβην pro ἐξέβην, quod ex glossemate illatum, ut vocabula cum πρό composita interdum per ἐκ explicant grammatici.

388. 389. Recte haec explicat scholiasta, ἀπώμοτον ἀντὶ τοῦ ἀπηγορευμένον καὶ ἀπροσδόκητον· ἀντὶ τοῦ οὐκ ὀφείλει τις ἀπομόσασθαι περί τινος, ὅτι οὐκ ἂν αὐτὸ πράξειεν· ἡ γὰρ πρώτη δόκησις ἐκκρούεται ὑπὸ τῆς ἐπιγινομένης δόξης δευτέρας. τοῦτο δέ φησιν, ὅτι, τοῦ Κρέοντος ἀπειλήσαντος, τότε ὤμοσε μηκέτι ἐμφανὴς ἔσεσθαι· νῦν δὲ εὑρὼν τὴν Ἀντιγόνην πάλιν ἐλήλυθεν. Apte cum his comparata sunt Archilochi verba apud Aristot. Rhet. 3, 17. χρημάτων ἄελπτον οὐδέν ἐστιν οὐδ' ἀπώμοτον.

390. σχολῇ ποθ'] σχολῇ γ' ἂν Triclinii interpolatio est, cui locus similis obversabatur, velut Oedip. T. 434. ἐπεὶ | σχολῇ σ' ἂν οἴκους τοὺς ἐμοὺς ἐστειλάμην, aut alius quicunque. Saepissime enim legitur σχολῇ γ' ἄν.

ἐξηύχουν] Aoristo utitur in sententia simili Philoct. 869. οὐ γάρ ποτ', ὦ παῖ, τοῦτ' ἂν ἐξηύχησ' ἐγὼ | τλῆναί σ' ἑλεινῶς ὧδε τἀμὰ πήματα.

392. ἐκτὸς καὶ παρ' ἐλπίδας] I. e. ἐκτὸς ἐλπίδος καὶ παρ' ἐλπίδας.

393. μῆκος] I. e. εἰς τὸ μέγεθος, ut explicat schol.

ἥκω, δι' ὅρκων καίπερ ὢν ἀπώμοτος,
κόρην ἄγων τήνδ', ἣ καθηυρέθη τάφου
κοσμοῦσα. κλῆρος ἐνθάδ' οὐκ ἐπάλλετο,
ἀλλ' ἔστ' ἐμὸν θοὔρμαιον, οὐκ ἄλλου, τόδε.
καὶ νῦν, ἄναξ, τήνδ' αὐτὸς, ὡς θέλεις, λαβὼν
καὶ κρῖνε κἀξέλεγχ'· ἐγὼ δ' ἐλεύθερος
δίκαιός εἰμι τῶνδ' ἀπηλλάχθαι κακῶν.

ΚΡ. ἄγεις δὲ τήνδε τῷ τρόπῳ πόθεν λαβών;

ΦΥ. αὕτη τὸν ἄνδρ' ἔθαπτε· πάντ' ἐπίστασαι.

ΚΡ. ἦ καὶ ξυνίης καὶ λέγεις ὀρθῶς ἃ φῄς;

ΦΥ. ταύτην γ' ἰδὼν θάπτουσαν ὃν σὺ τὸν νεκρὸν
ἀπεῖπας. ἆρ' ἔνδηλα καὶ σαφῆ λέγω;

ΚΡ. καὶ πῶς ὁρᾶται κἀπίληπτος ἠρέθη;

ΦΥ. τοιοῦτον ἦν τὸ πρᾶγμ'. ὅπως γὰρ ἤκομεν,
πρὸς σοῦ τὰ δεῖν' ἐκεῖν' ἐπηπειλημένοι,
πᾶσαν κόνιν σήραντες ἢ κατεῖχε τὸν

394. ὅρκων, ου a m. pr. superscripto. 395. καθηυρέθη scripsi pro καθευρέθη. 397. ἔστ' ex ἔτ' factum ab S. 398. θέλεις] θέλεισ, ε ab S. 399. ἐλεύθερος] Ante λ erasum ν. 402. ἔθαπτε] ἔθαπτεν 403. ξυνίης] ξυνίεισ 404. ἰδὼν Brunckius pro ἴδον. 405. ἆρ'] ἀρ', superscripto a m. pr. ωσ sine accentu. σαφῆ] σαφῆι 406. ἠρέθη] εὑρέθη, η a m. pr. 408. δεῖν'] δεῖν' ἐπηπειλημένοι] ἐπη . . ειμένοι pr.

396. κλῆρος] Scholiasta, ἄνω (v. 274.) γὰρ εἶπεν ὅτι κληρώσας ἦλθεν.

399. ἐγὼ δ' ἐλεύθερος —] I. e. ἐμὲ δὲ δίκαιόν ἐστιν ἐλεύθερον τῶνδε τῶν κακῶν ἀπηλλάχθαι. WUND.

402. ἐπίστασαι] Male in ἐπίστασο mutatum in apographis.

404. ὃν—τὸν νεκρὸν] Scholiasta, τὸ ἑξῆς, τὸν νεκρὸν, ὃν σὺ ἀπεῖπας θάπτειν· οὕτω δὲ χρῶνται οἱ παλαιοὶ, ὥστε δύο ἄρθρα, προτακτικόν τε καὶ ὑποτακτικὸν, κατὰ τοῦ αὐτοῦ ὀνόματος παραλαμβάνειν. Κρατῖνος "ὅπερ Φιλοκλέης τὸν λόγον διέφθορεν."

406. ἠρέθη] ηὑρέθη vel εὑρέθη in apographis. ἠρέθη haud dubie legit scholiasta, qui explicat ποίῳ τρόπῳ αὐτὴν συνελάβεσθε καὶ κατειλήφατε.

409. κατεῖχε τὸν | νέκυν] Notandus articulus in fine versus positus, ut Phil. 263. ὃν οἱ | δισσοὶ στρατηγοί. et, si recte conjeci, Oed. C. 367. Κρέοντι τοὺς | θρόνους ἑᾶσθαι. Interposito δὲ ib. 577. τὰ δὲ | κέρδη.

νέκυν, μυδῶν τε σῶμα γυμνώσαντες εὖ,
καθήμεθ' ἄκρων ἐκ πάγων ὑπήνεμοι,
ὀσμὴν ἀπ' αὐτοῦ μὴ βάλοι πεφευγότες,
ἐγερτὶ κινῶν ἄνδρ' ἀνὴρ ἐπιρρόθοις
κακοῖσιν, εἴ τις τοῦδ' ἀφειδήσοι πόνου.
χρόνον τάδ' ἦν τοσοῦτον, ἕς τ' ἐν αἰθέρι
μέσῳ κατέστη λαμπρὸς ἡλίου κύκλος
καὶ καῦμ' ἔθαλπε· καὶ τότ' ἐξαίφνης χθονὸς
τυφὼς ἀείρας σκηπτὸν, οὐράνιον ἄχος,
πίμπλησι πεδίον, πᾶσαν αἰκίζων φόβην
ὕλης πεδιάδος, ἐν δ' ἐμεστώθη μέγας

412. βάλοι Stephanus pro βάλῃ ἐν δ'] ἔνθ'
413. κινῶν] κεῖνον

410. μυδῶν τε σῶμα γυμνώσαντες] Scholiasta, τὸν ἀπὸ σήψεως ἰχῶρα ἀποστάζον. ὡς τὸ δάκρυσι μυδαλέον (Electr. 167.) Ἄλλως. μυδῶν, ἰχῶρα ἀποπέμπον· τουτέστι διαλελυμένον καὶ δίυγρον.

411. καθήμεθ' ἄκρων ἐκ πάγων] I. e. sedebamus ab editis collibus proversi, ut explicuit Nitzschius in Leutschii Philologo vol. 12. p. 3. collatis de usu praepositionis exemplis Homeri Il. 14, 154. Ἥρη δ' εἰσείδε—στᾶσ' ἐξ Οὐλύμποιο ἀπὸ ῥίου. et Soph. El. 742. ὀρθοῦθ' ὁ τλήμων ὀρθὸς ἐξ ὀρθῶν δίφρων. Eurip. Tro. 523. ἀνὰ δ' ἐβόασεν λεὼς, Τρῳάδος ἀπὸ πέτρας σταθείς.

ὑπήνεμοι] Scholiasta, ἀντὶ τοῦ ὑπὸ τὸν ἄνεμον, οὐκ ἐναντίον τοῦ ἀνέμου, ἀλλ' ἐστραμμένοι ἀπὸ τοῦ νεκροῦ, ὅπως μὴ φέρῃ πρὸς ἡμᾶς τὴν ὀσμήν. V. quae in Thesauro dixi s. h. v. et Nitzsch. l. c.

413. κινῶν in apographis.

414. ἀφειδήσοι] Pro ἀμελήσοι dictum creditur, ut ἀφειδήσας per ἀμελήσας explicat gramm. in Bekk. Anecd. p. 469, 22. Sic homo prodigus qui χρημάτων ἀμελεῖ etiam χρημάτων ἀφειδεῖν dici potest et quae sunt alia hujusmodi: absurde vero qui laborem aliquem vel officium negligit πόνου ἀφειδεῖν dicitur, quum πόνου φείδεσθαι potius dicendus sit. Manifestum est Sophoclem ἀκηδήσοι scripsisse, quod optime restituit Bonitzius in Observationibus in Sophoclem fasc. 2. p. 49. collato ejusdem erroris exemplo ex Apoll. Rhod. 2, 98. οὐδ' ἄρα Βέβρυκες ἄνδρες ἀφείδησαν βασιλῆος, ubi veram scripturam ἀκήδησαν servavit Choeroboscus et suo in libro fortasse legit scholiasta, qui per ἠμέλησαν et κατεφρόνησαν explicat. Nec raro κήδεσθαι et φείδεσθαι ab librariis permutata sunt.

415. ἐν αἰθέρι μέσῳ κατέστη] Adumbratum hoc ex Homerico versu Il. 8, 68: ἦμος δ' ἠέλιος μέσον οὐρανὸν ἀμφιβεβήκει, observante Eustathio p. 698, 27. BRUNCK.

418. οὐράνιον ἄχος] Est calamitas divinitus orta, ut interpretatur Blomfieldius, quem vide in Glossar. Aeschyli Pers. 579. Hesychius et Photius p. 361, 12. οὐράνιον ἄχος: τὸν κονιορτόν· Σοφοκλῆς.

420. ἐν δ'] Sic recte in apogra-

αἰθήρ· μύσαντες δ' εἴχομεν θείαν νόσον.
καὶ τοῦδ' ἀπαλλαγέντος ἐν χρόνῳ μακρῷ,
ἡ παῖς ὁρᾶται κἀνακωκύει πικρᾶς
ὄρνιθος ὀξὺν φθόγγον, ὡς ὅταν κενῆς
εὐνῆς νεοσσῶν ὀρφανὸν βλέψῃ λέχος·
οὕτω δὲ χαὕτη, ψιλὸν ὡς ὁρᾷ νέκυν,
γόοισιν ἐξῴμωξεν, ἐκ δ' ἀρὰς κακὰς
ἠρᾶτο τοῖσι τοὔργον ἐξειργασμένοις.
καὶ χερσὶν εὐθὺς δισσίαν φέρει κόνιν,
ἔκ τ' εὐκροτήτου χαλκέας ἄρδην πρόχου
χοαῖσι τρισπόνδοισι τὸν νέκυν στέφει.
χἠμεῖς ἰδόντες ἱέμεσθα, σὺν δέ νιν
θηρώμεθ' εὐθὺς οὐδὲν ἐκπεπλημμένην,
καὶ τάς τε πρόσθεν τάς τε νῦν ἠλέγχομεν
πράξεις· ἄπαρνος δ' οὐδενὸς καθίστατο,

424. Ante κενῆσ duae literae erasae, ἐκ ut videtur. 426. χαὕτη] χ' ἅτη, spiritus asper et υ ab S. 429. δισσίαν φέρει] δισσὰν ἐκφέρει, accentu gravi super α a m. recentiore addito et eraso ι super ν. γρ. δισσίαν φέρει ab S. 432. ἱέμεσθα] Sic, non ἰέμεσθα. 434. πρόσθεν] πρόσθε

phis pro ἔνθ'. ἐν δ' ἐμεστώθη est ἐνεμεστώθη δέ. Conf. Electr. 713.

421. μύσαντες] Nam oculos claudunt qui adversus magnum aliquod periculum animum obfirmant: vid. exempla ab Meinekio collecta Com. vol. 3. p. 4.

εἴχομεν] Scholiasta, ἀντὶ τοῦ ἀντείχομεν πρὸς τὴν κόνιν.

423. πικρᾶς] πικρῶς Bothius. Non opus: nam quum praecedat ἀνακωκύει, nihil offensionis habet πικρὰν ὄρνιθα lugubrem s. moestam avem dici.

425. εὐνῆς—λέχος] Dictum ut κοίτας λέκτρον et λεκτρων κοῖται apud Euripidem, quae comparavit Porsonus ad Hecubae v. 302.

426. ψιλὸν] I. e. γυμνὸν τῆς κόνεως, ut explicat scholiasta.

429. δισσίαν φέρει in γρ. habet codex ab διορθωτῆ, quae grammatici conjectura est. Vetus scriptura δισσὰν ἐκφέρει suadet ut δισσάδ' ἐμφέρει ab Sophocle scriptum putemus. Vid. ad v. 246. ἐμφέρει aptius quam ἐκφέρει. Sic ἐκφανῆ pro ἐμφανῆ primo scripserat librarius v. 448.

430. ἄρδην] I. e. urceo alte sublato.

431. χοαῖσι τρισπόνδοισι] Lacte, vino et melle. V. Eurip. Orest. 115. Iphig. T. 163. Στέφει, honorat, ut Ajac. 93. Eurip. Hecub. 128. ERFURDT. Τρίσπονδοι χοαὶ dictae, quod etiam numero ternae essent. Homerus Odyss. 11, 26.

ἄμ' ἠδέως ἔμοιγε κἀλγεινῶς ἄμα.
τὸ μὲν γὰρ αὐτὸν ἐκ κακῶν πεφευγέναι
ἥδιστον, ἐς κακὸν δὲ τοὺς φίλους ἄγειν
ἀλγεινόν. ἀλλὰ πάντα ταῦθ' ἥσσω λαβεῖν
ἐμοὶ πέφυκε τῆς ἐμῆς σωτηρίας.
ΚΡ.σὲ δὴ, σὲ τὴν νεύουσαν ἐς πέδον κάρα,
φῂς, ἢ καταρνεῖ μὴ δεδρακέναι τάδε ;
ΑΝ.καὶ φημὶ δρᾶσαι κοὐκ ἀπαρνοῦμαι τὸ μή.
ΚΡ.σὺ μὲν κομίζοις ἂν σεαυτὸν ᾗ θέλεις
ἔξω βαρείας αἰτίας ἐλεύθερον·
σὺ δ' εἰπέ μοι μὴ μῆκος, ἀλλὰ συντόμως,
ᾔδης τὰ κηρυχθέντα μὴ πράσσειν τάδε ;
ΑΝ.ᾔδη· τί δ' οὐκ ἔμελλον ; ἐμφανῆ γὰρ ἦν.
ΚΡ.καὶ δῆτ' ἐτόλμας τούσδ' ὑπερβαίνειν νόμους ;
ΑΝ.οὐ γάρ τί μοι Ζεὺς ἦν ὁ κηρύξας τάδε
οὐδ' ἡ ξύνοικος τῶν κάτω θεῶν Δίκη

436. ἄμ' scripsi pro ἀλλ'. 440. πέφυκε] πέφυκεν 441. ἐς] εἰσ 442. καταρνεῖ] καταρνῆι 443. κοὐκ ἀπαρνοῦμαι] κ' οὐκαπαρνοῦμαι τὸ μὴ] τὸ.η, μ a m. pr. superscripto et erasa ante η litera τ vel σ. 447. ᾔδης] ἤιδεισ 448. ᾔδη] ἤιδειν ἐμφανῆ] ἐκφανῆ, μ a m. pr. 450. τί μοι] τοι μὴ pr.

ἀμφ' αὐτῷ δὲ χοὰς χέομεν πᾶσιν νεκύεσσιν, | πρῶτα μελικρήτῳ, μετέπειτα δὲ ἡδέϊ οἴνῳ, | τὸ τρίτον αὖθ' ὕδατι. HERM.

436. ἄπαρνος δ' οὐδενὸς καθίστατο, | ἀλλ' ἡδέως ἔμοιγε κἀλγεινῶς ἄμα] Ineptum est ἀλλὰ, quod ut aliquo modo excusaretur, ex opposita sententia verbum ὁμολόγει suppleverunt interpretes judicio usi minus subtili. Scribendum ἄμ' ἡδέως ἔμοιγε κἀλγεινῶς ἄμα. Duplici ἄμα Graeci utuntur non solum in sententiis per μέν et δέ oppositis, sed etiam per καί conjunctis. Plato Gorg. p. 496 c. ἐὰν εὕρωμεν ἅρα ἅττα ὂν ἅμα τε ἀπαλλάττεται ἄνθρωπος καὶ ἅμα ἔχει. p. 497 a. οὐχ ἅμα διψῶν τε ἕκαστος ἡμῶν πέπαυται καὶ ἅμα ἡδόμενος διὰ τοῦ πίνειν.

441. σὲ δὴ] Subauditur καλῶ, ἀνακρίνω vel simile verbum. Vide Musgravium ad Eurip. Helenam 555. BRUNCK.

443. καταρνεῖ] Unicum hoc est exemplum verbi καταρνεῖσθαι, quo propter solam metri necessitatem usus est poeta : unde versu proximo ad usitatum rediit ἀπαρνοῦμαι.

450. κηρύξας] κηρύσσων Clemens Al. Strom. 4. p. 585. : sed κηρύξας 5. p. 697.

τοιούσδ' ἐν ἀνθρώποισιν ὥρισεν νόμους,
οὐδὲ σθένειν τοσοῦτον ᾠόμην τὰ σὰ
κηρύγμαθ' ὥστ' ἄγραπτα κἀσφαλῆ θεῶν
νόμιμα δύνασθαι θνητὸν ὄνθ' ὑπερδραμεῖν. 455
οὐ γάρ τι νῦν γε κἀχθὲς, ἀλλ' ἀεί ποτε
ζῇ ταῦτα, κοὐδεὶς οἶδεν ἐξ ὅτου 'φάνη.
τούτων ἐγὼ οὐκ ἔμελλον, ἀνδρὸς οὐδενὸς
φρόνημα δείσασ', ἐν θεοῖσι τὴν δίκην
δώσειν· θανουμένη γὰρ ἐξῄδη, τί δ' οὔ; 460
κεἰ μὴ σὺ προὐκήρυξας. εἰ δὲ τοῦ χρόνου
πρόσθεν θανοῦμαι, κέρδος αὔτ' ἐγὼ λέγω.
ὅστις γὰρ ἐν πολλοῖσιν ὡς ἐγὼ κακοῖς
ζῇ, πῶς ὅδ' οὐχὶ κατθανὼν κέρδος φέρει;
οὕτως ἔμοιγε τοῦδε τοῦ μόρου τυχεῖν 465
παρ' οὐδὲν ἄλγος· ἀλλ' ἂν, εἰ τὸν ἐξ ἐμῆς
μητρὸς θανόντ' ἄθαπτον ἠνσχόμην νέκυν,

452. *τοιούσδ'—ὥρισεν* Valckenarius pro *οἳ τούσδ'—ὥρισαν.* 457. *φάνη* sine coronide. 458. *ἐγὼ οὐκ*] *ἔγ' οὐκ* 460. *ἐξῄδη*] Brunckius *ἐξήιδειν* 462. *πρόσθεν*] *πρόσθε αὔτ'*] *αὖτ'* 467. *ἠνσχόμην*] *ηἰσχόμην*

452. Rectam scripturam versus *τοιούσδ' ἐν ἀνθρώποισιν ὥρισεν νόμους* restitui cum Valckenario. Quod in codice est *οἳ τούσδ' ἐν ἀνθρώποισιν ὥρισαν νόμους* orationem praebet tam absurdam—neque enim *ὥρισαν*, sed *οὐχ ὥρισαν* dicendum erat—ut totus versus ejiciendus potius foret, quae mea olim aliorumque sententia fuit, quam sic scriptus Sophocli imputandus. Emendate vero scriptus aptissime additus est, ne ad verba *οὐδ' ἡ—Δίκη* ex praecedentibus repetendum sit *ἦν ἡ κηρύξασα*, sed sententia plene graviterque enuncietur. Simili errore v. 1336. *τοιαῦτα* in *ταῦτα* corruptum. *τοιοῖσδε νόμοις* est v. 191.

455. *θνητὸν ὄνθ'*] I. e. *σὲ θνητὸν ὄντα*, pronomine ex *τὰ σὰ κηρύγματα* repetendo.

ὑπερδραμεῖν] *Superiorem esse.*

456. *γε*] *τε* codd. aliquot Aristotelis Rhet. 1, 13. p. 1373, 12.: sed in *γε* consentiunt libri ibid. 15. p. 1375, 1. et apud Plutarch. Moral. p. 731 c.

458. *τούτων*] I. e. harum legum violatarum.

467. *ηἰσχόμην* codex, quod corruptum ex *ἠνσχόμην*, quae vera lectio est, restituenda ex apogr. Paris. 2712. et ed. Ald. Alia nonnulla *ἰσχόμην*. *ἐσχόμην* est apud Eustathium p. 529, 20. *φράζεται δὲ καὶ (τὸ ἐσχόμην)—ἔν τε ἄλλοις καὶ ἐν τῷ, εἰ τὸν ἐξ ἐμῆς μητρὸς θανόντ'*

κείνοις ἂν ἤλγουν· τοῖσδε δ' οὐκ ἀλγύνομαι.
σοὶ δ' εἰ δοκῶ νῦν μῶρα δρῶσα τυγχάνειν,
σχεδόν τι μώρῳ μωρίαν ὀφλισκάνω.
ΧΟ. δηλοῖ τὸ γέννημ' ὠμὸν ἐξ ὠμοῦ πατρὸς
τῆς παιδός· εἴκειν δ' οὐκ ἐπίσταται κακοῖς.
ΚΡ. ἀλλ' ἴσθι τοι τὰ σκλήρ' ἄγαν φρονήματα
πίπτειν μάλιστα, καὶ τὸν ἐγκρατέστατον
σίδηρον ὀπτὸν ἐκ πυρὸς περισκελῆ
θρανσθέντα καὶ ῥαγέντα πλεῖστ' ἂν εἰσίδοις.
σμικρῷ χαλινῷ δ' οἶδα τοὺς θυμουμένους
ἵππους καταρτυθέντας· οὐ γὰρ ἐκπέλει
φρονεῖν μέγ' ὅστις δοῦλός ἐστι τῶν πέλας.
αὕτη δ' ὑβρίζειν μὲν τότ' ἐξηπίστατο,
νόμους ὑπερβαίνουσα τοὺς προκειμένους·
ὕβρις δ', ἐπεὶ δέδρακεν, ἥδε δευτέρα,
τούτοις ἐπαυχεῖν καὶ δεδρακυῖαν γελᾶν.
ἦ νῦν ἐγὼ μὲν οὐκ ἀνὴρ, αὕτη δ' ἀνὴρ,
εἰ ταῦτ' ἀνατὶ τῇδε κείσεται κράτη.

471. γέννημ'] Alterum ν ab S. 472. ἐπίσταται] ἐπιστα.α pr., τ post α in litura posito literae quae θ potius fuit quam μ. 473. σκλήρ' pr. σκληρ' sec. 476. εἰσίδοις] ἐσίδοισ, sed ει a m. pr. superscripto. 482. 483. inverso ordine, sed adscriptis literis β et α. 482. ὕβρις] ι ex ει factum. 485. κράτη] κράτηι

ἄθαπτον ἐσχόμην· ἢ καὶ ἄλλως ἠσχόμην διὰ τοῦ η, κατὰ τὸ ἔμελλον ἤμελλον. ἠσχόμην aoristum fingit grammaticus Bachmanni Anecd. vol. 2. p. 360, 17. Schol. ἠνεσχόμην, ὑπερεῖδον.

470. σχεδόν τι] Cfr. El. 609: εἰ γὰρ πέφυκα τῶνδε τῶν ἔργων ἴδρις, σχεδόν τι τὴν σὴν οὐ καταισχύνω φύσιν. ubi eadem cum acerbitate vel ironia qua hic verba σχεδόν τι posita sunt. WUND.

471. δηλοῖ τὸ γέννημ' ὠμόν] Scholiasta, τὸ σκληρὸν αὐτῆς τοῦ φρονήματος ὁμολογεῖ πατέρα τὸν Οἰδίποδα. δηλοῖ] I. e. δηλοῦται, ut Ajac. 852. ἀνὴρ οὐδαμοῦ δηλοῖ φανείς. BRUNCK.

478. καταρτυθέντας] Verbum hac in re signatum. Themistoclis dictum a Plutarcho refertur in Vita c. 2. τοὺς τραχυτάτους πώλους ἀρίστους ἵππους γίγνεσθαι, ὅταν ἧς προσήκει τύχωσι παιδείας καὶ καταρτύσεως. BRUNCK.

ἐκπέλει] Hesychius, ἐκπέλει: ἔξεστι.

485. εἰ ταῦτ' ἀνατί] Scholiasta, εἰ ταῦτα τὰ τολμήματα καὶ ἡ νίκη αὕτη χωρὶς βλάβης καὶ τιμωρίας.

ἀλλ' εἴτ' ἀδελφῆς εἴθ' ὁμαιμονεστέρα
τοῦ παντὸς ἡμῖν Ζηνὸς ἑρκείου κυρεῖ,
αὐτή τε χἡ ξύναιμος οὐκ ἀλύξετον
μόρου κακίστου· καὶ γὰρ οὖν κείνην ἴσον
ἐπαιτιῶμαι τοῦδε βουλεῦσαι τάφου.
καί νιν καλεῖτ'· εἶσω γὰρ εἶδον ἀρτίως
λυσσῶσαν αὐτὴν οὐδ' ἐπήβολον φρενῶν.
φιλεῖ δ' ὁ θυμὸς πρόσθεν ἡρῆσθαι κλοπεὺς
τῶν μηδὲν ὀρθῶς ἐν σκότῳ τεχνωμένων.
μισῶ γε μέντοι χὥταν ἐν κακοῖσί τις
ἁλοὺς ἔπειτα τοῦτο καλλύνειν θέλῃ.

ΑΝ. θέλεις τι μεῖζον ἢ κατακτεῖναί μ' ἑλών;

ΚΡ. ἐγὼ μὲν οὐδέν· τοῦτ' ἔχων ἅπαντ' ἔχω.

486. ὁμαιμονεστέρα] ὁμαιμονεστέραισ, sed erasis ισ 417. ἑρκείου] ἑρκίου 491. εἶσω scripsi pro ἔσω 496. θέλῃ] θέλειη, sed ει deleto. 497. τι] τί

486. ὁμαιμονεστέρα] ὁμαιμονεστέρας in apographis vel ex prima codicis scriptura ὁμαιμονεστέραισ factum vel ex annotatione sumtum scholiastae, qui genitivos in interpretatione sua posuit. Loquitur autem Creon hyperbolice.

487. τοῦ παντὸς ἡμῖν Ζηνὸς ἑρκείου] Id est, cognatis omnibus, qui mecum in iisdem aedibus versantur et eundem Jovem penetralem colunt. Vide auctores laudatos ad Hesychii glossam ἑρκείου Διός. BRUNCK. ἑρκείου pro ἑρκίου recte scriptum in apogr. Lb.

488. οὐκ ἀλύξετον μόρου] Constructionem verbi cum genitivo notavit Eustath. p. 710, 57. Similiter τῆς νόσου πεφευγέναι Phil. 1044.

489. ἴσον non adverbialiter accipiendum, sed cum βουλεῦσαι construendum.

491. ἔσω paucis quibusdam locis illatum ubi metrum εἴσω fert correxi ad ceterorum exemplum, in quibus est εἴσω.

492. ἐπήβολον φρενῶν] Eadem verba ex Alcmaeone Sophoclis citat Porphyrius Quaest. Homer. c. 1. Φρενῶν ἐπηβόλους dixit etiam Aeschylus Prometh. 444.

493. φιλεῖ δ' ὁ θυμός] Scholiasta, εἴωθεν ἡ ψυχὴ τῶν λάθρα τι κακὸν τεχνωμένων προαλίσκεσθαι καὶ ἑαυτὴν ποιεῖν καταφανῆ, πρὶν φωραθῆναι. Ἄλλως. τῶν λάθρα τι βουλομένων δρᾶν ὁ θυμὸς προκλέπτεται, καὶ περὶ τὴν κατάστασιν τοῦ σώματος ἔνδηλόν τι γίνεται τὸ κατηγοροῦν τῆς πράξεως αὐτῶν. Male Erfurdtius κλοπεὺς celatorem interpretatur, quum sit is, qui aliquid occulte facit, auctor facinoris occulti. Saepissime enim ita κλέπτειν τι usurpatur. WUND.

496. καλλύνειν] Recte explicat scholiasta, τοῦτό φησιν ὅτι ἁλοῦσα ἡ Ἀντιγόνη ἔφασκε τῷ θείῳ νόμῳ ἐπαρκεῖν.

ΑΝ. *τί δῆτα μέλλεις ; ὡς ἐμοὶ τῶν σῶν λόγων*
ἀρεστὸν οὐδὲν, μηδ' ἀρεσθείη ποτὲ,
οὕτω δὲ καὶ σοὶ τἄμ' ἀφανδάνοντ' ἔφυ.
καίτοι πόθεν κλέος γ' ἂν εὐκλεέστερον
κατέσχον ἢ τὸν αὐτάδελφον ἐν τάφῳ
τιθεῖσα ; τούτοις τοῦτο πᾶσιν ἀνδάνειν
λέγοιτ' ἄν, εἰ μὴ γλῶσσαν ἐγκλήσαι φόβος.
[ἀλλ' ἡ τυραννὶς πολλά τ' ἄλλ' εὐδαιμονεῖ
κἄξεστιν αὐτῇ δρᾶν λέγειν θ' ἃ βούλεται.]
ΚΡ. *σὺ τοῦτο μούνη τῶνδε Καδμείων ὁρᾷς.*
ΑΝ. *ὁρῶσι χοὗτοι· σοὶ δ' ὑπίλλουσι στόμα.*

504. ἀνδάνειν] ἀνδάνει κλείσαι scripsit) pro ἐγκλείσοι. a m. antiquissima additum. in lemmate scholii.

505. ἐγκλήσαι Erfurdtius (nisi quod ἐγ- 506. πολλά] πολλὰ 507. δρᾶν 509. ὑπίλλουσι] ἰπίλλουσιν in textu et

500. ἀρεσθείη ποτέ] Intelligendum μηδέν ex praecedente οὐδέν. Aoristi ἀρεσθῆναι, gratum s. acceptum fieri, unum hoc est exemplum.

504. ἀνδάνειν ex aliquot apogr. pro ἀνδάνει.

505. ἐγκλήσαι] ἐγκλείσοι cum codice Eustath. p. 1391, 64. Schaeferus ἐγκλείοι. Praetuli aoristum, cujus terminationes minus Atticae, sed frequentes in tragoedia, in ᾱις et ᾱι saepe in futura in οῖς et οῖ terminata abierunt.

506. 507. ἀλλ' ἡ τυραννὶς—βούλεται] Scholiasta, οὐκ ἐν ἐπαίνῳ τοῦτο τῆς τυραννίδος, ἀλλ' ἔχει τι εἰρωνείας ὁ λόγος. Nihil ironici est in hisce verbis, quae sententiam continent verissimam, in poesi et prosa multis modis variatam, sed alienam ab hoc loco inepteque per particulam ἀλλά annexam ubi ἡ γὰρ τυραννὶς potius dicendum fuisset, si quid de metu quem tyranni populo incutiunt addere voluisset poeta, ut rationem redderet cur cives linguam compescant. Huc accedit quod post hos versus parum apto sequuntur verba Creontis σὺ τοῦτο μούνη τῶνδε Καδμείων ὁρᾷς, quasi Antigona prima viderit quod centeni ante eam et cogitaverant et dixerant, τυράννοις ἐξεῖναι δρᾶν λέγειν θ' ἃ βούλονται. Verissime Jacobus utrumque versum delendum esse judicavit, etsi non ab interpolatore confictos, sed haud dubie ex Euripidis aliqua tragoedia illatos, quae Nauckii conjectura est. Scholiasta autem ut ironice haec dicta esse crederet haud dubie verbo εὐδαιμονεῖ motus est, quum ab Antigonae persona alienum esse sentiret felicem praedicare tyrannidem.

508. σὺ τοῦτο μούνη—ὁρᾷς] I. e. σοὶ μόνῃ τοῦτο δοκεῖ δίκαιον εἶναι, ταφῆναι τὸν Πολυνείκη, ut explicat scholiasta. Ceterum incertum est utrum Sophocles σὺ τοῦτο μούνη τῶνδε Καδμείων ὁρᾷς scripserit an μόνη σὺ τοῦτο τῶνδε (vel τῶνδε τοῦτο) Καδμείων ὁρᾷς.

509. χοὗτοι] χοἵδε apogr. pleraque.

ὑπίλλουσι recte in apographis,

ΚΡ. σὺ δ' οὐκ ἐπαιδεῖ, τῶνδε χωρὶς εἰ φρονεῖς;
ΑΝ. οὐδὲν γὰρ αἰσχρὸν τοὺς ὁμοσπλάγχνους σέβειν.
ΚΡ. οὔκουν ὅμαιμος χὠ καταντίον θανών;
ΑΝ. ὅμαιμος ἐκ μιᾶς τε καὶ ταὐτοῦ πατρός.
ΚΡ. πῶς δῆτ' ἐκείνῳ δυσσεβῆ τιμᾷς χάριν;
ΑΝ. οὐ μαρτυρήσει ταῦθ' ὁ κατθανὼν νέκυς.
ΚΡ. εἴ τοί σφε τιμᾷς ἐξ ἴσου τῷ δυσσεβεῖ.
ΑΝ. οὐ γάρ τι δοῦλος, ἀλλ' ἀδελφὸς ὤλετο.
ΚΡ. πορθῶν δὲ τήνδε γῆν· ὁ δ' ἀντιστὰς ὕπερ.
ΑΝ. ὅμως ὅ γ' Ἅιδης τοὺς νόμους ἴσους ποθεῖ.
ΚΡ. ἀλλ' οὐχ ὁ χρηστὸς τῷ κακῷ λαχεῖν ἴσος.

510. ἐπαιδεῖ] ἐπαιδῆι 514. δυσσεβῆ τιμᾷς] δυσσεβῶι τιμᾶισ 516. τοι] τοῖσ 518. ἀντιστὰς] ἀντιστᾶσ 519. ἴσους] τούτουσ, sed adscripto ab S γρ. τοὺς νόμους ἴσους.

nisi quod in uno ὑπείλουσι, quem-admodum idem supra v. 340. εἰλημένων (sic) pro ἰλλομένων. De verbo ὑπίλλειν dixit Hemsterhus. apud Ruhnken. ad Tim. p. 72. qui interpretatur, *tibi autem subjiciunt, subvolvunt quasi, atque adeo obnoxium habent os dicendique libertatem.* Scholiasta, διὰ δὲ σὲ τὸ στόμα συστέλλουσι καὶ σιωπῶσιν, ἢ στρέφουσι τοὺς διὰ τοῦ στόματος λόγους. Conf. Eustath. Opusc. p. 156, 10.

510. τῶνδε χωρὶς] I. e. secus quam illi.

512. καταντίον] κατὰ χθονὸς quattuor apogr., quorum duo etiam v. 515. κατὰ χθονός pro κατθανών. ὁ καταντίον θανών est Eteocles, pariterque loco altero ὁ κατθανὼν νέκυς, quod eodem modo dictum ut θανόντα νέκυν v. 26. ubi vide quae annotavimus.

513. ὅμαιμος ἐκ μιᾶς τε καὶ ταὐτοῦ πατρός] Notandum μιᾶς intellecto ex πατρὸς, quod sequitur, nomine μητρός. Plene Megarensis apud Aristoph. Acharn. 790. ὁμομητρία γάρ ἐστι κἠκ τωὐτῶ πατρός.

514. δυσσεβῆ] Nihil aliud dicit quam πῶς δῆτα δυσσεβὴς εἶ εἰς ἐκεῖνον; Impiam enim in Eteoclem dicit Antigonam, quod hunc non honoret magis quam fratrem Polynicem. HERM. δυσσεβῆ in apographis, nisi quod δυσσεβεῖ in Paris. 2712. et ed. Ald. Cum locutione τιμᾷς χάριν Musgr. comparat Eur. Or. 828. πατρῴαν τιμῶν χάριν.

516. Quum huc usque inde a v. 512. omnia ad Eteoclem relata essent, nunc redit oratio, ubi ὁ δυσσεβὴς commemoratus erat, ad Polynicem, de quo hic et sequens versus intelligendi sunt. HERM.

517. οὐ—ὤλετο] Non enim, inquit, Polynices servus Eteocli, sed frater periit. HERM.

518. πορθῶν δὲ] πορθῶν γε apogr. aliquot. Eodem modo erratum Oed. T. 1030.

519. τοὺς νόμους ἴσους, quod διορθωτὴς cum sigla γρ. scripturae codicis τοὺς νόμους τούτους apposuit, conjecturae quidem debetur, sed ei verissimae, quae facile ex proximo ἴσος derivari poterat.

520. ἴσος] ἴσον quattuor apogr., quorum in uno etiam λαβεῖν pro

ΑΝ. τίς οἶδεν εἰ κάτω 'στὶν εὐαγῆ τάδε;
ΚΡ. οὗτοι ποθ' οὑχθρὸς, οὐδ' ὅταν θάνῃ, φίλος.
ΑΝ. οὔτοι συνέχθειν, ἀλλὰ συμφιλεῖν ἔφυν.
ΚΡ. κάτω νυν ἐλθοῦσ', εἰ φιλητέον, φίλει
κείνους· ἐμοῦ δὲ ζῶντος οὐκ ἄρξει γυνή. 525
ΧΟ. καὶ μὴν πρὸ πυλῶν ἥδ' Ἰσμήνη,
φιλάδελφα κάτω δάκρυ' εἰβομένη·
νεφέλη δ' ὀφρύων ὕπερ αἱματόεν
ῥέθος αἰσχύνει,
τέγγουσ' εὐῶπα παρειάν. 530
ΚΡ. σὺ δ', ἣ κατ' οἴκους ὡς ἔχιδν' ὑφειμένη
λήθουσά μ' ἐξέπινες, οὐδ' ἐμάνθανον
τρέφων δύ' ἄτα κἀπαναστάσεις θρόνων,
φέρ', εἰπὲ δή μοι, καὶ σὺ τοῦδε τοῦ τάφου

521. κάτω 'στὶν] γρ. κάτωθεν ab S. 522. ποθ'] πόθ' 523. οὔτοι συνέχθειν] οὐτουυνέχειν, literis του in τοισ ab S mutatis et θ a m. pr. super χ scripto. 524. νυν] νῦν 525. ἄρξει] ει ex η, ut videtur, factum. 527. δάκρυ' εἰβομένη Triclinius pro δάκρυα λειβόμενα (sic codex, non λειβομένα). 531. ἣ] ἡ οἴκους] Sic, non οἴκουσ', ut Elmsleius.

λαχεῖν. ἴσον qui scripserunt non intellexerunt ἴσος ad personam relatum cum infinitivo eadem ratione esse constructum qua δίκαιός εἰμι cum infinitivo construitur.

521. κάτω 'στὶν] Scholiasta, γρ. κάτωθεν, ἀντὶ τοῦ κάτω· ὡς τὸ Αἴας ἐγγύθεν ἦλθεν (Hom. Il. 7, 219. 11, 485.) ἀντὶ τοῦ ἐγγύς. ὁ δὲ νοῦς· τίς οἶδεν εἰ καθ' Ἅιδου ἀλλήλοις διαλλάσσοντες ἡγοῦνται εὐσεβῆ τάδε; Frequens apud tragicos κάτωθεν et ἄνωθεν pro κάτω et ἄνω.

523. Valcken. ad Eur. Phoen. 397. comparat hunc versum cum Eur. Iph. A. 407. συσσωφρονεῖν γὰρ οὐχὶ συννοσεῖν ἔφυν.

527. Codicis scripturam δάκρυα λειβόμενα recte correxit Triclinius restituto δάκρυ' εἰβομένη, verbo ab Homero et Hesiodo usurpato. Scholiasta, qui φιλάδελφα per φιλαδέλφως explicat, δάκρυ λειβομένη legit, quod non est verisimile Sophocli in mentem venturum fuisse, quum φιλάδελφα δάκρυ' εἰβομένη dicere in promtu esset.

528. αἱματόεν ῥέθος] Rubidam faciem: qualis esse solet eorum qui animo vehementer moto lacrimantur. Dolet autem Ismena sortem futuram sororis.

531. ὑφειμένη] *Clam immissa.* HERM.

533. ἄτα] ἄτας apogr. Paris. 2712. et ed. Ald. Eadem varietas Oedip. Col. 531.

φήσεις μετασχεῖν, ἢ ’ξομεῖ τὸ μὴ εἰδέναι; 535
ΙΣ. δέδρακα τοὔργον, εἴπερ ἦδ’ ὁμορροθεῖ,
καὶ ξυμμετίσχω καὶ φέρω τῆς αἰτίας.
ΑΝ. ἀλλ’ οὐκ ἐάσει τοῦτό γ’ ἡ δίκη σ’, ἐπεὶ
οὔτ’ ἠθέλησας οὔτ’ ἐγὼ ’κοινωσάμην.
ΙΣ. ἀλλ’ ἐν κακοῖς τοῖς σοῖσιν οὐκ αἰσχύνομαι 540
ξύμπλουν ἐμαυτὴν τοῦ πάθους ποιουμένη.
ΑΝ. ὧν τοῦργον Ἅιδης χοἱ κάτω ξυνίστορες·
λόγοις δ’ ἐγὼ φιλοῦσαν οὐ στέργω φίλην.
ΙΣ. μήτοι, κασιγνήτη, μ’ ἀτιμάσῃς τὸ μὴ οὐ
θανεῖν τε σὺν σοὶ τὸν θανόντα θ’ ἁγνίσαι. 545
ΑΝ. μή μοι θάνῃς σὺ κοινὰ, μηδ’ ἃ μὴ ’θιγες
ποιοῦ σεαυτῆς. ἀρκέσω θνήσκουσ’ ἐγώ.
ΙΣ. καὶ τίς βίος μοι σοῦ λελειμμένῃ φίλος;
ΑΝ. Κρέοντ’ ἐρώτα· τοῦδε γὰρ σὺ κηδεμών.
ΙΣ. τί ταῦτ’ ἀνιᾷς μ’ οὐδὲν ὠφελουμένη; 550
ΑΝ. ἀλγοῦσα μὲν δὴ, κεἰ γέλωτ’ ἔν σοι γελῶ.

535. ἢ ’ξομεῖ τὸ μὴ] ἢ ἐξομῆι (sic a m. pr. correctum pro ἐξομεῖ) τὸ μ’ 538. σ’ ab S additum. 539. κοινωσάμην sine coronide. 541. ποιουμένη] ποιουμένην 544. τὸ μὴ] τὸ μ’, η a m. pr. 546. μηδ’] μὴ δ’ ’θιγες] θίγεσ 547. θνήσκουσ’] θνήσκουσ’ 551. δὴ, κεἰ γέλωτ’ ἔν σοι scripsi pro δῆτ’ εἰ γέλωτ’ ἐν σοι.

536. εἴπερ ἦδ’ ὁμορροθεῖ] Scholiasta, ὅρα πῶς ἑαυτὴν πρόδηλον ὡς συκοφαντοῦσαν ποιεῖ· ὁμολογεῖ γὰρ πεπραχέναι, ταύτης συντιθεμένης· ὅπερ ἀδύνατον. Recte: praevidet enim Antigonam refutaturam esse quae dixerit, in quo major vis est quam si ipsa negasset quae Creon ex ea quaesiverat.

537. De constructione dictum ad Electr. 1005.

545. τὸν θανόντα θ’ ἁγνίσαι] *Procurare iram mortui*, ut bene sit ei apud inferos: quod quoniam Ismena sepeliendi partes non suscepit, morte saltem cum Antigona subeunda exsequi studet. ELLENDT. Per τιμῆσαι explicat scholiasta.

550. ὠφελουμένη, quod manifeste passivum est, scholiasta male per ὠφελοῦσα interpretatur.

551. ἀλγοῦσα μὲν δῆτ’, εἰ γέλωτ’ ἐν σοι γελῶ] Correxi ἀλγοῦσα μὲν δὴ, κεἰ γέλωτ’ ἔν σοι γελῶ. Dolere se de Ismena dicit, etiamsi eam irrideat: quod fecit verbis, Κρέοντ’ ἐρώτα· τοῦδε γὰρ σὺ κηδεμών. Ἐν σοι γελῶ dictum pro σοι ἐγγελῶ: ex quo intelligitur locum non ha-

ΙΣ. τί δῆτ' ἂν ἀλλὰ νῦν σ' ἔτ' ὠφελοῖμ' ἐγώ;
ΑΝ. σῶσον σεαυτήν. οὐ φθονῶ σ' ὑπεκφυγεῖν.
ΙΣ. οἴμοι τάλαινα, κἀμπλάκω τοῦ σοῦ μόρου;
ΑΝ. σὺ μὲν γὰρ εἵλου ζῆν, ἐγὼ δὲ κατθανεῖν. 555
ΙΣ. ἀλλ' οὐκ ἐπ' ἀρρήτοις γε τοῖς ἐμοῖς λόγοις.
ΑΝ. καλῶς σὺ μὲν σοί, τοῖς δ' ἐγὼ 'δόκουν φρονεῖν.
ΙΣ. καὶ μὴν ἴση νῷν ἐστιν ἡ 'ξαμαρτία.
ΑΝ. θάρσει. σὺ μὲν ζῇς, ἡ δ' ἐμὴ ψυχὴ πάλαι
τέθνηκεν, ὥστε τοῖς θανοῦσιν ὠφελεῖν. 560

552. σ' ἔτ'] σε τ' 557. μὲν σοὶ scholiasta] μέν γοὺ, in μέντοι mutatum a m. pr. δόκουν sine coronide.

bere formam pronominis ὀρθοτονουμένην.

554. κἀμπλάκω τοῦ σοῦ μόρου] I. e. ἁμπλάκω καὶ τοῦ σοῦ μόρου. Dixerat enim velle se mori cum Antigona, v. 544. 545.

556. ἀλλ' οὐκ ἐπ' ἀρρήτοις γε τοῖς ἐμοῖς λόγοις] Recte scholiasta, οἷον, προεῖπόν σοι τὰς ἐσομένας τιμωρίας ἐν τῇ παραβάσει. Intellexit igitur κατθανεῖν σὺ εἵλου.

557. μὲν σοὶ] Quod in codice primum scriptum fuit μέν γοὺ, sed ab librario ipso in μέντοι mutatum est, varias expertum est apographorum corruptelas, quorum in uno μέντ' οἷον scriptum, utraque scriptura confusa, in alio μέν θ' οὗ, superscripto ἢ οὐ, in tribus aliis μὲν θοῦ, addita in libro Tricliniano annotatione, ἤγουν ἄριστα τούτοις προσετέθης ἐν μόνῳ λόγῳ καὶ οὐκ ἐφρόνεις ὥσπερ ἐγώ. In Par. 2712. et ed. Ald. μὲν τοῖς. Veram scripturam μὲν σοὶ suo in libro habuit scholiasta (cujus in lemmate nunc legitur μέντοι), qui haec sic interpretatur, σεαυτῇ καλῶς ἐδόκεις φρονεῖν, μὴ συμπράττουσά μοι, ἐγὼ δὲ τούτοις, ἢ τοῖς ἀνδράσιν, ἢ τοῖς ἐμοῖς δόγμασιν. τινὲς δὲ τῷ νόμῳ καὶ τῷ δικαίῳ. τοῖς δὲ genere masculino dictum est, ut οἷς in simili sententia Antigonae v. 89. ἀλλ' οἷδ' ἀρέσκουσ' οἷς μάλισθ' ἅδεῖν με χρή, et post μὲν σοὶ non minus recte infertur quam post τοῖς μέν. Collocatio verborum σὺ μὲν σοὶ, τοῖς δ' ἐγὼ pro σοὶ μὲν σὺ, τοῖς δ' ἐγὼ eadem quae Oed. T. 320. ῥᾷστα γὰρ τὸ σόν τε σὺ κἀγὼ διοίσω τοὐμὸν pro σύ τε τὸ σὸν κἀγὼ τοὐμόν. Oppositae autem quas Antigona dicit sententiae hae sunt, altera Ismenae, quae obedientiam adversus Creontem pietatis officio adversus mortuos potiorem habet, altera Antigonae, quae contrariam defendit sententiam.

558. ἴση νῷν ἐστιν ἡ 'ξαμαρτία] Scholiasta, ὅτι σὺ μὲν ἔπραξας, ἐγὼ δὲ συνῄδειν. Quae eodem modo distincta apud Eurip. Hec. 870. ξύνισθι μὲν γὰρ, ἤν τι βουλεύσω κακὸν | τῷ τόνδ' ἀποκτείναντι, συνδράσῃς δὲ μή. Quem locum Donaldsonus comparavit.

560. ὥστε τοῖς θανοῦσιν ὠφελεῖν] Sententiam verborum optime perspexit scholiasta, οἷον προηκάμην τοῦ ζῆν, βοηθῆσαι βουλομένη τῷ ἀδελφῷ. Manifestum est enim hoc dici ab Antigona, mortuam se esse ex quo mortuis profuerit, i. e. ex

ΚΡ. τὼ παῖδέ φημι τώδε τὴν μὲν ἀρτίως
ἄνουν πεφάνθαι, τὴν δ' ἀφ' οὗ τὰ πρῶτ' ἔφυ.
ΙΣ. οὐ γάρ ποτ', ὦναξ, οὐδ' ὃς ἂν βλάστῃ μένει
νοῦς τοῖς κακῶς πράσσουσιν, ἀλλ' ἐξίσταται.
ΚΡ. σοὶ γοῦν, ὅθ' εἵλου σὺν κακοῖς πράσσειν κακά.
ΙΣ. τί γὰρ μόνῃ μοι τῆσδ' ἄτερ βιώσιμον;
ΚΡ. ἀλλ' ἥδε μέντοι μὴ λέγ'· οὐ γὰρ ἔστ' ἔτι.

563. βλάστῃ Schaeferus] βλαστῆι. 565. σοὶ] καὶ σοὶ, sed καὶ deleto. κακοῖς] κακοῖσ, ῆι a m. pr. vel S. 567. μέντοι Brunckius pro μέν σοι.

quo Polynicis mortui corpus sepeliverit violato edicto Creontis, qui mortis poenam minatus erat ei qui Polynicem sit sepulturus. Id vero non inest verbis ut scripta in codice leguntur, quae non vivam mortuo *profuisse*, sed mortuam mortuo vel *prodesse* vel *profuturam esse* Polynici significant, quod absurdum est. Quamobrem fortasse scribendum εἴτε τοῖς θανοῦσιν ὠφέλουν, cui nemo praeferet εἴτε— ὠφέλει, verbo ad ἐμὴ ψυχὴ relato, quod quum nihil aliud sit quam periphrasis pronominis ἐγώ, mos tragicorum ὠφέλουν potius postulat quam ὠφέλει. Ceterum in verbis scholiastae προηκάμην τοῦ ζῆν, si sic, non τὸ ζῆν, scripsit, notanda constructio verbi προΐεσθαι cum genitivo, cujus aliud exemplum est apud Demosthenem p. 18, 15., ubi participium προϊεμένους cum genitivis pluribus conjunctum est.

τοῖς θανοῦσιν ὠφελεῖν] Cum accusativo construxit v. 552, hic vero cum dativo, quod notavit Eustathius p. 725, 55., ut apud Aeschylum Pers. 842. ὡς τοῖς θανοῦσι πλοῦτος οὐδὲν ὠφελεῖ, licet utrique poetae etiam τοὺς θανόντας dicere per metrum licuerit. Aeschyli loco usus est Thomas Mag. p. 935. ubi alia nonnulla attulerunt interpretes. Thucydides vero 5, 23. neque ὠφελεῖν Ἀθηναίους Λακεδαιμονίους, quod in libris plerisque legitur, neque ὠφελεῖν Ἀθηναίους Λακεδαιμονίοις scripsisse videtur, quod legit Thomas M. et ex uno codice enotavit Bekkerus, sed simpliciter ὠφελεῖν Ἀθηναίους, ut paullo post in opposita foederis parte non ὠφελεῖν Λακεδαιμονίους Ἀθηναίους (aut Ἀθηναίοις) legitur, sed simpliciter ὠφελεῖν Λακεδαιμονίους. Quod animadvertit Schaeferus in annot. ad Eurip. Orest. v. 793. ed. Porson.

561. τὼ παῖδε τώδε] V. ad v. 22.

563. οὐ γάρ ποτ'] ἀλλ' οὐ γὰρ Plutarchus V. Phocion. c. 1. p. 742 a. et Moral. p. 460 d. ἀλλὰ γὰρ Gregor. Corinth. p. 417.

βλάστῃ] βλαστοῖ Eustathius p. 720, 7. "Dicit Ismena, etiam qui ante recta mente usi sint, rebus adversis perturbatos prava consilia sequi." HERM.

564. πράσσουσιν] πράξασιν Plutarchus.

565. σὺν κακοῖς πράσσειν κακά] I. e. σὺν κακοῖς ἀνθρώποις (cum Antigona) πράσσειν κακά. Neque enim κακοῖς genere neutro dictum accipi potest: quod si voluisset poeta, non σὺν κακοῖς, sed ἐν κακοῖς dicendum fuisset.

ΙΣ. ἀλλὰ κτενεῖς νυμφεῖα τοῦ σαυτοῦ τέκνου;
ΚΡ. ἀρώσιμοι γάρ εἰσι χἀτέρων γύαι.
ΙΣ. οὐχ ὥς γ' ἐκείνῳ τῇδέ τ' ἦν ἡρμοσμένα.
ΚΡ. κακὰς ἐγὼ γυναῖκας υἱέσι στυγῶ.
ΑΝ. ὦ φίλταθ' Αἷμον, ὡς σ' ἀτιμάζει πατήρ.

568. *νυμφεῖα*] νυμφια sine accentu. 569. *ἀρώσιμοι*, o a m. ant. *εἰσὶ* ·ή· *χἀτέρων* scripsi pro *χἀτέρων εἰσὶν*. 570. *ἡρμοσμένα*] *ειρμοσμένα*, *ή* a m. pr. 571. *υἱέσι*] *υἱάσι* 572. ΑΝ.] ΙΣ. *Αἷμον*] *αἵμων*

568. *νυμφεῖα* recte in apographis.

569. Vitiosum qui in codice et apographis est ordinem verborum *ἀρώσιμοι γὰρ χἀτέρων εἰσὶν γύαι* sequuntur grammatici recentes in append. ad Gregor. Cor. p. 677., in Bachmanni Anecd. vol. 2. p. 366, 5. et Moschopulus in libro *περὶ σχεδῶν* s. v. *ἀρόω*. Non tam hebetis in arte metrica judicii fuit Sophocles ut verba sic collocaret, versu in tres partes aequales diviso, sono etiam ingrato, *ἀρώσιμοι | γὰρ χἀτέρων | εἰσὶν γύαι*, quum numeris optimis posset, *ἀρώσιμοι γάρ εἰσι χἀτέρων γύαι*. Hoc igitur restitui. Verba autem in codice saepe trajecta librarii errore, velut Oed. T. 976. *λέχος οὐκ ὀκνεῖν* pro *οὐκ ὀκνεῖν λέχος*, 1024. *ἐξέπεισ' αὐτόν* pro *αὐτὸν ἐξέπεισ'*. 1046. *ἂν εἰδῆτ'* pro *εἰδῆτ' ἄν*. 1151. *οὐδὲν εἰδὼς* pro *εἰδὼς οὐδέν*. Ant. 29. *ἄταφον ἄκλαυτον* pro *ἄκλαυτον ἄταφον*. 718. *καὶ θυμῷ* pro *θυμῷ καί*. 998. *τῆς ἐμῆς σημεῖα* pro *σημεῖα τῆς ἐμῆς*. 1114. *τὸν βίον σώζοντα* pro *σώζοντα τὸν βίον*. et quae sunt similia multa in Aeschyli codice Mediceo librisque Euripidis, quae casui debentur. Infra vero v. 648. verba *ὑφ' ἡδονῆς* fortasse consulto ab librario transposita sunt, quum non animadvertisset *τὰς φρένας* vitiose pro *σὰς φρένας* scriptum esse.

ἀρώσιμοι] Per *παιδοποιήσιμοι* explicat scholiasta. *ἀρώσιμαι* apogr. Par. 2712. et ed. Ald., quod legitur apud grammaticum Bachmanni l. c. Quae imperiti grammatici correctio est nescientis *γύαι* genere masculino dici ab tragicis, ut *οἱ δὲ πλησίοι γύαι* in Oed. C. 58. in codice a manu recentiore et in apographis quibusdam in *αἱ δὲ πλησίον γύαι* est mutatum, et apud Aeschylum Prom. 369. codicis scriptura *λευροὺς γύας* in apographis omnibus in *λευρὰς γύας* mutata est. De quo errore primus dixit Elmsleius ad Eurip. Heracl. 839.

γύαι] *γοναί* in uno apogr. *γνῶμαι* grammaticus Bachmanni.

570. *οὐχ ὥς γ'— ἡρμοσμένα*] Hoc dicit Ismena: sed non exstant qui ita secum conjuncti sint ut Haemon et Antigona. WUND.

571. *υἱέσι* ex duobus apogr. pro *υἱάσι*. Vid. Lobeck. ad Phrynich. p. 69.

572. Ismenae tribuunt libri scripti omnes, sed inepte: recte Antigonae Aldus et Turnebus. De quo pluribus dixit Boeckhius, illud etiam vere monens, versus 574. et 576. choro esse tribuendos, non Ismenae. Et 574. chori est in apogr. Augustano. Similiter chorus infra v. 770. *ἔμφω γὰρ αὐτὰ καὶ κατακτεῖναι νοεῖς*;

572. *Αἷμον* ex apographis pro *Αἵμων*. Eodem modo inter *Κρέον* et *Κρέων* in codice ipso variatur.

ΚΡ. ἄγαν γε λυπεῖς καὶ σὺ καὶ τὸ σὸν λέχος.
ΧΟ. ἦ γὰρ στερήσεις τῆσδε τὸν σαυτοῦ γόνον;
ΚΡ. Ἅιδης ὁ παύσων τούσδε τοὺς γάμους ἔφν. 575
ΧΟ. δεδογμέν', ὡς ἔοικε, τήνδε κατθανεῖν.
ΚΡ. καὶ σοί γε κἀμοί. μὴ τριβὰς ἔτ', ἀλλά νιν

574. 576. ΧΟ. Boeckhius pro ΙΣ. 575. ἔφν] ἐμοί 576. ἔοικε] ἔοικεν 578. εὖ δὲ τάσδε χρὴ γυναῖκας ἶλαι μηδ' ἀνειμένας ἐᾶν scripsi pro ἐκ δὲ τᾶσδε (sic codex in textu et in lemmate scholii) χρὴ γυναῖκας εἶναι (i. e. εἶλαι) τάσδε μηδ' ἀνειμένας.

575. ἔφν recte in apographis pro ἐμοί.

577. καὶ σοί γε κἀμοί] Hoc dicit: ut tibi quidem videtur a me decretum esse, ita mihi videtur, i. e. decrevi utique quod tibi videor decrevisse. Acerbe dixit, ut iratus et moram inique ferens. WUND.

μὴ τριβὰς ἔτ'] I. e. μηκέτι τριβὰς ποιεῖσθε. Compararunt interpretes Aristoph. Acharn. 351. μή μοι πρόφασιν. Vesp. 1174. μή μοί γε μύθους.

578. Legebatur cum apographis ἀλλά νιν | κομίζετ' εἴσω, δμῶες· ἐκ δὲ τοῦδε χρὴ | γυναῖκας εἶναι τάσδε μηδ' ἀνειμένας. | φεύγουσι γάρ τοι χοἱ θρασεῖς, ὅταν πέλας | ἤδη τὸν Ἅιδην εἰσορῶσι τοῦ βίου. Quum Creon famulos jubeat virgines abducere morti devotas, addatque etiam forti animo homines imminente ultimo supplicio facile de fuga capienda cogitare, sponte intelligitur, quae inter has duas sententias media est posita nihil aliud posse continere quam coercendas esse illas cavendumque ne custodiae elabantur. Sensit hoc aliqua ex parte scholiasta, qui nihil vitii suspicatus verba corrupta in eam quam res et ratio postulat sententiam detorsit interpretando, μηδὲ pro μὴ accepto, commento non minus absurdo quam quo in Oed. T. 325. ὡς οὖν μηδ' ἐγὼ ταυτὸν πάθω pro μὴ ἐγὼ dictum esse creditum est, ὁ δὲ (in particula μηδέ) περιττεύει· λέγει γὰρ ὅτι χρὴ λοιπὸν μὴ ἀνειμένας εἶναι ταύτας τὰς γυναῖκας, ἀλλὰ φρουρεῖσθαι· φυγεῖν γὰρ εἰώθασι καὶ οἱ τολμηροὶ πλησιάζοντα ὁρῶντες τὸν θάνατον. Verum longe alia vis est verborum ut nunc scripta leguntur, *ab hoc tempore oportet mulieres esse has neque libere vagantes.* Quod interpretes sic acceperunt, debere eas, ut dignae sint mulierum nomine, intus in thalamis agere: quo significari eas indecore, nec pro honestarum mulierum more, nunc extra aedes vagari; nam γυναῖκας emphatice dictum esse de mulieribus quae re vera mulieres sint et μηδ' positum esse pro μὴ vel ἀλλὰ μή. Quae interpretatio triplici vitio laborat. Primo enim oratio inepta est et tam obscura ut Creon, secus atque regem decet, cum famulis tanquam per aenigma loquatur; deinde sententia ipsa, etiam si rectius quam interpretes illi voluerunt enunciata esset, ejusmodi foret ut nutricem audire videremur, non regem, a cujus persona alienum est hoc quidem in loco quaerere quid decorum quid indecorum habeatur mulierculis, quum hoc unum ei curandum sit ut sua legibus constet auctoritas nec poenam effugiat qui deliquerit; denique ridiculus est Creon, qui fugam puellarum impediturus nihil amplius jubet

κομίζετ' εἴσω, δμῶες· εὖ δὲ τάσδε χρὴ
γυναῖκας ἶλαι μηδ' ἀνειμένας ἐᾶν.
φεύγουσι γάρ τοι χοἱ θρασεῖς, ὅταν πέλας
ἤδη τὸν Ἅιδην εἰσορῶσι τοῦ βίου.
ΧΟ. εὐδαίμονες οἷσι κακῶν ἄγευστος αἰών.
οἷς γὰρ ἂν σεισθῇ θεόθεν δόμος, ἄτας
οὐδὲν ἐλλείπει γενεᾶς ἐπὶ πλῆθος ἕρπον·
ὅμοιον ὥστε ποντίαις

582.–592. = 593.–603.

585. Duo versus οὐδὲν—| ἐπιπλῆθος—. 586. ἐπὶ πλῆθος ἕρπον] πιπλῆθος ἕρπον 587. ποντίαις] ποντίαισ (ι ante σ a m. antiqua .ω. llato) ἀλδσ. ἀλός delevit Elmsleius ad Heracl. 750.

quam ut honestarum more mulierum in thalamis versentur, ex quibus facillime elabi poterant, illud vero omittit, quod in talibus caussis omni tempore ab omnibus primum est iudicatum et maxime necessarium, severe eas esse custodiendas. Iniqui sunt qui tantam perversitatem poetae imputant, qui planissimis appissimisque verbis usus haud dubie scripserat, εὖ δὲ τάσδε χρὴ | γυναῖκας ἶλαι μηδ' ἀνειμένας ἐᾶν. εἶλαι quum errore facillimo in εἶναι esset corruptum, et ἐᾶν post literas ναασ excidisset, reliqua utcunque sunt correcta ab emendatore, cujus nanum haec tragoedia non minus quam ulla ceterarum est experta. Qui fortasse viam ingressus esset paullo aliam, si in promptu habusset locum similem Ajac. 753. ἔρξαι κατ' ἦμαρ τοὐμφανὲς τὸ νῦν | σόδε | Αἴανθ' ὑπὸ σκηναῖσι μηδ' ἀθέντ' ἐᾶν. De usu aoristi εἶλαι, quae antiqua est orthographia pro λαι, ex Hesychii glossa συνείλας et aliunde constat. Ceterum antiquae hujus loci lectionis vestigium superest in codice, qui in textu a prima manu et in lemmate scholii non ἐκ δὲ τοῦδε χρή—quod corrector in textu posuit et in apographis est—sed ἐκ δὲ τᾶσδε χρή exhibet, quod τᾶσδε nihil aliud est quam τάσδε, eodem modo scriptum in codice Trach. 306., ut τοῦσδε ib. 366., nec raro in aliis aliorum codicibus, pariterque ἦδε, τῶδε, τᾶδε pro ἤδε, τώδε, τάδε. V. ad v. 673.

579. ἀνειμένας] Electr. 516. ἀνειμένη μέν, ὡς ἔοικας, αὖ στρέφει.

585. γενεᾶς ἐπὶ πλῆθος] Usque ad expletam gentem, i. e. usque ad extremam gentis subolem. Sic recte Wunderus. ἐλλείπει cum participio ἕρπον constructum ut in locis in Thesauro indicatis vol. 3. p. 763. 765.

587. ὅμοιον—ἀκταί] Sensus hic est: similiter atque fluctus, quum vehementibus ventis Thraciis, qui mari incubuerunt, excitatus tenebras marinas percurrerit, evolvit ex fundo nigras arenas et turbulentas, ut litora fragoribus resonent. Tertium comparationis hoc est: si qua gens malis divinitus immissis vexari coeperit, ejus omnis posteritas exercetur calamitatibus, quemadmodum, quum mare procellis agitatum fuerit, imus ejus fundus perturbatur. Verba ὅμοιον ὥστε eodem modo ab Euripide Or. 697. usurpata sunt. No-

οἶδμα δυσπνόοις ὅταν
Θρῄσσαισιν ἔρεβος ὕφαλον ἐπιδράμῃ πνοαῖς,
κυλίνδει βυσσόθεν κελαινὰν
θῖνα καὶ δυσάνεμον,
στόνῳ βρέμουσι δ' ἀντιπλῆγες ἄκταί.
ἀρχαῖα τὰ Λαβδακιδᾶν οἴκων ὁρῶμαι
πήματα φθιτῶν ἐπὶ πήμασι πίπτοντ',

589. Θρῄσσαισιν Ellendtius pro Θρῄσσῃσιν. 592. βρέμουσι] β τ factum ut videtur. 593. Λαβδακιδᾶν] Ante β erasum ν. φθιτῶν Hermannus pro φθιμένων.

men δυσάνεμον recte explicat scholiasta : τὴν ὑπὸ ἀνέμων ταραχθεῖσαν. Similiter supra 358. δύσομβρα dictum est. WUND.

587. Scholiasta, τὸ ἑξῆς, ὅμοιον ὡς ὅταν Θρῄσσῃσιν ποντίαις δυσπνόοις πνοαῖς οἶδμα ἔρεβος ὕφαλον ἐπιδράμῃ, ἀντὶ τοῦ ἐκ βάθους κινήσῃ τὴν θάλασσαν· τὰ γὰρ βαθέα μέλανα ἐκάλουν. Τὸ σφοδρὸν τῆς τραγῳδικῶς εἰπεῖν δυσπνόου Θρῄσσης πνοῆς ex hoc loco memorat Eustath. p. 732, 28. Ποντίαις in πόντιον mutari voluit Schneidewinus conjectura per se non mala, sed propter syllabam brevem in fine dipodiae iambicae parum probabili. Poterat etiam ποντίαν conjici, cum κελαινὰν θῖνα conjungendum, quod una tantum littera differt a prima codicis scriptura ποντίασ, quam addito ἀλός interpolavit corrector, quae scriptura in omnia transiit apographa, alius in ποντίαισ mutavit, quod sine ἀλὸς scriptum legisse scholiastam verba ejus supra apposita docent. Hoc igitur retinui.

589. ἔρεβος ὕφαλον] I. e. τὸ μέλαν τῆς θαλάσσης βάθος. JACOBS.

591. θῖνα] I. e. τὸ κάτω βάθος τῆς θαλάσσης, ut explicat Hesychius : cui aptum est epitheton κελαινὰν, minus aptum vero δυσάνεμον. Quod adjectivum quum nihil aliud significare possit quam quod scholiasta dixit τὴν ὑπὸ ἀνέμου ταραχθεῖσαν, vel δυστάραχον, κακοὺς ἀνέμους ἔχουσαν, ut Hesychius δυσήνεμον est interpretatus aptius litori tribuitur, ut Apollonius I, 592. ἀκτὴν τ' αἰγιαλόν δυσήνεμον dixit, quam fundo magis quem venti ipsi non attingunt. Non male igitur Ellendtius (Lexico vol. I. p. 454.) conjecit δυσάνεμον στόνῳ βρέμουσιν ἀντιπλῆγες ἀκταί, nisi quod δυσάνεμοι (quod conjecit Linwoodius) aut saltem δυσανέμῳ cum Jacobsio scribi debebat. Neque enim δυσάνεμον adverbialiter dictum cum βρέμειν conjungi potest, quod Ellendtius volebat, verbis ita collocatis ut δυσάνεμον cum κελαινὰν cohaereat videatur. Nihil tamen mutandum quum illa στόνῳ βρέμουσι ἀντιπλῆγες ἀκταί aptius per particulam quam καί adjungi videantur.

595. φθιμένων in φθιτῶν mutavit cum Hermanno, ut apud Eurip. Alcest. 100. φθιτῶν in libris quibusque in φθιμένων corruptum. Nec est tamen verisimile Sophoclem in hoc genere metri dipodiam trochaicam opposuisse epitrito, a quo versus strophicus incipit, οἷς γὰρ σεισθῇ —. Quamobrem vereor ne alia lateat verbi forma, quae tamen incertior adhuc est quam ut temere inferri possit, φθίντων. Cujus

οὐδ' ἀπαλλάσσει γενεὰν γένος, ἀλλ' ἐρείπει
θεῶν τις, οὐδ' ἔχει λύσιν.
νῦν γὰρ ἐσχάτας ὑπὲρ
ῥίζας ὁ τέτατο φάος ἐν Οἰδίπου δόμοις,
κατ' αὖ νιν φοινία θεῶν τῶν

597. γένος, ἀλλ' ἐρίπει (sic) separato versu. 599. ὑπὲρ] ὕπερ
600. ὁ ex schol. additum. 601. κατ' αὖ] κᾶτ' αὖ

isti tenuia quaedam vestigia suersunt memorata ab Lobeckio ad Buttmanni gramm. vol. 2. p. 317. x Suida φθῖναι per φθαρῆναι interretato, φθῖσα, ἡ λεπτὴ ἀπὸ φθίεως apud Hesychium, et e loco Herodoti 2, 123. ταῦ σώματος δὲ αταφθίνοντος ἐς ἄλλο ζῷον αἰεὶ γιόμενον ἡ ψυχὴ ἐσδύεται, ubi temus praeteritum potius requiritur uam praesens, duo autem optimae iotae codices καταφθίναντος praeent, quod καταφθίντος potius scriendum foret, si de hujus aoristi su satis constaret. Nam φθίναντος ab lingua veterum non minus lienum videtur quam δύναντος, uod in Graecitate corrupta pro ύντος dictum est. In versu Sohoclis quod et mihi aliquando et liis in mentem venit πήματ' ἰφθίων non videtur probari posse, non am propter adjectivum illud epium nusquam alibi in tragoedia epertum quam quod istiusmodi pitheto multo minus hic opus erat uam vocabulo cui προτέρων vel ανόντων notio inesset. Nam hoc licit, in gente Labdacidarum alium ost alium misere periisse. Possis tiam φθάντων conjicere, quod tanen non satis aptum huic loco est.

596. οὐδ' ἀπαλλάσσει γενεὰν γέος] Neque liberat miseriis familiam familia, i. e. nec parentum etas miserias exhaurit, ut iis progenies libera sit. Sic haec recte ntellexit Bruncklus.

ἐρείπει] Loquitur tanquam de rbore exstirpata. Codicis vitium ἐρίπει correctum in apographis.

598. οὐδ' ἔχει λύσιν] Intelligendum τὰ πήματα, ut in Electra v. 142. ἐν οἷς ἀνάλυσίς ἐστιν οὐδεμία κακῶν.

599. ὑπὲρ ῥίζας] I. e. ἄνω τῆς ῥίζης, ut explicat scholiasta.

600. ὁ τέτατο] ὁ omissum in codice, additum ex interpretatione scholiastae, νῦν γὰρ ἐσχάτας ὕπερ: λείπει ἄρθρον τὸ ὁ· τὸ δὲ λεγόμενόν ἐστι τοιοῦτο· νῦν γὰρ ὑπερ ἐτέτατο etc.

φάος] Hesych. Φάος, φῶς, χαρὰ, σωτηρία. Euripid. Bacch. 608. ὦ φάος μέγιστον ἡμῖν. Iphig. Taur. 856. δόμοις ἐξεθρέψω φάος. MUSG. Significat Antigonam, cujus ex connubio cum Haemone nova et felicior progenies oriri poterat: quam spem nunc irritam fieri queritur, quum Antigona morti devota sit ab Creonte.

601. κατ', per tmesin ab ἀμᾷ separatum, recte restituit Triclinius pro κᾶτ', vel, ut est in apographis, κᾷτ'. Verbo ἐξαμᾶν in loco simili usus est Sophocles Aj. 1178. γένους ἅπαντος ῥίζαν ἐξημημένος. Eadem figura dictum ab Aeschylo Sept. 1056. Οἰδιπόδα γένος ὠλέσατε πρέμνοθεν οὕτως, et quae sunt alia hujusmodi apud poetas. De scriptura corrupta κόνις, recte in κοπὶς mutata ab Jortino, perabsurdum est commentum Triclinii, εἰκότως δὲ τὸ κόνις τέθειται. διότι γὰρ ἐκάλυψεν Ἀντιγόνη τὸν ἀδελφὸν Πολυνείκην κόνει, διὰ τοῦτο τεθνήξεσθαι ἔμελλε. Eodem errore κοπίδος

νερτέρων ἀμᾷ κοπὶς,
λόγου τ' ἄνοια καὶ φρενῶν Ἐρινύς.
τεὰν, Ζεῦ, δύνασιν τίς ἀνδρῶν
ὑπερβασία κατάσχῃ,
τὰν οὔθ' ὕπνος αἱρεῖ ποθ' ὁ παντογήρως

604.–614. = 615.–625.

602. ἀμᾷ] ἁμαῖ *σ.* κοπὶς Jortinus pro κόνις. 604. δύνασ
ναμιν, σ a m. pr. 605. κατάσχῃ] κατάσχοι

in κονίδος corruptum in codicibus Luciani vol. 2. p. 608, 27.

602. κοπὶς] Gladius dis inferis ποιητικῇ tribuitur ἀδείᾳ, ut Jovi μάκελλα Aesch. Ag. 538. Arist. Av. 1240. et χαλινὸς Aesch. Prom. 677, Marti μάστιξ Aesch. Ag. 654, Veneri flagellum Horat. Od. 3, 26, 11. ERF.

602. Ἐρινύς] ἐριννύς in apographis, frequentissimo in libris recentioribus tragicorum vitio, quod nusquam reperitur in codice Aeschyli et Sophoclis Mediceo.

604. δύνασιν] Quod librarius in codice per errorem ab ipso postmodum correctum scripserat δύναμιν, ex tribus apogr. annotatum est.

605. Conjunctivus κατάσχῃ pro κατάσχοι in uno tantum est apographo. Sic Oed. Col. 170. codex ποῖ τις φροντίδος ἔλθοι pro ἔλθῃ, quod est in aliquot apographis. Optativum diserte agnoscit scholiasta, κατάσχοι· εὐκτικῶς, ὡς ποιήσαι, τρίτου προσώπου· ὑπερηφανίᾳ κρατῆσαι δύναται. Quem manifestum est non κατάσχοι legisse, sed κρατήσαι, quod apte cum ποιήσαι comparat et εὐκτικῶς dictum esse monet, ne quis pro infinitivo habeat κρατῆσαι.

606. τὰν—μῆνες] Quae potentissima numina sunt, Somnus et Tempus, quibus nihil non succumbat, iis negat unquam Jovis vin tentiam. De Somno quod Homerum videtur secutus, 14, 242. scripsit: τὴν δ' ἀπα μενος προσεφώνεε νήδυμος Ὕπν Ὕπνε, πρέσβα θεὰ, θύγατερ με Κρόνοιο, ἄλλον μέν κεν ἔγωγ αἰειγενετάων ῥεῖα κατευνήσαι ἂν ποταμοῖο ῥέεθρα Ὠκεανοῦ, γένεσις πάντεσσι τέτυκται· Ζ οὐκ ἂν ἔγωγε Κρονίονος ἄσσο μην, οὐδὲ κατευνήσαιμ', ὅτε μὴ γε κελεύοι. Idem summam tiam Somni agnoscit Il. 24, μιν ὕπνος ἥρει παυδαμάτωρ. 373. κἀὶ δέ μιν ὕπνος ἥρει παι τωρ. WUND.

ὕπνος—παντογήρως] Mirum ni epitheton παντογήρως, quo videtur probabiliter explicari In πανταγήρως depravatum ir 2712., sive errore librarii ac ximum ἀγήρῳ aberrantis, siv silio correctoris inepto usi epi Nam deos deasque recte quis πάντ' ἀγήρως, quum etiam scentes cogitari possint: cum no vero nec juventutis nec tutis notiones quidquam com habent. Is παγκρατὴς, παν τωρ, et quae sunt similia epi a poetis dici solet. Unde τοθῆρας conjecit Bamberger Schneidewini Philologo v p. 4.

οὔτ' ἄκοποι θεῶν νιν
μῆνες, ἀγήρῳ δὲ χρόνῳ δυνάστας
κατέχεις Ὀλύμπου
μαρμαρόεσσαν αἴγλαν. 610
τό τ' ἔπειτα καὶ τὸ μέλλον
καὶ τὸ πρὶν ἐπαρκέσει
νόμος ὅδ', ⏑ ∪ – –

607. *οὔτ' ἄκοποι θεῶν νιν μῆνες* scripsi pro *οὔτ' ἀκάματοι θεῶν μῆνες.* 608. *ἀγήρωι* pr., *ἀγήρωσ* corr. 613. 614. Post *νόμοσ ὅδ'* addit *οὐδὲν ἕρπει* et post *πάμπολις* addit *ἐκτὸσ ἅτασ.* Syllabae *πολις κτὸσ ἅτασ* separato versu scriptae sunt.

607. *οὔτ' ἀκάματοι θεῶν*] Versus orruptus, non respondens antitrophico 619. *εἰδότι δ' οὐδὲν ἕρπει.* uum *οὔτε* necessarium sit neque *εῶν* ullo modo videatur suspectum, equitur *ἀκάματοι* alius vocabuli sse interpretationem et post *θεῶν* xcidisse syllabam unam. Cujus itii utriusque facillima in promptu st emendatio. Scribendum enim *ἀν οὔθ' ὕπνος αἱρεῖ ποθ' ὁ παντογήως | οὔτ' ἄκοποι θεῶν νιν | μῆνες.* ronomine in altera sententiae arte iterato. Alio modo *νιν* post *κεῖνον* propter verba plura interosita repetitum Trachin. 289. *αὐὸν δ' ἐκεῖνον, εἴτ' ἂν ἀγνὰ θύματα | ἑξῆ πατρῴῳ Ζηνὶ τῆς ἀλώσεως, | ρόνει νιν ὡς ἥξοντα. ἀκάματοι θεῶν ῆνες* scholiasta explicat *ἡ τοῦ χρόου περίοδος.* "De locutione *θεῶν ῆνες* cfr. Hom. Il. 2, 134. *ἐννέα δὴ ἐβάσασι Διὸς μεγάλου ἐνιαυτοί.* Inefesse autem menses dicuntur ropter continuum cursum. Simiiter *ἔτη* dicta sunt *πυλύπλαγκτα* j. 1186." WUND. *ἀκάματος αἰών* st apud Apoll. Rh. 4, 1658. et *ἐὺς αἰῶνος κρέων ἀπαύστου* apud esch. Suppl. 574. Quae compaavit Wielius in Observ. in Orphei rgon. (Bonn. 1853.) p. 11.

608. *ἀγήρῳ*] *ἀγήρωσ* codex ab orrectore et libri Tricliniani. Duo d hunc locum scholia exstant, quorum altero *ἀγήρῳ*, altero (ad v. 613.) *ἀγήρωσ* explicatur. Utrumque dici potuit, sed lectio antiqua *ἀγήρῳ* est. Pollux 2, 14. *Ὑπερίδης δὲ τὸν ἀγήρατον χρόνον, Σοφοκλῆς δὲ τὸν ἀγήρω.* (nam sic interpungendum.) *καὶ Πλάτων τὸν ἀγήρω κόσμον.*

611. *τό τ' ἔπειτα*] Scholiasta, *τὸ ἐσόμενον καὶ μετ' ἐκεῖνο μέλλον καὶ πάλιν ἐσόμενον. τινὲς δὲ τὸ ἔπειτα ἰδίωσ ἐπὶ ἐνεστῶτοσ λελέχθαι φασὶν ἀντὶ τοῦ νῦν.* Non animadvertit ordinem minus logicum verborum, quae, si metrum permisisset, sic collocanda fuissent, *τὸ πρὶν τό τ' ἔπειτα καὶ τὸ μέλλον*, i. e. per omne tempus, ut Euripides Iph. T. 1263. dixit, *τά τε πρῶτα τά τ' ἔπειθ' ὅσα τ' ἔμελλε τυχεῖν.*

613. *νόμος ὅδ' οὐδὲν ἕρπει | θνατῶν βιότῳ πάμπολις ἐκτὸς ἅτας*] Frustra laboratur de explicandis verbis *οὐδὲν ἕρπει*, quae omni idoneo sensu adeo sunt destituta ut plane non dubitari possit quin ex v. 619. *εἰδότι δ' οὐδὲν ἕρπει* temere sint illata, quemadmodum versui proximo verba *ἐκτὸς ἅτας* absurde ex versu antistrophico 625. sunt appensa, Sophocles autem aliud quid scripserit. Scholiastarum annotationes hae sunt, *νόμος ὅδ' οὐδὲν ἕρπει: οὐδείς, φησίν, ἔστι νόμος ἐν πάσαις ταῖς πόλεσιν, ὥστε φεύγειν*

θνατῶν βιότῳ πάμπολις — ∪ ⏑ —
ἃ γὰρ δὴ πολύπλαγκτος ἐλπὶς
πολλοῖς μὲν ὄνασις ἀνδρῶν,
πολλοῖς δ' ἀπάτα κουφονόων ἐρώτων·
εἰδότι δ' οὐδὲν ἕρπει,
πρὶν πυρὶ θερμῷ πόδα τις προσαύσῃ.
σοφίᾳ γὰρ ἔκ του
κλεινὸν ἔπος πέφανται,

616. ὄνασις Brunckius] ὄνησιν pr., ὄνησισ corr. 619. π
Ultimis syllabis superscr. a m. ant. αἴρει (i. e. προσαίρει, quod S
προσφέρει explicat) inter duo puncta quibus αὔσῃ delendum e
catur. 620. σοφίᾳ] σοφία, ι a m. rec. 621. πέφανται] ν

τοὺς ἀνθρώπους τὸ συμβησόμενον. ἢ οὕτως· οὐδείς ἐστι νόμος, ὃς δύναται τῶν ἤδη τελειωθέντων κακῶν προσάγειν βοήθειαν. ἢ οὕτως· ὁ δὲ νόμος ὁ πάντων τῶν ἀνθρώπων κοινὸς τοῦτο ἔχει, μηδένα ζῆν ἄνευ λύπης. ὁ λόγος· σὺ μέν, ὦ Ζεῦ, ἀγήρως τε καὶ δυνάστης εἰς ἅπαντα τὸν χρόνον εἶ· ἡ δὲ τῶν ἀνθρώπων πολιτεία οὐδέποτε χωρὶς κακῶν ἐστίν. (et ad voc. πάμπολις) ὁ κατὰ πᾶσαν πόλιν ἕρπων νόμος, ὅ ἐστι, πάντες ἄνθρωποι. Ex his postremis verbis fuerunt qui οὐδὲν ἕρπων lectum olim esse conjicerent, quod non minus ineptum.

614. πάμπολις] Hoc adjectivo, etsi sensu alio, utitur scriptor orac. Sibyll. 5, 435. Βαβυλὼν—ἡ τὸ πάλαι μεγάλη καὶ πάμπολις —.

615. ἃ γὰρ δὴ] Explicat qui fiat ut homines calamitatem illam non effugiant, hanc reddens rationem: nam vaga illa spes, fore ut aliquid prospere procedat, etsi multis hominibus utilitati est, multorum tamen animos leves cupidosque decipit, ita ut non ante deceptos se sentiant quam in summum discrimen adducti fuerint. Rursus qui fiat ut homines ita decipiantur neque cavere sibi queant, ne decipiantur deceptique in perniciem ruant, explicat v. 6 WUND.

616. ὄνασις] Formam hic et alibi pro ὄνησις Brunckius. V. ad Aj. 40

617. κουφονόων ἐρώτων κούφων ἐπιθυμιῶν, ἐν αἷς π πάτηνται, ἕτερα προσδοκήσα ρων ἀποβάντων, ut explica asta.

618. εἰδότι δ' οὐδὲν] Nil enti.

619. προσαύσῃ] Scholia τοῖς δεινοῖς ἐπικύρσῃ καὶ ἐμπέσῃ τὸν κίνδυνον. Dixi verbo Lobeck. ad Aj. p. sec. In apographis partim tum in προσψαύῃ vel προσά rum alterum suo in exemp Eustath. Opusc. p. 5, 12.

621. σοφίᾳ — ἔπος] Sc μετὰ σοφίας γὰρ ὑπό τινος καὶ κλεινὸν ἔπος πέφανται, δ' ὁ δαίμων ἀνδρὶ παρσύνῃ κα νοῦν ἔβλαψε πρῶτον ᾧ βου Quos tragici alicujus vers etiam Athenag. in Legat. ed. Oxon. His Erfurdti locum Aeschyli ap. Plat p. 380. θεὸς μὲν αἰτίαν φύει ὅταν κακῶσαι δῶμα παμπήδ et iambos a Lycurgo c. L

τὸ κακὸν δοκεῖν ποτ' ἐσθλὸν
τῷδ' ἔμμεν ὅτῳ φρένας
θεὸς ἄγει πρὸς ἄταν·
πράσσει δ' ὀλιγοστὸν χρόνον ἐκτὸς ἄτας.
ὅδε μὴν Αἵμων, παίδων τῶν σῶν
νέατον γέννημ'· ἆρ' ἀχνύμενος
τάλιδος ἥκει μόρον Ἀντιγόνης,

623. ἔμμεν Brunckius] ἔμμεν' 625. Duo versus, πράσσει—χρόνον—. ὀλιγοστὸν] ὀλίγοστὸν, ο ante σ in ω mutato. 628. ἆρ'] ἄρ' Post ἀχνύμενος sequitur separato versu τῆς μελλογάμου νύμφης, quod delevit Triclinius.

p. 159, 22. allatos, ὅταν γὰρ ὀργὴ δαιμόνων βλάπτῃ τινὰ, | τοῦτ' αὐτὸ πρῶτον ἐξαφαιρεῖται φρενῶν, | τὸν νοῦν τὸν ἐσθλὸν, ἐς δὲ τὴν χείρω τρέπει | γνώμην, ἵν' εἰδῇ μηδὲν ὢν ἁμαρτάνει. Quae facile aliis aliorum dictis in eandem sententiam augeri possunt.

621. πέφανται] Trachin. 1. λόγος μέν ἐστ' ἀρχαῖος ἀνθρώπων φανείς.

625. πράσσει—ἐκτὸς ἄτας] Dictum ut εὖ vel κακῶς πράσσειν dicitur.

ὀλιγοστὸν] Scholiasta, ἀντὶ τοῦ οὐδὲ ὀλίγον. Sic e contrario πολλοστῷ χρόνῳ Arist. Pac. 559.

628. τῆς μελλογάμου τάλιδος] Codex τῆς μελλογάμου νύμφης τάλιδος. νύμφης omissum apud Pollucem 3, 45. deleverunt editores. In libris Triclinianis totum hoc τῆς μελλογάμου νύμφης est omissum. Huic rationi favent glossae Photii p. 567, 17. τάλιδος: τῆς μελλογάμου (codex μεσογάμου)· οὕτως Ἀριστοφάνης (corr. Σοφοκλῆς). et Hesychii, τᾶλις: ἡ μελλόγαμος παρθένος καὶ κατωνομασμένη τινί· οἱ δὲ γυναῖκα γαμετήν· οἱ δὲ νύμφην. Accedit quodammodo Eustathius p. 962, 38. ἴσως δὲ καὶ ἡ παρὰ τῷ τραγικῷ τᾶλις, τοντέστι μελλόγαμος παρθένος, μελλονύμφη. ὡς καὶ αὐτὴ ταλασίαν ἀσκοῦσα. Verum obstare creditur Pollux, qui verba τῆς μελλογάμου diserte agnoscere videatur. Quod longe aliter se habere facile intelliget qui diligentius expendere volet verba grammatici. Scribit is ita: ὁ δὲ μέλλων γαμεῖν καὶ μελλονυμφίος (sic recte Jungermannus ex codice correxit vulgatum μελλονύμφιος, et sic Hesychius μελλόγαμβρος per μελλονυμφίος explicat) ὑπ' ἐνίων ἐκλήθη, ὡς ὑπὸ Φρυνίχου τοῦ κωμικοῦ, ὥσπερ ἡ μέλλουσα γαμεῖσθαι, μελλονύμφη. (μελλονύμφη hodie non reperitur nisi apud scriptores infimi aevi, velut Codin. de offic. palat. c. 22. et Ducam Hist. Byz. p. 34, 17. ed. Bekk.) βέλτιον δὲ, ὡς Σοφοκλῆς ὠνόμασε, τῆς μελλογάμου. (MS. sic usque ad finem sectionis, βέλτιον δὲ, ὡς σοφοκλῆς ὠνόμασε τῆς μελλογάμου· βέλτιον γὰρ τῆς κατὰ σοφοκλέα μελογάμου· οὕτως δὲ καὶ μελόποσιν τὸν ἄνδρα ὠνόμασεν. *Jungerm.* Eandem lectionem ex cod. Antwerp. attulit Kuhnius.) ταύτην δὲ καὶ τᾶλιν καλεῖ λέγων ἐπὶ τοῦ Αἵμονος, ἆρ' ἀχνύμενος μελλογάμου τάλιδος ἥκει μόρον Ἀντιγόνης, ἁπάτας λεχέων ὑπεραλγῶν. μελλόποσιν δὲ τὸν ἄνδρα ὠνόμασε. Quae inde a verbis βέλτιον δὲ sic sunt corrigenda ejecto, quo codices carent, additamento interpolatoris, qui indiciis se prodidit

ἀπάτας λεχέων ὑπεραλγῶν; 630
ΚΡ. τάχ' εἰσόμεσθα μάντεων ὑπέρτερον.
ὦ παῖ, τελείαν ψῆφον ἆρα μὴ κλύων
τῆς μελλονύμφου πατρὶ λυσσαίνων πάρει;
ἢ σοὶ μὲν ἡμεῖς πανταχῆ δρῶντες φίλοι;

ΑΙΜΩΝ.

πάτερ, σός εἰμι· καὶ σύ μοι γνώμας ἔχων 635
χρηστὰς ἀπορθοῖς, αἷς ἔγωγ' ἐφέψομαι.
ἐμοὶ γὰρ οὐδεὶς ἀξιώσεται γάμος

630. λεχέων] λέχεων 632. ἆρα] ἄρα pr. 633. λυσσαίνων] γρ. θυμαίνων ab S. 634. πανταχῆ] πανταχῇ 635. μοί] μου 637. ἀξιώσεται Musgravius pro ἀξίως ἔσται.

satis manifestis: βέλτιον δὲ, ὡς Σοφοκλῆς ὠνόμασε (fortasse delendum ὠνόμασε) "τῆς μελλονύμφου." μελλόποσιν δὲ τὸν ἄνδρα ὠνόμασε. Hoc enim dicit Pollux, minus bene Phrynichum dixisse μελλονύμφην, meliore vocabuli forma Sophoclem τῆς μελλονύμφου. Quae referuntur ad versum hujus fabulae 633. τελείαν ψῆφον ἆρα μὴ κλύων | τῆς μελλονύμφου πατρὶ λυσσαίνων πάρει; quem cum v. 629. confudit Eustathius p. 699, 26. ἴσως δὲ καὶ ἡ παρὰ τῷ Σοφοκλεῖ μελλόνυμφος τᾶλις, τάλαιναν γὰρ αὐτὴν ἡρμήνευσάν τινες, εἰ καὶ ἕτεροι ὄνομα ἡλικίας νέας αὐτό φασιν. Ex his satis apparere arbitror nihil usquam praesidii verbis istis τῆς μελλογάμου esse paratum recteque judicasse Triclinium, qui ejecit. Ceterum casu accidit ut eadem qua Pollux interpolatione Suidae quoque lexicon afficeretur, cujus in editionibus Mediolanensi et Aldina haec leguntur verba in nullo dum inventi codice manuscripto, Τᾶλις, τάλιδος. λέγεται παρ' Αἰολεῦσιν ἡ ὀνομασθεῖσά τινι νύμφη. Καλλίμαχος· αὐτίκα τὴν τᾶλιν παιδὶ σὺν ἀμφιθαλεῖ. καὶ Σοφοκλῆς ἐν Ἀντιγόνῃ· μελλογάμου νύμφης τάλιδος ἥκει. quae ex scholiasta sunt transscripta, cujus annotatio Callimachi versu finitur, addito deinde νύμφης, quod est glossema vocabuli τάλιδος, eodem modo ab Zonara explicati p. 1711.

630. ἀπάτας λεχέων ὑπεραλγῶν] I. e. ὑπὲρ τῆς τῶν λεχέων ἀποτυχίας ἀχθόμενος, ut explicat scholiasta. Sic ὑπεραλγεῖν cum genitivo constructum ap. Eurip. Alc. 885. Hipp. 260.

631. μάντεων ὑπέρτερον] Euripides ab Neuio collatus Rhes. 949. ἤδη τόδ' οὐδὲν μάντεως ἔδει φράσαι.

632. τελείαν ψῆφον] Scholiasta, τὴν ἤδη τετελεσμένην· τοῦτο δέ φησιν ὡς μὴ μεταβουλευσόμενος. Sic τελεία ψῆφος Ἀργείων apud Aeschylum Suppl. 739.

633. τῆς μελλονύμφου] Genitivus pendet ab ψῆφον.

λυσσαίνων ex hoc loco memoravit Eustathius p. 792, 34. Quod διορθωτὴς adscripsit γρ. θυμαίνων, glossema est.

637. 638. Hoc dicit, a te recte gubernari mihi pluris est quam quodvis connubium. WUND. Cum genitivo participii, σοῦ καλῶς ἡγουμένου, e comparativo apte idem comparat v. 702. σοῦ πράσσοντος

μεῖζον φέρεσθαι σοῦ καλῶς ἡγουμένου.
P. οὕτω γὰρ, ὦ παῖ, χρὴ διὰ στέρνων ἔχειν,
γνώμης πατρῴας πάντ' ὄπισθεν ἑστάναι.·
τούτου γὰρ οὕνεκ' ἄνδρες εὔχονται γονὰς
κατηκόους φύσαντες ἐν δόμοις ἔχειν,
ὡς καὶ τὸν ἐχθρὸν ἀνταμύνωνται κακοῖς,
καὶ τὸν φίλον τιμῶσιν ἐξ ἴσου πατρί.
ὅστις δ' ἀνωφέλητα φιτύει τέκνα,
τί τόνδ' ἂν εἴποις ἄλλο πλὴν αὑτῷ πόνους
φῦσαι, πολὺν δὲ τοῖσιν ἐχθροῖσιν γέλων;
μή νύν ποτ', ὦ παῖ, σὰς ὑφ' ἡδονῆς φρένας
γυναικὸς οὕνεκ' ἐκβάλῃς, εἰδὼς ὅτι
ψυχρὸν παραγκάλισμα τοῦτο γίγνεται,
γυνὴ κακὴ ξύνευνος ἐν δόμοις. τί γὰρ
γένοιτ' ἂν ἕλκος μεῖζον ἢ φίλος κακός;
ἀλλὰ πτύσας ὡσεί τε δυσμενῆ μέθες
τὴν παῖδ' ἐν Ἅιδου τήνδε νυμφεύειν τινί.
ἐπεὶ γὰρ αὐτὴν εἷλον ἐμφανῶς ἐγὼ
πόλεως ἀπιστήσασαν ἐκ πάσης μόνην,

638. μεῖζον] μείζων 640. ὄπισθεν] ὄπιθεν 643. ἀνταμύνωνται] ἀνταμύνονται 645. φιτύει Brunckius pro φυτεύει. 646. ὑτῷ] αὐτῷι πόνους] γρ. πέδας ab S. 647. φῦσαι] φύσαι 48. μή νυν] μὴ νῦν σὰς ὑφ' ἡδονῆς φρένας scripsi pro τὰς φρένας φ' ἡδονῆς 650. γίγνεται] γίνεται 656. πάσης] πάσασ

ὐτυχῶς — οὐκ ἔστιν οὐδὲν κτῆμα ιμιώτερον. Quod Musgravius mendatione verissima restituit ξιώσεται pro ἀξίως ἔσται scholiasta egisse videri potest, qui explicat, ὐδείς μοι προκριθήσεται γάμος τῆς ῆς ἀρχῆς, καλῶς σοῦ ἄρχοντος, ανταχοῦ δὲ μετὰ παρατηρήσεως. εῖζον pro μείζων ex uno est apographo Tricliniano.

646. πόνους] Nihil tribuendum cripturae ab διορθωτῇ appositae, ρ. πέδας, quae in scholio explicatur, ἵν' ᾖ ἐμπόδιον, δεσμὸς, κώλυμα τοῦ πράττειν ἃ βούλεται.

648. Codicis scriptura τὰς φρένας ὑφ' ἡδονῆς fraudi fuit Triclinio, qui τὰς φρένας γ' ὑφ' ἡδονῆς scripsit. V. ad v. 569.

650. παραγκάλισμα] Per παρακοίμημα, περίπλοκή, inter alia explicat scholiasta.

653. ὡσεί τε] Frequens hoc apud epicos, perrarum apud tragicos. Simile ὥς τίς τε, de quo v. ad Phil. 861.

654. νυμφεύειν τινί] *Nubere alicui.*

ψευδῆ γ' ἐμαυτὸν οὐ καταστήσω πόλει,
ἀλλὰ κτενῶ. πρὸς ταῦτ' ἐφυμνείτω Δία
ξύναιμον· εἰ γὰρ δὴ τά γ' ἐγγενῆ φύσει
ἄκοσμα θρέψω, κάρτα τοὺς ἔξω γένους.
ἐν τοῖς γὰρ οἰκείοισιν ὅστις ἔστ' ἀνὴρ
χρηστὸς, φανεῖται κἀν πόλει δίκαιος ὤν.
ὅστις δ' ὑπερβὰς ἢ νόμους βιάζεται,
ἢ τοὐπιτάσσειν τοῖς κρατύνουσιν νοεῖ,
οὐκ ἔστ' ἐπαίνου τοῦτον ἐξ ἐμοῦ τυχεῖν.
ἀλλ' ὃν πόλις στήσειε, τοῦδε χρὴ κλύειν
καὶ σμικρὰ καὶ δίκαια καὶ τἀναντία.
καὶ τοῦτον ἂν τὸν ἄνδρα θαρσοίην ἐγὼ
καλῶς μὲν ἄρχειν, εὖ δ' ἂν ἄρχεσθαι θέλειν,
δορός τ' ἂν ἐν χειμῶνι προστεταγμένον
μένειν δίκαιον κἀγαθὸν παραστάτην.
ἀναρχίας δὲ μεῖζον οὐκ ἔστιν κακόν.
αὕτη πόλεις ὄλλυσιν, ἥδ' ἀναστάτους

658. ταῦτ'] ταῦθ', τ' a m. ant. 659. τά γ' Erfurdtiu
τά τ' ἐγγενῆ] ἐνγενῆ pr. 664. τοῖς κρατύνουσιν νοεῖ p
κρατοῦσιν ἐννοεῖ non ab S, sed, ut videtur, a m. aliquanto recen
670. στήσειε] Alterum ε ab S additum. 672. δὲ] γὰρ sup
ab S. 673. πόλεις] πόλισ θ, τ' ab S. 673. 674. ἥδ'–
ἥδ' et ἥδε, quae frequens in hoc codice aliisque aliorum scriptorum
prenominis scriptura est.

659. Ita procedit ratiocinatio Creontis: ne quis mihi generis propinquitatem objiciat, quasi idcirco Antigonae parcere debeam, quod mihi genere propinqua sit. Imo qui in suos severus est, quum deliquerunt, is bonus et justus est. Deliquit vero Antigona: nam edictis regis non paruit, quod deinde ad totum genus refertur, quum proprie de Antigona valeat. Ita versus 661, 2. non nisi ad diluendum id, quod pro Antigona dici possit, valent; vera caussa, cur Antigona supplicio afficienda sit, continetur versibus 663 seq universum genus relatis iis, proprie ad Antigonam pe bant. MATTHIAE.

664. κρατύνουσιν νοεῖ] Sic a m. pr., non κρα..οῦσιν νοε circumflexo super ου, quod Elmsleius. Quod corrector i κρατοῦσιν ἐννοεῖ est in apogra

666. στήσειε] Oed. T. 94 ραννον αὐτὸν—στήσουσιν. MU

672. δὲ] Sic etiam Stc Floril. 43, 26. γὰρ est in a phis.

673. πόλεις] τ' post πόλεις

οἴκους τίθησιν· ἥδε σὺν μάχῃ δορὸς
τροπὰς καταρρήγνυσι· τῶν δ' ὀρθουμένων
σώζει τὰ πολλὰ σώμαθ' ἡ πειθαρχία.
οὕτως ἀμυντέ' ἐστὶ τοῖς κοσμουμένοις,
κοὔτοι γυναικὸς οὐδαμῶς ἡσσητέα.
κρεῖσσον γὰρ, εἴπερ δεῖ, πρὸς ἀνδρὸς ἐκπεσεῖν,
κοὐκ ἂν γυναικῶν ἥσσονες καλοίμεθ' ἄν.
ΧΟ. ἡμῖν μὲν, εἰ μὴ τῷ χρόνῳ κεκλέμμεθα,
λέγειν φρονούντως ὧν λέγεις δοκεῖς πέρι.
ΑΙ. πάτερ, θεοὶ φύουσιν ἀνθρώποις φρένας,

674. σὺν] συμ 674. καταρρήγνυσι] καταρρήγνυσιν 676. σώζει] σωίζει (hoc loco cum accentu super ι) πειθαρχία] πιθαρχία 679. δεῖ] ει ex η m. pr. inter scribendum fecit. 681. κεκλέμμεθα] κεκλήμεθα

omittit apogr. unum estque eo magis suspectum quod in codice πόλισθ' legitur. Sic supra v. 296. τοῦτο καὶ πόλεις—πορθεῖ, τόδ' ἄνδρας ἐξανίστησιν δόμων.

ἥδ'] ἦδ' codex et seq. v. ἥδε et v. 867. δδ'. Eodem accentu in Oed. Col. 1007. Conf. ad v. 578.

674. σὺν μάχῃ] συμμάχου Bothius.

σὺν μάχῃ δορὸς] Eurip. Erechth. fr. 1, 29. οὐκ ἄν νιν ἐξέπεμπον εἰς μάχην δορός. ERFURDT.

675. τροπὰς καταρρῆξαι significat fugam rumpendo (sc. ordines) efficere, ut explicat Wunderus.

τῶν ὀρθουμένων] Eorum qui erecti stant nec in fugam proripiuntur. WUND. Homericum Il. 5, 531. αἰδομένων δ' ἀνδρῶν πλέονες σόοι ἠὲ πέφανται, comparavit scholiasta, Aeschyli Sept. 203. Erfurdtius, πειθαρχία γάρ ἐστι τῆς εὐπραξίας μήτηρ.

677. τοῖς κοσμουμένοις] Iis quae instituta et apparata sunt. ERFURDT. Vertit Brunckius, *sic operam dare oportet ut servetur ordo et disciplina.* Male scholiasta τοῖς ἄρχουσι interpretatur Homerico κοσμήτορε λαῶν abusus.

678. γυναικὸς] Eustathius p. 759, 38. οἷον, οὕτως ἀμυντέα ἐστὶ τοῖς κοσμουμένοις καὶ οὐ γυναικῶν ἡσσητέα, ἀντὶ τοῦ ἀμυντέον καὶ ἡσσητέον. memoriae errore, ut videtur, hunc locum confundens cum versu Aristophanis 450. ἀτὰρ οὐ γυναικῶν οὐδέποτ' ἔσθ' ἥττητέα | ἡμῖν. quem comparavit Erfurdtius.

681. κεκλέμμεθα pro κεκλήμεθα correctum in aliquot apogr.: in aliis κεκλίμεθα, quod legit Moschopulus qui in Dict. Att. (post v. κλύδων) κεκλίμεθα producto iota defendere studet. Rectam scripturam interpretatur scholiasta, εἰ μὴ τῆς φρονήσεως ὑπὸ τοῦ γήρως σεσυλήμεθα, λέγειν φρονούντως δοκεῖς περὶ ὧν λέγεις. ὁ δὲ λόγος πάνυ πρεσβυτικῶς καὶ αἰδημόνως εἴρηται.

682. περὶ, quod post λέγεις collocari debebat, metri caussa post δοκεῖς positum est.

684. κτημάτων] Quod librarius primo per errorem scripserat χρημάτων, est in apographis.

πάντων ὅσ' ἐστὶ κτημάτων ὑπέρτατον.
ἐγὼ δ' ὅπως σὺ μὴ λέγεις ὀρθῶς τάδε,
οὔτ' ἂν δυναίμην μήτ' ἐπισταίμην λέγειν·
γένοιτο μέντἂν χἀτέρῳ καλῶς ἔχον.
σοῦ δ' οὖν πέφυκα πάντα προσκοπεῖν ὅσα
λέγει τις ἢ πράσσει τις ἢ ψέγειν ἔχει.
τὸ γὰρ σὸν ὄμμα δεινὸν ἀνδρὶ δημότῃ
λόγοις τοιούτοις οἷς σὺ μὴ τέρψει κλύων·
ἐμοὶ δ' ἀκούειν ἔσθ' ὑπὸ σκότου τάδε,
τὴν παῖδα ταύτην οἵ' ὀδύρεται πόλις,
πασῶν γυναικῶν ὡς ἀναξιωτάτη
κάκιστ' ἀπ' ἔργων εὐκλεεστάτων φθίνει,
ἥτις τὸν αὑτῆς αὐτάδελφον ἐν φοναῖς
πεπτῶτ' ἄθαπτον μήθ' ὑπ' ὠμηστῶν κυνῶν

684. ὅσ'] ὅσσ' κτημάτων] χρημάτων, κτ a m. pr. 685. λέγεις] λέγῃσι 688. σοῦ] ι (i. e. σοι) superscr. a m. pr. In marg. γρ. σὺ δ' οὐ πέφυκας ab S. 691. τέρψει] τέρψῃ 694. ἀναξιωτάτη] ἂν ἀξιωτάτη 696. τὸν τὸν, eluto priore τόν αὑτῆς] αὐτῆσ 697. ὠμηστῶν] ὠμιστῶν κυνῶν] γρ. λύκων ab S.

685. λέγεις recte in apographis uno excepto, quod λέγῃς, omnibus.

687. χἀτέρῳ] Erfurdtius χἀτέρως ex scholiastae annotatione, δυνατὸν δὲ καὶ ἑτέρως καλῶς μεταβουλεύσασθαι. Recte fortasse.

688. σοῦ] Male librarius σοι superscripsit. σοῦ προσκοπεῖν dictum ut σοῦ προκήδομαι v. 741. Minus etiam probandum quod διορθωτὴς superscripsit σὺ δ' οὐ πέφυκας.

690. τὸ γὰρ—κλύων] Tuum enim adspectum reformidant cives talibus sermonibus, quibus non gaudeas, i. e. timeris dicturis talia. HERM. Est igitur λόγοις τοιούτοις eodem sensu dictum quo λόγοις τοιούτοις χρωμένῳ.

692. ὑπὸ σκότου] Scholiasta: ἐμοὶ δὲ πάρεστιν ἀκούειν τῶν λάθρᾳ κατὰ σοῦ λεγομένων. Quoniam quae clam dicuntur etiam audiuntur clam, ad audiendum transtulit poeta quod de dicentibus dici debebat. HERM.

696. Scholiasta, διὰ τούτων ὑπεραπολογεῖται τῆς κόρης, ὑπερευπρεπῶς τῇ πόλει περιθεὶς τὸν λόγον. Aristoteles Rhet. 3. c. 17. περὶ μὲν οὖν πίστεων ταῦτα. εἰς δὲ τὸ ἤθος, ἐπειδὴ ἔνια περὶ αὐτοῦ λέγειν ἢ ἐπίφθονον, ἢ μακρολογίαν ἢ ἀντιλογίαν ἔχει, καὶ περὶ ἄλλου ἢ λοιδορίαν ἢ ἀγροικίαν, ἕτερον χρὴ λέγοντα ποιεῖν, ὅπερ Ἰσοκράτης ποιεῖ —, καὶ ὡς Σοφοκλῆς τὸν Αἵμονα ὑπὲρ τῆς Ἀντιγόνης πρὸς τὸν πατέρα, ὡς λεγόντων ἑτέρων.

697. μήθ'—μήθ'] Poterat οὔθ'—οὔθ' dicere. Sed maluit membrum relativum sensu conditionali accipi, ut monet Wunderus, collato Philoct. 715. ὃς μηδ' οἰνοχύτου πώματος ἥσθη δεκέτει χρόνῳ.

εἶασ' ὀλέσθαι μήθ' ὑπ' οἰωνῶν τινός·
οὐχ ἥδε χρυσῆς ἀξία τιμῆς λαχεῖν;
τοιάδ' ἐρεμνὴ σῖγ' ἐπέρχεται φάτις.
ἐμοὶ δὲ σοῦ πράσσοντος εὐτυχῶς, πάτερ,
οὐκ ἔστιν οὐδὲν κτῆμα τιμιώτερον.
τί γὰρ πατρὸς θάλλοντος εὐκλείας τέκνοις
ἄγαλμα μεῖζον, ἢ τί πρὸς παίδων πατρί;
μή νυν ἓν ἦθος μοῦνον ἐν σαυτῷ φόρει,
ὡς φῂς σὺ, κοὐδὲν ἄλλο, τοῦτ' ὀρθῶς ἔχειν.
ὅστις γὰρ αὐτὸς ἢ φρονεῖν μόνος δοκεῖ,
ἢ γλῶσσαν, ἣν οὐκ ἄλλος, ἢ ψυχὴν ἔχειν,
οὗτοι διαπτυχθέντες ὤφθησαν κενοί.
ἀλλ' ἄνδρα, κεἴ τις ᾖ σοφὸς, τὸ μανθάνειν

698. μήθ'] μήδ' (non μὴ δ') ι 699. τιμῆς] τιμαῖσ γρ. καὶ τήλης ab S. 701. ἐμοὶ] ἐμοῦ, ι ab alia m. εὐτυχῶς] εὐτυχῶ r. σ addidit S. 705. μή νυν scripsi pro μὴ νῦν. 706. ἄλλο] λλ' ο pr., literis ο et ω, quae superscriptae sunt, erasis. ἔχειν] χει 708. ἢ] ἡ sine accentu. 710. ᾖ] εἶ

698. ὠμηστῶν (sic apographa ro ὠμιστῶν) κυνῶν] Hoc canum pitheto utitur Hom. Il. 22, 67. Frustra διορθωτὴς adscripsit γρ. ύκων, etsi hoc quoque dici poterat, it Aeschylus dixit Sept. 1036. Janes Sophocles nominavit supra 06. 257.

699. τιμῆς (ut recte in apographis pro τιμαῖς) non cum ἀξία, sed um λαχεῖν construendum: quod nos postulat loquendi. Sic Ajac. 124. ὡς καὶ παρ' ἐχθροῖς ἄξιος θρήνων τυχεῖν. Plane eadem autem atio verbi λαχεῖν est, quod cum genitivo construxit Sophocles Oedip. Col. 450. ἀλλ' οὔ τι μὴ λάχωσι σοῦδὲ συμμάχου. Electr. 364. τῆς ἐμῆς δ' οὐκ ἐρῶ τιμῆς τυχεῖν, apographa pleraque λαχεῖν.

700. ἐρεμνὴ] Per λαθραία σου explicat schol.

703. εὐκλείας—ἄγαλμα dictum ut στέφανος εὐκλείας Aj. 465. et Eurip. Suppl. 315. quae comparavit Erfurdtius.

707. ὡς φῂς σὺ] Ut quod tu dicis, aliud praeterea nihil, rectum esse putes. Sic Brunckius.

709. οὗτοι post ὅστις illatum, quod collectivum est.

διαπτυχθέντες] Per ἀνακαλυφθέντες explicat scholiasta, i. e. moribus eorum exploratis et accuratius cognitis.

710. Ordo verborum propter metrum trajectorum est, οὐδὲν αἰσχρὸν ἐστὶ τὸ μανθάνειν ἄνδρα πολλὰ—.

κεἴτις codex et apographa aliquot cum Thoma Mag. p. 267. Alia κἤν. Cratini εἰ σοφὸς ᾖ in Bekkeri Anecd. p. 144, 28. comparat Hermannus.

ᾖ apographa. Codex εἶ, quasi εἶ pro εἴη dictum sit ut εἶμεν εἶτε εἶεν pro εἴημεν εἴητε εἴησαν dictum est.

πόλλ' αἰσχρὸν οὐδὲν καὶ τὸ μὴ τείνειν ἄγαν.
ὁρᾷς παρὰ ῥείθροισι χειμάρροις ὅσα
δένδρων ὑπείκει, κλῶνας ὡς ἐκσώζεται,
τὰ δ' ἀντιτείνοντ' αὐτόπρεμν' ἀπόλλυται.
αὕτως δὲ ναὸς ὅστις ἐγκρατῆ πόδα
τείνας ὑπείκει μηδὲν, ὑπίοις κάτω
στρέψας τὸ λοιπὸν σέλμασιν ναυτίλλεται.
ἀλλ' εἶκε καὶ θυμῷ μετάστασιν δίδου.
γνώμη γὰρ εἴ τις κἀπ' ἐμοῦ νεωτέρου

711. ἄγαν] γαν in litura literarum μανθάν, quas librarius scripserat ad v. 710. aberrans. 712. παρὰ ῥείθροισι] παραρρείθροισι 713. ἐκσώζεται] ἐκσωίζεται 715. αὕτως] In οὕτωσ radendo mutatum. ὅστις ἐγκρατῆ] εἴτισ ἐγκρατεῖ, ος et η a m. pr. 717. σέλμασιν] σέλμασι 718. καὶ θυμῷ scripsi pro θυμῶι καὶ

711. μὴ τείνειν ἄγαν] Frequens figuratus verbi τείνειν usus ab scholiasta recte explicati μὴ αὐθάδη εἶναι ἀντιτείνοντα τοῖς συμβουλεύουσιν. Gramm. in Bekk. Anecd. p. 336. 1. ἄγαν τείνειν ἀντιτείνειν καὶ ἀντιπράττειν καὶ μὴ εἴκειν κατὰ μηδένα τρόπον, αὐθαδιζόμενον.

712. παρὰ ῥείθροισι pro παραρρείθροισι in apographis plerisque omnibus.

715. ἐγκρατῆ] Male in ἐγκρατὴς mutatum in apogr. nonnullis. πόδα ναὸς ἐγκρατῆ τείνειν dicitur qui τείνει ὥστε ἐγκρατῆ εἶναι. Similiter Eurip. Or. 706. ab Wund. comparatus, καὶ ναῦς γὰρ ἐνταθεῖσα πρὸς βίαν ποδὶ ἔβαψεν, ἔστη δ' αὖθις, ἣν χαλᾷ πόδα. Pedes autem navis vocant οἱ ναῦται τοὺς παρ' ἑκάτερα τὰ μέρη κάλως ἐκδεδεμένους τῆς ὀθόνης, ut explicat schol. Arist. Eq. 436., i. e. funes qui ab utraque inferiore parte veli exeuntes in navi puppim versus alligabantur. V. Wyttenb. ad Plut. Mor. vol. 6. p. 652.

717. στρέψας] Scilicet τὴν ναῦν, quod supplet scholiasta. ὑπτίοις—σέλμασιν (supinis transtris) ναυτίλλεται ironice dictum pro οὐ ναυτίλλεται. Monuit Musgravius. Simili ironia Aj. 100. θανόντες ἥδη τἄμ' ἀφαιρείσθων ὅπλα.

718. Quod in codice scriptum est ἀλλ' εἶκε θυμῷ καὶ μετάστασιν δίδου, quum sententiam praebeat contrariam ei quae requiritur — nam εἴκειν θυμῷ nihil aliud significare potest quam animo vel irae indulgere—in apographo Lb. aliisque θυμῷ in θυμοῦ mutatum est, quod non minus recte dictum foret quam εἴκειν χάρμης vel πολέμου apud Homerum, aut ὀργῆς ἐξανεῖς apud Euripidem Hipp. 900., sed non dictum esse ab Sophocle proxima verba καὶ μετάστασιν δίδου indicant, quae addito θυμοῦ vocabulo multo magis opus habent quam verbum εἶκε, quod saepissime etiam sine dativo substantivi dicitur. Quamobrem servata codicis scriptura θυμῷ καὶ transposui καὶ θυμῷ. De vocabulis in codice saepius librarii errore transpositis dictum ad v. 569.

πρόσεστι, φήμ' ἔγωγε πρεσβεύειν πολὺ
φῦναι τὸν ἄνδρα πάντ' ἐπιστήμης πλέων·
εἰ δ' οὖν, φιλεῖ γὰρ τοῦτο μὴ ταύτῃ ῥέπειν,
καὶ τῶν λεγόντων εὖ καλὸν τὸ μανθάνειν.
ΧΟ. ἄναξ, σέ τ' εἰκὸς, εἴ τι καίριον λέγει,
μαθεῖν, σέ τ' αὖ τοῦδ'· εὖ γὰρ εἴρηται διπλῇ.
ΚΡ. οἱ τηλικοίδε καὶ διδαξόμεσθα δὴ
φρονεῖν ὑπ' ἀνδρὸς τηλικοῦδε τὴν φύσιν;
ΑΙ. μηδὲν τὸ μὴ δίκαιον· εἰ δ' ἐγὼ νέος,

720. φήμ'] φῆμ' 721. φῦναι] φύναι πλέων] πλέω 725. αὖ τοῦδ'] αὐτοῦδ' διπλῇ Hermannus pro διπλᾶι, quod est in codice. 726. οἱ] οι sine accentu, superscripto a m. pr. ηῖ (sic, non ηῖ). τηλικοίδε] τηλικοῖδε

721. πάντ' ἐπιστήμης] Idem Trachin. 338. τούτων ἔχω γὰρ πάντ' ἐπιστήμην ἐγώ, accusativo cum substantivo constructo, quia verbum ἐπίστασθαι hunc casum regit.

πλέων] Codex πλέω, quod frequens in hoc vocabulo vitium est, recte hic correctum in apographis pluribus. Cum sententia interpretes similia compararunt dicta aliorum, quorum antiquissimus Hesiodus Op. 291. οὗτος μὲν πανάριστος, ὃς αὐτὸς πάντα νοήσῃ, φρασσάμενος τά κ' ἔπειτα καὶ ἐς τέλος ἦσιν ἀμείνω· ἐσθλὸς δ' αὖ κἀκεῖνος, ὃς εὖ εἰπόντι πίθηται. ὃς δέ κε μήτ' αὐτὸς νοέῃ, μήτ' ἄλλου ἀκούων ἐν θυμῷ βάλληται, ὁ δ' αὖτ' ἀχρήϊος ἀνήρ. Herodot. 7, 16, 1. ἴσον ἐκεῖνο, ὦ βασιλεῦ, παρ' ἐμοὶ κέκριται, φρονέειν τε εὖ καὶ τῷ λέγοντι χρηστὰ πείθεσθαι. Cic. orat. pro Cluent. c. 31, sapientissimum esse dicunt eum, cui quòd opus sit ipsi veniat in mentem; proxime accedere illum, qui alterius bene inventis obtemperet. Livius 22, 29. saepe ego audivi, milites, eum primum esse virum, qui ipse consulat quid in rem sit; secundum eum, qui bene monenti obediat; qui nec ipsi consulere, nec alteri parere sciat, eum extremi ingenii esse.

723. εἰ δ' οὖν] Scholiasta, εἰ δέ τις ἀνόητος εὑρεθῇ. Δίδυμος δέ φησι ...., verbis reliquis ab librario omissis ut nesciamus quid Didymus annotaverit. "εἰ δ' οὖν, elliptice, negativa sententia, ob negationem e posteriori membro in prius ἀπὸ κοινοῦ repetendam. εἰ δ' οὖν μὴ τοιοῦτος ἔφυ, οὐ γὰρ φιλεῖ ταύτῃ ῥέπειν τοῦτο, ἤγουν τὸ εἶναι ἐκ φύσεώς τινα τοιοῦτον." BRUNCK. Similiter etiam in prosa εἰ μὲν—εἰ δὲ pro εἰ δὲ μὴ dicitur. εἰ δ' οὖν, ut Sophocles, etiam Eurip. Hipp. 508.

φιλεῖ γὰρ τοῦτο μὴ ταύτῃ ῥέπειν] Eurip. Rhes. 106. οὐ γὰρ αὐτὸς πάντ' ἐπίστασθαι βροτῶν πέφυκεν.

725. σέ τ' αὖ] Haemonem.

Ex διπλᾶι, quod est in codice, διπλᾶ factum in apographis. Neque enim animadverterat corrector quod proximo οἱ superscripsit librarius ηῖ nihil aliud esse quam ηι super διπλᾶι scriptum, quo vera indicatur scriptura διπλῇ.

727. ὑπ'] πρὸς apographa omnia.

728. μηδὲν τὸ μὴ δίκαιον] Sensus, μηδὲν διδάσκου ὃ μὴ δίκαιόν ἐστί σοι μανθάνειν, ut exposuit scholiasta.

οὐ τὸν χρόνον χρὴ μᾶλλον ἢ τἄργα σκοπεῖν.
ΚΡ. ἔργον γάρ ἐστι τοὺς ἀκοσμοῦντας σέβειν; 730
ΑΙ. οὐδ' ἂν κελεύσαιμ' εὐσεβεῖν ἐς τοὺς κακούς.
ΚΡ. οὐχ ἥδε γὰρ τοιᾶδ' ἐπείληπται νόσῳ;
ΑΙ. οὗ φησι Θήβης τῆσδ' ὁμόπτολις λεώς.
ΚΡ. πόλις γὰρ ἡμῖν ἀμὲ χρὴ τάσσειν ἐρεῖ; 735
ΑΙ. ὁρᾷς τόδ' ὡς εἴρηκας ὡς ἄγαν νέος;
ΚΡ. ἄλλῳ γὰρ ἢ 'μοὶ χρή με τῆσδ' ἄρχειν χθονός;
ΑΙ. πόλις γὰρ οὐκ ἔσθ' ἥτις ἀνδρός ἐσθ' ἑνός.
ΚΡ. οὐ τοῦ κρατοῦντος ἡ πόλις νομίζεται;
ΑΙ. καλῶς ἐρήμης γ' ἂν σὺ γῆς ἄρχοις μόνος. 740
ΚΡ. ὅδ', ὡς ἔοικε, τῇ γυναικὶ συμμαχεῖ.
ΑΙ. εἴπερ γυνὴ σύ· σοῦ γὰρ οὖν προκήδομαι.
ΚΡ. ὦ παγκάκιστε, διὰ δίκης ἰὼν πατρί.

731. ἐς scripsi pro εἰς. 734. ἀμὲ] ἄ με m. ant. in a mutatum. ἢ 'μοὶ χρή] ἢ μοι χρῆ pro γε 735. τόδ'] ο a με Dobraeus 737. ἀνδρός ἐσθ'] ἀνδρὸς ἔσθ' 739. Post καλῶς interpungit. 742. διὰ δίκης] διαδίκησ·

730. τοὺς ἀκοσμοῦντας] I. e. τοὺς ἀπειθοῦντας καὶ ἄκοσμα διαπραττομένους. Notat autem Antigonam.

731. οὐδ' ἂν] οὐδὲ dixisse creditur quia plena sententia sit, οὐ σέβω τοὺς ἀκοσμοῦντας, οὐδ' ἂν κελεύσαιμ' εὐσεβεῖν ἐς τοὺς κακούς. Quod non poterat sic dici. Scribendum aut οὐκ ἂν aut cum Schneidewino οὔ τἄν.

736. ἢ 'μοὶ] Thomas M. s. v. χρή, χρή με ποιῆσαι πάντοτε λέγε, οὐ χρή μοι, εἰ καὶ Σοφοκλῆς ἅπαξ. Quem lectio vitiosa, de qua statim dicemus, decepit.

χρῇ γε quod est in codice, χρή γε scriptum in apographis. γε particula quid hic sibi velit difficile dictu est. Scribendum χρή με cum Dobraeo. Similiter Ajac. 1367. τῷ γάρ με μᾶλλον εἰκὸς ἢ 'μαυτῷ πονεῖν; Hoc autem dicit Creon, urbem se sibi, i. e. suo unius regere arbitrio neque aliorum se subjectum esse voluntati aut consilia expetere. Si nihil amplius dicere voluisset Creon quam se, non alium, regere debere, nihil plane caussae erat cur ἄλλῳ γὰρ ἢ 'μοὶ χρή γε τῆσδ' ἄρχειν χθονός scriberet, quum in promptu esset dicere, ἄλλον γὰρ ἢ 'μὲ τῆσδε γῆς ἄρχειν χρεών;

739. καλῶς] Ironice. Sententia similis Oed. T. 56. ὡς οὐδέν ἐστιν οὔτε πύργος οὔτε ναῦς ἔρημος ἀνδρῶν μὴ ξυνοικούντων ἔσω.

742. ὦ παγκάκιστε] Eodem modo Hyllum filium alloquitur Hercules Trach. 1124. ὦ παῖ κάκιστε apud Plut. Mor. p. 483 C. haud dubie librarii errore.

διὰ δίκης ἰὼν πατρί] *Cum patre litigans.* Sic διὰ δίκης ἐλθεῖν apud Thucyd. 6, 61.

ΑΙ. οὐ γὰρ δίκαιά σ' ἐξαμαρτάνονθ' ὁρῶ.
ΚΡ. ἁμαρτάνω γὰρ τὰς ἐμὰς ἀρχὰς σέβων;
ΑΙ. οὐ γὰρ σέβεις, τιμάς γε τὰς θεῶν πατῶν.
ΚΡ. ὦ μιαρὸν ἦθος καὶ γυναικὸς ὕστερον.
ΑΙ. οὔ τἂν ἕλοις ἥσσω γε τῶν αἰσχρῶν ἐμέ.
ΚΡ. ὁ γοῦν λόγος σοι πᾶς ὑπὲρ κείνης ὅδε.
ΑΙ. καὶ σοῦ γε κἀμοῦ, καὶ θεῶν τῶν νερτέρων.
ΚΡ. ταύτην ποτ' οὐκ ἔσθ' ὡς ἔτι ζῶσαν γαμεῖς.
ΑΙ. ἦδ' οὖν θανεῖται καὶ θανοῦσ' ὀλεῖ τινά.
ΚΡ. ἦ κἀπαπειλῶν ὧδ' ἐπεξέρχει θρασύς;
ΑΙ. τίς δ' ἔστ' ἀπειλὴ πρὸς κενὰς γνώμας λέγειν;
ΚΡ. κλάων φρενώσεις, ὧν φρενῶν αὐτὸς κενός.
ΑΙ. εἰ μὴ πατὴρ ἦσθ', εἶπον ἄν σ' οὐκ εὖ φρονεῖν.
ΚΡ. γυναικὸς ὢν δούλευμα, μὴ κώτιλλέ με.

743. ὁρῶ] ὁρῶι 747. οὔ τἂν Elmsleius pro οὐκ ἄν. 748. ὁ γοῦν] ὅγ' οὖν 750. ποτ'] πότ' 751. ἦδ' οὖν] ἦδ' οὖν in textu et in lemmate scholii, non ἡ δ' οὖν. 752. ἦ κἀπαπειλῶν] .. π.πειλῶν cum trium literarum litura. ἦ κἀπαπειλῶν a m. antiqua. ἐπεξέρχει] ἐπεξέρχηι 754. κλάων scripsi pro κλαίων. 755. ἦσθ'] ἦισθ'

743. οὐ γὰρ δίκαια dicit quasi sequeretur ποιοῦντα, pro quo gravius ponit verbum ἐξαμαρτάνοντα.

746. γυναικὸς ὕστερον] I. e. ἡττηθὲν ὑπὸ γυναικός, ut explicat scholiasta. Victum amore Antigonae dicit. γυναικὸς δούλευμα v. 756.

751. ἦδ' οὖν] ἡ δ' οὖν scriptum in scholio ad v. 1232. apud Elmsleium.

τινά] I. e. σέ. Sic pronomine τις uti solent minantes, velut Aj. 1138. τοῦτ' εἰς ἀνίαν τοῦπος ἔρχεταί τινι. Arist. Pl. 382. ὁρῶ τιν' ἐπὶ τοῦ βήματος καθεδούμενον. Perituram autem Creontem esse praesagit Haemon, quia deorum leges non impune violari credit.

753. Sensus verborum Haemonis est, non minor tibi, sed pravam, qua teneris, opinionem impugno. Non recte scholiasta, ποίαν ὠφέλειαν ἔχει ἀπειλὴ πρὸς μωρὸν ἄνθρωπον λεγομένη;

755. εἰ μὴ πατὴρ ἦσθα, verba fortasse etiam alibi sic adhibita, inter proverbia rettulit Diogenianus 4, 75. εἰ μὴ πατὴρ ἦσθα· λείπει τὸ, εἶπον ἄν σ' οὐκ εὖ φρονεῖν. παρὰ Σοφοκλεῖ.

756. κώτιλλε] Per ὕβριζε, φλυάρει explicat glossator apogr. Par. 2712. κωτίλλειν dicitur vel intransitive garriendi, vel transitive blandiendi verbis decipiendive significatione: unde per κολακεύειν et ἐξαπατᾶν interpretantur grammatici. Sophocli vero de eo dicere placuit qui verbis increpat, ut mox δεννάζειν v. 759.

AI. *βούλει λέγειν τι καὶ λέγων μηδὲν κλύειν;*
KP. *ἄληθες; ἀλλ' οὐ, τόνδ' Ὄλυμπον, ἴσθ' ὅτι,*
χαίρων ἐπὶ ψόγοισι δεννάσεις ἐμέ.
ἄγετε τὸ μῖσος, ὡς κατ' ὄμματ' αὐτίκα 760
παρόντι θνήσκῃ πλησία τῷ νυμφίῳ.
AI. *οὐ δῆτ' ἔμοιγε, τοῦτο μὴ δόξῃς ποτὲ,*
οὔθ' ἥδ' ὀλεῖται πλησία, σύ τ' οὐδαμὰ,
τοὐμὸν προσόψει κρᾶτ' ἐν ὀφθαλμοῖς ὁρῶν,
ὡς τοῖς θέλουσι τῶν φίλων μαίνῃ συνών. 765
XO. *ἀνὴρ, ἄναξ, βέβηκεν ἐξ ὀργῆς ταχύς·*

757. κλύειν] λέγειν 758. ἄληθες] ἀληθές, etsi alibi ἄληθεσ. 759. δεννάσεις] δ' ἐννάσεισ, δ' ab S posito pro alia litera, quae λ fuisse videtur. δ' ἐνάζων pro δεννάζων Ai. 243. 760. ἄγετε] ἄγαγε 761. θνήσκῃ] θνῄσκει 763. οὐδαμὰ] οὐδαμᾶι 765. μαίνῃ] μαίνῃισ, ε et εισ a m. antiqua superscriptis et σ post νηι eraso. συνών] ξυνών, σ a m pr. 766. ἀνὴρ] ἀνὴρ

757. Hoc dicit, Creontem quam sibi vindicet dicendi libertatem denegare Haemoni. Quod in codice est λέγειν recte in κλύειν mutatum videtur in apographis.

758. τόνδ' Ὄλυμπον] I. e. μὰ τόνδ' Ὄλυμπον. Similiter Oed. T. 660. et alibi non raro.

759. ἐπὶ ψόγοισι, i. e. reprehendendo s. accusando, non cum χαίρων, sed cum δεννάσεις conjungendum. Sic Electra in fabula cognomine v. 109. ἐπὶ κωκυτῷ (i. e. κωκύουσα) ἠχὼ πᾶσι προφωνεῖν dicitur. Euripidem Phoen. 1549. comparat Erfurdtius, οὐκ ἐπ' ὀνείδεσιν οὐδ' ἐπὶ χάρμασιν, ἀλλ' ὀδύναισι λέγω.

760. ἄγετε] Quod in codice est ἄγαγε, recte correctum est in apographis. Sic infra v. 885. οὐκ ἄξεθ' ὡς τάχιστα;

τὸ μῖσος] Antigonam.

761. θνήσκῃ] Codicis scriptura θνήσκει servata in apogr. Lb., sed correcta in aliis.

762. ἔμοιγε licet utrique membro sententiae praepositum, tamen ad prius tantum οὔθ' ἥδ' ὀλεῖται pertinet.

763. οὐδαμὰ ex uno apographo pro οὐδαμᾶι, quod est in codice, in aliis οὐδαμᾶ scriptum, frequenti in hoc vocabulo et μηδαμά accentus vitio, vel οὐδαμοῦ. Eodem modo variatur v. 830.

765. μαίνῃ] Quod superscriptum in codice μένεις textui illatum in apogr. Par. 2712. In aliis μένῃ vel μένῃς. Scholiasta, ὡς τοῖς θέλουσι τῶν φίλων μένῃς ξυνών: γρ. μαίνῃ. ὡς μαίνῃ, φησὶ, παρὰ τοῖς φίλοις τοῖς θέλουσιν ὑπομεῖναι τὴν σὴν μανίαν. ὡς idem quod ἵνα, quo utitur v. 310. 1087. ὡς ἂν in sententiis similiter conformatis apud Aesch. Prom. 10. Eurip. Tr. 85.

νοῦς δ' ἐστὶ τηλικοῦτος ἀλγήσας βαρύς.
ΚΡ. δράτω, φρονείτω μεῖζον ἢ κατ' ἄνδρ' ἰὼν·
τὼ δ' οὖν κόρα τώδ' οὐκ ἀπαλλάξει μόρου.
ΧΟ. ἄμφω γὰρ αὐτὼ καὶ κατακτεῖναι νοεῖς ; 770
ΚΡ. οὐ τήν γε μὴ θιγοῦσαν· εὖ γὰρ οὖν λέγεις.
ΧΟ. μόρῳ δὲ ποίῳ καί σφε βουλεύει κτανεῖν ;
ΚΡ. ἄγων ἔρημος ἔνθ' ἂν ᾖ βροτῶν στίβος
κρύψω πετρώδει ζῶσαν ἐν κατώρυχι,
φορβῆς τοσοῦτον ὡς ἄγος μόνον προθεὶς, 775

767. *βαρύς* in litura pro *βραχύς* 769. *τὼ δ'—τώδ'* scripsi pro *τὰ δ'* (codex *τάδ'*)—*τάδ'*. 770. *αὐτὼ* scripsi pro *αὐτά* *κατακτεῖναι*] *κατακτῆναι* 771. *τήν γε—λέγεις*] *τὴν δε—λέγεισ*, γ et οι a m. pr. 773. *ἔνθ' ἂν*] *ἔνθα ἂν* pr. 774. *πετρώδει*] *πετρώδη*, ει a m. pr.

767. *βαρύς*] A quo grave quid metuendum.

768. *κατ' ἄνδρα*] Sic *κατ' ἄνθρωπον φρονεῖ* dictum Aj. 761.

769. Quum supra v. 577–581. Creon, ut ferebat illius loci ratio, ita esset locutus ut non solum Antigonam, sed etiam Ismenam morti devovere videretur, hoc loco v. 769–771. effecit poeta ne falleretur expectatio spectatorum, si de Antigona sola supplicium sumi postmodum viderent.

Quum supra v. 561. *τὼ παῖδε τώδε* dixerit, non est verisimile hoc loco *τὰ κόρα τάδε* scripsisse poetam: quamobrem restitui *τὼ κόρα τώδε* et versu proximo *αὐτὼ* pro *αὐτά*. De formis numeri dualis, in quibus librarii terminationem femininam masculinae substituerunt, pluribus dictum ad Oed. Col. 1113.

770. *κατακτεῖναι* pro *κατακτῆναι* ex apographis.

774. *πετρώδει ἐν κατώρυχι*] Scholiasta, *ἐν ὑπογείῳ σπηλαίῳ*. Cf. 848. *ἕρμα τυμβόχωστον τάφου ποταινίου*. 885. *κατηρεφεῖ τύμβῳ*. 920. *θανόντων κατασκαφάς*. 1100. *ἐκ κατώρυχος στέγης*. 1204. *λιθόστρωτον νυμφεῖον Ἄιδου*. WUND.

775. *ὡς ἄγος*] Explicat scholiasta, *ἔθος παλαιὸν, ὥστε τὸν βουλόμενον καθειργνύναι τινὰ ἀφοσιοῦσθαι βραχὺ τιθέντα τροφῆς· καὶ ὑπενόουν κάθαρσιν τὸ τοιοῦτο, ἵνα μὴ δοκῶσι λιμῷ ἀναιρεῖν· τοῦτο γὰρ ἀσεβές*. Idem Romanorum veterum usus, velut ubi virgines Vestales morti devotae erant: de quo v. narratio Plutarchi V. Numae c. 10. ab Schneidew. comparata. Verborum *ὡς ἄγος* manifestum est eundem esse sensum debere qui v. 256. *λεπτὴ δ', ἄγος φεύγοντος ὡς, ἐπῆν κόνις*. quod *ἄγος φυλάσσεσθαι* dixit Aeschylus Suppl. 375. Id vero non apparet quomodo *ὡς ἄγος* dici potuerit omisso *φεύγειν*. Huc accedit quod *πᾶσα* versu proximo inutiliter additum, quod exemplis dissimillimis defendunt interpretes, et *ὑπεκφύγῃ* dictum est ubi simplici potius verbo *φύγῃ* utendum erat. Quae incommoda partim vitare potuisset poeta si scripsisset, *φορβῆς τοσοῦτον, ὡς ἔθος, μόνον προθεὶς*, | *ὅπως μίασμα πᾶσ' ὑπεκφύγῃ πόλις*, aut *φορβῆς τοσοῦτον, ὡς ἄγος φεύγειν, μόνον* | *προ-*

ὅπως μίασμα πᾶσ' ὑπεκφύγῃ πόλις.
κἀκεῖ τὸν Ἅιδην, ὃν μόνον σέβει θεῶν,
αἰτουμένη που τεύξεται τὸ μὴ θανεῖν,
ἢ γνώσεται γοῦν ἀλλὰ τηνικαῦθ' ὅτι
πόνος περισσός ἐστι τἀν Ἅιδου σέβειν. 780

ΧΟ. Ἔρως ἀνίκατε μάχαν,
Ἔρως, ὃς ἐν κτήμασι πίπτεις,
ὃς ἐν μαλακαῖς παρειαῖς

781.–790. = 791.–800.

778. που] ποῦ 779. γοῦν] γ' οὖν 780. Hunc versum in margine addidit m. pr. 782. ὃς] ὅσ', στ uno ductu.

θεὶς, ὅπως μίασμ' ὑπεκφύγῃ πόλις. Sed vereor ne horum omnium nihil verum, sed locus antiquitus interpolatus sit, Sophocles autem nihil scripserit praeter verba, φορβῆς τοσοῦτον ὡς ἄγος φεύγειν προθείς, ubi μόνον ad τοσοῦτον ab vetere interprete adscriptum textuique illatum fecisse potest ut reliqua ita interpolarentur ut nunc legimus. Eadem Hartungi sententia est, nisi quod is verba ὅπως μίασμα πᾶσ' ὑπεκφύγῃ πόλις servat et utcunque excusat.

776. ὑπεκφύγῃ] ὑπεκφύγοι in aliquot apogr.

782. ὃς (sic recte apographa pro ὅστ') ἐν κτήμασι πίπτεις] Qui res ac fortunas invadis. Eurip. Hippol. 537. Ἔρωτα δὲ τὸν τύραννον ἀνδρῶν, τὸν τᾶς Ἀφροδίτας φιλτάτων θαλάμων κληδοῦχον, οὐ σεβίζομεν πέρθοντα καὶ διὰ πάσας ἰόντα συμφορᾶς θνατοῖς, ὅταν ἔλθῃ. BOTH. Locus Euripidis nihil commune habet cum Sophocleo, in quo non homines opulenti, in quos non major quam in pauperes est vis amoris, sed viri fortes teneris opponi debebant virginibus. Hoc Sophocles fortasse dixerat ὃς ἐν λήμασι πίπτεις, quod quomodo intelligendum esset post verba praecedentia Ἔρως ἀνίκατε μάχαν non poterat obscurum esse. Idem dixit Propertius Eleg. 1, 14, 15. quo loco interpretes ad λήμασι restituendum potius uti debebant quam ad κτήμασι defendendum, *Nam quis divitiis adverso gaudet amore? | nulla mihi tristi praemia sint Venere. illa potest magnas heroum infringere vires: | ille etiam duris mentibus esse dolor.* Quod vere dici multorum cognitum est exemplis heroum, velut Menelai, de quo facete Aristophanes Lys. 155. ὁ γὰν Μενέλαος τᾶς Ἑλένας τὰ μᾶλά πα | γυμνᾶς παραΐδὼν ἐξέβαλ', οἰῶ, τὸ ξίφος. Ceterum ἐν λήμασι πίπτεις per tmesin dictum pro λήμασιν ἐμπίπτεις, ut saepe ἔρως ἐμπίπτειν dicitur, etiam in oratione prosa. Nihil vitii suspicati sunt scholiastae, quorum unus explicat, ἐπεὶ καὶ κτημάτων ἐρῶσι πολλοί, alius recte quidem observat, διὰ τὸν Αἵμονα τοῦ ἔρωτος μέμνηται· πάλαι γὰρ ὡμονόει τῷ πατρὶ, νῦν δὲ σχεδὸν πολέμιος γέγονε διὰ τὴν Ἀντιγόνην, male vero addit, τὸ δὲ ἐρᾶν πλουσίους ἔχει, καὶ ἡ παροιμία "ἐν πλησμονῇ τοι Κύπρις, ἐν πεινῶντι δ' οὔ," cui dicto Euripidis similia multa addi potuissent, partim collecta in Thesauro s. v. πλησμονή, sed prorsus aliena ab loco Sophoclis.

783. 784. μαλακαῖς— ἐννυχεύεις]

νεάνιδος ἐννυχεύεις,
φοιτᾷς δ' ὑπερπόντιος ἔν τ' ἀγρονόμοις αὐλαῖς· 785
καί σ' οὔτ' ἀθανάτων φύξιμος οὐδεὶς
οὔθ' ἁμερίων ἐπ' ἀνθρώπων, ὁ δ' ἔχων μέμηνεν. 790
σὺ καὶ δικαίων ἀδίκους
φρένας παρασπᾷς ἐπὶ λώβᾳ·
σὺ καὶ τόδε νεῖκος ἀνδρῶν
ξύναιμον ἔχεις παράξας·
νικᾷ δ' ἐναργὴς βλεφάρων ἵμερος εὐλέκτρου 795

785.–790. Versus sic divisi, φοιτᾶσ–| τ' ἀγρονόμοισ–| καί σ'–| οὔθ'–| θρώπων —. 786. τ' ἀγρονόμοις] πατρονόμοισ pr. 790. ὁ δ'] ὃδ' 795. Duo versus νικᾶι–| ἵμεροσ —. 796. εὐλέκτρου] Inter ε et κ litera erasa, ι ut videtur.

His verbis utitur Plutarchus Mor. p. 760. ubi aliorum de vi amoris dicta comparat. Similiter Horatius Carm. 4, 13, 6. *ille* (Amor) *virentis et doctae psallere Chiae pulcris excubat in genis.*

784. 785. Amoris in maria terrasque imperium celebratur significatis animantium potestati ejus subjectorum generibus. Similiter de Venere Sophocles in fragmento apud Stobaeum (63, 6.) εἰσέρχεται μὲν ἰχθύων πλωτῷ γένει, | ἔνεστι δ' ἐν χέρσου τετρασκελεῖ γονῇ. Imprimis autem conferri debet Eurip. Hippol. 1272. ERFURDT. Recte Erfurdtius ἀγρονόμους αὐλὰς de lustris ferarum intellexit, quae ipsae ἄγραυλοι dici solent, ut supra v. 350. est ἀγραύλου θηρός.

786. καί σ'—φύξιμος] Verbale casum verbi sui regit. BRUNCK.

789. ἁμερίων ἐπ' ἀνθρώπων] *Inter homines.* De quo usu praepositionis ἐπί dixi ad Oed. T. 18.

790. ὁ δ' ἔχων] Intellige τὸν ἔρωτα, ut Plato Phaedr. p. 239 C. dixit ἀνὴρ ἔχων ἔρωτα.

791. σὺ καὶ δικαίων ἀδίκους] Scholiasta, σὺ καὶ δικαίους διαφθείρεις, ὥστε τὰς φρένας αὐτῶν ἀδίκους γίνεσθαι, ὡς Ἡρακλῆς ἐνεχόμενος τῷ ἔρωτι τῆς Ἰόλης τὰ ἐν Οἰχαλίᾳ ἔπραξεν, ἀφορμὴν τοῦ πολέμου μὴ ἔχων ἢ τὸν ἔρωτα μόνον.

793. νεῖκος—παράξας] Sic Plutarchus ab Musgr. comparatus δίκας παράξειν dixit V. Themist. c. 5. et στάσεις καὶ πολέμους παράττειν V. Cat. min. c. 22., δεινὰ παράσσειν Sophocles Oed. T. 483.

794. νεῖκος — ἀνδρῶν ξύναιμον] Quum metrum non ferret ξυναίμων, adjectivum forma orationis magis poetica cum νεῖκος conjunxit.

796. ἵμερος εὐλέκτρου νύμφας] εὔλεκτρον Venerem ipsam dixit Trachin. 514. ἴσαν ἐς μέσον ἱέμενοι λεχέων, | μόνα δ' εὔλεκτρος ἐν μέσῳ Κύπρις ῥαβδονόμει ξυνοῦσα.

νικᾷ δ' ἐναργὴς — νύμφας] *Vicit autem splendidus oculorum nitor formosae sponsae.* Plus ait apud Haemonem valuisse desiderabilem puellae suavitatem quam pietatem patri debitam, ita ut cum patre altercari quam amorem sponsae abjicere mallet. H. Stephanus in Thesauro: ἵμερος est etiam id in oculis, quo intuentium amor conciliatur. Pollux 2, 63. de oculis loquens, postquam docuit oculos

νύμφας, τῶν μεγάλων ἐκτὸς ὁμιλῶν

797. *ἐκτὸς ὁμιλῶν* scripsi pro *πάρεδρος* (δρ in litura literarum ργ) *ἐν ἀρχαῖς*.

posse describi *πυρώδεις* etc., subjungit, *καὶ τὸ ἀπ' αὐτῶν ἀπορρέον ἴμερος*. WUND.

797. *τῶν μεγάλων πάρεδρος ἐν ἀρχαῖς θεσμῶν* codex. Scholiasta, *τινὲς παρέδρος Δωρικῶς ἀναγινώσκουσι κατ' ἔλλειψιν τοῦ υ, ἵν' ᾖ παρέδρους· λέγει δὲ τὸν Κρέοντα. νικᾷ δὲ ὁ φανερὸς ἵμερος τῶν βλεφάρων τῆς εὐλέκτρου νύμφης τὸν Κρέοντα τὸν ἐν ταῖς ἀρχαῖς τῶν μεγάλων θεσμῶν*. Quae admodum inconsiderate scripta annotatio est. Primo enim Dorismus iste *παρέδρος* inauditus tragicis fuit. Deinde absurdum est referri haec verba ad Creontem, qui in Antigonam atque Haemonem ita saevit ut vim amoris nunquam videatur sensisse: tantum abest ut Amorem Veneremve assessores habeat. Non magis de Haemone dicta esse possunt ut nunc quidem scripta leguntur: inepta enim evadit sententia addito *ἐν ἀρχαῖς*, quasi Haemonis ullae sint administrandi imperii partes, quae nullae sunt. Quam difficultatem interpretes mira quadam explicatione removere sunt conati. Denique soluta arsis choriambica ab elegantia veteris tragoediae plane aliena est, neque ullo idoneo confirmari potest exemplo. Paullo melior alius scholiastae annotatio est, qui tamen difficultatem hujus loci declinavit magis quam sustulit, *νικᾷ ὁ ἔρως τῆς νύμφης, ὃς ἐστι πάρεδρος τῶν μεγάλων θεσμῶν ἐν ἀρχαῖς. τοῦτο δὲ εἶπεν, ὅτι θαυμαστή τίς ἐστιν ἡ τοῦ ἱμέρου ἀρχὴ καὶ ὥσπερ νομισθεῖσα ἄνωθεν· διὸ καὶ πάρεδρον αὐτὴν φησι τῶν θεσμῶν*. Mihi propter rationes supra expositas non videtur dubitari posse quin haec verba gravem experta sint corruptelam. quam etiam proxima chori vrodunt *νῦν δ' ἤδη 'γὼ καὐτὸς θεσμῶν ἔξω φέρομαι*, in quibus *καὐτὸς, ipse quoque*, post verba *ἵμερος τῶν μεγάλων πάρεδρος θεσμῶν*, quae non *τὸν ἐκτὸς*, sed *τὸν ἐντὸς θεσμῶν* versantem significant, non minus absurde illatum est quam si quis, postquam de hominibus albis dixerit, inferat, *alii vero homines ipsi quoque nigri sunt*, omninoque totum illud de *ἱμέρῳ παρέδρῳ θεσμῶν* inventum nullam veri speciem habet nec defendi potest locis qualis est Euripidis Medeae 843. *τᾷ σοφίᾳ παρέδρους ἔρωτας, παντοίας ἀρετᾶς ξυνεργούς*, quod non minus recte apteque dictum est quam *Θέμις Διὸς ξενίου πάρεδρος* apud Pindarum Ol. 8, 22. et quae sunt alia hujusmodi. *πάρεδρον θεσμῶν* vero non magis quisquam dixit quam *πάρεδρον τῶν νόμων*. Manifestum est adjectivum aliquod aut participium requiri, quod accurate respondeat proximis chori verbis *ἔξω φέρομαι*. Quamobrem restitui *ἐκτὸς ὁμιλῶν*, ab Sophocle ipso suppeditatum Aj. 640., ubi de Ajace dictum est, *οὐκέτι συντρόφοις | ὀργαῖς ἔμπεδος, ἀλλ' ἐκτὸς ὁμιλεῖ*. Cum his autem verbis nihil commune habent illa *ἐν ἀρχαῖς πάρεδρος*, per errorem huc illata. Quae nihil aliud sunt quam veteris interpolatoris conjectura *ἐν ἀρχαῖς πάρεδρος* vel, quod magis credo, *ἐν ἀρχαῖς παρέδρων*, superscripta olim verbis *ἐναργὴς βλεφάρων*, eodem fere acumine quo in Oed. T. 134. ad verba *τίνι' ἔθεσθ' ἐπιστροφήν* varia lectio adscripta est *γρ. τήνδε θεσπίζει γραφήν*, (quae nihilo verior erit, si ad verba *τήνδε μηνύει τύχην* v. 102. referatur cum Elmsleio), et quae sunt alia non pauca hujusmodi commenta quae *διορθωτὴς* cum sigla *γρ.* annotavit, ab hominibus otiosis

θεσμῶν· ἄμαχος γὰρ ἐμπαίζει θεὸς Ἀφροδίτα.
νῦν δ' ἤδη 'γὼ καὐτὸς θεσμῶν
ἔξω φέρομαι τάδ' ὁρῶν, ἴσχειν δ'
οὐκέτι πηγὰς δύναμαι δακρύων,
τὸν παγκοίταν ὅθ' ὁρῶ θάλαμον
τήνδ' Ἀντιγόνην ἀνύτουσαν.
AN. ὁρᾶτ' ἔμ', ὦ γᾶς πατρίας πολῖται,
τὰν νεάταν ὁδὸν
στείχουσαν, νέατον δὲ φέγγος
λεύσσουσαν ἀελίου,
κοὔποτ' αὖθις· ἀλλά μ' ὁ παγκοίτας Ἅιδας ζῶσαν ἄγει
τὰν Ἀχέροντος
ἀκτάν, οὔθ' ὑμεναίων
ἔγκληρον, οὔτ' ἐπινύμφειός πώ μέ τις ὕμνος

806.–816. = 823.–833.

799. Duo versus, *θεσμῶν–| παίζει—*. 805. *ἀνύτουσαν*] Sic, non *ἀνύτουσαν*. 809. *λεύσσουσαν*] *λεύσουσαν* 810.–816. Versus sic divisi, *κοὔποτ'–| ἄϊδας–| τὰν–| ἔγκληρον–| πώ–| ὕμνησεν—*. ad eandemque rationem in antistropha. 811. *Ἅιδας*] *ἀΐδας* 814. *ἐπινύμφειος* scripsi pro *ἐπινυμφίδιος*.

excogitata, etiam de locis in quibus nihil aut corrupti aut obscuri erat.

800. *ἄμαχος γὰρ ἐμπαίζει θεὸς Ἀφροδίτα*] Hoc dicit, Venerem, quando cum pietate reverentiave conflictetur, nunquam non superiorem discedere. WUND.

804. *τὸν παγκοίταν—θάλαμον*] Orcum dicit, ut *παγκοίτας Ἅιδας* dicitur v. 810., *παγκευθῆ νεκρῶν πλάκα* Oed. C. 1563. et quae sunt similia multa apud tragicos.

806. *ὁρᾶτ' ἔμ'*] In apographis *ὁρᾶτέ μ'*.

807. *νεάταν*] I. e. *postremam*.

808. *νέατον*] Adverbialiter dictum, ut oppositum *κοὔποτ' αὖθις* docet. Monuit Seidlerus ad Eur. Tr. 206. collatis locis similibus, ut Euripidis l. c. *νέατον τεκέων σώματα λεύσσω νέατον*, Hec. 411. *ὡς οὔποτ' αὖθις, ἀλλὰ νῦν πανύστατον | ἀκτῖνα κύκλον θ' ἡλίου προσόψομαι.* ipsiusque Sophoclis Oed. T. 1183. *ὦ φῶς, τελευταῖόν σε προσβλέψαιμι νῦν.*

813. *οὔθ' ὑμεναίων ἔγκληρον*] Nuptiarum expertem.

814. Pro *ἐπινυμφίδιος* restitui quod metrum postulabat *ἐπινύμφειος*. Sic *ἐπινίκειος* pro *ἐπινίκιος* dixit Oedip. Col. 1088. *Ἐφέσειος* pro *Ἐφέσιος* in fragmento apud Steph. Byz. s. v. *Ἔφεσος*. *Ἀνακτόρειον* pro *Ἀνακτόριον* et *Βοσπόρειος* pro *Βοσπόριος* apud eundem s. v. *Ἀνακτόριον* et *Βόσπορος*. et fortasse *ὑπαίθρειος* pro *ὑπαίθριος*, de quo v. supra ad v. 358. *ἐπινύμφειος* primum in *ἐπινύμφιος* corruptum postea in *ἐπινυμφίδιος* abiit. Sic apud Aeschylum Choeph. 334. *δίπαις τοί σ' ἐπιτύμβιος θρῆνος ἀναστε-*

ὕμνησεν, ἀλλ' Ἀχέροντι νυμφεύσω.

ΧΟ. οὐκοῦν κλεινὴ καὶ ἔπαινον ἔχουσ'
ἐς τόδ' ἀπέρχει κεῦθος νεκύων,
οὔτε φθινάσιν πληγεῖσα νόσοις
οὔτε ξιφέων ἐπίχειρα λαχοῦσ',
ἀλλ' αὐτόνομος ζῶσα μόνη δὴ
θνητῶν Ἀΐδην καταβήσει.

ΑΝ. ἤκουσα δὴ λυγροτάταν ὀλέσθαι
τὰν Φρυγίαν ξέναν
Ταντάλου Σιπύλῳ πρὸς ἄκρῳ,
τὰν κισσὸς ὡς ἀτενὴς
πετραία βλάστα δάμασεν, καί νιν ὄμβροι τακομέναν,
ὡς φάτις ἀνδρῶν,
χιών τ' οὐδαμὰ λείπει,

818. ἀπέρχει] ἀπέρχηι 819. φθινάσιν] φθινάσι 822. δὴ ante θνητῶν Ἀΐδην scripsi pro θνατῶν Ἀΐδαν. καταβήσει] καταβήσηι, β ex μ facto. 826. ἀτενὴς] τ in litura; fuit σθ. 828. ὄμβροι Musgravius pro ὄμβρῳ. 830. οὐδαμὰ] οὐδαμᾶι

νάζει, codex ἐπιτυμβίδιος. Scholiasta, qui ad hunc versum adscripsit, λείπει θύραις ἢ κοίταις, legisse videtur ἐπὶ νυμφιδίοις.

819. οὔτε φθινάσιν — λαχοῦσ'] I. e. οὔτε νοσήσασα οὔτε ἀναιρεθεῖσα, ut explicat scholiasta. ἐπίχειρα per μισθοί interpretantur grammatici. Mercedem ensium dicit vulnera ense inflicta.

821. αὐτόνομος] Scholiasta, ἰδίοις αὐτῆς νόμοις χρησαμένη, i. e. oppositis civitatis legibus.

823. θνητῶν Ἀΐδην] Alienos ab his anapaestis Dorismos θνατῶν Ἀΐδαν librarii intulerunt lyricorum hujus carminis metrorum Dorismis inducti. De quo errore dixi ad v. 110.

824. τὰν Φρυγίαν ξέναν] Nioben, Tantali filiam, quae liberis omnibus esse dolore et in [illegible] credebatur, de qua fabula v. Apollodorus 3, 5, 6. cum Heynii annotatione, Pausan. 1, 21, 5. et Quintus Sm. 1, 293. Phrygiam autem dicit Sophocles quae etiam Lydia dici potuerat. Sipylum montem ab aliis Lydiae, ab aliis Phrygiae accenseri docet Strabo 12. p. 571.

826. τὰν—πετραία βλάστα δάμασεν] Recte scholiasta, ἣν ἐδάμασεν ἡ πέτρας βλάστησις, ὡς κισσὸς περιβαλοῦσα αὐτήν· περιέφυσεν αὐτῇ, φησὶν, ἡ πέτρα, ὡς κισσὸς δένδρῳ. Soph. El. 150. Νιόβα—ἅτ' ἐν τάφῳ πετραίῳ ἀεὶ δακρύεις.

828. ὄμβροι Ovid. Metam. 6, 310. *flet tamen, et validi circumdata turbine venti in patriam rapta est; ubi fixa cacumine montis liquitur et lacrimas etiamnum marmora manant.*

830. λείπει etiam ad praecedentem pluralem ὄμβροι refertur pro

τέγγει δ' ὑπ' ὀφρύσι παγκλαύτοις δειράδας· ᾗ με
δαίμων ὁμοιοτάταν κατευνάζει.
ΧΟ. ἀλλὰ θεός τοι καὶ θεογεννὴς,
ἡμεῖς δὲ βροτοὶ καὶ θνητογενεῖς. 835
καίτοι φθιμένῳ τοῖς ἰσοθέοις
ἔγκληρα λαχεῖν μέγ' ἀκοῦσαι.
ΑΝ. οἴμοι γελῶμαι. τί με, πρὸς θεῶν πατρῴων, 838
οὐκ οἰχομέναν ὑβρίζεις, 840
ἀλλ' ἐπίφαντον;
ὦ πόλις, ὦ πόλεως
πολυκτήμονες ἄνδρες·

838.–856. = 857.–875.

831. τέγγει] τάκει δ' Bothius pro θ'. παγκλαύτοις] παγκλαύτουσ (sic). 835. ἡμεῖς] σ ab S habet. θνητογενεῖς] θνητογενεῖσ ω 836. φθιμένῳ] φθιμένα, ω a m. pr. Verba μέγ' ἀκοῦσαι, post φθιμένῳ lecta, post λαχεῖν transposuit Hermannus. Versum post λαχεῖν in codice lectum ζῶσαν καὶ ἔπειτα θανοῦσαν omisit Aldus. 838. Duo versus, quorum alter θεῶν πατρῴων. τί με] με inter versus addidit m. pr. 840. οἰχομέναν Martinus pro ὀλομέναν.

λείπουσι dictum, quia numerus singularis χιών propior verbo est.

831. τέγγει] Codicis scriptura τάκει, quae librario propter praecedens τακομέναν in calamum venit, recte in τέγγει mutata in apographis. Eadem inter παγκλαύτοις et παγκλαύστοις variant. Porro θνητογενεῖς v. 835. recte positum pro θνητογεννεῖς.

834. θεογεννὴς] Non pro θεογενὴς dictum, sed idem quod θεογέννητος, quo scriptores recentiores utuntur. In lemmate scholii est θειγ. Scholiasta, qui in interpretatione θειοτέρου γένους τυγχάνουσα posuit, θειογενὴς legisse videri potest ut conjecit Wieselerus: cujus adjectivi exemplum est in orac. Sibyll. 5, 261.

836. φθιμένῳ] Quod librarius codicis primo scripsit φθιμένα est dativus φθιμένῃ, in apographis plerisque φθιμένᾳ scriptus. Utrumque interpretatur scholiasta, καίτοι σοι φθιμένῃ, ἢ φθιμένῳ παντὶ, μακαριστὸν ἂν εἴη τὸ τῆς αὐτῆς μοίρας τυχεῖν τοῖς ἰσοθέοις.

837. ἔγκληρα] Scholiasta, κοινὰ, ὅμοια, τοῦ αὐτοῦ κλήρου καὶ τύχης. Hoc etiam σύγκληρα dici poterat, quod ipsum Schaeferus restitui volebat. Versum spurium post λαχεῖν illatum in codice ζῶσαν καὶ ἔπειτα θανοῦσαν habent apographa omnia, excepto Paris. 2712. unde omisit Aldus.

840. οἰχομέναν] Codicis scripturam ὀλομέναν male in ὀλλυμέναν mutavit Triclinius. Nam participium requiritur quod temporis praeteriti significationem habeat.

ὦ δύσποτμε κάπιστε Θησέως τόκε·
εἰσιδοῦσα δ' ἐλπὶς ἔλιπε
δύστανον τόνδ' ἐμὲ τὸν ἄθλιον·
οὐκ οἶδα ποίαν δεσπότου μοῖραν
τὸν ἔνθεν ἢ τὸν κεῖθεν ἐρχόμενον πόρον
ὧδε δύστηνος.
– ⏑ – ⏑ – ⏑ – ⏑ –
μέτοικος οὐ ξένος, οὐ ἀστοῖς.
ΧΟ. τλῆθι δ' ἐπ' ἔγχεσιν ἁρπάσας
τὴν ἁγνὰν ἐς Δίκης ἕδραν
τυμπάνοις, ἃ τέκνοις, πλαγάν.

Vers. 840. περιπέπτωκα ἀπ' ἐν βροτοῖσι ἀπ' ἐν πετραίοις.

840. ἀπ' ἐν βροτοῖσι ἀπ' ἐν πετραίοις] Delevi versum spurium ex proximis verbis Triclinius ἀπ' ἐν πετραίοις. Versus est πολυσύνθετος, de quo metro v. ad Oed. C. 1236.

845. ἐπ' ἔγχεσιν] Quod Hephaestio ἐπιτρίτῳ τῷ ἐπ' ἔγχεσιν aut coniectura aut grammatici metri imperiti aut glossema.

847. ὦ τόκε in apographis.

848. ἕδρα] Scholiasta ἕδρα, περίφραγμα. οἱ δὲ ἕδρας ἔσχατα praeponentes ἕδρας, non animadvertentes ipsum ἕδρα lemma esse, quod explicatur per περίφραγμα, quo vocabulo Hesychius utuntur et Scipio Maffeius ad interpretandum ὀχυρωτὰν vocem ἕδρα. ἕδρα autem cum spiritu aspero esse scribendum monuit Blomfieldus in Glossar. ad Aeschyli Sept. 552.

851. ὀπ' ἐν βροτοῖσι βροτοῖς Triclinius ὀπ' ἐν πετραίοις.] Delevi versum spurium ex proximis verbis μέτοικος οὐ ξένος οὐ δούλοις comparatum et explendae lacunae causa versui illatum. Sophoclei versus mensuram hanc fuisse

– ⏑ – ⏑ ⏑ – ⏑ ⏑ – ⏑ –

ex antistrophico 870. coniecerim: κακόγηρως γάμων ἀνάνυμφος.

855. τρανύουσ'] τρανύσουσ' apographa exceptis Lb. omnia, quae inepta est et ne a metro quidem commendata correctio lectionis corruptae vulgo, pro qua olim proposui πάλαι. Scholiasta, προβᾶσ' ἐν' ὀχυρὸν ἕδρασμα· προβᾶσα ἐπὶ τὸ τῆς δυσπραγίας ἐσχατον βάθρον μετὰ ἕδρασμα. δυσπραγίᾳ τε δοκῶ τι ἕδρᾳ παρὰ τὸν ἀθλι-

πατρῷον δ' ἐκτίνεις τιν' ἄθλον.
Ν. ἔψαυσας ἀλγεινοτάτας ἐμοὶ μερίμνας,
πατρὸς τριπόλιστον οἶτον

856. ἐκτίνεις] ἐκτείνεισ 858. οἶτον Brunckius pro οἶκτον.

ον, τὰ ἐναντία πέπονθας· ἔπεσες γὰρ εἰς τὸ κενοτάφιον. τὸ δὲ ἐξῆς· κοβᾶσα ὑψηλὸν εἰς δίκας βάθρον ἔπεσες ἐπ' ἔσχατον θράσους ἐν τῷ τυράκοῦσαι τῶν τοῦ ἄρχοντος πρασσυγμάτων. Apparet ex his scholiastam diversam esse secutum interpunctionem, qua verba ὑψηλὸν Δίκας βάθρον cum προβᾶσα conjunguntur. Adjectivi πολὺς quum nullum sit in annotatione ejus vestigium, aut non tetigisse videtur hanc vocem, aut, quum ἐναντία πέπονθας explicandi caussa ponat, ἄλιν legisse. Sic παλιμπετὴς grammatici interpretantur ἐναντιοπετής. Nihil tamen mutavi, quum et πολύ lud et verbum προσέπεσες, quod ativum aliquem postulat, qualem onitzius dubitanter proposuit ροσέπεσες — μόρῳ, interpolatae ripturae suspicionem moveant. ortasse igitur idem hic accidit uod v. 851. ut verba sive ante ve post ὑψηλὸν ἐς Δίκας βάθρον missa utcunque supplerentur.

856. πατρῷον δ' ἐκτίνεις (sic recte i apographis) τιν' ἄθλον] Mala parna ab Antigona lui dicit, suae osius temeritatis poenas dante, uam chorus verbis προβᾶσ' ἐπ' ἔσχατον θράσους, notaverat, ut supra . 471. δηλοῖ τὸ γέννημ' ὡμὸν ἐξ μοῦ πατρὸς | τῆς παιδός· εἴκειν δ' ὐκ ἐπίσταται κακοῖς. Triclinius, γουν ὅσον δυστυχίας ἔμελλεν ἐκεῖνος ιστυχῆσαι, τοῦτο αὐτὴ ἀποπληροῖς, οιαύταις περιπεσοῦσα δυστυχίαις. uocum interpretes compararunt Herodot. 1, 91 : Κροῖσος δὲ πέμπτου ονέος ἁμαρτάδα ἐξέπλησεν. Theogn. 78. ὑπερβασίην ἀντιτίνειν πατέρων. Donaldsono ἐκτίνεις in ἐκτελεῖς mutandum videbatur.

857. ἀλγεινοτάτας—μερίμνας est genitivus, cui liberiore constructione adjectum πατρὸς τριπόλιστον οἶτον, quod frequenter fit in accusativo, velut apud Aeschylum Ag. 225. ἔτλα δ' οὖν θυτὴρ γενέσθαι θυγατρὸς, γυναικοποίνων πολέμων ἀρωγάν.

858. πατρὸς τριπόλιστον οἶτον] οἶκον vitiose in lemmate scholii scriptum, τριπόλιστον οἶκον : πολλάκις ἀναπεπολημένον· ἢ διάσημον καὶ πανταχοῦ ἀκουόμενον καὶ πολυύμενον· ἢ τὸν πολλάκις ἐπελθόντα τῷ ἐμῷ οἴκῳ ἢ γένει. λείπει εἰποῦσα. Codex et apographa οἶκτον, nisi quod in Lb. litera κ erasa est, quo indicatur lectio a Brunckio ex conjectura posita οἶτον, quae mihi verissima videtur. τριπόλιστον recte interpretatur scholiasta, et similiter grammaticus in codice quodam Brunckii, λέγω πολυθρύλλητον καὶ πάνδημον δυστυχίαν, ἣν πᾶς ἐλεεῖ. Id autem sponte intelligitur non a πολέω esse derivandum, sed ab alia hujus verbi forma πολίζω, quam Boeckhius Pindari exemplo defendit Pyth. 6, 2. ἦ γὰρ ἑλικώπιδος Ἀφροδίτας | ἄρουραν ἢ Χαρίτων | ἀναπολίζομεν. Quanquam, quum Sophoclem nulla metri necessitas ab usitata forma discedere coegerit librariosque adjectiva in ητος terminata saepe in ιστος depravasse sciamus, locum conjecturae relictum esse video admodum probabili τριπόλητον : quemadmodum in versu Phrynichi, quem Hesychius s. v. ἀθαμβὲς attulit, σῶμα δ' ἀθαμβὲς γυιοδόνιστον, recte a Toupio emendatum esse videtur γυιοδόνητον. Nam quod Boeckhius περιπολιστικὸς ex inscriptione quadam Attica

τοῦ τε πρόπαντος
ἀμετέρου πότμου
κλεινοῖς Λαβδακίδαισιν.
ἰὼ ματρῷαι λέκτρων ἆται
κοιμήματά τ' αὐτογέννητ'
ἀμῷ παπρὶ δυσμόρου ματρὸς,
οἵων ἐγώ ποθ' ἁ ταλαίφρων ἔφυν·
πρὸς οὓς ἀραῖος ἄγαμος ἆδ' ἐγὼ μέτοικος ἔρχομαι.
ἰὼ δυσπότμων
κασίγνητε γάμων κυρήσας,

863. *ματρῷαι*] *πατρῶιαι* ἆται versui proximo additum, ἄται scriptum. 864. *κοιμήματά τ' αὐτογέννητ'*] *κοιμήματ' αὐτογένητ'* 865. ἀμῷ Triclinius pro ἐμῷ. *δυσμόρου*] *δυσμόρωι* 867. Duo versus, πρὸσ-| δ' ἐγὼ —. 867. ἆδ'] ἄδ' 869. ἰὼ] ἰὼ ἰὼ 870. κυ-
ν
ρήσας] *κρήσασ*

Adriani imperatoris aetate posita (in Corp. Inscr. vol. 1. p. 417.) memorat, nullius momenti est, quum recentiores Graeci formas verborum in ίζω antiquis in εω exeuntibus praeferre soleant. Apte vero Boeckhius scholiastae interpretationem confirmat duobus exemplis, altero Pindari Nem. 7, 152. *ταὐτὰ δὲ τρὶς τετράκι τ' ἀμπολεῖν | ἀπορία τελέθει·* altero Sophoclis ipsius Philoct. 1238. *δὶς ταὐτὰ βούλει καὶ τρὶς ἀναπολεῖν (ἀμπολεῖν) μ' ἔπη ;* Cui comparandus schol. Ven. Homeri Il. 2, 60. *δὶς καὶ τρὶς ἀναπολεῖται.* Eodem modo Shakspearius dixit *thrice-renowned* (*Richard* III. 4, 2.) et *thrice-famed* (*Henry* VI. Part. 2. 3, 2.), quae Donaldsonus comparavit.

860. *τοῦ τε πρόπαντος ἀμετέρου πότμου*] I. e. *καὶ τῆς προτέρας ἡμῶν δυστυχίας*, ut explicat scholiasta. Post *ἀμετέρου* sequi debebat genitivus *τῶν κλεινῶν Λαβδακιδῶν*, qui quum metro non sufficeret, dativum posuit poeta, qui ipse quoque recte habet, quum *πότμος τινὶ* (i. e. *ὁ γενόμενός τινι*) non minus recte dicatur quam v. 864. *κοιμήματα αὐτογέννητα πατρί* et *βροτοῖσι φάμα* El. 1066. quae comparavit Wunderus.

863. *πατρῷαι* recte in *ματρῷαι* mutatum in apographis. *λέκτρων ἆται* dictum ut *γάμων ἄτα* Oed. C. 526.

864. *κοιμήματά τ'* (sic ex uno apogr. pro *κοιμήματ'*) *αὐτογέννητα* (sic Turnebus pro *αὐτογένητ'*)] Connubium dicit Iocastae cum Oedipo, quem ipsa pepererat.

865. *δυσμόρου* recte apographa cum scholiasta pro *δυσμόρῳ*.

866. *οἵων*] *κοιμημάτων* potius intelligendum quam quod voluit scholiasta *γονέων*. Ad hos spectat *πρὸς οὓς —*.

867. *ἀραῖος*] Scholiasta, *ἐπικατάρατος διὰ τὰ ἐκείνων ἁμαρτήματα.*

870. *δυσπότμων κασίγνητε γάμων κυρήσας*] Scholiasta, *διὰ τὴν πρὸς Ἄδραστον ἐπιγαμίαν, ἥτις αἰτία τοῦ πολέμου κατέστη.*

θανὼν ἔτ' οὖσαν κατήναρές με.

ΧΟ. σέβειν μὲν εὐσεβειά τις,
κράτος δ' ὅτῳ κράτος μέλει
παραβατὸν οὐδαμῇ πέλει,
σὲ δ' αὐτόγνωτος ὤλεσ' ὀργά.

ΑΝ. ἄκλαυτος, ἄφιλος, ἀνυμέναιος ἔρχομαι
τὰν πυμάταν ὁδόν· οὐκέτι μοι τόδε
λαμπάδος ἱρὸν ὄμμα
θέμις ὁρᾶν ταλαίνᾳ·
τὸν δ' ἐμὸν πότμον ἀδάκρυτον
οὐδεὶς φίλων στενάζει.

ΚΡ. ἆρ' ἴστ', ἀοιδὰς καὶ γόους πρὸ τοῦ θανεῖν,
ὡς οὐδ' ἂν εἷς παύσαιτ' ἄν, εἰ χρείη λέγειν;
οὐκ ἄξεθ' ὡς τάχιστα, καὶ κατηρεφεῖ

874. οὐδαμῇ] οὐδαμᾶι 876.–882. Versus sic divisi, ἄκλαυτοσ–| τάνδ' ἑτοίμαν–| μοι τόδε–| μα θέμισ–| μὸν πότμον—στενάζει. 876. ἔρχομαι τὰν πυμάταν ὁδὸν scripsi pro ταλαίφρων ἄγομαι τάνδ' ἑτοίμαν ὁδόν. 879. ἱρὸν scripsi pro ἱερόν. 880. ταλαίνᾳ] τάλαινα pr. ταλᾶινα sec. ταλαίνα tert. 884. χρείη Dawesius pro χρεῖ' ἦι. 885. ἄξεθ'] ἄξεσθ'

872. σέβειν—τις] Pie facere pietas est, i. e. pie qui facit laudem pietatis consequitur, sive pie facere laudabile est. Nam εὐσέβεια etiam laus pietatis est. Pietatem autem dicit, quod fratrem Antigona sepeliendum putavit. WUND.

873. κράτος—πέλει] *Sed nequaquam jussa transgredi licet ejus, penes quem est imperium.* Sic recte Brunckius.

874. οὐδαμῇ pro οὐδαμᾷ restitutum in apographis.

875. αὐτόγνωτος—ὀργά] Scholiasta, αὐθαίρετος καὶ ἰδιογνώμων τρόπος.

876. ἔρχομαι] Sic est v. 849. 868. Legebatur ταλαίφρων ἄγομαι inepta metri forma. ταλαίφρων repetitum ex v. 866. Non minus suspectum propter metrum est τάνδ' ἑτοίμαν ὁδόν, pro quo τὰν πυμάταν ὁδόν scripsi, ut τὰν νεάταν ὁδόν dixit v. 807.

879. λαμπάδος] I. e. τοῦ ἡλίου.

881. ἀδάκρυτον] Cum *a* intensivo compositum esse putavit scholiasta, qui πολυδάκρυτον interpretatus est. Rectius Triclinius, τὸ ἀδάκρυτον σαφηνισμός ἐστι τοῦ οὐδεὶς στενάζει· τὸ γὰρ παρ' οὐδενὸς στεναζόμενον ἀδάκρυτόν ἐστιν. De quo usu adjectivorum dixi ad Oed. T. 57.

883. ἆρ' ἴστ', ἀοιδὰς καὶ γόους] Scholiasta, πρὸς τοὺς ὑπηκόους τοῦτό φησιν ὁ Κρέων, ὀργιζόμενος, ὅτι μὴ θᾶττον αὐτὴν ἀπήγαγον πρὸς εἱρκτήν. ὁ δὲ λόγος· ἆρα ἴστε, εἰ χρείη λέγειν ἀοιδὰς καὶ γόους πρὸ τοῦ θανεῖν, οὐδέποτέ τις παύσαιτο; δεῖ οὖν ἐκ βίας ἕλκειν αὐτήν.

885. Interrogatio οὐκ ἄξετε quum imperativi vim habeat, recte cum

τύμβῳ περιπτύξαντες, ὡς εἴρηκ' ἐγὼ,
ἄφετε μόνην ἔρημον, εἴτε χρῇ θανεῖν
εἴτ' ἐν τοιαύτῃ ζῶσα τυμβεύειν στέγῃ·
ἡμεῖς γὰρ ἀγνοὶ τοὐπὶ τήνδε τὴν κόρην·
μετοικίας δ' οὖν τῆς ἄνω στερήσεται. 890

AN. ὦ τύμβος, ὦ νυμφεῖον, ὦ κατασκαφὴς
οἴκησις ἀείφρουρος, οἷ πορεύομαι
πρὸς τοὺς ἐμαυτῆς, ὧν ἀριθμὸν ἐν νεκροῖς
πλεῖστον δέδεκται Περσέφασσ' ὀλωλότων·

887. ἄφετε] ἀφεῖτε χρῇ scripsi pro χρή. 891. ὦ] ὦ̃ p. ὦ sec. ὦ] ὦ pr. ὦ] ὦ̃ 893. νεκροῖς] ν ab S additum. 894. Περσέφασσ'] Φερσέφασσ', σ post ρ ex ρ facto.

imperativo καὶ—ἄφετε conjungitur.

887. ἄφετε ex uno apogr. restitutum pro ἀφεῖτε, quod habent alia cum codice, nonnulla ἀφῆτε. In Paris. 2712. et ed. Ald. interpolatum μόνην ἀφῆτ', adscripto in Par. γρ. ἅπιτε μόνην. Triclinius, ἀφεῖτε χρὴ γράφειν, οὐκ ἄφετε.—τὸ ἀφεῖτε δὲ καὶ ἐν τινὶ τῶν παλαιῶν εὕρηται βιβλίων.

χρῇ] Legebatur χρή. Scholiasta, εἴτε χρὴ θανεῖν: εἰ χρήζει καὶ θέλει. Corrigendum in lemmate χρῇ. Euripides apud Ciceron. ad Attic. 8, 1. et apud Suidam (s. v. παλαμᾶσθαι), πρὸς ταῦθ' ὅ τι χρῇ καὶ παλαμάσθω καὶ πᾶν ἐπ' ἐμοὶ τεκταινέσθω. Secundam personam, in codice in χρὴ corruptam, ego restitui Sophocli Ajac. 1373. σοὶ δὲ δρᾶν ἔξεσθ' ἃ χρῇς, Wunderus Electr. 607. κήρυσσέ μ' εἰς ἅπαντας εἴτε χρῇς (codex χρὴ) κακὴν | εἴτε στόμαργον, quam annotavit Hesychius, χρῇς: θέλεις, χρήζεις. Quae glossa ex Cratino sumpta videtur, quem citat Suidas s. v. χρὴ p. 3921. χρῇς δὲ τὸ χρήζεις καὶ δέῃ. Κρατῖνος Νόμοις, Νῦν γάρ δή σοι | πάρα μὲν θεσμοὶ τῶν ἡμετέρων, | πάρα δ' ἄλλ' ὅ τι χρῇς.

888. ζῶσα] ζῶσαν duo apographa, quod multis in libris inveniri ait Triclinius, cujus longa, sed inanis de hoc loco disputatio est, quum non animadverterit χρῇ ex χρῇ esse corruptum.

τυμβεύειν] τυμβεύει cum apogr. Par. 2712. Ald. τυμβεύσει Triclinius. τυμβεύειν, sepulta vivere, intransitive dictum, ut νυμφεύειν et transitive et intransitive dicitur.

890. μετοικίας—τῆς ἄνω] Scholiasta, τὸ μεθ' ἡμῶν ἄνω οἰκεῖν. Hoc dicit: habitatum concedere ad superos prohibebitur. Simillime dixit 1203. εὐνῆς τῆς κάτω. WUND.

891. ὦ τύμβος] Paullisper progressa et ad eum locum conversa, in quo sepulcrum situm fuit, Antigona haec dicit. WUND.

892. ἀείφρουρος] ἀείφρουρος apogr. Par. 2712. et Ald. ἀείφρουρος fortasse ex hoc loco Hesychius et Etym. M. p. 21, 45.

οἷ πορεύομαι—ἐμαυτῆς] Specum illum saxeum, in quo condenda erat Antigona, pro ipso inferorum domicilio habet. Hinc οἷ πορεύομαι πρὸς τοὺς ἐμαυτῆς dixit. WUNDER.

894. Περσέφασσ' Par. 2712. et Ald. recte pro Φερσέφασσ'. Περ-

ὧν λοισθία 'γὼ καὶ κάκιστα δὴ μακρῷ
κάτειμι, πρίν μοι μοῖραν ἐξήκειν βίου.
ἐλθοῦσα μέντοι κάρτ' ἐν ἐλπίσιν τρέφω
φίλη μὲν ἥξειν πατρὶ, προσφιλὴς δὲ σοὶ,
μῆτερ, φίλη δὲ σοὶ, κασίγνητον κάρα.
ἐπεὶ θανόντας αὐτόχειρ ὑμᾶς ἐγὼ

895. λοισθία 'γὼ] λοίσθι' ἀγὼ, accentu super οι eraso. 897. ἐν ἐλπίσιν] ἐνελπίσιν

σέφασσα est apud Aeschylum Choeph. 400. Veteres aut Περσέφασσα dixerunt, quae antiquior esse forma videtur, aut Φερρέφαττα, pariterque in derivatis, velut Φερρεφάττιον. Ex utroque mixtum est Φερσέφασσα, quod hoc loco codex praebet.

895. κάκιστα δὴ μακρῷ] Sed ego postrema et μακρῷ κάκιστα, i. e. longe deterrimo, sive multo maxime miserabili fato defuncta adveniam. CAMER.

897. ἐν ἐλπίσιν τρέφω] Scholiasta, ἐλπίζω ἀποθανοῦσα πάντας ἕξειν φίλους. εὐεπίφορος ὁ Σοφοκλῆς εἰς τὸ τρέφω ἀντὶ τοῦ ἔχω. Vere hoc monet: v. locos ab Ellendtio collectos, hujus fabulae 660. 1089. Aj. 503. 644. 1124. O. R. 356. 374. Trach. 28. 117. Phil. 795.

900.–928. Seclusi versus spurios, quorum ad v. 909.–912. Brunckius haec annotavit, "Iisdem paene verbis apud Herodotum 3, 119. Intaphernis uxor rationem exponit, cur fratrem malit quam maritum vel quemvis alium e suis a morte servare: ad quem locum vide Valckenarii notam." Intaphernis, unius ex conjuratis, uxori quum optio ab Dario data esset utrum maritum vel liberos an fratrem morte plecti mallet, mulierque respondisset, εἰ μὲν δὴ διδοῖ βασιλεὺς ἑνὸς τὴν ψυχὴν, αἱρέομαι ἐκ πάντων τὸν ἀδελφεὸν, Darius sermonem ejus miratus nuncium mittit dicentem, "ὦ γύναι, εἰρωτᾷ σε βασιλεὺς τίνα ἔχουσα γνώμην τὸν ἄνδρα τε καὶ τὰ τέκνα ἐγκαταλιποῦσα τὸν ἀδελφεὸν εἵλεο περιεῖναί τοι, ὃς καὶ ἀλλοτριώτερός τοι τῶν παίδων καὶ ἧσσον κεχαρισμένος τοῦ ἀνδρός ἐστι." ad quae mulier respondet, "ὦ βασιλεῦ, ἀνὴρ μέν μοι ἂν ἄλλος γένοιτο, εἰ δαίμων ἐθέλοι, καὶ τέκνα ἄλλα, εἰ ταῦτα ἀποβάλοιμι· πατρὸς δὲ καὶ μητρὸς οὐκ ἔτι μευ ζωόντων, ἀδελφεὸς ἂν ἄλλος οὐδενὶ τρόπῳ γένοιτο." Quo mulieris acumine Darius delectatus fratrem illius filiorumque natu maximum dimisit, reliquis occisis. Ad quae Valckenarius recto judicio usus annotavit non Herodotea ex Sophocleis, quae quorundam opinio fuerat, sed Sophoclea ex Herodoteis esse expressa, addiditque ab mulieris Herodoteae et Antigonaè Sophocleae judicio non valde dissidere illud Abauchae Scythae, qui uxore liberisque tenellis post se relictis aegrotantem amicum ex incendio servaverit, ut narrat Lucianus Toxar. 61. vol. 2. p. 565. rogatusque caussam, ἀλλὰ παῖδας μὲν, ἔφη, καὶ αὖθις ποιήσασθαί μοι ῥᾴδιον καὶ ἄδηλον εἰ ἀγαθοὶ ἔσονται οὗτοι, φίλον δὲ οὐκ ἂν εὕροιμι ἄλλον ἐν πολλῷ χρόνῳ τοιοῦτον, οἷον Γυνδάνης ἐστί. Mirum tamen est non sensisse Valckenarium, acerrimi judicii virum, quae Intaphernis uxor de fratre superstite dixerat perabsurde ab Antigona cadaveri adhi-

ἔλουσα κἀκόσμησα κἀπιτυμβίους

beri fratris occisi, quasi is violando ab Antigona edicto Creontis, qui corpus Polynicis insepultum projici jusserat, in vitam revocari possit. Nec quidquam lucramur Antigonae oratione in eam detorquenda sententiam ut Creonti, si is aut mariti ejus, qui nullus est, aut liberorum ejus, qui ipsi quoque nulli sunt, corpora insepulta relinqui jussisset, facilius se obtemperaturam fuisse dicat quam passuram ut frater justis post mortem honoribus careret, quum mariti quidem liberorumque jactura facile reparari possit, fratris vero jactura mortuis parentibus reparari ullo modo nequeat, ideoque fratri mortuo plus curae et honoris debeat quam marito liberisve, si qui essent, mortuis debitura sit. Nam hujus quoque inventi major est absurditas quam quae Sophocli imputari possit. Quamobrem non dubitandum quin longa haec declamatio v. 900.–928. paucioribus quibusdam quos Sophocles posuerat versibus ab vetere interpolatore substituta sit, sive is Iophon, Sophoclis filius, fuit, sive, quod multo verisimilius mihi videtur, unus ex eo genere poetarum, quos Aristophanes in Ranis v. 90. descripsit, *μειρακύλλια | τραγῳδίας ποιοῦντα πλεῖν ἢ μυρίας, | χελιδόνων μουσεῖα, λωβηταὶ τέχνης, | ἃ φροῦδα θᾶττον, ἢν μόνον χορὸν λάβῃ, | ἅπαξ προσουρήσαντα τῇ τραγῳδίᾳ.* Quod ante Aristotelis tempora factum esse haec ejus verba arguunt Rhetor. 3, 16. *ἂν δ' ἄπιστον ᾖ, τότε τὴν αἰτίαν ἐπιλέγειν, ὥσπερ Σοφοκλῆς ποιεῖ παράδειγμα τὸ ἐκ τῆς Ἀντιγόνης, ὅτι μᾶλλον τοῦ ἀδελφοῦ ἐκήδετο ἢ ἀνδρὸς ἢ τέκνων· τὰ μὲν γὰρ ἂν γενέσθαι* (exspectes *αὖθις γενέσθαι*) *ἀπολόμενα, "μητρὸς δ' ἐν Ἅιδου καὶ πατρὸς βεβηκότων | οὐκ ἔστ' ἀδελφὸς ὅστις ἂν βλάστοι ποτε."* Istiusmodi autem poeta etsi non tam puerili-

ter contra linguae Atticae et tragicae leges peccavit ut inferiorum temporum interpolatores multos aliis in locis tragicorum peccasse videmus, tamen et in delectu verborum et in sententiarum conformatione plura commisit quae clare ostendant quanto inferior Sophocle fuerit: quorum unum alterumque facile excusari posset, sed quibus tot numero intra undetriginta versus constipatis, de quibus ad versus singulos dicetur, interpolator hic non minus manifesto sese prodidit quam qui Aeschylo in Choephoris versus tres et viginti intulit 274.–296. ridiculos magis quam tragicos. Ceterum laudandus mihi est Augustus Jacobus, qui in Quaestionibus Sophocleis anno 1821. editis novem versus 905.—913. spurios esse notavit eamque sententiam copiosius defendit in Praefatione ad Antigonam cum annotationibus Germanicis Berolini a. 1849. editam p. 17–23. Hujus sententiam secutus, sed paullo longius progressus Nauckius post verba *χοὰς ἔδωκα* v. 902. pergi voluit *ταῦτ' ἔδοξ' ἁμαρτάνειν* (v. 914.), rectius facturus si versus quattuor 900.–904. totos sustulisset. Nam, quod Nauckius quoque sensit, verba *φίλη δὲ σοὶ, κασίγνητον κάρα* v. 899. ita sunt dicta ut in toto theatro ne unum quidem hominem fuisse putem quin de Polynice dicta acciperet, de quo Antigona similiter dixerat v. 73. *φίλη μετ' αὐτοῦ κείσομαι φίλου μέτα.* et quem per totam hanc fabulam ita unice curat ut Eteoclis nullam usquam mentionem faciat nisi duobus in locis ubi necessario de eo dicendum erat, primum v. 23. ubi Creontis de utroque fratre sententiam, justam de Eteocle, injustam, ut ipsi videtur, de Polynice, exponit, deinde in colloquio cum Creonte, ubi tantum de eo dicit quantum verba

χοὰς ἔδωκα· νῦν δὲ, Πολύνεικες, τὸ σὸν
δέμας περιστέλλουσα τοιάδ' ἄρνυμαι.
καίτοι σ' ἐγὼ 'τίμησα τοῖς φρονοῦσιν εὖ.
οὐ γάρ ποτ' οὔτ' ἂν εἰ τέκνων μήτηρ ἔφυν
οὔτ' εἰ πόσις μοι κατθανὼν ἐτήκετο,
βίᾳ πολιτῶν τόνδ' ἂν ἠρόμην πόνον.
τίνος νόμου δὴ ταῦτα πρὸς χάριν λέγω;
πόσις μὲν ἄν μοι κατθανόντος ἄλλος ἦν,
καὶ παῖς ἀπ' ἄλλου φωτὸς, εἰ τοῦδ' ἤμπλακον,
μητρὸς δ' ἐν Ἅιδου καὶ πατρὸς κεκευθότοιν

904. τίμησα sine coronide. 907. ἂν ἠρόμην] ἀνηρόμην

postulabant Creontis, δμαιμον eum esse ἐκ μιᾶς τε καὶ ταὐτοῦ πατρός. Interpolator vero additis versibus 900.–903. effecit ut ex tertio demum post verba κασίγνητον κάρα versu, ubi Polynices compellatur, priora illa de Eteocle dicta esse intelligatur: unde scholiasta ad κασίγνητον κάρα annotavit, ὃ Ἐτεόκλεις· ἐξῆς γὰρ τοῦ Πολυνείκους μετὰ οἴκτου μνημονεύει.

900. αὐτόχειρ] αὐτόχειρα τοῦ τάφου dixit Sophocles v. 306.

902. χοὰς ἔδωκα] Hac locutione utitur Euripides Or. 124. Phoen. 940. Iph. T. 61.

904. καίτοι σ' ἐγὼ 'τίμησα] Scholiasta, παρὰ τοῖς καλῶς φρονοῦσι δικῶ σε τετιμηκέναι, ὥστε τοὺς συνετοὺς ἀποδέξασθαι τὰ ὑπ' ἐμοῦ εἰς σὲ γενόμενα. Triclinius, πάντες γὰρ οἱ νουνεχεῖς καὶ τὰ πράγματα ὡς δεῖ διακρίνοντες ἠγάσαντό με τῆς περὶ σὲ σπουδῆς. σύναπτε δὲ τὸ εὖ πρὸς τὸ ἐτίμησα. Recte sensit Triclinius εὖ cum ἐτίμησα potius quam cum φρονοῦσιν, ubi facilius eo caremus, conjungendum fuisse. Quae collocatio verborum poetam prodit parum exercitatum, qui metro non potuit satisfacere nisi particula male eo in loco collocata ubi ab lectoribus Graecis non poterat non cum φρονοῦσιν conjungi.

906. κατθανὼν ἐτήκετο] Haec verba etiam de liberis versu praecedente memoratis intelligi voluit poeta, parum apte verbo usus ἐτήκετο, quod tabescentes significat, pro ἐπύθετο.

907. βίᾳ πολιτῶν fortasse sumtum ex versu 70., Ismenae, quae ibi loquitur, convenientius quam Antigonae, quae culpam crudelis edicti in Creontem solum confert.

ἂν ἠρόμην ex uno apographo pro ἀνηρόμην.

908. τίνος νόμου] Triclinius, ἤγουν τίνι νόμῳ χαριζομένη, καὶ στέργουσα καὶ ἀποδεχομένη τοῦτον, λέγω ταῦτα;

909. κατθανόντος] Hoc dixit pro κατθανόντος τοῦ προτέρου.

910. εἰ τοῦδ' ἤμπλακον] τοῦδε ad παῖς referendum, etsi verba ita sunt collocata ut ad φωτὸς potius referendum esse videatnr.

911. κεκευθότοιν] κεκευθότων scholiasta ad Oed. T. 968. τετευχότων Clemens Alex. Strom. 6. p. 747. βεβηκότων Aristoteles Rhetor. 3, 16. p. 1417, 32.

οὐκ ἔστ' ἀδελφὸς ὅστις ἂν βλάστοι ποτέ.
τοιῷδε μέντοι σ' ἐκπροτιμήσασ' ἐγὼ
νόμῳ, Κρέοντι ταῦτ' ἔδοξ' ἁμαρτάνειν
καὶ δεινὰ τολμᾶν, ὦ κασίγνητον κάρα.
καὶ νῦν ἄγει με διὰ χερῶν οὕτω λαβὼν
ἄλεκτρον, ἀνυμέναιον, οὔτε του γάμου
μέρος λαχοῦσαν οὔτε παιδείου τροφῆς,
ἀλλ' ὧδ' ἔρημος πρὸς φίλων ἡ δύσμορος
ζῶσ' ἐς θανόντων ἔρχομαι κατασκαφάς·
ποίαν παρεξελθοῦσα δαιμόνων δίκην;
τί χρή με τὴν δύστηνον ἐς θεοὺς ἔτι
βλέπειν; τίν' αὐδᾶν ξυμμάχων; ἐπεί γε δὴ
τὴν δυσσέβειαν εὐσεβοῦσ' ἐκτησάμην.
ἀλλ' εἰ μὲν οὖν τάδ' ἐστὶν ἐν θεοῖς καλά,

912. βλάστοι] βλαστοῖ 916. λαβὼν] λαβῶν pr. 917. οὔτε του] οὔτέ τοῦ, circumflexo eraso. 918. παιδείου] παιδίου 920. ἐς scripsi pro εἰς. θανόντων — κατασκαφάς] θανάτων — κατασφαγάς 923. αὐδᾶν] αὐδᾶν corr.

912. βλάστοι] Codex et apographa βλαστοῖ. Recte apud Aristotelem. Sophocli autem ut scriberet οὐκ ἔστ' ἀδελφὸς ὅστις — non facile in mentem venturum erat, quum recta in promtu esset orationis forma οὐκ ἔσθ' ὅπως ἀδελφὸς ἂν βλάστοι ποτέ.

913. ἐκπροτιμήσασ'] Verbum ex hoc uno loco cognitum.

916. ἄγει με] Per satellites suos, quos Creon appellat τοὺς ἄγοντας v. 931.

917. 918. Haec ex verbis Antigonae v. 867. 876. composita sunt ab interpolatore, parum decore adjecto οὔτε παιδείου τροφῆς, i. e. οὔτε παῖδα θρέψασαν, ut explicat scholiasta. παιδείου ex paucis apographis pro παιδίου restitutum.

91[illegible]ου] utrum hic scriptor TOT pronomen (τινος) an articulum (τοῦ) esse voluerit. Sophocles neutrum additurus erat.

920. θανόντων—κατασκαφάς recte apographa omnia pro θανάτων—κατασφαγάς. κατασκαφὴς οἴκησις dicta erat v. 891.

921. παρεξελθοῦσα—δίκην] Similiter v. 60 νόμου βίᾳ ψῆφον τυράννων ἡ κράτη παρέξιμεν.

923. τίν' αὐδᾶν ξυμμάχων;] Hoc parum apte finxit interpolator. Nullos enim socios expetit Antigona, sed praecipuam laudem in eo ponit quod sola Creontis edicto esse opposuit mortemque sola subit. De quo videnda quae ipsa dixit v. 69.–77.

924. τὴν δυσσέβειαν] Impietatis crimen.

παθόντες ἂν ξυγγνοῖμεν ἡμαρτηκότες·
εἰ δ' οἵδ' ἁμαρτάνουσι, μὴ πλείω κακὰ
πάθοιεν ἢ καὶ δρῶσιν ἐκδίκως ἐμέ.
ΧΟ ἔτι τῶν αὐτῶν ἀνέμων ῥιπαὶ
τήνδε γ' ἔχουσιν. 930
ΚΡ. τοιγάρτοι καὶ τοῖσιν ἄγουσιν

927. ἁμαρτάνουσι] ἁμαρτάνουσιν 928. ἐκδίκως] ἐνδίκως, κ ab S. 929. ἀνέμων ῥιπαὶ | τήνδε γ' ἔχουσιν scripsi pro ἀνέμων αὗται | ψυχῆς ῥιπαὶ τήνδε γ' ἔχουσιν. 931. καὶ scripsi pro τούτων. τοῖσιν] τοῖσ

926. Scholiasta, εἰ ταῦτα τοῖς θεοῖς ἀρέσκει, παθόντες τὴν τιμωρίαν γνοίημεν τὴν ἁμαρτίαν. Itaque ἂν ξυγγνοῖμεν non cum παθόντες, sed cum ἡμαρτηκότες est construendum, *fatebimur peccasse*, ξυγγνοῖμεν metri caussa pro γνοῖμεν posito.

927. εἰ δ' οἵδ' ἁμαρτάνουσι] Scholiasta, ἐπὶ τὸν Κρέοντα ἡ ἀναφορά. ἐκδίκως· ἔξω τοῦ δικαίου.

μὴ πλείω κακά perinepte dictum ubi μὴ μείω aut ἴσα κακὰ potius dicendum erat.

928. Quod διορθωτὴς pro ἐνδίκως restituit ἐκδίκως in apographis omnibus est.

929. ἔτι] Scholiasta, ἔτι ἐν τῷ αὐτῷ κινήματι ἔοικεν ἡ παῖς εἶναι· οἷον· οὐκ ἐνδέδωκεν ὀδυρομένη. Recte Camerarius: neque enim aut peccasse se fatetur, aut poenitere facti. Ideo dicit chorus retinere pristinum animi impetum, a ventorum flatibus translatione ducta. WUND.

αὗται in codice post ἀνέμων additum ab editoribus recentioribus recte in αὗται mutatum, sed tam supervacuum est ut non dubitem quin metri explendi caussa insertum sit postquam glossema ψυχῆς ad ἀνέμων adscriptum textui illatum esset: quae etiam Hermanni sententia olim fuit, etsi postmodum ab ipso rejecta, quum non sentiret quam inepto modo figurata et propria forma dicendi mixta sit in verbis ἀνέμων ψυχῆς ῥιπαί. Utroque igitur sublato chori verba ex dimetro constant et monometro, ut verba Antigonae v. 933. 934. ῥιπὰς ἐχθίστων ἀνέμων similiter figurate dixit chorus v. 137. Iisdem autem motibus Antigonam agitari in eademque quam per totam hanc fabulam contra Creontem defendit sententia de sepultura Polynici debita chorus recte colligit ex versibus ejus v. 891.–903. apteque post ultima ejus verba, νῦν δὲ, Πολύνεικες, τὸ σὸν | δέμας περιστέλλουσα τοιάδ' ἄρνυμαι, pergit ἔτι τῶν αὐτῶν ἀνέμων ῥιπαὶ τήνδ' ἐπέχουσιν. Nam sic, vel τῇδ' ἐπέχουσιν, haud dubie corrigendum quod in codice est τήνδε γ' ἔχουσιν. Usitatum de ventis verbum est ἐπέχειν, cujus exempla vide in Thesauro vol. 3. p. 1501.

931. τοιγάρτοι τούτων, quod est in codice; servatum est in apogr. Par. 2712. et ed. Ald., in τοιγὰρ τούτων mutatum in apographis ceteris ab correctore, qui non animadverterat excidisse καί (ut καὶ post καίτοι excidit v. 949.) et pronomen τούτων ab interpolatore esse illatum. τοιγάρτοι dixerunt Aeschylus Suppl. 655., Aristoph. Ach. 643. aliique Attici veteres non pauci. Aptissime autem Creontis pertinacia significatur particulis τοιγάρτοι καί, quae aliquanto fortiores sunt quam sim-

κλαύμαθ' ὑπάρξει βραδυτῆτος ὕπερ.
ΑΝ. οἴμοι, θανάτου τοῦτ' ἐγγυτάτω
τοὔπος ἀφῖκται.
ΧΟ. θαρσεῖν οὐδὲν παραμυθοῦμαι
μὴ οὐ τάδε ταύτῃ κατακυροῦσθαι.
ΑΝ. ὦ γῆς Θήβης ἄστυ πατρῷον
καὶ θεοὶ προγενεῖς,
ἄγομαι δὴ κοὐκέτι μέλλω.
λεύσσετε, Θήβης οἱ κοιρανίδαι,
οἷα πρὸς οἵων ἀνδρῶν πάσχω,
τὴν εὐσεβίαν σεβίσασα.

Post 940. sequebatur *τὴν βασιλίδα μοῦσην λοιπήν.*

933. *ἐγγυτάτω*] *ἐγγυτάτωι* ΧΟ.] ΚΡ. 939. *δὴ*] *δὴ 'γὼ σέβειαν* 934. *ἀφῖκται*] *ἀφίκται* 935. 943. *εὐσεβίαν* Triclinius] *εὐ-*

plex *τοιγὰρ*, quod non sensit vetus corrector qui *τοιγὰρ τούτων* scripsit, et *τούτων* vel ad *ἀνέμων* rettulit vel genere neutro dictum esse voluit, quorum dubites utrum utro sit ineptius. In verbis proximis *τοῖς* recte in *τοῖσιν* mutatum in apographis. V. ad v. 382.

932. *κλαύμαθ' ὑπάρξει*] I e. punientur.

935, 936. In codice Creonti tribuuntur. Huic an choro sint tribuendi ambigit scholiasta, *οὐ παραμυθοῦμαί σε θαρρεῖν, ὡς μὴ κεκυρωμένου σοι τοῦ ἀποθανεῖν. τοῦτο δέ φησιν, ὡς οὐκ ἐνδιδοὺς, ἵνα μὴ ὑπονοήσῃ ἐκείνη μεταπεπεικέναι αὐτὸν δακρύουσα. ἢ ὁ χορὸς λέγει, ὡς τοῦ Κρέοντος μὴ μεταπεισθέντος.* Choro esse restituendos ostendit Boeckhius.

938. *προγενεῖς*] Antiqui. Sunt autem illi antiqui dii Mars et Venus, Harmoniae, Cadmi conjugis, parentes. HERM. In *πατρογενεῖς* corruptum in apogr. Par. 2712. aliisque. Venus *γένους προμάτωρ* dicitur ab Aeschylo Sept. 140., Juppiter *προγόνων προπάτωρ* ab Sophocle Aj. 380.

939. *δὴ κοὐκ* recte in Par. 2712. aliisque paucis. Quod in codice est *δὴ 'γὼ κοὐκ* corrector posuisse videtur qui versum acatalectum facere vellet.

940. *οἱ κοιρανίδαι*] Recte scholiasta, *κοίρανοι· τοῖς ἀπὸ τοῦ χοροῦ φησιν· εἰώθασι γὰρ οὐ μόνον τοὺς βασιλεῖς, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἐνδόξους τῶν πολιτῶν οὕτω καλεῖν.* Sic infra v. 998. *Θήβης ἄνακτες*, ut chorus senum Thebanorum *χώρας ἄνακτες* compellatur ab Iocasta Oed. T. 911. et senum Atticorum *ἄνδρες τῆσδε δημοῦχοι χθονός* a Polynice Oed. C. 1348.

Delevi futilem qui in codice sequitur versum *τὴν βασιλίδα μοῦσην λοιπήν*, quo ejecto non est necessarium ut *μ'* pronomen post *κοιρανίδαι* inseratur, quum hiatus inter *κοιρανίδαι* et *οἷα* nihil offensionis habeat in vocativo. *βασιλίδα* scholiasta interpretatur *τὴν βασίλειαν*, quod Triclinius in textu posuit.

ΧΟ. ἔτλα καὶ Δανάας οὐράνιον φῶς
ἀλλάξαι δέμας ἐν χαλκοδέτοις αὐλαῖς· 945
κρυπτομένα δ' ἐν τυμβήρει θαλάμῳ κατεζεύχθη·
καίτοι καὶ γενεᾷ τίμιος, ὦ παῖ παῖ,
καὶ Ζηνὸς ταμιεύεσκε γονὰς χρυσορύτους. 950

944.–954. = 955.–965.

944.–947. Versus sic divisi, ἔτλα–| ἀλλάξαι–| αὐλαῖσ–| τυμβήρει—.

944. Δανάας] δανᾶσ, ά a m. pr. Hermannus. 949. καὶ post καίτοι addidit Hermannus. 950. Duo versus, καὶ–| σκε γονὰσ—. Triclinius χρυσορρύτουσ χρυσορύτους

944. — 987. Egregie instituit poeta ut chorus, misero Antigonae fato in dolorem non mediocrem conjectus, aliquo cantu prosecuturus decedentem virginem ac semet ipsum quodammodo consolaturus trium proferret hominum nobilium exempla, qui simili calamitate olim adfecti vivique in speluncas subterraneas inclusi essent, Danaae, Lycurgi et Cleopatrae. Ex his quanquam Danae et Cleopatra liberatae postmodo e custodiis ab aliis scriptoribus traduntur, tamen illi valde errant interpretes, qui chorum commemorandis exemplis illis simul Antigonae aliquam recuperandae libertatis spem injicere voluisse suspicantur. WUND.

944.–954. ἔτλα—ἐκφίγοιεν] Sensus nexusque hic est: toleravit eandem fortunam Danae, ut in carcerem subterraneum includeretur; quanquam enim nobilis erat et ab Jove amabatur, cujus compressu gravida facta est, tamen succubuit fato, cui nulla unquam vis resistere potest. Fabula, quam tangit Sophocles, haec est: Acrisius, rex Argivorum, quum ab oraculo monitus esset fore ut Danae, filia ipsius, puerum pareret, a quo interficeretur, in conclavi aereo subterraneo eam inclusam custodivit. Nihilominus Juppiter in imbrem aureum conversus et per tegulas demissus cum Danae rem habuit; unde natus postmodo Perseus est. Cfr. Apollod. 2, 4, 1. Hygin. fab. 63. et Horat. Od. 3, 16, 1 sqq. schol. ad Apollon. Rhod. 4, 1091. WUND.

944. οὐράνιον φῶς ἀλλάξαι] *Tenebris mutare lucem coelestem.* MUSGR. Δανάας δέμας usitata tragicis periphrasi dictum pro Δανάη.

945. χαλκοδέτους αὐλὰς dicit quem χαλκοῦν θάλαμον dixerunt Pausanias 2, 23, 7. ἄλλα δέ ἐστιν Ἀργείοις θέας ἄξια. κατάγεων οἰκοδόμημα, ἐπ' αὐτῷ δὲ ἦν ὁ χαλκοῦς θάλαμος, ὃν Ἀκρίσιός ποτε ἐπὶ φρουρᾷ τῆς θυγατρὸς ἐποίησε· Περίλαος δὲ καθεῖλεν αὐτὸν τυραννήσας. et Apollod. 2, 4, 1. δείσας οὖν Ἀκρίσιος τοῦτο, ὑπὸ γῆν θάλαμον κατασκευάσας χάλκεον τὴν Δανάην ἐφρούρει. χαλκοῦς autem vel χαλκόδετος dicitur quia parietes conclavis aereis laminis tabulati fuerant. Monuit Boeckhius. Idem τυμβήρης dicitur ut κατηρεφὴς τύμβος et κατασκαφὴς οἴκησις Antigonae v. 885. 891.

949. καὶ post καίτοι in codice excidit eodem errore quo καὶ post τοιγάρτοι v. 931.

950. ταμιεύεσκε] Scholiasta, ἀντὶ τοῦ ἐν αὐτῇ εἶχε τὰς γονὰς τοῦ Διός· ὅ ἐστιν, ἔγκυος ἦν.

ἀλλ' ἁ μοιριδία τις δύνασις δεινά·
οὔτ' ἄν νιν ὅλβος οὔτ' Ἄρης, οὐ πύργος, οὐχ ἁλίκτυποι
κελαιναὶ νᾶες ἐκφύγοιεν.
ζεύχθη δ' ὀξύχολος παῖς ὁ Δρύαντος,
Ἠδωνῶν βασιλεύς, κερτομίοις ὀργαῖς
ἐκ Διονύσου πετρώδει κατάφαρκτος ἐν δεσμῷ.
οὕτω τᾶς μανίας δεινὸν ἀποστάζει

951. ἀλλ' ἁ—τις] ἀλλὰ—τίσ πύργοσ— ἄν νιν] ν ante ιν ab S. 952. Duo versus, οὔτ' ἄν—| οὐ ὅλβος Erfurdtius pro ὄμβρος. 955. ὀξύχολος Scaliger pro ὀξυχόλως. ὀξυλόχωσ pr. 956.-958. Versus sic divisi, ἠδωνῶν (cum spiritu aspero)—| ὀργαῖσ—| πετρώδει—. 958. πετρώδει] ει in η mutatum a m. pr. 959. τᾶς] τὰσ pr.

951. ἀλλ' ἁ in apographis pro ἀλλά.

952. ὅλβος—Ἄρης] Eadem conjunxit Bacchylides ab Erfurdtio comparatus apud Stobaeum Ecl. phys. 1, 166. θνατοῖσι δ' οὐκ αὐθαίρετοι | οὔτ' ὅλβος οὔτ' ἄκαμπτος Ἄρης οὔτε πάμφθερσις στάσις.

955.-965. Alterum similis fati exemplum commemorat Lycurgi, regis Thracum, quem, quod Bacchum ejusque comites contemsisset et laesisset, antro inclusum esse tradit. Eadem de re exposuerunt Homerus Il. 6, 130–140, qui occaecatum eum ab Jove propter illum contemptum Bacchi narrat, Apollod. 3, 5, 1. Diodor. 3, 65. et Hygin. fab. 132. WUND. Scholiasta, τὸ ἑξῆς· ζεύχθη πετρώδει κατάφρακτος ἐν δεσμῷ· μὴ οὕτω δὲ αὐτὸ λάβωμεν, ὅτι καὶ ἡ Ἀντιγόνη ἀσεβὴς οὖσα πέπονθεν ὅπερ ὁ ἀσεβὴς Λυκοῦργος, ἀλλ' ἁπλῶς τῇ παραθέσει τῶν ὁμοίων δυστυχιῶν παραμυθεῖται τὴν κόρην.

ὀξύχολος] *Acrem* Lycurgum dixit Virgil. Aen. 3, 14. WUND.

956. Ἠδωνῶν] Est populi Thracii nomen ab geographis aliisque scriptoribus multis memorati. Aeschyli tragoedia, in qua fabulam de Lycurgo Thracum rege tractaverat, Ἠδωνοί inscripta fuit, prima tetralogiae Lycurgeae tragoedia.

κερτομίοις ὀργαῖς] Mirum dativi usum per διὰ τὰς κερτομίους ὀργὰς explicat scholiasta, sive *propter procax ingenium*, ut vertit Erfurdtius. Recte, nisi κερτομίοις ὀργαῖς est dittographia verborum κερτομίοις γλώσσαις ex v. 961., Sophocles autem aliud quid scripsit.

958. ἐκ Διονύσου (i. e. ὑπὸ Διονύσου) pendet ab κατάφαρκτος.

πετρώδει—δεσμῷ] In antro montis Pangaei. Vide Apollodor. 3, 5. MUSGR.

κατάφαρκτος] Temere in κατάφρακτος mutatum in apographis omnibus. Conf. ad v. 235. et ad Ajac. 909. ubi codex et apographa ἄφρακτος. Sic veteres Attici non ναύφρακτος dixerunt, sed ναύφαρκτος, quod notavi ad Aristoph. Acharn. 95.

959. οὕτω—μένος] Sententia generalis est, sensusque hic: ita (i. e. istiusmodi poena) compescitur magna et vegeta vis insaniae sive furor. WUND. Sic fere haec interpretanda forent, si recte haberet codicis scriptura, quam satis manifestum est inepte esse interpolatam. Nam nec sententia illa generalis apta huic loco est, nec

ἀνθηρόν τε μένος. κεῖνος ἐπέγνω μανίαις
ψαύων τὸν θεὸν ἐν κερτομίοις γλώσσαις.
παύεσκε μὲν γὰρ ἐνθέους γυναῖκας εὔιόν τε πῦρ,
φιλαύλους τ' ἠρέθιζε Μούσας.
παρὰ δὲ Κυανεᾶν σπιλάδων διδύμας ἁλὸς

966.-976. = 977.-987.

960. Duo versus, ἀνθηρόν-| νοσ ἐπέγνω—. 962. Duo versus, παύεσκε-| γυναῖκασ— 965. τ' om. 966. παρα δε sine accentibus. Κυανεᾶν σπιλάδων Wieselerus in dissertatione Gottingae a. 1857. edita pro Κυανέων πελάγεων (hoc accentu codex, non πελαγέων) πετρῶν

proxima verba κεῖνος ἐπέγνω apte juncta praecedentibus sunt, nec μανίαις scriptum ab Sophocle esse potest, nec ψαύων cum accusativo constructum esse verisimile est. Sophocles tale quid scribere potuit, οὕτω τᾶς μανίας κεῖνος ἀποστάζων | ἀνθηρόν τι μένος δεινοῦ ἐπέγνω παράνους | ψαύων τοῦ θεοῦ ἐν κερτομίοις γλώσσαις. τᾶς μανίας μένος ἀποστάζειν (eadem fere metaphora qua ἀπορρεῖν in pluribus locutionibus usurpatur) Lycurgus dicitur, cujus procacitas paullatim frangitur, sentientis quam terribilis sit deus quem temere lacessivit. δεινοῦ et θεοῦ correpta ante vocalem diphthongo dici potuit, ut πένθεῖ ἐμοί choriambus est in Electr. 847. Scholiastae annotationes, quibus nihil proficitur, quattuor sunt, prima, qua ἀποστάζει male interpretatur, οὕτω καὶ τοῦ Λυκούργου ἀπὸ τῆς μανίας ὀργὴ ἀποβαίνει. μένος γὰρ ἡ ὀργή. ἀνθηρὸν δὲ τὸ ἀκμαῖον καὶ ἀνθοῦν ἐν κακοῖς, secunda (ad δεινόν), ἀντὶ τοῦ πολύ, tertia (gl. ad μένος) μανία, quarta, κεῖνος ἐπέγνω: τὸ ἑξῆς, κεῖνος ἐπέγνω τὸν θεὸν κερτομίοις γλώσσης
αις
μανίας (sic) ψαύων, ubi γλώσσης librarii errore pro γλώσσαις scriptum videtur. Singulari si uti voluisset Sophocles ἐν κερτομίῳ γλώσσᾳ dixisset. Confert Musgravius Trach. 1000. τόδ' ἀκήλητον μανίας ἄνθος καταδερχθῆναι. ibid. 1089. ἦνθηκεν (sc. νόσος), ἐξώρμηκεν.

964. ἐνθέους] Scholiasta, τὰς θεολήπτους Βάκχας. εὔϊόν τε πῦρ· τὸ ὑπὸ τῶν Βακχῶν αἰρόμενον ἐν ταῖς Διονυσιακαῖς δαδουχίαις. Conf. Oed. T. 214. Eurip. Bacch. 146. MUSGR.

965. φιλαύλους (τ' recte additum in apographis) ἠρέθιζε Μούσας] Scholiasta, κακολογῶν αὐτὰς ἠρέθιζε καθ' αὑτοῦ. λέγει οὖν· ἐτάραττε καὶ ἐσκόρπιζε τὰς τῶν αὐλῶν φδάς. ἢ οὕτως· τὰς Μούσας τὰς περὶ τὸν Διόνυσον ἐχλεύαζε, τουτέστι, τοὺς ὕμνους ἢ τοὺς λόγους· τινὲς δέ φασιν ὅτι καὶ τὰς Μούσας ὕβρισεν. Inter Bacchi comites a Diodoro 4, 4. recensentur Musae. Ἠρέθιζε, *lacessivit*, dictis puta procacibus et contumeliosis. MUSGR.

966.-987. Sensus hic est, Ne Cleopatra quidem fato resistere potuit, quanquam e dis orta fuit, sed in carcerem conclusa est; cujus calamitatem deplorantes filii misere tabescebant, a noverca etiam occaecati. Fabula autem quam tetigit, haec fere fuisse statuenda est: Phineus, rex Salmydessi Thracii, uxorem duxit Cleopatram, filiam Boreae et Orithyiae, ex qua duos genuit filios, Plexippum et Pandionem vulgo appellatos. Repudiata autem Cleopatra

ἀκταὶ Βοσπόριαι ἰδ' ὁ Θρῃκῶν ἄξενος

967. Versus sic divisi, ἀκταὶ-| ἦδ' ὁ-| ἵν'—. ἰδ' Triclinius pro ἦδ' ἄξενος addidit Boeckhius.

et in custodiam condita duxit Idaeam, filiam Dardani, regis Scytharum, quae privignos suos vim sibi inferre voluisse apud Phineum criminata perfecit ut oculis illos privare per eum sibi liceret. Vide prae ceteris Diodorum 4, 43. 44, qui pluribus de ista fabula exposuit. Paucis de ea egit Apollodorus 3, 15, 3, ex quo sua hausit scholiasta ad v. 980, admiscens nonnulla de quibus Sophocles non cogitavit. WUND.

966. παρὰ δὲ Κυανεᾶν σπιλάδων διδύμας ἁλός] Est metrum quod grammatici (v. Hephaest. p. 42.) Aeolicum vocant, compositum ex basi tribusque dactylis cum catalexi trochaica sive cretica. Basis apud Sapphonem, Alcaeum scriptoremque carminis Theocritei 29. disyllaba est, id est trochaica vel spondiaca vel iambica, nec poterat alia esse, quum poetae illi integra hoc metro carmina conderent, in quibus incommodum fuisset constanter uti tribracho, inelegans vero tribrachum tribus illis quos dicebam pedibus disyllabis uno alteroque in versu admiscere. Sophocles vero, qui uno tantum hujusmodi versu in hoc carmine uteretur, tribracho, qui aliis quoque numeris dactylicis interdum praemittitur, uti maluit quam in stropha πὰρ δὲ, in antistropha κὰδ δὲ pro παρὰ δὲ et κατὰ δὲ scribere.

Κυανεᾶν σπιλάδων] Scriptura codicis κυανέων πελάγεων πετρῶν orta est ex σπιλάδων in πελάγεων corrupto veraeque scripturae glossemate πετρῶν. Nam sic grammatici σπιλάδας explicare solent, velut Hesychius, σπιλάδες· αἱ περιεχόμεναι τῇ θαλάσσῃ πέτραι, s. v. σπίλον, σπιλάδες γὰρ πέτραι. σπιλάδων nomine Sophocles usus est in fragm. (341.) apud schol. Arist. Ran. 678. ἐφ' ὑψηλαῖς σπιλάδεσσι. De Κυανέαις illis πέτραις, quae etiam πλαγκταὶ appellantur, scriptorum testimonia collecta sunt in Thesauri edit. Paris. sub utroque vocabulo, ex quibus sufficiet Strabonis verba apposuisse 7. p. 319. αἱ δὲ Κυάνεαι πρὸς τῷ στόματι τοῦ Πόντου εἰσὶ δύο νησίδια, τὸ μὲν τῇ Εὐρώπῃ προσεχὲς, τὸ δὲ τῇ Ἀσίᾳ. Κυανέας Συμπληγάδας dixit Euripides Med. 2. et Κυανεᾶν Συμπληγάδων πετρᾶν ib. 1259. Genitivi forma vulgaris in libris, ut apud Sophoclem, saepe falso accentu scripta κυανέων pro κυανεῶν, quod ubique restituendum. Scholiasta nec κυανέοις πέλαγεσι, quae nemo dixit, nec metri vitio offensus scripturam codicis sic est interpretatus, ἀντὶ τοῦ, παρὰ δὲ τοῖς κυανέοις πελάγεσι τῆς διδύμης θαλάττης γέγονεν ἐμφύλια κακὰ περὶ τοὺς Φινείδας. κυανέοις δὲ πελάγεσιν εἶπεν τοῖς ὑπὸ τῶν κυανέων πετρῶν περιεχομένοις. διδύμων πελαγέων sine nomine auctoris attulit Eustathius ad Homer. p. 581, 18., sed rectius διδύμη θάλασσα ex Sophocle idem ad Dionys. Perieg. 148. ubi Dionysius ipse paullo inferius, postquam de Cyaneïs dixit, v. 156. ἐκ τοῦ δ' ἂν καὶ πόντον ἴδοις διθάλασσον ἐόντα.

παρὰ] I. e. *apud*, i. e si quis ab Cyaneïs progrediatur. Sic v. 1123. ναιετὼν παρ' ὑγρῶν Ἰσμηνοῦ ῥείθρων.

967. ἀκταὶ] Scil. εἰσί. Usitatus hic poetis inde ab Homero incipiendae narrationis modus, *est locus ubi*—.

ἰδ'] Quod in codice est ἦδ' significat ἠδ', ut scriptum in apographis.

ἄξενος] Idem pluribus verbis dixit Aeschylus Prom. 726. τρα-

Σαλμυδησσὸς, ἵν' ἀγχίπτολις Ἄρης 970
δισσοῖσι Φινείδαις
εἶδεν ἀρατὸν ἕλκος
ἀραχθὲν ἐξ ἀγρίας δάμαρτος

970. Σαλμυδησσὸς] σαλμυδισσὸς ἵν'] ὃν superscr. ab S. ἀγχίπτολις] ἀγχίπολις 973. ἀραχθὲν Wunderus pro τυφλωθέν.

χεῖα πόντου Σαλμυδησία γνάθος, | ἐχθρόξενος ναύταισι, μητρυιὰ νεῶν. Σαλμυδησσὸς (in apographis σαλμυδησσὸς scriptum) et urbis et sinus et litoris nomen est, de quo schol. Apoll. Rh. 2, 177. ὑπὸ πάντων ὁμολογεῖται τὸν Φινέα περὶ τὸν Σαλμυδησσὸν κατοικῆσαι. ὁ δὲ Σαλμυδησσὸς ἐπὶ τῆς Θρᾴκης ἐστὶ κατὰ τὰ ἀριστερὰ εἰσπλέοντι τὸν Πόντον.

970. ἵν'] Scholiasta, τὸ δὲ ἵνα τοῖς ἄνω συνάπτεται, ἵνα ἀκταὶ Βοσπόριαι, καὶ οὐδὲν λείπει· ὅσοι δὲ γρ. ὃν Ἄρης, περιττὸν λαμβάνουσι τὸ ὄνομα.

ἀγχίπτολις pro ἀγχίπολις ex duobus apogr. restitui. Metrum idem quod v. 944. ἔτλα καὶ Δανάας οὐράνιον φῶς. v. 788. καί σ' οὔτ' ἀθανάτων φύξιμος οὐδείς, et alibi saepissime. Si in antistropha v. 981. recte quinque tantum legerentur syllabae ἀρχαιογόνων, in stropha ἀγχίπολις pro alius vocabuli glossemate habendum foret, velut ἄγχουρος. Neque enim soluta arsis choriambica ferri potest. Sed quum metri forma illa quam dicebam multo probabilior sit, vix dubitari potest quin in versu antistrophico vitii sedes sit quaerenda.

Ἄρης] Scholiasta, παρὰ γὰρ Θρᾳξὶ τιμᾶται ὁ Ἄρης, ὡς ὁ ποιητής (Il. 13. 301.) "τὼ μὲν ἄρ' ἐκ Θρῄκης Ἐφύρους μέτα θωρήσεσθον." *Mavortia regna* Virg. Aen. 3, 13. ab Wund. comparatus Thraciam appellat.

971. ἀρατὸν adjectivum hoc uno loco apud tragicos legitur, qui ἀραῖον potius vel κατάρατον dicere solent. ἀρητὸν γόον dixit Homerus Il. 17, 37. et 24, 741.

972. ἀραχθὲν, quod in codice ante ἐγχέων v. 975. legitur, recte huc rettulit Wunderus ejecto glossemate τυφλωθέν, ad quod in scholiis annotatum, τὸ ἐξῆς, τυφλωθὲν ὀμμάτων κύκλοις, adscripto ad ἀραχθὲν v. 975. glossemate ἀντὶ τοῦ τυφλωθέν. et scholio, ἀραχθὲν αἱματηραῖς χείρεσσιν, ὑπ' ἐγχέων καὶ κερκίδων ἀκμαῖς, τουτέστι γυναικείαις. Quae qui scripsit nihil aliud legit quam ἀραχθὲν ἐγχέων. Nam ἄτερθε si legisset, non ὑπ' ἐγχέων καὶ κερκίδων ἀκμαῖς dixisset, sed οὐχ ὑπ' ἐγχέων, ἀλλὰ κερκίδων ἀκμαῖς. Quid dici debuerit non fugit Triclinium, qui explicuit, ἕλκος τυφλωθὲν, ἀλαὸν καὶ τυφλὸν, ἀραχθὲν καὶ πληγὲν οὐκ ἐν ἀκμαῖς καὶ ὀξύτησιν ἐγχέων καὶ ξιφῶν, ἀλλ' ὑπὸ αἱματηραῖς τε χερσὶ καὶ ἐν ἀκμαῖς κερκίδων, ἤγουν σιδηρῶν ἀτράκτων. Pariter apud Apollodorum 2, 8, 1. Alcmene Eurysthei capiti, ab Hyllo abscisso et ipsi tradito oculos κερκίσιν effodit: quod factum comparavit Erfurdtius.

ἐξ ἀγρίας δάμαρτος] Non pugnare secum Sophocles judicandus est, quo auctore schol. Apoll. Rh. 2, 178 sqq. ab ipso patre propter novercam Phinidas occaecatos tradit. Adde Diodor. 4, 43. 44. Apollod. 3, 15. 3. Valck. Diatr. c. 19. p. 196. Recte enim Phineus oculis privasse filios suos dici poterat, quum occaecari eos a noverca passus esset. WUND.

δάμαρτος] Idotheae, novercae

ἀλαὸν ἀλαστόροισιν ὀμμάτων κύκλοις
ἄτερθ' ἐγχέων, ὑφ' αἱματηραῖς
χείρεσσι καὶ κερκίδων ἀκμαῖσιν.
κατὰ δὲ τακόμενοι μέλεοι μελέαν πάθαν
κλαῖον, ματρὸς ἔχοντες ἀνύμφευτον γονάν·
ἃ δὲ σπέρμα μὲν ἀρχαιογόνων
ἄντασ' Ἐρεχθειδᾶν,
τηλεπόροις δ' ἐν ἄντροις
τράφη θυέλλαισιν ἐν πατρῴαις
Βορεὰς ἅμιππος ὀρθόποδος ὑπὲρ πάγου

975. ἄτερθ' Hermannus pro ἀραχθέν. 977.–981. Versus sic divisi, κατὰ| μελέαν| κλαῖον| τεσ ἀνύμφευτον| δὲ σπέρμα— 979. κατα δε sine accentibus. τακόμενοι] α in litura. 980. κλαῖον scripsi pro κλαῖων ματρὸς] πατρὶσ 984. θυέλλαισιν scripsi pro θυέλλησιν

quam Phineus post obitum Cleopatrae, Boreae filiae, in matrimonium duxerat.

974. ἀλαὸν cum ἕλκος conjunctum est effectus significandi caussa, quum proprie ad ὀμμάτων κύκλοις referri deberet.

ἀλαστόροισιν] Scholiasta, τοῖς ἄλαστα πεπονθόσιν. ἢ τοῖς δυστυχέσι κύκλοις τῶν ὀμμάτων.

980. ἀνύμφευτον γονάν] Scholiasta, κακόνυμφον γονήν· ὅτι ἐπὶ κακῷ νυμφευθεῖσα δυστυχεῖς αὐτοὺς ἔτεκεν. Hoc dicit poeta: et tabescentes miseri miseram sortem suam deplorabant, ex infausto matris connubio nati. De locutione γονὴν ἔχειν μητρὸς Oed. C. 972. ὃς οὔτε βλάστας πω γενεθλίους πατρὸς, | οὐ μητρὸς εἶχον, ἀλλ' ἀγέννητος τότ' ἦ. WUND.

982. ἃ δὲ σπέρμα μὲν ἀρχαιογόνων ἄντασ' Ἐρεχθειδᾶν] Erechthei filia fuit Orithyia, ex qua Boreas suscepit Cleopatram, quae hic dicitur ἀντᾶν σπέρμα avi. Quod interpretes explicant μετέχειν τοῦ σπέρματος, nullum similius [illegible] parent [illegible] bentes quam Homeri illud ἐμὸν λέχος ἀντιόωσαν. Et hoc quidem ille dixit aptissime de tori socia: absurde vero Cleopatra dici videtur ἀντᾶν σπέρμα avitum. Praeterea post ἀρχαιογόνων una versui syllaba deest, ut dixi ad v. 970. Sophocles quid scripserit incertum est: sed sensus verborum tale quid requirit, ἃ δὲ σπέρμα μὲν ἀρχαιογόνων ἐξ | ηὐδᾶτ' Ἐρεχθειδᾶν. Ἐρεχθειδᾶν per τῶν Ἀθηνῶν explicat scholiasta, quod Elmsleius τῶν Ἀθηναίων scripsit. Ceterum similiter dictum in Aj. 202. ναὸς ἀρωγοὶ τῆς Αἰαντος | γενεᾶς χθονίων ἀπ' Ἐρεχθειδᾶν.

984. θυέλλαισιν ἐν πατρῴαις Βορεὰς ἅμιππος] Nonnus Dionys. 33, 211. πῶς ποτε Φοῖβον ἔφευγε βορῃῖδι σύνδρομον αὔρῃ; 37, 121. δεύτερον ἵππον ἔθηκε βορειάδι σύνδρομον αὔρῃ. Ad celeritatem depingendam utrobique adhibetur phrasis. Tyrtaeus quoque apud Stobaeum Floril. 51, 1. νικᾷῃ δὲ θεῶν Θρηΐκιον Βορέην. MUSGR. Theognis 716. ὠκύτερος δ' εἴησθα— παίδων Βορέω, τῶν ἄφαρ εἰσὶ πόδες.

985. ἅμιππος] ἀμίπποις lectio viti-

θεῶν παῖς· ἀλλὰ κἀπ' ἐκείνᾳ
Μοῖραι μακραίωνες ἔσχον, ὦ παῖ.

ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ.

Θήβης ἄνακτες, ἤκομεν κοινὴν ὁδὸν
δύ' ἐξ ἑνὸς βλέποντε· τοῖς τυφλοῖσι γὰρ
αὕτη κέλευθος ἐκ προηγητοῦ πέλει. 990

ΟΙ.Ρ. τί δ' ἔστιν, ὦ γεραιὲ Τειρεσία, νέον;

ΤΕ. ἐγὼ διδάξω, καὶ σὺ τῷ μάντει πιθοῦ.

ΟΙ.Ρ. οὔκουν πάρος γε σῆς ἀπεστάτουν φρενός.

ΤΕ. τοιγὰρ δι' ὀρθῆς τήνδ' ἐναυκλήρεις πόλιν.

ΟΙ.Ρ. ἔχω πεπονθὼς μαρτυρεῖν ὀνήσιμα. 995

989. βλέποντε] τε ex τεσ factum a m. pr. 994. τήνδ' ἐναυκλήρεις Valckenarius ad Eurip. Phoen. p. 321. pro τήνδε ναυκληρεῖς.

sa ab scholiasta memorata. Idem vero verba ὀρθόποδος ὑπὲρ πάγου recte interpretatur ὑψηλοῦ ὄρους καὶ ἀκρωρείας. ὀρθόπους πάγος igitur est rupes ad quam via ὀρθία est. ὀρθίους πάγους dixit Sophocles fragm. 110 νομὰς δέ τις κεροῦσσ' ἐπ' ὀρθίων πάγων | καθεῖρπεν ἔλαφος.

986. θεῶν παῖς] Id est, cui dei erant generis ultimi auctores; quod quidem de Cleopatra vere dicitur. Nam ipse Erechtheus Orithyiae pater inter deos relatus fuit. BRUNCK.

987. ἔσχον] Cum ἐπί ex superiori versu repetendo valet, *irruebant, invadebant.* V. citata ad Eurip. Bacch. 1131. MUSGR. Scholiasta, μακραίωνες· ἀθάνατοι καὶ πολυχρόνιοι. ἔσχον δὲ ἐπέσχον, ἐπετέθησαν, ἐπεβάρησαν.

988. Prodit in scenam Tiresias, vates caecus, comitante puero, quem appellat v. 1012. 1087. Eodem modo in Oedipo Rege in scenam adducitur Tiresias v. 298.

Θήβης ἄνακτες] Scholiasta, καὶ νῦν ἄνακτάς φησι τοὺς ἀπὸ τοῦ χοοῦ ἐντίμους. Qui καὶ νῦν dicit ad annotationem respiciens, quam ad v. 940. apposuimus.

990. ἐκ προηγητοῦ] Explicat quod dixerat αὕτη κέλευθος.

993. οὔκουν πάρος γε] Scholiasta, οἷον οὐδὲ τὴν ἀρχὴν τῆς σῆς κατωλιγώρουν μαντείας.

994. δι' ὀρθῆς] I. e. ὀρθῶς, intellecto ὁδοῦ. Sic ἐπ' ὀρθῆς apud scriptorem encomii Demosthenis inter Luciani opera vol. 3. p. 515.

τήνδ' ἐναυκλήρεις] Quod in codice est τήνδε ναυκληρεῖς non convenit Tiresiae personae, quem ex iis quae infra dicit manifestum est ab Creonte nunc inconsulto agi censere: unde v. 1015. memorato infausto sacrificiorum omine, καὶ ταῦτα (inquit) τῆς σῆς ἐκ φρενὸς νοσεῖ πόλις. Rex autem Creon post mortem demum Eteoclis et Polynicis factus erat, sed rem publicam jam tunc administrare coeperat, quum Eteocles urbem reliquisset ad arcendum hostilem fratris exercitum. ναυκληρεῖν πόλιν etiam Aeschylus dixit Sept. 652.

995. ἔχω—ὀνήσιμα] Referendum hoc ad servatam urbem, postquam filius Creontis, quem Megareum

ΤΕ. *φρόνει βεβῶς αὖ νῦν ἐπὶ ξυροῦ τύχης.*
ΚΡ. *τί δ' ἔστιν; ὡς ἐγὼ τὸ σὸν φρίσσω στόμα.*
ΤΕ. *γνώσει, τέχνης σημεῖα τῆς ἐμῆς κλύων.*
ἓς γὰρ παλαιὸν θᾶκον ὀρνιθοσκόπον
ἵζων, ἵν' ἦν μοι παντὸς οἰωνοῦ λιμήν,
ἀγνῶτ' ἀκούω φθόγγον ὀρνίθων, κακῷ
κλάζοντας οἴστρῳ καὶ βεβαρβαρωμένῳ·
καὶ σπῶντας ἐν χηλαῖσιν ἀλλήλους φοναῖς
ἔγνων· πτερῶν γὰρ ῥοῖβδος οὐκ ἄσημος ἦν.
εὐθὺς δὲ δείσας ἐμπύρων ἐγευόμην
βωμοῖσι παμφλέκτοισιν· ἐκ δὲ θυμάτων

996. *ἐπὶ ξυροῦ*] *ἐπιξυροῦ* 998. *γνώσει*] *γνώσῃ* *σημεῖα τῆς ἐμῆς*] *τῆσ ἐμῆσ σημεῖα* 999. *ἓς* scripsi pro *εἰς*.

Sophocles, alii Menoeceum vocant, se pro patria devoverat. Eo spectant etiam quae infra v. 1162. dicuntur. HERM.

996. *ἐπὶ ξυροῦ τύχης*] I. e. in summo discrimine.

997. *στόμα*] Sermonem.

998. *σημεῖα τῆς ἐμῆς* verbis recte collocatis in apographis.

999. *θᾶκον ὀρνιθοσκόπον*] Hoc est quod Pausanias 9, 16, 1. dixit, *Θηβαίοις ἐστὶν οἰωνοσκοπεῖον Τειρεσίου καλούμενον*. MUSGR.

1000. *λιμήν*] Receptaculum. Locum excelsum dicit, ex quo avium volatus observari solebat. Latinum vocabulum augurum, *templum*, comparat Boeckhius.

1002. *κλάζοντας*] Refertur ad *ὄρνιθας*, quod inest verbis *φθόγγον ὀρνίθων*.

βεβαρβαρωμένῳ] Scholiasta, *ἑρμηνευθῆναι μὴ δυναμένῳ, ἀλλὰ ἀσαφεῖ*. Nisi forte praestat explicare offeratum, ita ut sensus sit: infausto et efferato cum furore clangentes. WUNDER.

1003. *φοναῖς*] Pro adjectivo accepisse videtur scholiasta, qui *αἱ-μακτικαῖς* interpretetur, duplici dativo *ἐν χηλαῖσιν* et *φοναῖς*, ut videtur, offensus, in quo nihil offensionis est.

1004. *πτερῶν γὰρ ῥοῖβδος οὐκ ἄσημος ἦν*] Ex stridore alarum pugnam avium cognovisse se ait, quum oculorum lumine careat.

1005. *ἐμπύρων ἐγευόμην*] *Experiebar, periculum faciebam*, ut Trach. 1101. *ἄλλων τε μόχθων μυρίων ἐγευσάμην*. Eurip. Hipp. 667. *τῆς σῆς δὲ τόλμης εἴσομαι γεγευμένος*. Vide ad Aristoph. Ran. 462. BRUNCK. Scholiasta, *ἀντὶ τοῦ ἀπεπειράμην τῆς διὰ πυρὸς μαντείας*.

1006. *βωμοῖσι παμφλέκτοισι*] *παμφλέκτου πυρός* dixit Electr. 1139. quod epitheton hic ad aras translatum est in quibus ignis accensus est.

ἐκ δὲ θυμάτων — οὐκ ἔλαμπεν] In iguispiciis flammam potissimum spectabant, quomodo se per auras explicaret. Bonum omen portendebat apex flammae, si clarus et nitidus erat; malum contra, si in fumum et nigredinem desinebat.

Ἥφαιστος οὐκ ἔλαμπεν, ἀλλ' ἐπὶ σποδῷ
μυδῶσα κηκὶς μηρίων ἐτήκετο
κἄτυφε κἀνέπτυε, καὶ μετάρσιοι
χολαὶ διεσπείροντο, καὶ καταρρυεῖς
μηροὶ καλυπτῆς ἐξέκειντο πιμελῆς.
τοιαῦτα παιδὸς τοῦδ' ἐμάνθανον πάρα
φθίνοντ' ἀσήμων ὀργίων μαντεύματα.

Senec. Oed. 309. quaerit Tiresias: *utrumne clarus ignis et nitidus stetit, rectusque purum verticem coelo tulit et summam in auras fusus explicuit comam? an latera circum serpit incertus viae et fluctuante turbidus fumo labat?* Valer. Flacc. 8, 247. *non se pingues tum candida flamma per auras explicuit.* Contra laetus Idmon apud Apoll. Rhod. 437. spectat σέλας πάντοσε λαμπόμενον θυέων ἄπο. Valer. Flacc. 205. *protulit ut crinem densis luctatus in extis ignis et adscendit salientem viscera tauri.* Haec fere Valcken. ad Eurip. Phoen. 1261.

1007. ἀλλ' ἐπὶ σποδῷ—ἐτήκετο] κηκὶς μηρίων est id quod τὰ μηρία igni admota exsudabant, sive quod ex illis μηρίοις igni admotis bulliebat. Quod quum flammam concipere deberet, si sacrificia faustum omen portendissent, ardensque ossa comprehendere, potius liquescens (μυδῶσα) in cinere absumebatur, ita ut ossa non concremarentur, quod in sacrificiis faustis fieri debebat, sed liquefacto consumtoque adipe denudata jacerent. Significantur autem hic nomine μηρίων ossa femorum, quae ad sacrificandum exsecabantur, adipe involuta, quibus fel superimpositum fuit. Vide qui pluribus de ossium sacrificatione egit Voss. Epist. Mythol. vol. 2. p. 354–377 ed. sec. WUND. Ossa femorum non intelligenda sunt omni carne denudata, quae Vossii sententia erat, sed ossa ex corpore victimae exsecta cum parte aliqua carnis, quod ab sacrificantibus vel liberalius vel illiberalius fiebat. De quo explicatius dixerunt Nitzschius in Commentario ad Homeri Od. 3, 456. et Hermannus ad Aeschyli Prometh. 498.

1010. καὶ — διεσπείροντο] Non igne consumtum fel, quod fieri in faustis sacrificiis oportebat, sed aestu diruptum est ac dispersum. Nam fel etiam, superimpositum τοῖς μηρίοις, qualia modo descripsi, cremari solitum esse, exemplis nonnullis ostendit Vossius l. l. p. 370 sq. WUND.

καταρρυεῖς μηροὶ καλυπτῆς ἐξέκειντο πιμελῆς] Utitur his verbis Eustathius ad Homer. p. 134, 29. ubi ritum sacrorum exponit, de quo diximus ad v. 1007. καλυπτῆς πιμελῆς active pro καλυπτούσης dictum accepit scholiasta. Recte Boeckhius passive dictum interpretatur *adipis circumvoluti*, ab ea structura verbi qua καλύπτειν τί τινι dicitur, ut apud Homerum, τόσσην οἱ ἄσιν καθύπερθε καλύψω. καταρρυεῖς scholiasta explicat, καταρρεόμενοι, καθυγραινόμενοι, ἐκ τοῦ λίπους τῆς καλυπτούσης αὐτοὺς πιμελῆς ἐξέπιπτον.

1012. παιδὸς τοῦδ'] V. ad v. 788.

1013. φθίνοντ'] *Evanescentia.* Mali ominis erat in ignispiciis quicquid debile et evanidum erat, quod docebunt loca citata ad Eurip. Phoen. 1291. MUSGR.

ὀργίων] *Sacrificiorum:* ut Trachin. 765. Aeschyl. Sept. 185. MUSGR.

ἐμοὶ γὰρ οὗτος ἡγεμὼν, ἄλλοις δ' ἐγώ.
καὶ ταῦτα τῆς σῆς ἐκ φρενὸς νοσεῖ πόλις.
βωμοὶ γὰρ ἡμῖν ἐσχάραι τε παντελεῖς
πλήρεις ὑπ' οἰωνῶν τε καὶ κυνῶν βορᾶς
τοῦ δυσμόρου πεπτῶτος Οἰδίπου γόνου.
κᾆτ' οὐ δέχονται θυστάδας λιτὰς ἔτι
θεοὶ παρ' ἡμῶν οὐδὲ μηρίων φλόγα,
οὐδ' ὄρνις εὐσήμους ἀπορροιβδεῖ βοάς,
ἀνδροφθόρου βεβρῶτες αἵματος λίπος.
ταῦτ' οὖν, τέκνον, φρόνησον. ἀνθρώποισι γὰρ
τοῖς πᾶσι κοινόν ἐστι τοὐξαμαρτάνειν·
ἐπεὶ δ' ἁμάρτῃ, κεῖνος οὐκέτ' ἔστ' ἀνὴρ
ἄβουλος οὐδ' ἄνολβος, ὅστις ἐς κακὸν
πεσὼν ἀκῆται μηδ' ἀκίνητος πέλῃ.

1015. ταῦτα inter versus insertum a m. pr. 1016. ἡμῖν ῖ ex ει factum. παντελεῖς] παντελησ, ει a m. pr. 1017. πλήρεις] ει ex η factum a m. pr. 1019. Ante λιτὰσ duae literae erasae. 1021. εὐσήμους] Post εὐ duae literae erasae. 1022. βεβρῶτες, ο a m. pr. λίπος] π in litura. 1025. οὐκέτ' ἔστ'] οὐκ ἔστ' η 1027. ἀκῆται Wunderus pro ἀκεῖται ἀκίνητος] ἀίνητοσ πέλῃ] πέλει, η a m. pr.

1016. Scholiasta, ἐσχάραι· αἱ ἑστίαι. παντελεῖς· αἱ τὰ τέλεια τῶν ἱερείων δεχόμεναι· ἢ ὅλαι· ἢ δι' ὧν πάντα τελειοῦται. Recte Brunckius vertit *omnes* Nam sunt ἐσχάραι πᾶσαι, ἐν αἷς ἱερὰ τελεῖται.

1017. πλήρεις ὑπ' οἰωνῶν τε καὶ κυνῶν βορᾶς] Scholiasta, ἀντὶ τοῦ οἱ κύνες καὶ οἱ ὄρνιθες διασπάσαντες τὸ τοῦ Πολυνείκους σῶμα ἐπὶ τοὺς βωμοὺς ἐκόμισαν, καὶ οὕτως ἐμόλυναν ἅπαντας.

1019. θυστάδας λιτάς] τὰς διὰ θυσιῶν γινομένας λιτάς, explicat scholiasta. θυστάδος βοῆς dixit Aeschylus Sept. 269.

1021. ὄρνις] Notandum ὄρνις, quod apud Atticos plerumque spondei mensuram habet, correpta syllaba altera, ut in primo Τυροῦς δευτέρας versu (fragm. 578.), quem servavit scholiasta Arist. Av. 276. τίς ὄρνις οὗτος ἕξεδρον χώραν ἔχων; ubi metrum τίς οὗτος ὄρνις ferebat. ὄρνις ἀτυζομένα in versu dactylico Electr. 149.

1022. βεβρῶτες] Scholiasta ἀπὸ τοῦ ἐνικοῦ ἐπὶ τὸ πληθυντικὸν μετέβη. Refertur ad ὄρνιθες, quod praecedentibus verbis inest. Citavit Eustath. p. 229, 12.

1025. ἐπεὶ δ' ἁμάρτῃ] Intelligitur τις ex praecedente ἀνθρώποισι πᾶσιν. οὐκέτ' ἔστ' recte in apographis pro οὐκ ἔστ'.

1027. Recte in apographis ἀκίνητος. Tum inter πέλει et πέλῃ variant.

αὐθαδία τοι σκαιότητ' ὀφλισκάνει.
ἀλλ' εἶκε τῷ θανόντι, μηδ' ὀλωλότα
κέντει. τίς ἀλκὴ τὸν θανόντ' ἐπικτανεῖν ; 1030
εὖ σοι φρονήσας εὖ λέγω· τὸ μανθάνειν δ'
ἥδιστον εὖ λέγοντος, εἰ κέρδος λέγοι.
ΚΡ. *ὦ πρέσβυ, πάντες ὥστε τοξόται σκοποῦ*
τοξεύετ' ἀνδρὸς τοῦδε, κοὐδὲ μαντικῆς
ἄπρακτος ὑμῖν εἰμι, τῶν δ' ὑπαὶ γένους 1035
ἐξημπόλημαι κἀμπεφόρτισμαι πάλαι.

1030. *ἐπικτανεῖν*] *κτανεῖν* in litura undecim literarum. Librarius haud dubie ad alium versum aberraverat. 1033. *σκοποῦ*] *σκοπ* in litura. 1035. *ὑμῖν*] *ὔμιν* 1036. *κἀμπεφόρτισμαι*, *κ* ab S, vel m. antiquiore.

1030. *τὸν θανόντ' ἐπικτανεῖν*] Similiter Homerus ab schol. comparatus Il. 24, 54. *κωφὴν γὰρ δὴ γαῖαν ἀεικίζει μενεαίνων.* quod schol. ibi explicat *ἀντὶ τοῦ ἀναίσθητον σῶμα ὑβρίζει.*

1032. *λέγοι*] In apographis vel *λέγει*, vel *φέρει*, vel *φέροι* cum gl. *λέγοι.*

1034. *ἀνδρὸς τοῦδε*] I. e. *κατ' ἐμοῦ.*

1035. *κοὐδὲ μαντικῆς ἄπρακτος ὑμῖν εἰμι*] Quod proprie diceretur *κοὐδὲ μαντικὴ ἄπρακτος ὑμῖν ἐστι κατ' ἐμοῦ*, invertit dixitque, *et ne a vaticiniis quidem intentatus vobis sum.* HERM. *Unpractised upon* vertit Linwoodius. H. Stephano *ἄπρατος* scribendum videbatur. In verbis proximis *τῶν δ' ὑπαὶ γένους* absurde dictum pro *τῶν δὲ συγγενῶν ὑπό*, quod sensisse videtur scholiasta, qui ad hunc verum annotavit, *ὑφ' ὑμῶν τῶν μάντεων καὶ τῶν συγγενῶν*, nec fugit Stephanum, qui *τῶνδ' ὑπαὶ γένους* scribebat, quod ab *ἐξημπόλημαι* penderet ; quam opinionem non opus erit refutari. Paullo melius Brunckius *τῶν* (i. e. *ὧν*) *ὑπαὶ γένους* scripsit. Manifestum est veteris correctoris manum in hoc versu esse versatam, qui metrum corrigere vellet, postquam *μαντικὴ* in *μαντικῆι* corruptum verbumque *εἰμί* ab interprete illatum esset. Nam Sophocli non intelligitur quomodo in mentem venire potuerit ut ad istiusmodi quas nunc legimus ineptias confugeret, quum verbis planissimis et simplicissimis dicere posset quod res et ratio postulat, *κοὐδὲ μαντικὴ | ἄπρακτος ὑμῖν, τῶν δὲ συγγ-νῶν ὕπο | ἐξημπόλημαι —.*

1036. *κἀμπεφόρτισμαι*] Quod ab alia manu (*διορθωτοῦ*, ut videtur) superscriptum in codice est *κἀκπεφόρτισμαι* in apographa omnia transiit. *κἀμπεφόρτισμαι* servatum in lemmate scholii, *πεπραγμάτευμαι, προδέδομαι, φόρτος γεγένημα.. "ἐποιήσαντ' ἄν με φόρτον,"* Καλλίμαχος. Quae ita sunt comparata ut neque ex verbis scholiastae neque e loco Callimachi judicari possit utra verbi scriptura sit probanda. Stephano in annotatione ad hunc locum et in Thesauro *κἀμπεφόρτισμαι* non ex *καὶ ἐμπεφόρτισμαι*, sed ex *καὶ ἀναπεφόρτισμαι* contractum

κερδαίνετ', ἐμπολᾶτε τὸν πρὸς Σάρδεων
ἤλεκτρον, εἰ βούλεσθε, καὶ τὸν Ἰνδικὸν
χρυσόν· τάφῳ δ' ἐκεῖνον οὐχὶ κρύψετε,
οὐδ' εἰ θέλουσ' οἱ Ζηνὸς ἀετοὶ βορὰν 1040
φέρειν νιν ἁρπάζοντες ἐς Διὸς θρόνους,
οὐδ' ὡς μίασμα τοῦτο μὴ τρέσας ἐγὼ
ὀν

1037. *τὸν πρὸς Σάρδεων*] *τα* (*ὀν* a m. pr.) *προσάρδεων*, pariterque in lemmate scholii. 1038. *βούλεσθε*] *ε* ex *αι* factum. 1040. *οὐδ' εἰ*] *οὐ δὴ* *ἀετοὶ* scripsi pro *αἰετοί*. 1042. *ὡς*] *ὥσ*

videbatur, metaphora sumta ab iis qui *φόρτον* quem lucrifecerunt in humeros suos tollunt aut equi dorso (addere poterat, aut navi) imponunt. Quod verbum alibi non legitur neque *ἐκφορτίζεσθαι* aliunde cognitum quam ex Glossario vetere, *ἐξεφορτίσατο· exoneravit* (qua significatione *τῆς νεὼς ἐκφορτοῦν* et *τῆς τριήρους ἐκφορτοῦσθαι* dixit Eumathius 7. p. 262. 8. p. 285.), *asportavit, adportavit*. Frequentius *ἐμφορτίζειν, ἔμφορτος, ἐμφορτώσασθαι* ab inferiorum temporum scriptoribus dicitur de onere vel imponendo vel recipiendo. In verbis igitur Sophoclis Creon cum mercibus comparatur quae venditae navi imponuntur vel alio quocunque modo asportantur. Simplex verbum *καὶ πεφόρτισμαι* restituendum esse conjecit Hartungius, collato Hesiodo Op. 690. *μηδ' ἐνὶ νηυσὶν ἅπαντα βίον κοίλῃσι τίθεσθαι, | ἀλλὰ πλέω λείπειν, τὰ δὲ μείονα φορτίζεσθαι*.

1037. *πρὸς Σάρδεων*] Quod in codice scriptum est in textu et in lemmate scholii *προσάρδεων* nihil aliud est quam *πρὸς Σάρδεων*, litera quae bis scribi debebat semel scripta, ut saepe in hoc codice, velut supra v. 893. *ἐνεκροῖς* pro *ἐν νεκροῖς*, 952. *ἄνιν* pro *ἄν νιν*. Hoc animadvertit librarius in apographo Flor. Lb. qui *πρὸς σάρδεων* restituit, quod est etiam in aliis quibusdam apographis et apud Eustathium p. 368. 30. 1483, 27.

1038. *ἤλεκτρον*] Nec succinum dicit, nec, quae Eustathii sententia est p. 1483, 27., aurum, sed metallum ex auro et argento mixtum. V. Buttmannum in commentatione de electro in Actis Academiae Borussicae a. 1818. p. 40–42. quae repetita ab eo est in Mythologo vol. 2. p. 337.–363. et in sermonem Anglicum translata ab Donaldsono in annotatione ad hunc locum p. 213.–219.

1040. *οὐδ' εἰ* recte in apographis pro *οὐ δή*.

1042. *οὐδ' ὡς—μὴ—παρήσω*] Notandum *οὐ μή*, ubi non vetantis est, sed negantis, cum tempore futuro constructum pro subjunctivo aoristi, qui usitatus est in sententiis negativis. Sed futuri exemplum non minus certum quam *παρήσω* est Oed. C. 177. *οὗτοι μή ποτέ σ' ἐκ τῶνδ' ἑδράνων, ὦ γέρον, ἄκοντά τις ἄξει*. Cujusmodi locis tamen non est abutendum ad terminationes *ῃς* et *ῃ*, saepe illatas ab librariis pro *ῃς* et *ῃ*, ut Oed. C. 849. *οὔκουν ποτ' ἐκ τούτοιν γε μὴ σκήπτροιν ἔτι | ὁδοιπορήσεις*, ubi recte apographa quaedam *ὁδοιπορήσῃς*, aliisque locis collectis ab Elmsleio ad Oed. C. 177. Neque enim dubitandum quin subjunctivum futuro in sententiis negativis post *οὐ μή* praetulerint scriptores ubi fieri poterat.

θάπτειν παρήσω κεῖνον· εὖ γὰρ οἶδ' ὅτι
θεοὺς μιαίνειν οὔτις ἀνθρώπων σθένει.
πίπτουσι δ', ὦ γεραιὲ Τειρεσία, βροτῶν
χοὶ πολλὰ δεινοὶ πτώματ' αἴσχρ', ὅταν λόγους
αἰσχροὺς καλῶς λέγωσι τοῦ κέρδους χάριν.

ΤΕ. φεῦ·
ἆρ' οἶδεν ἀνθρώπων τις, ἆρα φράζεται,

ΚΡ. τί χρῆμα; ποῖον τοῦτο πάγκοινον λέγεις;

ΤΕ. ὅσῳ κράτιστον κτημάτων εὐβουλία;

ΚΡ. ὅσῳπερ, οἶμαι, μὴ φρονεῖν πλείστη βλάβη.

ΤΕ. ταύτης σὺ μέντοι τῆς νόσου πλήρης ἔφυς.

ΚΡ. οὐ βούλομαι τὸν μάντιν ἀντειπεῖν κακῶς.

ΤΕ. καὶ μὴν λέγεις, ψευδῆ με θεσπίζειν λέγων.

ΚΡ. τὸ μαντικὸν γὰρ πᾶν φιλάργυρον γένος.

ΤΕ. τὸ δ' ἐκ τυράννων αἰσχροκερδίαν φιλεῖ.

1046. αἴσχρ'] αἰσχρὰν, eraso ἂν 1048. φεῦ non extra versum. 1051. πλείστη] πλήστηι 1053. ἀντειπεῖν] ἀντ' εἰπεῖν 1054. λέγειν, ω a m. pr. 1056. αἰσχροκερδίαν] αἰσχροκέρδειαν

1046. οἱ πολλὰ δεινοὶ dictum ut ὦ πόλλ' ἐγὼ μοχθηρός Philoct. 254.

1047. ὅταν λόγους αἰσχροὺς καλῶς λέγωσι] Sic Eurip. Hipp. 505. τἀσχρὰ δ' ἦν λέγῃς καλῶς.

1048. Tiresiae verba, quae absolvuntur v. 1050., Creon interrumpit.

1049. ποῖον τοῦτο πάγκοινον] Scholiasta, τῷ βίῳ κοινόν. ἐπεὶ εἶπεν ἆρ' οἶδεν ἀνθρώπων τις, καὶ καθόλου ἔλαβε, πᾶσι κοινὸν καὶ φανερόν.

1053. τὸν μάντιν cum articulo, quia sensus est *eum qui vates est*. Sic τῷ μάντει v. 992.

1054. λέγεις] Intelligitur κακῶς ex verbis praecedentibus ἀντειπεῖν κακῶς.

1055. τὸ μαντικὸν — γένος] Eurip. Iph. A. 520. τὸ μαντικὸν πᾶν σπέρμα φιλότιμον κακόν. Plurimos homines tum arte vaticinandi quaestum fecisse multis testimoniis cognitum habemus. Cfr. Aristoph. Av. 904–1055. Pac. 1045 sqq. Plato de Rep. p. 364. B. C. Isocrat. Aeginet. p. 385. WUND.

1056. τὸ δ' ἐκ τυράννων] *Tyrannorum progenies*; nisi τὸ δέ γε τυράννων scripsit, quod conjecit Bischoppius.

αἰσχροκερδίαν] Adjectivum αἰσχροκερδής legitur apud Eurip. Andr. 452., substantivi unum hoc Sophoclis exemplum est apud tragicos, αἰσχροκέρδειαν scriptum in codice, cui praetuli αἰσχροκερδίαν ex apographo Paris. 2884. apud Boisson. Anecd. vol. 5. p. 105. quam formam plerumque servavit codex Paris. S Demosthenis, qui saepe hoc voca-

ΚΡ. ἆρ' οἶσθα ταχοὺς ὅντας ἂν λέγῃς λέγων;
ΤΕ. οἶδ'· ἐξ ἐμοῦ γὰρ τήνδ' ἔχεις σώσας πόλιν.
ΚΡ. σοφὸς σὺ μάντις, ἀλλὰ τἀδικεῖν φιλῶν.
ΤΕ. ὄρσεις με τἀκίνητα διὰ φρενῶν φράσαι. 1060
ΚΡ. κίνει, μόνον δὲ μὴ 'πὶ κέρδεσιν λέγων.
ΤΕ. οὕτω γὰρ ἥδῃ καὶ δοκῶ τὸ σὸν μέρος;
ΚΡ. ὡς μὴ 'μπολήσων ἴσθι τὴν ἐμὴν φρένα.
ΤΕ. ἀλλ' εὖ γέ τοι κάτισθι μὴ πολλοὺς ἔτι
τρόχους ἁμιλλητῆρας ἡλίου τελῶν, 1065
ἐν οἷσι τῶν σῶν αὐτὸς ἐκ σπλάγχνων ἕνα
νέκυν νεκρῶν ἀμοιβὸν ἀντιδοὺς ἕσει,
ἀνθ' ὧν ἔχεις μὲν τῶν ἄνω βαλὼν κάτω,

1057. λεγῃς] η ex ει factum a m. pr. 1061. μὴ supra versum a m. pr. 1062. ἥδῃ in litura. Fuit '.ἥδ.., eraso in initio σ' et in fine α vel ω. 1064. πολλασ, οὐ a m. pr. 1065. τρόχους Erfurdtius pro τροχούς 1067. ἔσει] ἔσῃ

bulo usus est: vide p. 324, 5. 349, 23. 611, 15. 687, 21. 761, 17. 825, 21. 845, 23. 858, 27. 1101, 11. 1122, 3. 1231, 6. 17. 1366, 24.

1058. ἐξ ἐμοῦ — πόλιν] *Mea enim opera salvam hanc urbem tenes.* Cf. 994. 1162. Auctore enim Tiresia filius Creontis, quem Sophocles Megareum, alii Menoeceum dicunt, pro patria se devoverat. Vide Eur. Phoen. 918 sqq. WUND.

1060. τἀκίνητα] I. e. τὰ ἄρρητα. Oedip. Col. 1526. ἃ δ' ἐξάγιστα μηδὲ κινεῖται λόγῳ comparat Musgravius.

1061. δὲ — λέγων] Hoc etiam δὲ — λέγε vel γε — λέγων dici poterat.

1062. οὕτω — μέρος] Recte scholiasta, οὕτω νομίζεις ὅτι ἐπὶ κέρδεσιν λέγω; Significat his verbis Tiresias ea se esse dicturum quae nihil lucri [illegible] sint. τὸ . T.

1509. Oed. C. 1366. et τοὐμὸν μέρος Trach. 1215.

1063. ἐμκυλήσων] Per ἐξαπατήσων explicat scholiasta.

1064. μὴ πολλοὺς — τελῶν] τροχοὶ ἁμιλλητῆρες ἡλίου, *certantes rotae solis*, idem est atque ἁμίλλας τροχῶν ἡλίου, *certamina cursus solis*, i. e. *curricula cursus solis*. Curriculo autem solis patet iter illud significari, quod sol conficiet a carceribus ad metam usque currens, i. e. unius diei spatium. Recte autem sic licuit vati dicere, quamvis sciret intra brevissimum tempus ea quae praedicit mala eventura esse. τελῶν participium futuri est. WUND: Male codex τροχοὺς ὀξυτόνως, quod rotas, non cursus significat. Rectum accentum libri in aliis quibusdam locis tragicorum servarunt, velut Eurip. Med. 46. ubi v. schol.

1067. νέκυν νεκρῶν ἀμοιβὸν] Haemonem pro Polynice.

ψυχήν τ' ἀτίμως ἐν τάφῳ κατῴκισας,
ἔχεις δὲ τῶν κάτωθεν ἐνθάδ' αὖ θεῶν
ἄμοιρον, ἀκτέριστον, ἀνόσιον νέκυν.
ὧν οὔτε σοὶ μέτεστιν οὔτε τοῖς ἄνω
θεοῖσιν, ἀλλ' ἐκ σοῦ βιάζονται τάδε.
τούτων σε λωβητῆρες ὑστεροφθόροι
λοχῶσιν Ἅιδου καὶ θεῶν Ἐρινύες,
ἐν τοῖσιν αὐτοῖς τοῖσδε ληφθῆναι κακοῖς.
καὶ ταῦτ' ἄθρησον εἰ κατηργυρωμένος
λέγω. φανεῖ γὰρ, οὐ μακροῦ χρόνου τριβὴ,
ἀνδρῶν γυναικῶν σοῖς δόμοις κωκύματα.

Post 1079. sequebantur ἐχθραὶ δὲ πᾶσαι συνταράσσονται πόλεις | ὅσων σπαράγματ' ἢ κύνες καθήγνισαν | ἢ θῆρες, ἤ τις πτηνὸς οἰωνὸς, φέρων | ἀνόσιον ὀσμὴν ἑστιοῦχον ἐς πόλιν.

1068. βαλὼν] βάλλειν, ω a m. pr. 1072. οὔτε σοὶ] οὔτεστι σοὶ pr.

1068. ἀνθ' ὧν] *Pro eo quod*, i. e. quia.

τῶν ἄνω] I. e. τῶν ἄνω τινά.

1069. κατῴκισας] κατοικίσας in uno apogr. Participio si usus esset, τε omisisset.

1070. τῶν κάτωθεν—θεῶν ἄμοιρον] Communione cum inferis prohibitum. HERM.

1071. ἀνόσιον] I. e. μὴ τυχόντα τῶν ὁσίων νῦν, ut explicat scholiasta. Per ἄταφος explicat Eustath. p. 29, 37.

1072. μέτεστιν] Scholiasta, ἐξουσία δέδυται· λέγει δὲ τῶν νεκρῶν. ἐκ σοῦ δὲ βιάζονται καὶ οἱ ἄνω θεοὶ ἔχειν αὐτὸν ἄνω ἄταφον. Certissimum est ὧν genus esse neutrum, quippe ad quod ipsum referendum sit quod inferius positum τάδε pronomen. Sensus ergo hic est: ejus rei jus sive potestas (ut Polynices insepultus jaceat) neque tibi est neque dis superis, sed a te coguntur (di superi), ut in ditione sua retineant corpus Polynicis. WUND.

1074 ὑστεροφθόροι] Eadem ratione Furia ὑστερόποινος dicitur ab Aeschylo Agam. 58. ERFURDT.

1075. Ἅιδου καὶ θεῶν] Inferorum et superorum deorum. HERM.

1077. κατηργυρωμένος] *Pecunia corruptus.* φωνὰν ὑπάργυρον apud Pind. Pyth. 11, 42. comparat Boeckhius.

1078. τριβὴ] τριβῇ in uno apogr. Verba οὐ μακροῦ χρόνου τριβὴ aut extra constructionem interposita sunt, aut subjectum sunt verbi φανεῖ, ut brevis mora temporis gemitum ostensura esse dicatur.

1079. ἀνδρῶν γυναικῶν] Copula omissa dici solet. V. Kuster ad Aristoph. Ran. 156.

τοιαῦτά σου, λυπεῖς γὰρ, ὥστε τοξότης
ἀφῆκα θυμῷ καρδίας τοξεύματα
βέβαια, τῶν σὺ θάλπος οὐχ ὑπεκδραμεῖ.
ὦ παῖ, σὺ δ' ἡμᾶς ἄπαγε πρὸς δόμους, ἵνα
τὸν θυμὸν οὗτος ἐς νεωτέρους ἀφῇ,
καὶ γνῷ τρέφειν τὴν γλῶσσαν ἡσυχωτέραν
τὸν νοῦν τ' ἀμείνω τῶν φρενῶν ὧν νῦν φέρει.

ΧΟ. ἀνὴρ, ἄναξ, βέβηκε δεινὰ θεσπίσας.

1086. ὑπεκδραμεῖ] ὑπεκδραμῇ 1089. γλῶσσαν] γλῶτταν 1090. ὧν Brunckius pro ἥ. 1091. ἀνὴρ] ἀνὴρ βέβηκε] βέβηκεν, ν ernio.

1080.—1083. ἐχθραὶ δὲ πᾶσαι—ἑστιοῦχον ἐς πόλιν.] Hos quattuor versus, quos ipsum dicendi genus non esse scriptos ab Sophocle arguit, delendos esse vidit Wunderus. Eos qui amplificandae sententiae caussa loco parum apto inseruit, nec quid vatis personae conveniret cogitavit et vim verborum non auxit, sed loquacitate sua magnopere debilitavit. Confecti autem maximam partem sunt ex versibus Tiresiae 1016. 1017. et fortasse ex Philoct. 955. οὐ πτηνὸν ὄρνιν οὐδὲ θῆρ' ὀρειβατην. Sublatis vero quattuor versibus illis aptissime τοιαῦτά σου— (v. 1084.) sequitur post verba σοῖς δόμοις κακύματα.

1081. καθήγισαν pro καθήγνισαν corrigit Burtonus, viderique potest legisse scholiasta, qui μετὰ ἄγους ἐκόμισαν interpretatur, et Hesychius, si ex hoc loco excerpta sit glossa ejus, καθαγίσω: συντελέσω, καὶ καθιερώσω. παρὰ δὲ Σοφοκλεῖ ἐκ τῶν ἐναντίων ἐπὶ τοῦ μιαίνειν τέτακται.

1083. ἑστιοῦχον ἐς πόλιν poeta hic dixisse videtur pro ἐπὶ τὴν ἑστίαν τῆς πόλεως, ut explicat scholiasta. ἑστιοῦχον γαῖαν dixit Aeschylus Pers. 511.

1084. τοιαῦτά σου (male in uno apogr. σοι.)—ἀφῆκα θυμῷ—τοξεύματα eadem structura dictum qua ἀρὰς ἀφιέναι τινὶ, velut apud Eurip. Hipp. 1324. Tela autem animum Creontis laedentia dicit eadem metaphora qua Creon ipse dixerat v. 1034. πάντες ὥστε τοξόται σκοπoῦ τοξεύετ' ἀνδρὸς τοῦδε.

1086. θάλπος] Sic ἔθαλψεν ἄτης σπασμός Trach. 1082., μανίαι θαλπουσι Aesch. Prom. 878. MUSGR.

1089. γλῶσσαν recte in apographis pro γλῶτταν.

ἡσυχωτέραν] I. e. ἡσυχωτέραν ἢ νῦν, quod nisi per se intelligeretur, ex proximo τῶν φρενῶν ὧν νυν φέρει colligi posset, recte restituto a Brunckio pro ἢ νῦν φέρει. Ad formam quod attinet, ἡσυχαιτέραν est apud Aeschylum Eum. 223. quod Sophocli quoque probabiliter restituit Schaeferus. Thomas Mag. p. 426. ἡσυχαιτέρον· οὐχ ἡσυχώτερον. Quod antiquioris Atticistae praeceptum esse ex eo colligi potest quod Antiatticista in Bekkeri Anecd. p. 98, 19. ἡσυχώτερον annotavit ex scriptore aliquo cujus nomen excidit: quod vix Sophoclis fuisse credam. Librorum nulla in his rebus auctoritas. Sic apud Platonem Charm. p. 160 A. est ἡσυχότατος. Hesat praecedat ἡσυχαίτατα.

ἐπιστάμεσθα δ', ἐξ ὅτου λευκὴν ἐγὼ
τήνδ' ἐκ μελαίνης ἀμφιβάλλομαι τρίχα,
μή πώ ποτ' αὐτὸν ψεῦδος ἐς πόλιν λακεῖν.
ΚΡ. ἔγνωκα καὐτὸς καὶ ταράσσομαι φρένας· 1095
τό τ' εἰκαθεῖν γὰρ δεινόν, ἀντιστάντα δὲ
ἄτῃ πατάξαι θυμὸν ἐν δεινῷ πάρα.
ΧΟ. εὐβουλίας δεῖ, παῖ Μενοικέως Κρέον.
ΚΡ. τί δῆτα χρὴ δρᾶν; φράζε· πείσομαι δ' ἐγώ.
ΧΟ. ἐλθὼν κόρην μὲν ἐκ κατώρυχος στέγης 1100
ἄνες, κτίσον δὲ τῷ προκειμένῳ τάφον.
ΚΡ. καὶ ταῦτ' ἐπαινεῖς καὶ δοκεῖς παρεικαθεῖν;
ΧΟ. ὅσον γ', ἄναξ, τάχιστα· συντέμνουσι γὰρ
θεῶν ποδώκεις τοὺς κακόφρονας βλάβαι.
ΚΡ. οἴμοι· μόλις μὲν, καρδίας δ' ἐξίσταμαι 1105
τὸ δρᾶν· ἀνάγκῃ δ' οὐχὶ δυσμαχητέον.
ΧΟ. δρᾶ νυν τάδ' ἐλθὼν μηδ' ἐπ' ἄλλοισιν τρέπε.
ΚΡ. ὦδ' ὡς ἔχω στείχοιμ' ἄν· ἴτ' ἴτ' ὀπάονες

τ

1092. ἐπιστάμεσθα] ἐπιστάμεθα θεῖν Elmsleius pro εἰκάθειν. 1096. δε, τ a m. pr. εἰκα- 1098. Κρέον] λακεῖν 1102. παρεικαθεῖν Elmsleius pro παρεικάθειν. 1105. καρδίας] καρδίαι ἐξίσταμαι] ἐξεπίσταμαι pr. 1107. νυν] νῦν ἄλλοισιν] ἄλλοισι, σι ab S illato.

1092. ἐξ ὅτου—τρίχα] I. e. ἀπὸ νεότητος ἄχρι γήρως.

1096. δεινὸν—ἐν δεινῷ πάρα] Frustra Brunckius δειλόν. Utrumque grave esse dicit Creon. Sic Aeschylus Agam. 206. βαρεῖα μὲν κὴρ τὸ μὴ πιθέσθαι, βαρεῖα δ' εἰ τέκνον δαΐξω. πάρα est πάρεστι, nisi quid aliud scripsit Sophocles.

τό τ'— δὲ] Respondent sibi τε et δὲ particulae : v. ad Trach. 334.

1098. λακεῖν ex v. 1094. illatum recte in Κρέον mutatum in apographis, excepto Flor. Lb.

1103. συντέμνουσι] Scholiasta, συντόμως κατακόπτουσι καὶ βλάπτουσι.

1104. κακόφρονας] I. e. τοὺς κακῶς φρονοῦντας, qui non recte faciunt.

1105. καρδίας pro καρδία, in apographis. μόγις μεθίσταμαι τῆς προτέρας γνώμης explicat scholiasta.

1106. τὸ δρᾶν verbis καρδίας ἐξίσταμαι eadem structura adjectum qua πείθομαι τὸ δρᾶν dictum Philoct. 1252., quod comparavit Musgravius.

1107. μηδ' ἐπ' ἄλλοισιν τρέπε] I. e. μηδ' ἄλλοισιν ἐπίτρεπε, neve aliis committas.

1108. Alterum ἴτ' ex apographo Tricliniano uno additum. In Paris. 2712. et Ald. interpolatum

οἵ τ' ὄντες οἵ τ' ἀπόντες, ἀξίνας χεροῖν
ὁρμᾶσθ' ἑλόντες εἰς ἐπόψιον τόπον. 1110

* * * *

ἐγὼ δ', ἐπειδὴ δόξα τῇδ' ἐπεστράφη,
αὐτός τ' ἔδησα καὶ παρὼν ἐκλύσομαι.
δέδοικα γὰρ μὴ τοὺς καθεστῶτας νόμους
ἄριστον ᾖ σώζοντα τὸν βίον τελεῖν.

1111. δόξα τῇδ] δόξαι τῇδ' ἐπεστράφη] ἐπεστράφην, η ex ει facto. 1114. ᾖ σώζοντα τὸν βίον] ἢ τὸν βίον σωίζοντα

οἵτ'. ἵτ' autem in codice ita scriptum ut ἵτ' potius esse videatur quam quod Elmsleius ei tribuit ἵτ' cum spiritu aspero.

1109. οἵ τ' ὄντες οἵ τ' ἀπόντες] I. e. *quotquot sunt.* Similia attulit Lobeckius ad Phrynich. p. 754. HERM.

1110. ἐπόψιον τόπον] Ubi Polynicis corpus jacebat. Recte animadvertit Hermannus post haec verba versus aliquot excidisse, quibus non solum ille locus apertius designatus, sed etiam de Antigona e vinculis liberanda dictum fuerit. Confirmat hanc rationem narratio nuncii v. 1196. seqq.

1111. δόξα—ἐπεστράφη] Sic apographa, exceptis Lb. et uno duobusve aliis, quae cum codice consentiunt in δόξᾳ—ἐπεστράφην, quod scholiasta explicuit δοκήσει μετεστράφην, licet metro repugnet. Insuitate dictum δόξα τῇδ' ἐπεστράφη, cui interpretes compararunt δόξα μοι παρεστάθη Oed. T. 911. Bergkio versus 1111.–1114. lacunae explendae caussa ab interpolatore conficti videntur, fatendumque verba αὐτός τ' ἔδησα καὶ παρὼν ἐκλύσομαι tantum offensionis habere ut duo certe versus 1111. et 1112. [illegible] videantur [illegible] recen[illegible] λ

πτουσα v. 40. et εἰ μὴ ξυνάψων, ἀλλὰ συλλύσων πάρει Aj. 1317., ut Creon quae ipse impediverit eadem se ipsum esse expediturum dicat, non magis fieri potest quam ut αὐτός τ' ἔδησα καὶ παρὼν ἐκλύσομαι pro ὥσπερ αὐτὸς ἔδησα, οὕτω καὶ αὐτὸς ἐκλύσομαι accipiatur collatis exemplis admodum dissimilibus huic loco, in quo verba αὐτὸς ἔδησα post ἐπειδὴ δόξα τῇδ' ἐπεστράφη absurde illata forent. Mihi scriptor horum duorum versuum ἔδησα et ἐκλύσομαι de Antigona in carcerem conjecta, nunc vero ab Creonte liberanda dixisse videtur, ut Lycurgus πετρώδει κατάφρακτος ἐν δεσμῷ ab Sophocle dicitur v. 958., verbaque ita construxisse ut aut post protasin ἐπειδὴ δόξα τῇδ' ἐπεστράφη αὐτός τ' ἔδησα sequatur apodosis καὶ παρὼν ἐκλύσομαι, aut αὐτός τ' ἔδησα καὶ — pro ὥσπερ αὐτὸς ἔδησα, οὕτω καὶ — dictum sit. Quorum utrumvis scriptorem tam parum exercitatum prodit ut ne hoc quidem certum haberi possit quod δόξα τῇδ' ἐπεστράφη in apographis scriptum est pro δόξᾳ τῇδ' ἐπεστράφην, sublato quem scriptor versus fortasse admiserat quarti pedis spondeo, qui scholiastam quoque non offendit, ut supra dicebam.

1114. Rec[illegible] rum ordo est in apograp[illegible]

ΧΟ. πολυώνυμε, Καδμεΐας νύμφας ἄγαλμα 1115
καὶ Διὸς βαρυβρεμέτα
γένος, κλυτὰν ὃς ἀμφέπεις Ἰταλίαν, μέδεις δὲ
παγκοίνοις Ἐλευσινίας 1120
Δηοῦς ἐν κόλποις, Βακχεῦ, Βακχᾶν
ὁ ματρόπολιν Θήβαν

1115.–1125. = 1126.–1136.

1115.–1125. Versus sic divisi. πολυώνυμε–| νύμφασ–| βαρυβρεμέτα–| κλυτὰν–| ἰτάλειαν–| κοίνοις–| δηιοῦσ–| ὦ βακχεῦ–| ναίων–| ῥεέθρων–| ἐπὶ—. 1115. Καδμεΐας scripsi pro Καδμείας 1119. Ἰταλίαν] ἰτάλειαν μέδεις] μηδεῖσ pr. παγκοίνοις] παγκοίνουσ 1121. Δηοῦς] δηιοῦσ Βακχεῦ Hermannus pro ὦ βακχεῦ 1122. ὁ addidit Musgravius. ματρόπολιν scripsi pro μητρόπολιν.

1115.–1154. Metra hujus carminis explicui in descriptione metrorum. In versu primo non Καδμεί-ας, sed Καδμεΐας cum diaeresi scribendum, in antistropha v. 1126. διλόφου in διλόφοιο mutandum erat, ne spondeus parum eleganter et sine ulla ratione ante catalexin dactylicam poneretur.

1115. πολυώνυμε] Varia Bacchi cognomina enumerat scholiasta, Διόνυσος, Βάκχος, Ἴακχος, Λύσιος, Εὔιος, Διθύραμβος. Est quem multi colunt vel invocant modo hoc modo illo nomine ejus utentes.

Καδμεΐας νύμφας] Semelae, quae Bacchum pepererat: unde ejus ἄγαλμα, i. e. decus s. deliciae, vocatur.

1120. κλυτὰν—Ἰταλίαν] Facile apparet Italiam dici inferiorem sive Graeciam magnam ejusque partem potissimum australem, a Graecis colonis cultam, situ, fertilitate, coeli salubritate insignem (κλυτάν); inter Bacchi autem domicilia refertur, quia vini erat feracissima. Schol.: διὰ τὸ πολυάμπελον τῆς χώρας. Varro 1, 2. Lucian. Navig. 23. Etymol. M. p. 525, 39. WEX. Ἰταλίαν pro ἰτάλειαν (ut κασταλείας scriptum est v. 1130.) recte in apographis. Frumentum Italiae in Triptolemo memoravit Sophocles: vid. fragm. 527.

1120. παγκοίνοις aliquot apogr. pro παγκοίνους, quod est in codice, vel παγκοίνου, quod est in aliis. παγκοίνοις recte explicat scholiasta, ἐν οἷς πάντες συνάγονται διὰ τὰς πανηγύρεις. Sic πάγκοινον χώραν Olympiam dici a Pindaro Ol. 6, 108. addit Boeckhius.

Ἐλευσινίας] Correpta syllaba tertia, ut in Ἐλευσινίδαο apud Homer. hymno in Cerer. 105. et alibi. De Baccho in mysteriis Eleusiniis cum Cerere conjunctim culto v. Musgr. ad Eurip. Ion. 1093.

1121. κόλποις] I. e. πεδίοις, ut schol. explicat. Versus molossicus est, de quo genere diximus ad Oed. Col. 1560., quem sequitur glyconeus. Eadem numerorum consociatio supra v. 844. ἰὼ Διρκαῖαι κρῆναι Θήβας τ' | εὐαρμάτου ἄλσος, ἔμπας—.

1122. Βακχεῦ, Βακχᾶν ὁ—] Similiter cum articulo Ajac. v. 704. ἄναξ Ἀπόλλων ὁ Δάλιος, εὔγνωστος, ἐμοὶ ξυνείη διὰ παντὸς εὔφρων.

μητρόπολιν, forma ab hoc carmine valde aliena, in Doricam fuit

ναιετῶν παρ' ὑγρῶν
Ἰσμηνοῦ ῥείθρων, ἀγρίου τ'
ἐπὶ σπορᾷ δράκοντος· 1125
σὲ δ' ὑπὲρ διλόφοιο πέτρας στέροψ ὄπωπε
λιγυὺς, ἔνθα Κωρύκιαι
Νύμφαι στίχουσι Βακχίδες, Κασταλίας τε νᾶμα. 1130
καί σε Νυσαίων ὀρέων
κισσήρεις ὄχθαι χλωρά τ' ἀκτὰ

1123. *ναιετῶν* scripsi pro *ναίων*. *ὑγρῶν* Triclinius pro *ὑγρὸν*. 1124. *ῥείθρων* Hermannus pro *ῥέεθρον*, quod Triclinius in *ῥεέθρων* mutaverat. Alterum *ρ* in cod. ex *ν* factum. 1126.–1136. Versus sic divisi, *σὲ δ'*–| *στέροψ*–| *θα κωρύκιαι*–| *στείχουσι*–| *κασταλίασ*–| *σε νυσαίων*–| *κισσήρεισ*–| *πολυστάφυλοσ*–| *ἀμβρότων*–| *θηβαίας*—. 1126. *διλόφοιο* scripsi pro *διλόφου*. 1129. *στίχουσι* scripsi pro *στείχουσι*. 1130. Κασταλίας] *κασταλείασ*, ι a m. pr.

mutanda, quam eodem in genere metri servavit codex Oed. Col. 708. et in versu dactylico Aesch. Pers. 895.

1123. *παρ' ὑγρῶν*] De constructione cum genitivo v. ad v. 966.

1125. *σπορᾷ δράκοντος*] Thebanis. Scholiasta, *παρὰ τὸν τόπον ἐν ᾧ ἐσπάρησαν οἱ ὀδόντες τοῦ δράκοντος.*

1126. *σὲ δ' ὑπὲρ διλόφοιο πέτρας*] Scholiasta, *σὲ ὁρᾷ ὁ λαμπρὸς καπνός· ἀντὶ τοῦ σοὶ θυσίαι κατὰ Παρνασσὸν γίνονται· ἢ παρ' ὅσον αὐτόματον πῦρ ἐκεῖσε ἀναδίδοται. διλόφου πέτρας· τοῦ Παρνασσοῦ· τοιοῦτο γάρ ἐστι τὸ ὄρος.* Multa apud poetas mentio est flammae in monte Parnasso noctu lucentis, quam qui videbant Bacchum utraque manu facem gestantem cum solito famularum comitatu saltare credebant. Cujus ignis quae fuerit natura, eorum est investigare, qui in physicis versantur. Quod grammatici officium est, tragicorum nonnulla de eo testimonia apponam. Eur. Phoen. 233., ubi conferatur schol., Ion. 711. 1125. Aristoph. Ran. 1242. ELMSL. ad Eurip. Bacch. 306.

1128. Κωρύκιαι *νύμφαι*] Scholiasta, *αἱ Παρνασσίδες· Κωρύκιον γὰρ ἄντρον ἐν Παρνασσῷ.* V. interpretes Aesch. Eum. 22. et Elmsl. ad Eur. Bacch. 559.

1129. *στείχουσι*] Scribendum *στίχουσι*. Hesychius, *στίχουσι: βαδίζουσι, πορεύονται. στίχωμεν: πορευθῶμεν, βαδίσωμεν.*

1130. Κασταλίας] Fontis Parnassi.

1131. *Νυσαίων ὀρέων*] Nysae multae fuerunt, quas enumerarunt Stephanus Byzant. et geographi. Hic Euboicam intelligendam esse scholiasta animadvertit et Valckenarius confirmavit collato schol. Eurip. Phoen. 227. Σοφοκλῆς *ἐν Θυέστῃ ἱστορεῖ καὶ παρ' Εὐβοεῦσιν ὁμοίαν ἄμπελον εἶναι τῇ ἐν Παρνασσῷ, λέγων οὕτως, ἔστι γάρ τις ἐναλία | Εὐβοικὶς αἶα· τῇδε βάκχειος βότρυς ἐπ' ἦμαρ ἔρπει* etc. ubi vid. Valckenarii annotatio.

Θηβαΐας] Notanda rarior diphthongi *αι* diaeresis.

πολυστάφυλος πέμπει
ἀβρότων ἐπέων
εὐαζόντων Θηβαΐας
ἐπισκοποῦντ' ἀγυιάς·
τὰν ἔκπαγλα τιμᾷς
ὑπὲρ πασᾶν πόλεων

1137.–1145. = 1146.–1154.

1134. ἀβρότων Turnebus pro ἀμβρότων. 1135. Θηβαΐας Hermannus pro Θηβαίας. 1137. τὰν ex τᾶν factum, superscripto a m. pr. ἦν. ἔκπαγλα—ὑπὲρ πασᾶν scripsi pro ἐκ πασᾶν—ὑπερτάταν. Vocabuli ὑπερτάταν alterum α in litura alius literae scriptum est, erasis etiam duabus tribusve literis, quae superscriptae fuerunt.

1134. ἀμβρότων ἐπέων] Sunt *voces sanctae*, voces in sacris editae. Cfr. Pind. Pyth. 4, 11. ἀθανάτου στόματος. WUND.

1135. εὐαζόντων] Scholiasta, ὑμνούντων, μετὰ εὐφημίας εὐοῖ λεγόντων, ὅς ἐστιν ὕμνος Διονύσου. Insolentius cantus hic dicitur εὐάζειν, quod vulgo de Bacchantibus dicitur. WUND.

1136. ἐπισκοποῦντ' ἀγυιάς] Per quas pompa ducitur. Sic Eurip. ab Schneidew. collatus Herc. f. 726. ξεσταὶ ἑπταπύλου πόλεως ἀναχορεύσατ' ἀγυιαί. et Bacch. 81. ἴτε Βάκχαι κατάγουσαι Φρυγίων ἐξ ὀρέων Ἑλλάδος εἰς εὐρυχόρους ἀγυιάς.

1137. τὰν] Refertur ad Θήβης nomen, quod continetur verbis praecedentibus Θηβαΐας ἀγυιάς.

ἐκ πασᾶν codex et Eustathius p. 601, 36. Correxi ἔκπαγλα, ut Homerus ἔκπαγλα φιλῆσαι dixit. Sophocles Oed. Col. 716. ἁ δ' εὐήρετμος ἔκπαγλ' ἁλία χερσὶ παραπτομένα πλάτα | θρώσκει. Eodem metro

⏑̄ –́ – | ⏑ –́ –

paullo post utitur v. 1140. καὶ νῦν ὡς βιαίας. = 1149. παῖ Ζηνὸς γένεθλον. Quod genus saepe glyconeis versibus, praesertim in initio stropharum, praemittitur. Euripides Ion. 190. ἰδοὺ τάνδ' ἄθρησον, | Λερναῖον ὕδραν ἐναίρει. = 201. καὶ μὰν τόνδ' ἄθρησον | πτεροῦντος ἔφεδρον ἵππου. Alia exempla indicavi ad Aristoph. Vesp. 317. Triclinius τὴν ἐξ ἁπασᾶν, (et in antistropha ὦ pro ἰὼ), qui eadem temeritate alia multa in hoc carmine depravavit.

1138. ὑπερτάταν πόλεων mutavi in ὑπὲρ πασᾶν πόλεων. revocato huc πασᾶν, quod in superiorem versum, ἔκπαγλα in ἐκ mutato, translatum videtur a veteri quodam correctore, quem ὑπέρ cum genitivo conjunctum offendisset. Eadem de caussa apud Pindarum Olymp. 10, 86. (11, 72. Boeckh.) ἔδικε πέτρῳ χέρα κυκλώσαις ὑπὲρ ἁπάντων, in libris multis interpolata lectio est ὑπὲρ ἅπαντας, de qua scholiasta codicis Moscov. ὑπὲρ ἅπαντας γράφε καὶ μὴ ὑπὲρ ἁπάντων· οὕτω γὰρ ἔχει πρὸς τὴν σύνταξιν ὀρθῶς. ad quem locum Boeckhius genitivi exempla duo attulit, Nem. 9, 130. (54. B.) ὑπὲρ πολλῶν τε τιμαλφεῖν λόγοις νίκαν, et Isthm. 2, 53. (36. B.) ὅσον ὀργὰν Ξεινοκράτης ὑπὲρ ἀνθρώπων γλυκεῖαν ἐσχέν. Tota autem locutio significat quod ὑπερβαλλόντως τιμᾶν dicitur in prosa, velut apud Demosthenem p. 807.

ματρὶ σὺν κεραυνίᾳ·
καὶ νῦν, ὡς βιαίας 1140
ἔχεται πάνδαμος ἀμὰ πόλις ἐπὶ νόσου,
μολεῖν καθαρσίῳ ποδὶ Παρνασίαν
ὑπὲρ κλιτὺν, ἢ στονόεντα πορθμόν. 1145
ἰὼ πῦρ πνεόντων
χοράγ' ἄστρων, νυχίων
φθεγμάτων ἐπίσκοπε,

1141.–1145. Versus sic divisi, ἔχεται–| ἐπὶ–| καθαρσίῳ–| ὑπὲρ–| πορθμόν. 1141. *πάνδαμος* scripsi pro *πάνδημος*. *ἀμὰ* addidit Boeckhius. 1144. *Παρνασίαν*] *παρνησίαν* 1147. *χοράγ'*] *χοραγὲ* *νυχίων* Brunckius pro *καὶ νυχίων*.

1139. *κεραυνίᾳ*] I. e. *κεραυνοβλήτῳ*, ut explicat scholiasta. Dicit autem Semelam, de qua Eurip. Bacch. 6. *ὃν δὲ μητρὸς μνῆμα τῆς κεραυνίας*.

1140. *ὡς*] *quando*.

1141. *πάνδαμος ἀμὰ πόλις*] Sic *πανδήμῳ πόλει* supra v. 7. et Electr. 982. Cum *ἀμὰ* autem, quod Boeckhius probabiliter supplevit, conferatur Oed. T. 695. *ὃς τ' ἐμὰν γᾶν φίλαν ἐν πόνοις | ἀλύουσαν κατ' ὀρθὸν οὔρισας*. et Oed. Col. 842. *πόλις ἐναίρεται πόλις ἐμὰ σθένει*. Potuit tamen etiam *ἃ σὰ πόλις* dici, quod conjecit Kayserus.

1144. *Παρνασίαν* ex uno apogr. pro *Παρνησίαν*. V. ad Aesch. Eum. 11. Infinitivus *μολεῖν* pro imperativo vel optativo positus, ut alibi non raro. *καθαρσίῳ ποδὶ* autem, quia piaculum expiandum est, quo urbs laborat.

1145. *στονόεντα πορθμὸν*] *τὸν ἀπ' Εὐβοίας εἰς Βοιωτίαν*, ut explicat scholiasta, alios addens mare Siculum intellexisse, de quo non cogitandum.

1145. 1146. Liberum *ἄστρων χοραγὸν* appellat *κατά τινα μυστικὸν λόγον*, ut scholiasta ait; Eustathius p. 514, 45. paullo durius *μυστικὸν λῆρον* dicit. Hinc vero ne theocrasiae mysticae suspicio ducatur, breviter admonendum videtur, Dionysum non ideo siderum ducem nominari, quod idem Sol sit, sed ex poetarum consuetudine, qui deorum orgia sua concelebrantium adventu universam naturam commoveri et exsultare fingunt ita ut terra contremiscat, maria exaestuent, stellaeque ipsae augustiore lumine coruscare videantur. Sic chorus bacchicus Eurip. 117. Thebas bacchari thyrsosque rotare jubens praesentiam dei annunciat, *αὐτίκα γᾶ πᾶσα χορεύσει*. Et de ejusdem Liberi solennibus Euripides Ion. 1078. *λαμπάδα θεσπὸν εἰκάδων ὑψεται ἐννύχιος ἄϋπνος ὤν, ὅτε καὶ Διὸς ἀστερωπὸς ἀνεχόρευσεν αἰθὴρ, χορεύει δὲ σελάνα*. et Claudianus de Laud. Stilich. l. 1, 84. Serenae et parentum egressum Theophaniae assimilans: *Tunc et Solis equos, tunc exsultasse choreis | astra ferunt, mellisque lacus et flumina lactis | erupisse solo.* Hujus igitur astricae choreae incitator non ineleganter *πῦρ πνεόντων χοραγὸς ἄστρων* dicitur, orgiis dei colludentium quasi et *συνευθουσιώντων*. LOBECK. Aglaoph. p. 218. 219.

1148. *νυχίων φθεγμάτων*] Scholiasta, *τῶν ἐν νυκτὶ εὐφημιῶν καὶ*

παῖ Ζηνὸς γένεθλον,
προφάνηθ' ὦ Ναξίαις σαῖς ἅμα περιπόλοις
Θυίαισιν, αἵ σε μαινόμεναι πάννυχοι
χορεύουσι τὸν ταμίαν Ἴακχον.

ΑΓΓΕΛΟΣ.

Κάδμου πάροικοι καὶ δόμων Ἀμφίονος,
οὐκ ἔσθ' ὁποῖον στάντ' ἂν ἀνθρώπου βίον
οὔτ' αἰνέσαιμ' ἂν οὔτε μεμψαίμην ποτέ.

1149. Ζηνὸς Bothius pro Διός. 1150.–1154. Versus sic divisi, ροφάνηθι–| σαῖσ–| θυίσιν–| πάννυχοι–| χορεύουσι–| ἴακχον. 1150. προφάνηθ' ὦ Musgravius pro προφάνηθι. 1152. Θυίαισιν Boeckhius ro Θυιάσιν. 1157. ἂν] ν ex μ factum.

μνων· ἐν νυκτὶ γὰρ αἱ Διονυσιακαὶ ορεῖαι γίνονται· ὅθεν καὶ νυκτέλιος. αἱ Εὐριπίδης (Bacch. 486.), νύκτωρ ἀ πολλά· σεμνότητ' ἔχει σκότος.

1149. Recte Bothius Ζηνὸς pro ιὸς, quae saepe permutata ab lirariis. V. ad Electr. 1097.

1150. προφάνηθ' ὦ] ὦ cum impeativo, ut Electr. 66. ὦ χαῖρ' ἄνασσα.

περιπόλοις] Scholiasta, ταῖς ἱερείις, ταῖς σαῖς ἀκολούθοις· καὶ ἐν Ἰάξῳ γὰρ τιμᾶται, ὅτι ἐκεῖ τῇ Ἀριδνῃ συνεγένετο.

1151. Θυίαισιν] Haec nominis orma ap. Strabon. 10. p. 468. Διωύσου δὲ (πρόσπολοι) Σειληνοί τε καὶ ἀτυροι καὶ Βάκχαι Λῆναί τε καὶ θυῖαι.

πάννυχοι] Sic ap. Eurip. Ion. 16. Bacchus dicitur ἀμφιπύρους νέχων πεύκας λαιψηρὰ πηδᾶν νυκτιόλοις ἅμα σὺν Βάκχαις. quem loum comparavit Musgr.

1154. χορεύουσι] Choreis celerant.

τὸν ταμίαν Ἴακχον] ταμίας nihil mplius significat quam dominum, t Musgr. interpretatur, vel praeidem. Confundit autem Sophocles acchum, daemonem mysticum, um Baccho Thebano, Semelae filio: quod alii quoque fecerunt, de quo pluribus dixit Lobeck. Aglaoph. p. 821 seqq. Mysticum Iacchum celebrat chorus initiatorum apud inferos in Aristoph. Ranis v. 316., idque praesente qui ad inferos descendit Dionyso, hominis natura assumta.

1155. Κάδμου—Ἀμφίονος] Post Cadmeam urbem a Cadmo conditam Amphiona tradunt et Zethum, filios Antiopae et Jovis, devicto avunculo Lyco, tutore Lai, Thebanum regnum obtinuisse et amplificasse antiquam urbem. CAM. Recte Schaeferus δόμων etiam ad Κάδμου referendum monuit. De locutione πάροικοι δόμων Κάδμου, qua cives Thebani significantur, conf. Oed. T. 1. WUND. Non opus ut δόμων etiam ad Κάδμου referatur, quod per collocationem verborum vix fieri potest. Recte Thebani dicerentur Κάδμου πάροικοι καὶ Ἀμφίονος, nec si alteri nomini genitivum δόμων addidit, sequitur eundem priori addendum fuisse.

1156. οὐκ ἔσθ'—ποτε] I. e. οὐδεὶς γὰρ βίος ἐστὶν οὔτε στὰς, ὃν ἂν αἰνέσαιμι, οὔτε πεσὼν, ὃν ἂν μεμψαίμην. ποτέ. WUND.

τύχη γὰρ ὀρθοῖ καὶ τύχη καταρρέπει
τὸν εὐτυχοῦντα τόν τε δυστυχοῦντ' ἀεί·
καὶ μάντις οὐδεὶς τῶν καθεστώτων βροτοῖς. 1160
Κρέων γὰρ ἦν ζηλωτὸς, ὡς ἐμοὶ, ποτὲ,
σώσας μὲν ἐχθρῶν τήνδε Καδμείαν χθόνα,
λαβών τε χώρας παντελῆ μοναρχίαν
ηὔθυνε, θάλλων εὐγενεῖ τέκνων σπορᾷ·
καὶ νῦν ἀφεῖται πάντα. τὰς γὰρ ἡδονὰς 1165
ὅταν προδῶσιν ἄνδρες, οὐ τίθημ' ἐγὼ

1161. *ἐμοὶ, ποτὲ*] *ἐμοί ποτε* 1163. *λαβών τε*] *λαβόντε* 1164. *ηὔθυνε* scripsi pro *εὔθυνε*. *θάλλων*] *θάλλων τε*, eraso *τε*. *εὐγενεῖ*] *εὐγενῆ*. 1166. *προδῶσιν ἄνδρες, οὐ τίθημ' ἐγὼ* ex Athenaeo pro *προδῶσιν, ἀνδρὸς οὐ τίθημ' ἐγώ*. Interpunctio post *προδῶσιν* et *ἐγώ* etiam in codice est.

1158. *καταρρέπει*] Scholiasta sine lemmate, *πίπτει, καταβάλλει· γρ. δὲ καταρρέπει, ὃ ἐστι πίπτειν ποιεῖ*. Itaque duplex lectio fuit, altera *καταρρέπει*, altera, ut Elmsleius conjicit, *κατατρέπει*. quo verbo nemo veterum usus est, qui *ἀνατρέπειν* dixerunt.

1163. *λαβών τε* apographa plura pro *λαβόντε*.

1160. *μάντις—τῶν καθεστώτων*] De futuro eorum quae nunc sunt statu nemo conjiciat. Sic Ellendtius. *τῶν καθεξόντων* conjecit Kayserus. Similiter Aj. 1418. *πρὶν ἰδεῖν δ' οὐδεὶς μάντις | τῶν μελλόντων ὅ τι πράξει*.

1161. *ὡς ἐμοὶ*] Scholiasta, *λείπει ἐδόκει*. Phrynichus in Bekkeri Anecd. p. 74, 3. *ὡς* (adde *ἐμοί*): *Σοφοκλῆς ἐν Ἀντιγόνῃ κατ' ἔλλειψιν εἶπε τοῦ* (scribe *ἀντὶ τοῦ*) *ἐμοὶ δοκεῖ ἢ ἐμοὶ κριτῇ ἢ τινος τοιούτου*. Conf. Aj. 395.

1162. *σώσας*] V. ad v. 1058.

1166. 1167. In Aldina et in veteribus codicibus sic scriptus est hic versus, *ὅταν προδῶσιν, ἀνδρὸς οὐ τίθημ' ἐγώ*. In T. [ex Triclinii conjectura] *ὅταν προδῶσιν ἄνδρας, οὐ τίθημ' ἐγώ*. In omnibus sequens versus plane omissus. Glossa ad *οὐ τίθημ'*: *ἤτοι οὐ λογίζομαι· ἀεὶ γὰρ τὸ ἐνεστὼς μακαρίζεται, καὶ οὐ τὸ παρελήλυθός*. Versum qui desiderabatur restituit Turnebus, nescio an e scripto codice. Sane eum ex Eustathio sumere potuit, a quo profertur p. 957, 17. ubi de versibus Homero suppositis et aliis abjudicatis agit. *παρὰ Σοφοκλεῖ προστίθεται στίχος ἐν τῷ*, *Τὰς γὰρ ἡδονὰς ὅταν προδῶσιν ἄνδρα, οὐ τίθημ' ἐγώ. πλούτει τε γὰρ κατ' οἶκον, εἰ βούλει, μέγα, καὶ τὰ ἐξῆς. ἐν τούτοις γὰρ μετὰ τὸ*, *Οὐ τίθημ' ἐγὼ*, *ἔχουσι τὰ ἀκριβῆ ἀντίγραφα τὸ*, *Ζῆν τοῦτον*, *ἀλλ' ἔμψυχον ἡγοῦμαι νεκρόν· ἵνα λέγῃ ὁ τραγικὸς, ὅτι ὅταν πρόδοτος γένηταί τινι ἡ ἡδονὴ, οὐ τίθημ' ἐγὼ ζῆν ἔτι τὸν ἄνδρα τοῦτον. ἀλλὰ ψεύδεσθαι τὴν ζωήν*. BRUNCK. Non habet hunc versum codex, sed legisse videtur scholiasta, *οὐ τίθημι, φησὶν, ἐν τοῖς ζῶσι τὸν τοιοῦτον· οἷον, οὐ νομίζω ζῆν ἐκεῖνον τὸν ἄνδρα, ὃν ἂν προδῶσιν αἱ ἡδοναί*. Turnebus non ex Eustathio videtur sumpsisse, sed ex Athenaeo 7. p. 280 b. 12. p. 547 c., ad quem fortasse illud quoque referendum

ζῆν τοῦτον, ἀλλ' ἔμψυχον ἡγοῦμαι νεκρόν.
πλούτει τε γὰρ κατ' οἶκον, εἰ βούλει, μέγα,
καὶ ζῇ τύραννον σχῆμ' ἔχων, ἐὰν δ' ἀπῇ
τούτων τὸ χαίρειν, τἄλλ' ἐγὼ καπνοῦ σκιᾶς
οὐκ ἂν πριαίμην ἀνδρὶ πρὸς τὴν ἡδονήν.
Ο. τί δ' αὖ τόδ' ἄχθος βασιλέων ἥκεις φέρων ;
Γ. τεθνᾶσιν· οἱ δὲ ζῶντες αἴτιοι θανεῖν.
Ο. καὶ τίς φονεύει ; τίς δ' ὁ κείμενος ; λέγε.
Γ. Αἵμων ὄλωλεν· αὐτόχειρ δ' αἱμάσσεται.
Ο. πότερα πατρῴας, ἢ πρὸς οἰκείας χερός ;

1167. Hunc versum, in cod. omissum, ex Athen. 7. p. 280. B. et 12. 547. C. addidit Turnebus. 1168. *βουλει* sine accentu, cum lira super *β*. 1169. *ζῆ*] *ζῆι*

iod de *ἀκριβέσι ἀντιγράφοις* dixit ustathius. Nam verba Sophoclis 1165.–1171. *τὰς γὰρ ἡδονὰς—τὴν ονήν* non solum in integro Athei opere reperiuntur, sed etiam Epitome, qua sola usum esse nstat Eustathium. Recte autem ud Athenaeum v. 1166. *ἄνδρες, n ἀνδρος. προδωσιν* per *ἀπολέσωv* explicat scholiasta. Cum sentia Schneidewin. comparavit monidis verba, *τίς γὰρ ἀδονᾶς ·ερ θνατῶν βίος ποθεινὸς, ἢ ποία ραννίς ; τᾶς δ' ἄτερ οὐδὲ θεῶν ζαστὸς αἰών.*

1167. *τοῦτον*] Intellge *τὸν ἄνδρα* : praecedente *ἄνδρες.*

1169. *ζῆ*] Sic Attici saepe pro *θι.* Ex Euripide et Sophocle antavit Antiatt. in Bekk. Anecd. 97, 29.

τύραννον σχῆμ'] Regiam dignitem.

1170. *καπνοῦ σκιᾶς*] Sic Philoct. .6. *κοὐκ οἶδ' ἐναίρων νεκρὸν, ἢ πνοῦ σκιάν.* Cum Pindari dicto yth. 8, 99. *σκιᾶς ὄναρ ἄνθρωποι* mparavit Eustath. p. 757, 31.

1171. *πριαίμην ἀνδρὶ*] Eadem structura dictum qua *δέχεσθαί τί τινι*, quod comparavit Wunderus.

πρὸς τὴν ἡδυνὴν] Si cum voluptate comparetur. V. ad Eurip. Ion. 1532. MUSGR.

1172. *φέρων*] *Nuncians.*

1173. *αἴτιος θανεῖν*] *αἴτιος* cum infinitivo etiam sine articulo *τοῦ* construitur, ut Trach. 1233. *ἥ μοι μητρὶ μὲν θανεῖν μόνῃ | μεταίτιος.*

1176. *πατρῴας*] Intelligendum *πρὸς* ex altero sententiae membro, ut in locis ad v. 212. indicatis. Notarunt hunc versum veteres interpretes, de quibus scholiasta, *τὸ Χ, ὅτι ἐρωτᾷ πότερα πατρῴας ἢ πρὸς οἰκείας χερὸς, ἀκούσας ἤδη ὅτι αὐτόχειρ ἀπέθανεν.* Verba *αὐτόχειρ αἱμάσσεται* tam inexpectata choro accidunt ut interrogatio ejus non satis logica facile excusari possit. Similiter in Philoct. 414. Philocteta, etsi Neoptolemus claris verbis dixerat Ajacem mortuum esse, tamen quaerit *πῶς εἶπας ; ἀλλ' ἢ χοὖτος οἴχεται θανών ;*

ΑΓ. *αὐτὸς πρὸς αὐτοῦ, πατρὶ μηνίσας φόνου.*
ΧΟ. *ὦ μάντι, τοὔπος ὡς ἄρ' ὀρθὸν ἤνυσας.*
ΑΓ. *ὡς ὧδ' ἐχόντων τἄλλα βουλεύειν πάρα.*
ΧΟ. *καὶ μὴν ὁρῶ τάλαιναν Εὐρυδίκην ὁμοῦ* 1180
δάμαρτα τὴν Κρέοντος· ἐκ δὲ δωμάτων
ἤτοι κλύουσα παιδὸς ἢ τύχῃ πάρα.

ΕΥΡΥΔΙΚΗ.

ὦ πάντες ἀστοί, τῶν λόγων ἐπῃσθόμην
πρὸς ἔξοδον στείχουσα, Παλλάδος θεᾶς
ὅπως ἱκοίμην εὐγμάτων προσήγορος. 1185
καὶ τυγχάνω γε κλῇθρ' ἀνασπαστοῦ πύλης

1177. *αὐτοῦ*] *αὐτοῦ* *φόνου*] *φόνωι, ου* a m. pr. 1178. *ἤνυσας*] Sic, non *ἤνυσας*. 1186. *γε*] *τε, γ* a m. pr. *κλῇθρ'*] *κλῆιθρ'*

1177. *φόνου*] *φόνου* est in apographis, non *φόνῳ*.
1178. *τοὔπος*] V. v. 1074–1079.
1180. *Εὐρυδίκην*] Hanc *Ἡνιόχην* ab Hesiodo dici Scut. 83. annotavit scholiasta.
ὁμοῦ] I. e. *ἐγγύς*.
1182. *κλύουσα παιδὸς*] Audiens de filio. Sic *κλύων σου*, audiens de te, Oed. C. 307.
πάρα] Probabilis Brunckii conjectura est *περᾶ*, ut v. 386. *δδ' ἐκ δόμων ἄψορρος ἐς δέον περᾷ*.
1183. *τῶν λόγων*] I. e. vestrorum sermonum: quod addito articulo significatur. *τοῦ λόγου γ'* interpolatum in Par. 2712.
1184. *Παλλάδος — προσήγορος*] *Ut ad Palladem deam preces facerem.* (*δι' εὐχῶν προσαγορεύουσα* explicat scholiasta.) Statuendum autem statuam Palladis ante regiam positam fuisse. Eodem modo Iocasta preces Apollini factura narratur Oed. T. 882–894, quem locum cum hoc ipso compara. De locutione *Παλλάδος θεᾶς* confert Musgravius Eur. Troad. 545. *Παλλάδος θεᾶς*, et ibid. 983. *θεὰ Ἥρα*. WUND.
1186. *γε*] Sic apographa, excepto Lb., in quo *δέ*. Quum in codice super *γε* a m. pr. *τε* scriptum sit, *τε* librarii error esse videtur, etsi ipsum quoque dici potuit, ut Hermannus ostendit collatis exemplis Xenophontis Anab. 1, 8, 1. *καὶ ἤδη τε ἦν ἀμφὶ ἀγορὰν πλήθουσαν καὶ πλησίον ἦν ὁ σταθμὸς ἔνθα ἔμελλε καταλύσειν, ἡνίκα Πατηγύας προφαίνεται.* 4, 6, 2. *καὶ ἤδη τε ἦν ἐν τῷ τρίτῳ σταθμῷ καὶ ὁ Χειρίσοφος αὐτῷ ἐχαλεπάνθη, ὅτι οὐκ εἰς κώμας ἤγαγεν· ὁ δὲ ἔλεγεν ὅτι οὐκ εἶεν ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ.* Cyrop. 1, 4, 28. *καὶ ὁδόν τε οὔπω πολλὴν διηνύσθαι αὐτοῖς καὶ τὸν Μῆδον ἥκειν πάλιν ἱδροῦντι τῷ ἵππῳ.*
κλῇθρ'] *κλεῖθρ'* apographa excepto Lb.
ἀνασπαστοῦ πύλης] Januae quae pessulo retracto aperitur. HERM.

χαλῶσα, καί με φθόγγος οἰκείου κακοῦ
βάλλει δι' ὤτων· ὑπτία δὲ κλίνομαι
δείσασα πρὸς δμωαῖσι κἀποπλήσσομαι.
ἀλλ' ὅστις ἦν ὁ μῦθος αὖθις εἶπατε·
κακῶν γὰρ οὐκ ἄπειρος οὖσ' ἀκούσομαι.
ΑΓ. ἐγὼ, φίλη δέσποινα, καὶ παρὼν ἐρῶ,
κοὐδὲν παρήσω τῆς ἀληθείας ἔπος.
τί γάρ σε μαλθάσσοιμ' ἂν ὧν εἰς ὕστερον
ψεῦσται φανούμεθ' ; ὀρθὸν ἀλήθει' ἀεί.
ἐγὼ δὲ σῷ ποδαγὸς ἑσπόμην πόσει
πεδίον ἐπ' ἄκρον, ἔνθ' ἔκειτο νηλεὲς
κυνοσπάρακτον σῶμα Πολυνείκους ἔτι·
καὶ τὸν μὲν, αἰτήσαντες ἐνοδίαν θεὸν
Πλούτωνά τ' ὀργὰς εὐμενεῖς κατασχεθεῖν,

1189. δμωαῖσι] δμώαισι, accentu super ω et εσ ab S scripto. 1193. παρήσω] παρείσω, ή ab S. 1194. εἰς ὕστερον scripsi pro ἐσύστερον 1195. ἀλήθει'] ἡ ἀλήθει' 1197. ἄκρον] ἄκρων, licet πεδίον habeat. 1200. Πλούτωνά τ' ὀργὰς] πλοῦτονά τ' ὀργᾶσ pr. κατασχεθεῖν Elmsleius pro κατασχέθειν.

1187. φθόγγος οἰκείου κακοῦ] *Fama familiaris mali*, ut πένθος οἰκεῖον v. 1249.

1190. αὖθις] Iterum : nam audiverat jam, ut ex v. 1183. intelligitur, τῶν λόγων ἐπῃσθόμην.

1192. καὶ παρὼν] I. e. testis oculatus Sic Aeschylus Pers. 266. καὶ μὴν παρών γε κοὐ λόγους ἄλλων κλύων, | Πέρσαι, φράσαιμ' ἂν οἷ' ἐπορσύνθη κακά.

1193. παρήσω est in apographis.

1194. τί γάρ σε μαλθάσσοιμ' ἂν] *Cur blandis dictis te deliniam ?*

1195. ἀλήθει'] ἡ ἀλήθεια etiam in apographis plene scriptum.

1196. ἐγὼ δὲ] Redit ad ἐγώ, a quo orationem exorsus erat v. 1192.

1197. πεδίον ἐπ' ἄκρον recte in Paris. 2712. : in aliis πεδίων ἐπ' ἄκρων.

νηλεὲς] ἐλέους μὴ τυχὸν explicat scholiasta. Sic Oed. T. 180. νηλέα δὲ γένεθλα πρὸς πέδῳ θαναταφόρα κεῖται ἀνοίκτως.

1199. Verbis τὸν μὲν etc. opposita sunt illa αὖθις πρὸς etc. Schol. : ἐνοδίαν θεόν· τὴν Ἑκάτην ἢ τὴν Περσεφόνην. Triviam intellige. WUND.

1200. ὀργὰς — κατασχεθεῖν] *Ut iram benevoli cohiberent*, i. e. ut ne irati, sed benevoli nobis essent. Cfr. El. 1011. κατάσχες ὀργήν. Musgravius interpretatur *animum mitem habere*, coll. Eur. Troad. 53 : ἐπήνεσ' ὀργὰς ἡπίους. WUND. Quod Musgravius voluit παρασχεθεῖν potius dicendum fuisset.

λούσαντες ἁγνὸν λουτρὸν, ἐν νεοσπάσιν
θαλλοῖς ὃ δὴ 'λέλειπτο συγκατῄθομεν,
καὶ τύμβον ὀρθόκραιρον οἰκείας χθονὸς
χώσαντες αὖθις πρὸς λιθόστρωτον κόρης
νυμφεῖον Ἅιδου κοῖλον εἰσεβαίνομεν.
φωνῆς δ' ἄπωθεν ὀρθίων κωκυμάτων
κλύει τις ἀκτέριστον ἀμφὶ παστάδα,
καὶ δεσπότῃ Κρέοντι σημαίνει μολών·
τῷ δ' ἀθλίας ἄσημα περιβαίνει βοῆς
ἕρποντι μᾶλλον ἆσσον, οἰμώξας δ' ἔπος
ἵησι δυσθρήνητον, ὦ τάλας ἐγὼ,
ἆρ' εἰμὶ μάντις; ἆρα δυστυχεστάτην

1202. δὴ 'λέλειπτο scripsi pro δὴ λέλειπτο 1207. τις] τίς 1208. αθ μολὼν, αθ ab S. 1211. ὦ, non ὦ. 1212. ἆρ'] ἄρ' εἰμὶ] εἰ μὴ pr.

1203. θαλλοῖς] Ramos oleaginos intelligendos esse Boeckhius monet, in exsequiis usurpari solitos, coll. Demosth. c. Macart. p. 1074, 22.

δὴ 'λέλειπτο scripsi cum coronide. Nam augmentum etsi in nunciorum narrationibus interdum omittitur, tamen non omittitur nisi metro postulante. Apud Arist. Nub. 962. καὶ σωφροσύνη νενόμιστο, ubi recte Brunckius 'νενόμιστο.

οἰκείας χθονὸς] Domesticae terrae, i. e. patriae, natalis. MUSGR.

1204. πρὸς — εἰσεβαίνομεν] Est hoc sic intelligendum: πρὸς τὴν κόρην εἰς τὸ λιθόστρωτον αὐτῆς νυμφεῖον — ἐβαίνομεν. Specus autem ille saxeus, in quem inclusa Antigona fuit, dicitur νυμφεῖον Ἅιδου propter ea, quae 654. et 816. dicta sunt. WUND.

1206. φωνῆς δ' ἄπωθεν] φωνῆς si recte legitur, cum ὀρθίων κωκυμάτων conjungendum.

1207. ἀκτέρ.στον] Scholiasta, τὸν κακοκτέριστον τῆς Ἀντιγόνης τόπον. ἢ τὸν μὴ δεξάμενον ἐντάφια. Hunc locum παστάδα, quod vocabulum per θάλαμος explicant grammatici, vocat, ut modo νυμφεῖον Ἅιδου vocaverat, eumque, quia Antigonae sepulcri instar est, ἀκτέριστον appellat.

1209. ἄσημα—βοῆς] I. e. ἄσημος βοή. Quocum interpretes comparārunt v. 1265. ὄμοι ἐμῶν ἄνολβα βουλευμάτων. et Eurip. Phoen. 1500. οὐ προκαλυπτομένα βοτρυχώδεος ἀβρὰ παρηΐδος, i. e. ἁβρὰν παρηΐδα.

περιβαίνει] Scholiasta, τὰ καιὰ σύμβολα τῆς βοῆς περιστοιχίζεται. περιπολεῖ numeris elegantioribus Wunderus, περιπίτνει Hermannus.

1210. μᾶλλον ἆσσον] μᾶλλον comparativo saepe additur in poesi pariter ac prosa. V. exempla collecta in Thesauro vol. 5. p. 534.

κέλευθον ἕρπω τῶν παρελθουσῶν ὁδῶν;
παιδός με σαίνει φθόγγος. ἀλλὰ, πρόσπολοι,
ἴτ' ἆσσον ὡκεῖς, καὶ παραστάντες τάφῳ
ἀθρήσαθ', ἁρμὸν χώματος λιθοσπαδῆ
δύντες πρὸς αὐτὸ στόμιον, εἰ τὸν Αἵμονος
φθόγγον συνίημ', ἢ θεοῖσι κλέπτομαι.
τάδ' ἐξ ἀθύμου δεσπότου κελεύμασιν
ἠθροῦμεν· ἐν δὲ λοισθίῳ τυμβεύματι
τὴν μὲν κρεμαστὴν αὐχένος κατείδομεν,
βρόχῳ μιτώδει σινδόνος καθημμένην,
τὸν δ' ἀμφὶ μέσσῃ περιπετῆ προσκείμενον,

1215. τάφῳ] .φ.τάφωι 1216. λιθοσπαδῆι, eraso in fine ι. 1218. υνίημ'] Sic, non ξυνίημ'. 1219. κελεύμασιν scripsi pro κελεύσμασιν ει
222. μιτώδει] μιτ^{ρ}ώιδη, ει a m. pr. superscripto, ρ vero, cujus pars superior supra versum exstat, ab S. addito.

1213. ἆρα δυστυχεστάτην | κέλευθον ἕρπω τῶν παρελθουσῶν ὁδῶν;] jac. 994. ὁδός θ' ὁδῶν πασῶν ἀνιάσασα δὴ | μάλιστα τοὐμὸν σπλάγνον, ἣν δὴ νῦν ἔβην.

1216. ἁρμὸν — δύντες] *Ubi in immissuram tumuli saxei solutam ad ipsum ostium penetraritis*, i. e. bi soluta ad ipsum ostium tumuli saxei compage in tumulum enetraritis. Jubentur ergo famuli d ipsum ostium speluncae evellere pides, quibus introitus, postquam nclusa Antigona fuit, obstructus rat, iisque evulsis in speluncam enetrare, quemadmodum statim ost (v. 1226. sq.) Creon ipse petravit. Ceterum ne quis rejicidam hanc interpretationem proterea putet, quod compages illa pulcri soluta esse debuerit Haeone ingresso, monendum est reontem id nondum scivisse, atue hoc unum praecepisse, ut famuli, cujus ipsius rei causa illuc contulerat, lapides evellerent, quibus introitus obstructus erat, et Haemon num forte inesset viderent. Is qui ingressus esset, ea de re cogitare non erat Creontis, summo tum dolore obstupefacti. WUND.

1218. ἢ θεοῖσι κλέπτομαι] Scholiasta, ἢ ἀπατῶμαι ὑπὸ θεῶν. Sic, 681. εἰ μὴ τῷ χρόνῳ κεκλέμμεθα.

1219. Constructio verborum est κελεύμασιν ἐξ ἀθύμου δεσπότου, nisi κελευμάτων scribendum, quod conjecit Schneidewinus. Veterem formam κελεύμασιν, quam pro κελεύσμασιν restitui, codex servavit apud Aeschylum Pers. 397. Choeph. 751.

1220. ἠθροῦμεν] *Explorabamus.*

1222. μιτώδει est in apogr. Lb. correcto (nam pr. μητρώδει) aliisque nonnullis. Alia μιτρώδει, διορθωτοῦ inventum secuta. εὐμίτοις πλοκαῖς dixit Euripides Iph. T. 824. a Brunckio comparatus.

καθημμένην] I. e. τὸν τράχηλον δεδεμένην, ut explicat scholiasta.

εἰνῆς ἀποιμώζοντα τῆς κάτω φθορᾶν
καὶ πατρὸς ἔργα καὶ τὸ δύστηνον λέχος.
ὁ δ' ὡς ὁρᾷ σφε, στυγνὸν οἰμώξας ἔσω
χωρεῖ πρὸς αὐτὸν κἀνακωκύσας καλεῖ,
ὦ τλῆμον, οἷον ἔργον εἴργασαι· τίνα
νοῖν ἔσχες; ἐν τῷ συμφορᾶς διεφθάρης;
ἔξελθε, τέκνον, ἱκέσιός σε λίσσομαι.
τὸν δ' ἀγρίοις ὄσσοισι παπτήνας ὁ παῖς,
πτύσας προσώπῳ κοὐδὲν ἀντειπὼν ξίφους

1226. στυγνὸν] στυγὸν, ν a m. ant. 1228. οἷον] ποῖον 1229. ὃ ξίφους

συμφορᾶς] Sic, non ξυμφορᾶς. 1232. ἀντειπὼν ξίφους] ἀντειπὼν λάσ, ν ante λ ex ο facto et ὃ superscripto a m. pr. Eadem m. ξίφους supra versum.

1224. εὐνῆς—τῆς κάτω] *Sponsae Orco demissae*, ut vertit Brunckius. Eadem sponsa proximis verbis memoratur καὶ τὸ δύστηνον λέχος, quae inutiliter illata sunt post verba aliquanto graviora εὐνῆς τῆς κάτω φθορᾶν. Quamobrem vereor ne versus alter ab interpolatore confictus sit, quem verba ὁ δ' ὡς ὁρᾷ ad nomen remotius δεσπότου (v. 1219.) relata offendissent, in quo nihil offensionis est, quum manifestissimum sit ὁ δὲ de Creonte, σφε et τέκνον de Haemone dicta esse in versibus proximis 1226.–1230. post quos iterum infertur τὸν δὲ ad Creontem referendum.

1232. πτύσας—] Schol. οἷον ἀποστραφεὶς καὶ σκυθρωπάσας, καὶ ἐκ τοῦ προσώπου καταμεμψάμενος, οὐ κυρίως προσπτύσας τῷ πατρὶ, ὡς καὶ ἡμεῖς ἐν τῇ συνηθείᾳ φαμὲν, κατέπτυσεν αὐτοῦ, ὅ ἐστι κατεφρόνησε τῶν λόγων αὐτοῦ. Sic v. 653. Creon ad Haemonem, ἀλλὰ πτύσας ὡσεί τε δυσμενῆ μέθες | τὴν παῖδ' ἐν Ἅιδου τήνδε νυμφεύειν τινί.

ξίφους—ἥμπλακ'] In summo, quo erat Haemon, dolore ac paene furore, exsanguem amplexus sponsam, quam propter praeclarum facinus indignissime a patre punitam crederet, quid magis facere eum consentaneum fuit quam ut patrem, totius mali auctorem, quum e complexu sponsae suae, ad quam moriturus cum ea in specum saxeum descenderat (cf. v. 751.), eripere eum vellet, gladio peteret, ne divelleretur a sponsa sua, prohibiturus? WUND. Aristoteles Art. poet. c. 14. ἢ γὰρ πρᾶξαι ἀνάγκη ἢ μὴ, καὶ εἰδότας ἢ μὴ εἰδότας. τούτων δὲ τὸ μὲν γνησκοντα μελλῆσαι καὶ μὴ πρᾶξαι χείριστον· τό τε γὰρ μιαρὸν ἔχει καὶ οὐ τραγικόν· ἀπαθὲς γάρ. διόπερ οὐδεὶς ποιεῖ ὁμοίως, εἰ μὴ ὀλιγάκις, οἷον ἐν Ἀντιγόνῃ τὸν Κρέοντα ὁ Αἷμων. Qui si reprehendere voluit Sophoclem, mirum est non animadvertisse eum quod naturae hominis consentaneum sit non esse alienum a tragoedia, illud autem quod μιαρὸν dicit recte vitari eo quod caedes patris a filio non perpetratur.

ξίφους] Quod librarius primo scripserat ὅλως recte ipse animadverso errore in ξίφους mutavit. οὐ-

ἔλκει διπλοῦς κνώδοντας, ἐκ δ' ὁρμωμένου
πατρὸς φυγαῖσιν ἤμπλακ'· εἶθ' ὁ δύσμορος
αὐτῷ χολωθεὶς, ὥσπερ εἶχ', ἐπενταθεὶς
ἤρεισε πλευραῖς μέσσον ἔγχος, ἐς δ' ὑγρὸν
ἀγκῶν' ἔτ' ἔμφρων παρθένῳ προσπτύσσεται·
καὶ φυσιῶν ὀξεῖαν ἐκβάλλει πνοὴν
λευκῇ παρειᾷ φοινίου σταλάγματος.
κεῖται δὲ νεκρὸς περὶ νεκρῷ, τὰ νυμφικὰ

1234. εἶθ' ὁ ab S pro simplici εἰ 1235. αὐτῷ] αὐτῶι 1236. μέσσον] μέσον 1238. πνοὴν] ῥοὴν : sed πνοὴν schol. 1239. σταλάγματος] αγ ex ιμ factum videtur. 1240. περὶ νεκρῷ] περινεκρῶι

δὲν ὅλως, οὐδ' ὅλως et similia, valde usitata scriptoribus prosaicis, nusquam leguntur apud tragicos. Nam quod Aldus ediderat apud Euripidem Rhesi v. 737. κατ' εὐφρόνην | ἀμβλῶπες αὐγαί, κοὔ σε γιγνώσκω γ' ὅλως, nunc ex libris melioribus correctum est restituto γιγνώσκω τορῶς. ξίφους κνώδοντας dixit Sophocles, ut λόγχης κνώδοντες dicuntur. Quod si κνώδοντας simpliciter nominare voluisset, in promptu erat scribere κοὐδὲν ἀντειπὼν ἔπος. Itaque ὅλως veteris librarii errorem esse arbitror. ξίφους legit scholiasta, ut videtur.

1233. διπλοῦς κνώδοντας] Scholiasta, ἀντὶ τοῦ διπλᾶς ἀκμάς· ἄμφηκες γὰρ τὸ ξίφος· κνώδων δὲ τὸ ὀξὺ τοῦ ξίφους παρὰ τὸ καίνειν τοῖς ὀδοῦσι. V. ad Aj. 1025.

ἐκ δ' ὁρμωμένου] I. e. ἐξορμωμένου δέ.

1235. ἐπενταθεὶς] *In ensem protentus.* ERFURDT.

1236. μέσσον ἔγχος] I. e. ita ut gladius medius esset inter costas. μέσον, quod est in codice, recte in μέσσον mutatum in apographis. Neque enim πλευραῖσι μέσσον Sophocli placere potuit. μέσσον in trimetro dixit Sophocles fragm. 239.

ὑγρὸν perperam glossa interpretatur ἐξ αἵματος. *Flexile, molle* brachium significat, et ex consequenti debile. Eteocles moriens apud Euripidem Phoen. 1448. ἥκουσε μητρὸς, κἀπιθεὶς ὑγρὰν χέρα —, quod minime significat manum madentem, sed manum debilem. BRUNCK. Propertius 2, 8, 21. ab Wund. comparatus, Quid? non Antigonae tumulo Boeotius Haemon | corruit ipse suo saucius ense latus, | et sua cum miserae commiscuit ossa puellae, | qua sine Thebanam noluit ire domum?

1237. παρθένῳ] παρθένον in apogr. uno. Cum dativo verbum προσπτύσσεσθαι constructum Trachin. 767. et apud alios.

1238. πνοὴν] ῥοὴν, quod est in codice, servatum in Lb. alioque apogr.: reliqua recte πνοήν, quae emendatio peti poterat ex annotatione scholiastae, τὴν πνοὴν τοῦ φοινίου σταλάγματος ἐκβάλλει τῇ λευκῇ αὐτῆς παρειᾷ, ὅ ἐστιν, αἷμα ἐξέπνευσεν. Similis descriptio Aeschyli Ag. 1389. κἀκφυσιῶν ὀξεῖαν αἵματος σφαγὴν | βάλλει μ' ἐρεμνῇ ψακάδι φοινίας δρόσου. Et sic Sophocles quoque κἀκφυσιῶν scribere potuisset, nisi sequeretur ἐκβάλλει, quod non debebat in ἐμβάλλει mutari ab Mitchello.

1240. κεῖται δὲ νεκρὸς περὶ νεκρῷ] Eurip. Phoen. 888. πολλοὶ δὲ νε-

τέλη λαχὼν δείλαιος εἶν Ἄιδου δόμοις,
δείξας ἐν ἀνθρώποισι τὴν ἀβουλίαν
ὅσῳ μέγιστον ἀνδρὶ πρόσκειται κακόν.
ΧΟ. τί τοῦτ' ἂν εἰκάσειας; ἡ γυνὴ πάλιν
φρούδη, πρὶν εἰπεῖν ἐσθλὸν ἢ κακὸν λόγον.
ΑΓ. καὐτὸς τεθάμβηκ'· ἐλπίσιν δὲ βόσκομαι
ἄχη τέκνου κλύουσαν ἐς πόλιν γόους
οὐκ ἀξιώσειν, ἀλλ' ὑπὸ στέγης ἔσω
δμωαῖς προθήσειν πένθος οἰκεῖον στένειν.
γνώμης γὰρ οὐκ ἄπειρος, ὥσθ' ἁμαρτάνειν.
ΧΟ. οὐκ οἶδ'· ἐμοὶ δ' οὖν ἥ τ' ἄγαν σιγὴ βαρὺ
δοκεῖ προσεῖναι χἠ μάτην πολλὴ βοή.
ΑΓ. ἀλλ' εἰσόμεσθα, μή τι καὶ κατάσχετον

1241. εἶν] ἐν ἐμοὶ δ'] ἔμοιδ' 1245. ἡ ab S insertum videtur. σιγὴ] σιγῆ pr. 1251.

κροὶ περὶ νεκροῖς πεπτωκότες. ubi vid. Valcken. ERFURDT.

τὰ νυμφικὰ τέλη] Scholiasta, τοὺς γὰρ γαμοῦνταs τελείουs ἐκάλουν.

1241. εἶν pro ἐν recte in Lb. aliisque nonnullis apogr.: de qua forma dixi ad Eurip. Alcest. 232. Heathius ἔν γ' Ἄιδου praeferebat.

1246. ἐλπίσιν δὲ βόσκομαι] Scholiasta, ἐλπίζω αὐτὴν μὴ βούλεσθαι δημοσίᾳ θρηνεῖν. ἀλλ' ἐν τῷ οἰκήματι μετὰ τῶν θεραπαινίδων.

1247. ἐς πόλιν γόους] Hoc matrem suam facturam esse praedicit Ajax v. 850. ἥ που τάλαινα, τήνδ' ὅταν κλύῃ φάτιν, | ἥσει μέγαν κωκυτὸν ἐν πάσῃ πόλει.

1248. οὐκ ἀξιώσειν] Intelligendum στένειν e verbis proximis.

1249. δμωαῖς] Sic Hectoris uxor apud Hom. Il. 6. 499. κιχήσατο ἔνδοθι πολλὰς | ἀμφιπόλους, τῇσιν δὲ γόον πάσῃσιν ἐνῶρσεν. | αἱ μὲν ἔτι ζωὸν γόον Ἕκτορα ᾧ ἐνὶ οἴκῳ· | οὐ γὰρ ἔτι μιν ἔφαντο ὑπότροπον ἐκ πολέμοιο ῥῦσθαι. et alibi non raro, ὡς ἔφατο κλαίουσ', ἐπὶ δὲ στενάχοντο γυναῖκες.

προθήσειν] Idem usus verbi v. 216. νεωτέρῳ τῷ τοῦτο βαστάζειν πρόθες.

1250. γνώμης γὰρ οὐκ ἄπειρος, ὥσθ' ἁμαρτάνειν] Hoc scholiasta sic interpretatur, οὐκ ἀνόητος, φησίν, ὑπάρχει, ὥστε δημοσίᾳ ὀδύρεσθαι. ἁμαρτάνειν δὲ λέγει νῦν τὸ ἐμφανῶς θρηνεῖν. Triclinius vero, ἀνοίκεια ἑαυτῇ ἔργα ποιεῖν· λέγω δὴ τὸ δρᾶσαί τι περὶ αὐτὴν δυσχερὲς ἐπὶ τῷ παραδόξῳ τῆς τοῦ παιδὸς συμφορᾶς ἀκούσματι. Neutra sententia aptis verbis expressa fatendumque Sophoclem, si hunc versum scripsit, omittendo eo rectius facturum fuisse quam addendo. Nec sequentia chori verba eum requirunt, quibus aptissime respondetur ad quattuor nuncii versus.

1253. κατάσχετον] *Repressum.* Recte scholiasta, ἀλλ' ἴσως ἀνελεῖν μαθησόμεθα μή τι καὶ μανιῶδες ἐπιτελέσῃ, ἀνελεῖν ἐκω-

κρυφῇ καλύπτει καρδίᾳ θυμουμένῃ,
δόμους παραστείχοντες. εὖ γὰρ οὖν λέγεις.
καὶ τῆς ἄγαν γάρ ἐστί που σιγῆς βάρος.
ΧΟ. καὶ μὴν ὅδ' ἄναξ αὐτὸς ἐφήκει
μνῆμ' ἐπίσημον διὰ χειρὸς ἔχων,
εἰ θέμις εἰπεῖν, οὐκ ἀλλοτρίαν
ἄτην, ἀλλ' αὐτὸς ἁμαρτών.
ΚΡ. ἰὼ φρενῶν δυσφρόνων ἁμαρτήματα
στερεὰ θανατόεντ',
ὦ κτανόντας τε καὶ
θανόντας βλέποντες ἐμφυλίους.
ὤμοι ἐμῶν ἀνόλβα βουλευμάτων.
ἰὼ παῖ, νέος νέῳ ξὺν μόρῳ,
αἰαῖ αἰαῖ,
ἔθανες, ἀπελύθης,
ἐμαῖς οὐδὲ σαῖσι δυσβουλίαις.
ΧΟ. οἴμ' ὡς ἔοικας ὀψὲ τὴν δίκην ἰδεῖν.

1261.–1277. = 1284.–1300.

1254. κρυφῇ] κρυφῆι 1261.–1265. Versus sic divisi, ἰὼ–| ἁμαρτήματα–| θανατόεντ'–| θανόντας–| ἐμφυλίους. ἰώ μοι–| βουλευμάτων. 1265. ὤμοι Turnebus pro ἰώ (codex ἰὼ) μοι. 1266. ξὺν μόρῳ] ξυμμόρωι 1267. αἰαῖ, αἰαῖ] αἲ αἲ αἲ 1270. ἰδεῖν] γρ. ἔχειν ab S.

1254. καρδίᾳ θυμουμένῃ] Homerus ab Neuio comparatus Il. 24, 584. μὴ ὀ μὲν ἀχνυμένῃ κραδίῃ χόλον οὐκ ἐρύσαιτο.

1255. παραστείχοντες] *Ingredientes*, ut παρέρχεσθαι quoque non solum de praetereuntibus, sed etiam de ingredientibus dicitur.

1258. μνῆμ' ἐπίσημον] Monumentum, sc. eorum quae facta sunt. ERF. Recte scholiasta, τὸν νεκρόν.

1259. οὐκ ἀλλοτρίαν ἄτην] Scholiasta, οὐ δι' ἄλλον ἀποθανόντα, οὐκ ἐξ ἄλλου νεκρωθέντα.

1263. στερεὰ θανατόεντα] *Dura, mortem afferentia.* στερεὰ propter duram et inexorabilem Creontis mentem, praesentium malorum auctoris. θανατόεντα dicit θανάτου αἴτια, ut explicat scholiasta.

1264. βλέποντες] Chorum dicit.

1266. ξὺν μόρῳ ex aliquot apogr. In aliis servata scriptura antiqua ξυμμόρῳ, cujus exempla de hac praepositione v. supra v. 172. 674. Aj. 933. Phil. 842.

1268. ἀπελύθης] V. ad v. 1316.

1270. οἴμ' ὡς —] *Heu mihi quam*—, ut v. 320. et Aj. 354. In qua formula sola οἴμοι elisionem vel crasin admittit.

ΚΡ. οἴμοι,
ἔχω μαθὼν δείλαιος· ἐν δ' ἐμῷ κάρᾳ
θεὸς τότ' ἄρα τότε μέγα βάρος μ' ἔχων
ἔπαισεν, ἐν δ' ἔσεισεν ἀγρίαις ὁδοῖς,
οἴμοι λακπάτητον ἀντρέπων χαράν. 1275
φεῦ φεῦ, ὦ πόνοι βροτῶν δύσπονοι.

ΕΞΑΓΓΕΛΟΣ.

ὦ δέσποθ', ὡς ἔχων τε καὶ κεκτημένος, 1278
τὰ μὲν πρὸ χειρῶν τάδε φέρων, τὰ δ' ἐν δόμοις
ἔοικας ἥκειν καὶ τάχ' ὄψεσθαι κακά. 1280

1275. λακτάτητον] τον ab S. illatum. 1276. φεῦ φεῦ separato versu. ὦ] ἰὼ 1278. ΕΞΑΓΓΕΛΟΣ] οἰκέτης, compendio expressum. Sic etiam v. 1282. 1279. πρὸ χειρῶν τάδε] προχειρῶν τὰ δὲ τὰ δ'] τάδ' a m. sec. recentiore ex ε factum. 1280. ὄψεσθαι] αι a m. multo recentiore ex ε factum.

1272. Versus ab correctore, ut videtur, interpolatus senarium faciente, ἄρα pro ἆρα et μέγα pro iambo accepto. Erfurdtius τότ' ἄρα τότε θεὸς μέγα βάρος μ' ἔχων (vel μέγα με βάρος ἔχων ut Hermannus), quae partim certe accuratius respondent verbis in antistropha positis v. 1296. Pronomen με cum βάρος ἔχων constructum esse putabat Erfurdtius, quia haec verba significent μέγα βαρυνόμενος ἐμοί. De quo non cogitandum. Pendet pronomen ab verbo ἔπαισεν. Omissum est in apogr. Triclinianis, et inutile est post ἐμῷ κάρᾳ. Fortasse igitur μέγα τι βάρος ἔχων scribendum.

1274. ἐν δ' ἔσεισεν ἀγρίαις ὁδοῖς] I. e. instigavit ad saeva consilia vel saevas actiones. Sic Musgr.

1275. λακπάτητον] In apogr. Lb. aliisque nonnullis λαξπάτητον. Et sic apud Eustathium p. 625, 21. 796, 5. qui tamen priore loco addit ὅ τινες λακπάτητον διὰ τοῦ κ γράφουσιν, ut λακπατεῖν ex Pherecrate annotavit Photius in Lexico s. h. v. Scholiasta explicat, τὴν μεθ' ὕβρεως ἀπωθουμένην, ἢ τὴν μεγάλως καταπατουμένην. In Par. 2712. est λεωπάτητον, superscripto λαοπάτητον, cum gl. κοινὴν, μεγάλην, εὐρεῖαν, ἀπὸ τῆς λεωφόρου.

1278. ὡς ἔχων τε καὶ κεκτημένος] ὡς non cum his participiis, sed cum verbo ἔοικας construendum, vel cum verbo φέρεις, quod fortasse restituendum cum Brunckio pro φέρων. Sic ὡς ἔοικας dictum v. 1270.

ἔχων τε καὶ κεκτημένος] Intelligendum κακά ex v. 1280.

1279. τὰ μὲν πρὸ χειρῶν] Scholiasta, ὡς τοῦ Κρέοντος τὸν παῖδα βαστάζοντος.

1280. ἔοικας ἥκειν καὶ τάχ' ὄψεσθαι κακά] Oratio liberius conformata pro ἔοικας ἥκειν τάχ' ὀψόμενος κακά, ut opinantur interpretes. Pro τάχ' in apogr. pluribus τάγ' vel τάδ' interpolatum.

ΧΡ. *τί δ' ἔστιν αὖ κάκιον ἢ κακῶν ἔτι;*
ΑΞ. *γυνὴ τέθνηκε, τοῦδε παμμήτωρ νεκροῦ,*
δύστηνος, ἄρτι νεοτόμοισι πλήγμασιν.
ΧΡ. *ἰὼ ἰὼ δυσκάθαρτος Ἅιδου λιμήν,*
τί μ' ἄρα τί μ' ὀλέκεις;
ὦ κακάγγελτά μοι
προπέμψας ἄχη, τίνα θροεῖς λόγον;
αἰαῖ, ὀλωλότ' ἄνδρ' ἐπεξειργάσω.
τί φῄς, τίνα λέγεις νέον μοι νέῳ,
αἰαῖ αἰαῖ,
σφάγιον ἐπ' ὀλέθρῳ

1282. *τέθνηκε*] *τέθνηκεν* 1284. ΚΡ.] ΧΟ. pr., *κρέ.* a m. recentiore. Syllabae *τοσ ἄδου λιμην* proximo versui additae. 1286.] *ἰὼ* 1287. *λόγον* a m. recentissima. *λόγωι* pr., ab ipsa in *λόγων* utatum. 1288. *αἰαῖ*] *αἲ αἲ* *ἄνδρ'*] *ἄνδρα* 1289. *να λέγεις νέον μοι νέον* (*νέῳ* Donaldsonus) Hermannus pro *ὦ παῖ τίνα έγεις μοι νέον λόγον.* 1290. *αἰαῖ αἰαῖ*] *αἲ αἲ αἲ* 1291. *ἐπ' λέθρῳ*] *ἐπολέθρωι*

1281. *τί δ' ἔστιν αὖ κάκιον ἢ κακῶν ἔτι*;] Hoc quum non scribi otuisse ab Sophocle manifestum t, alii alia tentarunt. *ἢ* in *ἐκ* mu- ari voluit Canterus; ego ipse lim conjeci Sophoclem monome- o usum esse *τί δ' ἔστιν αὖ*; Nunc ihi probabilius videtur integro im usum esse trimetro, quem efectum in libro antiquiore in- rpolator utcunque explevit. So- hocles tale quid scribere potuit, *δ' ἔστιν αὖ νέορτον ἐν δόμοις κόν*;

1282. *παμμήτωρ*] Scholiasta, *ἢ ατὰ πάντα μήτηρ· ἐμφατικῶς δὲ πεν ὅτι καὶ μέχρι θανάτου μήτηρ ἰείχθη, μὴ ἐλομένη ζῆν μετὰ τὸν ῦ παιδὸς θάνατον.* Est appellatio onorifica ut *παντελὴς δάμαρ* Oed. . 950.

1283. *ἄρτι νεοτόμοισι*] Similiter *τίως* cum *νεοσφαγὴς* conjunctum j. 898.

1284. *δυσκάθαρτος Ἅιδου λιμὴν*] Portum necis difficilem ad purgandum dicit poeta, quia caedes caedi succedat neque usquam finis occidendi inveniatur. HERM. Quod Orcum invocat non impedit quominus versus reliqui ad nuncium dicti existimentur.

1288. *ὀλωλότ' ἄνδρ' ἐπεξειργάσω*] Similiter v. 1030. *μηδ' ὀλωλότα | κέντει. τίς ἀλκὴ τὸν θανόντ' ἐπικτανεῖν*;

1289. Cohaerent verba *τίνα λέγεις μοι νέον σφάγιον ἐπ' ὀλέθρῳ—μόρον*, hoc sensu: quam tu novam mihi nuntias mortiferam caedem mulieris ad caedem accedere? id est: quam tu post filii interitum novam mihi nuntias caedem? uxorem meam occidisse? Recte scholiasta: *ἐπ' ὀλέθρῳ· τοῦ Αἵμονος.* Tum de locutione *ἐπ' ὀλέθρῳ ἀμφικεῖσθαι μόρον* compara Oed. C. 1620. *τοιαῦτ' ἐπ' ἀλλήλοισιν ἀμφικείμενοι λύγδην ἔκλαιον πάντες.* Ibi ut *ἐπ' ἀλλήλοισιν*

γυναικεῖον ἀμφικεῖσθαι μόρον ;
ΧΟ. ὁρᾶν πάρεστιν· οὐ γὰρ ἐν μυχοῖς ἔτι.
ΚΡ. οἴμοι,
κακὸν τόδ' ἄλλο δεύτερον βλέπω τάλας.
τίς ἆρα, τίς με πότμος ἔτι περιμένει ;
ἔχω μὲν ἐν χείρεσσιν ἀρτίως τέκνον,
τάλας, τὸν δ' ἔναντα προσβλέπω νεκρόν.
φεῦ φεῦ μᾶτερ ἀθλία, φεῦ τέκνον.
ΕΞ. ἡ δ' ὀξύθηκτος ἥδε βωμία πέριξ
λύει κελαινὰ βλέφαρα, κωκύσασα μὲν

1293. ΧΟ.] $\overset{\epsilon}{\alpha\gamma\gamma}$. Choro tribuit Erfurdtius. 1298. τὸν δ' ἔναντα] τάδ' ἐναντία, cum γρ. τόνδ' ἔναντα ab S. προσβλέπω νεκρόν separato versu. 1301. ΕΞ.] Χ ἡ $\overset{o}{\alpha\gamma\gamma}$ $\overset{\epsilon}{\eta}$ δ'] ἥδ' ἥδε] ἡ δὲ accentu a m. rec. 1302. κελαινὰ] λ ex ν factum

ἀμφικείμενοι significat mutuo amplexu teneri, ita hic μόρον ἐπ' ὀλέθρῳ ἀμφικεῖσθαι denotat caedem cum caede conjunctam esse. WUND.

1293. Valvis aedium per ἐκκύκλημα apertis conspicitur corpus Eurydicae.

1296. τίς ἆρα τίς με πότμος ἔτι περιμένει ;] Similiter Oed. C. 1517. τίς ἆρα με πότμος ἐπαμμένει σέ τ', ὦ φίλα ;

1299. Quod διορθωτὴς in γρ. habet ἔναντα pro ἐναντία est in textu Par. 2712.

1301. ἡ δ' ὀξύθηκτος ἥδε βωμία πέριξ] Verba interpolata, quae eodem modo scripta legit scholiasta, qui interpretatur, ὀξεῖαν λαβοῦσα πληγὴν ὡς ἱερεῖον περὶ τὸν βωμὸν ἐσφάγη παρὰ τὸν βωμὸν προπετής. Verum ὀξύθηκτος non Eurydicae, sed ensi aptum epitheton est, ut ἀμφιθήκτῳ ξίφει dictum est v. 1309. Quo indicio Arndtius conjecit ἥδ' ὀξυθήκτῳ βωμία περὶ ξίφει—, ἥδε βωμία dicto quia corpus Eurydicae ad aram (Jovis ἑρκείου, ut conjecit Brunckius) provolutum conspiciatur, ut in Trach. 904. Dejanira manum sibi illatura βωμοῖσι προσπίπτουσα dicitur, et Alcestis moritura apud Eurip. 170. πάντας βωμοὺς, οἳ κατ' Ἀδμήτου δόμους, προσῆλθε. Cum περὶ ξίφει autem comparatur Homericum περὶ δουρί et κυλινδόμενος περὶ χαλκῷ, et Soph. Aj. 828. πεπτῶτα περὶ νεορράντῳ ξίφει. Mire tamen Eurydice βωμία dicitur λύειν βλέφαρα, quasi non ad aram ceciderit, sed victimae instar in ara ipsa collocata fuerit. Quamobrem non dubito quin versum defectum utcunque expleverit interpolator, Sophocles autem aliud quid scripserit, ut in loco simili Aj. 899. aptissime dixit, νεοσφαγὴς | κεῖται, κρυφαίῳ φασγάνῳ περιπτυχής.

1302. λύει κελαινὰ βλέφαρα] Per ἀπόλλυται explicat scholiasta, quo non docemur quomodo λύειν βλέφαρα, quod constanter de aperiendis oculis dici solet, hic de claudendis dici potuerit: unde Wieselerus κλῄει conjecit, ut βλέφαρα

τοῦ πρὶν θανόντος Μεγαρέως κλεινὸν λέχος,
αὗθις δὲ τοῦδε, λοίσθιον δὲ σοὶ κακὰς
πράξεις ἐφυμνήσασα τῷ παιδοκτόνῳ. 1305
ΚΡ. αἰαῖ αἰαῖ,
ἀνέπταν φόβῳ. τί μ' οὐκ ἀνταίαν
1306.–1311. = 1328.–1333.

1304. δὲ σοι] δέ σοι 1306. αἰαῖ αἰαῖ] αἲ αἲ αἲ αἲ 1307. τί μ' οὐκ ἀνταίαν separato versu. ἀνταίαν] γρ. καιρίαν ab S.

κεκλῆσθαι Sophocles fragm. 635. aliique dixerunt. Nam valde diversum est quod γόνατα vel γυῖα morientium λύεσθαι dicuntur, quae interpretes quidam compararunt. Nihilominus intactam reliqui codicis lectionem, quum praecedentis versus scriptura ita sit comparata ut plura excidisse videri possint, post quae etiam λύει βλέφαρα recte dictum esse potuit de Eurydice oculos jam deficientes iterum et postremum aperiente.

κελαινὰ βλέφαρα] Non de colore, sed de caligine oculorum morientis intelligendum esse annotavit Boeckhius. Sic ὀλεθρία νὺξ ἐπ' ὄμμασιν βεβηκέναι dicitur Oed. C. 1684. et σκοτία νὺξ ὄσσοισιν ἐφέρπειν apud Eurip. Alc. 270.

1303. κλεινὸν λέχος nihil aliud significare potest quam clarum sive nobilem Megarei torum, qui nullus unquam fuit. Sortem enim dicit Megarei filii, qui Tiresiae vaticinio motus pro patria se devoverat expers conjugii. Menœceus is vocatur ab Euripide in Phoenissis. 913. (ubi mortis genus ipse describit verbis, στὰς ἐξ ἐπάλξεων ἄκρων | σφάξας ἐμαυτὸν σηκὸν ἐς μελαμβαθῆ | δράκοντος, ἵνθ' ὁ μάντις ἐξηγήσατο, | ἐλευθερώσω γαῖαν.) et Pausania 9, 25, 1. Θηβαίοις δὲ τῶν πυλῶν ἐστιν ἐγγύτατα τῶν Νηϊστῶν Μενοικέως μνῆμα τοῦ Κρέοντος. ἀπέκτεινε δὲ ἐκουσίως αὐτὸν κατὰ τὸ μάντευμα τὸ ἐκ Δελφῶν, ἡνίκα Πολυνείκης καὶ ὁ σὺν αὐτῷ στρατὸς ἀφίκοντο ἐξ Ἄργους. Megareum vero appellat etiam Aeschylus Sept. 474. Scriptura vitiosa κλεινὸν λέχος, fraudi fuit veteribus interpretibus, ut apparet ex scholio. ὡς αὐτῆς προγαμηθείσης Μεγαρεῖ τινι πρὸ τοῦ Κρέοντος· οἱ δέ φασι τοῦ Μενοικέως τοῦ ἀποσφάξαντος ἑαυτόν· πρότερον γὰρ Μεγαρεὺς ἐκαλεῖτο· ἐν δὲ τῷ τυράννῳ Οἰδίποδι καὶ αὐτὸς Μενοικέα αὐτὸν καλεῖ. Qui in Oedipo Rege et alibi ab Sophocle memoratur Menoeceus non filius, sed pater est Creontis. Quod autem de priore quodam Eurydicae marito, cui nomen fuerit Megareo, tradit scholiasta non aliunde acceptum, sed ex verbis κλεινὸν λέχος fictum est, et absurde quidem. Neque enim mariti et filii, sed duorum filiorum mortem luget Eurydice, ut res ipsa et verba proxima αὖθις δὲ τοῦδε, quae de Haemone dicta sunt, docent. Manifestum ex his est κλεινὸν λέχος interpolatori deberi, Sophoclem autem aliud quid scripsisse, velut δεινὸν vel οἰκτρὸν μόρον. Nam quod Bothius conjecit κλεινὸν λάχος nec verbo κωκύσασα neque Haemonis personae satis convenit. Nec substantivo λάχος, quod saepius apud Aeschylum legitur, usquam usi sunt Sophocles et Euripides in fabulis quidem quae supersunt.

1304. κακὰς πράξεις] *Res adversas.*

ἔπαισέν τις ἀμφιθήκτῳ ξίφει;
δείλαιος ἐγὼ, αἰαῖ,
δειλαίᾳ δὲ συγκέκραμαι δύᾳ.
ΕΞ. ὡς αἰτίαν γε τῶνδε κἀκείνων ἔχων
πρὸς τῆς θανούσης τῆσδ' ἐπεσκήπτου μόρων.
ΚΡ. ποίῳ δὲ κἀπελύσατ' ἐν φοναῖς τρόπῳ;
ΕΞ. παίσασ' ὑφ' ἧπαρ αὐτόχειρ αὑτὴν, ὅπως
παιδὸς τόδ' ἦσθετ' ὀξυκώκυτον πάθος.
ΚΡ. ὤμοι μοι, τάδ' οὐκ ἐπ' ἄλλον βροτῶν

1317.–1325. = 1339.–1346.

1310. αἰαῖ Erfurdtius. pro φεῦ φεῦ, quod codex a m. recentissima habet, erasis quae primus librarius ad versum proximum aberrans scripserat verbis συγκέκραμαι δύαι. 1311. δειλαίᾳ] δειλαίαι, ultimo ι a m. rec. addito. δύᾳ] δύαι, eraso priore ι. 1312. 1315. ΕΞ.] γ α .εἰς φονὰσ. 1313. μόρων] μόρωι 1314. ἐν φοναῖσ, εἰς φονὰσ ab S. 1315. παίσασ'] παῖσασ pr.

1308. ἀνέπταν] Hoc verbo non raro utuntur de affectu vehementiore vel laeto vel tristi. Sic περιχαρὴς ἀνεπτόμαν est Aj. 693., sed φόβος μ' ἀναπτεροῖ apud Eurip. Suppl. 88.

ἀνταίαν] Intelligitur πληγήν, ut καιρίαν, quod ipsum vetus corrector hic substituit voluit, intellecto πληγὴν dicitur.

1310. Versus est dochmiacus, correpta diphthongo vocabuli δείλαιος: nisi in hujusmodi locis δείλαος est scribendum. De ἐγὼ et ἴτω, quae hic et in antistopha pyrrhichii mensuram habent, dixi ad Oed. T. 661.

1311. συγκέκραμαι δύᾳ] Sic οἴκτῳ συγκεκραμένην dictum Aj. 895.

1312. 1313. Sensus est, affirmabaris a mortua hacce utriusque necis (Megarei et Haemonis) culpam habere. HERM.

1313. μόρων ex duobus apogr. pro μόρῳ.

1314. ποίῳ—τρόπῳ] Scholiasta, τίνι τρόπῳ φησὶν, ἐλύετο καὶ ἐφέρετο εἰς φονάς; ἀντὶ τοῦ ποίῳ τρόπῳ εἰς φόνον ἔπεσεν; Immo ἐν φοναῖς ἀπελύσατο eodem modo dictum puta atque supra 1229. ἐν τῷ ξυμφορᾶς διεφθάρης; De verbo ἀπολύειν Eustathius p. 548. 42. ἰστέον δὲ ὅτι ἐξ Ὁμήρου λαβόντες οἱ ὕστερον καὶ αὐτὸ δὴ μόνον τὸ λυθῆναι ἀντὶ τοῦ θανεῖν ἔφρασαν· ὡς δηλοῖ καὶ Σοφοκλῆς ἐν τῷ ἔθανες, ἀπελύθης (1268.) καὶ ἐν τῷ "ποίῳ ἀπελύσατο τρόπῳ." Confert Musgravius praeter alia fragment. Plutarch. Wyttenb. p. 135: ἀπολύεσθαι γὰρ τὸν ἀποθνήσκοντα καὶ τὸν θάνατον ἀπόλυσιν καλοῦσι, Athenaeum p. 507. E. ἡ ψυχὴ — κατὰ τὴν ἀπόλυσιν χωριζομένη τοῦ σώματος. WUND.

1317. τάδ'—αἰτίας] *Hoc a mea culpa, nunquam in alium conveniet*, i. e. nunquam mea haec culpa in alium transferetur. HERM.

ἐμᾶς ἁρμόσει ποτ' ἐξ αἰτίας.
ἐγὼ γάρ σ' ἐγώ σ' ἔκανον, ὦ μέλεος,
ἐγὼ, φάμ' ἔτυμον. ἰὼ πρόσπολοι,
ἄγετέ μ' ὅτι τάχος, ἄγετέ μ' ἐκποδὼν,
τὸν οὐκ ὄντα μᾶλλον ἢ μηδένα.
ΧΟ. κέρδη παραινεῖς, εἴ τι κέρδος ἐν κακοῖς·
βράχιστα γὰρ κράτιστα τἀν ποσὶν κακά.
ΧΡ. ἴτω ἴτω,
φανήτω μόρων ὁ κάλλιστ' ἐμῶν
ἐμοὶ τερμίαν ἄγων ἀμέραν
ὕπατος· ἴτω ἴτω,
ὅπως μηκέτ' ἆμαρ ἄλλ' εἰσίδω.
ΧΟ. μέλλοντα ταῦτα. τῶν προκειμένων τι χρὴ

1319. Alterum σ' addidit Hermannus. 1320 ἐγὼ, φάμ' ἔτυ-ον] ἐγὼ φᾶμ' ἔτυμον 1321. ἐκποδὼν] ἐκποδῶν 1328. βρά-ιστα] γρ. κράτιστα ab S. κράτιστα] γρ. τάχιστα ab S. τἀν] in litura pro ε ut videtur. 1333. ἆμαρ ἄλλ'] ἄμαρ ἀλλ' 1334. 337. ΧΟ.] ἀγγ. Correxit Brunckius 1334. τι] τί

1319. Hiatus ἐγὼ ἔκανον etsi ion est vitiosus, tamen non pro-abile videtur admissum a poeta sse, quum scribere liceret ἐγὼ γάρ ' ἐγώ σ' ἔκανον, quod posuit Her-annus. Similiter in Oedip. T. 217. εἴθε σ' εἴθε σε, alterum σε xcidit ex libris. Porro suspecta st alterius dochmii arsis ultima oluta, quum in versu antistro-hico 1341. non soluta sit ἔχω. Neque enim verisimile est μέλεος isyllabum esse ut μέλεοι est apud Aeschylum Sept. 876. 947.

1321. τάχος] Brevis in fine do-hmii syllaba etsi eandem quam n exclamationibus excusationem ioc loco habet, tamen non impro-abilis Erfurdtii conjectura est τάχιστ', ut in Oed. T. 1340. est πάγετ' ἐκτόπιον ὅτι τάχιστά με.

1325. τὸν οὐκ ὄντα μᾶλλον ἢ μηδένα] Deteriorem suam esse conditionem dicit quam ejus qui nihili sit, i. e. qui perierit. Locutio hyperbolica, qua summus indicatur gradus miseriae.

1326. κέρδη παραινεῖς] Introitum Creontis dicit.

1327. βράχιστα—κράτιστα] Praesentia mala optimum est si quam brevissima sint, i. e. Optimum est praesens malum quam primum missum facere. HERM. Quinque interpretationes horum verborum proposuerunt veteres interpretes, quas scholiasta enumeravit.

1330. φανήτω] I. e. φανήτω μόρων ἐμῶν ὕπατος, ὁ καλλίστως ἄγων ἐμοὶ τερμίαν ἀμέραν: veniat caedium per me factarum suprema, exoptatissime mihi ultimum diem adducens. HERM.

πράσσειν. μέλει γὰρ τῶνδ' ὅτοισι χρὴ μέλειν.
ΚΡ.ἀλλ' ὧν ἐρῶ, τοιαῦτα συγκατηυξάμην.
ΧΟ.μή νυν προσεύχου μηδέν· ὡς πεπραωμένης
οὐκ ἔστι θνητοῖς συμφορᾶς ἀπαλλαγή.
ΚΡ.ἄγοιτ' ἂν μάταιον ἄνδρ' ἐκποδὼν,
ὅς, ὦ παῖ, σέ τ' οὐχ ἑκὼν κάκτανον
σέ τ' αὖ τάνδ', ὤμοι μέλεος, οὐδ' ἔχω
ὅπα πρὸς πότερα κλιθῶ· πάντα γὰρ

1336. τοιαῦτα] ταῦτα 1337. μή νυν] μὴ νῦν 1338. ἔστι] ἔστιν συμφορᾶς] Sic, non ξυμφορᾶσ. 1339. ἐκποδὼν] ἐκποδῶν, μ a m. pr. 1340. τ'] γ' κάκτανον Hermannus pro κατέκτανον. 1341. σέ τ' Hermannus pro ὅς σέ τ'. αὖ τάνδ' Seidlerus pro αὐτάν 1342. πότερα κλιθῶ Kayserus pro πρότερον ἴδω πᾶι καὶ θῶ. πάντα γὰρ separato versu.

1335. τῶνδε] I. e. τῶν μελλόντων.

ὅτοισι χρὴ μέλειν] I. e. diis.

1336. Quod in codice est ἀλλ' ὧν ἐρῶ, ταῦτα συγκατηυξάμην legit scholiasta, qui interpretatur ὧν βούλομαι τυχεῖν, ταῦτα ηὐξάμην. Syllaba quae deest illato in apographis omnibus μὲν est suppleta, ἀλλ' ὧν ἐρῶ μὲν, ex quo Bothius ἀλλ' ὧν ἐρῶμεν fecit. Poterat pari jure ἀλλ' ὧν ἐρῶ 'γώ. Restitui τοιαῦτα, quod ad ὧν refertur, ut Electr. 35. χρῆ μοι τοιαῦθ' ὁ Φοῖβος, ὧν πεύσει τάχα. et supra 691. λόγοις τοιούτοις οἷς σὺ μὴ τέρψει κλύων, et alibi non raro in poesi et prosa, de quod dixit L. Dindorf. in Thesauro vol. 7. p. 2263. τοιαῦτα autem Creon mortem dicit, quam expetiverat v. 1330.—1333. et composito utitur συγκατηυξάμην, quia preces suas chori de providentia divina verbis adjunctas esse vult. Praeter Sophoclem unus, quantum nunc scimus, hoc verbo usus est Plutarchus Mor. p. 492 D. πολλαχοῦ σύμβωμός ἐστιν Ἰόλαος Ἡρακλεῖ καὶ συγκατεύχονται παραστάτην Ἡρακλέους ὀνομάζοντες. Multo frequentius inde ab Herodoto est verbum προσεύχεσθαι, quo Creonti chorus respondet, μή νυν προσεύχου μηδέν.

1344. ὅπα] ποτὰν Kayserus: quo non opus. Optime vero idem verba proxima πρὸς πρότερον (πότερον apographa) ἴδω πᾷ καὶ θῶ correxit restituto πρὸς πότερα κλιθῶ, quae emendatio planissime confirmatur verbis πάντα λέχρια, quae scholiasta explicat, πλάγια καὶ πεπτωκότα τὰ μὲν ἐν χερσὶ, τὰ δὲ ἐπὶ τῇ κεφαλῇ. Proprie dictum λέχριος Oed. C. 195. λέχριός γ' ἐπ' ἄκρον λᾶος βραχὺς ὀκλάσας unde Eustathius p. 988, 8. explicat ὁ πλάγιος καὶ λίαν χρίμψας, ἤγουν πλησιάσας τῇ γῇ.

πάντα γὰρ—] I. e. omnia enim inclinata jacent quae in manibus habeo (quae praesentia sunt) et quae procul sunt (quod futurum tempus attinet), intolerabile fatum in caput meum irruit. De locutione ἐπὶ κρατί μοι πότμος εἰσήλατο confer hujus fab. 1272. ἐν δ' ἐμῷ κάρᾳ θεὸς ἔπαισέ με. Oed. T. 263.

λέχρια τὰν χεροῖν, τὰ δ' ἐπὶ κρατί μοι
πότμος δυσκόμιστος εἰσήλατο.

ΧΟ. πολλῷ τὸ φρονεῖν εὐδαιμονίας
πρῶτον ὑπάρχει· χρὴ δ' ἐς τὰ θεῶν
μηδὲν ἀσεπτεῖν· μεγάλοι δὲ λόγοι
μεγάλας πληγὰς τῶν ὑπεραύχων
ἀποτίσαντες
γήρᾳ τὸ φρονεῖν ἐδίδαξαν.

1345. τὰν Brunckius pro τάδ' ἐν. 1349. χρὴ δ' ἐς τὰ θεῶν, scripsi pro χρὴ δὲ τά τ' εἰς θεούς.

νῦν δ' ἐς τὸ κείνου κρᾶτ' ἐνήλαθ' ἡ τύχη. Aesch. Pers. 515. ὦ δυσπόνητε δαῖμον, ὡς ἄγαν βαρὺς ποδοῖν ἐνήλλου παντὶ Περσικῷ γένει. WUND.

1345. Codicis scripturam τάδ' ἐν χεροῖν τὰ δ' ἐπὶ Triclinius in τάτ' ἐν χεροῖν τάτ' ἐπὶ mutavit. Incerta Brunckii correctio est τὰν χεροῖν. Versui strophico 1324. accurate respondet τὰ πρὸ χεροῖν, quod conjecit Kayserus, ut τὰ πρὸ χειρῶν est v. 1279. τὰν χεροῖν autem corpus dicit filii exanimati, ut v. 1279. 1297., τὰ δ' ἐπὶ κρατὶ vero de Eurydice intelligenda.

1348. πολλῷ τὸ φρονεῖν] Scholiasta, τὸ καλῶς φρονεῖν πρῶτόν ἐστιν εὐδαιμονίας, καὶ τοῖς ἀνθρώποις ἐξοχώτατον. Musgravius πρῶτον pro πρότερον positum censet, multis exemplis hunc usum adstruens. Propriam, inquit, vim obtineret, si τὸ φρονεῖν species esset εὐδαιμονίας. Atqui ut haec revera est, ita Graecorum quoque judicio fuit. Cf. supra v. 1050. Eur. Heracl. 746: οἰόμεσθα γὰρ τὸν εὐτυχοῦντα πάντ' ἐπίστασθαι καλῶς. Ejusdem fragm. inc. 204. τὸν εὐτυχοῦντα καὶ φρονεῖν νομίζομεν. ERF.

1349. χρὴ δὲ—ἀσεπτεῖν] Verbis ἐς τὰ θεῶν ἀσεπτεῖν nihil aliud significatur quam impium esse in rebus ad deos spectantibus, ut εὐσεβεῖν τὰ πρὸς θεοὺς (Philoct. 1441.) pium esse adversus deos valet. Itaque μηδὲν ἀσεπτεῖν ἐς τὰ θεῶν valet nihil, i. e. nullo modo sive nulla in re violare quae ad deos spectant sive leges divinas. WUND. Vitiosam codicis scripturam τά τ' εἰς θεοὺς Triclinius more suo correxit illata γε particula τά γ' εἰς θεούς.

1350. μεγάλοι—ἐδίδαξαν] At superbi, quum gravibus plagis adflicti magnorum dictorum poenas luerunt, sapere tandem docentur. BRUNCK.

1353. ἐδίδαξαν] *Docere solent.* Qui frequentissimus est aoristi usus, velut v. 709. οὗτοι διαπτυχθέντες ὤφθησαν κακοί.

ADDENDA ET CORRIGENDA.

P. 14. in var. lect. lin. 6. ducto] *corrige* ductu

P. 28. in annot. ad v. 163. lin. 2. *τορπικῶς*] *corr. τροπικῶς*

P. 35. annot. col. 1. lin. ult. S] s

P. 54. in var. lect. lin. 2. uncus non post *ἐξηδη* ponendus erat, sed post nomen Brunckii.

P. 84. v. 782. *κτήμασι*] Conjeci *λήμασι*. Similis corruptela est apud Joannem Chrys. Homil. in Matthaeum vol. 7. p. 603 A. (vol. 2. p. 190. ed. Field.) *μεριμνῶμεν—ὅπως οἱ μὲν οἰκέται πλείους γένοιντο—οἱ δὲ παῖδες πολὺν παρ' ἡμῶν δέξαιντο κλῆρον, ἡ δὲ γυνὴ χρυσία σχοίη καὶ ἱμάτια πολυτελῆ καὶ κτήματα.* Verba *καὶ κτήματα* non verterunt interpretes, Fieldius vero vol. 3. p. 272. de jumentis, praesertim mulis, intelligi voluit, de qua vocis significatione dixerit Coraës in *Ἀτάκτοις* vol. 4. p. 260. Quod alienum ab hoc loco. Scribendum videtur *νήματα*, collata p. 510 B *ὅταν τὰ νήματα τὰ σηρικὰ, ἃ μηδὲ ἐν ἱματίοις ὑφαίνεσθαι καλὸν, ταῦτα ὁ ὑποδήμασι διαρράπτητε, πόσης ὕβρεως, πόσου γέλωτος ταῦτα ἄξια;*

SOPHOCLIS

TRAGOEDIAE SUPERSTITES

ET

PERDITARUM FRAGMENTA

EX RECENSIONE ET CUM COMMENTARIIS

G. DINDORFII.

EDITIO TERTIA.

VOLUMEN IV.

AJAX.

OXONII,
E TYPOGRAPHEO ACADEMICO.
M.DCCC.LX.

SOPHOCLIS

AJAX

EX RECENSIONE ET CUM COMMENTARIIS

G. DINDORFII.

EDITIO TERTIA.

OXONII:
E TYPOGRAPHEO ACADEMICO.
M.DCCC.LX.

IV.

ΑΙΑΣ.

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΠΡΟΣΩΠΑ*

ΑΘΗΝΑ.

ΟΔΥΣΣΕΥΣ.

ΑΙΑΣ.

ΧΟΡΟΣ ΣΑΛΑΜΙΝΙΩΝ ΝΑΥΤΩΝ.

ΤΕΚΜΗΣΣΑ.

ΑΓΓΕΛΟΣ.

ΤΕΥΚΡΟΣ.

ΜΕΝΕΛΑΟΣ.

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ.

ΚΩΦΑ ΠΡΟΣΩΠΑ.

ΕΥΡΥΣΑΚΗΣ. ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ. ΣΤΡΑΤΟΚΗΡΥΞ.

* Personarum inter tres histriones distributio nihil dubitationis habet in hac fabula. Ajacem et Teucrum *πρωταγωνιστὴς* egit, Tecmessam et Ulixem *δευτεραγωνιστὴς*, Minervam, nuncium, Menelaum et Agamemnonem *τριταγωνιστὴς*, nisi quis Menelai partes *δευτεραγωνιστῇ* adscribere malit, quae aliorum sententia est.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.[a]

Τὸ δρᾶμα τῆς Τρωϊκῆς ἐστι πραγματείας, ὥσπερ οἱ ΑΝΤΗΝΟΡΙΔΑΙ καὶ ΑΙΧΜΑΛΩΤΙΔΕΣ καὶ ΕΛΕΝΗΣ ΑΡΠΑΓΗ καὶ ΜΕΜΝΩΝ. πεπτωκότος γὰρ ἐν τῇ μάχῃ τοῦ Ἀχιλλέως ἐδόκουν Αἴας τε καὶ Ὀδυσσεὺς ἐπ' αὐτῷ πλέον τι ἀριστεύειν περὶ τὴν τοῦ σώματος κομιδήν· καὶ κρινομένων περὶ τῶν ὅπλων κρατεῖ Ὀδυσσεύς. ὅθεν καὶ ὁ Αἴας, τῆς κρίσεως μὴ τυχὼν, παρακεκίνηται καὶ διέφθαρται τὴν γνώμην, ὥστε ἐφαπτόμενος τῶν ποιμνίων δοκεῖν τοὺς Ἕλληνας διαχρήσασθαι. καὶ τὰ μὲν ἀνεῖλε τῶν τετραπόδων, τὰ δὲ δήσας ἀπάγει ἐπὶ τὴν σκηνήν· ἐν οἷς ἐστι καὶ κριός τις ἔξοχος, ὃν ᾧετο εἶναι Ὀδυσσέα, ὃν δήσας ἐμαστίγωσεν, ὅθεν καὶ τῇ ἐπιγραφῇ πρόσκειται ὁ ΜΑΣΤΙΓΟΦΟΡΟΣ[b], ἢ

[a] ΥΠΟΘΕΣΙΣ] Argumentum abest ab codice Laurentiano, superest ex codice scholiorum suppletum in apographis, quorum scripturae diversitatem exposui in Schol. vol. 2. p. 25.–28.

[b] Μαστιγοφόρος] Propagatam per codices inscriptionem Αἴας μαστιγοφόρος suis quoque in exemplaribus invenit argumenti Graeci scriptor, qui cognomen hoc additum esse ait sive propter arietem flagellatum ab Ajace, qui mente captus Ulixem supplicio afficere sibi visus erat (v. 105–113), sive ut discerneretur haec fabula ab altera ejusdem nominis tragoedia, Ajace Locrensi. Idem tamen addit Dicaearchum (in opere quod βίος Ἑλλάδος inscriptum fuit, ut probabiliter conjicit Naekius in Museo Rhenano a. 1832. vol. I. p. 45.) Αἴαντος θάνατον inscripsisse, in didascaliis vero simplex Ajacis nomen relatum inveniri. Quod restituendum esse duxi. Neque enim dubitari potest quin haec antiquior de duabus sit tragoedia eoque tempore edita quo de altera fabula, Ajace Locrensi, componenda nondum cogitasset poeta. Itaque haec simpliciter inscripta fuit Αἴας, posterior vero, quo a priore distingueretur, Αἴας Λοκρός. Similem quum aliarum quarundam fabularum tum utriusque Oedipi rationem fuisse suspicamur, quorum prior Οἰδίπους, posterior Οἰδίπους ὁ ἐπὶ Κολωνῷ inscriptus fuerit. Aliud ejusdem generis exemplum Iphigeniae praebere videntur Euripidis, quarum quae nunc Taurica dicitur, post mortem poetae edita, simplici Iphigeniae nomine inscripta fuit ab ipso, ni fallor, altera vero, cui Aulidensi nomen fecerunt grammatici, quum imperfectam reliquisset poeta nunquam in scenam prodiit, sed a poetis quibusdam, aliis antiquioribus, aliis recentissimis et imperitissimis, continuata est atque interpolata: de quo in annotationibus ad Euripidem dixi. Ceterum vix opus est moneri, didascaliarum auctoritatem non labefactari Clementis Alexandrini,

πρὸς ἀντιδιαστολὴν τοῦ ΛΟΚΡΟΥ. Δικαίαρχος δὲ ΑΙΑΝΤΟΣ ΘΑΝΑΤΟΝ ἐπιγράφει. ἐν δὲ ταῖς διδασκαλίαις ψιλῶς ΑΙΑΣ ἀναγέγραπται[c].

Ταῦτα μὲν οὖν πράττει ὁ Αἴας· καταλαμβάνει δὲ Ἀθηνᾶ Ὀδυσσέα ἐπὶ τῆς σκηνῆς διοπτεύοντα τί ποτε ἄρα πράττει ὁ Αἴας, καὶ δηλοῖ αὐτῷ τὰ πραχθέντα, καὶ προκαλεῖται εἰς τὸ ἐμφανὲς τὸν Αἴαντα ὄπι ἐμμανῆ ὄντα καὶ ἐπικομπάζοντα ὡς τῶν ἐχθρῶν ἀνῃρημένων. καὶ ὁ μὲν εἰσέρχεται ὡς ἐπὶ τῷ μαστιγοῦν τὸν Ὀδυσσέα. παραγίνεται δὲ χορὸς Σαλαμινίων ναυτῶν, εἰδὼς μὲν τὸ γεγονὸς, ὅτι ποίμνια ἐσφάγησαν Ἑλληνικὰ, ἀγνοῶν δὲ τὸν δράσαντα. ἔξεισι δὲ καὶ Τέκμησσα, τοῦ Αἴαντος αἰχμάλωτος παλλακὶς, εὐδυΐα μὲν τὸν σφαγέα τῶν ποιμνίων ὅτι Αἴας ἐστὶν, ἀγνοοῦσα δὲ τίνος εἶεν τὰ ποίμνια. ἑκάτερος οὖν παρ' ἑκατέρου μαθόντες τὸ ἀγνοούμενον, ὁ χορὸς μὲν παρὰ Τεκμήσσης, ὅτι ὁ Αἴας ταῦτα ἔδρασε, Τέκμησσα δὲ παρὰ τοῦ χοροῦ, ὅτι Ἑλληνικὰ τὰ σφαγέντα ποίμνια, ἀπολοφύρονται· καὶ μάλιστα ὁ χορός. ὅθεν δὴ ὁ Αἴας προελθὼν ἔμφρων γενόμενος ἑαυτὸν ἀπολοφύρεται. καὶ τούτου ἡ Τέκμησσα δεῖται παύσασθαι τῆς ὀργῆς· ὁ δὲ ὑποκρινόμενος πεπαῦσθαι ἔξεισι καθαρσίων ἕνεκα καὶ ἑαυτὸν διαχρῆται. εἰσὶ δὲ καὶ ἐπὶ τῷ τέλει τοῦ δράματος λόγοι τινὲς Τεύκρου πρὸς Μενέλαον, οὐκ ἐῶντα θάπτειν τὸ σῶμα. τὸ δὲ πέρας, θάψας αὐτὸν Τεῦκρος ἀπολοφύρεται. παρίστησι δὲ ὁ λόγος τῆς τραγῳδίας ὅτι ἐξ ὀργῆς καὶ φιλονεικίας οἱ ἄνθρωποι ἤκουεν ἐπὶ τὰ τοιαῦτα νοσήματα, ὥσπερ ὁ Αἴας προσδοκήσας ἐγκρατὴς εἶναι τῶν ὅπλων ἀποτυχὼν ἔγνω ἑαυτὸν ἀνελεῖν. αἱ δὲ τοιαῦται φιλονεικίαι οὐκ εἰσὶν ἐπωφελεῖς οὐδὲ τοῖς δοκοῦσι νενικηκέναι. ὅρα γὰρ καὶ παρ' Ὁμήρῳ τὰ περὶ τῆς ἥττης τοῦ Αἴαντος πάνυ διὰ βραχέων καὶ περιπαθῶς· (Ὀδ. 11, 542.)

οἵη δ' Αἴαντος ψυχὴ Τελαμωνιάδαο
νόσφιν ἀφειστήκει κεχολωμένη εἵνεκα τευχέων.

εἶτα αὐτοῦ ἄκουε τοῦ κεκρατηκότος· (547.)

Athenaei, Zenobii aliorumque locis grammaticorum, qui codices suos secuti saepissime Αἴαντα dixerunt *μαστιγοφόρον*, neque ullius esse momenti quod Eustathius ad verba Homeri Il. 12, 37. *Διὸς μάστιγι δαμέντες* p. 891, 24. scripsit, *μήποτε δὲ ὁ τοῦ Ὁμήρου ζηλωτὴς Σοφοκλῆς ἐντεῦθεν τὸν παρ' αὐτῷ Αἴαντα ὡς θεομηνίᾳ περιπεσόντα μαστιγοφόρον ἐπέγραψε.* quae repetit p. 961, 24.

[c] His verbis finitur antiquioris grammatici Ὑπόθεσις. Reliqua omnia ab grammatico aliquo Byzantino composita esse videntur.

ὡς δὴ μὴ ὄφελον νικᾶν τοιῷδ' ἐπ' ἀέθλῳ.

οὐκ ἐλυσιτέλησεν ἄρα αὐτῷ ἡ νίκη, τοιούτου ἀνδρὸς διὰ τὴν ἧτταν ἀποθανόντος.

Ἡ σκηνὴ τοῦ δράματος ἐν τῷ ναυστάθμῳ πρὸς τῇ σκηνῇ τοῦ Αἴαντος. δαιμονίως δὲ εἰσφέρει προλογίζουσαν τὴν Ἀθηνᾶν. ἀπίθανον γὰρ τὸν Αἴαντα προϊόντα εἰπεῖν περὶ τῶν αὐτῷ πεπραγμένων, ὥσπερ ἐξελέγχοντα ἑαυτόν· οὐδὲ μὴν ἕτερός τις ἠπίστατο τὰ τοιαῦτα, ἐν ἀπορρήτῳ καὶ νυκτὸς Αἴαντος δράσαντος· θεοῦ οὖν ἦν τὸ ταῦτα διασαφῆσαι, καὶ Ἀθηνᾶς προκηδομένης τοῦ Ὀδυσσέως, διό φησι·

καὶ πάλαι φύλαξ ἔβην
τῇ σῇ πρόθυμος εἰς ὁδὸν κυνηγίᾳ.

Περὶ δὲ τοῦ θανάτου τοῦ Αἴαντος διαφόρως ἱστορήκασιν. οἱ μὲν γάρ φασιν ὅτι ὑπὸ Πάριδος τρωθεὶς ἦλθεν εἰς τὰς ναῦς αἱμορροῶν· οἱ δὲ ὅτι χρησμὸς ἐδόθη Τρωσὶ πηλὸν[d] *κατ' αὐτοῦ βαλεῖν· σιδήρῳ*[e] *γὰρ οὐκ ἦν τρωτός· καὶ οὕτω τελευτᾷ. οἱ δὲ ὅτι αὐτόχειρ αὐτοῦ γέγονεν, ὧν ἐστι καὶ Σοφοκλῆς. περὶ δὲ τῆς πλευρᾶς, ὅτι μόνην αὐτὴν τρωτὴν*

[d] Aliter haec tradit Eustathius p. 995, 6. quum dicit eum *ἀποσεισάμενον τὸν πηλὸν δύο ποιῆσαι κολωνούς*. Hinc intelligitur in Sophronis testimonio apud Demetrium Phal. c. 147. *θᾶσαι ὅσα φύλλα καὶ κάρφεα τοὶ παῖδες τοὺς ἄνδρας βαλλίζοντι, οἱόνπερ φαντὶ φιλάτας Τρῶας τὸν Αἴαντα τῷ παλῷ*, multum errasse qui pro *τῷ παλῷ* substituerunt *ῥοπάλῳ*. Paridis sagitta Ajacem perisse tradidit Anticlides ad Lyc. 464., quocum consentit Dares p. 189.; ac fuisse etiam, qui Ulixem hujus facinoris reum agerent, apparet ex Ciceronis verbis de Invent. 1, 8. "quid factum sit, potest quaeri hoc modo, occideritne Ajacem Ulixes;" quod e tragicorum fabulis depromtum esse testatum facit Quinctilianus 4, 2, 13. "ut in tragoediis quum Teucer Ulixem reum facit Ajacis occisi, dicens inventum eum in solitudine juxta exanime corpus inimici cum gladio cruento." Suidas s. v. Παλλάδιον auctor est orta inter utrumque de Palladio lite Ajacem noctu interemptum Ulixem in suspicionem caedis vocatum esse. LOBECK.

[e] *σιδήρῳ*] Plato Symp. p. 219. E: *εὖ γὰρ ᾔδη ὅτι χρήμασί τε πολὺ μᾶλλον ἄτρωτος ἦν πανταχῇ ἢ σιδήρῳ ὁ Αἴας, ᾧ τε ᾤμην αὐτὸν μόνῳ ἀλώσεσθαι, διεπεφεύγει με.* Eandem famam secutus erat Aeschylus in *Θρῄσσαις*, in qua tragoedia nuncius necem Ajacis describens narraverat (ut annotavit schol. Sophoclis ad v. 833.) *ὅτι καὶ τὸ ξίφος ἐκάμπτετο, οὐδαμῇ ἐνδιδόντος τοῦ χρωτὸς τῇ σφαγῇ—πρὶν δή τις παροῦσα δαίμων ἔδειξεν αὐτῷ κατὰ ποῖον μέρος δεῖ χρήσασθαι τῇ σφαγῇ.*

εἶχεν, ἱστορεῖ καὶ Πίνδαρος[f], ὅτι τὸ μὲν σῶμα, ὅπερ ἐκάλυψεν ἡ λεοντῆ[g], ἄτρωτον ἦν, τὸ δὲ μὴ καλυφθὲν τρωτὸν ἔμεινε.

[f] Πίνδαρος] Negligenter inspexit locum Pindari Isthm. 6, 51–80. ubi Ajax ἄρρηκτος φυὰν dicitur, nihil vero de πλευρᾷ τρωτῇ dicitur, non magis quam Nem. 7, 380. ὁ καρτερὸς Αἴας ἔπαξε διὰ φρενῶν λευρὸν ξίφος, aut Isthm. 3, 58. ἵστε μὰν Αἴαντος ἀλκὰν φοίνιον, τὰν ὀψίᾳ ἐν νυκτὶ ταμὼν περὶ ᾧ φασγάνῳ μομφὰν ἔχει παῖδεσσιν Ἑλλάνων, ὅσοι Τρῳανδ' ἔβαν, aut Nem. 8, 38. κεῖνος καὶ Τελαμῶνος δάψεν υἱὸν φασγάνῳ ἀμφικυλίσαις.

[g] λεοντῆ] Pellem leoninam Herculis dicit, de qua scholiasta ad v. 833 : κατὰ τὸ ἄλλο σῶμα ἄτρωτος ἦν ὁ Αἴας, κατὰ δὲ τὴν μασχάλην τρωτὸς διὰ τὸ τὸν Ἡρακλέα τῇ λεοντῇ αὐτὸν σκεπάσαντα κατὰ τοῦτο τὸ μέρος ἀσκέπαστον ἐᾶσαι διὰ τὸν γωρυτόν, ὃν περιέκειτο. et scholiasta Homeri Il. 23, 821. ἱστόρηται ὅτι κατ' ἐκεῖνον τὸν καιρὸν, καθ' ὃν ἔτυχεν Ἡρακλῆς τῇ νήσῳ Ἁλαμῖνι κατά τινα χρείαν προσπλεύσας, Τελαμῶνι ἄρτι γενέσθαι τὸν παῖδα Αἴαντα. ἐπιστὰς οὖν ὁ Ἡρακλῆς καὶ ἀναλαβὼν τὸν παῖδα περιέβαλλε τῇ λεοντῇ. ἐφ' ᾧ ηὔξατο αὐτὸν γενέσθαι ἄτρωτον. ὁ δὲ ηὐξήθη, καὶ τὸ τῶν τοῦ σώματος ἐγένετο ἄτρωτον πλὴ τοῦ αὐχένος· τοῦτο γὰρ ἔδόκει τότε κατὰ τύχην τὸ μέρος μὴ περιβεβλῆσθαι τῇ λεοντῇ.

SUMMARIUM FABULAE.

Argumentum fabulae ex historia sumtum est belli Trojani, cujus inter duces Graecos primum omnium consensu locum virtute bellica tenuit Achilles, proximum post Achillem locum Ajax Telamonis filius, qui cum aliis copiarum Graecarum ducibus Tyndareo juramento obstrictus fuerat ut Helenam, Tyndarei filiam, Menelao nuptam, sed a Paride raptam, ab Trojanis repeteret (v. ad v. 1113.): cui officio satisfecit cum duodecim navibus (Hom. Il. 2, 557.) Salamine, cujus imperium tenebat, adversus Trojam profectus. Occiso autem ante moenia Trojae Achille quum aliis tum Ajaci ipsi aequum videbatur ut arma, quae Achilles moriens reliquisset, Ajaci quodam quasi haereditatis jure traderentur, fortitudinis per omnes belli vicissitudines probatae praemium. Verum res aliter cecidit. Nam orto ea de re dissidio Atridae (Agamemnon et Menelaus) constituto judicio effecerunt ut arma Achillea Ulixi traderentur, favente Ulixi Minerva (v. 953.) Quo judicio exacerbatus Ajax vindictae ab Atridis pariter atque Ulixe sumendae consilia agitat. Quem conatum irritum reddit amica adversariis Minerva, quae immissa Ajaci per diem unum insania efficit ut Ajax, dum Atridas et Ulixem crudeli afficere supplicio sibi videtur, in greges Graecorum irruat pecudibusque plurimis, una cum pastoribus, mactatis, aliis in vincula conjectis, ingentem stragem edat. Quo facto ad sanam mentem, volente Minerva, redit Ajax intellectoque quanto dedecore affectus risuique ac contemtui omnium sit expositus, vitam sibi non amplius vitalem esse judicans, necis sua sibi manu inferendae consilium capit et mox in solitudinem se conferens perficit. Quo facinore perpetrato corpus mortui ab amicis investigatur, mortem ejus lamentantibus et sepulturam parantibus, cui Atridae, Ajaci etiam post mortem infestissimi, ab initio adversantur, sed ad extremum Teucro, Ajacis

fratri, concedunt, intercedente Ulixe, odii, quod in [illegible] concepent Ajax, dum viveret, inexpugnabile, generoso animo [illegible]emore.

Hoc igitur argumentum, cujus summam breviter delineavimus, videndum quomodo per singulas fabulae partes tractaverit Sophocles.

V. 1–133. (*Πρόλογος.*) Fabulae initium agitur primo mane post Ajacis in greges Graecorum impetum brevique post judicium armorum tempore, quod indefinitum reliquit poeta. Ajax in tentorio suo versatur haud procul ab navibus Graecorum, spectatoribus nondum conspicuus. Conspicua vero spectatoribus est Minerva, etsi longius ab eorum oculis remota, in parte scenae quae *θεολογεῖον* appellabatur. Ex quo verba facit ad Ulixem, qui eam ex voce magis quam ex figura corporis longe remota agnoscit, dum occupatus est in investigando caedis per noctem commissae auctore, quem ab omnibus Ajacem perhiberi refert, etsi nihil dum de insania suspicatis, sed iratum tantum credentibus propter Atridarum de armis Achilleis judicium. Quod aliter se habere ex Minervae sermonibus cognoscit Ulixes, quae insaniam Ajaci ab se esse immissam narrat, ut manus ejus ab Atridis et Ulixe, quos aggredi in mente habuerit, averteret. De quo ut omnis Ulixi dubitatio eximatur, Minerva Ajacem advocat. Qui relictis inter quas consedit pecudibus mactatis statim prodit deaeque sibi, ut credit, amicae gratias agit quod tam splendidam ab inimicis, quos punivisse sibi videtur, vindictam sumere sibi licuerit. In qua opinione confirmatur ab Minerva, quam ut sibi in posterum pariter faveat precatus Ajax in tentorium se recipit, Minerva vero Ulixem, tristi spectaculo nonnihil motum, hoc exemplo usa hortatur ne debitam diis reverentiam nimia virium fiducia elatus violet, quod Ajacem fecisse significat (v. ad v. 113. 756.–772.)

134.–200. (*πάροδος.*) His auditis scenam relinquit Ulixes, Minerva vero ex *θεολογείῳ* evanescit. Tum orchestram intrat chorus, ex nautis Salaminiis compositus, quibuscum Ajax adversus Trojam profectus erat. Ad quos quum ipsos quoque rumor de nocturno Ajacis facinore allatus sit, tamen fidem ei habere nolunt, inimicorum calumnias subesse opinantes.

201.–595. (*ἐπεισόδιον α'.*) A qua opinione mox dimovetur chorus prodeunte Tecmessa, Teleutantis Phrygis filia, quam captivam factam tori sociam habet Ajax, ex qua Eurysacem filium suscepit: qui quum post initium demum belli Trojani, cujus decimus annus in hac fabula agitur, natus esse possit, paucorum annorum puer est

habendus, unde explicandum quod, licet in scenam producatur, tamen nullum usquam verbum edit, sed ab muta persona agitur. Post ampliorem Tecmessae de insania Ajacis narrationem Ajax ipse, recuperata mentis sanitate, ex tentorio prodit sorteque sua alternis cum choro et Tecmessa sermonibus deplorata Eurysacem adduci jubet, eique adducto ac Tecmessae valedicit verbis usus qualibus morituri uti solent, quae mali aliquid portendere et choro et Tecmessae videntur, quorum precibus nihil motus Ajax in tentorium redit, Tecmessa jam antea (v. 578.) cum Eurysace abire jussa.

Sequitur *στάσιμον* primum (596–645.), quo chorus de molestiis quas bello tot per annos sine successu continuato pertulerit, queritur, ad quas novum nunc et inexpectatum Ajacis malum accesserit, et grandaevorum Ajacis parentum conditionem deplorat, quos cognita Ajacis sorte in luctum gravissimum conjectum iri praevidet.

646.–692. (*ἐπεισόδιον β'.*) Finito chori cantico iterum in scenam prodit Ajax animoque magis quam antea sedato majorem erga deos reverentiam ostendit, Atridisque, exercitus ducibus, parendum esse concedit, Teucro autem fratri, licet nunc absenti, corporis sui, si quid ei accidat, curam commendat, se ipsum quo oporteat abiturum esse dicens.

693.–718. Chorus vero ultima illa verba, quibus Ajax sui ipsius interficiendi consilium tecte significaverat, in meliorem partem interpretatus carmine *ὀρχηστικῷ* laetiorem quam ex Ajacis oratione concepit spem celebrat.

719.–1184. (*ἐπεισόδιον γ'.*) Quo carmine finito nuncius advenit, qui Calchantem vatem Teucrum ex Mysia reducem obsecrasse narrat ut Ajacem diligenter custodiat, qui ab Minerva in furorem conjectus manum sibi ipse hodie sit illaturus, nisi ab amicis impediatur. Quo audito Tecmessa ab choro petit ut in duas partes divisus Ajacem, qui tentorium reliquerit, investiget. Quod dum facit chorus scena mutata locus fruticetis consitus in posteriore scenae parte ostenditur, in quem Ajax, postquam injuriae sibi illatae memoriam ampliore oratione repetivit deosque vindices invocavit, se confert et in gladium in terra defixum procumbit. Quo facto chorus, necis jam patratae ignarus, redit Ajacem frustra ab se quaesitum esse querens deorumque opem implorans ut Ajax ubi commoretur ostendant. Quae preces inutiles fiunt adventu Tecmessae, quae in fruticeto illo corpus Ajacis mortui detexit pallioque injecto hominum oculis subduxit. Post alterna per versus 891.–973. Tecmes-

sae chorique lamenta Teucrum advenire vident, qui illorum lamentis sua adjungens longiore oratione (992.–1039.) exponit quantam jacturam fecerit fratre orbatus, metuereque se dicit ne apud Telamonem patrem in suspicionem incurrat neglecti officii, quo impedire, si voluisset, caedem fratris potuisset. Cui orationi chorus finem imponit Teucroque suadet ut sepulturam Ajacis acceleret, quo Menelaum, Ajaci inimicissimum, quem accedere videt, praevertat, si fieri possit. Quem non inanem chori metum esse prima statim Menelai verba confirmant, quibus sui Agamemnonisque nomine interdicit ne quis Ajacem terra condere audeat, cujus interdicti caussas longa oratione (1052.–1090.) exponit, quam refutare studet Teucer (1093.–1117.), cujus verbis Menelaus ab sententia sua non magis dimovetur quam Teucer Menelai. Quamobrem Menelaus graviora minatus (1159. 1160.) abit, Teucer vero, accedente post Menelai discessum Tecmessa cum Eurysace filio, sepulturam choro adhortante praeparat, eoque consilio scenam relinquit.

1185.–1222. (*στάσιμον χοροῦ β'.*) Interim chorus innumerabiles quos propter bellum perpessus sit labores omnisque generis aerumnas et mortem Ajacis, cujus praesidio nunc sit privatus, deplorat. Quod carmen simile est stasimo primo (596.–645.), quod partim eodem in argumento versatur.

1223.–1420. (*ἔξοδος.*) Redit in scenam Teucer, qui tumuli exstruendi caussa abierat (1184.), non vanas fuisse Menelai minas (1159. 1160.) intelligens. Accedit enim Agamemnon confirmaturus quod Menelaus jusserat, ne quis Ajacem sepelire audeat: unde similis ut supra cum Menelao oritur inter Agamemnonem et Teucrum disceptatio (1226.–1315.), donec accedit Ulixes, qui licet ipse quoque Ajaci, dum viveret, inimicissimus fuerit, tamen mortuo nunc aequiorem se praebet, et ab Agamemnone, quamvis ab initio acriter reluctante, tandem impetrat ut mortui corpus inimici debitis tanti nominis viro sepulturae honoribus afficiatur. Qua venia impetrata Teucer ritum sepulturae praescribit amicosque Ajacis invitat ut ultimum ei honorem comitatu suo tribuant, chorus vero, ut mos postulat tragoediae, fabulam paucis claudit versibus anapaesticis, incertum rerum humanarum omnium eventum declarantibus.

Intellig[illegible] his t[illegible] am hanc tribus constare partibus, qua-

um prima insaniam, secunda necem, tertia sepulturam Ajacis com-
lectitur. Quam fabulae compositionem fuerunt qui reprehende-
ent, mirati quod poeta verbosis Teucri, Menelai, Agamemnonis et
Jlixis de sepultura Ajacis disceptationibus indulgere quam omissis
is fabulam morte Ajacis finire maluerit. Quae apta quidem fabulae
nagno cum motu animorum finiendae ratio foret usuique tragoe-
liae et Graecae et exterae accommodata, sed cum sola conjuncta
nsania Ajacis, quae in prima fabulae parte praecedit, non suffecisset
ophocli ad justae tragoediae magnitudinem: de quo recte judi-
avit Lobeckius in annotatione ad v. 1127. Quamobrem Sophocles,
i hanc inire viam voluisset, insaniam Ajacis in media fabula ponere
lebuisset, in prima vero parte armorum repraesentare judicium,
uod Attium et Pacuvium in fabulis quas *Armorum judicium* in-
cripserunt, fecisse ex fragmentis quae supersunt colligi posse vide-
ur. Quod cur Sophocli non placuerit tanto minus divinari potest,
uod de Aeschyli trilogia fata Ajacis et Teucri complexa parum est
uod compertum habemus: quam si cum superstite Ajacis Sopho-
lei fabula perditaque tragoedia, qua Teucri post mortem Ajacis fata
ophocles tractavit, comparare liceret, fortasse clarius perspiceretur
ur Aeschyli exemplum sequi Sophocles noluerit. Nam de trilogia
eschylea, ex Ὅπλων κρίσει, Θρῄσσαις et Σαλαμινίαις composita,
antum scimus, prima fabula armorum judicium ita fuisse reprae-
entatum ut Nereides, ex quibus chorus compositus erat, judicium
errent postquam Ajax et Ulixes caussam suam egissent, Ajax vero
uamvis graviter ferens quod caussa cecidisset, tamen vitae non re-
unciaret, quod in secunda demum fabula, Θρῄσσαις, quae chorum
x mulieribus Thraciis captivis compositum habuit, factum esse
ovimus, in qua caedes Ajacis non, ut apud Sophoclem, in scena
eracta, sed ex sola nuncii narratione cognita fuerat (v. schol. ad
oph. Aj. 815.). Verum quomodo Aeschylus hoc argumentum
ade ab armorum judicio usque ad mortem Ajacis tractaverit ut
uas ex eo tragoedias conficeret, non magis scimus quam qui alte-
ius dramatis post mortem Ajacis ab nuncio narratam exitus et cum
roxima Σαλαμινίων fabula nexus fuerit. Itaque suspicari tantum
cet quod Aeschylus in tribus fabulis continuis fecerat, quae unius
istar tragoedia fuerunt, non voluisse imitari Sophoclem, qui fabu-
is singulas, nullo trilogiae vinculo inter se conjunctas, in scenam
roduceret, sed omisso armorum judicio Ajacis fabulam ab ea ordiri
arte maluisse quae plus tragicae gravitatis haberet quam quae ante

acta essent: quemadmodum in media quoque fabula nece Ajacis, videntibus spectatoribus in scena repraesentata, Aeschyli, qui sola nuncii narratione usus erat, inventum superavit. Longior autem de sepultura in extrema parte fabulae disceptatio, heroum Homericorum contentionibus non dissimilis, hodiernis harum rerum judicibus facilius displicere potest quam veteribus Atheniensibus potuit, qui caussis et publicis et privatis in utramque partem coram judicibus disceptandis assueti essent, ceterum non exiguam commendationem ab arte habet qua contendentium inter se heroum mores descripti sunt Ulixisque, qui acerrimus Ajacis, dum viveret, adversarius fuerat, generositate, ipsi non minus quam Ajaci honorifica: qua scena fabula aptissime finitur et injuria, quam Ajax vivus erat expertus, honoribus qui mortuo habentur expiatur.

Ad singula totius fabulae momenta quod attinet, satis erit antiquiorum poetarum de Ajace narrationes cum Sophocleis comparasse, omissis quae nihil ad hanc fabulam intelligendam conferunt recentiorum poetarum et mythographorum inventis: qualia multa Welckerus in commentatione de Ajace primum edita in Niebuhrii Museo Rhenano vol. 3. a. 1829., nuper repetita in Opusculorum volumine secundo, aliique collegerunt.

Ajacem patre natum esse Telamone, Salaminiorum principe, omnes inter se consentiunt inde ab Homero, qui saepe Ajacem Τελαμωνιάδην appellavit, ut ab Ajace distingueret Locro, Oilei filio. Telamonem autem genus ab Jove duxisse vetus fama fuit, ad quam Sophocles quoque alludit v. 337. ὦ Ζεῦ προγόνων (Αἴαντος) πρόπατωρ (ubi v. annot.), eodemque referenda Ajacis verba ad Jovem v. 824. Matrem habuit Alcathoi filiam, quam Ἐριβοιαν, Περίβοιαν, Φερέβοιαν vel Μελίβοιαν ab scriptoribus vocari in annot. ad v. 569. diximus: quae ipsa nominum similitudo indicio est communem omnes habuisse auctorem veterem, licet formam nominis, ut in aliis fabulis multis factum est, leviter variaverint. Sophocles, qui uno eam loco (v. 569.) memoravit, Eriboeam appellat, in quo consentientem inter antiquiores scriptores Pindarum habet Isthm. 6, 65. Fratrem Ajax habuit Teucrum, etsi non ex Eriboea natum, sed ex Hesione, Laomedontis filia, quam captivam ab Hercule praemium fortitudinis Telamon acceperat, de quo diximus in annot. ad v. 435., quemadmodum Ajax Tecmessam Teleutantis Phrygis filiam captivam (v. ad v. 210.) tori sociam nactus est, ex qua Eurysacem filium suscepit, quem infantem in hac fabula produci supra dicebamus.

De eo Ajax v. 545 seqq. ita loquitur ut unicus ei filius fuisse videatur. Qui ab Stephano Byz. s. v. Φιλαΐδαι memoratur Philaeus Ajacis ex Lysidice filius, eum Ajacis ex Eurysace nepotem fuisse perhibet Pausanias 1, 35, 2.

Fortitudinis in bello Trojano ab Ajace probatae, qua hoc erat consecutus ut proximo post Achillem loco haberetur, documenta multa Homerus enarravit, novis inventis a posteriorum temporum scriptoribus aucta, quae nihil pertinent ad Sophoclem, qui Homericas secutus narrationes fortitudinem et prudentiam (v. 119.) Ajacis pluribus hujus fabulae in universum celebravit, memoratis exempli caussa cum Hectore pugnis (1272.–1287.), etsi Ajacem, ut ferebat hujus fabulae consilium, ferociorem finxit viribusque suis tantopere superbientem ut in deorum invidiam incurreret Minervamque infestam sibi redderet (v. 756.–777.), cujus inventi caussas ab aliis quibusdam scriptoribus multo, ut videtur, recentioribus excogitatas scholiasta memorat in annotatione ad v. 127., ignotas Homero, cujus in narrationibus nihil reperitur ex quo impietatis erga deos crimen derivari possit, qualis Ajacis Locri, Oilei filii, fuit, cujus insolentia, qua Minervam offenderit, in Odyssea describitur 4, 499 seqq.

Mortem Achillis, quae insecuto de armis ejus judicio Ajaci quoque fatalis fuit, memoravit quidem Sophocles, sed quo modo perierit Achilles nusquam significavit, quoniam nihil attinebat id in hac fabula dici notumque omnibus ex Homero erat, cujus cum narratione congruunt quae Sophocles in Philocteta v. 334. Neoptolemum de morte Achillis dicentem facit,

> *τέθνηκεν ἀνδρὸς οὐδενὸς, θεοῦ δ' ὕπο*
> *τοξευτὸς, ὡς λέγουσιν, ἐκ Φοίβου δαμείς.*

Armorum judicium in Odyssea 11, 543. memoravit Homerus ubi Ulixem apud inferos versatum haec de Ajace dicentem fecit,

> *οἵη δ' Αἴαντος ψυχὴ Τελαμωνιάδαο*
> *νόσφιν ἀφειστήκει, κεχολωμένη εἵνεκα νίκης*
> *τήν μιν ἐγὼ νίκησα, δικαζόμενος παρὰ νηυσὶ,*
> *τεύχεσιν ἀμφ' Ἀχιλῆος· ἔθηκε δὲ πότνια μήτηρ·*
> *παῖδες δὲ Τρώων δίκασαν καὶ Παλλὰς Ἀθήνη.*
> *ὡς δὴ μὴ ὄφελον νικᾶν τοιῷδ' ἐπ' ἀέθλῳ·*
> *τοίην γὰρ κεφαλὴν ἕνεκ' αὐτῶν γαῖα κατέσχεν,*
> *Αἴανθ', ὃς πέρι μὲν εἶδος, πέρι δ' ἔργα τέτυκτο*
> *τῶν ἄλλων Δαναῶν μετ' ἀμύμονα Πηλείωνα.*

quorum versuum quintum damnavit Aristarchus ut ex cyclica poesi illatum. Sophocles, quum haec inter res sint ante hanc tragoediam actas, nec qui judices fuerint nec quibus rationibus moti Ajacem Ulixi posthabuerint prodidit, sed satis habuit tribus locis (449. 1135. 1213.) Atridas ut injustae sententiae auctores memorare, nulla habita ratione ampliorum ea de re narrationum, quas ex poetis cyclicis Proclus in Chrestomathia et scholiasta Aristophanis Equit. 1065., alii grammatici ex Aeschyli Ὅπλων κρίσει aliisque poetis memorarunt. Sophoclis tamen quae ea de re sententia fuerit quodammodo colligi potest ex iis quae Ulixem in ficta Neoptolemi, Achillis filii, oratione dicentem fecit in Philocteta v. 372.

ναὶ, παῖ, δεδώκασ' ἐνδίκως οὗτοι τάδε·
ἐγὼ γὰρ αὖτ' ἔσωσα κἀκεῖνον παρών.

quae comparanda cum narratione quam ex Arctini Aethiopide memoravit Proclus, Αἴαντα ἀνελόμενον (τὸ τοῦ Ἀχιλλέως σῶμα) ἐπὶ τὰς ναῦς κομίζειν, Ὀδυσσέως ἀπομαχομένου τοῖς Τρωσίν. Minervae voluntate factum esse ut arma Ulixi tribuerentur, immissamque ab eadem dea insaniam Ajaci esse Sophocles finxit praeeunte Lesche, ex quo Proclus haec rettulit, ἡ τῶν ὅπλων κρίσις γίνεται, καὶ Ὀδυσσεὺς κατὰ βούλησιν Ἀθηνᾶς λαμβάνει. Αἴας δὲ ἐμμανὴς γενόμενος τήν τε λείαν τῶν Ἀχαιῶν λυμαίνεται καὶ ἑαυτὸν ἀναιρεῖ.

Necem apud Sophoclem Ajax perficit in gladium, quem olim ab Hectore donum acceperat, in terra defixum procumbens. Hanc quoque fabulae partem poetae alii aliter adornarunt, inter quos Aeschylus fuit, qui in Θρῃσσῶν fabula nuncium introduxit mortem Ajacis copiose describentem, de quo dixit scholiasta Sophoclis ad v. 815. 833., cujus ex verbis intelligitur Aeschylum non neglexisse veterem de Ajace, una excepta corporis parte, invulnerabili famam, de qua supra diximus p. 5. ubi quae ex Aeschyli Θρῄσσαις memoravimus narrari facilius quam in scena repraesentari potuerunt. Quamobrem Sophocles, qui necem Ajacis non narraret, sed in scena exhiberet, nullam illius inventi rationem habuit, manifestoque fallitur scholiasta verbis Ajacis v. 834. πλευρὰν διαρρήξαντα τῷδε φασγάνῳ ad eam respici opinatus, ex quibus nemo colligere poterat reliquam Ajacis corporis partem invulnerabilem fuisse.

De sepultura Aj[illegible] in [illegible] hujus fabulae praeparatur, nihil ab an[illegible] [illegible]tur. Recentiorum de sepulcro [illegible] in annotatio[illegible] ad v. 863. "N[illegible] deorum in [illegible] Calchas

(Philostr. Her. 11, 3. p. 721.) cujus fabulae satis antiquus auctor est Lesches apud Eustath. p. 285, 38. *μηδὲ καυθῆναι συνήθως τὸν Αἴαντα, τεθῆναι δὲ οὕτως ἐν σορῷ διὰ τὴν ὀργὴν τοῦ βασιλέως*, quo fundamento superstructum est commentum de erutis ossibus Pausan. 1, 35. Sepultus autem est in litore Rhoeteo (Quint. Cal. 5, 654.) apposita posthac statua: quam quum abstulisset Antonius, Rhoeteensibus ultro reddidit Caesar Augustus secundum Strabonem 13. p. 595. et Eustathium p. 666, 52., ubi pessime *Ἄρατος* scribitur pro *Αὔγουστος* vel *Σεβαστός*. Idemque Eustathius p. 313, 30. Ajacis *μνῆμα καὶ ἱερόν* in Rhoeteo memorat. Sed jam prius inferias ei attulit Alexander secundum Diodorum 17, 7., virtutem viri admiratus ab ipsis diis testatam, quorum voluntate factum est ut Achilles arma Ulixi naufrago erepta tempestate ad Ajacis tumulum deferrentur (cf. Phot. Bibl. c. 190. p. 249. et Epigr. Anth. Pal. 9, 115.) et ex ipsius sanguine flos pullularet lugubris, quem Euphorio apud Eustathium l. c. et scholiasta Theocr. 20, 28. (vide Meinek. p. 89.) multique praeterea alii celebrarunt; sed de genere plantae discrepant; vide Linnaei Specc. Plant. p. 718."

De tempore quo edita est Ajacis fabula nullo nec grammaticorum testimonio neque indiciis in tragoedia ipsa proditis constat. Ex antiquioribus tamen esse poetae fabulis numerorum compositio metrorumque delectus ostendit. Post Medeam Euripidis, quam Olymp. 87, 1. actam esse constat, scripta sit necesse est, nisi Clemens Alex. Strom. 6. p. 740. incogitanter scripsit, *ἔτι Εὐριπίδου μὲν ἐν τῇ Μηδείᾳ* (618.) *εἰπόντος, Κακοῦ γὰρ ἀνδρὸς δῶρ' ὄνησιν οὐκ ἔχει, Σοφοκλῆς ἐν τῷ Αἴαντι τῷ μαστιγοφόρῳ* (665.) *ἐκεῖνό φησι τὸ ἰαμβεῖον, Ἐχθρῶν δ' ἄδωρα δῶρα κοὐκ ὀνήσιμα.* Quanquam huic argumento non multum tribuendum, quum inferiorum temporum scriptores chronologiam scenicam parum curantes plura hujusmodi excogitaverint temporum rationi contraria.

Pacuvii et Attii tragoediarum, quae *Armorum judicium* inscriptae fuerunt, pauca supersunt fragmenta, inter quae tamen nonnulla reperiuntur ex quibus colligi potest utrumque poetam Sophoclis Ajacem esse imitatum. De quo dixit Otto Ribbeckius in annotationibus ad fragmenta illa in Tragoediarum Latinarum reliquiis p. 291. 292. 312. 313.

Augustum Sophoclis Ajacem in sermonem Latinum transtulisse narratur in Excerptis historicis ab Cramero editis in Anecd. Paris. vol. 1. p. 329. *Ὅτι Αὔγουστος τὸν τοῦ Σοφοκλέους Αἴαντα εἰς τὴν*

πάτριον φωνὴν μετήνεγκεν· εἶτα ἀκμαζούσης αὐτῷ μετὰ τὴν πρακτικὴν καὶ τῆς ἐκ λόγων ἀρετῆς, ὡς ἀναξίαν ἐκ παραβολῆς πρὸς Σοφοκλέα τὴν ἑαυτοῦ διεγίνωσκε τραγῳδίαν, ταύτην ἐξήλειψεν. εἶτα ἐρωτηθεὶς πρὸς τοῦ Κικέρωνος, παρ' ᾧ μετὰ σπουδῆς ἐπαιδεύετο, ποῦ τυγχάνοι ὁ γραφόμενος Αἴας, αὐτὸν ἀστείως ἅμα καὶ νουνεχῶς ἀποκρίνασθαι, σπόγγῳ τὸν αὐτοῦ Αἴαντα, καθάπερ σιδήρῳ τὸν τοῦ Σοφοκλέους, ἐπιπεσεῖν.

ΑΙΑΣ.

ΑΘΗΝΑ.

Ἀεὶ μὲν, ὦ παῖ Λαρτίου, δέδορκά σε
πεῖράν τιν' ἐχθρῶν ἁρπάσαι θηρώμενον·
καὶ νῦν ἐπὶ σκηναῖς σε ναυτικαῖς ὁρῶ
Αἴαντος, ἔνθα τάξιν ἐσχάτην ἔχει,

LECTIONES CODICIS LAURENTIANI XXXII, 9.

1. Λαρτίου] *a* a m. rec.

1. Λαρτίου] Editiones veteres et apographa multa hic et alibi Λἀρτίου cum coronide propter formam contractam ex Λαέρτιος. Rarus est formae trisyllabae usus, cujus tria praeter hoc apud Sophoclem exempla inveniuntur (infra 380. Philoct. 401. 1286.), unum apud Euripidem Troad. 421., quinque ex Anthologia attulit Schaeferus, quibus adde Λαρτίου γόνος ex inscriptione Corcyraea apud Dodwell. Itiner. vol. 2. p. 506. Plauto recte restituisse videtur Bothius Bacchid. 4, 9, 22. *Miles Menelaúst ego Agamemno, idem Ulixes Lártius.* ubi vulgo *Laertius*, codex Palatinus *Lertius*. Patronymicum Λαρτιάδης restitutum Luciano Tragodop. 261. Ἰθάκης ἄνακτα Λαρτιάδην Ὀδυσσέα, ubi libri Λαερτιάδην. Plura de his formis attulit Lobeckius.

2. πεῖράν τιν' ἐχθρῶν] Non insidias hostium, quo sensu Euripides Rhes. 141. dixit κἂν μέν τιν' ἐχθρῶν μηχανὴν πυθώμεθα, sed opportunitatem qua hostibus noceri possit, ut recte monent recentiores interpretes contra scholiastam. Teucer δυσμενῶν θήραν ἔχειν dicitur v. 564.

ἁρπάσαι θηρώμενον] Duplex horum verborum cogitari potest constructio, ut ἁρπάσαι aut ex δέδορκα aut ex θηρώμενον pendeat. Illa placuit scholiastae, alteri paullo melius convenit ἀεί particula: *semper* enim venatur Ulixes, sed vix est ut *semper* capiat. Eadem constructione Euripides Hel. 63. θηρᾷ γαμεῖν με. et 553. ὃς με θηρᾶται λαβεῖν. ἁρπάσαι autem apte dictum de Ulixe, qui cum cane venatico comparatur in verbis proximis.

3. καὶ νῦν respondet praecedenti ἀεὶ μέν, ut apud Homerum Il. 1, 107. ab Schneidew. comparatum, αἰεί τοι τὰ κάκ' ἐστὶ φίλα φρεσὶ μαντεύεσθαι, | καὶ νῦν ἐν Δαναοῖσι θεοπροπέων ἀγορεύεις, et apud alios non raro.

4. ἔνθα τάξιν ἐσχάτην ἔχει] Homer. Il. 11, 7. ἠμὲν ἐπ' Αἴαντος κλισίας Τελαμωνιάδαο ἠδ' ἐπ' Ἀχιλλῆος· τοί ῥ' ἔσχατα νῆας ἔτισαν εἴρυσαν. Conf. Eurip. Iphig. Aul. 292. (in parte fabulae spuria) Quintum Smyrn. 5, 213. Quos locos Musgrav. indicavit.

πάλαι κυνηγετοῦντα καὶ μετρούμενον
ἴχνη τὰ κείνου νεοχάραχθ', ὅπως ἴδῃς
εἴτ' ἔνδον εἴτ' οὐκ ἔνδον. εὖ δέ σ' ἐκφέρει
κυνὸς Λακαίνης ὥς τις εὔρινος βάσις.
ἔνδον γὰρ ἀνὴρ ἄρτι τυγχάνει, κάρα

6. κείνου] 'κείνου vestigio literae τ pro θ. νεοχάραχθ'] νεοχάρακθ' a m. ant., sed cum 9. ἀνὴρ] ἀνὴρ

6. κείνου] 'κείνου codex cum coronide. Sic saepissime vel codex vel apographa post vocalem, non solum in medio versu, sed etiam in initio, velut v. 20. σακεσφόρῳ. | 'κεῖνον in Flor. Γ. scriptum. 275. νόσου. | 'κεῖνος in Aldina. Interdum adeo post consonantem, ut v. 285. ubi Γ. κοινωνὸς ὤν. | 'κεῖνος—. et similiter 454. 513. Oed. T. 1000. Philoct. 424. 431. et alibi non raro.

7. εὖ δέ σ' ἐκφέρει—βάσις] Cum loco Platonis Phaedon. p. 66 b. comparavit Heindorfius: κινδυνεύει τις ὥσπερ ἀτραπὸς ἐκφέρειν ἡμᾶς μετὰ τοῦ λόγου ἐν τῇ σκέψει.

8. εὔρινος βάσις] εὔρινος dubitatum est recto an obliquo casu dixerit poeta. Pro nominativo habuit Etym. M. p. 765, 50. (ἐν πολλοῖς γὰρ μετατίθεται ἡ γενικὴ εἰς εὐθεῖαν, ὡς καὶ παρὰ τῷ Σοφοκλεῖ, "Κυνὸς Λ. ὥς τις εὔρινος βάσις," ἀντὶ τοῦ εὐόσφρητος πορεία), Suidas s. v. εὔρινος et qui εὐρίνῳ βάσει Sophoclis exemplo dixit Libanius vol. 4. p. 1065. a Musgr. citatus: genitivus esse visus est scholiastae et, ut videtur, Manueli Palaeologo apud Meursium Miscellan. Lacon. 3, 1. ὥσπερ αἱ τὰ θηρία ῥινηλατοῦσαι Λάκαιναι κύνες· εὔρινας ταύτας εἶπεν ἂν Σοφοκλῆς. Κύνας εὔρινας dixit Xenophon de venat. 4, 6. et Pollux 2, 80. Nominativo εὔριν utuntur Aeschyl. Agam. 1093. (ἔοικεν εὔριν ἡ ξένη κυνὸς δίκην | εἶναι) et Pollux 2, 73., etsi idem § 74. etiam εὔρινος et ἄρρινος attulit; εὔρινος ex Oppiani Halieut. 4, 275. (Κνωσίου εὐρίνοιο κυνὸς) affert Musgr. Εὔρρινοι est apud Apollon. Rhod. 3, 1299. ἐϋρρίνων 2, 125. Alia aliorum exempla collecta sunt in Thesauro vol. 3. p. 2414. ed. Paris. Sed Attici veteres quum εὔρις et ἄρρις potius dixerint quam εὔρινος et ἄρρινος, et quae sunt reliqua hujusmodi composita, non dubitandum quin Sophocles quoque εὔρινος genitivum esse voluerit: de quo recte judicavit Cobetus Mnemos. vol. 7. p. 424. Canes Lacaenae cur odorandi facultate praestent aliis, explicat Aristoteles de generatione animal. 5, 2. ὅσων οἱ μυκτῆρες μακροί, οἷον τῶν Λακωνικῶν κυνιδίων, δσφραντικά· ἄνω γὰρ ὄντος τοῦ αἰσθητηρίου πόρρωθεν αἱ κινήσεις οὐ διασπῶνται, ἀλλ' εὐθυποροῦσιν, ὥσπερ τοῖς ἐπηλυγιζομένοις πρὸ τῶν ὀμμάτων. Frequens earum mentio apud veteres, velut Pindarum fragm. 73. (apud Athen. 1. p. 28 a.) ἀπὸ Ταϋγέτοιο Λάκαιναν ἐπὶ θηρσὶ κύνα τρέφειν πυκινώτατον ἑρπετόν.

9. τυγχάνει] Verbi τυγχάνειν sine participio positi perpauca inveniuntur apud tragicos exempla, Sophoclis Electr. 46. ὁ γὰρ μέγιστος αὐτοῖς τυγχάνει δορυξέων. Euripidis Androm. 1116. τυγχάνει δ' ἐν ἐμπύροις. Iphig. Aul. 730. ἡμᾶς δὲ ποῦ χρὴ τηνικαῦτα τυγχάνειν; Quibus addendus Theodectis locus apud Stobaeum Floril. 10. 8. πρὸς ὃν δ' εἴρηκε, τυγχάνει πόσις. Apud Sophoclem Porsono (ad Eu-

στάζων ἱδρῶτι καὶ χέρας ξιφοκτόνους.
καί σ' οὐδὲν εἴσω τῆσδε παπταίνειν πύλης
ἔτ' ἔργον ἐστίν, ἐννέπειν δ' ὅτου χάριν
σπουδὴν ἔθου τήνδ', ὡς παρ' εἰδυίας μάθῃς.

ΟΔΥΣΣΕΥΣ.

ὦ φθέγμ' Ἀθάνας, φιλτάτης ἐμοὶ θεῶν,
ὡς εὐμαθές σου, κἂν ἄποπτος ᾖς ὅμως,
φώνημ' ἀκούω καὶ ξυναρπάζω φρενὶ
χαλκοστόμου κώδωνος ὡς Τυρσηνικῆς.

rip. Hec. 788.) τυγχάνει cum στάζων participio construendum videbatur: quo pacto secundaria sententiae pars in primariam minus apte convertitur. Quod ut concedatur, Phrynichi certe non postulat auctoritas (p. 277. ed. Lob.), qui non quid unus alterve scriptor minus usitate dixerit spectare solet, sed quid veterum exigat norma loquendi. De ea autem hic quoque recte judicasse Atticistarum prudentissimum, ipsa exemplorum, quae in contrariam partem conferri possunt, paucitas ostendit, inter quae antiquissimum est Homeri Odyss. 10, 87. ἔνθ' ἐπεὶ ἐς λιμένα κλυτὸν ἤλθομεν, ὃν πέρι πέτρη ἠλίβατος τετύχηκε διαμπερὲς ἀμφοτέρωθεν.

10. στάζων—χέρας ξιφοκτόνους] Intelligendum αἵματι, quod ex ξιφοκτόνους repeti nihil duri habet in tanta perspicuitate sententiae.

14. Ἀθάνας] Ἀθήνας Libanius vol. 1. p. 460, 17. accentu vitium prodente.

15. ἄποπτος] Minerva quum e machina loquatur, recte dicitur ἄποπτος, i. e. πόρρωθεν ὁρωμένη, ut interpretatur Suidas s. v. ἄποπτον. Galen. vol. 3. p. 222. καί τις ἐξ ἀπόπτου θεασάμενος ταῦρον εὐθὺς γνωρίζει τὸ ἄρρεν ἄνευ τοῦ κατασκέψασθαι τὰ γεννητικὰ μόρια. Alia attulit Lobeck. ad h. l. Recte igitur Ajax cum σκιᾷ τινι collocutus esse dicitur ab Tecmessa v. 301. τέλος δ' ὑπάξας διὰ θυρῶν σκιᾷ τινι λόγους ἀνέσπα, τοὺς μὲν Ἀτρειδῶν κάτα, τοὺς δ' ἀμφ' Ὀδυσσεῖ. Pro ἀόρατος qui acceperunt non cogitarunt quam improbabile sit Minervam per 133. versus ita cum Ulixe et Ajace colloqui ut neque ab ipsis neque ab spectatoribus conspiciatur, objecta illorum oculis caligine, ut dii deaeque interdum apud Homerum faciunt. Veterum editionum interpunctionem ante ὅμως correxit Elmsleius in hoc aliisque locis tragicorum, comparatis exemplis qualia sunt Eurip. Alc. 938. φίλοι, γυναικὸς δαίμον' εὐτυχέστερον | τοὐμοῦ νομίζω, καίπερ οὐ δοκοῦνθ' ὅμως. Aesch. Choeph. 113. μέμνησ' Ὀρέστου, κεἰ θυραῖός ἐσθ' ὅμως. Conf. eundem ad Eurip. Bacch. 787.

17. χαλκοστόμου] De soni vehementia recte interpretatur schol. ὀξυφωνοτάτης οὔσης. Nam tubae Tyrrhenicae, de qua v. schol. Hom. Il. 18, 219., gravior sonus erat.

κώδωνος] κώδων extrema eaque latior pars tubae: cujus significationis testes praeter scholiastam citat Musgravius Pollucem 4, 203. et Athenaeum 4. p. 185.

Τυρσηνικῆς] Tyrrhenicam tubam heroicis temporibus usitatam fin-

καὶ νῦν ἐπέγνως εὖ μ' ἐπ' ἀνδρὶ δυσμενεῖ
βάσιν κυκλοῦντ', Αἴαντι τῷ σακεσφόρῳ.
κεῖνον γὰρ, οὐδέν' ἄλλον, ἰχνεύω πάλαι.
νυκτὸς γὰρ ἡμᾶς τῆσδε πρᾶγος ἄσκοπον
ἔχει περάνας, εἴπερ εἴργασται τάδε·
ἴσμεν γὰρ οὐδὲν τρανὲς, ἀλλ' ἀλώμεθα·
κἀγὼ 'θελοντὴς τῷδ' ὑπεζύγην πόνῳ.
ἐφθαρμένας γὰρ ἀρτίως εὑρίσκομεν
λείας ἀπάσας καὶ κατηναρισμένας
ἐκ χειρὸς αὐτοῖς ποιμνίων ἐπιστάταις.
τήνδ' οὖν ἐκείνῳ πᾶς τις αἰτίαν νέμει.

27. ἐπιστάταις] ε et ι in litura. Videtur ὑποστάταις fuisse, quum litterae ο vestigium supersit.
28. νέμει] τρέπει

gunt tragici, Aeschylus Eumen. 567. Eurip. Rheso 988. Phoeniss. 1386. PORSON.

19. βάσιν κυκλοῦντ'] Ut venatores facere solent. Plato ab Wund. comparatus Rep. p. 432 B. οὐκοῦν νῦν δὴ ἡμᾶς δεῖ ὥσπερ κυνηγέτας τινὰς θάμνον κύκλῳ περίστασθαι προσέχοντας τὸν νοῦν μή πῃ διαφύγῃ ἡ δικαιοσύνη καὶ ἀφανισθεῖσα ἄδηλος γένηται.

Αἴαντι τῷ σακεσφόρῳ] Scholiasta, οὐχ ἁπλῶς ὁπλοφόρῳ, ἀλλὰ κατ' ἐξοχήν. Ὅμηρος (Il. 7, 219.) "Αἴας δ' ἐγγύθεν ἦλθε, φέρων σάκος ἠΰτε πύργον." *Clipei dominus septemplicis* dicitur Ajax ab Ovidio Metam. 13, 2.

21. ἄσκοπον] Recte Suidas interpretatur ἀπροσδόκητον. Est tamen ἄσκοπον aliquanto gravius vocabulum. Electr. 864. ἄσκοπος ἁ λώβα.

22. εἴργασται] Non passive, sed active dictum, ut saepe.

23. ἴσμεν] ἴδμεν Ionice scriptum invenit Etym. M. ubi de hac forma exponit p. 466, 12, cujus nulla alibi inventa sunt apud tragicos vestigia. Ἴδμεν in codicibus Herodoti aliquoties in ἴσμεν mutatum notavit Schweigh. in var. lect. ad 4, 152.

ἀλώμεθα] I. e. τῷ νῷ πλανώμεθα, ut explicat scholiasta.

27. ἐκ χειρὸς] Recte Neuius interpretatur *non casu aliquo prostratas*, i. e. *violenter*. Sic explica v. 409. χειρὶ φονεύοι et 1069. χερσὶν παρευθύνοντες. WUND.

ποιμνίων ἐπιστάταις] Suidas, Ἐπιστάτις. Σοφοκλῆς, ποιμνίων ἐπιστάταις, τουτέστι τοῖς κυσί, interpretatione perversa. Recte scholiasta pastores intelligit. Sic pastor in Oedipo T. 1028. ἐνταῦθ' ὀρείοις ποιμνίοις ἐπεστάτουν. Et ipso hoc ποιμνίων ἐπιστάταις utitur Plato Leg. 10. p. 906 A.

28. νέμει recte in apographis plerisque pro τρέπει, quod ex vetere glossemate illatum, quale etiam in apographis pluribus invenitur, εἰς αὐτὸν τρέπει. τρέπει autem ut in νέμει mutaret corrector inusitata factum est verbi τρέπειν cum dativo structura, qua offensus fuit.

καί μοί τις ὀπτὴρ αὐτὸν εἰσιδὼν μόνον
πηδῶντα πεδία σὺν νεορράντῳ ξίφει
φράζει τε κἀδήλωσεν· εὐθέως δ' ἐγὼ
κατ' ἴχνος ἄσσω, καὶ τὰ μὲν σημαίνομαι,
τὰ δ' ἐκπέπληγμαι κοὐκ ἔχω μαθεῖν ὅτου.
καιρὸν δ' ἐφήκεις· πάντα γὰρ τά τ' οὖν πάρος
τά τ' εἰσέπειτα σῇ κυβερνῶμαι χερί.

ΑΘ. ἔγνων, Ὀδυσσεῦ, καὶ πάλαι φύλαξ ἔβην
τῇ σῇ πρόθυμος εἰς ὁδὸν κυναγίᾳ.

ΟΔ. ἦ καί, φίλη δέσποινα, πρὸς καιρὸν πονῶ;

ΑΘ. ὡς ἔστιν ἀνδρὸς τοῦδε τἄργα ταῦτά σοι.

33. ὅτου] του in litura. 38. πονῶ] πονῶι

30. πηδῶντα πεδία dictum ut ἁλᾶσθαι χθόνα Oed. Col. 1686., πλανηθῆναι χθόνα ap. Eurip. Hel. 598. et alia multa hujusmodi ab Lobeckio collecta, quae etiam cum praepositionibus ἀνά διά κατά dicuntur.

31. φράζει τε κἀδήλωσεν] Frequens haec praesentis et aoristi conjunctio, ut ὁρᾶται κἀπίληπτος ἠρέθη Antig. 406. plerumque metri caussa ab tragicis usurpata.

32. κατ' ἴχνος ἄσσω, καὶ τὰ μὲν σημαίνομαι] Haec quoque ut de venatore dicta. Sic Oppian. Cyn. 1, 453. ab Lob. cit. μυξωτῆρσι κύνες πανίχνια σημήναντο. Per σηματίζομαι, διὰ σημείων γινώσκω exp. scholiasta. Ad hunc locum haud dubie referenda gl. Hesychii, κατ' ἴχνος· κατακολουθήσας τὰ ἴχνη.

33. τὰ δ' ἐκπέπληγμαι] Perturbatum se iis vestigiis dicit Ulixes, quae pecudum erant, quas in tentorium suum compulerat Ajax, ut monet Wund.

κοὐκ ἔχω μαθεῖν ὅτου] Neque enim Ajacem caedis pecudum auctorem esse scit. Codex literam τ in litura habet. Fuit haud dubie ὅπου, quod est in Lb. superscripto τ, et in quattuor Suidae codicibus s. v. σημαίνομαι. Quod ipsum quoque aptum est. Nam nec quis sit caedis auctor neque ubi sit cognitum habet Ulixes, ut dixit v. 23.

34. καιρὸν] Opportune. Sic v. 1316. καιρὸν ἴσθ' ἐληλυθώς. et καιρὸν οὐδέν' ἦλθες apud Eurip. Hel. 487. MUSGRAV.

35. τά τ' εἰσέπειτα] Quae post ea sunt quae τὰ πάρος dicuntur, i. e. praesentia.

37. κυναγίᾳ] κυνηγίᾳ apographa uno excepto omnia. Dorica forma Eurip. Hippol. 109. τερπνὸν ἐκ κυναγίας | τράπεζα πλήρης. Quum κυναγός dixisse tragicos et exemplis constet et diserto testimonio Phrynichi p. 428. (ut ποδαγός, non ποδηγός dixerunt), valde probabilis Elmsleii sententia est Euripidi quoque Bacch. 339. κυναγίαις pro κυνηγίαις restituentis. Contra in κυνηγέτης et κυνηγετεῖν formam vulgarem servasse videntur tragici.

39. ὡς] Affirmat Minerva quod dixerat Ulixes rationemque reddit per ὡς, nam.

ΟΔ.καὶ πρὸς τί δυσλόγιστον ὧδ' ἦξεν χέρα;
ΑΘ.χόλῳ βαρυνθεὶς τῶν 'Αχιλλείων ὅπλων.
ΟΔ.τί δῆτα ποίμναις τήνδ' ἐπεμπίπτει βάσιν;
ΑΘ.δοκῶν ἐν ὑμῖν χεῖρα χραίνεσθαι φόνῳ.
ΟΔ.ἦ καὶ τὸ βούλευμ' ὡς ἐπ' 'Αργείοις τόδ' ἦν;
ΑΘ.κἂν ἐξεπράξατ', εἰ κατημέλησ' ἐγώ.
ΟΔ.ποίαισι τόλμαις ταῖσδε καὶ φρενῶν θράσει;
ΑΘ.νύκτωρ ἐφ' ὑμᾶς δόλιος ὁρμᾶται μόνος.
ΟΔ.ἦ καὶ παρέστη κἀπὶ τέρμ' ἀφίκετο;
ΑΘ.καὶ δὴ 'πὶ δισσαῖς ἦν στρατηγίσιν πύλαις.
ΟΔ.καὶ πῶς ἐπέσχε χεῖρα μαιμῶσαν φόνου;

40. ἦξεν] ἦκεν scholii. 44. βούλευμ'] βούλημ' in textu et in lemmate scholii. 45. ἐξεπράξατ'] γρ. ἐξέπραξεν a m. seculi 13., ut videtur.

40. ἦξεν ut verbum transitivum cum accusativo constructum similibus exemplis illustravit Porson. ad Eurip. Orest. 1427. Cum dativo dictum ἀίσσων ἔγχει ab Homero Il. 11, 484. comparat Wund. Passive κόμῃ ᾄσσεσθαι dicta ab Soph. Oed. C. 1261.

41. τῶν 'Αχιλλείων ὅπλων] Id est *propter denegata sibi arma Achillea*. Sic Pindarus Nem. 7, 36. οὔ κεν ὅπλων χολωθεὶς ὁ καρτερὸς Αἴας ἔπαξε διὰ φρενῶν λευρὸν ξίφος. WUND.

42. τί ποίμναις τήνδ' ἐπεμπίπτει βάσιν] Eadem structura γονυπετεῖς ἕδρας σε προσπίτνω dictum ab Eurip. Phoen. 300. comparat Lobeck.

44. βούλευμ'] Sic recte apogr. multa pro βούλημ'. Eadem scripturae diversitas Philoct. v. 1415. Schol. Aristoph. Pluti 493. βούλευμα μὲν τὸ ἴδιον, βούλημα δὲ τοῦ δημοσίου ἡ γνώμη· καίτοι ἐν τοῖς παλαιοῖς τῶν Σοφοκλείων ἀντιγράφων, Ἦ καὶ τὸ βούλημ' ὡς ἐπ' 'Αργείοις τόδ' ἦν, εὕρηται, οὐχὶ βούλευμα. Quam non antiqui, sed recentis grammatici annotationem esse patet.

45. ἐξεπράξατ'] In scholio ad lemma κἂν ἐξεπράξατο annotatum ἐξέπραξεν, quod est in apographis. Restitui ἐξεπράξατο, lectum, ni fallor, ab Hesychio, qui per ἐφόνευσεν interpretatur. In ἐξέπραξεν consentiunt Eustathius p. 571, 10. 1564, 19. et Thomas M. p. 269.

46. τόλμαις] *Machinationibus*, ut saepe apud tragicos, velut Trach. 582. κακὰς δὲ τόλμας μήτ' ἐπισταίμην ἐγὼ μήτ' ἐκμάθοιμι, τάς τε τολμώσας στυγῶ. Eur. Hipp. 414. μισῶ δὲ καὶ τὰς σώφρονας μὲν ἐν λόγοις, λάθρα δὲ τόλμας οὐ καλὰς κεκτημένας.

48. παρέστη] Scholiasta, ἐπλησίασεν ἡμῖν. κἀπὶ τέρμα : τῆς ὁδοῦ.

49. δισσαῖς—στρατηγίσιν πύλαις] Agamemnonis et Menelai.

50. μαιμῶσαν] Schol. γράφεται, inquit, καὶ διψῶσαν. Imo vero sic scribitur, sed in alterius tragici loco, quem habet Athenaeus 10. p. 433 F. Sophoclis et Archilochi verbis haec adjiciens : καὶ τῶν τραγικῶν δέ τις ἔφη, Ἴσχειν κελεύω χεῖρα διψῶσαν φόνου. VALCKEN. ad Eurip. Phoen. 1252. Suidas,

ΑΘ. ἐγώ σφ' ἀπείργω, δυσφόρους ἐπ' ὄμμασι
γνώμας βαλοῦσα, τῆς ἀνηκέστου χαρᾶς,
καὶ πρός τε ποίμνας ἐκτρέπω σύμμικτά τε
λείας ἄδαστα βουκόλων φρουρήματα·
ἔνθ' ἐσπεσὼν ἔκειρε πολύκερων φόνον
κύκλῳ ῥαχίζων, κἀδόκει μὲν ἔσθ' ὅτε
δισσοὺς Ἀτρείδας αὐτόχειρ κτείνειν ἔχων,
ὅτ' ἄλλοτ' ἄλλον ἐμπίτνων στρατηλατῶν.
ἐγὼ δὲ φοιτῶντ' ἄνδρα μανιάσιν νόσοις
ὤτρυνον, εἰσέβαλλον εἰς ἕρκη κακά.

51. ἀπείργω] ξω superscr. a m. seculi 14. 53. σύμμικτα] Sic, non ξύμμικτα. 55. ἐσπεσὼν scripsi pro εἰσπεσών. πολύκερων] Literae ω pars altera erasa, ut ο sit. 57. ἔχων] γρ. παρὼν ab S. 58. ὅτ' δ ὅτ', δ a m. rec. ἐμπίτνων] ἐμπίπτων, τνῶν a m. rec. 59. μανιάσιν] ν alterum a m. rec. 60. εἰς ἕρκη κακά] γρ. εἰς ἐρινῦν κακήν ab S.

Μαιμώωσα—καὶ Σοφοκλῆς ἐπὶ τοῦ διψῶσαν, Καὶ πῶς ἐπέσχε χεῖρα μαιμῶσαν φόνου. Utrumque conjunxit Lycophro 1171. μαιμῶν κορέσσαι χεῖρα διψῶσαν φόνου.

51. ἀπείργω] ἀπεῖρξα Flor. Γ. In codice ξω superscriptum, i. e. ἀπείρξω, ut v. 70.

δυσφόρους] Graves, mentem alienantes. Quas παραφόρους dicit scholiasta recentior. δύσφορον ὅταν Ajacis dicit chorus v. 643.

52. γνώμας] Ludibria oculorum, quibus dea Ajacem a proposito itinere deflectebat, ut exp. Lobeck. collato Celso 4, 8. *quidam imaginibus falluntur, qualem insanientem Ajacem vel Orestem poetarum fabulae ferunt.* δόξας Orestis dixit Aeschylus Choeph. 1051.

54. λείας—φρουρήματα] Praedam dicit a bubulcis custoditam. Dicuntur autem armenta illa, quae praedati erant Graeci, σύμμικτα, quod in eodem cum gregibus Graecorum loco versabantur, ἄδαστα autem, quod nondum divisa ducibus exercitus erant. Schol. περιφραστικῶς σύμμικια βουκόλια. WUND.

55. ἔκειρε πολύκερων φόνον] I. e. κείρων ἐποίησε φόνον πολλῶν κερασφόρων ζῴων, ut exp. schol. recentior.

58. ὅτ' ἄλλοτ'] Mutata orationis forma post ἔσθ' ὅτε illatum pro ὁτὲ δὲ vel ἄλλοτε δέ.

ἐμπίτνων] ἐμπιτνῶν apographa pro ἐμπίπτων recte, etsi falso accentu. Non πιτνεῖν, sed πίτνειν dici observavit Elmsleius ad Eurip. Heracl. 77. et ad Medeam 53. p. 86. Rectum accentum non raro servarunt codices antiqui.

59. Jungenda verba φοιτῶντα μανιάσιν νόσοις, ut Eurip. Bacch. 997. ab Wund. comparatus dixit μανείσῃ πραπίδι παρακόπῳ τε λήματι στέλλεται.

60. ὤτρυνον, εἰσέβαλλον] De asyndeto v. ad Electr. 719.

εἰς ἕρκη κακά] Auctor conjecturae inutilis ab διορθωτῇ adscriptae εἰς ἐρινῦν κακήν, incertum est utrum εἰς ἔριν κακήν voluerit, quod fuit qui conjiceret, an ἐς ἐρινῦν κακήν, de insania dictum ut in Antig. 603. λόγου τ' ἄνοια καὶ φρενῶν ἐρινύς.

κἄπειτ' ἐπειδὴ τοῦδ' ἐλώφησεν πόνου,
τοὺς ζῶντας αὖ δεσμοῖσι συνδήσας βοῶν
ποίμνας τε πάσας ἐς δόμους κομίζεται,
ὡς ἄνδρας, οὐχ ὡς εὔκερων ἄγραν ἔχων.
καὶ νῦν κατ' οἴκους συνδέτους αἰκίζεται.
δείξω δὲ καὶ σοὶ τήνδε περιφανῆ νόσον,
ὡς πᾶσιν Ἀργείοισιν εἰσιδὼν θροῇς.
θαρσῶν δὲ μίμνε μηδὲ συμφορὰν δέχου
τὸν ἄνδρ'· ἐγὼ γὰρ ὀμμάτων ἀποστρόφους
αὐγὰς ἀπείργω σὴν πρόσοψιν εἰσιδεῖν.
οὗτος, σὲ τὸν τὰς αἰχμαλωτίδας χέρας
δεσμοῖς ἀπευθύνοντα προσμολεῖν καλῶ·
Αἴαντα φωνῶ· στεῖχε δωμάτων πάρος.
ΟΔ. τί δρᾷς, Ἀθάνα; μηδαμῶς σφ' ἔξω κάλει.
ΑΘ. οὐ σῖγ' ἀνέξει μηδὲ δειλίαν ἀρεῖ;

61. *πόνου*] *φόνου* 63. *ἐς* Brunckius pro *εἰς* 70. *ἀπείργω*] Hic quoque ut v. 51. ξ, i. e. *ἀπείρξω*, superscriptum a m. admodum recenti. 71. *αἰχμαλωτίδας*] *αἰχμαλώτιδασ* 74. *σφ'* a m. recentissima insertum. 75. *ἀνέξει*] *ἀνέξηι* *ἀρεῖς*] *ἄρησι*, *εῖσ* superscripto a m. rec., juxta posito *ἀρῆι*

61. *φόνου* recte in *πόνου* mutatum in apogr. plerisque, quod commendatur pronomine *τοῦδε*.

66. *δείξω δὲ καὶ σοί*] Recte monet schol. *πιθανὴ ἡ παρείσοδος τοῦ Αἴαντος· οὕτω γὰρ μεῖζον γίνεται τὸ πάθος τῆς τραγῳδίας, τῶν θεατῶν νῦν μὲν παραφρονοῦντα, ὀλίγῳ δ' ὕστερον ἔμφρονα θεωμένων· καὶ ἵνα ἰδὼν ὁ Ὀδυσσεὺς ἐξείπῃ τοῖς ἄλλοις Ἕλλησιν· οὕτω δὲ καὶ ἡ εὔνοια τῆς Ἀθηνᾶς ἐνδείκνυται εἰς Ὀδυσσέα.*

68. *μηδὲ συμφορὰν δέχου τὸν ἄνδρα*] *Neque infortunium tibi puta hunc virum fore*, ut exp. Brunck.

71. *αἰχμαλωτίδας*] Codex *αἰχμαλώτιδας*, qui frequens est in libris accentus, velut in novem glossis Hesychii ubi Sophocles *ἐν αἰχμαλώτηισι* (id est *αἰχμαλώτισι*) citatur, sed non probandus, si recte praecepit Herodianus in Crameri Anecd. Oxon. vol. 3. p. 276, 8.

72. *ἀπευθύνοντα*] *Retorquentem*. Male scholiasta *τιμωρίαν ἀπαιτοῦντα, ἐπιβαλόντα μετὰ εὐθύνης.*

74. *σφ'*, quod manus recentissima in codice addidit, ex apographis sumtum est ut aliae recentiorum manuum correctiones non paucae. Pronomen etsi omitti potuit, tamen additum a poeta esse probabilius est.

75. *ἀνέξει* pauca apographa. *ἀρεῖ*] Apographa partim *ἄρῃς* cum codice partim *ἀρεῖς*, quod est ap. schol. B. ad Hom. Il. 1, 148. Recte Schneidew. *ἀρεῖ*. Sic *ἀρείμην* et *ἀρεῖσθε* El. 33. et Oed. T. 1225. Oed. C. 460. et *ἀρέσθαι κύδει* et similia apud Homerum.

ΟΔ.μὴ πρὸς θεῶν· ἀλλ' ἔνδον ἀρκείτω μένων.
ΑΘ.τί μὴ γένηται; πρόσθεν οὐκ ἀνὴρ δδ' ἦν;
ΟΔ.ἐχθρός γε τῷδε τἀνδρὶ καὶ ταυῦν ἔτι.
ΑΘ.οὔκουν γέλως ἥδιστος εἰς ἐχθροὺς γελᾶν;
ΟΔ.ἐμοὶ μὲν ἀρκεῖ τοῦτον ἐν δόμοις μένειν.
ΑΘ.μεμηνότ' ἄνδρα περιφανῶς ὀκνεῖς ἰδεῖν;
ΟΔ.φρονοῦντα γάρ νιν οὐκ ἂν ἐξέστην ὅκνῳ.
ΑΘ.ἀλλ' οὔδὲ νῦν σε μὴ παρόντ' ἴδῃ πέλας.
ΟΔ.πῶς, εἴπερ ὀφθαλμοῖς γε τοῖς αὐτοῖς ὁρᾷ;
ΑΘ.ἐγὼ σκοτώσω βλέφαρα καὶ δεδορκότα.
ΟΔ.γένοιτο μέντἂν πᾶν θεοῦ τεχνωμένου.
ΑΘ.σίγα νυν ἑστὼς καὶ μέν' ὡς κυρεῖς ἔχων.
ΟΔ.μένοιμ' ἄν· ἤθελον δ' ἂν ἐκτὸς ὢν τυχεῖν.

79. οὔκουν] οὐκοῦν 80. ἐν δόμοις] ἐσ δόμουσ, ἐν et οισ a m. seculi 14. 82. ὄκνῳ] ὄκνωι ἰδεῖν, sed ἰδεῖν a m. pr. deleto.

76. μὴ] Intellige ἔξω κάλει.

ἔνδον ἀρκείτω μένων] I. e. satius est eum intus manere.

77. πρόσθεν οὐκ ἀνὴρ δδ' ἦν;] I. e. mortalis neque ultra mortale robur validus, ut recte intellexit scholiasta. Quibus verbis Minerva apte castigat nimiam timiditatem Ulixis. Falluntur enim qui exempla comparantes dissimillima abruptam in fine hujus versus orationem proximis Ulixis verbis continuari opinantur.

80. ἐν δόμοις] Sic Aldus et potiores codices. εἰς δόμους a Triclinio invectum tuetur scholiastes nec inelegans est. Verum praestat ἐν δόμοις. BRUNCK. Jure praefert ἐν δόμοις, sed de Triclinio et de scholiasta fallitur. Est enim εἰς δόμους antiquioris quam Triclinii codicis error, nec quod in scholiorum editione Romana legitur ἐς δόμους, ποιητικῶς εἴρηται ἀντὶ τοῦ ἐν δόμοις, veteris est grammatici annotatio, sed editoris Romani aliusve viri docti, confecta, ut videtur, ex eo quod in codice legitur ἐς δόμους, supra scripto a recentiore manu ἐν δόμοις. εἰς (ἐς Lb.) δόμους etiam Lb. et Γ et alii nonnulli, quae lectio fortasse ex v. 63. fluxit, ceterum nihil habet elegantiae, quum recentiorum magis quam veterum Graecorum loquendi consuetudini conveniat. Sic Procopius de bello Gotth. 4, 16. p. 610 c. καὶ Γουβάζης αὐτὸς, ὁ Λαζῶν βασιλεὺς, ἐς τῶν ὀρῶν τὰς ὑπερβολὰς ἡσυχῇ ἔμενε.

82. ἐξέστην ὄκνῳ] ἐξέστην ὄκνωι ἰδεῖν codex eraso ἰδεῖν. Hinc in apographis quibusdam interpolatum ἐξέστην ἰδεῖν, ejecto ὄκνῳ. Constructio verbi eadem apud Demosthenem (p. 460, 1. ὑπὲρ δὲ δόξης οὐδένα πώποτε κίνδυνον ἐξέστησαν. et iisdem fere verbis p. 617, 15.) aliosque.

ΑΘ.ὦ οὗτος, Αἴας, δεύτερόν σε προσκαλῶ.
τί βαιὸν οὕτως ἐντρέπει τῆς συμμάχου;

ΑΙΑΣ.

ὦ χαῖρ' Ἀθάνα, χαῖρε Διογενὲς τέκνον,
ὡς εὖ παρέστης· καί σε παγχρύσοις ἐγὼ
στέψω λαφύροις τῆσδε τῆς ἄγρας χάριν.
ΑΘ.καλῶς ἔλεξας. ἀλλ' ἐκεῖνό μοι φράσον,
ἔβαψας ἔγχος εὖ πρὸς Ἀργείων στρατῷ;
ΑΙ. κόμπος πάρεστι κοὐκ ἀπαρνοῦμαι τὸ μή.
ΑΘ.ἦ καὶ πρὸς Ἀτρείδαισιν ἤχμασας χέρα;

90. ἐντρέπει] ἐντρέπῃ

97. χέρα] χέραι

89. ὦ οὗτος, Αἴας] Αἶαν Flor. Γ. et alia apogr. multa consentiente Suida, ὦ οὗτος, ἀντὶ τοῦ σύ. ὦ οὗτος, Αἶαν. διστὴ ἡ κλῆσις. Nihilominus ὦ οὗτος Αἴας retinendum cum Eustathio p. 1469, 59. et Gregor. Corinth. de dial. Attica p. 53. Quibus aliquanto gravior nunc accessit auctoritas Choerobosci p. 105, 13. ed. Gaisf. οἱ Ἀττικοὶ τὰς αὐτὰς εἰώθασι ποιεῖν ὀρθὰς καὶ κλητικάς, οἷον ὁ Θόας ὦ Θόας, ὁ Αἴας ὦ Αἴας. οὗτος ὦ οὗτος (scrib. ὦ οὗτος Αἴας) δεύτερόν σε προσκαλῶ. et ib. p. 111, 5. 262, 21. Vocativo Αἴας utitur poeta infra v. 289. (ubi iterum nonnulli Αἶαν). 368. 485. 529. 584. 923. (Suidas Αἶαν) 977. 996. 1015. (rursus Αἶαν apud Suidam) et postulante metro 482. (ubi Suidas Αἶαν) 525. 1269., quemadmodum Οἰδίπους vocativo usus est, non Οἰδίπου. Αἶαν ab librariis illatum videtur locorum Homericorum recordatis.

91. ὦ χαῖρ' Ἀθάνα] Scholiasta, ἐπέγνω μὲν τὴν Ἀθηνᾶν· τὰ δὲ ἑξῆς τοῦ παραπαίοντος· οὕτω γὰρ ἂν προκόψειεν ἡ ὑπόθεσις· οὐ παντελῶς δὲ ἀπώλετο αὐτοῦ τὸ ἡγεμονικόν· ἀλλ' ἡ μανία γέγονε περὶ τὸ λογιστικόν· ἐμέμνητο μὲν γὰρ ὡς ἐχθροὺς ἀνελὼν, περὶ τὸ πρόσωπον δὲ ἐσφάλλετο, ὅτι πολμια ἀνεῖλεν, καὶ διελογίζετο ἄνδρας ἀνῃρηκέναι.

95. ἔβαψας ἔγχος εὖ πρὸς Ἀργείων στρατῷ] Sic βαπτίζειν πρὸς—dixit Plutarchus ab L. Dindorfio comparatus Moral. p. 914 d. χρησμόν τινα λέγουσιν ἁλιεῖς κομισθῆναι προστάττοντα βαπτίζειν τὸν Διόνυσον πρὸς τὴν θάλατταν, quod ἐν πόντῳ (vulgo τόπῳ) Διόνυσον βαπτίζοιτε dicitur in oraculo illo apud schol. Hom. Il. 6, 136.

96. τὸ μή] I. e. τὸ βάψαι, ut Antig. 443. καὶ φημὶ δρᾶσαι κοὐ καταρνοῦμαι τὸ μή.

97. ἤχμασας χέρα] σὺν αἰχμῇ ἐκίνησας explicat scholiasta. Locutio formata ad exemplum Homerici αἰχμὰς αἰχμάζειν Il. 4, 324. αἰχμάζειν τάδε dixit Sophocles Trach. 355., αἰχμάζειν δηΐοις μόρον Oppian. Hal. 2, 499. Audacius Lycophro 441. αἰχμάσουσι λοισθίαν βοήν. Quod in codice est χέραι ex χέρα et χερί conflatum videri potest, vel pro χέρας scriptum, quod est in Flor. Γ. Sed praestat χέρα propter praecedentis vocabuli terminationem. ἤμαξας conjecit Musgravius. V. ad v. 453.

ΑΙ. ὥστ' οὔποτ' Αἴανθ' οἵδ' ἀτιμάσουσ' ἔτι.
ΑΘ.τεθνᾶσιν ἄνδρες, ὡς τὸ σὸν ξυνῆκ' ἐγώ.
ΑΙ. θανόντες ἤδη τἄμ' ἀφαιρείσθων ὅπλα.
ΑΘ.εἶεν, τί γὰρ δὴ παῖς ὁ τοῦ Λαερτίου,
πού σοι τύχης ἔστηκεν; ἢ πέφευγέ σε;
ΑΙ. ἦ τοὐπίτριπτον κίναδος ἐξήρου μ' ὅπου;
ΑΘ.ἔγωγ'· Ὀδυσσέα τὸν σὸν ἐνστάτην λέγω.
ΑΙ. ἥδιστος, ὦ δέσποινα, δεσμώτης ἔσω
θακεῖ· θανεῖν γὰρ αὐτὸν οὔ τί πω θέλω.
ΑΘ.πρὶν ἂν τί δράσῃς ἢ τί κερδάνῃς πλέον;
ΑΙ. πρὶν ἂν δεθεὶς πρὸς κίον' ἐρκείου στέγης
ΑΘ.τί δῆτα τὸν δύστηνον ἐργάσει κακόν;
ΑΙ. μάστιγι πρῶτον νῶτα φοινιχθεὶς θάνῃ.

98. οἵδ'] οἵδ' pr. ἀτιμάσουσ'] ου ex ω factum a m. rec. 99. ἄνδρες] ἄνδρεσ 102. ἔστηκεν] ἔστηκεν 107. κερδάνῃς] εἶσ κερδάνησισ, εἶσ a m. rec. 108. ἐρκείου Elmsleius pro ἐρκίου 109. ἐργάσει] ἐργάσῃ

98. ὥστ'] Non necessaria quidem, sed probabilis tamen Elmsleii est conjectura ὡς. Sic ὡς in ὥστ' corruptum Oedip. Col. 45.

οἵδ'] Scholiasta, ἐὰν δασυνθῇ τὸ οἱ, ἔσται ἐπὶ τῶν Ἀτρειδῶν· ἐὰν δὲ ψιλόν, τὸ οἶδα, ἀντὶ τοῦ ἐπίσταμαι. Inanis de lectione dubitatio, quum οἶδα debile sit et inutile, οἵδε necessarium.

100. τἄμ'—ὅπλα] I. e. quae mihi debebantur arma Achillis.

103. τοὐπίτριπτον κίναδος] Schol. τὸ ἐξῶλες θηρίον· κίναδος γὰρ ἡ ἀλώπηξ. Convicium ex vulgari sermone Atticorum petitum. Simillimum locum Andocidis de myster. p. 13. (p. 49. Reisk.) comparavit Wesselingius, ὃ συκοφάντα καὶ ἐπίτριπτον κίναδος.

104. Ὀδυσσέα] In hujusmodi locis dubitari potest utrum synizesin praetulerint poetae an formam contractam. Ὀδυσσῆ scriptum apud Euripid. Rhesi v. 708. Vid. quae ad Aristoph. Thesmoph. 26. dixi.

ἐνστάτην] Hunc usum vocabuli pro ἀντιστάτην ex h. l. annotarunt Etym. M. p. 625, 24., schol. Oppiani Hal. 1, 152., Zonaras Lex. p. 1448., apud quem ἐγὼ δ' scriptum, ut ἐγώ δ' in apogr. Flor. Γ.

108. δεθεὶς πρὸς κίον'] Quomodo servi puniri solebant. Aeschinem p. 9, 11. δήσαντες πρὸς τὸν κίονα αὐτὸν ἐμαστίγουν, et Artemidor. 1, 68. προσδεθεὶς κίονι ἔλαβε πληγὰς πολλάς, et alia comparavit Lobeckius. Similiter Creon Antig. 310. servis minatur, πρὶν ἂν ζῶντες κρεμαστοὶ τήνδε δηλώσηθ' ὕβριν.

109. ἐργάσει] Quod in codice et apographis est ἐργάσῃ, a Brunckio in ἐργάσει mutatum, indicativus est futuri, non conjunctivus aoristi a πρὶν ἂν pendens: quae parum probabilis ratio foret.

110. πρὶν ἂν—θάνῃ minus accu-

ΑΘ. μὴ δῆτα τὸν δύστηνον ὧδέ γ' αἰκίσῃ.
ΑΙ. χαίρειν, Ἀθάνα, τἄλλ' ἐγώ σ' ἐφίεμαι·
κεῖνος δὲ τίσει τήνδε κοὐκ ἄλλην δίκην.
ΑΘ. σὺ δ' οὖν, ἐπειδὴ τέρψις ἥδε σοι τὸ δρᾶν,
χρῶ χειρὶ, φείδου μηδὲν ὧνπερ ἐννοεῖς.
ΑΙ. χωρῶ πρὸς ἔργον· σοὶ δ' ἐφίεμαι, θεὰ,
τοιάνδ' ἀεί μοι σύμμαχον παρεστάναι.
ΑΘ. ὁρᾷς, Ὀδυσσεῦ, τὴν θεῶν ἰσχὺν ὅση;
τούτου τίς ἄν σοι τἀνδρὸς ἢ προνούστερος,
ἢ δρᾶν ἀμείνων ηὑρέθη τὰ καίρια;

112. ἐγώ σ'] ἔγωγέ σ' 115. ἐννοεῖς] γρ. ἐννέπεισ ab S. 116. σοὶ δ' ἐφίεμαι, θεὰ scripsi pro τοῦτό σοι δ' ἐφίεμαι. 118. ὅση] ὅσῃ

rate superioribus verbis θανεῖν γὰρ αὐτὸν οὔ τί πω θέλω accommodatum, quae δίκην τίνῃ vel simile quid requirebant.

112. χαίρειν—ἐφίεμαι] *De ceteris, omnia, quae vis, fieri cupio;* quod cum usitata amandandi formula χαίρειν σὲ κελεύω verbis congruit, sententia discrepat, quippe sejunctum ab aspernationis significatione, quae illi non nativa quidem, sed usus quodam arbitrio adjuncta est. LOB. Codicis vitium ἔγωγέ σ' pro ἐγώ σε correctum in apogr. multis.

114. ἥδε] ὧδε in apogr. pluribus ex conjectura correctoris articulo τὸ δρᾶν offensi, quem recte explicuit Lobeckius, "Sicut Oed. C. 766. ὅτ' ἦν μοι τέρψις ἑκπεσεῖν χθονός positum est pro τερπνόν, adaeque hoc loco dicere potuisset ἐπειδὴ τοῦτό σοι τερπνόν ἐστι, τὸ δρᾶν."

116. χωρῶ πρὸς ἔργον· σοὶ δ' ἐφίεμαι, θεὰ] Legebatur χωρῶ πρὸς ἔργον· τοῦτό σοι δ' ἐφίεμαι, lectione manifesto interpolata. τοῦτο qui versus explendi caussa addidit haud dubie cum ἔργον conjungi voluit, licet usitatum sit in hujusmodi sententia χωρεῖν πρὸς ἔργον sine pronomine, non cum sequentibus, quibus si adjungere voluisset, scripsisset, opinor, *σοὶ δὲ τοῦτ' ἐφίεμαι.* Sophocles vero non potest dubitari quin senserit non pronomine isto hic opus esse, sed deam potius compellari oportere in ultimis his ad eam verbis Ajacis. Quo indicio veram restitui scripturam, χωρῶ πρὸς ἔργον, σοὶ δ' ἐφίεμαι, θεὰ,—. Similiter in Oedipo Col. v. 1474. quum πάτερ in fine excidisset, τοῦτο medio versui est insertum. Ceterum his dictis Ajax in tentorium abit.

119. τίς ἄν σοι τἀνδρὸς] τίς ἀνδρῶν ἄλλος Flor. Γ, ex conjectura correctoris ἄν particula, ut videtur, offensi, quam Wakefieldus in ἦν mutari volebat. Quaerit Minerva non *quem invenisti*, sed *quem invenire potuisses?* Vulgatam sequitur Suidas s. v. προνούστερος.

προνούστερος] προυνέστερος (γρ. προνούστερος) Γ. Eodem fere vitio προυνουστέρως ex h. l. apud Photium Lex. p. 465, 16. Antiatticista p. 111, 25. Προνούστερος, ἀντὶ τοῦ προνοητικώτερος. Σοφοκλῆς Αἴαντι μαστιγοφόρῳ.

ΟΔ. ἐγὼ μὲν οὐδέν' οἶδ'· ἐποικτείρω δέ νιν
δύστηνον ἔμπας, καίπερ ὄντα δυσμενῆ,
ὀθούνεκ' ἄτῃ συγκατέζευκται κακῇ,
οὐδὲν τὸ τούτου μᾶλλον ἢ τοὐμὸν σκοπῶν.
ὁρῶ γὰρ ἡμᾶς οὐδὲν ὄντας ἄλλο πλὴν
εἴδωλ' ὅσοιπερ ζῶμεν ἢ κούφην σκιάν.
ΑΘ. τοιαῦτα τοίνυν εἰσορῶν ὑπέρκοπον
μηδέν ποτ' εἴπῃς αὐτὸς ἐς θεοὺς ἔπος,
μηδ' ὄγκον ἄρῃ μηδέν', εἴ τινος πλέον
ἢ χειρὶ βρίθεις ἢ μακροῦ πλούτου βάθει.
ὡς ἡμέρα κλίνει τε κἀνάγει πάλιν
ἅπαντα τἀνθρώπεια· τοὺς δὲ σώφρονας
θεοὶ φιλοῦσι καὶ στυγοῦσι τοὺς κακούς.

ΧΟΡΟΣ.

Τελαμώνιε παῖ, τῆς ἀμφιρύτου

120. *ηὑρέθη* scripsi pro *εὑρέθη*. 122. *ἔμπας* ex schol pro *ἔμπησ*. 123. *ὀθούνεκ'*] *ὅθ' οὕνεκ'*, ut solet. 'Aθ. a m. rec. 126. *εἴδωλ'*] *εἴδωλα* 127.

122. *ἔμπας* e scholiasta dedi, ut infra 1338. [et Antigon. 845.] BRUNCK. Recte restitutum *ἔμπας*, quod etiam apud Aeschylum atque Euripidem aliquoties legitur, Scholiastae annotationem, *Ἴωνες ἔμπης φασὶν*, *Ἀττικοὶ δὲ ἔμπας καὶ ἔμπα*, repetivit Suidas additis poetae verbis, *Σοφοκλῆς, δύστηνον ἔμπης, καίπερ ὄντα δυσμενῆ*.

127. *ὑπέρκοπον*] Scholiasta, *ὑπέρκοπον, ἀντὶ τοῦ ὑπέρκομπον. ὑπέρκομπον* aliquot apographa, in quibus Γ, schol. Ven. Il. 5, 449. et duo codd. Suidae s. v. *εἴδωλον*, ex frequenti errore librariorum *μ* ante *β* et *π* inferentium, quod saepissime factum videmus in adjectivo *ὄμβριμος*, forma nihili pro *ὄβριμος*. *Ὑπέρκομπος* ubicunque legitur, in *ὑπέρκοπος* esse mutandum docuit Blomfieldus ad Aeschyli Sept. 387.

129. *ἄρῃ*] *ἄρῃς* in apogr. multis. *ἄρῃ* etiam Suidas in duobus codicibus: duo alii *αἴρῃ*, libri editi *ἄρῃς*. Eadem varietas v. 193.

130. *βάθει*] *βάρει* in apogr. nonnullis, aut lapsu calami aut correctione propter *βρίθεις* facta. *πλούτου βάθος* dictum ut *βαθύπλουτος* dicitur.

134–371. Minerva ubi evanuit Ulixesque e scena discessit, advenit chorus, ex nautis Salaminiis constans. Qui quum sibi persuadere non potuisset verum esse, quod Ulixes dissipasset, greges Graecorum, qui nocte praeterita occisi erant, Ajacem interfecisse, precatur eum ut egressus e tentorio istius rumoris invidiam ipse opprimat. WUND.

134. *Τελαμώνιε παῖ*] Sic *Τελαμώνιον νίὸν* dixit Hom. Il. 5, 67.

Σαλαμῖνος ἔχων βάθρον ἀγχιάλου,
σὲ μὲν εὖ πράσσοντ' ἐπιχαίρω·
σὲ δ' ὅταν πληγὴ Διὸς ἢ ζαμενὴς
λόγος ἐκ Δαναῶν κακόθρους ἐπιβῇ,
μέγαν ὄκνον ἔχω καὶ πεφόβημαι
πτηνῆς ὡς ὄμμα πελείας.
ὡς καὶ τῆς νῦν φθιμένης νυκτὸς
μεγάλοι θόρυβοι κατέχουσ' ἡμᾶς
ἐπὶ δυσκλείᾳ,
σὲ τὸν ἱππομανῆ λειμῶν' ἐπιβάντ'
ὀλέσαι Δαναῶν βοτὰ καὶ λείαν,
ἥπερ δορίληπτος ἔτ' ἦν λοιπή,

143.–145. Versus sic divisi, ἐπὶ–| λειμῶν'–| βοτὰ καὶ λείαν. 145. βοτὰ] βωτὰ

135. ἀγχιάλου] Salamis tam prope a litore aberat, ut ab altera tantum parte mare Aegaeum attingere videretur: v. Strabon. 9. p. 394. Quare eadem et ἀμφίρυτος et ἀγχίαλος vocari poterat, ut vocat Tullius Geminus in Anthol. Palat. 9, 288. ὑβρίζων Μαραθῶνα καὶ ἀγχιάλου Σαλαμῖνος ἔργα. LOBEC. Ἀγχίαλος simpliciter *maritimum* significare videtur sicubi de insulis usurpatur. Cf. Aeschyli Pers. 887. Hom. Hymn. in Apoll. 32. Insulae enim pars omnis non longe a mari distat, unde et tota insula mari vicina dicitur. LINWOOD. Cum duplici epitheto ἀμφιρύτου—ἀγχιάλου similia exempla comparavit Elmsleius ad Eurip. Heracl. 750.

136. σὲ μὲν εὖ πράσσοντ' ἐπιχαίρω] Debebat dicere σοῦ μὲν εὖ πράσσοντος ἐπιχαίρω. Neque enim chorus gaudet *quod* valet, sed gaudet *si* valet. Sed metri caussa accusativum posuit oppositae sententiae σὲ δ' ὅταν πληγή—assimilatum, ut monet Lobeckius.

137. πληγὴ Διὸς] Sic Διὸς μάστιγα dixit Hom. Il. 5, 812. WUND.

138. κακόθρους] *Calumniosus.*

140. ὄμμα πελείας] Oculum dicit, quia oculorum nictatione animi motus significatur. LOBECK.

143. ἱππομανῆ ad Ajacem male retulit Eustath. p. 1524, 48. ὁ πάνυ μανιώδης interpretatus, antiquiores, ut videtur, grammaticos secutus, quorum opinionem refutat scholiasta, τινὲς τὸν μεγάλως μαινόμενον ἐξεδέξαντο, ἀλλ' οὐκ ἐπίστευεν ὁ χορὸς ὅτι ἐμαίνετο ὁ Αἴας. Recte alius ἱππομανῆ λειμῶνα explicat τὸν εὐανθῆ, ἐφ' ᾧ οἱ ἵπποι μαίνονται. Eodem redit Toupii interpretatio (Emendat. vol. 1. p. 272) *pratum quod abundat equis, quod multos equos alit.* Ὑλομανεῖν, quod de campo praeter modum silvescente dicitur, φυλλομανεῖν, de arbore foliis nimium luxuriante, comparat Mugravius.

146. ἔτ' ἦν λοιπὴ] ἔτι dicit quia praedae pars aliqua nondum erat inter Graecos distributa, quae λείας ἄδαστα βουκόλων φρουρήματα dicitur v. 54.

κτείνοντ' αἴθωνι σιδήρῳ.
τοιούσδε λόγους ψιθύρους πλάσσων
εἰς ὦτα φέρει πᾶσιν Ὀδυσσεύς,
καὶ σφόδρα πείθει.
περὶ γὰρ σοῦ νῦν εὔπιστα λέγει,
καὶ πᾶς ὁ κλύων τοῦ λέξαντος
χαίρει μᾶλλον
τοῖς σοῖς ἄχεσιν καθυβρίζων.
τῶν γὰρ μεγάλων ψυχῶν ἰεὶς
οὐκ ἂν ἁμάρτοις· κατὰ δ' ἄν τις ἐμοῦ
τοιαῦτα λέγων οὐκ ἂν πείθοι.
πρὸς γὰρ τὸν ἔχονθ' ὁ φθόνος ἕρπει.
καίτοι σμικροὶ μεγάλων χωρὶς

148. λόγους ψιθύρους] Literae σψι in litura. 149. πᾶσιν] πάντων 150.–152. Versus sic divisi, καὶ σφόδρα–| εὔπιστα–| τοῦ λέξαντος–| τοῖσ— 151. εὔπιστα] εὔπειστα pr. Correxit m. antiqua. πᾶς] πωσ pr. erasa post σ litera. 153. τοῖς σοῖς] τὸ σοῖ σ' pr. Correxit m. recens. 155. ἁμάρτοισ, deleto a m. rec. per lineolam, non eraso, σ.

149. Quod in apographis positum est πᾶσιν pro πάντων recte factum est, nisi Sophocli in anapaestis Homerica uti placuit forma Ὀδυσεύς, ut Eurip. Hec. 143. Quod minus probabile.

151. εὔπιστα] εὔπειστα etiam apographa plura. Εὔπιστα sunt quae facile creduntur, εὔπειστα de quibus facile persuadetur.

152. Comma post μᾶλλον in Sophoclis Suidaeque libris (s. v. κλύει) positum delendum fuit, quum χαίρει καθυβρίζων conjungi praestet: quod vidit Bothius.

155. ἁμάρτοις codex et Suidas s. v. κλύει, recte, quamvis ἁμάρτοι, quod est in apographis, diserte agnoscat scholiasta, ἰείς: ἀφιείς, τοξεύων· ἀπὸ κοινοῦ δὲ τὸ τίς. κατὰ μὲν τῶν μεγάλων ψυχῶν ἰείς τις οὐκ ἂν ἁμάρτοις (corrig. ἁμάρτοι ex Suida, qui scholiastae verba repetit s. v. ἰείς)· κατ' ἐμοῦ δὲ ἰείς τις (οὐ) πείθει τὸν ἀκούοντα. Ἁμάρτοις probabat etiam Elmsleius ad Eurip. Med. 188. ὅταν τις—ὁρμηθῇ· σκαιοὺς δὲ λέγων κοὐδέν τι σοφοὺς τοὺς πρόσθε βροτοὺς οὐκ ἂν ἁμάρτοις, οἵτινες—. Trachin. 2. λόγος μέν ἐστ' ἀρχαῖος ἀνθρώπων φανείς, | ὡς οὐκ ἂν αἰῶν' ἐκμάθοις βροτῶν—. Sic ibi codex, non ἐκμάθοι, quod est in apogr. nonnullis.

157. τὸν ἔχονθ'] Scholiasta, πρὸς τὸν εὖ ἔχοντα, alius glossator τὸν ὑπερέχοντα, i. e. divitem, potentem.

158—161. καίτοι — μικροτέρων] Quod modo dixerat, plebem invidere principibus solere, id temere fieri jam probat eo, quod plebs sine principibus infirmum civitatis praesidium sit. Principum enim opera plebem optime conservari pariter atque principum salus in salute plebis consistat. WUND.

σφαλερὸν πύργου ῥῦμα πέλονται·
μετὰ γὰρ μεγάλων βαιὸς ἄριστ' ἂν
καὶ μέγας ὀρθοῖθ' ὑπὸ μικροτέρων.
ἀλλ' οὐ δυνατὸν τοὺς ἀνοήτους
τούτων γνώμας προδιδάσκειν.
ὑπὸ τοιούτων ἀνδρῶν θορυβεῖ
χἠμεῖς οὐδὲν σθένομεν πρὸς ταῦτ'
ἀπαλέξασθαι σοῦ χωρὶς, ἄναξ.
ἀλλ' ὅτε γὰρ δὴ τὸ σὸν ὄμμ' ἀπέδραν,
παταγοῦσιν ἅπερ πτηνῶν ἀγέλαι·
μέγαν αἰγυπιὸν δ' ὑποδείσαντες

161. ὀρθοῖθ'] Alterum θ in litura. ἀπέδραν] ἐπέδραν pr. ut videtur. ἅτε corr. 169. δ' addidit Dawesius. deleto δ priore. 164. θορυβεῖ] θορυβῇ 167. 168. ἅπερ pr. et lemma scholii. ὑποδείσαντες] ὑποδείσαντος,

159. σφαλερὸν] χαλεπὸν Suidas s. v. ῥῦμα. πύργου scholiasta male per πόλεως explicat, non animadvertens πύργου ῥῦμα per periphrasin dictum esse pro simplici πύργος, ut ἀσπίδος ἔρυμα dixit Eurip. Iph. A. 189. Viri urbem protegentes ἄνδρες πόλιος πύργος ἀρεύιοι dicti sunt ab Alcaeo. V. ad Oed. T. 56. Ajacem πύργον Ἀχαιῶν ab Homero dictum Od. 11, 556. comparat Lobeckius.

161. μικροτέρων] σμικροτέρων aliquot apogr. et Eustathius p. 864, 33. 970, 34. 1124, 27. Plato Leg. 10. p. 902 D. comparat Schneidew. οὐδενὶ χωρὶς τῶν ὀλίγων καὶ σμικρῶν πολλὰ ἢ μεγάλα· οὐδὲ γὰρ ἄνευ σμικρῶν τοὺς μεγάλους φασὶν οἱ λιθολόγοι λίθους εὖ κεῖσθαι.

163. τούτων] τῶν λεχθέντων, ut exp. schol. προδιδάσκειν] Abundat praepositio. Vide Heindorf. ad Platonis Gorg. p. 145. GAISFORD. Recte Heindorfius utitur ex iis quibusdam Platonicis, Gc p. 489 d. πρᾳότερόν με προδίδασκε, (ubi scholiasta, περιττεύει ἡ πρόθεσις Ἀττικῶς) Euthydemi p. 302 C. Hippiae maj. p. 291 B. sed male utitur Aristophanis Nub. v. 987, cui προδιδάσκειν errore Brunckii est illatum.

164. θορυβεῖ] I. e. maledictis peteris.

167. ἀπέδραν] Pro ἀπέδρασαν, ut ἔβαν a poetis dicitur pro ἔβησαν. Citat hunc versum Herodianus in Bandini Catal. codd. Laurent. vol. 1. p. 146.

168. ἅπερ] Quod codex ab correctore habet ἅτε, est in apographis. ἅπερ per καθάπερ explicat Hesychius.

169. δ' addidit Dawesius interpunctionemque correxit. Vulgo enim commate post ἀγέλαι, puncto post ὑποδείσαντες distinguitur sententia perversa, quum aves luctum clamorem, qui verbo παταγοῦσιν significatur, non tollant metuentes, sed sublato metu. Male Dobraeus

τάχ' ἂν, ἐξαίφνης εἰ σὺ φανείης,
σιγῇ πτήξειαν ἄφωνοι.
ἦ ῥά σε Ταυροπόλα Διὸς Ἄρτεμις, ὦ μεγάλα φάτις, ὦ
μᾶτερ αἰσχύνας ἐμᾶς,
ὥρμασε παυδάμους ἐπὶ βοῦς ἀγελαίας,
ἤ πού τινος νίκας ἀκάρπωτον χάριν, ἤ ῥα κλυτῶν ἐνάρων
ψευσθεῖσ', ἀδώροις εἶτ' ἐλαφαβολίαις;

172.–182. = 183.–193.

172. Duo versus, ἦρα| ὦ μεγάλα—. 176. Duo versus, ἤ πού| ἤ ῥα κλυτῶν—. 178. ψευσθεῖσ', ἀδώροις Musgravius pro ψευσθεῖσα δώροις. ἐλαφαβολίαις scripsi pro ἐλαφηβολίαις (ἐλαφηβολείαισ pr.)

ὑποδείσαντες deleri voluit, quo ejecto ἀλλὰ cum τάχ' ἂν conjungendum foret, interpositis illis ὅτε γὰρ —αἰγυπιόν intellectoque ad αἰγυπιὸν ex ἀπέδραν participio ἀποδρᾶσαι, structura orationis mire impedita. μέγας αἰγυπιὸς Ajax dicitur vulturi comparatus.

170. ἐξαίφνης fuerunt qui non ad εἰ σὺ φανείης referrent, sed cum πτήξειαν conjungi vellent. Verum ἐξαίφνης quum inexpectati significationem habeat, aptius cum φανείης conjungitur, ut Alcaeus ap. Herodian. περὶ μον. λέξ. p. 23, 9. dixit, ἔπταζον ὥστ' ὄρνιθες ὠκὺν αἰετὸν ἐξαπίνας φανέντα.

172. ἦ ῥα] His particulis respondet ἦ χαλκοθώραξ— v. 179.

Ταυροπόλα] Sic Dianam post Iphigeniae e Tauris in Graeciam reditum vocatam esse tradit Euripides Iphig. T. 1457. MUSGR. Notanda terminatio feminina: usitatum enim est Ταυρόπολος Ἄρτεμις. De origine hujus nominis et cognatorum, ταυριώνη et ταυρωπός, dissentiunt grammatici, quorum commenta parum probabilia exposuit scholiasta. "De Dianae sollemnibus fanaticis multis dixi in Aglaopham. p. 1089. imprimisque illam, quae Tauricae et Tauropolae cognomen habet, bacchantium ritu propitiatam esse demonstravi p. 290 sq.; unde apparet cur ab ea potissimum hoc loco furoris causa repetatur." LOB.

ὦ μεγάλα φάτις] Schol. διὰ μέσου ἡ ἀναφώνησις· ὦ θαυμαστὴ φήμη, ἥτις ἐγέννησάς μοι ταύτην τὴν αἰσχύνην· κακὴ γὰρ φήμη ὑπῆρξε περὶ τοῦ Αἴαντος. μεγάλα rectius per δεινὴ interpretari poterat, nisi fama intelligenda late diffusa, ut ὁ μέγας μῦθος dictus est v. 226.

174. μᾶτερ] I. e. caussa et origo, ut Phil. 1360. οἷς γὰρ ἡ γνώμη κακῶν μήτηρ γένηται.

175. βοῦς ἀγελαίας] Ex Homero Odyss. 17, 181. Ἴρευον δὲ σύας σιάλους καὶ βοῦν ἀγελαίην. WESSELING.

176. ἀκάρπωτον, quod cum νίκας construi debebat, cum χάριν conjunxit, ut Euripides ab Erfurdtio comparatus Iphig. T. 566. κακῆς γυναικὸς χάριν ἄχαριν ἀπώλετο.

178. ψευσθεῖσ', ἀδώροις] Sic Musg. correxit codicis scripturam ψευσθεῖσα δώροις—, recte intelligens cervos jaculo confixos, nullo postea munere deae oblato. Interpolata lectione utitur Georgius Lecapenus in Matthaei Lection. Mosq. vol. 1. p. 79. ψεύδομαι καὶ τὸ ἀπατῶμαι καὶ ἀποτυγχάνω, συντασσόμενον γενικῇ, ὡς παρὰ Σοφοκλεῖ ἐν Αἴαντι· ἦ ῥα κλυτῶν ἐνάρων ψευσθεῖσα δώρων, ἀντὶ τοῦ ἀποτυχοῦσα. De Dorica quam

ἦ χαλκοθώραξ ἥντιν' Ἐνυάλιος
μομφὰν ἔχων ξυνοῦ δορὸς ἐννυχίοις
μαχαναῖς ἐτίσατο λώβαν; [ἔβας
οὔποτε γὰρ φρενόθεν γ' ἐπ' ἀριστερὰ, παῖ Τελαμῶνος,
τόσσον ἐν ποίμναις πίτνων·
ἥκοι γὰρ ἂν θεία νόσος· ἀλλ' ἀπερύκοι [λόμενοι
καὶ Ζεὺς κακὰν καὶ Φοῖβος Ἀργείων φάτιν. εἰ δ' ὑποβαλ-

179. ἥντιν' Johnsonus pro ἤ (ἦ pr.) τιν'. τιν'] τηv pr. 180. δορὸς] In δουρδσ (ου uno ductu) a m. ant. mutatum. δορὸς ἐννυχίοις] Literae ρὸσ ἐννυ in litura pauciorum literarum. 181. μαχαναῖσ versui 180. addit. 183. Duo versus, οὔποτε—| παῖ—. 185. ποίμναις] ποίμναισι πίτνῶν, prior accentus a m. ant., alter a m. rec. 187. Duo versus, καὶ ζεὺσ—| εἰ δ'—.

restitui forma ἐλαφαβολίαις dixi ad Trach. 214.

179. ἥντιν'] I. e. ἡντινοῦν, quod aptius huic loco quam εἴ τιν' ab Elmsleio propositum. Codicis scriptura ἤ τιν' mirum debemus commentum scholiastae Martem hic ab Enyalio distingui opinantis, ἦ χαλκοθώραξ ἤ τιν' Ἐνυάλιος: διαστελλει τὸν Ἄρεα ἀπὸ τοῦ Ἐνυαλίου ὡς ἕτερον δαίμονα ὑπουργὸν τοῦ μείζονος θεοῦ, καὶ δῆλον ἐκ τῶν συνδέσμων· δηλοῦται γὰρ δ' Ἄρης ἐκ τοῦ χαλκοθώραξ· ἢ καὶ δ' Ἄρης μεμφόμενός σοι, ὡς ἀπαρχὰς δορὸς οὐ λαβὼν, ἐτίσατό σε τῆς λώβης, τῆς εἰς αὐτὸν γενομένης λήθης. Cui recte opponit Brunckius, Martem si ab Enyalio distinguatur (ut apud Aristoph. Pac. 457., aliosque, ab Lobeckio memoratos) proprio nomine, non epitheto communi, quale est χαλκοθώραξ, designari debere. Templum Enyalii in Salamine conditum memorat Plutarchus V. Solon. c. 9. Eum non diversum esse ab Marte ostendit G. Wolffius in Gerhardi Ephem. Archaeol. a. 1857. p. 103.

180. ξυνοῦ] Rara apud tragicos forma, quae Sophocli restituta est Oedip. Col. 1752. et bis legitur apud Aeschylum Sept. c. Th. 76. ξυνὰ δ' ἐλπίζω λέγειν. Suppl. 367. ξυνῇ μελέσθω. ξυνὸν δόρυ autem, *socia hasta*, intelligendum de ope in bello Ajaci ab Enyalio praestita, pro qua ingratus fuerit Ajax.

183. φρενόθεν] Tua mente, i. e. tua sponte, non ab alio impulsus.

ἀριστερὰ] Scholiasta, ἀριστερὰ τὰ μωρὰ οἱ παλαιοὶ ἐκάλουν, δεξιὰ δὲ τὰ συνετά.

185. τόσσον ambiguum est utrum ad praecedentia verba sit referendum ἐπ' ἀριστερὰ ἔβας, an cum sequentibus conjungendum ἐν ποίμναις πίτνων. Priorem rationem sequi videtur scholiasta, οὐ γὰρ ἐπὶ τοσοῦτον ἄφρων εἶ (nam sic ex Suida s. v. φρενόθεν corrigenda codicis scriptura ἀφρονεῖ, ab editore Romano et Elmsleio in ἀφρονεῖς mutata) ὡς ἄνευ αἰτίας θεῶν ἐμπεσεῖν τοῖς ποιμνίοις.

ποίμναις ex apogr. pluribus pro ποίμναισι.

186. θεία νόσος] Mentis alienatio ab deo immissa.

188. ὑποβαλλόμενοι] Schol. ὑποβλήτως λέγοντες, ἢ ἐδιστοπησέμενοι· εἰ δὲ οὐκ ἔστιν ἀληθῆ ταῦτα, ἀλλὰ πεπλασμένα ὑπὸ τοῦ βασιλέως ἢ Ὀδυσσέως. κλέπτουσι μύθους, *profe-*

κλέπτουσι μύθους οἱ μεγάλοι βασιλῆς,
ἢ τᾶς ἀσώτου Σισυφιδᾶν γενεᾶς,
μὴ μή μ', ἄναξ, ἔθ' ὧδ' ἐφάλοις κλισίαις
ὄμμ' ἔχων κακὰν φάτιν ἄρῃ.
ἀλλ' ἄνα ἐξ ἐδράνων, ὅπου μακραίωνι
στηρίζει ποτὲ τᾷδ' ἀγωνίῳ σχολᾷ,

189. βασιλῆσ pr. βασιλεῖσ rec. 191. Versus sic divisi μὴ μή⊣ ἔθ' ὧδ'⊣ κακὰν—. 195. στηρίζει pr., στηρίζῃ rec.

runt mendacia, ut v. 1137. πόλλ' ἂν κακῶς λάθρα σὺ κλέψειας κακά, quod schol. recentior explicat μετὰ κλοπῆς ἐργάσαιο λάθρα.

189. *οἱ μεγάλοι βασιλῆς*] Atridae, Agamemnon et Menelaus.

190. Σισυφιδᾶν] Schol. γρ. σισυφίδα. Quod nihili est, nisi forte ex σισυφίδας est corruptum, quod Lobeckius conjecit. Σισυφιδῶν Suidas s. v. ἀσωτία et Σίσυφος atque Eustath. p. 384, 6. Eundem Eustathium, quum p. 1701, 59. Ulixem ab Sophocle Σισυφίδην appellari ait, mentem magis quam verba poetae spectasse Erfurdtius observavit. De Ulixe ex Sisypho suscepto pluribus dixit scholiasta. Genitivi τᾶς —γενεᾶς pendent ex articulo ὁ ex praecedentibus verbis οἱ μεγάλοι βασιλῆς intelligendo. Cui quodammodo simile est v. 202. ναὸς ἀρωγοὶ —γενεᾶς χθονίων ἀπ' Ἐρεχθειδῶν, ubi γενεᾶς per ἔκγονος explicuit Hesychius.

191. μὴ μή μ'] Scholiasta ex eoque Suidas (s. v. μὴ), τὸ πλῆρες μὴ μή μοι. Quae memorabilis est, sed non reprobanda, elisio diphthongi, et multo facilius ferenda quam quas interpretes quidam excogitarunt accusativi qui esse videbatur με interpretationes.

ἐφάλοις κλισίαις ὄμμ' ἔχων] *Desidens in tentoriis nauticis.* Apte Lobeckius inter alia comparavit Horat. Od. 3. 29, 5. *eripe te morae; nec semper udum Tibur et Aesulae declive contempleris arvum et Telegoni juga parricidae.* ἐφάλοις κλισίαις idem significat atque quod v. 3. posuit σκηναῖς ναυτικαῖς. WUN.

192. ἄρῃ] ἄρῃς apographa nonnulla et Suidas s. v. μή. Conf. ad v. 129.

194. ἄνα] Ἄνα pro ἀνάστηθι in iis vocibus est, quae etiam sequente vocali integrae pronuntiandae sunt, ideoque abjectionem ultimae vocalis adspernantur. HERM.

194.–196. Metrum horum versuum compositum est ex dactylico trimetro in syllabam et

$$\cup - \cup \mid \angle \cup \angle$$

μακραίωνι] μακραίονι Suidas s. h. v. in editionibus vetustis: nam Kuster. et Gaisford. μακραίωνι ediderunt tacite. μακραίονι etsi accurate respondet proximorum versuum metro, tamen non est verisimile pro μακραίωνι dictum esse, nec probabile μακραίων, quod conjecit Neuius: quo hic versus proximis versibus dissimilis fit.

195. στηρίζει] στηρίζῃ apogr. multa. ποτὲ cum ὅπου conjungendum, ut ὅποι ποτέ dictum est Philoct. 780., nisi ὅπου—ποτὶ scribendum cum Ritschelio in Schedis criticis p. 37. Sed recte dictum ὅπου ποτὲ, *ubi tandem*, quum non videat chorus Ajacem, ut monet Hermannus. ἀγωνίῳ σχολᾷ recte interpretantur qui otium intelligunt contentionis et discriminis plenum. Et sic fere scholiasta, τὸν ἀγῶνα ἐμποιοῦντί σοι.

ἄταν οὐρανίαν φλέγων. ἐχθρῶν δ' ὕβρις
ἀτάρβητος ὁρμᾶται
ἐν εὐανέμοις βάσσαις,
ἁπάντων καχαζόντων
γλώσσαις βαρυαλγήτως·
ἐμοὶ δ' ἄχος ἕστακεν.

196. Versus sic divisi, ἄταν–| ἐχθρῶν–| ὁρμᾶτ'–| πάντων–| βαρυάλγητ'— ἕστακεν. 197. ἀτάρβητος] ἀταρβῆτα pr. ἀτάρβητα rec. 198. ὁρμᾶται Triclinius pro ὁρμᾶτ'. 199. ἁπάντων καχαζόντων scripsi pro πάντων κακχαζόντων. Nam sic codex, a m. rec. in καγχαζόντων mutatum. βαρυαλγήτως scripsi pro βαρυάλγητ'.

196. ἄταν οὐρανίαν φλέγων] Scholiasta, μετέωρον, μεγάλην· φλέγων δὲ, ζωπυρῶν, ἀνεγείρων. Alius, τὴν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ πεμφθεῖσαν ἄτην αὔξων. Recte scholiasta recentior, εἰς οὐράνιον ὕψος ἀνάπτων τὴν βλάβην. In immensum autem augeri calamitatem dicitur Ajax, quia tacens in tentorio sedet.

197, 198. Versus antispastici,

⏑ –́ – | ⏑ –́ – ⏒

197. ἀτάρβητος] Legebatur ὧδ' ἀτάρβητα. Ejeci ὧδ', omissum ab Suida: ἀτάρβητος· ἄφοβος, ἄτρομος· καὶ ἀταρβήτως ἀντὶ τοῦ ἀνειμένως παρὰ Σοφοκλεῖ, ἐχθρῶν δ' ὕβρις ἀταρβήτως ὁρμᾷ: quanquam apud hunc casu excidisse potest ὧδε, ut in Philoctetae v. 948. s. v. κακοπινέστατον allato. Vera autem metroque accommodata scriptura ἀτάρβητος est, de qua Brunckius "Apposita in quibusdam codd. varia lectio ἀτάρβητος, quae orta e glossa videtur, ἀτρόμως, ἀφόβως." ἀτάρβητα legisse videtur scholiasta, qui interpretationem ponat hanc, ἀντὶ τοῦ ἀταρβήτως, ὅ ἐστιν ἀνειμένως. Ceterum non improbabile est Sophoclem ἐχθρῶν ὕβρις δ' scripsisse, ut ultima hujus versus syllaba producatur, ut in duobus praecedentibus versibus factum. Ex quo δ' post ὕβρις posito ortum fortasse ὧδ'.

198. ἐν εὐανέμοις βάσσαις] Haec verba non de pascuis intelligenda inter montes sitis, ubi Ajax pecudes occiderit, sed figurate dicta sunt, quod unus ex scholiastis intellexit, λείπει ὡς πῦρ, ὡς πῦρ ἐν εὐανέμοις βήσσαις, quod inest verbo φλέγων. Apte autem hoc de fama dictum, quae quo latius, ignis instar, diffunditur, tanto plures invenit qui fidem ei habent. Qui verba ὁρμᾶται ἐν εὐανέμοις βάσσαις uno versu anapaestico comprehenderunt, εὐανέμοις syllaba secunda, quae longa est, correpta pronunciarunt.

199. καχαζόντων] Correxi quod in codice et apud Suidam (s. v. καγχάζει) legitur καγχαζόντων, qua forma Attici non utuntur. Aristoph. Eccles. 849. Γέρων δὲ χωρεῖ χλανίδα καὶ κονίποδα | ἔχων, καχάζων μεθ' ἑτέρου νεανίου. Hic quoque libri καγχάζων metro violato. Eodem vitio καγχασμός apud Suidam. Aristoph. Nub. 1073. παίδων, γυναικῶν, κοττάβων, ὄψων, πότων, καχασμῶν. Sic cod. Ravennas: alii κιχλισμῶν. Ceterum ut hujus versus metrum exaequaretur praecedentibus versibus, scripsi ἁπάντων καχαζόντων.

βαρυάλγητ' scholiasta explicat, βαρέα καὶ ἀλγεινά. Hiatus etsi in hoc metri genere non est vitiosus, tamen parum probabile videtur poetam βαρυάλγητα scribere maluisse quam βαρυαλγήτως, quomodo a

ΤΕΚΜΗΣΣΑ.

ναὸς ἀρωγοὶ τῆς Αἴαντος,
γενεᾶς χθονίων ἀπ' Ἐρεχθειδῶν,
ἔχομεν στοναχὰς οἱ κηδόμενοι
τοῦ Τελαμῶνος τηλόθεν οἴκου.
νῦν γὰρ ὁ δεινὸς μέγας ὠμοκρατὴς 205

202. Ἐρεχθειδῶν] ἐρεχθειδᾶν 205. μέγας Lobeckius pro ὁ μέγας.

quibusdam βαρυάλγητα hoc in loco accipi scribit H. Stephanus in Thes. s. h.v. Hoc igitur restitui. Metrum v. 199. 200. est glyconeum

⏑ | ⏑ ∪ ∪ – | – –

200. ἕστακεν] Inhaeret, infixum est. Hesychius, ἕστακε : κεῖται. MUSGR.

201. ναὸς ἀρωγοί] Optime schol. ἕξεισι Τέκμησσα, καὶ διδάσκει τὸν χορὸν ὅτι Αἴας ἐστὶν ὁ σφάξας τὰ ποίμνια. πυνθάνεται δὲ παρὰ τοῦ χοροῦ ὅτι Ἑλληνικὰ ἦν τὰ σφαγέντα. ἑκάτερος οὖν παρ' ἑκατέρου τὸ ἀγνοούμενον μανθάνει. ἡ δὲ Τέκμησσα αἰχμάλωτος γυνὴ τοῦ Αἴαντος· πιθανῶς δὲ ἔξεισιν. οὐ γὰρ ἐπὶ πολὺ δεῖ ἀπολοφύρεσθαι τὸν χορὸν, ἀλλὰ προκόπτειν τὰ τῆς ὑποθέσεως. ἡ δὲ διάθεσις εὖ ἔχει τῷ ποιητῇ. ἐπεὶ γὰρ ἄπεστι Τεῦκρος καὶ Εὐρυσάκης ἔτι νήπιος, Τέκμησσα κατολοφύρεται. οὐ γὰρ ἕτερον πρόσωπον γνήσιον τῷ Αἴαντι. αἱ δὲ τοιαῦται γυναῖκες ὑποτίθενται εὔνοιαν πρὸς τοὺς δεσπότας, ὡς Βρισηὶς πρὸς Ἀχιλλέα.

ἀρωγοί] γένος ναΐας ἀρωγὸν τέχνας dicit Ajax v. 356.

202. γενεᾶς] I. e. ὄντες γενεᾶς. Poterat γενεὰ scribere, sed praetulit genitivum ut significaret participes eos esse generis Attici. Hesychius, γενιᾶς, ἔκγονος. Corrigendum cum Kustero γενεᾶς et glossa ad hunc Sophoclis locum referenda.

Ἐρεχθειδῶν] Scholiasta, διὰ τὸ τὴν Σαλαμῖνα συνῆφθαι τῇ Ἀττικῇ καὶ περισπούδαστον τοῖς Ἀθηναίοις αὐτὴν κτήσασθαι. πρὸς εὔνοιαν οὖν τῶν ἀκροωμένων τοῦτό φησιν. ἢ ἐπεὶ ἐξ Αἰγίνης ἐλθὼν ὁ Τελαμὼν ἐβασίλευσε Σαλαμῖνος· ἡ δὲ Αἴγινα τῆς Ἀττικῆς. Anachronismum, qualem non raro sibi permiserunt poetae scenici, notavit Bothius. Nam Strabo 9. p. 391. de Salamine insula, καὶ νῦν μὲν ἔχουσιν Ἀθηναῖοι τὴν νῆσον· τὸ δὲ παλαιὸν πρὸς Μεγαρέας ὑπῆρξεν αὐτοῖς ἔρις περὶ αὐτῆς, &c. Salamis postquam Solonis aetate subjecta Atheniensibus esset, Ajax inter heroas Atticæ indigenas receptus est, ab eoque una decem tribuum Clisthenis Αἰαντὶς appellata. Eundem Salaminii ut heroem coluerunt festumque Αἰάντεια quotannis egerunt.

Ἐρεχθειδῶν scripsi cum Flor. Γ. Codex ἐρεχθειδᾶν Dorismo ab librariis, quum γενεᾶς Doricae formae speciem habeat, illatus : quomodo passim in anapaestis erratum est, de quo dixi ad Antig. 110. In reliquis omnibus chori et Tecmessae anapaestis nullum ullius formae Doricae vestigium, nisi quod ποίμναν v. 234. irrepsit pro ποίμνην, et στεροπᾶς pro στεροπῆς v. 257. Χθόνιοι autem Ἐρεχθεῖδαι sunt qui plerumque αὐτόχθονες dicuntur, ut χθονίους Ἰναχίδας (i. e. Argivos) Hesychius exp. αὐτόχθονας καὶ οὐκ ἐπήλυδας.

204. τηλόθεν cum κηδόμενοι conjungendum.

205. ὠμοκρατὴς] Recentiores interpretes humeris validum intelli-

Αἴας θολερῷ
κεῖται χειμῶνι νοσήσας.
ΧΟ. τί δ' ἐνήλλακται τῆς ἠρεμίας
νὺξ ἥδε βάρος;
παῖ τοῦ Φρυγίοιο Τελεύταντος, 210
λέγ', ἐπεί σε λέχος δουριάλωτον
στέρξας ἀνέχει θούριος Αἴας·

208. *ἠρεμίας* Thierschius pro *ἀμερίας*. 210. *Φρυγίοιο* Jaegerus pro *Φρυγίου*. *Τελεύταντος*] *τελλεύταντος*, altero λ a m. rec. inserto. 211. *δουριάλωτον* Brunckius pro *δοριάλωτον*. 212. *στέρξας ἀνέχει*] *στέρξασαν ἔχει* pr.

gunt collato versu Homeri Il. 3, 225. *ἔξοχος Ἀργείων κεφαλὴν ἠδ' εὐρέας ὤμους*, quo non defendi potest interpretatio illa. Recte scholiasta *ὁ ὠμὸς καὶ καρτερὸς*, ut *ὠμόθυμος* et *ὠμόφρων* Ajax dicitur v. 885. 931. et Ajax ipse v. 548. dicit, *ἀλλ' αὐτίκ' ὠμοῖς αὐτὸν* (Eurysacem) *ἐν νόμοις πατρὸς* (Ajacis) *δεῖ πωλοδαμνεῖν κἀξαμοιοῦσθαι φύσιν. θουρίῳ κρατῶν ἐν* Ἄρει dicitur v. 613.

208. *ἠρεμίας*] Codex *ἡμερίας*. Ineptam metroque perniciosam lectionem *ἀημερίας* memorat scholiasta, *τί δ' ἐνήλλακται· τί αὐτῷ παρὰ τὴν ἡμερινὴν ὕχλησιν γέγονε βάρος; οἷον, ἐν τίνι γέγονεν ὁ Αἴας βάρει, ὥστε ἀλλοῖος γενέσθαι πρόσθεν ἢ κατὰ τὴν ἡμέραν (ἢ κατὰ τὴν πρόσθεν ἡμέραν* anonymus apud Johnson.); *τί αὐτῷ βάρος ἐνήλλακται αὕτη ἡ νύξ; τῆς ἀμερίας· γρ. δὲ ἀημερίας (γρ. ωἰμερίας* Flor. Γ.), *ἀντὶ τῆς ἀηδοῦς φωνῆς· καὶ ἔσται ὁ νοῦς, ποῖον βάρος ἔλαβεν αὕτη ἡ νὺξ ἀπὸ τῆς προτέρας ἀηδίας*; Triclinius interpretatur *τῆς ἡμερινῆς κατασκέσεως*. Barocc. *τῆς χ' ἡ-* [illegible] *-tio* [illegible]

ρεμίας restituit Thierschius Gramm. Gr. p. 503. ed. tert.

210. *Τελεύταντος*] *τελλεύταντος*, quod est in apogr. nonnullis, codici intulit recens corrector. Quae imperita est metricorum correctio. Recte Jaegerus *Φρυγίοιο Τελεύταντος*, neglecta caesura, ut v. 146. *ἦπερ δορίληπτος ἔτ' ἦν λοιπή*, et alibi non raro. Ionicam genitivi terminationem ne ab senario quidem alienam judicavit Euripides in fragm. Archelai apud Diodor. Sic. 1, 38. et scriptorem de incremento Nili, *ὃς ἐκ μελαμβρότοιο πληροῦται θέρει | Αἰθιοπίδος γῆς*. Itaque nihil offensionis habet in anapaestis. Aeschylo in versu dactylico Pers. 568. restituit Blomfieldus, *τοὶ δ' ἄρα πρωτομόροιο | λῃφθέντες πρὸς ἀνάγκας*, ubi codex *πρωτόμοροι λειφθέντες πρὸς ἀνάγκαν*. Teleutantis nomen iterum memorat Sophocles infra v. 331. Teuthrantem vocant Dares de excidio Trojae p. 174. Dictys l. 2. p. 41. ed. Amst. Malelas p. 103, 1. ed. Bonn. Tzets. Chil. 3, 263. unde corrigendus Georg. Cedren. vol. 1. p. 127 a. ubi in *τέθραντα* corruptum.

212. *ἀνέχ[illegible]* Eurip. Hec. 119. *Κασάνδ[illegible] Ἀγαμέμνονος*.

ὥστ' οὐκ ἂν ἄϊδρις ὑπείποις.
ΤΕ. πῶς δῆτα λέγω λόγον ἄρρητον;
θανάτῳ γὰρ ἴσον βάρος ἐκπεύσει.
μανίᾳ γὰρ ἁλοὺς ἡμὶν ὁ κλεινὸς
νύκτερος Αἴας ἀπελωβήθη.
τοιαῦτ' ἂν ἴδοις σκηνῆς ἔνδον
χειροδάϊκτα σφάγι' αἱμοβαφῆ,
κείνου χρηστήρια τἀνδρός. [κτὰν,
ΧΟ. οἷαν ἐδήλωσας ἀνδρὸς αἴθονος ἀγγελίαν ἄτλατον οὐδὲ φευ-

221.–232. = 245.–256.

.β. .ρ.

215. *βάρος*] *πάθοσ*, *β* et *ρ* a m. pr. *ἐκπεύσει*] *ἐκπεύσῃι*, literis *ευ* in litura scriptis. 216. *ἡμὶν*] *ἡμῖν* 218. *ἴδοις*] Ante *ι* litera erasa, fortasse *ε*. 221.–232. Versus sic divisi, *οἷαν*–| *αἴθονος*–| *ἄτλατον*–| *τῶν*–| *ὑποκληιζομέναν* | *τἀν*–| *ὤιμοι*–| *περίφαντος*–| *θανεῖται*–| *χερὶ*–| *κελαινοῖσ*–| *βοτῆρας*—. 222. *αἴθονος*] *αἰθο .. νοσ* (*π* a m. recentiore superscripto), duabus post *αἰθο* literis erasis, nisi una litera paullo latior fuit.

213. *ὑπείποις*] I. e. dicendo suggeras.

215. *βάρος*] Apographa partim sic partim *πάθος*. Codicis scriptura indicio est librarium, quum calami lapsu usitatius *πάθος* intulisset, animadverso errore *βάρος* restituisse.

216. Rectum accentum *ἡμὶν* hic et alibi pro *ἡμῖν* restituit Brunckius.

218. *χρηστήρια*, schol. exp. *τὰ διεφθαρμένα πολμνια· παρὰ τὸ διαχρήσασθαι αὐτά. δηλοῖ δὲ ἡ λέξις καὶ τὸ μαντεῖον καὶ τὸν χρησμὸν καὶ τὸ ἱερεῖον. χρηστήρια* de victimis quae proprie dicuntur ap. Aesch. Sept. 230. Suppl. 450.

221. *ἐδήλωσας ἀνδρὸς*] Probabilior metri forma est quam, servato in versu antistrophico 245. *κρᾶτα*, restituit Wunderus *ἔδειξας ἀνέρος*. Nam *ἐδήλωσας* ab interprete illatum esse potest, ut ad Pind. Olymp. 13, 100. *ἔδειξεν* scholiasta adscripsit *ἀντὶ τοῦ ἐδήλωσεν*.

222. *αἴθονος*] Quod in codice scriptum est *αἰθο .. νοσ* una duabusve post *αἰθο* literis erasis eo explicandum videtur quod librarius ad usitatum *αἴθοπος* aberrans animadverso errore literam *π* vel literas *πο* erasit: quomodo etiam alibi passim similes errores statim correxit. Quod recentior manus rursus superscripsit *π*, *αἴθοπος* significat, ut in apographis plerisque scriptum et apud Suidam: (quae vocabula permutantur apud Platon. Reip. 8. p. 559 d. *αἴθωσι θηρσί*, ubi libri multi *αἴθοσι*, unus supra scripto *αἴθοψι*.) Flor. tamen Γ. et Aldina *αἴθωνος*, quod diserte agnoscit Eustathius p. 357, 14. 1072, 7. qui p. 862, 10. *αἴθοψ* non dici nisi de colore observat. Vera igitur scriptura *αἴθονος* est, ut *αἴθων ἀνήρ* dictus est ab Aeschylo Sept. 448. *ἀνὴρ δ' ἐπ' αὐτῷ—αἴθων τέτακται λῆμα*, et Euripide Rhesi v. 122. *αἴθων γὰρ ἀνὴρ καὶ πεπύργωται θράσει. αἴθονος* autem metri caussa pro usitato *αἴθωνος* dictum est, ut *αἴθονα* Hesychius annotavit, *μέλανα, πυρώδη, ἢ θερμαντικόν* interpreta-

τῶν μεγάλων Δαναῶν ὕπο κληζομέναν, 225
τὰν ὁ μέγας μῦθος ἀέξει.
οἴμοι φοβοῦμαι τὸ προσέρπον. περίφαντος ἀνὴρ
θανεῖται, παραπλήκτῳ χερὶ συγκατακτὰς 230
κελαινοῖς ξίφεσιν βοτὰ καὶ βοτῆρας ἱπποσώμας.

225. ὕπο κληζομέναν] ὑποκληϊζομέναν, punctis a m. rec. additis. 229. οἴμοι] ὤιμοι. ἀνὴρ] ἀνὴρ 230. συγκατακτὰς] συνκατακτὰς pr. 232. ἱπποσώμας Porsonus pro ἱπποσόμους. In cod. ό in litura alius literae, quam tamen non ω fuisse spatii angustia docet, συσ autem ex ασ factum. In apographo Lb. est ἱπποσόμασ, litera ω transfixa et superscripto ου (uno ductu).

tus, quae glossa media est inter αἶθον et αἰθομένου, lemmate ab Musuro male in αἴθωνα mutato. Apud Sophoclem scholiasta explicat, διατύρου, θερμοῦ ἐν ταῖς μάχαις· ἢ τὸ θερμὸν νῦν ἐπὶ τοῦ παρακεκινηκότος κείσθω, cui annotationi scholiorum scriba male αἴθοπος praefixit pro αἴθονος. Hesychii glossa Bergkius in Welckeri et Ritschelii Museo Rhenano vol. 3. p. 209. usus est ad emendandum Hesiodi versum Op. 361. ubi nunc αἴθοπα λιμόν male legitur pro αἴθονα λιμόν, quod famis epitheton est in epigrammate apud Aeschinem p. 80, 11. λιμόν τ' αἴθωνα κρατερόν τ' ἐπάγοντες Ἄρηα. et apud Callimachum H. in Cer. 68. ἄγριον ἔμβαλε λιμὸν | αἴθωνα, κρατερόν. αἴθων, ονος, autem adjectivum est ab participio αἴθων, οντος, non minus recte formatum quam νήφων, ονος, ab νήφων, οντος, quo Theognis usus est v. 482. μυθεῖται δ' ἀπάλαμνα, τὰ νήφοσι γίνεται αἰσχρά, ut scriptum est in codice antiquissimo: nam in recentioribus interpolatum νήφουσ' εἶδεται εἶναι. Ceterum eadem libertate poetae etiam in nominibus propriis metri caussa usi sunt, ut Αἴσωνος Αἴσονος, Νάρωνος Νάρονος, aliis.

224. φευκτὰν] φευκτὸν apud Suidam s. v. αἴθοπος. φερτὰν interpolatum in apogr. Palatino.

225. ὕπο κληζομέναν] ὑποκληζομέναν, ut codex, apogr. pleraque et Suidas s. h. v. μεγάλοι Δαναοὶ sunt principes Danaorum.

226. τὰν ὁ μέγας μῦθος ἀέξει] Rumor quo latius serpit, eo magis crescit, accedentibus novis usque narrantium figmentis. Sic recte explicat Jaegerus.

227. οἴμοι] Apographa ὤιμοι, vel, ut apud Suidam, ᾤμοι, cum iota subscripto, quod nullam habet idoneam rationem. οἴμοι et ὤιμοι, quas formas solas memorat Apollonius Dysc. de adverb. p. 536, 28., dixerunt veteres, quorum alterum ab οἰ, alterum ab ὦ, interjectione derivatur. Etymol. M. p. 618, 13. ὦ, σχετλιαστικὸν ἐπίρρημα· ἔθος τὸ ὤμοι, ὅπερ οὐκ ἔχει προσγεγραμμένον τὸ ἰῶτα. Iota qui adscripserunt librarii, falsam videntur esse secuti opinionem, ὤμοι per ἐτάσταν ex οἴμοι esse ortum, quam exponit Etym. M. p. 822, 34. Conf. ad Oed. Col. 820.

περίφαντος θανεῖται scholiasta explicat φανερός ἐστιν ὅτι ταῦτα ἐαυτὸν διαθήσει, et (ad θανεῖται) ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων, οὐ θεόθεν. Praedicitur autem his verbis ab choro quamvis inscio caedes Ajacis.

230. συγκατακτὰς] Hoc composito utitur, quia greges et pastores ab Ajace simul interfecti sunt. κελαινὰ ξίφη sunt *funesta*, et κελαινὰ λόγχα Trach. 856. ut monet Schneidew.

232. ἱπποσώμας Porson. ex Eu-

ΤΕ. ὤμοι· κεῖθεν κεῖθεν ἄρ' ἡμῖν
δεσμῶτιν ἄγων ἤλυθε πολίμνην·
ὧν τὴν μὲν ἔσω σφάζ' ἐπὶ γαίας,
τὰ δὲ πλευροκοπῶν δίχ' ἀνερρήγνυ.
δύο δ' ἀργίποδας κριοὺς ἀνελὼν

234. *πολίμνην* Ellendtius pro *πολίμναν*. 236. *τὰ*] *τὰσ*. *ἀνερρήγνυ*] *ἀν ἐρρήγνυ*.

rip. Hippol. 1399. *οὐδ' ἱππονώμας οὐδ' ἀγαλμάτων φύλαξ*. et Aristoph. Nub. 571. *τόν θ' ἱππονώμαν*. Vitiosa scriptura *ἱππονόμους* deceptus corrector aliquis in versu antistrophico 256. *ἴσχει* in *ἔχει* mutavit, quod est in Flor. Γ. aliisque nonnullis. Ceterum eodem fere vitio *εὐνόμᾳ* pro *εὐνώμᾳ* scriptum in codice v. 604. *Βοτῆρας ἱππονώμας* autem dicit quia equi quoque inter greges erant: unde Ajax *τὸν ἱπποµανῆ λειμῶν' ἐπιβῆναι* dicitur v. 143.

233. *ὤμοι—ἡμῖν*] Schol. *ὡς οἰκουροῦσα τὰ ἔξω ἡ Τέκμησσα ἀγνοεῖ· δεῖ οὖν τὸν χορὸν τὰ μὲν ἔνδον ἀπ' αὐτῆς γνῶναι, τὴν δὲ ἀπὸ τοῦ χοροῦ τὰ ἔξω*.

234. Notandum *ἤλυθε*, quum *ἦλθεν* dici potuerit. Similiter Eurip. Rhesi v. 263. *χιλιόναυν ἤλυθ' ἔχων ἀρωγάν* dicere maluit quam *ἦλθεν ἀρωγάν*. Nisi utroque in loco libri nos fallunt.

235. *ὧν τὴν μὲν*] Pronomen relativum *ὧν* referendum ad id, quod latet in praegresso nomine *πολίμνην*, i. e. pecudes abactas. Eas pecudes veluti in plures greges sive partes divisas ab Ajace dicit; hinc addit *τὴν μέν*, scil. *πολίμνην*. WUND. In apogr. nonnullis interpolatum *ὧν τὰ μέν*, unde Brunckius *τὰ μὲν εἴσω*.

236. *τὰ δὲ* recte in apogr. nonnullis: in aliis *τὰς δὲ* ut in codice.

τὰ δὲ—ἀνερρήγνυ] *Alias medias dirumpebat, costas dissecans*. Dirumpebat autem in duas partes (*δίχ' ἀνερρήγνυ*), quum costas dissecabat. WUND.

237. Dubitant interpretes quosnam inimicorum Ajacis poeta designaverit verbis *δύο δ' ἀργίποδας κριοὺς ἀνελών*, ad quae scholiasta annotavit, *ἴσως τὸν μὲν ἕνα ἐνόμιζεν Ὀδυσσέα, τὸν δὲ ἄλλον Νέστορα ἢ Μενέλαον*. et alius ad verba proxima, *τοῦ μὲν κεφαλὴν καὶ γλῶσσαν ἄκραν ῥίπτει θερίσας· ἴσως τοῦτον ἐνόμιζε Νέστορα, ὡς ψευδομαρτυρήσαντα κατ' αὐτοῦ*. Hermannus *τοῦ μὲν* de Agamemnone intelligit, quem, quod injustam sententiam pronunciasset, ita puniri opinatus sit Ajax. Et de Agamemnone quidem vel, ut scholiastae placuit, de Menelao, potius quam de Nestore esse cogitandum, ostendunt quum alii hujus fabulae loci tum v. 302—304. *λόγους ἀνέσπα τοὺς μὲν Ἀτρειδῶν κάτα, τοὺς δ' ἀμφ' Ὀδυσσεῖ, συντιθεὶς γέλων πολὺν, ὅσην κατ' αὐτῶν ὕβριν ἐκτίσαιτ' ἰών*. Sed fugit editores veram loci interpretationem ab Zenobio esse propositam 1, 43. ubi proverbium *Αἰάντειος γέλως* his verbis explicat, *ἐπὶ τῶν παραφρόνως γελώντων. ὁ Αἴας γὰρ παραφροσύνην νοσήσας καὶ μανεὶς διὰ τὸ προτιμηθῆναι τὸν Ὀδυσσέα εἰς τὴν τῶν Ἀχιλλείων ὅπλων κατοχὴν κατὰ τῶν Ἑλλήνων ξιφήρης ὥρμησε, καὶ κατὰ τῶν βοσκημάτων προνοίᾳ θεῶν τραπεὶς ὡς Ἀχαιοὺς ταῦτα φονεύει. δύο δὲ μεγίστους κριοὺς κατασχὼν ὡς Ἀγαμέμνονα καὶ Μενέλαον δεσμεύσας ἐμάστιξε καὶ κατεγέλα τούτων μαινό-*

τοῦ μὲν κεφαλὴν καὶ γλῶσσαν ἄκραν
ῥιπτεῖ θερίσας, τὸν δ' ὀρθὸν ἄνω
κίονι δήσας
μέγαν ἱπποδέτην ῥυτῆρα λαβὼν
παίει λιγυρᾷ μάστιγι διπλῇ,
κακὰ δεννάζων ῥήματ', ἃ δαίμων
κοὐδεὶς ἀνδρῶν ἐδίδαξεν.

ΧΟ. ὥρα τιν' ἤδη κάρα καλύμμασι κρυψάμενον ποδοῖν κλοπὰν
ἢ θοὸν εἰρεσίας ζυγὸν ἑζόμενον [ἀρέσθαι,

241. ἱπποδέτην] ἱπολέτην pr., quod est etiam in lemmate scholii. 243. δεννάζων] δ' ἐννάζων. Idem error Ant. 759. 245.–256. Versus sic divisi, ὥρα–| λύμμασι–| ποδοῖν–| ἢ θοὸν–| ζυγὸν–| ποντοπόρωι–| τοίασ–| δικρατεῖσ–| καθ'–| λιθόλευστον–| ξυναλγεῖν–| τὸν αἰσ'—. 245. ἤδη] ἤδη τοι κάρα Triclinius pro κρᾶτα.

μενος, ὕστερον δὲ σωφρονήσας ἑαυτὸν κτείνει. Est igitur apud Sophoclem ὁ μὲν Agamemno, ὁ δὲ vero non Ulixes, sed Menelaus, par autem arietum, δύο ἀργίποδες κριοί, significat par fratrum Atridarum, quos διοσσάρχας βασιλῆς Ajax vocat v. 389. et ut injustae sententiae auctores iterum conjunctos nominat v. 445. νῦν δ' αὖτ' (arma) Ἀτρείδαι φωτὶ παντουργῷ φρένας ἔπραξαν, ἀνδρὸς τοῦ δ' ἀπώσαντες κράτη, aliisque locis.

239. ῥιπτεῖ] ῥίπτει in apogr. uno. Conf. ad Antig. 131. Trach. 780.

241. μέγαν—παίει] Scholiasta, διπλώσας τὸν χαλινὸν παίει τὸν κριόν, ὡς λιγυρᾷ καὶ ὀξυφώνῳ μάστιγι. ἱπποδέτην δὲ ῥυτῆρα, χαλινὸν μέγαν· μέγαν δὲ πρὸς τὸ πικρότερον καθάψασθαι τοῦ ἐχθροῦ. Flagellis fere utebantur duo lora habentibus. Unde lorum, quo equi reguntur, duplicasse, eoque pro flagello usus esse Ajax intelligitur. HERM.

243. κακὰ δεννάζων ῥήματα] Convicia convicians. Per βλασφημῶν exp. scholiasta, per λοιδορῶν Hesychius.

δαίμων] Numen Ajaci infestum. Respexit enim poeta his verbis ad insaniam Ajaci divinitus immissam. Similiter δαιμόνων τις et οὐδεὶς ἀνδρῶν opposita in Oedipo T. 1258. λυσσῶντι δ' αὐτῷ δαιμόνων δείκνυσί τις· οὐδεὶς γὰρ ἀνδρῶν, οἳ παρῆμεν ἐγγύθεν.

245. τιν' ἤδη pro τίν' ἤδη τοι apogr. nonnulla et Eustath. p. 237, 14.

κάρα ex Triclinii emendatione nunc legitur pro κρᾶτα, quod est etiam apud Eustathium. Quae si vera est scriptura, versus strophicus (222.) corrigendus erit, de quo supra dixi.

κρᾶτα — καλύμμασι (καλύμματι apud Eustathium) κρυψάμενον] Ut moerentes facere solebant. Sic apud Homerum Od. 8, 92. ἂψ Ὀδυσεὺς κατὰ κρᾶτα καλυψάμενος γοάασκεν.

246. ποδοῖν κλοπὰν ἀρέσθαι] Exquisitius dictum pro φυγὴν ἀρέσθαι. Φυγᾷ πόδα νωμᾶν dixit Oed. T. 468.

249. θοὸν] Epitheton navis transtris tribuit in quibus remiges sedent.

ποντοπόρῳ ναὶ μεθεῖναι. 250
τοίας ἐρέσσουσιν ἀπειλὰς δικρατεῖς Ἀτρεῖδαι
καθ' ἡμῶν· πεφόβημαι λιθόλευστον Ἄρη
ξυναλγεῖν μετὰ τοῦδε τυπεὶς, τὸν αἴσ' ἄπλατος ἴσχει. 255
ΤΕ. οὐκέτι· λαμπρᾶς γὰρ ἄτερ στεροπῆς 257
ᾤξας ὀξὺς νότος ὡς λήγει,
καὶ νῦν φρόνιμος νέον ἄλγος ἔχει.
τὸ γὰρ ἐσλεύσσειν οἰκεῖα πάθη, 260
μηδενὸς ἄλλου παραπράξαντος,
μεγάλας ὀδύνας ὑποτείνει.
ΧΟ. ἀλλ' εἰ πέπαυται, κάρτ' ἂν εὐτυχεῖν δοκῶ·
φρούδου γὰρ ἦδη τοῦ κακοῦ μείων λόγος.
ΤΕ. πότερα δ' ἄν, εἰ νέμοι τις αἵρεσιν, λάβοις, 265

254. Ἄρη] Sic, non ἄρην. 257. στεροπῆς scripsi pro στεροπᾶς.
259. φρόνιμος, ν a m. paullo recentiore. 260. ἐσλεύσσειν] ἐσλεύσειν 263. δοκῶ] δοκῶι 265. νέμοι] In νέμει mutavit m. ant.

250. μεθεῖναι] Recte explicat scholiasta, ἕκαστον ἡμῶν δεῖ μεθεῖναι, τουτέστι ῥῖψαι ἑαυτὸν ἐν νηῒ καὶ φυγεῖν.

251. ἐρέσσουσιν ἀπειλὰς dictum ut μῆτιν ἐρέσσειν Antig. 158.

δικρατεῖς] Eosdem δισσάρχας dicit v. 390.

254. Ἄρη] ἄρην apogr. multa: qua forma veteres Attici non utuntur. Vid. ad Aeschyli Sept. v. 45. Λιθόλευστος Ἄρης autem idem est quem φόνον δημόλευστον dixit Antig. 36., i. e. lapidatio, genus supplicii frequens aetate heroica, saepe memoratum ab tragicis.

256. αἴσ' ἄπλατος] I. e. μεγάλη μανία, ut explicat scholiasta. In apogr. nonnullis ἄπλαστος, vitio frequenti.

257. οὐκέτι] Intelligendum αὐτὸν κατέχει ἡ μανία, quod supplet scholiasta.

λαμπρᾶς — λήγει] Theophr. de signis pluv. 2, 7. p. 791. θέρους ὅταν σφόδρα καὶ ἰσχυρὸν ἀστράπτῃ, θᾶττον καὶ σφοδρότερον πνεύσουσι· τοῦ δὲ χειμῶνος τοὐναντίον· παύουσι γὰρ τὰ πνεύματα αἱ ἀστραπαί. ubi v. Schneid. vol. 4. p. 732. LOBECK. Austrum sine tempestate ortum mox cessare monet Triclinius. Sunt haec aliis in locis aliter comparata. Sensus igitur est: *cito* (ὀξὺς) *desiit furere, ut auster sine fulmine ortus.* HERM.

στεροπῆς] Dorica quae in codice est forma στεροπᾶς illata propter similitudinem genitivi λαμπρᾶς. V. ad v. 202. In Flor. Γ. λαμπρᾶς γὰρ ἀστεροπᾶς.

261. μηδενὸς — παραπράξαντος] Explicat his verbis accuratius praecedentia, οἰκεῖα πάθη, hoc sensu: sic ut nemo alius eorum auctor sit. WUND.

263. πέπαυται] Intellige τῆς νόσου.

265.–267. Haec Ajacis exemplo explicat Tecmessa v. 272.–277.

φίλους ἀνιῶν αὐτὸς ἡδονὰς ἔχειν,
ἢ κοινὸς ἐν κοινοῖσι λυπεῖσθαι ξυνών;
ΧΟ. τό τοι διπλάζον, ὦ γύναι, μεῖζον κακόν.
ΤΕ. ἡμεῖς ἄρ' οὐ νοσοῦντες ἀτώμεσθα νῦν.
ΧΟ. πῶς τοῦτ' ἔλεξας; οὐ κάτοιδ' ὅπως λέγεις.
ΤΕ. ἀνὴρ ἐκεῖνος, ἡνίκ' ἦν ἐν τῇ νόσῳ,
αὐτὸς μὲν ἥδεθ' οἷσιν εἶχετ' ἐν κακοῖς,
ἡμᾶς δὲ τοὺς φρονοῦντας ἡνία ξυνών·
νῦν δ' ὡς ἔληξε κἀνέπνευσε τῆς νόσου,
κεῖνός τε λύπῃ πᾶς ἐλήλαται κακῇ
ἡμεῖς θ' ὁμοίως οὐδὲν ἧσσον ἢ πάρος.
ἆρ' ἔστι ταῦτα δὶς τόσ' ἐξ ἁπλῶν κακά;
ΧΟ. ξύμφημι δή σοι καὶ δέδοικα μὴ 'κ θεοῦ
πληγή τις ἥκῃ. πῶς γὰρ, εἰ πεπαυμένος
μηδέν τι μᾶλλον ἢ νοσῶν εὐφραίνεται;
ΤΕ. ὡς ὦδ' ἐχόντων τῶνδ' ἐπίστασθαί σε χρή.
ΧΟ. τίς γάρ ποτ' ἀρχὴ τοῦ κακοῦ προσέπτατο;
δήλωσον ἡμῖν τοῖς ξυναλγοῦσιν τύχας.
ΤΕ. ἅπαν μαθήσει τοὔργον, ὡς κοινωνὸς ὤν.
κεῖνος γὰρ ἄκρας νυκτὸς, ἡνίχ' ἕσπεροι

271. ἀνὴρ] ἀνὴρ 273. φρονοῦντας] γρ. βλέποντας ab S. 279. ἥκῃ] ἥκοι 283. ξυναλγοῦσιν] ξυναλγοῦσι 284. μαθήσει] μαθήσῃ

268. τό τοι διπλάζον] I. e. τοὺς φίλους λυπεῖν καὶ αὐτὸς ἀνιᾶσθαι, ut explicat scholiasta, cujus longior quam opus erat de hoc loco annotatio est.

279. πῶς γὰρ] I. e. πῶς γὰρ ἄλλως vel πῶς γὰρ οὔ.

280. μηδέν τι μᾶλλον] Pronomen sic interpositum apud Eurip. Alc. 522. οὐδέν τι μᾶλλον οἶδα. et Herodot. 4, 118. ἥκει ὁ Πέρσης οὐδέν τι μᾶλλον ἐπ' ἡμέας ἢ οὐ καὶ ἐπ' ὑμέας. Quae comparavit Schneidew.

282. ἐπίστασθαί σε χρή] Certum esse significat quod chorus metuere se dixerat. Constructio verborum eadem quae apud Aeschylum Prom. 760. ὡς τοίνυν ὄντων τῶνδέ σοι μαθεῖν πάρα.

282. ἀρχὴ τοῦ κακοῦ προσέπτατο] Aeschyl. Prometh. 644. θεόσσυτον χειμῶνα καὶ διαφθορὰν | μορφῆς, ὅθεν μοι σχετλίᾳ προσέπτατο. Eurip. Alcest. 420. ἐπίσταμαί τε κοὐκ ἄφνω κακὸν τόδε | προσέπτατο. Conf. ad Aristoph. Ran. 309.

285. ἄκρας νυκτός] I. e. περὶ πρῶτον ὕπνον, ut interpretatur

λαμπτῆρες οὐκέτ' ἦθον, ἄμφηκες λαβὼν
ἐμαίετ' ἔγχος ἐξόδους ἕρπειν κενάς·
κἀγὼ 'πιπλήσσω καὶ λέγω, τί χρῆμα δρᾷς,
Αἴας; τί τήνδ' ἄκλητος οὔθ' ὑπ' ἀγγέλων
κληθεὶς ἀφορμᾷς πεῖραν οὔτε του κλύων
σάλπιγγος; ἀλλὰ νῦν γε πᾶς εὕδει στρατός.
ὁ δ' εἶπε πρός με βαΐ', ἀεὶ δ' ὑμνούμενα·
γύναι, γυναιξὶ κόσμον ἡ σιγὴ φέρει.
κἀγὼ μαθοῦσ' ἔληξ', ὁ δ' ἐσσύθη μόνος.
καὶ τὰς ἐκεῖ μὲν οὐκ ἔχω λέγειν πάθας·
εἶσω δ' ἐσῆλθε συνδέτους ἄγων ὁμοῦ

292. *βαΐ'*] *αἰβὰ* pr. (In apographo Lb. *βαιὰ* sine elisione.) 294. *ἔληξ'*] *ἔληξα*, sed eraso *α*. 296. *εἶσω* scripsi pro *ἔσω*. 297. *κύναρ βοτῆρας*, cum signo quod *ὑφὲν* vocant grammatici. *εὔερον* Schneidewinus pro *εὔκερων*.

scholiasta. Nicandri Ther. 761. comparat Schaeferus, *κνώδαλα φαλαίνῃ ἐναλίγκια, τὴν περὶ λύχνους ἀκρόνυχος δειπνητὸς ἐπήλασε παιφάσσουσαν*.

ἠνίχ' ὅσπεροι λαμπτῆρες οὐκέτ' ἦθον] De duabus interpretationibus scholiastae, *οἱ ἕσπεροι ἀστέρες* et *οἱ κατὰ τὴν οἰκίαν φαίνοντες λύχνοι*, sola locum habet altera de foculorum restinctione, quos veteres noctu ad illustranda cubicula accendere esse solitos Lobeckius ex Homero, Odyss. 18, 307. (*αὐτίκα λαμπτῆρας τρεῖς ἔστασαν ἐν μεγάρῳσιν, ὄφρα φαείνοιεν*), Theocrito 25, 47. aliisque scriptoribus ostendit. Idem addit, gregum caedem ab Ajace sub ortum ferme lucis patratam a Quinto Smyrnaeo describi 5, 375 seqq. Quo ipso tempore Ajacem occubuisse tradit Pindarus Isthm. 4, 58. (3, 53. Boeckh.) *ἵστε μὰν Αἴαντος ἀλκὰν φοίνιον, τὰν ὀψίᾳ ἐν νυκτὶ ταμὼν περὶ ᾧ φασγάνῳ, μομφὰν ἔχει παῖδεσσιν Ἑλλάνων, ὅσοι Τρῳανδ' ἔβαν*. ubi schol. *ὁ γὰρ τὴν Αἰθιοπίδα γράφων περὶ τὸν ὄρθρον φησὶ τὸν Αἴαντα ἑαυτὸν ἀνελεῖν*.

287. *κενάς*] Ratione carentes.

289. *Αἴας*] *Αἶαν* apographa nonnulla et Suidas s. v. *χρήματα*. V. ad v. 89.

οὔθ'] *οὐδ'* Suidas s. v. *πεῖραν* et *χρήματα*.

290. *ἀφορμᾷς*] Sic etiam Suidas s. v. *πεῖραν* et *χρήματα*. Apogr. nonnulla *ἐφορμᾷς*, quod non aptum huic loco esse monet Lobeckius, quum Tecmessa nihil amplius videat nisi Ajacem exitum parare, nec sciat quid ille intendat. Itaque aut *ὁρμᾷς* aut *ἀφορμᾷς* dicere debebat.

293. *γυναιξὶ*] *γυναικὶ* apud Aristotelem Polit. 1, 13. vel ipsius vel librarii errore. Nam in plurali consentiunt Stobaeus Flor. 85, 1. et scriptores recentiores multi ab Lobeckio indicati.

295. *πάθας*] *τύχας* apogr. Tricliniana. Feminino *πάθη* saepius utitur Sophocles.

297. *εὔερον* recte Schneidewinus pro *εὔκερων*, quod boves significaret

ταύρους, κύνας βοτῆρας, εὔερόν τ' ἄγραν.
καὶ τοὺς μὲν ηὐχέιμζε, τοὺς δ' ἄνω τρέπων
ἔσφαζε κἀρράχιζε, τοὺς δὲ δεσμίους
ἠκίζεθ' ὥστε φῶτας ἐν πολμναις πίτνων.
τέλος δ' ὑπάξας διὰ θυρῶν σκιᾷ τινι
λόγους ἀνέσπα τοὺς μὲν Ἀτρειδῶν κάτα,
τοὺς δ' ἀμφ' Ὀδυσσεῖ, συντιθεὶς γέλων πολὺν,
ὅσην κατ' αὐτῶν ὕβριν ἐκτίσαιτ' ἰών·
κἄπειτ' ἀπάξας αὖθις ἐς δόμους πάλιν
ἔμφρων μόλις πως ξὺν χρόνῳ καθίσταται,
καὶ πλῆρες ἄτης ὡς διοπτεύει στέγος,
παίσας κάρα 'θώϋξεν· ἐν δ' ἐρειπίοις
νεκρῶν ἐρειφθεὶς ἕζετ' ἀρνείου φόνου,

299. κἀρράχιζε] Alterum ρ a m. rec. 300. πολμναις] ἰμ in litura. πίτνῶν, circumflexo a m. rec. addito. 301. ὑπάξας] ἀπᾶξας (sic) pr. ὑπαΐξασ a m. rec. ἀπάιξασ in lemmate scholii. 303. συντιθεὶς] Sic, non συντιθεἰσ 304. αὐτῶν] αὐτὸν pr. 305. ἀπάξας] ἀπάξαισ pr. ἀπαΐξασ sec. 307. διοπτεύει] Sic pr., non διοπτεύοι. ει alia m. in η mutare coepit. 308. θώϋξεν sine coronide. ἐρειπίοις] ἐριπίοισ 309. ἐρειφθεὶς] ἐρεφθεὶς pr. γρ. ἐρεισθεἰσ ab S, qui primo scripserat γρ. ἐρισθεἰσ, sed ipse correxit.

jam ταύρων nomine designatos, ut εὔκερων ἄγραν eos dixit v. 64. εὔερον vero oves significat.

298. Repetit quae v. 235. dixerat. αὐχενίζειν est cervice caedenda caput amputare : ἄνω τρέποντα σφάζειν capite resupinato guttur ferire ; quod attigit Eustathius p. 134, 17. : ῥαχίζειν, spinam dorsi secare.

301. ὑπάξας] Apographa nonnulla ἀπαΐξας vel ἀπαΐξας.

σκιᾷ τινι] Minervam dicit, quacum colloquitur Ajax v. 91 seqq.

302. λόγους ἀνέσπα] Menander ap. Suidam s. v. ἀνέσπακεν (et in Bekker. Anecd. p. 339.) πόθεν γὰρ, ὦ φίλ' [illegible] ἔμαθεν οὗτο· [illegible] dun

proverbium Αἰάντειος γέλως explicat Zenobius, cujus verba v. 237. apposui.

304. ἐκτίσαιτ'] ἐκτίσοιτ' Musgravius, recte monens hanc conjecturam quodammodo confirmari addito participio ἰών, quod indicio est Ajacem de eo potius loqui quod facturus sit quam de eo quod fecerit.

305. ἀπάξας] ἐπάξας vel ἐπαΐξας apogr. multa. "Sic de reditu similiter dictum Trach. 693. εἶσω δ' ἀποστείχουσα—." WUND.

307. ξὺν] σὺν apogr. aliquot.

308. ἐν δ' ἐρειπίοις νεκρῶν ἐρειφθεὶς ἕζετ' ἀρνείου φόνου] Prostratus sedebat in prostratis cadaveribus caesarum ovium. Sic 324. ἐν μέσοις βοτοῖς—θακεῖ πεσών. WUND.

κόμην ἀπρὶξ ὄνυξι συλλαβὼν χερί.
καὶ τὸν μὲν ἦστο πλεῖστον ἄφθογγος χρόνον·
ἔπειτ' ἐμοὶ τὰ δείν' ἐπηπείλησ' ἔπη,
εἰ μὴ φανοίην πᾶν τὸ συντυχὸν πάθος,
κἀνήρετ' ἐν τῷ πράγματος κυροῖ ποτέ.
κἀγὼ, φίλοι, δείσασα τοὐξειργασμένον
ἔλεξα πᾶν ὅσονπερ ἐξηπιστάμην.
ὁ δ' εὐθὺς ἐξώμωξεν οἰμωγὰς λυγρὰς,
ἃς οὔποτ' αὐτοῦ πρόσθεν εἰσήκουσ' ἐγώ.
πρὸς γὰρ κακοῦ τε καὶ βαρυψύχου γόους

313. *φανοίην*] *φανείην* 314. *κυροῖ*] *κύροι* pr. *κυρεῖ* m. rec. 316. *ἐξηπιστάμην*] *ἐξεπιστάμην* 317. *ἐξώμωξεν οἰμωγὰς*] *ἐξώιμοξεν οἰμογὰσ* pr. 319. *βαρυψύχου*] *βαρυψύχουσ* pr.

310. *ἀπρὶξ ὄνυξι* et *χερὶ* eadem abundantia dictum esse monet Lobeckius qua Homerus *λὰξ ποδὶ κινήσας* dixit Il. 11, 158.

312. *τὰ δείν'—ἔπη*] Sine articulo *δείν' ἀπειλήσων ἔπη* Eur. Suppl. 542; cum eo Dio Cass. 45, 30. *τῆς φωνῆς τὰ δεινὰ ἐκεῖνα λεγούσης*, illa significans, quae nota erant auditoribus, ut Eur. Or. 376. *ὃς τὰ δείν' ἔτλη κακά*. Hoc vero loco significantur quae graviter comminantes conceptis verbis dicere solent, id est, mortem mihi comminabatur, *τὰ ἔσχατα ἠπείλησε* Aristid. vol. 1. p. 109. Sic Eur. Phoen. 185 *ὃς τὰ δείν' ἐφυβρίζει πόλει*, id est excisionem. LOBECK.

313. *φανοίην* ex uno apogr. pro *φανείην*. Est optativus futuri, ut *εἴ τις τοῦδ' ἀκηδήσοι πόνου* Antig. 414.

314. *πράγματος*] *πράγματι* apogr. aliquot, non intellecto genitivo. *ποῦ ποτ' εἰμὶ πράγματος* dixit Soph. Trach. 375. Eurip. Hel. 1211, ab Erfurdtio comparatus, *ἐν τῷ δὲ κεῖσαι ξυμφορᾶς;*

κυροῖ] *κυρεῖ* apographa. Quod codex a pr. m. habet *κύροι* barytonum diserte agnoscit scholiasta, cujus verba repetit Suidas s. v. *κυροῖ*. Recte hoc improbat Elmsleius, sed quod eam formam apud poetas Atticos ferendam esse negat, fallitur. Differunt haec sic ut *κυρεῖν* dicatur ubicunque per metrum licet, *κύρειν* autem, quod *υ* producto effertur, non admittatur nisi postulante metro, ut in Oedipo Col. v. 1159. *θύων ἔκυρον, ἡνίχ' ὡρμώμην ἐγώ*. apud Eurip. Hippol. 746. *σεμνὸν τέρμονα κύρων | οὐρανοῦ*. et in versu poetae, ut videtur, comici apud Hesychium, *κῦρον: οὔτ' εἶπον οὐδὲν πρὸς σὲ κῦρον* (codex *οὐδὲ πρὸς κύρον*), *ὦ γύναι. σοὶ ἀνῆκον, εἰς σὲ τεῖνον.*

319. Grammaticus MS. *περὶ προθέσεων* in cod. regio Havniensi de praepos. *πρός· ἐνίοτε δὲ μετὰ γενικῆς μὲν λέγεται, οὐδὲν δὲ πλέον δηλοῖ, ὡς παρὰ Σοφοκλεῖ, πρὸς γὰρ κακοῦ τε καὶ βαρυψύχου γόους τοιούσδ' ἀεί ποτ' ἀνδρὸς ἐξηγεῖτ' ἔχειν. ἐνταῦθα γὰρ καὶ μὴ οὔσης τῆς προθέσεως ὁ λόγος ὁμοίως σώζεται τὸ ἴδιον προσλαμβάνων, ἤγουν τοὺς τοιούσδε γόους ἰδίους ἐξηγεῖτο δειλοῦ καὶ βαρυψύχου.*

βαρυψύχου] *βαρύψυχος* vocatur

τοιούσδ' ἀεί ποτ' ἀνδρὸς ἐξηγεῖτ' ἔχειν·
ἀλλ' ἀψόφητος ὀξέων κωκυμάτων
ὑπεστέναζε ταῦρος ὡς βρυχώμενος.
νῦν δ' ἐν τοιᾷδε κείμενος κακῇ τύχῃ
ἄσιτος ἀνὴρ, ἄποτος, ἐν μέσοις βοτοῖς
σιδηροκμῆσιν ἥσυχος θακεῖ πεσών.
καὶ δῆλός ἐστιν ὥς τι δρασείων κακόν·
τοιαῦτα γάρ πως καὶ λέγει κὠδύρεται.
ἀλλ', ὦ φίλοι, τούτων γὰρ οὕνεκ' ἐστάλην,
ἀρήξατ' εἰσελθόντες, εἰ δύνασθέ τι.
φίλων γὰρ οἱ τοιοῖδε νικῶνται λόγοις.

ΧΟ. Τέκμησσα δεινὰ παῖ Τελεύταντος λέγεις
ἡμῖν, τὸν ἄνδρα διαπεφοιβάσθαι κακοῖς.

ΑΙ. ἰώ μοί μοι.

ΤΕ. τάχ', ὡς ἔοικε, μᾶλλον· ἢ οὐκ ἠκούσατε

320. ἔχειν ante ἐξηγεῖτ' erasum. 324. 337. 344. ἀνὴρ] ἀνὴρ 324. βοτοῖς] βροτοῖσ pr. 325. θακεῖ rec. θάκει pr. 326. κακόν] ο ex ω factum. 329. δύνασθε] ε ex αι factum. 330. λόγοις ex Stobaeo Flor. 113, 8. pro φίλοι. 332. διαπεφοιβάσθαι] διαπεφοιβᾶσθαι 333. 336. 385. μοί μοι] μοι μοί

abjecti animi et pondere quasi depressi homo, quo titulo ornavit regem Aegyptium Gregor. Nazianz. or. 15. p. 227. Simili translatione βαρυκάρδιος est homo minime sanioris mentis erectiorisve, explicante Hesychio. WESSELING.

γόους—ἔχειν] I. e. γοᾶσθαι.

320. ἐξηγεῖτ'] Dictitabat, declarabat, ut Aesch. Prom. 214. τοιαῦτ' ἐμοῦ λόγοισιν ἐξηγουμένου. LOBECK.

321. ἀψόφητος κωκυμάτων] Dictum ut ἄχαλκος ἀσπίδων, ἀνήνεμος χειμώνων, et alia hujusmodi collecta ab Matthaeo Gramm. § 339.

325. σιδηροκμῆσιν] I. e. τῷ σιδήρῳ φονευθῆσιν, ut explicat schol. Δουρικμῆτα λαὸν Aesch. Choeph. 365. comparat Lobeck.

328. ἀλλ' ὦ — ἐστάλην] Scholiasta, πιθανὴν τὴν πρόφασιν τῆς ἐξόδου φησὶν, ἵνα μὴ δόξῃ τὸν Αἴαντα ἐν τοιαύτῃ συμφορᾷ καταλελοιπέναι.

330. λόγοις] In φίλοι consentit scholiasta. Contrario vitio in Antig. 190. Stobaeus (39, 16.) λόγους pro φίλους. Verba recte interpretatur scholiasta, ἡ Τέκμησσα ἅτε δὴ γυνὴ οὖσα καὶ αἰχμάλωτος, οὐχ οἵα τε αὐτὸν παραμυθεῖσθαι· ἀλλὰ τὸν χορὸν προτρέπεται εἰσιέναι· ἐπειδὴ δὲ ἄτοπον τὸν χορὸν ἐπελεύσεῖν τὴν σκηνὴν, ἀναβοᾷ ἔνδοθεν ὁ Αἴας, ἵνα μείνῃ ἐπὶ χώρας ὁ χορός· τοῦτο γὰρ ἐπόθει ὁ θεατής.

332. διαπεφοιβάσθαι] Scholiasta, ἀπὸ τῶν φοιβωμένων καὶ ἐνθουσιώντων· καὶ γὰρ ἐκεῖνοι μανίᾳ τινὶ ὅμοιον πάσχουσί τι.

Αἴαντος οἵαν τήνδε θωύσσει βοήν ;
ΑΙ. ἰώ μοί μοι.
ΧΟ. ἀνὴρ ἔοικεν ἢ νοσεῖν, ἢ τοῖς πάλαι
νοσήμασι ξυνοῦσι λυπεῖσθαι παρών.
ΑΙ. ἰὼ παῖ παῖ.
ΤΕ. ὤμοι τάλαιν'· Εὐρύσακες, ἀμφὶ σοὶ βοᾷ.
τί ποτε μενοινᾷ ; ποῦ ποτ' εἶ ; τάλαιν' ἐγώ.
ΑΙ. Τεῦκρον καλῶ. ποῦ Τεῦκρος ; ἢ τὸν εἰσαεὶ
λεηλατήσει χρόνον ; ἐγὼ δ' ἀπόλλυμαι.
ΧΟ. ἀνὴρ φρονεῖν ἔοικεν. ἀλλ' ἀνοίγετε.
τάχ' ἄν τιν' αἰδῶ κἀπ' ἐμοὶ βλέψας λάβοι.
ΤΕ. ἰδοὺ, διοίγω· προσβλέπειν δ' ἔξεστί σοι
τὰ τοῦδε πράγη, καὐτὸς ὡς ἔχων κυρεῖ.
ΑΙ. ἰὼ φίλοι ναυβάται, μόνοι ἐμῶν φίλων
μόνοι ἔτ' ἐμμένοντες ὀρθῷ νόμῳ,
ἴδεσθέ μ' οἷον ἄρτι κῦμα φοινίας ὑπὸ ζάλης

348.–355. = 356.–363.

344. ἔοικεν] ν a m. rec.
350. ἔτ' Hermannus pro τ'. pariterque in antistropha 359. 360.

345. κἀπ'] κ ex χ factum a m. rec.
351. Duo versus, ἴδεσθε–| φοινίασ—,

340. ὤμοι] οἴμοι apogr. unum.
ὤμοι τάλαιν', Εὐρύσακες] Scholiasta, ἀπορούσης τὸ ἦθος· τὸ μὲν ἀποιμώζει, τὸ δὲ καλεῖ τὸν παῖδα· εἶτα πρὸς ἑαυτὴν ἐπαπορεῖ τί ποτε μενοινᾷ· καὶ πάλιν καλεῖ τὸν παῖδα, καὶ ἑαυτὴν ἀπολοφύρεται· λεληθότως δὲ ἐνεφάνισεν καὶ τὸ τοῦ παιδὸς ὄνομα· ἐδεδίει δὲ μὴ ἀνέλῃ αὐτὸν μαινόμενος.

342. Τεῦκρον καλῶ] Scholiasta, ἐπιζητεῖ Τεῦκρον, ἵνα παράθηται αὐτῷ τὸν παῖδα, ὃν ἀφίησι τῷ χορῷ, μὴ εὑρὼν τὸν Τεῦκρον· τὸ δὲ ἀπεῖναι Τεῦκρον χρήσιμον τῇ οἰκονομίᾳ· παρὼν γὰρ ἐκώλυεν ἂν αὐτὸν πρᾶξαι ἃ ἐβούλετο· νῦν δὲ μόνης τῆς γυναικὸς ἐγένετο κρείττων. Abest Teucer δυσμενῶν θήραν ἔχων, ut v. 564. dicitur.

343. λεηλατήσει] Graecos Trojam obsidentes ἐπὶ λῃστείαν τραπέσθαι narrat Thucydides 1, 11. ab Lob. memoratus.

344. φρονεῖν ἔοικεν] Resipuisse videtur choro, quod filii fratrisque tam probe recordatus est. WUND.
ἀλλ' ἀνοίγετε] Numero plurali nihil significatur nisi hoc *aperite aliquis*, de quo cf. Huschk. ad Tibulli 1, 6, 39. WUND.

347. Post haec verba conspicitur Ajax mactatas inter pecudes sedens. Quod per ἐκκύκλημα effici annotavit scholiasta.

348. ναυβάται] ναυάται apogr. plura et Suidas s. v. ὀρθῷ νόμῳ, frequenti codicum vitio : v. Brunck. ad Aeschyli Pers. 373.

351. Vulgo in duos versus divi-

ἀμφίδρομον κυκλεῖται.

ΧΟ. οἴμ' ὡς ἔοικας ὀρθὰ μαρτυρεῖν ἄγαν.
δηλοῖ δὲ τοὔργον ὡς ἀφροντίστως ἔχει.

ΑΙ. ἰὼ γένος ναΐας ἀρωγὸν τέχνας,
ἅλιον ὃς ἐπέβας ἐλίσσων πλάταν,
σέ τοι σέ τοι μόνον δέδορκα πημονὰν ἐπαρκέσοντ'.
ἀλλά με συνδάϊξον.

ΧΟ. εὔφημα φώνει· μὴ κακὸν κακῷ διδοὺς
ἄκος πλέον τὸ πῆμα τῆς ἄτης τίθει.

ΑΙ. ὁρᾷς τὸν θρασὺν, τὸν εὐκάρδιον,
τὸν ἐν δαΐοις ἄτρεστον μάχαις,
ἐν ἀφόβοις με θηρσὶ δεινὸν χέρας;
οἴμοι γέλωτος, οἷον ὑβρίσθην ἄρα.

364.–378. = 379.–393.

359. ἅλιον Hermannus pro ἁλίαν. μένων. 367. οἴμοι] ὤιμοι

360. πημονὰν Reiskius pro ποιditur, ἴδεσθέ μ' οἷον ἄρτι κῦμα | φοινίας ὑπὸ ζάλης. Conf. ad Trach. 649. Oedip. Col. 1451. 1482.

354. ἔοικας] Tecmessam alloquitur.

355. ἀφροντίστως] Per euphemismum pro μανικῶς, ut interpretatur scholiasta.

356. γένος ναΐας ἀρωγὸν τέχνας] Rerum nauticarum administri. WUND. ναὸς ἀρωγοὺς τῆς Αἴαντος dixerat v. 201.

357. ἑλίσσων πλάταν] Scholiasta, κωπηλατῶν. εἴρηται δὲ παρὰ τὸ ἀμφιελίσσας. Quod Homerus dixit.

360. πημονὰν Reiskius recte pro ποιμένων, ut ἐπαρκέσαι λυγρὸν ὄλεθρον apud Homerum. Ineptum est ποιμένων de regibus (i. e. Ajace, ποιμένι λαῶν) intelligi, quod Musgravio videbatur, in hac praesertim fabula, ubi nemo non de pastoribus gregum erat cogitaturus. Quo incommodo scholiastarum quoque interpretationes premuntur τῶν κηδομένων (κηδεμόνων Triclinius), vel τῶν ἐμὲ ποιμαινόντων καὶ θαλπόντων. ποιμένων ex τῶν ἐμῶν corruptum videtur Linwoodio.

ἐπαρκέσοντ'] ἐπαρκέσαντ' Flor. Γ.

361. ἀλλά με συνδάϊξον] Scholiasta, οὐ διὰ τὴν ἧτταν δὲ τῶν ὅπλων πικρὸς ὢν βούλεται ἀναιρεῖσθαι, ἀλλὰ τὸ ὄνειδος ὑφορώμενος τῶν ποιμένων· ἐν τούτῳ δὲ τὸ ἦθος καὶ ἡ μεγαλοφροσύνη δείκνυται τοῦ Αἴαντος.

362. κακὸν κακῷ διδοὺς ἄκος] Hoc est quod κακὰ κακοῖς ἰᾶσθαι proverbio dicitur.

363. πῆμα τῆς ἄτης dictum ut πῆμα τῆς νόσου Philoct. 765.

366. ἀφόβοις θηρσὶ] Scholiasta, τοῖς μὴ φ!βον ἐμποιοῦσι. θηρσὶ δὲ προβάτοις. Recte recentiores interpretes bestias cicures intelligunt quae nihil metuunt ab hominibus.

367. οἴμοι ex apographis pro ὤιμοι. V. ad v. 227.

ὑβρίσθην] Ab Minerva, quae insaniam ei immisit, quod claris verbis enunciat v. 401. ἀλλά μ' ἃ Διὸς ἀλκίμα θεὸς ὀλέθρι' αἰκίζει.

ΤΕ. μὴ, δέσποτ' Αἴας, λίσσομαί σ', αὔδα τάδε.
ΑΙ. οὐκ ἐκτός; οὐκ ἄψορρον ἐκνεμεῖ πόδα;
αἰαῖ αἰαῖ.
ΧΟ. ὦ πρὸς θεῶν ὕπειπε καὶ φρόνησον εὖ.
ΑΙ. ὦ δύσμορος, ὃς χερὶ μὲν μεθῆκα τοὺς ἀλάστορας,
ἐν δ' ἑλίκεσσι βουσὶ καὶ κλυτοῖς πεσὼν αἰπολίοις
ἐρεμνὸν αἷμ' ἔδευσα.
ΧΟ. τί δῆτ' ἂν ἀλγοίης ἐπ' ἐξειργασμένοις;
οὐ γὰρ γένοιτ' ἂν ταῦθ' ὅπως οὐχ ὧδ' ἔχειν.
ΑΙ. ἰὼ πάνθ' ὁρῶν, ἁπάντων τ' ἀεὶ
κακῶν ὄργανον, τέκνον Λαρτίου,
κακοπινέστατόν τ' ἄλημα στρατοῦ,
ἦ που πολὺν γέλωθ' ὑφ' ἡδονῆς ἄγεις.

369. ἐκνεμεῖ] ἐκνεμῇι 370. αἰαῖ αἰαῖ] αἲ αἲ αἲ 372.–375. Versus sic divisi, ὦ δύσμορος—| μεθῆκα—| ἐν δ'—| κλυτοῖσ—αἰπολίοισ, pariterque in antistropha 387.–390. 372. ὦ] ὦ χερὶ Hermannus pro χερσὶ 379. ἁπάντων τ' a m. recenti. πάντων, sine τ', pr. 380. Λαρτίου] Λαερτίου 381. κακοπινέστατον] κοκοπινέστατον (sic)

369. ἄψορρον incertum est utrum adverbialiter dixerit Sophocles, ut Electr. 53, 1430., an adjectivum esse voluerit, ut Oed. T. 431. Ant. 386., hic cum πόδα corrigendum: quod probabilius.

ἐκνεμεῖ πόδα] Cum Pindari verbis Nem. 6, 27. ἴχνεσιν ἐν Πραξιδάμαντος ἑὸν πόδα νέμων comparavit Lobeck. Ἐκνενέμηται Hesychius per ἐξῆλθεν explicat.

370. αἲ ter in codice, quater in apographis nonnullis. Ex Herodiani libro περὶ μονήρους λέξεως p. 27, 13. cognitum est veteres αἰαῖ, scripsisse, ex quo sequitur peccasse librarios qui αἲ impari numero positum passim intulerunt. Alius generis est αἲ τάλας.

372. χερὶ non cum πεσὼν construendum, sed cum μεθῆκα. Nam manus ejus armata occidit τὰ αἰπόλια, sed inultos dimisit inimicos.

375. ἐν—πεσὼν] Pro ἐμπεσὼν, per tmesin, ut v. 300. ἐν ποίμναις πίτνων. Cum κλυτοῖς αἰπολίοις Brunckius comparat Homeri Odyss. 9, 308. καὶ τότε πῦρ ἀνέκαιε καὶ ἤμελγε κλυτὰ μῆλα.

378. οὐ γὰρ — ἔχειν] *Non enim fieri possit ut haec non ita se habeant*, i. e. res enim facta infecta reddi nequit. WUND.

379. τ', quod a m. recenti codex habet, etiam in apogr. multis omissum est. Ad praecedens πάνθ' ὁρῶν non opus ut κακὰ intelligatur.

380. Λαρτίου] Λαερτίου etiam apogr. pleraque cum Suida s. v. ἄλημα. V. ad v. 1.

381. κακοπινέστατόν τ' ἄλημα στρατοῦ] Squallidus erro, mendici habitu, ut lateret, Trojam ingressus. V. Homeri Odyss. 4, 244. seqq. HERM.

382. γέλωθ'] γέλων apogr. unum

ΧΟ. ξὺν τῷ θεῷ πᾶς καὶ γελᾷ κώδύρεται.
ΑΙ. ἴδοιμι μήν νιν, καίπερ ὧδ' ἀτώμενος.
ἰώ μοί μοι. 385
ΧΟ. μηδὲν μέγ' εἴπῃς· οὐχ ὁρᾷς ἵν' εἶ κακοῦ;
ΑΙ. ὦ Ζεῦ, προγόνων προπάτωρ, πῶς ἂν τὸν αἰμυλώτατον,
ἐχθρὸν ἄλημα, τούς τε δισσάρχας ὀλέσσας βασιλῆς, 390
τέλος θάνοιμι καὐτός.
ΤΕ. ὅταν κατεύχῃ ταῦθ', ὁμοῦ κἀμοὶ θανεῖν
εὔχου· τί γὰρ δεῖ ζῆν με σοῦ τεθνηκότος;
ΑΙ. ἰὼ σκότος, ἐμὸν φάος, 394

394.–411. = 412.–429.

383. ξὺν] Post ξ supra versum σ erasum videtur. 384. μήν addidit L. Dindorfius. 386. εἶ] ἦι pr. 390. δισσάρχας] Secundum σ addidit m. rec. ὀλέσσας Turnebus pro ὀλέσας 393. δεῖ] ει ex η factum. 394.–401. Versus sic divisi, ἰὼ—φαεν—| νότα-

et Suidas s. v. ἄλημα, cui tamen nunc γέλωθ' ex MS. recte est restitutum. Nam, quod Lobeckius observavit, γέλων non dicitur nisi metri caussa. Conf. quae ad Stephani Thes. attuli s. h. v. vol. 2. p. 556.

384. Codex et Suidas (s. v. ἀτώμενος) ἴδοιμί νιν καίπερ ὧδ' ἀτώμενος, quod ab Demetrio Triclinio recentioribusque criticis aliis aliter est correctum. Vera quam restitui scriptura ἴδοιμι μήν νιν Ludovico Dindorfio debetur, qui de hoc loco dixit in Thesauro vol. 5. p. 997. Ceterum recte scholiasta, τοῦ χοροῦ τὸν περὶ θεῶν λόγον ἐμβαλλομένου, οὐκ ἐφίεται (οὐχ ὑφίεται Wunderus) ὁ Αἴας, ἀλλ' ὑπὸ τῆς ἰδίας δυνάμεως ἐπαίρεται· φησὶν οὖν· ἴδοιμι αὐτὸν καίπερ οὕτως κακούμενος· δῆλον γὰρ ὅτι ἀμυνοῦμαι, εἰ καὶ θεοὶ συλλαμβάνουσιν αὐτῷ.

387. προπάτωρ] πρόπατορ apogr. nonnulla.

βασιλῆς] Sic codex. Legebatur ex apographis βασιλεῖς. Verae scripturae, pridem ex Dracone Straton. p. 115, 18. cognitae, gravissimus accessit auctor Herodianus in excerptis Choerobosci p. 217, 26. ed. Gaisf. σημειοῦται δὲ ὁ Ἡρωδιανὸς παρὰ τῷ Σοφοκλεῖ τοὺς βασιλῆς διὰ τοῦ ῆ γραφομένους κατὰ τὴν αἰτιατικήν, οἷον, τούς τε δισσάρχας ὤλεσσας βασιλῆς. ἔστι δὲ καὶ παρὰ τῷ Ξενοφῶντι (Cyrop. 1, 1, 2.) τοὺς νομῆς διὰ τοῦ ῆ. Postrema de Xenophonte non Herodiani, sed Choerobosci aut alius recentioris grammatici esse, codicis sui vitio decepti, recte judicat L. Dindorfius in annot. ad locum Xenophontis in ed. Oxon. p. 2. Nam Xenophon dubitari non potest quin νομέας scripserit, quod est in libris melioribus: qua forma accusativi constanter in hujusmodi nominibus utitur.

386. μηδὲν μέγ' εἴπῃς] Nihil quod impium sit aut insolens. Sio μηδὲν μέγ' ἀΰσῃς Electr. 830.

389. Ζεῦ προγόνων προπάτωρ] V. ad v. 645.

390. δισσάρχας] δικρατεῖς dixerat v. 251.

394. ἐμὸν φάος] Scholiasta, λέγει

ἔρεβος ὦ φαεννότατον, ὡς ἐμοὶ,
ἔλεσθ' ἔλεσθέ μ' οἰκήτορα,
ἔλεσθέ μ'· οὔτε γὰρ θεῶν γένος οὔθ' ἀμερίων
ἔτ' ἄξιος βλέπειν τιν' εἰς ὄνασιν ἀνθρώπων.
ἀλλά μ' ἃ Διὸς
ἀλκίμα θεὸς
ὀλέθρι' αἰκίζει.
ποῖ τις οὖν φύγῃ;
ποῖ μολὼν μενῶ;
εἰ τὰ μὲν φθίνει, φίλοι, τίσις δ'
ὁμοῦ πέλει, μώραις δ' ἄγραις προσκείμεθα,

τον ὡς ἐμοὶ, | ἔλ.—*οἰκήτορα* | *ἔλεσθε—θεῶν* | *γένοσ οὔθ' ἀμερίων ἔτ'—εἰσ* | *ὄνησιν ἀνθρώπων.* | *ἀλλά—θεὸσ* |, sed in antistropha, *πόροι—*| *νέμοσ—*| *πολὺν πολὺν—*| *κατείχετ'—*| *χρόνον—οὐκέτι* | *ἀμπνοὰσ ἔχοντα.* | *τοῦτο—ἵστω.* 395. *φαεννότατον*] *τα* ab S insertum. 396. *ἔλεσθ' ἔλεσθέ μ'* Elmsleius pro *ἔλεσθέ μ' ἔλεσθέ μ'.* 400. *ὄνασιν* Brunckius pro *ὄνησιν.* 402. *ὀλέθρι'* scripsi pro *ὀλέθριον.* 403. *φύγῃ*] *γρ. τράπῃ* ab S. 404. *μενῶ*] *μὲν ὦ* pr. 405. *τίσις δ' ὁμοῦ πέλει* scripsi pro *τοῖσδ' ὁμοῦ πέλασ.* 406. *μώραις* Elmsleius pro *μωραῖς.*

δὲ σκότος ἐμὸν φάος, ὡς εἴ τις τὸν θάνατον σωτηρίαν νομίσειεν.

395. *ὡς ἐμοὶ*] I. e. quo in loco res meae sunt, ut *ὡς ἡμῖν* apud Eurip. Ion. 1519. Parum apta scholiastae explicatio *ὡς ἐμοὶ κριτῇ.*

396. Cum scriptura codicis consentit Suidas s. v. *ἰὼ σκότος.* In apogr. nonnullis *ἔλεσθέ μ' ἔλεσθ' οἰκήτορα.*

398. *οὔτε—ἀνθρώπων*] Struenda verba hoc modo sunt: *οὔτε γὰρ εἰς θεῶν γένος, οὔτε εἴς τιν' ὄνησιν ἀμερίων ἀνθρώπων ἔτι ἄξιός εἰμι βλέπειν, jam enim indignus sum qui deorum hominumve opem exspectem.* WUND.

400. Idem metrum in Oed. T. 1332. *ἔπαισε δ' αὐτόχειρ νιν οὔτις, ἀλλ' ἐγὼ τλάμων.*

ὄνησιν recte Brunckius in Doricum mutavit *ὄνασιν.* Conf. El. 1061. Antig. 616.

403. *φύγῃ*] *φύγοι* apogr. multa.

405. *εἰ τὰ μὲν φθίνει*] Greges dicit. Ad armorum judicium male refertur ab scholiasta, cujus in annotatione, *τὴν κατὰ τὴν κρίσιν τῶν ὅπλων,* editor Romanus correxit *διὰ τὴν κρίσιν.* Sic paullo post v. 407. ad *μώραις δ' ἄγραις* annotatum, *διὰ τὴν ἀναίρεσιν τῶν βοτῶν.* Non minus probabilis tamen emendatio est *κατὰ τὴν κρίσιν τῶν ὅπλων,* deleto *τὴν* priori.

τοῖσδ' (gl. *βοσκήμασι.* BRUNCK.) *ὁμοῦ πέλας*] Verba manifeste corrupta, sic corrigenda, *τίσις δ' ὁμοῦ πέλει.* Vindictam enim exercitus se metuere proximis verbis declarat *πᾶς δὲ στρατὸς δίπαλτος ἂν με χειρὶ φονεύοι.* Haec scripseram in editione prima. Et *τίσις* eodem fere tempore conjecit Lobeckius.

πᾶς δὲ στρατὸς δίπαλτος ἄν με
χειρὶ φονεύοι.

ΤΕ. ὦ δυστάλαινα, τοιάδ' ἄνδρα χρήσιμον
φωνεῖν, ἃ πρόσθεν οὗτος οὐκ ἔτλη ποτ' ἄν.

ΑΙ. ἰὼ πόροι ἁλίρροθοι
πάραλά τ' ἄντρα καὶ νέμος ἐπάκτιον,
πολὺν πολύν με δαρόν τε δὴ
κατείχετ' ἀμφὶ Τροίαν χρόνον· ἀλλ' οὐκέτι μ', οὐκ
ἔτ' ἀμπνοὰς ἔχοντα· τοῦτό τις φρονῶν ἴστω.
ὦ Σκαμάνδριοι
γείτονες ῥοαί,
εὔφρονες Ἀργείοις,
οὐκέτ' ἄνδρα μὴ
τόνδ' ἴδητ', ἔπος
ἐξερῶ μέγ', οἷον οὔτινα

412. ἰὼ addidit Brunckius. 417. ὦ] ἰὼ 419.–425. Versus sic divisi, ἰὼ σκάμανδριοι—| εὔφρονεσ—| οὐκέτ'—| τόνδ'—| ἐξερέω—| οὔτινα | τροία—| δέρχθη—ἀπὸ 424. ἐξερῶ Porsonus pro ἐξερέω.

408. πᾶς δὲ στρατὸς δίπαλτος ἄν με χειρὶ φονεύοι] Non pendent haec ex praecedente εἰ particula.

δίπαλτος] Scholiasta, ἀμφοτέραις ταῖς χερσὶν, οἷον περιδεξίως με φονεύοι· παντὶ σθένει, ὡς Δίδυμος· ἢ ὁ στρατός με φονεύοι λαβὼν τὰ δίπαλτα δοράτια, ὡς Πῖός φησιν. Eustathius p. 674, 13. παλτὸν εἶδος ὅπλου, ἐξ οὗ παρὰ Σοφοκλεῖ δίπαλτος φονεύς.

412. πόροι ἁλίρροθοι] πόρους ἁλιρρόθους, fluctus marinos, etiam Aeschylus dixit Pers. 364.

415. οὐκέτι με] Intelligendum καθέξετε.

416. ἀμπνοὰς ἔχοντα] Scholiasta ζῶντα.—τοῦτο· ὅτι οὐκ ἔχω ἔτι ζῆν.

418. Σκαμάνδριοι—Ἀργείοις] Eurip. Hel. 54. Σκαμανδρίοις ῥοαῖσι. 259. Σιμουντίοις ῥοαῖς. Has schol. dicunt εὔφρονας Ἀργείοις vocari aut quia omnes fluvii grati sint διὰ τὸ ποτόν, ut Aesch. Pers. 435. Σπερχειὸς ἄρδει πεδίον εὐμενεῖ ποτῷ, aut ἐμοὶ ἐχθραὶ ῥοαί, εὔφρονες δὲ τοῖς Ἀργείοις, τοῖς ἐμοῖς ἐχθροῖς, quod multo significantius graviusque esse concedent qui meminerint homines gravi injuria laesos cuncta sibi infesta, inimicis propitia et quasi confoederata credere. Cfr. 459. ἔχθει πεδία τάδε. nec repugnat v. 862. Eustathius p. 890, 22. Scamandrum sic dici existimat διὰ τὸ χρησιμώτατον γενέσθαι τοῖς Ἕλλησιν. LOBECK.

423. ἐξερέω codex et Suidas s. v. οἷον, illatum fortasse ab librariis Homeri adsuetis lectioni. Recte Porsonus ἐξερῶ.

424. οἷον οὔτινα] Excepto Achille, qui apud Homerum Il. 18, 105. de se ipse, ἦμαι παρὰ νηυσὶν τοῖσι ἐὼν

Τροία στρατοῦ δέρχθη χθονὸς μολόντ' ἀπὸ
Ἑλλανίδος· τανῦν δ' ἄτιμος
ὧδε πρόκειμαι.
ΧΟ. οὔτοι σ' ἀπείργειν οὐδ' ὅπως ἐῶ λέγειν
ἔχω, κακοῖς τοιοῖσδε συμπεπτωκότα.
ΑΙ. αἰαῖ· τίς ἄν ποτ' ᾠὲθ' ὧδ' ἐπώνυμον
τοὐμὸν ξυνοίσειν ὄνομα τοῖς ἐμοῖς κακοῖς;
νῦν γὰρ πάρεστι καὶ δὶς αἰάζειν ἐμοὶ
καὶ τρίς· τοιούτοις γὰρ κακοῖς ἐντυγχάνω·
ὅτου πατὴρ μὲν τῆσδ' ἀπ' Ἰδαίας χθονὸς
τὰ πρῶτα καλλιστεῖ' ἀριστεύσας στρατοῦ

427. πρόκειμαι] μ in litura. Fuit fortasse πρόκειται, quod est in pluribus apographis. 428. οὐδ' Elmsleius pro οὔθ'. 430. αἰαῖ] αἰ αἰ.

οἷος οὔτις Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων ἐν πολέμῳ. Similiter Herculem in Trachiniis v. 1090 seqq. fortitudinem suam ipsum celebrare admonet scholiasta. Apud Eustath. p. 1133, 51. verba sic collocata, οἷον οὔτινα στρατοῦ ἐδέρχθη Τροία. Idem p. 126, 39. sententiam omisso στρατοῦ posuit ὅτι τοιοῦτος ἦν ὁ Αἴας οἷον οὔτινα ἡ Τροία εἶδε μολόντα γῆς ἀπὸ Ἑλληνίδος.

430. Similes nominum propriorum etymologiae frequentes sunt in tragoediis Euripidis, rarissimae, ut videtur, fuerunt apud Sophoclem, ex quo Aristoteles Rhetor. 2, 23. exempli caussa versum attulit (ex Tyrone), σαφῶς Σιδηρὼ καὶ φέρουσα τοὔνομα. Pluribus de hoc genere exposuit Meinek. ad Euphorion. p. 128–130. Tragicorum exempla collegit Elmsleius ad Eurip. Bacch. 508.

ἐπώνυμον — ξυνοίσειν] Scholiasta, συνῳδὸν ἔσεσθαι καὶ ἐπώνυμον τοῖς κακοῖς· ἔπλεξε δὲ τὸ ὄνομα παρὰ τὸ αἰαῖ τὸ θρηνητικόν. ξυνοίσειν congruendi significationem habet. Idem ξυνᾴδειν dici potuisset (quod scholiastae obversatum est ξυνοίσειν pro συνῳδὸν ἔσεσθαι interpretato), si metrum tulisset ξυνᾴσεσθαι.

435. τὰ πρῶτα καλλιστεῖ' ἀριστεύσας στρατοῦ] Telamon ab Hercule ἀριστεῖον τῆς ἐπὶ Ἴλιον στρατείας accepit ἄλεισον, ut docet Pisander apud Athen. 11. p. 783, 34. VALCKEN. De hoc poculo vix est ut cogitaverit Sophocles. Recte scholiasta Hesionen intelligit Telamoni ab Hercule praemium datam: quam poeta ipse memorat v. 1300–1303. ab iisdem fere quibus hic verbis exorsus, ὅστις στρατοῦ τὰ πρῶτ' ἀριστεύσας—. Diodor. 4, 32. ὁ δ' Ἡρακλῆς ἐστεφάνωσε Τελαμῶνα ἀριστείοις, δοὺς αὐτῷ τὴν Λαομέδοντος θυγατέρα Ἡσιόνην. οὗτος γὰρ κατὰ τὴν πολιορκίαν (Trojae) πρῶτος βιασάμενος εἰσέπεσεν εἰς τὴν πόλιν, Ἡρακλέους προσβαλόντος κατὰ τὸ καρτερώτατον μέρος τοῦ τείχους τῆς ἀκροπόλεως. Conf. Apollodor. 2, 6. p. 208. Telamonis virtutem celebrat Euripides carmine chorico Troad. 794.–819.

πρὸς οἶκον ἦλθε πᾶσαν εὔκλειαν φέρων·
ἐγὼ δ' ὁ κείνου παῖς, τὸν αὐτὸν ἐς τόπον
Τροίας ἐπελθὼν οὐκ ἐλάσσονι σθένει,
οὐδ' ἔργα μείω χειρὸς ἀρκέσας ἐμῆς,
ἄτιμος Ἀργείοισιν ὧδ' ἀπόλλυμαι.
καίτοι τοσοῦτόν γ' ἐξεπίστασθαι δοκῶ,
εἰ ζῶν Ἀχιλλεὺς τῶν ὅπλων τῶν ὧν πέρι
κρίνειν ἔμελλε κράτος ἀριστείας τινί,
οὐκ ἄν τις αὖτ' ἔμαρψεν ἄλλος ἀντ' ἐμοῦ.
νῦν δ' αὖτ' Ἀτρεῖδαι φωτὶ παντουργῷ φρένας
ἔπραξαν, ἀνδρὸς τοῦδ' ἀπώσαντες κράτη.
κεἰ μὴ τόδ' ὄμμα καὶ φρένες διάστροφοι
γνώμης ἀπῆξαν τῆς ἐμῆς, οὐκ ἄν ποτε
δίκην κατ' ἄλλου φωτὸς ὧδ' ἐψήφισαν.
νῦν δ' ἡ Διὸς γοργῶπις ἀδάματος θεὰ
ἤδη μ' ἐπ' αὐτοῖς χεῖρ' ἐπευθύνοντ' ἐμὴν

447. ὄμμα] ὄνομα, sed correctum ab eadem manu. 450. ἀδάματος Elmsleius pro ἀδάμαστος. 451. ἐπευθύνοντ' pr. ἐπεντύνοντ' corr. (In apographo Lb. ἐπαντύνοντ'.

443. κρίνειν—κράτος ἀριστείας τινί] *Principatum virtutis adjudicare alicui.*

445. φωτὶ παντουργῷ φρένας] Aeschyli Sept. 671. φωτὶ παντόλμῳ φρένας comparat Lobeckius.

446. ἔπραξαν] *Fecerunt ut contingerent.*

ἀνδρὸς τοῦδ'] δεικτικῶς, ἀντὶ τοῦ ἐμοῦ, schol.

447. τόδ' ὄμμα] Sic Aesch. Agam. 1294. ὄμμα συμβάλω τόδε. SCHNEIDEW. Et φρένες διάστροφοι apud eundem Prom. 673.

448. ἀπῆξαν] ἀπεῖρξαν Flor. Γ. et alia apogr. nonnulla. Alia ἀπῆξαν, quod voluit scholiasta qui per ἀπήγαγον explicat. Sed aoristo primo ἀπάξαι non utuntur veteres.

449. ἐψήφισαν] Anachronismum nimia diligentia notat Eustath. p. 361, 30. ψηφίζειν γὰρ (inquit) οὔπω ᾔδεσαν ἥρωες, ἀλλὰ μεταχρόνιον τὸ τῶν ψήφων εὕρημα.

451. ἐπευθύνοντ'] ἐπεντύνοντ', quod ab correctore habet codex, est in apographis: quod schol. recentior per εὐτρεπίζοντα explicat. Veram scripturam ἐπευθύνοντ' conjectura assecutus erat Valckenarius, etsi incertum est utrum Sophocles sic an ἐπιθύνοντ' scripserit. Contrarium est ἀπευθύνειν χεῖρας v. 72. In Flor. Γ. superscriptum ἐπεντείνοντ', quod alia quaedam apogr. in textu habent cum gl. ἐπεμβαλόντα. Pauca ἐπεκτείνοντ'.

ἔσφηλεν ἐμβαλοῦσα λυσσώδη νόσον,
ὥστ' ἐν τοιοῖσδε χεῖρας αἱμάξαι βοτοῖς·
κεῖνοι δ' ἐπεγγελῶσιν ἐκπεφευγότες,
ἐμοῦ μὲν οὐχ ἑκόντος· εἰ δέ τις θεῶν
βλάπτοι, φύγοι τἂν χὠ κακὸς τὸν κρείσσονα.
καὶ νῦν τί χρὴ δρᾶν; ὅστις ἐμφανῶς θεοῖς
ἐχθαίρομαι, μισεῖ δέ μ' Ἑλλήνων στρατὸς,
ἔχθει δὲ Τροία πᾶσα καὶ πεδία τάδε.
πότερα πρὸς οἴκους, ναυλόχους λιπὼν ἕδρας
μόνους τ' Ἀτρείδας, πέλαγος Αἰγαῖον περῶ;
καὶ ποῖον ὄμμα πατρὶ δηλώσω φανεὶς
Τελαμῶνι; πῶς με τλήσεταί ποτ' εἰσιδεῖν
γυμνὸν φανέντα τῶν ἀριστείων ἄτερ,
ὧν αὐτὸς ἔσχε στέφανον εὐκλείας μέγαν;
οὐκ ἔστι τοὔργον τλητόν. ἀλλὰ δῆτ' ἰὼν
πρὸς ἔρυμα Τρώων, ξυμπεσὼν μόνος μόνοις

452 λυσσώδη] λυσσώιδη νόσον] Alterum ο ex ω factum. 455. οὐχ ἑκόντος] γρ. οὐκ ἔχοντος ab S. 456. τἂν Elmsleius pro γ' ἄν. 467. ἔρυμα] γρ. πολῦχνιον (sic) a m. recentissima.

452. λυσσώδη νόσον] λυσσώδει νόσῳ Suidas s. v. ἀδάμαστος.

453. ἐν τοιοῖσδε—βοτοῖς] Quales descripsit v. 366. ἐν ἀφόβοις με θηρσὶ δεινὸν χέρας. SCHNEIDEW.

αἱμάξαι] Corrupta scriptura αἰχμάξαι est in annotatione scholiastae, παρὰ τὴν αἰχμὴν αἰχμάξαι. Id αἰχμάσαι scribendum foret. ᾔχμασας ex ᾕμαξας corruptum videbatur Musgravio v. 97.

455. ἐμοῦ μὲν οὐχ ἑκόντος] Scholiasta, πάνυ γενναίως ἐμμένει τῷ λήματι· τὸ γὰρ ἐφ' ἑαυτῷ ἀνῃρηκέναι φησὶ τοὺς Ἕλληνας, καὶ ἡττῆσθαι οὐχ ὑπ' ἐκείνων, ἀλλὰ διὰ τὴν ἐπήρειαν τοῦ θεοῦ. Male διορθωτὴς adscripsit γρ. οὐκ ἔχοντος, ad quod in scholio suppletur τὸ ἔγκλημα τῆς φυγῆς αὐτῶν.

461. μόνους τ' Ἀτρείδας] Turpe sibi ducit cedere Atridis.

462. Ex hac Ajacis oratione multa transtulit Libanius in declamationem Ajacis morituri vol. 4. p. 1039. LOBECK.

464. γυμνὸν φανέντα τῶν ἀριστείων ἄτερ] Homer Iliad. 21, 50. γυμνὸν, ἄτερ κόρυθός τε καὶ ἔγχεος.

465. ὧν—στέφανον εὐκλείας] Duplex genitivus, quia στέφανος εὐκλείας unius notionis instar est ut στέφανος εὐκλεής. Similiter v. 604. ἔργα χεροῖν (i. e. χειρουργήματα) μεγίστας ἀρετᾶς. στέφανον εὐκλείας λαβεῖν dixit Euripides Suppl. 313., ut στέφανος ἀρετῆς ἀριστείας, δικαιοσύνης, et alia hujusmodi dicuntur ab Lobeckio collecta.

467. ξυμπεσὼν] ἐμπεσὼν Flor. Γ.

καὶ δρῶν τι χρηστὸν, εἶτα λοίσθιον θάνω;
ἀλλ' ὧδέ γ' Ἀτρείδας ἂν εὐφράναιμί που.
οὐκ ἔστι ταῦτα. πεῖρά τις ζητητέα
τοιάδ' ἀφ' ἧς γέροντι δηλώσω πατρὶ
μή τοι φύσιν γ' ἄσπλαγχνος ἐκ κείνου γεγώς.
αἰσχρὸν γὰρ ἄνδρα τοῦ μακροῦ χρῄζειν βίου,
κακοῖσιν ὅστις μηδὲν ἐξαλλάσσεται.
τί γὰρ παρ' ἦμαρ ἡμέρα τέρπειν ἔχει
προσθεῖσα κἀναθεῖσα τοῦ γε κατθανεῖν;
οὐκ ἂν πριαίμην οὐδενὸς λόγου βροτὸν
ὅστις κεναῖσιν ἐλπίσιν θερμαίνεται.
ἀλλ' ἢ καλῶς ζῆν, ἢ καλῶς τεθνηκέναι

469. εὐφράναιμι] εὐφραίναιμι 472. φύσιν] ιν in litura unius litterae ab S. 476. καναθεῖσα, ε a m. rec. γε a m. rec. in litura pro δε.

468. δρῶν τι χρηστὸν] Hic fortasse poetae animo occurrebat, quod a nonnullis memoriae proditum videtur, Ajacem insanum in hostes impetum fecisse. Cicero Tuscul. 4, 24. *semper Ajax fortis, fortissimus tamen, quum Danais inclinantibus praelium instituit insaniens.* Philostr. Her. 11. p. 721. *μανέντα αὐτὸν ἔδεισαν πλέον μὴ προσβαλὼν τῷ τείχει ῥήξει αὐτό.* LOBECK. In verbis Sophoclis nihil est ex quo colligi possit Ajacem, dum insaniret, impetum in Trojanos fecisse. Nam contrarium potius dicit quum quaerit an nunc, postquam resipuit, manum cum Trojanis conserere oporteat.

469. ἀλλ' ὧδε—] Scholiasta, ἀλλ' *ἐφησθήσονται οἱ Ἀτρεῖδαι, ἐάν τι γενναῖον δράσας πρὸς τοὺς Τρῶας ἀποθάνω, ἀγνοοῦντες ὅτι ἑκουσίως γέγονέ μοι ὁ θάνατος.*

472. φύσιν] I. e. natura certe, etsi non successu, quum debitis sibi virtutis praemiis non sit ornatus.

474. κακοῖσιν ὅστις μηδὲν ἐξαλλάσσεται] Qui nullam malis vicissitudinem accepit, i. e. ut scholiasta explicat, *ὅστις διαλλαγὴν οὐ δέχεται, ἀεὶ ἐν κακοῖς ἐξετάζεται.*

475. τί γὰρ—κατθανεῖν] Hoc dici videtur, *τί τερπνὸν τὸ ζῆν, τουτέστιν ἡ ἀπαράλλακτος τῶν ἡμερῶν ἐπαλληλία, τοῦ γε κατθανεῖν πάντως προκειμένου, οὗτερ ἑκάστη ἡμέρα προστίθησί τι καὶ αὖ ἀνατίθησιν αὐτό,* genitivo *τοῦ κατθανεῖν* ad verbum primarium *προσθεῖσα* accommodato. *προσθεῖσα* autem *ἡμέρα* quia quotidie consenescimus, *ἀναθεῖσα, differens,* quia die consummato mortis pericula nobis evasisse videmur. LOBECK.

479. ἀλλ' ἢ] *ἢ γὰρ* Maximus Planud. in schol. ad Hermog. p. 371. ed. Ald. (vol. 5. p. 422, 15. ed. Walz.) Vulgatum est apud Suidam s. v. ἀλλ' ἢ et *εὐγενής* et schol. Platon. p. 142. ed. Ruhnk.

τὸν εὐγενῆ χρή. πάντ' ἀκήκοας λόγον.
ΧΟ. οὐδεὶς ἐρεῖ ποθ' ὡς ὑπόβλητον λόγον,
Αἴας, ἔλεξας, ἀλλὰ τῆς σαυτοῦ φρενός.
παῦσαί γε μέντοι καὶ δὸς ἀνδράσιν φίλοις
γνώμης κρατῆσαι τάσδε φροντίδας μεθείς.
ΤΕ. ὦ δέσποτ' Αἴας, τῆς ἀναγκαίας τύχης
οὐκ ἔστιν οὐδὲν μεῖζον ἀνθρώποις κακόν.
ἐγὼ δ' ἐλευθέρου μὲν ἐξέφυν πατρὸς,
εἴπερ τινὸς σθένοντος ἐν πλούτῳ Φρυγῶν·
νῦν δ' εἰμὶ δούλη. θεοῖς γὰρ ὧδ' ἔδοξέ που
καὶ σῇ μάλιστα χειρί. τοιγαροῦν, ἐπεὶ
τὸ σὸν λέχος ξυνῆλθον, εὖ φρονῶ τὰ σὰ,
καί σ' ἀντιάζω πρός τ' ἐφεστίου Διὸς
εὐνῆς τε τῆς σῆς, ᾗ συνηλλάχθης ἐμοὶ,
μή μ' ἀξιώσῃς βάξιν ἀλγεινὴν λαβεῖν
τῶν σῶν ὑπ' ἐχθρῶν, χειρίαν ἐφεῖς τινι.

481. λόγον] *όγ* a m. rec. insertum. 482. σαυτοῦ rec., αυτοῦ pr. 486. κακόν] κακ in litura duarum literarum. 488. τινὸς] ες superscr. a m. seculi 14. 493. συνηλλάχθης] συναλλάχθης (sic, non συναλλάχθη). 495. ἐφεῖς] ἐφεῖσ, ὰ a m. recentissima.

480. πάντ' ἀκήκοας λόγον] Iisdem verbis utitur Philoct. 1240. et similibus alibi, velut ib. 620. ἤκουσας, ὦ παῖ, πάντα.

481. ὑπόβλητον] Male apogr. aliquot, inter quae Γ., ἀπόβλητον.

482. Αἴας] Αἶαν contra metrum Suidas s. v. ὑπόβλητον. V. ad 89.

485. Cum Tecmessae oratione similis comparanda Hectoris Andromachae valedicentis oratio apud Homerum Il. 6, 407.–439. Quod animadvertit scholiasta ad v. 499. 514.

Αἴας] Hic quoque Αἶαν Suidas s. v. ἀναγκαία. V. ad v. 89.

ἀναγκαίας τύχης] Captivitatis. V. Eustath. p. 1089, 37.

490. καὶ σῇ μάλιστα χειρὶ] Scholiasta, τῇ αἰχμαλωτισάσῃ με. Nam hac opus erat ut deorum voluntas perficeretur.

491. λέχος ξυνῆλθον dictum ut λέχος ξυστᾶσα Trach. 27.

493. ᾗ συνηλλάχθης ἐμοί] *Toro quo mihi jungebaris.*

495. ἐφεῖς] Apographa pleraque ἀφεῖς. Recte codex ἐφεῖς, cui Neuius comparat v. 1297. λαβὼν ἑπακτὸν ἄνδρ' ὁ φιτύσας πατὴρ | ἐφῆκεν ἐλλοῖς ἰχθύσιν διαφθοράν. ubi apogr. unum eodem errore ἀφῆκεν. Apud Suidam s. v. χειρία scriptum, μή με τῶν σῶν ὑπ' ἐχθρῶν χειρίαν ἐφῇς τινί.

ἦ γὰρ θάνῃς σὺ καὶ τελευτήσας ἀφῇς,
ταύτῃ νόμιζε κἀμὲ τῇ τόθ' ἡμέρᾳ
βίᾳ ξυναρπασθεῖσαν Ἀργείων ὕπο
ξὺν παιδὶ τῷ σῷ δουλίαν ἕξειν τροφήν.
καί τις πικρὸν πρόσφθεγμα δεσποτῶν ἐρεῖ
λόγοις ἰάπτων, ἴδετε τὴν ὁμευνέτιν
Αἴαντος, ὃς μέγιστον ἴσχυσε στρατοῦ,
οἵας λατρείας ἀνθ' ὅσου ζήλου τρέφει.
τοιαῦτ' ἐρεῖ τις. κἀμὲ μὲν δαίμων ἐλᾷ,
σοὶ δ' αἰσχρὰ τἄπη ταῦτα καὶ τῷ σῷ γένει.
ἀλλ' αἴδεσαι μὲν πατέρα τὸν σὸν ἐν λυγρῷ
γήρᾳ προλείπων, αἴδεσαι δὲ μητέρα
πολλῶν ἐτῶν κληροῦχον, ἥ σε πολλάκις
θεοῖς ἀρᾶται ζῶντα πρὸς δόμους μολεῖν·
οἴκτειρε δ', ὦναξ, παῖδα τὸν σὸν, εἰ νέας
τροφῆς στερηθεὶς σοῦ διοίσεται μόνος

496. ἦ Bothius pro εἰ. θάνῃς corr. θάνεισ pr. τελευτήσας] τελευτήσεισ pr. τελευτήσησ sec. 499. δουλίαν corr. δούλιον pr. 501. ἰάπτων] γρ. ἀτίζων ab S. 508. σε ex με fecit m. pr. 509. ἀρᾶται] ι ante τ erasum.

496. ἦ] Male codex εἰ, quod in apographis nonnullis in ἦν mutatum. Quod Sophocles scripserat EI quum hoc in loco et εἰ et ἦ significare possit, ego cum Bothio alterum praetuli, cui accommodatum est ταύτῃ. εἰ pro ἦ scriptum in cod. Antig. 710. Eadem vulgatae scripturae origo est in Euripidis Hercule fur. 325. τἄλλα δ' εἰ πρόθυμος εἶ | πᾶσσε, ubi Elmsleius restituit ἦ πρόθυμος εἶ. Recte vero εἰ et ταύτῃ sibi respondent in Trachin. 720. καίτοι δέδοκται, κεἶνος εἰ σφαλήσεται, | ταύτῃ σὺν ὁρμῇ κἀμὲ συνθανεῖν ἅμα.

τελευτήσας ex apogr. pluribus restitutum. Pauca τελευτήσεις. Aptius est τελευτήσας ἀφῇς quam τελευτήσῃς ἀφεἰς.

ἀφῇς] μ' ἀφῇς **Brunckius**, refutatus ab Elmsleio ad **Oed. T.** 461. ἀφεἰς (γρ. ἀφῇς) **Flor. Γ.**

499. δουλίαν] **δούλιον** codex a m. pr. et lemma scholii. Apographa alia sic, alia pauca δούλειον, δουλείαν, δουλίον γ'. δούλιον si verum esset, ἕξειν in σχήσειν mutandam foret. Sed non est credibile Sophocli aut δούλιον σχήσειν dicere placuisse, aut quod Schneidewinus conjecit δούλιον στέρξειν, quum in promptu esset δουλίαν ἕξειν.

501. ἰάπτων] γρ. ἀτίζων adscripsit διορθωτὴς conjectura inutili. ἰάπτων apud Suidam s. h. v. et Eustath. p. 17, 5.

510. παῖδα τὸν σὸν] **Eurysacem.**

511. σοῦ διοίσεται μόνος] Scholiasta, διδάξει καὶ βιώσεται. Quae

ὑπ' ὀρφανιστῶν μὴ φίλων, ὅσον κακὸν
κείνῳ τε κἀμοὶ τοῦθ', ὅταν θάνῃς, νεμεῖς.
ἐμοὶ γὰρ οὐκέτ' ἐστὶν εἰς ὅ τι βλέπω
πλὴν σοῦ. σὺ γάρ μοι πατρίδ' ἥστωσας δόρει,
καὶ μητέρ' ἄλλη μοῖρα τὸν φύσαντά τε
καθεῖλεν Ἅιδου θανασίμους οἰκήτορας.
τίς δῆτ' ἐμοὶ γένοιτ' ἂν ἀντὶ σοῦ πατρίς;
τίς πλοῦτος; ἐν σοὶ πᾶσ' ἔγωγε σώζομαι.
ἀλλ' ἴσχε κἀμοῦ μνῆστιν. ἀνδρί τοι χρεὼν
μνήμην προσεῖναι, τερπνὸν εἴ τί που πάθοι.
χάρις χάριν γάρ ἐστιν ἡ τίκτουσ' ἀεί·
ὅτου δ' ἀπορρεῖ μνῆστις εὖ πεπονθότος,
οὐκ ἂν γένοιτ' ἔθ' οὗτος εὐγενὴς ἀνήρ.

514. *ἐστὶν*] *ν* a m. rec. 515. *σὺ*] *σοὶ* *δόρει* scripsi pro *δορί*. 516. Punctum post *μητέρ'*. *ἄλλη*] *ἀλλ' ἡ* *τε*] *τε* *με*, *τε* eraso et *με* a m. rec. scripto: unde in Lb. *τε*, superscripto *με*. 518. *ἄν* insertum a m. ant. 519. *πᾶσ'* ex *πᾶ* .. factum, superscr. a m rec. *πᾶσιν*. *σώζομαι*] *σώιζομαι* 521. *πάθοι*] *πάθῃ*

interpretationes etiam apud Hesychium leguntur. Eurip. Rhes. 982. *ἄπαις διοίσει*. Xenoph. Memor. 2, 1, 24. *σκοπούμενος διοίσει τί ἂν κεχαρισμένον ἢ σιτίον ἢ ποτὸν εὕροις*. Nam sic Bastius correxit scripturam vulgatam *διέσῃ*. Frequentius dicitur *διαφέρειν βίον* vel *αἰῶνα*. *μόνος* cum genitivo *σοῦ* constructum est quia significationem habet participii *μονωθείς*.

512. *ὑπ'*] *ἀπ'* Suidas s. v. *ὀρφανιστῶν*. Recte *ὑπὸ* post *διοίσεται* sequitur, quod passivi *παιδαγωγηθήσεται* significationem habet.

516. *ἄλλη* ex uno apogr. Codex *ἀλλ' ἡ*, verbis *καὶ μητέρα* cum praecedente *ἥστωσας δόρει* inepte conjunctis. "Pronomen *ἄλλος* opponitur *σύ* pronomini, quod praecedit, hoc sensu: *tu enim patriam mihi delevisti, alius, et quidem Parca* etc." WUND. Qui comparavit Philoct. 38. *καὶ ταῦτά γ' ἄλλα θάλπεται ῥάκη*.

τε] Sic codex a m. pr., quo eraso corrector intulit *με*, quod est in apogr. plerisque. Recte Flor. Γ. solum habet *τε*.

517. *θανασίμους οἰκήτορας*] Sic Trach. 1161. *Ἅιδου φθίμενος οἰκήτωρ*.

520. *ἀλλ' ἴσχε κἀμοῦ μνῆστιν*] Scholiasta, *καλῶς τὸ κἀμοῦ, οἷον, μετὰ τὸν πατέρα καὶ τὸν υἱὸν κἀμὲ ἔν τινι μοίρᾳ κατάθου· αἰσθάνεται γὰρ τῆς τύχης, ἐν ᾗ νῦν ἐστίν· αἰδημόνως δὲ αὐτὸν ὑπομιμνήσκει τὰ τῆς εὐνῆς ἀνδρὶ* cum emphasi quadam dictum, ut idem fere sit qui *εὐγενὴς ἀνήρ* dicitur v. 524.

521. *πάθοι* apogr. plura pro *πάθῃ*.

522. *χάρις χάριν γάρ ἐστιν ἡ τίκτουσ' ἀεί*] An delendus versus? DOBRAEUS.

524. *γένοιτ' ἔθ' οὗτος*] Apogr. pleraque cum Aldo *γένοιτό πού'*

ΧΟ. Αἴας, ἔχειν σ' ἂν οἶκτον ὡς κἀγὼ φρενὶ
θέλοιμ' ἄν· αἰνοίης γὰρ ἂν τὰ τῆσδ' ἔπη.
ΑΙ. καὶ κάρτ' ἐπαίνου τεύξεται πρὸς γοῦν ἐμοῦ,
ἐὰν μόνον τὸ ταχθὲν εὖ τολμᾷ τελεῖν.
ΤΕ. ἀλλ', ὦ φίλ' Αἴας, πάντ' ἔγωγε πείσομαι.
ΑΙ. κόμιζέ νύν μοι παῖδα τὸν ἐμόν, ὡς ἴδω.
ΤΕ. καὶ μὴν φόβοισί γ' αὐτὸν ἐξελυσάμην.
ΑΙ. ἐν τοῖσδε τοῖς κακοῖσιν, ἢ τί μοι λέγεις;
ΤΕ. μὴ σοί γέ που δύστηνος ἀντήσας θάνοι.
ΑΙ. πρέπον γέ τἂν ἦν δαίμονος τοὐμοῦ τόδε.
ΤΕ. ἀλλ' οὖν ἐγὼ 'φύλαξα τοῦτό γ' ἀρκέσαι.
ΑΙ. ἐπῄνεσ' ἔργον καὶ πρόνοιαν ἧν ἔθου.
ΤΕ. τί δῆτ' ἂν ὡς ἐκ τῶνδ' ἂν ὠφελοῖμί σε;
ΑΙ. δός μοι προσειπεῖν αὐτὸν ἐμφανῆ τ' ἰδεῖν.
ΤΕ. καὶ μὴν πέλας γε προσπόλοις φυλάσσεται.
ΑΙ. τί δῆτα μέλλει μὴ οὐ παρουσίαν ἔχειν;
ΤΕ. ὦ παῖ, πατὴρ καλεῖ σε. δεῦρο προσπόλων

530. *νυν*] *νῦν* 535. *'φύλαξα*] *φύλαξα* corr. *φυλάξω* pr. 538. *αὐτὸν* a m. rec. additum. 539. *φυλάσσεται*] Prius *σ* a m. rec. *ου* 543. *λελειμμένῳ*] *οὐκ ἀκούοντι* gl. m. antiquae. *λόγου*] *λόγων, ου* a m. ant.

οὗτος, nisi quod *γένοιθ' οὗτος* Flor. Γ., Stobaei append. ex cod. Florent. vol. 4. p. 31, 5. Sic etiam Suidae libri quidam s. v. *μνῆστις*: alii *οὕτως γένοιτ' ἂν οὗτος*.

531. *ἐξελυσάμην*] Per *ῥύσασθαι θέλουσα ἐξήγαγον* explicat scholiasta. Metuisse se dicit Tecmessa ne quid mali Eurysaci infligeret Ajax.

532. *τοῖς κακοῖσιν*] Insaniam dicit qua correptus fuerat.

534. *πρέπον — δαίμονος τοὐμοῦ τόδε*] Recte explicat scholiasta, *ἔπρεπε τῇ παρούσῃ μου τύχῃ τὸ καὶ αὐτόχειρά με τοῦ παιδὸς κατασκευάσαι*. Genitivus recte conjunctus est cum participio *πρέπον*, ut apud Platonem Rep. 3. p. 400 B., quod non liceret cum indicativo *ἔπρεπε*, qui dativum postularet. Adverbium *πρεπόντως* cum genitivo constructum ex Platonis Men. p. 239. C. *πρεπόντως τῶν πραξάντων*, memorat Schneidew.

537. *ὡς ἐκ τῶνδ'*] Comparant interpretes Eurip. Androm. 1184. *οὗτός τ' ἂν ὡς ἐκ τῶνδ' ἐτιμᾶτ' ἂν—*. et *ὡς ἐκ τῶν παρόντων* apud Thucyd. 4, 17. *ἐκ τούτων* apud Sophoclem Philoct. 893. aliosque non raro.

ἄγ' αὐτὸν ὅσπερ χερσὶν εὐθύνων κυρεῖς.
ΑΙ. ἔρποντι φωνεῖς, ἢ λελειμμένῳ λόγου;
ΤΕ. καὶ δὴ κομίζει προσπόλων ὅδ' ἐγγύθεν.
ΑΙ. αἶρ' αὐτὸν, αἶρε δεῦρο· ταρβήσει γὰρ οὔ, 545
νεοσφαγῆ τοῦτόν γε προσλεύσσων φόνον,
εἴπερ δικαίως ἔστ' ἐμὸς τὰ πατρόθεν.
ἀλλ' αὐτίκ' ὠμοῖς αὐτὸν ἐν νόμοις πατρὸς
δεῖ πωλοδαμνεῖν κἀξομοιοῦσθαι φύσιν.
ὦ παῖ, γένοιο πατρὸς εὐτυχέστερος, 550
τἀ δ' ἄλλ' ὅμοιος· καὶ γένοι' ἂν οὐ κακός.
καίτοι σε καὶ νῦν τοῦτό γε ζηλοῦν ἔχω,
ὁθούνεκ' οὐδὲν τῶνδ' ἐπαισθάνει κακῶν.
ἐν τῷ φρονεῖν γὰρ μηδὲν ἥδιστος βίος,

Post 554. sequebatur *τὸ μὴ φρονεῖν γὰρ κάρτ' ἀνώδυνον κακόν.*

544. ὅδ'] ὦδ' 546. *τοῦτόν γε*] *τοῦ τόνδε προσλεύσσων*] *προσλεύσων* 547. *δικαίως*] κ in litura literae longioris, χ ut videtur. 553. *ὁθούνεκ'*] *ὅθ' οὕνεκ'*, ut solet. *ἐπαισθάνει*] *ἐπαισθάνῃ* Versum post 554. illatum ejecit Brunckius.

543. *λελειμμένῳ λόγου*] Recte scholiasta interpretatur *ἐγγὺς ὄντι, ἢ ἀπολιμπανομένῳ τῆς κλήσεως.* Quibus verbis Ajax morae se esse impatientem prodit.

546. Codicis scriptura *τοῦ τόνδε* in apographis duplici modo correcta est. Alia enim *που τόνδε* praebent, quod est in Par. 2712. et ed. Aldina, alia *νεοσφαγῆ τοῦτόν γε*, quod est in Lb. ab correctore (nam primo scriptum fuit *τοῦ τόνδε*), Flor. Γ. aliisque nonnullis. Mihi totus hic versus ab interpolatore confictus videtur, qui haud dubie *τοῦτόν γε* scripserat. Hoc igitur restitui.

547. *εἴπερ—πατρόθεν*] Homericum est *εἰ ἐτεόν γ' ἐμός ἐστι.*

548. *ὠμοῖς—νόμοις πατρὸς*] Eustathius p. 624, 57. *Αἴας γοῦν παρὰ Σοφοκλεῖ στερεόφρων ὠμοὺς νόμους τοὺς ἑαυτοῦ τρόπους καλεῖ, ὡς ἀνενδότους καὶ στερεούς.*

550. Attii imitationem in Armorum judicio apud Macrob. 6, 1. indicavit Lobeckius: *Virtute sis par, dispar fortunis patris.*

554. Post hunc versum codd. et impressi istum exhibent, qui forte olim margini adscriptus ab indocto librario in textum illatus fuit, *τὸ μὴ φρονεῖν γὰρ κάρτ' ἀνώδυνον κακόν.* Qui hanc sententiam (550—555.) excerpsit Stobaeus Floril. [78, 9.] addiditium illum versum non agnoscit. Vide Valckenar. ad Hippol. 247. BRUNCK. Legerunt hunc versum in suis exemplaribus scholiasta, Suidas s. v. *ζηλοῦν* (ubi *τὸ μὴ φρονεῖν δὲ κ.*) et *κάρτα*, Eumathius de Ism. et Isme-

ἕως τὸ χαίρειν καὶ τὸ λυπεῖσθαι μάθῃς.
ὅταν δ' ἵκῃ πρὸς τοῦτο, δεῖ σ' ὅπως πατρὸς
δείξεις ἐν ἐχθροῖς οἷος ἐξ οἵου 'τράφης.
τέως δὲ κούφοις πνεύμασιν βόσκου, νέαν
ψυχὴν ἀτάλλων, μητρὶ τῇδε χαρμονήν.
οὗτοι σ' Ἀχαιῶν, οἶδα, μή τις ὑβρίσῃ
στυγναῖσι λώβαις, οὐδὲ χωρὶς ὄντ' ἐμοῦ.
τοῖον πυλωρὸν φύλακα Τεῦκρον ἀμφί σοι
λείψω τροφῆς ἄοκνον ἕμπα, κεἰ τανῦν
τηλωπὸς οἰχνεῖ, δυσμενῶν θήραν ἔχων.
ἀλλ', ἄνδρες ἀσπιστῆρες, ἐνάλιος λεὼς,
ὑμῖν τε κοινὴν τήνδ' ἐπισκήπτω χάριν,
κείνῳ τ' ἐμὴν ἀγγείλατ' ἐντολήν, ὅπως
τὸν παῖδα τόνδε πρὸς δόμους ἐμοὺς ἄγων
Τελαμῶνι δείξει μητρί τ', Ἐρίβοιαν λέγω,

557. δείξεισ a m. ant. δείξησ pr. 'τράφης] τράφησ, η ex η quod minus clare scriptum erat facto, non τράφεισ, quod Elmsleio videbatur. 564. τηλωπὸς] γρ. τηλουργὸσ (calami lapsus pro τηλουρὸσ) ab S. A m. rec. super τηλωπὸσ scriptum ὡς τηλουρὸν. θήραν] γρ. φρουρὰν ab S. 565. ἐνάλιος] εἰνάλιοσ 569. δείξει] δείξη, ει ex ο vel α facto. Ἐρίβοιαν Schaeferus pro Ἐριβοίᾳ.

nia p. 52., Tzetza Chil. 6, 69. Qui testes non impediunt quominus verissime judicasse censeatur Brunckius. Quod si veteris tragici hic versus est, Euripidis facilius esse credam quam, quae Valckenarii sententia fuit, Sophoclis. Simili errore post versum 1252. ἀλλ' οἱ φρονοῦντες εὖ κρατοῦσι πανταχοῦ, apud Maximum in Eclogis p. 166. versus additus est, ὁ γὰρ φρονῶν εὖ πάντα συλλαβὼν ἔχει, quem Sophocli tribuit etiam Apostolius Proverb. p. 171., recte, ut videtur, Chaeremoni Stobaeus Floril. 3, 17.

556. δεῖ σ' ὅπως—δείξεις] Eadem constructio indicatur ex Philoct. 55. et Cratino apud Athen. 9. p. 373 e. Λήδα, σὸν ἔργον· δεῖ σ' ὅπως εὐσχήμονος ἀλεκτρυόνος μηδὲν διοίσεις τοὺς τρόπους. Quod breviter dictum est pro δεῖ σ' ὁρᾶν ὅπως—.

558. τέως δὲ κούφοις πνεύμασιν βόσκου] Metaphoram a tenuioribus plantis ductam explicat scholiasta. Dio Chrysost. vol. 1. p. 386. ab Lobeckio comparatus: τρεφόμενοι τῇ διηνεκεῖ τοῦ πνεύματος ἐπιρροῇ, ἀέρα ὑγρὸν ἕλκοντες, ὅστε νήπιοι παῖδες.

562. 563. Hoc dicit Ajax, Teucrum se filio suo relicturum perpetuum educationis custodem et intrepidum. WUND.

ὥς σφιν γένηται γηροβοσκὸς εἰσαεί·
καὶ τἀμὰ τεύχη μήτ' ἀγωνάρχαι τινὲς
θήσουσ' Ἀχαιοῖς μήθ' ὁ λυμεὼν ἐμός.
ἀλλ' αὐτό μοι σὺ, παῖ, λαβὼν ἐπώνυμον,
Εὐρύσακες, ἴσχε διὰ πολυρράφου στρέφων
πόρπακος ἑπτάβοιον ἄρρηκτον σάκος·

Post 570. sequebatur *μέχρις οὗ μυχοὺς κίχωσι τοῦ κάτω θεοῦ.*

Versum ab interpolatore post 570. illatum ejecit Elmsleius.

573. Ἀχαιοῖς] ἀχαιοὺς

570. Post hunc versum sequuntur in libris verba ab Elmsleio et me ejecta, *μέχρις οὗ μυχοὺς κίχωσι τοῦ κάτω θεοῦ*, in quibus apogr. unum *μέχρι μυχοὺς*, Suidas autem *μέχρις ἂν μυχοὺς* s. v. *γηροτροφῶ* et *μυχός*. Ea qui scripsit non solum tragicae, sed omnino Atticae linguae imperitum se fuisse ostendit. Nam et anapaestus ille *μέχρις οὗ* ex duobus compositus vocabulis ab elegantia antiquioris tragoediae abhorret, neque *μέχρι* aut *ἄχρι* usquam dixisse reperiuntur tragici: tantum abest ut *μέχρις* aut *ἄχρις* admiserint, quas formas recte observarunt grammatici ab veterum Atticorum usu esse alienas. Adscriptus autem hic versus propterea est ut accuratius definiretur quod praecedit *εἰσαεί*. Similis de duobus locis Sophoclis notatio Eustathii est p. 501, 24. Σοφοκλῆς δὲ ζωὴν ἀνθρώπου τὸν ἀεὶ βίοτόν φησι (Oed. Col. 1580.). τοιοῦτον δὲ παρ' αὐτῷ καὶ τὸ (Ajac. 343.), τὸν εἰσαεὶ λεηλατήσει χρόνον, ἤγουν ἕως οὗ ζῇ.

572. μήτ'— θήσουσι] Pendet ab ὅπως v. 567.

ἀγωνάρχαι] Qui usitatiore nomine ἀγωνοθέται appellantur.

573. Ἀχαιοῖς recte in apographis.

ὁ λυμεὼν ἐμός] Ulixes. Eadem articuli collocatione Eur. Hippol. 683. Ζεύς σ' ὁ γεννήτωρ ἐμὸς | πρόρριζον ἐκτρίψειεν, nomine et pronomine tanquam in unum coalescente. Saepius ante nomen dei cum cognomine. Inscriptio Elea apud Boeckh. vol. 1. p. 26. τῷ Δὶ ὀλυμπίῳ. quod olim apud Liban. vol. 1. p. 269. legebatur, τοῦ Διὸς ὀλυμπίου. ubi Reiskius ex cod. August. τοῦ Διὸς τοῦ ὀλυμπίου edidit. Inscriptio Carthaea a Broendstedio edita Itiner. vol. 1. tab. 16. Κτησικλῆς Εὐκτήμονος ἀνέθηκε τῷ Ἀπόλλωνι Ἀρισταίῳ. Athenaeus 7. p. 325 D. αὐτόθι ἐστὶν ἀνάθημα τῇ Ἑκάτῃ Τριγλανθίνῃ. Idem 2. p. 38 D. ex Philochoro, τὸ τοῦ Διὸς σωτῆρος ὄνομα. Alia v. apud Keil. Syll. Inscr. Boeot. p. 73.

574. αὐτό] *σάκος* dicit, quod Εὐρυσάκους nomine continetur.

575. διὰ— πόρπακος] In medio clipeo interiore (v. schol. ad Eur. Phoen. 1134.) erat fibula latior, per quam brachium sinistrum transmittebatur, ut regere eum seque tueri possent. Appellabant etiam ὄχανον. Ejusmodi fibulae nonnunquam ex loris erant contextae et colligatae, uti haec πολύρραφος, nonnunquam tamen ferreae. Habet certe σιδαροδέτους πόρπακας Bacchylides ap. Stobaeum Serm. 53. p. 367. WESSEL.

576. ἑπτάβοιον—σάκος] Hoc perfectum Tychii opus communi omnium Graecorum fama celebratum est. Cf. Liban. Declam. 31. Himer. Orat. 5, 9. Justin. M. Orat.

τὰ δ' ἄλλα τεύχη κοίν' ἐμοὶ τεθάψεται.
ἀλλ' ὡς τάχος τὸν παῖδα τόνδ' ἤδη δέχου,
καὶ δῶμα πάκτου, μηδ' ἐπισκήνους γόους
δάκρυε. κάρτα τοι φιλοίκτιστον γυνή.
πύκαζε θᾶσσον. οὐ πρὸς ἰατροῦ σοφοῦ
θρηνεῖν ἐπῳδὰς πρὸς τομῶντι πήματι.
ΧΟ. δέδοικ' ἀκούων τήνδε τὴν προθυμίαν.
οὐ γάρ μ' ἀρέσκει γλῶσσά σου τεθηγμένη.
ΤΕ. ὦ δέσποτ' Αἴας, τί ποτε δρασείεις φρενί;
ΑΙ. μὴ κρῖνε, μὴ 'ξέταζε· σωφρονεῖν καλόν.
ΤΕ. οἴμ' ὡς ἀθυμῶ· καί σε πρὸς τοῦ σοῦ τέκνου
καὶ θεῶν ἱκνοῦμαι, μὴ προδοὺς ἡμᾶς γένῃ.
ΑΙ. ἄγαν γε λυπεῖς. οὐ κάτοισθ' ἐγὼ θεοῖς
ὡς οὐδὲν ἀρκεῖν εἶμ' ὀφειλέτης ἔτι;

579. δῶμα πάκτου ex Eustathio p. 742, 43. 1532, 59. 1937, 62. pro δῶμ' ἀπάκτου. In cod. litera super π erasa. 582. πήματι] γρ. τραύματι ab S. 587. ἀθυμῶ] ἀθυμῶι

ad Graec. p. 2. C. et quos H. Ciofanus adfert ad Ovid. Met. 13, 2. Ceterum Ajacis scutum πόρπακα habuisse Eustathius negat p. 995, 19. LOBECK. Cf. Hom. Il. 7, 219 sqq. WUND.

577. κοίν' ἐμοὶ τεθάψεται] Sic Homerus ab schol. citatus Il. 6, 418. ἀλλ' ἔρα μιν κατέκηε σὺν ἔντεσι δαιδαλέοισιν.

579. In scriptura vitiosa δῶμ' ἀπάκτου consentit Suidas s. v. ἀπάκτου.

ἐπισκήνους] Ante tentorium in loco publico. φιλοίκτιστον, miserationem movens. HERM.

582. θρηνεῖν cum codice Suidas s. h. v., Eustathius p. 648, 19. 1147, 8. θροεῖν var. lect. in Par. 2712. Et sic schol. Aristoph. Pl. 355. Moschopul. περὶ σχεδῶν p. 25. Favorin. s. v. θανατόω. Eadem varietas apud Eustathium s. v. ἐπύκαζε, sed ut θρηνεῖν plus ab libris habeat auctoritatis.

ἐπῳδὰς] Incantationes quae vulneribus curandis adhiberi solebant: unde Aesculapius apud Pindarum Pyth. 3, 51. τοὺς μὲν μαλακαῖς ἐπῳδαῖς ἀμφέπων dicitur. Significat autem his verbis Ajax malum suum ejusmodi esse ut morte tantum tolli possit.

586. Vetat Tecmessam curiosam esse jubetque τὰ αὐτῆς πράττειν. Hoc enim est secundum Platonem σωφρονεῖν. CAMER.

588. μὴ προδοὺς ἡμᾶς γένῃ] V. ad Oedip. T. 957.

589. 590. Sensum bene explicuit Triclinius. Post tantam quae a diis inflicta sibi sit calamitatem nihil iis reverentiae ab se deberi ait Ajax frustraque opem suam implorari ab Tecmessa per deos obtestante.

ΤΕ.εὔφημα φώνει. ΑΙ. τοῖς ἀκούουσιν λέγε.
ΤΕ.σὺ δ' οὐχὶ πείσει; ΑΙ. πόλλ' ἄγαν ἤδη θροεῖς.
ΤΕ.ταρβῶ γὰρ, ὦναξ. ΑΙ. οὐ ξυνέρξεθ' ὡς τάχος;
ΤΕ.πρὸς θεῶν, μαλάσσου. ΑΙ. μῶρά μοι δοκεῖς φρονεῖν,
εἰ τοὐμὸν ἦθος ἄρτι παιδεύειν νοεῖς.
ΧΟ.ὦ κλεινὰ Σαλαμὶς, σὺ μέν που
ναίεις ἁλίπλακτος εὐδαίμων,
πᾶσιν περίφαντος ἀεί·
ἐγὼ δ' ὁ τλάμων παλαιὸς ἀφ' οὗ χρόνος
Ἰδαῖα μίμνω λειμῶνι' ἄποινα, μηνῶν

596.–608. = 609.–621.

591. τοῖς] τοὺσ pr. ἀκούουσιν] ἀκούουσι 592. πείσει] πείσῃ 593. ξυνέρξεθ'] ξυνέρξεσθ', altero ξ ex χ facto. 594. δοκεῖς] δοξεισ pr. sine accentu, o ex ω facto. φρονεῖν] γρ. λέγειν ab S. 597. ἁλίπλακτος] ἁλίπλαγκτοσ 598. πᾶσιν] πᾶσι 600.–608. Versus sic divisi, ἐγὼ–| παλαιὸσ–| ἰδαίαι–| λειμωνία–| ἀνήριμοσ–| χρόνωι–| ἐλπίδ'–| τὸν ἀπότροπον | ἀΐδηλον ἀΐδαν, eademque ratione in antistropha. 600. παλαιὸς] Ex παλαιοὺσ factum ut videtur. 601. Ἰδαῖα—λειμῶνι' ἄποινα, μηνῶν Hermanus pro ἰδαίᾳ μίμνων λειμώνια ποίαι μήλων

593. ξυνέρξεθ'] Alloquitur pedissequos.

595. His dictis in tabernaculum redit Ajax.

597. ἁλίπλακτος] ἁλίπλαγκτος codex et apographa pleraque et Eustathius p. 306, 19. Sed corrigendum ἁλίπλακτος ex Flor. Γ. aliisque nonnullis. De quo vere Hermannus "Alteram partem vocabuli si soli ornatui inservire dicas, ut ἁλίπλαγκτος nihil significet nisi ἅλιος, vereor ne huic quidem vocabulo non satis conveniat haec excusatio, quum alibi distingui haec composita soleant. Sic Aeschylus in Pers. 307. θαλασσόπληκτον νῆσον Αἴαντος dicit, sed in Prom. 466. θαλασσόπλαγκτα ναυτίλων ὀχήματα; eandemque vocem de corpore mari jactato posuit Euripides in Hecuba 682."

598. πᾶσιν περίφαντος ἀεί] Propter pugnam navalem Olymp. 75, 1. Anachronismus, notatus a viro docto apud Welcker. in Niebuhrii Museo Rhenano a. 1829. p. 269. De Salamine Strabo 9. p. 394. ἐπιφανὴς δὲ ἡ νῆσος ὑπῆρξε διά τε τοὺς Αἰακίδας ὑπάρξαντας αὐτῆς, καὶ μάλιστα δι' Αἴαντα τὸν Τελαμῶνος, καὶ διὰ τὸ περὶ τὴν νῆσον ταύτην καταναυμαχηθῆναι Ξέρξην ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων, καὶ φυγεῖν εἰς τὴν οἰκείαν. συναπέλαυσαν δε καὶ Αἰγινῆται τῆς περὶ τὸν ἀγῶνα τοῦτον δόξης, γείτονές τε ὄντες καὶ ναυτικὸν ἀξιόλογον παρασχόμενοι.

601. Cum codice consentiunt apographa, nisi quod in nonnullis μίμνω est pro μίμνων, quae emendatio ex annotatione scholiastae peti poterat, qui reliqua quantumvis corrupta metroque adversa utcunque explicat. "Nisi magnopere fallor, scribendum est: ἐγὼ δ' ὁ τλάμων

ἀνήριθμος αἰὲν εὐνώμᾳ
χρόνῳ τρυχόμενος,
κακὰν ἐλπίδ' ἔχων
ἔτι μέ ποτ' ἀνύσειν
τὸν ἀπότροπον ἀΐδηλον Ἅιδαν.
καί μοι δυσθεράπευτος Ἀΐας
ξύνεστιν ἔφεδρος, ὤμοι μοι,
θείᾳ μανίᾳ ξύναυλος·
ὃν ἐξεπέμψω πρὶν δή ποτε θουρίῳ
κρατοῦντ' ἐν Ἄρει· νῦν δ' αὖ φρενὸς οἰοβώτας
φίλοις μέγα πένθος ηὕρηται.

604. εὐνώμᾳ] εὐνόμαι. Correxit Triclinius. 608. Ἅιδαν] ἀΐδαν 610. ὤμοι μοι] ἰὼ μοι μοί μοι. Correxit Brunckius. 614. οἰοβώτας] ι a m. rec. 617. ηὕρηται (nam sic scripsi pro εὕρηται)] γρ. γεγένηται ab S.

παλαιὸς ἀφ' οὗ χρόνος Ἰδαῖα μίμνω λειμώνι' ἄποινα, μηνῶν ἀνήριθμος αἰὲν εὐνώμᾳ χρόνῳ τρυχόμενος. ego autem miser diu est ex quo Idaea pratensia praemia exspecto, mensium innumerabilis, semper praepete tempore cruciatus. Ἰδαῖα λειμώνια ἄποινα intellige praemia commorationis in prato Scamandrio, in quo secundum Homerum pugnabatur, i. e. eversionem Trojae direptionemque. Deinde junge μηνῶν ἀνήριθμος, mensium numero carens. Ita in Oed. R. 179. ὧν πόλις ἀνάριθμος ὄλλυται. In Electra 232. ἀνάριθμος θρήνων. Maxime vero quadrat hoc in Trach. 256. ἢ κἀπὶ ταύτῃ τῇ πόλει τὸν ἄσκοπον | χρόνον βεβὼς ἦν ἡμερῶν ἀνήριθμον;" Ut legi saltem haec possent, recepi conjecturas Hermanni etsi partim incertas. Aptissime dictum μηνῶν ἀνήριθμος, quum decimus agatur belli Trojani annus. Quem πολυπλάγκτων ἐτέων ἀριθμὸν dicit chorus v. 1186.

604. εὐνώμᾳ Triclinius. Cui lectioni aptum est glossema εὐκινήτῳ, quanquam in codice ut in apographis εὐνόμᾳ scriptum, metro depravato, ut ἱππονόμους pro ἱππονώμας scriptum v. 232. et οἰοβότας pro οἰοβώτας in apographis v. 615.

607. ἀνύσειν] Perventurum esse.

610. ἔφεδρος] Ad reliqua mala insaniam accedere Ajacis dicit, quacum conflictandum sibi sit tanquam cum ἐφέδρῳ in palaestra.

ὤμοι μοι] Tertium quod in codice est μοι recte omittunt apographa plura.

611. θείᾳ μανίᾳ] θείαν νόσον dixerat v. 186.

614. οἰοβώτας] Apographa pleraque οἰοβότας, quod apud Suidam quoque s. v. οἰοβότης ex MS. est correctum. Sic apud Eurip. Orest. 1005. Ἀτρέος ἱπποβότα legitur, quod ἱπποβώτα scribendum. Locutionem φρενὸς οἰοβώτας recte explicat scholiasta, οὐ σὺν φρεσὶν, ἀλλ' ἐκτὸς φρενῶν διάγων. ἢ ἀποπλανηθεὶς, ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν πλανηθέντων προβάτων καὶ μόνων βοσκομένων.

τὰ πρὶν δ' ἔργα χεροῖν
μεγίστας ἀρετᾶς
ἄφιλα παρ' ἀφίλοις
ἔπεσ' ἔπεσε μελέοις Ἀτρείδαις.
ἦ που παλαιᾷ μὲν ἔντροφος ἀμέρᾳ,
λευκὰ δὲ γήρᾳ μάτηρ νιν ὅταν νοσοῦντα
φρενομόρως ἀκούσῃ,
αἴλινον αἴλινον
οὐδ' οἰκτρᾶς γόον ὄρνιθος ἀηδοῦς
ἥσει δύσμορος, ἀλλ' ὀξυτόνους μὲν ᾠδὰς
θρηνήσει, χερόπληκτοι δ'

622.–634. = 635.–645.

618. χεροῖν μεγίστας Triclinius pro χερσὶν μέγιστ' 620. παρ' ἀφίλοις] παρὰ φίλοισ. Utramque scripturam explicat schol. ἔπεσε] ἔπεεν 621. μελέοις] é ex ει factum. 622.–630. Versus sic divisi, ἦ που λευκῶι μάτηρ φρενομόρωσ αἴλινον αἴλινον—οὐδ' ἥσει—ὀ ξυτόνουσ—, pariterque in antistropha. 623. ἀμέρᾳ] ἡμέραι λευκὰ Schneidewinus pro λευκῷ. 626. φρενομόρως] Alterum o in ω mutavit m. ant.

618. In scriptura leviter deprauata τὰ πρὶν δ' ἔργα χερσὶ μέγιστ' ἀρετᾶς consentit Suidas s. v. τὰ δὲ πρίν, et μέγιστα scholiasta quoque legit.

620. παρ' ἀφίλοις apographa. παρὰ φίλοις Suidas s. v. τὰ δὲ πρίν. Utramque lectionem novit scholiasta: παρὰ τοῖς πρώην αὐτοῦ φίλοις, νῦν δὲ (διὰ codex) πάντων ἐπιμελησμένοις. ἢ ἄφιλα παρ' ἀφίλοις, ἐχθρὰ παρ' ἐχθροῖς. Idem proxima recte explicat τὰ πρότερα αὐτοῦ ἔργα ὀλιγωρίᾳ εἰσὶ παρὰ τοῖς Ἀτρείδαις.

621. ἔπεσε μελέοις recte Flor. Γ. πο ἔπεσεν μελέοις.

625. λευκὰ, ut praecedens ἔντροφος postulabat, in annotatione correxit Schneidewinus, collato Eurip. Herc. f. 910. λευκὰ γήρᾳ σώματα, nisi in textu male scripsit λευκῷ —.

626. φρενομόρως] φρενομώρως apogr. nonnulla. Recte scholiasta, ἀντὶ τοῦ εἰς τὴν μοῖραν τῶν φρενῶν νοσοῦντα, ὅ ἐστι φρενοβλαβῶς, μανικῶς.

627. Ad αἴλινον αἴλινον scholiasta οὐκ negationem ex proxime sequenti οὐδὲ intelligendam esse opinatur, interpretatione perversa. Recte Bothius, praeeunte partim Winsemio, sensum verborum declaravit: Miserabiliter miserabiliter, nec miserae in modum lusciniae plorabit, sed in acutos ejulatus erumpet. Duplicato αἴλινον utuntur Aeschylus Agam. 121. 139. 159. in versu epiphthegmatico αἴλινον αἴλινον εἰπέ et Eurip. Orest. 1395.

630. ἥσει] ἄσει apogr. Lb. aliaque nonnulla et Suidas s. v. ἀηδών. Sed futurum hoc non ᾄσει est, sed ᾄσεται.

631. χερόπληκτοι] χερόπλακτοι Lobeckius. Recte fortasse. χαλκόπλακτος ex uno apogr. restitutum Electrae v. 484. Aeschylus Sept.

ἐν στέρνοισι πεσοῦνται
δοῦποι καὶ πολιᾶς ἄμυγμα χαίτας.
κρείσσων παρ' Ἀιδᾳ κεύθων ὁ νοσῶν μάταν,
ὃς ἐκ πατρῴας ἦκων γενεᾶς ἄριστος
πολυπόνων Ἀχαιῶν,
οὐκέτι συντρόφοις
ὀργαῖς ἔμπεδος, ἀλλ' ἐκτὸς ὁμιλεῖ.
ὦ τλᾶμον πάτερ, οἷαν σε μένει πυθέσθαι
παιδὸς δύσφορον ἄταν,
ἂν οὔπω τις ἔθρεψεν
αἰὼν Αἰακιδᾶν ἄτερθε τοῦδε.

632. στέρνοισι] στέρνοισ 633. δοῦποι] δούποι ἄμυγμα Bothius pro ἀμύγματα. 634. κρείσσων] ει ex ε factum. παρ' Elmsleius pro γὰρ. Ἀιδᾳ] ἀΐδα ὁ Lobeckius pro ἡ. 636. ἦκων] ω ex ο factum. ἄριστος om.

911. σιδαρόπλακτοι μὲν ὧδ' ἔχουσι, σιδαρόπλακτοι δὲ τοὺς μένουσι. ubi apogr. nonnulla σιδηρόπληκτοι. De ἀλίπλακτος vid. ad v. 597.

632. ἐν στέρνοισι (sic apogr. aliquot pro στέρνοις) πεσοῦνται] *In pectora irruent.* Apud Suidam δὲ στέρνοις.

633. ἄμυγμα] ἀμύγματα cum codice Eustathius p. 567, 32. 651, 47. Intelligendum autem ἔσται ex praecedente verbo πεσοῦνται.

634. κρείσσων] Quod in codice primo fuit κρέσσων, quo nemo tragicorum usus est, etiam in apogr. nonnullis reperitur. κρείσσων in eadem locutione est Oed. T. 1368. κρείσσων γὰρ ἦσθα μηκέτ' ὢν ἢ ζῶν τυφλός.

635. In γὰρ et ἡ consentit scholiasta.

ὁ νοσῶν μάταν] Id est ὁ μεμηνώς. Aristoph. Pac. 95. comparat Hermannus, τί πέτει; τί μάτην οὐχ ὑγιαίνεις;

636. ἄριστος in textu pauca tantum apogr. habent, in uno superscriptum est. In co[illegible] et Flor. Γ. gl. est λείπει τὸ ἄριστος. Scholiasta, ὃς ἄνωθεν κατὰ πατρῴας γενεᾶς ἄριστα ἦκων· λείπει γὰρ τὸ ἄριστος· ὥστε προέχειν ἀπάντων τῶν Ἑλλήνων κατὰ γένος, νῦν οὐκέτι ἤθεσιν ἐμμένει. Ex scholiastae annotatione haud dubie in eum quoque librum fuit illatum, de quo Triclinius dixit, ἦκων γενεᾶς ἄριστος γράφε, ἵνα ᾖ ὅμοιον τῷ τῆς στροφῆς κώλῳ. οὕτω γὰρ εὑρέθη καὶ ἔν τισι τῶν παλαιῶν πάνυ. Itaque ἄριστος non aliam quam probabilis coniecturae auctoritatem videtur habere, quam Lobeckius simili confirmavit loco Philoct. 130. οὗτος πρωτογόνων ἴσως ἦκων οὐδενὸς ὕστερος.

639. συντρόφοις ὀργαῖς] *Consuetis moribus.*

641. τλᾶμον] τλάμων apogr. pleraque.

645. αἰὼν] γρ. ἐὼν Flor. Γ. αἰὼν Αἰακιδᾶν si recte legitur, verba sic erunt intelligenda ut nulla Aeacidarum aetas praeter Ajacem simili laborasse malo dicitur. Sed recte fortasse Bergkius δῖων Αἰακιδᾶν. Nam Aeacus Telamonis pater, Aja-

ΑΙ. ἅπανθ' ὁ μακρὸς κἀναρίθμητος χρόνος
φύει τ' ἄδηλα καὶ φανέντα κρύπτεται·
κοὐκ ἔστ' ἄελπτον οὐδέν, ἀλλ' ἁλίσκεται
χὠ δεινὸς ὅρκος χαὶ περισκελεῖς φρένες.
κἀγὼ γὰρ, ὃς τὰ δεῖν' ἐκαρτέρουν τότε,
βαφῇ σίδηρος ὡς ἐθηλύνθην στόμα

646. κἀναρίθμητος] ι ex η factum. 649. χαὶ Brunckius pro καί. 650. ἐκαρτέρουν τότε] ἐπηπείλησ' ἔπη ab S.

cis avus, Jovi ex Aegina natus esse narrabatur: unde Ζεὺς προγόνων προτάτωρ dicitur v. 389.

ἄτερθε] ἄτερθε γε apographa nonnulla et Triclinius scriptura propter ἀμύγματα interpolata, quod v. 633. legitur in codice ex ἄμυγμα corruptum.

646. Scholiasta, ἐξέρχεται ὁ Αἴας, ὡς δὴ κατακληθεὶς ὑπὸ Τεκμήσσης μὴ σφάττειν ἑαυτὸν, καὶ προφάσει τοῦ δεῖν εἰς ἐρημίαν ἐλθεῖν καὶ κρύψαι τὸ ξίφος· ἐπὶ τούτοις ἀναχωρεῖ καὶ διαχρῆται ἑαυτόν.

647. φύει] ποιεῖ Stobaeus Ecl. phys. 1. 9, 23. p. 234. Affert hanc sententium cum Aeschyli verbis Prom. 887. conglutinatam Nicephorus Greg. Hist. Byz. p. 644 F. (vol. 2. p. 1025, 20. ed. Bonn.)

κρύπτεται] Forma media pro κρύπτει dictum notavit scholiasta.

648. ἀλλ' ἁλίσκεται] *Sed vincitur etiam jurisjurandi religio et mentis obstinatae rigor.* BRUNCK. Scholiasta, ὅτι καὶ ὁμόσαντές τινες ἐν μεταβολῇ γίνονται τῷ χρόνῳ.

649. καὶ cum codice Stobaeus et Suidas s. v. ἄελπτον et περισκελές. Nihilominus χαὶ scripsi cum Brunckio: neque enim verisimile est omissum esse a poeta hunc articulum, quum addere per metrum liceret.

650. ἐκαρτέρουν τότε] γρ. ἐπηπείλησ' ἔπη, quod adscripsit διορθωτής, sumtum ex v. 312. ἐμοὶ τὰ δεῖν' ἐπηπείλησ' ἔπη. τότε idem quod προτοῦ, ut saepe. Respicit autem his verbis Ajax ad obstinationem suam adversus preces Tecmessae: vid. v. 262 seqq.

651. βαφῇ σίδηρος ὡς ἐθηλύνθην στόμα] Quum ferrum candens aquae frigidae immersum non molliri, sed durari constet, scholiasta de ferro in oleum immerso cogitavit: de quo Hippocrates vol. 1. p. 294. σιδηρίου βαφέντος ἐς ἔλαιον, et Plinius H. N. 34, 41. *tenuiora ferramenta oleo restingui mos est, ne aqua in fragilitatem durentur.* Quae ratio scholiasta quam poeta dignior est, etsi minus perversa quam alius opinio scholiastae, qui verba βαφῇ σίδηρος ὡς non, ut verborum collocatio exigit, cum ἐθηλύνθην στόμα, cui aptus est dativus βαφῇ, sed cum praecedentibus τὰ δεῖν' ἐκαρτέρουν τότε conjungi voluit. Quum tinctura olei nonnisi tenuioribus ferramentis adhibeatur, velut βελόναις et πόρπαις, quas Plutarchus nominat in libro de primo frigido c. 13., non poterat ea simplici τῆς βαφῆς nomine significari, quod nemo non de tinctura aquae intellecturus erat. Recte igitur Lobeckius, "Βαφὴ h. l. significat omnem cudendi ferri fabricam, qua ferrum non solidatur solum, sed etiam ad tractandum aptius redditur, ademta per aquam ferriam naturali ejus asperitate, ut Plato Rep. 3. p. 411 B. dixit, τὸ θυμοειδὲς ὥσπερ

πρὸϑ τῆσδε τῆς γυναικός· οἰκτείρω δέ νιν
χήραν παρ' ἐχθροῖς παῖδά τ' ὀρφανὸν λιπεῖν.
ἀλλ' εἶμι πρός τε λουτρὰ καὶ παρακτίους
λειμῶνας, ὡς ἂν λύμαθ' ἁγνίσας ἐμὰ
μῆνιν βαρεῖαν ἐξαλύξωμαι θεᾶς·
μολών τε χῶρον ἔνθ' ἂν ἀστιβῆ κίχω
κρύψω τόδ' ἔγχος τοὐμόν, ἔχθιστον βελῶν,
γαίας ὀρύξας ἔνθα μή τις ὄψεται·
ἀλλ' αὐτὸ νὺξ Ἄιδης τε σωζόντων κάτω.
ἐγὼ γὰρ ἐξ οὗ χειρὶ τοῦτ' ἐδεξάμην

653. χήραν] η in litura. 656. ἐξαλύξωμαι ex Hesychio s. h. v. ἐξαλεύσωμαι. 657. μολών] μολῶν χῶρον] ο ex α factum. 6
ἔχθιστον] ε ex αι factum. 659. γαίας] γαῖας

σίδηρον ἐμάλαξε καὶ χρήσιμον ἀντὶ ἀχρήστου καὶ σκληροῦ ἐποίησε. Quare Statius commode hac in re verbo *laxandi* usus est Achill. 1, 429. *Ferrum laxatur in usus innumeros.*" Ceterum conferendus locus similis Antig. 473. ἀλλ' ἴσθι τοι τὰ σκλήρ' ἄγαν φρονήματα | πίπτειν μάλιστα, καὶ τὸν ἐγκρατέστατον | σίδηρον ὀπτὸν ἐκ πυρὸς περισκελῆ | θραυσθέντα καὶ ῥαγέντα πλεῖστ' ἂν εἰσίδοις. ubi περισκελῆ de ferro rigido dictum, quod hic ad mentem transtulit poeta, περισκελεῖς φρένες, quocum περισκελὲς ἦθος ex M. Antonino 4, 28. comparavit Lobeckius.

654. ἀλλ' εἶμι] Scholiasta, πιθανὴ αὐτῷ ἡ ἔξοδος ὡς ἐπὶ καθαρμόν· μονάσαι γὰρ βούλεται χάριν τῆς ἀναιρέσεως.

655. λύμαθ' ἁγνίσας ἐμὰ] Manus purgaturum se esse dicit bestiarum caede cruentatas. Quibus verbis tecte sui ipsius quam meditatur caedem significat.

656. ἐξαλεύσωμαι codex et Suidas s. v. ἐχθρῶν ἄδωρα et εἰμί. Recte Hesychius, ἐξαλύξωμαι· φυλάξωμαι. Σοφοκλῆς Αἴαντι μαστιγοφόρῳ. Scholiasta φυλάξωμαι, ἐκκλίνω adscripsit, quae interpreta utrique verbo apta est. Quod recenti apographo uno est ἐξαλ μαι, pariter ut ἐξαλλάξωμαι in a ab librariis positum est pro ἐξαλ σωμαι, non pro ἐξαλύξωμαι, q scriptura incognita illis fuit.

658. κρύψω τόδ' ἔγχος] Reli apud veteres fuisse videtur inst menta, quibus scelus quodcun patratum fuerat, vel exitio da vel, si fieri hoc propter mate duritiem nequibat, a visu omni amovere. Hinc ensem in visc terrae abditurum se esse d Ajax, ut Iason Apollonii Rh. 696. ad focum Circae considet, μ φάσγανον ἐν χθονὶ πήξας, ᾧπέρ Αἰήταο πάϊν κτάνεν. MUSGR.

ἔγχος] *Gladium.* Vide schol. Antig. 1236. Trach. 1013. et accipi debet haec vox in Oedipc 969. 1255. De quo usu dixit stath. p. 644. BRUNCK.

659. γαίας ὀρύξας ἔνθα μή ὄψεται] Male in ed. Aldina al que comma post ὀρύξας posit est. Genitivus γαίας regitur ἔνθα, ut ὅπου γῆς et alia dicuntu

661. ἐγὼ] κἀγὼ Suidas s. v. νός.

παρ' Ἕκτορος δώρημα δυσμενεστάτου,
οὔπω τι κεδνὸν ἔσχον Ἀργείων πάρα.
ἀλλ' ἔστ' ἀληθὴς ἡ βροτῶν παροιμία,
ἐχθρῶν ἄδωρα δῶρα κοὐκ ὀνήσιμα.
τοιγὰρ τὸ λοιπὸν εἰσόμεσθα μὲν θεοῖς
εἴκειν, μαθησόμεσθα δ' Ἀτρείδας σέβειν.
ἄρχοντές εἰσιν, ὥσθ' ὑπεικτέον. τί μή;
καὶ γὰρ τὰ δεινὰ καὶ τὰ καρτερώτατα
τιμαῖς ὑπείκει· τοῦτο μὲν νιφοστιβεῖς
χειμῶνες ἐκχωροῦσιν εὐκάρπῳ θέρει·
ἐξίσταται δὲ νυκτὸς αἰανῆς κύκλος

666. τὸ λοιπὸν] τολοιπὸν 667. Ἀτρείδας] ἀτρείδα 672. αἰανῆς ex scholiasta pro αἰανής.

665. ἐχθρῶν ἄδωρα δῶρα] Eurip. Med. 621. κακοῦ γὰρ ἀνδρὸς δῶρ' οὐκ ἔχει. BRUNCK. Poetae epigramma in Anth. Pal. 7, 52. de donis mutuis Hectoris et Ajacis comparat Jacobsius.

666. Scholiasta, ἐπιφθόνως ἔφραεν ἐν εἰρωνείᾳ ἀντιστρέψας τὴν ἔξιν· ἔδει γὰρ εἰπεῖν θεοὺς μὲν σέβειν, εἴκειν δὲ Ἀτρείδαις.

667. Ἀτρείδας σέβειν] Quod in codice est ἀτρείδα σέβειν nihil aliud est quam ἀτρείδας σέβειν, litera quae bis scribenda erat semel scripta, ut saepe in hoc codice apud Sophoclem pariter atque Aeschylum. Recte igitur in apographis ἀτρείδας positum. Nihil enim causae erat cur pluralibus θεοῖς et ἄρχοντές εἰσιν dualem interponeret Ἀτρείδα, quum hic non de numero, sed de auctoritate agatur.

668. ἄρχοντές εἰσιν, ὥσθ' ὑπειτέον] Ex Solonis praecepto, ἀρχῶν εἶκουε καὶ δίκαια. Antig. 666. ἀλλ' ἡν πόλις στήσειε, τοῦδε χρὴ κλύειν καὶ σμικρὰ καὶ δίκαια καὶ τἀναντία. SCHNEIDEW.

670. τιμαῖς] I. e. iis quibus honos debetur, sive quae dignitate praecellunt. WUND.

672. αἰανῆς] αἰανὴς codex. Utramque scripturam memorat Suidas, αἰανὴς κύκλος. σκοτεινὸς, ἀδιάλειπτος. (Has interpretationes etiam scholiasta ponit.) Σοφοκλῆς, νυκτὸς αἰανὴς κύκλος. ἢ αἰανῆς, θρηνητικῆς, παρὰ τὸ αἰάζω, τὸ θρηνῶ. αἰανὸς apud Zonaram p. 64. αἰανὸς, σκοτεινός. Σοφοκλῆς, νυκτὸς αἰανὸς (sic unus codex: alii αἰανῆς) κύκλος. ἢ θρηνητῆς, ἀπὸ τοῦ αἰάζω, τὸ θρηνῶ. Eandem formam annotavit Hesychius, qui αἰανὸν interpretatur χαλεπὸν, αἰνόν, similiterque Cyrillus MS., Etym. M. p. 28, 6. Herodian. Epimer. p. 26. utiturque ea Sophocles rursus in El. 506. nisi ibi αἰανὴς scribendum, quod codex a pr. m. habet. Σκότῳ αἰανῷ dixit Eustath. p. 1769, 10. In Ajacis versu in αἰανῆς consentiunt Stobaeus Floril. 44, 7. Suidas s. v. λευκὴ ἡμέρα, et Eudocia p. 151. estque ea haud dubie vera scriptura. Noctis enim nomen quum saepissime hujusmodi epitheta addita habeat, velut δνοφερὰ, σκοτία,

τῇ λευκοπώλῳ φέγγος ἡμέρᾳ φλέγειν·
δεινῶν τ' ἄημα πνευμάτων ἐκοίμισε
στένοντα πόντον· ἐν δ' ὁ παγκρατὴς ὕπνος
λύει πεδήσας, οὐδ' ἀεὶ λαβὼν ἔχει.
ἡμεῖς δὲ πῶς οὐ γνωσόμεσθα σωφρονεῖν;
ἐγὼ δ', ἐπίσταμαι γὰρ ἀρτίως ὅτι
ὅ τ' ἐχθρὸς ἡμῖν ἐς τοσόνδ' ἐχθαρτέος,

673. λευκοπώλῳ] Prius ω ex ο factum. φλέγειν in litura non solum codex, sed etiam apographum Lb. Videtur φέγγειν fuisse. 674. δεινῶν] δεινόν pr. 679. ἡμῖν] ἥμην, superscripto a m. rec. ἡμῖν. ἐχθαρτέος] In ἐχθραντέοσ mutavit manus recens.

μέλαινα, μελάγχιμος, parum verisimile est Sophoclem νυκτὸς αἰανῆ κύκλον dicere maluisse quam νυκτὸς αἰανῆς κύκλον. Eadem ratio loci Aeschylei est ab Lobeckio comparati Eumen. 416. ἡμεῖς γάρ ἐσμεν Νυκτὸς αἰανῆς τέκνα, ubi codex et scholiasta αἰανῆ, recte vero apographa aliquot et Tzetza ad Lycophr. 406. αἰανῆς. Ceterum notandum νυκτὸς κύκλος dictum a poeta cui oppositum obversaretur ἡλίου κύκλος. Monuit Wunderus.

673. τῇ λευκοπώλῳ ἡμέρᾳ] Ex Aeschylo mutuatus est Persis 384. (386.) ἐπεί γε μέντοι λευκόπωλος ἡμέρα | πᾶσαν κατέσχε γαῖαν εὐφεγγὴς ἰδεῖν. BRUNCK. Ibid. 301. καὶ λευκὸν ἦμαρ νυκτὸς ἐκ μελαγχίμου. Simplici sententiae τὴν νύκτα τῇ ἡμέρᾳ infinitivum φέγγος φλέγειν addidit effectus significandi caussa et ut oratio magis poetica evaderet.

674. δεινῶν] δεινὸν, quod codex a m. pr. habet, est etiam apud Suidam s. v. ἄημα. δεινῶν scholiasta et Stobaeus Flor. 44, 7. Absurde tamen δεινῶν ἄημα πνευμάτων mare tempestate concitatum sedare dicitur: quod quibus artibus recentiores interpretes explicare studuerint ab Lobeckio aliisque expositum est. Sophocles non dubitandum quin scripserit λείων, restitutum ab Musgravio, ut πνεῦμα λεῖον dixerunt Aristoph. Ran. 1003., Heliodor. 5. 1., Philostr. V. Soph. 2, 1. p. 564. aliique. Sophoclis sententiam suis ipsius verbis expressam memorat Eustathius p. 982, 30. ἠρεμεῖ δέ ποτε πρὸς τοῖς ἄλλοις καὶ Ὠκεανὸς τὸ ὕδωρ καὶ οὐκ ἀεὶ ἀνέμοις δουλεύων κινεῖται, εἴ γε κοιμίζεται καὶ στένων πόντος κατὰ Σοφοκλῆν γαλήνης κατενναζούσης αὐτόν, etsi ipse quoque haud dubie δεινῶν suo in codice legit vitio antiquo.

675. ἐν δ'] *In his, item.*

676. λύει πεδήσας] I. e. relinquit rursus quem complexus erat. WUND.

678. ἐγὼ δ', ἐπίσταμαι γὰρ—] Aeschyl. Choeph. 75. ἐμοὶ δ' ἀνάγκαν γὰρ ἀμφίπτολιν θεοὶ προσήνεγκαν. Alia exempla attulit L. Dindorfius ad Stephani Thes. vol. 2. p. 927 c.

679. ὅ τ' ἐχθρὸς—] Adumbravit his verbis poeta Biantis praeceptum Aristot. Rhet. 2, 13. φιλεῖν δεῖ ὡς μισήσοντας καὶ μισεῖν ὡς καὶ φιλήσοντας. Sed etiam Zaleuci lege sancitum est, ne quis civium implacabili odio inimicum persequeretur, sed ita cogitaret, se aliquando cum eo in gratiam reditu-

ὡς καὶ φιλήσων αὖθις, ἥς τε τὸν φίλον
τοσαῦθ' ὑπουργῶν ὠφελεῖν βουλήσομαι,
ὡς αἰὲν οὐ μενοῦντα. τοῖς πολλοῖσι γὰρ
βροτῶν ἄπιστός ἐσθ' ἑταιρείας λιμήν.
ἀλλ' ἀμφὶ μὲν τούτοισιν εὖ σχήσει· σὺ δὲ
εἴσω θεοῖς ἐλθοῦσα διὰ τέλους, γύναι,
εὔχου τελεῖσθαι τοὐμὸν ὧν ἐρᾷ κέαρ.
ὑμεῖς θ', ἑταῖροι, ταὐτὰ τῇδέ μοι τάδε
τιμᾶτε, Τεύκρῳ τ', ἢν μόλῃ, σημήνατε
μέλειν μὲν ἡμῶν, εὐνοεῖν δ' ὑμῖν ἅμα.
ἐγὼ γὰρ εἶμ' ἐκεῖσ' ὅποι πορεύτεον·

682. πολλοῖσι] πολλοῖσ ἔσω 683. ἄπιστος] πι in litura. 685. εἴσω] εἴσω 689. ὑμῖν] ὑμῶν ὑμῶν ἅμα] γρ. ὑπέρμεγα ab S.

rum esse, Diod. Sic. 12, 20. καλῶς εἴρηται τοῖς παλαιοῖς ὅτι καὶ φιλίας κοινωνητέον μὴ ἀπογινώσκοντας ἔχθραν καὶ προσκρουστέον ὡς φιλίας ἐσομένης. LOBECK.

ἡμῖν] Sic Lb. cum γρ. ἥμην. Reliqua apographa et Suidas (s. v. ἄημα et ἐχθραντέος) ἥμην, nisi quod apud Suidam altero loco codex Par. A. ἡμῖν, quod ex conjectura restituerat Kusterus.

ἐχθαρτέος] Sic etiam Lb. ἐχθραντέος, quod corrector posuit, est in apographis plerisque et apud Suidam s. h. v., forma aliena ab usu tragicorum, qui ἐχθαίρειν dixerunt, non ἐχθραίνειν. Vide Porson. ad Eurip. Medeam 555.

680. ἥς τε τὸν φίλον] Hoc non significat *quod attinet ad amicum*, sed verbum ὑπουργεῖν cum εἰς constructum est, eodem sensu quo ὑπουργεῖν cum dativo construitur.

681. τοσαῦθ'] τοιαῦθ' Suidas s. v. ἐχθραντέος. Illud s. v. ἄημα.

683. ἑταιρείας] Sic etiam Suidas s. v. ἄημα et λιμήν. In apographis pluribus ἑταιρίας.

684. ἀλλ' ἀμφὶ μὲν τούτοισιν εὖ σχήσει] His verbis amicorum deprecatur consilia ipsum se intelligere significans quid factu opus sit.

685. εἴσω ex pluribus apogr. pro ἔσω.

διὰ τέλους, quod plerumque significat διὰ παντὸς τοῦ χρόνου, hic pro τελέως sive ἐς τέλος dictum, ut apud Aesch. Prom. 273. ὡς μάθητε διὰ τέλους τὸ πᾶν. Scholiasta adscripsit διὰ τάχους, quae non interpretatio, sed diversa scriptura esse videtur.

687. ταὐτὰ τῇδέ μοι τάδε τιμᾶτε] *Honoris caussa mihi tribuite*, ut explicat Lobeckius, collato Antig. 514. πῶς δῆτ' ἐκείνῳ δυσσεβῆ τιμᾷς χάριν; et Pind. Pyth. 4, 481. Παιάν σοι τιμᾷ φάος.

689. μέλειν μὲν ἡμῶν] Quod facit Teucer in extrema fabulae parte, ubi curat ut exanimato corpori Ajacis debiti tribuantur sepulturae honores.

690. ὅποι πορευτέον] αἰνιγματωδως ὁ λόγος ἐξενήνεκται, ut monet scholiasta. Et ad verba proxima, ὁ μὲν χορὸς ἀπαλλάσσεσθαι νομίζει λέγειν τῆς νόσου, ὁ δὲ αἰνίττεται τῶν κακῶν τοῦ βίου.

ὑμεῖς δ' ἃ φράζω δρᾶτε, καὶ τάχ' ἄν μ' ἴσως
πύθοισθε, κεἰ νῦν δυστυχῶ, σεσωσμένον.
ΧΟ. ἔφριξ' ἔρωτι, περιχαρὴς δ' ἀνεπτόμαν.
ἰὼ ἰὼ Πὰν Πὰν,
ὦ Πὰν Πὰν ἁλίπλαγκτε Κυλλανίας χιονοκτύπου
πετραίας ἀπὸ δειράδος φάνηθ', ὦ
θεῶν χοροποί' ἄναξ, ὅπως μοι
Νύσια Κνώσι' ὀρχήματ' αὐτοδαῆ ξυνὼν ἰάψῃς.

693.–705. = 706.–718.

693. ἀνεπτόμαν] ἀνεπτάμαν 695. Duo versus, ὦ–| λανίασ—. 696. χιονοκτύπου] χιονοτύπτου (sic, non χιονοτύπου, quod est in Lb.). 698. χοροποί'] χοροποιὲ 699. Duo versus, νύσια–| ξυνὼν—. κνώσι'] κνώσια 700. ἰάψῃς] ἰάψεισ

693.—718. Recte scholiasta, χρειας ἕνεκα τὸ χορικὸν νῦν παρείληπται· ἐξελθόντος γὰρ τοῦ Αἴαντος ἔδει βραχὺ διάλειμμα γενέσθαι, ἵνα μὴ καταληφθῇ ὑπὸ τοῦ ἀγγέλου· διὸ καὶ τὴν ὄρχησιν ποιοῦνται· ἔνθεν καὶ βραχύ ἐστι τὸ χορικὸν, ὡς πρὸς χρείαν εἰλημμένον.

693. ἔφριξ' ἔρωτι, περιχαρὴς δ' ἀνεπτόμαν] Insolenter, sed non solus Sophocles horrorem inter subitae laetitiae symptomata posuit. Eurip. Helen. 640. γέγηθα· κρατὶ δ' ὀρθίους ἐθείρας ἀνεπτέρωκα. MUSGR. Scholiasta ad Oedip. Col. 1049. τέλη δὲ τὰς τελετάς· καὶ Αἰσχύλος, Ἔφριξ' ἔρως δὲ τοῦδε μυστικοῦ τέλους. Brunckius ἔφριξ' ἔρωτι conjectura propter versum Sophoclis valde speciosa: sed Aeschylus videtur scripsisse, ἔφριξ'· ἐρῶ δὲ τοῦδε μυστικοῦ τέλους.

ἀνεπτόμαν] ἀνεπτάμαν codex et apographa multa: pauca ἀνεπτάμην et Suidas in edd. vett. s. v. ἔφριξα: nam nunc ex cod. Paris. A. et Oxon. ἀνεπτόμην [illegible] n est, [illegible] in [illegible] leg[illegible] 9[illegible] ἀ [illegible] ἀνεπτόμαν dicere maluit quam sono minus grato ἀνεπτάμαν.

694. ἰὼ ἰὼ Πὰν Πὰν] Sic ἰὼ ἰὼ Παιάν Trach. 221. De Pane in diis marinis habito v. quos Lobeck. citavit interpretes Theocr. 5. 14.

695. ἁλίπλαγκτε] Jungendum hoc cum φάνηθι eodem modo quo Philoct. 761. δύστηνε φανεὶς dictum est. Ergo ἁλίπλαγκτος φάνηθι idem est atque id quod deinde positum ὑπὲρ πελαγέων. WUND. Eadem structura Aesch. Pers. 666. δέσποτα δεσποτᾶν φάνηθι. Suppl. 535. γενοῦ πολυμνῆστορ ἔφαπτορ Ἰοῦς.

Κυλλανίας] Cyllenen poeta ut nobiliorem Panis sedem memorare maluit quam Psyttaliam Salaminiis propiorem. V. schol. Aesch. Pers. 447. LOBECK.

698. θεῶν χοροποί' ἄναξ] Eundem Pindarus fragm. 67. χορευτὴν τελεώτατον θεῶν vocavit. LOBECK.

699. Νύσια Κνώσι' ὀρχήματ'] Cnosiae saltationes dicuntur quae quondam a Curetibus ad occultandum Jovis vagitum institutae sunt; Nysiae, quas Satyri Nysigenae Nymphaeque Bacchi nutrices saltarunt. LOBECK. P[illegible]ura de his [illegible]ltationib[illegible] [illegible]iasta.

700. αὐ[illegible] [illegible]ὐτομαθῆ, ἃ

νῦν γὰρ ἐμοὶ μέλει χορεῦσαι.
Ἰκαρίων δ' ὑπὲρ πελαγέων μολὼν ἄναξ Ἀπόλλων
ὁ Δάλιος εὔγνωστος
ἐμοὶ ξυνείη διὰ παντὸς εὔφρων. 705
ἔλυσεν αἰνὸν ἄχος ἀπ' ὀμμάτων Ἄρης.
ἰὼ ἰώ. νῦν αὖ,
νῦν, ὦ Ζεῦ, πάρα λευκὸν εὐάμερον πελάσαι φάος
θοᾶν ὠκυάλων νεῶν, ὅτ' Αἴας 710

702. Duo versus, Ἰκαρίων—μολὼν— πελαγέων] πελάγεων 703. ἄναξ litera erasa. Ἀπόλλων] ο ex ω factum. 704. εὔγνωστος] Sic, non εὔγνωτος. 705. ξυνείη] ξυνείησ, σ a m. rec. addito. 706. ἔλυσεν] ἔλυσε γὰρ a m. antiqua. 708.—717. Eodem modo disisi sunt quo in stropha. 709. πελάσαι] πελᾶσαν pr. ut videtur.

κ φύσεως ἔχεις, οὐ διδακτά, ut explicat scholiasta. Notandus autem sus verbi ἰάψῃς, cujus duplicem nterpretationem proponit scholista, συνάψῃς ἐμοί, ἥγουν ἐπιπέμψῃς, quarum prior vero proxima idetur Lobeckio; ut vulgo saltanes dicuntur χορὸν ἅπτειν, Aesch. Eum. 307., χεῖρα χειρὶ συνάπτειν Arist. Thesm. 955. Sed constanti erbi usui altera convenit interretatio ἐπιπέμψῃς. Panem autem ecum saltare vult chorus, ut Iachum saltationis socium expetit horus apud Arist. Ran. 323.

702. Metrum hoc est,

– ∪ ∪ – ∪ | – ∪ ∪ – | ∪ – ∪ – ∪ – –

703. Ἰκαρίων—εὔφρων] Apollinis otissimum auxilio quum chorus esipuisse Ajacem putaret, ut gratias ei agat, accedere ad se sibique n posterum eum favere vult. Similime Trach. 205 sqq. quum untiatum esset Herculem extreis laboribus exantlatis incolumem omum reversurum esse, chorus n Apollinem hymnum canit. Duo rgo optat hoc loco chorus, et ut ntersit festo suo, et ut in posteum sibi propitius sit Apollo. Hoc nim sensu verba εὔγνωστος—εὔφρων dicta videntur: εὔγνωστος (i. e. ἐναργής, vel, ut Suidas explicat, φανερὸς) ξυνείη καὶ διὰ παντὸς εὔφρων. WUND.

704. εὔγνωστος] Haec usitata adjectivi forma est, non εὔγνωτος, quod in Lb. aliisque apographis reperitur. De quo plura dixit Lobeckius. Brevis in fine versus syllaba etsi non est vitiosa, tamen recte fortasse Bothius εὐγνώστως restituit.

705. ξυνείη] ξυνείης in apogr. pluribus: unde recentior corrector codici intulit.

706. ἔλυσεν] ἔλυσε γὰρ apogr. plura.

Ἄρης] Per λύσσα et μανία explicat scholiasta. Martem non belli tantum, sed etiam aliorum malorum auctorem esse habitum monet Musgr. Conf. Oed. R. 190. Idem λύειν ἄχος dicitur quum cessat. Nam in dei potestate est et immittere malum homini et rursus tollere.

709. λευκὸν εὐάμερον φάος] Quae vulgo λευκὴ ἡμέρα, de qua v. Hesych. ejusque interpretes.

710. θοᾶν] θοῶν apogr. plura. θοᾶν legit scholiasta, qui adscripsit

λαθίπονος πάλιν, θεῶν δ' αὖ
πάνθυτα θέσμι' ἐξήνυσ' εὐνομίᾳ σέβων μεγίστᾳ.
πάνθ' ὁ μέγας χρόνος μαραίνει,
κοὐδὲν ἀναύδατον φατίσαιμ' ἄν, εὖτέ γ' ἐξ ἀέλπτων
Αἴας μετανεγνώσθη
θυμοῦ τ' Ἀτρεΐδαις μεγάλων τε νεικέων.

712. ἐξήνυσ'] ἐξήνυσεν 714. Verba post μαραίνει lecta γε (sic pr.: τε a m. sec.) καὶ φλέγει delevit Heathius. 715. ἀναύδατον] ἀναύδητον φατίσαιμ' Lobeckius pro φατίξαιμ' (φατίζαιμ' pr.) 716. θυμοῦ Hermannus pro θυμόν. τ' om.

ἀντὶ τοῦ θοῶν. θοᾶν ὠκυάλων eadem abundantia dictum, qua νηυσὶ θοῇσι πεποιθότες ὠκείῃσι ab Homero Od. 7, 34. quod comparavit Lobeckius.

711. Λαθίπονος] Scholiasta, ἐπιλήσμων τῆς λύπης, ἐγένετο δηλονότι.

712. θεῶν—εὐνομίᾳ σέβων μεγίστᾳ] Respicit chorus ad verba Ajacis v. 654 seqq. et 666. 667. ex quibus intelligere sibi videtur resipuisse Ajacem rursumque coepisse leges divinas verbis factisque colere, quod verbo ἐξανύσαι significatur, quod schol. explicat ἐξεπλήρωσεν. πάνθυτα θέσμια idem explicat πάνσεπτα, omni pietate colenda.

ἐξήνυσεν sine elisione etiam in apogr. plerisque.

714. Verba τε καὶ φλέγει, ab Heathio deleta, non videri legisse Stobaeum, qui in Ecl. phys. 1, 9, 24. p. 234. sola verba posuerit πάνθ' ὁ χρόνος ὁ μέγας μαραίνει, annotavit Porsonus. Habet Suidas s. v. φλέγει.

715. In ἀναύδητον consentit Suidas s. v. ἄναυδος. Formam Doricam restituit Lobeckius ex gl. Hesychii ἀναύδατον (sic codex) ἀνεξήγητον. ἄλεκτον. Per ἀνεξήγητον, ἀνελέγκτων explicat scholiasta. ἀέλπτων χάδεν dixerat Ajax v. 648.

716. λελύπηται] Ex ἀναμνησθῇ, ut — φίλων dixit Julian. Or. p. 285 c. et ἐπανεχθῆναι ἐκ παραλόγων Appian. Civ. 4, 15. quae inter alia comparavit Lobeckius.

717. μετανεγνώσθη] Hesychius, μεταγνώσθη, μετανεπείσθη. et inferius, μετανενώσθη (sic), μετανεπείσθη. τὸ ἀναπεῖσαι ἀναγνῶναί φασι. Glossae manifesto ex μετανενόσθη depravatae. In pluribus apogr. μετεγνώσθη, quod etiam Suidas legit, μετανεγνώσθη, μετεπείσθη, καὶ πέπαυται τοῦ θυμοῦ. ὡς καὶ μετεγνώσθη, Σοφοκλῆς, εἶτ' Αἴας ἐξ ἀέλπτων μετεγνώσθη θυμὸν Ἀτρείδαις.

718. Legebatur θυμὸν, nisi quod Par. A. θυμόν τ', ex quo Hermannus θυμοῦ τ' effecit. Aliis placuit θυμῶν, quam falluntur qui Triclinii conjecturam esse putant: nam in Flor. Γ., libro non Tricliniano, notatum γρ. θυμῶν. Scribit autem Triclinius ita: οἱ γράφοντες θυμὸν τὸ μὸν μικρὸν οὐ καλῶς γράφουσι. μακρὰ γὰρ ὀφείλει εἶναι ἡ τεσσάρη συλλαβή, ὡς καὶ ἡ τοῦ πάλου τῆς στροφῆς. Pluralis θυμοί exempla ex Platone, Aristotele, aliis attulit Lobeckius. Tragici nusquam eo usi sunt. Accusativum θυμὸν legit etiam scholiasta, qui miro errore verba ἐξ ἀέλπτων μεγάλων τε νεικέων conjunxit, ἐπὶτε ἐξ ἀναλπίστων καὶ μεγάλων νεικέων ὁ Αἴας μετενοήθη καὶ μετεβλήθη τὴν ψυχὴν τοῦς Ἀτρείδας ἀπὸ τῆς ἔχθρας.

ΑΓΓΕΛΟΣ.

ἄνδρες φίλοι, τὸ πρῶτον ἀγγεῖλαι θέλω,
Τεῦκρος πάρεστιν ἄρτι Μυσίων ἀπὸ
κρημνῶν· μέσον δὲ προσμολὼν στρατήγιον
κυδάζεται τοῖς πᾶσιν Ἀργείοις ὁμοῦ.

719. τὸ πρῶτον] τοπρῶτον

Alius grammatici annotatio est, ἐτεβλήθη καὶ πέπαυται τοῦ θυμοῦ, ex qua non sequitur θυμοῦ lectum b eo fuisse, quod ipse propter erbum πέπαυται substituere poit. Dativus Ἀτρείδαις verbo μεανεγνώσθη adjunctus est eodem odo quo Homerus Il. 1, 283. ixit Ἀχιλλῆϊ μεθέμεν χόλον, et d. 21, 377. μεθίεν χαλεποῖο χόλοιο ἠλεμάχῳ.

719. Artem poetae quae in hac uncii narratione cernitur bene xplicuit scholiasta, ἄγγελος ἥκει πὸ τοῦ στρατοῦ, ἀγγέλλων τὴν παουσίαν τοῦ Τεύκρου. θαυμαστὴ δὲ εἴσοδος τούτου τοῦ ἀγγέλου· τοῦ ἴαντος ἔξω ἑαυτὸν διαχειρουμένου, ὐκ εἶχον οἱ ἀπὸ τοῦ χοροῦ οὐδὲ ἡ ἐκμήσσα γνῶναι τὸ πραχθέν· πιθαῶς οὖν ὁ ἄγγελος ἀπαγγείλας παρακευάζει αὐτοὺς ἐξιέναι κατὰ ζήτησιν· αὶ οὕτως ἐπιτεύξονται τῷ πτώματι. εξιῶς δὲ καὶ τὸ τὸν Κάλχαντα μαεῖν· οἰκεῖον γὰρ τῷ μάντει· καλῶς ὲ καὶ τὰ τῆς σκηνῆς ἐσκεύασται. ἴαντος γὰρ καταλιπόντος προῆλθεν ἄγγελος· εἶτα τοῦ χοροῦ τὴν σκηὴν ἐάσαντος διὰ τὴν ζήτησιν ἔξειιν ὁ Αἴας ἐπὶ τὴν πρᾶξιν· τῷ δὲ ατῇ οὐδὲν ἀργὸν περιλείπεται, πευικιλμένης διαφόρως τῆς ἐν τῇ σκηῇ προσωποποιΐας.

719. ἄνδρες φίλοι, τὸ πρῶτον] peciosa, sed falsa est quam Musravius fecit conjectura, ἄνδρες, ίλον τὸ πρῶτον ἀγγεῖλαι θέλω, colto Eurip. Electr. 230. ζῇ. πρῶτα ήρ σοι τάγάθ' ἀγγέλλειν θέλω. et ophocl. Oed. T. 958. εἰ τοῦτο πρῶιν δεῖ μ' ἀπαγγεῖλαι σαφῶς, | εὖ ἴσθ' ἐκεῖνον θανάσιμον βεβηκότα. Nam in proxima nuncii narratione nihil est quod apte φίλον dici possit. τὸ πρῶτον autem nuncius dicit ratione habita alterius partis narrationis suae, quae incipit v. 733.

720. Μυσίων—κρημνῶν] Scholiasta, ἀντὶ τοῦ Θρᾳκικῶν· μέρη γὰρ τῆς Θρᾴκης πολλὰ περὶ τὴν Μυσίαν. Rectius Wunderus Olympum vel Idam montem intelligit.

721. στρατήγιον] Scholiasta, τὸ στρατόπεδον, Ἀττικῶς. Hujus significationis neque apud Atticos ulla sunt exempla inventa neque apud alios scriptores. Ambiguum enim est Nicetae Acominati Annal. p. 205. a. quo Ducangius utitur. Apud Sophoclem μέσον στρατήγιον locum ampliorem significare videtur in quo praetorium positum est: qualem fere περίστασιν στρατηγίου in castris Romanorum dicit Polybius. σκηνὴν στρατηγίδα ex Pausania 4, 19, 1. comparat Lobeckius. Δισσὰς στρατηγίδας πύλας (Agamemnonis et Menelai) dixerat supra v. 49.

722. κυδάζεται] Scholiasta, λοιδορεῖται, ὑβρίζεται ὑπὸ πάντων. καὶ Ἐπίχαρμος ἐν Ἀμύκῳ "Ἀμυκε, μὴ κύδαζέ μοι τὸν πρεσβύτερον ἀδελφεόν." καὶ Αἰσχύλος ἐν Ἰφιγενείᾳ "οὗτοι γυναιξὶ δεῖ κυδάζεσθαι. τί γάρ;" ἀρσενικῶς δὲ ὁ κῦδος ἐπὶ τῆς ὕβρεως. κῦδος hac significatione dictum Siculorum fuisse annotavit schol. Apoll. Rh. 1, 1337. Ex quo colligi potest verbum quoque κυδάζειν Siculis usitatius fuisse quam Graecis ceteris.

στείχοντα γὰρ πρόσωθεν αὐτὸν ἐν κύκλῳ
μαθόντες ἀμφέστησαν, εἶτ' ὀνείδεσιν
ἤρασσον ἔνθεν κἄνθεν οὔτις ἔσθ' ὃς οὔ,
τὸν τοῦ μανέντος κἀπιβουλευτοῦ στρατοῦ
ξύναιμον ἀποκαλοῦντες, ὡς οὐκ ἀρκέσοι
τὸ μὴ οὐ πέτροισι πᾶς καταξανθεὶς θανεῖν.
ὥστ' ἐς τοσοῦτον ἦλθον ὥστε καὶ χεροῖν
κολεῶν ἐρυστὰ διεπεραιώθη ξίφη.
λήγει δ' ἔρις δραμοῦσα τοῦ προσωτάτω
ἀνδρῶν γερόντων ἐν ξυναλλαγῇ λόγου.
ἀλλ' ἡμὶν Αἴας ποῦ 'στιν, ὡς φράσω τάδε;
τοῖς κυρίοις γὰρ πάντα χρὴ δηλοῦν λόγον.
ΧΟ. οὐκ ἔνδον, ἀλλὰ φροῦδος ἀρτίως, νέας
βουλὰς νέοισιν ἐγκαταζεύξας τρόποις.
ΑΓ. ἰοὺ ἰού.
βραδεῖαν ἡμᾶς ἆρ' ὁ τήνδε τὴν ὁδὸν
πέμπων ἔπεμψεν, ἢ 'φάνην ἐγὼ βραδύς.

726. τὸν ab alia m. ant. habet. διεπεραιώθη] αι ex ε fecit S. 729. 751. ἐς scripsi pro εἰς. 730. 737. Tertium ἰού delevit Turnebus.

723. πρόσωθεν non cum στείχοντα, sed cum μαθόντες conjungendum, ut τηλόθεν ἠσθόμην v. 1318., ἐν κύκλῳ autem cum ἀμφέστησαν.

726. στρατοῦ] στρατῷ Schaeferus ad Lamb. Bos. Ellips. p. 246. non improbabiliter. στρατοῦ Suidas s.v. οὔτις.

727. ὡς οὐκ—] I. e. λέγοντες ὡς οὐκ, quod intelligitur ex praecedente ὀνείδεσιν ἤρασσον.

730. κολεῶν ἐρυστὰ διεπεραιώθη ξίφη] Sic de Achille Hom. Il. 1, 194. ἕλκετο δ' ἐκ κολεοῖο μέγα ξίφος.

731. τοῦ προσωτάτω] Ejusdem constructionis exempla comparavit Lobeckius, velut Xenoph. Anab. 1, 3, 1. οὐκ ἔφασαν ἰέναι τοῦ πρόσω. Arriani Exped. Alex. 2, 6, 7. μηκέτι 'Αλέξανδρον ἐθέλειν προϊέναι τοῦ πρόσω.

732. ἀνδρῶν γερόντων ἐν ξυναλλαγῇ λόγου idem est quod τῶν γερόντων συναλλασσόντων αὐτοὺς διὰ λόγων. HERM.

736. ἐγκαταζεύξας] Per ἁρμόσας explicat schol. Cicero Ep. ad Fam. 4, 6. ab Lob. comparatus, *Ad novos casus temporum novorum consiliorum rationes accommodare.* Respicit autem chorus his verbis ad orationem Ajacis 646.–692.

737. ἰοὺ ἰού] Scholiasta, εἰδὼς ἀπὸ τοῦ μάντεως ὅτι κακὸν αὐτῷ γίνεται, τοῦτο προαναφωνεῖ.

738. βραδεῖαν—βραδύς] Aut Teucri mittentis, aut sua euntis culpa serius quam par esset se venisse ait. WUND.

ΧΟ. *τί δ' ἐστὶ χρείας τῆσδ' ὑπεσπανισμένον;*
ΑΓ. *τὸν ἄνδρ' ἀπηύδα Τεῦκρος ἔνδοθεν στέγης*
μὴ 'ξω παρήκειν, πρὶν παρὼν αὐτὸς τύχῃ.
ΧΟ. *ἀλλ' οἴχεταί τοι, πρὸς τὸ κέρδιστον τραπείς*
γνώμης, θεοῖσιν ὡς καταλλαχθῇ χόλου.
ΑΓ. *ταῦτ' ἐστὶ τἄπη μωρίας πολλῆς πλέα,*
εἴπερ τι Κάλχας εὖ φρονῶν μαντεύεται.
ΧΟ. *ποῖον; τί δ' εἰδὼς τοῦδε πράγματος πάρει;*
ΑΓ. *τοσοῦτον οἶδα καὶ παρὼν ἐτύγχανον·*
ἐκ γὰρ συνέδρου καὶ τυραννικοῦ κύκλου
Κάλχας μεταστὰς οἷος Ἀτρειδῶν δίχα,
ἐς χεῖρα Τεύκρου δεξιὰν φιλοφρόνως
θεὶς εἶπε κἀπέσκηψε παντοίᾳ τέχνῃ
εἶρξαι κατ' ἦμαρ τοὐμφανὲς τὸ νῦν τόδε
Αἴανθ' ὑπὸ σκηναῖσι μηδ' ἀφέντ' ἐᾶν,
εἰ ζῶντ' ἐκεῖνον εἰσιδεῖν θέλοι ποτέ.

741. ἀπηύδα] ἀπηῦδα 747. πάρει Schneidewinus pro πέρι. 749. συνέδρου] Sic, non ξυνέδρου. 752. κἀπέσκηψε] κἀπέσκηψεν

740. τί δ' ἐστὶ] Quoniam nuntius dixerat se vereri ne sero advenisset, quaerit chorus quid eorum, quae agenda fuerint, praetermissum vel minus plene perfectum sit, τί ἐλλείπει τῶν δεόντων γενέσθαι. Τῆσδε dicit ad significandum τῶν ἅπερ φῂς δεῖν γενέσθαι. LOBECK.

741. ἔνδοθεν στέγης μὴ 'ξω παρήκειν] I. e. ἔνδον στέγης μένειν. Jubet autem his verbis Teucer cavere ne Ajax tentorium relinquat. Παρήκειν per παριέναι explicat scholiasta: unde aoristum παρεῖναι restitui voluit Hartungius. Ratio autem cur Ajax custodiendus in tentorio sit redditur v. 753. seqq.

742. τύχῃ] τύχοι apogr. Flor. Γ. et duo alia, recte fortasse.

743. πρὸς τὸ κέρδιστον τραπείς] Fidem chorus habet verbis Ajacis v. 654 seqq.

744. καταλλαχθῇ cum genitivo constructum, ut διαλλαχθῆναι τῆς πρόσθεν ἔχθρας dixit Eurip. Med. 896.

746. εἴπερ τι Κάλχας—] Scholiasta, εἰς παροιμίαν (ἐκ παροιμίας ed. Romana) ὁ στίχος παρῆκται, ἣν καὶ Ἀριστοφάνης ἀναγράφει. Aristophanem dicit Byzantium.

747. Schneidewini emendationem πάρει pro πέρι confirmant proxima verba nuncii τοσοῦτον οἶδα καὶ παρὼν ἐτύγχανον. πέρι si legeretur, εἰδὼς non de nuncio, sed de Calchante dictum videretur.

749. συνέδρου καὶ τυραννικοῦ κύκλου] Coronam dicit ducum deliberantium.

ἑλᾷ γὰρ αὐτὸν τῇδε θἠμέρᾳ μόνῃ
δίας Ἀθάνας μῆνις, ὡς ἔφη λέγων.
τὰ γὰρ περισσὰ κἀνόνητα σώματα
πίπτειν βαρείαις πρὸς θεῶν δυσπραξίαις
ἔφασχ' ὁ μάντις, ὅστις ἀνθρώπου φύσιν
βλαστὼν ἔπειτα μὴ κατ' ἄνθρωπον φρονῇ.
κεῖνος δ' ἀπ' οἴκων εὐθὺς ἐξορμώμενος
ἄνους καλῶς λέγοντος ηὑρέθη πατρός.
ὁ μὲν γὰρ αὐτὸν ἐννέπει, τέκνον, δόρει
βούλου κρατεῖν μέν, σὺν θεῷ δ' ἀεὶ κρατεῖν.
ὁ δ' ὑψικόμπως κἀφρόνως ἠμείψατο,
πάτερ, θεοῖς μὲν κἂν ὁ μηδὲν ὢν ὁμοῦ
κράτος κατακτήσαιτ'· ἐγὼ δὲ καὶ δίχα
κείνων πέποιθα τοῦτ' ἐπισπάσειν κλέος.

756. θἠμέρᾳ] θ' ἡμέραι 761. φρονῇ] φρονῆι, ῆι a m. sec. in ει (uno ductu) mutatum. 763. ηὑρέθη scripsi pro εὑρέθη 764. δόρει scripsi pro δορί. 765. 779. σὺν]Sic, non ξύν. 768. κατακτήσαιτ'] καταστήσαιτ' pr.

757. ὡς] In apogr. aliquot ὥς, in uno cum gl. οὕτως. Quam scripturam sequitur Triclinius in annotatione sua.

758. τὰ γὰρ περισσὰ κἀνόνητα σώματα] Scholiasta, τὰ παρέλκοντα καὶ ἀχρήσιμα καὶ πέρα τοῦ μέτρου, τὰ χωρὶς δικαίου. Herod. 7, 10. ab Neuio comparatus, ὁρᾷς τὰ ὑπερέχοντα ζῶα ὡς κεραυνοῖ ὁ θεὸς, οὐδὲ ἐᾷ φαντάζεσθαι, τὰ δὲ σμικρὰ οὐδέν μιν κνίζει; ὁρᾷς δὲ ὡς ἐς οἰκήματα τὰ μέγιστα αἰεὶ καὶ δένδρεα τὰ τοιαῦτα ἀποσκήπτει τὰ βέλεα; φιλέει γὰρ ὁ θεὸς τὰ ὑπερέχοντα πάντα κολούειν.

κἀνόνητα] κἀνόητα, quod nomini σώματα minus aptum, apud Suidam s. v. τὰ γάρ: sed recte κἀνόνητα apud eundem s. v. ἀνόνητα, Stobaeum Ecl. phys. 1. p. 114. et Flor. 22, 21., Eustathium p. 415, 13. 481, 17. Horatii dictum *Vis consilii expers mole ruit sua* comparavit Doederlinus.

759. δυσπραξίαις] δυσπραγίαις apud Stobaeum.

760. ὅστις, pro quo etiam εἴ τις dici poterat, refertur ad σώματα. In οἷος corruptum apud Stobaeum.

761. βλαστὼν] γεγὼς Eustathius memoriae errore.

φρονῇ] φρονεῖ apographa, excepto Lb. In φρονῇ consentit Stobaeus Ecl. phys. vol. 1. p. 114. Sic Eurip. Ion. 856. δοῦλος ὅστις ἐσθλὸς ᾖ.

764. ὁ μὲν γὰρ αὐτὸν ἐννέπει] Notanda verbi ἐννέπειν constructio cum accusativo, de qua vid. ad Electr. 556. Usitatum enim est ἐννέπειν τινί vel πρός τινα dici.

767. θεοῖς—ὁμοῦ] I. e. σὺν θεοῖς.

768. κατακτήσαιτ'] καταστήσαιτ' Lb. Frequens hic in utramque partem error librariorum, de quo dixi ad Isocratis Panegyr. p. 23.

τοσόνδ' ἐκόμπει μῦθον. εἶτα δεύτερον
δίας Ἀθάνας, ἡνίκ' ὀτρύνουσά νιν
ηὐδᾶτ' ἐπ' ἐχθροῖς χεῖρα φοινίαν τρέπειν,
τότ' ἀντιφωνεῖ δεινὸν ἄρρητόν τ' ἔπος·
ἄνασσα, τοῖς ἄλλοισιν Ἀργείων πέλας
ἵστω, καθ' ἡμᾶς δ' οὔποτ' ἐκρήξει μάχη.
τοιοῖσδέ τοι λόγοισιν ἀστεργῆ θεᾶς
ἐκτήσατ' ὀργὴν, οὐ κατ' ἄνθρωπον φρονῶν.
ἀλλ' εἴπερ ἔστι τῇδε θἠμέρᾳ, τάχ' ἂν
γενοίμεθ' αὐτοῦ σὺν θεῷ σωτήριοι.
τοσαῦθ' ὁ μάντις εἶφ'· ὁ δ' εὐθὺς ἐξ ἕδρας
πέμπει με σοὶ φέροντα τάσδ' ἐπιστολὰς
Τεῦκρος φυλάσσειν. εἰ δ' ἀπεστερήμεθα,
οὐκ ἔστιν ἀνὴρ κεῖνος, εἰ Κάλχας σοφός.

776. τοι Hermannus pro τοῖς. 778. τῇδε θ' ἡμέραι radendo factum ex τῇδ' ἐν ἡμέραι 780. εἶφ'] φ' ex πεν factum in litura. 782. ἀπεστερήμεθα] ἀπεστηρήμεθα 783. ἀνὴρ κεῖνος] ἀνὴρ ἐκεῖνος

771. δίας Ἀθάνας—] Oratio ἀνακόλουθος. Nam sequi debebat αὐδωμένης, pro quo posuit ἡνίκ' ηὐδᾶτο.

775. καθ' ἡμᾶς οὔποτ' ἐκρήξει μάχη] I. e. nunquam hostes ordines meos perfringent. Καθ' ἡμᾶς esse dicuntur quae nobis sunt ex adverso et juxta posita. Sic Abradatas apud Xenoph. Cyrop. 7, 1, 16. instructa acie loquitur, τὰ μὲν καθ' ἡμᾶς καλῶς ἔχει, ἀλλὰ τὰ πλάγια λυπεῖ με. Verbo παραρρήγνυμι utitur Thucyd. 4, 96. 5, 73., simplici ῥῆξαι Herodotus 6, 113. κατὰ τοῦτο ἐνίκων οἱ βάρβαροι καὶ ῥήξαντες ἐδίωκον. LOBECK.

776. ἀστεργῆ θεᾶς—ὀργὴν] Per ἀμάλακτον, ἀδιάθετον explicat scholiasta. Ἀστεργῆ χόλον hinc sumsisse videtur Lycophro 1166. Ineptiorem divinae irae caussam afferunt schol. Homeri Il. 14, 405. et Eustathius p. 995, 5. erasum ex scuto noctuae emblema gentilicium. LOBECK.

780. ἐξ ἕδρας] Ex eo ipso loco, in quo commorabatur nuntius, in viam se dare ad perferenda mandata jussus esse dicitur. Quo significatur sine ulla mora Teucrum mandata sua ad amicos Ajacis perferri voluisse. Similiter ἐξ ἕδρας v. 788. positum est. WUND.

781. ἐπιστολὰς] Recte per ἐντολάς explicat scholiasta. Utroque utuntur tragici: quod notavit scholiasta Aesch. Prom. 3. δίχα φασὶν Ἀθηναῖοι, ἐπιστολάς καὶ ἐντολάς.

782. εἰ δ' ἀπεστερήμεθα] *Si non consecuti sumus quod consequi voluimus*, i. e. si serius venimus quam ut mandata, quae ferimus, ut Ajax in tentorio hodie retineatur, observari queant. Cf. ejusdem fere significationis verbum ἁμαρτάνειν. WUND.

ΧΟ. ὦ δαΐα Τέκμησσα, δύσμορον γένος,
ὅρα μολοῦσα τόνδ' ὁποῖ' ἔπη θροεῖ.
ξυρεῖ γὰρ ἐν χρῷ τοῦτο μὴ χαίρειν τινά.
ΤΕ. τί μ' αὖ τάλαιναν, ἀρτίως πεπαυμένην
κακῶν ἀτρύτων, ἐξ ἕδρας ἀνίστατε;
ΧΟ. τοῦδ' εἰσάκουε τἀνδρὸς, ὡς ἥκει φέρων
Αἴαντος ἡμῖν πρᾶξιν ἣν ἤλγησ' ἐγώ.
ΤΕ. οἴμοι, τί φῄς, ὦνθρωπε; μῶν ὀλώλαμεν;
ΑΓ. οὐκ οἶδα τὴν σὴν πρᾶξιν, Αἴαντος δ' ὅτι,
θυραῖος εἴπερ ἐστὶν, οὐ θαρσῶ πέρι.
ΤΕ. καὶ μὴν θυραῖος, ὥστε μ' ὠδίνειν τί φῄς.
ΑΓ. ἐκεῖνον εἶργειν Τεῦκρος ἐξεφίεται
σκηνῆς ὕπαυλον μηδ' ἀφιέναι μόνον.
ΤΕ. ποῦ δ' ἐστὶ Τεῦκρος, κἀπὶ τῷ λέγει τάδε;
ΑΓ. πάρεστ' ἐκεῖνος ἄρτι· τήνδε δ' ἔξοδον
ὀλεθρίαν Αἴαντος ἐλπίζειν φέρει.
ΤΕ. οἴμοι τάλαινα, τοῦ ποτ' ἀνθρώπων μαθών;
ΑΓ. τοῦ Θεστορείου μάντεως, καθ' ἡμέραν

785. ὅρα] ὅραι τόνδ'] δ a m. ant. inter versus. 789. ὡς] ὃσ pr. ut videtur. 791. ὦνθρωπε] ἄνθρωπε pr. ut videtur, et sic Lb. 794. μ' ex κ' factum. 796. ἀφιέναι] Litera (μ, ut videtur) ante φ erasa. 799. ἐλπίζειν φέρει Bothius pro ἐλπίζει φέρειν. 800. μαθών] ω ex ο factum.

784. δαΐα] *Misera*, δύστηνε ut explicat schol. addens, καὶ Αἰσχύλος ἀντὶ τοῦ ἀθλία κέχρηται τῇ λέξει.

786. ξυρεῖ γὰρ ἐν χρῷ] Scholiasta, ἅπτεται τῶν ἀναγκαίων τοῦ χρωτός· καὶ ἔστι παροιμία ἐπὶ τῶν ἐπικινδύνων πραγμάτων, ξυρεῖ ἐν χρῷ· ἐνίοτε γὰρ καὶ τοῦ σώματος ἐφάπτεται ὁ σίδηρος. Ἄλλως. μέχρι βάθους ἐφικνεῖται, ὥστε μὴ χαίρειν. τοῦτο· τοῦτο τὸ πρᾶγμα.

789. φέρων—πρᾶξιν] Nuncians—fortunam.

794. ὠδίνειν τί φῄς] Angi se dicit quid sit illud quod verbis obscurioribus

796. σκηνῆς ὕπαυλον] εἶρξαι—Αἴανθ' ὑπὸ σκηναῖσι dixerat v. 754.

799. ἐλπίζειν] In malam partem dictum, ut in Trachin. 111. Δημήνειραν—τρύχεσθαι κακὰν δύστανον ἐλπίζουσαν αἶσαν. Recte autem Bothius ἐλπίζειν φέρει. Nam hoc dicendum erat, metuere Teucrum ne exitialis egressus Ajacis nuntiandus sit. φέρειν nuntiandi significatione dictum ut v. 789. φέρων Αἴαντος ἡμῖν πρᾶξιν, et alibi non raro.

801. τοῦ Θεστορείου μάντεως] Calchantis, ut Homerus Il. 1, 69. Κάλχας Θεστορίδης, οἰωνοπόλων ὄχ' ἄριστος.

τὴν νῦν ὃς αὐτῷ θάνατον ἢ βίον φέρει.
ΤΕ. οἰ 'γὼ, φίλοι, πρόστητ' ἀναγκαίας τύχης,
καὶ σπεύσαθ' οἱ μὲν Τεῦκρον ἐν τάχει μολεῖν,
οἱ δ' ἐσπέρους ἀγκῶνας, οἱ δ' ἀντηλίους
ζητεῖτ' ἰόντες τἀνδρὸς ἔξοδον κακήν.
ἔγνωκα γὰρ δὴ φωτὸς ἠπατημένη
καὶ τῆς παλαιᾶς χάριτος ἐκβεβλημένη.
οἴμοι, τί δράσω, τέκνον· οὐχ ἱδρυτέον.
ἀλλ' εἶμι κἀγὼ κεῖσ' ὅποιπερ ἂν σθένω.
χωρῶμεν, ἐγκονῶμεν, οὐχ ἕδρας ἀκμή.
ΧΟ. χωρεῖν ἕτοιμος, κοὐ λόγῳ δείξω μόνον.
τάχος γὰρ ἔργου καὶ ποδῶν ἅμ' ἕψεται.

Post 811. sequebatur *σώζειν θέλοντας ἄνδρα γ' ὃς σπεύδῃ θανεῖν.*

802. ὃς Jacobsius pro ὅτ'. 803. οἰ 'γὼ] οἱ ἐγὼ 805. *ἐσπέρους*] *ου* in litura, fortasse pro *οι*. 810. *κεῖσ'*] *κεῖσε* 811. *ἐγκονῶμεν*] *o* ex *ω* factum. 812. (Versus spurius ab me ejectus) *θέλοντας*] *α* a m. rec. in *ε* mutatum. ὃς] ὅσ ἂν, sed ἂν a m. recentiore deleto. *σπεύδῃ*] In *σπεύδει* mutatum a m. ant.

802. Quod in codice est ὅτ', in Lb. aliisque apographis in ἥτ' est mutatum cum metri vitio ab correctore qui ad *ἡμέραν* referri vellet. Recte, ut videtur, Jacobsius ὅς, ad Calchantem relatum, *qui hodie aut mortem ei aut vitam nuntiat.*

803. *πρόστητ' ἀναγκαίας τύχης*] Sensum recte declaravit scholiasta, *ἐπίκουροι γίνεσθε τῆς κατεπειγούσης δυστυχίας.*

805. *οἱ δ' ἐσπέρους*—] Similis est quem Neuius comparavit locus Euripidis Or. 1250. *χωρεῖτ', ἐπειγώμεσθ'· ἐγὼ μὲν οὖν τρίβον τόνδ' ἐκφυλάξω τὸν πρὸς ἡλίου βολάς.*—*καὶ μὴν ἐγὼ τόνδ', ὃς πρὸς ἑσπέραν φέρει.*

807. *φωτὸς ἠπατημένη*] Genitivus ex participio pendet, ut *ἐλπίδος πεφαργμένος* Antig. 235., *πατρὸς τραφεὶς* Philoct. 3.

811. *οὐχ ἕδρας ἀκμή*] Eurip. Or. 1292. *οὐχ ἕδρας ἀγών*. BRUNCK. Bacchylideum *οὐχ ἕδρας ἔργον οὐδ' ἀμβολᾶς* compararunt alii. Eodem modo Paedagogi oratio in Electra v. 22. clauditur verbis, *ὡς ἐνταῦθ' ἔβης | ἵν' οὐκέτ' ὀκνεῖν καιρὸς, ἀλλ' ἔργων ἀκμή*. Apparet ex his quam inutiliter verbis *οὐχ ἕδρας ἀκμή* interpolator miserum adjunxerit versiculum, ab me ejectum, *σώζειν θέλοντας ἄνδρα γ' ὃς ἂν σπεύδῃ θανεῖν*, quem anapaesto saltem vitioso liberarunt qui in apographis nonnullis scripserunt *ἄνδρα γ' ὃς σπεύδει θανεῖν*.

813. 814. His dictis Tecmessa et chorus scenam relinquunt. "Sic in Aeschyli Eumenidibus et in Euripidis Alcestide et Helena chorus digreditur vel scenae mutandae causa vel ob aliam rem; idque a vetere consuetudine minime abhorrere declarat periacta-

ΑΙ. ὁ μὲν σφαγεὺς ἕστηκεν ᾗ τομώτατος 815
γένοιτ' ἄν, εἴ τῳ καὶ λογίζεσθαι σχολὴ,

rum usus, et quod Graecus interpres ad versum proximum ait rarum fuisse παρὰ τοῖς παλαιοῖς. Hi plerumque quidem ἐξαγγέλων ministerio usi sunt auctore Aeschylo, qui τὸ ὑπὸ σκηνῆς ἀποθνήσκειν ἐπενόησεν, ὡς μὴ ἐν φανερῷ σφάττοι. Philostr. V. Ap. 6, 11, p. 244. LOBECK. Schol. Vat. ad Eurip. Alc 918: δύναται ὁ χορὸς ἐξίστασθαι τῆς σκηνῆς, ὡς καὶ ἐν Αἴαντι μαστιγοφόρῳ. Docta autem scholiastae Sophoclis ad versum proximum annotatio haec est, μετάκειται ἡ σκηνὴ ἐπὶ ἐρήμου τινὸς χωρίου, ἔνθα ὁ Αἴας, εὐτρεπίσας τὸ ξίφος ῥῆσίν τινα πρὸ τοῦ θανάτου προφέρεται, ἐπεὶ γελοῖον ἦν κωφὸν εἰσελθόντα περιπεσεῖν τῷ ξίφει. ἔστι δὲ τὰ τοιαῦτα παρὰ τοῖς παλαιοῖς σπάνια· εἰώθασι γὰρ τὰ πεπραγμένα δι' ἀγγέλων ἀπαγγέλλειν. τί οὖν τὸ αἴτιον; φθάνει Αἰσχύλος ἐν Θρῄσσαις τὴν ἀναίρεσιν Αἴαντος δι' ἀγγέλου ἀπαγγείλας. ἴσως οὖν καινοτομεῖν βουλόμενος καὶ μὴ κατακολουθεῖν τοῖς ἑτέρου τινὸς ὑπ' ὄψιν ἔθηκε τὸ δρώμενον, ἢ μᾶλλον ἐκπλῆξαι βουλόμενος· εἰκῇ γὰρ κατηγορεῖν ἀνδρὸς παλαιοῦ οὐχ ὅσιον.—πήξας δὲ τὸ ξίφος ταῦτά φησιν. Recte Lobeckius judicat Sophoclem mediam quandam viam ingressum scenam ita instruxisse ut spectatores Ajacem viderent quidem gladio incumbentem, sed e longinquo et quasi per transennam, quippe silvulae contectum margine. Quo factum esse ut hemichoria per εἰσόδους rursus ingressa mortuum non adspicerent, Tecmessa autem, quae ex interiore scena procedens in spectaculum tristissimum incidisset, eum ut in propinquo situm choro demonstraret v. 898. Αἴας ὅδ' ἡμῖν κεῖται etc. Appellari vero v. 892. νάπος locum, unde conspecta caede Tecmessa progrediatur, ut Cicero ad Herenn. 1, 11. *Ajax*, inquit, *in silva, postquam rescivit quae per insaniam fecisset, gladio occubuit.*

815. σφαγεὺς] Quo facilius fallerentur spectatorum oculi, Sophocles, ut videtur, dolonis scenici fraudem adjunxit, quo histriones πρὸς τὰς κιβδήλους σφαγὰς uti tradit Achilles Tatius 3, 20. repertum in choragio histrionico gladium describens, οὗ ὁ σίδηρος εἰς τὴν κώπην ἀνατρέχει. Atque hoc mortis mimicae, quae dicitur Petron. c. 94., instrumento histriones, qui Ajacem agerent, esse usos apparet ex Hesychio, qui Ξυσπαστόν, inquit, τῶν τραγικῶν τι ἐγχειρίδιον ἐκαλεῖτο, ὡς Πολέμων φησὶ, τὸ συντρέχον ἐν Αἴαντος ὑποκρίσει, ejusque duo alia nomina addit, unum Ἀνδρομητὸν συσπαστὸν ἐγχειρίδιον παρὰ τραγικοῖς, id est quod Achilles dicit ἀνατρέχον, alterum minus expeditum, Ἄηκτον συσπαστὸν ἐγχειρίδιον παρὰ Ταραντίνοις. Ad Polemonis testimonium gravissimum accedit quod scholiasta ad v. 864. narrat, Timotheum histrionem σφαγέα cognominatum esse, quod Ajacem agens speciem occidentis pulcherrime assimilasset. LOBECK. Timotheum tibicinem memorat Lucian. Harmon. c. 1. vol. 1. p. 851. ὅτε καὶ σὺ, ὦ Τιμόθεε, τὸ πρῶτον ἐλθὼν οἴκοθεν ἐκ Βοιωτίας ὑπηύλησας τῇ Παυδιονίδι καὶ ἐνίκησας ἐν τῷ Αἴαντι τῷ ἐμμανεῖ, τοῦ ὁμωνύμου σοι (dicit Timotheum Milesium) ποιήσαντος τὸ μέλος, οὐδεὶς ἦν ὃς ἠγνόει τοὔνομα, Τιμόθεον ἐκ Θηβῶν.

816. εἴ τῳ—σχολή] *Si cui*, i. e. *mihi morituro, etiam considerandi tempus est.* Scholiasta, πρέπον γὰρ ἂν εἴη τῷ ἀπηυδηκότι ἀλογίστως ἰέναι ἐπὶ τὸ προκείμενον· ἔπεται δὲ τῷ λόγῳ, ὅτι τοῖς καρτερικοῖς καὶ

δῶρον μὲν ἀνδρὸς Ἕκτορος ξένων ἐμοὶ
μάλιστα μισηθέντος, ἐχθίστου θ' ὁρᾶν.
πέπηγε δ' ἐν γῇ πολεμίᾳ τῇ Τρῳάδι,
σιδηροβρῶτι θηγάνῃ νεηκονής·
ἔπηξα δ' αὐτὸν εὖ περιστείλας ἐγὼ,
εὐνούστατον τῷδ' ἀνδρὶ διὰ τάχους θανεῖν.
οὕτω μὲν εὐσκευοῦμεν· ἐκ δὲ τῶνδέ μοι
σὺ πρῶτος, ὦ Ζεῦ, καὶ γὰρ εἰκὸς, ἄρκεσον.
αἰτήσομαι δέ σ' οὐ μακρὸν γέρας λαχεῖν.
πέμψον τιν' ἡμῖν ἄγγελον, κακὴν φάτιν
Τεύκρῳ φέροντα, πρῶτος ὥς με βαστάσῃ
πεπτῶτα τῷδε περὶ νεορράντῳ ξίφει,
καὶ μὴ πρὸς ἐχθρῶν του κατοπτευθεὶς πάρος
ῥιφθῶ κυσὶν πρόβλητος οἰωνοῖς θ' ἕλωρ.
τοσαῦτά σ', ὦ Ζεῦ, προστρέπω, καλῶ θ' ἅμα

817. ξένων] ω ex α factum. 820. σιδηροβρῶτι] Alterum ι ex η factum. 825. λαχεῖν] λαβεῖν pr. 828. πεπτῶτα] πεπταότα pr., non πεπτωκότα, quod videtur Elmsleio. 830. κυσὶν] κυσὶ θ'] τ' 831. τοσαῦτά σ' ὦ] γρ. τοσαῦτά σοι ab S. προστρέπω] In marg. scholion προστρέπω (eraso σ, quod uno ductu cum τ conjunctum fuerat) δὲ, κατευκτικῶσ λέγω. προστρόπαιοι γὰρ οἱ ἱκέται. θ'] δ'

ἅπαξ κρίνασι περί τινος οὐ γίνεται ἀναβολὴ οὐδὲ μετάνοια. WUND.

817. δῶρον—θανεῖν] Ajax ut speret in gladium se irruentem continuo mortem inventurum esse, tribus potissimum adduci se argumentis ait, primum quod a viro infestissimo dono sibi datus, deinde quod in terra hostili defixus, denique quod a se firmiter in solo defixus sit. WUND.

818. ἐχθίστου θ' ὁρᾶν] Constat jam Homerum ubique Ajacem infestissimum Hectori inducere. V. Il. 13, 809. 17, 128. WUND.

820. νεηκονής] νεηκονές per ἠκονημένον νεωστί explicat Hesychius. Homerus πελέκεσσι νεήκεσι dixit.

821. εὖ περιστείλας ἐγώ] Scholiasta, εὐτρεπίσας, διαχειρισάμενος, περισφίγξας ἐν τῇ γῇ.

822. εὐνούστατον] Quia efficiet ut celerrime sui ipsius caedem perficere possit Ajax.

824. καὶ γὰρ εἰκὸς] Nam Ζεὺς προγόνων (Ajacis) προπάτωρ est, ut dictum v. 389.

825. Inter λαβεῖν et λαχεῖν etiam apographa variant.

827. πρῶτος ὥς με βαστάσῃ] I. e. ut primus sit qui ad corpus meum accedat idque tollat et sepeliat.

831. προστρέπω] προτρέπω Lb. et alia apographa multa cum Suida s. hoc v. Eadem lectionis diversitas in Oed. Col. 50. Tum θ' ex aliquot apogr. restitutum pro δ', in quo consentit Suidas l. c.

πομπαῖον Ἑρμῆν χθόνιον εὖ με κοιμίσαι,
ξὺν ἀσφαδάστῳ καὶ ταχεῖ πηδήματι
πλευρὰν διαρρήξαντα τῷδε φασγάνῳ.
καλῶ δ' ἀρωγοὺς τὰς ἀεί τε παρθένους 835
ἀεί θ' ὁρώσας πάντα τἀν βροτοῖς πάθη,
σεμνὰς Ἐρινῦς ταυύποδας, μαθεῖν ἐμὲ
πρὸς τῶν Ἀτρειδῶν ὡς διόλλυμαι τάλας. 838

Post 838. sequebantur

καί σφας κακοὺς κάκιστα καὶ πανωλέθρους
ξυναρπάσειαν, ὥσπερ εἰσορῶσ' ἐμὲ 840
αὐτοσφαγῆ πίπτοντα, τὼς αὐτοσφαγεῖς
πρὸς τῶν φιλίστων ἐκγόνων ὀλοίατο.

836. θ'] δ' τἀν] τὰμ ab scholiasta notatos ejeci. 839.–842. Versus spurios quattuor 841. αὐτοσφαγῆ] αὐτοσφαγῆι αὐτοσφαγεῖς] αὐτοσφαγεισ pr.

832. πομπαῖον Ἑρμῆν χθόνιον εὖ με κοιμίσαι] Similem matronae venenum hausturae comprecationem ab Valerio Maximo memoratam 2, 6, 8. comparavit Lobeckius, *Tum defusis Mercurio libamentis et invocato numine ejus ut se placide in meliorem sedis infernae deduceret partem, cupido haustu mortiferam traxit potionem.* Πομπαῖον Ἑρμῆν, quod cognomen per ψυχοπομπόν explicat scholiasta, memorant Aeschylus Eumen. 91. Eurip. Med. 744.

833. ἀσφαδάστῳ] Recte schol. ἀσκαρίστῳ καὶ σπασμὸν μὴ ἔχοντι.— σφαδάζειν δὲ ἔλεγον τὸ σπᾶσθαι καὶ σφακελίζειν.

834. διαρρήξαντα] In annotatione scholiastae ubi hic versus repetitur ἀναρρήξαντα scriptum est non ex codice, ut videtur, sed calami lapsu. Nam composito cum διά opus est, quo etiam Euphorio utitur apud schol. Pind. Nem. 7, 39. πλευρά τε καὶ θώρηκα διήρικεν ἰνίου ἄχρις.

835. ἀεί τε παρθένους] Scholiasta, μυθικόν ἐστι τὸ λέγειν τὰς Ἐρινῦς ἀεὶ παρθένους. Sed perversa est quam addit interpretatio, νῦν δὲ τὰς ἀδωροδοκήτους καὶ οὐχὶ χρανθῆναι δώροις δυναμένας ὑπὸ τῶν ἀδικούντων.

836. ἀεί θ' ὁρώσας] Sic recte in aliquot apogr. pro ἀεὶ δ', quod si voluisset Sophocles, ἀεὶ μὲν παρθένους scribere potuisset, ut saepe ἀεὶ μὲν — ἀεὶ δέ sibi respondent. Τὰς πάνθ' ὁρώσας Εὐμενίδας dixit Oed. Col. 42.

837. ταυύποδας Ἐρινῦς Hesychius explicat ταχύποδας, ἐν τάχει τιμωρουμένας, glossa haud dubie ex hoc loco sumta. Quod apud eundem legitur, ἀνύποδας· ταχύποδας· ἀπὸ τοῦ τοῖς ποσὶν ἀνύειν, error grammatici est qui Ἐρινῦς ταυύποδας pro Ἐρινῦς τ' ἀνύποδας acceperat: cujusmodi peccata plurima reperiuntur apud Hesychium. Ceterum ταυύποδες proprie significat extenso gressu incedentes (ut Homericum ταναύποδα Hesych. explicat τεταμένοις τοῖς ποσὶ κατὰ τὴν ὁδοιπορίαν). Quod quum facere soleant qui cito incedunt, recte per ταχύποδας explicuit Hesychius, per ταχείας Photius.

837. μαθεῖν] Similiter Euripides

ἴτ', ὦ ταχεῖαι ποίνιμοί τ' Ἐρινύες,
γεύεσθε, μὴ φείδεσθε παυδήμου στρατοῦ.
σὺ δ', ὦ τὸν αἰπὺν οὐρανὸν διφρηλατῶν
Ἥλιε, πατρῴαν τὴν ἐμὴν ὅταν χθόνα
ἴδῃς, ἐπισχὼν χρυσόνωτον ἡνίαν
ἄγγειλον ἄτας τὰς ἐμὰς μόρον τ' ἐμὸν
γέροντι πατρὶ τῇ τε δυστήνῳ τροφῷ.
ἦ που τάλαινα, τήνδ' ὅταν κλύῃ φάτιν,
ἥσει μέγαν κωκυτὸν ἐν πάσῃ πόλει.
ἀλλ' οὐδὲν ἔργον ταῦτα θρηνεῖσθαι μάτην·

843. ἴτ'] ἴτε 851. πάσῃ] πᾶσι pr.

Androm. 258. σὺ δ' οὖν κάταιθε· θεοὶ γὰρ εἴσονται τάδε.

839–842. Ad verba τὼς αὐτοσφαγεῖς haec legitur annotatio scholiastae, ταῦτα νοθεύεσθαί φασιν, ὑποβληθέντα πρὸς σαφήνειαν τῶν λεγομένων. Videtur quattuor dicere versus, καί σφας κακοὺς κάκιστα καὶ πανωλέθρους | ξυναρπάσειαν ὥσπερ εἰσορῶσ' ἐμὲ | αὐτοσφαγῆ πίτνοντα, τὼς αὐτοσφαγεῖς | πρὸς τῶν φιλίστων ἐκγόνων ὀλοίατο. Quos qui ejecit, sive Didymus, quae Valckenarii est conjectura, sive alius grammaticus, judicavit verissime. Sophocles enim si tali aliquo modo Atridarum exsecrationem amplificare voluisset, verbis, ut opinor, usus fuisset paullo aliis, quibus Ajax Agamemnonis ab uxore necandi fatum, ut hujusmodi in locis mos fert tragicorum, praesagire videretur. Abs qua subtilitate non miramur alienum fuisse interpolatorem. Nam quod interpretes quidam ad Ulixem ab filio Telegono interemtum retulerunt verba postrema, πρὸς τῶν φιλίστων ἐκγόνων ὀλοίατο, perversum est propterea quod nulla praecedit Ulixis mentio, et repugnat consilio poetae, qui prudenter hoc instituit ut Ajax Atridis, etiam post mortem ipsi infestissimis (v. 1372.), diras imprecetur, parcat vero Ulixi, qui in extrema parte fabulae exanimati corpus Ajacis ab illorum injuriis generoso animo defendit: de quo Teucer v. 1383. τούτῳ γὰρ ὢν ἔχθιστος Ἀργείων ἀνὴρ, | μόνος παρέστης χερσὶν, οὐδ' ἔτλης παρὼν | θανόντι τῷδε ζῶν ἐφυβρίσαι μέγα, | ὡς ὁ στρατηγὸς οὐπιβρόντητος μολὼν, | αὐτός τε χὠ ξύναιμος ἠθελησάτην | λωβητὸν αὐτὸν ἐκβαλεῖν ταφῆς ἄτερ. | τοιγάρ σφ' Ὀλύμπου τοῦδ' ὁ πρεσβεύων πατὴρ | μνήμων τ' Ἐρινὺς καὶ τελεσφόρος Δίκη | κακοὺς κακῶς φθείρειαν, ὥσπερ ἤθελον | τὸν ἄνδρα λώβαις ἐκβαλεῖν ἀναξίως. Ex quo loco conficti sunt versus isti quattuor. Quorum in tertio quod legitur τὼς hoc uno in loco legitur in Sophoclis tragoediis, nusquam apud Euripidem, aliquoties vero apud Aeschylum. Superlativi vero φίλιστος, quem ex versu quarto annotavit Eustathius p. 1867, 40. 1961, 29., nulla sunt exempla praeterquam de nominibus propriis Φίλιστος et Φιλίστη.

847. χρυσόνωτον] I. e. aureis bullis seu bracteis superne ornatam. LOBECK.

ἀλλ' ἀρκτέον τὸ πρᾶγμα σὺν τάχει τινί.
ὦ θάνατε θάνατε, νῦν μ' ἐπίσκεψαι μολών·
καίτοι σὲ μὲν κἀκεῖ προσαυδήσω ξυνών,
σὲ δ', ὦ φαεννῆς ἡμέρας τὸ νῦν σέλας,
καὶ τὸν διφρευτὴν Ἥλιον προσεννέπω,
παινύστατον δὴ κοὔποτ' αὖθις ὕστερον.
ὦ φέγγος, ὦ γῆς ἱρὸν οἰκείας πέδον
Σαλαμῖνος, ὦ πατρῷον ἑστίας βάθρον,
κλειναί τ' Ἀθῆναι, καὶ τὸ σύντροφον γένος,
κρῆναί τε ποταμοί θ' οἵδε, καὶ τὰ Τρωϊκὰ
πεδία προσαυδῶ, χαίρετ', ὦ τροφῆς ἐμοί·
τοῦθ' ὑμὶν Αἴας τοὔπος ὕστατον θροεῖ,
τὰ δ' ἄλλ' ἐν Ἅιδου τοῖς κάτω μυθήσομαι.

ΗΜΙΧΟΡΙΟΝ.

πόνος πόνῳ πόνον φέρει.

858. κοὔποτ'] καὶ οὔποτ' 859. ἱρὸν scripsi pro ἱερόν. 860. Σαλαμῖνος] λα a m. rec. 863. τροφῆς Brunckius pro τροφεῖς. 865. τἄλλ'] τἄλλα, eraso α. 866. ΗΜΙΧΟΡΙΟΝ] $\chi^{\eta\mu}$ cum compendio sub μ.

853. σὺν τάχει τινί] Hoc non minus recte dictum quam quod per adverbia exprimi poterat ταχέως πως.

854. ὦ θάνατε θάνατε] Sic Philoct. 797. ὦ θάνατε θάνατε, πῶς ἀεὶ καλούμενος οὕτω κατ' ἦμαρ οὐ δύνᾳ μολεῖν ποτε ;

861. κλειναί τ' Ἀθῆναι] Scholiasta, τῶν Ἀθηναίων μέμνηται διὰ τὴν συγγένειαν, καὶ ὅτι ἐν Ἀθήναις ὁ ποιητὴς ἠγωνίζετο, ἐπισπώμενος αὐτοὺς εἰς εὔνοιαν. Eadem de caussa Tecmessa v. 200. chorum appellaverat γενεᾶς χθονίων ἀπ' Ἐρεχθειδῶν.

862. κρῆναί τε—] Valedicit Ajax moriturus campo, fluviis, fontibus Troadis, terrae hostilis, eodem animo quo Philoctetes (v. 1452 seqq.) Lemno discessurus, quanquam miserrimam ibi vitam degerat, tamen insulae illius fontibus et rupibus valedicit. WUND.

865. His dictis Ajax gladio in terra defixo incumbit: quod in nummo, quem Patinus exhibet in Famil. Rom. p. 304., expressum memorat Lobeckius. Histrionem quendam, qui hoc praecipua arte repraesentaverit, memorat scholiasta, δεῖ ὑπονοῆσαι ὅτι περικίπτει τῷ ξίφει, καὶ δεῖ καρτερόν τινα εἶναι τὸν ὑποκριτήν, ὡς ἄξαι τοὺς θεατὰς εἰς τὴν τοῦ Αἴαντος φαντασίαν, ὁποῖα περὶ τοῦ Ζακυνθίου Τιμοθέου φασίν, ὅτι ἦγε τοὺς θεατὰς καὶ ἐφυχαγώγει τῇ ὑποκρίσει, ὡς σφαγέα αὐτὸν κληθῆναι. Σφαγέως cognomen sumtum haud dubie ex verbis Ajacis v. 815. ὁ μὲν σφαγεὺς ἕστηκεν ᾧ τομώτατος.

866. Revertitur chorus, qui Ajacem investigaturus abierat, in duas

πᾶ πᾶ
πᾶ γὰρ οὐκ ἔβαν ἐγώ ;
κοὐδεὶς ἐπίσταται με συμμαθεῖν τόπος.
ἰδοὺ, 870
δοῦπον αὖ κλύω τινά.
ΗΜ. ἡμῶν γε ναὸς κοινόπλουν ὁμιλίαν.
ΗΜ. τί οὖν δή ;

867. 868. πᾶι ter pro πᾶ. Alterum ἰδοὺ delevit Hermannus.
870. 871. ἰδοὺ ἰδοὺ—τινά uno versu.
872. Duo versus, ἡμῶν—| κοινόπλουν—.

partes divisus, quarum altera occidentem, altera orientem versus discesserat. Accedit prior, quae orientem versus profecta fuit, subsequitur altera v. 872. Scholiasta *οἱ ἀπὸ τοῦ χοροῦ προΐασιν, ὥσπερ ἐκ διαφόρων τόπων κατ' ἄλλην καὶ ἄλλην εἴσοδον, ζητοῦντες τὸν Αἴαντα, καὶ ἡ Τέκμησσα ἐξ ἄλλων, ἥτις καὶ πρώτη ἐπιτυγχάνει τῷ πτώματι.* WUND.

πόνος πόνῳ πόνον φέρει] Similem ejusdem vocabuli iterationem ex Aeschyli Pers. 1041. comparat Lobeck. *δόσιν κακὰν κακῶν κακοῖς.* Hyperides Epitaph. col. 10, 32. p. 32. *ὑπὲρ ὧν ἁπάντων οὗτοι πόνους πόνων διαδόχους ποιούμενοι.*

869. *κοὐδεὶς ἐπίσταταί με συμμαθεῖν τόπος*] The words *με συμμαθεῖν* signify *so that I may learn*, and are an instance of a construction which occurs in almost every page of the tragic poets. So in this tragedy v. 672. *ἐξίσταται δὲ νυκτὸς αἰανῆς κύκλος | τῇ λευκοπώλῳ φέγγος ἡμέρᾳ φλέγειν.* v. 884. *καὶ σπεύσαθ' οἱ μὲν Τεῦκρον ἐν τάχει μολεῖν.* v. 1069. *νῦν δ' ἐνήλλαξεν θεὸς | τὴν τοῦδ' ὕβριν πρὸς μῆλα καὶ ποίμνας πεσεῖν.* ELMSLEI. Elmsleii interpretatio apta sensui est, sed quae comparat exempla valde dissimilia sunt ei quod hoc loco legitur, ut ostendit Lobeckius. Non magis *συμμαθεῖν* pro *διδάξαι* dictum accipi potest, quod aliis placuit. Locum ipsum si *συμμαθεῖν* dicere vellet Sophocles, scribere poterat *κοὐδεὶς ἐπίσταταί σφε συμμαθὼν τόπος.* Nam *σφε* de Ajace dictum esse non poterat obscurum esse. Similiter Linwoodius conjecit *κοὐδεὶς ἐπίσταταί σφε συμβαλεῖν τόπος.* Quae verba conjuncta sunt in alius, ut creditur, fabulae Sophocleae fragmento apud schol. Homeri Il. 16, 142. *ἐπίσταται· ἠδύνατο. καὶ Σοφοκλῆς "οὐ πώποθ' ὑμᾶς συμβαλεῖν ἐπίσταμαι."* Vulgatam scripturam jam scholiastae interpretari sunt conati, *οὐδεὶς οἶδέ με τόπος συμμαθεῖν, οἷον μεμαθηκότα τὸ γεγονὸς οὐδεὶς με οἶδεν τόπος, ἀλλὰ μάτην περιῆλθον. Ἢ συμμαθεῖν ἀντὶ τοῦ διδάξαι, εἰς μάθησιν ἀγαγεῖν τοῦ ζητουμένου.*

872. *ναὸς κοινόπλουν ὁμιλίαν*] Navigationis socios dicit, *συνναύτας ἐπὶ τῆς αὐτῆς νηὸς πλεύσαντας*, ut explicat scholiasta, alia addita interpretatione, *ἢ τροπικῶς, τὸν αὐτὸν ἡμῖν πλοῦν ἐσταλμένοι πρὸς τὴν ζήτησιν*, quae inepta est. Nam quae proprie dicta accipi possunt nemini in mentem venire solet metaphorice dicta habere. Accusativo *ὁμιλίαν* utitur quasi non *δοῦπόν τινα*, sed *ἀνθρώπους τινάς* praecesserit.

ΗΜ.*πᾶν ἐστίβηται πλευρὸν ἕσπερον νεῶν.*
ΗΜ.*ἔχεις οὖν;* 875
ΗΜ.*πόνου γε πλῆθος, κοὐδὲν εἰς ὄψιν πλέον.*
ΗΜ.*ἀλλ' οὐδὲ μὲν δὴ τὴν ἀφ' ἡλίου βολῶν*
κέλευθον ἀνὴρ οὐδαμοῦ δηλοῖ φανείς.
ΧΟ.*τίς ἂν δῆτά μοι, τίς ἂν φιλοπόνων* 879
ἁλιαδᾶν ἔχων ἀΰπνους ἄγρας,
ἢ τίς Ὀλυμπιάδων θεᾶν, ἢ ῥυτῶν
Βοσπορίων ποταμῶν, τὸν ὠμόθυμον 885

879.–914.=925.–960.

877. *βολῶν*] *βολῆσ, ῶν* a m. pr. 878. *ἀνὴρ*] *ἀνὴρ* 879–889. Versus sic divisi, *τίσ ἂν δή μοι*–| *φιλοπόνων*–| *ἔχων*–| *ἢ τίσ*–| *βοσπορίων*–| *τὸν*–| *λεύσων*–| *σχέτλια*–| *πόνων*— 879. *δῆτα* Hermannus pro *δή*. 880. *ἄγρας*] *γρ. ἕδρασ* a m. seculi 14. *ἵδρισ*, duabus ante *ἵδρισ* literis erasis. 885. *ποταμῶν*] *ποταμῶν .'.*

877. *ἀλλ' οὐδὲ μὲν δὴ—*] Male in apographis pluribus *ἀλλ' οὐδ' ἐμοὶ δή*. Iisdem particulis, quae respondent Latinis *sed profecto ne —quidem*, utitur El. 913. *ἀλλ' οὐδὲ μὲν δὴ μητρὸς οὕθ' ὁ νοῦς φιλεῖ τοιαῦτα πράσσειν οὔτε δρῶσ' ἐλάνθανεν.* Trach. 1128. *ἀλλ' οὐδὲ μὲν δὴ τοῖς γ' ἐφ' ἡμέραν ἐρεῖς.*

βολῶν] *βολῆς* quod primo scripserat librarius recte ipse in *βολῶν* mutavit. Nam *ἡλίου βολαί* numero plurali dici solent, ut in locis pluribus Euripidis. Id quum in apographis quibusdam in *μολῶν* corruptum esset, hoc pro *μολὼν* acceptum per *ἐλθών* interpretatus est Triclinius. *ἀφ' ἡλίου βολῶν, ab oriente sole*, dictum ut *οἱ ἀπ' ἡλίου Αἰθίοπες* apud Herodot. 7, 70.

τὴν—κέλευθον—φανείς] Eadem structura Electr. 1273. *φιλτάταν ὁδὸν ἐπαξιώσας ὧδέ μοι φανῆναι.*

879. Recte monet scholiasta, *ὅλος ὁ χορὸς εἰς ἓν συνελθὼν ταῦτά φησιν.*

880. *τίς ἂν φιλοπόνων ἁλιαδᾶν*] Scholiasta, *τίς τῶν ἁλιέων ἀεὶ ἀγρυπνεῖν εἰθισμένων διὰ τὴν ἄγραν, ἢ τίς θεὰ Ὀλυμπιὰς ἢ ποταμῶν ἵδρις, τουτέστι Ναΐς, ἀπαγγείλαι, εἴ που λεύσσει τὸν ὠμόθυμον.*

ἁλιαδᾶν] *ἁλιαδῶν* apogr. nonnulla, ut mox plura *θεῶν* pro *θεᾶν*. *ἁλιαδᾶν* propter formam Doricam memoratur apud Gregor. Corinth. p. 226. in additamento codicis c. Scholiasta recentior, *ἁλιάδαι, οἱ παῖδες τῶν ἁλιέων, ἤγουν οἱ ἁλιεῖς, ὡς Ἀσκληπιάδαι οἱ ἰατροί.*

844. *Ὀλυμπιάδων*] Recte Lobeckius animadvertit deas Olympicas dici ab Sophocle Oreades Dryadesve montis Olympi, de quo Strabo 10. p. 470. qui tragicos *ἀγεωγραφήτους* Olympum cum Ida confundere rebusque Trojanis immiscere queritur.

885. *Βοσπορίων*] Recte schol. explicat *τῶν Ἑλλησποντίων*, quocum comparatum est quod Aeschylus dixit Pers. 722. ΑΤ. *μηχαναῖς ἔζευξεν Ἕλλης πορθμὸν, ὥστ' ἔχειν πόρον.* ΔΑ. *καὶ τόδ' ἐξέπραξεν, ὥστε Βόσπορον κλῄσαι μέγαν*; Ibid. 745. *ὅστις Ἑλλήσποντον ἱρὸν δοῦλον ὡς δεσμώμασιν ἥλπισε σχήσειν ῥέοντα, Βόσπορον ῥόον θεοῦ.* Quod post *πο-*

εἴ ποθι πλαζόμενον λεύσσων
ἀπύοι; σχέτλια γὰρ
ἐμέ γε τὸν μακρῶν ἀλάταν πόνων
οὐρίῳ μὴ πελάσαι δρόμῳ,
ἀλλ' ἀμενηνὸν ἄνδρα μὴ λεύσσειν ὅπου.
ΤΕ. ἰώ μοί μοι.
ΧΟ. τίνος βοὴ πάραυλος ἐξέβη νάπους;
ΤΕ. ἰὼ τλήμων.
ΧΟ. τὴν δουρίληπτον δύσμορον νύμφην ὁρῶ
Τέκμησσαν, οἴκτῳ τῷδε συγκεκραμένην.
ΤΕ. ὤχωκ', ὄλωλα, διαπεπόρθημαι, φίλοι.
ΧΟ. τί δ' ἔστιν;

886. λεύσσων] λεύσσων 887. Post ἀπύοι una litera erasa, tum post vacuum unius vocabuli spatium litura .'... 888. μακρῶν] ω ex ο factum. ἀλάταν] Primum α in litura. 889. οὐρίῳ—δρόμῳ] οὐρίων—δρόμων, utroque ν eraso. 890. ἀμενηνὸν] Prius ν ex μ factum. λεύσσειν] λεύσειν 891. ἰώ Turnebus pro ἰὼ ἰώ. 894. δουρίληπτον] ν a m. rec. additum. ὁρῶ] ὁρῶι 895. Τέκμησσαν] τέκμησαν 897. ὤχωκ' ex Herodiano MS. pro οἴχωκ'.

ταμῶν in codice legitur ὕδρις, etiam ab scholiasta lectum, recte omissum in duobus apographis, ut metrum docet.

886. *εἴ ποθι, sicubi*, quod etiam Latini pro *alicubi* dicunt, ut *siquando* pro *aliquando*. Cujus usus exempla multa collegit Lobeckius, velut Oppiani Hal. 3, 165. φεύγουσιν καὶ φῶτα καὶ εἴ ποθι καρτερὸν ἰχθύν.

887. σχέτλια γὰρ] Solutae tertiae cretici syllabae in antistropho respondet non soluta. Verba recte interpretatus est scholiasta, δεινὰ γὰρ πράγματα ἐμὲ τὸν ἐπιπόνως πλανηθέντα μὴ εὐθυδρομῆσαι εἰς τὸ τῆς ζητήσεως μέρος, καθὸ ὁ Αἴας ἐποιήσατο τὴν ἔφοδον· τοῦτο γὰρ ἂν εἴη οὔριον.

890. ἀλλ' ἀμενηνὸν] ἀλλὰ μεμνόθ' (γρ. ἀμενηνὸν) in apogr. uno, ut Musgravius conjecerat. ἀμενηνὸν ἄνδρα chorus Ajacem dicit morbi vi debilitatum, indignatus, ut recte monet Hermannus, quod illum vix morbo liberatum ipse valens assequi non potuit. Male scholiasta ad chorum refert quaerendo fatigatum. Metrum hoc est

$$\overline{\cup}\,\overline{\cup\cup}\,-\cup-\,\|\,\cup\,\overline{\cup}\,\overline{\cup}\,\mid\,\overline{\cup}\,\cup-$$

892. ἰώ μοί μοι] Scholiasta, Τέκμησσα βοᾷ ἐπιτυχοῦσα τῷ σώματι· φαίνεται δὲ οὐδέπω ἔνοπτος οὖσα τῷ χορῷ.

895. οἴκτῳ τῷδε] *Lamentis his.* συγκεκραμένην dictum ut Antig. 1311. δειλαίᾳ δὲ συγκέκραμαι τύχᾳ.

896. ὤχωκ'] Hoc pro οἴχωκ' restitui ex Herodiano MS. περὶ μεγάλου ῥήματος. Vide Koen. ad Gregor. Cor. p. 66. οἴχωκ' Suidas s. h. v.

ΤΕ. Αἴας ὅδ' ἡμῖν ἀρτίως νεοσφαγὴς
κεῖται, κρυφαίῳ φασγάνῳ περιπτυχής.
ΧΟ. ὤμοι ἐμῶν νόστων· 900
ὤμοι, κατέπεφνες, ἄναξ, σὸν
τόνδε συνναύταν, ὦ τάλας·
ὦ ταλαῖφρον γύναι.
ΤΕ. ὡς ὧδε τοῦδ' ἔχοντος αἰάζειν πάρα.
ΧΟ. τίνος ποτ' ἆρ' ἔρξε χειρὶ δύσμορος; 905
ΤΕ. αὐτὸς πρὸς αὑτοῦ· δῆλον. ἐν γάρ οἱ χθονὶ
πηκτὸν τόδ' ἔγχος περιπετὲς κατηγορεῖ.

900. 901. ὤμοι] ἰὼ μοι 901. σὸν addidit Hermannus. 902. 903. Versus sic divisi τόνδε—| ἰὼ τάλασ—γύναι. 902. ὦ] ἰὼ 903. ταλαῖφρον] ταλαίφρων 905. ἔρξε Hermannus pro ἔπραξε

898. Αἴας ὅδ'] ὅδε dicit quia locum ubi jacet Ajax monstrat.

ἀρτίως νεοσφαγὴς] Eodem pleonasmo Trach. 1130. τέθνηκεν ἀρτίως νεοσφαγής.

899. κρυφαίῳ] I. e. ἀποκεκρυμμένῳ, εἰσδεδυκότι εἰς τὸ σῶμα, ut explicat scholiasta. περιπτυχὴς idem explicat per περικεκυλισμένος. Gladius ipse ἔγχος περιπετὲς dicitur v. 907.

901. Post ἄναξ una deest syllaba, quam addito σὸν supplevit Hermannus. Recte, nisi, quod idem conjecit, in stropha scribendum ὤμοι κατέπεφνες ἄναξ | τόνδε συνναύταν, τάλας, et in antistropha 947. δισσῶν ἐθρόησας ἀναυδ' | ἔργ' Ἀτρειδᾶν τῷδ' ἄχει.

902. τόνδε συνναύταν] Se ipsum dicit chorus. ὦ pauca ut videtur apographa pro ἰώ. Interjectionem ejecit Hermannus conjectura modo memorata, qua probabilior metri forma restituitur.

903. ταλαῖφρον ex Lb. aliisque nonnullis apographis pro ταλαίφρων.

905. ἔρξε] Codex et apographa ἔπραξε ab interpolatore, qui trimetrum restituere voluit. Emendavit Hermannus collata Hesychii glossa, qua ἔρξεν per ἔπραξεν explicatur.

906. αὐτὸς πρὸς αὑτοῦ] Intelligendum ex praecedentibus verbum quale additum est in Trach. 891. ubi caedes Dejanirae nunciatur, αὐτὴ πρὸς αὑτῆς χειροποιεῖται τάδε.

ἐν γάρ οἱ χθονὶ] Scholiasta αὐτὸ τὸ σχῆμα, φησὶ, δηλοῖ ὅτι ὑφ' ἑαυτοῦ ἀνῃρέθη· πᾶν δὲ ἀμυντήριον καὶ δόρυ καὶ ἔγχος καλοῦσιν οἱ νεώτεροι. περιπετὲς δὲ, ᾧ περιέπεσεν. Eustathius p. 644, 47. Σοφοκλῆς ἔγχος περιπετὲς εἰπεῖν ἐτόλμησεν, ᾧ περιπέπτωκεν Αἴας. Similia ex scriptoribus recentioribus comparavit Lobeck., ἄγκιστρα περιπαρέντα τοῖς ἰχθύσι Aelian. N. A. 15, 10. ὀδόντες τῇ δείρῃ περιπείρονται Liban. vol. 4. p. 1081. ἑαυτῷ τὸ ξίφος περιέπειρε Joann. Chrysost. vol. 3. p. 85 A.

907. πηκτὸν τόδ' ἔγχος] Hesychius, πηκτὸς θάνατος· ὁ τοῦ Σαλαμινίου Αἴαντος, τοῦ μανέντος, ὃς τῷ ξίφει ἐπιπεσὼν ἀπέθανεν. Photius p. 428, 1. πηκτὸς θάνατος· ὁ τοῦ Αἴαντος· περιεπάγη γὰρ τῷ ξίφει.

ΧΟ. ὤμοι ἐμᾶς ἄτας, οἷος ἄρ' αἱμάχθης, ἄφαρκτος φίλων· 910
ἐγὼ δ' ὁ πάντα κωφὸς, ὁ πάντ' ἄϊδρις, κατημέλησα. πᾶ πᾶ
κεῖται ὁ δυστράπελος δυσώνυμος Αἴας;
ΤΕ. οὗτοι θεατός· ἀλλά νιν περιπτυχεῖ 915
φάρει καλύψω τῷδε παμπήδην, ἐπεὶ
οὐδεὶς ἂν, ὅστις καὶ φίλος, τλαίη βλέπειν
φυσῶντ' ἄνω πρὸς ῥῖνας, ἕκ τε φοινίας
πληγῆς μελανθὲν αἷμ' ἀπ' οἰκείας σφαγῆς.
οἴμοι, τί δράσω; τίς σε βαστάσει φίλων; 920
ποῦ Τεῦκρος; ὡς ἀκμαῖ' ἂν, εἰ βαίη, μόλοι,

909.—914. Versus sic divisi, ἰώ μοι—| ἄφρακτος—| ἐγὼ—| ὁ πάντ'—| πᾶι πᾶ | κεῖται—| ὁ δυσώνυμος— 909. ὤμοι] ἰώ μοι 910. ἄφαρκτος scripsi pro ἄφρακτος. 912. πᾶ πᾶ] πᾶι πᾶ (sic) 914. δυσώνυμος] ὁ δυσώνυμος 915. νιν] Alterum ν ab S inter versus. 920. βαστάσει] βαστάσηι 921. ἀκμαῖ' ἂν Wakefieldus pro ἀκμαῖος βαίη] βαίηι

909. ὤμοι] Apogr. pleraque cum codice ἰώ μοι, nonnulla etiam ἡμάχθης pro αἱμάχθης. Sic αὐτόχειρ αἱμάσσεται de Haemone Antig. 1175.

910. ἄφρακτος non solum codex, sed etiam Suidas s. h. v. et Hesychius, ἄφρακτος· ἀφύλακτος. Σοφοκλῆς Αἴαντι μαστιγοφόρῳ. Idem tamen alteram quoque formam annotavit, ἄφαρκτος: ἀφύλακτος. Quam Sophocli restitui veterum Atticorum mos postulat. Vid. ad Antig. 958. Philostrati imitationem Vit. Soph. 5, 35. p. 219. indicat Lobeckius, φίλων τε δεῖ πλειόνων, οὐ γὰρ ἀχαρακώτους γε οὐδὲ ἀφράκτους χρὴ τοιαῦτα πράττειν.

911. ὁ πάντα κωφός] Neque enim animadverterat orationem Ajacis 646.-692. eo tendere ut ipse se occideret.

914. δυσώνυμος pauca apographa: pleraque, ut codex, ὁ δυσώνυμος, cum Suida s. v. δυστράπελος, articulo, qui ante δυστράπελος positus est, male repetito, ut v. 205., νῦν γὰρ ὁ δεινὸς μέγας ὠμοκρατής, in codice scriptum est ὁ μέγας. δυσώνυμος autem dicitur Ajax propter nomen male ominatum, de quo Ajax ipse dixit v. 430 et seqq. Quod non fugit scholiastam.

917. οὐδεὶς ἂν ὅστις καὶ φίλος τλαίη βλέπειν] Scholiasta, ὑπερβολικῶς, ἐπεὶ οὐκ εἰκὸς ἐν τοῖς δεινοῖς τοὺς φίλους μαλακίζεσθαι. Recte. Quid enim miserabilius eo cujus adspectum ne amici quidem ferre possunt? LOBECK.

918. φυσῶντ' ἄνω πρὸς ῥῖνας] Sic Homerus Od. 22, 18. αὐλὸς ἀνὰ ῥῖνας παχὺς ἤλθεν αἵματος ἀνδρομέοιο. Sophocles Antig. 1238. καὶ φυσιῶν ὀξεῖαν ἐκβάλλει πνοὴν λευκῇ παρειᾷ φοινίου σταλάγματος. Aeschylus Agam. 1389. κἀκφυσιῶν ὀξεῖαν αἵματος σφαγὴν βάλλει μ' ἐρεμνῇ ψακάδι φοινίας δρόσου. Quae Lobeckius comparavit.

920. βαστάσει ex paucis apogr. pro βαστάσῃ.

921. ἀκμαῖ' ἂν recte Wakefieldus pro ἀκμαῖος, quod haud dubie ex

πεπτῶτ' ἀδελφὸν τόνδε συγκαθαρμόσαι.
ὦ δύσμορ' Αἴας, οἷος ὢν οἷως ἔχεις,
ὡς καὶ παρ' ἐχθροῖς ἄξιος θρήνων τυχεῖν.
ΧΟ. ἔμελλες, τάλας, ἔμελλες χρόνῳ 925
στερεόφρων ἄρ' ὧδ' ἐξανύσειν κακὰν
μοῖραν ἀπειρεσίων πόνων. τοιά μοι
πάννυχα καὶ φαέθοντ' ἀνεστέναζες 930
ὠμόφρων ἐχθοδόπ' Ἀτρείδαις
οὐλίῳ σὺν πάθει.
μέγας ἄρ' ἦν ἐκεῖνος ἄρχων χρόνος

923. οἵως] οἷοσ pr. 925.—936. Versus sic divisi, ἔμελλεσ—| ἔμελλεσ—| ἄρ'—| μοῖραν—| πόνων—| πάννυχα—| ἀνεστέναζεσ—| ἐχθοδόπ'—| οὐλίῳ—| μέγασ—| πημάτων—| ὄπλων—. 926. ἄρ' addidit Erfurdtius. ἐξανύσειν] ἐξανύσσειν 930. Φαέθοντ'] αε in litura. 933. σὺν] σὺμ pr.

glossemate ἀκμαίως ad ἀκμαῖα adscripto ortum est. Nam ἀκμαῖος si legitur, nihil aliud haec verba significare possunt quam *utinam opportune, si veniat, adsit.* Quod inepte diceret Tecmessa. Nam Teucrum certissimum est peropportune adventurum esse si nunc veniret. Itaque Tecmessa non ut *opportune* veniret, sed simpliciter ut veniret optare debebat. Quod facit quum opportune eum adventurum esse dicit, si veniat. Sensit hoc Matthiae, sed quum codicis servare scripturam vellet ad usitatum olim commentum est delapsus de duabus sententiis in unam confusis, altera ὡς μόλοι, altera ὡς ἀκμαῖος μόλοι ἄν, εἰ βαίη. ἀκμαῖα μολεῖν autem dictum est ut εἰς ἀκμὴν ἐλθεῖν φίλοις ab Euripide Herc. fur. 526.

922. συγκαθαρμόσαι] Per περιστεῖλαι explicat scholiasta, i. e. curam habere sepulturae, ut. optaverat Ajax v. 688. 689.

923. Αἴας] Αἶαν Suidas s. v. οἷος et ὦ δύσμορε. V. ad v. 89.

926. Recte ἄρ' addidit Erfurdtius. Neque enim metro ita satisfacere licet ut ἐξανύσσειν scribatur, quod est in codice et apographo uno, in ceteris recte ἐξανύσειν scriptum, quum ἐξανύσσειν non minus vitiosum sit quam quod in codicibus interdum reperitur ἀνύττειν pro ἀνύτειν. Nam quod solutae arsi dochmii ἐξανύσειν κακάν non soluta respondet in versu strophico (880.) ἄϋπνους ἄγρας, nullius momenti est, quum eadem responsionis inaequalitas in primo versu sit admissa, τίς ἂν φιλοπόνων, cui in antistropha respondent verba ἔμελλες χρόνῳ, et quae sunt alia hujusmodi apud Sophoclem et Euripidem, minus severos in hoc genere quam Aeschylus.

930. πάννυχα καὶ φαέθοντα] I. e. κατὰ νύκτα καὶ ἡμέραν, ut interpretatur scholiasta.

931. ὠμόφρων] Male ὠμόφρον in Lb. aliisque nonnullis, unde ὠμόφρον' Elmsleius. Recte legitur ὠμόφρων. In versu strophico 886. εἴ ποθι ante πλαζόμενον cretici mensuram habet.

πημάτων, ἦμος ἀριστόχειρ
— ∪ ∪ — ὅπλων ἔκειτ' ἀγὼν πέρι.
ΤΕ. ἰώ μοί μοι.
ΧΟ. χωρεῖ πρὸς ἦπαρ, οἶδα, γενναία δύη.
ΤΕ. ἰώ μοί μοι.
ΧΟ. οὐδέν σ' ἀπιστῶ καὶ δὶς οἰμῶξαι, γύναι,
τοιοῦδ' ἀποβλαφθεῖσαν ἀρτίως φίλου.
ΤΕ. σοὶ μὲν δοκεῖν ταῦτ' ἔστ', ἐμοὶ δ' ἄγαν φρονεῖν.
ΧΟ. ξυναυδῶ.
ΤΕ. οἴμοι, τέκνον, πρὸς οἷα δουλείας ζυγὰ
χωροῦμεν, οἷοι νῷν ἐφεστᾶσι σκοποί.
ΧΟ. ὤμοι, ἀναλγήτων
δισσῶν ἐθρόησας ἄναυδον

936. Indicavi quattuor syllabarum defectum. 937. 939. 974. μοι ου μοι] μοι μοί 940. οἰμῶξαι] οἰμώξαι 941. ἀρτίως] ἀρτίωσ, ου fortasse a m. pr. 945. ἐφεστᾶσι] ἐφεστᾶσιν 946.–949. Versus sic divisi, ὤμοι—| δισσῶν—| ἄναυδον—| ἀλλ'—. 946. ὤμοι] ὤιμοι cum γρ. ἰώ μοι ab S.

935. ἀριστόχειρ—ἀγών] I. e. ἀρίστων ἀνδρῶν ἀγών. Similia sunt El. 699. ἱππικῶν ὠκύπους ἀγών. Ant. 999. θᾶκον ὀρνιθοσκόπον. Oed. C. 1062. ῥιμφαρμάτοις ἀμίλλαις. 1495. βούθυτον ἑστίαν. Trach. 609. ἡμέρᾳ ταυροσφάγῳ. WUND. Similia cum superlativo composita comparat Lobeckius, velut ἀριστόπολις, μεγιστότιμος, πλειστόμβροτος, πλειστοφόρος.

936. Exciderunt quattuor syllabae, quas alii aliter explent, pessime Triclinius illato 'Αχιλλέως. Τὸ 'Αχιλλέως, inquit, προσετέθη παρ' ἐμοῦ, ἁρμοδίως οἶμαι. Quod ne metro quidem satisfacit choriambum requirenti, qualem Musgravii praebet non improbabilis conjectura χρυσοδέτων. De metro dictum ad v. 890.

938. πρὸς ἦπαρ] Significatur dolor acutissimus, qui penitus in animum descendere dicitur. Similia collegit Valckën. ad Eur. Hipp. 1070. Tum scholiastes: γενναία· ἡ ἰσχυρά. Adscripsit Lobeckius Xen. Hellen. 5, 4, 11. ὁ ἄνεμος πολλὰ γενναῖα ἐποίησε. WUND.

οἶδα] Male in apogr. nonnullis ἤδε.

941. ἀρτίως] ἀρτίου, quod superscriptum in codice, legit scholiasta, qui interpretatur γνησίου· οὐ γάρ ἐστι χρονικόν.

942. ἔστ'] ἐστὶν apogr. aliquot et Suidas s. v. δόξαν.

945. οἷοι] Atridas dicit.

947. ἄναυδον ἔργον 'Ατρειδᾶν] De scriptura horum verborum dictum ad v. 901. ἄναυδον est *nefandum*, ut saepe ἄρρητον dicitur.

ἔργον Ἀτρειδᾶν τῷδ' ἄχει.
ἀλλ' ἀπείργοι θεός.

ΤΕ. οὐκ ἂν τάδ' ἔστη τῇδε, μὴ θεῶν μέτα. 950

ΧΟ. ἄγαν ὑπερβριθὲς ἄχθος ἥνυσαν.

ΤΕ. τοιόνδε μέντοι Ζηνὸς ἡ δεινὴ θεὸς
Παλλὰς φυτεύει πῆμ' Ὀδυσσέως χάριν.

ΧΟ. ἦ ῥα κελαινώπαν θυμὸν ἐφυβρίζει πολύτλας ἀνὴρ, 954
γελᾷ δὲ τοῖσδε μαινομένοις ἄχεσιν πολὺν γέλωτα, φεῦ φεῦ,
ξύν τε διπλοῖ βασιλῆς κλύοντες Ἀτρεῖδαι.

ΤΕ. οἱ δ' οὖν γελώντων κἀπιχαιρόντων κακοῖς

951. ἥνυσαν] Accentus a m. pr., spiritus a m. rec. 955.–960. Versus sic divisi, ἦ ῥα| θυμὸν| ὁ πολύτλας| γελᾷ| πολὺν| ξύν| κλύοντες| 956. πολύτλας] ὁ πολύτλας 957. τοῖσδε Elmsleius pro τοῖς. ἄχεσιν] ἄχεσι 959. βασιλῆς] βασιλῆες 961. οἱ δ'] οἳδ'

948. τῷδ' ἄχει] τῇ παρούσῃ συμφορᾷ explicat scholiasta. Mala ab Atridis imminentia praesenti calamitati accedere significat: unde explicandus dativi usus.

950. οὐκ ἂν τάδ' ἔστη] Non confidere se dicit ope deorum ab choro implorata, qui si propitios se praebere voluissent, jam praesentia avertere mala potuissent. Recte igitur scholiasta, οὐκ εἰκὸς συλλήψεσθαι ἡμῖν τοὺς θεοὺς, ἐπεὶ οὐδ' ἂν ἐπράχθη ταῦτα. ἔστη de malis dictum, ut ἐμοὶ ἄχος ἔστακεν v. 200.

951. ἄγαν ὑπερβριθές] Scholiasta, μέγα καὶ βαρὺ ἤνυσαν οἱ πράξαντες τὰ περὶ τὸν Αἴαντα, ὅ ἐστιν, οἱ αἴτιοι τούτων. οἱ αἴτιοι intelligendi sunt non Atridae, sed dii.

953. Παλλὰς φυτεύει πῆμα] Nam Minerva fecerat ut arma Achillis Ulixi, non, cui deberi videbantur, Ajaci adjudicarentur, quam praesentium malorum causam esse dixerat chorus v. 934.

955. κελαινώπαν] κελαινῶπα apogr. unum cum Eustathio p. 72, 4. qui nominativum fingit κελαινώψ. Eadem lectio, sed corrupta apud Hesychium, κελαινοπάθιμον, τὸ μὴ φανερὸν, τὸ δόλιον καὶ τῇ ψυχῇ δύσνουν. κελαινώπαν Suidas s. h. v. Quod cum μέλαινα φρὴν ab Solone fragm. 31., μέλαν ἦθος ab M. Antonino dicto 5, 18. et 28. similibusque comparat Lobeckius. ἐφυβρίζει cum accusativo constructum quia significat ἐφυβρίζων δείκνυσι. Eurip. Phoen. 180. τὰ δεῖν' ἐφυβρίζει πόλει comparat Schneidewin.

955. πολύτλας ἀνήρ] Ulixes non eo sensu πολύτλας ἀνὴρ hic dicitur quo appellari ab Homero solet, sed ita ut significetur nihil indictum, intentatum, inausumve relinquere, qualis idem describitur Phil. 633. ἀλλ' ἔστ' ἐκείνῳ πάντα λεκτὰ, πάντα δὲ τολμητά. WUND.

957. μαινομένοις ἄχεσιν] I. e. τοῖς διὰ τὴν μανίαν συμβεβηκόσιν, ut explicat scholiasta.

960. βασιλῆς ex uno apogr. (in quo βασιλῆς) pro βασιλεῖς, κλύοντες] Intelligendum τὰ ἄχη.

961. οἱ δ'] Scribebatur οἳδ'. Cor-

τοῖς τοῦδ'. ἴσως τοι, κεἰ βλέποντα μὴ 'πόθουν,
θανόντ' ἂν οἰμώξειαν ἐν χρείᾳ δορός:
οἱ γὰρ κακοὶ γνώμαισι τἀγαθὸν χεροῖν
ἔχοντες οὐκ ἴσασι, πρίν τις ἐκβάλῃ.
[ἐμοὶ πικρὸς τέθνηκεν ἢ κείνοις γλυκύς,
αὐτῷ δὲ τερπνός. ὧν γὰρ ἠράσθη τυχεῖν
ἐκτήσαθ' αὐτῷ, θάνατον ὑπερ ἤθελεν.]
τί δῆτα τοῦδ' ἐπεγγελῷεν ἂν κάτα;
θεοῖς τέθνηκεν οὗτος, οὐ κείνοισιν, οὔ.

962. τοῦδ'] δ ex σ fecit m. pr.
66.–968. Seclusi versus spurios.
pr. 969. τί] πῶσ a m. rec.
itura quae etiam literam ν affecit.
κεἰ in litura duarum literarum.
966. ἢ] ἡ (sine accentu) vel τοῦδ'] Inter υ et δ litera in
Videtur τοιωδ' vel τοιουδ' fuisse.

exit Bergler. ad Aristoph. Acharn. 86. Conf. Oedip. T. 669. Trachin. 29.

962. βλέποντα] *Viventem*, ut sepissime apud tragicos vel adito vel omisso φάος.

963. ἐν χρείᾳ δορός] I. e. quum pe ejus in bello indigebunt.

964. τἀγαθὸν χεροῖν] In paucis pogr. τἀγάθ' ἐν χεροῖν, quod proat Cobetus Mnemos. vol. 2. p. 04. et recte fortasse. Similem 'lauti sententiam Capt. 1, 2, 39. omparavit Stolbergius, *Tum deique homines nostra intelligimus ona, quum quae in potestate habuius, ea amisimus.*

965. πρίν τις ἐκβάλῃ] Post οἱ ακοὶ sequi debebat πρὶν ἐκβάλωσιν, ro quo τις pronomine usus est, uod tanquam collectivum est.

966.–968. Seclusi versus spurios res, quos ipsum genus dicendi non criptos esse ab Sophocle arguit, ierito suspectos Leutschio in phemeridibus Gottingensibus a. 855. p. 166., etsi in eo falso, uod eos choro tribui voluit post . 973. collocatos, ubi valde inutiter et praeter exspectationem aditi forent. Sublatis autem tribus his versibus trimetri decem Tecmessae totidem ejusdem versibus post strophan positis (915.–924.) respondent. Quod argumentum etsi solum non efficit ut tres versus illi delendi sint, tamen quum alia accedant ipsum quoque interpolationis suspicionem confirmat. Primorum verborum sententiam scholiasta ἢ κείνοις γλυκύς pro μᾶλλον ἢ κείνοις γλυκύς accepto explicat, ut Ajax Tecmessae acerbus magis quam inimicis dulcis, sibi vero jucundus mortuus esse dicatur. Proxima verba, quibus Ajax quae expetiverit comparasse sibi dicitur, mortem quam volebat, poetam produnt versus duos verbose explentem, non Sophoclem, ex quo quae interpretes quidam attulerunt verbosius dictorum exempla valde huic sunt dissimilia.

969. τοῦδ' ἐπεγγελῷεν ἂν κάτα] Eadem structura Oed. C. 1339. κοινῇ καθ' ἡμῶν ἐγγελῶν.

970. θεοῖς—οὐ κείνοισιν] Deorum irae eum succubuisse dicit, non inimicis. Scholiasta, θεῶν βουλομένων· οὐ γὰρ οἱ Ἕλληνες τὴν τοιαύτην αἰτίαν αὐτῷ παρέσχον.

πρὸς ταῦτ' Ὀδυσσεὺς ἐν κενοῖς ὑβριζέτω.
Αἴας γὰρ αὐτοῖς οὐκέτ' ἐστίν· ἀλλ' ἐμοὶ
λιπὼν ἀνίας καὶ γόους διοίχεται.

ΤΕΥΚΡΟΣ.

ἰώ μοί μοι.

ΧΟ.*σίγησον· αὐδὴν γὰρ δοκῶ Τεύκρου κλύειν* 975
βοῶντος ἄτης τῆσδ' ἐπίσκοπον μέλος.

ΤΕ.*ὦ φίλτατ' Αἴας, ὦ ξύναιμον ὄμμ' ἐμοί,*
ἆρ' ἠμπόληκας, ὥσπερ ἡ φάτις κρατεῖ;

ΧΟ.*ὄλωλεν ἀνὴρ, Τεῦκρε, τοῦτ' ἐπίστασο.*

ΤΕ.*ὤμοι βαρείας ἆρα τῆς ἐμῆς τύχης.* 980

ΧΟ.*ὡς ὦδ' ἐχόντων* ΤΕ. *ὢ τάλας ἐγὼ, τάλας.*

ΧΟ.*πάρα στενάζειν.* ΤΕ. *ὦ περισπερχὲς πάθος.*

ΧΟ.*ἄγαν γε, Τεῦκρε.* ΤΕ. *φεῦ τάλας. τί γὰρ τέκνον*
τὸ τοῦδε, ποῦ μοι γῆς κυρεῖ τῆς Τρῳάδος;

971. *πρὸς*] *πρὸ* pr., *σ* a m. rec. 975. *δοκῶ*] *δοκῶι* 979. *ἀνὴρ*] *ἀνὴρ* 984. *τὸ τοῦδε*] *τοῦτο δὲ* pr., sed correctum ab eadem manu.

973. *λιπὼν — διοίχεται*] Verba similia Trach. 41. *ἐμοὶ πικρὰς ὠδῖνας αὐτοῦ προσβαλὼν ἀποίχεται.*

975. *σίγησον*] Scholiasta, *δεῖ γενέσθαι βοὴν, ἣν ἀκούσας ὁ χορὸς ἐφίστησι γνωρίζειν τὸ φθέγμα τοῦ Τεύκρου βοῶντος.*

976. *ἐπίσκοπον μέλος*] I. e. *ἐπιτήδειον, συνῳδὸν*, sive ut Diodorus loquitur Excerpt. Legat. c. 27. *οἰκείαν τῆς περιστάσεως φωνὴν προέμενος.* LOBECK. Aeschyl. Eumen. 903. *ὁποῖα νίκης μὴ κακῆς ἐπίσκοπα.* MUSGR. Voces igitur dicit praesenti calamitati congruas.

977. *ἆρ' ἠμπόληκας*] Mirum verbi usum sic explicat scholiasta, *ἐνεπόλησας, ἐκέρδανας· καὶ ἐπὶ φαύλου λέγεται· τροπικῶς δὲ ἀντὶ τοῦ περιεποίησας.* "Quum *ἐμπολᾶν* proprie significet *τὸ ἐμπορεύεσθαι* sive *πραγματεύεσθαι*, facillima hinc fuit transgressio ad id quod hoc loco denotatur, *ἆρα πέπραγας ὅσπερ ἡ φάτις κρατεῖ.* Eodem exemplo Hippocrates de Morb. 4. 12. vol. 7. p. 608. E. *ἢν τοῦ ἀποπάτου μὴ διαχωρέοντος κρατέῃ μία τῶν ἄλλων ἰκμὰς, κάλλιον ἐμπολήσει ὁ ἄνθρωπος, melius sese habebit*, quod alibi dicit *βέλτιον ἀπαλλάσσει* Epidem. 6. vol. 3. p. 716. 719. Neque aliud intelligi videtur Aesch. Eumen. 622. *τὰ πλεῖστ' ἀμείνον' ἠμπολημένα.*" LOBECK.

983. *τί γὰρ τέκνον —*] Recte monet scholiasta, *καὶ πρὶν ἀκοῦσαι τῶν ἐντολῶν ὁ Τεῦκρος, ἔδειξεν τὴν περὶ τὸν παῖδα κηδεμονίαν ἀφ' ἑαυτοῦ φρονίμως.*

986. *δῆτα* in initio versus positum ut *δῆτα* post interpunctionem collocatum ab Aristophane. Nub.

ΧΟ. μόνος παρὰ σκηναῖσιν. ΤΕ. οὐχ ὅσον τάχος
δῆτ' αὐτὸν ἄξεις δεῦρο, μή τις ὡς κενῆς
σκύμνον λεαίνης δυσμενῶν ἁναρπάσῃ;
ἴθ', ἐγκόνει, σύγκαμνε. τοῖς θανοῦσί τοι
φιλοῦσι πάντες κειμένοις ἐπεγγελᾶν.
ΧΟ. καὶ μὴν ἔτι ζῶν, Τεῦκρε, τοῦδέ σοι μέλειν
ἐφίεθ' ἀνὴρ κεῖνος, ὥσπερ οὖν μέλει.
ΤΕ. ὦ τῶν ἁπάντων δὴ θεαμάτων ἐμοὶ
ἄλγιστον ὧν προσεῖδον ὀφθαλμοῖς ἐγὼ,
ὁδός θ' ὁδῶν πασῶν ἀνιάσασα δὴ
μάλιστα τοὐμὸν σπλάγχνον, ἦν δὴ νῦν ἔβην,
ὦ φίλτατ' Αἴας, τὸν σὸν ὡς ἐπῃσθόμην
μόρον διώκων κἀξιχνοσκοπούμενος.
ὀξεῖα γάρ σου βάξις ὡς θεοῦ τινος
διῆλθ' Ἀχαιοὺς πάντας ὡς οἴχει θανών.

988. σύγκαμνε] Sic, non ξύγκαμνε. 991. ἀνὴρ] ἀνὴρ κεῖ-
νος] Sic, non κεῖνα, ut Elmsl. 994. ὁδός θ'] ὁδόσ' pr. πασῶν]
πασῶν, sed α eraso. δὴ] η in litura, fortasse pro ε. 988.
θεοῦ] θῦ (i. e. θεοῦ) pr., non θεῶν, ut Elmsl. 999. οἴχει] οἴχη-

39. καὶ πῶς, ὦ μῶρε σὺ καὶ Κρο-
ίων ὄζων καὶ βεκκεσέληνε, | εἶπερ
ἄλλει τοὺς ἐπιόρκους, δῆτ' οὐχὶ
ἰμῶν' ἐνέπρησεν; Nam sic scri-
endum cum codice Veneto. Ra-
ennas πῶς δῆτ' οὐχί: vulgo πῶς
ὐχί.

ὡς κενῆς σκύμνον λεαίνης] Scholi-
sta, καλῶς τῷ παραδείγματι χρῆται·
γὰρ κυνηγοὶ τηροῦσι τὸν καιρὸν
ότε ἔρημοι τῶν μητέρων γίνονται
σκύμνοι. κενὴ λέαινα nihil aliud
gnificare potest quam leae-
am conjuge orbatam, ut expli-
at Lobeckius: quacum Tecmessa
mparatur quae Ajacis praesidio
estituta non potest tueri Eury-
acem.

990. τοῦδέ σοι μέλειν] Conf.
. 688. 689.

998. ὡς θεοῦ τινος] Intellige βάζοντος, ut Trach. 768. ἀρτίκολλος ὥστε τέκτονος intelligendum est κολλῶντος, celeriter velut deo divulgante perorebuit mortis tuae fama. Id enim a Jove deprecatus erat Ajax v. 825. πέμψον τιν' ἡμῖν ἄγγελον κακὴν φάτιν Τεύκρῳ φέροντα, precesque illas exauditas esse rumor repentinus testatur, quo non solum Teucer, sed etiam Menelaus de obitu Ajacis certior factus et (mirum) in eundem locum quamvis remotum et dissitum deductus est, haud secus atque Isis, quo mariti reliquiae devenerint, comperisse dicitur πνεύματι δαιμονίῳ πυθομένη Plutarch. de Is. c. 15. p. 121. Et quod ad Graecos Mycalen oppugnaturos fama victi eodem die Mardonii pervenit, Herodotus 9, 100. merito refert

ἀγὼ κλύων δύστηνος ἐκποδὼν μὲν ὢν
ὑπεστέναζον, νῦν δ' ὁρῶν ἀπόλλυμαι.
οἴμοι.
ἴθ', ἐκκάλυψον, ὡς ἴδω τὸ πᾶν κακόν.
ὦ δυσθέατον ὄμμα καὶ τόλμης πικρᾶς,
ὅσας ἀνίας μοι κατασπείρας φθίνεις.
ποῖ γὰρ μολεῖν μοι δυνατὸν, ἐς ποίους βροτοὺς,
τοῖς σοῖς ἀρήξαντ' ἐν πόνοισι μηδαμοῦ;
ἦ πού με Τελαμὼν, σὸς πατὴρ ἐμός θ' ἅμα,

1002. οἴμοι versui proximo addit. 1006. ἐς scripsi pro εἰς. 1008. με addidit Kusterus. δ' ἅμα corr. τ' ἴσως pr.

ad τὰ θεῖα τῶν πραγμάτων. Nonnus 5, 370. φήμην αὐτοδίδακτον dicit. LOBECK.

1000. δύστηνος] δείλαιος apogr. nonnulla.

1003. ἴθ', ἐκκάλυψον] Scholiasta, πρὸς τὸν χορὸν φησιν ἢ τινα τῶν θεραπόντων· ἡ γὰρ Τέκμησσα ἐπὶ τὸν παῖδα ἀπῆει. Locos similes comparavit Lobeckius, Eurip. Med. 1311. ἐκλύεθ' ἁρμοὺς, ὡς ἴδω διπλοῦν κακόν. Hipp. 803. ἐκλύσαθ' ἁρμοὺς, ὡς ἴδω πικρὸν θέαν.

1004. ὦ δυσθέατον ὄμμα καὶ τόλμης πικρᾶς] Eustathius p. 409, 45. διὸ καὶ Σοφοκλῆς ἐν στίχῳ ἑνὶ οὐκ ὤκνησε διπλόην θέσθαι συντάξεως εἰπὼν, ὦ δυσθέατον ὄμμα καὶ τόλμης πικρᾶς. ἔχων γὰρ φάναι, ὦ δυσθέατον ὄμμα καὶ τόλμῃ πικρᾷ (scrib. τόλμη πικρὰ cum Reiskio: nam τόλμη pro τόλμα ab Atticis interdum dictum esse ostendi ad Euripidis Ion. 1416.), ὅμως ἐξῆλλαξε τὴν φράσιν, διὰ τὸ καὶ οὕτω καὶ οὕτω δύνασθαι λέγεσθαι, οἷον, ὦ δυσθεάτου καὶ ὄψεως καὶ τολμήματος, καὶ πάλιν, ὦ δυσθέατος ὄψις καὶ τόλμημα. Apte poeta vocativum de eo posuit quod oculis conspicitur, genitivum de eo quod mente concipitur.

ὦ δυσθέατον ὄμμα] Alloquitur Ajacem ipsum, ὄμματος nomine utens ut v. 977. Tecmessa, ὦ φίλτατ' Αἴας, ὦ ξύναιμον ὄμμ' ἐμοί,

1005. ἀνίας — κατασπείρας] Sic φυτεύειν πῆμα dictum v. 953.

1006. μολεῖν] Sic Electr. 812. νῦν δὲ ποῖ με χρὴ μολεῖν;

μοι] με apud Suidam s. v. ποῖ, fortasse propter accusativum ἀρήξαντα qui sequitur variata structura, ut apud Aeschylum Choeph. 410. πέπαλται δ' αὐτέ μοι φίλων κέαρ τόνδε κλύουσαν οἶκτον.

1008. με, in codice et apographis omissum, tacite inseruit Kusterus apud Suidam s. v. ποῖ: non inseruit s. v. εὐπρόσωπος. Ironice haec dicta esse monet Triclinius.

σὸς] ὁ σὸς Suidas s. v. ποῖ: σὸς s. v. εὐπρόσωπος, ubi tamen meliores codices duo tantum hujus versus verba, ἦ που Τελαμὼν, exhibent.

θ' ἅμα] τ' ἴσως codex a pr. m., apographa nonnulla et Suidas utrobique. θ' ἅμα recte correctum in codice. In apogr. quibusdam, quae τ' ἴσως praebent, in fine sequentis versus pro varia lectione ἅμα annotatum. Manifestum est τ' ἴσως ex fine versus proximi illatum fuisse. Neque enim ἴσως pro *pariter* accipere licet, quum non intelligatur cur aptissimae particu-

δέξαιτ' ἂν εὐπρόσωπος Ἴλεώς τ' ἴσως
χωροῦντ' ἄνευ σοῦ. πῶς γὰρ οὔχ; ὅτῳ πάρα
μηδ' εὐτυχοῦντι μηδὲν ἥδιον γελᾶν.
οὗτος τί κρύψει; ποῖον οὐκ ἐρεῖ κακόν,
τὸν ἐκ δορὸς γεγῶτα πολεμίου νόθον,
τὸν δειλίᾳ προδόντα καὶ κακανδρίᾳ
σὲ, φίλτατ' Αἴας, ἢ δόλοισιν, ὡς τὰ σὰ
κράτη θανόντος καὶ δόμους νέμοιμι σούς.
τοιαῦτ' ἀνὴρ δύσοργος, ἐν γήρᾳ βαρὺς,
ἐρεῖ, πρὸς οὐδὲν εἰς ἔριν θυμούμενος.

1011. εὐτυχοῦντι] ι in litura duarum literarum. ἥδιον] Ἴλεων, adscripto γρ. ἥδιον a m. seculi 15.

ve ἅμα vel, qua ipsa quoque uti oterat, ὁμοῦ poeta praetulerit rus, ambiguitate ridicula. Nam ὸς πατὴρ ἐμός τ' ἴσως hoc potius ignificare videretur, certum quiem esse Ajacem Telamonis esse lium, incertam vero rem de Teuro esse. Ceterum de suspicione 'elamonis, qui Teucrum caedis ajacis auctorem fortasse sit habiarus, recte monet scholiasta, ἅμα ἐν πρὸς τῆς ἱστορίας, ὅτι ἐκβέβληται, ἅμα δὲ καὶ πρὸς τὸ πιθανὸν τῆς πονοίας. Quae verba lucem acciiunt ab narratione scholiastae 'indari Nem. 4, 76. ὁ γὰρ Τεῦρος ἐλθὼν μετὰ τὴν ἅλωσιν Ἰλίου ι Σαλαμῖνα, καὶ ὑπονοηθεὶς ὑπὸ τοῦ ελαμῶνος, ὡς αἴτιος γεγονὼς τοῦ όνου τῷ Αἴαντι, φυγὼν ᾤκισε τὴν ὑπρον καὶ ἔσχεν αὐτῆς τὴν ἀρχήν. Similiter Velleius Pat. 1, 1.) et ausaniae 1, 28, 12. Τεῦκρον πρῶν λόγος ἔχει Τελαμῶνι οὕτως ἀπορήσασθαι, μηδὲν ἐς τὸν Αἴαντος ίνατον εἰργάσθαι.

1009. ἴσως] ἰδὼν Hermannus onjectura non mala, etsi non neessaria.

1011. μηδ' εὐτυχοῦντι μηδὲν ἥδιον γελᾶν] Iracundiam patris notat qui morosus magis quam hilaris esse consueverit et ne laetis quidem rebus moveatur, ταῖς ἀνδραγαθίαις τοῦ υἱοῦ καὶ τῇ ἁλώσει τῆς Τροίας, ut explicat scholiasta.

1012. τί κρύψει] Hoc ad illud potissimum convicium spectat quod continetur verbis τὸν ἐκ δορὸς γεγῶτα πολεμίου νόθον, quod taceri potius quam publice jactari decebat.

1014. δορὸς πολεμίου] Hesionam dicit, ex qua natus erat Teucer: v. ad v. 435.

1015. Αἴας] Αἴαν Suidas s. v. κακανδρία. V. ad v. 89.

1016. νέμοιμι] I. e. occuparem, tenerem. Sic Oed. T. 237. γῆς τῆσδ', ἧς ἐγὼ κράτη τε καὶ θρόνους νέμω.

1017. ἐν γήρᾳ βαρύς] Similiter Oed. T. 17. σὺν γήρᾳ βαρεῖς ἱερῆς, etsi illic de gravitate, hic vero de morositate senili dictum est.

1018. πρὸς οὐδὲν—θυμούμενος] Levissimam quamque ac nullam prope ob causam ad jurgia irritabilem dicit, ut interpretatur Brunckius.

τέλος δ' ἀπωστὸς γῆς ἀπορριφθήσομαι,
δοῦλος λόγοισιν ἀντ' ἐλευθέρου φανείς.
τοιαῦτα μὲν κατ' οἶκον· ἐν Τροίᾳ δέ μοι
πολλοὶ μὲν ἐχθροί, παῦρα δ' ὠφελήσιμα.
καὶ ταῦτα πάντα σοῦ θανόντος ηὑρόμην.
οἴμοι, τί δράσω; πῶς σ' ἀποσπάσω πικροῦ
τοῦδ' αἰόλου κνώδοντος, ὦ τάλας, ὑφ' οὗ
φονέως ἄρ' ἐξέπνευσας; εἶδες ὡς χρόνῳ
ἔμελλέ σ' Ἕκτωρ καὶ θανὼν ἀποφθιεῖν;
σκέψασθε, πρὸς θεῶν, τὴν τύχην δυοῖν βροτοῖν.
Ἕκτωρ μὲν, ᾧ δὴ τοῦδ' ἐδωρήθη πάρα

1019. ἀπορριφθήσομαι] θ erasum. 1022. ὠφελήσιμα Johnsonus pro ὠφελήσιμοι. 1023. ηὑρόμην scripsi pro εὑρόμην. 1024. σ' om. 1027. ἀποφθιεῖν scripsi pro ἀποφθίσειν. 1029. τοῦδ' a m. rec. τοῦτ' pr.

1019. ἀπορριφθήσομαι] ἀπορριφήσομαι. ut in codice correctum, est etiam in apographis nonnullis.

1020. λόγοισιν] ταῖς τοῦ πατρὸς λοιδορίαις explicat scholiasta.

1022. παῦρα] παῦροι aliquot apogr., Suidas s. v. πολλοί, et Tzetza in Crameri Anecd. Oxon. vol. 3. p. 308., ab correctore metri ignaro illatum, non animadvertente ὠφελήσιμοι in ὠφελήσιμα mutandum esse, quod fecit Johnsonus.

1023. ταῦτα πάντα] ταῦθ' ἅπαντα aliquot apogr. et Eustathius p. 999, 61., qui τάδε σοῦ θανόντος εὑρόμην ex hoc loco attulit p. 1637, 27.

1024. σ' additum ex apographis, omissum in codice, in quo simplex σ saepe ponitur pro duplici.

1025. τοῦδ' αἰόλου κνώδοντος] Afferunt haec verba Theodosius MS. in annotatione mea ad schol. Aristoph. vol. 3. p. 418. et Choeroboscus ad Theodosium p. 74, 28. αἰόλον κνώδοντα gladium splendentem dicit, ut αἰόλον θώρηκα et ζωστῆρα, quae Lob. comparat, dixit Homerus, qui hunc gladium descripsit verbis ad v. 1029. apponendis.

1026. φονέως] σφαγεὺς dictus erat v. 815.

ἐξέπνευσας] ἐξέπραξας Suidas s. v. κνώδοντος. Sed cod. Paris. A. ἐξέπνευσας.

εἶδες] *Intelligebas.*

1027. θανὼν ἀποφθιεῖν] Oxymoron non infrequens, ut Antig. 871. θανὼν ἔτ' οὖσαν κατήναρές με. Trach. 1159. ζῶντά σ' ἔκτεινεν θανών.

ἀποφθιεῖν] Codex, apographa et Suidas (s. v. ἀποφθίμενον) ἀποφθίσειν. Eodem consensu γνωρίσομαι legebatur in Oed. T. 538. νοσφίσεις pro νοσφιεῖς codex in Philoct. 1427. κατοικτίσεις pro κατοικτιεῖς (κατοικτιῶ) Eurip. Heracl. 152. Apud Aristoph. Equit. 776. χαριοίμην servavit codex Ravennas: reliqui χαριζοίμην, quod ex χαρισοίμην corruptum.

1029. Ἕκτωρ] Homerus Il. 7, 300 sqq. ὣς ἄρα φωνήσας δῶκε (Hector Ajaci) ξίφος ἀργυρόηλον, σὺν κολεῷ τε φέρων καὶ ἐΰδμήτῳ τελαμῶνι· Αἴας δὲ ζωστῆρα δίδου φοίνικι φαεινόν.

τοῦδ'] Sic in apographis excepto Lb., in quo τοῦτ' cum prima codicis manu et Suidae s. v. ἄντυγες.

ἐδωρήθη πάρα] Si Sophocles

ζωστῆρι πρισθεὶς ἱππικῶν ἐξ ἀντύγων 1030
ἐκνάπτετ' αἰὲν, ἕως τ' ἀπέψυξεν βίον·
οὗτος δ' ἐκείνου τήνδε δωρεὰν ἔχων
πρὸς τοῦδ' ὅλωλε θανασίμῳ πεσήματι.

1031. *ἐκνάπτετ'*] *ἐγνάπτετ'* a m. rec.

ioc finxit, Ajacem et Hectorem uis utrumque donis perisse, utique, ut Itali dicunt, belle inventum st; sin vetustior ea de re fama uit, egregie convenit cum superstitiosa illa fortuitarum *συνεμπτώσεων* observatione, qua prisca gens nortalium duci solebat. Ac ne ios quidem, si relatum legimus aliquem eodem telo peremtum esse uo alium trucidaverit (vide Wytenb. ad Plut. S. N. V. p. 46. et nterpp. ad Dion. Cass. 48, 1.), nois temperare possumus quin haec t similia fataliter fieri credamus, iodieque valet Plutarchi dictum *V*. Sertor. c. 1. *ἀγαπῶντες ἔνιοι τὰ οἰαῦτα συνάγουσιν ἱστορίᾳ καὶ ἀκοῇ ὧν κατὰ τύχην γεγονότων ὅσα λογισμοῦ καὶ προνοίας ἔργοις ἔοικε.* LOBECK.

1030. *πρισθεὶς ἱππικῶν ἐξ ἀντύγων*] idem his verbis dixit atque Homerus Il. 22, 398. *ἐκ δίφροιο ἔδησε.* Nam *πρισθεὶς* est, ut recte explicat Suidas, *δεθεὶς, ἐξαφθεὶς, δεσμευθεὶς* apud scholiastam *ἐξαφθεὶς, ἐκδερματηθείς*), *ἄντυξ* autem orbiculus currus, cui habenae, quando currus is ebatur, vulgo alligari solebant. Dissentit autem Homerus eo quod v. 396 sqq. Hectorem narrat tracto per nervos pedum loro bubuo alligatum Achillis currui esse. WUND.

1031. *ἐκνάπτετ'*] Atticam verbi ormam servarunt prima codicis nanus et apographa nonnulla (inter quae Lb.) cum Suida s. v. *ἄντυγες* et *πρισθεὶς*. In aliis *ἐγνάπτετ'*, n paucis *ἐγνάμπτετ'*.

ἐκνάπτετ' αἰὲν] I. e. continua tractatione laceratus est. Usitatum est in hac re *σύρειν, ἕλκειν* de saeva mortuorum tractatione. LOBECK.

ἐγνάπτετ'— βίον] In hac quoque re Sophocles discessit ab Homero, qui, quum Hectoris corpus ad Achillis naves raperetur, non laceratum, sed pulvere tantum conspersum esse narrat (Il. 22, 395–405.) Quin ubi iterum circa Patrocli sepulcrum eodem modo Achilles corpus Hectoris raptasse dicitur, diserte Homerus refert prohibuisse Apollinem ne laceraretur; Il. 24, 14–21. Neque de obitu Hectoris Sophocles cum Homero consentit. Ille enim antea eum perisse narrat quam currui alligatus raptaretur (Il. 22, 361–395); hic autem raptatum fingit esse, vivum e curru suspensum, donec animam efflaret. WUND. Non tam obscura fuit aut Sophoclis aut aliorum tragicorum diligentia ut omnia secundum narrationes Homericas componenda sibi esse judicarent. Sophocli igitur, quum mortem Hectoris duobus tantum versibus describere vellet, non satis tragicum esse visum est ut Hectoris exanimati corpus currui alligatum esse diceret: quod si dixisset, addendum fuisset quod ante omnia dicendum erat, quo pacto Hector interfectus esset. De quo quum plura narrari hoc loco inutile esset, crudeliter tractatum, etsi adhuc vivum, e curru suspensum esse finxit, omissis ceteris quae de eo copiose narravit Homeris.

1033. *τοῦδ'*] I. e. *τοῦδ' αἰόλου κνώδοντος*, quem dixerat v. 1025.

ἆρ' οὐκ Ἐρινὺς τοῦτ' ἐχάλκευσε ξίφος
κἀκεῖνον Ἅιδης, δημιουργὸς ἄγριος;
ἐγὼ μὲν οὖν καὶ ταῦτα καὶ τὰ πάντ' ἀεὶ
φάσκοιμ' ἂν ἀνθρώποισι μηχανᾶν θεούς·
ὅτῳ δὲ μὴ τάδ' ἐστὶν ἐν γνώμῃ φίλα,
κεῖνός τ' ἐκεῖνα στεργέτω κἀγὼ τάδε.
ΧΟ. μὴ τεῖνε μακρὰν, ἀλλ' ὅπως κρύψεις τάφῳ
φράζου τὸν ἄνδρα, χὤ τι μυθήσει τάχα.
βλέπω γὰρ ἐχθρὸν φῶτα, καὶ τάχ' ἂν κακοῖς
γελῶν ἃ δὴ κακοῦργος ἐξίκοιτ' ἀνήρ.
ΤΕ. τίς δ' ἐστὶν ὅντιν' ἄνδρα προσλεύσσεις στρατοῦ;
ΧΟ. Μενέλαος, ᾧ δὴ τόνδε πλοῦν ἐστείλαμεν.
ΤΕ. ὁρῶ· μαθεῖν γὰρ ἐγγὺς ὢν οὐ δυσπετής.

ΜΕΝΕΛΑΟΣ.

οὗτος, σὲ φωνῶ τόνδε τὸν νεκρὸν χεροῖν

1034. ἐχάλκευσε] ἐχάλκευσεν 1038. ὅτῳ] οὕτω, eraso υ. 1040. κρύψεις] κρύψησι pr. κρύψεισ a m. rec. 1041. μυθήσει] μυθήσηι 1043. ἃ] ἆ pr. Post δὴ litera erasa qualis ν. 1044. ὅντιν'] ὅν ex οὖν, ν' ex σ factum. προσλεύσσεις] προσλεύσει corr. προπλεύσει (sic) pr. 1045. ἐστείλαμεν] ἐστειλάμην pr.

1034. ἐχάλκευσε] Hoc verbum etsi propter ξίφος positum est, quod proprie dicitur χαλκεύεσθαι, tamen etiam balteo (nam κἀκεῖνον ad ζωστῆρα refertur) aptum esse monet Lobeckius, quum baltei fibulis, clavis, bullis instructi esse soleant.

1035. Ἅιδης, δημιουργὸς ἄγριος] Orcus rerum mortiferarum faber, ut Ἅιδου μάχαιρα, δίκτυον Ἅιδου et alia hujusmodi a poetis dicuntur. Monuit Lobeck.

1036. οὖν] ἂν in apogr. plerisque, non in Lb. In οὖν consentit Suidas s. v. μηχανορράφος.

1039. κεῖνός τ' ἐκεῖνα] κεῖνός τ' ἐκεινουν vel κεῖνος τὰ κείνου interpolatum in apogr. pluribus. Quam scripturam qui confirmare videbatur Suidas s. v. ὅτῳ. ubi edd. vett. [illegible] ἐκεῖνο[illegible] ipsi quoque κεῖνός τ' ἐκεῖνα ex melioribus libris est restitutum. Scholiasta, τὰ ἑαυτοῦ δόγματα· γέγονε δὲ τοῦτο καὶ παροιμιακόν. Proverbium fuisse apparet ex versibus Eueni, ab Musgravio comparatis, apud Athen. 9. p. 367. e. καὶ πρὸς μὲν τούτους ἀρκεῖ λόγος εἷς ὁ παλαιὸς, | σοὶ μὲν ταῦτα δοκοῦντ' ἔστω, ἐμοὶ δὲ τάδε.

1040. μὴ τεῖνε μακρὰν] Hoc est quod frequentius dicitur μακρὸν λόγον τείνειν vel ἀποτείνειν. μακρὰν autem ut μακρὰν ἀνιστορεῖν Trach. 317.

1043. ἃ δὴ] I. q. οἷα δὴ, ut apud Simonidem Amorg. 1, 3. ἃ δὴ βοτὰ ἐφημέριοι ζῶμεν. SCHNEIDEW.

ἐξίκοιτ'] *Adveniat*, ut Oed. C. 353. πρόσθεν μὲν ἐξίκου πατρὶ μαντεῖ' ἄγουσα.

1047. Punctum post φωνῶ delevi

μὴ συγκομίζειν, ἀλλ' ἐᾶν ὅπως ἔχει.
ΤΕ. τίνος χάριν τοσόνδ' ἀνάλωσας λόγον;
ΜΕ. δοκοῦντ' ἐμοὶ, δοκοῦντα δ' ὃς κραίνει στρατοῦ. 1050
ΤΕ. οὔκουν ἂν εἴποις ἥντιν' αἰτίαν προθείς;
ΜΕ. ὀθούνεκ' αὐτὸν ἐλπίσαντες οἴκοθεν
ἄγειν Ἀχαιοῖς ξύμμαχόν τε καὶ φίλον,
ἐξηύρομεν ζητοῦντες ἐχθίω Φρυγῶν·
ὅστις στρατῷ ξύμπαντι βουλεύσας φόνον 1055
νύκτωρ ἐπεστράτευσεν, ὡς ἕλοι δόρει·

ξ

1049. ἀνάλωσας] ἀνήλωσασ 1053. ἄγειν] ἄγειν, ξ a m. pr. 1054. ἐξηύρομεν scripsi pro ἐξεύρομεν. ἐχθίω] ἐχθίωι 1056. ὡς ἕλοι δόρει] γρ. ὡσ ἑλοιδόρει ab S. δόρει Hermannus pro δορί.

cum Elmsleio, qui comparat v. 764. et Philoct. 101.

1049. ἀνάλωσας] Sic pauca apogr. pro ἀνήλωσας.

1050. δοκοῦντα δ'] δοκοῦντά θ' cum aliquot apogr. Brunckius, multis exemplis refutatus ab Elmsleio.

ὃς] I. e. ἐκείνῳ ὅς. Dicit autem Agamemnonem.

1051. ἥντιν' αἰτίαν προθείς] Scilicet κελεύεις με μὴ συγκομίζειν τὸν νεκρόν. WUND.

1053. ἄγειν] Quod superscripsit in codice librarius ἄξειν, verbo ἐλπίσαντες motus, transiit in Lb. et alia nonnulla apogr.

1054. ζητοῦντες] Id est ἐξετάζοντες, ut interpretatur Triclinius.

1056. ἕλοι δόρει] Scribebatur ἕλοι δορί. Scripturam absurdam quam in γρ. habet codex, ἑλοιδόρει, schol. interpretatur, ὡς ἑλοιδόρει· ὡς λοιδορούμενος ἐπηγγείλατο· ταῦτα γὰρ εἶπεν ὁ Αἴας. Hermannus: "Vide an ἕλοι δόρει restituendum sit, de qua forma dixi in Erfurdtii ed. Ajacis p. 628. et ad Oed. Col. 626. 1316. 1388. Utraque formâ utuntur tragici in melicis, Euripides etiam in iambis δορὶ habet. Apud Sophoclem atque Aeschylum in iambis nullus est, si bene memini, locus, qui non ferat δόρει." Idem apud Erfurdtium l. c. "Oed. Col. 1314. et 1385. ubi δορὶ ante κρατύνων et κρατῆσαι producitur, corrigendum δόρει· quae forma saepe occurreret in scenica poesi, nisi eam ubique librariorum inscitia sustulisset. Auctoribus Etym. M. p. 284, 38. et Zonara p. 564. eam restituendam esse Aristophani in Pace v. 356. [σὺν δόρει σὺν ἀσπίδι] arguit scriptura libri Ravennatis. [Adde Vesp. 1081.] Aeschylus in Suppl. 853. scripserat, γομφοδέτῳ δὲ δόρει διώλου. Sophocles Oed. Col. 620. δόρει διασκεδῶσιν. Euripides Electr. 479. ἐν δὲ δόρει φονίῳ τετραβάμονες ἵπποι ἔπαλλον. Neque in his locis solis ea forma reponenda est." δόρει Sophocli ubique restitui. Choerobosc. p. 376, 17. Τὸ σὺν δόρει σὺν ἀσπίδι, ὅπερ Ἀριστοφάνης παρεμφαίνει ἐν Εἰρήνῃ (357.) ἐν Μώμῳ Σοφοκλέους προκείμενον ὡς ἀπὸ τοῦ δόρος ἐστίν. In scholio ad versum Aristophanis ex Achaei Μώμῳ, quam fabulam ab nemine veterum memoratam vidi, affertur versus integer, Ἄρης ὁ λῃστὴς σὺν δορὶ (scr. δόρει) σὺν ἀσπίδι.

κεἰ μὴ θεῶν τις τήνδε πεῖραν ἔσβεσεν,
ἡμεῖς μὲν ἂν τήνδ', ἣν ὅδ' εἴληχεν τύχην,
θανόντες ἂν προὐκείμεθ' αἰσχίστῳ μόρῳ,
οὗτος δ' ἂν ἔζη. νῦν δ' ἐνήλλαξεν θεὸς
τὴν τοῦδ' ὕβριν πρὸς μῆλα καὶ ποίμνας πεσεῖν.
ὧν οὕνεκ' αὐτὸν οὔτις ἔστ' ἀνὴρ σθένων
τοσοῦτον ὥστε σῶμα τυμβεῦσαι τάφῳ,
ἀλλ' ἀμφὶ χλωρὰν ψάμαθον ἐκβεβλημένος
ὄρνισι φορβὴ παραλίοις γενήσεται.
πρὸς ταῦτα μηδὲν δεινὸν ἐξάρῃς μένος.
εἰ γὰρ βλέποντος μὴ 'δυνήθημεν κρατεῖν,
πάντως θανόντος γ' ἄρξομεν, κἂν μὴ θέλῃς,
χερσὶν παρευθύνοντες. οὐ γὰρ ἔσθ' ὅπου
λόγων ἀκοῦσαι ζῶν ποτ' ἠθέλησ' ἐμῶν.
καίτοι κακοῦ πρὸς ἀνδρὸς ἄνδρα δημότην
μηδὲν δικαιοῦν τῶν ἐφεστώτων κλύειν.
οὐ γάρ ποτ' οὔτ' ἂν ἐν πόλει νόμοι καλῶς

1058. εἴληχεν] εἴληχε 1059. ἂν addidit S. 1063. τοσοῦτον] τοιοῦτον 1065. παραλίοις] παρραλίοισ, eraso priore ρ. 1066. ἐξάρῃς] ἐξάιρησ 1070. λόγων] λόγων τ' ἠθέλησ'] ἐθέλησ (sic, non θέλησ, ut Elmsl.) pr.

1058. τήνδ'] Accusativus ita explicandus ut memineris poetam pro ἐλάχομεν, quod dicturus erat, alia verba substituere, θανόντες ἂν προὐκείμεθ' αἰσχίστῳ μόρῳ. HERM.

1063. σῶμα additum quasi non praecesserit αὐτόν. Quod quum ab initio posuisset, non nomen idem, sed magis proprium σῶμα subjunxit. Ex quo non sequitur τυμβεῦσαί τινα σῶμα dici posse nullis verbis interpositis. Monuit Lobeck. Idem observat locutionem ἐτύμβευσεν τάφῳ, *rite condidit*, hinc sumsisse Lycophronem 154.

1066. ἐξάρῃς μένος] Dictum ut αἴρειν θυ[illegible]χάζεται γὰρ (ut monet sc[illegible] Τεῦκρος [illegible] ὀργῆς δέξεται τοὺς λόγους.

1069. χερσὶν παρευθύνοντες] Per παρακλίνοντες explicat scholiasta recentior, ἀντὶ τοῦ τιμωρούμενοι schol. vetus. Vi se effecturum esse dicit Ajace mortuo quod vivente eo verbis non potuerit, ut obsequentem eum haberet.

1070. τ' post λόγων lectum in codice recte omissum in apogr. plerisque.

1071. ἄνδρα δημότην] I. e. ἄνδρα δημότην ὄντα.

1072. τῶν ἐφεστώτων] Eorum qui imperium tenent. Qui hoc loco sunt Atridae, quibus inimicus fuit Ajax.

1073. καλῶς φέροιντ' ἄν] καλῶς, εὖ,

φέροιντ' ἂν, ἔνθα μὴ καθεστήκῃ δέος,
οὔτ' ἂν στρατός γε σωφρόνως ἄρχοιτ' ἔτι,
μηδὲν φόβου πρόβλημα μηδ' αἰδοῦς ἔχων.
ἀλλ' ἄνδρα χρὴ, κἂν σῶμα γεννήσῃ μέγα,
δοκεῖν πεσεῖν ἂν κἂν ἀπὸ σμικροῦ κακοῦ.
δέος γὰρ ᾧ πρόσεστιν αἰσχύνη θ' ὁμοῦ,
σωτηρίαν ἔχοντα τόνδ' ἐπίστασο·
ὅπου δ' ὑβρίζειν δρᾶν θ' ἃ βούλεται παρῇ,
ταύτην νόμιζε τὴν πόλιν χρόνῳ ποτὲ
ἐξ οὐρίων δραμοῦσαν ἐς βυθὸν πεσεῖν.
ἀλλ' ἑστάτω μοι καὶ δέος τι καίριον,
καὶ μὴ δοκῶμεν δρῶντες ἂν ἡδώμεθα
οὐκ ἀντιτίσειν αὖθις ἂν λυπώμεθα.
ἕρπει παραλλὰξ ταῦτα. πρόσθεν οὗτος ἦν
αἴθων ὑβριστὴς, νῦν δ' ἐγὼ μέγ' αὖ φρονῶ.
καί σοι προφωνῶ τόνδε μὴ θάπτειν, ὅπως

1074. καθεστήκῃ] καθεστήκει pr. ut videtur. 1075. ἄρχοιτ' rec. ἄοιτ' pr. 1081. παρῇ] πάρα margo a m. rec. 1086. ἂν]. ἂν pr. litera nte *a* erasa. ἂν corr. 1088. φρονῶ] φρονῶι

ακῶς φέρεσθαι dicuntur ea, quae ene aut male procedunt, quibusum bene aut male agitur. Xeoph. Oecon. 5, 17. εὖ φερομένης τῆς εωργίας. Idem Ages. 1, 35. αἴτιον ἶναι τοῦ κακῶς φέρεσθαι τὰ ἑαυτοῦ. hucyd. 2, 60. καλῶς μὲν γὰρ φερόενος ἀνὴρ τὸ καθ' ἑαυτοῦ. ERF.

1074. καθεστήκῃ] Apographa alia αθεστήκει (quod codex a pr. manu abet, ut videtur), alia καθέστηκε: ulta καθεστήκοι. Apud Stobaeum loril. 43, 17. παρεστήκει. Homeriam (Il. 14, 563.) αἰδομένων ἀνδρῶν λέονες σόοι ἠὲ πέφανται comparat cholіasta, Stasini dictum apud Stoaeum Flor. 31, 12. ἵνα γὰρ δέος ἔνθα αὶ αἰδώς Elmsleius. Alia Heynius d Il. 14, 657.

1077. κἂν σῶμα γεννήσῃ μέγα] *Si magno corpore ab natura praeditus sit.* Quo sensu saepe φύειν cum accusativo dicitur, γεννᾶν aliunde nondum est annotatum.

1081. παρῇ in apogr. multis hic et v. 1160. in πάρα mutatum: unde in margine codicis annotavit manus recentior. παρῇ recte etiam apud Stobaeum Floril. 43, 17.

1084. δέος τι καίριον] Perquam apte hoc Menelaus dicit ex Spartanorum institutis, qui Timoris aedem consecraverunt juxta triclinium Ephororum, τὴν πολιτείαν μάλιστα συνέχεσθαι φόβῳ νομίζοντες, monente Plutarcho v. Cleom. c. 9. LOBECK.

μὴ τόνδε θάπτων αὐτὸς ἐς ταφὰς πέσῃς. 1090
ΧΟ. Μενέλαε, μὴ γνώμας ὑποστήσας σοφὰς
εἶτ' αὐτὸς ἐν θανοῦσιν ὑβριστὴς γένῃ.
ΤΕ. οὐκ ἄν ποτ', ἄνδρες, ἄνδρα θαυμάσαιμ' ἔτι,
ὃς μηδὲν ὢν γοναῖσιν εἶθ' ἁμαρτάνει,
ὅθ' οἱ δοκοῦντες εὐγενεῖς πεφυκέναι 1095
τοιαῦθ' ἁμαρτάνουσιν ἐν λόγοις ἔπη.
ἄγ', εἶπ' ἀπ' ἀρχῆς αὖθις, ἦ σὺ φῂς ἄγειν
τὸν ἄνδρ' Ἀχαιοῖς δεῦρο σύμμαχον λαβών;
οὐκ αὐτὸς ἐξέπλευσεν ὡς αὑτοῦ κρατῶν;
ποῦ σὺ στρατηγεῖς τοῦδε; ποῦ δὲ σοὶ λεὼν 1100
ἔξεστ' ἀνάσσειν ὧν ὅδ' ἡγεῖτ' οἴκοθεν;
Σπάρτης ἀνάσσων ἦλθες, οὐχ ἡμῶν κρατῶν,
οὐδ' ἔσθ' ὅπου σοὶ τόνδε κοσμῆσαι πλέον
ἀρχῆς ἔκειτο θεσμὸς ἢ καὶ τῷδε σέ.
[ὕπαρχος ἄλλων δεῦρ' ἔπλευσας, οὐχ ὅλων 1105

1090. *ταφὰς*] *τρυφὰσ* pr. ut videtur. 1097. *εἶπ'*] *εἰπὲ* pr. 1099. *κρατων*] *κρατών* pr. 1100. *δὲ σοι λεών*] *δέ σοι λαῶν* 1101. *ἡγεῖτ'*] *τ* ex *σθ* factum videtur. 1103. *σοι*] *σοι* 1104. *ἢ καὶ τῷδε σέ*] *γρ. εἰ καὶ τοῦδέ σοι* ab S. 1105. 1106. Seclusi versus spurios.

1091. *μὴ γνώμας ὑποστήσας σοφάς*] Scholiasta, *ἐπειδὴ τὰ περὶ τῆς εὐπειθείας ἄριστα ἐγνωμολόγησεν. διάκειται μὲν ὁ χορὸς πρὸς τὸν Τεῦκρον, ὑπεσταλμένως δὲ διαλέγεται διὰ τὸ τοῦ βασιλέως ἀξίωμα.*

1092. *εἶτ'*] *μήτ'* Stobaeus Floril. 125, 13.

1094. *ἁμαρτάνει*] Probabilius *ἁμαρτάνῃ* vel, quod Hartungius conjecit, *ἁμαρτάνοι*.

1099. *ὡς αὐτοῦ*] *ὡς αὐτὸς* (*γρ. αὐτοῖς*) Flor. Γ.

1101. *ἡγεῖτ'*] *ἦγαγ'* apogr. Palat. vere fortasse et numeris elegantioribus, quorum caussa Porsonus *ἦγεν*, Elmsleius *ἦγετ'* vel *ἦγαγ'* conjecerat.

1104. *ἀρχῆς ἔκειτο θεσμὸς*] *θεσμὸς ἀρχῆς* est *lex imperii* ita ut infinitivus *κοσμῆσαι*, *regere* vel *moderari* significans, aptus e substantivo *ἀρχῆς* sit. Non sine acerbitate Teucer hoc dicit: neque magis tu unquam lege tenebaris, ut in illum imperium exerceres, quam ille, ut in te. Scholiasta, *οὐδ' ἔστιν ὅπου σοὶ πλέον προσῆκεν τοῦτον κοσμεῖν*. WUND.

1105. *ὅλων*] I. e. *πάντων*, totius exercitus. Qui frequens est adjectivi *ὅλος* usus apud scriptores recentiores: vid. Dorvill. ad Chariton. p. 370. et Coraën *Προδρ. Ἑλλην. Βιβλ.* p. *π*. quos citavit Lobeckius. Recte Schneidewinus hunc proximumque versum ab interpolatore additos esse judicat.

στρατηγὸς, ὥστ' Αἴαντος ἡγεῖσθαί ποτε.]
ἀλλ' ὕπερ ἄρχεις ἄρχε, καὶ τὰ σέμν' ἔπη
κόλαζ' ἐκείνους· τόνδε δ', εἴτε μὴ σὺ φῂς
εἶθ' ἕτερος στρατηγὸς, ἐς ταφὰς ἐγὼ
θήσω δικαίως, οὐ τὸ σὸν δείσας στόμα.
οὐ γάρ τι τῆς σῆς οὕνεκ' ἐστρατεύσατο
γυναικὸς, ὥσπερ οἱ πόνου πολλοῦ πλέῳ,
ἀλλ' οὕνεχ' ὅρκων οἷσιν ἦν ἐνώμοτος,
σοῦ δ' οὐδέν· οὐ γὰρ ἠξίου τοὺς μηδένας.
πρὸς ταῦτα πλείους δεῦρο κήρυκας λαβὼν
καὶ τὸν στρατηγὸν ἥκε, τοῦ δὲ σοῦ ψόφου
οὐκ ἂν στραφείην, ὡς ἂν ᾖς οἷός περ εἶ.

1113. *ἐνώμοτος*] *ἐπώμοτος* pr., *ἐνώμοτος* a m. multo recentiore.

1108. *τὰ σέμν' ἔπη κόλαζ' ἐκείνους*] Recte glossator explicat *κολάζων ἐκείνους λέγε τὰ σεμνὰ ἔπη*. Similiter Oed. T. 340. *ἔπη, ἃ νῦν σὺ τήνδ' ἀτιμάζεις πόλιν*, i. e. *ἀτιμάζων λέγεις*.

1109. *ἕτερος στρατηγὸς*] Agamemnon.

1112. *οἱ πόνου πολλοῦ πλέῳ*] Scholiasta, *οἱ φιλοκίνδυνοι*. Propius ad verba poetae accedit Matthiae explicatio *οἱ πολυπραγμονοῦντες*.

1113. *ἀλλ' οὕνεχ' ὅρκων*] Scholiasta, *τῶν γὰρ ἀριστέων συνελθόντων ἐπὶ τὴν τῆς Ἑλένης μνηστείαν ὁ Τυνδάρεως πάντας ὅρκους ἀπῄτησεν συναγωνίζεσθαι τῷ γαμοῦντι αὐτὴν καὶ στρατεύειν, εἴ τις ἁρπαγὴ γένοιτο περὶ τὴν Ἑλένην τῷ γήμαντι*. Frequens hujus juramenti etiam apud alios mentio, de quo videnda narratio scriptoris veteris prologi Euripidis Iphigeniae Aulidensi inserti v. 49 seqq. et Apollodori 3, 10, 8.

1114. *ἠξίου*] *Aestimabat*.

τοὺς μηδένας] Sic *τοὺς οὐδένας* Eurip. Iph. A. 371.

1115. *πλείους—κήρυκας*] Patet Menelaum unum aut plures secum adduxisse praecones. Hos saepius in fabulis veterum ad pompam introduci Eustathius docet p. 780. : *οἱ κήρυκες οὐδ' ὅλως προσφωνοῦνται, ἀλλ' ἀργὰ καὶ νῦν παρεισάγονται πρόσωπα, ὅποῖα πολλὰ καὶ ὕστερον ποιοῦσιν οἱ σκηνικοί*. Talia Theseum, Thoantem, Theoclymenum sequuntur *ἀνώνυμα πρόσωπα*, ut Themistius vocat Or. 21, p. 263. sive *κωφὰ δορυφορήματα* Plutarch. Mor. p. 791. C. de quibus vide Spanhem. ad Julian. Caes. p. 62. ed. Heus. LOBECK.

1116. *τοῦ δὲ σοῦ ψόφου οὐκ ἂν στραφείην*] *Vociferationem tuam non curo*. Quo sensu *ἐπιστρέφεσθαι* et *ἐντρέπεσθαι* cum genitivo construuntur: unde simplex quoque *στραφείην* hic genitivo junctum est.

1117. *ὡς ἂν ᾖς*] I. e. *ἕως ἂν ᾖς*, ut Philoct. 1330. *ὡς ἂν αὖτὸς ἥλιος ταύτῃ μὲν αἴρῃ, τῇδε δ' αὖ δύνῃ πάλιν*. Quibus exemplis tertium accedit Oed. C. 1361. *ὥσπερ ἂν ζῷ σοῦ φονέως μεμνημένος*, ut Plato in Phaedro p. 243 E. dixit *ἕωσπερ ἂν*

ΧΟ.*οὐδ' αὖ τοιαύτην γλῶσσαν ἐν κακοῖς φιλῶ·*
τὰ σκληρὰ γάρ τοι, κἂν ὑπέρδικ' ᾖ, δάκνει.
ΜΕ.*ὁ τοξότης ἔοικεν οὐ σμικρὸν φρονεῖν.*
ΤΕ.*οὐ γὰρ βάναυσον τὴν τέχνην ἐκτησάμην.*
ΜΕ.*μέγ' ἄν τι κομπάσειας, ἀσπίδ' εἰ λάβοις.*
ΤΕ.*κἂν ψιλὸς ἀρκέσαιμι σοί γ' ὡπλισμένῳ.*
ΜΕ.*ἦ γλῶσσά σου τὸν θυμὸν ὡς δεινὸν τρέφει.*
ΤΕ.*ξὺν τῷ δικαίῳ γὰρ μέγ' ἔξεστιν φρονεῖν.*
ΜΕ.*δίκαια γὰρ τόνδ' εὐτυχεῖν κτείναντά με;*
ΤΕ.*κτείναντα; δεινόν γ' εἶπας, εἰ καὶ ζῆς θανών.*

1118. ΜΕ. et 1119. *τευ.* Utrumque versum choro tribuit Brunckius. 1120. *σμικρὸν*] *ον* in *ὰ* mutatum a m. rec. 1123. *ψιλὸς*] *ο* ex *ω* factum. 1127. *γ'*] *τ'*

ᾗς ὃς εἶ. Manifestum est *ὡς* vel *ὥσπερ* in tribus illis locis Sophoclis nihil aliud significare posse quam *ἕως* vel *ἕωσπερ*. Quaeritur igitur utrum Sophocli *ὡς* et *ὥσπερ* pro *ἕως* et *ἑωσπερ* dicere placuerit, quod nemo alius dixit, an *ἕως* et *ἑωσπερ* sit scribendum, quae quorundam sententia est, cum synizesi, cujus exempla plura apud Homerum reperiuntur, etsi partim ex *εἷως* corrupta, nulla apud tragicos, an *ὡς* ex glossemate *ἕως* depravatum sit; quae Brunckii opinio fuit, qui in versibus Ajacis et Philoctetae *ἕς τ' ἂν* scripsit, sed *ἑωσπερ* in Oedipo Coloneo, quod, si synizesis non sit admittenda, *ἔστε περ ζῶ* scribendum foret, quibus particulis utitur Apollonius Rh. 2, 85. *ἔστε περ οὐλοὸν ἄσθμα καὶ ἀμφοτέρους ἐδάμασσε.* Harum trium rationum quae vera sit nondum exploratum habemus. Accurate hunc quaestionem tractavit Bonitzius in primo Symbolarum fasciculo p. 58 seqq.

1120. *ὁ τοξότης*] Sagittarios heroicis temporibus non minore quam ceteros bellatores dignitate fuisse docent schol. Π. 11, 385. In contrarium venit Procopius Pers. 1, 1. p. 6. C. *τοῖς παρ' Ὁμήρῳ τοξεύουσι καὶ ὑβρίζεσθαι ἀπὸ τῆς τέχνης ὀνομαζομένοις ξυνέβαινε*, illo ipso Paridis convicio ductus, quod veteres Homeri interpretes huc valere negant; quanquam sunt etiam qui nomen *ἰόμωρ-ι* hunc in modum interpretentur. Sed jam bellis Persicis hoc genus armaturae fere ex usu recessisse et postremo apud solos restitisse Cretenses Pausanias testatur 1, 23, 4. Hinc artis contemtus, quem prae se fert Laco apud Plutarch. Apophth. Lac. vol. 6. p. 874. *οὐ μέλει μοι τοῦτο, ὅτι ἀποθανοῦμαι, ἀλλ' ὅτι ὑπὸ γύνιδος τυξόντου.* quemque Tragici et Philostratus Her. p. 676. ad priscam aetatem transferunt. LOBECK.

σμικρὸν] *σμικρὰ*, quod recens corrector codici intulit, est apud schol. Aristoph. Ach. 710. et Eustath. p. 851, 60.

1121. *βάναυσον*] *Illiberalem.*

1124. *ἡ γλῶσσα—τρέφει*] *ἄνδρα γλώσσῃ θρασὺν* dicit v. 1142.

1127. Scholiasta, *κτείναντα ὁ Με-*

ΜΕ. θεὸς γὰρ ἐκσώζει με, τῷδε δ' οἴχομαι.
ΤΕ. μή νυν ἀτίμα θεούς, θεοῖς σεσωσμένος.
ΜΕ. ἐγὼ γὰρ ἂν ψέξαιμι δαιμόνων νόμους; 1130
ΤΕ. εἰ τοὺς θανόντας οὐκ ἐᾷς θάπτειν παρών.
ΜΕ. τούς γ' αὐτὸς αὐτοῦ πολεμίους· οὐ γὰρ καλόν.

1129. μή νυν] μὴ νῦν 1131. ἐᾷς] ἐὰ (sic) pr. 1132. αὐτοῦ] αὐτοῦ

νέλαος εἶπεν ὅσον ἐφ' ἑαυτῷ, ὁ δὲ τῆς φωνῆς ἀντιλαμβάνεται· τὸ δὲ τοιοῦτο κωμῳδίας μᾶλλον ἢ τραγῳδίας. Neque invenietur facile cui haec Teucri responsio non subfrigida videatur. Quanquam non sum nescius dicendi aeque ac sentiendi rationem temporibus immutari facileque adducor, ad ea, quae nos sicci legimus, tota saepe theatra conclamasse, id quod de postrema hujus fabulae parte tradit Libanius vol. 4. p. 454. ἅλωσις μὲν πόλεως (Mileti) ἐν δράματι θρηνοῦντα τὸν δῆμον ἔδειξεν, Αἴας δὲ ἀφαιρούμενος παρὰ Σοφοκλεῖ ταφῆς ταὐτὰ ποιεῖ. Quem sepulturae honorem ut concedo Graecis gravissimum visum esse, ita vereor ne concertatio illa de Ajacis corpore ultra ducentos versus producta animos in languorem verterit. Vetus est haec vituperatio, neque unius fabulae; ὁ Σοφοκλῆς πολλάκις ἐκ πολλοῦ τοῦ μεγέθους εἰς διάκενον κόμπον ἐκπίπτων οἷον εἰς ἰδιωτικὴν παντάπασι ταπεινότητα κατέρχεται, Dionys. Judic. Script. p. 69. Idem fuit Longini, elegantissimi arbitri, de Sophocle judicium c. 33, 5. ὅτε μὲν πάντα οἷον ἐπιφλέγει τῇ φορᾷ, σβέννυται δ' ἀλόγως πολλάκις, cujus summam Plutarchus Mor. p. 45. B. nomine ἀνωμαλίας complectitur, de quo fallitur Wyttenbachius vol. 1. p. 391. Sed excusatur poeta argumenti simplicitate, quod qui praeter eum tractarunt, repraesentando armorum judicio fabulam ad justam magnitudinem extendisse videntur; hoc autem reciso Sophocli nihil restabat nisi ut alios litigatores nec minus verbosos induceret. Postremo ad excusandam Menelai irrisionem dixerit aliquis poetam gentilicio civium suorum odio velificatum esse, neque id eum sine exemplo et auctore fecisse; nam illa Spartani herois convicia μαλθακὸς αἰχμητής. Plat. Symp. p. 174. C. Max. Tyr. Diss. 29, 1. p. 71 A. totaque illa timiditatis fama, quam Athenaeus 5. p. 188 A. ab Homero alienam esse ostendit, longe lateque fluxisse videtur, auctoribus, ut credere libet, poetis Atticis. LOBECK.

1128. θεὸς — οἴχομαι] Eodem modo Herodot. 1, 124. κατὰ μὲν τούτου προθυμίην τέθυνται, κατὰ δὲ τοὺς θεοὺς περιεῖς. Xenoph. Cyrop. 5, 4, 11. τὸ ἐπ' ἐμοὶ οἴχομαι, τὸ δὲ ἐπὶ σοὶ σέσωσμαι. LOBECK.

1130. ἐγὼ γὰρ ἂν ψέξαιμι] Similia optativi usus exempla comparat Lobeckius Arist. Av. 819. ἐγὼ θείμην ἄν; Vesp. 1160. ἐγὼ γὰρ ἂν τλαίην; Strabon. 14. p. 952. ἐγὼ ταύτην θαρρήσαιμ' ἂν λέγειν νοσεράν;

δαιμόνων νόμους] Scholiasta, ταῦτα καὶ ἐν Ἀντιγόνῃ (v. 450.–457.). In Flor. Γ. aliisque nonnullis γένος vel in textu vel in γρ. Est haec scriptura calami lapsus librarii dictum illud a multis δαιμόνων γένος recordati.

1132. πολεμίους] Intelligendum οὐκ ἐῶ θάπτειν.

ΤΕ.ἦ σοὶ γὰρ Αἴας πολέμιος προὔστη ποτέ ;
ΜΕ.μισοῦντ' ἐμίσει· καὶ σὺ τοῦτ' ἠπίστασο.
ΤΕ.κλέπτης γὰρ αὐτοῦ ψηφοποιὸς ηὑρέθης.
ΜΕ.ἐν τοῖς δικασταῖς, κοὐκ ἐμοὶ, τόδ' ἐσφάλη.
ΤΕ.πόλλ' ἂν κακῶς λάθρα σὺ κλέψειας κακά.
ΜΕ.τοῦτ' εἰς ἀνίαν τοὔπος ἔρχεται τινί.
ΤΕ.οὐ μᾶλλον, ὡς ἔοικεν, ἢ λυπήσομεν.
ΜΕ.ἔν σοι φράσω· τόνδ' ἐστὶν οὐχὶ θαπτέον.
ΤΕ.ἀλλ' ἀντακούσει τοῦτον ὡς τεθάψεται.

1135. *ηὑρέθης* scripsi pro *εὑρέθης*. 1137. *κακῶς*] *καλῶσ* *ν* *ἀντὶ τ κ ἐμπείρωσ* *ν*, *κ* a m. pr. superscripto, quod improbavit scholiasta qui *ἀντὶ τ* (i. e. *τοῦ*) *ἐμπείρωσ* ita superscripsit ut eum *κ* illud ante oculos habuisse clarum sit. *κλέψειας*] *ει* in litura. 1141. *ἀλλ' ἀντακούσῃ*] *γρ. σὺ δ' ἀντ'* a m. seculi 13.

1134. *καὶ σὺ τοῦτ' ἠπίστασο*] Haec ideo adjicit ut supervacuam fuisse ostendat Teucri interrogationem. Hic igitur summa cum acerbitate respondet, *sane noram : doloso enim suffragio tuo fraudatus est.* ERF.

1135. *κλέπτης γὰρ αὐτοῦ ψηφοποιὸς ηὑρέθης*] Scholiasta, *μιᾷ ψήφῳ φησὶ κατακριθῆναι τὸν Αἴαντα ὑπὸ Μενελάου.* Rectius Musgravius "Significatur hic homo qui praestigiatorum artes (de quo genere hominum v. Casaubon. ad Athen. lib. 1. p. 19 b.) ad rem judiciariam transfert, calculos ab altera parte clanculum demens, alteri clanculum adjiciens." Quam fraudem tangit Pindarus Nem. 8, 45. *κρυφίαισι γὰρ ἐν ψάφοις Ὀδυσσῆ Δαναοὶ θεράπευσαν· χρυσέων δ' Αἴας στερηθεὶς ὅπλων φόνῳ πάλαισεν.* ad quem locum Dissenus "*κρυφίαις ἐν ψάφοις* significat, ni fallor, *dolosis suffragiis :* factum enim erat fraudulentis praestigiis quorundam ut Ulixes majorem partem suffragiorum haberet. Fuit inter hos Menelaus, de quo Teucer apud Sophoclem conqueritur, comparans eum cum praestigiatoribus, qui calculos aut globulos tanta cum dexteritate movent et alio transferunt, ut oculos spectantium fallant, de quibus dixit Casaubonus ad Athen. 1. p. 19. b. His igitur occultis suffragiorum praestigiis victoriam pararunt Ulixi."

1136. *ἐν τοῖς δικασταῖς κοὐκ* (apographa multa *οὐκ*) *ἐμοὶ τόδ' ἐσφάλη*] I. e. *per judices, non per me hoc peccatum est,* ut explicat Wunderus.

1137. *κακῶς* est in apogr. omnibus, non *καλῶς*, quod est in codice. Quod qui probat ironice dictum accipere debet.

κλέψειας] *Clam perficis.* Similiter *κλέπτειν μύθους* dictum v. 189.

1138. *τινί*] Indefinite cum ironia. Sic apud comicum in Ranis 552. *κακὸν ἥκει τινί.* et paullo post *δώσει τις δίκην.* BRUNCK.

1139. *οὐ μᾶλλον*] Intellige *εἰς ἀνίαν μοι ἔρχεται.*

1141. *ἀντακούσει τοῦτον ὡς*—] Eadem attractione Phil. 549. *ὡς ἥκουσα τοὺς ναύτας ὅτι*—. Xenoph.

ΜΕ. ἤδη ποτ' εἶδον ἄνδρ' ἐγὼ γλώσσῃ θρασὺν
ναύτας ἐφορμήσαντα χειμῶνος τὸ πλεῖν,
ᾧ φθέγμ' ἂν οὐκ ἂν ηὗρες, ἡνίκ' ἐν κακῷ
χειμῶνος εἶχετ', ἀλλ' ὑφ' εἵματος κρυφεὶς
πατεῖν παρεῖχε τῷ θέλοντι ναυτίλων.
οὕτω δὲ καὶ σὲ καὶ τὸ σὸν λάβρον στόμα
σμικροῦ νέφους τάχ' ἄν τις ἐκπνεύσας μέγας
χειμὼν κατασβέσειε τὴν πολλὴν βοήν.
ΤΕ. ἐγὼ δέ γ' ἄνδρ' ὅπωπα μωρίας πλέων,
ὃς ἐν κακοῖς ὕβριζε τοῖσι τῶν πέλας.
κᾆτ' αὐτὸν εἰσιδών τις ἐμφερὴς ἐμοὶ

1142. εἶδον] δ in litura pro λ vel χ. 1144. ηὗρες scripsi pro εὗρες. ἡνίκ' in litura. 1145. εἶχετ'] εἴχετο, eraso ο. 1151. ὃς] οἷσ pr. τῶν] τὸν corr. a m. ant.

Mem. 4, 2, 33. τὸν Δαίδαλον οὐκ ἀκήκοας ὅτι ἠναγκάζετο δουλεύειν ; Quae comparavit Lobeck.

1143. ναύτας ἐφορμήσαντα — τὸ πλεῖν] Accusativus duplex verbo adjunctus est, ut παρορμᾶν τινά τι, παρακαλεῖσθαι, ἐνάγειν τινά τι. V. ad Phrynich. p. 439. LOBECK.

1144. ᾧ φθέγμ' ἂν οὐκ ἂν ηὗρες] Quum sensus verborum sit ᾧ φθέγμα οὐκ ἐνῆν, non apparet cur Sophocles ἂν particulam duplicare quem aptissimo uti verbo maluerit ᾧ φθέγμ' ἂν οὐκ ἐνηὗρες. Hoc igitur cum Hartungio restituendum videtur. Sic Aristophani Ach. 1037. ἀνὴρ ἀνηύρηκέν τι ταῖς σπονδαῖσιν ἡδύ recte Dobraeus restituit ἐνηύρηκεν.

1145. ὑφ' εἵματος κρυφείς] Ut timidi facere solent. Sic Dio Chrys. vol. 1. p. 122. ab Lob. comparatus, ὅταν καταλάβῃ χειμὼν, ἐγκαλυψάμενοι περιμένουσι τὸ συμβάν. Incertum autem est utrum κρυφείς scripserit an, quod in apogr. nonnullis est, κρυβείς, ut κρυβήσονται legitur apud Eurip. Suppl. 543. V. Lobeck.

1146. πατεῖν παρεῖχε] Plato Theaet. p. 191 a. ταπεινωθέντες τῷ λόγῳ παρέξομεν ὡς ναυτιῶντες πατεῖν τε καὶ χρῆσθαι ὅ τι ἂν βούληται. MUSGR.

ναυτίλων] Apogr. aliquot ναυτίλῳ. ναυτίλων Synesius Epist. 4. p. 163 d. Euripidis Iphig. A. 340. τῷ θέλοντι δημοτῶν comparat Lobeckius.

1147. καὶ σὲ καὶ τὸ σὸν λάβρον στόμα] Non solum epexegetica sunt postrema verba, sed etiam vim addunt orationi, ut Iph. A. 393. ἢ σὺ καὶ τὸ σὸν σθένος. Schol. Ven. ad Hom. Il. 8, 496. Δημοσθένης αὔξων τὴν Μειδίου κακίαν φησὶ "καταδείσαντες τοῦτον καὶ τὸ τούτου θράσος." Demosth. c. Aristog. 2. p. 801, 27. οὐδεὶς ἀντιλέγειν ἐπιχειρήσει πλὴν Ἀριστογείτονος τουτουὶ καὶ τῆς τούτου τόλμης καὶ πονηρίας. LOBECK.

1148. σμικροῦ νέφους] Describitur his verbis procella sive ventus, quem ἐκνεφίαν vocant, id est, ut explicant grammatici, ἐκ νέφους ἄνεμον. Cfr. Senec. Quaest. nat. 5, 12. et Aristot. Problem. 5, 26. p. 184. ed. Sylb. WESSELING.

ὀργήν θ' ὅμοιος εἶπε τοιοῦτον λόγον,
ὦνθρωπε, μὴ δρᾶ τοὺς τεθνηκότας κακῶς·
εἰ γὰρ ποιήσεις, ἴσθι πημανούμενος.
τοιαῦτ' ἄνολβον ἄνδρ' ἐνουθέτει παρών.
ὁρῶ δέ τοί νιν, κἄστιν, ὡς ἐμοὶ δοκεῖ,
οὐδείς ποτ' ἄλλος ἢ σύ. μῶν ἠνιξάμην;
ΜΕ.ἄπειμι· καὶ γὰρ αἰσχρὸν, εἰ πύθοιτό τις,
λόγοις κολάζειν ᾧ βιάζεσθαι παρῇ.
ΤΕ.ἄφερπέ νυν. κἀμοὶ γὰρ αἴσχιστον κλύειν
ἀνδρὸς ματαίου φλαῦρ' ἔπη μυθουμένου.
ΧΟ.ἔσται μεγάλης ἐριδός τις ἀγών.
ἀλλ' ὡς δύνασαι, Τεῦκρε, ταχύνας
σπεῦσον κοίλην κάπετόν τιν' ἰδεῖν
τῷδ', ἔνθα βροτοῖς τὸν ἀείμνηστον
τάφον εὐρώεντα καθέξει.

1154. δρᾶ] δρᾷ 1157. ὁρῶ] ὁρῷ 1158. ἄλλος] σ in litura. Videtur ἄλλυ fuisse. 1160. κολάζειν pr. κολάζων a m. rec. παρῇ] πάρα a m. rec. 1161. ἄφερπέ νυν] ἀφερπε νῦν 1165. κοίλην bis scriptum, altero eraso. 1167. εὐρώεντα] εὐρώεντα

1153. ὀργήν] I. e. τὸν τρόπον, ut explicat schol.

1154. ὦνθρωπε] ἄνθρωπε apogr. nonnulla et Eustath. p. 681, 6.

1156. ἄνολβον] *Infelicem, miserum.* Sic Ant. 1026. 1265. WUND.

1160. παρῇ] Apographa partim sic partim πάρα. παρῇ etiam Stobaeus Floril. 2, 28. ubi tamen duo codd. Schowii (p. 65.) πάρα. Eadem varietas v. 1081.

1162. ἐριδός τις ἀγών] Genitivum addi ad distinguenda varia certaminum genera monet Lobeckius, ut Trach. 20. εἰς ἀγῶνα μάχης, quod idem posuit Euripides Andr. 725. et Heracl. 798., Plutarch. Sull. c. 4. et Lucull. c. 15. ἀγὼν πολέμου, Eur. Phoen. 944. λόγων ἀγών. Lucret. 4, 841. et Liv. 36, 19. *certamen pugnae.*

1164. ταχύνας σπεῦσον] Eodem sensu dictum, quo Oed. T. 861. πέμψω ταχύνασα, ita ut sit σπεῦδε ταχέως, qua locutione usus est Aristophanes Eq. 495. Thesm. 277. WUND.

1165. σπεῦσον κοίλην κάπετόν τιν' ἰδεῖν τῷδ'] *Providere.* Sic Theocritus 15, 2. ὄρη δίφρον, Εὐνόα, αὐτᾷ. MUSGR.

1166. βροτοῖς] Dativus regitur ab adjectivo ἀείμνηστον. Sic dativo ante articulum posito χιόνι τὴν κατάρρυτον pro τὴν χιόνι κατάρρυτον dixit Euripides Androm. 215. et quae sunt alia hujusmodi.

1167. εὐρώεντα] Male scholiasta, σεσημμένον, σκωληκώδη. Recte

ΤΕ. καὶ μὴν ἐς αὐτὸν καιρὸν οἵδε πλησίοι
πάρεισιν ἀνδρὸς τοῦδε παῖς τε καὶ γυνὴ,
τάφον περιστελοῦντε δυστήνου νεκροῦ.
ὦ παῖ, πρόσελθε δεῦρο, καὶ σταθεὶς πέλας
ἱκέτης ἔφαψαι πατρὸς, ὅς σ' ἐγείνατο.
θάκει δὲ προστρόπαιος ἐν χεροῖν ἔχων
κόμας ἐμὰς καὶ τῆσδε καὶ σαυτοῦ τρίτου,
ἱκτήριον θησαυρόν. εἰ δέ τις στρατοῦ
βίᾳ σ' ἀποσπάσειε τοῦδε τοῦ νεκροῦ,
κακὸς κακῶς ἄθαπτος ἐκπέσοι χθονὸς,
γένους ἅπαντος ῥίζαν ἐξημημένος,
αὕτως ὅπωσπερ τόνδ' ἐγὼ τέμνω πλόκον.
ἔχ' αὐτὸν, ὦ παῖ, καὶ φύλασσε, μηδέ σε
κινησάτω τις, ἀλλὰ προσπεσὼν ἔχου.
ὑμεῖς τε μὴ γυναῖκες ἀντ' ἀνδρῶν πέλας
παρέστατ', ἀλλ' ἀρήγετ', ἔς τ' ἐγὼ μόλω

1175. Post εἰ litera erasa, δ ut videtur. 1176. βίᾳ] βίᾱ cum lineola, de qua v. ad Antig. 102. 1179. αὕτως] αὔτως 1183. παρέστατ', ἀλλ'] Literae ατα in litura. μόλω] μολὼν pr.

Suidas per σκοτεινὸν, ζοφώδη explicat, epitheto quod Orco tribui a poetis solet ad sepulcrum translato. Ἀΐδεω δόμον εὐρώεντα dixit Homerus Od. 10, 512., εὐρώεντα δόμον κρυεροῦ Ἄϊδαο Hesiodus Op. 152.

1168. πλησίοι] πλησίον apogr. pleraque. Utrumque et Sophocles et alii dixerunt, librarii vero adjectivo non raro adverbium substituerunt.

1169. Scholiasta, πάρεστιν ἡ Τέκμησσα μετὰ τοῦ παιδός· οὐχ ὅτι δὲ ἱκανὰ τὰ πρόσωπα φυλάξαι τὸ σῶμα, ἀλλ' ὅτι κινῆσαι δυνατά.

1175. ἱκτήριον θησαυρὸν crines dicit comparatione facta cum ramis olivae quos supplices manu tenere solebant: de quo dictum ad Oed. T. 3. Crines autem, quos cognati vel amici ex capite suo abscidissent, sepulcris in honorem mortuorum injici antiquus mos fuit, jam ab Homero memoratus Il. 23, 135 seqq., saepius ab tragicis, velut ab Aeschylo in Choephoris et Sophocle in Electra, in quibus fabulis Electra ex crinibus ab Oreste sepulcro Agamemnonis injectis fratrem agnoscit.

1181. προσπεσὼν] Ad patrem in genua procumbens.

ἔχου] Intellige τοῦ πατρὸς vel τοῦ νεκροῦ.

1183. μόλω] μολὼν Etym. M. p. 382, 5.

τάφου μεληθεὶς τῷδε, κἂν μηδεὶς ἐᾷ. [θμὸς 1185
ΧΟ. τίς ἄρα νέατος ἐς πότε λήξει πολυπλάγκτων ἐτέων ἀριτὰν ἄπαυστον αἰὲν ἐμοὶ δορυσσοήτων
μόχθων ἄταν ἐπάγων
ἀν' εὐρώδη Τροΐαν, 1190
δύστανον ὄνειδος Ἑλλάνων; [δαν 1192
ὄφελε πρότερον αἰθέρα δῦναι μέγαν ἢ τὸν πολύκοινον Ἀικεῖνος ἀνὴρ, ὃς στυγερῶν ἔδειξεν ὅπλων 1195

1185.–1191. = 1192.–1198.

1185. Versus sic divisi, τίσ–| πολυπλάγκτων–| τὰν–| δορυσσοήτων–| ἄταν—. ἐτέων] ἐπεὼν pr. 1190. ἀν' εὐρώδη Τροΐαν scripsi pro ἀνὰ τὰν εὐρώδη Τροΐαν. 1192.–1196. Versus sic divisi, ὄφελε–| μέγαν–| κεῖνος–| ἔδειξεν—κοινὸν Ἄρη. 1192. ὄφελε] ὄφελε δῦναι] δοῦναι, eraso o. 1194. ἀνὴρ] ἀνὴρ ὃς] ὁ, addito σ ab S.

1184. μεληθεὶς] μεληθῶ Etym. M.: sed MS. apud Valcken. μεληθεὶς. Nihilominus vera scriptura fortasse est μολὼν—μεληθῶ.

1185. τίς—ἐς πότε] Duplex interrogatio, quarum altera priorem explicat. Verba autem sic construenda, τίς ἄρα ἀριθμὸς ἐτέων λήξει νέατος (i. e. ὥστε νέατος γενέσθαι) ἐς πότε; *in quem finem usque durabit, donec desinat?* Sic recte Schneidew. πολυπλάγκτων ἐτέων ἀριθμὸν dicit, quia novem anni circumacti erant. μηνῶν ἀνήριθμον chorus se dixerat v. 602. ubi similiter de laboribus et calamitatibus belli Trojani queritur.

1188. δορυσσοήτων] Hanc scripturam codex solus servavit, in δορυσσόντων corruptam in apographis omnibus et apud Suidam s. h. v. Cui scripturae qui locum Euripidis compararunt Heraclid. 774. πόρευσον ἄλλᾳ τὸν οὐ δικαίως | τᾷδ' ἐπάγοντα δορύσσοντα | στρατὸν Ἀργόθεν, non animadverterunt huic quoque δορυσσόητα esse restituendum. Ex quo sequitur in antistropho v. 781. librorum scripturam ἀνεμόεντι δέ γ' ἐπ' ὄχθῳ, sic esse corrigendam, ἀνεμόεντι δὲ γᾶς ἐπ' ὄχθῳ, servata quam Erfurdtius ejici voluerat praepositione. Ceterum δορυσσοήτων recte explicat scholiasta τῶν κατὰ πόλεμον μόχθων, πολεμικῶν.

1190. ἀν' εὐρώδη Τροΐαν] Sic emendavi codicis scripturam ἀνὰ τὰν εὐρώδη Τροίαν. Εὐρώδη Τροίαν vocat quam Homerus Τροίην εὐρεῖαν dixit.

1191. δύστανον ὄνειδος Ἑλλάνων] Turpe est enim tot per annos Trojam ab Graecis obsideri neodum captam esse.

1192. ὄφελε] Codicis scriptura ὤφελε, quae est etiam apud Suidam s. h. v., correcta ex apogr. multis.

1195. ὃς στυγερῶν—Ἄρη] *Qui Graecis invisorum armorum communem pestem monstravit.* Significari videtur Tyndareus, qui belli a Graecis contra Trojanos gesti primus auctor fuisse dicitur. De locutione κοινὸς Ἄρης confer Hom. Il. 18, 309. et Eur. Phoen. 1572. κοινὸν Ἐνυάλιον. WUND.

Ἕλλασιν κοινὸν Ἄρη.
ἰὼ πόνοι πρόπονοι.
κεῖνος γὰρ ἔπερσεν ἀνθρώπους.
ἐκεῖνος οὔτε στεφάνων
οὔτε βαθειᾶν κυλίκων
νεῖμεν ἐμοὶ τέρψιν ὁμιλεῖν,
οὔτε γλυκὺν αὐλῶν ὄτοβον
δύσμορος οὔτ' ἐννυχίαν
τέρψιν ἰαύειν·
ἐρώτων δ' ἐρώτων ἀπέπαυσεν, ὤμοι.

1199.–1210. = 1211.–1222.

1196. Ἕλλασιν, erasis post hoc voc. literis quattuor. 1197. πόνοι πρόπονοι scripsi pro πόνοι πρόγονοι πόνων 1202. ὄτοβον] ὄτοβον, τ a m. rec. superscripto. 1205. ἰαύειν. ἐρώτων δ' ἐρώτων] ἰαύειν ἐρώτων δ', priore ἐρώτων separatim posito.

1196. Ἕλλασιν] Ἕλλασι apographa.

1197. ἰὼ πόνοι πρόπονοι] Legebatur ἰὼ πόνοι πρόγονοι πόνων. quae scriptura nec strophico versui exaequata est et mire labores dicuntur πρόγονοι laborum. Nam laborem quidem parere laborem dici usitatum est, et quae sunt alia multa hujusmodi: sed πόνοι πρόγονοι πόνων videtur esse ὑπερποιητικὸν et in memoriam nobis revocat Aeschyli ignem οὐκ ἄπαπτον Ἰδαίου πυρός. Quo minus dubitavi corruptae scripturae lenissimam adhibere correctionem ἰὼ πόνοι πρόπονοι, quibus verbis non intellectis olim, ut opinor, πόνων fuit πονων adscriptum, ἰὼ πόνοι προπονοι, unde postmodum vulgaris efficta est scriptura. πόνοι πρόπονοι autem simillimum est Aeschyleo κακὰ πρόκακα in Persis v. 987. quod explanavit Jacobsius in Notis ad Anthol. Palat. vol. 3. p. 257. Ne quis autem semel dictum illud miretur, non inutile erit admonuisse simili locutione ὦ πόνοι δύσπονοι solum esse et semel usum Sophoclem in Antigona v. 1276. Πρόπονοι, sed ex πρόπολοι, ut probabiliter indicat Maltretus, corruptum legitur apud Procopium de bello Pers. 2, 15. p. 126 b. καὶ αὐτοὶ ὁμολόγουν τῆς τε ὁδοῦ ἡγεμόνες καὶ τοῦ ἔργου τούτου Πέρσαις ἔσεσθαι πρόπονοι.

1199. ἐκεῖνος οὔτε στεφάνων] Scholiasta, ἐκεῖνος ὁ εὑρὼν τὰ ὅπλα, ὅσον ἐφ' ἑαυτῷ, οὐ στεφάνων, οὐ κύλικος, οὐκ αὐλῶν τέρψιν μοι ἔνειμεν, ἀλλὰ πᾶν, φησὶ, τερπνὸν ἐξέκοψεν. ἥδιστος δὲ ὢν ὁ Σοφοκλῆς πάλιν ἐπὶ τὸ ἴδιον ἦθος ἔκλινεν ἐν τοῖς μέλεσιν· ὅθεν καὶ μέλιττα ἐκλήθη.

1201. ὁμιλεῖν] I. e. ὥστε ὁμιλεῖν τῇ τέρψει. De quo usu infinitivi dixi ad Electr. 220.

1203. ἐννυχίαν τέρψιν ἰαύειν comparari poterit cum Homerico ἀϋπνους νύκτας ἰαύειν, ita ut fere sit τερπνὴν νύκτα ἰαύειν. WUND.

1204. Male in codice δ' post al-

κεῖμαι δ' ἀμέριμνος οὕτως,
ἀεὶ πυκιναῖς δρόσοις
τεγγόμενος κόμας,
λυγρᾶς μνήματα Τροίας. 1210
καὶ πρὶν μὲν ἐξ ἐννυχίου
δείματος ἦν μοι προβολὰ
καὶ βελέων θούριος Αἴας,
νῦν δ' οὗτος ἀνεῖται στυγερῷ
δαίμονι. τίς μοι, τίς ἔτ' οὖν 1215
τέρψις ἐπέσται;
γενοίμαν ἵν' ὑλᾶεν ἔπεστι πόντου

1209. λυγρᾶς (a corr. in λυγρὰσ mutatum) praecedenti versui addit. 1211. Addidi ἐξ. 1212. προβολὰ] προβολᾶι pr. 1214. ἀνεῖται a m. rec. ἄγκειται (sic, non ἀγκεῖται ut Elmsl.) pr. στυγερῷ] στυγερῶσ pr. 1217. γενοίμαν separato versu.

terum ἐρώτων positum, priore ad ἰαύειν relato. Quod Bothius conjecerat ἐρώτων δ' ἐρώτων ego ex Flor. Γ. reposui. Versus ex dochmio et choriambico dimetro catalectico compositus.

ἐρώτων] Scholiasta, τῶν ἐρωτικῶν. καὶ ἄκαιρον μὲν περὶ ἔρωτος μεμνῆσθαι ἐν τοῖς παροῦσιν· ὅμως δὲ ἀκολουθίαν ἔχει πρὸς τὰ προσκείμενα. Nihil in his ἀκαίρου. Nam post convivia, compotationes tibiarumque sonos non alienum erat amores quoque commemorari.

1206. ἀμέριμνος] Male scholiasta, ἤτοι πολυμέριμνος, ἢ τῶν τέρψεων ἀμέριμνος. Prior interpretatio falsa nititur opinione grammaticorum, qui α privativum in compositis quibusvis etiam intensivum esse posse crediderunt. Alterum si voluisset Sophocles, ἀπόμοιρος potius dicendum fuisset. Recte igitur Lobeckius significatione passiva dictum accepit, *neglectus*, *spretus*: etsi hoc non probatur Posidippi quibus utitur verbis Anth. Pal. 9, 359. ἔχεις γάμον· οὐκ ἀμέριμνος ἔσσεαι. ubi activa significatione dictum est.

1211. Syllabam quae excidit supplevi inserto ἐξ, quod vel casu exciderat vel deletum ab correctore erat qui προβολά cum genitivo solo dicendum fuisse putaret. Recte vero additum est ἐξ, ut Antig. 150. ἐκ μὲν δὴ πολέμων τῶν νῦν θέσθε λησμοσύναν dixit, et Electr. 987. παῦσον ἐκ κακῶν ἐμέ, quod verbum plerumque cum simplici genitivo construitur.

ἐννυχίου] Scholiasta, τῆς νυκτερινῆς ἐφόδου τῶν πολεμίων καὶ τῶν βελῶν ἀλεξητήριον ἦν ὁ Αἴας. Dicitur ab Homero Il. 7, 211. ἔρκος Ἀχαιῶν.

1214. ἀνεῖται] *Devotus est.* Quod corrector codicis pro ἄγκειται restituit ἀνεῖται est in apogr. pluribus. In aliis ἔγκειται, quod est in Lb., superscripto tamen ἀνα.

1218. γενοίμαν—Σουνίου] Scholiasta, εὔχονται ἀπαλλαγῆναι ἐπὶ τὰ οἰκεῖα· γενοίμην οὖν, φησὶν, ἐπὶ τὴν

πρόβλημ' ἁλίκλυστον, ἄκραν
ὑπὸ πλάκα Σουνίου,
τὰς ἱερὰς ὅπως
προσείποιμεν Ἀθάνας.
Ε. καὶ μὴν ἰδὼν ἔσπευσα τὸν στρατηλάτην
Ἀγαμέμνον' ἡμῖν δεῦρο τόνδ' ὁρμώμενον·
δῆλος δέ μοὐστὶ σκαιὸν ἐκλύσων στόμα.

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ.

σὲ δὴ τὰ δεινὰ ῥήματ' ἀγγέλλουσί μοι
τλῆναι καθ' ἡμῶν ὧδ' ἀνοιμωκτὶ χανεῖν;
σέ τοι, τὸν ἐκ τῆς αἰχμαλωτίδος λέγω,
ἦ που τραφεὶς ἂν μητρὸς εὐγενοῦς ἄπο
ὑψηλ' ἐφώνεις κἀπ' ἄκρων ὠδοιπόρεις,

1219. ἄκραν] ἄκ in litura a m. ant. Videtur *αιραν* vel *αυραν* fuisse. 1222. Syllabas *προσεί*—praecedenti versui addit. 1224. Ἀγαέμνον'] *ον* ab S illatum. 1225. μοὐστὶ Hermannus pro μοίστ'. 1227. ἀνοιμωκτὶ] ἀνοιμωκτεὶ 1228. αἰχμαλωτίδος] αἰχμαλώτιδοσ 1230. ἐφρόνεισ pr. ἐφώνεισ a m. rec.

κραν πλάκα τοῦ Σουνίου· διὰ γὰρ ουνίου ὁ πλοῦς τοῖς ἀπὸ Τροίας ἐπὶ αλαμῖνα.

ἵν' ὑλᾶεν] ἔνθα ὑλώδης ἐξοχὴ τῆς λάττης ἐστί. Sunium autem nominat quia ab eo promontorio acropolis Athenarum conspici poterat.

1221. τὰς ἱερὰς—Ἀθάνας] Honorifica mentio Athenarum, ut v. 102. 861. Quod observavit schoiasta, φιλοτέχνως εὐφραίνει τοὺς κροωμένους διὰ τῶν ἐπαίνων τῆς Ἀττικῆς.

1222. προσείποιμεν] Sic, quos Wund. comparavit, Virg. Aen. 3, 524. *Italiam laeto socii clamore salutant.* et Statius Theb. 4, 808. *salutatus cum Leucade pandit Apollo.* Optativus autem positus propter praecedentem optativum ἐνοίμαν, ut Phil. 325. θυμὸν γέοιτο πληρῶσαι ἵν' αἱ Μυκῆναι γνοῖεν dicere maluit quam γνῶσιν.

1223. Quum abisset Teucer (v. 1184.) tumulum Ajaci exstructurus, ubi Agamemnonem ad eum locum, ubi corpus Ajacis jacebat, accurrere vidit, confestim, ne violaretur illud, approperat. WUND.

1224. τόνδε dicit quia jam conspicitur.

1225. σκαιὸν ἐκλύσων στόμα] Isocr. p. 252 C. λέλυκα τὸ στόμα comparat Lobeckius.

1227. ἀνοιμωκτὶ ex aliquot apogr. et Eustathio p. 723, 28. pro ἀνοιμωκτεί.

1228. αἰχμαλωτίδος] Hesionae, Laomedontis filiae: unde βάρβαρον γλῶσσαν Teucri dicit v. 1263.

1230. ἐφώνεις pro ἐφρόνεις recte in apographis pluribus, annotato in uno γρ. ἐκόμπεις, quod legitur apud schol. Aristoph. Ach. 638. In

ὅτ' οὐδὲν ὢν τοῦ μηδὲν ἀντέστης ὕπερ,
κοὔτε στρατηγοὺς οὔτε ναυάρχους μολεῖν
ἡμᾶς Ἀχαιῶν οὔτε σοῦ διωμόσω,
ἀλλ' αὐτὸς ἄρχων, ὡς σὺ φῂς, Αἴας ἔπλει.
ταῦτ' οὐκ ἀκούειν μεγάλα πρὸς δούλων κακά;
ποίου κέκραγας ἀνδρὸς ὦδ' ὑπέρφρονα,
ποῦ βάντος ἢ ποῦ στάντος οὔπερ οὐκ ἐγώ;
οὐκ ἆρ' Ἀχαιοῖς ἄνδρες εἰσὶ πλὴν ὅδε;
πικροὺς ἔοιγμεν τῶν Ἀχιλλείων ὅπλων
ἀγῶνας Ἀργείοισι κηρῦξαι τότε,
εἰ πανταχοῦ φανούμεθ' ἐκ Τεύκρου κακοί,
κοὐκ ἀρκέσει ποθ' ὑμὶν οὐδ' ἠσσημένοις
εἴκειν ἃ τοῖς πολλοῖσιν ἤρεσκεν κριταῖς,
ἀλλ' αἰὲν ἡμᾶς ἢ κακοῖς βαλεῖτέ που
ἢ σὺν δόλῳ κεντήσεθ' οἱ λελειμμένοι.

1233. διωμόσω (o ex ω factum)] γρ. διωρίσω ab S. 1236. κέκραγας] κέκραγες 1238. ἆρ'] ἄρ' 1240. κηρῦξαι] κηρύξαι 1241. ἐκ ex ἐν factum a m. pr. 1243. ἤρεσκεν ex ἤρκεσεν factum a m. pr. 1245. σὺν] non ξὺν δόλῳ] δούλωι, eraso υ κεντήσεθ'] κεντήσεσθ', sed σ eraso.

ἐφρόνεις consentit Suidas s. v. ὑψηλοτέρας.

κἀπ' ἄκρων] Scholiasta, ἐπ' ἄκρων δακτύλων ἔβαινες γαυριῶν. Sic ἐπ' ἄκρων πορεύεσθαι Libanius vol. 4. p. 162. Et Philo p. 252 F: ἀκροβατεῖ τε γὰρ καὶ τὸν αἰχένα μετέωρον ἐξαίρει φρυαττόμενος. LOBECK.

1231. οὐδὲν ὤν] Scholiasta, οὐδὲν μὲν ὢν διὰ τὴν δυσγένειαν, τοῦ μηδὲν δὲ τοῦ Αἴαντος τελευτήσαντος.

1234. ὡς σὺ φῂς] Comparanda cum his quae Teucer Menelao dixerat v. 1099. seqq. ubi αὐτοῦ κρατῶν Ajax ἐκπλεῦσαι dicitur, ut hic αὐτὸς ἄρχων.

1235. δούλων] Servum Teucrum dicit quia matre natus est captiva, Hesiona. Sic iterum v. 1260.

1236. κέκραγας cum genitivo ποίου ἀνδρὸς (i. e. περὶ ποίου ἀνδρός) constructum, ut φράζειν Trach. 1122. τῆς μητρὸς ἥκω τῆς ἐμῆς φράσων ἐν οἷς νῦν ἐστι· et Philoct. 431. ἀνεξίου μὲν φωτὸς ἐξερήσομαι.

1237. ποῦ βάντος] ποῖ βάντος duo apographa. Hoc dicit, Ajacem nihil gessisse nisi auctore et adjutore usum Agamemnone: quod refutat Teucer v. 1274–1287.

1243. εἴκειν—κριταῖς] I. e. acquiescere in eo quod placuit judicibus.

1244. κακοῖς] *Conviciis.*

1245. ἢ σὺν δόλῳ κεντήσεθ'] Sic Eur. Suppl. 240. οἱ δ' οὐκ ἔχοντες καὶ στανίζοντες βίου εἰς τοὺς ἔχοντας κέντρ' ἀφιᾶσιν κακά. LOBECK.

οἱ λελειμμένοι] Victos in armorum judicio dicit.

ἐκ τῶνδε μέντοι τῶν τρόπων οὐκ ἄν ποτε
κατάστασις γένοιτ' ἂν οὐδενὸς νόμου,
εἰ τοὺς δίκῃ νικῶντας ἐξωθήσομεν
καὶ τοὺς ὄπισθεν ἐς τὸ πρόσθεν ἄξομεν.
ἀλλ' εἰρκτέον τάδ' ἐστίν· οὐ γὰρ οἱ πλατεῖς
οὐδ' εὐρύνωτοι φῶτες ἀσφαλέστατοι,
ἀλλ' οἱ φρονοῦντες εὖ κρατοῦσι πανταχοῦ.
μέγας δὲ πλευρὰ βοῦς ὑπὸ σμικρᾶς ὅμως
μάστιγος ὀρθὸς εἰς ὁδὸν πορεύεται.
καὶ σοὶ προσέρπον τοῦτ' ἐγὼ τὸ φάρμακον
ὁρῶ τάχ', εἰ μὴ νοῦν κατακτήσει τινά·
ὃς ἀνδρὸς οὐκέτ' ὄντος, ἀλλ' ἤδη σκιᾶς,
θαρσῶν ὑβρίζεις κἀξελευθεροστομεῖς.
οὐ σωφρονήσεις; οὐ μαθὼν ὃς εἶ φύσιν
ἄλλον τιν' ἄξεις ἄνδρα δεῦρ' ἐλεύθερον,
ὅστις πρὸς ἡμᾶς ἀντὶ σοῦ λέξει τὰ σά;
σοῦ γὰρ λέγοντος οὐκέτ' ἂν μάθοιμ' ἐγώ·
τὴν βάρβαρον γὰρ γλῶσσαν οὐκ ἐπαΐω.

ΧΟ. εἴθ' ὑμὶν ἀμφοῖν νοῦς γένοιτο σωφρονεῖν·
τούτου γὰρ οὐδὲν σφῷν ἔχω λῷον φράσαι.

ΤΕ. φεῦ, τοῦ θανόντος ὡς ταχεῖά τις βροτοῖς

1249. *ἐς* Brunckius pro *εἰς*. 1253. *πλευρὰ*] *πλευρᾶ* (non *πλευρᾶσ*) pr., in *πλευρὰν* mutatum ab S. Post *βοῦσ* litera erasa. 1256. *κατακτήσει*] *κατακτήσῃ* 1257. *ἤδη*] *ἤδῃ* 1261. *ὅστις*] *ὅτισ* pr.

1253. *μέγας δὲ — πορεύεται*] Eadem sententia similiter expressa Ant. 477. *σμικρῷ χαλινῷ δ' οἶδα τοὺς θυμουμένους ἵππους καταρτυθέντας.*

πλευρὰ] Sic pauca apogr. Stobaeus Floril. 3, 5. Eustathius p. 1524, 51. Pleraque *πλευρὰς* vel *πλευράν*.

ὀρθὸς εἰς ὁδὸν πορεύεται] Eurip. Hel. 1571. ab Neuio comparatus, *ταύρειος δὲ πούς οὐκ ἤθελ' ὀρθὸς σανίδα προσβῆναι κάτα.*

1259. *ὃς εἶ φύσιν*] Iterum notat matrem captivam.

1260. Haec satis contumeliose ab Agamemnone proferuntur. Servi enim, qualem Teucrum traducit, non poterant Athenis in concione caussam agere. Cf. Terent. Phorm. 2, 1, 62. WESSELING.

1263. Nihil aliud hic Teucro exprobratur quam quod ex Hesione Laomedontis filia natus non pro Graeco habendus sit. HERM.

χάρις διαρρεῖ καὶ προδοῦσ' ἀλίσκεται,
εἰ σοῦ γ' ὅδ' ἀνὴρ οὐδ' ἐπὶ σμικρῶν λόγων,
Αἴας, ἔτ' ἴσχει μνῆστιν, οὗ σὺ πολλάκις
τὴν σὴν προτείνων προὔκαμες ψυχὴν δόρει·
ἀλλ' οἴχεται δὴ πάντα ταῦτ' ἐρριμμένα.
ὦ πολλὰ λέξας ἄρτι κἀνόνητ' ἔπη,
οὐ μνημονεύεις οὐκέτ' οὐδὲν, ἡνίκα
ἑρκέων ποθ' ὑμᾶς οὗτος ἐγκεκλῃμένους,
ἤδη τὸ μηδὲν ὄντας, ἐν τροπῇ δορὸς
ἐρρύσατ' ἐλθὼν μοῦνος, ἀμφὶ μὲν νεῶν
ἄκροισιν ἤδη ναυτικοῖς ἑδωλίοις
πυρὸς φλέγοντος, ἐς δὲ ναυτικὰ σκάφη
πηδῶντος ἄρδην Ἕκτορος τάφρων ὕπερ;

1268. ἀνὴρ] ἀνὴρ 1269. ἴσχει] Sic, non ἔχει, quod est in Lb. 1270. δόρει scripsi pro δορί. 1272. κἀνόνητ'] κἀνόνητ', νη a m. rec. 1274. ἐγκεκλῃμένους Elmsleius pro ἐγκεκλειμένους. 1276. μοῦνος ab S illatum. 1278. ἐς] εἰς

1267. προδοῦσ'] Intellige τὸν θανόντα, cui cito perire debitam gratiam dicit.

1268. οὐδ' ἐπὶ σμικρῶν λόγων] I. e. *ne minimum quidem.* Nomina ἔπος et λόγος saepe nihil aliud significant quam *rem* in genere. Supra v. 477. οὐκ ἂν πριαίμην οὐδενὸς λόγου βροτόν. BRUNCK. Sic ἔπος σμικρὸν dicitur Oed. C. 453. et Electr. 414. οὐ κάτοιδα πλὴν ἐπὶ σμικρὸν φράσαι. LOBECK. Scribendum fortasse cum Wundero οὐδ' ἐπὶ σμικρῷ λόγῳ, *si tui ne paucis quidem verbis hic vir meminit.*

1270. προτείνων —ψυχὴν] Homericum Il. 9, 322. αἰεὶ ἐμὴν ψυχὴν παραβαλλόμενος πολεμίζειν, comparat scholiasta.

1272. κἀνόνητ'] κἀνόνητ' apographa pleraque. Eadem permutata v. 758.

1273. οὐ μνημονεύεις—] His verbis refutat quod Agamemno dixerat v. 1237., ut monet scholiasta.

1274. οὗτος] ἐντὸς duo apogr., quod explicandi caussa supplet scholiasta. ἐγκεκλῃμένους cum genitivo constructum Abreschius comparavit cum Eurip. Phoen. 454. τόνδ' εἰσεδέξω τειχέων. Cujusmodi exemplum ex Sophocle ipso peti poterat Oedip. T. 236. γῆς—ἐσδέχεσθαι. Simile etiam est Philoct. 648. ὃ μὴ νεώς γε τῆς ἐμῆς ἔνι.

1276. ἐλθὼν μοῦνος iterumque v. 1282. αὐτὸς μόνος ingeritur propter criminationem Agamemnonis, de qua v. ad v. 1237. Ceterum comparanda narratio Homeri Il. 15, 415 seqq.

1277. Inutiliter additum ναυτικοῖς, quod non erit, si cum Bothio scribatur ναυτικοῖσ' ἕδωλίοις.

1279. τάφρων] Conf. Homer. Il. 15, 351 seqq.

τίς ταῦτ' ἀπεῖρξεν; οὐχ ὅδ' ἦν ὁ δρῶν τάδε,
ὃν οὐδαμοῦ φῆς οὐδὲ συμβῆναι ποδί;
ἆρ' ὑμὶν οὗτος ταῦτ' ἔδρασεν ἔνδικα;
χὥτ' αὖθις αὐτὸς Ἕκτορος μόνου μόνος,
λαχών τε κἀκέλευστος, ἦλθ' ἐναντίος,
οὐ δραπέτην τὸν κλῆρον ἐς μέσον καθεὶς,
ὑγρᾶς ἀρούρας βῶλον, ἀλλ' ὃς εὐλόφου
κυνῆς ἔμελλε πρῶτος ἅλμα κουφιεῖν;
ὅδ' ἦν ὁ πράσσων ταῦτα, σὺν δ' ἐγὼ παρὼν,
ὁ δοῦλος, οὐκ τῆς βαρβάρου μητρὸς γεγώς.
δύστηνε, ποῖ βλέπων ποτ' αὐτὰ καὶ θροεῖς;
οὐκ οἶσθα σοῦ πατρὸς μὲν ὃς προὔφυ πατὴρ
ἀρχαῖον ὄντα Πέλοπα βάρβαρον Φρύγα;

1280. ἀπεῖρξεν ex ἀπῆρξεν factum a m. pr. ut videtur. 1284. ἐναν-τίος] ος in litura. 1285. δραπέτην] δράπετην (hoc accenta). 1290. ὑτὰ] αὐτῶ, ὸσ a m. ant.

1281. ὃν οὐδαμοῦ φῆς οὐδὲ συμβῆναι ποδί] Quem nusquam pedem ontulisse ais, i. e. quem gessisse uidquam ipsum et solum negas. eferuntur haec quoque ad v. 1237. uod animadvertit scholiasta.

1282. ὑμῖν ἔνδικα] *Vobis probata.*

1283. χὥτ'] Pendet ab οὐ μανθονεύεις v. 1273.

1286. ὑγρᾶς ἀρούρας βῶλον] Alluit ad Cresphontis dolum, quo, uum ducerentur sortes de Peloponnesi divisione inter Herculis osteros, Messeniam, quam cupibat, obtinuit. Rem narrat Apollodorus Bibl. 2, 8. BRUNCK. Anachronismum notarunt scholista et Eustathius p. 361, 26. ὑγρᾶς ρούρας βῶλον glebam dicit, de qua Apollodorus, πρώτη λῆξις Ἄργος, ετέρα Λακεδαίμων, τρίτη δὲ Μεσήνη. κομισάντων δὲ ὑδρίαν ὕδατος, δοξε ψῆφον βαλεῖν ἕκαστον. Τήμενος οὖν καὶ οἱ Ἀριστοδήμου παῖδες Ιροκλῆς καὶ Εὐρυσθένης ἔβαλον Λίθους, Κρεσφόντης δὲ βουλόμενος Μεσσήνην λαχεῖν γῆς ἐνέβαλε βῶλον. ταύτης δὲ διαλυθείσης ἔδει τοὺς δύο κλήρους ἀναφανῆναι. ἑλκυσθείσης δὲ πρώτης μὲν τῆς Τημένου, δευτέρας δὲ τῆς τῶν Ἀριστοδήμου παίδων, Μεσσήνην ἔλαβε Κρεσφόντης.

1287. ἅλμα κουφιεῖν] Ex Homerico adumbratum Il. 7, 182. ἐκ δ' ἔθορε κλῆρος κυνέης, ὃν ἄρ' ἤθελον αὐτοὶ, Αἰαντος. BRUNCK.

1288. ἐγὼ παρὼν] Apud Homerum Il. 8, 266. 15, 436. et alibi.

1289. ὁ δοῦλος—γεγώς] Nam hoc ei objecerat Agamemno v. 1228. 1235. 1260.

1290. ποῖ—καὶ θροεῖς] Addito καὶ vis augetur interrogationis, ut Oed. T. 1129. ποῖον ἄνδρα καὶ λέγεις; et alibi saepe.

1292. Φρύγα] Quod Phrygem fecerit quem Lydum fuisse constet, poetam reprehendit Tzetz. Chiliad. 5, 444. Nostro praeter Herodotum 7, 3. adstipulatur P. Orosius l. 1. p.

Ἀτρέα δ', ὃς αὖ σ' ἔσπειρε, δυσσεβέστατον,
προθέντ' ἀδελφῷ δεῖπνον οἰκείων τέκνων;
αὐτὸς δὲ μητρὸς ἐξέφυς Κρήσσης, ἐφ' ᾗ
λαβὼν ἑπακτὸν ἄνδρ' ὁ φιτύσας πατὴρ
ἐφῆκεν ἑλλοῖς ἰχθύσιν διαφθοράν.
τοιοῦτος ὢν τοιῷδ' ὀνειδίζεις σποράν;

1296. φιτύσας] φυτεύσας 1298. ὀνειδίζεις] ὀνειδίζει, σ ab S. addito.

341. Biblioth. Patr. Bingii vol. 5. Nimirum jam olim Lydiae et Phrygiae fines ἀδιάκριτοι fuerunt. LOBECK. *Φρύγα* cum contemtu vocat, quia haec appellatio servilis conditionis significationem habebat.

1294. ἀδελφῷ] Thyesti.

1295. Κρήσσης] Etsi Aëropae hoc fere proprium cognomen fuit, v. Burmann. ad Ovid. Trist. 2, 391, tamen hoc loco contumeliosissime Cressa dicitur. Cretenses enim tum ob mores suos tum ut *νησιῶται* contemti erant. Plato ἐν Ἑορταῖς apud schol. Aristoph. Av. 799. *τὸν μαινόμενον, τὸν Κρῆτα, τὸν μόγις Ἀττικόν.* V. Dorvill. ad Chariton. p. 332. Ipse Menelaus ἡμίκρης dicitur Lycophyr. 150. LOBECK.

1296. λαβὼν ἑπακτὸν ἄνδρ' ὁ φιτύσας πατήρ] Haec scholiastes intelligit de Aëropes patre [quem Catrea vocant Apollodor. 3, 2. et schol. Lycophr. 149.], non de Atreo, tametsi is ab aliis perhibetur uxorem suam, postquam eam a fratre Thyeste corruptam sensit, in mare praecipitari jussisse. Vide Euripidis scholiastam ad Orest. 812. BRUNCK. Recte Sophoclis verba, si sic scripta sunt a poeta ut nunc leguntur, interpretatus est ejus scholiasta, male interpres vetus Euripidis verba ὁ φιτύσας πατὴρ ad patrem Agamemnonis, Atreum, retulit. Quem si dicere voluisset Sophocles, non ὁ φιτύσας πατὴρ scribere debebat, quod nemo non de Aëropes patre intellecturus erat, sed ὁ φιτύσας σ' ἀνὴρ vel ὁ φιτύσας σ' Ἀτρεύς, quod ipsum fuerunt qui conjicerent, non sine magna veri specie. Nam ἑπακτὸν ἄνδρα fatendum est aptius de Thyeste dici quam de famulo Catrei et verba ἐφῆκεν ἑλλοῖς ἰχθύσιν διαφθοράν ita esse dicta ut Aërope periisse in mari potius videatur quam servata esse dolo Nauplii, quem scholiasta exponit verbis statim afferendis.

φιτύσας ex paucis apogr. *προφυτεύσας*, quod illi saepissime substituerunt librarii.

1297. ἐφῆκεν] Hoc Catreus Nauplio mandaverat, qui quomodo hoc mandatum eluserit narrat scholiasta, ἡ ἱστορία ἐν ταῖς Κρήσσαις Εὐριπίδου, ὅτι διαφθαρεῖσαν αὐτὴν λάθρα ὑπὸ θεράποντος ὁ πατὴρ Ναυπλίῳ παρέδωκεν, ἐντειλάμενος ἀπολέσαι· ὁ δὲ οὐκ ἐποίησεν, ἀλλ' ἀναγγύησε Πλεισθένει. Periisse vero eam in mari crediderunt qui alteram secuti sunt narrationem, quam scholiasta Euripidis l. c. exponit, Ἀτρεὺς τὴν γυναῖκα Ἀερόπην τιμωρεῖται, ὅτι ἐμοιχεύετο Θυέστῃ, ῥίψας αὐτὴν εἰς τὴν θάλασσαν, ὡς φησι Σοφοκλῆς. Ex quo scholio ducta est annotatio in cod. Guelferbytano Libanii vol. 4. p. 65. Ἀερόπην τὴν τοῦ Ἀγαμέμνονος μητέρα ὁ ἀνὴρ αὐτῆς Ἀτρεὺς μοιχευομένην λαβὼν τῷ Θυέστῃ εἰς θάλασσαν ἔρριψε. Thyestem etiam Dio Chrys. nominat vol. 1. p. 446. οὐ δοκεῖ σοι—καὶ Ἀερόπη ἡ Ἀτρέως γυνὴ τὴν Θυέστου προσδέξασθαι ὁμιλίαν.

ὃς ἐκ πατρὸς μέν εἰμι Τελαμῶνος γεγὼς,
ὅστις στρατοῦ τὰ πρῶτ' ἀριστεύσας ἀνὴρ
ἴσχει ξύνευνον μητέρ', ἡ φύσει μὲν ἦν
βασίλεια, Λαομέδοντος ἔκπαγλον δέ νιν
δώρημ' ἐκείνῳ δοῦσαν Ἀλκμήνης γόνος.
ἆρ' ὧδ' ἄριστος ἐξ ἀριστέων δυοῖν
βλαστὼν ἂν αἰσχύνοιμι τοὺς πρὸς αἵματος,
οὓς νῦν σὺ τοιοῖσδ' ἐν πόνοισι κειμένους
ὠθεῖς ἀθάπτους, οὐδ' ἐπαισχύνει λέγων;
εὖ νυν τόδ' ἴσθι, τοῦτον εἰ βαλεῖτέ που,
βαλεῖτε χἡμᾶς τρεῖς ὁμοῦ συγκειμένους.
ἐπεὶ καλόν μοι τοῦδ' ὑπερπονουμένῳ
θανεῖν προδήλως μᾶλλον ἢ τῆς σῆς ὑπὲρ

1301. μητέρ'] μητέρα 1303. δόρημ' ἐκείνῳ Brunckius pro δόρημα εἴνῳ. δοῦσαν] δῶσαν 1304. ἀριστέων] ἀριστέων pr., sed in ultima manu in ἀριστέων mutatum. 1305. βλαστὼν] βλαστὸν 1307. ἐπαισχύνει] ἐπαισχύνῃς 1308. που] πού 1309. συγκειμένους] γρ. συμπόρους ab S. 1310. ὑπερπονουμένῳ] γρ. πονουμένου ab Vb. 1311. πρὲρ] ὕπερ

1300. τὰ πρῶτ' ἀριστεύσας] Conf. 435.

1301. μητέρ'] Hesionam. V. ad 435.

1303. δόρημ' ἐκείνῳ] Quod in edice est δόρημα κείνῳ, in Flor. r. liisque nonnullis δόρημα' κείνῳ cum ronide scripturam est ut saepe in odicibus et poetarum et prosae rationis scriptorum. δόρημ' ἐκείνῳ tiam in codice est Trach. 603. idue Brunckius hic quoque recte reituit. Nam forma disyllaba traici non videntur esse usi nisi ubi at a metro postularetur aut proter caesuram: de quo dixit Elndtius in Lexico vol. 1. p. 944.

1304. ἄριστος] Frustra Porsonus ριστεύς, contra quem recte monet obeckius Teucro convenientius esse optime natum quam optimam dicere.

1305. τοὺς πρὸς αἵματος] I. e. τοὺς συγγενεῖς, ut explicat scholiasta.

1307. ἐπαισχύνει] ἐπαισχύνῃ et iam in ἀρχῇ. γλώσσαις.

λέγων] I. e. λέγων τοῦτο. Vtrl recte lectionem Ἐπαισχύνει ἐρώτων.

1308. τοῦτον εἰ βαλεῖτέ που] Idem τοῦτον βαλὼν dixit v. 1333.

1309. τρεῖς] Quinam dici et τρεῖς inter veteres non convenit. Τρεῖς elimius ἐμὲ καὶ σαυτὸν, συγκειμένους ὁμοῦ τῷ Κλυτῇ τρεῖς, scholiasta recentior, ἑαυτὸν λέγει καὶ Τεύκρον καὶ Ἐλεγχίδην, quod inhibitata praeceto, licet alter continet scholiasta vetus, ἐμὲ καὶ σαυτὸν καὶ Μενέλαον· οὐ γὰρ λέγει περὶ τῶν Τευκήσιος καὶ τοῦ παιδός· quibus quae proxime adjuncta sunt ἀλλοκότως γὰρ ὁ λόγος, οὐκ ἀκολουθεῖ, aliena dat interpretia. LOBECK.

1311. προδήλως] Per λαυρᾶν, ἀνδρικῶς explicat scholiasta.

γυναικὸς, ἢ τοῦ σοῦ ξυναίμονος λέγω;
πρὸς ταῦθ' ὅρα μὴ τοὐμὸν, ἀλλὰ καὶ τὸ σόν.
ὡς εἴ με πημανεῖς τι, βουλήσει ποτὲ
καὶ δειλὸς εἶναι μᾶλλον ἢ 'ν ἐμοὶ θρασύς. 1315
ΧΟ. ἄναξ Ὀδυσσεῦ, καιρὸν ἴσθ' ἐληλυθὼς,
εἰ μὴ ξυνάψων, ἀλλὰ συλλύσων πάρει.

1312. *ξυναίμονος* scripsi pro θ' *ὁμαίμονος*. 1314. *βουλήσει*] *βουλήσῃ* 1315. ἢ 'ν] ἦν pr., ἢ 'ν ab S.

1312. *ἢ τοῦ σοῦ θ' ὁμαίμονος*] *σοῦ γ'* Bothius. Neutrum probari potest. Scribendum videtur *ἢ τοῦ σοῦ ξυναίμονος*. cujus interpretatio est *ὁμαίμονος*. Sic Hesychius *σύνδουλος* explicat per *ὁμόδουλος*, et quae alia hujusmodi apud grammaticos inveniuntur. *ξύναιμον* infra dicit Teucer v. 1387. Simili corruptela in Oedip. Col. 1077. *αὐθομαιμόνων* pro *αὐθαιμόνων*. Haec in editione priore scripseram. Postea Hermannus *ἢ σοῦ σοῦ θ' ὁμαίμονος* conjecit: de quo non contendam. Gravior de verbis *ἢ τῆς σῆς ὑπὲρ γυναικὸς* dubitatio est, quae ita sunt dicta ut non miraturus sim si quis tres hos versus (1310.–1312.) interpolatori quam Sophocli tribuere malit. Nam *τῆς σῆς ὑπὲρ γυναικός* qui Agamemnoni dicit, Clytaemnestram dicit, cujus persona plane aliena ab hoc loco est, ubi Helena, Menelai uxor, nominanda erat. De qua ut verba illa intelligi possent, interpretes alii Teucrum ira commotum Menelai uxorem Agamemnoni tribuisse finxerunt, alii sic sunt interpretati, *pro illa muliercula cujus tu caussam tueris*. Quarum opinionum neutra ullam habet veri speciem. Priorem secutus est Eustathius p. 754, 21. *ἐντεῦθεν* (Il. 9, 327.) *ὁ Σοφοκλῆς μεθοδευθεὶς ποιεῖ τὸν Τεῦκρον λέγοντα τῷ Ἀγαμέμνονι ὅτι ὁ Αἴας διὰ τὴν αὐτοῦ γυναῖκα ἐν Τροίᾳ ἐμάχετο, ταυτόν τι λογισάμενος τὸ διὰ τὴν αὐτοῦ καὶ τὸ διὰ τὴν τοῦ Μενελάου τοῦ ἀδελφοῦ*. Apud Homerum Achilles dicitur *ἀνδράσι μαρνάμενος δάρυ ἕνεκα σφετεράων*. cui simile esse *τῆς σῆς γυναικὸς* de uxore Menelai dictum in verbis non ad hunc, sed ad Agamemnonem factis, Eustathio facilius in mentem venire potuit quam Sophocli.

λέγω] Est modi conjunctivi.

1314. *πημανεῖς τι*] Aristoph. Acharn. 842. *οὐδ' ἄλλος ἀνθρώπων ὑπερψωνῶν σε πημανεῖ τι*. Nam sic L. Dindorfius librorum lectionem *πημανεῖται* emendavit.

βουλήσει — θρασύς] Sensus hic est: poenitebit te tuae in me ferociae, cedendoque timiditatis crimen contrahere, quam resistendo mortem parare tibi malueris. Quibus verbis ostendit, quousque in injuria, si qua affectus sit, ulciscenda progressurus sit. WUND.

1316. *ἄναξ Ὀδυσσεῦ*] Scholiasta, *ἵνα μὴ εἴῃ αὐτῶν εἰς μακρὰν ἡ φιλονεικία, διαλλακτὴν εἰσήνεγκε τὸν Ὀδυσσέα· τοιοῦτον γὰρ ὁ καιρὸς ἐζήτει· εἰσῆκται δὲ Ὀδυσσεὺς ὡς σοφὸς καὶ ἀμνησίκακος*.

1317. *εἰ μὴ ξυνάψων, ἀλλὰ συλλύσων πάρει*] Similiter *λύειν* et *ἁρμόττειν* opposita sunt Antig. v. 40. ubi v. quae annotata sunt. Hoc loco chorus. Ulixem opportune advenisse dicit si non implicaturus rem quae agatur, sed expediturus sit, i. e. si gurgium inter Teucrum et Agamemnonem ortum non auctorus, sed compositurus sit, sive, ut

)Δ.τί δ' ἔστιν, ἄνδρες; τηλόθεν γὰρ ᾐσθόμην
βοὴν 'Ατρειδῶν τῷδ' ἐπ' ἀλκίμῳ νεκρῷ.
ιΓ.οὐ γὰρ κλύοντές ἐσμεν αἰσχίστους λόγους, 1320
ἄναξ 'Οδυσσεῦ, τοῦδ' ὑπ' ἀνδρὸς ἀρτίως;
)Δ.ποίους; ἐγὼ γὰρ ἀνδρὶ συγγνώμην ἔχω
κλύοντι φλαῦρα συμβαλεῖν ἔπη κακά.
ιΓ.ἤκουσεν αἰσχρά· δρῶν γὰρ ἦν τοιαῦτά με.
)Δ.τί γάρ σ' ἔδρασεν, ὥστε καὶ βλάβην ἔχειν; 1325
ιΓ.οὔ φησ' ἐάσειν τόνδε τὸν νεκρὸν ταφῆς
ἄμοιρον, ἀλλὰ πρὸς βίαν θάψειν ἐμοῦ.
)Δ.ἔξεστιν οὖν εἰπόντι τἀληθῆ φίλῳ
σοὶ μηδὲν ἧσσον ἢ πάρος ξυνηρετεῖν;
ιΓ.εἶπ'· ἦ γὰρ εἶην οὐκ ἂν εὖ φρονῶν, ἐπεὶ 1330
φίλον σ' ἐγὼ μέγιστον 'Αργείων νέμω.

1320. κλύοντές ἐσμεν] κλύοντες ἐσμὲν 1325. γάρ] γὰρ pr., σ' addit S. 1328. τἀληθῆ] Litera post ῆ erasa. Fuit haud dubie τἀληθῆι, t ἐναγῆι et σαφῆι scriptum Oed. T. 656. Ant. 405. 1329. ξυνηρετεῖν Lobeckius pro ξυνηρεμεῖν, quod in ξυνηρετμεῖν mutatum ab S. 1330. εἶπ'· ἦ γὰρ εἶην corr. ηπει (sic) γ' ἂν εἶην pr. εἶπ'. ἦ γὰρ εἶην in marg. a r. rec.

Winwoodii verbis utar, *if you are come not to help to entangle, but to assist in adjusting this matter*. Nam συλλύειν, ut monet Lobeckius, significat ortas inter alios discordias componere, συνάπτειν vero μάχην, ὁλεμον, νεῖκος, et quae sunt similia, apessere.

1318.–1320. τί δ' ἔστιν—;—οὐ ἀρ—] Altera interrogatio est ingnantis, ut apud Aristoph. Vesp. 36. Bδ. τί δ' ἔστιν ἑτέον; Ξαν. οὐ ἀρ ὁ Λάβης ἀρτίως—τροφαλίδα τυοῦ Σικελικὴν κατεδήδοκεν;

1323. συμβαλεῖν ἔπη κακά] Maleicta regerere, veluti quandam verorum pugnam committendo. H. TEPHAN. in Thesauro vol. I. p. 92 e. Pro φλαῦρα in Flor. Γ. est αὖλα.

1329. ξυνηρετεῖν] Codicis scriptura ξυνηρεμεῖν servata in apographis melioribus, in ξυνηρετμεῖν, praeeunte codicis correctore, mutata in deterioribus. Rectam verbi formam restituit Lobeckius, collatis glossis Hesychii, ξυνηρετήσεις· συνοίσει, συζυγήσεις. et Photii, ξυνηρέτης· σύμφωνος, ὡς ἐναντίος ἀντηρέτης. Et ξυνηρετεῖν suo in codice legisse videtur scholiasta, qui explicat, ξυντρέχειν ὡς πρότερον, ἐκ μεταφορᾶς τῶν κοινῶς ἐρεττόντων. Alius συμφωνεῖν.

1330. εἶπ'· ἦ γὰρ] Ad primae manus scripturam proxime accedit quod est in Lb. εἶπ' ἦ γ' ἄν, vel ἦ που γ' ἂν (γρ. εἶπ' ἦ γ' ἂν) quod est in Flor. Γ. Pleraque apogr. consentiunt in εἶπ'· ἦ γὰρ—.

ΟΔ. ἄκουέ νυν. τὸν ἄνδρα τόνδε πρὸς θεῶν
μὴ τλῇς ἄθαπτον ὧδ' ἀναλγήτως βαλεῖν·
μηδ' ἡ βία σε μηδαμῶς νικησάτω
τοσόνδε μισεῖν ὥστε τὴν δίκην πατεῖν.
κἀμοὶ γὰρ ἦν ποθ' οὗτος ἔχθιστος στρατοῦ,
ἐξ οὗ 'κράτησα τῶν 'Αχιλλείων ὅπλων,
ἀλλ' αὐτὸν ἔμπας ὄντ' ἐγὼ τοιόνδ' ἐμοὶ
οὐκ ἀντατιμάσαιμ' ἄν, ὥστε μὴ λέγειν
ἕν' ἄνδρ' ἰδεῖν ἄριστον 'Αργείων, ὅσοι
Τροίαν ἀφικόμεσθα, πλὴν 'Αχιλλέως.
ὥστ' οὐκ ἂν ἐνδίκως γ' ἀτιμάζοιτό σοι·
οὐ γάρ τι τοῦτον, ἀλλὰ τοὺς θεῶν νόμους
φθείροις ἄν. ἄνδρα δ' οὐ δίκαιον, εἰ θάνοι,
βλάπτειν τὸν ἐσθλὸν, οὐδ' ἐὰν μισῶν κυρῇς.
ΑΓ. σὺ ταῦτ', 'Οδυσσεῦ, τοῦδ' ὑπερμαχεῖς ἐμοί;
ΟΔ. ἔγωγ'· ἐμίσουν δ', ἡνίκ' ἦν μισεῖν καλόν.
ΑΓ. οὐ γὰρ θανόντι καὶ προσεμβῆναί σε χρή;

1335. *τοσόνδε*] τὸ σὸν δὲ ἔμπας] ἔμπα, σ ab S addito. 1337. *κράτησα* sine coronide. 1338. 1339. *οὐκ ἀντατιμάσαιμ'* Bothius pro *οὐκ ἂν ἀτιμάσαιμ'*. *οὐκ ἂν* in *οὔκουν* mutavit m. ant.

1338. ἔμπας] Ionicum ἔμπης est in Flor. Γ. aliisque nonnullis. Et sic codex ipse v. 122. ubi ἔμπας ex scholiasta restitutum.

1339. *οὐκ ἀντατιμάσαιμ'*, quod in editione prima a. 1825. posueram, sed folio recuso aboleveram, postmodum etiam Bothius conjecit, idque nunc recepi. Metri vitium, quod est in scriptura codicis *οὐκ ἂν ἀτιμάσαιμ'*, servatum in Lb., Flor. Γ. et aliis paucis. In aliis *οὔκουν ἀτιμάσαιμ'* interpolatum. Triclinius *οὐκ ἄν γ' ἀτιμάσαιμ'*.

1340. 1341. Scolion in Ajacem apud Athen. 15. p. 695. c. comparavit Lobeckius. Homerus Il. 17, 280. Αἴας, ὃς πέρι μὲν εἶδος, πέρι δ' ἔργα τέτυκτο ·τῶν ἄλλων Δαναῶν, μετ' ἀμύμονα Πηλείωνα.

1343. *τοὺς θεῶν νόμους*] Respicit ad leges de sepultura, de quibus v. Antig. 450 seqq.

1344. Conjungenda sunt verba *ἄνδρα τὸν ἐσθλόν*, ut *τὸν ἐσθλὸν ἄνδρα* dixit v. 1352. Parum probabilis quorundam opinio *τὸν ἐσθλὸν* subjecti loco esse habendum, ut *ὁ ἐσθλὸς οὐ βλάπτειν ἄνδρα θανόντα* dicatur, *ἄνδρα* emphatice dicto de viro probo vel forti.

1346. *ταῦτ' — τοῦδ' ὑπερμαχεῖς ἐμοί*] Eadem structura Oed. T. 264. *ἀνθ' ὧν ἐγὼ τάδ', ὡσπερεὶ τοὐμοῦ πατρὸς, ὑπερμαχοῦμαι.*

1348. *προσεμβῆναι*] *Insultare.* Quo sensu etiam *ἐπεμβαίνειν, προσεπιβαίνειν, ἐπισκιρτᾶν, ἐνάλλεσθαι*

ΟΔ.μὴ χαῖρ', Ἀτρείδη, κέρδεσιν τοῖς μὴ καλοῖς.
ΑΓ.τόν τοι τύραννον εὐσεβεῖν οὐ ῥᾴδιον.
ΟΔ.ἀλλ' εὖ λέγουσι τοῖς φίλοις τιμὰς νέμειν.
ΑΓ.κλύειν τὸν ἐσθλὸν ἄνδρα χρὴ τῶν ἐν τέλει.
ΟΔ.παῦσαι· κρατεῖς τοι τῶν φίλων νικώμενος.
ΑΓ.μέμνησ' ὁποίῳ φωτὶ τὴν χάριν δίδως.
ΟΔ.ὅδ' ἐχθρὸς ἀνὴρ, ἀλλὰ γενναῖός ποτ' ἦν.
ΑΓ.τί ποτε ποιήσεις; ἐχθρὸν ὦδ' αἰδεῖ νέκυν;
ΟΔ.νικᾷ γὰρ ἀρετή με τῆς ἔχθρας πολύ.
ΑΓ.τοιοίδε μέντοι φῶτες ἔμπληκτοι βροτῶν.

1349. *κέρδεσιν*] *ν* a m. rec. 1355. *ἀνὴρ*] *ἀνὴρ* 1356. *ποιήσεις*] Literae *ησει* in litura. *αἰδεῖ*] *αἰδῆι* 1357. *ἀρετή*] . . *ρετῆ*, ex quo elutis duabus ante *ρ* literis *ἡ 'ρετὴ* factum fuit. Prima manus haud dubie plene scripserat *ἡ ἀρετή*. 1358. *βροτῶν*] *βροτῶν*, *οῖσ* a m. recentissima.

et alia hujusmodi dicuntur ab Lobeckio collecta. Addit Wunderus lege Solonis cautum fuisse ne quis mortuos affligeret: v. Plut. V. Solon. c. 21. et Demosth. pro corona p. 336, 5. *τοὺς δὲ τεθνεῶτας οὐδὲ τῶν ἐχθρῶν οὐδεὶς ἔτι μισεῖ.*

1350. *τόν τοι τύραννον εὐσεβεῖν οὐ ῥᾴδιον*] Conf. Ant. 743. AIM. *οὐ γὰρ δίκαιά σ' ἐξαμαρτάνονθ' ὁρῶ.* KP. *ἁμαρτάνω γὰρ τὰς ἐμὰς ἀρχὰς σέβων*; AIM. *οὐ γὰρ σέβεις, τιμάς γε τὰς θεῶν πατῶν.* et lege, quae Tiresias Creonti responderit v. 1072 seqq. Eustathius p. 1514, 25. hunc locum sic interpretatus est: *οὐ ῥᾴδιον ἀεὶ δικαιοπραγεῖν, ὡς πᾶσιν ἀρέσκειν, καὶ, ὡς εἰπεῖν, σεβαστὸν εἶναι.* WUND.

1351. *ἀλλ' εὖ λέγουσι*] Scholiasta, *κατὰ κοινοῦ τὸ ῥᾴδιον. ἔστιν οὖν ὁ νοῦς τοιοῦτος· ἀλλὰ ῥᾴδιόν ἐστι τοῖς καλῶς συμβουλεύουσι φίλοις τιμὰς νέμειν, ἀντὶ τοῦ ἐμοὶ καλῶς σοι συμβουλεύοντι τιμὴν ἀπόδος, τουτέστιν ἄκουσόν μου.*

1352. *κλύειν τὸν ἐσθλόν*] Scholiasta, *ἄκρως αἱ ἀντιθέσεις· ὁ μὲν 'Οδυσσεὺς ἐπὶ τιμῇ τῶν φίλων ὑφεῖναι τὸν βασιλέα τῆς ἐξουσίας παρακαλεῖ, ὁ δὲ ἀντιστρέψας φησὶν ὅτι τὸν ἀγαθὸν ἄνδρα χρὴ πείθεσθαι τοῖς βασιλεύουσιν.*

1353. *νικώμενος*] *ἡττώμενος* Aristides vol. 1. p. 536, 3. cui *ἡσσώμενος* restitui ex codice antiquissimo.

1356. *ποιήσεις*] *ποήσεις* Lb., quae scriptura etiam in codice frequens est.

1357. *νικᾷ*—] Virtutem qua Ajax vivus eminuerit, plus apud se valere ait quam odium, quo vivum illum persecutus sit. WUND.

ἀρετὴ] Apogr. pleraque *ἡ 'ρετή*: pauca *ἡ ἀρετὴ*, cum Stobaeo Floril. 19, 10. et Eustathio pluribus locis. In uno et ed. principe Stobaei *ἀρετὴ* sine articulo.

1358. *ἔμπληκτοι*] *Ἔμπληκτος* idem valet quod *ἄστατος, εὐμετάβολος*, ut Hesychius et Eustathius p. 1886, 40. interpretantur. Plato Gorg. p. 482 A. *ἡ φιλοσοφία τῶν ἄλλων παιδικῶν πολὺ ἧττον ἔμπληκτος.* Plutarch. V. Eumenis p. 584 E. *ἔμπληκτος ὢν καὶ φορᾶς μεστὸς ἀβεβαίου.* Haec et alia attulit Lobeck.

βροτῶν] Apographa partim sic

ΟΔ.ἦ κάρτα πολλοὶ νῦν φίλοι καὐθις πικροί.
ΑΓ. τοιοῦσδ' ἐπαινεῖς δῆτα σὺ κτᾶσθαι φίλους;
ΟΔ.σκληρὰν ἐπαινεῖν οὐ φιλῶ ψυχὴν ἐγώ.
ΑΓ.ἡμᾶς σὺ δειλοὺς τῇδε θἠμέρᾳ φανεῖς.
ΟΔ.ἄνδρας μὲν οὖν Ἕλλησι πᾶσιν ἐνδίκους.
ΑΓ.ἄνωγας οὖν με τὸν νεκρὸν θάπτειν ἐᾶν;
ΟΔ.ἔγωγε· καὶ γὰρ αὐτὸς ἐνθάδ' ἵξομαι.
ΑΓ.ἦ πάνθ' ὅμοια πᾶς ἀνὴρ αὑτῷ πονεῖ.
ΟΔ.τῷ γάρ με μᾶλλον εἰκὸς ἢ 'μαυτῷ πονεῖν;
ΑΓ.σὸν ἆρα τοὔργον, οὐκ ἐμὸν κεκλήσεται.
ΟΔ.ὡς ἂν ποιήσῃς, πανταχῇ χρηστός γ' ἕσει.

1360. δῆτα m. recentior pro δή. 1362. δειλοὺς] ειλ in litura. Fuit διλούσ. τῇδε θἠμέρᾳ] τῇδέ θ' ἡμέρα. φανεῖς] φανείσ pr. Correxit m. recens. 1366. ὁμοῖα m. rec., ὅμοια pr. 1368. ἆρα] ἄρα 1369. ὡς] ὅσσ' pr. ποιήσῃς] ποιήσεισ pr. ποιήσησ m. ant. Litera ι post πο erasa. πανταχῇ] πανταχῆι γ' om. pr., addidit m. ant. ἕσει] ἔσῃι

cum Suida s. v. ἔμπληκτοι et Zonara p. 698. partim βροτοῖς. In lemmate scholii βροτῶν, quamvis scholiastae βροτοῖς legisse videantur. Explicant enim alius παρὰ τοῖς ἀνθρώποις, alius παρὰ τοῖς βροτοῖς. Nihilominus vera et antiqua lectio videtur βροτῶν. Sic in Oedip. C. 279. τὸν εὐσεβῆ βροτῶν.

1359. ἦ κάρτα — πικροί] Ulixes quum dicit multos aetate sua esse, qui ex amicis inimici fiant, hoc videtur simul significare, ut illis inconstantia illa jure vitio vertatur, ita sibi laudi et honori fore, quod deposita simultate in gratiam cum inimico redeat. WUND.

1362. δειλοὺς] Si Teucri minis adducatur ut sententiam de Ajace mutet.

1365. καὶ γὰρ αὐτὸς ἐνθάδ' ἵξομαι] I. e. καὶ αὐτὸς ἵξομαι πρὸς τὸ θάπτειν αὐτόν.

1366. ὅμοια—αὑτῷ] *Ingenio suo consentanea.* Arist. Thesm. 167. ὅμοια γὰρ ποιεῖν ἀνάγκη τῇ φύσει. Quod exemplis pluribus illustrat Lobeckius, recte monens Agamemnonem inconstantiam Ulixis leviter perstringere, quod nunc ejus hominis suscipiat patrocinium, cui olim plurimum adversatus fuerit. Mentem verborum poetae perverterunt interpretes veteres, quorum opiniones exposuit scholiasta, ἔχει τινὰ δυσκολίαν. ἔστι δὲ οὕτως. κοινὸν ἔγκλημα τοῦτο τοῖς ἀνθρώποις, τὸ εἶναι ἕκαστον φίλαυτον· τοῦτο οὖν ἐγκαλεῖ τῷ Ὀδυσσεῖ ὁ Ἀγαμέμνων, ὅτι εὐδοξίαν σοὶ ἐργάζεται τὸ ὑπείκειν ταφῆναι τὸν Αἴαντα, οὐδαμῆ τὸ κεχαρισμένον ἑτέρῳ διαπράττεις· καὶ ὁμολογεῖ Ὀδυσσεὺς τὸ φίλαυτον, ἵνα μὴ δόξῃ πᾶσιν ἀντιλέγων. [Εἰς τὸ αὐτό.] ὄντως πάντα τὰ ἀνθρώπινα ὅμοια· πᾶς γὰρ ἄνθρωπος τὴν οἰκείαν πραγματεύεται σωτηρίαν. Postrema qui scripsit post ὅμοια interpungi voluit inepte.

πονεῖ — πονεῖν] φρονεῖ — φρονε ν Flor. Γ.

1369. ὡς ἂν ποιήσῃς] Nihil interesse significat utrum ipse se

ΑΓ. ἀλλ' εὖ γε μέντοι τοῦτ' ἐπίστασ', ὡς ἐγὼ
σοὶ μὲν νέμοιμ' ἂν τῆσδε καὶ μείζω χάριν,
οὗτος δὲ κἀκεῖ κἀνθάδ' ὢν ἔμοιγ' ὁμῶς
ἔχθιστος ἔσται. σοὶ δὲ δρᾶν ἔξεσθ' ἃ χρῄς.
ΧΟ. ὅστις σ', Ὀδυσσεῦ, μὴ λέγει γνώμῃ σοφὸν
φῦναι, τοιοῦτον ὄντα, μῶρός ἐστ' ἀνήρ.
ΟΔ. καὶ νῦν γε Τεύκρῳ τἀπὸ τοῦδ' ἀγγέλλομαι
ὅσον τότ' ἐχθρὸς ἦν, τοσόνδ' εἶναι φίλος.
καὶ τὸν θανόντα τόνδε συνθάπτειν θέλω,
καὶ ξυμπονεῖν καὶ μηδὲν ἐλλείπειν ὅσων
χρὴ τοῖς ἀρίστοις ἀνδράσιν πονεῖν βροτούς.
ΤΕ. ἄριστ' Ὀδυσσεῦ, πάντ' ἔχω σ' ἐπαινέσαι
λόγοισι· καί μ' ἔψευσας ἐλπίδος πολύ.
τούτῳ γὰρ ὢν ἔχθιστος Ἀργείων ἀνὴρ
μόνος παρέστης χερσίν, οὐδ' ἔτλης παρὼν
θανόντι τῷδε ζῶν ἐφυβρίσαι μέγα,
ὡς ὁ στρατηγὸς οὐπιβρόντητος μολὼν

1372. ὁμῶς] ὅμωσ pr. Correxit m. rec. 1373. χρῄς scripsi pro χρή. 1374. σ' additum a m. ant. γνώμῃ] γνώιμη 1377. φίλος] φίλον pr. Correxit m. ant. 1379. ὅσων] ὅσον, ωι a m. antiquissima superscriptum, quo ὅσων significatur, quod restituit Porsonus. 1380. ἀνδράσιν] ἀνδράσι

peliat Ajacem an Ulixi permittat ut sepeliatur Ajax.

παντaχῇ] παντaχοῦ apogr. deteriora. Tum γ' omissum in Lb. aliisque nonnullis.

1371. τῆσδε καὶ μείζω χάριν] Eadem verba Oed. T. 764.

1372. κἀκεῖ] In Orco.

1373. Codex σοὶ δὲ δρᾶν ἔξεσθ' ἃ χρή, *tibi vero facere licet quae oportet*: sententia inepta et, si de sepulturae honore Ajaci debito intelligatur, plane aliena ab Agamemnonis persona. Scripsi χρῄς, *tibi vero facere licet quae vis*. De quo verbo dixi ad Antig. 887. His dictis abit Agamemnon.

1376. καὶ νῦν γε Τεύκρῳ· ἀπὸ ταύτης τῆς ἡμέρας ἀγγέλλομαι καὶ σημαίνω αὐτῷ φιλίαν.

1379. ὅσων] In apographis est ὅσον, nisi quod in uno ω superscriptum.

1382. καί μ' ἔψευσας ἐλπίδος πολύ] Longe nobiliorem Ulixem se praestitisse dicit quam ab eo, cui Ajax olim inimicissimus fuerit, exspectari potuerit.

1384. παρέστης χερσίν] Scholiasta, συνεμάχησας ἔργῳ, οὐ λόγῳ. τοῦτο δὲ λέγεται ἐπὶ τῶν μετὰ σπουδῆς ἐργαζομένων τι.

αὐτός τε χὠ ξύναιμος ἠθελησάτην
λωβητὸν αὐτὸν ἐκβαλεῖν ταφῆς ἄτερ.
τοιγάρ σφ' Ὀλύμπου τοῦδ' ὁ πρεσβεύων πατὴρ
μνήμων τ' Ἐρινὺς καὶ τελεσφόρος Δίκη
κακοὺς κακῶς φθείρειαν, ὥσπερ ἤθελον
τὸν ἄνδρα λώβαις ἐκβαλεῖν ἀναξίως.
σὲ δ', ὦ γεραιοῦ σπέρμα Λαέρτου πατρὸς,
τάφου μὲν ὀκνῶ τοῦδ' ἐπιψαύειν ἐᾶν,
μὴ τῷ θανόντι τοῦτο δυσχερὲς ποιῶ·
τὰ δ' ἄλλα καὶ ξύμπρασσε, κεἴ τινα στρατοῦ
θέλεις κομίζειν, οὐδὲν ἄλγος ἕξομεν.
ἐγὼ δὲ τἄλλα πάντα πορσυνῶ· σὺ δὲ
ἀνὴρ καθ' ἡμᾶς ἐσθλὸς ὢν ἐπίστασο.

ΟΔ. ἀλλ' ἤθελον μέν· εἰ δὲ μή 'στί σοι φίλον
πράσσειν τάδ' ἡμᾶς, εἶμ' ἐπαινέσας τὸ σόν.

ΤΕ. ἄλις· ἤδη γὰρ πολὺς ἐκτέταται
χρόνος. ἀλλ' οἱ μὲν κοίλην κάπετον
χερσὶ ταχύνατε, τοὶ δ' ὑψίβατον

1388. λωβητὸν αὐτὸν] λωβητὸν αὐ in litura pauciorum literarum. Fuit haud dubie λωβητὸν, omisso αὐτόν. 1390. Ἐρινὺς] ἐρινῦσ pr. 1391. φθείρειαν] εἰ ex η factum. Post hoc voc. tres literae erasae. 1395. ποιῶ] ι erasum. 1396. ξύμπρασσε Brunckius pro ξύμπραττε. 1404. ταχύνατε] ταχύνετε

1389.–1391. Conf. ad v. 839.–842.

1390. μνήμων τ' Ἐρινύς] Sic Aesch. Prom. 516. Μοῖραι τρίμορφοι μνήμονές τ' Ἐρινύες. ad quem locum scholiasta, μνήμονες Ἐρινύες. αἱ μνημονεύουσαι τῶν παρ' ἀνθρώποις κακῶν καὶ ἀντιδιδοῦσαι. Tum Justitia appellatur τελεσφόρος, quod nullum scelus inultum patitur esse. WUND.

1393. Λαέρτου] λαερτίου Flor. Γ. Λαρτίου Triclinius.

1395. δυσχερὲς ποιῶ] Defunctorum Manibus invisi putabantur etiam honores ab inimicis oblati; de qua re cfr. El. 431 sqq. Eur. Hec. Fur. 1364. et v. Petit. ad Leg. Att. 6, 8. p. 589. WUND.

1401. τὸ σόν] *Quod tu dicis.*

1402. Scholiasta, πιθανὴ ἡ ἔξοδος διὰ τὴν σπουδὴν τῆς ταφῆς· πολὺς οὖν ἤδη χρόνος, ἀφ' οὗ τετελεύτηκεν ὁ Αἴας, καὶ ἤδη δεῖ αὐτὸν ταφῆναι.

1404. ταχύνατε ex paucis apogr. pro ταχύνετε. Aoristum fortasse legit scholiasta, qui explicat μετὰ σπουδῆς ὀρύξατε.

τοὶ δ' ὑψίβατον—ἐπίκαιρον] De re confer Hom. Il. 18, 343 sqq.

τρίποδ' ἀμφίπυρον λουτρῶν ὁσίων
θέσθ' ἐπίκαιρον·
μία δ' ἐκ κλισίας ἀνδρῶν ἴλη
τὸν ὑπασπίδιον κόσμον φερέτω.
παῖ, σὺ δὲ πατρός γ', ὅσον ἰσχύεις,
φιλότητι θιγὼν πλευρὰς σὺν ἐμοὶ
τάσδ' ἐπικούφιζ'· ἔτι γὰρ θερμαὶ
σύριγγες ἄνω φυσῶσι μέλαν
μένος. ἀλλ' ἄγε πᾶς, φίλος ὅστις ἀνὴρ
φησὶ παρεῖναι, σούσθω, βάτω,
τῷδ' ἀνδρὶ πονῶν τῷ πάντ' ἀγαθῷ
κοὐδενί πω λώονι θνητῶν.

Post 1416. sequebatur Αἴαντος, ὅτ' ἦν, τότε φωνῶ.

1406.–1408. Versus sic divisi θέσθ'–| ἀνδρῶν–| κόσμον–| παῖ—. 1410. σὺν] Sic, non ξύν. 1411. ἐπικούφιζ'] ἐπικούφιζι pr. 1414. φησὶ] φησὶν 1415. Verba τῶι πάντ' ἀγαθῶι proximo versui addita.

Jungenda autem verba sunt *τρίποδα λουτρῶν ὁσίων*, quae idem significant atque Homericum (Il. 18, 346.) *τρίποδα λοετροχόον*, et *ἀμφίπυρον θέσθε*, pro quo Homerus l. l. *ἀμφὶ πυρὶ στῆσαι* dixit. WUND. *λουτρῶν ἐπίκαιρον. idoneum lavacro*, conjungenda esse monet Musgravius.

1407. *τὸν ὑπασπίδιον κόσμον*] Quae supra v. 577. una secum humo condi Ajax jusserat, excepto clipeo, quem Eurysaci filio (v. 574 sq.) legavit. WUND.

1409. *παῖ, σὺ δὲ πατρός γ', ὅσον ἰσχύεις*] Suspecta est *γε* particula, quae verbis *ὅσον ἰσχύεις* post *φιλότητι θιγὼν* positis removeri potest.

1412. *σύριγγες*] *Venae* sive *arteriae*.

1413. *μέλαν μένος*] Sic Aesch. Agam. 1057. *πρὶν αἱματηρὸν ἐξαφρίζεσθαι μένος*. WUND.

1416. Qui post hunc sequebatur versus Αἴαντος ὅτ' ἦν τότε φωνῶ, satis apertum esse duco non ab Sophocle potuisse scribi, sed ab grammatico additum esse, qui Ajacis nomen desideraret. Abs quo duobus modis peccatum est. Nam et Ajacis nomen intulit contra manifestam poetae mentem, qui noluisse se illo uti satis indicavit verbis *τῷδ' ἀνδρὶ πονῶν*, et constructionem verborum impedivit inscite, locutusque est ita ut facile sentias quanta laborarit explendi versus difficultate. Contra deletis istis oratio evadit quam maxime Graeca et Teucri ad amicos Ajacis oratio eximiae gravitatis sententia concluditur ut in loco simillimo Trachiniarum v. 811. *πάντων ἄριστον ἄνδρα τῶν ἐπὶ χθονὶ | κτείνασ', ὁποῖον ἄλλον οὐκ ὄψει ποτέ*. Quare mihi quidem magnopere falli videntur si qui praece-

ΧΟ. ἦ πολλὰ βροτοῖς ἔστιν ἰδοῦσιν 1418
γνῶναι· πρὶν ἰδεῖν δ' οὐδεὶς μάντις
τῶν μελλόντων ὅ τι πράξει.

1418. ἰδοῦσιν] Sic, non ἰδοῦσι.

dentem versum κοὐδενί πω λῴονι θνητῶν corruptum esse existimant, quo non exstat sanior ullus.

1418. Scholiasta, οἰκείως ἔχει τοῖς ἀπαλλαχθήσεσθαι μέλλουσιν ἡ τελευταία γνώμη, ὅτι πλεῖστά ἐστι τοῖς ἀνθρώποις γνῶναι ἐπ' αὐτῶν τῶν πραγμάτων γινομένοις· προμηθεία δὲ ἀδύνατα χρήσασθαι καὶ μαντεύσασθαι, ὅ τι ποτὲ ἀποβήσεσθαι μέλλει. ταῦτα δὲ ἅμα λέγοντες προπέμπουσι τὸν νεκρόν, καὶ γίνεται ἔξοδος πρέπουσα τῷ λειψάνῳ.

THE UNIVERSITY OF MICHIGAN
GRADUATE LIBRARY

DATE DUE

JAN 10 1983
JAN 19 1983
EB 4 197
JUL 24 1983
T 24 1974 MAR - 3 1977
08 1975
JAN 20 1977